

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Reformvilje i Rom, side 2

Ungdomssiden, side 5

Interview med biskop Suhr, side 6-7

Rådgivning inden skilsmissen, side 9

katolsk orientering

Radikale forslag til ændring af kirkens styreform

»Ikke kurien, men bispekollegiet sammen med paven bør lede kirken«

Vatikanet (CIP) - Både kardinalsmødet og bispesynoden i Rom har været utilgængelige for pressen, som har måttet nøjes med de »sammendrag«, der blev meddelt under pressekonferencen efter hvert møde.

Kardinalsmødet drøftede, som allerede meddelt, en omlægning og sammenlægning af kuriens kontorer og råd. Ved mødets åbning sagde pave Johannes Paul II, at kurien endnu tydeligere end før »bør blive et instrument til understøttelse af pavens lederfunktion, men et instrument af pastoral art, ikke en selvstændig magtinstans ved siden af paven og endnu mindre et filter, som blokerer eller sorterer. Kurien bør støtte

paven i hans tjeneste for kirkens enhed. Derfor er det nødvendigt, at kurien og de lokale kirker arbejder bedre sammen og forsyner hinanden med bedre og mere åben information.«

Afskaf kurien

Under pressekonferencerne efter bispesynodens møder faldt der en del bemærkninger, der direkte spillede ind på pavens og kardinalernes drøftelse af en kuriereform.

Maxim Hermaniuk, ukrainsk ærkebiskop i eksil, Winnipeg: »I stedet for en kurie, som bor i Rom, foreslår jeg en permanent synode, som vælges hvert tredje år, og som overtager kuriens rolle. Synoden skulle derfor være beslutningsdygtig i stedet for kun rådgivende. Denne nye kombination synode plus pave burde erstatte den nuværende kombination pave plus kurie.«

Kardinal Thiandoum, Dakar: »Vi trænger til en håndbog, som sammenfatter kirkens lære i lyset af Det andet Vatikankoncil.« (De 16 koncildokumenter indarbejdet i én tekst. Red.) *Fortsætter på bagsiden*

Hvem af disse første kommunikanter og firmander genkender sig selv i dag? Billedet med biskop Suhr er taget i skolegården i Stenosgade, København. Læs interview side 6-7.

Katolik i 60 år og 90 år ung

Biskop Th. Suhr fejrer rund fødselsdag den 24. januar

Biskop Theodor Suhr er født i Nyborg den 24. januar 1896. I 1913 blev han student fra Odense, blev landvæsenselev og udvandrede efter Den 1. Verdenskrig til Argentina, hvor han slog sig ned som farmer.

Nogle år senere vendte han tilbage til Danmark, hvor han blev stadig mere optaget af de grundlæggende spørgsmål i tilværelsen. Theodor Suhr mødte katolicismen i bøger og

under et ophold i Rom i 1925 modnedes hans beslutning om at få undervisning i den katolske tro. Pastor **Hubert Messerschmidt** optog på sin præstevielsesdag i Rom den 17. januar 1926 sin kommende biskop i den katolske kirke.

Theodor Suhr rejste derpå til benediktinerklosteret i Clervaux, hvor han samme år indtrådte i ordenen. Efter sine teologiske og filosofiske studier blev han præsteviet den 1. april 1933 i Luxembourg. Da **Pius XI** oprettede benediktinerklosteret San Girolamo i Rom, blev Theodor Suhr husets prior fra 1935 til 1938.

Biskop i 1939

Den 14. december 1938 udnævnte **Pius XI** ham til apostolisk vikar for Danmark og titulær biskop af Balecio. Bispevielsen fandt sted i San Girolamo den 15. januar 1939. Indsættelsen foregik i Skt. Ansgars Kirke i København den 3. februar 1939 på Skt. Ansgars dag. Med et apostolisk brev

dateret den 29. april 1953 ophøjede pave **Pius XII** Danmark til et selvstændigt bispedømme og udnævnte samtidig Theodor Suhr til »Biskop af København«.

I 1960 blev han medlem af den hovedkommission, som skulle forberede Det andet Vatikankoncil. Samme år dannede de nordiske biskopper Den skandinaviske Bispekonference, som biskop Suhr blev formand for. Han deltog selv i koncilets samlinger 1962-64.

I 1964 trak biskop Suhr sig tilbage fra sit embede på grund af sygdom. Han viede selv sin efterfølger, **Hans L. Martensen SJ** til biskop den 16. maj 1965 i Skt. Knud Lavard Kirke i København. Det var i øvrigt den første katolske bispevielse i Danmark efter reformationen.

Biskop Suhr fik nu titlen biskop af Apisa Maggiore, men betegnes som »forhenværende biskop af København«.

Biskop Martensen skriver til Dansk Biografisk

Leksikon, at det lykkedes biskop Suhr under krigen at lede bispedømmet på en sådan måde, at de store problemer, man stod overfor, både økonomisk og holdningsmæssigt, blev løst uden store ulykker for den danske katolske kirke og for landet.

Økumenisk sindet

Videre udtaler biskop Martensen: »Som danskfødt biskop tegnede Suhr sin egen umiskendelige profil. Hans store personlige kontaktflade bidrog stærkt til den danske katolske kirkes placering som en naturlig del af det danske samfund. Han var lige fra begyndelsen af sin embedsperiode mere end skeptisk over for den tanke, at Danmark i det lange løb ville omvende sig til den katolske kirke, og var tidligt åben for økumeniske initiativer. Her foranledigede han bl.a., at en stor del salmer fra Den danske Salmebog kom med i en ny udgave af Den Katolske Messe- og Salmebog 1944.«

Red.

Biskop Hans L. Martensen.

Lykønsknninger og tak fra efterfølger til forgænger

Det er enestående, at samme person modtager firmelse, præste- og bispevielse af én og samme biskop, således som jeg har modtaget disse sakramenter af biskop Suhr. Lad det stå som et tegn på min dybe taknemmelighed til biskop Suhr. Dette giver mig også anledning til at mindes, hvordan biskop Suhr ved

min bispevielse overrakte mig sin egen personlige bispestav som et tegn på den gerning, jeg overtog fra ham, og som jeg således skulle fortsætte efter ham.

Det er ligedeles med taknemmelighed, at jeg mindes bispedømmets gode orden, da jeg for 20 år siden modtog bispevielsen af hans hånd, og den

respekt, der stod om embedet.

Det er derfor mit håb, at mange af de gode initiativer, der stammer fra biskop Suhrs tid, fortsat vil bære frugt, også under nye forhold og under andres gerning i dag og i morgen.

Hjertelig til lykke på 90-årsdagen!

Hans L. Martensen

Hyldest til den pave som gennemførte koncilets beslutninger

Pave Paul VI og kirkens strukturændringer

Fribourg (KIPA) – »Fornyelse er ikke menneskeværk. Kirken samles ikke til koncil for at opfinde bedre strukturer, den prøver tvært imod at rette sig efter Herrens vilje. Fornyelse betyder heller ikke forandring, men snarere kirkens udtryk for større troskab mod dens grundlæggers oprindelige hensigt og de behov, der er opstået i tidens løb. Fornyelse er altid en tilbagevenden til troens levende kilde«.

Ændringer i Kurien

Med disse ord karakteriserede ærkebiskop *Achille Silvestrini* den ånd, i hvilken pave *Paul VI* gennemførte koncilets beslutninger mellem 1965 og 1978. Anledningen var et seminar om denne paves store betydning, for nylig afholdt i det teologiske

fakultet ved universitetet i Fribourg. Pave Paul indså, at fornyelsen af kirkens ånd måtte ledsages af en strukturreform, der ikke indebar noget brud, men forenkling af arbejdsgange og især forbedring af samarbejdet inden for den romerske kurie. Alligevel ændredes kurien påfaldende. Statssekretariatet, hidtil et enkelt kontor, blev til en slags generalsekretariat, som skulle koordinere de forskellige organer bedre. Sekretariatet for de kristnes enhed, som allerede eksisterede fra koncilets første dage, inspirerede til oprettelsen af lignende sekretariater for ikke-kristne og for ikke-troende (1964-65). Herved realiserede pave Paul sin vision om en udadvendt kirke, der ønsker dialog med anderledes troende og ikke-troende.

Der oprettedes flere komiteer, råd og sekretariater: For retfærdighed og fred (1967), for sjælesorg blandt flygtninge og emigranter (1970), for lægfolkets arbejde, »Cor Unum« (1971) og for familien (1973).

Samtale med verden

Ifølge *Silvestrini* udøver den nye kurie, efter paves *Pauls* reform af den, ingen egentlig retsmagt, men forbinder de forskellige råd og sekretariater og yder faglig assistance. Under pave *Paul VI* blev den katolske kirke virkelig til en verdenskirke: De unge kirker i Afrika og Asien begyndte at blomstre, overalt blev der oprettet nationale bispekonferencer og Vatikanet knyttede diplomatiske forbindelser med dobbelt så mange stater og internationale organisationer som før.

Ærkebiskop *Silvestrini* henviste også til paves *Pauls* menneskelige egenskaber. Hans mangesidige dannelse og omfattende uddannelse gav ham et overordentligt klart indblik i kuriens mekanismer, så netop han var den mest egnede til at forny dens virke. Lige så vigtig var dog hans sans for symbolik.

Udsoning

Kort efter det opsigtsvækkende møde med patriark *Athenagoras* i Jerusalem, fulgte samtidig i Rom og i Konstantinopel ophævelsen af den gendsidige bandlysning fra 1054. I 1975 knælede pave *Paul* i Peterskirken pludselig ned foran *Meliton*, patriarken af Konstantinopels gesandt, og kyssede hans fødder – til almindelig forvirring blandt de tilstedeværende. Derved slettedes mindet om tidligere tiders ydmygelse af byzantinske udsendinge, som endnu huskedes af de ortodokse.

Med den slags symboliske handlinger åbnede *Paul VI* nye dimensioner, som de nu bliver de nye strukturers opgave at leve op til.

Kirken kan udfylde manges tomrum

Rom (KIPA) – »Kirken er i stand til at udfylde det tomrum af livslede, ensomhed, tristhed og depression, som plager vor tids mennesker, netop nu, mens afguderne »videnskab« og »fremskridt« er ved at blegne og afløses af skuffelse«, erklærede den belgiske kardinal *Godfried Danneels* af Mechelen/Bryssel under de europæiske biskoppers rådsmøde i Rom 7.-11. oktober.

Kirken har netop nu al mulig grund til ikke at krybe tilbage i en ghetto, hvorfra den så kunne udsende dystre fremtidsprognoser som alibi for sin egen resignation over for verden, som den udarter i dag. Tværtimod skal kirken forstå, hvorfor så mange mennesker, der til daglig gøres til slaver på arbejdsmarkedet og af massemediernes menings-tyranni, i det mindste selv vil bestemme over normerne i deres private liv og ikke lade sig diktere dem af andre, heller ikke af kirken. Moral kan ikke påtvinges, den kommer ikke før, men efter indsigt, mente kardinalen.

Den største vanskelighed ved en ny evangelisering af vort samfund består i at overbevise mennesket om, at dets praktiske ateisme er det samme som åndelig træghed og ligegyldighed over for grundlæggende livsspørgsmål. Hvor ateismen påtvinges folk af et ideologisk diktatur, virker den modsat hensigten, som Østeuropa beviser.

Men hvor den upåtvunget er vævet ind i miljøets daglige påvirkning, virker den sløvende på enhver form for åndskultur. Blandt forudsætningerne for en ny evangelisering nævner kardinal *Danneels* en sund filosofisk tænkning, en ny vurdering af apologetikken, der leverer argumenterne for troen, en genoplivet folkefromhed og en ny enhed mellem tro og kultur. Kirkens opgave er at genskabe sammenhængen mellem den vestlige humanismes store åndsværdir.

Samme tanker er for nylig fremsat i et fælles biskoppeligt hyrdebrev til alle ni bispedømmer i Belgien.

Vil den gamle kurie opsluge den nye?

Vil de efterkonciliære nye kurieorganer i Rom blive opslugt af de førkonciliære? Dette spørgsmål stiller *Desmond O'Grady* i det engelske blad *Catholic Herald*. Et forslag, udarbejdet af en 15 mand stor arbejdsgruppe, der skulle forberede det tredje kardinalsmøde i november umiddelbart før den ekstraordinære bispesynode, synes at gå ud på det.

Mistænkelige sammenlægninger

Arbejdsgruppens formand, den canadiske kardinal *Edouard Gagnon* og italieneren *Aurelio Sabatini* er tilhængere af forslaget, som bl.a. indebærer, at Enhedssekretariatet og de to sekretariater for de ikke-kristne og for de ikke-troende skulle indlemmes i de ældre kuriekontorer.

Argumenterne for, at det ville betyde en besparelse af både mandskab og penge, lyder besnærende og ser uskyldige ud på papir. Men det vækker den mistanke, at den »gamle« kurie alligevel

gerne vil udvide sin kontrol over den fornyede.

Mistanken bliver helt åbenlys, når man hører, at Enhedssekretariatet skulle lægges ind under Troselærekongregationen! Forsvarerne for denne omstrukturering påstår hele tiden, at det giver et falsk billede at skelne mellem den gamle kurie og den nye: De holder på, at hele kurien er blevet fornyet efter konciliet. Det er rigtigt, at konciliet har forsøgt at forny Kongregationen for Doktrin og Tro. Det gamle navn Helligt Officium blev ændret til Troselærekongregation og dens nye opgave skulle bestå i at opfordre til fornyet teologisk aktivitet i stedet for at udøve censur imod den. Den muskedonner, som tidligere præfeker for kongregationen skød med, blev lagt til side, men kardinal *Ratzinger*, den nuværende præfekt, lader til at bruge en malers sprøjtepipet, skriver *Catholic Herald*.

Sagt med andre ord: Troselærekongregationen synes mere optaget af at

vogte det, den betragter som »troens depositum« end af at genoprette de kristnes enhed.

Enhedssekretariatet har arbejdet samvittighedsfuldt for at opnå at de kristnes splittelse engang bliver overvundet. Det nødvendige samarbejde med troselærekongregationen har ofte ført til spændinger mellem begge.

Faderløse økumeniske komiteer

Tilhængerne af den foreslåede ændring argumenterer med, at en sammenlægning af begge helt logisk ville ophæve spændingen! Her overses, at Enhedssekretariatets formand, den hollandske kardinal *Jan Willebrands* altid kraftigt har forsvaret sit sekretariats synspunkter, og at han i den foreslåede sammenlægning ville blive sparet væk! Alle de tilsvarende nationale økumeniske komiteer rundt i verden, som blev støttet af Enhedssekretariatet, ville blive faderløse, såfremt Enhedssekretariatet blev opslugt af Troselærekon-

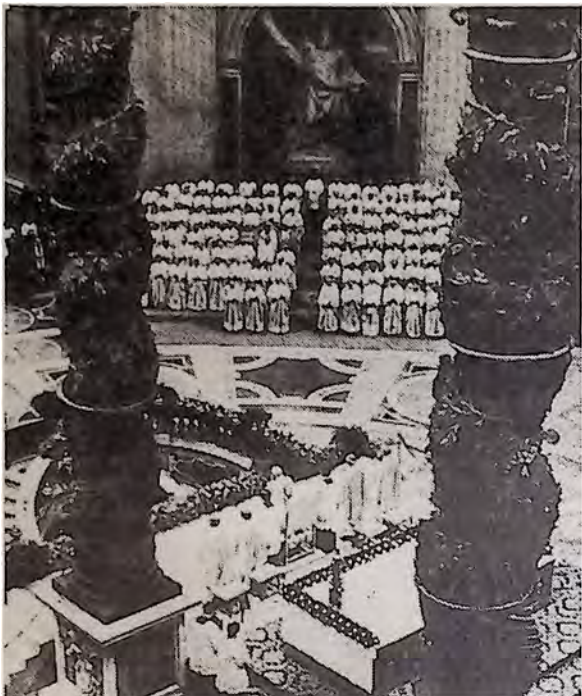
gregationen. Blandt yderligere forslag findes der et om oprettelsen af en ny Lægfolkskongregation, men det synes stadig usandsynligt, at dens præfekt ville blive en lægmand/kvinde.

Antifeministisk holdning?

For nogle år siden blev der råbt op, da et kvindeligt medlem af Vatikanets Lægmandsråd, australieren *Rosemary Goldie* blev rangeret på et sidespor til en stilling ved det pavelige universitet. Kritikken dengang kaldte det »Vatikanets antifeministiske holdning«. Man overså, at *Rosemarys* arvesynd ikke bestod i, at hun var kvinde, men at hun var lægkvinde. Vatikanet har aldrig haft en lægperson siddende på en betydningsfuld kuriepost. Den foreslåede nye Lægfolkskongregation vil altså ikke bestå af lægfolk, men for lægfolk! Så vidt *Desmond O'Grady* i *Catholic Herald*.

Pave Johannes Paul II i Peterskirken den 8. december 1985 under messen, der formelt afsluttede den ekstraordinære bispesynode om Det andet Vatikanconcils virkninger. Pressemeddelelser fra synoden forelå desværre endnu ikke ved redaktionens slutning. Vi bringer nyhederne i næste nummer.

Den 24. november blev den ekstraordinære bispesynode åbnet ved en festmesse i Peterskirken. 450 kardinaler, biskopper og andre deltog i kirkemødet. Foto: KNA.

Troslærekongregationen udgiver dokument

Rom (KIPA) – Vatikanets Forlag udgiver nu et samlebind med alle de dokumenter, Troslærekongregationen har offentliggjort siden Det andet Vatikan-koncil. Titlen er »Documenta inde a concilio vaticano secundo expleto 1966-1985 edito«.

Bindet er på 250 sider. Det indeholder bl.a. laiseringsordningen for præster fra 1980, dokumenterne om befrielsesteologien, medlidenhedsdrab, afslag af kvinders præstevieelse samt akterne fra sagen mod Hans Küng og Edward Schillebeeckx.

Der advares mod ulykkesprofeterne

Wien (KIPA) – Allerede pave Johannes XXIII advarede mod ulykkesprofeterne i sin åbningstale til Det andet Vatikan-koncil. Det samme gjorde kardinal Franz König, Wien, forleden i anledning af den 500. udsendelse af det østrigske religiøse TV-magasin »Orientering«.

Kardinalen indrømmede, at der i kirkens situation i dag forekom ting, der kunne vække bekymring; og det ville være letsindigt, at gå let hen over dem. Men det er i koncilets ånd, at vi ser lyst på fremtiden og har tillid til, at kirken ikke bare er menneskeværk. I så fald var den for længst gået til grunde. Angsten må aldrig beherske kirken; da ville den mangle det væsentlige: Guds ånd, som styrer den.

Efter Königs mening er de tilskyndelser, koncilet har givet kirken uigenkaldelige. De er af varig betydning. Koncilets vigtigste resultat er kirkens udadvendthed mod ver-

den. Kirken er trådt ud af sin isolation og har åbnet sig mod de andre religioner, ja endog mod ateisterne. Johannes XXIII brugte begrebet »aggiornamento«, om kirkens tilpasning til samtidens krav. Dette aggiornamento kan man ikke tage tilbage igen. Kirken kan ikke mere standse denne udvikling. Den kan ikke mere trække sig tilbage bag sine fæstningsmure.

Kardinalen betoner det kollegiale ansvar, Peters efterfølger og biskopperne har. Han henviser til, at denne kollegialitet også gælder i forholdet mellem præster og lægfolk. Man kan korrigerer dette princip, men ikke afskaffe det. Roms ønske om en dialog med biskopperne er oprigtig.

Kardinalen mener dog, at koncilets ideer på mange punkter kun har haft en overfladisk indvirkning. Vi er først lige begyndt på at drage praktisk nytte af dem.

Forretningsudvalget svinger med sparekniven

Alle tilskudskrævende institutioner og centraladministrationen i bispedømmet skal spare 4% af deres forventede underskud for året 1986. Dette forslag fra forretningsudvalget godkendte pastoralrådet på sit møde i november. Nedenstående skema viser, hvor stort underskuddet forventes at blive, og hvor meget hver enkelt institution må spare.

Forslaget blev fremlagt af forretningsudvalget sammen med bispedømmets budget for 1986. Det udviste et underskud på 183.000, som forretningsudvalget fandt uacceptabelt. Både budget og forslag blev indstillet til godkendelse af biskoppen. Med hensyn til de 4% besparelse er det en forud-

sætning, at lønninger og andre poster, der vedrører personaleforhold, holdes udenfor.

Flere unge med i kirkebidragsordningen

Den efterfølgende debat drejede sig bl.a. om den manglende tilslutning til kirkebidragsordningen, og om hvordan man kunne få flere 16-årige med i ordningen. Flere gav udtryk for, at de unge endnu ikke var motiverede, og at de ikke tjente penge. Jan Lange mente, at forældre kunne tilmelde deres unge med minimumsbeløbet på 135 kr. årligt. Hermed ville de på en billig måde blive tilsluttet ordningen og tilmeldt bispedømmets centralkartotek.

Pastoralrådet vedtog

desuden, at dets blad »katolsk orientering« fremover sender de to årlige røde girokort som et indlæg i bladet. Herved sparer »katolsk orientering« en portoudgift på 60.000 kr., men kun under forudsætning af, at ligeså mange er ligeså villige til at yde et frivilligt bidrag til bladet som i de foregående år.

Erik Markussen rettede en hård kritik mod den foreslåede besparelse på 4%, og han ønskede ligesom Ellen Møller og p. Irenæus Cappellen en rationalisering; man mente ikke, at de muligheder, der lå i EDB-teknikken blev udnyttet tilstrækkeligt med de anlæg, der er på bispekontoret. Erik Markussen mente, at man

løbende burde undersøge mulighederne, for at gøre tingene billigere og mere effektive. »Det er en løbende foranstaltning, der skal sættes ind; det er vel det, man med et moderne ord kalder for styring«. Herved vil besparelserne på de 4% allerede være indarbejdet i budgettallene. Når budgettet udarbejdes på denne måde, vil man ikke kunne spare én eneste procentdel mere. Så er det hele gennemtænkt i forvejen og sat i forhold til det aktivitetsniveau, man ønsker, sagde Erik Markussen.

Vore præster ønsker en ægteskabs-katekismus

Præster fra stort set alle sogne i landet henstiller til præsterådet, om at det vil bede biskoppen tage initiativ til at udgive en ægteskabs-katekismus. De ønsker også, at der udgives en pjece med emneliste om ægteskab og familie. En sådan pjece findes allerede på norsk.

Det oplyste næstformanden for præsterådet, pastor Dietrich Timmermann til pastoralrådet i november, hvor arbejdsgruppen om »Familiaris Consortio« redegjorde for deres arbejde. Den ønsker en nogenlunde ensartet ægteskabsforberedelse i bispedømmet. En henvendelse fra grupperne til præsterådet resulterede i en præsteretræte med 30 præster på Magleås kort før pastoralrådsmødet.

Katolsk Menighedspleje arbejder på at få etableret en ægteskabsrådgivning, oplyste lederen Bente Nygaard Hansen. Vi har allerede kontakt med en læge, to jurister og en psykolog, men vi må begynde i det små.

Arbejdsgruppens ønske om at få oprettet en mediegruppe, som skulle tage sig af kirkens holdning til ægteskab og familie, førte til en kort drøftelse af biskoppens mediekommision. Biskoppen oplyste, at den er ude af funktion, men jeg står åben over for en frugtbar nytænkning; en mediekommision kunne f.eks. meget vel have sit oprindelsessted i pastoralrådet, sagde biskoppen.

A. Dekkers

Budget for 1986 – samlede resultat

	Underskud	Overskud	Besparelser
Kirkebidragsordningen		246.000	
Præsterne	70.000		3.000
katolsk orientering	790.000		32.000
Kateketcentralen	0		
Katolsk Ungdomssekretariat	602.000		24.500
Skt. Andreas Bibliotek	65.000		2.500
Magleås	400.000		16.000
Ømborgen	145.000		6.000
Myretuen	0		
Fællesadministration	1.939.000		79.000
Diverse udgifter	485.000		20.000
Tilskud indland		1.650.000	
Ordinære indtægter		1.631.000	
Renteindtægter		765.000	
Særlige indtægter		21.000	
	4.496.000	4.313.000	183.000

Årets budgetterede underskud før besparelser 183.000 kr.

Præsternes vagt-ordning i hovedstadsområdet

Bispekontorets telefon: (01) 11 60 80 giver automatisk præstekontakt

Takket være flere af vore præster, der har stillet sig til rådighed for en vagtordning i hovedstadsområdet, er det nu muligt for vore katolikker så godt som altid at komme i forbindelse med en præst.

Vagtordningen fungerer på følgende måde: Når Katolsk Bispekontors telefon (01) 11 60 80 lukker kl. 16.30 indkodes telefonnummeret på den præst, der har vagt den pågældende dag. Derefter vil alle opringninger på bispekontorets telefonnummer automatisk overføres til det indkodede nummer,

som er identisk med den »vaghavende« præsts telefonnummer. Næste morgen kl. 9.00 ophører vagten, når bispekontorets egen telefon åbner igen.

Herved er der skabt mulighed for, at mennesker kan komme i forbindelse med en præst, når det behøves. Ligesom det for en præst kan være en lettelse at vide, at han under et fravær ikke dermed indirekte »afskærer« nogen fra at komme i forbindelse med en anden præst.

Vagtordningen er således en slags sikkerheds-

ventil, en udvej, hvis det ikke på anden måde har været muligt at komme i forbindelse med en præst.

Indtil videre fungerer vagtordningen alle ugens dage – med undtagelse af lørdag og søndag – fra kl. 16.30 til kl. 9.00 den følgende dags morgen.

Ordningen er primært en telefon-vagtordning, dog med mulighed for at tilkalde en præst, hvis det skulle vise sig nødvendigt. Den har fungeret meget tilfredsstillende i 1985 og vil forhåbentligt fortsætte således i 1986.

kk

Glashuset

Under Det andet Vatikankoncil fremsatte biskopper fra hele verden en grundig fornyelse af den romerske kurie som et af de vigtigste krav. Kurien er kirkens udførende organ, som kan sammenlignes med en stats ministerier. Den er kirkens centrale administration. I kirken hedder et ministerium en *kongregation* og en minister er en *kuriekardinal*.

Skulle et ministerium modarbejde folketingets eller regeringens beslutninger ved at trække hastesager i langdrag, manipulere med vigtig dokumentation eller lade den forsvinde, og svare nej på alle rimelige ansøgninger, da ville den frie presses kritik ikke spare den pågældende minister og embedsmændene i hans ministerium.

Allerede under de sidste Pius-paver klagede biskopperne over, at mere end én kongregation i kurien opførte sig egenrådigt og døvt. Kravet om en reform af hele det nødvendige, men stivnede administrationsapparat brød med overraskende lydstyrke den tavshed, som havde indhyllet kurien i en sky af ophøjet urørlighed.

Biskoppernes krav gik og går ud på, at det bør være bispesynoden med paven, der leder kirken, ikke paven med kurien. Kurien burde kun være det underordnede og loyale ekspeditions-kontor. Det er ingen nyhed, at kuriereformen endnu ikke har fundet sted. Den modige pave Paul VI tabte opgøret med kontorvældet. Det blev kun til små omlægninger og justeringer. Nye navne var ingen garanti for en ny ånd. Under både kardinalsrådet og bispesynoden i november 1985 blev skævhederne og den manglende logik påtalt igen.

Denne gang har paven lovet at gøre noget ved sagen. Hans egne ord om, at kurien fremover vil blive bemandet med »omhyggeligt udvalgt personale« er en pæn indrømmelse af, at der i dag sidder for mange mennesker på taburetter, de ikke er kvalificeret til. Vil den nuværende pave, der næppe tænker så kollegialt som Paul VI gjorde, opnå bedre resultater?

Fra tid til anden bebrejdes »katolsk orientering«, at vi kun bringer negativ og »nedsættende omtale af paven og de romerske instanser«. Er det, fordi vi har informeret vore læsere om de spændinger i kirkens top, der har stået på i snart 100 år, som er blevet kritiseret åbent under Det andet Vatikankoncil og ved bispemøder sidenhen?

Under koncilet var kirken det glashus, den nuværende pave ønsker, den skal være. Det havde så positiv en virkning, dengang i 60-erne, at respekten for kirken steg med flere varmegrader, fordi dens åbenhed ikke var hylket.

Vi kigger nysgerrigt og med stor forventning gennem glashusets nøglehuller, så længe husets ruder endnu er af den slags, man kun kan kigge ud ad, men ikke ind i.

ww

De engelske katolske biskoppers svar på Warnock-rapporten

Udtaler sig om de nye genetiske teknikker og deres etiske side

I Danmark blev de nye genetiske teknikker og deres etiske side behandlet i indenrigsministeriets rapport »Fremskridtets pris«. Den engelske parallel hertil er den såkaldte »Warnock-rapport«, der ligesom »Fremskridtets pris« udsendtes som oplæg til en offentlig debat. Blandt dem, der har meldt sig med et svar, er Englands katolske biskopper.

De nedsatte et særligt udvalg med ærkebiskop T. J. Winning af Glasgow som formand. Resultatet af dette udvalgs arbejde foreligger nu som »Response to the Warnock report on human fertilization and embryology«, udgivet af »Catholic Media Office« i Godalming, Surrey.

Retsbeskyttelse

Den består af en generel og en speciel del. Den generelle del tager stilling til Warnock-rapportens almindelige begreber om forholdet mellem lovgivning og moral på hele området. Warnock-rapporten vil nok give fostrene en vis retsbeskyttelse, men biskopperne mener, at den er utilstrækkelig, fordi den ikke bundet i en ubetinget anerkendelse af fostret som et menneskeligt væsen.

Biskopperne kan ikke erklære sig tilfredse med, at det ufødte menneskes retsstatus blot skulle være resultatet af en vis subjektiv medfølelse eller afhæng af en politisk veltagelse. Den er meget mere end det. Den må baseres på selve den kendsgerning, at menneskefostre simpelt-

hen er mennesker. Hvor små og svage de end måtte være, har de derfor krav på retsbeskyttelse både af deres liv og deres velfærd, en retsstilling, alle må respektere.

Ser ikke ufødte menneskers tarv

Biskopperne angriber derfor, at rapporten snarere går ud fra, hvad voksne mennesker har lyst til, end fra, hvad der er ufødte menneskers tarv. Hvis voksne mennesker ikke vil have børn, får de ikke blot lov til at benytte provokeret abort, men også former for prævention, der - som f. eks. spiralen - i virkeligheden også er en form for provokeret abort, idet befrugtede æg derved udstødes og dør.

- Hvis omvendt de voksne får lyst til at få børn, men ikke kan det på naturlig måde, så skal læger og genetikere med alle midler hjælpe dem til det, også hvis teknikken, som f.eks. reagensglasbefrugtning, faktisk betyder, at mange befrugtede æg og fostre i de tidligste stadier ødelægges.

- Samtidig fortier man den sandhed, at kvinders ufrugtbarhed i form af tilstoppede æggeledere i mange tilfælde skyldes, at de tidligere har fået provokerede aborter, har benyttet spiraler som prævention eller har pådraget sig kønssygdomme. Ufrugtbarheden er altså ofte en følge af de voksnes egne fejl, men når den skal afhjælpes, må mange fostre betale derfor med livet. På denne måde kan

biskopperne ikke gå med til, at det er rigtigt at »bekæmpe barnløshed«, som lægerne kalder det. Fostrene må ikke reduceres til at være genstand for voksnes interesser, men skal behandles som en værdi i sig selv. Dette er det grundlæggende etiske princip, ud fra hvilket de moderne genetiske teknikkers værdi må bedømmes.

Barnet har ret til to forældre

Biskopperne er heller ikke tilfredse med Warnock-rapportens definition af et foster som et »muligt menneskeligt væsen«. I stedet kalder de det »et menneskeligt væsen med muligheder«. Derfor har det ikke blot ret til liv, men også til at de to forældre, hvorfra dets liv stammer, er knyttet ægteskabeligt sammen.

Af den grund afviser biskopperne både befrugtning af hustru med en fremmed donor (insemination), transplantation af æg fra kvinde til en anden (rugemødre) og reagensglasbørn uden for et varigt parforhold mellem en mand og en kvinde. Således forsvares de den naturlige familie mod teknokratisk opløsning. Det betyder naturligvis ikke, at de har noget imod adoption af børn, der af naturlige grunde har mistet den ene eller begge forældre, tværtimod.

Reagensglasbefrugtning

I udvalgsbetænkningens specielle del tager biskopperne stilling til de enkelte nye genteknikker. De går ind for, at der skal indføres et »etisk råd«, der på basis af respekten for fostrets liv skal tage stilling til nye forskningsresultater og behandlingsmetoder. Om reagensglasbefrugtning siger de, at selv om det skulle lykkes at foretage en sådan frembringelse af et nyt menneske uden det nuværende spild af fostre, og det kun sker mellem ægtefæller, vil der være betænkeligheder ved metoden. Den naturlige befrugtning er nemlig i sig selv en etisk værdi, som omgærdes med et værn mod teknificering. Alligevel mener biskopperne, at metoden ikke ubetinget bør afvises.

Eksperimenter med fostre og nedfrysning af dem til senere brug bør kun tillades, hvis det kan opnås, at der ikke sker dem nogen skade derved, hvad der ikke er tilfældet i dag. Det kan aldrig tillades, at man bevidst ofrer menneskeliv for derved at opnå et videnskabeligt fremskridt. Specielt tager biskopperne afstand fra forslaget om, at alle fostre, der udføres forsøg med, skal aflives inden 14 dage, hvis de ikke indsættes i moders liv. Dette er et groft umoralsk angreb på uskyldige menneskeliv.

Et menneske kan ikke ejes af nogen

Enhver form for køb og salg af fostre skal være forbudt, for et menneske kan slet ikke ejes af nogen. Hvis det skete, ville det ikke være bedre end slavehandel. Kønsceller, der ikke er befrugtede, må derimod anvendes, hvis det etiske råd tillader det, nemlig i tilfælde, hvor det er seriøst videnskabeligt eller behandlingsmæssigt begrundet.

Fostervandsprøver, der har til hensigt at kvalitets-sortere fostrene inden fødslen gennem provokeret abort af »uegnede«, skal forbydes som umoralsk. Forsøg på artsblandinger (hybrider) mellem dyr og mennesker skal straffes strengt som en svær forbrydelse, akkurat ligesom forsøg med menneskefostres transplantation til dyrs livmødre.

Surrogat-moderskab bør forbydes

Også surrogatmoderskab ønsker biskopperne forbudt, fordi det både krænker barnets ret til egne forældre og udgør en form for teknisk ægteskabsbrud, som loven ikke skal tolerere.

Der er ikke tvivl om, at de engelske biskoppers tankeklare, modige og varmhjertede forsvar for det ufødte menneske vil få betydning i den engelske debat. Det fortjener også at kendes og tages i betragtning her i landet, hvor forslagene i »Fremskridtets pris« nu står lige foran Folketingets behandling.

Jørgen Nybo Rasmussen

Benyt udelukkelse og bandlysning i kirken

Jeg læste med interesse artiklen i k.o. nr. 17 om befrielsesteologien i Sydamerika, forfattet af Kaare Osorio.

Det skal erkendes, at det (for mig) er vanskeligt at fatte, hvor al den teori er nødvendig. Teorien (teologien) om »de fattiges kirke« etc. er ganske udmærket; blot stilles den op ligesom over for det »underforståede« begreb »de riges kirke«, der i allerhøjeste grad er en selvmodsigelse.

Rent faktisk kan der ikke skriftmæssigt set ekssi-

stere en »de riges kirke«, såfremt »kirke« skal opfattes som værende fra Herren. Den hellige skrift taler utvetydigt derom. Blot: 1. Johs. 3,17: »Men den, der har jordisk gods og ser sin broder lide nød og lukker sit hjerte for ham, hvorledes kan Guds kærlighed blive i ham?«

Yderligere taler Paulus et sted om, at hvis en person (i kirken) har overskud og ikke afhjælper en broder (i troen)'s nød, da skal vi sky ham som en hedning. Derfor: Hvorfor

smider man ikke slet og ret disse pengepugere og banditter ud af kirkens fællesskab?

Ret beset har sådanne mennesker ekskommuniceret sig selv. Udelukkelse og »band« virkede da særdeles glimrende førhen i kirkens historie.

Og når man ved, hvor alvorligt det er i Sydamerika (i velhaver-familierne), at have noget udestående med kirken, f.eks. skilsmisse, ja, så skulle man da formode, at dette kunne være en farbar vej. Sim-

pelthen at proklamere: Kirken er for dem, der gør Vor Herres vilje - (i det mindste efter bedste evne forsøgs derpå), og I andre, der til stadighed overtræder hans bud om næstekærlighed, I må udenfor i kulden, indtil I kommer på bedre tanker.

Hvorfor mon anvender kirken ikke den magt, Herren så vitterligt har overladt den?

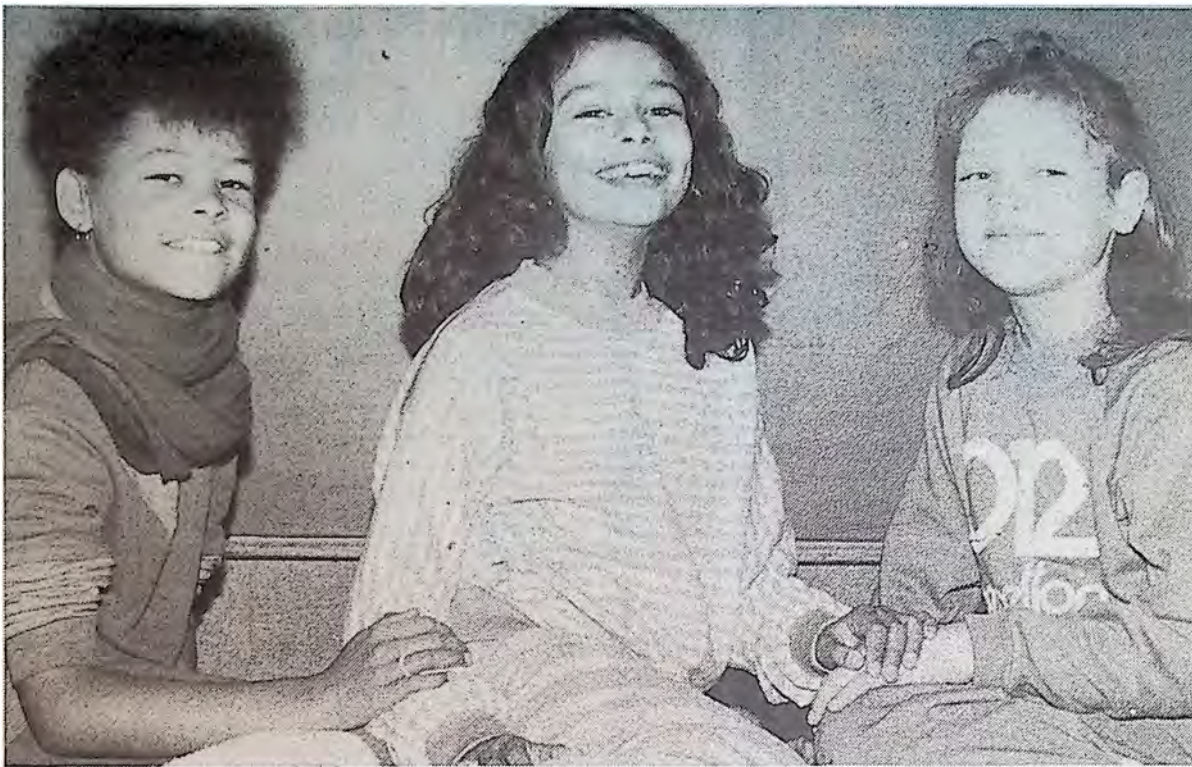
Erik Christian Johnsen

Ved Annemarie Logermann, Kjeld Lundorf og Jesper Fich

Skolemessen

En samtale med Tania, Zila og Victoria fra 4. kl. i Centralskolen

Tania, Zila og Victoria fra katolsk Centralskole i København taler sammen om skolemessen, - de kan næsten alle sangene i Den blå Sangbog.

Hvornår er I til messe i skolen?

- Hver tirsdag.

- Nej, ikke altid, hvis præsten ikke kan, skal vi bare have religion i klassen.

Er I med til at hjælpe præsten?

- Ja, vi kommer jo op med de hvide brød og vinen.

- Ja, men vi skal da også hjælpe, når der er messe, du ved, med at vaske hænder og sådan.

- Han vasker ikke hænder rigtigt.

- Det har fru Kjærstad fortalt om i klassen.

Hvad har præsten på, og I selv?

- Det er forskelligt, gult og grønt.

- Det kønneste er nu lilla.

- Men de betyder nu hver sin ting. Det har præsten selv fortalt.

- Han har sådan et underligt navn.

- Nej, han hedder da Kaare.

- Og så læser han et stykke af evangeliet.

- Så skal vi slå kors - med tommelfingeren.

- Ja, hvorfor egentlig det?

- Det må vi spørge ham om næste gang.

- Han læste det om manden der var lam.

- Ja, de måtte hejse ham ned fra loftet.

- Ja, mens han lå i sengen.

Synger I også?

- Ja, nu skal du høre -

og så fik jeg Kyrie eleison udsat for tre klare stemmer.

- Ja, og ellers synger vi af den blå sangbog.

- Dem kan vi næsten allesammen.

- Og så velsigner han brødet, og det forvandler sig.

- Man kunne også bruge ganske almindeligt brød.

- Vi får også lov at drikke af vinen.

- Men ikke ret meget, for så bliver vi fulde, siger præsten.

Går I også til messe derhjemme i jeres egen kirke?

- Ja, men ikke hver gang. Det er også sjovere her. Her er vi sammen med de andre.

- Og så er vi helt oppe om alteret.

- De andre er henne i Blaagaardskirken.

- Der er vi også sommetider, til høst og til jul.

- Men det er ikke rigtig messe - med brød og vin.

- Vi skal også bede selv, for de fattige i Afrika, og for den tredje verdenskrig.

- Ja, for at den ikke skal komme. Og så har præsten sommetider nogen, der er ved at dø. Så beder vi for dem.

- Jeg synes præsten er god til at forklare.

- Og vi må godt spørge om noget.

Og så var der stadig tid til at smutte tilbage i klassen og få lidt regning.

Henning Egelund

Om at opdrage børn (katolsk)

Børneopdragelse er et problem, forældre får foræret ved deres børns fødsel.

Ens forudsætninger er kun ens egen opdragelse og så den måde, man har besluttet sig for, at livet skal leves.

Under den sidste forudsætning kan være ting som troen, vaner, arbejde, bolig, venner og familie. Hvilken betydning de enkelte ting har i ens liv er meget forskelligt fra dig til mig. Det, der har betydning for mig, får også betydning for mine børn.

Når børn skal med i kirke

Troen har altid betydet meget for mig. Jeg er opdraget med kirkegang hver søndag, og jeg synes kirkegang er vigtig, fordi det for mig er livgivende.

Derfor tager jeg mine børn med i kirke!

Så langt så godt. Det næste problem kommer henne i kirken. For det første går jeg i kirke for at deltage, ikke for at passe børn. Det giver automatisk en konflikt. Normalt kan mine børn snakke med mig; nu (i kirken) skal de være stille. Den eneste måde det kan gå på er: At tage sig af børnene nøjagtigt som jeg plejer og indføre nogle få simple

begrænsninger for børnenes adfærd. F.eks. vil vi ikke have råben og kravlen under bænken.

Der næst har jeg prøvet at fange børnenes opmærksomhed ved at vise dem, at der sker noget. Vi synger (de må gerne skråle med, selv om de overdøver præsten og menigheden!) Der samles penge ind, så får børnene en mønt. Når de ikke at få den afleveret, må de have lov til at løbe op til alteret til kurven med mønten. Der ringes med klokken (det er meget interessant). Nogle gange sker der også andre ting f.eks. sang og spil med rytmeinstrumenter under messen, som de kan deltage i, og så føler de sig meget velkomne og hjemme.

Under prædiken har jeg valgt at holde prædiken for dem ved at læse højt i de få små bøger, der findes for børn.

Af og til er der efter messen kirkekafe. Det ser vores ældste, som er 4 år meget frem til. Jeg tror, det hænger sammen med, at det er hygge og kage og tit andre børn.

Det betyder, at de er glade for at komme i kirke.

Det største problem er af og til menigheden. Især er hyssen meget medvir-

kende til at gøre os forældre nervøse, og det påvirker os, så vi ikke kan klare ungerne så roligt som ellers. Det er et punkt, der må diskuteres mere i de enkelte sogne.

En anden side af troen er bønner. Jeg kom for sent i gang med vores ældste. Derfor er det desværre ikke et fast ritual, men noget vi gør i afslappede situationer. At presse det igennem har jeg ikke ment, der var nogen mening i. En aftenbøn former sig hos os ofte som en gennemgang af dagen der gik med tak til Gud for alt det gode, der er sket.

Respekt for medmennesker

I overskriften har jeg sat katolsk i parentes. Det har jeg gjort, fordi jeg ikke tror, at man adskiller tingene fra hinanden. At opdrage katolsk er noget der indbefatter hele opdragelsen. Det indbefatter dermed også hele ens egen livsholdning, væremåde, konkrete handling osv.

Og det er de små ting, der tæller. En ting, som jeg er blevet mere og mere opmærksom på, er, at den »gammeldags« høflighed er ved at forsvinde. Og dermed er respekten over for ting og mennesker også ved at forsvinde.

Jeg mener det giver sig konkret udtryk i, at mange ting bliver betragtet som selvfølgeligheder. Når man får mad, hjælp til at udføre noget, osv. Vi har fjernet ordene vær's go og tak, tak for mad og velbekomme osv. For at kunne opdrage katolsk, mener jeg, det er nødvendigt at overveje sådanne ting. Vi må i alle handlinger prøve at finde frem til, hvordan vi mener, at det er rigtigt ud fra betragtningen om, at der skal være respekt for medmennesket.

Et problem ved at blive forældre er, at man ikke har haft lejlighed til at øve sig. For at råde bod på dette er det meget vigtigt, at forældrene kommer sammen, og i denne sammenhæng ville det være godt, hvis man fra præsters og menigheders side tog nogle initiativer. Forældre skal se andres børn, skal snakke med andre forældre om de vanskeligheder, der uvægerligt er, for at kunne få styr på sig selv og få styr på problemerne.

Med dette håber jeg at kunne sætte lidt gang i snakken. Ikke mindst hos dem, der ikke har børn.

Michael Arbirk

Ungdomssiden fortsætter med mere stof side 9.

KUK leder/lejrchef søges

Vi søger en? Kvalifikationer?

Hvis vi skulle lave en stillingsannonce, hvad ville du så skrive i stedet for disse spørgsmålstegn?

Dette vil vi bl.a. arbejde med på den kommende ledertræning den 24. januar til den 26. januar. Hvis vi får svaret på disse spørgsmål, vil der nemlig naturligt dukke nogle behov op - behov for mere viden om 1) én selv, om 2) den gruppe, man skal arbejde med/for og om 3) den kirke man skal arbejde indenfor.

I disse emner er der både et psykologisk, pædagogisk og teologisk indhold, og emnet vil derfor også blive belyst af en psykolog, af ledertræningsteamet og af en præst.

Som tidligere vil kurset være modulopbygget for at tilgodese, at nogle har været med før, og at andre kommer for første gang. Det er vor hensigt, at I skal »have noget med hjem« fra kurset, så vi vil bestræbe os på, at det teoretiske og det praktiske bliver fordelt ligeligt.

Hold jer nu ikke tilbage: Kirken har brug for jer!

Vi ses på Øm sidste weekend i januar.

Hvis du har lyst, kan du melde dig som lederemne til en sommerlejr.

Ledertræningsudvalget

Interview med

Den nyviede biskop sammen med præstestuderende i Rom, 15. januar 1939. Forrest til venstre ses *Olaf Sørensen*, præsteviet samme år og fra 1939 til 1967 eneste ansat ved det biskoppelige »kancelli« ved Marmorkirken i København.

Biskop Theodor Suhr 90 år

Torsdag den 24. januar fylder forhenværende biskop af København, *Theodor Suhr* 90 år. Den runde fødselsdag fejres i bispedømmet på selve dagen kl. 19 med en højtidelig messe i Skt. Ansgars Kirke i København. Efter messen, som også biskop *Martensen* deltager i, vil der være reception i Kunstindustrimuseets festsal, som ligger ved siden af kirken i Bredgade. Biskop *Suhr* kan desuden fejre sin 60 års-dag som katolik torsdag den 17. januar.

»katolsk orientering« har i anledning af de runde år interviewet biskop *Suhr*, hvor han i samtalen bl. a. omtaler sin tid som biskop under krigen, sin vurdering af Det 2. Vatikankoncil, økumeni og årsagerne til de manglende ordenskald.

Af Willem Wuyts og Knud H. Kluge

»Jeg giver normalt ikke interviews«, var biskop *Theodor Suhr*'s første bemærkning til »katolsk orientering« medarbejdere, chefredaktør p. *Willem Wuyts* og redaktionssekretær, *Knud Kluge*, da de blev modtaget af biskoppen ved indgangen til *Niels Steensens Kollegium*. »Men jeg kan vel dårligt afslå, selv om det var min første tanke efter den telefoniske aftale om interviewet var bragt i stand«.

»Der kan ikke være så meget interessant, jeg kan fortælle«, fortsatte biskop *Suhr*, mens vi fandt vore pladser foran biskoppens skrivebord i det enkelt udstyrede værelse ud mod Skt. Kjeldsgade og kollegiets lille have.

Benediktiner

»Jeg savner det benediktinske fællesskab, men jeg har været så længe væk, og næsten alle mine jævnaldrende er døde. Jeg hører stadig til *Clervaux*, men mit løfte om lydighed overgik til paven, da jeg blev biskop i 1939«, fortsatte han.

Biskop *Suhr* blev katolik i Rom den 17. januar 1926, og han gør opmærksom på, at det var pastor *Hubert Messerschmidt*, der

optog sin kommende biskop, på sin egen præstevielsesdag. Efter sin optagelse i den katolske kirke, rejste biskop *Suhr* til benediktinerklostret i *Clervaux*. »Her mødte jeg det, jeg ubevidst havde ledt efter hele livet, og samme år indtrådte jeg i benediktinerordenen. Syv år efter blev jeg sendt til Rom for at afslutte mine teologiske studier. Jeg blev udset til at være prior for det nyoprettede benediktinerkloster *San Girolamo* i Rom i 1935.

Klostret var et komunitet af benediktinere, der havde fået til opgave at arbejde med den nye *Vulgata*-oversættelse.

Klostret blev nedlagt som benediktinerkloster, da arbejdet med *Vulgata* ophørte, og da *Clervaux* ikke længere havde mandskab nok til at sende til Rom. I dag huser klostret det nyoprettede pavelige akademi for kirkemusik »*Pro Musica Sacra*«.

I 1938 udnævnte *Pius XI* mig til apostolsk vikar for Danmark«.

Hvordan var det at komme til Danmark i 1939?

Jeg var noget betænkelig ved situationen, for jeg kendte slet ikke den katolske kirke i Danmark, da

jeg kom til landet i begyndelsen af 1939. Jeg kunne godt have tænkt mig nogle embedskolleger at rådføre mig med, men jeg var isoleret på grund af krigen.

Jeg havde ikke nogen stab, som biskop *Martensen* har det i dag. Pastor *Olaf Sørensen* var min sekretær og kancelliet lå ved Marmorkirken. Bygningerne i Bredgade var i meget dårlig stand og blev først senere istandsat med store tilskud udefra.

Biskop under krigen

Vi havde mange tyske præster og søstre, som alle var meget loyale over for det danske samfund. De blev heller ikke rørt af besættelsesmagten. Tyskerne indkaldte alle præster, som ikke var sognepræster, til militærtjeneste. Pastor *Georg Bertling* i Kolding blev indkaldt, fordi han »kun« var kapellan i Bredgade i København. Han var i Rusland under krigen. Så jeg udnævnte alle tyske præster til sognepræster, og problemet var løst.

Har De selv haft konfrontationer med besættelsesmagten?

Nej, det har jeg ikke,

men jeg sendte nogle protester en gang imellem, og jeg blev rådet til at rejse ud af landet. Tyskerne ønskede ikke konfrontation her i landet som i andre lande; Danmark skulle være et mønsterprotektorat; - men det er jo så længe siden.

Jeg husker tydeligt, da Den 1. Verdenskrig brød ud i 1914. »Den vil kun vare i 14 dage«, sagde man - men den er jo ikke færdig endnu, der har været krig lige siden.

Jeg er i øvrigt ved at nedskrive alt dette. Biskopkontoret ønsker, der skal komme en bog - ikke om mig, men om min periode som biskop. En lignende bog findes om biskop *Brems'* tid.

Hvad synes De selv har været højdepunkterne i Deres tid som biskop?

Jeg kan ikke sige, der har været et egentligt højdepunkt. Jeg fornemmede selv stærkt, at vi var i slutningen af en periode i kirkens historie. Der var i øvrigt meget, man ikke kunne sige som biskop -

men det kender jeg også fra biskop *Martensen*.

Biskop Suhr om Det andet Vatikankoncil

De var selv med i forberedelseskommissionen til Det andet Vatikankoncil?

Kommissionen kom ikke til at betyde så meget, fordi vi havde emner nok til tre eller fire konciler. Det var denne kommissions opgave at udvælge emnerne og finde de sytten vigtigste ud af 70 forslag. Man fik her afløb for de ting, der ligesom lå i luften.

Var det så det vigtigste, der kom frem og blev behandlet på konciliet?

Ja, det synes jeg, når man tager i betragtning, at 3000 biskopper var forsamlet. Der var jo ikke nogen egentlig diskussion, men en række enetaler, som man så sammenlignede med hinanden.

Uden koncil var vi kommet i en meget vanskelig situation; vanskeligere end i dag. Det er som om, vi er i en besindelsesperiode, og

det er jo ganske naturligt. Vi er utålmodige, og vi ønsker tingene skal gå lidt stærkt. Og alt er jo gået frygteligt stærkt. Der er sket mere i kirken i vores levetid, end i flere århundreder.

En del katolikker giver netop Det andet Vatikankoncil skylden for, at situationen i kirken er forvirrende i dag.

Det tror jeg overhovedet ikke på!

De er overbevist om, at situationen havde været forvirrende uden koncil?

Ja. I århundreder efter reformationen var kirken en slags monolit, som ikke havde berøring med andre kirker. Når man dengang talte om kirkens enhed, var det mere en ensformighed, dvs. samme filosofi, samme exegese (bibeltolkning), samme sprog - vi skulle tænke nøjagtig ens over hele jorden. Man har da opdaget i dag, at det overhovedet ikke kan lade sig gøre. Det kan aldrig komme igen, konciliet har insisteret herpå. Jeg gad

Fra en valfart til Haraldsted, hvor *Knud Lavard* blev myrdet i 1131. Ved siden af biskop *Suhr* knæler præsterne *Jacob Hjorth* og *Olaf Magnussen*, bag biskoppen står pater *Laurits Brunicaardi C.S.S.R.*

skop Suhr

vide, hvor bundet vi er af vor tid og af forskellige ting, som vi ikke kan se i dag, men som man vil kunne se senere.

Jeg talte engang økumenisk bevægelse med en gammel svejtsisk præst, som netop var vendt hjem fra sit missionsarbejde i Afrika. Præsten opgav økumenien, fordi han i en samtale med en protestantisk præst havde spurgt, hvor mange sakramenter er der. »To«, sagde lutheraneren, - »syv«, svarede den katolske præst - og så var den samtale forbi.

Sammen i Rom med professor Skydsgaard, som var en af koncillets ikke-katolske gæster.

Sådan noget skete - det er en ganske typisk historie. Men der er jo sket ganske store fremskridt siden da.

Nu skal biskopperne vurdere Det andet Vatikanconcils virkning i kirken.

Jeg kan slet ikke forestille mig, det kan lade sig gøre. Man siger jo, paven har forberedt en reform af kurien; det tror jeg ikke kan lade sig gøre. Kurien er for stærk, og den er også udmærket på mange punkter.

Kan kurien bremse op for bispekonferencernes massive opbakning, for spørgsmålet er vel, om bispekonferencerne har den myndighed, som konciliet egentlig har givet dem?

Kollegialiteten, som blev fremhævet af konciliet, er jo ikke særlig fremtrædende under denne pave.

Økumeni

Der er sket en rivende udvikling i den økumeniske samtale efter Det andet Vatikanconcil.

Den luthersk/katolske og den anglikansk/katolske kommission er blevet meget betydningsfulde; det er også betydningsfuldt, at biskop Martensen er medlem af den luthersk/

katolske kommission - men jeg tror bare ikke, det siver ind i Rom.

Hvor stor økumenisk interesse var der i den katolske kirke herhjemme efter konciliet?

I Folkekirken var der kun ganske få, der interesserede sig for det. De gik mere op i egne forhold. Splittelsen af de kristne er en lidelse, vi katolikker føler stærkere og taler mere om, men denne lidelse kender Den danske Folkekirke ikke, fordi ønsket om enhed lever stær-

kere hos os end hos lutheranerne. Man stilles over for lidelsen, når man ved fælles messer ikke kan gå til kommunion sammen. Det mærker man som noget helt forkert, som man ikke kan finde sig i.

Den økumeniske samtale foregår jo i grunden på et meget højt plan. De troende er slet ikke med. Min personlige mening er, at man tror der er meget mere splittelse, end der i realiteten er. De fleste lutheranere tror jo faktisk på alt, hvad der står i trosbekendelsen, at Jesus kom her på jorden for at frelse os, og at vi ville få syndernes forladelse; de tror på opstandelsen, og de tror på vi får Kristus i kommunionen. De ved ikke, hvordan det går til, men det gør vi jo heller ikke.

For en halv snes år siden var jeg til en økumenisk gudstjeneste, hvor præsten ved Vor Frue Kirke citerede mig i sin prædiken: »Biskop Suhr har en gang sagt til mig, at de mure, vi har oprettet os imellem, som vi synes er så høje - ikke er særlig høje, hvis vi ser dem oppe fra«.

Jeg sagde før, at den monolitiske kirke ikke kommer mere, men jeg er

overbevist om, at vi får en pluralisme, hvor vi må respektere, at der er mennesker, der på visse punkter ser anderledes på det. De kan have argumenter, som hører med ind i deres sindelag og nationalitet. Der er f. eks. stor forskel på prøjsere og latinamerikanere. De kan ikke tænke på samme måde. Men enhed i pluralisme, det tror jeg bliver vejen, vi kommer til at gå - men jeg er nu ikke profet.

Forholdene skifter

Da man opgav Pavestaten i 1870, var mange, især fritænkere, overbevist om, at det var slut med pavedømmet; men det kom jo ikke til at passe. Man anså dengang Pavestaten for aldeles nødvendig, og mange unge franskmænd døde for den. To generationer efter var man meget lykkelig for at være sluppet af med den. Sådan skifter tingene hurtigt.

Jeg har stor respekt for paven og jeg synes at han gør et godt arbejde. Vi får ikke en pave som ham, der rejser jorden rundt, kan tale til en halv million mennesker og holde dem i sin hule hånd.

Hvis jeg var pave...

Hvad har været det væsentligste, Det andet Vatikanconcil har betydet for vort bispedømme?

På liturgiens område er der store vanskeligheder. Musikken har ikke fulgt med. Eftersom folk bliver mere og mere blandede internationalt set, bør vi synge Kyrie, Gloria og Credo på latin. Det ville jeg tvinge dem til, hvis jeg var pave.

Ordenskald

Hvad kan årsagerne være til de manglende ordenskald?

Mange ordenssamfund har været tidsbestemte, men i dag klarer de gamle ordenssamfund sig bedst.

Der var 800 søstre i Danmark, da jeg kom hertil. I Tyskland og Holland var det kirken, som oprettede skoler og hospitaler. Bønderne havde en halv snes børn, og der var ikke arbejde til alle. De gik så i kirkens tjeneste. Hele det overskud af søstre er nu væk. Man kan ikke sige, at der i dag ikke mere er søsterkald, for det kan der ikke være på samme måde som tidligere.

Til fik kvinderne en uddannelse i klostret?

Ja. Også i biskop von Euch og biskop Brems' tid var her et overskud af søstre, som var villige til at oprette klinikker. Det udvirkede den store ekspansion herhjemme. Kirken gjorde det danske samfund en stor tjeneste, for vi havde ikke noget udbygget hospitalsvæsen. Kirkens indsats er også almindeligt anerkendt i dag.

Men da så samfundet ændrede sig, havde man ikke brug for os mere. Vi har heller ikke personale længere. Vi må prøve at omlægge os, men kirken har i hele sin historie været udsat for, at forholdene skifter. Det er ikke så ligetil, for nu ændrer samfundet sig igen. Jeg kan nævne to eksempler:

Ulæseligt sprog

Jeg ville aldrig give imprimatur til montfortanernes bøger på dansk; de var skrevet for franskmænd i en bestemt tid. Montfort var en stor helgen. De bispedømmer, hvor han har missioneret, har holdt fast ved troen i dag.

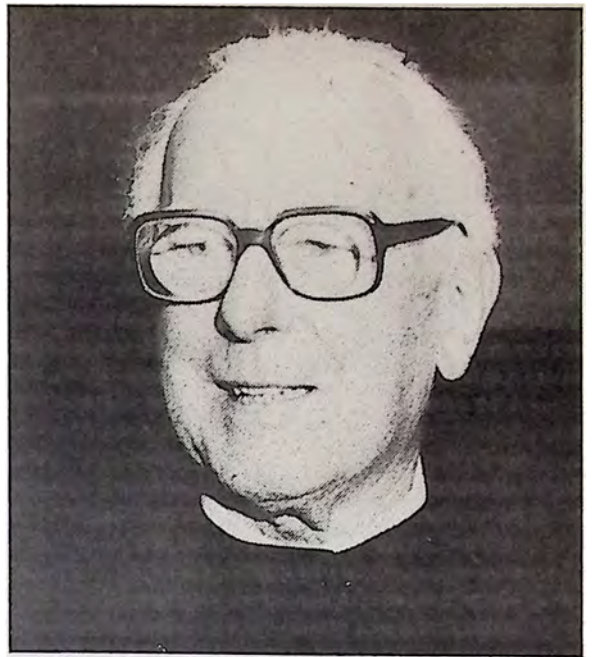

Deres general inviterede mig til Rom, da Montfort blev kanoniseret, i det håb, at jeg så ville give imprimatur. Men det ville jeg ikke. Han spurgte mig derpå, om jeg ikke havde hørt, hvad paven sagde. Jeg syntes, det var os for fremmed herhjemme.

Pius XII komponerede nogle bønner til Jomfru Maria, som vi skulle bede. Jeg ville ikke have dem her i Danmark. Pastor Niels Nielsen i Svendborg gjorde vrøvl og oversatte dem. Jeg skar det halve væk. Der var ikke ret meget tilbage.

Nogle af de pavelige rundskrivelser har også en sprogdragt, som er os fremmed herhjemme?

Der er mange udmærkede ting i rundskrivelserne, men de er alt for lange, og deres sprog er vanskeligt, nærmest ulæseligt.

Jeg husker den franske kardinal, Suhard, hvis hyrdebrev var udmærkede og blev læst meget rundt om i verden. Da jeg mødte kardinalen i Rom, fortalte jeg ham, hvor glade vi var i Danmark for hans hyrdebrev, som var letlæselige og interessante - bare pavens rundskrivelser var ligesådan. Han svarede mig, at han netop havde været i audiens hos Pius XII og spurgt, om ikke de ulæselige pavelige rundskrivelser kunne være i et sprog, så man kunne få noget ud af det... »Jamen eminence«, svarede paven, »Vi gør os al den umage, vi kan for at gøre dem så letlæselige som muligt«.

»Så kan jeg ikke forlange mere«, sluttede kardinalen. I dag er det alligevel bedre end før.

De sociale rundskrivelser er da lette at læse?

Det skyldes, at paven bruger mennesker, som ikke er teologer. Til gengæld holder paverne jo særdeles mange taler. Pius XII holdt taler om alle mulige videnskabelige emner. Han fortalte gerne videnskabsmændene, hvordan det hele fungerede. Johannes XXIII derimod sagde, at »det forstår jeg ikke noget af, men jeg vil velsigne jer i jeres arbejde, for at I må gøre det bedst mulige brug af det til Vor Herres ære«. Det er den slags, de gerne vil høre, det andet ved de i forvejen.

De katolske skoler

Der skete en del på skoleområdet i Deres tid som biskop?

Jeg samlede i København en række småskoler, som umuligt kunne fungere, til Centralskolen.

Vi måtte klare os så godt vi kunne, for der var ikke nogen tilskudsord-

ning, men man forlangte heller ikke så meget dengang som man gør nu. I Jylland så det hele sort ud en overgang. Det var svært at træffe en beslutning, om man skulle fortsætte eller lukke. I Kolding var byggerierne elendige, vi måtte enten lukke eller gøre en stor indsats. Det samme gjorde sig gældende i Horsens, men da vi ansatte Jens Møller som skoleleder, gik det fremad. I både Århus og Aalborg var det også elendigt. Men nu er de allesammen gode skoler. Der hørte meget mod til dengang.

Så nær døden som man kunne komme

Det hele fik en afslutning, da jeg blev syg i 1964. Lægerne mente ikke, jeg havde langt igen. Havde jeg vidst dengang, at jeg skulle leve så længe, var jeg nok taget tilbage til mit kloster. Men jeg ville dengang hellere blive her ved min læge. Jeg var så nær døden, som man overhovedet kunne komme.

Nu har jeg det godt, men jeg bryder mig ærligt talt ikke om at blive ældre, hvis jeg skal på plejehjem. I gamle dage bad man om at blive fri a subitanea morte (fra en pludselig død); det vil jeg næsten hellere, men man kan jo ikke bestemme selv. Jeg kan kun være glad, for jeg har det bedre end de fleste i min alder.

Efter en kort samtale om kommunevalget og nogle dagsaktuelle politiske emner, fulgte biskop Suhr os tilbage ad den lange gang i jesuiterkollegiet, og med et smil om munden og et glimt i øjet sagde han til afsked: »Jeg får vel manuskriptet at se, inden I bringer interviewet - for I journalister er jo et værre folkefærd«.

Ikke afklaret om der er brud med Kina's patriotiske katolikker og Rom

Milano (KIPA) – I et interview med det katolske italienske ugeskrift »Il Sabato« tager Vatikanets udenrigsminister ærkebiskop *Silvestrini* stilling til Kinas patriotiske katolikker. Ærkebiskoppen mener, at det endnu ikke er helt afklaret, om de kinesiske katolikkers patriotiske sammenslutning virkelig betyder et brud med Rom, eller om den kun er en overdreven form for autonomi. Forøvrigt er Det andet Vatikanconcils lære endnu ikke helt trængt igennem i Kina. Man burde f.eks. forklare

de kinesiske katolikker, at der allerede eksisterer tilsludte former for autonomi (selvstyre) i den moderne katolske kirke.

Paven og Kina

Det drejer sig om at fortolke den mangesteds ukendte efterkoncilære udvikling, så den bliver forstået. Der er f.eks. de lokale biskoppers deltagelse i kirkens ledelse ved bispesynoden og også deres samarbejde i de enkelte bispekonferencer. *Silvestrini* anser ærkebiskop *Ignatius Gong Pin-Mei* sladeladelse efter 15 års fængsel

og arbejdslejr for et skridt i den rigtige retning. *Silvestrini* minder om, at *Johannes Paul II* under fejringen af pater *Matteo Ricci*, nutidens første store Kinamissionær, har slået tonen an for Rom's holdning til Kina: Man bør vise respekt for den nationale og kulturelle identitet af et stort folk med en ældgammel historie og civilisation. Selv om *Ricci*'s metode foreløbig ikke har opvist de store resultater, er den dog forbilledlig.

Den pavelige udenrigsminister understreger i interviewet, at Rom ser det

kinesiske kulturområde som en enhed og på denne måde overvinder problemet skabt af det politiske brud mellem Taiwan og fastlandet Kina. Kirken anerkender det kinesiske folks stræben efter modernisering og håber, at dialogen, som blev afbrudt i 1945, kan genoptages, selv om der endnu ikke kan håbes på en positiv udvikling.

Kinesiske biskopper på besøg i Europa

Leuven (KIPA) – For første gang har tre regeringstro katolske biskop-

per fra den kinesiske folkerrepublik fået lov til at besøge Europa.

På indbydelse fra det katolske universitet i Leuven gæstede de tre biskopper fra den patriotiske folkekirke, som ikke har forbindelser med Rom, den flamske universitetsby. Biskop *Michael Fu Tie Shan* af Peking, ærkebiskop *Franciskus Wang Xue Ming*, rektor ved Pekings præsteseminar og biskop *Antonius Tu Shih-hua* fra Hangang lod sig vise rundt

i flere katolske institutioner og præsteseminarer i Belgien. Bryssels hjælpebiskop *Luc De Hovre* og kinakendere blandt forhenværende missionærer gav de kinesiske biskopper udførlig information om kirkens udvikling i Vesten siden Det andet Vatikanconcil.

Det anses ikke for usandsynligt, at Kina vil benytte sig af ærkebiskop kardinal *Godfried Danneels* som formidler af nye kontakter med Rom.

Raske tvangsindlægges også under Gorbatsjov

Wien (KIPA) – Den russiske samfundskritiker *Irina Griwnina* erklærer, at tvangsindlæggelse af politisk eller religiøst uønskede personer i sindssygehospitalet også anvendes hyppigt under *Gorbatsjov*. Tusinder af raske mennesker befinder sig også idag på sindssygehospitalet. *Irina Griwnina* er den første systemkritiker, der har fået lov til at forlade Sovjetunionen med sin mand og to døtre.

Korjagin og Sakarov

Hun er 40 år gammel og blev i 1980 anklaget for sin indsats i kommissionen, der undersøgte misbrug af psykiatrien med politisk formål. Hun har tilbragt tre år i fængsler og lejre. Siden juni 1983 har hun

boet i Moskva under yderst vanskelige forhold. Kun den vestlige offentligheds massive indsats har muliggjort udrejsen, siger *I. Griwnina*.

Hun appellerer til repræsentanterne for den internationale menneskerettighedskommission (IGFM), om at hjælpe psykiateren dr. *Korjagin*, som har arbejdet sammen med hende i kommissionen, og som for øjeblikket afsoner tolv år i tughuset i Tschistopol. *Korjagin* og *Andrej Sakarov* er døden nær, siger *I. Griwnina*.

Sakarov lider bl.a. under stærke taleforstyrrelser. Borgerrettighedsbevægelsen er i de seneste år blevet så godt som udslettet. Statens pres og terror har taget umådeligt til.

Religion er ikke opium for folket

Peking (KIPA) – Det kommunistiske Kina er parat til at anerkende religionens værdi. Det ses af en artikel i det kommunistiske partiorgan »Folketidende«. Deri hedder det, at det kan skade den kinesiske befolknings enhed og anseelse i udlandet, hvis man ikke anerkender religionens værdi. Artiklen er underskrevet af *Zhao Fusan*, en lærd budd-

hist, som betegner religionen som nationens kulturarv.

»Religion er opium for folket«, sagde *Karl Marx*. Men det kan ikke gælde som videnskabelig definition for religionen. Netop materialister burde forstå, at tiderne ændrer sig. I et klassedelt samfund vil revolutionen anse religionen for at være de undertrykte massers krykke og magt-

havernes redskab til undertrykkelse. Men nu mener *Zhao Fusan*, at en videnskabelig definition af religionen også bør tage hensyn til andre faktorer: forandringer i tid, sted og betingelser.

Johannes Paul II har for nylig i en audiens for Taiwans biskopper udtrykt ønske om fællesskab med den katolske kirke i den kinesiske folkerepu-

blik, et fællesskab, som blev afbrudt 1957.

Paven talte om »den store kinesiske familie« og undgik diplomatisk at skelne mellem den kinesiske folkerrepublik og Taiwan. *Kristendommen*, sagde han, kan meget vel forenes med den kinesiske kultur. Den medfører ikke noget brud på denne kultur eller på loyaliteten mod fædrelandet. Biskopperne i Taiwan er de naturlige missionærer i den kinesiske familie. De bør være trosvidner for deres brødre på det kinesiske fastland. Oprigtig og tålmodig dialog er nødvendig. Der skal nye impulser til i skoler og voksenundervisning.

Overgreb på kirken i Nicaragua

Rom (KIPA) – Vatikanet har netop offentliggjort to pressemeddelelser fra kirken i Nicaragua, hvori kirken protesterer mod overgreb fra staten. Bevæbnet militær gennemrodede for nylig afdelingen for social sjælesorg på bispekontoret i Managua.

Kirkeblad lukket

Kirkebladet »Iglesia« blev beslægtet uden grundelse, selv om biskoppen har officiel tilladelse til at udgive bladet. Biskoppen kalder fremgangsmåden en forfølgelse, og han opfordrer regeringen til mådehold og til at tilbagelevere det, myndighederne har fjernet.

Under ransagningen måtte ingen af de ansatte være til stede. Biskoppens pressesekretær blev udvist under trusler af chefen for sikkerhedstjenesten. Ærkebiskoppen af Managua, kardinal *Obando y Bravo* og hans assisterende biskop blev forment adgang til kontoret. De blev heller ikke underrettet om grun-

den til ransagningen. Ingen af de ansvarlige ministere ville besvare forespørgsler.

Bispekonferencen i Nicaragua sammenkaldte derpå til et ekstraordinært møde. Den udtalte bekymring over udviklingen, men håbede dog på, at de også fremover kunne bevare en loyal og konstruktiv dialog med regeringen. Undtagelsestilstanden i landet, ser biskopperne som et skridt i retning af diktaturstaten. Den er et forsøg på at bringe kirken til tavshed.

Kirkens budskab går nu over prædikestolen

Kardinalen erklærer, at kirken nu kun har én vej at bringe sit budskab videre på, og den går over prædikestolen. Befolkningen opfordres i pressemeddelelserne til at tage stilling til undtagelsestilstanden, for det er den, der kommer til at lide mest under den.

Ifølge de seneste meddelelser er *Alejandro Solor-*

zano, der er sekretær for den uafhængige fagforenings internationale forbindelser, blevet arresteret af sikkerhedspolitiet.

Kampagne mod kirken

Managua (KIPA) – Den sandinistiske regering i Nicaragua har lukket landets katolske radiostation i to dage. Stationen anklages for at have udsendt en tale af kardinal *Miguel Obando y Bravo* uden at have forelagt den for censuren. Men radiorådet forsvarer sig med, at teksten allerede dagen før udsendelsen var gået gennem censuren og derefter udsendt. En ny ansøgning ville derfor ikke være i overensstemmelse med presseloven.

Roberto Cardenal, redaktionsmedlem af oppositionsavisen »La Prensa«, mener, at den sandinistiske regering ønsker en ny, politisk kirke og et kristent, men sandinistisk folk. Derfor søger regeringen at politisere kristne

fester og fortolkningen af evangeliet, skriver *Cardenal* i sin Nicaragua-rapport. De fire præsteministre i regeringen skal blot bevise, at der ikke finder nogen forfølgelse af kirken sted i Nicaragua, men alle de biskopper og præster, som er kritiske over for revolutionen, forfølges og chikaneres. De seneste eksempler herpå er beslaglæggelsen af »Iglesia« og gennemsøgningen af kirkens socialkontor *Coproza* i Managua.

Kirkens antisandinistiske repræsentanter anklages for at undergrave revolutionen. De kaldes ulve i fåreklæder. Det viser sig, at kirken havde ret, da den kaldte sandinisterne for marxister, skriver *Cardenal*.

Biskopper under anklage

Vilnius (KIPA) – Den litauiske præst *Jonas Matulionis* blev i januar 1985 idømt tre års fængsel, men løsladt den 19. juni på grund af svigtende helbred. Ugen derpå blev han imidlertid arresteret på ny, denne gang på grund af forbryderiske demonstrationer, og fordi han havde talt nedsættende om fængslet.

»Den katolske kirkes kronik i Litauen« skriver i sin 67. udgave, at der aldrig har været så hårdt pres fra russisk side som nu. Man har stillet kirken et ultimatum om at fjerne de ekstremistiske elementer blandt præsterne og præstestuderende, da kirker og præsteseminarier ellers vil blive lukket. Kirken har ingen ret til at bestemme adgangsbetingelserne til præsteseminarieret i Kaunas. Det er statens anliggende. For enhver person, der præstevies hemmeligt, formenes en seminarist adgang til

præsteseminarieret. Politisk upålidelige seminarister må ikke mere præstevies.

Biskopperne *Sladkevicius* og *Vaicius* anklages for at have ført præsterne deres bespedømme på af veje. De havde opfordret præsterne til at opfylde deres pligter som sjælesørger, også når de er modstrid med de statslige forskrifter.

Katekese er forbudt. Det påstås, at antisovjetiske grupper er opstået i af kirken. Statsfuldmægtigen for religiøse anliggender truer med lukning af kirkerne, hvis forholdene ikke bedres. Biskoppernes hyrdebrev bør forelægges censuren tidnok, ligesom også korrespondancen med Rom. Jagttagere mener, at det er Moskva, der står bagved disse hårde forholdsregler. Men den slag politik i Litauen vil kun sammensmelte religion og nationalisme og ægge til massiv modstand som f.eks. i Polen.

Mangelen på sjælesorg ved skilsmisse

Kære Susanne.

.. Da du har været gennem en skilsmisse og er en af vore, synes vi, det kunne være interessant, om du ville skrive om din holdning til ægteskab og skilsmisse, og hvad du mener om kirkens holdning til disse to ting.

Sådan lød en del af den opfordring, der førte til nedenstående overvejelser. Det har taget lang tid at få tingene på papiret – dels fordi jeg har både en teoretisk og en følelsesnæssig holdning til emnerne, dels fordi meninger ofte kommer til at se mere afklarede ud på tryk, end de måske er i ens (mit) hoved. Endelig er det ind mellem vanskeligt at skelne mere væsentligt fra mindre væsentligt, ligesom det er svært at begrænse sig, da der hele tiden dukker nye tanker og spekter frem.

Når man taler om kirkens holdning til ægteskab og skilsmisse, er det jo ægteskabets uopløselighed, det drejer sig om. Løst forstandsmæssigt og teoretisk kan jeg udmærket forstå og til dels forklære mig enig med kirken og de forhold og argumenter, der ligger til

grund for dens holdning – men i samme øjeblik jeg inddrager min egen person, erfaringer og følelser afløser det ene »ja, men« og »hvis/når nu« det andet.

Min teologiske og kirkehistoriske baggrund er alt for lille og dårlig til, at jeg kan og vil kaste mig ud i de diskussioner og »angreb« på kirken, som disse »ja, men« og »hvis« er uundgåeligt fører til. Meget hellere (hvilket formentlig også er mere interessant) vil jeg prøve at skitsere nogen af de problemer jeg selv har følt stærkest i forbindelse med kirkens holdning.

Allerførst: Et af de forslag jeg med størst begejstring har hørt om, er ideen om ægteskabsforberedende undervisning. Det er naturligvis meget smigrende for et ungt aktivt par, at det ligesom ligger i luften, at de ikke rigtig har brug for en sådan forberedelse fordi (hvis) de kommer fra »gode« katolske familier. Det er i høj grad forståeligt, at fortravlede præster er nødt til at prioritere, og at eksempelvis et akut sygebesøg ikke kan ignoreres, men det kan betyde, at en egentlig forberedelse til/samtale om ægteskabet, og hvad

det indebærer, helt bortfalder eller afvikles i løbet af en halv time. Ugekursen, møderækker eller lignende ville være en langt bedre forberedelse, ligesom undervisningen kunne varetages i samarbejde med lægfolk.

Dette være ikke sagt, fordi jeg mener, unge par nødvendigvis er så naive, at de tror, de aldrig vil opleve kriser i forholdet/ægteskabet, men jo bedre forberedt, jo bedre rustet. Jeg vil heller ikke påstå, at god forberedelse ikke allerede finder sted – jeg har bare aldrig hørt om en sådan, men det kan naturligvis skyldes, at det tilfredsstillende sjældent har samme kår og får samme omtale/opmærksomhed som det utilfredsstillende. Men altså: bedre og grundigere forberedelse til ægteskabet er en fortrinlig idé.

Kirkens rolle – i det øjeblik et ægtepar befinder sig på skilsmisens rand eller er på vej mod den – er egentlig vanskelig.

Det er naturligvis dens opgave at støtte, hjælpe og vejlede, men spørgsmålet er, hvor tit den får lov til det, vel bl.a. fordi det af en eller anden grund er så

svært at indrømme, der er noget så vigtigt, man ikke kan klare selv. Samtidig kan man have et ønske om ikke at involvere andre i problemer, der måske viser sig at være forbigående, og endelig er der her tale om et tillidsspørgsmål. Hvor godt kender man præsten, hvor godt kender han én, vil han være i stand til at forstå én, vil man møde en form for – om ikke fordømmelse, så modvilje osv., osv.

Alle de spørgsmål, der vælter frem i den forbindelse er måske udtryk for en undervurdering, men hvem i en i forvejen vanskelig og uoverskuelig situation er i stand til at vurdere disse spørgsmål roligt, nøgternt og klart – man er på dette tidspunkt i forvejen så »ømskindet«, hudløs, overfølsom og tilbøjelig til at betragte sig selv som et »dårligt« menneske.

Den tidligere kendte skriftefader-skikkelse, til hvem man kunne og turde krænge vrangen ud på sig selv er – for mit vedkommende – til dels forsvundet. Jeg er ganske klar over, der skal to parter til at opbygge et tillidsforhold, at man ikke kan forvente forståelse og indsigt, hvis man ikke selv er imødekommende osv., osv., dog tror jeg mangel på tid (både præsters og andres) også her spiller en vis rolle.

Gentagne opfordringer til besøg kan ikke efterkommes, fordi der måske er flere sogne, der skal passes, og der er utallige ældre, syge, ensomme, nyligt efterladte eller andre, der har et langt mere indlysende og akut behov for besøg. Det har disse mennesker givetvis også, men hvornår skal man så lære sin præst så godt at kende, at man vil vælge at betro sig til ham, når problemerne opstår.

En indvending kunne her være, at ens tillid ikke kun skulle være til præsten som menneske, men også som repræsentant for kirken. Sandt nok, men dels har man ikke så meget brug for »institutionen« som for mennesket, dels er man også (ofte) forvirret i sit forhold til kirken, da dens syn på skilsmisse ikke er én fremmed.

For mit vedkommende betød det i hvert fald, at jeg ikke anede, hvorhen eller til hvem inden for kirken (udover nære venner), jeg skulle vende og dreje mig, ligesom jeg følte mig dybt såret (og meget vred) over bemærkninger som »kriser opstår i ethvert ægteskab«. Ingen

tvivl om, at det er rigtigt, men hvad i himmelens navn kunne det hjælpe mig på det tidspunkt. Følelsen af at være ensom, forladt og forvirret i forhold til kirken holdt sig i lang tid efter skilsmissem. (Jeg håber, det står klart, at jeg ikke mener, det udelukkende skyldtes kirken, og at jeg taler om mig personligt og altså ikke om, hvordan fraskilte katolikker generelt føler, for det ved jeg ikke meget om).

Udover de problemer, den sorg o.m.a. der altid følger en skilsmisse, tror jeg – er jeg sikker på – man som katolik har et stort ekstra problem: er man inden for eller uden for kirken, er man stadig en del af det fællesskab menigheden udgør, er man i den sammenhæng lige så meget »værd« som før, hvordan har man det selv med kirken og mange andre spørgsmål. For mit vedkommende resulterede det i en meget »lav profil« i meget lang tid. Sommerlejr og en søndagsmesse i ny og næ – ikke meget mere. Fornemmelsen var, at skulle det blive til mere, måtte det være på mit initiativ. Jeg følte mig ikke »hjemme« i kirken på samme måde som før, følte en afventende holdning fra alt og alle, og havde afgjort fornemmelsen af at have sat mig selv udenfor, og af at andre gav mig ret i denne fornemmelse.

Nu, hvor det hele er kommet mere på afstand ser jeg naturligvis mere nuanceret på forløbet – f.eks. kan jeg godt forestille mig, at jeg har udstrålet en vis »lad mig være i fred«-holdning, at visse ting er blevet overfortolket i min noget rodebevidsthed o.s.v. Imidlertid tror jeg ikke, der var sket en (positiv) udvikling i mit forhold til kirken hvis ikke DUK's ungdomsarbejde havde eksisteret. Inden for de rammer og blandt de mennesker var accepten uforandret, ligesom jeg i den forbindelse – om f.eks. hele tiden blev husket på de gode og positive ting, jeg havde oplevet med og i kirken, og som altså stadig fandtes. (En stor tak være hermed overbragt).

Ja, dette kom jo i højere grad til at handle

om mit forhold til kirken i forbindelse med min skilsmisse, end om mit syn på kirkens holdning til skilsmisse generelt. Om det har været mere interessant, skal jeg ikke kunne sige, blot tilføje at alle katolikker har en holdning til kirkens syn på skilsmisser (går jeg ud fra), hvorfor det måske sætter flere tanker i sving at høre om, hvordan en skilsmisse opleves i forhold til kirken.

Hvis ovenstående kort skal sammenfattes vil det blive til:

1. Forberedende undervisning til ægteskabet er en glimrende idé. Også fordi man kunne forestille sig, at et ægtepar i tilfælde af en alvorlig krise trygt ville henvende sig til den underviser/de undervisere, der i sin tid forberedte dem.

2. Hvis et ægtepar alligevel skilles, bør omgivelserne (præster, menighed og andre) måske være knap så tilbageholdende med at henvende sig. Ikke nødvendigvis med det formål at ville genforene parterne, men først og fremmest for at vise, at der fortsat er ét fast holdpunkt i tilværelsen. Det er/kan være frygtelig svært selv at tage initiativer i den situation, hvorfor de fleste (tror jeg) vil være lykkelige for en henvendelse, et tilbud om en snak, et skub til at komme i gang igen eller lignende.

For øvrigt undrer det mig, man som separeret overhovedet ikke bliver kontakten af en præst. Hvis man ønsker de fraskilte fortsat skal have et tilhørsforhold til kirken, bør man tilbyde dem en opgave eller lignende, så de virkelig føler sig som en del af fællesskabet. Jeg taler naturligvis stadig ud fra egne erfaringer.

For mig var det »redningen« i kirkelig forbindelse, at der var nogen, der viste, jeg kunne bruges, at jeg stadig »duede« – andre har måske slet ikke den slags behov for bekræftelse, og atter andre vil måske meget gerne have sig sådanne henvendelser frabedt. Hvordan folk reagerer, og hvad de har brug for, kan man imidlertid ikke vide, før man har haft kontakt med dem – så burde man ikke søge at få det?

Susanne York

Vor Frue Kirke i Herlev 25 år

Menigheden ved Vor Frue Kirke i Herlev fejrer søndag den 19. januar kirkens 25-årsjubæum med en festmesse kl. 17.00. Kirken, der er bygget som kirkesal af arkitekt *Frøderiksen* og muremester *Fjordling*, blev indviet den 31. januar 1961. Men allerede juleaften 1960 blev den første messe læst. Efter tilbygning af bl.a. ny menighedssal i 1967 er den forhenværende kirkesal nu indrettet kun til kirkebrug. Sognet er udløber af Skt. Antoni sogn. I 1958 påbegyndte *Urban Figge* opbygningen af den ny menighed. Fra 1961 er sognet center for sjælesorg for de engelsk-talende katolikker i København. Der er engelsk messe hver søndag. Den 20. marts 1967 blev Vor Frue sogn selvstændigt. Billedet er fra rejsegildet i 1967.

Naturlig fødselsregulering

Læge Anne Storm gør rede for den såkaldte Billings-metode

I maj 1985 havde jeg mulighed for at følge det nu verdenskendte australske lægeægtespar, *Evelyn og John Billings*, på deres ugelange besøg i Sydengland. Siden 1953 har John Billings på opfordring af sin daværende sognepræst arbejdet med naturlig fødselsregulering. I 1966 gik Evelyn Billings, der også er læge, ind i arbejdet med at hjælpe familier med samlivsproblemer. Begge ægtefæller har – sammen med læger fra hele verden – forsket i kvindens, mandens og parrets frugtbarhed.

I 1972 offentliggjorde de i det ansete videnskabelige lægetidsskrift »The

Lancet« en samlet artikel om de naturlige, biologiske og hormonale sammenhænge i kvindens cyklus, videnskabeligt og erfaringsmæssigt underbygget.

Bog på dansk

I 1984 blev Evelyn Billings bog »Billingsmetoden« udgivet på dansk af Blytmanns forlag. (Udkom i Australien første gang i 1980.) Af bogen fremgår det, at enhver fertil kvinde meget let, efter god instruktion og opfølgning, kan lære sin egen frugtbarhed at kende alene gennem iagttagelse og vurdering af slimsekre-

tionen fra livmoderhalsens slimproducerende kirtler.

På baggrund af denne indsigt kan parret i fællesskab regulere hyppigheden og antallet af fødsler. Metoden er uskadelig, den koster intet. Derimod forudsætter den gensidig kærlighed, disciplin og respekt for livet. Den kan anvendes af alle kvinder i hele deres fertile livsfase, uanset om deres cyklus er regelmæssig eller uregelmæssig, om de ammer eller er nær overgangsalderen. Også barnløse par kan ofte hjælpes. (I Danmark anvendes ca. 150 mio. kroner på prævention, heraf ca. 83 mio på p-piller. 24 % af samtlige fertile kvinder i Danmark bruger i dag p-piller.)

Billings ovulationsmetode anvendes i dag af 40 millioner par verden over. Billingsmetodens sikkerhed, når man ønsker at regulere hyppigheden og antallet af fødsler, er i flg. WHO 97-98 %.

Uden skyldfølelse

I England talte Billings til forældre, præster, søstre, læger og unge. De holdt et intensivt kursus for lærere i Billingsmetoden, hvor vi bl. a. hørte om dens historie, udvikling, udbredelse og anvendelse. Billings har allerede forelæst i mere end 60 lande verden over.

I et interview med kvinder, der anvendte Billingsmetoden, og kvinder, der tog p-piller, følte de første

sig sundere og mere naturlige, med en øget forståelse for deres krop. De havde større tilfredshed og selvspekt og følte sig mere harmoniske og uden skyldfølelse. Tilliden til ægtefællen, den indbyrdes hensyntagen og voksende sans for ansvarsfuldt forældreskab betød således en styrkelse af deres forhold. Der var iøvrigt heller ikke sket nogen indskrænkning i deres seksualliv, i modsætning til hvad der var tilfældet hos de kvinder, der tog p-piller.

I Sverige kan man nu få indsigt i metoden på universitetsklinikken ved Karolinska Sjukhuset i Stockholm. Også herhjemme synes interessen for Billingsmetoden at være voksende, hvilket udgivelsen af Billings bog er et eksempel på.

Interesserede henvises til »Tidens Tegn 1985«, der bringer et interview af mig med ægteparret Billings.

Anne Storm
læge

Katolske spejdere til internationalt møde i Stockholm

Lederne må gøre sig deres kristne identitet bevidst i det konkrete spejderarbejde

Den katolske verdensspejderorganisation's region for Europa og middelhavsområdet (CICS-EM) afholder hvert år i november en konference for spejderforbundene i dette område. For første gang blev denne konference holdt i Skandinavien 15.-17. november på Marielund ved Stockholm.

Hermed fik 33 spejderledere, der tilsammen repræsenterede over 500.000 spejdere, et førstehåndsindtryk af de helt specielle vilkår, hvorunder det katolske spejderarbejde i Skandinavien drives.

Fredag aften gav den tidligere formand for »Svenska Scoutrådet«, *Erik Ende*, der selv er katolik, en orientering om spejderarbejdets organisation i Skandinavien, og det katolske spejderarbejdes placering heri. Derefter viste Hertug Knuds Division (den katolske division under Det Danske Spejderkorps) den engelske version af Græssernes (Gentofte/Lyngby) sommerlejr-film fra Norge 1984.

Etisk tomrum i samfundet

Konferencen var meget apropos Skandinavien. »Spejderarbejdet i en sekulariseret (verdsliggjort) verden«. Temaet blev belyst af pater *Erwin Bischofsberger*, der klart skitserede det etiske tomrum, der er opstået i det moderne samfund, og skarpt præciserede spejderledernes ansvar for at give vore medlemmer det kristne etiske normsæt, som spejderarbejdet hviler på.

De efterfølgende diskussioner i grupper betegnede nødvendigheden af, at lederne i stadig højere grad gør sig deres kristne identitet bevidst, også i

dét konkrete spejderarbejde den enkelte leder laver, samt nødvendigheden af en dialog både internt og med ikke-katolske spejderledere. Temaet vil blive viderebehandlet på næste CICS-EM-møde i Luzern (Schweiz) næste år.

Bibelseminar i Israel

Af konkrete projekter, CICS-EM arbejder på, kan nævnes: Spejderordbog, ottesproget sang-, bønne- og messebog samt et bibelseminar for spejderledere i 1987 i Israel. Præsidenten for CICS-EM, *Baldur Hermans*, DPSG (Tyskland) sluttede konferencen med at ønske den nystartede »Skandinavisk Komité for Katolsk Spejderarbejde« (SKKS) et godt samarbejde som substruktur under CICS-EM.

Fra Danmark deltog: *Thomas Hütel Larsen*, flokleder for Rygård flok, Græsserne og *Anders Baadsgaard Jensen*, international kommissær for Hertug Knuds Division, og medlem af SKKS.

Anders Baadsgaard
Jensen

Mor Teresa basar i Roskilde en stor succes

Den 14. Mor Teresa basar i Roskilde blev en stor succes med 50.000 kr. overskud. Mange fra nær og fjern har bidraget til de fine resultat, meddeler arrangørerne.

Komitéen oplyser iøvrigt, at der er fem uafhængte gevinster på følgende numre: Orange 05, orange 55, rød 61, grøn 92 og hvid 03. Vindern kan henvende sig på Skt. Josefs Skoles kontor eller på telefon 02 35 78 13.

Spændende tysk roman

Luise Rinser: Im Dunkeln singen. 1982-1985. (250 sider). S. Fischer Forlag

Luise Rinser blev født i 1911 og lever nu i Rocca di Papa nær Rom. Hun har en stor produktion bag sig, romaner, noveller og siden 1970 en række dagbøger, notater, refleksioner (1970: Baustelle; 1972: Grenzbergänge; 1978 Kriegsspielzeug; 1982: Winterfrüling). Denne form passer til hende. Hvis du har lyst til at tilbringe nogle timer i virkelig godt selskab, så få fat i »Im Dunkeln singen«, som lige er udkommet.

Luise Rinser har nået den alder, hvor hun tillader sig alt. Hun føler sig

ligeberettiget med hvem som helst. Luise Rinser er katolik, dybt forankret i kristendommen. Som journalist (hun var f.eks. med paven i Polen) og omrejsende foredragsholder, ja endda i 1984 alternativ kandidat som præsident for den tyske forbundsrepublik (opstillet af de grønne) kender hun en mangfoldighed af mennesker og forhold. Så hun er et yderst spændende bekendtskab. Desværre er denne bog endnu ikke oversat. Den ville ellers være en sprælsk forøgelse af vor katolske litteratur.

Er der ikke nogen, der har lyst?

MG

Stillinger tilbydes

Niels Steensens Gymnasiums hovedskole

Barselsvikar

Til undervisning i tysk og matematik i 7. til 10. klasse, 21,54 løntime, søges en barselsvikar fra medio januar. Løn som i den offentlige skole.

Yderligere oplysninger hos rektor Johs. Thomsen, Niels Steensens Gymnasium, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, Tlf. 01 20 93 40.

Ansøgningsfrist d. 20. januar 1986.

Møder og arrangementer

Festmesse for biskop Suhr

Biskop Suhr's 90-års fødselsdag den 24. januar fejres i bispedømmet med en højtidelig messe kl. 19.00 i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade i København. Efter messen vil der være reception i Kunstindustrimuseets festsal, som ligger ved siden af kirken i Bredgade. Se iøvrigt interviewet med biskop Suhr på side 6-7.

Koncert

Torsdag d. 30. januar kl. 19.30 er der koncert med K.F.U.M.-sangerne under ledelse af Jørgen Berg. Programmet omhandler bl.a. dobbeltkor af Schütz og Mendelssohn, motetter af Niels Lé Cour, Vittoria m.fl. Sakramentskirken, Nørrebrogade 27.

Bededag

på Stensballe Kloster, Horsens.
Dato: Lørdag den 18. januar 1986.
Tidspunkt: 10.30-18.00.
Lovprisning, bøn, bibelundervisning, samtale, fællesskab, stillhed, messe.
Emne: Gennemgang af Apostlenes gerninger med henblik på kirkens situation i dag.
Leder: pastor Lars Messerschmidt. Frokost medbringes. Deltagelse incl. eftermiddagskaffe og aftensmad kr. 40.-. Tilmelding nødvendig på 05-61 82 77.

Det sker på Magleås:

Torsdag d. 16.1. til fredag d. 17.1.
Afdelingsseminar for frivilligafdelingen, Mellemfolkeligt Samvirke.

Fredag d. 17.1. til lørdag d. 18.1.
Pastoralrådets forretningsudvalgsmøde.

Mandag d. 27.1. til torsdag d. 30.1.
Skoleledertrætte med Biskop Martensen.

Fredag d. 31.1. til lørdag d. 1.2.
Dansk lærerforeningen holder møde.

Søndag d. 9.2. til tirsdag d. 11.2.
Danske Jesuitter holder møde.

DUK-kalender

Årsmøde den 28.2.-2.3. 86 på Ømborgen. For 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver lokalforening/menighed. Indkaldelsen udsendes i december. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. (dog 150,00 kr. for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest den 17.1. 86.

Firmelsesweekend den 21.-23.3. 86 på Ømborgen. For kommende konfirmander fra Jylland/Fyn. På Myretuen i Bastrup for konfirmander øst for Storebælt. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest den 10.3. 86.

Påskelejr den 26.-31.3. 86 på Ømborgen. Yderligere oplysninger følger senere.

Pastoralenhedskursus den 4.-6.4. 86 på Magleås. For 2 repræsentanter fra hver menighed, som har med det lokale børne- og ungdomsarbejde at gøre. Indbydelse udsendes. Pris 200,00 kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Betaling ved tilmelding senest den 17.3. 86.

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Ømborgen. For alle ledere på DUK's sommerlejr i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Ømborgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Katolsk Social Aktion

indbyder til følgende to arrangementer:
Studiekreds: »Hvad er moderne kristen socialisme?« samt »Talerkursus med mødeteknik m.v.«

Deltagelse er gratis, men til studiemateriale må regnes med ca. kr. 50.-.

Orienterende møde tirsdag d. 28. januar kl. 19 hos Per Wedell Topp, Dalgas Boulevard 70, 2000 Frederiksberg. Tilmelding snarest. Tlf. 01-87 89 05. Alle er velkomne.

Jubilæumsfest

Lourdes-valfartens 25-års jubilæum fejres med en festmesse lørdag d. 8. februar kl. 11.00 i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh. Ø.

Efter messen er der åbent hus i Englesalen, hvor der vil være en kavalkade med lysbilleder, tekst og musik over de 25 års valfarter. Tillige opføres et lille skuespil, der fremstiller begivenhederne omkring åbenbaringerne i Lourdes 1858.

Der vil være lejlighed til at købe kaffe, kir, småting fra Lourdes m.m.

Dagen afsluttes med sakramental velsignelse.

Den nordiske Valfart til Lourdes

DKKF på Øm

Igen bliver der kvinde-weekend på Øm. Temaet for 1986 bliver: »Kvinde i dag - i morgen«. Etske aspekter ved gen-teknologien.

Se i øvrigt DKKF nyt nr. 4, 1985.

Pris: Kr. 325 for ophold og rejse. Tilskud kan søges via Øm-fonden.

Tid: 14.-16. februar 1986.

Omg. tilmelding: Ursula Blanke, Lundtoften 2, 7000 Fredericia, Marianne Plum, Bryggergade 6/3, 2100 København Ø.

Påske på Øm?

Som en selvbetalt gruppe, men dog med fuld velsignelse fra DUK's bestyrelse, er vi gået i gang med at planlægge påskelejren 1986 på Øm.

Vi vil i et varmt fællesskab af børn, unge og forældre ved hjælp af passende åndelige og praktiske øvelser fordybe os i påskens mysterier og de hermed forbundne spændende symboler. Liturgien vil naturligvis blive et centralt element i lejren, men også praktiske aktiviteter og passende oplæg, skal hjælpe børn og voksne til en dybere forståelse af påskemysteriet.

Interesseret? Reserver allerede nu påske-dagene.

Flere detaljer følger i kommende nr. af k.o.

Inger & Svend Erik
Gitte & Torben
Lene & Bent
Jesper, Birgit & Leif

Diverse

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

**LØGUM
KLOSTER
HØJSKOLE**

Forstandere: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Bolig søges

Lejlighed søges i København/Frederiksberg af K, socialrådgiver. Andel eller leje, mindst to værelser, husleje ca. 2.000. Henvendelse (bedst aften) 01 - 57 66 59.

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indfødte medlemmer, mænd og kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig. Desuden bedes kopi af socialindkomsten vedlagt.

Legatportionerne, der er på ca. kr. 350.- uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 15. februar 1986. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Døde

Vor kære mand, far, morfar og farfar

Heinrich Møller

døde for os den 19. november.

Erna Møller.

R. I. P.

Vor kære

Lilli Uttenthal

f. 9. juni 1908

er afgået ved døden den 27. december 1985.

På familiens vegne

Poul Uttenthal.

Begravelsen har fundet sted.

R.I.P.

Min elskede mand, bedste ven

Paul Hartvig Svendsen

er stille sovnet ind.

Ålsgårde, d. 10.12. 1985
Ida Svendsen og familie

Vor kære søn

Steno Guzek

født 13.1. 1963

død 25.11. 1985

Begravelsen fandt sted fra Skt. Birgittas Kirke, Maribo.

Tak for den store deltagelse.

Rita og Adam, Rødbyhavn

Salg og service

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155

Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59

Deres garanti for friske varer!

Aut.
elinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**

Ramshøjvej 31a, 8200 Ålborg - 822530/012531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algåde 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Radikale ændringsforslag....

Fortsat fra forsiden.

James Malone, biskop af Youngstown, Ohio: »Kollegialiteten mellem bispekonferencerne og Rom ville vinde ved, hvis vi havde den sikkerhed, at den betyder paven med biskopperne som kirkens højeste læremyndighed. Konkret vil det sige, kun fælles synspunkter er kirkens, aldrig pavens uden biskoppernes eller biskoppernes uden pavens.«

Kardinal Landazuri-Ricketts, Peru: »At lytte til historiens og tidens tegn

betyder i Latinamerika at lytte til de fattiges skrig: Kun da kan kirken forekomme troværdig.«

Kardinal Gantin, Benin: »Verdens enhed, som må være en af Guds største målsætninger med historien, kan ikke virkeliggøres uden kirken. Derfor er de millioner flygtninge og emigranter også kirkens problem.«

Kardinal Lubachivski, Lwów: »Rom bør respektere den katolsk-ukrainske kirkes egenart og vise sig solidarisk med de kristne, der forfølges i Sovjetuni-

onen.« (I Sovjetunionen blev den ukrainske kirke opløst og tvangsindlemmet i den russisk-ortodokse kirke. I Vesten har paverne forsøgt at opløse den ved at tvangsindlemme den i den romersk-katolske kirke. Red.)

Rom bør vise tillid

Ærkebiskop Dery, Ghana: »Rom bør vise mere tillid til den kristne kirkes tilpasning til andre end de europæiske kulturer. Det ville bl. a. gavne uddannelsen af kirkeligt ansvarlige.«

»Husk at glæde jer over de små almindelige ting«

— siger Thomas af Aquin

Chur (KIPA) — Professor Schipperges, direktør for det medicinsk-historiske institut ved universitetet i Heidelberg, mener, at nutidens lægegerning har mistet helhedssynet på mennesket. Mennesket selv har også mistet bevidstheden om at leve i en verden, der er en sammensætning af natur og det menneskeskabte samfund. Menneskenes kræfter og behov skal være i balance. Denne

balance tilskynder til fornuftbetonet handling.

Fire kardinale dyder

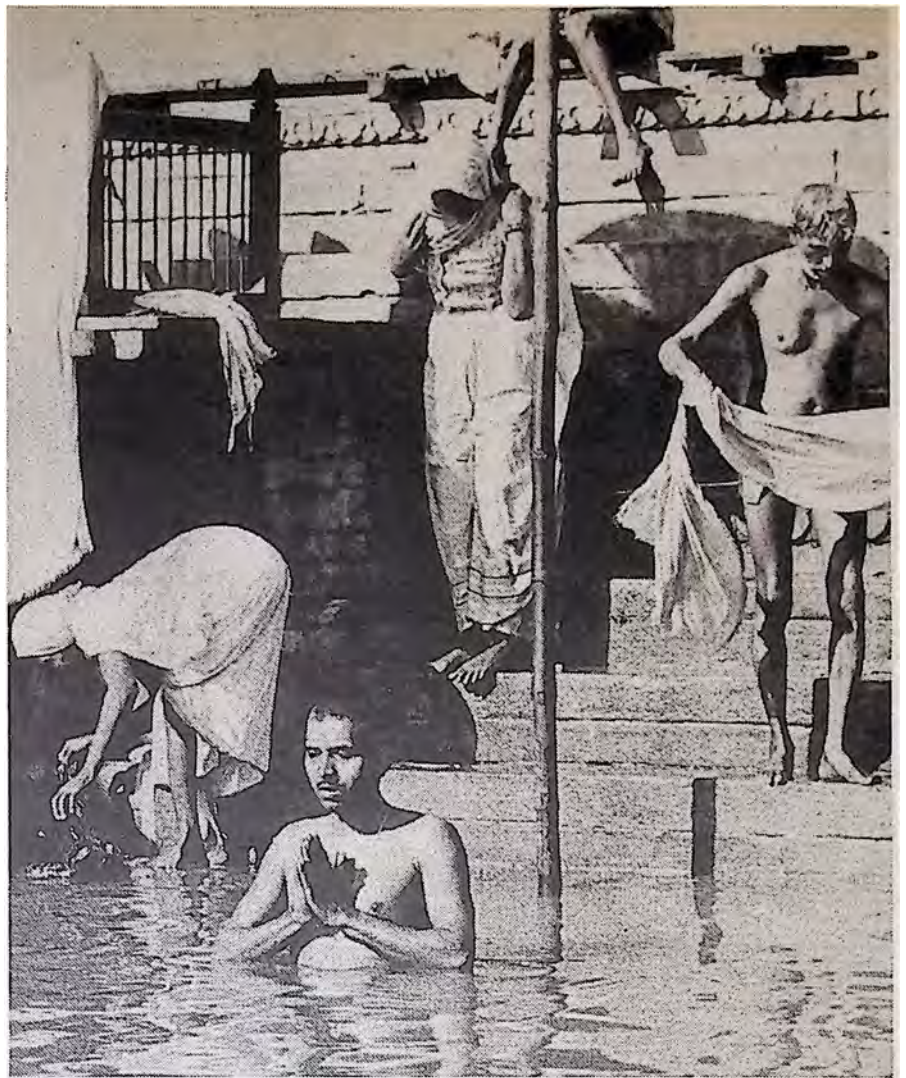
I middelalderen kaldtes denne balance de fire hoveddyder, der skal styre al menneskelig handling: klogskab, retfærdighed, mod og mådehold. Hvis vi mister sansen for dette, mister vi vor sjælelige og legemlige ligevægt. Og det fører — ifølge professor Schipperges — til sygelige

tilstande, som dem, vi igen og igen møder i vort samfund.

Schipperges viser ved hjælp af middelaldertekster, hvordan nutidens mennesker kan undgå at styre ind i selvødelæggelse. Thomas af Aquin tilråder et menneske, som ønsker at komme ud af livsleden »tristitia sæculi«, ikke i første linie bøn, men glæden ved de små almindelige ting, glæden ved hverdagen. Middelalderens menneske betragtes som en helhed. Der gøres ikke forskel på den højere omsorg for sjælen og den lavere omsorg for legemet. Det er omsorgen for hele mennesket, der gælder. Når mennesket er sundt, har det herredømme over sig selv.

Hele mennesket

Lægevidenskaben i dag forsøger igen mere og mere at tage sig af hele mennesket. Kun det menneske er sundt, der kan lytte til sin samvittighed og dermed har mulighed for at få del i den sundhed, som vi kristne kalder frelse og hellighed. I denne nye og dog så gamle livsstil ser professor Schipperges en mulig vej for fremtiden; den vil endda kunne påvirke hele samfundet. Dette viser tydeligt, at lægevidenskaben som naturvidenskab til syvende og sidst er en kulturvidenskab. Den må give mulighed for ikke bare at forlænge livet, men også for at gøre det rigere, smukkere, dybere og dermed meningsfyldt.

Paven til Indien i februar

Rom (KIPA) — Pavens rejse til Indien fra 1. til 10. februar foreligger nu som raskitse.

Paven besøger 14 byer, bl. a. hovedstaden New Delhi, Calcutta, Madras, Goa, Mangalore, Trivandrum, Poona og Bombay. Det bliver den længste rejse til et hovedsageligt ikke-kristent land, en pave har foretaget. Af Indiens 800 mio. indbyggere er kun de 14 mio. kristne,

heraf ca. 3 mio. katolikker.

Det bliver den nuværende paves tredje rejse til Asien. I 1981 besøgte han Filippinerne og Japan, i 1984 Sydkorea, Papua-Ny Guinea og Thailand.

Johannes Paul II er den anden pave, der gæster Indien. Pave Paul VI blev modtaget i Bombay i 1964. Punkter på dagsordenen bliver et møde med moder Teresa og hendes arbejde i Calcutta, et møde med

højststående hindu-repræsentanter i Madras, en friluftsmesse i Goa, hvor den hellige Frans Xaver ligger begravet og Thomas-evangeliet har sin oprindelse.

Hinduer indbyrdes uenige

Blandt hinduernes forskellige sektledere hersker der stor uenighed om, hvor velkommen paven bør være i Indien. Fundamentalister som Swami Vishu Davanada har udtalt, at paven »kommer til det forkerte land, på det forkerte tidspunkt og med de forkerte hensigter«.

Swami Chinmayananda fra Vishwa Hindu Parishad har derimod opfordret alle hinduerne til at give paven en hjertelig modtagelse »i overensstemmelse med Indiens bedste traditioner«, der bl. a. består i at vise stor ærbødighed mod en religiøs leder, som bliver æret af millioner verden over.

Høj tillidspost

John Vaughn OFM. Foto KNA.

Under deres generalkapitel i Assisi genvalgte franciskanerne i sommer den 57-årige John Vaughn til ordenens generaløverste. Det vakte megen opmærksomhed hos de øvrige ordenssamfund, hvordan Vatikanets alvorlige forsøg på tidlig indblanding i valgproceduren, bl. a. med en »pavelig« modkandidat, blev afvist.

Det må ses som en opbakning af franciskanernes holdning over for

kurien, at samme pater Vaughn nu er blevet valgt som formand for verdensunionen af ordensforesatte. Unionen tæller 200 medlemmer fra samtlige mandlige og kvindelige ordenssamfund. John Vaughn er født i Santa Ana i Californien.

Kurien ønsker ingen fornyelse

Under den nuværende pave har kredse i kuriens kongregation for ordenssamfund med mere eller mindre held forsøgt at forhindre de gamle klostresamfund i at revidere deres ordensregel og statutter i takt med vor tids behov, som Vatikanconcillets dekret kræver. For jesuitterne og franciskanerne har det medført en del ydmygelser eller ubehageligheder. Karmelitanonnerne har ligefrem fået et paveligt forbud mod en revision af deres regel fra 1500-tallet.

Benediktinerne i Den tredje Verden

Rom (KIPA) — I de sidste 35 år har benediktinerordenen gennemgået en rig udvikling i Den tredje Verden.

I en reportage om »Benediktinerklostre og udvikling i Den tredje Verden« har Vatikanets Radio for nylig oplyst, at benediktinerne og cistercienserne siden 1950 har oplevet en bemærkelsesværdig fremgang i Afrika og Latinamerika.

Klostrene i Den tredje Verden, der til at begynde

med var afhængige af klostre i Europa og Nordamerika, er lidt efter lidt blev uafhængige af moderlandene, og nu grundlægger de selv nye klostre i mange lande. Ved århundredets begyndelse var der 16 benediktinerklostre i Den tredje Verden, i 1950 var der 56 og nu er der 250: 101 klostre i Latinamerika, 76 i Afrika, 61 i Asien og 12 i Oceanien. 188 følger den benediktinske regel, 52 den cisterciensiske.

Næste nummer udsendes den 29. januar

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling: Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Giro: 5 00 14 71. Ansvarstiftelsen, katolsk orientering, Bredgade 69 A, 1260 København V.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarefin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i årligt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Bispesynoden, side 2-3
Kald til hellighed, side 5
Orientering fra sognene, side 6-11
Bispesynoden, side 12-13

katolsk orientering

Med koncilet ind i fremtiden Enhed i en splittet verden

Ingen nostalgi efter tiden før pave Johannes XXIII

Rom (KIPA) – Den ekstraordinære bispesynode bragte ikke kirken til den styrkeprøve, mange ventede. Det kom ikke til nogen dramatisk konfrontation mellem konservative og reformvenlige, og der var heller ingen tegn på, at Det andet Vatikanconcils resultater – som f.eks. dialogen med den moderne verden – blev lagt på is.

Kirken trækker sig ikke tilbage i en ghetto, hvad der også ville være i modstrid med dens missionsopgave. Der bliver heller ikke noget af den meget omtalte »restauration« i form af en tilbagevenden til tiden før koncilet.

Vække forståelse for koncilet

De 165 synodefædre fra alle dele af verden, med den tålmodigt lyttende pave i deres midte, demonstrerede derimod enhed i en splittet verden. De bekendte sig helhjertet til Det andet Vatikanconcils beslutninger og viste tydeligt over for observatørerne, at den katolske kirke er andet og mere end et slags »Super-FN«. Den er derimod både åndelig organisme, mysterium, og institution, hvis berettig-

se hidrører fra strukturer, der ikke er skabt af mennesker, men af Gud. Imidlertid afsløredes i Rom den svaghed, som udgør den så meget omtalte krise i kirken.

I de 20 år, der er gået siden Det andet Vatikanconcil, er det ikke lykke-

Budskab til de kristne

(KIPA) - Ved afslutningen af deres to ugers drøftelser offentliggjorde kardinalerne og biskopperne et »Budskab til de kristne i verden«. Teksten er delt i tretten afsnit, der er sammenfattet i fem kapitler. Offentliggørelsen af budskabet blev besluttet næsten enstemmigt af bispesynoden og godkendt af paven.

»Vi er ikke skabt til at dø, men til at leve«, skriver biskopperne. »Vi er ikke fordømt til splittelse, men kaldet til broderskab og fred. Gud har ikke skabt mennesket til had og mistro, men til Guds kærlighed. Vi er skabt til Gud«. Dette kald må mennesket besvare med »at forny sit hjerte«. Så eksisterer der for menneskeheden »en vej til en

des at gøre dette koncils tekster tilstrækkeligt vedkommende for Guds folk. Nu skal der igen gøres et alvorligt forsøg på at vække mere forståelse for koncilet. Hvordan det skal ske, må der imidlertid nok tænkes grundigt over endnu engang.

civilisation, hvor man deler med hinanden, hvor der råder solidaritet og kærlighed«, den eneste form for civilisation, der er mennesket værdig. Biskopperne er besluttede på at samarbejde med alle for at virkeliggøre denne »kærlighedens civilisation« og opmuntrer de kristne til sammen med dem at slå ind på denne vej.

Når man læser dette budskabs tekst, lægger man for det første mærke til, at synodefædrene enstemmigt betragter det for tyve år siden afsluttede koncil som »en Guds gave til kirken og til verden«. Det drejede sig under de to ugers drøftelser i Vatikanet aldrig om en genindførelse af førkonciliære kirkelige tilstande. Der var hverken forslag om eller manipulationsforsøg på at få ændret koncilsbeslutninger.

Kristi mysterium

Den nu offentliggjorte tekst til de kristne i verden er for det andet et troens budskab. Anderledes end så ofte ellers skriver synodefædrene om »Kristi mysteriums uudtømmelige skatte« og først derefter om »menneskehedens nuværende krise«. Det er nødvendigt »at fatte kirkens dybere virkelighed og derved undgå sociologiske eller politiske fejlopfattelser af kirken«. Således er det muligt »uden afbrydelse at fortsætte arbejdet for

Fortsætter på bagsiden.

Også i Afrika bæres »frugten af jorden og vinstokken og af menneskets arbejde« frem under messen – men disse frugter er afrikaneren fremmede. Kulturel tilpasning af liturgien kræver mere end oversættelser fra latin. Foto KNA.

Kirken er ikke nødvendigvis afrikansk, blot fordi den er sort

Sakramenter opleves som profetier, der udtrykker håb

Graz (KIPA) – Der blev sagt spændende ting om kirken i Afrika under en international kongres i Graz for nylig. »Kristendommen bliver ikke automatisk afrikansk af at være sort«, erklærede Kossi Tossou, som er professor ved instituttet for afrikansk stik i Köln.

»Indfødte biskopper og præster sikrer ikke, at kristendommen bliver afrikansk: Man kan nemlig ikke hælde en »kemisk ren« kristendom på fremmede kulturer. Hver bestemt kultur frembringer tvært imod sin egen form for kristendom. Evangeliet sandhed trænger til åbenhed for at kunne indvirke. Den må ikke beskyttes til døde.

Pater Godfrey Odigbu, Nigeria fremhævede vanskelighederne ved afrikanseringen af kirken. Den romerske ritus er også på folkenes modersmål stivnet i sin form og når ikke ud til afrikaneren med sin sans for andre symboler

end dem, der hører hjemme i middelhavslandene. »Foreløbig har messens afrikansering indskrænket sig til en oversættelse af messteksterne. Men selv vinen er fremmed for afrikanerne og må fremskaffes tusinder af kilometer væk. Det bør alvorligt overvejes, om ikke i Afrika de gaver, som liturgien kalder »Frugten af jorden og menneskets arbejde« og som bæres frem på Herrens Bord, skal være afrikanske frugter«. Den afrikanske opfattelse af de syges salvelse er

ingen privat sag mellem den syge og præsten, men et tegn på et intensivt håbets, troens og bønnens fællesskab omkring den syge, sagde missiologen Richard Friedli, Fribourg.

De afrikanske teologer er ofte impulsive i deres kritik, men de ønsker ingen apartheid med omvendt fortegn: De hvide missionærer er knyttet til den afrikanske familie og bør som Afrikas kirkefædre også begraves i Afrika, fremhævede dogmatikeren John Egbulefu fra Nigeria.

Tøbrud på Cuba

Havanna (KIPA) – Efter Fidel Castros besøg hos landets biskopper foreligger der nu en analyse af kirkens situation på Cuba. De enkelte bispedømmer har bidraget til udformningen af dokumentet, som fylder 200 sider.

Kirken mener, at der

sker en gradvis afspænding af forholdet mellem kirke og stat. Dog er der stadig gnidninger i de lokale kirkers sognarbejde. Men biskopperne anser en åben og fri dialog med regeringen for nyttig. Den er en betingelse for udsoningen på nationalt plan.

Girokort indlagt

Hjælp »katolsk orientering« med økonomien!

I dette nummer af »katolsk orientering« er indlagt et girokort, som De kan benytte hvis De gerne vil støtte bladets økonomi. Girokortet afløser det røde girokort, som tidligere blev sendt direkte til alle katolske husstande. Herved sparer »katolsk orientering« 60.000 kr., men kun hvis lige så mange er lige så velvillige til at støtte bladet. Tre gange i år vil »katolsk orientering« indlægge et girokort med et påtrykt beløb på 60 kr. De behøver blot at udfylde kortet med navn og adresse og indbetale det på postkontoret. Vi takker Dem på forhånd for Deres støtte. *red.*

Paven åbner bispesynoden i Peterskirken. Ved siden af paven ses fra venstre: Kardinal Willebrands, Holland; kardinal Krol, Philadelphia, USA; kardinal Malula, Kinshasa og biskop Schotte, Belgien, formand for bispesynoden.

Pavens åbning af den ekstraordinære bispesynode

Rom (KIPA) - Med en festgudstjeneste i Peterskirken åbnede pave Johannes Paul II 25. november i fjor den ekstraordinære bispesynode, der varede til 8. december, 20-årsdagen for Det andet Vatikanconcils afslutning.

165 kardinaler og biskopper fra hele verden var samlet for at undersøge, hvordan Det andet Vatikanconcil havde indvirket på livet i den katolske kirke, og samtidig forsøge på at trænge dybere ind til de impulser, concilet har givet.

I sin prædiken opfordrede paven synodedeltagerne til at genoplive concilets »åndelige klima« og bringe concilets og dets grundlæggende dokumenters tanker til fuld udfoldelse i lyset af de forløbne 20 års erfaringer.

Kardinaler, biskopper og øvrige ialt 450 synodedeltagere koncelebrerede med paven. Biskop John Willem Gran fra Oslo repræsenterede den nordiske bispekonference, og den kendte teologiprofessor Walter Kasper fra Tübingen var teologisk sekretær for synoden. Blandt de specielt indbudte var concilskardinalerne Franz König fra Wien, Bernhard Alfrink fra Utrecht og Leo Suenens fra Brussel. Ti kristne kirker, der er i

dialog med Rom, havde sendt observatørdelegationer til bispemødet.

Ligesom ved åbningen af Det andet Vatikanconcil 11. oktober 1962 gik »synodefædrene« inden gudstjenesten fra Vatikans broncedør hen over Peterspladsen og ind i Peterskirken.

Tak til de unge

Mere end 3.000 unge fra det internationale San Lorenzo-center deltog i gudstjenesten og lovede ved gudstjenestens afslutning paven, at de ville bede for et positivt forløb af bispemødet.

Ungdomscentrets kors, som Johannes Paul II havde overrakt de unge ved afslutningen af det hellige år 1983/1984, opstillede de unge i synodeaulaen, hvor de stod under hele bispemødet.

Ingen tilbagevenden til tiden inden concilet

På synodens første dag gav kardinal Gabriel-Marie Garrone til at begynde med et tilbageblik over concilets betydning og åndelige linie. Derpå holdt synodens koordinator, den belgiske kardinal Godfried Danneels hovedforedraget, hvor han fremsatte bispemødets opgaver og tyngdepunkter, som de tegnede sig på bag-

grund af et rundspørge blandt bispekonferencerne.

Efter en debat, hvor synodedeltagerne berettede om concilets virkninger i deres lokalkirker, delte forsamlingen sig i sproggrupper.

I sit foredrag erklærede kardinal Danneels, at det er umuligt for den katolske kirke at vende tilbage til tiden før concilet, og det er i hvertfald ikke målet for denne bispesynode.

Det drejer sig derimod om at udbyde, kommentere og anvende Det andet Vatikanconcil og dets dokumenter.

Det, som kirken har brug for i dag, er en »ny håbets, tillidens og modets atmosfære«, sagde professor Walter Kasper. Det er nødvendigt at komme hinanden imøde og undgå, at de forskellige strømninger i kirken glider fra hinanden.

Intet af concilets dokumenter taler om »restauration«. »Vi holder ikke en synode over en bog, men over et concil, der endnu er fuldstændig gyldigt«, sagde kardinal Danneels med hentydning til en meget omdiskuteret bog af kardinal Ratzinger »Om troens situation«, som har vakt en heftig diskussion inden for kirken om muli-

ge »restaurationsbestrebelse« efter »concilets opbrud«.

Bispesynoden bliver hverken en debat om en konservativ eller progressiv eller en optimistisk eller pessimistisk vurdering af concilet. Den betragter derimod concilet som en objektiv virkelighed.

Bispesynoden skal ikke være et »minikoncil«, som giver nye retningslinier, fortsatte Danneels.

Desværre er der endnu for mange præster, lægfolk og også biskopper, der påberåber sig »concilets ånd«, men aldrig dets bogstav, som i stor udstrækning er forblevet ulæst.

Kardinal Danneels bekræftede, at som følge af rundspørget blandt biskopperne stod concilets hoveddokumenter om liturgien, om åbenbaringen, om kirkens selvforståelse og om kirkens og verdens indbyrdes forhold i centrum af drøftelserne.

Det fremgik imidlertid af de enkelte bispekonferencers svar, at problemerne har deres egen geografi. I Den første Verden, dvs. i Europa og Nordamerika bryder man hovedet med teologiske og kulturelle problemer som pavens primat, cølibatet og kvindens rolle i kirken -

Dokument fra de ikke-katolske synodeobservatører

Rom (KIPA) - De ti ikke-katolske observatører ved den romerske bispesynode har i et fælles dokument udtalt sig positivt om de drøftelser, der er blevet ført af de 165 katolske kardinaler og biskopper fra hele verden.

»Vi beundrer det uforfærdede mod, hvormed synoden ser fremtiden imøde« især i områder,

hvor de kristne lever som et forsvindende mindretal, erklærede synodegæsterne.

Trods skuffelser og trods forskelle i troen og i læren, mente de, at en række tidligere uoverensstemmelser nu er drøftet en sådan grad, at de ikke længere virker »kirkeadskillende«.

Paven bekræfter katolikkernes vilje til enhed

Fælles økumenisk bøn

Rom (KIPA) - Pave Johannes Paul II har bekræftet den katolske kirkes vilje til den teologiske dialog og til det konkrete samarbejde med andre kristne kirker.

Ved en økumenisk gudstjeneste under bispesynoden beklagede han de kristnes splittelse. Det var første gang, at paven selv tog ordet i synodesalen. Han ønskede at synoden måtte blive en impuls til »en genopblomstring af viljen til enhed, til en

uddybelse af vor beslutsomhed, til at gå fremad og til at fortsætte den teologiske dialog«.

Det bør give sig udtryk i en øget anstrengelse for samarbejde, fælles vidnedsbyrd og bøn, betone de paven. Over for repræsentanterne for ti kirker, der havde sendt observatører til bispesynoden, fremhævede han, at genoprettelsen af enheden først og fremmest må være en »genoprettelse af det kristne livs indre dimension«.

Blandt de rådgivende deltagere i bispesynoden var også Moder Terese fra Calcutta. Foto: KNA.

emner, der betyder mindre andre steder. I Den anden Verden drejer det sig om religionsfrihed og om religionsudøvelse, mens Den tredje Verden koncentrerer sig om problemer som krig, fred og befrielse.

Det vesteuropæiske velstandssamfund kræver andre svar end Den anden Verden med dens mangel på politisk frihed (og en

mere trofast skare af kristne) end Den tredje Verden, der egentlig ikke kan være andet end de fattiges kirke og derfor mest af alt ønsker at blive befriet for denne fattigdom.

Fælles for alle er ifølge Walter Kasper det uløste spørgsmål om at give troen videre til den næste generation, dvs. problemet med evangelisering og katekese.

Kirke i verden af i dag

Paven roser bispesynoden for det opnåede resultat

Rom (KIPA) - Ved slutningen af det andet årtusind vil den katolske kirke med eftertryk gå ind for, at menneskelivet på denne jord bliver mere værdigt. Med dette for øje appellerede pave Johannes Paul II under den højtidelige gudstjeneste ved den ekstraordinære synodes afslutning til hele kirken om at anvende Det andet Vatikankoncil's retningslinier endnu mere.

Synoden har nået de mål, som den blev indkaldt for: »højtideligt at mindes konciliet, undersøge dets indvirkninger og fremme virkeliggørelsen af dets tanker«. Synoden skilles med et fast fortsæt om med ny styrke at tilbyde hele menneskeheden budskabet om tro, håb og kærlighed.

Ny pinse...

Ved slutningen af gudstjenesten, hvor paven koncelebrerede med synodens kardinaler og biskopper, blev bispeforsamlingens budskab oplæst på flere sporg. Dette håbets budskab til de kristne i verden var dagen før blevet offentliggjort af synoden. Samtlige 160 indlæg for synoden bliver offentliggjort senere.

Læs mere om bispesynoden side 12-13

»Ved afslutningen af det andet årtusind vil kirken udtrykkeligt være kirke i verden«, betonede paven. Efter synodens afslutning vil vi forstærke vore pastorale anstrengelser for, at Det andet Vatikankoncil bliver bedre kendt og dets retningslinier og anvisninger, bliver modtaget helhjertet af alle og virkeliggjort i troskab og kærlighed.

Inden for det kirkelige fællesskab må »den nye pinses klima« brede sig mere og mere. Det er det samme klima, der gav konciliet luft under vingerne og også var bestemmende for bispesynodens to uger, sagde paven. »Vi forlader denne synode med det ønske, at vi med ny overbevisningskraft må kunne nå hele menneskeheden med det budskab om tro, håb og kærlighed, som kirken bærer med sig i sin uforgængelige ungdommelighed, thi dens lys er den levende Kristus, der er vejen, sandheden og livet for vor tids og for alle tiders menneskehed«, betonede Johannes Paul II i sin tale.

Op med et højtideligt »Te Deum« skiltes synoden ved gudstjenestens afslutning.

Kursus på Sostrup i marts om ministerial-bogføring

Atter i år indbyder katolsk bispekontor til et kursus i ministerialbogsføring m.m., denne gang på Sostrup Kloster ved Grenå i dagene 3.-6. marts.

Som tidligere år er hovedforedragsholderen kordegn Henning Holst, Kgs. Lyngby, der underviser i ministerialbogsføring, suppleret med eksempler, opgaveløsning og drøftelse, såvel i grupper som i plenum.

Herudover vil biskop Hans L. Martensen, generalvikar Lars Messerschmidt og kontorchef Inger Saxild gennemgå en række forhold inden for den kirkelige administration sammenholdt med kirkerettens bestemmelser.

Bispedømmets økono-

miske forhold, herunder sognenes og bispedømmets fælles økonomi, gaver og bidrag til kirken m.m. vil også blive gennemgået og drøftet.

En erfaren sognesekretær vil gennemgå en række almindeligt forekommende opgaver på sognekontoret og fremlægge spørgsmål til drøftelse.

Udover messen vil der morgen og aften blive holdt liturgiske gudstjenester.

Kurset er især beregnet for præster, sognesekretærer, menighedsrådsformænd og andre, der arbejder inden for kirkens administration og økonomi. Da kursets indhold fra år til år udvikles og suppleres, er også tidligere deltagere meget velkom-

PRÆMIE TIL KATOLSK SKOLEBYGGERI: Mandag d. 9. december 1985 blev der fra Esbjerg Byfonds side overrakt præmie til Sct. Nikolaj skoles nybyggeri. Præmien blev givet »for godt tilpasset byggeri...« På billedet ses fra venstre Esbjerg Byfonds formand, arkitekt Erik Flagstad Rasmussen, generalvikar, sognepræst Lars Messerschmidt, tilbyggets arkitekt Hans Carl Jensen, og skolens formand Per Johan Pedersen. Præmien består i en kobberplade, der skal indfældes i byggeriets mur, samt en forpligtelse til at vedligeholde byggeriet i en pæn stand, da kobberpladen ellers kan forlanges tilbageleveret.

7. marts er Kvindernes Internationale Bededag

Kvindernes Internationale Bededag er i 1986 fredag den 7. marts; denne dag får vi kristne kvinder i Danmark, Grønland og på Færøerne anledning til sammen med vore kristne med søstre verden over at deltage i den internationale bededag. Vi læser de samme tekster fra Bibelen og beder over de samme emner.

Dette års bedetekst er udarbejdet af kristne kvinder i Australien. Der bor 15 mill. mennesker i dette kontinent, heraf udgør 1%

den oprindelige befolkning på et område, der er 175 gange større end Danmark. Den centrale del af Australien er ørken, men der er god landbrugsjord mellem ørkenen og kysten, hvor hovedparten af befolkningen lever. Da de første hvide indvandrere ankom i 1788, krævede englænderne herredømmet.

Australien er nu en selvstyrende del af British Commonwealth med fælles dronning Elisabeth den 2. Ca. 80% af befolkningen i Australien er kristne, men heraf går mindre end 2% regelmæssigt i kirke. Ca. 50% af de kristne er ligeligt delt mellem anglikanere og romersk-katolske, ca. 30% tilhører andre kirkesamfund. De australske kristne kvinder skriver, at de har lært at arbejde sammen og mere se på det, som forener dem, fremfor det som adskiller.

Det liv vi alle selv kan vælge

Emnet er i år: »Så vælg da livet«. Kvinderne fra Australien - Sydkorsets land - kalder deres kristne med søstre i verden til sammen med dem at prise Gud, fordi han har givet os ret til »at vælge livet«. Ingen af os er i stand til at vælge at blive født og kan derfor ikke vælge livet i denne betydning. Men der er et andet liv, som hver af os enten kan vælge eller afslå, det er det åndelige liv.

Kollekten, som blev

indsamlet i 1985 beløb sig til kr. 66.000, og den blev delt mellem Kvindeindvandrercentret på Nørrebro i København og Missionsforbundets arbejde for børn og unge i Jakobs-havn på Grønland.

Indsamling til to projekter

Den kollekt, som indsamles på bededagen i 1986, vil blive delt mellem Folkekirkens Nødhjælps kvinde-barn-program i Etiopien og Apostolsk Kirkes uddannelsescenter i Kaniki i Zambia.

Lad os kristne kvinder fra et af verdens rigeste lande - give en virkelig god gave til disse to projekter, som behøver en håndsrækning. Det er en

900.000 kr. fra EF til Polen

EF har bevilget Caritas Danmark 900.000 kr. til fortsatte hjælpetransporter til Polen. Specielt på hospitalsområdet er der fortsat store problemer, oplyser Caritas Danmark. EF ønsker, at pengene bruges til medicin, engangsudstyr og visse former for diæt kost til syge børn.

Transporten afgår midt i februar, og bidrag kan sendes til Caritas, giro 4043979, mærket »Polen«.

praktisk måde at hjælpe på. Lad os, der lever i et land, hvor der ikke er krige og forfølgelser, yde noget til dem, der ikke er så privilegerede - og lad os bede om, at vor gave må være med til at give liv til vore medmennesker.

Komiteen for Kvindernes Internationale Bededag i Danmark

Bededagsteksten, der koster 60 øre, fås ved henvendelse til Gerda Sørensen, Rødager Allé 38 B, 1. sal, 2610 Rødovre.

Samtidig henledes opmærksomheden på Fælleskabets Dag, som finder sted 3.-4. maj 1986 på Nyborg Strand. Programmer fås også her hos Gerda Sørensen.

7,5 millioner kr. til Caritas i 1985

Caritas Danmark modtog i 1985 ca. 7,5 millioner kr. til arbejdet for verdens fattige. Med disse midler kan Caritas iværksætte eller fortsætte ialt 58 forskellige projekter, som fordeler sig således: 26 i Asien, 12 i Afrika, 7 i Europa og 14 i Latinamerika.

Langt den overvejende del er langsigtede udviklingsprojekter, men der er også brugt 1,75 millioner kr. til egentlig katastrofehjælp i bl. a. Mexico og Etiopien. Projekterne er af meget forskellig art og størrelse, enkeltpersoner

og tusinder mennesker hjælpes, beløbsmæssigt fra godt 1000 kr. til over 1,3 millioner kr.

Generelt kan det siges, at de projekter Caritas Danmark har støttet i 1985 er græsrodsprojekter, og takket være Deres og andres hjælp er tusinder af mennesker over hele jorden blevet hjulpet på vej til en bedre tilværelse.

Caritas Danmarks bestyrelse ønsker Dem et godt nytår, og vi håber, at De også i 1986 vil være med til at hjælpe.

Michael C. Wiberg

Problemerkernes geografi

Der er så store forskelle på kirkens selvskabte eller påtvungne vanskeligheder alt efter, i hvilken del af verden man befinder sig, at bispesynoden i Rom ligefrem hørte udtrykket *problemerkernes egen geografi*.

I Den første Verden – det er vort gamle Europa og dets kulturelle arving Nordamerika – synes menigheden især optaget af debatten om nedrustning, om kvinden i kirken og økumenens muligheder.

I Den anden Verden, øst for jerntæppet, står de kristne sammen mod ét parti-statens anmasende ateisme, som gør religionsfriheden til en floksel.

I Den tredje Verden slås de fattige, som der er flest af, for deres befrielse fra umenneskelige livsvilkår og støtter sig i denne kamp til flere former for befrielsesteologi.

Det er sikkert sundt for en kirke, der kalder sig verdenskirke og katolsk, at blive stillet over for netop det problem, at problemerne ikke er ensartede. Endnu lever den indgroede vane, at problemer først virkelig betragtes som problemer, når de er fælles for alle og derfor kan løses hos alle. Indtil det 15. århundrede har verdenskirken været europæisk. Da missioneringen i Øst og Vest begyndte med renæssancens opdagelse af nyt land, bragte kirken europæisk katolicisme (og andre senere europæisk luthernisme) til fjerne kontinenter. Fremsynede eneres forsøg på »inkulturation« har været der (Vincent Lebbe i Kina bl.a.), men blev standset brat af mindre fremsynede instanser i det mistænksomme Rom, som nok docerede Thomas af Aquin, men havde besvær med de to af hans fire kardinale dyder, fremsynethed og mod.

Under bispesynoden, der i dag sagtens kan se, at en verdenskirke ikke kan være præget af kun én verdensdels kultur og traditioner, blev der efterlyst besindelse og mod til at gå nye veje. At lade hver verdensdel løse sine typiske problemer lokalt, uanset om resten af kirken forstår det eller ej, ville kræve en meget stor tolerance inden for kirken og en tillid til andres dømmekraft og ansvarsbevidsthed, som kirken i Europa ikke er moden til. Tilmed er usikkerheden stor, om denne løsningsmodel ikke ville lade kirkerne glide væk fra hinanden.

En anden mulighed ville være at fastholde den hidtil førte kurs: Verdensdel A får ikke lov til særodringer, fordi verdensdele B og C ikke trænger til de samme. Så kunne man fortsat undervurdere debatten om fred, kvinders rolle i kirken og længslen efter nadverfællesskab med andre kristne, fordi kun et mindretal sysler med dem. Man kan henvise til fattigdommen i den tredje verden, bedre endnu til de troendes sammenhold i østlandene, lukke munden på befrielsesteologer og spille alles problemer ud mod hinanden, fordi alle udgør mindretal i kirken.

En tredje vej ville være, at samtlige kirkeprovinser i verden følte sig ansvarlige for hinandens muligheder og derfor tog hinandens kriser alvorligt. I stedet for at lade hver om sine problemer, kunne disse løses i fællesskab. At sige nej til en løsning, fordi man ikke selv kender til problemet, blokerer den problemramtes mulighed for at komme videre. At sige ja til en udvej, man ikke selv ønsker at gå, åbner for andre muligheder for at overleve.

Ikke blot mindske denne solidaritet risikoen for at glide bort fra hinanden, den ville til gengæld være en demonstration af verdenskirkeligt fællesskab, hvis hele kirken kæmpede for religionsfrihed, og ikke bare lod et par østeuropæiske biskoper om det, – hvis hele kirken gjorde de undertrykte sag til sin, – og hvis hele kirken stod bag kvindens ligeberettigelse i og uden for kirken.

Biskopperne og paven har lyttet til hinanden. Måske fornemmer de alle sammen, at vi først nu står på tærsklen til at blive en verdenskirke i næste århundrede.

www

Et par ord til debatten omkring den katolske skole

I den katolske kirke i verden uden for Danmark anses den katolske skole for et uundværligt led i evangeliseringen. Gælder dette ikke også her. Vi der beskæftiger os med den katolske skole mener det.

Man kan så spørge sig selv, om vore skoler er gode nok, og jeg kan mærke, at man mange steder stiller dette spørgsmål. Og vi gør da hele tiden, hvad vi kan for at blive bedre. Som et levende væsen anstrenger vi os for at holde os unge, således, at vi naturmødvendigt er i vækst både på den indre og den ydre front.

Og hvad den materielle vækst angår, så står det

godt til, og her modtager vi uundværlig og uvurderlig hjælp fra kirken.

Men hvordan kan vi måle, om vi også har en god åndelig vækst. Dog nogen ting synes at pege i retning af, at det ikke står så dårligt til.

Forældre søger i stort tal at få deres børn i en katolsk skole, dette gælder overalt, hvor der er en skole. Man møder mange glade og tilfredse forældre og meget få utilfredse.

Skolerne har ry for at være dygtige til kundskabsformidling, og dygtige til at lære eleverne respekt for værdierne, både de åndelige og de materielle. Alle skolerne

Hvorfor så mange reciterede messer?

Det undrer mig en hel del, at de reciterede messer indtager en så fremtrædende plads i kirkens liv. Jeg bemærkede for nylig, at der i en centralt placeret kirke som Skt. Ansgars udelukkende var reciterede messer 2. juledag, og selveste juleaftensdag om eftermiddagen var der messe uden orgelledsagelse, skønt menigheden netop ved den lejlighed går til gudstjeneste, ikke mindst fordi man glæder sig over at være med til at synge vore dejlige julesalmer.

Her på Amager, hvor jeg hører til, har den tidlige messe om søndagen det sidste par år været reciteret, og jeg kan se, at det samme gælder enkelte andre kirker i det storkøbenhavnsmæssige område. En af vore præster har forklaret mig, at når han foretrækker reciteret messe om morgenen, er det fordi, han derigennem ønsker at opvurdere højmesse, således at denne kommer til at fremtræde som menighedsfællesskabets kulmination og højdepunkt.

Det er da en god og smuk tanke, men det forekommer mig, at det skulle være muligt at markere højmesse som et højdepunkt, også selv om der er orgelledsagelse til den tidlige messe, hvor der alligevel aldrig er indtog og brug af røgelse samt

andre af de indslag, der bidrager til at gøre en messe festlig.

En anden af vore præster her på Amager gjorde mig for nylig opmærksom på, at en messe altid er festlig. Han har ret for så vidt det naturligvis altid er festligt at være til stede, hvor ordet lyder og eukaristien forvaltes. Men jeg kan ikke se, hvorfor kun gudstjenestens indhold må være festligt. Efter min opfattelse bør den ydre ramme være præget af den liturgiske værdighed, som trods alt alene kan tilvejebringes gennem den åndelige opløftelse musikken skaber.

Den katolske kirke er dog i vide kredse beundret for den pragtudfoldelse, som – i modsætning til den protestantiske kirkes asketiske og farveløse gudstjenesteforløb – kendetegner vor kirkes rige tradition for at skabe stemning og begejstring.

Det ville være dejligt, om vore præster ville tage disse synspunkter op til velvillig overvejelse. Og jeg kunne da også godt tænke mig at høre, om nogle af dette blads læsere har frugtbare meningstilkendegivelser at fremføre vedrørende dette emne, hvis ellers redaktionen er villig til at stille spalteplass til rådighed.

Niels Randkær

bestræber sig på at gøre kristendommen til en levende virkelighed i hverdagen.

Nogle tror, at det står dårligt til med den særligt katolske forkyndelse. Men der undervises overalt i den katolske lære, og de katolske børn har en reel mulighed for at få et godt kendskab til deres tro.

Men kendskabet til troen er ikke det samme som troen. Og her kan skolerne kun give en lille mulighed. Her er børnene afhængige af hjemmet.

Her må forældre, skole og kirken arbejde tæt sammen.

Og alle må af og til holde det første og andet bud op for sit indre øje for i lyset af dette at overveje, om man er på rette vej.

På alle skolerne prøver man at give de katolske elever særlige religiøse oplevelser, og det kan virke stærkt inciterende, men kan ikke bære hverdagen.

Et meget stort tal blandt de katolske forældre sætter deres børn i katolsk skole. Det er dejligt, til livsvækkende og forpligtende.

Kirken viser os meget stor interesse ikke mindst gennem biskoppens ihærdige arbejde for skolernes sag både på det åndelige og det materielle plan. Skolerne er sig alvorligt bevidst, at de skal prøve at leve op til dette. De ved, at en af de væsentligste årsager til, at de er der, er den kristne pligt til at udbrede kendskabet til Kristi lære. Og dette gøres ikke blot ved at undervise i kristendom, men også ved i den daglige dont at lægge

vægt på de kristne værdier. Det humanistiske og det kristelige menneskesyn kan ligne hinanden til forveksling. Men forskellen finder vi i troen på den kærlige Faders naturlige ønske om søskendeflokkes bevidsthed om, at de alle er hans børn og derfor alle rare ved hinanden. For at nå de store mål må skolerne have en lærerstab, der går ind for disse. Og ved læreransættelser gør man sig ihærdige anstrengelser for, at dette bliver tilfældet. Og man kunne selvfølgelig i denne forbindelse ønske sig, at det var muligt at ansætte flere katolske lærere.

Det er i øvrigt skolernes håb, at der overalt er god kontakt imellem menighed og skole. Skolerne har mange muligheder for at være til støtte for menigheden. Men initiativet må nok langt hen ad vejen komme fra menigheden. I en rig og mangfoldig tid har man alle dage haft en tilbøjelighed til at glemme Gud. Men ved tillidsfuldt at stå sammen, kan vi hjælpe hinanden.

Vi har en god privatskolelov i Danmark, som har gjort det muligt for os at drive så mange gode skoler. Lad os stå sammen om arbejdet til et kristent virke mellem mennesker.

Og lige som tilskudene forpligter os til at være så dygtige som muligt på det verdslige plan, forpligter vor kristne tro os til at gennemsyre hverdagen med de kristne værdier.

*Formand for
»Foreningen af
katolske skoler
i Danmark«*

Knud Holstein-Ledreborg

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra Skærtorsdag d. 27.3. til Påskesøndag d. 30.3., evt. til Påskemændag d. 31.3.

Ledelse: Pater Anton Dekkers S.J. og pater August Ziggelaar S.J.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program der ikke er lagt for stramt. Der vil dog være tilbud om gruppesamtaler.

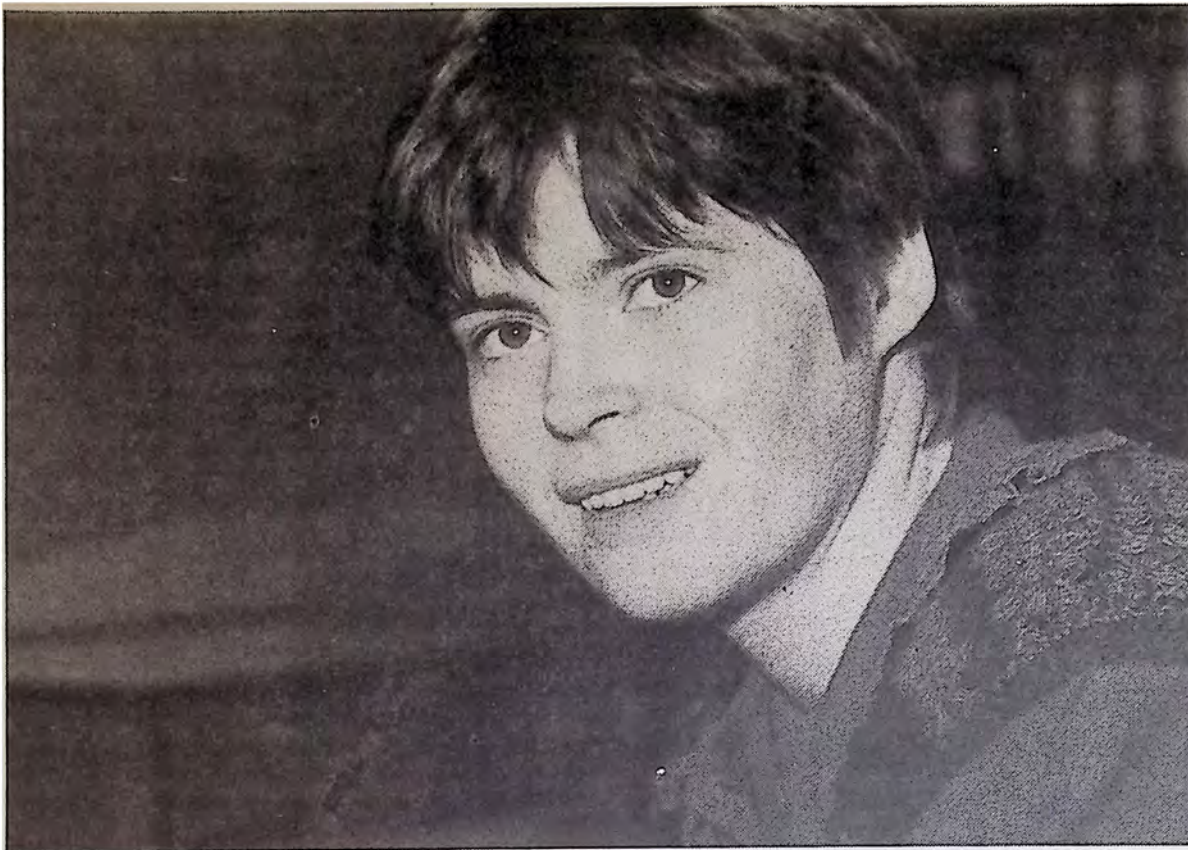
Alle der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 550,- til og med påskesøndag kl. 14.00 - og kr. 680,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås' sekretariatet på hverdage mellem kl. 10 og 15 på tlf. 02-81 07 15 eller skriftligt til Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Styrelsen for Magleås

Nedenstående er søster Giselas redigerede oplæg til Kirkedagen på Ledreborg i sommeren 1985. Foto K. Kluge.

Kald til hellighed er kald til et vellykket liv

Af Sr. Gisela Heitz CSJ

For mange betyder det »at være en helgen« eller »at være hellig« eller »at leve i hellighed« det samme som at være et moralsk bedre menneske, der lever mere fuldkomment end andre. For mange kristne er det det samme som at være en bedre kristen end det almene gennemsnit.

Ganske vist er der en sammenhæng mellem hellighed og moral, d.v.s. hellighed har noget at gøre med hvordan. Men denne sammenhæng er ikke primær, for Bibelen er ikke først og fremmest en lov- og forskrifter. Det er fra den første linje i 1. Mosebog til den sidste linje i Johannes' åbenbaringen et eneste løfte om Guds pagt med os, et eneste vidnesbyrd om Guds kærlighed til os.

Denne Gud elsker verden således, at han har

sendt sin søn som vidne for denne kærlighed. Jesus Kristus, som med Faderen og Helligånden prises som den, der »alene er hellig« (Gloria) er blevet menneske, for at vi kan få del i denne hellighed. »Dette er Guds vilje, at I helliggøres« (1 Tess. 4,3), skriver Paulus.

En sproglig tilnærmelse

Hellig er et fællesgermansk tillægsord (holy, heilig, heilagr), der er afledt af et germansk navneord (haila), som betyder »lykke«. Hellig betyder egentlig »heldbringende« og derpå guddommelig, og det er beslægtet med hel, i den egentlige betydning af ubeskadiget, ubeskåret (sund, rask, jvf. helbred). Held, som er afledt af hel og også betyder »lykke«.

Det betyder, at når noget er helligt, handler

det om noget helt, ubeskadiget, noget vellykket eller også noget heldbringende. Paulus skriver i sit første brev til menigheden i Tessaloniki, at vor hellighed er Guds vilje. Denne konstatering vil med andre ord sige: Vor lykke og held er Guds vilje, han ønsker, at vi er hele, ubeskadigede mennesker, at vort liv lykkes. Han kalder os til et vellykket liv. Dette vellykkede liv er ikke noget, vi først skal fortjene. Som døbt er vi i første omgang ikke kaldet til at gøre noget, men til at modtage noget: Et nyt liv, et helt liv, et helt nyt liv.

Livet får en ny kvalitet

Det »helt« og »nyt« betyder virkelig en ny kvalitet, et andet liv. Den nye kvalitet består netop i, at dette liv har en forbindelse med Gud. Denne nye livs gave kalder Bibelen »et liv i fred«, hvortil Gud har kaldet os (1 Kor. 7,15). Denne fred kan vi ikke selv skabe os. Det er en fred, som vi modtager i Kristus, hvis vi åbner os for ham og giver ham plads, så vi med Paulus kan sige: »Det er ikke længere mig der lever, men Kristus lever i mig« (Gal 2,20).

Nu kan vi bedre se, hvad det vil sige at være kaldet til hellighed: At træde i forbindelse med Gud og give ham lov til at helbrede alt det, der er beskadiget i vort liv, at føje det, der er gået i stykker, sammen til et hele.

Det at helbrede og gøre helt var Jesu Kristi sendelse: »At udråbe for fanger, at de skal få frihed, og for blinde, at de skal få deres syn, for at sætte fortrykte i frihed« (Lk. 4,18). Han opvakte døde og uddrev onde ånder. Det var det, Gud ønskede at han skulle gøre. På en eller anden måde var alle disse menneskers liv beskadiget hvad enten det gjaldt deres fysiske eller psykiske frihed. Kontakten og berøringen med Jesus Kristus helbreder og gør dem til hele, hellige mennesker, d.v.s. til mennesker, der hører til Gud.

Helbredende tilhørsforhold

Helligheden markerer altså et tilhørsforhold. Jeg lever ikke længere mit eget jeg, men lever ud fra Gud. Jeg ser verden og livet med Guds øjne. Og således bliver også mine handlinger påvirket af denne tilhørsforhold til Gud.

Hellighed er at gøre sit liv gennemtrængeligt for Gud. Jesu helbredelser bekræfter dette: Han fremhæver tit over for de helbredte, at det er deres tro, der har helbredt – eller religiøst sagt – frelst dem. Det er ved at overgive sig til Jesus Kristus, ved at lade sig gribe af hans kærlighed i troen, at vi er kaldet til et liv i fred. »Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer – således hilser Jesus på sine disciple.

Når kirken kanoniserer et menneske som en helgen, er det for at give et eksempel på, hvordan et menneske kan give sig helt og fuldt ud til Gud. Det kan så være et eksempel, der styrker og opmuntrer andre troende.

Hjælpsomme råd til et liv i hellighed

For at kunne leve et liv i hellighed skal der tre erfaringer til, som samtidig er menneskelige ønsker og længsler:

- at have et navn (d.v.s. at være en personlighed, at være elsket, at være enestående),
- at kunne vokse og udfolde sig, at have frihed
- at kunne slå rødder, at have et hjemsted.

Bibelen kender netop disse menneskelige længsler og har et svar på, hvordan de kan opfyldes på en meningsfuld måde.

Navnet: »Så siger Herren, som skabte dig: Frygt ikke, jeg genløser dig, jeg kalder dig ved navn. Du er min«. (Jes. 43,1). Efter som vi ikke er Det gamle Testaments mennesker, ved vi, at i dåben har Gud kaldet os ved vort navn. Her er »Guds kærlighed udgydt i vore hjerter ved Helligånden, som blev os

givet«. (Rom 5,5). I dåben er vi blevet genfødt til et nyt liv.

Friheden: »Han fører mig ud i åbent land, han frelste mig, for han havde behag i mig. Ja, min lampe lader du lyse, Herre min Gud opklarer mit mørke. For ved din hjælp sønder jeg mure, ved min Guds hjælp springer jeg over volde (Salme 18,20.29.30).

Rødderne: »Herre, jeg har dig hjertelig kær, min styrke! Herre, min klippe, min borg, min befrier, min Gud, mit bjerg, hvortil jeg tyr, mit skjold, mit frelseshorn, mit værn«. (Salme 18,2-3).

Den bibelske erfaring siger, at alene ved at knytte disse menneskelige længsler til den treenige Gud, bliver de integreret således, at de ikke ødelægger livet, men fremmer det, så det lykkes. Uden en sådan tilknytning til Gud vil de føre til egoisme, hovmod, magtstræb, gensidig undertrykkelse. Hellighedens lodrette dimension (Gud, der omfavner os i sin hellighed og indeslutter os i den) inkluderer samtidig en vandret social dimension, der viser til højre og venstre til vore medmennesker. Dette kommer bedst til udtryk i det dobbelte kærlighedsbud (Mt. 22,37.38) som gælder som det største. (Kærlighed til Gud stilles lige med kærlighed til næsten). Jesus har i sin forkyndelse givet mange flere råd, om hvordan de, der følger ham efter, bør handle. For eksempel læs bjergprædiken, især saligprædikningerne, salme 1, Mt. 19,16-26: Fortællingen om den rige unge mand. Således kender Bibelen mange råd til et vellykket liv.

Emner for mediesøndagene 86 og 87

Rom (KIPA) – Paven har offentliggjort emnerne for mediesøndagene i 1986 og 1987 allerede nu, så der er rigelig tid til at forberede dem. For 1986 er emnet »Social kommunikation og en kristen offentlig meningsdannelse«. For 1987 »Social kommunikation og fremme af retfærdighed og fred«. Begge emner kan samtidig tjene til forberedelse til verdensbispesynoden i efteråret 1987, som skal behandle de katolske lægfolks stilling i kirken og verden.

Mediesøndagen »Verdensdagen for social kom-

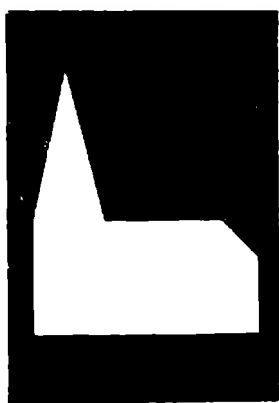
munikation« fejres i reglen om søndagen efter Kristi Himmelfart. Dog har nogle bispedømmer deres egen dato for ikke at kolliderer med andre festligheder. Præsidenten for den pavelige mediekommision, ærkebiskop John P. Foley (USA) appellerede til alle kristne og især lægfolk om at gøre en indsats for, at massemedierne udbreder sandheden og fremmer enhed, retfærdighed og fred. Mediernes store indflydelse på den offentlige mening kan på den måde blive nyttig og positiv.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Orientering fra sognene

Februar 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4, der udkommer 28.2. 1986 er mandag den 10.2. 1986 for marts. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbro-gade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courtenau O.M.I. træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.
Søndagsmesser:
Skt. Mariæ Kirke kl. 10.00 højmesse.
Skt. Joseph Hospitalskirke kl. 8.00 messe.

Søndag d. 2. kl. 10.00: Festen for Herrens fremstilling (Kyndelmisse). Familiemes- sen indledes med lysindvielse og proces- sion.

Tirsdag d. 4. kl. 19.30: Menighedsmøde i præstegården. Sognepræst Leo Kertz: Jomfru Marias betydning i den katolske kirke i dag. - Kaffe bord.

Fredag d. 7.: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 9. kl. 10.00: Højmesse.

Onsdag d. 12. kl. 19.00: Askeonsdag. Messe med uddeling af askeors.

Torsdag d. 13. kl. 14.00: Sct. Josef Klub. Vi begynder med korsvej i kirken. Derefter kl. 14.30 i menighedslokalet foredrag med lysbilleder ved fru Grethe Hvass.

Søndag d. 16. kl. 10.00: Gregoriansk messe.

Onsdag d. 19. kl. 19.00: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.

Søndag d. 23. kl. 10.00: Højmesse.

Mandag d. 24. kl. 9.00: Messe. Derefter reception i præstegården kl. 10.00-14.00 i anledning af sognepræst Leo Kertz' 50 års fødselsdag.

Onsdag d. 26. kl. 19.00: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.

Torsdag d. 27. kl. 19.30: Menighedsmøde vedrørende valg til menighedsråd den 20. april.

Minikuk: Møde hver mandag kl. 15.00-16.30, dog ikke den 17. februar.

Nibe:

(Nibe Kirke, Mellemgade)

Søndag d. 9. kl. 19.00: Polsk/dansk messe.

Søndag d. 23. kl. 19.00: Polsk/dansk messe.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 89.

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.

Tlf. (08) 12 69 56.

Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 9. kl. 10.00: Gudstjeneste v. Per Dolmer.

Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 23. kl. 10.00: Gudstjeneste v. Per Dolmer.

Hjørring:

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Søndag d. 2. kl. 15.00: Vietnamesisk/ dansk messe.

Søndag d. 9. kl. 15.00: Dansk messe.

Søndag d. 16. kl. 15.00: Vietnamesisk/ dansk messe.

Søndag d. 23. kl. 15.00: Dansk messe.

Skt. Thøgers kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ kirke, Aalborg, tlf. 08 12 69 56 eller Keld Westergaard, Thisted, tlf. 07 92 43 04.
Søndag d. 2. kl. 18.00: Messe.
Søndag d. 16. kl. 18.00: Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.

Tlf. (06) 42 97 30

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 (men: 1. februar kl. 13.30) og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.

Onsdag kl. 19. Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.

Ændringer i hverdagens messetider med- deles ved søndagsmessen.

Skriftemål:

Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken når som helst. Er præsten hjemme kommer han.
Kyndelmisse 1. og 2. februar:

Lørdag 1. februar: Familiemesse kl. 13.30 med lysindvielse og lysprocession.

Søndag d. 2.: Messe med lysprocession.

Askeonsdag d. 12.: Messe kl. 19 med uddeling af askeors.

Faste- og abstinensdag.

Kirkekaffe sidste søndag i måneden efter messen.

Familieundervisning lørdag d. 1. februar med familiemesse kl. 13.30.

Menighedsklub: Lørdag d. 15. februar. Messe kl. 17.

Familiegrupper efter aftale.

Mini KUK: Kontakt Katie Powell.

KUK: Kontakt Erik Mouritzen.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Caroll L. Parker, O.M.I.

Tlf. (06) 62 36 41.

Faste messetider: 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10 og hver lørdag kl. 16.30.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 1.: Messe kl. 16.30 kyndelmisse og Blasius velsignelse.

Søndag d. 2.: Messe kl. 10 Kyndelmisse og Blasius velsignelse. Kirkekaffe efter mes- sen.

Lørdag d. 8.: Messe og religionsundervis- ning kl. 10. Messe 16.30.

Søndag d. 9.: Ingen messe.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag - messe kl. 19 med askeors. Faste- og abstinensdag.

Fredag d. 14.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.30.

Lørdag d. 15.: Askeors uddeles under messen 16.30.

Søndag d. 16.: Askeors uddeles under messen kl. 10.

Fredag d. 21.: Messe og korsvejsandagt kl. 19.30.

Lørdag d. 22.: Messe 16.30.

Søndag d. 23.: Ingen messe.

Tirsdag d. 25.: Lærerrådsmøde kl. 19.30.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.

Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider d. 2. og 4. søndag i måneden kl. 10.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 1.: Religionsundervisning kl. 9.30-11.30. Under messen har vi Kyndel- misse og Blasius velsignelse.

Søndag d. 2.: Ingen messe.

søndag d. 9.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag.

Søndag d. 16.: Ingen messe.

Søndag d. 23.: Messe kl. 10 med uddeling af askeors. Kirkekaffe efter messen:

Tirsdag d. 25.: Lærerrådsmøde kl. 19.30.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C.

Tlf. (06) 13 56 66.

Præsterne: A. Meister 18 57 66.

H. Krawczyk 18 56 33.

G. Grünwald 18 52 11.

Menighedsrådsformand:

Aagot Bohn 12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen 13 56 66.

Søndagsmesser:

Kl. 8, 10 (højmesse med kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.

Polske messer: 1. og 3. søndag kl. 12.

Lørdag 1/2 kl. 11-13: Fernisering i Galleri ved kirken. Kl. 19: Fest for Sct. Knuds skoles lærere og bestyrelse.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse kl. 10 med lysprocession.

Lørdag d. 8. kl. 10: Sogneundervisning.

Kl. 12.15: Familiemesse.

Kl. 19.30: Menighedens fastelavnsfest.

Tirsdag d. 11. kl. 19.30: Katolsk studie- gruppe.

Onsdag d. 12. kl. 19: Askeonsdagsmesse med uddeling af askeors.

Mandag d. 17. kl. 19: Forældremøde førstekommunion.

Torsdag d. 20. kl. 14.30: Mariakongrega- tion.

Lørdag d. 22. kl. 10: Sogneundervisnin- gen.

Familiemesse kl. 12.15.

Mandag d. 24. kl. 19: Forældremøde - firmelsen.

Torsdag d. 27. kl. 19.30: Kunstkredsften. Hans-Jørgen Frederiksen taler om pil- grimsruten i Spanien, dens historie og dens bygninger.

Galleri ved kirken - udstiller grafik: Kirsten Ruth Bjerre Mikkelsen.

Skt. Knuds klub for ældre mødes hver tirsdag kl. 14.30. KUK, Mini-KUK og Ministrantgruppen mødes tirsdag og torsdag.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå.

Giro 563 26 68, tlf. (06) 18 56 33.

Præst: Herbert Krawczyk SJ.

Lørdag d. 8.: Sogneundervisning kl. 10.00 i Århus.

Søndag d. 9.: Messe kl. 10.30, derefter børnenes fastelavnsfest.

Onsdag d. 12.: Askeonsdagsmesse kl. 19.

Torsdag d. 13.: Familiegruppe kl. 19.

Lørdag d. 22.: Sogneundervisningen kl. 10 i Århus.

Søndag d. 23.: Messe kl. 10.30. Skriftemål efter aftalen med præsten.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå.

Cistercienserinder Kloster.

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. (06) 38 41 11.

Hverdagsmesser kl. 9, søndage kl. 8.30.

4 Midtjylland

Fælles for de fire menigheder:

Mandag den 3.: Medlemmer af vore fire menighedsråd mødes i Herning kl. 19.00.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Mettetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Religionsundervisning:

Børnene: Alle fire onsdage kl. 17.00.

De store: Onsdag den 5. og 19. kl. 17.00.

Et dødsfald:

Nytårsdag døde ingeniør *Josef Krehan* i sit hjem i Ikast, 58 år gammel. Begravelsen har fundet sted den 6. januar.

Regnskab 1985:

Takket være store pengegaver fra ind- og udland har det været muligt foreløbigt at indrette vore menighedslokaler med det mest nødvendige udstyr, uden at under- skuddet blev uforsvarligt stort. Det udsendte regnskab og den vedlagte giroblanket taler deres klare sprog. Tak til alle, der hjalp! Fra tysk turistsjælesorg fik vi udgifterne til vort smukke gade- skilt, 4.735 kr., refunderet.

Fasteprædikener:

Pastor Wuyts er blevet bedt om at prædike i Skt. Ansgarskirke i København fire lørdagsaftener i fastetiden. De to søndage 23. februar og 9. marts betjenes Herning af en vikarierende præst. De to øvrige søndage 2. og 16. marts når W. Wuyts tilbage til Herning lørdag aften. Alle ønskes en frugtbar bodstid.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstre, onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke. Menighederne er velkom- ne.

Søndag den 2.: Kyndelmisse, lysindvielse.

Kirkekaffe efter højmessens.

Søndag den 9.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«, alterets sakramente.

Onsdag den 12.: Askeonsdag, (faste- og abstinensdag) messe med uddeling af askeors kl. 19.

Lørdag den 15.: Menigheden i Silkeborg kommer på besøg hos os fra kl. 14.30 til kl. 17, hvor vi holder messen sammen.

Torsdag den 20.: Bibelaften hos sognepræsten kl. 19.30.

Søndag den 23.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn, »at tro med hinanden«, Skabelsesberetningen.

Takket være Bonifatiusverket i Paderborn har kirken haft mulighed for en gennemgribende istandsættelse, maling og ajourføring i henhold til de liturgiske bestemmelser af Koncilet.

Takket være arv har kirken fået et nyt orgel med 21 stemmer.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. (06) 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 10.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19 i kirken. Hver torsdag kl. 19 hos Jesu små søstre i Øm. Hver fredag kl. 8.45 i kirken og kl. 16-18 religionsundervisning for børn.

Lørdag d. 1. kl. 14: Messe for vietnamesere.

Søndag d. 2. kl. 10: Familiemesse. Bagefter kirkekaffe.

Søndag d. 9.: Efter højmessens tøndeslagning for børnene.

Mandag d. 10. kl. 14-16: Værestedet.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Messe med askepålægelse kl. 19. Efter messen bibeltime.

Fredag d. 14.: Vinterferie. Ingen religionsundervisning.

Lørdag d. 15. kl. 13.30: Menighedsudflugt til Horsens. Fælles kørsel. Hjem kl. 18.

Fredag d. 21.: Vinterferie. Ingen religionsundervisning.

Mandag d. 24. kl. 14-16: Værestedet.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage. Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10: Familiemesse. bagefter: Menighedskaffe i Samlingssalen.

Mandag d. 3. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til Samlingssalen i Sct. Norbert Skole. Vivian Tiedemann vil tale over emnet: »Noget om at leve her og nu«.

Tirsdag d. 4. kl. 17.15: Bønstime: Billedmeditation v/P.R. Minnaert. Kl. 18: Messe i kirken.

Lørdag d. 8. kl. 15: Et tysk kor fra Neugraben synger i messen! Bagefter: Hyggeligt samvær for kor og menigheden i Samlingssalen.

Tirsdag d. 11. kl. 19: Sogneaften. P. Minnært indleder emnet: »Kan de kristne gøre verden bedre?« Emneoplæg - messe - samtale - hyggeligt samvær. Tag selv brød og kaffe med.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag! Kl. 19: Messe med askepålægelse.

Tirsdag d. 25.: Sct. Norbertsaften. Kl. 18: Spising. Kl. 19: Film om »Mother Teresa«. Kl. 21: Afslutning i kirken.

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Sognepræst Lars Messerschmidt

Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11 undt. mandag.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: (Se dog undtagelserne): Mand. 8., tirsdag 8., onsd. 8., torsd. 8., fred. 18.45.

Søndag d. 9.: Fastelavn. kl. 10: Højmesse. Fælles frokost med medbragt mad. Drikkevarer kan købes. 12.30: Børnene slår katten af tønden og leger. De voksne spiller banko. Afslutning ca. kl. 14.

Askeonsdag d. 12.: Faste- og Abstinensdag. Kl. 19: Messe og askeindvielse. Ved faste forstår kirken, at man kun spiser eet (beskedent) måltid og reducerer de øvrige måltider til et minimum, hvis man ikke helt undlader dem. En fastedag er en samtidig kødløs dag. Den skal desuden være viet til bøn, åndelig læsning og kærlighedsgerninger. Alle mellem 18 og 59 er i deres samvittighed forpligtet til at faste. En faste, holdt i den rigtige ånd, er til stor velsignelse både for andre og en selv.

Den 24.-28. Se messetiderne på opslaget i våbenhuset.

Skriftemål: Fastetiden er en særlig tid til bod og omvendelse. Gør derfor også brug af bodens sakramente, skriftemålet. Lejlighed til at skrifte: Lørdag kl. 15-16, søndag i god tid inden messen, eller efter aftale.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Sognepræst: Henri Kerkhofs o. præm.

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Telefon (05) 82 08 93.

Diakon: Christian Gabrielsen,

Sjællandsgade 50 a, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Hans Madura,

Indre Ringvej 15, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 08 06.

Faste gudstjenester:

Onsdag kl. 17.30: Messe.

Lørdag kl. 17.00: Messe.

Søndag kl. 10.00: Messe.

Tirsdag d. 4.: kl. 19.30: DKKF-aften.

Pater Minneart taler om fasten.

Søndag d. 9.: Kirkekaffe efter messen.

Onsdag d. 12.: Kl. 17.30: Askeonsdagsliturgi.

Tirsdag d. 18.: Kl. 19.30: Sogneaften.

Gæst: sømandshjemsbestyrer i Fredericia, Niels Kjær-Lassen.

Undervisning:

Til 1. kommunion: Mandag kl. 14-15.

Til trosbekræftelse: Mandag kl. 15-16.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.

Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15, de øvrige dage kl. 8.15.

Søndag d. 2.: Jesu fremstilling i templet.

Lysmesse kl. 10. Symbolet for vor frelse er lyset, som vi bærer i vore hænder. - Efter messen meddeles Blasius-velsignelse.

Søndag d. 9.: Fastelavnssøndag. Menighedsrådet indbyder til en menighedsfest efter messen kl. 10. Der er tøndeslagning for børn og voksne.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Med denne

dag indledes vor forberedelse til påske. Den dag tegnes askekorset på panden. Der er aftenmesse kl. 19.30. I fastetiden er der andagt hver onsdag kl. 19.30.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.00 1. fredag i måneden. Indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet (Kyndelmisse): Dansk højmesse m. lysindvielse og procession kl. 10.

Tirsdag d. 4.: Messe m. Blasiusvelsignelse kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag: Dansk højmesse m. askeindvielse kl. 19.

Søndag d. 16.: 1. søndag i fasten: Latinsk højmesse kl. 10.

Kirkekaffe:

Søndag d. 2. efter messen

Kredse:

Bibel- og bedekreds: Fredag d. 7. kl. 20 i Rosenkranshuset. Bibel medbringes.

Kvindekredsen: **Lørdag d. 8.** kl. 14 hos søstrene i Åbenrå.

Undervisning:

For børn fra 6 til 12 år hos søstrene, Åstrupvej 65 **torsdage** kl. 15-16. For børn over 12 år hos sognepræsten i Rosenkranshuset **torsdage** kl. 16-17.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 42 35 85. Hver søndag højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse kl. 9.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag kl. 10.

Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 14.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag messe kl. 19.

Tirsdag d. 11.: Menighedsmøde hos pastor Simonsen kl. 19.30.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse med lysindvielse i den fælles højmesse kl. 10.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse kl. 15-16. Messe med sakramental velsignelse kl. 19.30.

Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene kl. 14.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag messe med askeindvielse kl. 19.30.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27, bedst 10-11, undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandsvej 41, 6270 Tønder. Tlf. (04) 72 18 90.

Messe:

Søndag kl. 17.

Askeonsdag d. 12.: Faste- og abstinensdag. Ved faste forstår kirken, at man kun spiser eet (beskedent) måltid og reducere

der de øvrige måltider til et minimum, hvis ikke man helt undlader dem. En fastedag er samtidig kødløs dag. Den skal desuden være viet til bøn, åndelig læsning og kærlighedsgerninger. Alle mellem 18 og 59 er i deres samvittighed forpligtet til at faste. En faste, gjort i den rigtige ånd, er til stor velsignelse både for andre og en selv.

Søndag d. 16.: Højmesse med askeindvielse kl. 17.

Søndag d. 23.: Menighedsdag: Kl. 15 oplæg og samtale for de voksne, undervisning for børnene. Sted: Schweiserhalle. Kl. 17: Højmesse.

Skriftemål:

Fastetiden er en særlig tid til bod og omvendelse. Gør derfor også brug af bodens sakramente, skriftemålet.

Lejlighed til skrifte: Søndag inden messen.

7 Fyn

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.

Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Messetider:

Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdag kl. 17.

Søndag: Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse. Højmesse med lysindvielse og procession kl. 10.00.

Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 10.00, efter messen kirkekaffe.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Messe kl. 17.00.

Faste- og abstinensdag.

Hver lørdag i fasten kl. 15.30 korsvejsandagt før messen kl. 16.00.

Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10.00-12.00.

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. (09) 31 09 74 eller 12 16 64.

Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

Messetider:

Den 1. søndag i måneden kl. 10.30.

Den 3. søndag i måneden kl. 17.00.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse. Messe med lysindvielse kl. 10.30.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag.

Faste- og abstinensdag.

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. (09) 12 16 64.

Kontortid: Ma. -fr. kl. 10-12 og torsdag kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst). Stefan Huber, Karl Marischka.

Træffetid: Ti. -fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.: kl. 19. okt.-april: kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.

2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditationsgruppen: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fr. kl. 15.30-17.
Maxi-KUK: Efter aftale.
Maria-Legionen: Onsd. kl. 19.30, Adelgade 7.
Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden. Messe kl. 9.
Voksenundervisning: Lørdag kl. 11-14 på skolen.
Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11 på skolen.

Mandag d. 3.: Messer kl. 9 og kl. 19. Blasiusvelsignelse under messerne. Kl. 19.30 er der menighedsrådsmøde.
Torsdag d. 6.: Bankospil kl. 19 på skolen.
Fredag d. 7.: Tilbedelse kl. 19, derefter aftenmesse.
Mandag d. 10.: Møde i DKKF kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.
Tirsdag d. 11.: Sct. Albani Klub og Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund arrangerer en fastelavnsfest med tøndeslagning og hyggeligt samvær på skolen kl. 19.
Onsdag d. 12.: Askeonsdag/Messer kl. 10.30 og kl. 19 med uddeling af askekorser.
Torsdag d. 13.: Kl. 14 møde i De ældres Klub på skolen. Kl. 19.30 er der bibelkreds i Adelgade 7.
Søndag d. 16.: Efter højmessens er der kirkekaffe og generalforsamling i Sct. Albani Klub, på skolen.
Torsdag d. 20.: Kl. 19 Korsvejsandagt – efter andagten fortæller en Skt. Elisabethsøster fra Amager om sin orden i skolens sal.
Torsdag d. 27.: Kl. 19 Korsvejsandagt.

Dalum Klosterkirke

Søndage: Messe kl. 7.30
Hverdage: Messe kl. 6.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst pater Josef Völk (C.Ss.R.)
 Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.
 Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.
Faste messetider:
 Søndag kl. 8 og 10. Hver torsdag aftenmesse kl. 19. Skriftemål: Før disse gudstjenester eller efter aftale m. præsten.

Torsdag d. 30. jan.: Efter aftenmessen kl. 19.30 budgetmøde i menighedslokalet.
Søndag d. 2.: Kyndelmisse. Kl. 10.00 familiemesse med indvielse af lysene til brug i kirken, i søstrenes kapel samt af de lys, menighedens medlemmer har lagt på bordet ved siden af alteret inden messens begyndelse. (Husk navneskilt på jeres lys). Lysprocession og højmesse.
Mandag d. 3.: Efter messen kl. 6.45 uddeles Blasiusvelsignelse.
Torsdag d. 6.: Efter messen Blasiusvelsignelse. »Studiekredsen« begynder ca. kl. 19.35 i menighedssalen. Emnet er »Skriftemålet – forsoningens sakramente«.
Lørdag d. 8.: Vietnameserne fejrer deres nytårsfest på Teknisk Højskole, Porthusvej 71. Menigheden ønsker vore vietnamesere et godt nytår. Der er kommet to nye og i slutningen af februar ventes der endnu 37 vietnamesere til Svendborg.
Søndag d. 9.: Kl. 10.00 latinsk højmesse. Efter messen Blasiusvelsignelse.
Askeonsdag den 12. Er faste- og abstinensdag. Aftenmesse kl. 19.00 med askeindvielse og prædiken.
Fredag d. 14.: Fra kl. 16.30 til 19.00 religionsundervisning, sang, hyggeligt samvær i undervisningslokalerne. Madpakke medbringes.

Lørdag d. 15.: Kl. 14.00 mødes kontaktgruppen. Efter messen hyggeligt samvær.
Søndag d. 16.: I Odense er der retræte for alle redemptoristpatres, der arbejder på Fyn.
Tirsdag d. 18.: Visitats for alle redemptoristpatres på Fyn.
Torsdag d. 20.: Kl. 19.00 bodsandagt og inden messen lejlighed til skriftemål.
Fredag d. 21.: Kl. 19.00 korsvejsandagt og sakramental velsignelse.
Fredag d. 28.: Religionsundervisning fra kl. 16.30 til 19.00. Sluttes med korsvejsandagt og sakramental velsignelse.

Skt. Bendts kapel, Rudkøbing

Brogade 14. Tlf. (09) 21 09 42 eller (09) 21 10 64 (søstrene).
Søndag d. 2.: Kl. 15.00 indvielse af lysene, lysprocession og højmesse.
 HUSK at notere allerede nu:
Torsdag d. 10. juli fejrer vi Den hellige Knuds 900-års dødsdag. Festmesse kl. 19.30 i vor egen Skt. Knuds kirke, *Te Deum* og sakramental velsignelse.
Søndag d. 13. juli: Kun én messe i kirken kl. 8.00, kl. 10.00 kører vi til Dalum, hvor vi fejrer bispemesse i klosterparken. Medbragt mad spises i parken eller i Skt. Albani skole i Odense. Sammen med vore gæster fra Skt. Heinrichs menighed i Kiel besøger vi Skt. Knuds grav i domkirken.
 Tilbage i Svendborg venter os et traktement. Gæsterne fra Kiel rejser samme aften.

Ungdomslejre på Båge:

Fra 4. til 18. juli holder unge mellem 14 og 20 år fra vor partnermenighed i Kiel en lejr på Båge, som vore egne unge er indbudt til at deltage i så længe de ønsker. Meld jer i god tid.
Mørkholt-lejr fra 15. til 18. august som optakt til skoleårets religionsundervisning. Forældre og unge, tænk på det og husk det.
Nordtysk katolsk stævne i Lübeck:
 Fredag d. 21. august sejler vi fra Bagenkop til Kiel, hvor vi indkvarteres privat.
 Søndag d. 23. kører vi i bus fra Kiel til Lübeck. Reserver denne weekend.

Døbt:

Den 24.11.: Rikke Norbert Henriksen og Dau Dinh Vinh Peter Poul.
 Den 30.11.: Malene Sofie Ulmer.
 Vi ønsker børnene en kristen opdragelse.

Første kommunion.:

Den 13.10.: Ha Vinh Chinh.
Firmander:

Brian Skov Hansen, Ole Hillerup, Jane og John Kierans, Manolo Garcia Labarquilla, Dan Seriano Luciani, Erik Pelle, Maria Christina Secher Schmidt, Ilse, Ingo og Mira Strohbach, Bach Hoang Peter Viet.
Ægteviet:
 Den 9.10.: Michael David Scammel med Geneviève Ann Gangelhoff.
 Den 23.11.: Frants Jan Stempin med Helle Marianne Jørgensen.
 Den 30.11.: Jørgen Michael Ulmer med Birgit Gram Jørgensen.
 Hjertelig til lykke.

Dødsfald:

Den 30.10.: Villy Peder Pedersen.
 Han hvile i Guds fred.

Tak:

Filip Nielsen, Landet, Tåsinge, medlem af menighedsrådet og den fynske pastoralenheds råd, forhenv. leder af KUK er rejst til New Zealand. Vi siger Filip tak for hans arbejde for menigheden og ønsker ham alt godt i fremtiden.

8 Lolland og Falster

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
 P. Herman Legut, O.F.M. conv.
 Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.
Messetider:
Hverdage: Lørdag kl. 16.30
Søndage: Højmesse Kl. 9.30.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling. Jesus drager for første gang op til Jerusalem, hvor han skulle som den førstefødte gives til Gud. Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 9.: Fastelavnssøndag, efter messen kl. 9.30 menighedsfest med tøndeslagning.

Askeonsdag d. 12.: Under messen kl. 16.30 får man tegnet et askekorser på panden og der siges: »Husk menneske, at du er støv, og til støv skal du vende tilbage.« Med askeonsdag begynder fastetiden. De kristne opfordres i denne tid på særlig vis til omvendelse.
1. søndag i fasten d. 16.: Højmesse kl. 9.30; derpå messe på polsk kl. 11.00.
2. søndag i fasten d. 23.: Højmesse ved Pater Irenæus, sognepræst fra Nakskov.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. (03) 92 06 81.
 Sognepræst: Pater Irenæus O.F.M. con.
Gudstjenestetider:
Søndag: kl. 10.00 højmesse.
Hverdage: Kl. 17.00.

Polsk Messe:

Den polske messe i februar finder sted søndag den 23. februar kl. 11.00.

Askeonsdag:

Den 40. dages forberedelse til påsken indledes onsdag den 12. februar. Askeonsdag er faste- og abstinensdag. Der er messe kl. 8.30, om aftenen kl. 19.00 fastegudstjeneste, hvorefter vi samles i præstegården til bibeltid.

Bibeltid:

Onsdag den 19. og 26. februar holdes bibeltid i præstegården. Vi begynder kl. 19.30 (åben dør fra kl. 19.00).

Arrangementer:

Onsdag d. 5.: fra kl. 14.00-16.00 kom-sammen-eftermiddag i Kolbehuset. Alle er velkomne.
Søndag d. 9.: efter højmessens: børnene slår katten af tøndens i gymnastiksalen.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.:

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. (03) 85 07 39.
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.
 Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Lørdag d. 1.: Undervisning fra kl. 10-12.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse.

Torsdag d. 6.: Arbejdsaften til fordel for den 3. verden.

Fredag d. 7.: Menighedens fastelavnsfest. Kl. 18.00 Gudstjeneste. Herefter fælles spising i salen af den medbragte mad. Prisen: kr. 40 pr. person. Heri er inkluderet: Musik + 1 øl eller sodavand. Alle er velkomne.

Søndag d. 9.: Børnenes fastelavnsfest. Kl. 10.00 Familiegudstjeneste. Herefter slår børnene katten af tøndens. For alle små deltagere er der en fastelavnspose og en sodavand. Prisen: kr. 5 pr. barn.

Torsdag d. 13.: Åbent hus aften.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Fastetiden begynder. Kl. 19.00 Gudstjeneste i kirken hvorunder askekorset uddeles. Denne dag er faste- og abstinensdag.

Fredag d. 14.: kl. 18.30 Korsvejsandagt og messe i kirken.

Lørdag d. 15.: kl. 10.00-13.30 Undervisning for menighedens børn. Kl. 12.00 Gudstjeneste med efterfølgende spising.
Søndag d. 16.: Efter højmessens møde for den Franciskanske Lægorden i Fredensgade.

Torsdag d. 20.: Arbejdsaften.

Fredag d. 21.: kl. 18.30 Korsvejsandagt og messe i kirken.

Torsdag d. 27.: Åbent hus aften.

Fredag d. 28.: kl. 18.30 Korsvejsandagt og messe i kirken.

Valget til menighedsrådet og pastoralrådet. Det finder sted søndag d. 20. april. I forbindelse hermed er der søndag den 2. marts efter højmessens et menighedsrådsmøde i salen ved siden af kirken. Ud over valget vil også ændringsplanerne i.f.m. kirken blive fremlagt.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge.
 Tlf. (03) 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.
 (Hvis præsten ikke svarer om lørdagen bedes man ringe til (01) 21 85 88.

Faste messetider:

Søndag højmesse kl. 10.
 Onsdag messe kl. 10.05
 Vedrørende askeonsdag og fastelavn meddeles nærmere i næste nummer af sognebrevet i slutningen af januar.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.
 Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.
 Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.
 Hver skole-onsdag og fredag.
 Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse. Kl. 10.00: Lys indvielse, procession, højmesse og Blasiusvelsignelse.

Bagefter er der bankospil i forbindelse med menighedskaffen. Til bankospillet modtages med tak: Kaffe, chokolade, fjerkræ, vin og konserver. Indtægten går til orglets restaurering.

Fredag d. 7.: Kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem.

Kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Askeonsdag d. 12.: Kl. 19.00: Messe med askeindvielse og uddeling af askekorset. Faste- og abstinensdag.

Fredag d. 14., 21. og 28.: kl. 19.00: Korsvejsandagt.

Søndag d. 16.: Kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
 Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
 Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse. Lysvielse og procession i forbindelse med messen.

Søndag d. 9.: Efter messen er der kirkekaffe. Alle er velkomne.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Tlf. (03) 61 03 92.
 Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. (02) 26 14 04.
 Sankt Josef Søstrene. Tlf. (03) 61 73 71.
Søndagsmesser kl. 10.

Onsdag d. 5. Firmelseskursus i præstegården kl. 15-16.

Søndag d. 9. Fastelavnsmesse kl. 10, hvorefter vi sammen slår katten af tønden i skolegården. Herefter spiser vi gule ærter m/flæsk og medister. Lad os alle være lidt udklædt allerede i messen.

Onsdag d. 12. Askeonsdag, faste- og abstinensdag. **Firmelseskursus** kl. 15-16. **Messe** kl. 16.30 (reciteret) med uddeling af askekorset.

Onsdag d. 19. Firmelseskursus kl. 15-16.

Onsdag d. 26. Ingen firmelseskursus.

Vor Frue kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. (03) 52 06 45.

Faste messetider:

Alle **søndage**: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage normalt således; (i Skt. Montforts kapel):

Mandag kl. 17.15, **tirsdag** og **fredag** kl. 19.15, **onsdag** kl. 9.00, **torsdag** kl. 11.15, **lørdag** ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: **Laudes** kl. 8.45 rosenkrans kl. 12.00, **vesper** kl. 18.00.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse, Herrens fremstilling. Kl. 10.00 højtidelig messe med lysvielse og lysprocession.

Mandag d. 3.: Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente i Skt. Montforts kapel.

Søndag d. 9.: Fastelavnssøndag. Efter højmessens kl. 10 samles hele menigheden, børn og voksne, til stor fastelavnssfest i menighedslokalerne. Børnene møder udklædte, de skal slå katten af tønden, og vi alle skal hygge os med kaffe, kakao og boller.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Idag begynder den 40-dages forberedelsestid til påskefesten. Kl. 19.15 askevielse, askepålægelse og messe.

Søndag d. 16.: 1. søndag i bodstiden. Højmessens kl. 10 indledes med askeindvielse og askepålægelse.

Søndag d. 23.: 2. søndag i bodstiden. Højmessens kl. 10 synges idag på latin.

Børne- og ungdomsundervisningen påbegyndes igen fredag den 31. januar og afholdes alle fredage indtil påske fra kl. 18-20. Undervisning kl. 18-19, messe kl. 19.15-20.

Slagelse KUK afholder den årlige generalforsamling fredag den 31. januar efter undervisning og messe.

Skt. Maria kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Slagelse.

Tlf. (03) 52 06 45.

Menighedsrådsformand: E: Wojtaszewski, Røsnæsvej 148, 4400 Kalundborg.

Tlf. (03) 50 11 20.

Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.

Messe: Hver søndag kl. 15.00.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse, Herrens fremstilling. Kl. 15.00 højtidelig messe med lysvielse og lysprocession.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Den 40-dages forberedelsestid til påsken begynder. Gudstjeneste i Slagelse kl. 19.15.

Søndag d. 16.: 1. søndag i bodstiden. Kl. 15.00 messe, indledt med askeonsdagens askevielse og askepålægelse.

Søndag d. 23.: 2. søndag i bodstiden. Messen fejres idag på latin.

Børneundervisningen er genoptaget efter juleferien. I februar finder den sted søndagene den 2. og 16. februar kl. 14-15. De voksnes studiekreds fortsætter gennemgangen af tros læren og mødes i februar søndagene den 9. og 23. i det lille lokale under kirken efter kaffen, dvs. kl. ca. 16.30.

Menigheds-møde afholdes søndag den 16. februar efter messen. Vi mødes i menighedslokalerne til en kop kaffe, hvorefter menighedsrådet vil fortælle om sit arbejde i den periode, der nu nærmer sig sin afslutning og orientere om valg af nyt menighedsråd og pastoralråd, som finder sted søndag den 20. april. Mød op!

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.

Giro: 6 34 43 48.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. (03) 52 06 45.

Menighedsrådsformand: Piet van Dijk, Chr. Hansensvej 18, 4520 Svinninge.

Tlf. (03) 46 54 10.

Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.

Søndagsmesse hver **lørdag** kl. 15.30.

Ingen messe på selve søndagen.

Lørdag d. 1.: Kyndelmisse, Herrens fremstilling. Kl. 15.30 højtidelig messe med lysvielse.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Den 40-dages forberedelsestid til påsken begynder. Gudstjeneste i Slagelse kl. 19.15.

Lørdag 15.: 1. søndag i bodstiden. Kl. 15.30 messe, indledt med askeonsdagens askevielse og askepålægelse.

Børne- og ungdomsundervisningen genoptages nu efter juleferien og finder sted den 1. og 3. lørdag i månederne februar, marts og april. Vi slutter af lørdag den 3. maj. I februar bliver det således lørdagene den 1. og 15., fra kl. 14.15.

De voksnes studiekreds, som i denne sæson gennemarbejder de 7 sakramenter, mødes onsdag den 5. februar hos Ulla Verniere, Engvang 7, Holbæk, kl. 19.15. Vi skal beskæftige os med præstevielsens sakramente.

Menigheds-møde afholdes lørdag den 15. februar efter messen. Som sædvanlig samles vi om en kop kaffe, hvorefter menighedsrådet vil fortælle om sit arbejde i den periode, der nu nærmer sig sin afslutning og orientere os om valg af nyt menighedsråd og pastoralråd, som skal finde sted søndag den 20. april. Mød op!

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30, og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 2.: Jesu fremstilling i templet. Kl. 10 kyndelmisse med lysindvielse og procession.

Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, aftenmesse med askeindvielse kl. 19.30.

Lørdag d. 8.: kl. 18. Fastelavnssfest i menighedssalen. Fællesspisning med

medbragt madkurv. Tøndeslagning, bedste udklædning henholdsvis børn og voksne præmieres.

Se endvidere opslag i kirken.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

12 Nordsjælland

Birkerød-Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser (02) 81 27 96.

Gerhard Sanders (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10.

Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.

Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjeneste eller efter aftale.

Søndag d. 2.: Kyndelmisse, familiemesse. Indvielse af kerter. Efter messen kl. 11.30 venskabsdag med ilygtninge på Nordvanggård, fælles frokost og samvær til kl. 15. Alle er velkomne!

Mandag d. 3.: KUK bestyrelsesmøde på Nordvanggård kl. 19.

Tirsdag d. 4.: Menighedsrådsmøde i HØ kl. 20.-

Søndag d. 9.: Fastelavnssøndag. Familiemesse med tøndeslagning efter messen.

Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes kl. 14 til fastelavnssfest.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Indvielse og uddeling af askekorset i BI under aftenmessen kl. 19.30, i HØ under messen kl. 11.

Mandag d. 17.: Præstemøde på Nordvanggård kl. 18.

NB. Børneklubben har sit februar-møde lørdag d. 22. kl. 10 på Nordvanggård. Hørsholm KUK mødes hveranden onsdag kl. 19-21, i februar er det d. 5. og 19.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02) 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene:

Tlf. (02) 26 78 65.

Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Lørdag d. 1. Børnenes religionsundervisning nr. 7 kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet kl. 10.

Mandag d. 3. Strikkeklub kl. 14.30 i kirkecentret.

Tirsdag d. 4.: Messe kl. 17, og herefter Blasiusvelsignelse.

Helsingemesse hos fam. Pilemann-Jensen Fasanvej 39 i Skærvød pr. Helsingør, kl. 19.

Ring i forvejen og tilmeld jer til denne bordmesse og hyggeligt samvær: 29 68 22.

Onsdag d. 5.: Messe kl. 19.

Lørdag d. 8.: Fastelavnsmesse kl. 16 Søndagsmessen. De fleste af os er klædt ud til ukendelighed. Herefter slås katten af tønden. Og ca. kl. 18 spiser vi gule ærter m/flæsk og medister. Husk tilmelding i våbenhuset!!!

Søndag d. 9.: Ordets gudstjeneste m/kommunion, kl. 10 (ingen messe).

Onsdag d. 12. Askeonsdag: Faste og abstinensdag. Messe med uddeling af askekorset kl. 19.

Midi-KUK kl. 15.30.

Torsdag d. 13. Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre, som har behov for afhentning, bedes kontakte søstrene på telefon: 26 78 65.

Lørdag d. 15.: Børnenes religionsundervisning nr. 8 kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 16.: Efter messen uddeles askekorset.

Mandag d. 17.: Strikkeklub kl. 14.30 i kirkecentret.

Onsdag d. 19.: Hundested-messe hos fam. Palm, Smedesvinget 16 i Hundested, kl. 19.

Efter vores bordmesse, hygger vi os over en kop kaffe. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer: 34 05 80.

Lørdag d. 22.: Børnenes religionsundervisning nr. 9, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 23.: Latinsk messe kl. 10.

Onsdag d. 26.: Midi-KUK kl. 15.30.

Skt. Vincents kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse.

Kroatisk messe kl. 12.00 1. søndag i måneden og kl. 17.00 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse sidste søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos Søstrene, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6 mandag til fredag incl.

Bodens Sakramente kl. 16.00 til 17.00 hver lørdag i kirken eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i kirkens våbenhus.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet. Kyndelmisse. Kl. 10.00 lysindvielse og lysprocession i kirken. Blasiusvelsignelsen gives umiddelbart efter messen.

Onsdag d. 5.: Pensionistmøde hos søstrene på Møllebakken 8. Mødet indledes med den hellige messe kl. 14.30.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Påbudt faste- og abstinensdag. Begyndelsen til den 40 dages bodstid.

Kl. 19.00 indvies og uddeles den indviede aske i forbindelse med dialogmessen i søstrenes kapel. Søndagen derpå gentages indvielsen og pålægelse af asken for alle, som var forhindrede i at møde op askeonsdag.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66.

Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe.

Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene Primulavej 1 kl. 19.00.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. (02) 94 76 94.
Sognepræst: Urban Figge O.M.I.
Tlf. (02) 94 76 94.

Messe-tider:
Lørdag: Kl. 17.
Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).
Hverdage: Torsdag kl. 8 og fredag kl. 8.
Tirsdag: Tilbedelsestid kl. 19.30-20.30.
Ungdomsklubber:
Mini-KUK hver onsdag kl. 16-18.
Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.
Lørdag d. 1.: Tro og Lys gruppen kl. 14.
Søndag d. 9.: Skt. Antoni kirke har arrangeret *Fastelavnsfest* fælles for de to sogne. Tøndeslagning efter *rytmisk messe* kl. 10.30.
Onsdag d. 12.: *Askeonsdag:* se Skt. Ansgar.
Søndag d. 16.: Familieundervisning efter messen kl. 9.30.
Søndag d. 19.: Askeuddeling.

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.
Sognepræst: Peter Nissen. Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.
Henvendelse kan også rettes til menighedsrådets formand hr. Ove Leerbeck, 02-98 23 84.
Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet. Kl. 10.00 lysindvielse og højmesse. Lys, som ønskes indviet, bedes afleveret i sakristiet.
Onsdag d. 12.: Askeonsdag (faste- og abstinensdag). Kl. 19.00 messe med indvielse og uddeling af asken.
Lørdag d. 22.: Kl. 16.30 messe med fastepredikenen i Sct. Ansgar Kirke.

Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
Tlf.: Pastor G. Uttenthal Nibler (02) 87 77 12.
Kirkekontoret: (02) 87 29 35, hverdage kl. 10.00-12.00.
Hverdagsgudstjenester: mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.15 (undtagen de torsdage hvor fastemeditationen træder i stedet for gudstjenesten). Onsdag og fredag kl. 12.00.
Alle messer lørdage kl. 17.00 søndagsmesse.
Alle søndage messe kl. 11.00.

Lørdag d. 1.: kl. 17.00 kyndelmisse søndagsmesse med indvielse af lys og lysprocession.
Søndag d. 2.: kl. 9.30 familiemesse- kl. 11.00 messe. Begge messer med indvielse af lys og procession.
Fredag d. 7.: kl. 11.00 messe på Lystoftebakken.
Lørdag d. 8.: kl. 17.00 søndagsmesse med askeindvielse som indledning til festen.
Søndag d. 9.: kl. 11.00 messe med askeindvielse samt efterfølgende menighedsfrokost.
Tirsdag d. 11.: ældreklubmøde kl. 11.30.
Torsdag d. 13.: kl. 19.00 fastemeditation i kirken.
Søndag d. 16.: kl. 9.30 familiemesse med efterfølgende morgenmad.

Torsdag d. 20.: kl. 19.00 fastemeditation i kirken.
Lørdag d. 22.: efter messen i dåbskapellet dialogprædiken.
Tirsdag d. 25.: ældreklubmøde kl. 11.30.
Torsdag d. 27.: kl. 19.00 fastemeditation i kirken.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S.J.
Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
Giro 4 08 38 30.
Messe-tider:
Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet-Kyndelmisse. Højmessen kl. 9 indledes med lysindvielse og procession. Lys, som ønskes indviet, bedes afleveret i god tid, tydeligt mærket med navn. Reciteret messe kl. 11.00. Blasiusvelsignelse efter messerne.

Tirsdag d. 4.: Sankt Blasius Fest. Velsignelse efter messen kl. 17.

Lørdag d. 8.: kl. 17-21.30: Fastelavnsfest i skolens gymnastiksal. Billetter 35 kr. for voksne, 15 kr. for børn. Der serveres rødvin og ost samt pølser til børn. Tøndeslagning, aktiviteter for børn, dans. Mød udklædt. Billetter fås i forbindelse med messerne søndag den 2. eller ring inden til sognepræsten. Intet billetsalg ved indgangen.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe kl. 17 med prædiken og uddeling af askekorset.

Lørdag d. 22.: Kl. 16.30. Fastepredikenerne i Sankt Ansgars Kirke for Storkøbenhavns katolikker begynder.

Søndag d. 23.: familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 9.00.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Lørdag d. 1.: Kl. 11.15 rosenkrans.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet (kyndelmisse). Kl. 10 latinsk højmesse med forudgående lysindvielse.

Tirsdag d. 4.: Sct. Blasius' fest. Blasiusvelsignelsen meddeles efter messen kl. 8.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerte-fredag. Kl. 10.30 udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 11.15 andagt og derefter messe. Bemærk de ændrede tider, som måske i den mørke tid vil gøre det muligt for flere at deltage. Ingen messe hos søstre.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Kl. 11.30 messe og kl. 19 messe. Asken indvies og uddeles i begge messer.

Torsdag d. 13.: Kl. 15 rosenkransmøde hos Connie Probst. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01-64 30 39 kl. 9-12.

Lørdage d. 15. og 22.: Kl. 11 korsvejsandagt.

Søndag d. 16.: Familiemesse.

Torsdag d. 20. Kl. 19.30 åbent hus i kaffestuen med emnet »To generationer mødes.« To unge vil fortælle noget om at være ung i dag - om håb, frygt, måske også nogle fremtidsvisioner for vor menighed - hvem ved? Og to ældre vil fortælle om, hvordan det var at være ung engang. Forhåbentlig vil der blive en god samtale om før og nu - og fremtiden.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor.
Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messe-tider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.
Lørdag ingen messe kl. 17.00.
Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.
Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.
Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet kl. 10.00. Lysindvielse, procession og højmesse.

Tirsdag d. 4.: Kl. 15.30. Kongregationsmøde i kirken. Blasiusvelsignelse.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45: Andagt. Kl. 17.00: Messe.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Hverdagsmesseordning. Askeuddeling ved alle messer.

Tirsdag d. 18. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 23. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
Tlf. (01) 71 53 35.
Sognepræst L.A. Dorn S.J.
Tlf. (01) 71 53 35. bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider.

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: Kl. 6,45 og 8.00. Dog om tirsdagen og onsdagen bortfalder messen kl. 8.00, i stedet læses respektive kl. 9.30 og kl. 19.30.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i Templet (Kyndelmisse). Kl. 8.00 reciteret messe. Højmesse med lysindvielse kl. 11.00. NB: Lys som ønskes indviet, bedes indleveret i sakristiet i god tid før højmessens.

Tirsdag d. 4.: Blasiusvelsignelse i messerne kl. 6.45 og 9.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Der er messe kl. 8.00. Tilbedelsen foran det udstillede sakramente kl. 19.00, efterfulgt af aftenmesse kl. ca. 19.30.

Søndag d. 9.: Reciteret messe kl. 8.00. Familiemesse kl. 11.00.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, som er faste- og abstinensdag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Askevielsen og uddelingen af askekors både i messen kl. 8.00 og aftenmessen kl. 19.30.

Torsdag d. 13.: Torsdagsklubben mødes. Kl. 14.30 messe, efterfulgt af sammenkomst i salen. 2. del af gennemgangen af Sigrid Undsets roman »Olav Audunssøn« ved Sr. Hildegard OSB. Alle er hjertelig velkomne.

Søndag d. 16.: 1. søndag i fasten- Messetiderne som om søndagen.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. (01) 78 27 90.
Sognepræst, pastor Jørgen Erichsen.
Tlf. (01) 78 27 90, bedst 14-15.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Salmemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr.2« af Erling Rasmussen.

Tirsdag d. 4.: Sankt Blasius. Messe kl. 19.00 med Blasiusvelsignelse.

Søndag d. 9.: »Fastelavn«. Kl. 10.00 højmesse. Efter messen slås katten af tønden, hvorunder varmt trakterment kan købes.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag. Messe kl. 19.00.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Peter Nissen. Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, dansk messe kl. 17, engelsk messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag messe kl. 11, torsdag messe kl. 7.30.

Lørdag d. 1.: Kl. 9.45 børneundervisning.
Søndag d. 2.: Herrens Fremstilling i templet. Kl. 10.00 lysindvielse og latinsk højmesse. Vi synger 9. greg. Lys, som ønskes indviet, bedes afleveret i sakristiet.

Tirsdag d. 4. kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor red. sekr. Knud Kluge vil fortælle om »katolsk orientering«.

Lørdag d. 8. kl. 18.00: Fastelavnsfest. En underholdende aften for store og små med bl.a. revy. Entré kr. 40.00, som indbefatter to retter mad: Div. drikkevarer kan købes. Af hensyn til det praktiske arrangement bedes man tilmelde sig til sognepræsten senest søndag d. 2. febr.

Tirsdag d. 11. kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor rabbiner Bent Lexner fortæller om Mosaisk Troessamfund.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag (faste- og abstinensdag). Ingen messe kl. 11.00. Kl. 17.00 messe med indvielse og uddeling af asken.

Lørdag d. 15. Kl. 9.45 børneundervisning.
Tirsdag d. 18. Kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor informationschef Poul Jul Andersen fortæller om Røde Kors.

Lørdag d. 22. Kl. 16.30 messe med fastepredikenen i Sct. Ansgar Kirke.

Tirsdag d. 25. Kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor arkivar Jørgen Nybo Rasmussen fortæller om Sankt Knud Konge.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Lørdag d. 1. kl. 16.00: Messe på polsk.

Søndag d. 2. kl. 10.00: Højmesse med lysindvielse og procession, gregoriansk sang. Festen for Jesu fremstilling i templet, efter messen Blasius-velsignelse.

Onsdag d. 5. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Fredag d. 5. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbedelse indtil kl. 18.00.

Lørdag d. 8. kl. 14.00: Messe på vietnamesisk.

Søndag d. 8. Kl. 10.00: Højmesse, familiesøndag, kirkekaffe.

Onsdag d. 12. Askeonsdag kl. 8.00: Messe kl. 19.30, aftenmesse med prædiken ved biskop H.L. Martensen. Faste- og abstinensdag.

Søndag d. 16. kl. 10.00: højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 19.: kl. 10.00: Messe for de ældre.

Lørdag d. 22. kl. 16.30: Aftenmesse med fasteprædiken.

Søndag d. 23. kl. 10.00: Højmesse med de nordiske biskopper. Niels Steensens mindeår.

Toldberg. Vi vil hygge os også ved en god kop kaffe. Alle er hjertelig velkommen!

Fredag d. 7. kl. 19.00: Jesu Hjertermesse.

Onsdag d. 12. Askeonsdag. Kl. 19.00: Koncelebreret aftenmesse med uddeling af askekorset. Med denne dag begynder fastetiden. NB Det er faste- og abstinensdag!

Søndag d. 23. 2. søndag i fasten. Kl. 10.00: Latinsk højmesse.

Hver søndag i fastetiden begynder vi højmessens med »Asperges«. Præsten indvier vandet og bestænker menigheden og sig selv med dette vand, imens vi synger det latinske »asperges«. Dette erstatter bodsakten, så derfor fortsætter messen med dagens bøn osv. Første gang søndag d. 16. februar.

Onsdage d. 5., 19. kl. 14.00: Messe i huskapellet. Derefter Ældres Klub i den lille sal.

Torsdage d. 13., 20., 27. kl. 18.30: Tilbedelse foran sakramentet derefter kommuniionsuddeling.

Kl. 19.00: Fælles korsvejsandagt og sakramental velsignelse.

Skolemesser: Tirsdag d. 18. kl. 9.45 i huskapellet og fredag d. 21. kl. 9.45 i kirken.

Religionsundervisningen for børn, der ikke går på en katolsk skole hver onsdag kl. 16-17.

Firmandundervisning: Hver torsdag kl. 16-17.

Lørdag den 15. marts 1986: Menighedsrætte ved generalvikar pastor Lars Messerschmidt, Esbjerg. Sæt allerede i dag et kryds i din kalender.

Alle er velkomne!

Mere om dette i næste nr. af sognebladet.

Rønne og Aakirkeby, Bornholm

Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne. Sognepræst T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand Sr. Hermengild Gerick, tlf. (03) 95 08 55.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 10.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Rosenkranskirken Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Sognepræst: T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand: E. Frandsen, tlf. (03) 97 42 95.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Rosenkranskirken Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Sognepræst: T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand: E. Frandsen, tlf. (03) 97 42 95.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Rosenkranskirken Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Sognepræst: T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand: E. Frandsen, tlf. (03) 97 42 95.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Rosenkranskirken Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Sognepræst: T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand: E. Frandsen, tlf. (03) 97 42 95.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Rosenkranskirken Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby. Sognepræst: T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14. Menighedsrådsformand: E. Frandsen, tlf. (03) 97 42 95.

Søndage (i februar): Højmesse kl. 8.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kerteindvielse ved kirkedørene. Vi går i procession op til alteret.

Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Onsdag d. 12.: Askeonsdag, messe på/askendvielse kl. 17. Bodstiden før mæskansen begynder.

Sunday:

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, 10.45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S. 5:00 p.m.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. 6:00 p.m.

Saturday Evening:

Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V. 6:00 p.m.

Wednesday Evening:

Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Sac. Czeslaw Kozon, Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund.

Tlf. (01) 64 04 22 martedi-venerdi ore 9-10.

Ogni domenica alle ore 12 messa in lingua italiana nella cappella interna presso la chiesa di Santi'Agostino, Jagtvejen 183. Ingresso attraverso il cortile.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2,

2300 København S, tlf. (01) 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2,

2300 København S, tlf. (01) 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Præster: J. Kruk, A. Jestl.

Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. (A. Jestl) 11-12, onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).

Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. (01) 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.

Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe, Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30 Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.

Torsdage: Kl. 19 Gudsmoders aftenmesse med novenebøn.

Lørdag d. 1. kl. 13.00: Sammenkomst for basar- og loppemarkedets medarbejdere.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10.00 indvielse af lysene, lysprocession og kyndelmisse. Kl. 11.30: Familiemesse ved pastor Jesper Fich. Kollekten i familiemessen går til moder Teresa.

Tirsdag d. 4. Hl. Blasius, biskop og martyr. Kl. 8.00: Messe med Blasiusvelsignelse. (Velsignelsen vil også blive givet søndag den 9. efter messerne).

Torsdag d. 6. kl. 15-16.30: Tilbedelse i kapellet hos Sct. Elisabethsøstrene. Kl. 19.00: Guds Moders aftensmesse med novenebøn.

Kl. 20.00: Aften for voksne med et foredrag: »Om bodens sakramente, som bringer os nærmere til Gud« ved Hanne

Lørdag d. 1. kl. 13.00: Sammenkomst for basar- og loppemarkedets medarbejdere.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10.00 indvielse af lysene, lysprocession og kyndelmisse. Kl. 11.30: Familiemesse ved pastor Jesper Fich. Kollekten i familiemessen går til moder Teresa.

Tirsdag d. 4. Hl. Blasius, biskop og martyr. Kl. 8.00: Messe med Blasiusvelsignelse. (Velsignelsen vil også blive givet søndag den 9. efter messerne).

Torsdag d. 6. kl. 15-16.30: Tilbedelse i kapellet hos Sct. Elisabethsøstrene. Kl. 19.00: Guds Moders aftensmesse med novenebøn.

Kl. 20.00: Aften for voksne med et foredrag: »Om bodens sakramente, som bringer os nærmere til Gud« ved Hanne

Lørdag d. 1. kl. 13.00: Sammenkomst for basar- og loppemarkedets medarbejdere.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10.00 indvielse af lysene, lysprocession og kyndelmisse. Kl. 11.30: Familiemesse ved pastor Jesper Fich. Kollekten i familiemessen går til moder Teresa.

Tirsdag d. 4. Hl. Blasius, biskop og martyr. Kl. 8.00: Messe med Blasiusvelsignelse. (Velsignelsen vil også blive givet søndag den 9. efter messerne).

Torsdag d. 6. kl. 15-16.30: Tilbedelse i kapellet hos Sct. Elisabethsøstrene. Kl. 19.00: Guds Moders aftensmesse med novenebøn.

Kl. 20.00: Aften for voksne med et foredrag: »Om bodens sakramente, som bringer os nærmere til Gud« ved Hanne

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.

Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebration in English.

Lørdag d. 1. kl. 13.00: Sammenkomst for basar- og loppemarkedets medarbejdere.

Søndag d. 2.: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10.00 indvielse af lysene, lysprocession og kyndelmisse. Kl. 11.

De falske modsætninger i kirken skal nedbrydes

Rom (KIPA) – På den anden af synodens arbejdsdage drøftedes befrielsesteologien, den faretruende situation i Mellemøsten og grænserne for denne bispesynodes effektivitet.

Kardinal *Richard Vidal* af Cebu i Filippinerne betonedede, at i hans land eksisterer der faktisk ingen befrielsesteologi undtagen hos enkelte præster og ordenssøstre, der er beskæftiget med socialt arbejde.

Præsidenten for det latinamerikanske bispesråd (CELAM) biskop *Antonio Quarracino* fremhævede nødvendigheden af at nedbryde falske modsætninger inden for kirken som f.eks. mellem Guds folk og hierarkiet og af at forny budskabet om menneskets totale befrielse. Han understregede nødvendigheden af en ny evangelisering.

Hertil fremhævede præsidenten for USA's bispekonference biskop *James Malone*, at mange missionærer i dag opfatter deres missionsarbejde som først og fremmest en social indsats og forsømmer forkyndelsen af evangeliet.

Den maronitiske patriark *Pierre Khoraihe* gav udtryk for sin store bekymring over den faretruende situation, som de kristne i Mellemøsten be-

finder sig i. Ganske vist har disse kirker i deres 2.000-årige historie været udsat for forfølgelser, men i dag drejer det sig simpelt hen om at overleve eller uddø. Han opfordrede synoden til med et dokument at gøre verdenskirken opmærksom på den truede situation for kirken i Mellemøsten.

Blandt de 21 synodefædre, der tog ordet under generaldebatten på synodens anden arbejdsdag, var også den canadiske biskop *Bernard Hubert*, der foreslog, at bispesynoden skulle indkaldes til endnu en session.

Vietnamesiske myndigheder viser tegn på god vilje

De vietnamesiske myndigheder har givet trykktilladelse til flere tusinde bibler og til 100.000 bønnebøger, hvad der i Vatikanet betragtes som et tegn på god vilje.

Kardinal *Joseph Marie Trinh Van Can*, der repræsenterede Vietnam på synoden, undgik i sin beretning at komme ind på kirkens aktuelle vanskeligheder i Vietnam, men talte kun om liturgiske spørgsmål og om vanskelighederne ved at få liturgien til at fæste rødder i landet.

Allerede da de første 50 af de 165 kardinaler og biskopper fra hele verden

havde taget ordet, aftegnede det sig tydeligt, at de spørgsmål, der hele tiden dukkede op, drejede sig om »kollegialiteten« i kirken, om synodens placering og betydning og om enheden i det kirkelige fællesskab. Foruden kardinal *Lustiger* af Paris talte på synodens tredje dag også Münchens ærkebiskop kardinal *Friedrich Wetter* om en mere omfattende kirkeopfattelse.

Gavnlig bodstid

De gengifte fraskilte burde efter Salzburgs ærkebiskop *Karl Bergs* mening efter en »gavnlig bodstid« igen kunne få adgang til sakramenterne. Han gik imidlertid også ind for, at vordende ægtepar inden ægteskabets indgåelse burde gennemgå en ordentlig forberedelsestid – et »katekumenat«, som han kaldte det.

Problemet med »ansvarligt forældreskab« (fødselskontrol) burde behandles på ny i lyset af koncilsinstitutionen »Gaudium et Spes«, om kirken i verden af i dag, for medicinens fremskridt er jo ikke til at komme uden om, sagde ærkebiskop Berg.

For at overvinde modsætningerne mellem central og kollegial ledelsesmagt i kirken foreslog ærkebiskop Berg, at man

genindførte det oldkirkelige fællesskab.

For den kommende ordinære bispesynode i 1987 håbede han, at den klart vil beskrive og forklare såvel lægfolks medansvar i kirken og deres teologiske ståsted som lægfolks rolle i kirken i verden. Han mente også, at der burde udarbejdes en arbejdsbeskrivelse for det permanente diakonat, for at denne ønskværdige institution ikke igen falder bort.

»På jagt efter koncilets tabte bogstav«

I forbindelse med en søgen efter koncilsandens sande natur drejer det sig på synoden ikke kun om det kildne spørgsmål om kollegialiteten og om kritik af, at al magt er centraliseret i Rom; der udøvedes bestemt også selvkritik.

Ærkebiskop *John Foley*, der er præsident for den pavelige mediekommision, indrømmede med amerikansk frimodighed over for synodefædrene: »Vi sakter slemt agterud, når det drejer sig om massemedierne, og nogle kirkelige talsmænd demonstrerer en unødvendig tavshed, angst for sandheden og en defensiv holdning«. Hertil sagde kardinal *Ratzinger* supplerende, at ved at vende tilbage til det hellige måtte kirken for sin part overvinde den mistillid blandt de troende, som enhver stor international organisation møder.

Enhedssekretariatet mere uafhængigt

Irlands primas kardinal *Thomas O'Faich* krævede, at sekretariatet for de kristnes enhed blev ophævet til at være en kongregation. Det har efter kardinalens mening bidraget væsentligt til at slå bro mellem konfessionerne.

De samme toner havde allerede lydt fra ærkebiskop *Samuel Carter* fra Kingston på Jamaica. Han advarede mod, at man

ændrede sekretariatet til blot at være et kontor, der hørte til under et eller andet andet kurieorgan. Det ville føre til en for stor magtkoncentration hos kurien og ville være en trussel mod den ægte økumene. Det er vigtigt, at sekretariatet for de kristnes enhed uhindret kan udføre det arbejde, der er betroet det af paven.

I tjeneste for verden Den tredje Verdens problemer til generaldebat på synoden

Rom (KIPA) – Af de 165 synodefædre var mere end 100 fra Den tredje Verden. Europæerne var i mindretal. Kirken er blevet universalkirke.

Afrikas, Asiens og Latinamerikas biskopper aflagde vidnesbyrd om deres kirkers troserfaring. Folkemassernes nød og den uret, der råder tyrannisk i så mange lande, beskæftiger disse biskopper meget. De kunne derfor tilføre synoden en usædvanlig dynamik.

De nye horisonter kom tydeligt frem ved den pressekonference, der blev holdt, da halvdelen af synodetiden var gået. Kardinal *Malula* fra Kinshasa, ærkebiskop *Castrillon Hoyos* fra Columbia og ærkebiskop *d' Souza* fra Calcutta anlagde de temaer, der nu står i forgrunden: Evangeliets indplantning (inculturation), de fattiges og de undertryktes forrang, dialogen mellem religionerne.

En permanent lovgivende bispesynode

Det mest originale forslag på den første synodedag kom utvivlsomt fra den ukrainske metropolit *Maxim Hermaniuk*. Han agterede blandt de forsamlende kardinaler og biskopper for sin plan: En »permanent bispesynode« på 25 medlemmer, der skulle være en slags lovgivende

bedre at forstå islams værdier.

Kontakten med muslimerne har efter Tessiers udsagn ført til en dybere kristen selvbevidsthed og en bedre forståelse af koncilsteksten »Gaudium et Spes« – om kirken i verden af i dag. Synoden

og styrende forsamling for kirken. Sammen med paven og under hans ledelse skulle den træffe beslutninger og dermed klarlægge alle de spørgsmål i forbindelse med det kirkelige liv, der nu afgøres af paven og den romerske kurie.

Han krævede altså en klar arbejdsdeling mellem den »permanente bispesynode« som lovgivende myndighed og kurien som udøvende myndighed.

De vigtigste problemer

For Sydafrikas biskopper er, hvad deres formand biskop *Denis Hurley* af Durban fremhævede, uddannelsen og evangeliseringen i kirken de vigtigste problemer. Derefter kommer spørgsmål om forholdene i kirken og umiddelbart derefter emner som økumene, fred, kamp mod enhver form for diskrimination af kvinder og mod racediskrimination.

Efter Hurleys mening er det nødvendigt at fastlægge forholdet mellem lokal kirke og universalkirke tydeligere og især hvilken rolle, der tilkommer subsidiariteten (det princip, at beslutninger, der kan træffes af en lavere instans, ikke bør træffes af en højere, red.), når det drejer sig om Vatikanets, lokalkirkens og bispekonferencens ansvarsområde.

Etiske retningslinier i kirken

Samme ret for kvinder og for mindretal

Rom (KIPA) – Fremtidens kirke må ifølge den brasilianske kardinal *Aloisio Lorscheiders* ord udarbejde klare etiske tidssvarende retningslinier.

Kirken må stræbe efter retfærdighed og hele menneskets befrielse og må arbejde for samme rettigheder for kvinder og for mindretallene, krævede kardinalen. Ligesom kardinal *Lorscheider* kom også andre af verdenskirkens biskopper ind på emnet: befrielsesteologi, således bl.a. også kardinal *Miguel Obando y Bravo* fra Managua (Nicaragua) og biskop *Ivo Lorscheider*, der er præsident for den brasilianske bispekonference.

Yderligere emner for den anden dag var biskoppernes indbyrdes kollegialitet og kirkens strukturproblemer. Kardinal Lor-

scheider krævede, at kirken skulle nå til et maksimum af decentralisering, uden at enheden derved trues. Biskop *Ivo Lorscheider* hævdede imod kardinal *Ratzingers* meninger i hans bog »Om troens situation«, at man ikke må frakende de enkelte bispekonferencer et teologisk og bibelsk fundament.

Uden direkte at nævne *Boff*-sagen, sagde biskoppen dog med tydelig henvisning til den, at katolske kommentatorer og forfattere ikke burde skrive om personer eller om kirker i andre lande uden forinden at have undersøgt »omstændighederne« redeligt.

Koncilet: En kopernikansk vending

Ærkebiskoppen af Managua, kardinal *Miguel Ob-*

ando y Bravo fremhævede over for synodefædrene, at Det andet Vatikanconcil medførte en »kopernikansk vending« for kirken: Ikke de rige, men de fattige er kirkens midtpunkt. Det er derfor nødvendigt, at præsterne bevarer deres præstelige integritet, handler efter rent evangeliske kriterier og går ind for de fattiges totale befrielse.

I de argentinske biskoppers navn kritiserede kardinal *Raul Primatesta* den »uklogskab og dristighed«, hvormed der tales om en folkets kirke, der står marxistiske standpunkter nær og angriber de hierarkiske strukturer i kirken, som om de var menneskelige opfindelser. Herved prøver man at skille kirken fra Kristus og fra sit centrum, som er paven.

Reform af kurien

Rom (KIPA) – Den katolske kirkes kardinaler, der var samlet til et tre-dages plenarmøde i Rom i slutningen af november sidste år, ønsker for størstedelens vedkommende, at den reform af den romerske kurie, som pave Paul VI påbegyndte i 1968, føres videre.

Det forelagte udkast til en yderligere reform af kurien, blev dog kun godkendt af kardinalerne, hvad de grundlæggende principper angår. Det forlyder fra Vatikanets presbureau, at »nogle kardinaler« går ind for, at en ny kommission skal vurdere de forslag, der blev fremsat ved plenarmødet, og udarbejde et nyt udkast til kuriereformen.

Blandt kardinalerne er der et udbredt ønske om en modernisering af den katolske kirkes centraladministration, både hvad ekrutteringen af personalet angår og af arbejdsmetoderne, som man ønsker mere præget af moderne kommunikationsmidler. Formålet hermed skulle være, at kuriens arbejdsnetoder kom til at svare

bedre til den moderne verdens krav, og at den komplicerede kirkelige centraladministration mistede noget af sin stivhed.

Der var stor enighed blandt kardinalerne om, at de mennesker, der arbejder i kurien, bør udvælges omhyggeligt. Der bør især tages hensyn til deres intellektuelle og pastorale uddannelse, ligesom det er ønskeligt, at kurien bliver mere internationalt sammensat, og at man får Den tredje Verden bedre repræsenteret i den.

Kardinalerne opfordrer bispedømmerne i hele verden til med større beredvillighed at frigøre præster til umiddelbart at arbejde for paven, også når det drejer sig om præster, som man i høj grad har brug for i det hjemlige bispedømme.

Under plenarmødet betoned kardinalerne den uundværlige rolle, som Peterstjenesten spiller for kirkens enhed. Den måde, hvor på pave Johannes Paul II udfører denne rolle, udtalte kardinalerne deres varme bifald og støtte til.

Løsning af kriser

Wien (KIPA) – Ved et møde i Wien arrangeret af Det østrigske Pastoralinstitut talte fundamentalteologen og økumenikeren professor Heinrich Fries fra München om koncilets kirkebillede. Han sagde blandt andet:

»Det er forbløffende, når teologer giver rollen som ekskommunikatorer og frakender andre at være kristne, at være katolikker. Tale- eller skriveforbud, idømmelse af bødstavhed er uegnede midler. Sådanne forholdsregler skader kirken og den økumeniske bevægelse og gør kirken mindre troværdig«. Fries er overbevist om, at de nuværende kriser ikke kan overvindes, ved at man tager afstand fra koncilet og kun respekterer sit eget standpunkt. Dette kan kun føre til en ghetto-mentalitet.

Heinrich Fries mindede om, at man ikke kan få mennesker i tale ved strenge disciplinære foranstaltninger, men ved at indbyde dem og bringe dem Kristi menneskevenlige budskab.

Det er ikke koncilet, der har frembragt den nuværende krise, det har tværtimod forsøgt at give et svar på krisen. »Den nuværende krise kan kun overvindes i koncilets ånd;

der er heller ikke i dag noget alternativ hertil«, sagde Fries.

Det andet Vatikankoncilts kirkebillede gør efter Fries' mening en ende på triumfalismen og på kirken som en kun embedskirke. Det fører til en grundstruktur for kirken som et fællesskab og til en kirke, der altid har behov for og evne til at forny sig. Når Heinrich Fries taler om kirken, der altid skal forny sig, er dette for ham garantien for, at den er levende og ikke et arnested for uro.

Heinrich Fries talte også om de kristnes ønske om at nå til enhed: »Økumenen kan i dag ikke være som en ensrettet gade i den forstand, at alle kirker indbydes til at komme til Rom til en kollektiv konversion. Økumene er kun mulig, ved at alle kristne og alle kirker omvender sig og nyorienterer sig efter det budskab, som Jesus har efterladt os«. Det kan ikke være meningen, at alle kirker skal opluges i en enhedskirke, eller at der skal opstå en ny konfession. Økumenen vokser frem af konfessionerne i en skikkelse, der er større end deres sum. Det må blive en enhed i forsonet forskellighed.

Fra afslutningen af bispesynoden, hvor biskoppernes budskab blev oplæst på flere sprog. Foto: KNA.

Bliver svaret et ja?

Af Willem Wuyts

Et af Det andet Vatikankoncilts skarpest formulerede krav var en grundig reform af den romerske kuries opbygning og arbejdsmetoder. Sjældent kom koncilmøderne op at skændes, men det skete under debatten om kuriens rolle i kirken. Da den modige ærkebiskop af Köln, kardinal Josef Frings (hvis modige rådgiver dengang hed Joseph Ratzinger) anklagede kurien for »at bruge metoder, der burde være utænkelige i vor tid«, skreg den italienske kardinal Alfredo Ottaviani: »Jeg protesterer!« så det rungede gennem Peterskirken.

Ottaviani var leder af kuriens vigtigste kontor, som dengang endnu hed »sacrum officium«, det hellige kontor og skulle vogte den rette tro. Men hans protest hjalp ikke meget: Flere og flere biskopper tog mod til sig og bifaldt deres tyske kollegas kritik. Concilet efterlyste en bredere horisont hos kuriens personale, bredere, ikke blot som en internationalisering af de hovedsageligt italienskprægede ministerier, men især bredere i teologisk og pastoral forstand. Teologisk tænkning skulle ikke være bundet af fastlåste skabeloner som f. eks. den længe enerådende neothomisme (et forsøg på at modernisere Thomas Aquin), der syntes at være evangeliet i disse hellige haller.

Kun navneforandring

Der er gået tyve år siden koncilet, og reformen af kurien er åbenlyst gået i samme tempo som Roms økumeniske bestræbelser og Vatikanets østpolitik: de små skridts vej, som ikke sjældent betyder en

march på stedet. Det hellige Officium skiftede navn og hedder i dag Trosælærekongregationen. Dens leder hedder i dag Joseph Ratzinger. Flere af hans tidligere kolleger og venner, bl.a. koncilsteologen Hans Küng bebrejder ham, at han er godt på vej til at ligne kardinal Ottaviani til forveksling. Den kommentar, skrevet af Desmond O'Grady i den konservative engelske avis »Catholic Herald« forud for kardinalmødet i november, som vi bragte i forrige nummer, lægger ikke fingrene imellem.

Men, hvad er der da galt med kurien?

Uvilje

Den udgør som bekendt kirkens centrale administration og består af ni kontorer eller ministerier.

På kirkelatin hedder et ministerium en *kongregation*, som ledes af en *præfekt*, der altid er kuriekardinal. De ni kongregationers embedsområder er: Trosælæren, folkeslagentes evangelisering, østkirkerne, biskoppernes embede, præsternes embede, ordenssamfund og religiøse institutter, sakramenterne og liturgi, katolsk skolevæsen og opdragelse, og endelig salig- og helgenkåringer.

Hver af disse ni ministerier har ansvaret for, at livet i disse delområder af kirkens mangesidige virksomhed trives. Biskoppernes kritik går ud på, at kuriens kongregationer snarere hæmmer end fremmer trivsel i kirken. Ikke blot ved almindeligt kontoriuseri, som skyldes overadministration, men også ved manipulation, som skyldes uvilje mod de fornyelser, koncilet har

ønsket. I tyve år har man nu ventet på, at kurien ville reformere sig selv, og derfor er tonen igen blevet skarp på det nylig afholdte kardinalsmøde. For så vidt kurien kan sammenlignes med en regerings ministerier, kunne bispekollegiet sammenlignes med et folketing, der er lovgivende. Derfor er der igen slået til lyd for, at ophøje bispesynoden fra rådgivende til lovgivende organ og tilsvarende degradere kurien til udførende organ.

Kirkens regering

En reform af det nødvendige, men stivnede apparat kan ikke ske ved en internationalisering alene. Den har fundet sted i ret stor udstrækning, men ikke ændret meget ved kuriens selvforståelse som kirkens regering, endog med den overbevisning, at kurien består, selv om paver dør.

Kuriens latinske motto lyder »semper idem«. Det skal forstås sådan, at kurien står som garant for, at kirkens lære og moral forbliver uforanderlig *den samme*. Blandt verdens biskopper verserer der dog en mere spydig fortolkning: »Semper idem« betyder, at kuriens svar på alle henvendelser er evindeligt *det samme*, svaret er nej!

Svaret var nej

Straks efter Det andet Vatikankoncil organiserede en række europæiske og samtlige latinamerikanske bispekonferencer lokale synoder. De undersøgte behovet for fornyelse og forfattede betænkninger og sendte forslag til Rom. Vort eget bispedømme var det første, der afholdt synode i 1968-69. Vi arbejdede seriøst på en

lang stribe forslag, der kunne puste mere eller nyt liv i kirken og løse nogle akutte problemer. Har vi nogen sinde fået et positivt svar fra Rom?

Den Hollandske synode fik et klart nej som svar på alle sine forslag, og kuriens nej skabte endnu flere problemer end dem, man ønskede løst.

Et stykke tysk-gedigent synodearbejde på meget højt niveau var de tyske bispedømmers fælles synode i 70'erne. Svaret på alle deres forslag var nej.

Den svejtsiske synode: Svaret er nej.

Latinamerikas verdenskendte bisperåd CELAM udsendte fra Medellin i Columbia en opsigtsvækkende erklæring om »Kirken på de fattiges side« (1968). Teksten var formuleret af den peruvianske teolog Gustavo Gutierrez. I dag tager kurien afstand fra Gutierrez og maler ham som rød marxist.

I Puebla i Mexico deltog paven selv i CELAM's møde (1979) og godkendte den endnu kraftigere opfordring til solidaritet med de undertrykte. Men i kurien blev Puebla-erklæringen »skrevet om«, så dens skarpe kanter, der kunne støde magthaverne og de rige, blev filet glat. Utilfredsheden over denne sterile, panikagtige holdning i kuriens ministerier har medført, at kritikken nu høres uden for murene, selv om pressen stadig ikke har adgang til hverken kardinalsmøder eller bispesynoder. Der er ellers 800 millioner katolikker i verden, og nogle af dem kunne da godt ønske sig at høre, hvad deres biskopper diskuterer. Vatikanets modvilje mod en åben pressedækning viser også, hvad det nytter, at en pave ønsker kirken gjort gennemsigtig som et glashus, al den stund kurien svarer nej.

Kirkens ledelse

Flere kardinaler har nu igen krævet kurien omarbejdet til et moderne udøvende organ, som har bispesynoden som arbejdsleder. Det er en gammel tanke fra koncilet, at ikke kardinalerne i Rom, men biskopperne i verden sammen med paven bør lede kirken. Ikke mindst i økumenisk vågne kredse vil man spidse øren og holde øje med, om denne tanke, som minder meget om kirkens oprindelige strukturer, vil blive til virkelighed.

Svaret skulle gerne blive et ja.

Willem Wuyts o. praem.

De Apostolske Fædre en spændende ny-udgivelse

De Apostolske Fædre, Det Danske Bibelselskab, København 1985. Under redaktion af Niels Jørgen Cappelørn, Niels Hyldahl og Bertil Wiberg. 350 sider, kr. 248,-

Det er snart 40 år siden, at Peter Schindler udsendte det store to-bindsværk *De Apostolske Fædre*, en be-drift, der dengang med rette blev påskønnet af vide kredse inden for den kirkelige og akademiske verden. Man kan diskutere kvaliteten af Schindlers oversættelse, men vi må trods alt være ham taknemmelige for at have insisteret på nødvendigheden af et kendskab til de tidligste kristne skrifter, der ikke fandt optagelse i den nytestamentlige kanon.

Ny udgivelse nødvendig

Tiden er utvivlsomt løbet fra Schindlers oversættelse, og hans indledninger afspejler en svunden tids historiske indsigt. En ny udgivelse var aldeles nødvendig, hvilket Det Danske Bibelselskab havde forståelse for, og derfor

tog initiativet til. Og det blev til et spændende værk med gode oversættelser og delvis fyldestgørende indledninger.

Hermed ikke være sagt, at denne nyudgivelse er hævet over enhver kritik. Det er den langtfra. Man forbavses til tider over både oversættelserne og indledningerne. Det siger sig selv, at en oversætter og indleder har ret til at lade sine personlige synspunkter komme til udtryk. På den anden side kunne man have forventet lidt flere oplysninger om divergerende standpunkter. *Geert Halböck* er åbenbart overbevist om, at Hermas »Hyrden« må være udgivet engang mellem år 120 og 140. Det er han i sin gode ret til at mene. Men burde læseren ikke også vide, at der trods alt er forskere, som mener, at »Hyrden« blev udgivet engang mellem år 140 og 150?

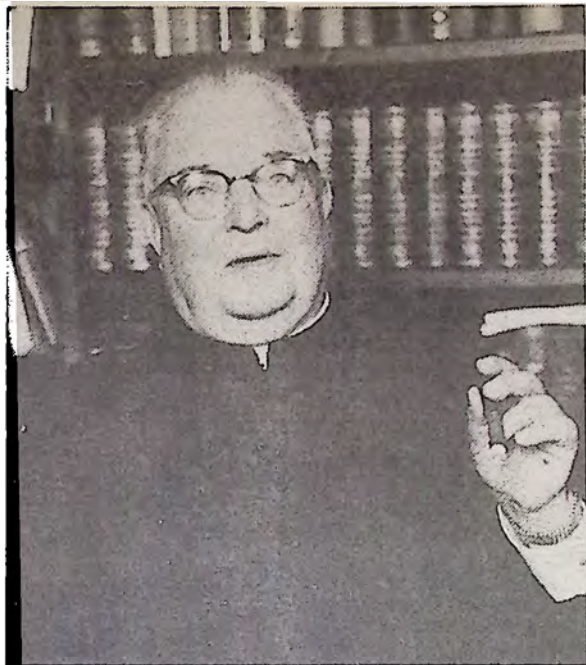
Niels Thomsen går i sin indledning til Ignatius' breve ud fra, at disse er skrevet i begyndelsen af det andet århundrede. Han nævner ikke et ord om, at der blandt forskere i udlandet er en livlig

debat om dateringen af disse breve. Vi får ikke engang at vide, at flere kompetente forskere daterer brevene så sent som i anden halvdel af det andet århundrede. Mener Niels Thomsen at denne debat er uden betydning for danske læsere?

Katolsk betyder universel

Hvad oversættelserne angår, har jeg kun én alvorlig anke, nemlig oversættelsen af den centrale tekst i Ignatius' brev til menigheden i Smyrna (8,2), hvor udtrykket »den katolske Kirke« forekommer for første gang i oldkirkelig litteratur. Niels Thomsen oversætter med »den almindelige kirke«, hvilket er noget af en tilsnigelse, eftersom katolsk egentlig betyder »universel«. Burde læseren ikke få at vide, at her forekommer »katolsk« for første gang i betydningen »universel«? Det er formentlig Folkekirkens trosbekendelse, der her har smittet af, men det er ikke retfærdigt over for læseren.

Kaare Osorio

For snart 40 år siden udsendte pastor Peter Schindler to-bindsværket »De apostolske Fædre«. Tiden er løbet fra Schindlers oversættelse, og en ny udgivelse var nødvendig, skriver Kaare Osorio i sin anmeldelse af Det Danske Bibelselskabs ny udgave.

Håbet kan ikke dø. Tolv prædikener af Jerzy Popie-luszko. Oversat af Jolanta Grabowski. Doxa Forlaget. 64 sider. Kr. 58,00 incl. moms.

Tolvprofetbogen. Det gamle Testamente i ny prøveoversættelse: De tolv små profeter. Det danske Bibelselskab. 1985. 185 sider. 84 kr. Tidligere udkommet: Davids Salmer. Jesaja. Da Gud skabte.

David, slægtens konge. Ebbe Kløvedal Reich. Illustr. af Svend Otto S. Det danske Bibelselskab 1985. 133 sider. 74,00 kr.

Ilden på bjerget. Franz Berliner. Illustreret af Roald Als. Om profeten Elias' optræden mod kongerne. Det danske Bibelselskab 1985. 113 sider. 84,00 kr.

Klosterstiftelserna. Teresa av Avila, oversat af Anders Arborelius OCD. Karmelitkloster Glumslöv, Sverige. 234 sider. 65,00 svenske kr.

Inre vandring. Wilfrid Stinissen. Karmelitkloster Glumslöv. 186 sider. 60,00 svenske kr.

Om trosfred. Nicolaus Cusanus. Svensk-latinsk udgave af broder Nikolaus af Kues (1401-1464) skrift i anledning af tyrkernes erobring af Konstantinopel i 1553. Oversat af Birgit Helander. Bokforlaget Åsak, Sverige. 175 sider.

Nye bøger

Amen! Halleluja! Hefte nr. 27 i Serien Ånd og Liv. Niels Steensens Forlag 1985. 40 sider. En gennemgang af, hvad ordene Amen og Halleluja betyder.

og kristendom på Madagaskar. Kjertil Aano og Lars Mandrup. DMS-Forlag. 160 sider. 96,00 kr. incl. moms.

Meditation med åbne øjne, Gunnar Martin Nielsen. En usentimental vejledning i den kunst at meditere. Med et udvalg af egnede tekster. Gads Forlag. 78 sider. 70,00 kr. incl. moms.

Fordi han kom. Prædikener og artikler af biskop Thorkild Græsholt. DMS-forlag. 140 sider. 88,00 kr. incl. moms.

Kirke i forandring. Menighedens liv og vækst i det moderne bysamfund. Kirkefondet i kommission hos Materialecentralen for kirkeligt arbejde. 218 sider. 90,00 kr.

Men jeg siger jer. – Mødet mellem traditionel religion

Julemarked i Silkeborg indbragte 17.000 kr.

Der sker stadig noget i Silkeborg. Efter at en kreds fra Vor Frue Sogns menighed hele efteråret har været samlet om mandagen i »Værestedet« for at strikke, sy og hækle og på anden vis klippe og klistre julepynt, løb julemarkedet af stablen den 29. og 30. november. Der

var boder med delikatesser, et mindre loppemarked, tombola, fiskedam, foruden alle de dejlige håndarbejder og julepynt, og et cafeteria med hjemmebagte kager.

Ny vinduer

Julemarkedet blev så godt besøgt, at de forsatsvinduer, som stod på vor menigheds ønskeseddel, nu kunne indkøbes og opsættes inden vort 75 års jubilæum i 1987.

Det endelige resultat af julemarkedet gav et overskud på 17.186 kr., så beløbet vidner om, at der har været travlhed med masser af besøgende i løbet af de to dage.

Det er kirkens glasmosaikruder fra 1912, der nu blev forsynet med forsatsvinduer. Oprindeligt var ønsket en renovering af selve glasmosaikruderne, men det ville være en så bekostelig affære, at man opgav tanken igen. Nu

skal forsatsvinduerne i stedet klare problemerne, og det vil sige dels beskytte mod vejrliget, dels sørge for, at der bliver varmere i kirken. Glasmosaikruderne er nemlig lidt utætte, og det giver kulde og også vanddryp i kirkerummet i dårligt vejr. Samtidig vil opsætningen af forsatsvinduerne også lægge en dæmper på støjen fra den stærke trafik uden for kirken, som ofte kan være ganske generende.

K. Hauch

Radio-nyt

I programmet Ved Dagens Begyndelse, der sendes på program 1 kl. 6.55 og kl. 9.00, kan vi i ugen 10.-14. februar høre tekster af ærkebiskop *Helder Camara*.

Pater *L.O. Dorn S.J.*, der har valgt de benyttede tekster, medvirker i udsendelserne.

Møder og arrangementer

Girokortet

som er indlagt i dette nummer af »katolsk orientering« kan benyttes, hvis De gerne vil støtte bladets økonomi. Se i øvrigt omtalen på forsiden i dette nummer.

AC

Onsdag den 5. februar kl. 20 møde i Englesalen, Jagtvej 183 i København

Helgeners betydning i det 20. århundrede

v. sr. M. Theresa Brenninkmøijer O. Cist. fra Sostrup Kloster.

AC's bestyrelse

Jubilæumsfest

Lourdes-valfartens 25-års jubilæum fejres med en festmesse lørdag d. 8. februar kl. 11.00 i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh. Ø.

Efter messen er der åbent hus i Englesalen, hvor der vil være en kavalkade med lysbilleder, tekst og musik over de 25 års valfarter. Tillige opføres et lille skuespil, der fremstiller begivenhederne omkring åbenbaringerne i Lourdes 1858.

Der vil være lejlighed til at købe kaffe, kir, småting fra Lourdes m.m.

Dagen afsluttes med sakramental velsignelse.

Den nordiske Valfart til Lourdes

Retræteweekend på Magleås

Fra fredag d. 21. marts (aftenkaffe kl. 20) til søndag d. 23. marts (efter frokost).

Kærlighedens Pris. Som indledning til den Stille Uge grunder vi over lidelsens mening.

Retræten er åben for alle der vil bruge en weekend til at tænke over denne vigtige side af Jesus såvel som af vort eget liv.

Retræten vil forløbe i en vekselvirkning mellem oplæg - udveksling - stilhed - Gudstjeneste og mulighed for at nyde naturen.

Retræteleder er sr. Emma Martensen C.S.J. og pater G. Grünwald S.J.

Pris for ophold: Pro person i dobbeltværelse kr. 380,- (alt incl.). Pro person i enkeltværelse kr. 420,- kr. (alt incl.). Tilmelding bedes foretaget direkte til Magleås, tlf. 02 81 07 15, bedst kl. 10-16.

Julemarked for Afrika

Søndag den 1. december 1985 afholdt Sct. Nikolajskole og Sct. Nikolaj menighed i Esbjerg et julemarked for Afrika.

Der solgtes hjemmelavede julegaver, hjemmebak, julepynt, kristne bøger, hjemmelavet syltetøj. Folk kunne købe kaffe og kager, cha ram (vietnamesiske forårsruller), øl og sodavand. Overskuddet blev på kr. 10.788, der er sendt til Caritas.

DUK-kalender

Årsmøde den 28.2.-2.3. 86 på Øm-borgen. For 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver lokalforening/menighed. Indkaldelsen udsendes i december. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. (dog 150,00 kr. for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding.

Firmelsesweekend den 21.-23.3. 86 på Øm-borgen. For kommende konfirmander fra Jylland/Fyn. På Myrøtuen i Bastrup for konfirmander øst for Storebælt. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest den 10.3. 86.

Påskelejr den 26.-31.3. 86 på Øm-borgen. For alle interesserede: pris 280.- for voksne, pris 230.- for 11-14 år, pris 180.- for 3-10 år, pris 140.- for 0-2 år og 90.- (dog 150.- for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 1.3. 86.

Pastoralenhedskursus den 4.-6.4. 86 på Magleås. For 2 repræsentanter fra hver menighed, som har med det lokale børne- og ungdomsarbejde at gøre. Indbydelse udsendes. Pris 200,00 kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Betaling ved tilmelding senest den 17.3. 86.

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Øm-borgen. For alle ledere på DUK's sommerlejre i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Øm-borgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra Skærtorsdag d. 27.3. til Påskesøndag d. 30.3., evt. til Påskemandag d. 31.3..

Ledelse: Pater Anton Dekkers S.J. og pater August Ziggelaar S.J.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagerne foretrækker et program der ikke er lagt for stramt. Der vil dog være tilbud om gruppesamtaler.

Alle der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 550.- til og med påskesøndag kl. 14.00 - og kr. 680.- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås' sekretariat på hverdage mellem kl. 10 og 15 på tlf. 02-81 07 15 eller skriftligt til Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Styrelsen for Magleås

Katolsk Arbejderaktion - Danmark

afholder 52. retræte d. 8. og 9. marts 1986 på Magleås.

Retrætens emne er: Jesu person.

Retræteleder: Dr. theol. Richardt Hansen.

Pris: 250 kr. Det er muligt at få halv eller hel friplads for socialt dårligt stillede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv., 2100 København Ø, tlf. 01 29 51 10 ml. kl. 17-19.

Alle, der er interesserede i vort apostolat er velkommen.

»Hvem mener folk, at menneskesønnen er?« og hvem tror I, at han er? Det spørgsmål er lige så relevant i dag som på Jesu tid.

Dr. theol. Richardt Hansen vil redegøre for den historiske og bibelske Jesus, for at vi i dag kan genkende ham i vor tro og møde ham i vort medmenneske.

Påske på Øm?

Som lovet i k.o. nr. 20 hermed flere oplysninger om påskelejren 1986 både til dem, som allerede har besluttet sig, og de som endnu sidder i »tænkeboksen«.

Lejren er et tilbud til:

- børn, unge og voksne, der værdsætter et varmt, kristent fællesskab.

Hvis du/I kan li':

- Et integreret fællesskab af alle aldre.
- At gi' et nap ved baigning rengøring osv.
- En nattevandring i Guds grønne (hvide) natur.
- At tegne, male og dramatisere påskens symboler.
- At lægge øre til indlæg om påsken både for børn og voksne.
- At planlægge og deltage i påskens gudstjenester.
- At nyde (evt. medvirke) i lejrens underholdning.
- At opleve et sælsomt, udendørs spil med deltagelse af pave, biskop, præster og andet godtfolk.

Alle praktiske oplysninger såsom pris, tidspunkt, rejse, tilmeldingskupon m.v. finder du i DUKs kalender på denne side.

Husk at medbringe musikinstrumenter, noter, sangstemme samt et opladt sind!

Påske betyder jo begyndelse, kom og vær med til at gøre påskelejren til en ny begyndelse for alle.

Inger og Svend-Erik
Gitte og Torben
Lene og Bent
Jesper
Birgit og Leif

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

**LØGUM
KLOSTER
HØJSKOLE**

Forstandere: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Gamle kontormaskiner til salg

Falsmaskine ECK 500 kr. Sværteduplikator Gestetner 360 m/ekstraudstyr 500 kr. Minispriduplikator Copyrex 50 kr. Adresse-maskine Adressograph Class 600, 500 kr.
Danmarks Unge Katolikker, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Tlf. 01-20 63 63.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14.
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Daglijevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbebojng
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut.
elinstallatør
**EL MØGENS
LARSEN**
Rørarbejder 01-6200 København - 02-230 63 25 31

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Budskab til de kristne

Fortsat fra forsiden.

de kristnes enhed i tro og håb».

I et senere kapitel bliver de kristne derpå opfordrede til »mere indgående og dybtgående at studere«

»En er for lille, og en er for stor«

Lourdes (KIPA) – I løbet af de nærmeste år skal der bygges en ny valfartskirke med 5.000 pladser i Lourdes.

Det blev for nylig besluttet i Biarritz på en kongres for valfartsledere. En arkitektgruppe fra den sydfranske by Pau har fået arbejdet overdraget. Kirken skal indrettes, så den på én gang kan rumme to valfartsgrupper på hver 2.500 personer.

P. Joseph Borden, der er leder af valfartsstederne i Lourdes, oplyser, at den underjordiske Sankt Pius X's-basilika, der blev indviet 11.-2. 1958, med sine 25.000 pladser er for stor til en »mindre« valfartsgruppe, mens den ældste kirke på valfartsområdet,

Rosenkrans-basilikaen med sine 1.800 pladser tit er for lille.

Det andet Vatikankoncil »konstitutioner, dekretter og erklæringer«, for at de »grundigere kan blive omset i handling«. Enhver døbt har fået sendelse til »alt efter sin stand i verden og i kirken at forkynde menneskene frelsesbudskabet i Jesus Kristus«. I vor tid råder der især blandt unge mennesker »en brændende tørst efter Gud«. Dermed er det muligt for kirken ved en fornyet modtagelse af koncilet endnu dybere at forkynde verden frelsesbudskabet.

Krisen i dag

Derpå giver synodebudskabet sig til at tale om »menneskehedens nuværende krise«. Af sociale, politiske og økonomiske udfordringer, som den troende kristne må finde svar på, nævnes: »Manglende respekt for menneskelivet, undertrykkelsen af borgerlig og religiøs frihed, krænkelse af familiens rettigheder, racediskrimination, økonomisk ulige fordeling, uovervindelig gæld, rustningskapløbet om mere ødelæggende og frygtelige våben«.

Afsluttende bedømmes menneskehedens krise således: »Det onde i denne verden skyldes menneskenes manglende evne til at gøre fremskridt«.

For første gang siden 6-dages krigen i 1967 er det blevet muligt igen at valfarte til det sted ved Jordan, hvor ifølge traditionen Jesus blev døbt af Johannes. Politikens pressefoto.

Polen: Social sjælesorg vanskelig gøres

»Hvorfor anses vi for at være fjender?« spørger Kardinal Glomp

Warszawa (KIPA) – Under julemødet med biskopper, præster og ordensoverhoveder beklagede kardinal Glomp bl.a., at de kvindelige missionærer i Polen ikke anerkendes. *Mor Teresa af Calcuttas* orden har for nogen tid siden slået sig ned i Polen for at tage sig af randgrupperne i samfundet.

Forbudt at bede i statens huse

De begyndte at arbejde i huse for folk, som blev samlet op på gader og stræder. Pludselig blev søstre nægtet adgang til disse huse. Begrundelsen var, at søstre havde bedt med beboerne. Husets ledelse havde da påpeget, at adskillelsen mellem stat og kirken skal gennemføres konsekvent i Polen. Og disse huse sortererede under staten.

Klassefjenden er nødvendig for systemet

Kardinal Glomp mener, at øjeblikket nu er inde til at tænke alvorligt over, hvorfor vi skal have statslige institutioner, som beskytter menneskene mod

næstekærligheden. Kirken vil ikke give afskald på at yde mennesker hjælp, selv om den forfølges for det. Kardinal Glomp mener, at systemet er overbevist om, at der må findes en klassefjende. Findes han ikke, må han opfindes. Altså påstår staten, at sjælesorgen i landet ydes af klassefjenden. Dermed menes så kirken. »Men vi er ikke menneskefjendiske. Vi er intet menneskes fjende. Kirkens tjeneste er Kristi tjeneste for menneskene, altid og overalt«.

Spanien udnævner en marxist som ambassadør ved Pavestolen

Rom (KIPA) – Da den nye ambassadør for Spaniens socialistiske regering, *Gonzalo Puente Ojea* for nylig overrakte pave *Johannes Paul II* sine akkreditiver, henviste paven til Spaniens århundreder gamle kristne tradition og til spaniernes religiøse bindinger i fortiden og i vore dage.

Udnævnelsen af Puente

Tusinder til julemesse i Pekings domkirke

Peking (KIPA) – For første gang siden lukningen for 27 år siden blev midnatsmessen fejret igen i Pekings katolske Beitang-domkirke. Gudstjenesten holdtes på latin. Den celebreredes af biskop *Fu Tieshan*, som tilhører den af Rom uafhængige forening af patri-

otiske katolikker. Tusinder af kinesiske katolikker tog del i messen og sang kinesiske salmer og julesange.

Pekings Frelserkirke er opført i nygotisk stil i 1880'erne. Under Mao Tse Tung blev den nedlagt og brugt som lagerbygning. Nu bliver den restaureret.

Kirkens betrængte stilling i Mellemøsten

Især arabiske kristne under pres

Wien (KIPA) – I en samtale med pressen i Wien erklærede den egyptiske jesuit p. *Henri Boulad*, at de kristnes stilling er meget vanskelig i Mellemøsten.

Hvis de kristne fortrænges fra Mellemøsten, vil det være et stort tab for kirkens universalitet. Siden borgerkrigen begyndte i Libanon, er 300.000 kristne udvandret derfra, og i Egypten er i samme periode 3.000 kristne årligt konverteret til islam. Hvis de kristne skal komme ud af deres ghettolignende forhold, må de kristne kirker styrkes både i åndelig og politisk henseende sagde p. Boulad.

Meget levende økumene

P. Boulad, der er leder af Caritas i Egypten, ser meget positivt på udviklingen af det økumeniske liv. De egyptiske kristne fra forskellige kirkesamfund lever allerede nu et økumenisk liv, mens det endnu ikke er formuleret på det teologiske plan. Skylden herfor lægger p. Boulad først og fremmest på

katolikkerne. Roms uforholdsmæssigt fremherskende stilling svarer ikke til kirkens historie, og p. Boulad mener ligefrem, at man må takke Gud for den krise, som Det andet Vatikankoncil har udløst i kirken.

Bomber i Assisi

Assisi (KIPA) – En bombe eksploderede for nylig i basilikaen Santa Maria degli Angeli i Assisi. En anden bombe, som var anbragt i skriftestolen ved siden af Giottofreskerne i *San Francesco*, blev fundet og uskadeliggjort i tide.

Barokkirken Santa Maria degli Angeli er bygget over det lille Portiunkula kapel, som den hellige *Frans* egenhændigt reparerede og hvor han modtog sit kald. Der skete ikke stor skade, men politiet siger, at bomberne var professionelt lavet. Man har ikke pågrebet gerningsmændene.

Samarbejdet mellem de enkelte kirker

Rom (KIPA) – Hvis den katolske kirke virkelig vil være symbolet på den solidaritet, verden stræber efter, må der udvikles et nært samarbejde mellem

de rige og de fattige landes lokale kirker. Et åndeligt fællesskab bør tilstræbes, og menneskelig og materiel hjælp må nå frem, erklærede *Johannes Paul II* ved den årlige generalforsamling af det pavelige råd *Cor Unum*. Kirkens og frem for alt Vatikanets forskellige instanser må koordinere deres indsats for at forbedre lokalkirkernes gensidige hjælp, udtalte paven.

Det pavelige råd *Cor Unum* blev grundlagt af *Paul VI* i 1971. Rådet organiserer pavens karitative arbejde og står til rådighed for bispekollegiet i dets social-pastorale arbejde.

Caritas Danmarks leder, *Anne Lise Timmermann* er medlem af *Cor Unum*.

Radio Soleil sender igen

Port-au-Prince (KIPA) – Radiosenderen for den katolske kirke i Haiti sender igen. Den blev lukket den 12. december, men kunne genoptage sine udsendelser den 23. december igen. For fremtiden må senderen ud over spørgsmål om forkyndelse kun beskæftige sig med opdragelse og kirkelige informationer. Radio Soleil blev lukket på grund af omgåelse af censuren.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling: Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Giro: 5 00 14 71. Ansvarstiftelsen, katolsk orientering, Bredgade 69 A, 1260 København V.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarasin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm, (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husestande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Kirken i Albanien, side 2
 Kirken - Fredsbevægelsen, side 5
 Hyrdebrev og fasteaktion, side 6-7
 Meddelelse fra bispekontoret, side 8
 Mission og andre kulturer, side 9

katolsk orientering

Paven opfordrer biskopper i Europa til effektivt samarbejde

Rom (KIPA) - *Johannes Paul II.* opfordrer de europæiske bispekonferencer til effektivt samarbejde. Kun ved en fælles indsats kan kirken klare de problemer, der trænger sig på m.h.t. Europas kristne fremtid, skriver paven i et brev til præsidenterne for Europas bispekonferencer. En af opgaverne er nytænkning i evangeliseringen af samfundene og kulturen, overvindelse af politisk, kulturel og religiøs splittelse og en indsats i hjælpen til udviklingslandenes befolkninger.

Paven ønsker en udvidelse af de europæiske bispekonferencers råd (CCEE); der forefindes allerede passende strukturer til dets brug. Men fremfor alt er en større åbenhed nødvendig og et beredskab til at koordinere undersøgelser, planer og praktiske initiativer m.h.t. en intensiveret evangelisering.

Splittelser nok

Johannes Paul II kalder Europa for de religiøse splittelsers oprindelige fædreland. Da disse splittelser er en alvorlig hindring for en fornyet forkyndelse af evangeliet, tildeles paven det europæiske kontinent den opgave at finde frem til en snarlig overvindelse af dem. Jo bedre samarbejde, des hurtigere resultat. Det økumeniske arbejde bør på ingen måde gå i stå, men snarere fremskyndes.

Den voksende ateisme, som især i dette århundrede har frataget europæerne deres kristne tro, ja enhver sans for religiøsitet, er noget, som kirken må kæmpe imod med alle kræfter. De lokale kirker bør lægge en fælles aktionsplan for evangeliseringen af kulturen.

De nordiske landes nye pronuntius og apostoliske delegat, ærkebiskop Henri Lemaître er kommet til Danmark. Ærkebiskoppen, der bor i Vedbæk, deltog i festmessen for biskop Suhr fredag den 24. januar.

Præsidentvalget i Filippinerne Kirken kræver demokratisering af styreformen

(KNA) - Ærkebiskoppen af Manila, kardinal Jaime Sin har fornylig beskrevet situationen i sit land således: »Dette er vor version af Argentinas »beskidte krig« og af nazisternes holocaust».

Stridighederne mellem præsident Ferdinand Marcos' regime og modstandsbevægelsen, først og fremmest »New People's Army« (NPA), har allerede

de krævet hundreder af ofre. Det er altid katolske præster og ordensfolk, der i deres indsats for menneskerettigheder og retfærdighed kommer i klemme. Ofte bliver præster bortført og myrdet. Kateketer og medlemmer af de talrige basismenigheder, der er dannet på Filippinerne, befinder sig også i stadig fare.

På denne blodige bag-

400 mennesker fra nær og fjern fejrede biskop Suhr på 90-årsdagen den 24. januar. Se videre side 3.

Fidel Castro ønsker normalisering

Tøvejr på vej mellem kirke og stat på Cuba

Havanna/Bonn (KIPA) - Ikke blot statschefen Fidel Castro synes at være interesseret i en klimaforbedring mellem stat og kirke på Cuba også præsidenten for bispekonferencen, biskop Adolfo Rodríguez Herrera, udtalte fornylig til Madrids dagblad »El País«, om det tøbrud, der var på vej i forholdet mellem stat og kirke i Cuba.

26 år efter revolutionens sejr der forvandlede sukkertøbet til en marxistisk-le-

ninistisk stat, er der nu i de sidste halvandet år sket lempelser over for kirken.

Den nye kurs viste sig tydeligst i udgivelsen i bogform af et interview, som Fidel Castro havde givet den brasilianske dominikaner Frei Betto. Bogen »Fidel og religionen« vakte stor interesse; og det cubanske fjernsyn viste i den anledning endog klip fra religiøse fester.

Amerikanske og cubanske biskoppers møde med Castro

Bemærkelsesværdig er også en begyndende officiel dialog mellem regering og kirke på Cuba. Det skete på Castros initiativ. Han havde erklæret sig beredt dertil overfor en bispedelegation fra USA, som kom til Cuba i februar 1985. Det første møde med tre cubanske biskopper fandt sted den 8. september, det andet, hvor alle cubanske biskopper var til stede, den 12. november. Carlos Manuel de Cespedes Garcia, bispekonferencens generalsekretær, talte om en »posi-

tiv atmosfære« under møderne og erklærede, at nye møder forberedtes. Emnet formodes at blive diskrimineringen af katolikkerne på Cuba.

Officielt tillader loven ingen forfordeling af statsborgerne på grund af deres religion. Men katolikker bliver stadig generet, omend noget mindre i den senere tid. Officielt regner man med, at 99% af de 10 millioner cubanere er katolikker; men kun ca. 1% praktiserer deres kristendom. Ganske vist var antallet af de praktiserende før 1958 også ringe, kun 3%. Muligheden for at praktisere sin kristendom indskrænker sig til deltagelse i messen. Med hensyn til sociale aktiviteter er katolikkerne bundet på hænder og fødder. Kvindeordenerne må ganske vist tage sig af gamle og handicappede; men præsterne må holde sig væk fra ethvert socialt engage-

ment. Religionsundervisningen afskaffedes i 1961.

Nyt syn på kristendommen

Restaureringen af kirkebygninger, som skal bevareres som kulturminde-mærker, er også et tegn på en ny kurs. Regeringen har

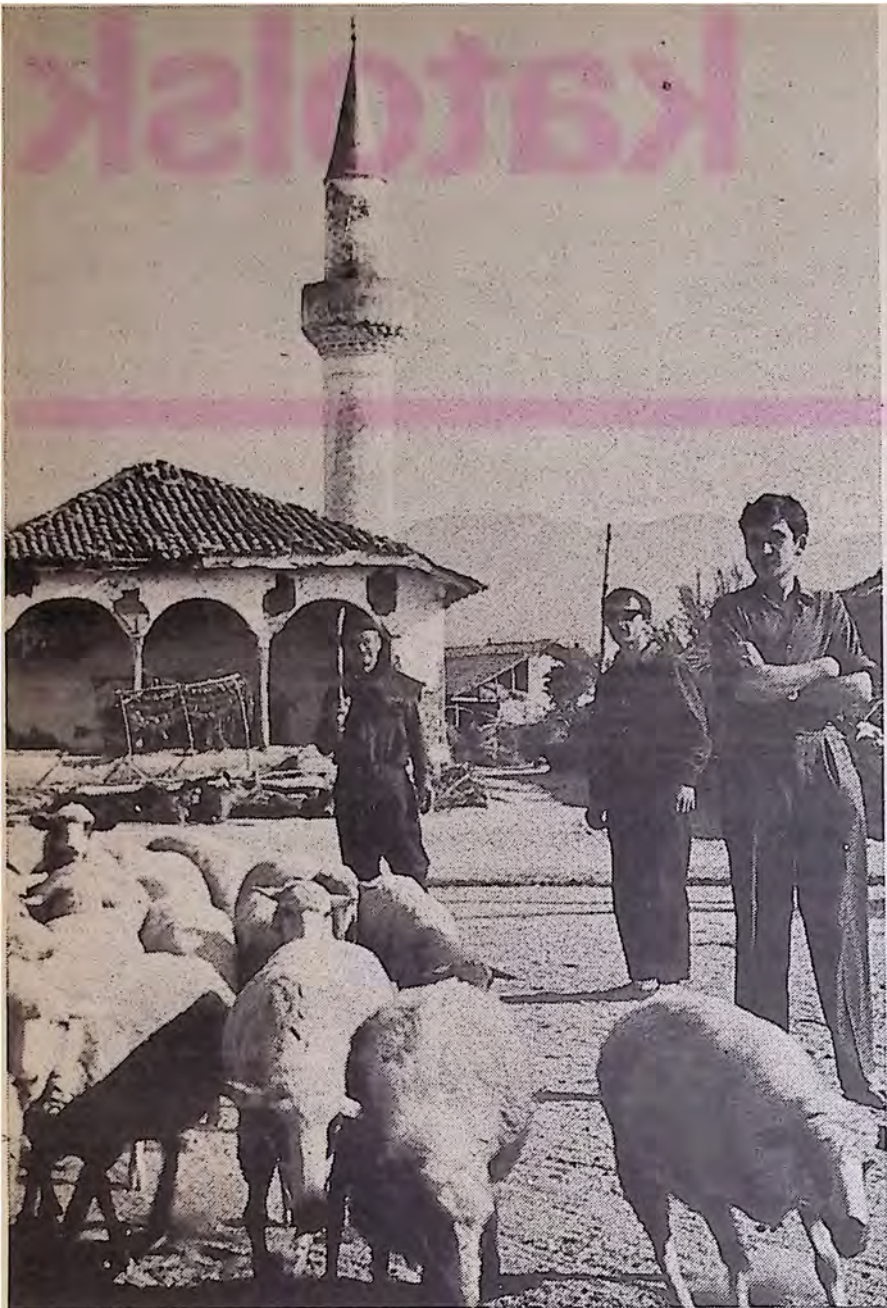
Fortsættes på bagsiden.

Steensen-messe i domkirken

Den nordiske bispekonference har besluttet i anledning af Niels Steensen-jubilæumsåret at afholde en festmesse i Danmark. Det sker søndag den 23. februar kl. 10 i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade i København, hvor alle 8 nordiske biskopper concelebrerer.

Foruden deltager den ny pronuntius, ærkebiskop Lemaître, som også modtages officielt ved denne lejlighed. Der forberedes reception efter messen.

Fastekampagne 1986 Giroblanket vedlagt

Det kommunistiske styre i Albanien nedlagde 1127 moskeer, 17 koranskoler, 260 dervish-klostre, 844 ortodokse og 147 katolske kirker samt 70 katolske klostre.

Kors og halvmåne mødes i Albanien

En KIPA-kommentar

(KIPA) – Siden 1967 har hverken katolikker, ortodokse, muslimer eller jøder haft nogen mulighed for at dyrke deres religion offentligt i den socialistiske folkerepublik Albanien.

I de sidste år af den kommunistiske stats- og partichef *Enver Hoxhas* liv syntes der dog at være en vis liberalisering i den religionspolitik, der ellers havde været ført siden *Hoxha* i 1944 kom til magten, og regimet i Tirana blev udpræget stalinistisk. Om denne liberalisering vil fortsætte under den nye albanske leder *Ramiz Alia* er endnu usikkert, og de troende albanere tør i hvert fald ikke stole på det.

Når de to kristne kirker ligestodes de to andre mono-

teistiske religioner alligevel har kunnet overleve til i dag, og endda har nærmet sig hinanden, skyldes det to »indrømmelser« fra de militante albanske ateisters side: Der er to steder, hvor der ikke gribes ind over for det religiøse liv. Det er på kirkegårdene og i familierne.

»Guds eget land«

Et gammelt albansk eventyr fortæller, at Gud siden verdens skabelse har besøgt jorden engang hvert tusinde år, for at se hvad menneskene har gjort med hans værk. Da Gud ifølge eventyret for sidste gang besøgte jorden i år 1000, kunne han bedst genkende sin skabning i Albanien med dets bjerges og skoves uforfalskede skønhed,

og hvor menneskene var gæstfrie, gode og oprigtige. Men hvad ville Vorherre finde, hvis han ved årtusindskiftet igen besøgte »den røde morgens land«?

Måske ville der stadig være rester af de for 18 år siden nedlagte 1127 moskeer, 17 koranskoler, 260 dervish-klostre og 128 mindsteder for berømte mestre fra den muslimske Bektaschi-orden. Der ville måske også være rester af de 844 ortodokse og de 147 katolske kirker samt af de 70 klostre. Ville der også stadig være spor af de tidligere religiøse skikke, de religiøse navne og de private andagtsformer?

Ved folketællingen i 1938, den sidste hvor man skulle angive religiøst tilhørsforhold, bekendte

Regeringen forsøgte uden held at gøre 1. maj til en marxistisk alle sjæles-dag

godt 64% af albanerne sig som muslimer, 20% som ortodokse og 12% som katolske kristne; resten (cirka 6%) var protestanter, jøder eller konfessionsløse. I dag eksisterer der overhovedet ingen officiel religiøs bekendelse i Albanien.

Men hvad forfølgelse og undertrykkelse af menneskene og nedrivning og bortsprængning af trossamfundenes bygninger indtil den dag i dag ikke har kunnet udrydde, er den enkeltes og familiens fromhedsliv og de religiøst prægede skikke.

Økumenen vokser frem på kirkegården

Tidsskriftet »Albansk Et-nografi« har igen måttet indrømme, at den kristne og islamiske traditionelle ærbødighed over for de afdøde ikke er udryddet selv hos erklærede ateister. Byerne Durres og Schkodra, Pieri og Djirokaster er fulde af opslagsstavler med dødsannoncer; de fleste af dem er slået op på de tidligere kirker og moskeer. I annoncerne indbydes der til de religiøse mindedage for de afdøde – alle-sjæles-dag for katolikkerne og de to »sjæle-lørdage« hos de ortodokse og til de islamiske besøg på kirkegårdene eller i sørgehusene 49 dage efter et dødsfald. Da der næsten ikke længere findes adskilte kirkegårde for de forskellige trossamfund, er kirkegårdene blevet til vigtige mødesteder for de lige vanskeligt stillede kristne og muslimer.

Albaniens »religions-fjende nummer et«, den afdøde ministerpræsident *Mehmet Shehu* forsøgte at indføre 1. maj som den kommunistiske »alle-sjæles-dag«, men det blev kun et slag i luften. Det har også vist sig umuligt at få gennemført, at begravelserne bliver ledet af partifunktionærer. I reglen er det den afdødes slægtninge eller venner, der fungerer som en slags »læg-præster«.

Både hos katolikker og ortodokse praktiseres

nøddåb, således at børnene døbes i hjemmet af lægfolk. De ganske få præster, der endnu lever, og som er »indrullet i arbejdsprocessen«, blev straffet med mange års fængsel eller tvangsarbejde, når de havde forvaltet sakramenterne.

Tradition for religiøs tolerance

Efter århundreders streng religiøs adskillelse medvirker det siden 1967 stadigt stigende antal af blandede ægteskaber mellem kristne og islamiske albanere til, at der nu i mange familier udvikles en form for fælles trosliv.

Mellem det 14. og det 16. århundrede udbredte tyrkerne med mere eller mindre tvang den sunnitiske form for islam i hele Albanien. I tilslutning hertil udvikledes imidlertid en særlig spiritualitet i den islamiske Bektaschi-orden, og den blev til Albaniens egentlige folkereligion. Dens religiøse pluralisme og stærke tolerance overvandt allerede dengang grænserne til landets to kristne trossamfund. Denne holdning byggede ikke på ligegyldighed i trosanliggender, men på den tidlige islamiske grundsætning, at alle åbenbaringer er i indbyrdes harmoni, fordi de alle bygger på et fælles hinsides og på en evig »himmelbog«.

Skanderbeg

En af vor tids førende albanske forfattere, *Sabri Godo*, stammer fra disse Bektaschi-kredse. Hans forfatterskab er et mesterværk, der giver udtryk for

Bektaschi-mystikken iklædt socialrealismens kunstneriske klædebon. Det er ikke tilfældigt, at han har tilegnet sit hovedværk »Skanderbeg« til Albaniens nationalhelt fra det 15. århundrede, *Georg Kastrioti Skanderbeg*, der i løbet af sit liv, hvor han kæmpede for Albaniens frihed som suveræn stat, først var ortodoks, så muslim og endte som katolik.

Bektaschi'ernes store respekt for fælles liv og fælles arbejde, for frimodigt at dele med andre og for frivilligt ejendomsfællesskab – i skarp modstrid til det patriarkalsk-borgerlige kristne og islamiske liv i Albanien før i tiden – repræsenterer en ur-religiøs indstilling, en indstilling som kommunismen i dag mener at have eneret på. Faktisk synes Bektaschia at have endnu flere tilhængere i dag end inden 1967.

Familien

– den evige ur-celle

De blandede ægteskaber, er altid problematiske i vore religiøse strukturer.

De særlige og yderst vanskelige betingelser i Albanien har gjort det muligt, at kristent og islamisk liv og tro har kunnet fortsætte.

Kommuniteter, eller som man i dag oftest kalder dem »integrerede menigheder«, der bygger på familien og på overnaturlig vis gør deres naturlige fællesskab til en »overfamilie«, har lige siden urkristendommens tid vist sig at være en religiøs organisationsform, der er særlig velegnet til at klare sig i forfølgelses- og krisetider. I Albanien har de kristne ingen præster, munke eller ordenssøstre mere. Bektaschi'erne har mistet såvel deres traditionelle »klostre for en tid«, som deres »chemadats«, d.v.s. familieklostre, der minder om basismenigheder. Det særlige, som de albanske kristne kan bringe ind i denne fælles nød, er en genoplivning af de urkristne værdier, der ligger i den betingelsesløse efterfølgelse af den fattige og altid hjælpende Frelser fra Nazaret.

Har kastet megen ballast overbord

Den, der i Albanien har mødt disse troende mennesker, for hvem kirke kunne blive til et fællesskab ved at se opad til kristnes og muslimers ene og samme Gud, frygter ikke længere verdenskommunismen eller en genislamisering. I forfølgelse og undertrykkelse har både kirkerne og islam kastet megen ballast overbord. Korset og halvmånen går ikke blot styrket ud af denne trængsel, men også fornyet ind i en fælles fremtid, der i hvert fald i Albanien ikke er en umulighed.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

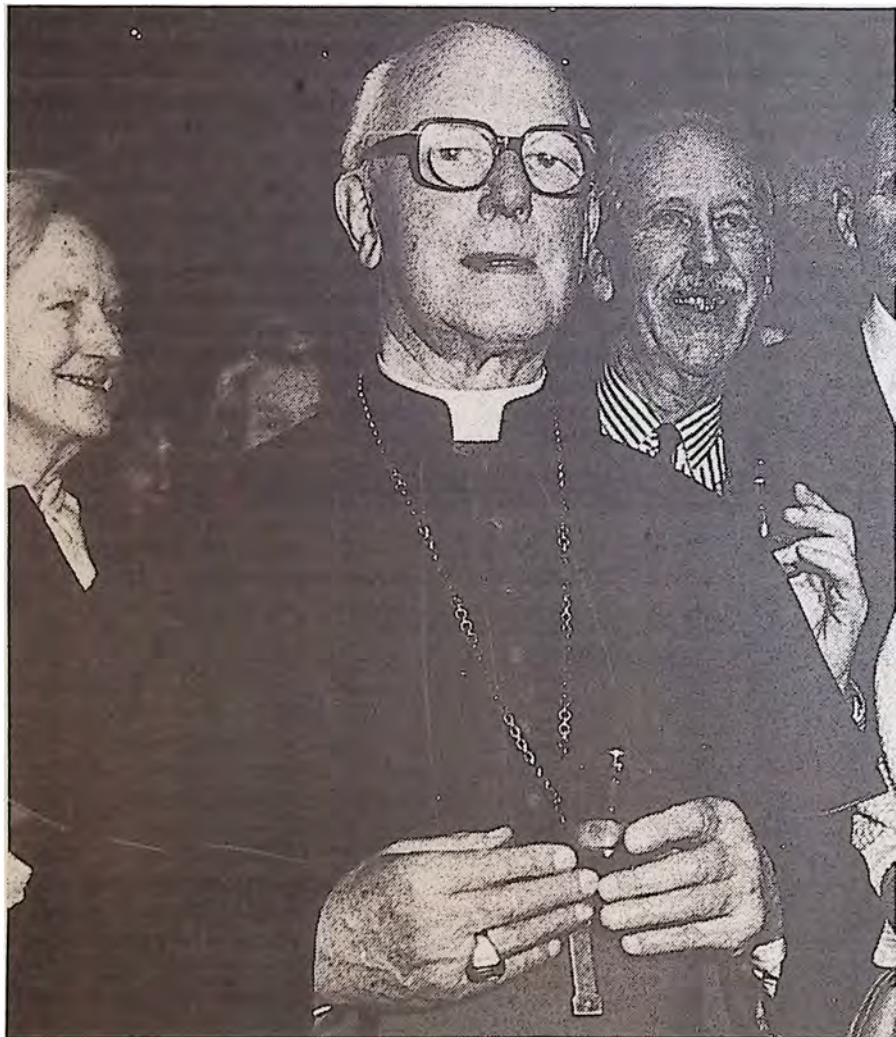
Fors.kons. Sven Iding

Den 90-årige fødselar, biskop Theodor Suhr koncelebrerede ved festmessen i domkirken sammen med biskop Martensen og kirkens sognepræst Dietrich Timmermann. Efter biskop Suhr's ønske sang koret »Schola Cantorum« Orlando di Lasso's messe.

Festlig 90 års fødselsdag for biskop Suhr

»Det har været en drøj dag for mig med mange besøgende, breve og telegrammer«, sagde biskop Suhr ved den efterfølgende reception i Kunstindustrimuseets tætpakkede festsal. Han glædede sig over, at så mange (omkring 400 mennesker) deltog i både messe og reception.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyrejse til Lourdes.

Pris med fuld pension, på hotel kr. 4.950.-

Særpris for syge og handicappede på Accueil Ste Bernadette kr. 4.500.-

Valfartspræst: Pater Per Waagø, o.m.i.

Læger, sygeplejersker og samaritter medfølger.

Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 23, 2900 Hellerup. Telefon 01-65 63 41 eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F. Telefon 01-73 34 15 (9-10).

Niels Steensen valfart til Firenze i september

Man kan allerede nu tilmelde sig

Har man sagt Niels Steensen, må man også sige Firenze. I København er han født, på hjørnet af Købmagergade og Klareboderne; her blev han døbt i Nikolaj Kirke, her gik han i Vor Frue Skole, den senere Metropolitan-skole, og her studerede han i tre år på universitetet. Men det meste af sin forskergerning øvede han i udlandet, og der fandt han vejen til den katolske kirke.

Af alle de steder, hvor han virkede uden for Danmarks grænser, blev Firenze i særlig grad hans hjem, og der fandt han sit sidste hvilested i kirken San Lorenzo, Medici-slægtens gravkirke, hvor hans jordiske levninger ligger ikke langt fra storhertugerne Ferdinand II og Cosimo III af Medici, hans venner og beskyttere indtil hans død som fattig, glemt og selvopfrende missionsbiskop i Schwerin.

Biskop Martensen med

Det er derfor naturligt, at vi i Steensen-året 1986 rejser til Firenze for at bede ved hans grav og opsøge de mange kirker, palatsoer, huse og steder i

byen og dens omegn, der den dag i dag kan tale til os om ham.

Sammen med biskop Hans L. Martensen rejser vi med tog lørdag morgen d. 20. september i særlig chartret direkte liggevogn. Vi kommer hjem på samme måde søndag formiddag d. 28. september. I Firenze bor vi bekvemt i kollegieværelser i Residenza Universitaria (de fleste i dobbeltværelser) eller i pensioner i nærheden.

6 hele dage

Vi har seks hele dage i Firenze, og de bliver fuldt optaget: højmesse i San Lorenzo, reception hos ærkebiskoppen, kardinal Piovanelli, vandring gennem byen i Niels Steensens fodspor, kyndigt guidet på dansk af pater Lorenzo Del Zanna SJ, bustur til Livorno, hvor Niels Steensen oplevede den Kristi Legemsfestprocession, der skulle få så stor betydning for hans konversion, gennem bjergene omkring Volterra, hvor han studerede jordlagene og derved lagde grunden til den moderne geologi, m.m.

De sidste aftaler er ved at blive forhandlet på plads, men det kan allerede nu siges, at hele rejsen med direkte liggevogn frem og tilbage og opholdet med halvpension, inklusive bustur til Livorno og Volterra og bus til og fra toget i Firenze, ikke vil overstige 3.500 d. kr.

Håber at kunne disponere over 100 pladser

For at gøre det muligt at reservere værelser i Firenze, der selv i september er stærkt efterspurgt af turister, anbefales det, at interesserede allerede nu tilmelder sig foreløbigt. Det sker skriftligt til rejselederen, fru Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, der også er rede til at besvare spørgsmål på telefon 02-88 14 75, dog kun i træffetiden mandag-fredag kl. 16-18.

Senere vil man så modtage blanket til endelig tilmelding (depositum: 500 kr.) Vi håber at kunne disponere over 100 pladser. Det vil også være muligt at tilmelde sig senere, så længe der er ledige pladser.

P. Grégoire O.P.

Valg til pastoralrådet og menighedsrådene

Valgkalender

Tirsdag d. 21. januar: Sidste frist for meddelelse om valgstyrelsens sammensætning til SV (Stiftets Valgstyrelse).

Fredag d. 31. januar: Fra bispekontoret udsendes lister over menighedens medlemmer over 16 år, som grundlag for foreløbig valglister.

Udsendelse af plakat fra bispekontoret samt oplysning om de enkelte områder, menighederne tilhører (vedrørende præster og søstre).

Fra bispekontoret udsendes fortegnelse over pastoralenhedens valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser indenfor pastoralenheden.

Søndag d. 9. februar: Sidste frist for meddelelse fra menighedens valgstyrelse til SV om det antal medlemmer, som det kommende menighedsråd skal bestå af.

Plakat om meddelelse vedrørende valget opsæt-

tes af de respektive valgstyrelser.

Søndag d. 16. februar: Indberetning om stedfundne rettelser sendes fra valgstyrelserne til bispekontoret til å jourføring af centralkartoteket.

Fredag d. 21. februar: Sidste frist for valgstyrelserne til udarbejdelse af foreløbig valglister.

Lørdag d. 22. februar til d. 3. marts: Fremlæggelse af foreløbig valglister til gennemsyn og med oplysning om klagemulighed.

Lørdag d. 22. februar til lørdag d. 8. marts: I menighederne afholdes orienterende møde om valget i dette tidsrum.

God blanding af durkdrevne og håbefulde

Nu skal vi igen til at se os efter egnede kandidater til valgene til pastoral- og menighedsråd.

Tit skal de bedste opmuntres til at stille op.

I den forbindelse gælder det om at have en god sans for den enkeltes muligheder og kvaliteter.

Skal der nyskabelse til, så må der også være en god blanding af nyt og gammelt.

Tænk i den forbindelse over, hvad det kan betyde

at få en eller flere unge ind i disse råd. Og tænk også over, hvad det har for konsekvenser, når de unge ikke får overdraget dette medansvar i tide.

Et pastoral- og menighedsråd skal derfor for at være tjentligt altid være en god blanding af durkdrevne og håbefulde.

God fornøjelse med opstillingen!

Jesper Fich
Ungdomspræst

Jo større synd - des større nåde har man behov for

I forrige nummer af katolsk orientering læste jeg E.C. Johnsens indlæg, hvori han foreslog kirkelig udelukkelse af de rige, der ikke deler med de fattige. Jeg føler trang til at svare på det spørgsmål, E.C. Johnsen slutter med at opkaste: »Hvorfor mon anvender kirken ikke den magt, Herren så vittterligt har overdraget den?«

Som menigt medlem af kirken har jeg naturligvis ingen bemyndigelse til at svare på kirkens vegne, så det følgende står helt for egen regning.

Tidligere i menneskehedens historie er det sket, at én ikke har brugt magt, selv om han vittterligt havde den.

Det første eksempel, jeg vil trække frem, er Guds ord efter syndfloden: »Jeg vil aldrig mere forbande jorden for menneskenes skyld, thi menneskehjertets higen er ond fra ungdommen af, og jeg vil aldrig mere tilintetgøre alt, hvad der lever, således som jeg nu har gjort!«

Set fra et menneskeligt

synspunkt er det en besynderlig beslutning, Gud her træffer. Gud siger jo ikke, at han forventer, at den retfærdige Noa kun vil få retfærdige efterkommere, så kunne der være lidt ræson i beslutningen; men han ser tværtimod, at menneskene er onde, og i stedet for at behandle dem, som de har fortjent, forbarmer han sig over dem.

Hvorfor bruger Gud ikke sin magt?

Det andet eksempel er vor Herre Jesu Kristi liv på jorden. Faderen havde overgivet ham al magt. Han kunne have valgt at underlægge sig jorden, men han døde som en forbryder.

Hvorfor brugte Vor Herre ikke sin magt?

Herren stiftede sin kirke her på jorden og gav den magt til at forlade synder og til at nægte forladelse. Den synd, kirken ikke forlader, bliver ikke forladt, for det er kirkens og ingen andens opgave at tilsi syndernes forladelse. Et magttilsagn

til kirken er det, men sandelig også et ansvarstilsagn. Kirken har ansvar for menneskenes frelse. Gud sendte jo ikke sin søn for at dømmen verden, men for at verden skulle frelses ved ham. Gud stiftede sin kirke, for at den ved Helligåndens kraft skulle fuldføre frelsesplanen. Til dette formål har kirken fået overdraget forvaltningen af de hellige sakramenter og forkyndelsen af evangeliet.

Nu ved jeg ikke, hvad Johnsen siger til, når han siger, at udelukkelse og band tidligere i kirkens historie virkede glimrende.

Virkede det mod frelse?

Så vidt jeg kan se, er det sådan, at jo større en synd, man er stedt i, des større

nåde har man behov. Hvorledes skulle man kunne omvende sig, hvis man var udelukket fra kirkens fællesskab, de hellige sakramenter og skriftefadrens vejledning? Skilte fra Gud kan vi jo slet intet gøre.

Kristi magt i verden rakte kun til en forsmædelig død på korset. Kirkens magt er dette kors. En mærkelig Gud, hvis retfærdighed er nåde og hvis magt er afmagt. En mærkelig kirke, der giver ly til ukærlige, pengepugere og banditter.

En tjener står ikke over sin Herre. Påtager den almægtige Gud sig afmagt, skulle da ikke hans kirke gøre det samme?

Else Gunvor Nielsen

Fast sprogdragt

De frie forbønner trænger til at blive iklædt en fast sprogdragt. Såfremt der opfordres til frie forbønner imødeser jeg dette afsnit af messen med største pinlighed og har sjældent selv følt behov for at formulere anliggender offentligt.

Når man nemlig lytter til forbønner for andre mennesker fornemmer jeg, at de bygger på helt

forkerte engagementer, som da der engang blev bedt for en, der havde levet et nok så forvirret liv. Denne stillingtagende forbøn accepterer jeg ikke som udtryk for et godt og anstændigt engagement i et andet menneske. Den gave, som Gud har givet os til at skelne mellem rigtigt og forkert, bør ikke bruges på denne måde og dette sted.

Frelser - navn eller titel?

I »katolsk orientering« nr. 20 af 1985, i artiklen »Natten derpå« af sr. Simone Springer OSB står, at »Frelser er blevet et af Guds navne«. Men i sandhedens interesse: Frelser må vel kaldes en titel, ligesom Herre og Gud heller ikke er navne, men titler. Hvad Guds navn er, behøver (heller) ingen katolik at være i tvivl om - jfr. Lovsang nr. 212, vers 1, sidste linie.

Med hilsen i Jehovas frygt og Jesu navn. (Jesus = Jehova er frelse).

Leo Mikkelsen

Svar:

I sandhedens interesse følgende: I Det gamle Testamente har Gud mange navne, nogle af dem sågar i flertalsform: El-Eljon, El-Shaddaj, Eloim og tiltales ofte som Adonai. For at undgå forvirring blandt de troende, oversatte Martin Luther alle disse navne med Den Herre Herren. Navnet Jahve fremkom ved at udfylde det usigelige navn JHWH med vokaler, og Jehova er en endnu værre fejltagelse af nyere dato. Jøderne bruger navnet Jahve og i denne tradition skal navnet Jesus læses som »Jahve frelser«. At tage det ud af sin egen tids traditionelle sprogbrug er uvidenskabeligt. I øvrigt siger Jesaja i sit berømte profeti om frelsens komme: »Og hans navn skal være Underfuld rådgiver, Vældig Gud, Evighedens Fader, Fredsfyrste!« (Jes. 9,6). Alt sammen titler, som er navne!

Udtømmende og historisk korrekt oplysning om emnet i biskop Martensens bog »Dåb og Gudstro«, siderne 57 til 67.

red.

Desuden giver proklamerende og stillingtagende forbønner det indtryk, at en sekterisk klub af fritänkere er forsamlende i egne interesser.

Tværtimod er messen: verdenskirken, som lokalt er forsamlet med Jesus som midtpunkt i ord og sakramente. Derfor er det vigtigt, når vi frembærer vore forbønner, at være ydmyge og frembære dem, som Jesus selv gjorde det: »Dog ikke, hvad jeg vil...« Hans Thams Clausen

Norske messebøger

Msgr. Geertz-Hansen anmelder den fuldstændige norske messebog, udgivet i sommer og i en form, som nok må interessere også danske katolikker

I 1971 udgav St. Olav Forlag i Oslo den nuværende messes faste dele og i juli 1985, på St. Olavs festdag, udgav Norges katolske bisperåd en fuldstændig messebog. Særligt det sidste er en bedrift, når man tænker på, hvor fåtalige katolikker er i Norge; det fortjener omtale i Danmark, så meget mere som det norske sprog, der anvendes, er det, som vi danske forstår. Bogen med de faste dele er kommet i en smuk udgave og med klart tryk. Og så er titlen ganske enkelt »Den hellige Messe«, så man straks ved, hvad bogen indeholder.

Oversættelsesfejl og forbedringer

Det er bemærkelsesværdigt, at latin og norsk står sideordnet og oven i købet

med de såkaldte rubrikker på begge sprog. Alle fire eukaristiske bønner er med, og de er stort set oversat som i vor »Herrens bord«. Derfor har de også nogle af de samme fejl. »Communicantes« o.s.v. oversættes med »Sammen med hele din kirke hedrer vi«. Men Communicantes er substantivisk og bør oversættes med: »Vi, som er i kirkeenhed, hedrer mindet om o.s.v.« Dette ses iøvrigt tydeligt, hvor der er de særlige indskud som til jul: »Vi, som er i kirkeenhed, fejrer denne hellige nat, da jomfru Maria....«

Efter forvandlingen i samme 1. eukaristiske bøn står på norsk: »Vi frembærer for din Majestæt et rent, helligt og fuldkomment offer, det evige livs hellige brød og den evige

frelses kalk«. Men på det oprindelige latin er sætningen mere nuanceret: »Vi ofrer af det, du skænkede os (det naturlige brød og vin), det rene, hellige og fuldkomne offer«. Franske messebøger har det sådan. Men så er der en meget bemærkelsesværdig oversættelse af indstiftelsesordene over kalken. Hvor man på dansk, tysk og spansk (tekster, jeg har set) oversætter »pro multis« med »for alle« bevarer nordmændene den, mener jeg, eneste forsvarlige oversættelse: »Som udgydes for mange«. Dette står også i franske messebøger, og det er i overensstemmelse med tridentinerkonciletts kommentar netop til dette ordvalg. (Katekismus kap. 18 til sidst).

I Canon IV har nordmændene en smuk over-

sættelse af den første sætning: »Vi lovpriser dig, Hellige Fader, for mektig er du«. På dansk har vi en oversættelse, der altid er forekommet mig lidt komisk: »Hellige Fader, vi bekender, at du er stor«. Ikke sandt: »så stor, så stor, Lasse, Lasse lille«. Ja, undskyld! Menighedens svar på opfordringen »Troens mysterium« er også rigtigere end vort danske, nemlig: »Din død forkynder vi, Herre og din opstandelse lovpriser vi, indtil du kommer«. Angående Fader Vor har bogen af 1971 allerede sætningen »Komme dit rige«.

Fortrinlig katekese i indledningen

Den fuldstændige messebog af 1985 er trykt på tyndt papir, så de 864 sider fylder forbausende lidt. På omslaget gengives Herren med de 11 (!) apostle efter at Judas er bortgået. Det er rimeligere end billedet på »Herrens bord«, hvor smukt end dette er, for måltidet i Emmaus har intet med Herrens Nadver at gøre. Ifølge Lukas (24,35) genkendte discip-

lene Herren, »da han brød brødet«, altså da Herren indledte måltidet på sin sædvanlige vis. Derfor er det mindre godt at oversætte med: »de genkendte ham på brødets brydelse«, da dette udtryk i Ny Testamente plejer at betegne Herrens nadver.

Messebogen indledes med en »Generell orientering«, der indeholder fortrinlig katekese vedrørende messens dele, som f.eks. under afsnittet C) Nattverdets liturgi. »Ved den sidste nattverd innstiftet Kristus det offer og det påskemåltid, som gjør korsofferet stadig nærværende i kirken hver gang presten som stedfortreder for Kristus Herren utfører det samme som Herren selv gjorde, og som han bød disciplene gjøre til minne om sig.«

Ordene er direkte hentet fra det officielle latinske Missale Romanums forord, Prænotanda. Fodnoter henviser til stadighed til kirkens læredokumenter. Indledningsvis gengives også den hele kalender med de faste festdage og helgener. Ho-

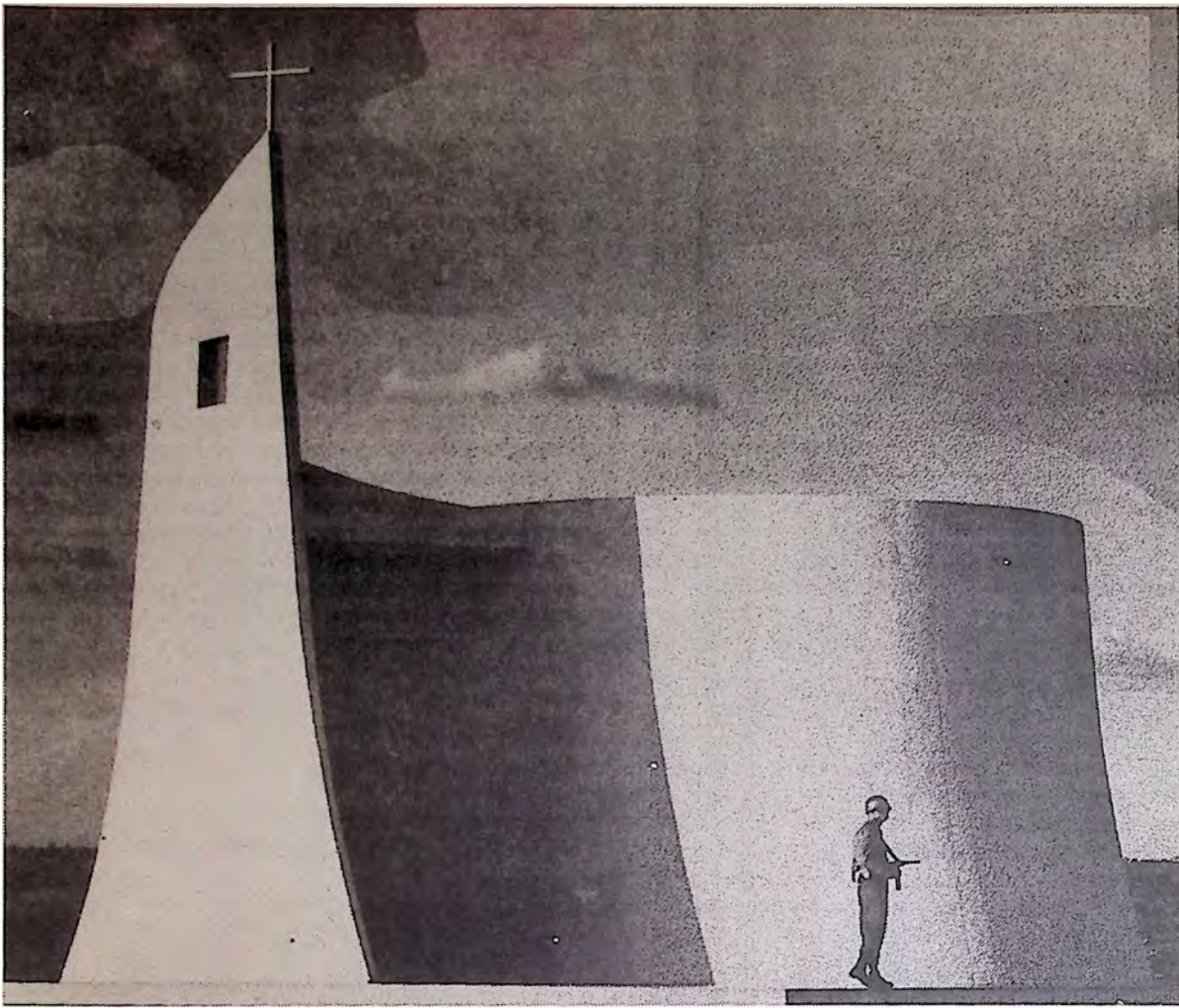
vedvægten ligger naturligvis på teksterne til alle årets fester og søndage, og det er jo meget med tre-årig cyklus for søndage. Det ville være alt for omfangsrigt at aftrykke alle hverdagens tekster, men der findes en klar oversigt med henvisninger til bibelteksterne, og så kan man selv slå efter.

Messebogen er prisen værd

Bag i bogen findes de særlige messer ved dåb, firmelse, ægtevielse og begravelse og tilmed ritualer for sakramenter forvaltet i hjemmene.

Denne del af bogen rummer ikke ét latinsk ord, men så kan man i påkommende tilfælde medbringe den lille norsk-latinske bog. Messebogen, der nok kan interessere danske katolikker, bestilles hos St. Olav Bokhandel, Akersveien 14, 0177 Oslo I. Prisen ligger noget over 300 kr., men det er den også værd. Lidt billigere fås den heftet.

Kjeld Geertz-Hansen

Kirken-fredsbevægelsen

I en radioudsendelse »Kulturdebat i 80-erne« nytårsdag udtalte forfatteren Hans-Jørgen Nielsen, dagbladet Informations kulturskribent, at fredsbevægelserne har angsten som bagland.

Denne udtalelse – og så meget andet pessimistisk i denne udsendelse – stod i dyster kontrast til den læsning, jeg lige havde lagt fra mig: Det franske tidskrift »Prier« julenummer, som er et temanummer om fred.

Deri præsenteres bl.a. to mennesker, som i ca. 30 år har sat hele deres tilværelse ind for fred: Hildegard og Jean Goss Mayr. Han fransk arbejder, hun østrigsk intellektuel, forfatter til flere bøger om ikke-vold.

For Jean Goss begyndte det hele en nat under Den 2. Verdenskrig. Han, der var kommet ud at arbejde som 11-årig, aldrig havde fået nogen uddannelse, og som inden indkaldelsen havde haft tilfældigt arbejde, var nu steget i graderne og dekoreret som krigshelt. Og drivkraften var hadet til fjenden.

Men en nat i påsketiden i 1940 vendte op og ned på hans liv. Når Jean Goss fortæller om den nat, som omvendte ham, kommer verberne i nutid, for den nats erfaring er stadig nutid for ham.

»Jeg faldt i søvn en aften – som soldat under krigen – jeg vågnede næste morgen, og Jean Goss fra i går eksisterer ikke mere! Jeg er totalt forandret uden at vide, hvad der er sket. I går var der krig, had til de s..... tyskere – og i dag elsker jeg dem. Jeg elsker tyskerne! Vanvittigt – lykkeligt. Jeg er parat til at give mit liv for dem.

Jeg analyserer ikke min oplevelse – jeg lever. Jeg er ude af mig selv af glæde. Lidt efter lidt forstår jeg, hvad der er hændt mig: Jeg er omgivet af Kristi nærhed. Den opstandne er hos mig. Jeg oplever hans kærlighed til mig, hans ømhed, hans barmhjertighed, hans opmærksomme tilstedeværelse, som var jeg den eneste i verden.

Jean Goss havde aldrig hørt udtrykket ikke-vold, men erfaringen af Kristi kærlighed afslører for ham krigens og voldens meningsløshed, og ikke-vold bliver hans livsprogram.

Liv og bøn er ét

Jean Goss' påskeoplevelse gør hans liv til bøn. »Jeg kan ikke skille mit liv og min bøn ad. Mit liv er bøn – eller bøn er blevet mit liv. Jeg blev så glad, da jeg opdagede Pauli ord: »Enten I nu spiser eller drikker, eller hvad I gør, så gør alt til Guds ære«.

Netop! Alt for Kristus, alt med Kristus, alt i Kristus – sådan er min bøn.

For ham er bøn dette altid at være sammen med Kristus. »Det moderne menneske tilbringer så megen tid med at vente, i bus, metro, hvad ved jeg, i sådanne øjeblikke beder jeg, med ord, som jeg kender godt, Fadervor f.eks. Det er nok at sige de første ord, og bønnen fylder mig. Er jeg i en vanskelig situation, tænker jeg ikke: Så nu må jeg vist hellere bede, men spontant siger jeg: »Herre, hvad skal jeg nu gøre? Du ser, at jeg vil give dig alt, led mig«. Han hjælper mig i alle vanskeligheder, jeg ved ikke, om jeg er i ham eller han er i mig.

I fangelejren under krigen stod det nye liv sin prøve: »Torturen ventede mig, og jeg vidste, at jeg let kunne snakke over mig, så jeg sagde til Herren: Du ved, at jeg ikke kan klare smerter. Hvis man under torturen forlanger, at jeg skal sige, at du ikke er til, så siger jeg det. Altså: Du må klare det her«. – Ved de første slag mistede Jean bevidstheden, vågnede i en blodpøl, men havde intet sagt, og efter oplevelserne i fangelejren konstaterede han: »Kristus klarer det hele godt – jeg kan stole på ham«.

Denne grundtryghed i bønnens liv er Hildegard og Jeans »bagland« i deres fredsarbejde.

Liv og bøn formet ud fra evangeliet

Bøn er at opdage Guds kærlighed, den er forventning til Guds kærlighed; enten den er bøn om noget, forbøn, ordløs bøn, meditativ bøn – bøn er Guds kærlighed, som udfolder sig i os.

Og bøn er at lytte til Guds ord, som i stilheden, tilbedelsen bliver liv-skabende. At lytte forventningsfuldt til Ordet, håbe på det, tro lidenskabeligt på det, gør Kærligheden og Sandheden levende i os.

»Hvis vi forstod at nære evangeliets flamme i os, ville den antænde en brand i stand til at omspænde verden«.

Evangeliet har meget at sige om fred: »Når du bringer din gave til altret, og dér kommer i hu, at din bror har noget imod dig, så lad din gave blive dér ved altret og gå først hen og forlig dig med din bror, og kom så og bring din gave«.

»Tænk, hvis vi realiserede dette!« siger Jean Goss.

Det er ud fra evangeliet, at Hildegard og Jean Goss Mayr engagerer sig i »Movement international de

la Réconciliation« (International bevægelse for Forsoning). Jesus var – er – aktiv, dynamisk, ja endog aggressiv, men mod det onde, løgner, uretfærdigheden – aldrig mod mennesker.

Jesu magt er kærlighedens magt, som gør sig magtes-løs.

For kristne må engagement i fredsinitiativer som »bagland« have en stadig meditation over Kristi kærligheds magt. For vort indre øje må vi se Ham som det hjælpeløse, magtløse barn i krybben, som den torturerede, lidende konge foran Pilatus, som den, der totalt har givet sig i voldelige hænder, og spørge ham: Hvordan skal vi leve din kærligheds af-magt i vor verden i dag?

I sin påskeoplevelse erfarede Jean Goss den vældige kraft, som opvakte Jesus fra de døde; Helligånden, som oprejste ham fra hadets dødelige magt til kærlighedens liv. Kun Helligånden kan give os kraft til at leve i kærlighedens af-magt.

Lige før Jesus på korset betalte for vores vold, gav han dette bud – og Jean Goss betoner stærkt, at det er et bud: »I skal elske hinanden, som jeg har elsket jer«. Jesus gav sit liv for sine fjender, og ved at følge ham i dette optages vi i den hellige Treenigheds liv, for »Som Faderen har elsket mig, således elsker jeg jer«.

Hildegard og Jean Goss Mayr arbejder i en bevægelse for forsoning, ikke

fordi denne er et anliggende blot for specialister, men for at vække kirken til at følge sit kald til at være fredsbevægelsen: »Gud forligte os med sig selv i Kristus og gav os forlignelsens tjeneste« (2. Kor. 5.18.).

At forsøge at leve op til dette kald fører kampen direkte ind i vort eget hjerte, for freden dér, med Gud og med vor næste. I hjertet konfronteres vi med u-fred, med magtdrift – eller afhængighedsdrift, med det onde, som er voldens ansats. Derfor bliver vor bøn – meditation – forenet med en bodsholdning – og netop bodsholdningen åbner hjertet for Kristi kærlighed, for glæden, for friheden, for et urokkeligt håb om kærlighedens endelige sejr.

Fredsbevægelser, adskilt fra forsoningen med Gud og uden Kristi kærligheds dynamik og varme, vil før eller senere få angsten som bagland – og dermed håbløsheden.

Det budskab, som dette temanummer formidler, og som jeg ikke kan se er andet end evangeliets tale, er så enkelt – absolut ikke let, men enkelt. Og alligevel efterlod det en række ubesvarede spørgsmål.

Måske burde vi anvende en del tid i dette fredsår til i bøn og samtale at trænge dybere ind i det spørgsmål: Hvordan kan vi som katolsk kirke i Danmark være tro mod vort kald til forsoningens tjeneste?

Grethe Livbjerg

Fra en af de utallige kirkeligt inspirerede freds demonstrationer, - her en amerikansk søster, Maria Colon med skiltet: »Giv mennesker mad - ikke Pentagon«, (dvs. USAs forsvarsministerium). Foto: KNA.

Faste og fred

Efter den ny kirkeret skal de forskellige bis faste- og abstinensbestemmelserne og fasti de lokale forhold. Den nordiske bispekonferencelinier, som er gengivet her, og som trådte i kraft fra første søndag i fasten.

Til oplæsning i kirkerne søndag den 9. eller 16. februar 1986.

Følgende hyrdebrev bygger på en tekst, forskellige engelsk-sprogede bispekonferencer har anvendt, og som vor Nordiske Bispekonference har gjort til sin egen. Et hovedpunkt i teksten er, at katolikker opfordres til at gøre fredagen til en fælles bodsdag ikke blot i fastetiden, men hele året rundt. Vi vender tilbage ikke til bogstaven, men til ånden i Kirkens gamle regler for fredagsabstinens. Selv om der gives mulighed for individuelle forskelle i måden, man holder fredag på, bør fredagsabstinensen dog præge det katolske fællesskab i familie og menighed. Ikke blot den enkelte, men Kirken som sådan ønsker at markere fredagen blandt ugens dage, for at det ikke skal gå i glemme, at vi på denne dag fejrer Herrens død til vor frelse.

1. Den nye kirkeret minder os om, at vi alle er forpligtede til at gøre bod. Forpligtelsen følger Kristi eget eksempel og er et svar på hans kald. Mens han levede på jorden, ikke mindst før han begyndte sit offentlige liv, gjorde

vor Herre Jesus Kristus frivillig bod. Han opfordrede sine disciple til at gøre det samme. Den bod, han indbød til, skulle være en deltagelse i hans egen lidelse, et udtryk for omvendelse og en måde at gøre godt igen, hvad man havde forbrudt. En frivillig accept af livets genfordringer og lidelser er for den, der følger Kristus efter, en grundlæggende form for bod. De bodsøvelser, vi derudover selv vælger, kan forstås som indøvelse i denne grundlæggende bodfærdighed. De er et personligt offer, gjort i kærlighed til Gud og næsten. Hvis vi vil leve i Kristi Ånd, må vi praktisere en eller anden form for bod.

2. For at alle kan blive forenet med Kristus og med hverandre i en fælles bodspraksis, fastsætter Kirken visse bodsdage. På disse dage skal vi hengive os til bøn, selvfornegetelse og gode gerninger. Sådanne dage skal ikke kun begrænses til bod, men de skal tjene til fordybelse af det kristne liv året igennem.

3. Fasten er den traditionelle tid for fornyelse, anger og omvendelse i Kirken. Den nye kirkeret bekræfter dette påny. Den

Flygtninge ankommer til Københavns Hovedbanegård. Kommer de os ved? - spørger paven i sit fastebudskab. De rækker deres arme ud imod os kristne, men er vi rede til at leve efter evangeliet og dets store kærlighedsbud? (Politikens pressefoto).

Pave Johannes Paul II's fastebudskab 1986:

Tjen hverandre i kærlighed

Evangeliet giver os kærlighedens lov, der er så godt forklaret ved Jesu Kristi, den gode samaritaners, ord og eksempel. Han opfordrer os til at elske Gud og alle vore brødre og søstre, især dem, der trænger mest til det.

Næstekærligheden befrier os fra vor egoisme, den nedbryder vor selvtilstrækkeligheds mure, den åbner vore øjne for vor næste: for dem, der står os nær, for dem, der er os fjernere og til sidst for hele menneskeheden. Næstekærligheden er krævende, men også styrkende, for den er opfyldelsen af vort grundlæggende kristne kald og lader os deltage i Herrens kærlighed.

Den tid, vi lever i, er som enhver anden tid - nu som før - næstekærlighedens tid. Det mangler ikke på muligheder for at praktisere den. Dagligt vækker medierne vore øjne og vore hjerter ved at bringe os desperate nødråb fra millioner af vore brødre og søstre, der ikke er så godt stillede, som vi, men er ramt af naturkatastrofer eller af katastrofer, forårsaget af mennesker.

Det er vore brødre og søstre, der sulter, hvis legemer og sjæle bløder,

der er syge, fordrevne, flygtninge, ensomme, hjælpeløse. De rækker deres arme ud imod os kristne, som er rede til at leve efter evangeliet og dets store kærlighedsbud.

Vi er altså velinformerede. Men føler vi også, at det kommer os ved? Hvordan kan vi efter at have læst vor avis og set fjernsyn rejse afsted som ligeglade turister, og hvordan kan vi fælde domme over, hvad der sker i verden, uden samtidig at bryde op fra vort komfortable liv? Kan vi nægte at lade os ryste, forstyrre, nedslå eller bedrøve over disse millioner af mennesker, der også er vore brødre og søstre, skabte af Gud ligesom vi og kaldede til evigt liv ligesom vi? Hvordan kan vi forblive uberørte af børn med fortvivlede ansigter og kroppe, der ikke er andet end skind og ben? Kan vor kristne samvittighed forblive uberørt midt i denne verden, så fuld af lidelse? Har lignelsen om den barmhjertige samaritaner endnu meget at sige os?

Ved begyndelsen af denne fastetid, bodens, overvejelsens og godgørenhedens tid, appellerer Kristus endnu engang til

os alle. Kirken ønsker at være nærværende i verden, især i lidelsens verden, og den regner med jer. De ofre, I bringer, hvor små de end er, vil redde menneskelegemer og bringe nyt liv til sjælene, og udtrykket »kærlighedens

civilisation« vil ikke længe være uden mening.

Kærligheden tøver ikke, for den er udtrykket for jeres tro. Så åbn da jeres hænder og del med alle dem, der er jeres næste.

»Tjen hverandre i kærlighed!« (Gal. 5,13).

Materialemappe om fasteaktionen til menigheder og katolske skoler

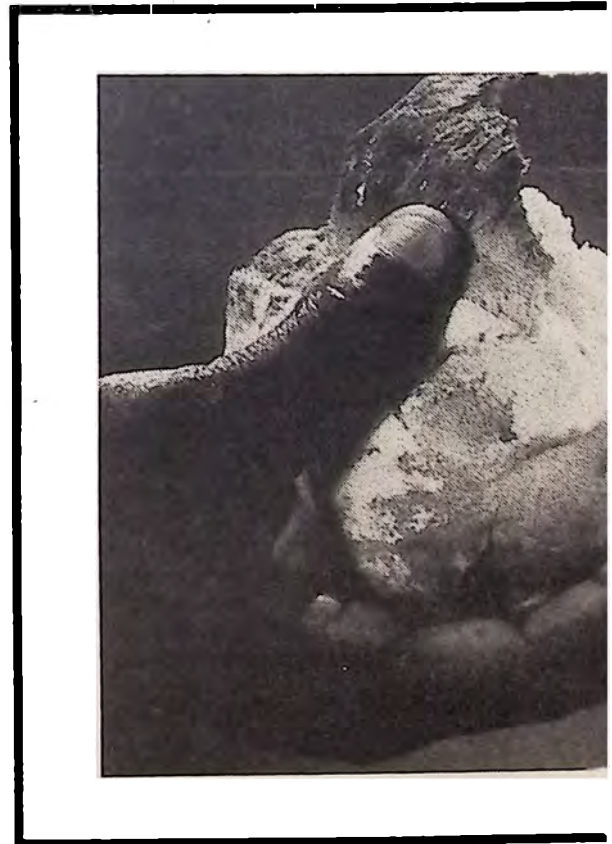
Temaet for Fasteaktionen 1986, som de nordiske biskopper har fastlagt, er »Uddannelse til arbejde«. Caritas Danmarks kontaktpersoner i menighederne og landets 24 katolske skoler har fået tilsendt en mappe med materiale, som kan bruges som en hjælp og inspiration til arbejdet for fasteaktionen 1986. Caritas Danmarks materialeudvalg, »Caskomat«, har sammensat mappen.

Caritas Danmark har i øjeblikket to projekter igang i Zambia og har derfor i mappen valgt at

fokusere på Afrika, men man understreger at også projekter i Indien og andre lande indgår i fasteaktionens store indsamling.

Materialet omfatter bl.a. en plakat, en sparebøsse, relevante tal om Afrika sammenlignet med tilsvarende i Danmark, uddannelsesforhold i Zambia, eksempler på Caritas-projekter, et spil om uddannelse, en u-lands-korsvej, forslag til brug ved messer m.v. En del af materialet bringes i »katolsk orientering« i fastetiden.

kk

bod

encer se nærmere på gler, som er tilpasset e har vedtaget de iarks vedkommende

foreskriver, at Askeonsdag og Langfredag skal overholdes som faste- og abstinensdage. Faste betyder en betragtelig reduktion af det, man spiser til daglig. Abstinens vil sige, at vi giver afkald på en speciel form for mad, drikke eller fornøjelse. De, som er over 18 år er forpligtede af fastebudet, indtil de fylder 60 år, mens alle over 14 år skal overholde abstinensbudet. Præster og forældre bør lære børn, som endnu ikke er bundet af faste- og abstinensbudet, betydningen af at praktisere bodens ånd.

4. Da hver fredag minder os om Jesu korsfæstelse, er den også en særlig bodsdag. Kirken foreskriver ikke, at man skal spise fisk om fredagen. Det har den aldrig gjort. Abstinens betyder at afstå fra kødspiser, ikke at spise fisk som erstatning. Men det, Kirken kræver efter den nye kirkeret, er at dens medlemmer på fredage skal afstå fra kødspiser eller anden form for mad, eller at de udfører en eller anden form for bod, fastsat af bispekonferencen.

5. I overensstemmelse med Kirkens ånd, minder Den nordiske Bispekonference de troende om for-

pligtelsen til fredagsbod og gør dem opmærksomme på, at boden kan opfyldes på en eller flere af følgende måder:

- Ved at afholde sig fra kødspiser eller anden form for mad.
- Ved at afholde sig fra alkohol, tobak eller andre former for nydelser eller fornøjelser.
- Ved at gøre en særlig indsats med hensyn til bøn i familien, deltagelse i den hellige messe, bøn foran Alterets Sakramente, eller ved at gå korsvejen.
- Ved at faste mere end sædvanligt; de penge, man således kan spare, kan man give til nødlidende, - enten hjemme eller ude.
- Ved at gøre en speciel indsats for mennesker, som trænger til vor hjælp, mennesker som er fattige, syge, gamle eller ensomme.
- Den form for bod, som vi vælger på almindelige fredage, behøver ikke altid at være den samme. Det er ikke en synd, hvis nogen ikke opfylder sin bodspligt på en eller anden fredag. Da bod imidlertid er en del af vort kristne liv, er det alvorlige forsæt om at gøre bod om fredagen dog forpligtende.

Vi stoler på, at de troende i Danmark vil gøre den forpligtelse til en hjertesag til minde om vor Herre Jesu Kristi lidelse og død.

Måtte fastetiden blive til velsignelse for os alle!

Hans Martensen

Fasteaktionen har brug for ethvert bidrag!

Mere end nogensinde har vi her alle lejlighed til at vise vor kristne solidaritet med vore brødre og søstre i den tredje verden, siger *Anne Lise Timmermann*, formand for Caritas Danmark, i sin opfordring til at støtte fasteaktionen. Temaet er i år »Uddannelse til arbejde«.

De seneste år har med al ønskelig tydelighed vist os, hvor vigtigt det er, at de unge får en uddannelse og får mulighed for at bruge deres viden i erhvervslivet.

Kundskab er magt

De unge, der får en uddannelse, har lettere ved at forme deres eget liv og fremtid. Uddannelse giver selvtilid og styrker de unges identitet. Initiativet styrkes og håbløsheden brydes.

I den tredje verden er problemerne trukket op med en meget kraftigere streg end hos os i den vestlige industrialiserede verden.

Selv om 250 millioner unge er analfabeter, er problemerne ikke løst, hvis disse unge fik lært at læse og skrive. Uden en uddannelse er disse unge især henvist til meget tilfældige jobs. De må flytte meget, for de må søge det tilfældige arbejde, hvor dette arbejde nu engang er at finde. Under sådanne levevilkår er det praktisk ret umuligt at forme sit eget liv og stifte familie. Det bliver et liv som flygtning - på flugt fra truende fattigdom, sult og nød.

Blandt de unge, der er hårdest ramt i den tredje verden må nævnes de unge piger. Mange millioner unge piger savner helt muligheden for at lære noget og få en uddannelse, og for at klare sig ud af fattigdommen og sulten drives de ud i prostitution.

Der er brug for ethvert bidrag til Fasteaktionen 1986.

Brug for enorme beløb

Caritas Danmark har altid prioriteret uddannelsesprojekterne højt og har gennem mange år kanaliseret mange midler til uddannelse, studiestipendier til den tredje verden, men der er brug for enorme beløb og en ekstraordinær indsats, hvis vi i den vestlige verden skal give den tredje verden en mulighed for en positiv udvikling.

Caritas Danmark takker alle hjerteligt for ethvert bidrag. Mere end nogen sinde har vi her alle lejlighed til at vise vor kristne solidaritet med vore brødre og søstre i den tredje verden.

»Hvad I har gjort mod en af disse mine mindste, har I gjort imod mig«.

Anne Lise Timmermann

Tal, der vækker til eftertanke

Af verdens 940 millioner unge (15-24 årige) er 735 millioner bosiddende i U-landene.

300 millioner unge er uden arbejde.

400 millioner unge lider af sygdom eller af følger af fejlernæring.

275 millioner unge har sociale problemer.

250 millioner unge er analfabeter.

Hvilke fremtidsudsigter har de unge i den tredje verden - på baggrund af sådanne tal?

- vil der være mulighed for en demokratisk politisk-sociologisk udvikling?

- vil de sociale forhold kunne bedres for alle?

- vil de sundhedsmæssige forhold blive udbygget?

- vil der være mulighed for at komme sultproblemerne til livs?

- vil der blive »overskud« til at kunne interessere sig for religion?

Svarene afhænger af den hjælp, de vestlige lande - d.v.s. vi - kan yde.

Vor hjælp kan og må ikke vedblivende være i form af »nødhjælp«; nødhjælp er og vil fortsat være påkrævet i akutte nødsituationer, men nødhjælp over en længere periode virker uhensigtsmæssigt, den fratager de nødlidende selvbestemmelsen, gør dem passive overfor initiativ og gør dem afhængige af I-landenes bistand.

Kristen solidarisk hjælp til den tredje verden må nødvendigvis bygge på respekten for de nødlidende og være en hjælp-til-selv-hjælp. Den fratager dem ikke deres initiativ, men styrker det. Den styrker selvbestemmelsesprocessen og den søger at hindre, at de nødlidende bliver afhængige af hjælpen, der ydes.

Oliemesse i domkirken

Messen, i hvilken katekumen- og sygeolien bliver velsignet og krisam indviet, fejres i år lørdag den 22. marts kl. 16.30 i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade, København. Messen, som

biskoppen koncelebrerer »med præsterne fra de forskellige egne i bispedømmet« er »en tilkendegivelse af præstedømmets fylde og et tegn på præsternes nære forbindelse

med biskoppen«.

Det er ønskeligt, at så mange som muligt fra menighederne møder op til denne messe.

Bestemmelser for modtagelse af påskekommunionen 1986

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og Kirkens liv. Kirken har derfor siden middelalderen pålagt de troende

som et minimum at modtage Alterets Sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse iblandt os.

Tiden for modtagelsen af påskekommunionen strækker sig fra palmesøndag, den 23. marts til pinsesøndag, den 18. maj 1986.

Redemptoristerne planlægger fremtiden

Redemptoristernes viceprovincial i Danmark beretter om det nylig afholdte verdensmøde

Søndag d. 20. oktober ankom 108 redemptorister fra hele verden: (vice)provincialer og valgte repræsentanter til deres ordens højeste gremium, generalkapitlet i skolebrødrenes store hus langt ude ad Via Aurelia i Rom, og i fem uger svirrede huset af alverdens sprog, officielle forhandlingssprog var dog kun engelsk, fransk og spansk.

Hvor står ordenen i dag?

Kapitlet satte sig som mål at undersøge ordenens faktiske situation for således at kunne fastlægge retningslinier og finde nye veje for den nærmeste fremtid.

Arbejdsprogrammet bestod af 3 etaper, svarende til det kendte skema: se - vurdere - handle.

Se: Hvor står vi? (Dermed gik de første to uger). Som led i kapitlets forbedrelse var der blevet dannet fem regioner: Den nordeuropæiske: Østrig, Danmark, Tyskland, Holland, England og Irland.

Resten af Europa: Belgien, Strasbourg, Frankrig, Svejts, Spanien, Italien, Tjekkoslaviet, Polen og Ukraine.

Den nordamerikanske region: Latinamerika, Afrika og Asien.

Hver region fik en dag til rådighed for at berette om situation, liv og virke i de enkelte ordensprovinser.

Igen viste det sig, hvor lidt »man« ude i den store verden aner om kirkens vanskelige situation i den nordiske diaspora; derfor

gjorde beretningen derom et dybt indtryk. Man så i forholdene i Danmark en »profeti«: »Det I oplever allerede nu, det kommer også til vore lande: et fuldstændig sækulariseret, afkristnet samfund«.

Gribende var beretningerne fra østlandene. Man bliver tavs, når en medbroder, som er blevet tortureret og har været i Sibirien, taler om den kristne glæde.

Redemptoristernes Popieluszko

Nu har redemptoristerne også deres »Popieluszko«, idet en filippinsk confrater, p. Rudy Romano, den 11. juli i år blev bortført af ukendte. Man ved kun, at han endnu lever, eller bedre: vegete-

rer, så medtaget er han allerede af torturen. Hans provincial fortalte, at p. Romano engang sagde: »De fattige har ingen røst her. Den må jeg være. Jeg repræsenterer Kristus blandt de fattige. Og han var klar over risikoen, han dermed løb. Lige fra paven, hans nuntius i Manila, ordenens generalforstander, provincialer blev der sendt over 10.000 protestskrivelser til regeringen. Og provincialen sluttede sin beretning med ordene: »Jeg er stolt over at være redemptorist. Vore myndigheder ved nu, at hvis de rører én redemptorist, så rører de over 6.000!«

Vurdere og handle

Vurdere: Hvad er det for et ordenssamfund, vi har for øje, set i relation til vor tid og omverden?

Handle: Hvordan realiserer vi vort ideal i de nærmeste 6 år (indtil næste generalkapitel)?

Kapitlet valgte også en ny generalforstander: det blev p. Juan Manuel Lasso de la Vega Miranda fra Spanien, 49 år.

Generalforstanderen har et råd på 6 konsulter, rådgivere. Ingen af de hidtidige rådgivere blev genvalgt. Det nye råds medlemmer kommer fra: Vesttyskland - Sydafrika - Filippinerne - Brasilien - USA - Italien. Det kalder man vist for et »mægtigt gennemtræk«. Vi redemptorister her i landet glæder os til de nye signaler og den inspiration, vi kan forvente.

p. Stefan Huber, viceprovincial.

Meddelelser fra Bispekontoret

Nyt om lægfolk

Lærer Winnie Mortensen er pr. 1. januar 1986 udnævnt som konsulent for bispedømmets ungdomsarbejde for perioden indtil 1. august 1988.

Søster Hermengild Gerick af Søstre af det dyrebare Blod er pr. 1. november 1985 udnævnt til pastoralassistent for menighederne i Rønne og

Åkirkeby for perioden indtil 1. august 1988.

Fru Marie-Christine Pedersen er pr. 1. januar 1986 udnævnt til koordinator for gruppen af de fransktalende katolikker i Hovedstadsområdet samt til gudstjenesteleder for samme gruppe, foreløbigt for perioden indtil 1. januar 1987.

Nyt om præster

Provincialerne for Franciskanerordenens Germaniske Konferens (de brune Franciskanere) har tilkendegivet deres ønske om at oprette et franciskanerkommunitet i Danmark. Det første medlem af komunitetet, pater Hendrikus van Genuchten OFM, er ankommet til Danmark og har taget foreløbigt ophold i Stensballe Kloster i Horsens.

Pater Lorenzo Del Zanna S.J. er af sin orden blevet frigjort fra sin arbejdsopgave i Italien og er pr. 1. december 1985 vendt tilbage til Danmark. Han har genoptaget sit tidligere arbejde som præst for de italiensktalende katolikker i Danmark.

Pastor Hans Esmark er pr. 15. oktober 1985 udnævnt som ansvarlig præst for menigheden ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted for perioden indtil 1. august 1986. Han fortsætter i sit embede som sognepræst for menigheden i Hillerød.

Embedsperioden for pater Karl Smeenk O.M.I.

som sognepræst ved Jesu Hjerter Kirke i Randers er blevet forlænget fra 16. januar 1986 for perioden indtil 1. august 1987.

I stedet for den hidtidige liturgikommission, hvis mandat er udløbet, har biskoppen udnævnt pastor Guido Kreienbühl til liturgisekretær for bispedømmet for perioden indtil 1. august 1988.

Da mandatet for den hidtidige kommission for præstelønninger udløb den 31. december 1985, har præsterådet i overensstemmelse med kommissionens vedtægter indstillet pastor Guido Kreienbühl og pastor Henri Kerkhofs O.Præm. som medlemmer af den nye kommission. Sammen med disse har biskoppen udnævnt pastor Jørgen Erichsen til at udgøre kommissionen for præstelønninger for perioden indtil 1. januar 1988.

Pastor Peter Nissen er pr. 2. oktober 1985 udnævnt til defensor vinculi i Den kirkelige Domstol for perioden indtil 1. august 1988.

Leo Michael Kertz O.M.I. 50 år

Fødselsdagsfest i Skt. Maria sogn i Aalborg

24. februar fejrer Sct. Maria sogn i Aalborg og hele Nordjylland sin sognepræst på hans 50 års fødselsdag. Der begyndes med messe i kirken kl. 9. Derefter er der åbent hus i præstegården til kl. 14.

Leo Kertz blev født 24. februar 1936 i Missouri

USA, indtrådte i Oblatfædrenes orden 1957, blev præsteviet 1963 og gennemførte sine filosofiske og teologiske studier i Missouri. 1963 kom Leo Kertz til Danmark. Her har han virket som præst eller sognepræst ved Vor Frue Kirke i Herlev, Jesu

Hjerter Kirke i Randers, Sct. Antoni Kirke i Brønshøj og ved Sct. Kjelds Kirke i Viborg. I 1982-83 gjorde han en afstikker til Nuuk i Grønland. Oktober 1984 blev Leo Kertz udnævnt til sognepræst ved Sct. Maria Kirke i Aalborg i et sogn der strækker sig fra Skagen til Hobro, fra Frederikshavn til Thisted.

Det første år var han eneprester i dette udstrakte sogn. Han tog fat på opgaven med stor energi. En vis entusiasme for bilkørsel har været et stort plus. Han har med stor omsorg taget sig af de mange flygtninge fra Vietnam og Polen, som er i menigheden, og har hjulpet dem til at finde deres plads i kirkens fællesskab.

Med sine korte, enkle, livsnære prædikener lader han ordets forkyndelse indgå i messens fejring på en levende og engagerende måde. Fra november 1985 har han fået en tiltrængt assistance af sin ordensbroder Allen Courteau. Den katolske menighed i hele Nordjylland ønsker sin sognepræst hjerteligt tillykke og glæder sig til samarbejdet i de kommende år.

Per Dolmer

Leo Kertz O.M.I.

Norsk feministteolog indbudt af Københavns Universitet

Kari Børresen kommer til København

Efter indbydelse fra Institut for Systematisk Teologi ved Københavns Universitet kommer den kendte norske feministteolog dr. phil. Kari Børresen til København 10.-23. marts i år.

Lektor Peder Nørgaard-Højen fortæller, at ved en indledningsforelæsning er det Kari Børresens hensigt at tale om »Ideologi og eksistens, kvindelige mystikere«. Hun vil her behandle deres overlevelsestrategi, dvs. hvorledes tilpasning til traditionelt kristent kvindesyn allige-

vel muliggør magt, indflydelse, nyskabning. Som eksempler vil hun bruge Héloise, Hildegard af Bingen, Katerina af Siena (muligvis Birgitta), Julian af Norwich og Teresa af Avila. Hun har tænkt sig titlerne: »Julian af Norwich, en kvindeteologisk formor«. »Teresa af Avila, reformator og kirkelærer«.

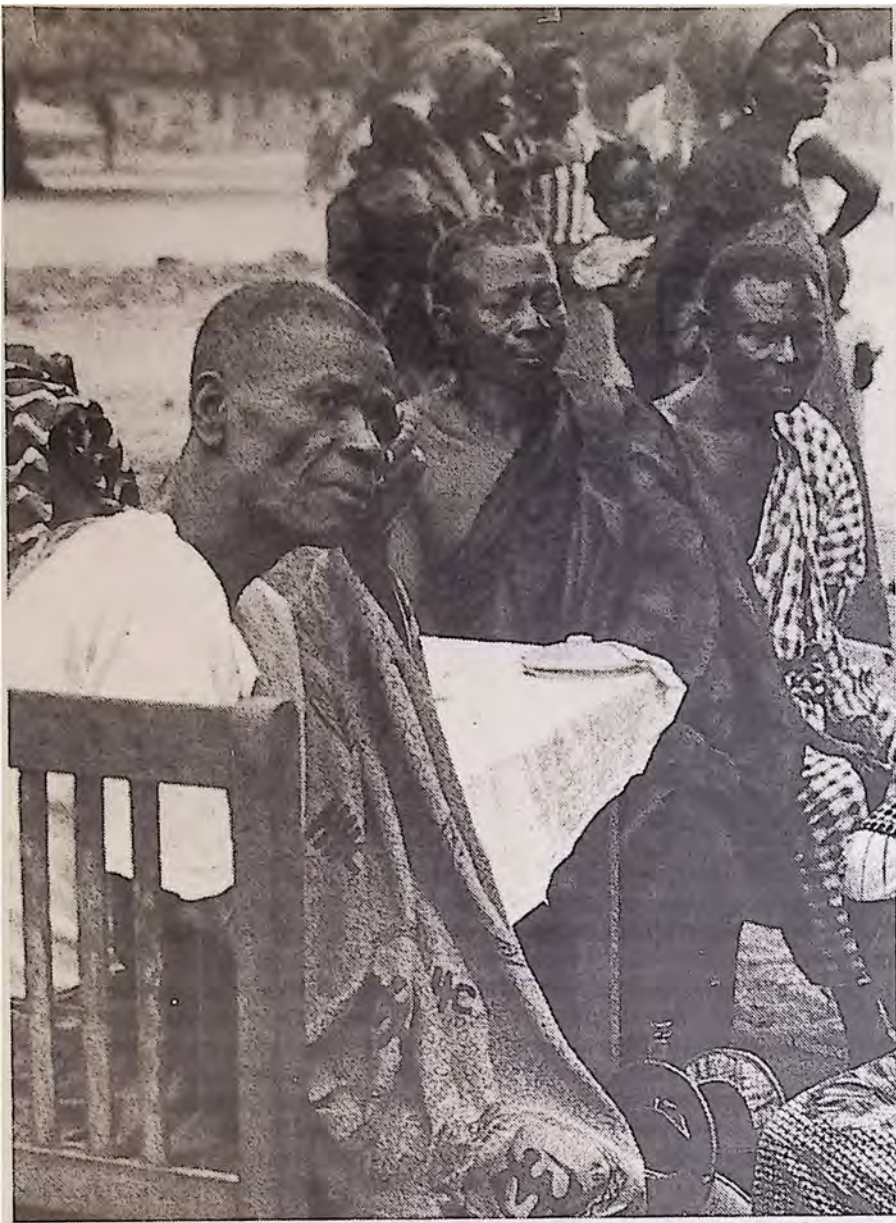
I DKKF-Nyt, nr. 4, 1985 fortalte Simone Pedersen om Kari Børresens besøg i Århus i efteråret 1985. Hun holdt her tre forelæsninger, bl.a. om

Jomfru Maria og Teresa af Avila. Teologerne strømmede til, især de kvindelige.

I Århus arrangerede den stedlige økumeniske kvindegruppe en aften med hende. Aftenen begyndte med en økumenisk gudstjeneste ledet af en kvindelig præst fra folkekirken og med en katolsk prædikant, Eva Norden-toft.

Mon noget lignende kan arrangeres i København?

Ruth Plum

Mission - og respekt for andres kultur

Kirkens missionsarbejde slår kun rødder hos et folk, hvis missionen respekterer og tilpasser sig den kultur, man vil evangelisere, siger Det andet Vatikanconcil. Det blev igen understreget af biskopper fra Afrika og Asien under Verdensbispesynoden i Rom i november-december i fjor. I 300-året for nordmanden Hans Egedes fødsel (31. januar 1686) kan det være gavnligt at sætte nogle spørgsmålstegn ved Hans Egedes og vor egen sans for eskimoernes kultur og religion.

»Alt, hvad der findes af godt og sandt hos dem (læs: i andre religioner) betragter kirken som en forberedelse for evangeliet og som en gave fra ham, der oplyser ethvert menneske for, at det engang kan have evigt liv«. Således står der i koncilets konstitution om Kirken («Folkenes Lys» kap. 2, del 3, nr. 16-17). Og videre: »Ved sit arbejde bevirker kirken, at alt, hvad der findes sået af godt i menneskenes hjerter og sind, såvel som i folkenes egne riter og kulturer, så langt fra at gå til grunde, tværtimod heles, løftes op og fuldendes til Guds ære«.

At virkeliggøre koncilets tekst kræver ikke blot

en åben og positiv indstilling hos kristne, men nødvendiggør også et nøje kendskab til den religion og den kultur, man har med at gøre. Hvad var det så i eskimoernes »egne riter og kulturer, som, så langt fra at gå til grunde, tværtimod skulle heles, løftes op og fuldendes til Guds ære«? Jeg vil anbefale et par bøger, der kaster nyt lys over eskimoernes religion.

I 1975 udgav Lasse Brandstrup sammen med Hanne Josephsen bogen »Eskimoerne - en tekst-collage om religion og eksistens«. I 1985 udkom Brandstrups bog »Dyrenes liv og død« hos Borgens Forlag. Heri skildres religionen, ikke blot som den

var hos grønlandske eskimoer, men også hos eskimoer i Nordcanada, Alaska og Nordsibirien.

»Ingen anden kultur kender så bratte overgange fra overflod til mangel. Svinger fangsten, forvandles bopladsen til en koncentrationslejr, hvor udhungrede, frysende, forhuttede eksistenser søger efter en sidste rest af noget spiseligt. Hvordan kan de arktiske folk bevare livsmotet under misfangstens stadige trussel?«, spørger Finn Jacobi i forordet til bogen. Religionen angiver, hvad fangersamfundet skal gøre, når tilværelsen er ved at bryde sammen og alt trues af livsødelæggende kaos.

Hvad stiller eskimoerne op, når jagtdyrene udebli- ver? Når de bliver jaget og dræbt, kommer jagtdyrene på besøg i menneskenes land. Det er noget, de gerne vil, fordi de her bliver hædret som velkomne gæster i de riter, der er forbundet med jagten. Senere vender de dræbte dyr tilbage til deres eget land,

får nye legemer og er så igen rede til at aflægge besøg i menneskenes land. Hvad kan hindre, at dyrene besøger menneskenes land? Dyrene bliver borte når mennesker på bopladsen har krænket nogle af de tabuer, som på éngang besværliggør og letter livet. Når tabuer krænkes, holder Dyrenes Beskytter, Havets Moder eller Måne- manden jagtdyrene tilbage. Her hjælper bønner og ofre ingenting. Åndemåneren, angakokken må i en åndelig séance rejse til og kæmpe med Dyrenes Beskytter, rense ud og befri Dyrenes Beskytter for snavs og utøj, som det ene øjeblik er lig med menneskers overtrædelser og tabuer, i næste øjeblik forvandles til jagtdyr.

Vendt tilbage fra sin rejse i séancen angiver angakokken, hvilke tabuer, der er blevet krænket. Idet de skyldige med ord bekender deres overtrædelser for hele bopladsen, bliver alt godt igen. Kaos er besejret, kosmos, den ordnede og derfor smukke tilværelse er vendt tilbage. Jagtdyrene kommer igen.

Spændende bog

»Dyrenes liv og død« er en bog, som ikke mindst i gymnasiet og HF yderligere kan gøre undervisningen i eskimoisk religion spændende, dels fordi den har et klart sigte, dels fordi den rummer en samling nyttige tekster fra hele det eskimoiske område, men måske især fordi den med sin skildring af tabubrud, der som et syndefald ødelægger den gode verden, peger ud over sig selv og hen imod en kristen livsopfattelse med skabelse, syndefald og livets genoprettelse. Eskimoernes religion gjorde livet værd at leve, selv når det blev truet af kaos og undergang.

Idet man ved læsningen fanges ind og fængsles af eskimo-fangeres forståelse af livet, chokeres man over den manglende forståelse, der kommer stærkt til udtryk i tekster af kristne europæiske missionærer, bl.a. Hans Egede og hans sønner. Skal man forkynde den kristne tro, må man kende modtagerens tankegang og religion godt. Det burde have været tilfældet for kristen mission blandt eskimoer. Det bør i dag være tilfældet i vort møde med andre religioner og kulturer, også når de kommer til os med flygtninge, hvad enten disse allerede er kristne, eller er muslimer, buddhister eller hinduer.

Per Dolmer

Polygami

*Tålmodig pædagogik i stedet for ubønhørlige krav
Umenneskelighed, der ikke har spor med kristendom at gøre*

Innsbruck (KIPA) - Den afrikanske moralteolog *Benezet Buto*, der er professor ved det katolske fakultet i Kinshasa (Zaire) går ind for, at kirken praktiserer en »tålmodig pædagogik« over for problemet polygami.

Han finder det uforståeligt, »ja, næsten ansvarsløst, at en mand, der er gift med flere kvinder, skal skille sig radikalt fra sine koner med undtagelse af én - efter hans eget valg. Dette krav opretholdes samtidig ubønhørligt af kirken og medfører i mange tilfælde, at de koner der sendes bort, behandles med en umenneskelighed, der ikke har spor med kristent sindelag at gøre. Professor Buto er indforstået med, at døbte unge ugifte mænd derimod er forpligtede til at leve monogamt, altså må nøjes med at gifte sig med én kone.

Efter Butos opfattelse fører dette ubønhørlige

krav om monogami til en nedbrydning af ægteskabet og fremmer såvel konkubinaten og prostitutionen som det uhyre udbredte »nye, hemmelige polygami«. Dette fremgår af en undersøgelse, der er gennemført på foranledning af de østafrikanske biskopper. I Zaire er det selv blandt højtstillede og veluddannede mænd almindeligt, at de har en kone nummer to uden den officielle hustrus viden.

Professor Buto beretter desuden, at der nu også i det sydlige Afrika er spirer til en afrikansk befrielsesteologi. At en sådan teologi opstår og udvikles i afrikanske lande med en sort befolkning, der lider under diktatur og udnyttelse, betragter Buto, der er en af Afrikas førende teologer, som uhyre ønskværdigt. Han fastslår dog, at ikke-volds princippet altid må gøres gældende.

Bispekonference i Oceanien på vej

Port Moresby (KIPA) - De nationale bispekonferencer i Australien, New Zealand, Stillehavet og Papua-Newguinea/Salomonøerne vil danne en oceanisk bispekonference i lighed med CELAM

(Sydamerika), SECAM (Afrika) og FABC (Asien). Man håber på, at man på denne måde i fællesskab kan løse problemer, der vedkommer hele regionen og ikke blot de enkelte lande.

Seneste statistik om verdensreligionerne

Rom (KIPA) - En oversigt over verdensreligionerne viser, at 30% af verdensbefolkningen er kristne: Katolikker, protestanter og ortodokse udgør 1,4 milliarder kristne over for 3,3 milliarder, der tilhører andre religioner.

Katolicismen tegner sig for 825 millioner, islam for 700 millioner, hinduismen for 600 millioner. Protestanterne udgør 400 millioner, mens de ortodokse er den mindste kristne gruppe med 160 millioner

tilhængere.

De 825 millioner katolikker fordeler sig på følgende måde. I Nord- og Sydamerika bor 409 millioner katolikker (63% af befolkningen). De 275 millioner europæiske katolikker udgør 40% af befolkningen. I Oceanien er 6 millioner (26% af befolkningen) katolikker. I Afrika bor 66 millioner katolikker (17,5%). De 69 millioner asiatiske katolikker udgør kun 2,5% af hele befolkningen.

Firmander på eventyr i Rom

Unge fra menigheden i Århus på pilgrimstur

I skolernes efterårsferie var vi et hold firmander fra Skt. Knuds Skole og Sogneundervisningen i Århus, der drog på pilgrimsrejse til Rom. 10 elever og fem voksne tog nattoget til København og fløj fra Kastrup. I Rom boede vi lige ved Tiberen på hotel Ponte Sisto med en dejlig gårdhave med palmer og springvand.

Rom har ca. 450 kirker, hvoraf vi så nogle få udvalgte, først og fremmest naturligvis Peterskirken fra krybt til kuppel, pavegravene og apostlen Peters sarkofag. I Maria degli Angeli bad vi rosenkrans sammen. Vi så »bambinoen« i Maria in Aracoeli, St. Pietro in Vinculi med nogle kæder, man mener Peter har været fængslet med. Vi så Maria Maggiore, hvor

evangelisten Matthæus siges at ligge begravet, St. Croce kirken med relikvier fra Jesu kors og den pragtfulde Il Jesu, jesuiternes hovedkirke med Ignatius' sarkofag. I huset ved siden af var hans værelser omdannet til kapel, og her bad vi for alle jesuitter. I Dominikanernes kirke, St. Maria sopra Minerva, lå St. Catharina af Siena i sin glaskiste under højalteret.

Alle kirkens paver

Den ældste kirke, vi så, var San Clemente fra det 3. årh., bygget over det hus, kirkens pave nr. 4, Clemens, havde boet i i det 1. årh., og den var igen bygget oven på et hedensk Mitratempel. Selvfølgelig var vi også ude i St. Paulskirken, bygget over det sted, hvor Paulus blev

hålhugget. Her var der en frise hele kirken rundt med portrætter af alle kirkens paver helt tilbage til Peter.

Den hellige trappe

Vi spiste på små steder rundt om i Rom og oplevede den store bys myldrende liv. Og vi så en masse andet, men det ville fylde en hel bog at beskrive. Lidt af det: Campo di Fiori (grønttorvet), Piazza Navona med de store springvand, Trevifontænen, Capitol med Marc Aurelius, ulven med Romulus og Remus, det »mamertinske fængsel«, hvor Peter en tid sad fængslet, den »spanske trappe«, Piazza del Popolo, det ældgamle Pantheon og byen Tivoli uden for Rom med villa d'Estes 3000 springvand.

Louise Rasmussen, 8 y og Michael Kolodnicki, 8 x fik som alle øvrige danske deltagere en rosenkrans af paven. Louise holdt en lykønskningstale på engelsk til paven i anledning af 7-årsdagen for hans valg. Michael overrakte blomster i røde og hvide farver.

På Via Appia besøgte vi St. Sebastian basilikaen og dens katakomber og den lille kirke »Quo Vadis« i nærheden. En stærk oplevelse var den »hellige trappe«, der siges at være den, Jesus gik op ad i Jerusalem til Pilatus, og som kejser Konstantin moder, St. Helena, havde hjembragt. Den trappe besteg vi på knæ, mens vi bad hver for sig. Det tidligere fængsel og paverens tilflugtssted i middelalderen, Engelsborg, passerede vi, var i Colosseum, og i forhallen til St. Maria in Cosmedin prøvede vi »sandhedens mund«, uden at nogen mistede sin hånd!

Til sidst: De tre bedste oplevelser var: Søndags-

messen i Peterskirken, hvor vi fejrede de slaviske folks apostle, Metodios og Cyrillos, og hvor kanon blev sunget skiftevis på latin og forskellige slaviske sprog og melodier. Vi havde pladser helt oppe ved alteret, og der var tusindvis af mennesker. Senere den store offentlige audiens på Peterspladsen, også med tusindvis af mennesker, hvor vi svingede Dannebrog, da vor gruppe blev nævnt.

Deltog i pavens privataudiens

Turens højdepunkt var vor deltagelse i pavens tidlige morgenmesse i hans kapel i Vatikanet og den efterfølgende privataudi-

ens, hvor paven gav sig tid til at tale med os alle og forærede hver af os en rosenkrans. Louise Rasmussen fra 8y holdt en lille lykønskningstale på engelsk (det var 7-årsdagen for hans valg), og Michael Kolodnicki fra 8x overrakte blomster i de polske og danske farver: røde/hvide.

Da vi skulle hjem, var flyet tre timer forsinket, men alle kom uskadt hjem, ingen var blevet bestjålet, ingen blevet væk. Vi var tilbage i Århus kl. 1 om natten, trætte, men lykkelige og fyldt med indtryk.

Louise Rasmussen
Krizstina Reznecki
Mette Rathlev

8y Skt. Knuds Skole, Århus

»Men jeg siger jer . . .«

Nyt hefte i serien »Ånd og Liv«

Titlen er taget fra Bjergprædikenens seks antiteser, hvor Moselovens bestemmelser sættes i relation til Jesu lov, og det er også den røde tråd i en af de sidste af »Ånd og Livs« publikationer - som sædvanlig et lille handy hæfte - overkommelig at læse.

Læserne må være folk, der er nogenlunde hjemme i den terminologi, som åbenbart er gængs i »Ånd og Livs« skrifter, selv om disse ikke sigter mod fagfolk. Man skal være vant til at læse den slags litteratur og kunne »de rigtige ord« - jeg var lige ved at sige: at kende den religiøse jargon. Der tales nok så abstrakt om »den sande frihed«, som »lyder loven uden lov«. Den skolede, kirkevante kan få noget ud af det, men den ikke-skolede mangler eksempler.

I vore dage er vi ligesom de orientaler, Bjørn Højbo beskriver: »Man må gøre sig klart, at de havde overordentlig svært ved at tænke abstrakt«. »Derfor fortæller de hellere historier, der illustrerer en holdning«.

Lynkursus i åndshistorie

Den kirkefremmede, den som ikke er inde i den katolske jargon, den for hvem mange religiøse begreber er nul-ord, savner det, som orientaleren fik, da Jesus forkyndte Gudsriget. Der er meget kon-

kret og oplysende at hente i Højbos indlæg, hvor man får et lynkursus i de åndshistoriske synspunkter, hvormed man gennem tiderne har nærmet sig bjergprædikenen. Vi stifter bekendtskab med Tolstojs holdning til Albert Schweizers og Dietrich Bonhoeffers. Spændende læsning, men man skal nok læse det med en blyant i hånden, så man kan fastholde nogle kernepunkter - og det gælder i øvrigt også de øvrige forfatters indlæg.

Menneskets situation her og nu

Især i Elsebet Kielers indlæg bliver der sagt mange vægtige ting om menneskets situation her og nu - med udgangspunkt i den franske forfatter Malraux' kendte roman »Menneskets lov«: resignation kontra menneskets livslængsel - forfald kontra vækst - død kontra liv - og derfra videre over i Bjergprædikenens anliggende: facade, juristeri, selvretfærdighed kontra Gudsrigets grundlov. Ikke gribe til selvforsvar eller selv-tægt på andres bekostning, at være retsindig nok til at holde sin egen selvopholdelsesdrift i tømme for at drage omsorg for andres, råd til at slette det onde, andre har gjort én, for at give dem en ny chance.

Det er ikke nok »at være loyldig borger og

betale enhver sit«. Det drejer sig om »at skifte midtpunkt«. En livslang kamp for at blive fattig i ånden og give plads for Gud.

L.-M. Dewailly O.P. uddyber problematikken omkring Jesu forhold til Loven. Heri pointeres det, at Jesus hele sit liv var jøde med alt, hvad dette indebar i hverdagen, i synagogen, i templet, han udtalte sig aldrig imod Loven, tværtimod, han ville ikke nedbryde, men opfylde Loven. Denne radikaliserende kommer tydeligt til udtryk i Bjergprædikenens seks antiteser.

»Ånd og Liv« i et bind

Hæftet slutter med nogle citater fra Meliton af Sardes (ca. år 170), Augustin m.fl., som dels afrunder hæftets emne, dels bringer emnet ind i den kirkelige tradition, der gennem 2000 år har forholdt sig til det som Jakob (1,25) kalder »kærlighedens lov« eller »den kongelige lov« og Paulus (Rom 8,2) »livets ånds lov i Kristus Jesus«.

Det var måske en idé, at »Ånd og Liv« mange hæfter en gang blev redigeret i relation til hinanden og udgivet som ét bind. Det ville være en virkelig vægtig andagts- og betragtningbog - ja, en slags voksenkatekismus.

Ole Meyer
(forkortet af red.)

Møder og arrangementer

Ingen højmesse

På Maria Bebuelsesdag tirsdag den 25. marts fejres ingen højmesse i Skt. Josephs kirke på Strandvejen i København.

K. Geertz-Hansen.

Caritas-projekt

Menigheden i Johanneskirken i Søborg har haft mini-bazar i december samt løbende amerikanske lotterier. Beløbene går til hospitalsenge til Araya i Libanon. Amerikansk lotteri, blå sedler er trukket nr. 134. Gevinsten er udleveret. Indsamlingen fortsætter.

Julemarked i Bistrup

Hvorfor havde Nordvanggaard i Bistrup intet julemarked i 1985? Vi har haft mange forespørgsler og vil derfor prøve at nå det i 1986. Men det afhænger af medarbejdere og materialer!

Hvem vil støtte det fine hjælpearbejde, som søstre udfører i Zaire? - et hjem for ældre og syge mennesker, deruden søstrenes og vor yderst beskedne hjælp ville være overladt til en kummerlig tilværelse ofte med døden til følge! Meld jer til basarkomiteen - kom med gode ideer og flittige hænder. Et godt resultat afhænger af din hjælp.

Basarkomiteen på Nordvanggaard.
Henv. til sr. Neophita 02-81 03 78 el. 81 00 96 el. fru Ebba Aae 02-81 31 33.

Reserver den 26. februar

- for da kommer pastor Maya Holst og fortæller og viser lysbillede om sin tid hos Mother Theresa i Indien.

Vi starter med en fællesmiddag kl. 18 på skolen Institut Sankt Joseph, Dag Hammerskjølds Allé 17, 2100 København Ø. (kr. 20 for mad og kaffe) drikkevarer kan købes. Foredrag ca. kl. 19.30.

Kom og vær med til en hyggelig onsdags-aften.

Alle er velkomne!

Tilmelding: 01-22 85 34 Græthe Dohm.

En gruppe Kvinder fra Danmarks Katolsk Kvindeforbund-København

PS! Næste »onsdagften« er den 9. april, hvor Simone Pedersen giver friske rejseindtryk fra Indien.

Katolsk Arbejderaktion - Danmark

afholder 52. retræte d. 8. og 9. marts 1986 på Magleås.

Retrætens emne er: Jesu person.

Retræteleder: Dr. theol. Richardt Hansen.

Pris: 250 kr. Det er muligt at få halv eller hel friplads for socialt dårligt stillede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv., 2100 København Ø, tlf. 01 29 51 10 ml. kl. 17-19.

Alle, der er interesserede i vort apostolat er velkommen.

»Hvem mener folk, at menneskesønnen er?« og hvem tror I, at han er? Det spørgsmål er lige så relevant i dag som på Jesu tid.

Dr. theol. Richardt Hansen vil redegøre for den historiske og bibelske Jesus, for at vi i dag kan genkende ham i vor tro og møde ham i vort medmenneske.

Kursus i ministerialbogsføring III. m.

Katolsk Bispekontor indbyder til kursus i ministerialbogsføring m.m. på Sostrup Kloster ved Grenå i dagene 3. til 6. marts. Hovedforedragsholder bliver kordegn Henning Holst. Desuden vil biskop Martensen, generalvikar Lars Messerschmidt og koncerthef Inger Saxild gennemgå en række forhold inden for kirkenes administration og økonomi. Se lævrigt artiklen i «katolsk orientering» nr. 2 side 3. Tilmelding og øvrige oplysninger hos Annelise Kristensen på Katolsk Bispekontor, tlf. 01-11 60 80.

Det sker på Magleås:

Søndag den 16.2. til søndag d. 23.2.
Plenarmøde for den Nordiske Bispekonference.

Fredag den 28.2. til søndag d. 2.3.
Kristen meditation med Grethe Livbjerg.

Tirsdag den 4.3. til fredag d. 7.3.
Direktoratet for Gymnasieskoler og HF holder engelsk midtvejskursus.

Lørdag den 8.3. til søndag den 9.3.
Katolsk Arbejderaktion holder retræte.

DUK-kalender

Årsmøde den 28.2.-2.3. 86 på Ørborgen.
For 2 delegerede/valgte repræsentanter fra hver lokalforening/menighed. Indkaldelsen udsendes i december. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. (dog 150,00 kr. for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding.

Firmelsesweekend den 21.-23.3. 86 på Ørborgen.
For kommende konfirmander fra Jylland/Fyn. På Myretuen i Bastrup for konfirmander øst for Storebælt. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest den 10.3. 86.

Påskelejr den 26.-31.3. 86 på Ørborgen.
For alle interesserede:
pris 280.- for voksne
Pris 230.- for 11-14 år
Pris 180.- for 3-10 år
Pris 140.- for 0-2 år
og 90.- (dog 150.- for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen.
Betaling ved tilmelding senest d. 1.3. 86.

Pastoralenhedskursus den 4.-6.4. 86 på Magleås.
For 2 repræsentanter fra hver menighed, som har med det lokale børne- og ungdomsarbejde at gøre. Indbydelse udsendes. Pris 200,00 kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Betaling ved tilmelding senest den 17.3. 86.

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Ørborgen.
For alle ledere på DUK's sommerlejre i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Ørborgen.
For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Kirkekoncert

i Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64 tirsdag den 25. februar kl. 19.30.

På programmet står værker af bl.a. Anton Dvorák (nogle bibelske sange) og J. H. Schein. De medvirkende er: Preben Rensstrøm, tværfløjte, Ole Alsøe, bas, et blokfløjteensemble, Rolf Tønshoff, orgel. Fri entré.

Retræteweekend på Magleås

Fra fredag d. 21. marts (aftenkaffe kl. 20) til søndag d. 23. marts (efter frokost).

Kærlighedens Pris.
Som indledning til den Stille Uge grunder vi over lidelsens mening.

Retræten er åben for alle der vil bruge en weekend til at tænke over denne vigtige side af Jesus såvel som af vort eget liv.

Retræten vil forløbe i en vekselvirkning mellem oplæg - udveksling - stilhed - Gudstjeneste og mulighed for at nyde naturen.

Retræteleder er sr. Emma Martensen C.S.J. og pater G. Grünwald S.J.

Pris for ophold:
Pro person i dobbeltværelse kr. 380.- (alt incl.).
Pro person i enkeltværelse kr. 420.- kr. (alt incl.).
Tilmelding bedes foretaget direkte til Magleås, tlf. 02 81 07 15, bedst kl. 10-16.

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra Skærtorsdag d. 27.3. til Påskesøndag d. 30.3., evt. til Påskemandsdag d. 31.3..

Ledelse: Pater Anton Dekkers S.J. og pater August Ziggelaar S.J.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen har vist, at deltagere foretrækker et program der ikke er lagt for stramt. Der vil dog være tilbud om gruppesamtaler.

Alle der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden «Magleås venner» o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 550.- til og med påskesøndag kl. 14.00 - og kr. 680.- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejse dagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås' sekretariatet på hverdage mellem kl. 10 og 15 på tlf. 02-81 07 15 eller skriftligt til Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Styrelsen for Magleås

Biskoppens Sostrup- retræter 1986

Tema: Bibelen - Guds Ord.
1. uge: sø 22. juni kl. 19 - lø 28. juni kl. 11.30
2. uge: sø 29. juni kl. 19 - lø 5. juli kl. 11.30
Nærmere oplysninger snarest.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Friendship eventual marriage

Smart and presentable Indian Catholic girl, 30 years of age, English speaking, living in India. Should be Danish upto 31-35 years of age. Please sent a snap in the first letter. To: Junita Colaco, Sonal Apartment, Flat No 28 A, 2nd floor, I.C. Colony Road, Borivili (West).
Bombay - 400092, India.

Annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm kr. 4,00
Rubriksideannoncer pr. mm kr. 3,00

Bolig søges

I løbet af foråret søger enlig K. 58 mor beskeden bolig i Kbh. ell. omegn. Hvis der findes et par værelse på 1. sal i villa er dette af stor interesse. Kan betale ca. 1800-1900 kr. mdl. (evt. hjælp m. havel). Henv. tlf. 07-74 03 96.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Døde

R.I.P. Agnes Mariboe

f. 26.7. 1921
d. 10.1. 1986

Kirsten og Amelie.

Begravelsen har fundet sted.

Min kære hustru, vor kære mor, svigermor og farmor Ingrid K. Magelund Lorentsen

* d. 3. august 1925
Søndbjerg i Thyholm
† 25. januar 1986 i Århus.

Knud L. Korensen,
Poul, Kirsten, Martin og Anders.

Begravelsen har fundet sted.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14.
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Rønnevej 31a 6200 Åbenrå 62 25 30/62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Filippinerne

Fortsat fra forsiden

derne, udsender hverken politikerne eller medierne valgprognoser, så man ved kun, at Cory Aquino, den myrdede oppositionsleder *Benigno Aquinos* enke tiltrækker flere mennesker til sine møder end Ferdinand Marcos, der nu har regeret i 20 år.

Korruption

Kardinal Sin har flere gange betonet, at kirken ikke vil understøtte nogen af præsidentkandidaterne. Bispekonferencens nyeste hyrdebrev favoriserer dog klart den demokratiske lejr. Det korrupte Marcos-regime fordømmes, og der kræves gennemgribende, men ikke-voldelige ændringer af samfundsstrukturene. Og netop disse ændringer har Cory Aquino i sit valgmanifest.

Økonomiske reformer står i spidsen i hendes program. Især vil hun omorganisere Filippineres store udenlandsgæld og sørge for mere social retfærdighed i landet selv,

først og fremmest ved at komme den vidt udbredte korruption til livs. Det forventes også, at hun vil lade det undersøge, hvordan Marcos og hans slægtninge er kommet til deres uhyre privatformuer. Det er på Filippinerne en offentlig hemmelighed, at præsidenten har stukket offentlige midler til side til sig selv og sine slægtninge.

Længsel efter fred

Der er intet filippinerne længes mere efter end fred. Det er dog stadig et spørgsmål, om præsident Marcos vil tillade, at valgene bliver gennemført på regulær vis, og det er netop dette, kirken lægger hovedvægten på. Derfor støtter den »Bevægelsen for frie Valg« (NAM-FREL), som har gjort det til sin opgave at sørge for en korrekt gennemførelse af valgene og stemmetællingen. Ved sidste præsidentvalg, i 1984, blev to af denne bevægelses medarbejdere myrdet.

Trods alle problemer er der i de sidste 20 år sket mere inden for økumenen end i de foregående århundreder, sagde professor Fries ved et økumenisk møde i Wien. Også biskop Scheele og den lutheranske biskop Lohse, som ses her på billedet, udtaler i en tysk kommissionsrapport, at en række tidligere fordømmelser beroede på misforståelser.

Angst er en dårlig rådgiver på vejen til enhed

Wien (KNA) – »Angst er ingen god rådgiver på vejen til de kristnes enhed«, sagde fundamentalteologen professor *Heinrich Fries* for nylig ved et økumenisk møde i Wien.

Han beklager, at den økumeniske proces er ved at gå i stå. Kirkeledelserne og de troende synes at være bange for at skulle udskifte »det kendte og det kære« med noget »ukendt og nyt«. »Jo mere teologerne opnår af indbyrdes forståelse, jo stærkere bliver den følelsesmæssige modstand. Trods alle problemer er der dog i de sidste 20 år sket mere inden for økumenen end i de foregående århundreder«, betonedes Fries. Denne historiske chance må imidlertid udnyttes. Man kan ikke »tillade sig for lange pauser«.

Konkret nævner Fries

også den nye kirkelige lovbog fra 1983 som udtryk for denne ængstelse. Her mærker man tydeligt tendensen til ikke at turde overskride de grænser, der er afstukket af Det andet Vatikankoncil – især med hensyn til spørgsmålet om embedet og sakramenterne.

Forenklinger

Som en yderligere alvorlig hindring for økumenen nævner Fries den fornyede stærke betoning af kirkernes teologiske grundholdninger. Det er ikke korrekt, siger Fries, at reducere den katolske kirke til en kirke, der lever af sakramenter og retfærdiggørelse ved gode gerninger i modsætning til reformationens trossamfund, der så tilsvarende indsnævres til at være kirker, der lever af Gudalene-teologi og retfærdiggørelse ved nåden. Siden teologerne har kunnet nå til enighed i de fleste detailspørgsmål, kan kirkernes teologiske ståsteder ikke være uforenelige længere, men må betyde en gensidig berigelse.

Modstand

Denne modstand mod økumenen, der ifølge Fries kommer fra såvel katolsk som protestantisk side, må ikke vinde overhånd, hvis ikke »økumenens bog skal lukkes i for bestandig«. Fries taler ligefrem om en »antiøkumenisk alliance« i begge kirkelejr. Det er betæn-

keligt, at målsætningen fra katolsk side for mange består i at ville føre de adskilte kirker tilbage til Rom – under antagelse af hvert enkelt dogme. »Den, der proklamerer denne vej til enhed, er egentlig slet ikke interesseret i den«, mener Fries.

Kardinal nægtede at begrave mafiaboss

Ifølge National Catholic Herald har ærkebiskoppen af New York kardinal *John O'Connor* nægtet at begrave mafiachefen »Big Paul« Castellano på grund af hans forbindelser med en forbryderorganisation. Der blev dog givet tilladelse til, at en præst deltog i bønnerne ved ligbåren og bad nogle bønner på kirkegården i forbindelse

AIDS-lidende fanger ønskes frigivet

New York (KIPA) - New Yorks borgmester *Edward Koch* vil hjælpe *Moder Teresa* fra Calcutta med at få frigivet alle AIDS-lidende fanger fra fængslerne i forbundsstaten New York.

Koch har desuden erklæret sig villig til at finde en farm, hvor de AIDS-syge frigivne fanger kan bo og arbejde. Han vil dog begrænse sig til at gå i forbøn hos forbundsstaten New Yorks guvernør for de AIDS-syge fanger, der ikke har begået alvorlige forbrydelser.

For kort tid siden udvirkede *Moder Teresa*, at tre fanger, der formodentlig snart vil dø af AIDS, blev frigivet.

I New York arbejder *Moder Teresas* »Næstekærlighedens Søstre« allerede i et center, som ærkebispedømmet New York har oprettet til hjælp for AIDS-lidende.

Kirke og stat på Cuba

Fortsat fra forsiden

bevilget knap 12 mio. kr. til domkirken i Havanna, bygget i spansk kolonistil.

I 1984 fik udenlandske missionærer indrejsetilladelse igen. I en tale til nationalforsamlingen fremhævede Fidel Castro ordenssøstrenes opofrende arbejde. I marts 1985 indrettedes et kontor for kirkelige og religiøse anliggender. I interviewet med *Frei Betto* erklærede Castro: »Ingen af os betragter socialismen og kommunismen som en samfundsordning, der vil forhindre folk i at have deres egne tanker eller religiøse overbevisninger«. Et nyt syn på kristendommen mærkes: »Vi ser, at kirken og mange kristne – og blandt dem mange storartede præster og biskopper – i deres holdning til retfærdigheden viser en ny indstilling«.

Kirkens indflydelse

Fidel Castro synes at være klar over den politiske og åndelige indflydelse, som kirken har i Sydamerika. Han er således ikke ligegyldig over for befrielsesteologien, og den

diskussion den har affødt. Forøvrigt er Cuba foruden Jugoslavien den eneste kommunistiske stat, der har diplomatisk forbindelse med Vatikanet. I den senere tid har Castro gentagne gange nævnt muligheden for et pavebesøg og betonet, at det ville være nyttigt og positivt for kirken, for Cuba og for hele verden.

Fangelister

Det forlyder i diplomatisk kredse, at de cubanske biskopper har overrakt Castro en liste over 150 fængslede, hvis løsladelse og udrejsetilladelse også USA-biskopperne anbefaler. Havanna har vist tegn på eftergivenhed i 73 af tilfældene; men forhandlingerne er ikke afsluttet endnu. Gennem dialogen med den cubanske kirke har Castro åbnet en kommunikationsmulighed med USA-biskopperne og dermed også med USA. Det formodes derfor, at der bagved dialogtilbuddet også ligger udenrigspolitiske motiver og et ønske om et nyt image for staten.

Foreløbig intet pavebesøg til Cuba

Rom (KIPA) – Pave *Johannes Paul II* vil ikke besøge Cuba under sin næste rejse til Latinamerika i juli i år, forlyder det nu med sikkerhed fra Vatikanet.

Cubas statschef *Fidel Castro* har i den senere tid flere gange indbudt paven til et besøg på Cuba, men det bliver altså ikke til noget lige med det første.

med den private begravelsesceremoni.

Paul Castellano var efter politiets oplysninger chef for forbryderorganisationen Gambino, den mægtigste af de fem mafiaklaner i New York. Han blev for nylig skudt ned af tre lejemordere, da han var på vej ind i en restauration i Manhattan.

Kirkelig fredsmission til Iran og Irak

Bagdad (KIPA) - Præsident *Saddan Hussein* har modtaget kuriekardinal *Roger Etchegaray*. *Johannes Paul II* sendte præsidenten for den pavelige kommission »Justitia et Pax« til Irak, for at han skulle gøre en indsats for at forbedre krigsfangernes situation. Desuden overbringer kardinalen et personligt budskab fra paven. Han opholdt sig i flere dage i Irak.

En uge forinden var *Etchegaray* i en lignende mission i Iran, hvor han bl.a. besøgte en krigsfangelejr med 3.000 irakere; han formidlede et budskab om bøn og solidaritet fra paven.

Næste nummer udsendes den 26. februar.

katolsk orientering

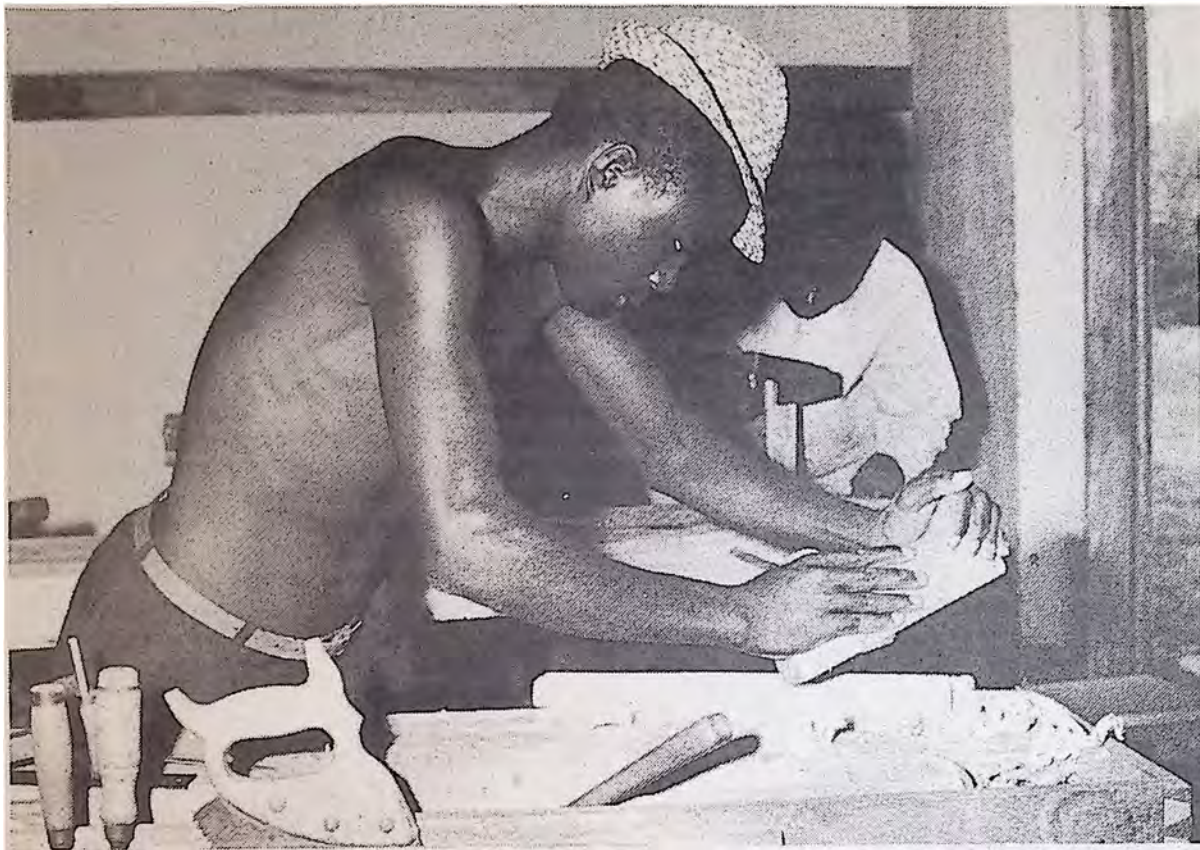
Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V.
Telefon (01) 21-14 44.
Giro: 5-00 14 71, Ansgarstiftelsen, katolsk orientering, Bredgade 68 A, 1280 København V.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarrafin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Vejen til Indien, side 2
 Et norsk tillykke til biskop Suhr, side 5
 Ungdomssiden, side 6
 Tilbud om ophold i et u-land, side 7
 Orientering fra sognene, side 8-15

katolsk orientering

Fasteaktionens tema er »Uddannelse til arbejde«. På side 4 beskrives kort nogle uddannelsesprojekter, som Caritas Danmark arbejder med. Lignende projekter kan sættes i gang med Deres hjælp. Udfyld blot girokortet, som var indlagt i sidste nummer af »katolsk orientering« og indbetalt det på posthuset.

Lægfolk i England vil i højere grad medinddrages i altertjeneste og liturgi

Drøfter allerede nu bispesynodens tema om lægfolkets rolle i kirken

Kirken burde revidere sit syn på, om gifte mænd og kvinder kan præstevies. Den burde grundigt undersøge muligheden for lægfolks inddragelse i altertjenesten og i liturgien. Den burde foreslå, at præsterne aflægger regnskab over for menigheden i sogn og bispedømme.

Det er nogle af de forslag, som fremkom ved et møde af 300 selvbestaltede lægfolk på Oxford Universitetet, skriver Catholic Herald.

Med blikket rettet mod 1987-synoden i Rom diskuterede unge og gamle fra hele landet i to dage lægfolks rolle i kirken.

Blandt talerne var pater Jon Sobrino SJ, som er en af de førende latinamerikanske befielsesteologer, forfatterne John F. X. Harriott, Peter og Margaret Hebblewhite, Nicolas Coote, assisterende generalsekretær for bispekonferencen i England og Wales.

De betonedede, at lægfolk er identiske med kirken, idet de bringer Kristus ud til verden; og at lægfolk og præster således er fælles om kirkens mission, hver på sin måde. De forskellige forslag skal forelægges biskopperne.

Kurser for lægfolk

Lægfolk bør opmuntres til at forøge deres teologiske og spirituelle viden, så meget de kan, og derved udvikle deres egen mulighed for tjeneste i kirken.

Man ønsker en oversigt over læg sakkundskab, så de forhåndenværende ressourcer udnyttes.

Kurser bør holdes for dem, der forbereder sig på enten præstelig eller ikke-præstelig tjeneste.

Der bør bevilges penge til uddannelse og ansættelse af læge teologer, rådgivere, kateketer og sogne-medhjælpere.

Da liturgien bæres af menigheden, må menigheden have større ansvar for forberedelsen og fejringen af den.

Prædike i kirken

Lægfolk bør regelmæssigt prædike i kirken. De må sagtens kunne oplæres dertil. Når prædiken udelukkende varetages af præsterne, udnytter kirken ikke sin åndelige rigdom og gør sig selv fattigere.

Mindre menigheder og basisgrupper bør støttes i overensstemmelse med nytestamentlig tradition.

Den retfærdighed og fred i verden, som kirken tilstræber, bør også vise sig i dens egen struktur.

Paven advarer mod for tolerant tankegang

Ægteskabssager må ikke trækkes i langdrag

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II har for nylig advaret den romerske rota, den katolske kirkes højeste appeldomstol, mod en »overfladisk og overdreven tolerant tankegang« ved anvendelsen af den nye kirkeret på processer, hvor ægteskaber kan erklæres for ugyldige.

Ved den traditionelle audiens for rotaen ved årets begyndelse opfordrede paven dennes medlemmer til at sørge for, at processerne ikke trækkes i langdrag. »Ingen troende skal kunne benytte den urimelige langsomhed i forbindelse med den kirkelige proces som påskud til at give afkald på at fremlægge sin sag eller opgive den undervejs og i stedet for vælge løsninger, der er i klar modstrid med den katolske lære«.

Paven gjorde også rotaen opmærksom på, at det bør være en hovedopgave for ethvert af den romerske kuries organer at stræbe efter fundamental en-

hed med Peterstjenesten.

At tjene Petersemetet er mere nødvendigt i dag end nogensinde, efter at kirken har udbredt sig i så mange lande og kontinenter, hvorved de mest for-

Fortsætter på bagsiden.

Tove Rasmussen død 73 år

Tove Rasmussen, en af den katolske kirkes store personligheder, er død 73 år. Især kvindesagen optog hende meget. Læs nekrologen side 18.

Valg til menighedsråd og pastoralråd

Vi har brug for de unges indsats og nytænkning

Pastoralrådet og menighedsrådene er blevet til en glædelig selvfølge i vores bispedømme. Det hører med til vores selvforståelse som kirke, at vi ikke bare har ansvar men også indflydelse på menighedernes og kirkens liv.

Derfor er det vigtigt, hvem der sidder i et menighedsråd, og valget til pastoralråd og menighedsråd skal ikke bare være en kvittering og en bekræftelse af de velanskrevne iblandt os. Det er væsentligt, at de, der vælges, er mennesker med vilje, loyalitet, fantasi og

berøring med samfundet omkring os.

I den forbindelse burde det være overflødigt at understrege, at de unge har et vigtigt bidrag at give. Ungdomsarbejdet er vores kirkes problembarn, men de unge kandidater er tit meget kvalificerede med et mægtigt fint potentiale i sig.

De har brug for vores tillid, men vi har brug for deres indsats og deres nytænkning.

Tænk derfor også på de unge, når du går på valg den 20. april.

Jesper Fich

Verdensreligionerne indbudt til Assisi

Paven har fastsat en bededag for fred, som han indbyder repræsentanter for alle religioner - kristne og ikke kristne - til at deltage i, skriver Catholic Herald.

Tidspunktet vides endnu ikke. Stedet bliver Assisi. Det bliver den største forsamling af repræsentanter for alverdens religioner, der nogensinde har fundet sted.

Johannes Paul II. kundgjorde beslutningen den 25. januar i Skt. Paul uden for Murene i slutningen af bedeuken for kirkens enhed. Andre verdensreligioners ledere er allerede blevet kontaktet.

Robert Runcie, ærkebiskop af Canterbury reagerede positivt på det pavelige initiativ. Han havde allerede i 1981 diskuteret
 Fortsætter på bagsiden.

Det er hverken et askekors eller et korstegn, som paven her modtager på sin pande af en indisk pige, men et hindu-kastemærke, umiddelbart før søndagsmessen på Indira Gandhi stadion den 2. februar. Foto: AFP.

Lidt om den verden, paven mødte i Indien

Indien har brug for en brobygger mellem de mange religioner og mellem stridende kristne retninger

Johannes Paul II. var i Indien fra den 1.-10. februar. Da han kysede jorden i New Delhis Indira Gandhi lufthavn, var han sikkert ganske klar over, at han var kommet til et land i opbrud.

Indien har gjort imponerende fremskridt m.h. til industri og teknologi i de sidste 40 år. Der findes en indisk bil- og flyvemaskineindustri, et uafhængigt atomprogram og én inder, der har været i rummet. Men vanskelighederne er store.

Vanskeligheder for de kristne

Ca. 20 millioner (2% af befolkningen) er kristne, deraf er de 60% katolikker. Af de ca. 800 millioner indere er omtrent 83% hinduer, 11% muslimer, 2% sikher. De kristne har vanskeligheder med at udvide kristendommen, præsternes antal aftager, der er økumeniske vanskeligheder; og udover det de almene politiske, sociale

og økonomiske vanskeligheder.

Paven står ikke bare over for sin egen flok, men hele det indiske folk. Rejseruten gik fra Delhi mod nord til Shillong, så gennem Ranchi og Calcutta ned til Madras Trichur og det sydligste punkt Trivandrum, dernæst mod nord op ad vestkysten via Cochim og Goa til Bombay og Poona. Denne rute viser, at paven ikke kun ønskede at besøge de steder, der er kristne centre, men ville møde landet og dets befolkning i hele sin mangfoldighed.

Premierminister Rajiv Gandhi har haft en loventede start. Det skal dog endnu vise sig, om han magter at dæmpe den politiske uro, som er flammende voldsomt op mellem højre- og venstreorienterede yderliggående kredse, begge fjendtligt sindede over for kristen lære i almindelighed og pavens besøg i særdeleshed.

Den højreorienterede

gruppe vil nok blive den mest farlige for de kristne i Indien. Den anklager kristendommen for at være fremmedartet og dermed fremmedgørende for inderne. Kirken undergraver den nationale integritet.

For nylig spurgte »The Illustrated Weekly of India«, landets største engelsksprogede magasin, om udenlandske kristne missionærer ikke var farligere. Man hentydede klart til, at kristendommen i sig selv er udenlandsk, altså fremmed. Det siger noget, at dette problem var forsidestof i landets førende engelsksprogede blad. Et specielt vanskeligt område for missionsarbejdet er det nordøstlige område omkring Shillong. Fremfor alt må kristendommen gøres indisk, hjemmehørende midt i Indiens splittethed, dets blodige kampe mellem de mange religiøse retninger.

Skønt det indiske hierarki er konservativt m.h.t.

interreligiøs dialog, er der sket store fremskridt over for hinduismen, takket være specielt de indiske jesuitter.

Den katolske kirke er ikke medlem af de forenede kirker i Syd- eller Nordindien. Men den økumeniske dialog er i fremgang, skønt gamle fordomme har svært ved at dø. Kristne af alle konfessioner er dog ved at blive klare over, at i et ikke-kristent land er det, der forener dem, mere væsentligt, end det der skiller dem ad.

Lægfolket får ingen reel chance

I Poona ligger det berømte pavelige athenæum (nu kaldet Inana Deepa Vidyapeeth), Indiens, ja vistnok Asiens førende akademiske institution for uddannelse af bispedømmernes præstestuderende. Præstemangelen er stor. Men et lige så vigtigt spørgsmål er lægfolks og især kvindernes rolle i

Indien. Indiske katolske gejstlige er alt for bureaukratiske og enevældige til at give lægfolk en reel chance for at medvirke i tjenesten for kristendommens sag.

Den uforanderlige baggrund for alle problemer i Indien er kaste-diskriminationen - selv inden for kirken, massernes fattigdom og sult og en katastrofal befolkningstilvækst. Calcutta, smertens by i det marxistiske Bengalien, mor Theresas base, er det oplagte sted for paven til at løse problemerne: fødselskontrol, ligeberettigelse og ret til et menneskeværdigt liv.

Kristendommen og fremmedgørelse

Inderne siges at være et dybt spirituelt folk. Hvis man dermed ikke bare mener en vag mysticisme, men snarere en jævn fromhed målrettet på at overleve, så er påstanden rigtig. Indien har traditionelt hilst alle religioner velkommen. Hvad har nu paven at tilbyde dette land?

De fleste kristne er koncentreret i syden. I det meget tættere befolkede nord anses kristendommen for en ubuden gæst. Mange indere betragter den som et levn fra det britiske herredømme. Nogle har været udsat for aggressiv evangelisering. Kirkens fordømmelse af deres egne religiøse værdinormer er krænkende. De fleste er overbevist om, at kirken lokker folk til sig med løfte om materielle fordele. Kirkens etik bedømmes ofte efter det liv, Hollywoodfilmene viser i biograferne. Alt det, der hører med til kristen tradition: kirkebygningerne, messens liturgi, litteraturen, forekommer inderne vestligt, importeret, fremmed for deres kultur.

I det store og hele har kirken stillet sig uforstående over for dette centrale problem. Religiøs tradition og borgerlig konvention blev direkte importeret fra vesten. Ikke-kristne religioner afvistes ubeset. Missionærerne havde for travlt med at bygge kirker, skoler og hospitaler til at de kunne undre sig over, hvorfor så få indere sluttede sig til deres tro. De barrierer, der er rejst, vil det tage årtier, måske århundreder at nedbryde.

Fremskridt efter konciliet

Efter Det andet Vatikanconcil er der dog sket fremskridt. Dens erklæring om, at enhver religion

indeholder elementer af Guds oprindelige åbenbaring, og kirkens accept af alt, hvad der er godt og helligt i andre religioner, har sat nye tanker i gang. Indisk symbolisme er inddraget i kristen liturgi. Indiske bønner og sange, meditation og klosterliv er indlemmet i kirkens liv. Mindst 50 dialogcentre er åbnet, hvor kristne søger at udveksle religiøse erfaringer med medlemmer af Indiens traditionelle religioner: Hinduer (ca. 83%), muslimer (ca. 11%), sikher (ca. 2%), buddhister, jainer og parser (mindre end 1% hver).

Den ældste kristne mission tilskrives apostlen Thomas. Sikkert er det, at der har været kristne fra de tidligste århundreder i staten Kerala; deres liturgi og kirkelige tradition var i høj grad påvirket af Mellemøstens syriske riter.

Tre forskellige katolske retninger

Da den nye missionsbølge kom i 1500 og 1600-tallet under Portugals indflydelse, kom de romersk-katolske missionærer hurtigt i konflikt med St. Thomas kristne. Med eller uden opbakning fra Rom begyndte selvretfærdige romersk-katolske administratorer systematisk at undertrykke alle syriske skikke. Hovedparten af den kristne befolkning forblev loyal mod kirken, men glemte aldrig den ydmygende behandling de havde været udsat for. Senere fik de lov til at bevare deres egne skikke og fik deres privilegier tilbage. Det er nu den syrisk-malabariske kirke. Med deres 2,2 millioner medlemmer er de den største katolske gruppe i Kerala. Desuden findes den syro-malankariske kirke, som har tilsluttet sig Rom. Den har bevaret alle sine gamle traditioner og danner en ny enhed. I mellemtiden opbyggede de romersk-katolske missionærer deres menigheder andetsteds.

Kerala har således tre forskellige katolske retninger, hver med sit eget bispedømme, sin biskop og sit præsteskab, sine sogne, skoler og institutioner. Det giver anledning til endeløs rivaliseren og kævleri. Og det har de kristne, som i høj grad er i mindretal, ikke råd til. Mon paven, som Kristi stedfortræder og synligt symbol på kirkens enhed har kunnet gøre sin indflydelse gældende? Er han også her pontifex maximus, den store brobygger?

Skal der være valg - skal du være med!

Valg

Valg er, når der er noget at vælge imellem
Fredsvæg er ikke et valg
Fredsvæg er ligegyldighed - tomhed

Stå op og tænk dig om

Skal der være et valg skal du være med

Du skal opstille

Du kan opstilles

Du skal vælge

Uden dig intet valg!

Måske tænker du:

Mig? Mig! Hvorfor mig?!

Det er ikke mig

Det har jeg ikke forstand på.

Jeg har ingen ideer.

Kan du ikke spørge en anden?

Josef f.eks.?

(Josef er en aktiv person. Han sidder i forældrerådet i børnehaven, i skolekommissionen, i menighedsrådet, i pastoralrådet.)

Jo' Josef har sagt ja. De sidste 7, jeg har spurgt, har henvist til Josef.

Tror du Josef kan klare alt?

Er valget at vælge mellem Josef?

Er kirken i Danmark 50 Joseffer?

Tænk engang!

Er du altid enig med Josef?

når han opstiller beatorkestre i kirken?

når han arrangerer bingospil?

når han holder tale i timevis til menighedsfesten?

når han ønsker at gøre kirkeskatten tvungen?

når han vil lave kollektiv ud af menigheden?

Har du slet ingen tanker om,

Hvad du vil bruge kirken til?

Hvad du synes, kirken er eller burde være?

Hvis vi alle synes, at menighedsråd, pastoralråd

»det er ikke mig«,

kan vi så kalde kirken »en levende kirke«?

For vi har alle brug for kirken til at give styrke og mod til at leve troen i hverdagen.

Så må vi alle være med til at skabe den!

Fredsvæg er ikke et valg

Fredsvæg er ligegyldighed - tomhed

Stå op - tænk dig om

Skal der være et valg skal du være med

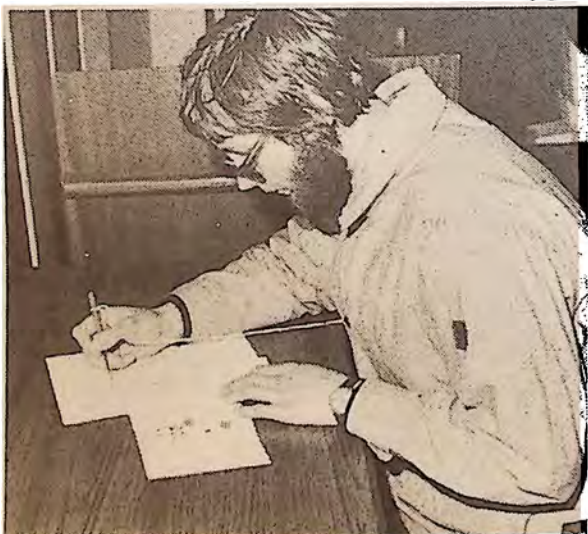
Du skal opstille

Du kan opstilles

Du skal vælge

Uden dig intet valg!

Michael Arbirk

Michael Arbirk i gang med blyanten under sidste valg.

Der kontrolleres valglisten og uddes stemmesedler ved et af de tidligere valg. Om mindre end to måneder skal vi til det igen og vælge nyt pastoralråd og nye menighedsråd.

Tak til bladets læsere for 464.000 kr.

»katolsk orientering«s regnskab 1984 og 1985

Indtægter	1984	1985
Abonnenter, indland	27.282	27.142
Abonnenter, udland	19.782	23.549
Løssalg	65	65
Annoncesalg	49.460	55.403
Pressekollekt	2.341	2.770
Gaver	494.866	463.590
	593.796	572.517

Udgifter

Fremstillingsomkostn.:

Trykning	521.218	577.794
Fotos	10.818	8.094
Ialt fremstillingsomkostn.	532.036	585.888

Porto og forsendelse	324.995	349.670
Lønninger, ATP bidrag		
ulykkesforsikring	297.442	308.247
Kørsel og rejseudgifter ...	12.091	12.259
Kontorudgifter	121.406	120.474
Udgifter i alt	1.287.970	1.376.537
Underskud	697.174	804.020

Som De kan se af nedenstående regnskab er »katolsk orientering«s underskud for 1985 på godt 800.000 kr., trods læsernes bidrag. Det er en stigning på godt 15 % i forhold til året før. Trykningen af bladet er steget knap 11 %, portoudgifterne med godt 7 %, lønudgifterne med knap 4 %.

Det fremgår også af regnskabet, at bladets læsere har bidraget med knap 464.000 kr. Vi må konstatere, at det er en nedgang på godt 6 %. Gaverne indkommer 2

gange årligt via det røde girokort, som har været påtrykt 90 kr.

I år bliver girokortet ikke som tidligere fremsendt direkte via postvæsenet, men indlægges 3 gange i »katolsk orientering«. Girokortet er i stedet påtrykt et beløb på 60 kr. Første gang det blev indlagt i bladet var i nr. 2 den 29. januar. Huskede De at udfylde girokortet med navn og adresse og indbetale det på posthuset? De kan på den måde være med til at forbedre »katolsk orientering«s regnskab for 1986.

Biskoppens Sostrup-Retræter

Tema: Bibelen - Guds Ord.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehugge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag d. 22. juni kl. 19 til lørdag d. 28. juni kl. 11.30.

II. søndag d. 29. juni kl. 19 til søndag d. 5. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger: På uge 1. ass. af pater Allen Courteau O.M.I. og på uge 2. ass. af pater Paul Marx O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: kr. 870.-. Unge under uddannelse: kr. 535.-. Børn under 14 år: kr. 435.-. Børn under 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 335.- pr. barn. Lagner, håndklæde medbringes eller lejes på stedet for kr. 30.-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 635.-, børn kr. 335.-. Halve fripladser kan søges skriftligt på Katolsk Bispekontor.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 300.- pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, telefon (01) 12 72 61 kl. 10-13.

Valgkalender

Mandag d. 3. marts: Sidste frist for modtagelse af klager fra vælger til valgstyrelse over uberettiget udeladelse eller optagelse på den foreløbige valgliste.

Fredag d. 7. marts: Sidste frist for de lokale menighedsråds afgørelse af indkomne klager i henhold til § 19, stk. 2 i Vedtægt for Menighedsråd i Bispedømmet København af 14. november 1981 samt meddelelse om anken mulighed.

Fredag d. 7. marts: Sidste frist for de lokale valgstyrelser afgørelse af andre indkomne klager over den foreløbige liste samt meddelelse om anken mulighed.

Lørdag d. 8. marts: Fremlæggelse af endelig valgliste.

Søndag d. 9. marts: Sidste frist for indsendelse af forslag om kandidater både til menighedens, pastoralenhedens og stiftets valgstyrelse.

Troværdigheden

Når politikere i hveranden tale, de holder, og i hver artikel, de betror til papiret, mindst én gang nævner samarbejdsviljen, er det gerne et tegn på, at denne vilje mangler. Problemer, man ikke har, omtales ikke hveranden dag.

Kirken viser et lignende træk: Man kan i disse konciljubilæumsdage næsten ikke læse en biskoppelig erklæring om kirkens situation uden mindst én gang at støde på ordet *troværdighed*. I grunden ikke mærkeligt, ordet findes i Jesu bøn under hans lange påske-afskedstale: »At alle må være et... (Fader)... for at verden må tro, at du har sendt mig« (Joh. 17,1). Jesus selv gør enheden til en forudsætning for kirkens troværdighed i verdens øjne, vel at mærke. Troværdighed i egne øjne er ikke tilstrækkelig.

Ikke blot i direkte økumenisk sammenhæng mangler den nødvendige troværdighed, værre bliver det, når kirken bliver misforstået af ikke-kristne, hvad dens hensigter angår. Det viste sig igen tydeligt lige før og under pavens rejse til Indien. Angsten for, at kristendommen berøver indere deres kultur er blevet udtrykt i slagord mod paven. Det er især de kasteløse, de såkaldte urørlige, der bliver kristne. Her står kirken i et dilemma: Skal kastesystemet, af europæere betragtet som uværdigt, respekteres som et led i indisk kultur, eller skal de urørlige befries igennem evangeliet, som giver dem en selvrespekt, den indiske kultur ikke kan eller vil give dem? Hvornår og hvordan bliver kristendom troværdig i ikke-kristnes øjne?

Men der er flere grunde til at tage verdens kritiske blikke alvorligt. Også en hel del af vor kirkes struktur gør det svært for udenforstående at se overensstemmelsen mellem det, kirken siger, og det, den er. Ved mange lejligheder, sidst under nævnte bispesynode, har vi hørt paven og biskopper afvise, at kirkens strukturer kan kopieres efter politiske samfundsmønstre. Derfor foretrækker kirken at tale om nye tjenester, en ny ansvarsfordeling, en ny opfattelse af autoriteten i kirken, men ikke om demokrati i kirken. Det ville være i orden, hvis ikke kirken – i verdens øjne – var en kopi af en samfundsstruktur, der er flere århundreder forældet.

Man behøver ikke, som kardinal Ratzinger, når han kommer i klemme, klamre sig til udsagn som »kirken er et mysterium, og intet mysterium kan struktureres efter samfundets styreform«. For det gør den jo. Når kirken afviser at være kopi af enhver tænkelig statsindretning i viften fra yderste højre til yderste venstre, glemmer den vel, at den – i verdens øjne – står et godt stykke til højre og så tæt på middelalderen eller i hvert fald den oplyste enevældes lykkeligt overståede dage, at afvisningen om kopien ikke lyder troværdig i verdens øren.

En samfundsstruktur med en fyrste på tronen, der selv udnævner sine valgmænd og sine rådgivere (og gudskelov en nar til at sige spydigheder om disses råd), et system med delegeret beføjelse til lensmænd uden alt for megen magt over en almue uden alt for megen taleret – er det ikke karikaturen af en middelalder, som mange mener kun har overlevet ét sted, i den romersk-katolske kirke? Måske er det kun narren, der mangler.

Om vi kan lide det eller ej, hænger en stor portion af vor troværdighed sammen med disse strukturspørgsmål. Vore argumenter for, at de skulle være bibelsk begrundede og af oldkirkelig tradition, ja, Jesu egen vilje og befaling, lyder ikke spor mere troværdige i verdens øren.

Almuen fra dengang hedder i dag lægfolket. Man forbereder en bispesynode om dets rolle i kirken. I officielle erklæringer kaldes de »kirkens håb« og »menighedslivets basis«. Over halvdelen af dem er kvinder. Det er i hvert fald denne basis og dette kirkens håb, der spørger, om middelalderen ikke snart går på hæld, så vor kirke kan blive kirke i verden af i dag – for troværdighedens skyld.

www

Læserne skriver

Skt. Ansgars messer - med salmesang

Da nogle af menighedens medlemmer har bedt mig om at svare på Niels Randkærs læserbrev i »katolsk orientering« nr. 2, vil jeg hermed gerne gøre det.

De har formodentlig set i k.o., at vi ved Skt. Ansgars kirke annoncerer messer som reciterede messer. Nu er De jo af gode grunde ikke med ved planlægningen af gudstjenester i Skt. Ansgar, De tilhører et andet sogn. Derfor har De og eventuelt andre i samme situation brug for en forklaring, som jeg gerne vil give.

Da jeg kom her til sognet lod jeg mig overtale til at sørge for en messe juleaften, da især ældre har svært ved at komme til midnatsmessen. De fleste familier med børn er hjemme sidst på eftermiddagen juleaften, hvorimod mange ældre i menigheden ikke har særlige forpligtelser på det tidspunkt og derfor i beskeden omfang ønsker en gudstjeneste. Disse ønsker har jeg da med glæde imødekommet. Besøgstillene var: 1981 - 46, 1982 - 49, 1983 hvor det var den ordinære lørdagsmesse - 55, 1984 - 40, 1985 - 42.

For øvrigt har vi altid sunget i hvert fald tre, det ene år fire salmer til denne messe. Og ifølge nogle udsagn lyder det endda meget hjemligt og festligt, når vi synger »a capella« den stille juleaften.

I al beskedenhed tør jeg endda sige, at de, der jævnlige kommer til vore »reciterede« messer efterhånden er ganske gode til at synge uden orgelledsagelse. Hver tirsdag eftermiddag kl. 16.30 slutter vi messen med en salme. Lørdag aften rosenkrans sluttes altid med en salme. Til alle andagter og messer i årets løb, som annonceres som »reciteret« messe synger vi ofte flere salmer.

Begrebet »reciteret« må nok snarest hæftes på det, at messesvarene, præfation og fadervor reciteres, hvorimod de under højmessen bliver sunget. Mange steder ud over landet vil man nok sige: »Vi klarer det så godt, vi formår og har evner og kræfter dertil«. Så er man lykkelig for alt det, der kan gøre messen festlig og højtidelig og smuk.

De skriver om den centralt placerede Skt. Ansgars kirke. Ud fra fem års erfaring som sogne-

præst ved denne kirke må jeg skuffe Dem lidt. Centralt placeret er den i kontormiljøet alle hverdage fra kl. 9 til 16.30. Søndag og helligdage ligger den i en nærmest mennesketom bydel. Om sommeren har vi turisterne, så af den grund burde de fleste gudstjenester være på engelsk eller tysk med »international« kirkemusik.

Menighedens medlemmer har for størsteparten nemmere ved at gå til Skt. Augustin kirke på Jagtvej og til Sakramentskirken på Nørrebro. Alligevel vil jeg meget gerne invitere Dem, og hvem der ellers måtte læse dette brev, til at komme til Skt. Ansgars beskedne »reciterede« messer - med salmesang.

D. Timmermann

Ikke udelukkelse eller tvang

Hermed en lille kommentar til Erik Christian Johnsens læserindlæg »Benyt udelukkelse og bandlysning i kirken« i »katolsk orientering« nr. 1 i år.

I sin bog »Warum Priester« (Hvorfor præst) skriver Hans Küng følgende om apostlen Paulus stilling til dette. »For Paulus er frihed den grundlæggende kendsgerning, som han respekterer og vil kæmpe for, Hans tilhængere må følge ham frivilligt og ikke på grund af tvang. Hvis der var tale om at forlade Kristus og Hans evangelium til fordel for et andet budskab, så måtte han bruge truslen om forbandelse og ekskommunikation.

Men hvad han ville gøre med hensyn til en enkelt

person (i håb om, at vedkommende ville forbedre sig ved midlertidig ekskommunikation), ville han aldrig praktisere over for et fællesskab - selv i tilfælde af store afvigelser.

Paulus var altid omhyggelig med ikke at benytte sin magtstilling. I stedet for at benytte forbud, så appellerede han til den personlige dømmekraft og ansvarlighed. I stedet for at bruge tvang, så søgte han at overbevise. I stedet for at trænge sig på, så formanede han. Han sagde »vi...« og ikke »du...«, han udstedte ikke sanktioner, men brugte tilgivelse, og endelig så kvalte han ikke friheden, men ansprorede den«.

Lily Fausbøll

NYT FRA CARITAS:

Uddannelsesprojekter i U-lande

Caritas Danmark har som nævnt altid sat uddannelsesprojekter særlig højt.

Især har interessen og den økonomiske støtte sigtet på håndværksuddannelser.

Årsagen hertil er:
- at de unge får en uddannelse, de altid vil kunne anvende i praksis,
- at U-landene savner faguddannet arbejdskraft,
- at de håndværksmæssige uddannelser har en nær tilknytning til større produktionsmæssige sammenhænge,
- at håndværksuddannelser gavner samfundsstrukturen og øger mulighederne for økonomisk aktivitet,
- at håndværksskolerne ofte er placerede i landdistrikter og således virker hæmmende på flugten fra land til by,
- at disse uddannelser er skoleeksempler på hjælp-

til-selvhjælp.

I det følgende gives en kort beskrivelse af et af flere projekter, som Caritas arbejder med. Det drejer sig om:

Projektbeskrivelse

Land: Indien (delstaten Uttar Pradesh).
Projekt titel: Community Development Centre.
Projektansøger: Meerut Seva Samaj (Meerut Social Service) Meerut, Uttar Pradesh.
Formål: At skabe uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for en underprivilegeret befolkningsgruppe i Sashipur.

Sashipur er en lille landsby bestående af ca. 60 familier, i alt ca. 500 personer, hvoraf en femtedel er børn. Ingen af familierne ejer jord, men tjener til livets oprethol-

a) Community Development Centre, Indien

I de følgende numre af bladet vil projekter i Afrika, nærmere bestemt Zambia, blive nærmere omtalt.

delse som daglønsarbejdere på omkringliggende farme og bomuldsvirksomheder. Befolkningens ringe levestandard ses tydeligt på deres boliger, som er simple hytter, og på landsbyen som helhed, hvor der hverken findes drikkevandsforsyning, elektricitet eller anlagte veje.

Hjælpeorganisationen Meerut Seva Samaj har set det som sin opgave at medvirke til udviklingen af dette fattige samfund, og i samråd med landsbyens beboere har man besluttet at gøre en særlig indsats for at forbedre uddannel-

sesmulighederne på stedet. De lokale myndigheder har stillet jordarealer til rådighed, og det er nu planen at opføre en skole, hvor både børn og voksne vil få adgang til undervisning, som de hidtil har været afskåret fra.

Undervisningens form og indhold vil blive tilpasset landsbyens og beboernes behov, således at der for mændenes vedkommende vil blive lagt mest vægt på praktiske fag, som kan være grundlag for håndværksmæssig beskæftigelse. I overensstemmelse med de lokale traditioner, vil kvinderne især blive undervist med henblik på arbejde i hjemmet (husholdning, barnepleje, syning, strikning m.m.)

Caritas Danmark har ansøgt om ca. 130.000 kr. til finansiering af det projekterede skolebyggeri.

Uværdig som svinehyrde -

Det norske katolske tidsskrift »St. Olav« bringer denne fødselsdagsartikel om biskop Suhr, som danske læsere ikke skal snydes for

Forhenværende biskop af København, Theodor Suhr, fyldte den 24. januar 90 år, og den 17. januar var det 60 år siden, han blev optaget i den katolske kirke. Biskop Suhr har også mange venner i Norge; ikke mindst har han været en trofast ven og vejviser for vor egen biskop Gran, som har fulgt nogenlunde samme vej som sin danske embedsbroder: konvertit, munk, - og biskop mod sin vilje. Som biskopper har de også haft samme opgave i hvert sit land, nemlig at føre kirken ud af dens reformatoriske og udenlandske ghetto tilværelse og gøre den til en del af den nordiske kulturelle virkelighed.

Fra Argentina til paven i Rom

Biskop Suhr stammer fra en gammel fynsk proprietærfamilie og tog selv landbrugsuddannelse. Efter Den 1. Verdenskrig drog han til Argentina, hvor nogen hævder, han var cowboy, andre at han var farmer, og atter andre at han var svinehyrde. Til de sidste hører den store islandske digter Halldór Laxness, som i sin bog

Skáldatími fortæller om tre danske »søgende sjæle«, som alle blev munke i klosteret St. Maurice i Clervaux, hvor Laxness også selv var novice i sin katolske ungdom.

I bogen fortæller han om »en student og landbrugskandidat Suhr, som var taget til Argentina for at vogte svin for at nå sjæleydmyghed for Gud og mennesker. Svinet anses for et skident kreatur, så det er en udsøgt øvelse for en helgen at tjene et sådant dyr og på den måde knægte sit hovmod. Efter hvad Suhr fortalte mig, lærte han af egen erfaring, at svinet er det renligste af alle dyr, og at det udelukkende er menneskets skyld, hvis svinene er snavsede. Efter den indsigt syntes han, at han ikke længere var værdig til at vogte svin, og vendte tilbage til Europa og gjorde ikke holdt førend i Rom, hvor han blev modtaget af paven, der sendte ham til benediktinerne i Saint Maurice. Suhr var en højt kultiveret mand, da han kom til os i Clervaux for at tage imod troen, en anelig person både i væsen og optræden. Han tog

siden kutten og blev munk. Nu har han længe været katolsk biskop over Danmark og en meget anset mand der i landet. Da en god ven af mig, der er ambassadør, ved et tilfælde kom til klosteret Saint Maurice længe efter, fik han øje på en temmelig stor kobberværelse i vestibulen, med navnene på berømte mænd fra Norden, som ved Guds visdom og under medvirken af bedesamfundet var blevet omvendt til den hellige kirke og døbt dér i klosteret; og den, der skriver disse linier, stod ikke nederst. »Syntes du ikke«, spurgte jeg, »at du dér stod overfor begyndelsen til den katolske kirkes helgenfortegnelse?«. »Åh nej«, svarede han, »jeg syntes på en måde, at der stod opregnet de soldater, som var faldet i krigen«. Jeg svarede uvilkårligt: »Dog ikke biskop Suhr«. (Gengivet efter Erik Sønderbloms oversættelse).

Velsignelsen i billetlugen

Da jeg i sommeren 1984 besøgte Halldór Laxness i hans hjem på Island, ville hans straks vide, om jeg kendte biskop Suhr. Jeg kunne da fortælle digteren en anekdote, som verserer om de forhenværende biskopper af henholdsvis København og Oslo. De gik engang sammen i Cirkus Schumann i København, og familien Schumann var meget katolsk. Biskopperne valgte at være i civilt tøj og incognito. Da de kom til billehullet, skete der imidlertid noget højst mærkeligt: damen, som solgte billetter forsvandt pludseligt, og omsider opdagede de, at hun var knælet ned og nu ventede på den biskoppelige velsignelse. Biskop Suhr havde nemlig glemt at tage sin bispering af. Lidt forlegen gav han hurtigt en diskret velsignelse, og damen forsynede dem med billetter. I al diskretion havde hun selvfølgelig givet dem de bedste pladser, så de nærmest kom til at sidde på en lille ærestribune. Så fortæller

historien videre, at før selve forestillingen begyndte lød der en flot fanfare, og over højtaleren blev det annonceret, at man i aften havde den ganske ufortjente ære at have deres højærværdigheder biskopperne af Oslo og København blandt publikum, hvorefter projektørerne vendtes mod de to biskopper i civil, mens klapsalverne rungede under en ny fanfare, og fem elefanter kom ind og gjorde reverens ...

Tag den ring og lad den vandre ...

Man skulle ud fra de mange anekdoter tro, at biskop Suhr var en jovial og udadvendt herre. Han er tværtimod blevet beskrevet som »en stilfærdig, noget reserveret mand, som besad en naturlig pondus og ikke duftede af hverken snustobak eller kirkerøgelse«. Den kendte danske præst og forfatter Peter Schindler blev engang af pave Pius XII spurgt om, hvordan man i Danmark var tilfreds med den nye biskop. Schindler svarede: »Biskop Suhr ... jo, han er som en østers! Næsten ikke til at få lukket op!«

Biskop Suhr lukkede sig imidlertid op selv, ikke mindst takket være sin legendariske humor, som klædte hans noget syrlige navn. Berømt er historien om, da han besøgte et nonnekloster, og alle søstre ville kysse hans ring. Biskop Suhr tog ringen af og lod den gå rundt ...

Uden psykologisk beregning

Da biskop Suhr fyldte 60 år, gav »Katolsk Ugeblad« en karakteristik af ham, som sikkert er lige så rammende 30 år senere: »Biskoppen minder i sin ydre fremtræden så meget om en diplomat af fornem gammel skole. Det miljø, hvor han voksede op, og det benediktinske miljø, han selv valgte, har begge ydet deres stærke bidrag hertil. Biskoppen kan virke med en vis fjernhed, på

Fra biskop Suhrs bispevielse i San Girolamo klosteret i Rom, som foregik den 15. januar 1939.

nogle måske som en streng mand. Det er et fortegnede billede. Andre typer benytter sig mere af en demokratisk tidsalders nemme små tricks i omgang med mennesker - de undlader ikke at popularisere sig selv, og de tilrettelægger deres afgørelser med stadig henblik på den psykologiske virkning. Sådan en beregning er biskop Suhr fjern. I den

forstand er han ikke psykolog: Men han har alle den gammeldags gentlemans begreber om, hvad man kan og ikke kan gøre.

Vi ønsker den gamle hyrde og hædersmand hjertelig til lykke med de 90 år. Han trak sig tilbage som biskop allerede i 1965 - af helbredsgrunde ...

Pater Hilarion

Planer om katolsk højskole også i Sverige

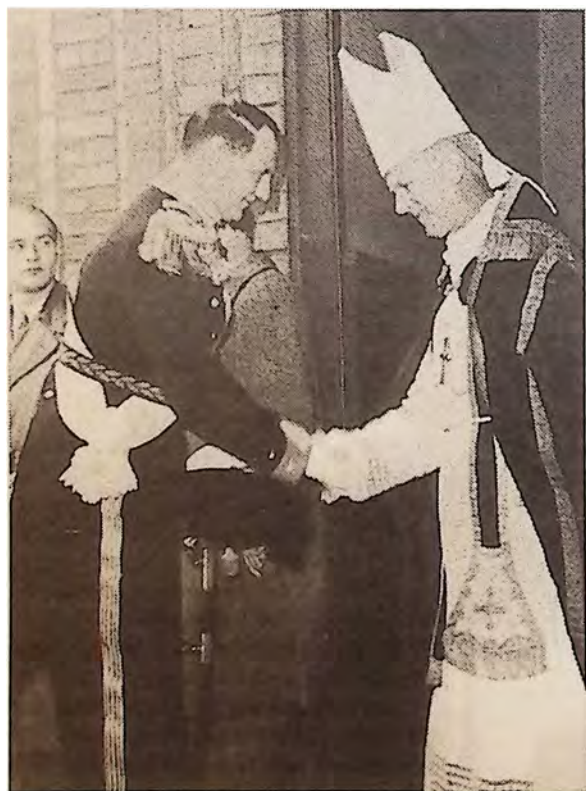
Det er ikke kun i Danmark, der er kræfter i gang for at få en katolsk folkehøjskole. Også i Sverige er der store bestræbelser for at oprette en højskole. På et forretningsudvalgsmøde for det svenske pastoralråd i november kom det frem, at en katolsk folkehøjskole tidligst kan begynde i sommeren 1987. Det oplyser »Katolsk Kyrkotidning« i sit sidste nummer,

Planerne går dog i modsat retning af de danske, hvor man arbejder på at få en katolsk folkehøjskole placeret på Magleås. I Sverige bliver det sandsynligvis et spørgsmål om at indlægge kurser på en bestående folkehøjskole. Den 25.-27. april mødes en række mennesker, som kan tænkes at blive ansvar-

lige for kurserne på folkehøjskolen.

Man har også besluttet, at de mennesker som beskæftiger sig med planerne om en katolsk folkehøjskole, skal forespørge om menighedernes behov for længerevarende kurser. Man stiller spørgsmålet, om den uddannelse, som foregår i bispedømmet, kan ske mere fordelagtigt inden for rammerne af en katolsk folkehøjskole.

Biskop Brandenburg oplyste på mødet, at folkehøjskolekurser allerede finder sted. Otte nye præster får undervisning om Sverige og svenske samfundsforhold og svensk kirkeliv. Kurserne sker i samarbejde med en folkehøjskole i Stockholm.

Biskop Suhr hilser på kong Frederik IX uden for Skt. Ansgars Kirke i Bredgade. Billedet er så vidt vides fra Pius XII's requiemmesse i december 1958.

Ved Annemarie Logermann,
Kjeld Lundorf og Jesper Fich

Trung Dinh Vu:

Vi har brug for et stærkt samarbejde

Jeg er en ung vietnamesisk katolik, som her vil fortælle lidt om vores weekend, som DUK arrangerede for os på Ømboen.

Vi har brug for et stærkt samarbejde, som vi i fællesskab kan drage nytte af. Dette var også formålet med weekenden, at vi i fællesskab skulle finde ud af, hvordan vi i fremtiden kan samarbejde på trods af alle forskelligheder.

Vi ankom sent fredag aften, fik noget at spise og blev instrueret om husreglerne.

Lørdag formiddag holdt ungdomspræsten *Jesper Fich* et lille foredrag, og derefter var der gruppearbejde. I hver gruppe var der en dansk leder med. Efter gruppearbejdet samledes vi til plenum. Her skulle vi forsøge at give udtryk for gruppens opfattelse af den danske og den vietnamesiske kirke.

Helt for de unge

Om eftermiddagen var der foredrag om DUK. Der blev vist lysbilleder og

fortalt om DUK's mange aktiviteter. Det var spændende for mange af os at få at vide, at der findes en organisation, som helt er for de unge.

Efter aftenmaden var der møde dels for vietnameserne dels for danskerne; vi skulle prøve at finde ud af, hvordan vi i fremtiden kan få de unge vietnamesiske katolikker til at deltage aktivt i DUK's arbejde og i det lokale KUK-arbejde.

Nogle af vore vietnamesiske deltagere, som kun har boet i Danmark nogle få måneder, forstod ikke meget af, hvad der blev sagt. Men det betød ikke, at de var udenfor, for der var altid en, som kunne og ville give en kort oversættelse.

Vietnamesiske repræsentanter

Det var endvidere en overraskelse til plenum, at begge grupper var kommet til det samme resultat. Der skal vælges nogle vietnamesiske repræsentanter, som i fremtiden

skal arbejde tæt sammen med DUK, og derved få vietnamesere med på de forskellige arrangementer, så begge parter derigennem lærer hinanden bedre at kende.

Om aftenen var der underholdning. Vi var godt trætte på det tidspunkt, men det skulle ikke hindre os i at more os. Vi sang, dansede, fortalte vittigheder og legede forskellige lege. Stemningen var helt i top.

Søndag formiddag var der feed-back, og derefter messe.

Vi var lidt sørgmodige, for nu var en dejlig weekend ved at være forbi. Det var dejligt at være sammen med jer alle sammen, og jeg håber, at vi snart mødes igen. Jeg synes nemlig, at vi unge har allermost brug for et fællesskab, hvor vi kan udveksle erfaringer og få hjælp til at bevare vores tro og viderebringe den kærlighed, som vi finder hos Gud.

Trung Dinh Vu, Århus

Nogle af deltagerne fra venstre: Hien Duc Tran, Jesper Fich, Nik Bredholt, Julie Petersen, Do Vinh Hien, Hai van Tran og Ha Thoai Ngu.

Der er altid plads til én til

Hvis sang er noget for dig, og du ikke bare vil bruge dagen på unoder, sku' du ta' og stikke ansigtet i kalenderen, og kigge på den dag, der hedder tirsdag den 4. marts 1986!

Hvis der ikke står noget – så er det bare med at stige ind i en HT-dobbelt-dækker og køre ud til Jagtvej 183, og entre døren til venstre for kirken.

Ovenstående remse betyder slet og ret, at ungdomskoret JUBILATE

DEO holder en »intro-aften« for alle sang- og spilleglade unge (i alderen 14 år og opefter), som kunne tænke sig at se, om JUBILATE DEO skulle være stedet, hvor glæden kan få frit spil.

JUBILATE DEO synger moderne sange og salmer (bl.a. fra »Pris Herren« efter noder) klassiske stykker, jazz-stykker, rock-ditto, blues-ditto, folkevise-ditto osv.

For at give dig et indtryk af »hvordan giraffen er«, vil vi så vidt muligt lade Intro-aftenen forme sig som en almindelig øveaften. Vi starter med at varme stemmerne op, så de kan blive rigtig sprøde, og så vil vi synge nogle sange, som mange kender.

Vi glæder os til at synge og spille sammen med dig og mange andre, tirsdag den 4. marts 1986, kl. 19.,30 i kapellet bag Sct. Augustins Kirke, Jagtvej 183, 2100 Kbhvn. Ø.

Hvis du har nogle spørgsmål, så ring til vores dirigent *Malene Olsen*, på tlf. 02-98 96 26.

Jubilate Deo

Troslære kursus om venskab

Hej!

Den tekst du her sidder med, er lavet på DUK's troslærekursus på Ømboen i efterårsferien. Kurset var og er lavet for jer mellem 14 og 17 år og temaet var i år »venskab«. Vi, lederne, synes selv, det var et meget spændende emne, men meget stort. Derfor satte vi os for at inddele det i 4 portioner. Resultatet af vores grublerier blev 4 oplæg nemlig: »Er venskab en kunst?«, »Forholdet til forældrene«, »Genstandene for venskab – venskab, kærlighed og erotik og »Venskab med Gud«.

Teksterne er lavet af deltagerne på kurset.

Genstanden for venskab

De er resultatet af en eftermiddags arbejde. Og de handler om kærlighed, venskab og ikke mindst tillid. De blev lavet efter oplægget om »Genstanden for venskab –.....« Vi snakkede meget sammen om hvad venskab betød for os, om hvad det krævede af os. Vi kom også ind på de »sutter« vi nogen gange bruger, fordi venskabet af og til er for krævende, d.v.s. gode

undskyldninger, nemme løsninger o.s.v. Senere på ugen talte vi om venskabet med Gud. Om det var en forpligtelse at elske, eller om det var noget vi kunne rende fra og stikke Gud en god undskyldning!

Hjælper dig

Måske har du selv gjort dig nogle tanker om det. Ellers kan det være at teksterne hjælper dig lidt på gлед.

Og til alle, der var med på kurset, sender lederne en stor kærlig hilsen og tak for en dejlig uge.

Hej, *Thomas*

Billedet symboliserer håbet, troen og forbønnen for det undertrykte vietnamesiske folk. Opstillingen var en alterlysestage på weekenden for unge vietnamesere og danskere i Øm.

Undersøgelse

	ja	ved ikke	nej
1. Har du mange venner?	28	0	2
2. Er I tit sammen?	23	3	4
3. Laver I sjov sammen?	28	1	1
4. Kan I tale alvorligt sammen?	28	2	0
5. Føler du, at du kan betro dem alt?	14	11	5
6. Skændes I sommetider?	26	3	1
7. Er I mere end to, når I er sammen?	19	4	7
8. Snakker I om troen?	13	14	3
9. Har I nogle fælles interesser?	28	1	1

Trine Abelskov - Jakob Witt - Shelagh Powell - Eva-Marie Jørgensen

Martin Ghisler og Poul Hedemann:

Tilbud om ophold i et u-land

De fleste danske katolikker - unge som ældre - har masser af muligheder for at gøre en indsats i et fattigt u-land.

Det er nok de færreste danske værnepligtige eller langtidsledige, der er klare over, at netop de har mulighed for at få lønnede jobs ved forskellige u-landsprojekter. Vel at mærke i stedet for at springe soldat eller deltage i den hjemlige jobtilbudsordning.

Men også for de fleste af os andre er der mulighed for at gøre en indsats i den fattigste del af verden. Der findes masser af tilbud om kortere- eller længerevarende arbejdsophold, studieophold m.v. i u-landene. For den der virkelig har lyst til at gøre en indsats eller studere området nærmere, gælder det blot om at slå op i kataloget over de mange muligheder.

Rejsebogen 1986

Der sidder sikkert mange katolikker rundt omkring i Danmark, som af og til har overvejet alvorligt at prøve at gøre en indsats i u-landsarbejdet - f.eks. ved at rejse ud.

Hvorfor blev det så ikke til noget alligevel? Ja, der er nok så mange forklaringer på det. Hensynet til familien, uddannelse, arbejde - og måske ikke mindst karrieren.

Men for nogle var det måske også et reelt pro-

blem overhovedet at skaffe sig et overblik over de muligheder, som fandtes i de forskellige lande.

Det er der nu rådet bod på efter at *Georg Harmsen* har udsendt *Rejsebogen 1986* (forlaget Nuna - pris 104,40 kr., 264 sider).

Bogen er en helt lille perle for dem, som har lyst til at studere hele tilbudskataloget på rejseområdet. Den giver en overskuelig oversigt over de muligheder, der er for ophold i udlandet af kortere eller længere varighed, samt de kategorier af rejser man kan vælge imellem.

Bogen gennemgår mulighederne for skoleophold i udlandet, arbejdsophold i udlandet, au pair ophold, kibbutzophold, studierejser til udlandet, højskoleophold i udlandet, sprogrejser mm.

Kirkesamfundene er med

Der optræder ikke nogen decideret katolsk forening eller organisation i bogen, men mange af de andre kirkesamfund er repræsenteret.

Adventistsamfundet tilbyder således et 2 års ophold med løn i Vestafrika. Svenske Baptistsamfundet foretager udsendelse af 2-3 års varighed til Zaire, Thailand og Indien.

Kirketjenesten i Danmark tilbyder unge mennesker et 2-3 ugers ophold i forskellige europæiske lande samt i nogle u-lande. Dansk Missionsråd har i øjeblikket ca. 260 eksperter eller frivillige udsendt til en lang række lande i den tredje verden. Opholdet her er normalt 3 år, og der er brug for folk med vidt forskellige kvalifikationer, som f. eks. lærer, læge, bogholder, elektromekaniker etc.

Naturligvis indeholder bogen også en grundig gennemgang af de »store« u-landsorganisationer - Mellemløst Samvirke, Danida og den svenske Sida, som også vi danskere kan søge ud igennem.

Værnepligt i et u-land

Da spørgsmålet om aftjening af værnepligt i et u-land - og spørgsmålet om tilbud til langtidsledige ikke er behandlet i Rejsebogen 1986, skal reglerne kort omtales her.

Når en værnepligtig af sessionen er fundet egnet til aftjening af værnepligt, søger han om udsættelse med henblik på afslutning af uddannelse.

Hos Mellemløst Samvirke får han ansøgningsblanketter om aftjening af værnepligt i et u-land.

Mellemløst Samvirke bedømmer, om an-

søgeren er egnet til udsendelse - efter at uddannelsen er afsluttet.

Findes ansøgeren egnet, tilbydes han at aftjene værnepligten på et Mellemløst Samvirkes u-landsprojekter. Varighed 2 år og 3 måneder (heraf går de tre måneder til uddannelse i Danmark).

Den værnepligtige får løn som andre udsendte fra Mellemløst Samvirke.

Tilbud til langtidsledige

Tilbudet er en del af en forsøgsordning, som foreløbig kun gælder for de storkøbenhavnske kommuner samt Århus og Viborg amt.

Men kontakt alligevel Mellemløst Samvirke, såfremt du bor i en kommune, som ikke er med i ordningen. Måske kan MS alligevel hjælpe dig.

Den langtidsledige tilbydes et 7 måneders ophold ved et u-landsprojekt. Aflønningen efter de normale regler for langtidsledige - dog trækkes rejsens pris i lønnen. Til gengæld er levetidkostningerne ude relativt beskedne.

Efter de syv måneder får den arbejdsløse igen ret til arbejdsløshedsdagpenge.

Der findes mange forskellige tilbud om kortere eller længerevarende arbejdsophold, studieophold m. v. i u-landene.

Radio og tv-nyt

Katolikker bør flittigt gøre brug af det værdifulde tilbud, som Danmarks Radio forlængst har rakt os i form af Radioens Båndværksted - og fra i år også et TV-Båndværksted.

Danmarks Radio har haft et *Radio-Båndværksted* i 13 år, »en åben dør til DR«, beregnet for folk, der har noget på hjerte, og som har lyst og energi til at lave en udsendelse. Også katolikker har benyttet sig af dette tilbud, idet vi har kunnet høre bl.a. *Kate Christiansen, Søborg*, (»Hvorfor går en ung pige i kloster?«), *Birgit Eisenhardt, Nærum*, (»Det er de andre ting, der bliver væsentlige«) og *Ilse Holleufer, Brøndbyøster*, (»Mit barns usynlige handicap«).

Danmarks Radio har nu også oprettet et *TV-Båndværksted*, som skal fungere som forsøg i to år. De første udsendelser forventes programsat efter sommerferien i år.

Vælges ud

TV-Båndværkstedet ligger i Viborg i den tidligere døgninstitution »Jens Holst«, og brugerne kan få mulighed for at overnatte, hvis de kommer langvejs fra.

I princippet kan alle bruge Radio- og TV-Båndværkstederne, men der vil være arbejdsudvalg, der vælger ud blandt ansøgningerne. Udvalgene lægger vægt på, at folk har et behov for at fortælle deres historie.

»Men engagement er ikke altid ensbetydende med problemer. Du kan

have behov for at fortælle en glad historie, og du kan have behov for at fortælle en historie om et alvorligt emne«, udtaler den nye leder af TV-Båndværkstedet, *Erik Nørgaard Graversen*. Han har i en række år været ansat i DR, dels i Provinsafdelingen i Århus, dels på TV-Syd i Haderslev.

Anderledes end Danmarks Radio

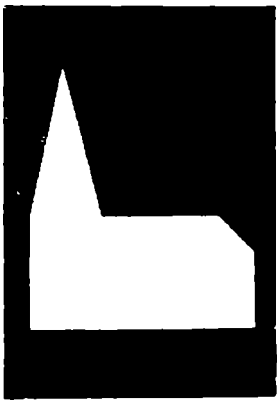
Det nye båndværkstedets produktion vil nok komme til at være væsentligt anderledes end DR's sædvanlige produktion, selv om den tekniske kvalitet skal være på samme niveau. Men der stilles absolut ingen krav om, at brugerne skal vide noget om, hvordan man laver TV. Foruden lederen, teknikere og programmerarbejdere, er der til båndværkstedet knyttet nogle konsulenter, hvis opgave er at vejlede og støtte brugerne gennem hele produktionen - at »holde i hånden« gennem hele den lange proces, det er at lave en fjernsynsudsendelse.

Interesserede kan skrive eller ringe til Radio-Båndværkstedet, Rosenørns Allé 18, 1970 Frederiksberg C, tlf. 01-35 20 07 eller til TV-Båndværkstedet, Røddingvej 11, 8000 Viborg, tlf. 06-61 46 11.

John S. Lundorf

Værnepligtige og langtidsledige har mulighed for at få lønnede jobs ved forskellige u-landsprojekter. For den, der har lyst til at gøre en indsats eller studere et bestemt område nærmere, kan indhentes oplysninger i »Rejsebogen 1986«.

Orientering fra sognene

Marts 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 6, der udkommer 26.3. 1986 er mandag den 10.3. 1986 for april. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbro-gade 28.3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courteau O.M.I. træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.
Søndagsmesser:
Skt. Mariæ Kirke kl. 10.00 højmesse.
Sct. Joseph Hospitalskirke kl. 8.00 messe.

Søndag d. 2. kl. 10.00: Højmesse.
Onsdag d. 5. kl. 19.00: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.
Fredag d. 7.: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.
Søndag d. 9. kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.
Onsdag d. 12. kl. 19.00: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.
Torsdag d. 13. kl. 14.30: Sct. Josef Klub. Møde for menighedens enlige og ældre. Der vises videofilmen »Myrendal – et kloster på Bornholm«. Derefter kaffebord.
Søndag d. 16. kl. 10.00: Gregoriansk messe.
Onsdag d. 19. kl. 19.00: Bodsandagt med messe.

Søndag d. 23. kl. 10.00: Højmesse med palmeindvielse og procession.
Onsdag d. 26. kl. 19.00: Korsvejsandagt i forbindelse med messe.
Torsdag d. 27. kl. 17.00: Skærtorsdag. Festmesse. Derefter tilbedelse til kl. 22.00.
Fredag d. 28. kl. 15.00: Langfredagens liturgi.
Lørdag d. 29. kl. 20.00: Påskeliturgi med indvielse af påskebålet og påskelyset og procession i kirken. Efter messen kan vi ønske hinanden glædelig påske i præstegården.
Søndag d. 30. kl. 10.00: 1. påskedag. Højmesse.
Mandag d. 31. kl. 10.00: 2. påskedag. Højmesse.
Mini-KUK: Møde hver mandag kl. 15.00-16.30. Til møder i marts har vi tænkt følgende temaer:
D. 3. Lys som symbol. D. 8. (Besøg af KUK fra menigheden i Herlev. Nærmere program for dagen følger. D. 10. Film. Jesus gerninger. D. 17. Om gudstjenesten. D. 24. Kors og sommerfugle.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 89.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. (08) 12 69 56.
Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe
Søndag d. 9. kl. 10.00: Messe
Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe
Søndag d. 23. kl. 10.00: Messe med palmeindvielse.
Tirsdag d. 25. kl. 19.00: Korsvejsandagt med messe.

Fredag d. 28. kl. 15.00: Langfredagens liturgi v. Per Dolmer
Søndag d. 30. kl. 10.00: 1. påskedag. Messe.

Hjørring:

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Søndag d. 2. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.
Søndag d. 9. kl. 15.00: Dansk messe.
Søndag d. 16. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.
Søndag d. 23. kl. 15.00: Dansk messe med palmeindvielse.
Fredag d. 28. kl. 15.00: Langfredagens liturgi.
Lørdag d. 29. kl. 20.00: Påskeliturgi (vietnamesisk).

Skt. Thøgers kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ kirke, Aalborg, tlf. 08 12 69 56 eller Keld Westergaard, Thisted, tlf. 07-92 24 04
Søndag d. 2. kl. 18.00: Messe.
Søndag d. 16. kl. 18.00: Messe.
Torsdag d. 27. kl. 16.00: Skærtorsdag. Messe.
Mandag d. 31. kl. 10.00: 2. påskedag. Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17 (men 1. marts kl. 13.30) og søndag kl. 10.
Hverdagsmesser:
Mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.
Onsdag kl. 19. Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.
Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.
Skriftemål:
Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken når som helst. Er præsten hjemme kommer han.
Mandag til onsdag i Stille Uge (24.-26. marts) er præsten i kirken kl. 16-17. Skærtorsdag og Langfredag kl. 11-12.
Korsvejsandagt: Hver onsdag i fastetiden (undtagen 5. marts) i forbindelse med messen kl. 19.

Palmesøndag: Palmeindvielse og procession ved messen kl. 10.

Skærtorsdag: Mindegudstjeneste kl. 16. Efter messen indtil kl. 23 vågetimer. En liste, hvor man kan indskrive sig til vågetime, ophænges i våbenhuset.

Langfredag: Mindegudstjeneste kl. 15. Faste og abstinensdag.

Påskelørdag: Ingen messe kl. 17. Liturgien begynder kl. 20 med lysindvielse, processionen med påskelyset, læsninger, fornyelse af dåbsløfter efterfulgt af den højtidelige påskemesse. Efter messen påskelykønskninger og en forfriskning i præstegården.

Påskedag. Messe kl. 10. 2 påskedag: Messe kl. 10.

Kirkekaffe: 23. marts med valgmøde.

Familieundervisning. Lørdag 1. marts. Messe kl. 13.30. Emne: »Medlemskab i kirken«.

Menighedsklub. Lørdag den 15. marts. Mini-KUK underholder.

Familiegrupper efter aftale.

Mini KUK efter aftale.

KUK efter aftale.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI
Tlf. (06) 62 36 41.

Faste messetider:

1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10 og hver lørdag kl. 16.30. Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 1.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 2.: Messe kl. 10 og kirkekaffe efter messen.

Fredag d. 7.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.30.

Lørdag d. 8.: Messe og religionsundervisning kl. 10 og messe kl. 16.30.

Søndag d. 9.: Ingen messe.

Fredag d. 14.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.30.

Lørdag d. 15.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 16.: Messe kl. 10.

Fredag d. 21.: Korsvejsandagt og messe kl. 19.30.

Lørdag d. 22.: Palmesøndags liturgi og messe kl. 16.30.

Søndag d. 23.: Ingen messe.

Mandag d. 24.: Messe kl. 19.30.

Tirsdag d. 25.: Messe kl. 19.30.

Onsdag d. 26.: Messe kl. 19.30.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdags liturgi og vore unges 1. kommunion kl. 16.30.

Fredag d. 28.: Langfredags liturgi kl. 15.

Lørdag d. 29.: Påskens liturgi kl. 20 og vi fejrer ikke messen kl. 16.30.

Søndag d. 30.: 1. påskedag messe kl. 16.30. (Husk ændringen i messetiden).

Mandag d. 31.: 2. påskedag messe kl. 10.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider.

Den 2. og 4. søndag i måneden kl. 10.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 1.: Messe og religionsundervisning kl. 9.30.

Søndag d. 10.: Messe kl. 10.

Søndag d. 23.: Palmesøndags liturgi og messe kl. 10 med kirkekaffe bagefter.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag ingen gudstjeneste.

Fredag d. 28.: Langfredags liturgi kl. 10 som året før.

Lørdag d. 29.: Påskens ingen gudstjeneste.

Søndag d. 30.: 1. påskedag messe og 1. kommunion for vore unge kl. 10.00. (Husk ændringen i messetiden).

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C. 06-13 56 66.
Præster: Adolf Meister, H. Krawczyk. Gottfried Grünwald.
Menighedsrådsformand: Aagot Bohn tlf. 06-12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen 13 56 66.
Søndagsmesser: kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: mandag 19, torsdag

16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: d. 2., 16. og 31. kl. 12.

Messe på vietnamesisk d. 9., kl. 14.

Messe på italiensk d. 9. kl. 17.

Pindstrup

Søndage d. 2. og 16. kl. 10.30.
Skærtorsdag kl. 16. 2. Påskedag kl. 10.30.

Odder

Søndag d. 9. og 23. kl. 14. 2. Påskedag kl. 14.

Skolemesser i Århus

Normalt tirsdag og fredag kl. 8.

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19. I den stille uge mandag til onsdag kl. 17-19.

Mandag d. 3. kl. 19: Menighedsrådsmøde.

Tirsdag d. 4. kl. 19.30: Katolsk studie-gruppe.

Fredag d. 7. kl. 15: Økumenisk gudstjeneste i anledning af kvindernes internationale bededag.

Lørdag d. 8. kl. 10: Sogneundervisning. Kl. 12.15 familiemesse.

Tirsdag d. 18. kl. 19.30: Katolsk studie-gruppe.

Torsdag d. 20. kl. 14.30: Mariakongregationens messe.

Lørdag d. 22. kl. 10: Sogneundervisning. Kl. 12 familiemesse.

Palmesøndag d. 23.: Procession kl. 10.

Skærtorsdag d. 27. kl. 17: Højmesse. Tilbedelse herefter til midnat. Komplet kl. 23.45.

Langfredag d. 28. kl. 15: Langfredagsliturgi.

Påskelørdag d. 29. kl. 21: Påskevigilie.

Skærtorsdag til påskelørdag: Liturgisk morgenbøn kl. 9.

Påskesøndag kl. 10: Højmesse. Sangmesse kl. 17.

2. påskedag d. 31.: Kl. 10 messe, kl. 12 messe på polsk.

Skt. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå

Giro 563 26 68, tlf. (06) 18 56 33.

Præst: Herbert Krawczyk SJ

Lørdag d. 8.: Sogneundervisning i Århus.

Søndag d. 9.: Messe kl. 10.30. Efterfølgende korsvejsandagt.

Torsdag d. 13.: Familiegruppe.

Torsdag d. 20.: Lejlighed til skriftemål fra kl. 18 til 20, ellers efter aftale.

Søndag d. 23.: Palmesøndag, messe med palmeindvielse kl. 10.30.

Skærtorsdag, Langfredag og Påskelørdag ingen gudstjeneste i Grenå. Se under Sostrup.

Søndag d. 30. Påskedag: Højmesse kl. 10.30. Derefter sammenkomst.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. (06) 38 41 11

Søndagsmesser kl. 8.30

Hverdagsmesser kl. 9

Den stille uge:

Skærtorsdag: Nadverens indstiftelse kl. 16.

Langfredag: Liturgi kl. 15.

Påskelørdag: Påskevigilie kl. 20.

Påskesøndag: Herrens opstandelse, messe kl. 8.30.

Mandag i Påskens oktav: Messe kl. 8.30.

4 Midtjylland

Fælles for alle 4 sogne:

Lørdag d. 15. Messe i Sct. Nøbert Kirke, Vejle, kl. 15. Derefter opfører »Covenant Players« kl. 16.30 dialoger over emnet: Samarbejde og forsoning. Fællesspisning. Madpakke medbringes. Drikkevarer kan

købes. Husk frivilligt bidrag til aktører-
ne. Afslutning kl. 20.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.
Messestider: Hver søndag kl. 10.00.
Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.
I den stille uge lejlighed til skriftemål i
god tid før gudstjenesterne eller efter
aftale.
Skærtorsdag den 27. Messe kl. 19.00.
Langfredag den 28. Passionsgudstjeneste
med korshyldest og altergang kl. 15.00.
Påskelørdag den 29. Vigilie og messe kl.
23.00.
Påskesøndag den 30. Messe kl. 10.00.
Ingen messe anden påskedag.

Tak

En stor tak til alle, der har vist deres
medleven i præstens lidt uventede syge-
husture i Herning og Århus. For at spare
på kræfterne er de foromtalt fasteprædi-
kener på fire lørdage i Københavns Skt.
Ansgarskirke blevet aflyst.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs kapel kl.
7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel
tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl.
10.30. Hos søstre, onsdag kl. 17.
Hver morgen (undtagen torsdag) samles
elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en
kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor
Frelsers Kirke. Menighederne er velkom-
ne.

Lørdag d. 1.: Bededag med generalvikar
Lars Messerschmidt på Stensballe Kloster
fra kl. 10.30.
Søndag d. 2.: Kirkekaffe og orienterende
møde om valget til menighedsråd og
pastoralråd 20. april.
Søndag d. 9.: Katekese for menighedens
voksne, forældre og børn »at tro med
hinanden« Påske.
Torsdag d. 13.: Bibelaften kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: Covenant Players optræder
i Vejle. Vi indbydes, se under pastora-
ledens fællesprogram.
Lørdag d. 22.: Bodsgudstjeneste under
motto: »Forbarm dig over os, du, som er
Gud over alting, se i nåde til os« (Siraks
Bog 36,1) kl. 15 med 2 fremmede
præster, messe og spisning bagefter.
Den stille uge:
Søndag d. 23.: Palmeindvielse i mødelo-
kalet og højmesse kl. 10.
Skærtorsdag d. 27.: Messe og tilbedelse kl.
19-21.
Langfredag, d. 28.: Gudstjeneste kl. 15
(faste- og abstinensdag).
Påskelørdag d. 29.: Påskens liturgi
kl. 20.
Påskedag d. 30.: Højmesse kl. 10. (ingen
messe kl. 7.30).
2. Påskedag d. 31.: Messe kl. 10.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19 i
kirken. Hver torsdag kl. 19 hos Jesu små
søstre i Øm. Hver fredag kl. 8.45 i kirken
og kl. 16-18 religionsundervisning for
børn.

Sønd. d. 2. Efter familiemessen er der
menighedsmøde m/ kirkekaffe i forbin-
delse med valg til menighedsråd og
Pastoralråd.

Onsdag d. 5. Efter aftenmesse bibeltide.
Fredag d. 7. Kvindernes inter. bededag.
Mandag d. 10. kl. 14-16: Værestedet. Kl.
17: Messe.

Torsdag d. 13. kl. 19: Økumenisk møde i
Søjlehuset, hvor Johs. Aagaard, Aarhus,
taler om: Nyreligiøsitet – en udfordring til
kirken.

Lørdag d. 15. kl. 14: Afgang til Vejle.
Tirsdag d. 18. kl. 19: Bodsandagt.
Lejlighed til skriftemål.

Fredag d. 21. kl. 16: Afslutning på børnenes
religionsundervisning.

Søndag d. 23. kl. 10: Palmesøndag.
Højmessen starter med palmevielse foran
Børnehaven.

Mandag d. 24. kl. 14-16: Værestedet.
Torsdag d. 27. kl. 19: Skærtorsdag.
Højmesse. Bagefter tilbedelse af sakra-
mentet til kl. 21.

Fredag d. 28. kl. 15: Langfredag.
Passionsliturgi. Husk: faste- og abstinens-
dag.

Lørdag d. 29. kl. 23: Påskevigilie og
midnatsmesse. Bagefter ønsker vi hinan-
den glædelig Påske i Menighedshuset.

Søndag d. 30. kl. 10: 1. Påskedag. Kristi
opstandelse. Højmesse.

Mandag d. 31. kl. 10: 2. Påskedag
Højmesse.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl.
9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.
Faste gudstjenester:
Hverdage. Kl. 8 i kirken og kl. 18 i
Søstrenes kapel.
Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag d. 2. kl. 10: Familiemesse.
Bagefter er alle indbudt til et oriente-
ringsmøde om menighedsråds- og pasto-
ralrådsvalget. Mødested: Samlingssalen.
Mandag d. 3. kl. 14.30: Kontaktgruppen
indbyder de ældre til møde i Samlingss-
alen. Sr. Ingeborg viser en montage i
billeder og ord: »Glimt fra Guds
skaberkraft«.

Tirsdag d. 4. kl. 17.15: Bønstimen bliver
udformet som en »Korsvejsandagt«.

Fredag d. 7: Præsterne bringer den Hl.
Kommunion til de syge.

Tirsdag d. 11. kl. 19: Sogneaften i
præstegården. Emnet: »Hvad er synd?«
v/ P. H. Kerkhofs.

Onsdag d. 12. kl. 19: Menighedsråds-
møde.

Fredag d. 21. kl. 19: Bodsandagt som
forberedelse på påskefesten.

Palmesøndag kl. 10: Højmesse med
palmeindvielse. Sygedag på Maria Hospi-
talet.

Skærtorsdag kl. 16.30: Messe med børne-
nes 1 Hl. Kommunion. Efter messen:
Tilbedelse af det Allerhelligste Sakra-
mente indtil kl. 24. Andagt.

Langfredag: Faste- og abstinensdag. Kl.
15: Passionsliturgi. Fra kl. 17-19 er kirken
åben: Lejlighed til at gå til skrifte.

Påskelørdag: O.B.S. Ingen messe kl. 15!
Kl. 23: Kristi opstandelsesmesse. Efter
messen: Reception.

Påskesøndag og Påskemandag: Begge
dage kl. 10: Messe.

*Religionsundervisning for eftermiddagshol-
dene:* *Fredag d. 7., d. 14. og d. 21. fra kl.
16-18.*

5 Sydjylland

Fælles for pastoralenheden:

Søndag d. 16.: Fælles møde for pastoral-
enheden Fredericia-Kolding-Esbjerg.
Mødet holdes i Kolding begyndende med
messe kl. 10 i kirken. Foredrag om Skt.
Knud konge af Tore Nyberg. Mad
medbringes. Tilmelding til sognepræst
Lars Messerschmidt.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Telefon (05) 92 11 76.

Sognepræst: Henri Kerkhofs o.præm.
Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Telefon (05) 82 08 93.
Diakon: Christian Gabrielsen,
Sjællandsgade 50a, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.
Menighedsrådsformand: Hans Madura,

Indre Ringvej 15, 7000 Fredericia.
Telefon (05) 92 08 06.

Faste gudstjenester:
Messe onsdage kl. 19 (se nedenf.) samt
lørdage kl. 17.

Søndage kl. 10 højmesse.

Fra og med onsdag d. 5. marts vil der hver
onsdag aften kl. 19.30 være sogneaften i
det nye menighedslokale. Derfor er
onsdagsmessen flyttet frem til kl. 19. Læs
også i sognebladet herom.

Onsdagene d. 5.: Bibelaften, d. 12.:
bønsaften, d. 19.: bibelaften og d. 26.: kl.
19.00 bodsandagt og messe m. lejlighed
til skriftemål.

Gudstjenester i påsken:

Skærtorsdag d. 27.: kl. 17.

Langfredag d. 28.: kl. 15. Passionsliturgi.
Påskens d. 29.: kl. 21. Kirkeårets
højdepunkt. Indvielsen af påskelyset,
velsignelsen af dåbsvandet og teksterne
fra gamle og nye testamente åbenbarer,
hvorledes Jesus Kristus er lys og frelser
for verden og for os. Efter messen vil vi
ønske hinanden glædelig påske i menig-
hedslokalet.

Påskedag d. 30.: kl. 10 højmesse.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11
undt. mandag.

Pastoralassistent Torben Toustrup, sam-
me adresse.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag
kl. 10.

Hverdagsmesser (se dog undtagelserne):
Mand. 8, tirsd. 8, onsd. 8, torsd. 8, fred.
18.45.

Tirsdag d. 4.: Ingen messe.

Onsdag d. 5.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 6.: Ingen messe, men
fasteandagt kl. 19.30, se nedenfor.

Søndag d. 9.: Sognedag. Kl. 10: Højmes-
se. Kl. 11.30: Undervisning, samtale,
samvær. Afslutning ca. kl. 14. Tema: At
blive fyldt med Helligånden.

Torsdag d. 13. kl. 19.30: Fasteandagt med
lejlighed til skrifte ved en fremmed præst,
der også taler polsk.

Fredag d. 14.: Ingen messe.

Mandag d. 17.-torsdag d. 20.: Ingen messe,
men gudstjeneste med kommuniionsud-
deling kl. 8.

Skærtorsdag d. 27. kl. 16: Højmesse.
Efter messen tilbedelse indtil kl. 19.30.

Langfredag d. 28. kl. 17: Gudstjeneste
med bl.a. oplæsning af lidelseshistorien,
korsets hyldning og kommunion. Lang-
fredag er bods- og fastedag!

Påskelørdag d. 29. kl. 22: Påskevigilie
med højmesse.

Påskedag d. 30. kl. 10: Højmesse.

2. påskedag d. 31. kl. 10: Højmesse.

Fasteandagter: Tema: Gennem større
syndskendelse og dybere omvendelse til
en større fylde af nåde.

27.2.: Faste. *6.3.:* Barmhjertighedsger-
ninger. *13.3.:* Skriftemålet. Alle gange
(undt. 12.2.) kl. 19.30. Andagterne
består af salmesang, bønner, skriftlæs-
ning, prædiken og stilhed. Formålet: At
fastetiden må få et åndeligt indhold.

Skriftemål:

Efter hver fasteandagt lejlighed til
skriftemål.

Torsdag d. 13. efter andagten lejlighed til
skrifte hos en fremmed præst, der også
taler polsk.

Lørdag d. 22. kl. 15-16. Søndag d. 23. kl.
9-9.30. Tirsdag d. 25. og onsdag d. 26. kl.
16-18. Skærtorsdag d. 27. kl. 14-15.30.

Påskelørdag d. 29. kl. 14-16 eller efter
aftale.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.

Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider

Søndage: kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmes-
se.

Hverdage: mandag og tirsdag kl. 17.15,
onsdag til lørdag kl. 8.15.

I fastetiden er der andagt hver onsdag kl.
19.30. Onsdag d. 12.: bodsandagt ved
pastor Oppermann.

Søndag d. 2. Efter højmessen er der
kirkekaffe, hvor der gives nærmere
oplysning om valget til menighedsrådet.

Søndag d. 16. *Menighedsstræf* for Esbjerg,
Fredericia - Kolding. Højmesse kl. 10.
Lektor Tore Nyberg vil fortælle om
Danmarks Martyrkonge Knud Den Helli-
ge, hvis 900 års dødsdag fejres til
sommer. Frokost medbringes, drikkevar-
er kan købes.

Palmesøndag er åbningsfest til påskehøjt-
iden. Vi mødes kl. 10 i skolens sal og går i
procession til kirken for at fejre eukaristi-
en.

Skærtorsdag: kl. 19.30 fodtvætning og
aftenmesse. Kirken er åben til tilbedelse
indtil kl. 23.

Langfredagsgudstjeneste: kl. 15.

Påskelørdag: kl. 21: læsninger af Den
Gamle Pagt, indvielse af ilden og
påskelyset, opstandelsesmesse.

Påskesøndag: kl. 10 højmesse

2. Påskedag: kl. 10 sangmesse.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52-23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messestider: Søndag kl. 10.00 og fredage

kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til
Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen
samt efter aftale.

Søndag d. 9.: Latinsk højmesse kl. 10.

Onsdag d. 12.: Bodsandagt m. skriftemål
kl. 19.

Lørdag d. 22.: Herrens bebudelse:
Højmesse kl. 16.

Søndag d. 23.: Palmesøndag: Palmeindvi-
else, procession og latinsk højmesse kl.
10.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag: Dansk
højmesse og agape kl. 17.

Fredag d. 28.: Langfredag: Passionsliturgi kl. 15.
Lørdag d. 29.: Påskevigilie: Opstandelsesliturgi og dansk højmesse kl. 20.
Søndag d. 30.: Påskedag: Latinsk højmesse kl. 10.
Mandag d. 31.: 2. påskedag: Dansk højmesse kl. 16.

Diverse:
Den 27.: Mad til fælles spising efter messen medbringes. Drikkevarer kan købes på stedet.
Den 29.: Kort reception efter messen.

Kirkekaffe:
Søndag d. 9. i Rosenkranshuset.

Kredse:
 Bibel- og bedekreds: i Rosenkranshuset.
Søndag d. 9. kl. 20: Bibel medbringes.
 Kvindekredsen: **lørdag d. 8. kl. 14** hos søstrene i Aabenraa.

Undervisning:
 For børn fra 6-12 år hos søstrene, Åstrupvej 65 **torsdag kl. 15-16**. For børn over 12 år hos sognepræsten i Rosenkranshuset **torsdag kl. 16-17**.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå
 Søndertorv 1.
 Sognepræst Ebbe Simonsen.
 Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.
 Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.
Søndag d. 2.: Fælles højmesse kl. 10.
Onsdag d. 5.: Menighedsmøde kl. 20 ang. valg til menighedsråd og pastoralråd.
Fredag d. 7.: Tilbedelse kl. 15-16.
 Messe m. sakr. velsignelse kl. 19.30.
Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene kl. 14.
Søndag d. 23.: Palmesøndag, højmesse m. procession kl. 10.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag aftenmesse kl. 19.30.
Fredag d. 28.: Langfredag gudstjeneste kl. 15. Denne dag er både faste- og abstinensdag.
Lørdag d. 29.: Påskeaften kl. 19.30.
Søndag d. 30.: Påskedag højmesse kl. 10.
Mandag d. 31.: 2. påskedag højmesse kl. 10.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg
 Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 Sognepræst Ebbe Simonsen.
 Tlf. (04) 42 35 85. Hver søndag højmesse kl. 9.30.
Fredag d. 7.: Jesu Hjerte fredag.
Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe mødes i Åbenrå hos søstrene kl. 14.
Søndag d. 23.: Palmesøndag kl. 9.30.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag kl. 19.
Fredag d. 28.: Langfredag, gudstjeneste kl. 15.
Lørdag d. 29.: Påskeaften kl. 20.
Søndag d. 30.: Påskedag kl. 9.30.
Mandag d. 31.: 2. påskedag ingen messe.

Hellig Kors Kapel, Tønder
 Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg (se u. Esbjerg).
 Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41, 6270 Tønder. Tlf. (04) 72 18 90.

Messe:
Søndag kl. 17.
Palmesøndag d. 23.: Menighedsdag. Kl. 15: Samvær, samtale og undervisning i Schweizerhalle. Specielt program for børnene. Kl. 17: Højmesse.

Skærtorsdag d. 27. kl. 19.30: Højmesse. Efter messen en times tilbedelse.
Langfredag d. 28. kl. 14: Gudstjeneste med bl.a. oplæsning af lidelseshistorien, korsets hyldning og communion. Langfredag er bods- og fastedag!
Påskedag d. 30. kl. 17: Højmesse.
Skriftemål: Langfredag kl. 13-13.45. Påskedag kl. 16-16.45 eller efter aftale. pastor Olaf Magnussen hører skriftemål efter aftale.

7 Fyn

Stella Maris Kirke, Nyborg
 Vindingevej 9, 5800 Nyborg
 Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
 Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.
 Træffetider: **Torsdag kl. 9-12** og **lørdag kl. 17-18** eller efter aftale.

Messtider:
Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdag kl. 17. **Lørdag kl. 16 m. prædiken.**
Søndag: Kl. 10.00 højmesse.
Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 10.00 efter messen kirkekaffe.
Onsdag d. 12.: Bibelkreds kl. 19.30 i Præstegården.
Onsdag d. 19.: Den hel. Josef. Messe kl. 17.00.
Hver lørdag kl. 15.30 korsvejsandagt før messen kl. 16.00.
 Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.
 Før messen er der lejlighed til skriftemål.
Gudstjenester i den stille uge og påske:
Palmesøndag d. 23.: Højmesse kl. 10.00. Indvielse af grene og procession.
Skærtorsdag d. 27.: Højmesse kl. 17.00.
Langfredag d. 28.: Gudstjeneste kl. 15.00.
Påskelørdag d. 29.: Kl. 19.00 påskensliturgi med vielse af påskelyset.
Påskesøndag d. 30.: Højmesse kl. 10.00.
2. påskedag d. 31.: Højmesse kl. 10.00.

Vor Frelsers Kirke, Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens
 Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
 Tlf. (09) 31 09 74 eller 12 16 64.
 Træffetider: **Onsdag kl. 10-12** og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.
Søndag d. 2.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 16.: Messe kl. 17.00.
Påskesøndag d. 30.: Højmesse kl. 10.30. Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Albani Kirke, Odense
 Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. (09) 12 16 64.
 Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.
 Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst). Stefan Huber, Karl Marisachka.
 Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.: Kl. 19. Okt.-april: Kl. 16.30.
 1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.
Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.
Meditation: Hver mandag kl. 19.30.
Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
Mini-KUK: Fr. kl. 15.30-17.
Maxi-KUK: Efter aftale.
DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.
Maria-Legionen: Onsd. kl. 19.30, Adg. 7.
Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, Messe kl. 9.
Voksenundervisning: Lørdag kl. 11-14 på skolen.

Børnenes sang- og religionsundervisning:
Lørdag kl. 11 på skolen.
Lørdag d. 3.: Retrætedag kl. 9.30-16 på Bjerregårdsvej 9 med pastor Jorna. Afslutning med messe kl. 16.
Søndag d. 2.: 3. sø. i fasten messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.
Fredag d. 7.: Kvindernes Internationale Bededag, kl. 14 i Baptistkirken. Kl. 19 tilbedelse, 19.30 aftenmesse.
Søndag d. 9.: 4. sø. i fasten messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.), 16.30.
Tirsdag d. 11.: Kl. 19 bodsandagt.
Torsdag d. 13.: Kl. 14 pakkefest i De ældres Klub på skolen. Kl. 19 korsvejsandagt. Kl. 19.30 bibelkreds i Adelgade 7.
Søndag d. 16.: 5. sø. i fasten. Efter højmassen er der kirkekaffe og der vises en film om Moder Teresa.
Fredag d. 21. til søndag d. 23. er firmanderne på weekend i Øm.
Søndag d. 23.: Palmesøndag messer kl. 8, 10, begyndende med procession fra Jomfruklosteret. Kl. 12 (polsk), 16.30.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag kl. 17 højmesse, derefter tilbedelse til kl. 21.
Fredag d. 28.: Langfredag kl. 15 gudstjeneste med Korsets hyldning.
Lørdag d. 29.: Kl. 14 indvielse af Påskemaden (polsk). Kl. 20 påskensliturgi, derefter sammenkomst på skolen.
Søndag d. 30.: Påskedag, messer kl. 8, 10, 12 (polsk).
 NB: Ingen messe kl. 16.30!
Mandag d. 31.: 2. påskedag, messer kl. 8 og 10.
 NB: Ingen messe kl. 16.30.

Dalum Klosterkirke
Søndag: Messe kl. 7.30.
Hverdage: Messe kl. 6.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst pater Josef Völk CSsR.
 Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.
 Træffetid: **Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12** eller efter aftale.
Faste messtider:
Søndag kl. 8 og 10. Hver torsdag aftenmesse kl. 19. Skriftemål: Før disse gudstjenester el. efter aftale m. præsten.

Søndag d. 2.: Kl. 10: Familiemesse. Efter messen menighedsmøde i menighedssalen. Der vil blive talt om valget den 20. april. Hvordan vælges det nye menighedsråd og det nye pastoralråd? Hvad kan den enkelte gøre, for at vi kan få et godt valg? I en menighed skal der hele tiden »fødes« noget nyt, som menigheden lever af. Men kun hvis vi alle oplever og erfarer det, hvis vi alle lever med i vor menighed, vil menigheden vokse og have en fremtid! Det gælder også om modtagelsen af sakramenterne: Påskeskriftemålet og påskedommunionen!
Fra mandag d. 3. til torsdag d. 6.: Kursus i »Ministerialbogføring« og meget andet på Sostrup.
Fredag d. 7.: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse. Jesu Hjerte fredag.
Søndag d. 9.: Kl. 10: Latinsk højmesse.
Fredag d. 14.: Religionsundervisning for vore børn og unge fra kl. 16.30. Med undervisning, sang, samvær. Madpakke medbringes. Kl. 19: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 15.: Kontaktgruppen mødes. Messe kl. 14. Samvær i menighedssalen.
Onsdag d. 19.: Festen for den hellige Josef! Aftenmesse kl. 19.
Torsdag d. 20.: Lejlighed til skriftemål fra

kl. 17.30 til 18.30. Efter aftenmesse er der menighedsrådsmøde i menighedens undervisningslokale.
Fredag d. 21.: Kl. 19: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse.
Lørdag d. 22.: Festen for Mariæ Bebudelse. (Festen for bebudelsen af Kristi undfangelse er ellers den 25. marts. Men den forskydes i år p. gr. af den stille uge til 22. marts). Messe: Kl. 16.
Søndag d. 23.: Palmesøndag: Kl. 10: Indvielse af palmegrenene, palmeprocession, højmesse med Jesu lidelseshistorie efter evangelisten Lukas.
 Husk at tage en palmegren med til syge pårørende, venner og bekendte, som ikke kan komme til denne gudstjeneste! Den stille uge begynder.
Onsdag d. 26.: Religionsundervisning for vore børn og unge fra kl. 16.30.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag: Mindedagen for Kristi indstiftelse af alterets hellige sakramente. Kl. 17.00: Højtidelig aftenmesse. I denne messe uddeles den hellige communion under begge skikkelser. Efter messen overføres Det hellige Sakramente til alteret i Sakristiet. I sakristiet holdes der tilbedelse til kl. 20.00. Døren til ministrantsakristiet er åben til kl. 20.00. Alteret i kirken aflædes og ligger øde hen til den store opstandelsesgudstjeneste påskemat.
Langfredag d. 28.: Kristi lidelse og død. Kl. 15.00: Liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Jesu lidelseshistorie efter evangelisten Johannes. Kirkens gamle forbønner, korsets hyldning og fælleskommunion! Langfredag er faste og abstinensdag.
Påskelørdag d. 29.: Påskensliturgi, Påskevigiliens liturgi: Ildens og påskelysets indvielse, påskelovsangen, læsningerne, dåbsvandets indvielse, barnedåb, dåbsløfternes fornyelse og festlig påskehøjmesse.
Søndag d. 30.: 1. påskedag: Kristi opstandelse fra de døde. Festdagens eneste messe fejres. Kl. 10.00: Højmesse med prædiken.
Mandag d. 31.: Kl. 10.00: Messe med prædiken. Lejlighed til skriftemål er der før og efter hver gudstjeneste i Den stille Uge.

Skt. Bendts kapel, Rudkøbing
 Brogade 14
Søndag d. 2.: Kl. 15: Messe med prædiken.

OBS: Husk det: Slut talstærkt op om årets vigtigste gudstjenester!

Husk påskeskriftemål og påskedommunion.
 Syge i hjemmene, på plejehjem og sygehuse får påskedommunionen bragt, blot nogen vil give besked til sognepræsten.
 Husk at meddele den nye adresse ved flytning.
 Menigheden ønskes en velsignet påske!

Dåb:
 Den 15.12.: Mark Helbo Luciani. Thao Anna Thi Nhu. Den 12.1.: Loan Van Nguyen.
 Forældrene ønskes til lykke. Børnene ønskes en kristen opdragelse.

Dødsfald:
 Den 14.1.: Klaus Vaaben Vedel - R.I.P.

8 Lolland og Falster

Fælles for de tre menigheder:
Se efter om De er optaget på valglisten. Valglisten er til gennemsyn i tiden 22. februar-3. marts.

Senest søndag den 9. marts skal forslag til kandidater til menighedsråd og pastoralråd være valgstyrelserne i hænde! De kan afgive brevstemme fra lørdag den 5. april til lørdag den 19. april.

Kom til menighedsrådet, hvor der gives nærmere oplysning om valget. Se efter hvornår menighedsrådet holdes i Deres menighed!

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
P. Herman Legut, O.F.M. conv.
Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messeider:

Hverdage: Lørdag kl. 16.30.
Søndage: Højmesse kl. 9.30.
3. søndag i fasten d. 2.: Højmesse ved P. Herbert Krawczyk fra Århus.
4. søndag i fasten d. 9.: Latinsk messe kl. 9.30.

Fredag d. 14.: Korsvejsandagt kl. 16.30. Vi følger Kristus på hans korsvej og ærer hans lidelser.

5. søndag i fasten d. 16.: Under messen vil præsten give de syge og ældre fra menigheden de syges salvelse. Dette sakramente nævnes i Jakobs brev, hvor det hedder: »Er nogen iblandt jer syg, skal han kalde menighedens ældste til sig, og de skal bede over ham, efter at de i Herrens navn har salvet ham med olie« (Jak. 5,14).

Fredag d. 21.: Korsvejsandagt kl. 16.30. Derpå katekese for børn, der forbereder sig til 1. kommunion.

Lørdag d. 22.: Fejres Herrens Bebudelses fest i forbindelse med gudstjenesten kl. 16.30.

Palmesøndag d. 23.: På sjette søndag i fasten, en uge før påske, er der procession før messen; der synges salmer til ære for Jesus som konge, der holder sit indtog i Jerusalem. Han blev tiljublet som »Davids søn« af mængden, der breder deres klæder og grønne grene ud på vejen foran ham.

Skærtorsdag d. 27.: I liturgien mindes Jesu afsked med sine disciple. Evangelierne gør det klart, at denne afsked blev fejret ved det højtidelige påskemåltid, og Jesus havde længtes efter dette måltid. Liturgien begynder kl. 19.

Langfredag d. 28.: Fra fængsel og retssal blev Jesus ført til Golgata. Efter at Herren havde hængt tre timer på korset, døde han omkring klokken tre om eftermiddagen: »Fader! i dine hænder betror jeg min ånd« (Luk. 23,46).

Påskevigilie d. 29.: Gudstjenesten begynder kl. 20. Uden for kirken bliver der tændt ild og påskelys, der bæres ind i den mørke kirke.

Påskesøndag d. 30.: Gud »opvakte sin Søn fra de døde« (1. Tess. 1,10), og apostlene »har set Herren« (Joh. 20,25). Påsken kalder os til glæde. Sangmesse kl. 9.30; bagefter polsk messe.

Mandag i påskens oktav d. 31.: Højmesse kl. 9.30.

Sankt Birgitta Skole: Fredag d. 21. marts holdes økumenisk afslutningsgudstjeneste før påskeferien i Skt. Birgitta Kirke. Det sker kl. 10.45 for de yngste elever og

kl. 11.40 for de ældste. Medlemmer af menigheden er velkomne.

Fødselsdag: Onsdag d. 19. marts bliver Josef Kwasiak 93 år gammel (Bandholm Plejehjem). Tillykke!

Kirkens regnskab: For 1985 er regnskabet afsluttet. Vi siger mange tak til alle i menigheden, der har ydet bidrag til resultatet.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. (03) 92 06 81.
Sognepræst: Pater Irenæus O.F.M. con.

Gudstjenestetider:

Søndag: Kl. 10.00 højmesse.
Hverdag (undt. onsdag): Kl. 17.00; hver onsdag kl. 8.30.

Rekollektio for polsktalende

Søndag den 2. og 9. marts er der rekollektio for polsktalende menighedsmedlemmer. Pater Herbert Krawczyk fra Århus prædiker søndag den 2. marts og pater Jan Szymaszek fra Amager prædiker søndag den 9. marts under den polske messe. Begge søndage begynder den polske messe kl. 11.30 (bem. tidspunktet!) Efter messen mødes man i Kolbehuset.

Kom-sammen-eftermiddag

Onsdag den 5. marts kl. 14.00-16.00 holdes månedens kom-sammen-eftermiddag.

Onsdagens bibeltime

Også i marts er der to bibeltimer som et led i forberedelsen til påske: onsdag den 12. og 19. marts. Begge gange begynder vi kl. 19.30.

Lejlighed til skriftemål

Der er lejlighed til skriftemål hver søndag før højmessens. Endvidere lørdag før palmesøndag fra kl. 16.00-17.00, skærtorsdag fra kl. 10.00-12.00, langfredag efter korsvejsandagten, som begynder kl. 10.00, og eftermiddagens gudstjeneste. Man kan altid komme til skrifte efter aftale!

Påskesøndagsgudstjenesterne

Palmesøndag: Kl. 10.00. Husk at tage en palmesøndagsbuket af grene og blomster med.

Skærtorsdag: Kl. 19.00. Husk at tage familiens bidrag til fasteaktionen 86 med.
Langfredag: Kl. 10.00 korsvejsandagt. Kl. 15.00 passionsliturgi med korsets hyldning. - Der bringes i erindring, at langfredag er faste- og abstinensdag.

Påskelørdag: Ingen gudstjeneste.
Påskesøndag: Kl. 7.00 (syv!) fejres Herrens opstandelse. Efter gudstjenesten påskemorgenbord i Kolbestuen. Kl. 11.00 (elleve!): højmesse.

2. påskedag: Kl. 10.00 messe på polsk ved pater Eugeniusz Legut.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.:

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.
Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Lørdag d. 1.: Kl. 10-12 undervisning for børn og konfirmander.

Søndag d. 2.: Kl. 10.00 familie-gudstjeneste. Herefter menighedsrådsmøde i salen. Emner: det kommende menighedsråds- og pastoralrådsvalg og evt. ændringer i kirken.

Torsdag d. 3.: Arbejdsaften for den 3. verden.

Søndag d. 9.: Kl. 11.15 polsk messe.

Torsdag d. 13.: Åbent hus aften.

Lørdag d. 15.: Kl. 10-12 undervisning for børn og konfirmander.

Søndag d. 16.: Efter højmessens møde for den Franciskanske Lægorden.

Torsdag d. 20.: Arbejdsaften.

Fredag d. 21.: Kl. 18.30 bodsandagt.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Kl. 10.00 højmesse med procession.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Kl. 19.00 denne dagsliturgi.

Fredag d. 28.: Langfredag. Kl. 15.00 dagens liturgi.

Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Kl. 22.30 påskens liturgi. Derefter hyggeligt samvær i Fredensgade.

Søndag d. 30.: 1. påskedag. Kl. 10.00 højmesse.

Mandag d. 31.: 2. Påskedag. kl. 10.00 Højmesse.

Hver fredag i Fastetiden:

Kl. 18.30 Korsvejsandagt + messe.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. (03) 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.

(Hvis præsten ikke svarer om lørdagen bedes man ringe til (01) 21 85 88.

Faste messeider:

Søndag højmesse kl. 10.

Onsdag messe kl. 10.05.

Søndag d. 9.: er der kirkekaffe efter messen i menighedssalen.

Påskens gudstjenester:

Skærtorsdag d. 27.: Messe kl. 17.

Langfredag d. 28.: Langfredagsliturgi med korsets hyldning kl. 15.

Påskevigilie lørdag d. 29.: Kl. 23. Den nye ild tændes, og påskelyset indvies. Bagefter kan vi ønske hinanden en glædelig påske ved et glas vin ovenpå.

1. påskedag søndag d. 30.: Højmesse kl. 10.

2. påskedag: Ingen messe.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Søndag d. 2.: Menighedsrådsmøde efter højmessens i forbindelse med kirkekaffe, hvor der gives oplysning om valget til menigheds- og pastoralrådet.

Fredag d. 7.: Kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem.
Kl. 19.00: Messe.

Fredag d. 14. og 21.: Kl. 19.00: Korsvejsandagt.

Søndag d. 16.: Ingen polsk messe.

Palmesøndag d. 23.: Kl. 10.00: Palmeindvielse, procession, messe.

Skærtorsdag d. 27.: Kl. 16.00: Nadverens indstiftelse fejres. Tilbedelse indtil kl. 20.00.

Langfredag d. 28.: Kl. 15.00: Langfredagsliturgi. Kommunion. Kollekten: til Det hellige Land. Husk at langfredag er faste- og abstinensdag.

Påskelørdag d. 29.: Kl. 20.00: Påskelørdagsliturgi med opstandelsesmesse. Derefter er der sammenkomst i menighedssalen.

1. Påskedag d. 30.: Kl. 8.00: Messe på

Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Højmesse.

2. Påskedag d. 31.: Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Søndag d. 9.: Menighedsrådsmøde efter messen i forbindelse med kirkekaffe, hvor der gives oplysning om valget til menigheds- og pastoralrådet.

Skærtorsdag d. 27.: Kl. 16.00: Nadverens indstiftelse fejres.

1. Påskedag d. 30.: Kl. 10.00: Højmesse.

2. Påskedag d. 31.: Kl. 10.00: Ingen messe, men kl. 16.00: Polsk messe og derefter en hyggelig samvær med en kop kaffe i præsteboligen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. (03) 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. (02) 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene. Tlf. (03) 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Onsdag d. 5. Religionsundervisning nr. 7 i præstegården kl. 15.15-16.

Søndag d. 9. Latinsk messe med sognepræsten. Efter messen er der opstillingsmøde til menighedsrådsvalget og valget til pastoralrådet.

Onsdag d. 12.: Religionsundervisning nr. 8 i præstegården. (Sidste inden påske).

Onsdag d. 19.: Festgudstjeneste kl. 10 med pastor Erling Brodersen og sognepræsten. Sr. Clementine fejrer 60 år som Sankt Josef Søster (diamantjubilæum). Herefter er der reception, hvor der er lejlighed til at takke og lykønske jubilaren.

Søndag d. 23. Palmesøndag: Messe med indvielse af palmebrancher.

Torsdag d. 27. Skærtorsdag: Messe kl. 17.

Fredag d. 28. Langfredag: Gudstj. kl. 15.

Lørdag d. 29. Påskelørdag: Messe kl. 20.

Søndag d. 30. Påskedag: Messe med sognepræsten kl. 10.

Mandag d. 31.: Ingen messe.

I øvrigt henvises til sognebrevet.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. (03) 52 06 45.

Faste messeider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage normalt således; (i Skt. Montforts kapel):

Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45 rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Mandag d. 3.: Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente (i kapellet).

Lørdag d. 15.: Vor Frue sogns retrætedag som forberedelse til påskefesten.

Vi mødes i menighedshuset kl. 10 og slutter af med messen i kirken kl. 16.15.

Dagens program veksler mellem gudstjenester, oplæg, samtaler og hyggeligt samvær over frokost og kaffe. Sognepræsten assisteres af redemptoristpater Jac.

Adams, som giver oplæggene og som vil være til rådighed for skriftemål.

Mød talstærkt op og medbring frokostpakke. Øl og vand kan købes til butikspris. Kaffe fås.

Søndag d. 16.: Søndag Lætare. I dag synges højmesse på latin.

Fredag d. 21.: Festen for Jomfru Marias bebudelse.

Kl. 16.30 højtidelig vesper med fornyelse af kommunitetets indvielse til Maria. Kl. 19.15 højtidelig messe.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Den stille uge begynder.

Kl. 10.00 palmevielse, palmeprocession og højtidelig messe med oplæsning af Kristi Lidelseshistorie efter Skt. Lucas.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Kl. 17.00 højtidelig aftenmesse med børnenes første hellige kommunion. Efter messen bæres sakramentet til sidealteret. Kl. 23.00-24.00 »hellig time«.

Fredag d. 28.: Langfredag.

Kl. 15.00 Kristi døds højtidelige liturgi.

Lørdag d. 29.: Påskevigilie.

Kl. 20.30 Kristi opstandelses liturgi med ildens og påskelysets indvielse, påskelovsangen, læsningerne og den højtidelige påkehøjmesse med dåbsvandets indvielse og dåbsløfternes fornyelse. Efter denne årets største og vigtigste gudstjeneste fortsætter vi vor påskefest i menighedshuset med lidt godt at spise og drikke. Vi har tradition for en swingom. Måske får vi et rigtigt »band« i år! Mød op!!

Søndag d. 30.: Påskesøndag.

Kl. 10.00 højtidelig påskemesse.

Mandag den 31.: 2. Påskedag kl. 10.00 højmesse.

Børne- og ungdomsundervisningen finder sted hver fredag i menighedshus og kirke fra kl. 18-20. Gudstjeneste kl. 19.15 for hele familien. Der er ingen voksenundervisning i marts, da præsten bruger timerne på førstekomunikanterne og de unge, som skal trosbekræftes.

Fredag den 21. er afslutning. Og begyndelse på vore menigheders børne-weekend, som varer til søndag og slutter med palme-messen kl. 10.

Traditionen tro afholdes der retrætedag for vore menigheders unge påskelørdag. I år den 29. marts. Vi mødes i menighedshuset kl. 10. Den store påsegudstjeneste og den efterfølgende sammenkomst danner afslutning. Pastor Bjørn Højbo, København, vil give dagens oplæg.

Meld jer til hos formanden Ditte Hansen eller hos os i præstegården. Kirkekaffen søndag den 9. marts vil blive kædet sammen med et banko-spil for hele menigheden, som skal hjælpe til med at dække omkostningerne omkring børne-weekenden den 21.-23. marts. Kom altså over i menighedshuset efter messen og vær med!

Skt. Maria Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Slagelse.
Tlf. (03) 52 06 45.
Menighedsrådsformand: E. Wojtaszewski, Rønæsvej 148, 4400 Kalundborg.
Tlf. (03) 50 11 20.

Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.
Messe: Hver søndag kl. 15.00.
Lørdag d. 15.: Vor Frue sogns retrætedag omkring kirke og menighedshus i Slagelse. Vi mødes kl. 10.00 og slutter af med messe kl. 16.15. Retræten, der skal forberede os til påskefesten, prædikes af redemptoristpater Jac. Adams. Se i øvrigt under »Slagelse«.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.
Giro: 6 34 43 48.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 06 45.
Menighedsrådsformand: Piet van Dijk, Chr. Hansensvej 18, 4520 Svinninge.
Tlf. (03) 46 54 10.
Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.
Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.
Ingen messe på selve søndagen.
Lørdag d. 8.: Hele menigheden retrætedag som skal forberede os til at fejre påske. Vi starter kl. 10 og slutter ved 17-tiden. Programmet veksler mellem gudstjenester, »foredrag« samtaler og hyggeligt samvær over frokost og kaffe. Som i advent vil pastor Bjørn Højbo, København, opgive oplæggene. Messen er som sædvanlig kl. 15.30.
Medbring frokostpakke. Øl og vand kan købes til butikspriser, kaffe fås. Slut op om denne faste-aktivitet.

Onsdag d. 12.: Korsvejsandagt med sakramental velsignelse i kirken kl. 19.15. Efter andagten månedens møde i de voksnes studiekreds hos Jan Tecza ved siden af kirken. I rækken af sakramenterne er vi nået til firmelsens sakramente.
Lørdag d. 22.: Palmesøndag, Vor Herres indtog til sin lidelse. Kl. 15.30 højtidelig messe med palmevielse og oplæsning af Kristi lidelseshistorie efter Lukas.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag, kl. 16.30 messe.
Fredag d. 28.: Langfredag. Kl. 15.00 Kristi døds liturgi.
Lørdag d. 29.: Påske, Kristi opstandelse fra de døde. Kl. 20.00 Påskeliturgi: Ildens og påskelysets indvielse, påskelovsangen, læsningerne og påkehøjmesse. (Ingen messe 15.30). Efter gudstjenesten samles vi i menighedslokalet og ønsker hinanden glædelig påske.
Påskesøndag d. 30. og påskemandag den 31. er der ingen gudstjenester i Holbæk. Menigheden henvises til Slagelse (højmesser kl. 10.00 begge dage).

Børne- og ungdomsundervisning finder sted lørdagene den 1. og 15. fra kl. 14.15.
Børne-weekend for vore sognes børn finder sted i Slagelse fra fredag den 21. - søndag den 23. marts, begyndende med

messe i Vor Frue Kirke fredag aften kl. 19.15. (Festen for Jomfru Marias bebudelse). Vi slutter søndag med palme-messen kl. 10. Meld jeres børn til hos præsten.
Retrætedag for vore sognes unge finder sted i Slagelse påskelørdag den 29. fra kl. 10. Den afsluttes med den store påskeliturgi kl. 20.30 og efterfølgende festlige sammenkomst i menighedshuset. Overnatningsmuligheder i Slagelse.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30, og fredag kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Søndag d. 9. marts: Familiemesse kl. 10, tilrettelagt af konfirmanderne. Efter messen orienteringsmøde med henblik på menighedsrådsvalget d. 20. april. Mød talstærkt op.
Torsdag d. 20.: gæster Danmarks Lærerehøjskoles kor Roskilde og afholder koncert i vor kirke. Mød talrigt op. Gratis adgang.
Fredag d. 21.: kl. 19.30 Bodsliturgi v/pastor Figge OMI - med lejlighed til skriftemål før påske.
Søndag d. 23.: Palmesøndag. Palmeindvielsen begynder kl. 10 i menighedssalen.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17, derefter stille tilbedelse til kl. 22.
Fredag d. 28.: Langfredag. Liturgi kl. 15.
Lørdag d. 29.: Påskemat-liturgien begynder kl. 22.45.
Søndag d. 30.: Påskemesse kl. 10 og 17.
Mandag d. 31.: 2. Påskedag messe kl. 10.
Ledreborg Slotskirke:
Messe kl. 8.30 undtaget påskedag.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. (02) 99 07 28.
Sognepræst: Hendrik Herberighs, smm.
Andenpræst: Jørgen Erichsen.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. (01) 78 27 90, mellem 15-16.
Søndagsmesser (okt.-marts kl. 10 og 16.30 - apr.-sept. kl. 8 og 10).
Palmesøndag d. 23.: Palmegrensindvielse kl. 10 begynder i salen, hvorfra vi går i procession til kirken.
Skærtorsdag d. 27.: Messe kl. 17.
Langfredag d. 28.: Gudstjeneste kl. 15.
Påskelørdag d. 29.: Messe kl. 20.
1. Påskedag d. 30.: Kl. 10 og 16.30.
2. Påskedag d. 31.: Messe kl. 10.
Den 6. april: Konfirmation.
Ungdomsretræte hos Assumptionssøstrene fra d. 21/3 til 25/3.
Aftenmesse om onsdagen og fredagen kl. 19.30.
Kolpingfamilie: d. 12/3 og 19/3 kl. 19.30.

11 Midtsjælland

12

12 Nordsjælland

Birkerød - Hørsholm
Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muise (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkeltvej, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken, kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl.

10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.
Tirsdag d. 4.: Fælles møde for alle forældre som har børn, og andre interesserede. Aftenens emne: hvilke kvalifikationer er der brug for til at forme den unges katolske identitet.
Indleder: skolepsyk. Jan Lange.
Stedet: Nordvanggård, Birkerød kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: Ungdoms- og menigheds-møde i Hørsholm kirkecenter om »vort forhold til Israel«. Alle er velkomne.
Mødet i Hø. kl. 19.00.
Søndag d. 9.: i Hø. holdes der valgsmøde efter messen.
Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes på Nordvang. kl. 14.00. Fru Else Loldrup læser for os »Påske-lilie«. Grundtvig.
Mandag d. 10.: Om aftenen holdes der præstemøde kl. 18.00.
Tirsdag d. 11.: Forældremøde for de forældre, hvis børn forbereder sig til deres første hl. kommunion. Kl. 19.30 på Nordvang. i Birkerød.
Torsdag d. 13.: Kl. 16.00: Første skriftemål på Nordvang. Bi. for børn på hold 3.
Samme aften: menighedsrådsmøde på Nordvanggård Bi. kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: mødes Børneklubben kl. 10.00-13.00 på Nordvang. i Bi.
Søndag d. 16.: fejres Højmessen som bodsmesse som forberedelsen til påsken i begge sognekirker.
Onsdag d. 19.: »Påskemåltid« fejres og spises sammen med unge, venner og familie og andre interesserede på Nordvang. kl. 18.00.
Torsdag d. 20.: Lejlighed til skrifte for børn og voksne kl. 16.00 på Nordvang. Bi.
Lørdag d. 22.: I Skt. Ansgars kirke i Kbhv. fejres d. H. Oliemessen ved biskoppen kl. 16.30.
Søndag d. 23.: Palmesøndag med palmegrene velsignelse fejres kl. 10.00, i Bi. som familiemesse.
Kom alle og tag børnene med! Vi trænger alle til at forberede os til påsken: Kristi Vor Frelsers Død og Opstandelse!

Påske i Hørsholm kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse i tilslutning til messen.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskelørdag nat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.00. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00.
Anden påskedag: Ingen gudstjeneste.

Påske i Birkerød kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente indtil kl. 22.00.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskemat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.30. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00. NB: Ingen messe kl. 8.00.
Anden påskedag: Messe kl. 10.00. Ingen messe kl. 8.00.
NB: Skærtorsdag kl. 15 pynter vi i kostalden på Nordvanggård til påskefesten. Alle er velkomne.

12 Nordsjælland

Birkerød - Hørsholm
Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muise (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkeltvej, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken, kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl.

10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.
Tirsdag d. 4.: Fælles møde for alle forældre som har børn, og andre interesserede. Aftenens emne: hvilke kvalifikationer er der brug for til at forme den unges katolske identitet.
Indleder: skolepsyk. Jan Lange.
Stedet: Nordvanggård, Birkerød kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: Ungdoms- og menigheds-møde i Hørsholm kirkecenter om »vort forhold til Israel«. Alle er velkomne.
Mødet i Hø. kl. 19.00.
Søndag d. 9.: i Hø. holdes der valgsmøde efter messen.
Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes på Nordvang. kl. 14.00. Fru Else Loldrup læser for os »Påske-lilie«. Grundtvig.
Mandag d. 10.: Om aftenen holdes der præstemøde kl. 18.00.
Tirsdag d. 11.: Forældremøde for de forældre, hvis børn forbereder sig til deres første hl. kommunion. Kl. 19.30 på Nordvang. i Birkerød.
Torsdag d. 13.: Kl. 16.00: Første skriftemål på Nordvang. Bi. for børn på hold 3.
Samme aften: menighedsrådsmøde på Nordvanggård Bi. kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: mødes Børneklubben kl. 10.00-13.00 på Nordvang. i Bi.
Søndag d. 16.: fejres Højmessen som bodsmesse som forberedelsen til påsken i begge sognekirker.
Onsdag d. 19.: »Påskemåltid« fejres og spises sammen med unge, venner og familie og andre interesserede på Nordvang. kl. 18.00.
Torsdag d. 20.: Lejlighed til skrifte for børn og voksne kl. 16.00 på Nordvang. Bi.
Lørdag d. 22.: I Skt. Ansgars kirke i Kbhv. fejres d. H. Oliemessen ved biskoppen kl. 16.30.
Søndag d. 23.: Palmesøndag med palmegrene velsignelse fejres kl. 10.00, i Bi. som familiemesse.
Kom alle og tag børnene med! Vi trænger alle til at forberede os til påsken: Kristi Vor Frelsers Død og Opstandelse!

Påske i Hørsholm kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse i tilslutning til messen.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskelørdag nat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.00. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00.
Anden påskedag: Ingen gudstjeneste.

Påske i Birkerød kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente indtil kl. 22.00.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskemat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.30. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00. NB: Ingen messe kl. 8.00.
Anden påskedag: Messe kl. 10.00. Ingen messe kl. 8.00.
NB: Skærtorsdag kl. 15 pynter vi i kostalden på Nordvanggård til påskefesten. Alle er velkomne.

12 Nordsjælland

Birkerød - Hørsholm
Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muise (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkeltvej, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken, kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl.

10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.
Tirsdag d. 4.: Fælles møde for alle forældre som har børn, og andre interesserede. Aftenens emne: hvilke kvalifikationer er der brug for til at forme den unges katolske identitet.
Indleder: skolepsyk. Jan Lange.
Stedet: Nordvanggård, Birkerød kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: Ungdoms- og menigheds-møde i Hørsholm kirkecenter om »vort forhold til Israel«. Alle er velkomne.
Mødet i Hø. kl. 19.00.
Søndag d. 9.: i Hø. holdes der valgsmøde efter messen.
Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes på Nordvang. kl. 14.00. Fru Else Loldrup læser for os »Påske-lilie«. Grundtvig.
Mandag d. 10.: Om aftenen holdes der præstemøde kl. 18.00.
Tirsdag d. 11.: Forældremøde for de forældre, hvis børn forbereder sig til deres første hl. kommunion. Kl. 19.30 på Nordvang. i Birkerød.
Torsdag d. 13.: Kl. 16.00: Første skriftemål på Nordvang. Bi. for børn på hold 3.
Samme aften: menighedsrådsmøde på Nordvanggård Bi. kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: mødes Børneklubben kl. 10.00-13.00 på Nordvang. i Bi.
Søndag d. 16.: fejres Højmessen som bodsmesse som forberedelsen til påsken i begge sognekirker.
Onsdag d. 19.: »Påskemåltid« fejres og spises sammen med unge, venner og familie og andre interesserede på Nordvang. kl. 18.00.
Torsdag d. 20.: Lejlighed til skrifte for børn og voksne kl. 16.00 på Nordvang. Bi.
Lørdag d. 22.: I Skt. Ansgars kirke i Kbhv. fejres d. H. Oliemessen ved biskoppen kl. 16.30.
Søndag d. 23.: Palmesøndag med palmegrene velsignelse fejres kl. 10.00, i Bi. som familiemesse.
Kom alle og tag børnene med! Vi trænger alle til at forberede os til påsken: Kristi Vor Frelsers Død og Opstandelse!

Påske i Hørsholm kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse i tilslutning til messen.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskelørdag nat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.00. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00.
Anden påskedag: Ingen gudstjeneste.

Påske i Birkerød kirke
Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16.00 med tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente indtil kl. 22.00.
Langfredag: Gudstjeneste kl. 15.00 faste- og abstinensdag.
Påskemat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.30. Derefter samles vi i menighedssalen.
Første påskedag: Højmesse kl. 10.00. NB: Ingen messe kl. 8.00.
Anden påskedag: Messe kl. 10.00. Ingen messe kl. 8.00.
NB: Skærtorsdag kl. 15 pynter vi i kostalden på Nordvanggård til påskefesten. Alle er velkomne.

12 Nordsjælland

Birkerød - Hørsholm
Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muise (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkeltvej, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken, kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl.

10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.
Tirsdag d. 4.: Fælles møde for alle forældre som har børn, og andre interesserede. Aftenens emne: hvilke kvalifikationer er der brug for til at forme den unges katolske identitet.
Indleder: skolepsyk. Jan Lange.
Stedet: Nordvanggård, Birkerød kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: Ungdoms- og menigheds-møde i Hørsholm kirkecenter om »vort forhold til Israel«. Alle er velkomne.
Mødet i Hø. kl. 19.00.
Søndag d. 9.: i Hø. holdes der valgsmøde efter messen.
Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes på Nordvang. kl. 14.00. Fru Else Loldrup læser for os »Påske-lilie«. Grundtvig.
Mandag d. 10.: Om aftenen holdes der præstemøde kl. 18.00.
Tirsdag d. 11.: Forældremøde for de forældre, hvis børn forbereder sig til deres første hl. kommunion. Kl. 19.30 på Nordvang. i Birkerød.
Torsdag d. 13.: Kl. 16.00: Første skriftemål på Nordvang. Bi. for børn på hold 3.
Samme aften: menighedsrådsmøde på Nordvanggård Bi. kl. 19.30.
Lørdag d. 15.: mødes Børneklubben kl. 10.00-13.00 på Nordvang. i Bi.
Søndag d. 16.: fejres Højmessen som bodsmesse som forberedelsen til påsken i begge sognekirker.
Onsdag d. 19.: »Påskemåltid« fejres og spises sammen med unge, venner og familie og andre interesserede på Nordvang. kl. 18.00.
Torsdag d. 20.: Lejlighed til skrifte for børn og voksne kl. 16.00 på Nordvang. Bi.
Lørdag d. 22.: I Skt. Ansgars kirke i Kbhv. fejres d. H. Oliemessen ved biskoppen kl. 16.30.
Søndag d. 23.: Palmesøndag med palmegrene velsignelse fejres kl. 10.00, i Bi. som familiemesse.
Kom alle og tag børnene med! Vi trænger alle til at forberede os til påsken: Kristi Vor Frelsers Død og Opstandelse!

12

NB: Tag børnene med til messen den første påskedag kl. 10.00, da børnene indtil efter prædiken kan være i kostalden for at fejre deres egen påskefest.

NB: I år fejres første kommunionen kun i Hørsholm for alle førstekomunikantbørn nl. på søndag d. 13. april kl. 10.00 i Hø. kirke.

Valg: Søndag d. 20. april afholdes der i hele bispedømmet menighedsråds- og pastoralrådsvalg. Vi håber at mange vil tage det ansvar på sig og stille som kandidat.

NB: **Ungdomsklubben** holder møde hver onsdag og i Bi. og i Hø. Se programmet i våbenhuset. Kl. 19.30.

Loppemarkedet afholdes søndag d. 1. juni 1986.

Til slut: Lad os slutte op om Vor herre og Frelser og mindes Jesu Kristi lidelser, død og opstandelse, ved disse påskedage at komme til gudstjenesterne!

En velsignet påske til jer alle!

Gerhard Sanders og Jacob Muiser

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02)26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene:

Tlf. (02) 26 78 65.

Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Lørdag d. 1.: Børnenes religionsundervisning nr. 10, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 2.: Indvielse af Katolsk Kirkecenter med biskoppen; for menigheden og indbudte gæster, kl. 10.

Reception for alle menighedens venner, i tiden kl. 12-15, med mulighed for taler kl. 12, kl. 13 og kl. 14.

Mandag d. 3.: Strikkeklub kl. 14.30.

Onsdag d. 5.: Messe kl. 19.

Fredag d. 7.: Kvindernes internationale bededag finder sted i kirken kl. 14.

Lørdag d. 8.: Børnenes religionsundervisning nr. 11, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 9.: P. Adams læser messen kl. 10.

Onsdag d. 12.: MIDIKUK kl. 15.30, messe kl. 19.

Torsdag d. 13.: Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre, som har behov for afhentning, bedes kontakte søstrene på telefon: 26 78 65.

Lørdag d. 15.: Børnenes religionsundervisning nr. 12, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 16.: Latinsk messe kl. 10.

Mandag d. 17.: Strikkeklub kl. 14.30.

Onsdag d. 19.: Messe kl. 19

Torsdag d. 20.: Ingen messe.

Fredag d. 21.: Ingen messe.

Lørdag d. 22.: Børnenes religionsundervisning nr. 13, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 23.: Palmesøndag - familiemesse.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag, messe kl. 17.

Fredag d. 28.: Langfredag, gudstj. kl. 15.

Lørdag d. 29.: Påskemat, messe kl. 21.

Søndag d. 30.: Påskedag, messe med p. Højbo kl. 10.

Mandag d. 31.: Ingen messe.

I øvrigt henvises til sognebrevet.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse.

Kroatisk messe kl. 12.00 1. søndag i

måneden og kl. 17.00 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse sidste søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos Søstrene, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6 mandag til fredag incl.

Bodens Sakramente kl. 16.00 til 17.00 hver lørdag i kirken eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i kirkens våbenhus.

Onsdag d. 5.: Pensionistmøde hos søstrene på Møllebakken 8. På mødet i marts måned meddeles de syges salvelses sakramente under messen. Pensionisternes årlige udflugt er under forberedelse.

Søndag d. 9.: Bodsandagt i forbindelse med højmessens kl. 10.00.

Lørdag d. 15.: Louise de Marillac, stifterinden af Skt. Vincentsøstrenes ordenssamfund sammen med Skt. Vincent.

Søndag d. 16.: Familiemesse.

Onsdag d. 19.: Skt. Josef. Dialogmesse med forbønner kl. 19.00.

Lørdag d. 22.: Herrens bebudelse. Ligesom d. 15. marts er messen kl. 17.00 med søndagens tekster af hensyn til fastetiden.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Palmeindvielse med procession i kirken kl. 10.00. Mød senest kl. 9.55, så alle kan deltage samlet i ceremonien. Under højmessens læses Jesu lidelseshistorie efter Lukas.

Tiden for modtagelse af påskekommunionen begynder. Husk at medbringe den uddelte bøsse med fasteofret! Den indsamles under messen.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Concelebreret aftenmesse kl. 20.00 med den hellige kommunion under begge skikkelser og fælles tilbedelse.

Fredag d. 28.: Langfredag. Påbudt faste- og abstinensdag. Liturgisk gudstjeneste med korsets hyldning kl. 15.00. Alle opfordres til at deltage heri. Jesu lidelseshistorie læses med deltagelse af hele menigheden. Uddeling af den hellige kommunion.

Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Natten mellem lørdag og søndag holdes påskevigilien kl. 20.30. Indvielse af påskelyset og dåbsvandet, højmesse og påskekommunion. Der gives lejlighed til modtagelse af bodens sakramente kl. 17-18 eller efter aftale. Efter gudstjenesten indbydes alle herved til en lille festlighed i menighedssalen, hvor vi ønsker hinanden glædelig påske over et glas vin.

Søndag d. 30.: Påskedag. Højmesse kl. 10.00. Husk sommertid.

Mandag d. 31.: 2. påskedag. Højmesse kl. 10.00.

13 Hovedstadsområde NV

For de to sogne:

Fælles familieundervisning den 3. søndag i hver måned. Undervisningen finder sted i kirken i Herlev efter messen kl. 9.30. Madpakker medbringes.

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66. Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl.

10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe. Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene Primulavej 1 kl. 19.00.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

Korsvejsandagt hver fredag i fasten i forbindelse med aftenmessen kl. 19.

Søndag den 2.: Rytmask messe kl. 10.30 derefter »kirkekaffe«.

Søndag den 16.: Gregoriansk messe kl. 9.30. Familieundervisning i Herlev.

Fredag den 21.: Sognets bodsandagt i forbindelse med messen kl. 19. Mulighed for personlig skriftemål.

Palmesøndag den 23.: Kl. 10.30 palmeindvielse og palmeprocession i forbindelse med messen. Hvis det er muligt medbring selv grene fra haven!

Skærtorsdag: Kl. 16 fejres den Hellige Messe.

Langfredag den 28.: Faste- og abstinensdag. Kl. 15 langfredagsliturgien med Jesu lidelseshistorie og korsets hyldning.

Påskelørdag den 29.: Årets højdepunkt: Påskevigilien begynder kl. 23. Vi slutter denne smukke og højtidelige fejring med fælles spisning.

Påskedag den 30.: Herrens opstandelse. Messe kl. 10.30.

2. påskedag den 31.: Messe kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. (02) 94 76 94.

Sognepræst: Urban Figge O.M.I.

Messeider:

Lørdag: Kl. 17.

Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 9.30. Torsdag, fredag kl. 8.00.

Fællesbøn: Tirsdag kl. 19.30-20.30.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hveranden onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.

Lørdag d. 1.: Tro og Lys gruppen kl. 14.

Tirsdag d. 4.: Korsvejsandagt og tilbedelse kl. 19.30.

Tirsdag d. 11.: Korsvejsandagt og tilbedelse kl. 19.30.

Søndag d. 16.: Familieundervisning efter messen kl. 9.30. **Fælles kirkedag** 1986.

Økumenisk gudstjeneste i **Præstebro Kirke**, Tornerosevej kl. 19.30.

Torsdag d. 18.: Bodsandagt kl. 19.30.

Torsdag d. 27. Skærtorsdag: Liturgien finder sted kl. 17.00.

Fredag d. 28. Langfredag: Kl. 15.00.

Lørdag d. 29.: Påskemat liturgi begynder kl. 20.00 i menighedssalen, hvor vi fejrer påskelysets indvielse.

Søndag d. 30. 1. påskedag: Messe kl. 9.30.

Mandag d. 31. 2. påskedag: Messe kl. 9.30.

14 Hovedstadsområde NØ

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messeider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og

lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Onsdag d. 12. kl. 19.30: Bodsandagt ved P. Urban Figge O.M.I. Lejlighed til skriftemål efter andagten.

Onsdag d. 19. St. Josefs fest. Messe som sædvanlig kl. 17, men i Immaculatakirken kl. 9: Jubilæumsmesse.

Lørdag den 22. Herrens bebudelse. Messe som sædvanlig. Lejlighed til skriftemål kl. 14-15. Biskoppen indvier de hellige olier i Sankt Ansgars kirke kl. 16.30.

Søndag den 23. Palmesøndag. Højmesse med palmevielse og procession fra gymnastiksalen kl. 9. Reciteret messe kl. 11.

Skærtorsdag den 27.: Gregoriansk højmesse kl. 17. Derefter tilbedelse til kl. 22.30. Vågetime med sang og skriftlæsning kl. 21-22.

Langfredag, den 28.: Faste- og abstinensdag. Liturgisk gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag den 29.: Liturgi med trosbekræftelse kl. 21.30.

Påskedag den 30.: Højmesse kl. 11. Kun denne messe. Ingen morgenmad.

2. påskedag den 31.: Messe kl. 9. **Immaculatakirken:**

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 9.00.

Bemærk messetider i påsken:

Skærtorsdag den 27.: Messe kl. 17.

Langfredag den 28.: Liturgisk gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag den 29.: Liturgisk gudstjeneste kl. 20.

Påskedag den 30.: Messe kl. 9.

2. Påskedag den 31.: Messe kl. 9.

Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Tlf.: Pastor G. Uttenthal Nibler (02) 87 77 12. Kirkekontoret:

(02) 87 29 35 hverdage kl. 10.00-12.00.

Hverdagsgudstjenester: Mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.15 (undtagen de torsdage hvor fastemeditationen træder i stedet for gudstjenesten).

Onsdag og fredag kl. 12.00.

Ingen messe lørdage i marts p.g.a. fællesmesse i Skt. Ansgar kl. 16.30. Alle søndage messe kl. 11.00.

Søndag d. 2. kl. 9.30: Familiemesse.

Torsdag d. 6. kl. 19.00: Fastemeditation i kirken.

Søndag d. 9.: kirkefrokost efter søndagsmessen.

Tirsdag d. 11. kl. 11.30: Ældreklubbens møde.

Torsdag d. 13. kl. 19.00: Fastemeditation i kirken. Kl. 19.30 voksenstudiegruppe a i menighedssalen.

Søndag d. 16. kl. 9.30: Familiemesse. Efter messen kl. 11.00 kirkerengøring.

Torsdag d. 20. kl. 19.00: Fastemeditation i kirken.

Søndag d. 23. kl. 11.00: Søndagsmesse med palmevielse i kirken.

Tirsdag d. 25. kl. 11.30 ældreklubmøde.

Torsdag d. 27. kl. 17.00: Skærtorsdagsmesse tilbedelse til midnat.

Fredag d. 28.: Langfredagsgudstjeneste kl. 15.00.

Lørdag d. 29. kl. 21.30: Påskematens liturgi, umiddelbart derefter kort agape i menighedssalen for alle.

Søndag d. 30. kl. 11.00: Påskemesse.

Mandag d. 31.: Ingen messe eller gudstjeneste.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Torsdag d. 27. februar kl. 19.30: Bodsandagt.

Lørdagene d. 1., 8. og 15. kl. 11.00: Korsvejsandagt.

Søndag d. 2. kl. 10: Latinsk højmesse.

Torsdag d. 6. kl. 19.30: Menighedsråds møde i kaffestuen. Det afgående menighedsråd vil aflægge beretning, og der vil blive foretaget kandidatopstilling til det forestående pastoral- og menighedsrådsvalg.

Fredag d. 7. Jesu Hjerter-fredag. Kl. 10.30 udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 11.15 andagt og kl. 11.30 messe.

Onsdag d. 12. kl. 19.30 åbent hus i kaffestuen med emnet, »Et nyt Lourdes i Jugoslavien?« Jette Thomsen og Grethe Livbjerg vil ud fra den nyeste litteratur give en orientering om, hvad der sker i Medjugorje.

Søndag d. 16. kl. 10.00: Familiemesse.

Tirsdag d. 18. kl. 15: Rosenkrans hos Connie Probst. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. (01) 64 30 39.

Lørdag d. 22.: Herrens bebudelse. Kl. 11.15 rosenkrans. Kl. 11.30 højmesse.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Kl. 10.00 højmesse med forudgående palmeindvielse og procession. NB: Ingen messe kl. 8.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Kl. 17.00 messe til minde om eukaristiens indstiftelse. Efter messen tilbedelse til kl. 24.00.

Fredag d. 28.: Langfredag. Kl. 15.00 Herrens Lidelseshistorie liturgi.

Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Kl. 22.00 påskevigiliens liturgi. Efter messen agape i KUK-lokalerne.

Søndag d. 30. 1. påskedag.: Kl. 10.00 højmesse. NB: Ingen messe kl. 8.00.

Mandag d. 31. 2. påskedag. Kl. 10.00 sangmesse. NB: Ingen messe kl. 8.00.

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.
Sognepræst: Peter Nissen, Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.

Henvendelse kan også rettes til menighedsrådets formand hr. Ove Leerbeck, 02-98 23 84.

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Lørdag d. 1. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Søndag d. 2. Efter højmassen gives orientering om valget til Menighedsråd og Pastoralråd.

Lørdag d. 8. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Lørdag d. 15. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Torsdag d. 20. Kl. 19.30 passionskoncert i Sakramentskirken. Efter koncerten mulighed for samvær i krypten.

Lørdag d. 22. Kl. 16.30 oliemesse i Skt. Ansgar kirke.

Søndag d. 23. Palmesøndag. Kl. 10.00 indvielse af grenene og højmesse med lidelseshistorien efter Lukas.

Torsdag d. 27. Skærtorsdag. Kl. 17.00 højmesse.

Fredag d. 28. Langfredag. Kl. 15.00 langfredagens liturgi.

Lørdag d. 29. Påskelørdag. Kl. 20.00 liturgi og højmesse.

Søndag d. 30. Påskedag kl. 10.00 højmesse.

Mandag d. 31. 2. Påskedag. Ingen messe i

Johanneskirken. Kl. 10.00 læst messe i Sakramentskirken.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor.

Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messetider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.

Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Tirsdag d. 4. kl. 15.30: Kongregationsmøde i Kirken.

Fredag d. 7. Jesu hjerter fredag kl. 16.00 udstilling af sakramentet, kl. 16.45 andagt kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 18. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Torsdag d. 27. Skærtorsdag kl. 17.00: Højtidelig messe. Derefter tilbedelse foran sakramentet indtil kl. 22.00.

Fredag d. 28. Langfredag kl. 15.00: Dagens liturgi.

Lørdag d. 29. Påskelørdag: Ingen messer. Kl. 23.00 påskens liturgi. Derefter reception i den grønne sal.

Søndag d. 30. Påskesøndag: Søndagsmesseorden.

Mandag d. 31. 2. påskedag: Læste messer kl. 8.00 og kl. 10.00. Ingen senere messer.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
Tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn SJ.

Tlf. (01) 71 53 35, bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage. Reciteret messe kl. 8.00

Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Dog om tirsdagen og onsdagen bortfalder messen kl. 8.00, i stedet læses respektive kl. 9.30 og kl. 19.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Der er messe kl. 8.00. Tilbedelse foran det udstillede sakramente kl. 19.00, efterfulgt af aftenmesse kl. ca. 19.30.

Lørdag d. 8.: Sygedag i Skt. Mariæ Kirke kl. 13.30-14.00. Lejlighed til skrift. Kl. 14.00 præcis: Messe med meddelelse af De syges Salvelse. Detailleret program udsendes senere.

Søndag d. 9.: Kl. 11.00: Familiemesse. Der er reciteret messe kl. 8.00.

Torsdag d. 13.: Torsdagsklubben mødes. Vi begynder med messe kl. 14.30. Derefter sammenkomst i salen. En fra »Caritas Danmark« fortæller om Caritas' fasteaktion: »Uddannelse til arbejde« - se nærmere i sognebladet.

Lørdag d. 22.: »Oliemessen« fejres i Skt. Ansgars kirke kl. 16.30. Det er ønskeligt at så mange som muligt fra vor menighed møder op til denne messe.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 11.00: Palmevielsen i menighedssalen efterfulgt af procession til kirken til minde om Jesu højtidelige

indtog i Jerusalem. Oplæsning af Jesu lidelseshistorie efter evangelisten Lukas. (Prædikenen bortfalder).

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag: Kl. 17.00 Højtidelig concelebreret messe. Kun denne ene messe. Derefter vågetime foran Sakramentet i søstrenes oratorium indtil midnat.

Fredag d. 28.: Langfredag: Kl. 15.00: Lidelseshistorie efter Johannes, menighedens forbønner, korsets hyldning, uddelelse af kommunion. Faste- og abstinensdag. Kollekt for Det hellige Land.

Lørdag d. 29.: Påskevigilie: Kl. 20.00. Den nye ild og påskelyset indvies, ordets forkyndelse, dåbspagtenes fornyelse, vigilmesse. Efter messen påskehilsen i salen.

Søndag d. 30.: Påskedag: Reciteret messe kl. 8.00. Kl. 11.00: Festmesse.

Mandag d. 31.: Påskemandag: Kl. 11.00: messe med påskesalmer. NB: Kun denne ene messe.

NB: *Tirsdag den 18. marts* fylder forhenværende sognepræst pater Fr. Jos. Lanser S.J. 85 år.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Sognepræst, pastor Jørgen Erichsen.

Tlf. (01) 78 27 90, bedst 14-15.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Salmemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Palmevielse, procession og messe med lidelseshistorien.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Kl. 17: Den hellige eukaristi.

Fredag d. 28.: Langfredag. Den hellige Liturgi kl. 15.

Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Kl. 20: Påskevigilien. Derefter agapemåltid i menighedssalen.

Søndag d. 30.: Påskedag. Kl. 10. Højmesse.

Mandag d. 31.: Mandag i påskens oktav. Kl. 10: Messe.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Peter Nissen. Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, dansk messe kl. 17, engelsk messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag messe kl. 11, torsdag messe kl. 7.30.

Lørdag d. 1. Kl. 9.45 børneundervisning. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Søndag d. 2. Efter højmassen gives orientering om valget til Menighedsråd og Pastoralråd.

Tirsdag d. 4. Kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor p. Guido Kreienbühl fortæller om Kateketcentra-

len.

Lørdag d. 8. Kl. 9.45 børneundervisning. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Tirsdag d. 11. Kl. 19.00 messe. Herefter

menighedsaften i krypten, hvor pastor John Thorvaldsson fortæller om Adventisternerne.

Lørdag d. 15. Kl. 9.45 børneundervisning. Kl. 16.30 messe med fasteprediken i Skt. Ansgar kirke.

Tirsdag d. 18. Kl. 19.00 messe. Herefter menighedsaften i krypten, hvor officer Ejner Rasmussen fortæller om Frelsens Hær.

Torsdag d. 20. Kl. 19.30 passionskoncert. Efter koncerten mulighed for samvær i krypten.

Lørdag d. 22. Kl. 9.45 børneundervisning. Kl. 16.30 oliemesse i Skt. Ansgar kirke.

Palmesøndag d. 23. Kl. 10.00 indvielse af grenene og højmesse med lidelseshistorien efter Lukas.

Mandag d. 24. Kl. 19.00 Bodsandagt med lejlighed til skriftemål.

Skærtorsdag d. 27. Kl. 17.00 højmesse med børnenes 1. hl. kommunion. Efter messen stille tilbedelse indtil kl. 19.00.

Langfredag d. 28. Kl. 15.00 Langfredagens liturgi.

Påskelørdag d. 29. Kl. 20.00 liturgi og højmesse.

Søndag d. 30. Påskedag. Messer som om søndagen.

Mandag d. 31. 2. påskedag. Kl. 10.00 læst messe.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Lørdag d. 1. kl. 15.00: Messe på polsk. Kl. 16.30 aftenmesse med fasteprediken.

Søndag d. 2. kl. 10.00: Højmesse med gregoriansk sang.

Tirsdag d. 4. kl. 16.30: Messe, kirken mindes den hellige pave Lucius, hvis reliquier opbevares i Skt. Ansgars kirke.

Onsdag d. 5. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Fredag d. 7. kl. 16.30: Jesu Hjerter fredag, tilbedelse til kl. 18.00. Kvindernes internationale bededag.

Lørdag d. 8. kl. 16.30: Aftenmesse og fasteprediken.

Søndag d. 9. kl. 10.00: Højmesse, familiesøndag, kirkekaffe.

Lørdag d. 15. kl. 16.30: Aftenmesse og fasteprediken.

Søndag d. 16. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 19. kl. 10.00: Messe for de ældre, Sct. Josefs fest.

Lørdag d. 22. kl. 16.30: Aftenmesse med indvielse af de hellige olier og prædiken ved biskop H.L. Martensen.

Søndag d. 23. kl. 10.00: Palmesøndagsliturgi, procession begynder i haven bag kirken, højmesse ved biskop H.L. Martensen.

Torsdag d. 27. kl. 16.00: Skærtorsdags-pontifikalmesse. Derefter er kirken åben for tilbedelse indtil kl. 24.00.

Fredag d. 28. kl. 15.00: Langfredagsliturgi med korsets hyldning og læsning af lidelseshistorien. Faste og abstinensdag.

Lørdag d. 29. kl. 21.30: Påskevigiliens liturgi begynder. Efter messen er alle

hjertelig velkomne til en lille reception i salen.
Søndag d. 30. kl. 10.00: Påskedagspontifikalmesse ved biskop H.L. Martensen.
Mandag d. 31. 2. påskedag, kl. 8.00 og kl. 10.00: Reciteret messe.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Præster: J. Kruk, A. Jestl.
 Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid. Tirsd. og fred. (A. Jestl) 11-12, onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).
 Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. (01) 58 21 02.

Faste messetider:
 Alle lørdage engelsk messe 17.
Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe, Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30 Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.
Torsdage: Kl. 19: Gudsmoders aftenmesse med novenebøn.

Søndag d. 2.: 3. søndag i fasten. Vi begynder fasteaktionen, som i år står under mottoet: »Uddannelse af unge i den 3. verden«. Kl. 10 højmesse med »Asperges«. Kl. 11.30 familiemesse.
Tirsdag d. 4.: Kl. 9.45 skolemesse i huskapellet.
Onsdag d. 5.: Kl. 14.00 messe i huskapellet, derefter Ældres Klub i den lille sal.
Fredag d. 7.: Kl. 9.45 skolemesse i kirken. Kl. 19.00 Jesu Hjertemesse.
Lørdag d. 8.: Kl. 13.00 møde for forældre og børn (1. kommunion) i Dragør.
Mandag d. 10.: Sidste frist for tilmeldelse til retræten i Dragør, lørdag den 15.
Tirsdag d. 11.: Kl. 17-19 Fuglereden. Kl. 19.00 påskemåltidet for firmanderne i Sct. Annæ Skole.
Onsdag d. 12.: Kl. 15-17 Bikuben.
Lørdag d. 15.: Klemens Marias Hofbauer, pater, redemptorist. Kl. 10.00 Menighedsretræte ved generalvikar, pastor Lars Messerschmidt fra Esbjerg. Retræten holdes i Dragør.
Søndag d. 16.: 5. sø. i fasten. Kl. 10.00 højmesse med »Asperges«. Celebrant og prædikant: generalvikar, pastor Lars Messerschmidt.
Tirsdag d. 18.: Kl. 9.45 skolemesse i huskapellet.
Onsdag d. 19.: Festen for den hellige Josef. Kl. 14.00 messe i huskapellet og Ældres Klub.

Fredag d. 21.: Kl. 9.45 skolemesse i kirken. Fra eftermiddag til søndag 23. firmand-weekend på Myretuen i Bastrup.
Lørdag d. 22.: Herrens bebudelse. Kl. 16.30 Oliemesse ved biskop Hans L. Martensen i Ansgars Kirke. Menigheden er velkommen.
Søndag d. 23.: Palmesøndag. Kl. 10.00 indvielse af palmegrene, procession, højmesse med lidelseshistorien. Vi afslutter fasteaktionen.
Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Kl. 17 højtidelig koncert med messe med dansk, engelsk og polsk indslag. Derefter tilbedelse til kl. 22.00.
Fredag d. 28.: Langfredag. Kl. 15.00 mindegudstjeneste for Jesu lidelse og død. Kollekten går til Det hellige Land. Husk: Faste- og abstinensdag. Kl. 13.00

Filippinsk/engelsk liturgi. Kl. 17.00 polsk liturgi og skriftemål.
Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Kl. 20.00 begynder påskentattens store liturgi med 3 dåb. Derefter ønsker vi hinanden glædelig påske i den lille sal. OBS: Mulighed for påskeskriftemål mandag, tirsdag, onsdag i den stille uge.

Søndag d. 30.: Påskedag. Herrens opstandelse. Messen kl. 8.30 bortfalder. Kl. 9.00 messe i Dragør. Kl. 10.00 højmesse i kirken. Kl. 11.30 polsk messe. Kl. 17.00 engelsk messe.

Mandag d. 31.: 2. påskedag. Ingen messe kl. 8.30. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 11.30 polsk messe.

Torsdag d. 6., 13. og 20.: Kl. 18.30 tilbedelse foran sakramentet i kirken, kommuniionsuddeling. Kl. 19.00 fælles korsvejsandagt og sakramental velsignelse.

Religionsundervisning for børn, der ikke går i katolsk skole: Hver onsdag kl. 16-17.

Firmandundervisning hver torsdag kl. 16-17.

Rønne og Aakirkeby, Bornholm
 Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.

Sognepræst T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hermengild Gerick, tlf. (03) 95 08 55.

Søndage (i marts): Højmesse kl. 8.
Fredag d. 7.: Messe kl. 19.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Indvielse af de grønne grene, procession og højmesse m. lidelseshistorien efter Lukas.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.

Fredag d. 28.: Langfredag. Liturgisk gudstjeneste kl. 15.

Lørdag d. 29.: Påskelørdag. Vigiliemesse kl. 20.

Søndag d. 30.: 1. påskedag. (Sommertid).
Mandag d. 31.: 2. påskedag højmesse kl. 9.

Rosenkranskirken
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby: Sognepræst: Som i Rønne.

Menighedsrådsformand: E. Frandsen. Tlf. (03) 97 42 95.
Søndage (i marts): Højmesse kl. 10.

Søndag d. 23.: Palmesøndag. Indvielse af de grønne grene. Højmesse m. lidelseshistorien efter Lukas.

Torsdag d. 27.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 19.

(Langfredag den 28. og påskelørdag den 29. ingen gudstjenester i Åkirkeby)

Søndag d. 30.: 1. påskedag (sommertid). (Mandag den 31. 2. påskedag, ingen gudstjeneste i Åkirkeby).

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.
 Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry
 Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.
 Eucharistic Celebration in English.

Sunday:
 Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.
 Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.

Saturday Evening:
 Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.
 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.: 6:00 p.m.

Wednesday Evening:
 Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S. J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. (01) 32 71 78.
 Ogni domenica alle ore 12 messa in lingua

italiana nella cappella interna presso la chiesa di Santi' Agostino, Jagtvejen 183, Kbh. Ø. Ingresso attraverso il cortile.

Odense, Århus, Ålborg:
 Messa in italiano una volta al mese: rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.
 Kościół św. Anny
 Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.
 Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Liturgisk kalender marts 1986

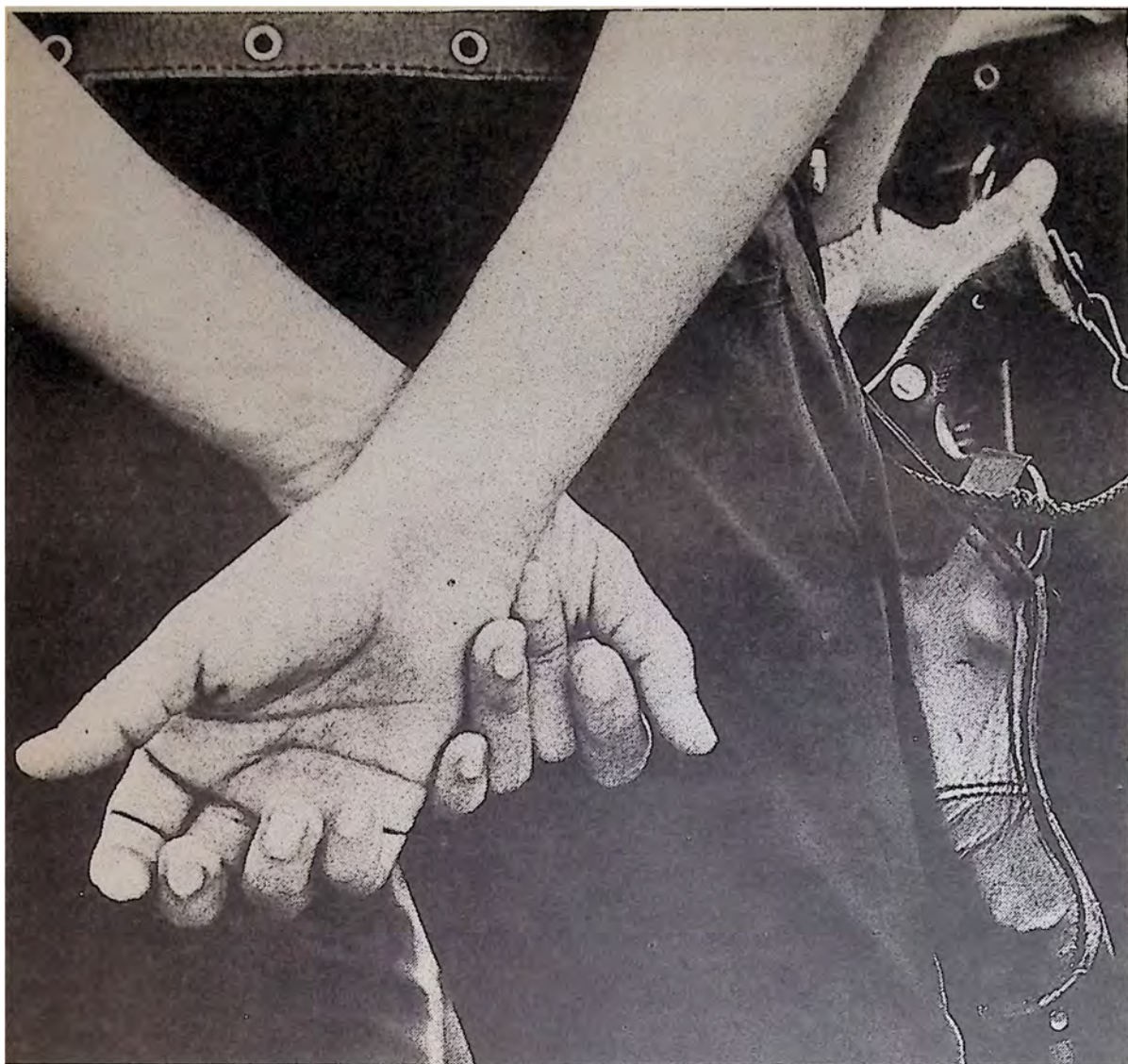
1. viol. Lørdag i 2. uge i fasten. L.: Mika 7,14-15. 18-20. Ev.: Luk. 15,1-3. 11-32. *Faste pf.* (II Ps).
2. viol. 3. søndag i fasten. 1. L.: 2. Mos. 3,1-8a. 13-15. Salme 103,1-2. 3-4. 6-7. 8+11. Rv. 8a: Barmhjertig og nådig er Herren. 2. L.: 1. Kor. 10,1-6. 10-12. Ev.: Luk. 13,1-9. *Cr. Faste pf.* (III Ps).
3. viol. Mandag i 3. uge i fasten. L.: 2. Kong. 5,1-15a. Ev.: Luk. 4,24-30. *Faste pf.* (III Ps).
4. viol. Tirsdag i 3. uge i fasten. L.: Dan. 3,25. 34-43. Ev.: Matt. 18,21-35. (*Casimir* († 1483) kan ihukommes). *Faste pf.* (III Ps).
5. viol. Onsdag i 3. uge i fasten. L.: 5. Mos. 4,1. 5-9. Ev.: Matt. 5,17-19. *Faste pf.* (III Ps).
6. viol. Torsdag i 3. uge i fasten. L.: Jer. 7,23-28. Ev.: Luk. 11,14-23. *Faste pf.* (III Ps).
7. viol. Fredag i 3. uge i fasten. L.: Hos. 14,2-10. Ev.: Mark. 12,28b-34. (*Perpetua og Felicitas*, martyrer († 204) kan ihukommes). *Faste pf.* (III Ps).
- Kvindernes internationale bededag.*
8. viol. Lørdag i 3. uge i fasten. L.: Hos. 6,1-6. Ev.: Luk. 18,9-14. (*Johannes af Gud, ordensmand* († 1550) kan ihukommes). *Faste pf.* (III Ps).
9. viol. eller rosa. 4. søndag i fasten. 1. L.: Jos. 5,9a. 10-12. Salme 34,2-3. 4-5. 6-7. Rv. 9a: Smag og se, at Herren er god. 2. L.: 2. Kor. 5,17-21. Ev.: Luk. 15,1-3. 11-32. *Cr. Faste pf.* (IV Ps).
10. viol. Mandag i 4. uge i fasten. L.: Es. 65,17-21. Ev.: Joh. 4,43-54. *Faste pf.* (IV Ps).
11. viol. Tirsdag i 4. uge i fasten. L.: Ez. 47,1-9. 12. Ev.: Joh. 5,1-3a. 5-16. *Faste pf.* (IV Ps).
12. viol. Onsdag i 4. uge i fasten. L.: Es. 49,8-15. Ev.: Joh. 5,17-30. *Faste pf.* (IV Ps).
13. viol. Torsdag i 4. uge i fasten. L.: 2. Mos. 32,7-14. Ev.: Joh. 5,31-47. *Faste pf.* (IV Ps).
14. viol. Fredag i 4. uge i fasten. L.: Visd. 2,1a. 12-22. Ev.: Joh. 7,1-2. 10. 25-30. *Faste pf.* (IV Ps).
15. viol. Lørdag i 4. uge i fasten. L.: Jer. 11,18-20. Ev.: Joh. 7,40-53. *Faste pf.* (IV Ps).
16. viol. 5. søndag i fasten. 1. L.: Es. 43,16-21. Salme 126,1-2ab. 2cd-3. 4-5. 6. Rv. 3: Herren har gjort store ting imod os, og vi blev glade. 2. L.: Fil. 3,8-14. Ev.: Joh. 8,1-11. *Cr. Faste pf.* (I Ps).
17. viol. Mandag i 5. uge i fasten. L.: Dan. 1,41c-62 eller 1,1-9. 15-17. 19-20. 33-62. Ev.: Joh. 8,12-20. (*Patrick*, biskop († 461) kan ihukommes). *Pass. pf.* (I Ps).
18. viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. L.: 4. Mos. 21,4-9. Ev.: Joh. 8,21-30. (*Cyryllus af Jerusalem*, biskop og kirkelærer († 1386) kan ihukommes). *Pass. pf.* (I Ps).
19. *hvid. Onsdag. Josef, Jomfru Marias brudgom* (s). 1 L.: 2. Sam. 7,4-5a. 12-14a. 16. Salme 89,2-3. 4-5. 27+29. Rv. 37: Hans slægt skal blive for evigt. 2. L.: Rom. 4,13. 16-18. 22. Ev.: Matt. 1,16. 18-21. 24a. eller Luk. 2,41-51a. *Gl. Cr. Særl. pf.*
20. viol. Torsdag i 5. uge i fasten. L.: 1. Mos. 17,3-9. Ev.: Joh. 8,51-59. *Pass. pf.* (I Ps).
21. viol. Fredag i 5. uge i fasten. L.: Jer. 20,10-13. Ev.: Joh. 10,31-42. *Pass. pf.* (I Ps).
22. *hvid. Lørdag. Herrens bebudelse* (s). 1. L.: Es. 7,10-14. 8,10. Salme 40,7-8a. 8b-9. 10. 11. Rv. 8a-9a: Herre, se: Jeg kommer for at gøre din vilje. 2. L.: Hebr. 10,4-10. Ev.: Luk. 1,26-38. *Gl. Cr. Særl. pf.*
23. *rød. Palmesøndag*
Palmeprocessionen: Ev.: Luk. 19,28-40. *Messen:* 1. L.: Es. 50,4-7. Salme 22,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24. Rv. 2a: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? 2. L.: Fil. 2,6-11. Ev.: Luk. 22,14-23,56 eller 23,1-49. *Cr. Særl. pf.* (II Ps).
24. viol. Mandag i den stille uge. L.: Es. 42,1-7. Ev.: Joh. 12,1-11. *Pass. pf.* (II Ps).
25. viol. Tirsdag i den stille uge. L.: Es. 49,1-6. Ev.: Joh. 13,21-33. 36-38. *Pass. pf.* (II Ps).
26. viol. Onsdag i den stille uge. L.: Es. 50,4-9a. Ev.: Matt. 26,14-25. *Pass. pf.* (II Ps).
27. *hvid. Skærtorsdag.* 1. L.: 2. Mos. 12,1-8. 11-14. Salme 116,12-13. 15-16bc. 17-18. R. 1. Kor. 10,16: Velsignelsens kalk er fællesskab om Kristi blod. 2. L.: 1. Kor. 11,23-26. Ev.: Joh. 13,1-15. *Gl. Euk. pf. I.*
28. *rød. Langfredag.* 1. L.: Es. 52,13-53,12. Salme 31,2+6. 12-13. 15-16. 17+25. Rv. Luk. 23,46: Fader, i dine hænder betror jeg min ånd. 2. L.: Hebr. 4,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh. 18,1-19,42.
Faste- og abstinensdag.
Kollekt for Det hellige Land.
29. *hvid. Lørdag. Påskevigilie* (s). *Afnedennævnte læsninger fra Det gamle Testamente skal læses mindst 3; dog må 2. Mos. kap. 14 aldrig udelades:*
 1. Mos. 1,1-2,2 eller 1,26-31a. – 1. Mos. 22,1-18 eller 22,1-2. 9a. 10-13. 15-18. – 2. Mos. 14,15-15,1. – Es. 54,5-14. – Es. 55,1-11. – Bar. 3,9-15. 32-4,4. – Ezek. 36e. 16-17a. 18-28. Epistel: Rom. 6,3-11. Salme 118,1-2. 16ab-17. 22-23. Rv. Hallelujal Hallelujal Hallelujal! Ev.: Luk. 24,1-12. *Gl. Påskens pf. I.*
30. *hvid. Påskedag. Herrens opstandelse* (s). 1. L.: Ap. G. 10,34a. 37-43. Salme 118,1-2. 16ab-17. 22-23. Rv. 24: Denne er dagen, som Herren har gjort, lad os juble og glæde os på den. *Eller:* Halleluja! Hallelujal Hallelujal! 2. L.: Kol. 3,1-4. *Eller:* 1. Kor. 5,6b-8. Sekvens: Påskelammet vi frembære ... Ev.: Joh. 20,1-9. *Gl. Cr. Påskens pf. I.*
Påskedagsaften kan læses: Ev.: Luk. 24,13-35.
31. *hvid. Mandag i påskens oktav.* 1. L.: Ap. G. 2,14. 22-32. Salme 16,1-2a+5. 7-8. 9-10. 11. Rv. 1: Vogt mig, Gud, thi jeg lider på dig. *Eller:* Hallelujal! Ev.: Matt. 28,8-15.
I påskens oktav: Gl. evt. sekvens, påskens pf. I og efter bortsendelsesordene: Gud ske tak og lov, tilføjes: hallelujal Hallelujal!

Kvindernes Internationale Bededag

afholdes fredag den 7. marts 1986 i København i Missionsforbundets Bethlehemskirke, Jernbanegade 29, Valby kl. 19. Talere: Agnete Løndorf om den Apostolske Kirkes Kanikcenter i Zambia og Marianne Andersen om Folkekirkens Nødhjælps kvinde/barnprogram i Etiopien.

Klip ud og gem!

Kari Borresen på Københavns Universitet Købmagergade 44-48.
 Onsdag den 12. marts kl. 13-15, forelæsning i auditorium 11: Ideologi og eksistens, kvindelige mystikere.
 Mandag den 17. marts kl. 10-12 i auditorium 7: Julian af Norwich.
 Onsdag 19. marts kl. 13-15 i auditorium 11: Teresa af Avila.

Justitia et Pax kommissioner i Europa gør status

Repræsentanter for nationale Justitia et Pax kommissioner fra 13 øst- og vesteuropæiske lande var 18.-20. oktober 1985 samlet i Cartigny i Svejt for at fejre 20-års jubilæet for offentliggørelsen af Det andet Vatikanconcils pastorale konstitution »Gaudium et Spes« (»Kirken i verden af i dag«). Kardinal Roger Etchegaray, der er præsident for Justitia et Pax' biskoppelige kommission, deltog i mødet.

Efter foredrag af den brasilianske p. C. Pinto de Oliveira, der er professor ved universitetet i Fribourg, og af den protestantiske pastor Jacques Blanc, der leder Kirkernes Verdensråds afde-

ling for udvikling, drøftede deltagerne, hvordan dette koncildokument var blevet modtaget, og dets stadige aktualitet.

Ved mødets afslutning udsendtes et dokument, der gjorde status over de resultater »Gaudium et Spes« har haft, de udfordringer, det stadig stiller til kirken og verden, og i hvilken grad, det stadig er aktuelt.

De opnåede resultater
I de tyve år, der er gået siden offentliggørelsen af »Gaudium et Spes« har både katolikker og andre kristne beskæftiget sig ivrigt med mange af koncilets store tanker, f. eks.

med fredsetikken, der både er studeret og konkretiseret i forskellige organisationer i kirken.

Visse af dokumentets tanker er forblevet ubemærkede eller måske mere eller mindre bevidst glemt. Det er f. eks. først i den seneste tid, at man er begyndt at beskæftige sig med den økonomiske etik, og koncilets tanker om kvinders rettigheder i samfundet og i kirken er endnu langt fra blevet til virkelighed.

Selv om der er opstået en ny bevidsthed om nødvendigheden af militant handlen, mangler der endnu meget i at omsætte det individuelle eller kollektive engagement til politiske handlinger.

Der er altså stadig i verden en række fænomener, der udfordrer ethvert menneske af god vilje – troende eller ikke-troende.

De konkrete udfordringer

Her blev der talt om den »absolutte fattigdom«, der er en realitet for hundreder af millioner mennesker, og som for en stor

del skyldes uheldige strukturer.

Man så også med bekymring på, at våbenkapløbet i stedet for at aftage, stadig øges – også hvad angår opfindelse af nye våben foruden den stadigt voksende handel med konventionelle våben.

Der blev talt om Den tredje Verdens voksende gældsbyrde og om de internationale selskabers stadig voksende magt, som der mangler en politisk magt til at hamle op med.

Deltagerne kom også ind på miljøproblemerne og det ansvar vor tid har for at sikre nuværende og kommende generationer en rimelig livskvalitet.

Kvindens indtrængning i nye områder af samfundets og kirkens liv opfordrer til nye overvejelser af kvinders identitet som mennesker og om heraf følgende rettigheder og pligter.

Faren for krænkelse af menneskerettighederne dukker op på nye områder f. eks. inden for de biomedicinske teknikker og på informationsområdet.

Man talte om diktatur, der fører til massefor-

Præster og lægfolk i Honduras udsat for tortur

Tegucigalpa (KIPA) – Biskop *Geraldo Scarpone* af Comayagna har i en prædiken taget skarp afstand fra en brutal aktion imod en præst og fire katolikker i Honduras. Ofrene for terroraktionen er den 38-årige sognepræst i Taulabe (160 km nord for hovedstaden Tegucigalpa) *Eduardo Mendez* og fire medlemmer af hans sogn.

De var kort forinden blevet arresteret og udsat for tortur af 12 medlem-

mer af antiguerrilla-politiskorpset »Cobra«. Præsten og de fire lægfolk blev mishandlet på grund af formodet »oprørske aktiviteter«, og først efter flere timers forløb blev de sat på fri fod i en øde gade.

Ved en pressekonference erklærede biskop Scarpone, at denne episode ikke var en tilfældighed, men derimod »bestanddel af en fjendtlig aktion mod Honduras' kirke«.

Kristenforfølgelser øget i Etiopien

Nairobi (KNA) – Kristenforfølgelserne i Etiopien tager stadig til. Mere end 7000 troende, deriblandt cirka 200 præster, er allerede blevet fængslet, forlyder det i en pressemeddelelse fra Nairobi (Kenya). Siden 1977 har den etiopiske regering sat sig som mål at udrydde kristendommen helt.

Mange af de fængslede beskyldes for at tilhøre oppositionelle politiske

bevægelser eller undergrundsorganisationer. Men nogle er blevet fængslet blot fordi de tilhører en kristen kirke. Over 1000 kirkebygninger er blevet lukkede eller omdannet til politiske mødesteder.

Det er først og fremmest de mange protestantiske kirker i landet, der er blevet ramt af regeringens forholdsregler, oplyser pressemeddelelsen fra Nairobi.

flytninger af mennesker, der flygter fra umenneskelige vilkår. Også fattigdommen i Den tredje verdens lande fører til at mange søger til andre lande, hvad der giver risiko for udvikling af fremmedhad, ja undertiden racisme.

Såvel terrorismen som visse metoder til dens bekæmpelse udgør en fare for menneskerettighederne.

»Gaudium et Spes« duer stadigvæk

Deltagerne var enige om, at trods det nye i de nævnte fænomener, er »Gaudium et Spes« stadigvæk velegnet til at hjælpe de kristne til at møde nutidens udfordringer.

Dokumentet siger klart, at verden er det sted, hvor enhver kristen og ethvert kristent fællesskab lever og udtrykker troen. Det er ikke muligt at flygte andetsteds hen.

»Tidens tegn«, som de aftegner sig i verden, er ikke en anledning til at frelse sin sjæl, men den form, som Guds kald antager.

Disse »tidens tegn« vil

aftegne sig forskelligt i mangfoldigheden af lokale og regionale situationer, og en legitim tolkning af dem kan føre til udviklingen af nyskabende teologier f. eks. i Den tredje Verden, hvor der lægges eftertryk på undertrykte nationers ret til at bestemme over sig selv.

Der er ingen konkurrence mellem opgaven med at tjene menneskeheden og med at tjene Gud; de er to sider af samme tjeneste.

Man var enige om, at mangfoldigheden af evner og funktioner i kirken på ingen måde ophæver alle døbtens grundlæggende lighed – uden diskriminering mellem mænd og kvinder – i udøvelsen af deres ansvar i verden og for verden.

Kort sagt: Sammenhængen mellem de fremlagte principper og den særlige praksis i kirken er en udfordring og et krav, der især angår menneskets fundamentale og umistelige rettigheder.

Som repræsentant for den danske Justitia et Pax kommission deltog *Claus Munk Plum* i mødet i Cartigny.

Justitia et Pax opretter dokumentationscenter

Luxembourg (KIPA) – »Justitia et Pax«-kommissionen i Luxembourg vil i år sammen med »Pax-Christi«-organisationen i Luxembourg skabe et dokumentationscenter.

Kommissionen vil i det

kommende år også forstærke sit oplysningsarbejde. Endelig skal der i 1986, FN's »internationale fredsår«, arrangeres to stævner for henholdsvis »Fred« og »Nord-Syd-Forhold«.

Handel med embryoner og fostre

Utilstrækkelig lovgivning i Vesttyskland

(KNA) - For at udelukke misbrug af døde menneskeembryoner og -fostre har Vesttysklands forbundsregering forelagt et lovudkast til § 168 i straffeloven.

Forbundsragens retsudvalg lyttede 16. januar til forskellige specialisters stillingtagen til lovforslaget. Moralteologen Johannes Reiter fra Mainz repræsenterede den tyske bispekonference kommission.

Reiter hævder, at der er et hul i loven: De døde eller dræbte embryoner (ufødte børn i de første otte uger af graviditeten) og fostre (ufødte børn fra niende uge indtil fødslen) er ikke lig i § 168's opfattelse. Da det med et barn i moders liv ikke drejer sig om en genstand, der tilhører en anden, kan utilstedelig fjernelse deraf heller ikke straffes som tyveri.

§ 168 i den tyske straffelov har hidtil drejet sig om begreberne misbrug af lig, af dele af lig og af afdøde personers aske. I det nye lovforslag vil man også indføre begreberne »et dødt barn i moders liv og dele af et sådant«. Dette går dog efter de tyske biskoppers kommissariats mening uden om problemets kerne, »fordi det ikke rammer import og eksport af embryoner og fostre, altså den egentlige handel dermed. Reiter hævder, at kernen i en beskyttelseslov må være, at såvel behandling af et barn i moders liv, som om det var en ting, som handel med og anvendelse deraf bør straffes, og ikke kun den uberettigede fjernelse af det.

Som alternativ til regeringens forslag fremlagde den tyske bispekonferences kommission følgende

udkast: Til den nugældende § 168 i straffeloven bør der tilføjes: (2) ligeledes straffes den, der sælger et barn, der er dødt i moders liv, eller med salg for øje afhænder, køber, importerer eller eksporterer det i et område, hvor denne lov er gældende, eller på anden måde driver handel dermed. (3) Den, der erhvervsmæssigt forbyrder sig mod afsnit 2, straffes

med frihedsberøvelse i ikke under tre måneder.

Reiter mindede desuden om, at handel og eksperimenter med de embryoner, der bliver tilovers i forbindelse med befrugtninger i reagensglas, absolut også bør reguleres ved lov. Dette har forbundsragens beklageligt nok slet ikke taget hensyn til i lovforslaget.

Italienske biskopper beklager sig over 1,5 mio. aborter

Rom (KIPA) - Med »bestyrtelse og rædsel« har de italienske biskopper fordømt de 1,5 millioner provokerede aborter, der er registreret i Italien i de

sidste otte år.

I et budskab til »Dagen for Livet«, der blev afholdt i Italien 2. februar, beklager biskopperne at spirende liv i dag tit er offer for »økonomisk beregning« og for luner og vilkårlighed.

»Når et barn dræbes på tærsklen til livet, mister menneskeheden retten til håb«, siger biskopperne formående. Italien har med 405 legale aborter per 1.000 fødsler den næsthøjeste abortfrekvens i Europa; kun Danmark ligger højere på denne liste.

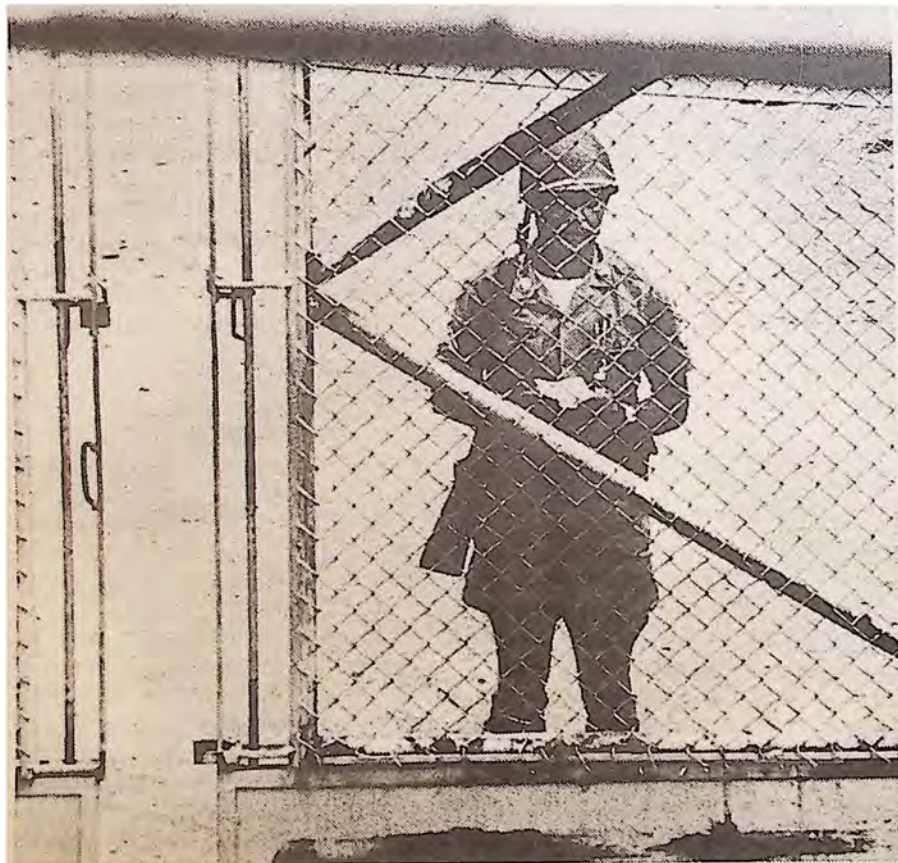
anklage mod præsten *Osvaldo Mondragon* måtte ikke offentliggøres. Han påstås at have taget del i en sammensværgelse mod sandinisterne, startet af CIA. Ærkebiskoppen af Managua afviser anklagen og formoder, at det drejer sig om en ny bagvaskelseskampagne mod kirken.

et ophold i USA bedt FN's generalsekretær, *Peres de Cuellar* om hjælp mod den voksende forfølgelse af kirken i Nicaragua, idet han frygter for, at sandinisterne vil »neutralisere« kirken.

I mellemtiden skærper de nicaraguanske myndigheder pressecensuren over for kirken. Regeringens

Anspændt forhold mellem kirke og stat i Nicaragua

Managua (KIPA) - I Nicaragua øges spændingen mellem den katolske kirke og sandinistregeringen. Kardinal *Obando y Bravo*, ærkebiskop af Managua, beskyldes for at være kontra-revolutionær og fædrelandstjende. Han anses mere for en politisk leder end en gejstlig. Obando Bravo har under

40 sydafrikanske biskopper fejrer forsonings-messe

Pretoria (KIPA) - 40 katolske biskopper fejrede for nylig i den sorte kommune Mamelodi ved Pretoria en solidaritetsgudstjeneste for ofrene for de seneste raceuroligheder i Sydafrika.

Biskopperne rettede ved gudstjenesten en appel til de 2.000 deltagere - hvide og sorte - om fred og forsoning.

Som et symbolsk udtryk for deres ønske om at give afkald på voldsanvendelse, kastede deltagerne i gudstjenesten i biskoppernes nærvær tåregasgranater, sten, knipler og hjemmelavede brandbomber i affaldsspande, der var stillet op ved foden af et stort kors.

Græsk-ortodokse kristne udsættes for stigende pres fra de tyrkiske myndigheder

Istanbul (KNA) - Den økumeniske patriark af Konstantinopel, *Dimitrios I* har opfordret de græsk-ortodokse kristne i Tyrkiet til - trods alle vanskeligheder - ikke at forlade deres hjemland.

Hvis det ikke lykkes at

standse de græsk-ortodokse kristnes bortflytning fra Tyrkiet, vil den fortsatte beståen af Det økumeniske Patriarkat være truet, frygter Dimitrios I. Efter at allerede forskellige ortodokse kirker i og omkring Istanbul er blevet

lukket og for nogles vedkommende revet ned, er der nu også risiko for, at patriarkatets vigtigste karitative-pædagogiske institution, Centralvåsenhuset, bliver lukket af de tyrkiske myndigheder.

Ungarns primas forsvarer »de små skridts politik«

Budapest/Rom (KIPA) - Den ungarske primas, kardinal *Laslo Lekai* har for nylig i et interview med det italienske katolske tidsskrift »Il Regno« forsvaret »de små skridts politik« i forholdet mellem stat og kirke.

»Store spring vækker angst«, fastslår kardinal

Lekai. På spørgsmålet, om Pavestolen helt støtter denne linie, svarede han: »Ja, for det er Pavestolen, der er begyndt med de små skridts politik, og det har givet gode resultater«.

Som den største succes for denne politik fremhævede kardinalen de brevkurser for lægfolk, som

det teologiske akademi i Budapest har gennemført. Kardinalen oplyste, at der hvert år indtegner sig 450 personer til dette tre-årige kursus. Han håber, at denne medinddragen af lægfolk i kirkens arbejde kan opveje det stadig mindre antal præstekald.

Nok et af de helt store øjeblikke i Tove Rasmussens liv, da det lykkedes hende at få WUCWO's (Verdensunionen af katolske Kvindeorganisationer) hovedbestyrelse til at holde sit møde på Magleås i København i 1977. Tove Rasmussen ses her sammen med to delegater, Dulcinea Rodrigues fra Indien (tv) og Chilesa Kunda fra Chile (th).

Kæmpede for kvindens ligestilling

En af den katolske kirkes farverige personligheder er død. Tove Rasmussen, der blev 73 år gammel, var født i København. Hun blev cand. polit. i 1939 og arbejdede derefter i Socialministeriet for senere at gå over i undervisningen af ingeniørstuderende i idehistorie og filosofi. Hertil var hun meget velkvalificeret, blandt andet takket være sin teologiske licentiatgrad fra universitetet i Leuven.

Fra sin tidligste ungdom kæmpede Tove for kvindernes ligestilling både i samfundet og i kirken. I denne kamp mødte hun megen modgang; men hun mistede aldrig kærligheden til den kirke, som hun selv havde valgt at blive medlem af. Tove var en sand stridsmand, der i kampens hede undertiden både gav og fik drøje hug,

som da hun i debatten om »Humanae vitae« talte den moderne katolske kvindes sag.

Stort arbejde for DKKF

Tove var myreflittig. Der kom mange debatindlæg og kronikker fra hendes hånd, og hun valgte altid lidenskabeligt side. Hun udgav også en række bøger og viste sig i bogen »Sandhed og myte om Kirken og kvinderne« som en blændende og retfærdig historiker. Hele sit liv bevarede hun en inspirerende måde at fremstille tingene på. Derigennem forstod hun også at knytte selv unge mennesker til sig og åbne nye horisonter for dem.

Inden for Danmarks Katolske Kvindeforbund gjorde Tove et stort arbejde. Hun var således fore-

ningens formand 1964-1971. Desuden sad hun i otte år i hovedbestyrelsen for vor verdensorganisation W.U.C.W.O., hvor hun var med til at vise D.K.K.F.'s ansigt ude i den store verden. Tove var tillige stærkt engageret i det økumeniske arbejde, Dansk Folkevirke, og mange andre ting, som gav hende kontakter til mange forskellige sider; dette viste sig blandt andet ved de mange, der fra vidt forskellige kredse mødte op for at deltage i rekviem-messen i Skt. Ansgars Kirke og den påfølgende reception for at tale smukke mindeord om hende. Også fra D.K.K.F.'s side siger vi en tak til Tove og et Æret være hendes minde.

Simone Pedersen
Eva Nordentoft

Tidebogen kan bestilles nu!

Om få måneder udkommer den længe ventede Tidebog. Det digre værk omfatter 1900 sider, bliver trykt på 45 gr. bibelpapir, forsynet med 5 bånd og indbundet i flexbind.

For at forlaget kan danne sig et indtryk af bogens afsættelsesmuligheder og dermed fastlægge oplagets størrelse, tilbydes der en gunstig forudbestillingspris, nemlig kr. 400.- i.m. pr. stk. og ved køb af 10 stk. og derover kr. 375.- i.m., plus forsendelsesomkostninger. Udsalgsprisen vil blive kr. 500.- i.m. Den forholdsvis lave pris skyldes diverse tilskud fra ind- og udland.

Bestillingen må være os i hænde senest den 1. april 1986 (tirsdag efter påskesøndag).

For yderligere at lette købet af bogen, kan den betales i rater, f.eks. 4 x 100.- kr. eller 2 x 200.- kr.

Det er biskoppens håb, at bogen vil finde afsætning i menigheder, institutioner, ordenssamfund og hos mange katolikker privat.

Med venlig hilsen
Ansgarstiftelsens Forlag.

_____ klip _____

Undertegnede bestiller _____stk. Tidebogen à kr. 400.- (forudbestillingspris) -

_____ sæt X
og ønsker at betale i 1 rate à kr. 400.-
2 rater à kr. 200.- plus forsendelsesomkostninger
4 rater à kr. 100.-

Tilbuddet gælder indtil 1. april 1986.

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____

(underskrift)

Sendes til: Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II, 1620 København V.

Stillinger tilbydes

Sct. Joseph Søstrenes Skole

i Nykøbing F.

søger lærere fra 1. august 1986 til at undervise i drenge-idræt, orienteringsfagene, dansk og matematik i grundskolen, maskinskrivning samt evt. fremmedsprog. Skolen har ca. 250 elever fra børnehavne-klasse til 10. klasse.

Den ejes af Sct. Joseph Søstrenes Ordenssamfund, og som grundlag henvender den sig til ansøgere, som er indstillet på sammen med lærerkollegiet at tegne skolens kristne linje.

Løn- og pensionsforhold som ved den offentlige skole. Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem D.R. og F.G.L.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolens leder Kristian Skov Andersen, tlf. (03) 85 12 11 - privat (03) 84 72 68.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes inden den 17. marts 1986 til Sct. Joseph Søstrenes Skole, Bispegade 6, 4800 Nykøbing F.,

Møder og arrangementer

Flere annoncer om møder, side 15

Bededag

på Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens.

Dato: lørdag den 1. marts. Tidspunkt: 10.30 til 18.00. Lovprisning, bøn, bibelundervisning, samtale, fællesskab, stilhed, messe. Emne: Gennemgang af Apostlenes gerninger med henblik på kirkens situation i dag. Leder: pastor Lars Messerschmidt. Frokost medbringes. Deltagelse incl. eftermiddagskaffe/te og aftensmad kr. 40.00. Tilmelding nødvendig på tlf. 05-61 82 77.

Nye indtryk fra Indien!

Som tidligere annonceret kommer vor landsleder Simone Pedersen til København onsdag den 9. april 1986

og fortæller om sine indtryk af en rejse til Indien i efteråret 1985.

Vi starter som sædvanlig med en fællesspisning kl. 18 på skolen Institut Sankt Joseph, Dag Hammerschjolds Allé 17, 2100 København Ø. (Kr. 20 for mad og kaffe) drikkevarer kan købes.

Foredrag ca. kl. 19.30. Kom og vær med til en hyggelig onsdagften. Alle er velkomne. Tilmelding: 01-22 85 34 Grethe Dohm.

En gruppe af kvinder fra Danmarks Katolske Kvindeforbund-København.

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris kr. 20.- inkl. kaffe og kage, børn gratis.

Søndag d. 16.3.: Biskop Suhr vil i samtale med pastor Ib Andersen fortælle erindringsglimt.

Søndag d. 20.4.: Pater Jacob Adams C.s.s.R.: at arbejde på Kofoeds Skole.

Endagsretræte

Økumenisk Center, København, indbyder til retræte lørdag den 22. marts 1986 i Baggersmindelejren, Fælledvejen 132, Dragør. (Bus fra Rådhuspladsen lige til døren) fra kl. 11-21.

Temaet bliver »Forberedelse til påske«. Retræten ledes af Grethe Livbjerg, mens pastor Kaare Osorio fungerer som liturg. Pris for deltagelse kr. 45.- (afhængig af deltagerantal). Nærmere oplysning og tilmelding (senest mandag den 17. marts) til Grethe Livbjerg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund. Tlf. 01-63 53 33.

Retræteweekend på Magleås

Fra fredag d. 21. marts (aftenkaffe kl. 20) til søndag d. 23. marts (efter frokost).

Kærlighedens Pris.

Som indledning til den Stille Uge grunder vi over lidelsens mening.

Retræten er åben for alle der vil bruge en weekend til at tænke over denne vigtige side af Jesus såvel som af vort eget liv.

Retræten vil forløbe i en vækselforklaring mellem oplæg - udveksling - stilhed - Gudstjeneste og mulighed for at nyde naturen.

Retræteleder er sr. Emma Martensen C.S.J. og pater G. Grünwald S.J.

Pris for ophold:

Pro person i dobbeltværelse kr. 380.- (alt incl.).

Pro person i enkeltværelse kr. 420.- kr. (alt incl.).

Tilmelding bedes foretaget direkte til Magleås, tlf. 02 81 07 15, bedst kl. 10-16.

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra Skærtorsdag d. 27.3. til Påskesøndag d. 30.3., evt. til Påskemandag d. 31.3.

Ledelse: Pater Anton Dekkers S.J. og pater August Ziggelaar S.J.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erferingen har vist, at deltagerne foretrækker et program der ikke er lagt for stramt. Der vil dog være tilbud om gruppesamtaler.

Alle der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 550.- til og med påskesøndag kl. 14.00 - og kr. 680.- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og afrejse-dagen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås' sekretariatet på hverdage mellem kl. 10 og 15 på tlf. 02-81 07 15 eller skriftligt til Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Styrelsen for Magleås

Økumeniske Retræter på Øm

Retrætegruppen i Det Økumeniske Center, Århus, indbyder også i år til to retræter med Margareta Melin, Margareta Melin er medlem af den lutherske kirke i Sverige, cand.theol. og mor til 5 børn. Hun er en kendt forfatter og afholdt retræteleder. I Danmark er hun mest kendt for sin børnebog: »Jeg vil tale med Gud«.

1. retræte: fra mandag den 14. april eftermiddag til torsdag den 17. april formiddag. Pris: 475.- kr.

2. retræte: fra mandag den 18. april eftermiddag til søndag den 20. april eftermiddag. Pris: 350.- kr.

Hver deltager får sit eget værelse. Dette og den smukke natur omkring Ømborgen vil være en hjælp til at finde ind i stilheden.

På begge retræter er P. Gottfried Grünwald S.J. ansvarlig for liturgien og står til rådighed for samtaler.

Tilmelding sker med depositum på 200.- kr. (med check eller på giro 4099222) til Det Økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N.

Katolsk Menighedspleje

indbyder til én uges sommerophold for familier med børn på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra lørdag den 19. juli til lørdag den 26. juli 1986. Koordinator: Bente Nygaard Hansen. Præst: D. Timmermann. Pris: kr. 700.-, børn halv pris.

Katolsk Menighedspleje indbyder til sommerophold for børn (ca. 10-14 år) på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra mandag den 23. juni til lørdag den 6. juli 1986.

Leder: J. Gorm Jensen. Præst: D. Timmermann. Pris foruden rejse: kr. 650.-.

Tilmeldingsblanketter til lejrene fås ved henvendelse til Katolsk Menighedsplejes kontor, Bredgade 69 A st., 1260 København K. eller tlf. 01-15 23 03 - 01-14 69 36.

Kirkekoncert

i Sct. Ansgar Kirke, Bredgade 64, tirsdag d. 18. marts kl. 19.30.
Programmet byder på bl.a. Giovanni Gabrieli »Sonata Pian e Fortek for messingkvartet og orgel; orgelværker af Gabrieli, og korværker af bl.a. J. S. Bach og Mozart.
De medvirkende er: Chorus Modus, Adam Maaløe, et messingblæserensemble, strygere og andre instrumentalister.
Rolf Tönshoff, orgel.

Gratis adgang.

Skt. Ansgars Kirke

Opstillingsmøde til menigheds-/pastoralrådsvalg i menighedssalen søndag den 2. marts efter højmessens. (m. kaffe).

Valgstyrelsen.

Katolsk Arbejderaktion Danmark

har 25 års jubilæum den 23. marts 1986. I den anledning afholdes der reception i Newman-stuen, Skt. Kjeldsgade 3, kl. 15.00 til 17.00 den 23/3-86.

Forberedelse til påsken

på Stensballe Kloster.
Stille dage med oplæg, bøn, samtale. Nærmere oplysninger og tilmelding på (05) 61 82 77.

DUK-kalender

Firmelsesweekend den 21.-23.3. 86 på Ømborgen. For kommende konfirmander fra Jylland/Fyn. På Myretuen i Bastrup for konfirmander øst for Storebælt. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest den 10.3. 86.

Påskelejr den 26.-31.3. 86 på Ømborgen.
For alle interesserede:
pris 280.- for voksne
Pris 230.- for 11-14 år
Pris 180.- for 3-10 år
Pris 140.- for 0-2 år
og 90.- (dog 150.- for alle over 25 år) for deltagelse i fællesrejsen.
Betaling ved tilmelding senest d. 1.3. 86.

Pastoralenhedskursus den 4.-6.4. 86 på Magleås. For 2 repræsentanter fra hver menighed, som har med det lokale børne- og ungdomsarbejde at gøre. Indbydelse udsendes. Pris 200,00 kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Betaling ved tilmelding senest den 17.3. 86.

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Ømborgen. For alle ledere på DUK's sommerlejre i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Ømborgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Det sker på Magleås

Freitag d. 28.2. til søndag d. 2.3.
Kristen Meditation med Græthe Livbjerg.

Tirsdag d. 4.3. til fredag d. 7.3.
Direktoratet for Gymnasieskoler og HF holder engelsk midtvejskursus.

Lørdag d. 8.3. til søndag d. 9.3.
Katolsk Arbejder Aktion holder retræte.

Mandag d. 10.3. til fredag d. 14.3.
København's Universitet holder studievejlederkursus.

Søndag d. 16.3.
Magleås-træf med Biskop Suhr.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

NB: Husk blomsterdagen mandag den 3. marts. Vi har brug for både små og store sælgere. Henv. til ovenst. nummer eller 14 69 36.

Diverse

DKKF's legat

Danmarks Katolske Kvindeforbund administrerer Trørødhusfondlegatet, som yder støtte til katolske småpigers sommerophold under katolske forhold.
Ansøgninger sendes til: Marlene Henriksen Mandalsgade 4 st., 2100 Kbh. Ø., inden 1. april 1986.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.
Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
8240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Kender De

AVE MARIA

opgiv navn og adresse til

Vor Frue Sekretariat
Munkebakken 15, 4400 Kalundborg

og modtag gratis prøvenummer.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyrejse til Lourdes.

Pris med fuld pension, på hotel kr. 4.950.-
Særlig pris for syge og handicappede på Accuil kr. 4.500.-
Valfartspræst: Pater Per Waaga. o.m.i.
Læger, sygeplejersker og samaritater medfølger. Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41 eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F. Tlf. 01-74 34 15 (9-10).

Døde

Min kære hustru,
vor kære mor, svigermor og farmor

Ingrid K. Magelund Lorensen

* den 3. august 1925
Søndbjerg i Thyholm
† 25. januar 1986 i Århus.

Knud L. Lorensen,
Poul, Kirsten, Martin og Anders.

Begravelsen har fundet sted.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Daglijevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59

Deres garanti for friske varer!

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN

Registreret 30. 02.00 København 02 25 30 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69.62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Biskopper i USA undersøger moralske sider ved afskrækkelsespolitik

Washington (KIPA) - En ny kommission, der er nedsat af USA's bispekon-

ference skal beskæftige sig med de moralske aspekter ved afskrækkelsen med kernevåben, har formanden for bispekonferencen for nylig meddelt.

Den nye kommission skal undersøge USA's nuværende afskrækkelsessystem i forhold til de betingelser, som USA's biskopper opstillede i deres hyrdebrev i 1983 om fred og afrustning. Her opfordrede biskopperne til, at der blev gjort en alvorlig anstrengelse for en gradvis nedrustning. De mener, at det i afskrækkelsespolitikken ikke bør dreje sig om den størst mulige overlegenhed, men om de midler, man kunne komme til at anvende, er tilladelige.

Sovjetisk kor synger for paven

Rom (KIPA) - Det statslige sovjetiske »Piantjinskij«-akademiske kor blev for nylig modtaget af paven Johannes Paul II i Vatikanet, hvor koret sang russiske folkesange for ham. Paven takkede koret og udtrykte håbet om, at dets musik må tjene til åndelig opbyggelse og fremme den universelle broderlighed.

Paven advarer...

Fortsat fra forsiden

skellige kulturer forenes i den kristne tro. I rotaens undersøgelser og domsafsigelser drejer det sig ikke blot om, at de skal varetage et ansvar, de har fået delegeret; deres arbejde er en ægte deltagelse i pavens opgaver.

Anvendelsen af den nye kirkeret, sagde paven advarende, rummer faren for unøjagtig og inkonsekvent tolkning. Han hentydede hermed til de nye bestemmelser om manglende psykisk evne til ægteskabs-

samtykke og om ugyldigheden af et afgivet ægteskabsamtykke. Der er også fare for, at en vildledende og forkert opfattelse af ægteskabet kan indvirke på viljen til ægteskabsamtykke.

Denne risiko for en fejlagtig tolkning må imødegås ved dyberegående studier af de kirkeretlige regler og de konkrete omstændigheder i det enkelte foreliggende tilfælde.

Verdensreligionerne...

Fortsat fra forsiden

muligheden med paven under dennes besøg i Canterbury.

Man kan ikke forvente, at et sådant møde i bøn og fællesskab straks skal kunne opvise resultater, betoner ærkebiskoppen. Det vil ikke byde på politiske løsninger af verdensproblemerne. Men den kendsgerning, at det kan finde sted, er et håbets tegn for verden, om at der kan slås bro over det, der skiller os ad, hvad angår race, politik, kultur, tro.

Kardinal Basil Hume har også hilst pavens initiativ velkommen.

1986 FNs Fredsår

I en tale om fredsbevægelserne sagde Johannes Paul II. for nylig: »Der skal kun få til at erklære krig. Freden kræver alle menneskers solidaritet og engagement«.

Ideen om kirkernes verdensomspændende møde for fred falder i tråd med, at FN har udnævnt 1986 til det internationale fredsår.

Saligkåringssagen for borgmester la Pira, der ses ved mikrofonen, er indledt 9. januar. Billedet er fra den 25. oktober 1953, hvor Niels Steensens jordiske rester blev overført fra Medici gravkapel til San Lorenzo i Firenze. Biskop Suhr, der ses bag la Pira, var med ved denne lejlighed.

Saligkåringssagen indledt for borgmester La Pira

Firenze (KIPA) - Saligkåringssagen for *Giorgio la Pira*, forhenværende borgmester i Firenze indledes nu officielt, erklærede ærkebiskoppen af Firenze, kardinal *Silvano Piovarelli*. Den 9. januar oprettedes en domstol, der skal samle stof om la Pira, som er kendt langt udovert Italiens grænser på grund af hans ualmindelige fredsinitiativer.

Giorgio la Pira blev født den 9. januar 1904 i nærheden af Ragusa (Sicilien) og døde den 5. november 1977 i Firenze. Fra 1951-1965 var la Pira

borgmester i Firenze med en afbrydelse på kun fire år. I mange år - også mens han var borgmester - levede la Pira i en celle i klostret San Marco. Byens borgere anså ham for den ideelle borgmester; han var altid upartisk, også når det stred mod partiets eller egne interesser.

Mægler i politik

Allerede under den kolde krig var hans personlige troværdighed så stor, at han kunne mægle mellem byens kommunister og arbejdsiverne.

Således forsøgte denne troende katolik også som første italienske politiker at forklare Kreml-chefen *Krusjtjov* nødvendigheden af en forståelse på tværs af ideologierne. Mod vietnamkrigen protesterede han allerede, da den endnu slet ikke eksisterede som problem for andre europæere. Han blev modtaget af *Ho-chi-minh*. Endvidere korresponderede han med de to supermagters politikere for at vinde dem for en dialog om freden.

Cubanske biskopper peger på pastorale problemer

Overbeviste og engagerede kristne på øen

Havanna (KIPA) - Vanskeligheder i forbindelse med sjælesorgen skal gøres til genstand for en ærlig og oprigtig dialog mellem de cubanske biskopper og landets regering, siges det i et dokument fra den katolske kirke på Cuba.

Ved en samtale med de socialistiske myndigheder vil biskopperne dog ikke nævne alle de vanskeligheder, der er, for de vil ikke optræde som »en magt over for en anden magt«. Kirkens opgave er at stå »midt i folket som en tjener for sandheden og retfærdigheden«. Biskopperne holder i dokumentet

dog fast ved, at de voldsomme sociale ændringer efter revolutionen har skadet landets kulturelle klima. Hermed tænkes der især på den stærke propaganda for ateismen. Dette har imidlertid frembragt »overbeviste og engagerede kristne«, der dog ikke er meget parate til dialog.

Ført til splittelse

Spændingerne og presset på de jævne katolikker, der ønsker at leve deres tro i traditionelle former, har ført til splittelse. Det har igen ført til en »ny

oplussen af overtro og åndedyrkelse«, der ikke forpligter til »moralisk eller socialt engagement«. Det siges i dokumentet, at mange unge desværre søger denne form for religiøsitet.

Kirken ønsker også at drøfte opdragelsen, uddannelsen og massemedierne. Kirken er udelukket fra disse områder og har derfor ingen praktisk mulighed for at komme i kontakt med de troende på sædvanlig vis. Det religiøse liv er indskrænket til kirker og andre sakrale steder samt til personlige kontakter.

Pravda:

Kamp mod klerikal ekstremisme i Litauen

Vilnius (KIPA) - Som forberedelse til Sovjetunionens kommunistiske partis partidag i Moskva sidst i februar afholdt det kommunistiske parti i Litauen en partidag på regionalt plan.

Det sovjetiske partiblade »Pravda« beretter om, at den litauiske partiformand *Petras Griscevicius* over for partidagen i Vilnius kræver, at den »ateistiske propaganda i de forskellige befolkningslag« bliver forstærket, og »kampen mod klerikal ekstremisme og ideologisk afvigelse« skærpes.

Griscevicius går også varmt ind for, at man med »alle midler« skal arbejde for, at alle i Litauen får lært russisk.

Flere præster i kirken

Rom (KIPA) - I det forløbne år er antallet af præsteordinationer i den katolske kirke steget med 7,3%.

Det fremgår af den sidste udgave af den pave-lige årbog »Annuario pontificio«, der for nylig blev overrakt paven. I det forløbne år er også antallet af præstestuderende steget. Det drejer sig om en stigning på 4,2%.

Med konsistoriet i maj 1958 nåede antallet af kardinaler op på 149. Der er nu 2.446 bispedømmere i den katolske kirke, seks flere end året før.

Efter at Pavestolen også har optaget diplomatiske forbindelser med Liechtenstein, har den nu diplomatiske forbindelser med i alt 111 lande.

Næste nummer udsendes den 12. marts

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling: Vesterbrogade 28, 3., DK-1620 København V. Telefon 1011 21 14 44. Giro: 5 00 14 71; Ansvarstiftelsen, katolsk orientering, Bredgade 69 A, 1280 København V.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szefalin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY-DAG, DK-4900 Nakskov.

Niels Steensen jubilæum, side 2
 Fasteaktionen, side 3
 Sommerens DUK-lejre, side 5-8
 Den ny tidebog, side 9

katolsk orientering

Biskop Grans nordiske indlæg ved synoden

Kollegialitet, respekt og tillid stod i centrum af biskop Grans synodeindlæg på den nordiske biskopkonferences vegne - her gengivet noget forkortet.

(St. Olav) - Biskop Gran åbnede sit indlæg med at slå fast, at den nordiske biskopkonference har et positivt syn på Det andet Vatikanconcil, og at dagens problemer i kirken ikke skyldes concilet, men snarere mangelfuld opfølgning af dets principper og af den nyorientering det bragte. Derefter gik han over til de to hovedanliggender, som de nordiske biskopper ønskede at tage op: biskoppernes kollegialitet og forholdet mellem den universelle kirke og lokalkirkerne.

Kollegialiteten er ikke noget nyt inden for kirken, »men på baggrund af koncildebatten om dette emne og de tanker, som kommer til udtryk i dokumentet Lumen Gentium, burde kollegialiteten kun-

ne få dybe og varige konsekvenser for kirken«. Kollegialiteten bør - ifølge de nordiske biskopper - »være det vigtigste ledelsesprincip på alle planer inden for kirken; det ville være i pagt med koncilsfædrenes håb og ønsker«.

Subsidiaritets-princippet er en vigtig del af kollegialiteten; »det indebærer, at delegering af »magt« eller opgave også er en delegering af tillid, og at eventuel indgriben fra højere instanser kun må ske, når det er absolut nødvendigt«.

De nordiske biskopper minder om, at Det andet Vatikanconcil gjorde meget for at »genrejse, beskytte og inspirere« de lokale biskoppers stilling som virkelige ledere og

Fortsættes på bagsiden

De 4 midterste sider i dette nummer omtaler Danmarks Unge Katoliker's sommerlejre. Der er mange muligheder for alle børn og unge. DUK har som årstema og lejretema for 1986 valgt at oplyse om og indsamle penge til den danske jesuitterpater Peter Tantholt Hansen's arbejde i Peru. Billedet forestiller musikanter, der øver sig inden en indiansk fest. Læs nærmere om lejrene og årstemaet på de 4 midterste sider.

Kirkens holdning til forslaget om oprettelse af et etisk råd

Justitia et Pax har på biskop Martensens opfordring fremsat en både positiv og kritisk redegørelse

Justitia et Pax er positiv over for indenrigsministerens forslag til lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse biomedicinske forsøg. Det fremgår af en skrivelse til biskoppen, der har anmodet kommissionen om et svar.

Den første helt principielle udtalelse bør efter Justitia et Pax opfattelse omfatte følgende 4 punkter:

- at den katolske kirke må være meget positiv over for det forhold, at der indføres en regulering af visse biomedicinske forsøg, der griber dybt ind i den menneskelige identitet, og de forbud, som loven omfatter, må have kirkens fulde støtte:

- at kirken må se med glæde på, at loven skal bygge på den forudsætning, at menneskeligt liv begynder på befrugtningstidspunktet:

- at kirken også må glædes ved, at der bliver et stærkt indslag af ikke-medicinske medlemmer i det etiske råd, og at der udtrykkeligt tages om, at teologisk-filosofiske forhold skal kunne inddrages:

Justitia et Pax mener, at de større danske kirkesamfund bør sikres en fast repræsentation, f.eks. ved, at Det økumeniske Fællesråd får indstillingsret til mindst ét medlem blandt de 4, som indenrigsministeren udpeger.

For det fjerde mener kommissionen, at det vil

være meget vigtigt straks fra lovens ikrafttræden at informere dansk biomedicinsk forskning og alle, der kunne tænkes at arbejde hermed, om hvad der er tilladt og hvad ikke, på en sådan måde, at det ikke for ofte bliver nødvendigt med tolkning af lovens grænsetilfælde.

Kirken bør markere sig nu

Justitia et Pax mener, at den katolske kirke allerede nu skal udtale sig principielt herom til indenrigsministeren. Lovforslaget er meget vigtigt, fordi det helt konkret omhandler regulering af forhold, der er af fundamental betydning for menneskets omgang med Guds

skabning, hedder det i brevet.

Loven har til formål, at lade det etiske råd være vejledende for offentlige myndigheder i en række biomedicinske forhold. Loven fastslår, at der allerede før nogen diskussion om grænserne for, hvad der er etisk forsvarligt eller ej, kan sættes nogle klare grænser for en række forhold. Det er uacceptabelt, at fremstille menneskelige kloner, at lave mosaikmennesker eller at indføre andre arters arvmasse i mennesket.

Rådet skal sammensættes af medlemmer med indsigt i samfundets etiske, sociale og kulturelle forhold.

kk

Festmesse for Niels Steensen

Biskop Martensen og den apostoliske delegat, ærkebiskop Henri Lemaître under festmessen i Skt. Ansgars kirke for Niels Steensen, søndag den 23. februar. Læs mere om den festlige begivenhed med alle Nordens katolske biskopper og reception på Magleås inde i bladet.

Nordens biskopper omkring alteret i Skt. Ansgars kirke, København under festmessen for Niels Steensen. Fra venstre: Biskopperne Frøhen, Brandenburg, Suhr og Gran. Derefter ærkebiskop Lemaître og så biskopperne Verschuren, Schwenzler, Martensen og Göbel.

Festmesse til indledning af Niels Steensen-jubilæumsåret

Biskop Martensen prædikede om Niels Steensens konversion, ydmyge forskning og store agtelse for fattigdommen

2. søndag i fasten åbnedes Niels Steensen-jubilæumsåret med en festmesse i Sankt Ansgars Kirke.

Til tonerne af »Den signede dag« gik processionen med otte nordiske biskopper og pro nuntius ærkebiskop Henri Lemaître op til alteret for med ærkebiskoppen som hovedcelebrant og sammen med en talrig menighed at fejre messen.

I dagens anledning var billedet af Sankt Ansgar tildækket og på dets plads

var der ophængt et billede af Niels Steensen - sådan som man kan have billedet af en kær ven hængende, som biskop Martensen sagde ved indledningen af sin prædiken.

Biskop Martensen gik i sin prædiken ud fra dagens første læsning og evangeliet. Læsningen (1. Mos. 15,4-12. 17-18) handlede om Guds løfter til Abraham og om Guds pagt med Abraham. Evangeliet (Luk. 9,28b-36) handlede om Herrens forklarelse på

Tabor-bjerget. Guds løfter til Abraham opfyldes i Jesus Kristus og i kirken. Dette passer, sagde biskoppen, godt til begyndelsen af det år, hvor man i Danmark og Nordtyskland fejrer Niels Steensen i håbet om, at han engang må blive saligkåret.

Ingen modstrid mellem tro og viden

Om Niels Steensen sagde biskoppen, at han er aktuel for vor tid på flere punkter:

For Niels Steensen var forholdet mellem tro og viden aldrig noget problem. Helt fra sin ungdom var han - den senere konvertit - indstillet på, at det er den samme Gud, der har skabt vor forstand, og som har indgydt troen i vore hjerter. For ham var der intet modsætningsforhold mellem tro og viden; begge dele fører hen til den ene og sande Gud, som har skabt os og forløst os.

Derfor var Niels Steensen uforfærdet i sin forskning. Han var helt overbevist om, at hvad han i sin viden erkendte var i overensstemmelse med hans kristne tro.

Han påviste, at hjertet var en muskel og intet andet. Denne for hans tid uhorste påstand forhindrede ham dog ikke i siden at have hjertet som symbol i sit bispevåben.

Hans undersøgelser af krystaller og forsteneringer var banebrydende inden for flere videnskaber og måske også banebrydende for vor viden om jordens udvikling og alder.

Fordi han aldrig frygtede for konflikter mellem forskning og tro var han så uforfærdet som forsker.

Erkendelsen må være indordnet i Guds skaberplan

For Niels Steensen var overbevist om, at erkendelsen er indordnet i Guds skaberplan, var han ydmyg, når han søgte viden. Dette er aktuelt i en tid, hvor videnskaben ofte har mistet sansen for, hvad der er del af en langtrækkende plan, som vi endnu kun fatter en brøkdel af. Men det ville ikke have været i overensstemmelse med Steensens indstilling at vige tilbage for at forske med atomvidenskab, kommunikationsvidenskaberne eller biologien trods dens mulighed for manipulation med mennesker, fremgik det videre af biskoppens prædiken. Han ville ikke holde op med at forske, men var altid ydmyg i sin forskning og kendte sin begrænsning.

Opdagede ved sin konversion kirken Niels Steensen betragtede selv sin konversion til den katolske kirke som sit livs

allerstørste og helt uforfærdet nådegave. Han stolede trygt på Kristi løfte om, at mørkets magter aldrig vil overvinde denne kirke.

I en prædiken engang over korsets genfindelse sagde han bl.a.: »Salig den sjæl, der er den katolske kirkes datter, og som Nikodemus kan sige til sin lærer: Jeg ved at du er udgået fra Gud som min lærer«.

Det er yderst vigtigt for os katolikker, at vi genopdager kirken, som han opdagede den, som det fællesskab, der har Kristi løfter ned gennem tiderne. Niels Steensen var overbevist om, at vi i denne kirke kan møde Kristi sandhed og vejledning.

Men det, han allermost søgte gennem kirken, var helliggørelsen. I samme prædiken sagde Niels Steensen: at kristendom ikke er teori, men praksis. Vi skal derfor søge lærere, der kan lære os at leve - lære os at kende Kristi bud, lære os at kende os selv, og hvordan vi skal være over for Gud.

Når vi i dag oplever, sagde biskoppen videre, at der er megen åndelig uro, og at unge søger til guru'er, er det så ikke, fordi der gøres alt for lidt for at mennesker i kirken kan finde vejledning til bøn og kontemplation?

Vi kan lære af Steensens fattigdom

Niels Steensen har noget at sige os, der lever i overflodssamfundet i vor vestlige og nordiske verden, hvor vi tit føler os som fanger af denne »overflodens livsstil«. Vor ånd kan sløves og vor verden

fordærves af alt for stor overflod.

Helliggørelse søgte Niels Steensen i fattigdommen. Han nærede stor agtelse for fattigdommen og sagde engang: »Glæder, I fattige, bagvaskede, lidende. Som menneske gjorde Gud sig fattig«.

Ved sin død som biskop efterlod Niels Steensen sig: en rød pung med to fattige bisperinge og et fattigt bispekors, en elendig sort klædning, et par underbenklæder, en gammel tarvelig kappe, to lommetørklæder, som han også brugte som halsbind og en nathue!

Vi, der har så alt for meget, kan af ham lære at finde vej til det beskedne og fattige liv.

Vi må bede Gud om, at Niels Steensen må blive til gavn for os, og at vi må kunne lære det ene og det andet af ham, for at vi som kirke må blive ført til sand fornyelse.

»De troendes forbønner« var ved denne messe sammenstillet af bønner fra Niels Steensens skrifter.

Efter messen kørtes der i busser og privatbiler til Magleås, hvor biskoppen bød velkommen til »kære og kendte ansigter« og overbragte en hilsen fra ærkebiskop Lemaître, der trods en voldsom influenza havde været hovedcelebrant ved messen, men nu var nødt til at pleje sit helbred. Derefter gav biskoppen ordet til professor Billeskov-Jansen, som talte om »Geniet Niels Steensen«. Talen bringes i »katolsk orientering« i et senere nummer.

RP

Biskoppens Sostrup-Retræter

Tema: Bibelen - Guds Ord.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag d. 22. juni kl. 19 til lørdag d. 28. juni kl. 11.30.

II, søndag d. 29. juni kl. 19 til lørdag d. 5. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger: På uge 1. ass. af pater Allen Courteau O.M.I. og på uge 2. ass. af pater Paul Marx O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: kr. 870.-. Unge under uddannelse: kr. 535.-. Børn under 14 år: kr. 435.-. Børn under 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 335.- pr. barn. Lagner, håndklæde medbringes eller lejes på stedet for kr. 30.-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 635.-, børn kr. 335.-. Halve fripladser kan søges skriftligt på Katolsk Bispekontor.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 300.- pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Mange mødte op efter festmessen til reception på Magleås. Her ses biskop Verschuren i samtale med Lily Fausbøll.

Figur af Knud den Hellige fra altertavlen i Nørholm kirke, Hornum ved Aalborg. Foto: Nationalmuseet.

Festen for Knud den Hellige vil falde midt i sommerferien

Som det sikkert er bekendt, har et »Skt. Knud-Konge-udvalg« allerede gennem længere tid forberedt 900-års-jubilæet til sommer. Vi har det ønske at forberede denne fest i bispedømmet med nogle indlæg i »katolsk orientering« i de kommende måneder. Det første bidrag hertil er sommerens planlagte begivenheder med opfordring til katolikkerne om at komme og være med.

Efter i seks år at have bejdsindsats. Skt. Knuds-regeret Danmark blev kong Knud den Hellige dræbt i Odense den 10. juli 1086. Han havde søgt at gennemføre reformer til styrkelse af kirken og kongedømmet - i dette tidsrum var dette den eneste fremkommelige vej til at værne kristne værdier. Pave Paschalis II gav tilladelse til hans helgenkåring, der fandt sted i året 1100.

Siden den tid har danskerne op gennem alle århundreder husket hans martyrdag den 10. juli. Endnu i begyndelsen af dette århundrede fandt der på denne dag et »St. Knuds marked« sted i Odense. Her solgtes håndværksprodukter af alle slags fra det daværende forindustrielle landbrugs-samfund. Der var larm og forlystelser. Dengang var juli ganske vist - som i dag - en varm sommermåned. Men for de fleste var det ikke nogen feriemåned, for netop da krævede landbruget sin største ar-

bejdsindsats. Skt. Knuds-festen levede således videre som en kærkommen pause i den slidsomme højsæson, en niche i landbrugssamfundets årlige gang.

I dag er alt anderledes. Efter St. Hans lukker Danmark. Ingen er på sin egen bopæl i juli måned, men alle andre steder end netop der. »Knud den Helliges dødsdag ligger da virkelig uheldigt« tænker den travle nutidsdansker. I midten af sommerferien falder festen den 10. juli.

Alligevel bør danske - og især danske katolikker - ikke glemme Knud den Helliges 900-års jubilæum. Ganske vist vil der være nogle af de fynske katolikker, der på den dag vil være andre steder end på Fyn. Men så er der til gengæld mange andre, der i de dage netop godt kunne lægge ferieturen om ad Odense. Af praktiske grunde er det dog besluttet at flytte den katolske fest til den efterfølgende søndag den 13. juli.

Vi vil opfordre menighedsrådene til allerede nu at planlægge sognenes deltagelse i festen. Hvad der ikke er selvfølgelig, kan jo organiseres. Især for dem, der ikke rejser til udlandet på ferie, kan dette blive en lejlighed til at finde et samlende mål. Hvad der står fast af programmet er følgende:

Programmet

Onsdag aften den 9. juli har katolikkerne fået tilladelse til at holde vesper i Odense Domkirkes krypt, altså der, hvor relikvieskrinet med Knud den Helliges jordiske rester stadig står.

Torsdag den 10. juli kl. 10 - den egentlige jubilæumsdag - er der højtidelig luthersk gudstjeneste i Odense Domkirke, som stadig bærer navnet St. Knuds Kirke. Regentparret, den apostolske nuntius, ærkebiskop Lemaitre og biskop Martensen er blandt de indbudte gæster.

Søndag den 13. juli kl. 11 fejrer biskop Martensen pontifikalmesse i parken ved Dalum Kloster lige syd for Odense til St. Knuds ære. Bagefter er der lejlighed til at besøge krypten i Skt. Knuds Domkirke med relikvierne, inden man samles til

en Ordets gudstjeneste i Skt. Albani katolske Kirke i Odense kl. 16.

Budskabet er enkelt og kortfattet, ligesom Knud den Helliges liv og virke var det! Vi vil hædre mindet om en politiker, der gav sit liv som indsats for de kristne værdier, som ingen anden dengang fuldt ud var villig til at værne om. Vi vil samles omkring det ansvar, vi alle har også i nutidens samfund for de kristne grundprincipper, vi holder højt og som vi bekender i vor tro. Dette er St. Knuds-festen en lejlighed til. Hvis det ikke kan lade sig gøre i fællesskab at tage til Odense, bør torsdagen den 10. juli eller søndagen den 13. juli også i ens egen sognekirke være viet til Skt. Knuds, Danmarks værnehelgens, minde, således som den enkelte sognepræst og menighedsråd kan organisere det på bedst mulig måde.

St. Knud-Konge-udvalget
Tore Nyberg

Nyt fra Caritas om uddannelsesprojekter

Som led i fasteaktionskampagnen og i fortsættelse af artiklen i sidste nummer omtales her yderligere 2 projekter, som Caritas arbejder med.

Land: Zambia.

Projektitel: Garveri i Mazabuka.

Projektansøger: Den Zambianske Bispekonference (Caritas Zambia).
Formål: At give unge en uddannelse.

I 1982 gennemførte den kirkelige komite for udvikling i bispedømmet Monze i samarbejde med økonomer fra Zambias Universitet en undersøgelse, som skulle klarlægge, hvilke råvarer, der var til rådighed for den industrielle udvikling i dette område. Som en af de vigtigste råvarer pegede undersøgelsen på huden. I bispedømmet findes mange husdyr (kvæg og geder),

hvis huden ofte går til spilde. Undersøgelsen blev finansieret af SIDO (Small Industrial Development Organisation).

Siden har komiteen sammen med de lokale myndigheder og SIDO arbejdet med planen om at udnytte den store forekomst af huden, og der er oprettet to læderværksteder, som har motiveret deltagerne til yderligere indsats. De fleste af deltagerne er unge mennesker, som lige har forladt skolen.

Efter at der har vist sig stor interesse for disse værksteder, har komiteen besluttet at starte et garveriprojekt i Mazabuka, hvor unge mennesker kan lære at forarbejde huden til lædervarer.

Efter et års forløb vil man vurdere resultaterne af dette pilotprojekt, hvorefter staten forment-

lig vil opføre et større garveri, og de unge, der er uddannet i Mazabuka, vil herefter være velkvalificerede til at få ansættelse i denne industri.

Ansøgt beløb: ca. kr. 113.000 til opførelse af bygning og indkøb af kemikalier.

Økonomiske midler er skaffet fra EF og katolske sogne i pastoralenhed 4.

Land: Zambia.

Projektitel: Udvidet landbrugsprojekt i bispedømmet Monze.

Projektansøger: St. Edmund's Secondary School, Mazabuka.

Formål: At give unge mennesker en uddannelse som selvstændige landmænd.

St. Edmund's Secondary School i Mazabuka drives af Christian Brothers. Skolen lægger stor vægt på at give en all-

round praktisk uddannelse indenfor landbrugssektoren og begrunder dette med, at der er et stadigt større behov for mennesker med en uddannelse indenfor landbrug og landbrugsprægede industrier i Zambia. Skolen tager 200 elever ad gangen, som gennemgår en basisuddannelse. Kun 80 elever får efter første år mulighed for at gå videre, mens resten ikke kan fortsætte p.g.a. manglende kapacitet.

Øvnevante projekt tager sigte på at give nogle af disse 120 tiloversblevne elever en 2 års landbrugsuddannelse. En gruppe elever udvælges hvert år til denne uddannelse, og til dette formål råder skolen over en farm på 100 hektar. Eleverne skal også bygge deres eget hus under vejledning, hvilket også indgår som en del af uddannelsen.

Ansøgt beløb: ca. kr. 2.321.000.

EF er ansøgt om midler hertil.

Ungdomsmesser

Storkøbenhavns unge fejrer messe sammen én gang om måneden i kapellet bag Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, København Ø.

Hér kan du selv være med til at planlægge messen og bestemme indhold og form sammen med forskellige præster og andre unge.

Efter messen er der mulighed for hygge og diskussion over en kop the.

I foråret er der planlagt flg. messer, som begynder kl. 19.30: 23. marts, 27. april og 25. maj.

Kjeld Lundorf

Svenske lægfolk med i forberedelse af bispesynoden

Forberedelserne til et stort svensk landsmøde for lægfolk i sommeren i 1987 er allerede i fuld gang, meddeler »Katolsk Kyrkotidning«. Landsmødet skal drøfte den forestående bispesynodes tema om lægfolkets rolle i kirken.

Et stort antal personer og grupper indbydes til et

optaktmøde på Marialund 14.-17. august i år. Mødet skal udvikle og inspirere alle, som ønsker at arbejde med lægmandsårets tema i menighederne frem til landsmødet. Allerede nu er der menigheder, som har haft studieaftener om koncils-dekretet om lægfolkets rolle i kirken.

Forslag fra den svenske forfatterinde Gunnel Vallquist:

Ingen kommunion før de kristne er nået til enhed

For hvert år bliver det tydeligere, at den økumeniske bedeu-ge, hvor der bedes for de kristnes enhed, ikke længere svarer til de efter enhed så længselsfulde kristnes dybeste viden.

Det føles ganske simpelt ikke som helt ærligt at fortsætte på denne måde: at bede om en enhed, som vi ved er Guds vilje, uden at sørge for at den også bliver til virkelighed.

Vi kan jo ikke undgå at opdage, at Guds vilje, at vi skal være ét - Kristi højtidelige bøn til sin Far »at de alle må være ét ... så verden må tro« - at den betyder mindre i økumenen end en række af kirken selv formulerede betingelser for enheden.

Lad os antage, at alle disse betingelser er opstået i lydighed over for sandhedens røst, og at ingen prestige- eller magtfaktorer har haft eller har noget at skulle have sagt i kirkens afgørende stillingtagen. Så står vi alligevel over for et helt uløseligt dilemma: på den ene side kirkernes forpligtende læreudtalelser, på den anden side Kristi bøn, som kirkerne forhindrer i at gå i opfyldelse.

Over for dette dilemma vælger vi i praksis at koncentrere os om lærespørgsmålene for at slippe for at føle det uudholdelige tryk af Kristi uopfyldte bøn. Derfor begynder vi at give »de andre« skylden: Det er vor kirkes udtalelser, som er forpligtende, og dilemmaet løses, hvis de andre opgiver deres falske påstande ... Sådan tænkte man for ikke så længe siden. Men det standpunkt er der jo ikke længere nogen, der går ind for - i hvert fald ikke åbent og utvetydigt. Heraf kommer den pinefulde fornemmelse af uhæderlighed i hele den økumeniske situation. Den er en overgangssituation, som er blevet permanent, og i færd med at blive mosgroet.

»Græsrødderne«, kirkens fodfolk, føler dette og drager mere og mere lige så stille sine konsekvenser. Fælles nadver bliver en måde til trods alt at vise, at vi kristne er ét i alt det væsentlige. Denne måde at handle på mødes ikke længere med fordømmelse, men med mildhed. Man minder om, at kirkerne faktisk endnu ikke er nået frem til den enhed, som finder sit fuldstændige

udtryk i nadverfællesskabet, og at det er forkert at handle, som om man lader, som om det allerede eksisterer. Man siger, at en sådan handlingsmåde blot vil »cementere status quo« (den bestående tilstand), vil låse kirkerne fast i en halv løsning ved at fjerne det vigtigste tilskyndende motiv til at søge enheden.

Det er helt rigtigt ud fra ét synspunkt. Men også det er en halv løsning. For hvis vi virkelig ville være konsekvente, ville vi også gå ind under konsekvenserne af vor dødssynd: at lade noget som helst gå forud for Kristi højtidelige bøn til sin Far, inden han gik i døden for os, for sin kirke - for så ville vi handle mere radikalt.

For det er virkelig dødsynd, det handler om, hvergang kirkens ansvarlige i den forløbne tid traf en beslutning, der var besmittet af stolthed, prestige, hensynsløshed eller blindhed, og som har ført til den største synd, kirken som sådan kan begå: forbrydelse mod enheden, mod Kristi sidste vilje, sønderrivningen af Kristi legeme. Det er ikke vanskeligt i kirkens historie at finde en lang række af sådanne synder, som hver og en var nok til at berøve den retten til at tale, som om den var én og hellig, ikke blot i princippet, men i konkret praksis.

Denne viden har vi faktisk, selv om vi ikke så gerne giver udtryk for den. Det er den viden, som gør, at vi føler os ilde til mode ved bedeu-ge og ved alle

årsagerne til den bestående splittelse. Den eneste måde at bryde med halvheden på ville være - hvis man da ikke vil propagandere for en total sakramental fribyttervirksomhed på græsrodsniveau - at være radikal i sin given afkald. Radikal med samme radikalitet, som den katolske kirke altid har hævdet, når det gælder den enkelte synder: overhovedet ingen kommunion!

Vor Herre har selv helt klart vist os handlingsmodellen: »Når du bringer din gave til alteret, og dér kommer i hu, at din bror har noget imod dig, så lad din gave blive dér ved alteret, og gå først hen og forlig dig med din bror, og kom så og bring din gave«. Altså et interdikt over hele kirken, til synden er sonet, boden fuldbyrdet og enheden genoprettet.

Og præcis som når det gælder den enkelte synder; så skulle der nok komme fart i forbedringen! Under et sådant pres ville ingen lade noget uforsøgt for at finde de løsninger, som naturligvis eksisterer, men som man ikke finder på, hvis man ikke drives af en voldsom frygt og en vild længsel. Sådan er mennesket nemlig, og teologien er ikke mindre end andre områder unddraget lidelsens påvirkning. Den dag, da kirkens ledere ikke bare dømmes andre til at stå uden for nadveren, men sig selv og sine som følge af alles, altså også vor egen synd - den dag er enheden nær!

Gunnel Vallquist

Hyrdebrevet kræver en kommentar fra biskoppen

Oplæsningen af det biskoppelige hyrdebrev i dag giver mig anledning til nogle betragtninger.

Frem til Det 2. Vatikan-koncil var fredagsabstinen- nens gennem mange århundreder et kendetegn på katolikker. »Never eat fish« betyder en rettroende protestant hos Shakespeare. Fredagsgrød var et begreb, jeg selv satte pris på; hvad mine børn dog ikke gjorde. Det var en praksis, der ikke var fri for en vis »katolsk arrogance«, et frimureri.

Efter Det 2. Vatikan-koncil begyndte kirkens ledelse at tage katolske lægfolk alvorligt og anse dem for voksne mennesker, hvis pligt det var at følge deres egen samvittighed, og ikke præstens. Ikke at dette var en ny tanke; men den havde slumret noget længe. Fra at være præster, der styrer deres menighed med sikker hånd, blev

præsterne menighedens tjenere, der forhandler ikke blot økonomi, men også pastorale opgaver med deres menighedsråd og deres menighed.

Denne udvikling føltes som en enorm befrielse, og som en virkelig nødvendighed i en tid, da præster ikke altid nødvendigvis er klogere eller bedre uddannede end lægfolk.

Det forekommer mig, og jeg føler det ret stærkt, at hyrdebrevet i dag med dets mange punkter og »forpligtelse under synd« og »ikke under synd« kræver en kommentar fra biskoppen om, at hensigten ikke er et skridt tilbage mod tidligere tiders umyndiggørelse. Eller hvis det virkelig skulle være hensigten, at vi da må blive orienteret om det og om baggrunden for dette skridt.

Ove Leerbeck

Lad os få Kyrie, Gloria og Credo tilbage i messen igen

I »katolsk orientering« nr. 1 af 15. januar siger biskop Th. Suhr bl.a. i et interview: »På liturgi-ens område er der store vanskeligheder. Musikken har ikke fulgt med. Eftersom folk bliver mere og mere blandede internationalt set, bør vi synge Kyrie, Gloria og Credo på latin. Det ville jeg tvinge dem til, hvis jeg var pave«.

Jeg kan ærligt talt ikke forstå, at der ikke er flere, der er kommet på den tanke, for den ligger da så lige for. Jeg har selv savnet det meget, når jeg har været på ferie i udlandet. Det er ikke let, når man ikke kender sproget, især fransk og spansk; men der er også mange andre sprog.

Da jeg gik i skole lærte vi bl.a., at kirken er én hellig, katolsk og apostolsk kirke. Hvad de 3 sidste udsagn angår, kan jeg stadig følge med, men det kniber lidt med det første, når man sidder sammen i kirken med folk fra Polen, Vietnam, Iran

m.fl. Vi er alle katolikker; men hvad med forståelsen af messens liturgi?

Jeg ved godt, at der er messer for de forskellige udlændinge: polsk messe, tysk messe, vietnamesisk messe o.s.v.; men det kan bare ikke dække hele behovet, for der findes minoritetsgrupper - hvad med dem?

Hvis den katolske kirke virkelig skal være én, så må der forandringer til, ellers rettere vi må tilbage til noget af det gamle, som biskop Suhr nævner; lad os få Kyrie, Gloria og Credo tilbage igen, og jeg vil næsten også tage Sanctus og Agnus Dei med.

Jeg tror, at hvis udlændinge kunne forstå bare lidt af ordene, ville de føle sig mere hjemme i kirken. Nok ser vi mange i kirken endnu, men jeg er bange for, at som tiden går, vil besøget svinde ind, fordi de simpelthen ikke forstår sproget og derfor har vanskeligt ved at følge med.

Jørgen Langsted

Valg til pastoralrådet og til menighedsrådene

Valgkalender

Søndag d. 16. marts: Sidste frist for både pastoralenhedens og stiftets valgstyrelse for indhentning af samtykke hos de foreslåede kandidater.

Mandag d. 17. marts: Både pastoralenhedens og stiftets valgstyrelse udarbejder en foreløbig kandidatliste.

Tirsdag d. 18. marts: Den foreløbige kandidatliste fremsendes både fra pastoralenhedens og stiftets valgstyrelse til de lokale valgstyrelser.

Fredag d. 21. marts: Sidste frist for valgstyrelserne for indhentning af samtykke fra foreslåede kandidater. Udarbejdelse af foreløbig kandidatliste.

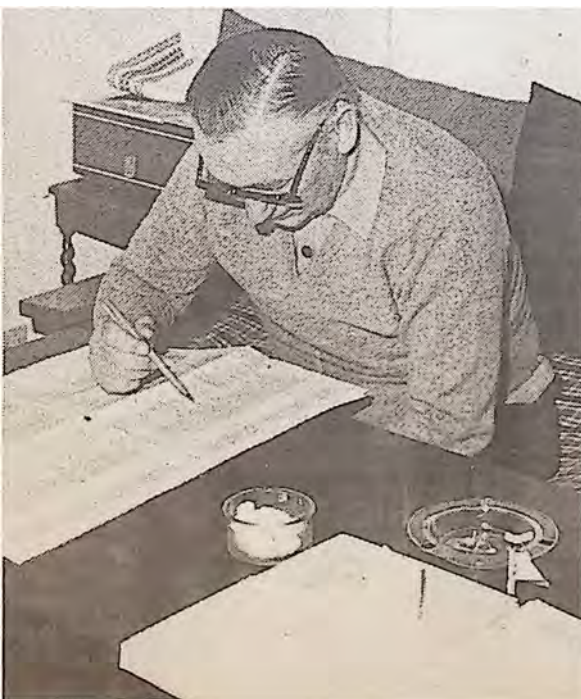
Søndag d. 23. til fredag d.

28. marts: Fremlæggelse af foreløbig kandidatliste til gennemsyn med oplysning om klagemulighed.

Onsdag d. 26. marts: Sidste frist for meddelelse til valgstyrelsen fra vælgeren om klager over kandidatopstilling.

Meddelelse fra menighedens valgstyrelse til menighedsrådet om klager fra vælgeren over optagelse eller udeladelse på kandidatlisten i henhold til § 21, stk. 2 i Vedtægt for Menighedsråd i Bispedømmet København af 14. november 1981.

Sidste frist for meddelelse til pastoralenhedens valgstyrelse fra vælgeren om klager over lægkandidatopstilling og til SV om klager over præsters og søstres kandidatopstilling.

Lejrtilbud 1986

Danmarks Unge Katolikker

Lejrtema:

Projekt Peru

- et stykke arbejde for din næste

DUK har besluttet, at årstemaet og dermed lejrtemaet for '86 bliver at oplyse om og indsamle penge til fordel for Peter Tantholdt Hansens arbejde i Peru.

at det sker på indianernes egne betingelser.

Der har allerede været aktiviteter i gang i en del KUK'er og menigheder, og som sommerlejrtema vil projektet give os mulighed for i år både at arbejde teoretisk og praktisk.

Vi vil forsøge at sætte os ind i, hvordan de fattige og isolerede højlandsindianere lever; hvordan deres hverdag er, bolig, mad, tøj, hvilke glæder og problemer de har, og hvordan det er at være katolik for dem. Så kan vi bedre forstå deres situation, og forstå hvordan vi gennem Peters arbejde kan bidrage til at hjælpe dem.

Konkrete aktiviteter

Med det udgangspunkt vil vi på lejrene lave konkrete aktiviteter, der kan bidrage til indsamlingen af penge til støtte for

hans projekter. F.eks. kan man på lejre lave ting af ler, læder og uld; væve, lave blomsterkranser eller støbe lys. Tingene kan så sælges i menighederne og evt. på Silkeborg torv. Man kunne også vaske biler, slå græs eller pudse sko for folk i de nærliggende byer, mulighederne er mange, blot vi alle sætter fantasien i sving.

Evangeliets budskab i handling

På den måde bliver dette års sommerlejrtema lidt utraditionelt, men samtidig en enestående mulighed for at virkeliggøre evangeliets budskab om næstekærlighed og retfærdighed - ikke kun i ord, men også i handling.

Da Projekt Peru allerede har været i gang et stykke tid i DUK, har vi sendt de første penge ud til Peter. I den anledning sendte han os et brev i november 1985. Følgende uddrag fra brevet giver et lille indtryk af hans arbejde og de muligheder, vores støtte giver:

»Inden jeg igen i morgen forsvinder ind i bjergene til Quico (den landsby Peter bor i) skal I have en hilsen fra mig og mine bønder i de små bopladser. Da mit område ligger i højder mellem 800 og 5000 m, lægger vi kartofler et sted, mens vi hypper et andet og høster et tredje sted. Og når det er færdigt, skal vi ned i urskoven for at rydde og så majs.

Vejret har været tørt lidt for længe, men nu regner det og i højderne ligger sne og gør det vanskeligt at komme over passet ved Quico, hvor sneen når op til 3 meter.

2 checks fra jer

Gennem Sankt Vincent-grupperne har jeg allerede fået 2 checks fra jer, men da det tog så lang tid før checkene nåede frem til mig, at månedsfristen var overskredet og banken i Cuzco, som er nærmeste by og 10 timers kørsel fra Quico, ville ikke tage imod checkene, så jeg har måttet returnere dem til

Det er beskedne forhold, denne indianer må arbejde under i sin smedje.

Lejrtema:
Projekt Peru

Danmark for at få dem fornyet.

Ja, jeg lever så langt fra post, bank osv., at der kan gå måneder før jeg kommer til Cuzco. Og det genspejler også den isolation bønderne lever i fjernt fra veje og transport, afskåret fra læge og hospital, dagsrejser for at sælge deres produkter og købe det nødvendige, eller henvist til omvandrende handelsrejsende, som snyder på vægt og pris.

Fælleshus

For tiden arbejder vi med vores nye »casa comunal« (fælleshus), vi mangler at få skruet vinduerne fast og sat glas i, og når jeg så har hvidtet huset indvendigt, er det færdigt. Egentlig havde vi ikke tænkt på at lægge trægulv, men nu har pengene fra DUK givet os nye muligheder, og Jorge og Antonio er i fuld gang med at fælde træer og save brædder nede i urskoven,

og så skal vi nok få lagt et pænt gulv. Ja, jeg må endnu engang sige jer alle i DUK en hjertelig tak for jeres solidaritet med vort arbejde herude.

Mange nye muligheder

I har givet os så mange nye muligheder, at vi slet ikke når at realisere drømmene så hurtigt som vi gerne ville. Men det drejer sig jo heller ikke om blot at købe ind. Det er processen selv, som er så vigtig lige fra det øjeblik, hvor jeg sætter mig med en gruppe bønder og vi begynder at diskutere om, hvilke planer vi skal give prioritet, hvilken tid vi kan afsætte, hvem overtager ansvaret, indtil vi står overfor det fuldendeste værk. Det er disse arbejds-møder og arbejds måneder, som skaber fællesskab og tillid og giver os håb om en bedre fremtid«.

Betina Bølling
Johannes Nordentoft

Peter Tantholdt Hansen

Peter har nu boet i Peru i knap 20 år, hvor han stadig arbejder som præst for indianerne, det meste af tiden i højlandet, hvor de lever som fattige og undertrykte småbønder.

Hans arbejde består i høj grad i uddannelses- og udviklingsprojekter, hvor han lægger meget vægt på,

DUK har snart i et år samlet penge ind til Peter Tantholdt Hansens arbejde i Peru. På lejrene vil vi bl. a. sætte os ind i, hvordan de fattige højlandsindianere lever. Trods fattigdom kan man dog feste en gang imellem. Peter, der har sendt billedet, har følgende tekst til det: »Når festen er forbi og chicaen drukket...«.

Børnelejre

Du vil hurtigt komme til at lære andre at kende

Føler du nogen gange, at du er den eneste, som skal holde op med at lege, klæde dig fint på og gå i kirke?

Vil det ikke være rart at kunne tænke på andre ligestillede, som man kunne skrive sammen med, måske snakke i telefon med, engang imellem i de lange vinterdage?

Møder andre børn

Når man kommer på DUKs børnelejre som lille, møder man andre børn og ledere fra det ganske land, og man oplever så meget, at man har lyst til at komme år efter år, efter år. Så er dette at være katolik ikke længere noget ensomt. Du vil gå hjem med en ballast af glæde, bøn, vittigheder, varme minder og historier, der vil holde længe.

På lejren vil du være i en »familiegruppe«, så hvis det hele ser lidt stort og uoverkommeligt ud i første omgang, så vil du hurtigt komme til at kende din egen »familie« og dine egne ledere.

Børnelejren sidste år

Her kommer en lille rapport fra børnelejren på Myretuen sidste år, så du kan se hvor meget de børn oplevede i løbet af ugen. De samme ting vil ikke ske på din lejr, men noget lignende og mindst lige så spændende.

Lejren på Myretuen var en rigtig international lejr. Vi var i alt 33 deltagere og ledere. Af deltagerne var 11 danskere, 1 englænder, 1 fra Uganda, 9 vietnamesere og 2 fra Colombia. Af lederne var 6 danskere, 1 englænder, 3 vietnamesere, 1 fra New Zealand og 1 fra USA. Sammenblandingen syntes vi lignede et mikro-kosmos af den danske kirke.

Lejrens tema var »Kald til liv og tjeneste«. Vi lavede forskellige aktiviteter, som vi syntes passede til aldersgruppen. Vi havde stor glæde af bogen »Livets træ«, som vi brugte til at illustrere de forskellige årstider, bl.a. hørte vi historierne om træet Ygdrasil, og om træet i Paradisets have. Vi tegnede træernes forskellige årstider, og sang sange fra bogen.

Dele med andre

Vi syede også en stola til vores lejrpræst Allen Courteau, og næsten alle fik syet et par sting. Stolaen havde Allen på til vores festmesse fredag aften, hvor vi også fejrede første kommunion for en af lejrens deltagere.

Søster Calista og Allen fortalte om deres »kald«, og hvorfor de havde valgt at blive henholdsvis søster og præst, og hvornår de indtrådte i ordenslivet, og om deres glæde ved deres arbejde. Det vakte stor

jubel, at søstrenes regler er, at de skal dele med andre, frembragte en kasse fyldt med chokoladeposer, som så blev uddelt til børnene.

I ugens løb var vi en tur i zoologisk have, det blev en dejlig oplevelse både for voksne og børn.

Alt i alt var stemningen på lejren fin og blandingen af nationalitet og alder,

gjorde lejren til en speciel oplevelse af harmoni, fællesskab og fred.

Altså vælg den lejr, som passer dig bedst, og tal så med alle dem, du kender i skolen og kirken. Måske vil de også gerne være med.

På gensyn til nogle spændende feriedage i sommeren 1986.

May Weber Nielsen

Børnelejr 1

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 06-89 81 27

Tid : Den 21.06. - 28.06. 86

Alder : 7 - 13 år

Pris : Kr. 510,00 + kr. 90,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 21.04. 86

Lejrchef : Lisbeth Bavnsgaard Andersen, Vesterbrogade 111 A, 1. th., 1620 København V Tlf. 01-88 00 95

Børnelejr 2

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 06-89 81 27

Tid : Den 21.07. - 28.07. 86

Alder : 7 - 13 år

Pris : Kr. 510,00 + kr. 90,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 21.05. 86

Lejrchef : Susanne Hoyos, Sct. Olagade 17 A, 3000 Helsingør. Tlf. 02-21 08 09

Børnelejr 3 International lejr

Sted : Myretuen, Blåkærvej 2, 3540 Lyng. Tlf. 02-18 34 41

Tid : Den 28.06. - 05.07. 86

Alder : 7 - 13 år

Pris : Kr. 510,00 + kr. 90,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 28.04. 86

Lejrchef : May Weber Nielsen, Rævebakkevej 38, 2700 Brønshøj Tlf. 02-94 93 31

DUK's mange s

Juniorlejr på Ømborg

Du er 14 til 17 år!

I sommerferien har du lyst til at være sammen med andre unge og lære nye mennesker at kende.

Igen i år arrangerer vi en juniorlejr, hvor vi bl.a.

vil beskæftige os med årets

tema med oplæg om Peter Tantholdt Hansens arbejde i Peru. Men først og fremmest skal vi selv lave en masse praktiske ting.

Vi kan f.eks. lave gade-

Sted : Ømborgen, Lindholmvej 13, 8660 Skanderborg. Tlf. 06-89 81 27

Tid : Den 28.06. - 07.07. 86

Alder : 14 - 17 år

Pris : Kr. 610,00 + kr. 90,00 for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 28.04. 86

Lejrchef : Dorte Vogth Hansen, Frederikssundsvej 238, 2700 Brønshøj Tlf. 01-28 46 96

Kanotur i Mellems

Har du lyst til et spændende intensivt fællesskab med røde knæ og ømme muskler, chokoladehunger, strålende solskin eller plaskende regnvej, spændende samtaler, gudstje-

nester og først og fremmest svensk natur; så skulle du melde dig til DUK's kanotur.

Sidste år gennemførte vi en kanotur for første gang, og det blev en succes

Sted : Mellemsverige

Tid : Den 12.07. - 19.07. 86

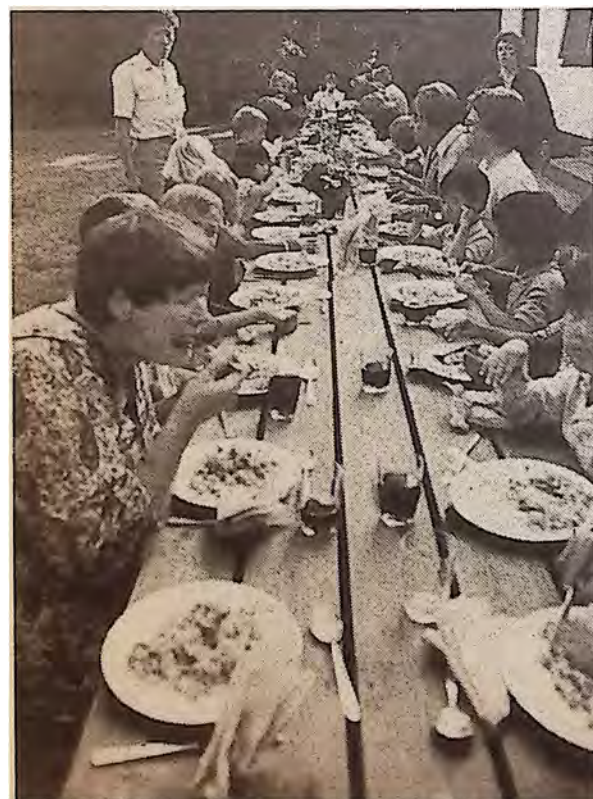
Alder : 16 - 25 år

Pris : Kr. 1.000,00 inkl. rejse

Depositum : Kr. 400,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 12.05. 86

Lejrchef : Peter Reiter, Kapelvej 1, 4. tv., 2200 København N Tlf. 01-39 92 73

På børnelejrene vil du hurtigt lære de andre børn at kende. Her et lille hverdagsindtryk fra børnelejren på Myretuen i Bastrup sidste år.

Sommerlejrtilbud for 1986

en

teater, lerting, lystøbning, plantefarvning m.m., som vi kan sælge til fordel for Projekt Peru.

Udover dette vil vi selvfølgelig også hygge, holde messe, lave sport, underholdning og meget mere sammen.

Syntes du det lyder, som om det er noget for dig/eller dine venner/bekendte så benyt omstående tilmeldingsblanket, og hvis du er i tvivl om noget, er du velkommen til at kontakte sekretariatet eller mig.

I håbet om at vi ses til sommer.

Dorte V. Hansen

Sommerskole

Atter i år afholdes en tysk/skandinavisk ledertræning i Hamburg.

På dette kursus deltager unge ledere fra Danmark, Sverige, Norge og Tyskland samt pædagogiske og teologiske konsulenter fra de respektive lande.

I år er temaet: »Bøn at leve med Gud«, hvor både

det teologiske og pædagogiske udbytte er så alsidigt, at meget af det materiale, som udleveres på kurset, også kan bruges i andre sammenhænge.

Foruden den viden man kan sugé til sig, vil der blive tid til hygge og en udflugtsdag.

Sted : Niels Stensen Haus
Billeweg 32
D-2057 Wentorf
Tlf. 00949 40 722 58 06

Tid : Den 30.06. - 11.07. 86

Alder : 18 år (17) og opefter

Pris : 275 DM (kr. 990,00) inkl. rejse

Depositum : Kr. 200,00 ved tilmelding

Tilskud : Efter tilmelding modtager du et ansøgningskema til undervisningsministeriet, som normalt yder et tilskud på 50%.

Tilmelding : Til DUK senest 30.04. 86

Nordisk lejr på Lofoten

Nordisk lejr giver dig i år mulighed for en spændende rejse til verdens ende.

Lejren foregår nemlig på Lofoten, som er en gruppe øer i det nordligste Atlanterhav. Her har verdens nordligste katolske bispedømme Tromsø deres »Øm« nemlig Storfjord Gård.

Sted : Lofoten

Tid : Den 17.07. - 04.08. 86

Alder : 18 år og opefter

Pris : Kr. 1.500,00 inkl. rejse

Depositum : Kr. 600,00 ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 19.05. 86

Arrangør : Unge Norske Katolikkers Forbund

Naturen på Lofoten er storslået med midnatssol, så den lange rejse betaler sig afgjort. Der vil blive deltagere fra alle de skandinaviske lande. Lejren afsluttes ved Trondheim, hvor spillet om den Hellige Olav opføres i Stiklestad.

Tilbud til alle børn, forældre og bedsteforældre mellem 0 og 100 år

Multilejr i Øm

Multilejren er et tilbud til alle, såvel børn med forældre og bedsteforældre som unge, der er blevet for gamle til børnelejre. I det hele taget for alle med eller uden familie.

På lejren vil vi alle arbejde sammen om temaet, og det vil i år blive behandlet teoretisk og i særdeleshed praktisk.

Derudover skal vi selvfølgelig hygge os med lejrball, vandreture, leg og meget mere.

Vi glæder os til at være sammen med dig/er.

Sted : Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 06-89 81 27

Tid : Den 07.07. - 14.07. 86

Alder : 0 - 100 år

Pris : Kr. 570,00 for voksne
Kr. 500,00 for 7-13 år
Kr. 410,00 for 2-6 år
Kr. 235,00 for 0-1 år
Kr. 90,00 (150,00 for alle over 25 år) for fællesrejse

Depositum : Kr. 200,00 pr. person ved tilmelding

Tilmelding : Til DUK senest 07.05. 86

Lejrchef : Anne Holm,
Korshøjen 3,
8240 Risskov
Tlf. 06-21 21 81

Økumenisk lejr

Vi holder igen i år økumenisk lejr, denne gang under temaet »At være menighed i dag«.

Gennem oplæg, gruppesamtaler, bibellæsning osv., vil vi beskæftige os med vores situation som menighed - bl.a. vil vi komme til at høre om basismenigheder og åbne familier, om den måde et ordensfællesskab er menighed på, og om de særlige problemer og muligheder i menigheder i storbyerne.

Og naturligvis vil vi også få god tid til at hygge os og nyde omgivelserne sammen.

Lejren er for alle. Børn er meget velkomne ifølge med voksne, og alle vil efter tur blive inddraget i børneprogrammet om formiddagen.

For de større børn vil der være mulighed for at deltage i nogle mere tema-

relevante samtaler, planlagt af børnene i planlægningsgruppen.

Der vil på lejren deltage to lejrpræster, men det er endnu ikke afgjort, hvem der bliver katolsk præst,

men lejrpræst fra folkekirken bliver *Theodor Jørgensen*.

Yderligere oplysninger og rekvirering af lejrprogram hos kontaktpersonerne.

Sted : Ømborgen,
Lindholmvej 13,
8660 Skanderborg.
Tlf. 06-89 81 27

Tid : Den 14.07. - 21.07. 86

Pris : Kr. 700,00 for voksne
Kr. 500,00 for 7-13 år
Kr. 370,00 for 2-6 år
Kr. 240,00 for 0-1 år

Depositum : Kr. 200,00 pr. person ved tilmeldingen

Tilmelding : Til kontaktpersonerne senest den 15.05. 86

Kontaktpers. : Poul Skallerup,
Søbredden 2,
3450 Allerød
Tlf. 02-27 64 98

Thala Juul Holm,
Vrangebøgvej 8, Buresø,
3550 Slangerup.
Tlf. 02-18 12 42

ge

så stor, at vi vil forsøge igen. Dette års deltagere kan endda profitere af sidste års fejltagelser.

Stedet for årets kanotur er endnu ikke fastlagt, men det bliver et sted i Mellemsverige.

Det eneste vi nu mangler til en perfekt tur er nogle dejlige, friske og glade deltagere. Så hvis du vil med til lejrball i den svenske sommernat og svømmeture ved midnattide - så meld dig.

Det skal nævnes, at der kun er plads til 14 deltagere, og at *Jesper Fich* atter i år deltager som lejrpræst.

Tag dine gode venner med!

Sådan melder du dig til sommerens lejre

Mulighed for tilskud til alle lejre

Tilmelding

Tilmeldingsblanketten indsendes i udfyldt stand sammen med dit depositum til:

Danmarks Unge Katolikker, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Sidste tilmeldingsfrist er anført ved hver enkelt lejr.

Depositum

For alle DUK's lejre gælder det, at der ved tilmelding skal indbetales et depositum på kr. 200,00 pr. person, dog kr. 600,00 for nordisk lejr og kr. 400,00 for kanoturen.

Såfremt depositum ikke indbetales ved tilmelding kommer tilmeldingen ikke i betragtning, med mindre andet er aftalt med Hanne Kristensen på DUK's sekretariat.

Depositum indbetales pr. check eller indsættes på giro 9 08 32 94 påtegnet for hvem og hvilken lejr der betales for, eller ved kontant betaling på sekretariatet.

Tilmeldingsblanket

Du bedes venligst kun benytte en blanket pr.

person, da det besværliggør administrationen med mere end en person på blanketten.

Tilmeldingsblanketter, som ikke er udfyldt korrekt returneres, da vi har brug for alle oplysningerne på blanketterne.

Yderligere tilmeldingsblanketter kan rekvireres fra DUK's sekretariat på tlf. 01-20 63 63.

Betaling af lejrgebyr

Efter at DUK har modtaget din tilmelding og depositum, vil du modtage et specielt giro-indbetalingskort med opkrævning af det resterende lejrgebyr og evt. rejsegebyr.

Girokortet gælder som bekræftelse på din tilmelding.

Girokortet er påført en sidste betalingsfrist, som bør overholdes, ellers forpasses chancen til at deltage.

Tiloversblevne pladser bliver videregivet til deltagere opført på venteliste.

Afbud

Ved afbud senere end 14 dage før lejrens begyndelse tilbagebetales der ikke depositum.

Vigtigt

Husk at alle former for spiritus er *forbudt* på børne- og juniorlejre.

Desuden er alt hvad du medbringer af personlige/private effekter på eget ansvar og risiko.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 7-14 dage før lejrens begyndelse.

I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, dagsprogram, deltagerliste, plan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Fællesrejse

Der vil i størst muligt omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUK's lejre.

Prisen for deltagelse i fællesrejse er kr. 90,00 og kr. 150,00 for alle over 25 år.

Rejseudgifter udover kr. 90,00/150,00 refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl., dog kun ved deltagelse i fællesrejsen.

På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst en voksen rejseleder.

For tiden arbejder indianerne med et nyt fælleshus, hvor vi mangler at få skruet vinduer fast og sat glas i, skriver Peter i sit brev til DUK. Egentlig havde vi ikke tænkt os at lægge trægulv, men pengene fra DUK har givet os nye muligheder. Her er indianerne i gang i snedkerværkstedet.

Ansøgning om tilskud

For alle ansøgninger gælder det, at der skal ansøges skriftligt. Ansøgningen vedlægges tilmeldingen, som sendes inden

sidste tilmeldingsfrist til DUK.

Ved ansøgninger til lejre på Ømborgen, skal der udfyldes et ansøgningsskema, som rekvireres fra DUK's sekretariat.

Ved ansøgninger til

Ømferiefonden forstås hel friplads således, at deltagerne selv betaler sparet hjemmeforbrug beregnet til kr. 25,00 pr. dag.

Der kan ikke ansøges om tilskud til rejseudgifter.

Lejrtilmelding

Læs venligst afsnittet »Information« inden du udfylder tilmeldingen!

Børnelejr 1 Sommerskole Økumenisk lejr
 Børnelejr 2 Kanotur Ved overtegning:
 Børnelejr 3 Nordisk lejr
 Juniorlejr Multilejr

Navn _____ Født _____

Adresse _____

Postnr. og by _____ Telefon _____

Menighed _____ Katolik: Ja Nej

Ønsker at deltage i fællesrejsen: Ankommer selv til lejren

Har du deltaget i DUK-lejre før: Ja Nej

Ansvarsforsikringsselskab _____

Policenr. _____ Falcknr. _____

Nedenstående udfyldes kun for deltagere under 16 år

Navn på far el. mor _____

Cpr.nr. _____ Navn på læge _____

Ferieadresse under lejren _____

Telefon _____ Underskrift _____

Forbeholdt DUK's sekretariat

Tilmeldt _____ Lejr og nr. _____ Ventenr. _____

Depositum _____ Restbeløb _____ Afbud _____

Så smukt kan der også være i Quico, som ligger 10 timers kørsel fra Cuzco og i 4000 meters højde.

Nu kommer Tidebogen

En forenklet, men absolut ikke forarmet, udgave af den verdensomspændende kirkes fælles bøn - Gudsfolkets bøn ud over hele jordkloden, er ved at se dagens lys på dansk.

Det har været et meget stort projekt, som, set på baggrund af dets omfang, har involveret meget få mennesker. Projektet har været ledet af sr. *Benedicte Ramsing*, tidligere generalpriorinde for Sankt Josef Søstre.

Davids salmer og kirkens hymner

Sr. *Benedicte* har haft bistand af 4 andre, for hvem det er lykkedes at omstrukturere, systematisere og tilpasse 4 tykke latinske bind til 1 dansk

bind af rimelig størrelse - endog med sangbare tekster: både danske salmer og Davids-salmer. - Altså lige en sag for en menighed, der ønsker at skabe en ramme omkring fejringen af eukaristien - både hverdag og søndag - for den, der har svært ved at komme til messe, er Tidebogen desuden en stor hjælp til næring af det personlige bønsliv, som uden at gå noget menneske personligt for nær - nok har det væsentligt dårligere i Danmark end de fleste andre steder i verden (danskerne er det mest døbt, men det mindst religiøse folk i verden!)

Tidebogens design har en af landets fineste grafikere *Erik Ellegaard Frederiksen* ansvar for.

Værket skulle have været færdigt for godt et år siden, men sygdom, store vanskeligheder med typografien og uheld med nodematerialet har forsinket den til dato vel nok største liturgiske enkeltudgivelse på dansk.

Men nu er den på trapperne, jfr. annonce på denne side i »k.o.«. Håbet består: Tidebogen er snart på gaden.

Jesus var jøde - og han bad som jøde, det læser vi ud af evangelierne i flere tilfælde. Han brugte sit folks bønner, bl.a. Davids-salmerne, og han mediterede over bibelteksterne i den rækkefølge han sammen med sine medjøder læste dem og hørte dem i synagogen.

Bønslivets centrum er messen, hvor vi året - og årene - igennem til stadig-

I årtier har katolikker, der ønskede at bede i fællesskab, tæt knyttet til kirkens ældgamle tidebøns-tradition i klosterne, været henvist til klostre eller til hjemmelavet, stencileret materiale. For alle dem, der har sønderlidte ringmapper og hæfter, bliver den nye Tidebog en kærkommen hjælp. Foto KNA.

Bognøgle for skole, hjem og kirke

Gunhild Lindstrøm har forfattet »Bognøgle for skole, hjem og kirke«. Den omfatter over 200 bøger m.v., først og fremmest skønlitteratur for børn og unge mellem 13 og 18 år. Over halvdelen er nye i forhold til »Gode børne- og ungdomsbøger - et udvalg«, som Forlaget Materialecentralen udgav i 1983-84.

Boglisten er beregnet for voksne: lærere, forældre, præster, medarbejdere i kirkeligt børne- og ungdomsarbejde. Bøgerne er udvalgt efter litterær kvalitet blandt alle skøn- og faglitterære bøger med det mål at være en nøgle til den velskrevne børne- og ungdomsbog med en religiøs og etisk holdning.

Gunhild Lindstrøm er ledende børnebibliotekar i Frederiksværk og har været lektor ved indbindingscentralen for bibliotekerne siden 1969. Forfatteren udgav den 17. november 1982 »Gode kristne bøger for børn og unge - til glæde og udfordring« som et tillæg i »katolsk orientering«.

Gunhild Lindstrøm, Bognøgle for skole, hjem og kirke, Materialecentralen, 24 s., pris 20 kr. + Eksp., 15 kr. ved køb af 10 eller flere.

hed har mulighed for - hvis vi da vil det - at inspireres og lade vort personlige bønsliv finde næring.

Oftentimes er det svært for mange at finde næring i messen, der mangler for dem noget, der kan forberede messen og føre messen videre - kort sagt, der mangler et bønsmiljø.

Kirkeårets ramme om messen

Nu har kirken altid haft et bønsmiljø, som i sin organiske struktur altid har været henordnet til kirkeårets løb med dets fejring af Kristus og gennem ham af vor plads - vor genindsættelse på vor rette plads - den plads, som efter Guds plan tilkommer os i verdensaltet. Hele denne velordnede og vel fungerende »bønsmiljø« har i århundreder

været forbeholdt præstegårde og klostre gennem korbønnen og breviaret.

Længe savnet

Mange lægfolk har savnet dette miljø, som omgav eukaristien. Derfor opstod - i samme takt som individualismens opkomst, og parallelt med at færre og færre forstod kirkesproget latin, et behov for personlige bønner, som efterhånden blev samlet sammen i bønnebøger.

Mange har i de sidste 20 år efterlyst sådanne bønnebøger på dansk.

Men: Hvorfor ikke bruge den bøn, som kirken tilbyder os alle - ikke kun præster og klosterfolk - gennem tidebønnen?

Et uhyre stort arbejde er gennem de sidste 20 år lagt i en reformering af tidebønnen - »tidegærd« som den hedder på gammelt skandinavisk, dvs. et gærde om tiden, altså bønnen som tidsinddeler, som giver rytme til

vor tid, giver en ramme om vor dag med eukaristien i centrum.

Den genskabte tidebøn er bygget op af elementer, som også Jesus brugte - Davids-salmerne, kerne-tekster fra Bibelen, forbøn og lovprisning; men man har også bestræbt sig på at give den en struktur, som svarer til moderne menneskers behov uden at smide al tradition over bord.

Erik Christiansen

Tidebogen kan bestilles nu!

Om få måneder udkommer den længe ventede Tidebog. Det digre værk omfatter 1900 sider, bliver trykt på 45 gr. bibelpapir, forsynet med 5 bånd og indbundet i flexbind.

For at forlaget kan danne sig et indtryk af bogens afsætningsmuligheder og dermed fastlægge oplagets størrelse, tilbydes der en gunstig forudbestillingspris, nemlig kr. 400.- i.m. pr. stk. og ved køb af 10 stk. og derover kr. 375.- i.m., plus forsendelsesomkostninger. Udsalgsprisen vil blive kr. 500.- i.m.

Den forholdsvis lave pris skyldes diverse tilskud fra ind- og udland.

Bestillingen må være os i hænde senest den 1. april 1986 (tirsdag efter påskesøndag).

For yderligere at lette købet af bogen, kan den betales i rater, f.eks. 4 x 100.- kr. eller 2 x 200.- kr.

Det er biskoppens håb, at bogen vil finde afsætning i menigheder, institutioner, ordenssamfund og hos mange katolikker privat.

Med venlig hilsen
Ansgarstiftelsens Forlag.

_____ klip _____

Undertegnede bestiller _____ stk. Tidebogen à kr. 400.- (forudbestillingspris)

og ønsker at betale i 1 rate à kr. 400.- sæt X
2 rater à kr. 200.- plus forsendelsesomkostninger
4 rater à kr. 100.-

Tilbuddet gælder indtil 1. april 1986.

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____

(underskrift)

Sendes til: Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II, 1620 København V.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Det er billigt!

Et abonnement på »katolsk orientering« koster kun 180 kr. pr. år. Har du venner eller bekendte, du vil glæde med 20 numre af bladet, så skriv eller ring til os.

Telefon 01 - 21 14 44 - Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V.

Unge på sygevalfart til Lourdes

Er du i alderen 17-25 år? Har du mulighed for at rejse til Lourdes i Frankrig i en uge af din sommerferie - så læs følgende:

Fra den 30. juni til den 7. juli afholdes den 25. sygevalfart til Lourdes. Også i år vil der til denne valfart blive samlet en gruppe unge 17-25 årige.

Vi vil således rejse sammen med de øvrige valfartsdeltagere for bl.a. at stå til rådighed med hjælp, hvor der er behov; som f.eks. at køre de syge og gangbesværede, der er afhængig af kørestol, samt ved at assistere ved forskellige hospitalsarbejde.

Har du med andre ord lyst til at tilbringe en uge af din sommerferie ved sammen med andre unge at opleve dette særlige valfartssted, hvor katolikker fra alle verdensdele samles i tusindtal, og hvor vi bl.a. får lejlighed til aktivt at hjælpe andre - eller er du blot interesseret i at høre mere, så kontakt mig *skriftligt* snarest og *senest den 1. april*.

Prisen for flyrejse, kost og logi vil ligge på godt

2000 kr. afhængig af, om jeg kan få tilskud som tidligere år.

Da søgningen er kraftigt stigende, og da der kun er 15 pladser, vil henvendelserne blive taget op i den

rækkefølge, de kommer.

Skriftlig henvendelse med angivelse af navn, adresse, tlf.nr. sendes til: Georg Høhling, Marievej 7, 2900 Hellerup.

Georg Høhling

Passionskoncert

Torsdag den 20. marts kl. 19.30 er der passionskoncert i Sakramentskirken, Nørrebrogade 27 i København.

Medvirkende: Nancy Cannon, sopran, Birgit Wisti, mezzo, Finn Johansen, tenor, Ole Knudsen, tenor, Martin Boeg, baryton, Ulla Havnø, violin,

Hanne Krarup, bratsch, Morten Michelsen, cello, Rolf Tönshoff, orgel, Corus Modus ved Adam Maaløe, St. Petri Chor ved Erling Rasmussen samt en blæserkvartet ved Finn de Blanck.

På programmet: Gabrieli, Schütz, Bach og Mozart. Der er gratis adgang. Ole Palmkvist Knudsen

Skolebog om religion

Religion - en grundbog i livsanskuelse (af J.T. Bertelsen, M. Böss, B. Mølhave, F. Stefánsson og A. Sørensen). Gyldendal 1985, 432 s., kr. 235.

Denne bog er egentlig en elevbog til undervisning i faget religion i gymnasiet og HF; men i kraft af dens mange kvaliteter fortjener den langt større udbredelse end en almindelig skolebog.

Velskrevet

Forfatterne har bygget bogen op omkring fem nøglebegreber: religion, virkelighedsopfattelse, livsanskuelse, filosofi og etik. Og det er der kommet en velskrevet, gennemillustreret, overskuelig og læservenlig bog ud af.

I første kapitel »Religion og livsanskuelse« præsenteres og defineres religionsfagets grundbegreber og kategorier, herunder de vigtigste typer af virkelighedsopfattelse.

»Religioner« hedder det næste afsnit, hvor der på baggrund af en præsentation af religionsvidenskabernes, -psykologien og -sociologien gives en grundig og informativ gennemgang af de forskellige verdensreligioner, hinduisme, buddhisme, kinesiske og japanske religioner, jødedom og islam. Overskueligheden inden for disse ofte for vesterlændinge vanskeligt forståelige materier er søgt afhjulpet med gode skematiske oversigter.

»Kristendommen« får et afsnit for sig. Det er bygget op om trosbenedelsens tre led - en efter min mening inspirerende synsvinkel, som man ikke støder på i andre bøger af denne slags. Afslutningsvis behandles de vigtigste perioder i kristendommens historie.

Fjerde kapitel er en kronologisk gennemgang af den europæiske filosofi og idéhistorie, fra filosofiens opståen i det antikke Hellas over Augustin og Thomas Aquinas frem til Marx, Freud, eksistentialisme og strukturalisme.

Endelig er det sidste kapitel en systematisk gennemgang af begreber og problemstillinger inden for »Etik«, herunder sammenhængen mellem etik og menneskesyn.

Overskuelig

Forfatterne, der alle er gymnasielærere, har tilstræbt at give en overskuelig fremstilling, og det mål synes jeg de har opnået ganske udmærket. Blot kunne man ønske sig, at der bag i bogen havde været en litteraturliste, så man selv kunne gå videre inden for de felter, der interesserer mest.

For katolikker giver bogen gode muligheder for at sætte sig ind i de religiøse problemstillinger, som mange af vore udenlandske trosfæller har levet i, hvad enten de kommer fra Vietnam, Polen, Iran og Libanon, eller de er konvertitter.

Brian Møller Jensen

Sr. Clementine Wamhof C.S.J. fejrer diamantjubilæum 19. marts

På Skt. Josefs fest, onsdag d. 19. marts, fejrer sr. Clementine Wamhof sit diamantjubilæum. For 60 år siden aflagde hun evige løfter i Skt. Joseph Søstrenes provincialhus på Strandvejen i København.

Sr. Clementine er født i Osnabrück, men kom allerede til Danmark som 16 årig og har således levet og virket størstedelen af sit liv i vort bispedømme.

Indtil pensionsalderen underviste sr. Clementine på flere af ordenes skoler i landet. Med sin rige ånd og sit lyse sind har hun altid været meget afholdt af medsøstre og kolleger, såvel som af elever og forældre. Som leder har

hun vist sig at være særdeles velkvalificeret. Det kom bl.a. til udtryk i den årrække, hvor hun med energi, indsigt og ukueligt godt humør styrede Skt. Josefs Skole i Ringsted.

80 år til november

Det var i det sogn, jeg i 1980 lærte vor diamantjubilær at kende. Også jeg har en hel del at sige hende tak for. I de to år, jeg var der, var hun en uvurderlig støtte for mig. Efter at være blevet sognepræst i Haderslev i august 1982 har jeg med glæde kunnet konstatere, at hendes hjælp ikke har været i aftagende. Vor menighed -

inkl. dens Hedvigsstre - er ligeledes kommet til at sætte stor pris på hendes venskab og tilslutter sig af hjertet lykønsningen i anledning af dagen.

Diamantjubilæet er i øvrigt ikke den eneste store fest, som sr. Clementine kan se frem til i dette år. Den 23. november fylder hun 80 år. For tiden er hun som bekendt menighedsrådsformand i Ringsted. Det kan sognet være godt tjent med. Sr. Clementine synes ikke at glemme nogen hverken i ord eller gerning. Det kan de ensomme og ældre eller mennesker med forskellige problemer tale med om.

Sr. Clementine har åbnet sig for Guds plan med hendes liv. Således har hun opnået at være blevet til stor velsignelse for mange. Det er mennesker af hendes format, der er gode repræsentanter for ordenslivet og som præger kirken bedst, d.v.s. skriver de værdifulde kapitler i dens historie.

Med undertegnede ønsker en stor kreds af andre venner i Danmark og i udlandet sr. Clementine til lykke. Måtte hun endnu få nogle gode år iblandt os og derefter opleve den kronende fuldendelse hos Herren!

Erling Brodersen

Stillinger tilbydes

Skt. Nikolaj skole

Skt. Nikolaj Skole, som er en katolsk skole med ca. 185 elever fra BHKl. til 10. kl., søger fra 1. august 1986 en leder til børnehaveklassen.

Ansættelse efter overenskomst mellem Danmarks Realskoleforening og Frie Grundskolers Lærerforening.

Ansøgning vedlagt fotokopi af eksamenspapirer og anbefalinger stiles til skolens styrelse og sendes til: Skoleleder Else Marie Ebert, Skt. Nikolaj Skole, Kirkegade 54. Postbox 114. 6701 Esbjerg.

Ansøgningsfrist: 15. april 1986 kl. 16.00.

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris kr. 20.- inkl. kaffe og kage, børn gratis.

Søndag d. 16.3.: Biskop Suhr vil i samtale med pastor Ib Andersen fortælle erindringsglimt.

Søndag d. 20.4.: Pater Jacob Adams C.s.s.R.: at arbejde på Kofoeds Skole.

Endagsretræte

Økumenisk Center, København, indbyder til retræte lørdag den 22. marts 1986 i Baggersmindeløjen, Fælledvej 132, Dragør. (Bus fra Rådhuspladsen lige til døren) fra kl. 11-21.

Tematet bliver »Forberedelse til påske«. Retræten ledes af Grethe Livbjerg, mens pastor Kaare Osorio fungerer som liturg. Pris for deltagelse kr. 45.- (afhængig af deltagerantal). Nærmere oplysning og tilmelding (senest mandag den 17. marts) til Grethe Livbjerg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund. Tlf. 01-63 53 33.

Det sker på Magleås:

Mandag d. 10.3. til fredag d. 14.3. Københavns Universitet holder studievejlederkursus.

Søndag d. 16.3. Magleås-træf med Biskop Suhr.

Mandag d. 17.3. til tirsdag d. 18.3. Foreningen af katolske skoler holder dansk-lærerkursus.

Fredag d. 21.3. til søndag d. 23.3. Retræte med sr. Emma Martensen C.S.J. og P.G. Grünwald S.J.

Skærtorsdag d. 27.3. til Påskemandag d. 31.3. Påskerefugium under ledelse af Pater Anton Dekkers S.J. og Pater August Ziggelaar S.J.

A.C.

indbyder sammen med D.K.K.F. til møde torsdag den 13. marts kl. 20 i Englesalen, Jagtvej 183, København Ø.

Gudsbillede og kvindeteologi

v. statsstipendiat, dr. philos. Kari Børresen, Oslo.

A.C.s bestyrelse

Kirkekoncert

i Sct. Ansgar Kirke, Bredgade 64, tirsdag d. 18. marts kl. 19.30.

Programmet byder på bl.a. Giovanni Gabrielis »Sonata Pian e Forte« for messingkvartet og orgel; orgelværker af Gabrieli, og korværker af bl.a. J. S. Bach og Mozart.

De medvirkende er: Chorus Modus, Adam Maaløe, et messingblæserensemble, strygere og andre instrumentalister. Rolf Tönshoff, orgel.

Gratis adgang.

Forberedelse til påsken

på Stensballe Kloster. Stille dage med oplæg, bøn, samtale. Nærmere oplysninger og tilmelding på (05) 61 82 77.

Møder og arrangementer

Katolsk Arbejderaktion Danmark

har 25 års jubilæum den 23. marts 1986. I den anledning afholdes der reception i Newman-stuen, Skt. Kjeldsgade 3, kl. 15.00 til 17.00 den 23/3-86.

Menighedstræf i Kolding

for Esbjerg, Fredericia, Kolding. Søndag d. 16. marts i Sct. Michaels Kirke kl. 10.

Lektor Tore Nyberg vil tale om Danmarks martyrkonge Knud Den Hellige, hvis 900 års dødsdag fejres til sommer.

Frokost medbringes, drikkevarer kan købes. Sct. Hedvigsstrengene giver kaffe og kage. Børnepasning kan arrangeres. Tilmelding senest torsdag d. 13. marts på tlf. (05) 57 28 20 Birgit From.

Påskerefugium på Magleås

Afholdes i år igen fra Skærtorsdag d. 27.3. til Påskesøndag d. 30.3., evt. til Påskemandag d. 31.3..

Ledelse: Pater Anton Dekkers S.J. og pater August Ziggelaar S.J.

Påskerefugium vil koncentrere sig omkring påskens begivenheder, således at gudstjenesterne og oplæg til dem vil være midtpunkter.

Erfaringen her vist, at deltagerne foretrækker et program der ikke er lagt for stramt. Der vil dog være tilbud om gruppesamtaler.

Alle der føler behov for såvel ro som fællesskab i påsken, er velkomne.

Tilskud fra fonden »Magleås venner« o.a. gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 550,- til og med påskesøndag kl. 14.00 - og kr. 680,- til og med 2. påskedag kl. 14.00.

Ankomstdagen (Skærtorsdag) begynder med eftermiddagskaffe kl. 15.00 og aftenen slutter med frokost.

Tilmelding: til Magleås' sekretariatet på hverdage mellem kl. 10 og 15 på tlf. 02-81 07 15 eller skriftligt til Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Styrelsen for Magleås

Retræteweekend på Magleås

Fra fredag d. 21. marts (aftenkaffe kl. 20) til søndag d. 23. marts (efter frokost).

Kærlighedens Pris.

Som indledning til den Stille Uge grunder vi over lidelsens mening.

Retræten er åben for alle der vil bruge en weekend til at tænke over denne vigtige side af Jesus såvel som af vort eget liv.

Retræten vil forløbe i en vekselvirkning mellem oplæg - udveksling - stilhed - Gudstjeneste og mulighed for at nyde naturen.

Retræteleder er sr. Emma Martensen C.S.J. og pater G. Grünewald S.J.

Pris for ophold:

Pro person i dobbeltværelse kr. 380,- (alt incl.). Pro person i enkeltværelse kr. 420,- (alt incl.).

Tilmelding bedes foretaget direkte til Magleås, tlf. 02 81 07 15, bedst kl. 10-16.

DUK-kalender

Pastoralenhedskursus den 4.-6.4. 86 på Magleås. For 2 repræsentanter fra hver menighed, som har med det lokale børne- og ungdomsarbejde at gøre. Indbydelse udsendes. Pris 200,00 kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Betaling ved tilmelding senest den 17.3. 86.

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Øm-borgen. For alle ledere på DUK's sommerlejr i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl. Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Øm-borgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Nye indtryk fra Indien!

Som tidligere annonceret kommer vor landsleder Simone Pedersen til København onsdag den 9. april 1986

og fortæller om sine indtryk af en rejse til Indien i efteråret 1985.

Vi starter som sædvanlig med en fælles-spisning kl. 18 på skolen Institut Sankt Joseph, Dag Hammerskjølds Allé 17, 2100 København Ø.

(Kr. 20 for mad og kaffe) drikkevarer kan købes.

Foredrag ca. kl. 19.30. Kom og vær med til en hyggelig onsdagften. Alle er velkomne. Tilmelding: 01-22 85 34 Grethe Dohm.

En gruppe af kvinder fra Danmarks Katolske Kvindeforbund-København.

Økumeniske Retræter på Øm

Retrætegruppen i Det Økumeniske Center, Århus, indbyder også i år til to retræter med Margareta Melin, Margareta Melin er medlem af den lutherske kirke i Sverige, cand.theol. og mor til 5 børn. Hun er en kendt forfatter og afholdt retræteleder. I Danmark er hun mest kendt for sin bønnebog: »Jeg vil tale med Gud«.

1. retræte: fra mandag den 14. april eftermiddag til torsdag den 17. april formiddag. Pris: 475,- kr.

2. retræte: fra mandag den 18. april eftermiddag til søndag den 20. april eftermiddag. Pris: 350,- kr.

Hver deltager får sit eget værelse. Dette og den smukke natur omkring Øm-borgen vil være en hjælp til at finde ind i stilheden.

På begge retræter er P. Gottfried Grünewald S.J. ansvarlig for liturgien og står til rådighed for samtaler.

Tilmelding sker med depositum på 200,- kr. (med check eller på giro 4099222) til Det Økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N.

Katolsk Menighedspleje

Indbyder til én uges sommerophold for familier med børn på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra lørdag den 19. juli til lørdag den 26. juli 1986. Koordinator: Bente Nygaard Hansen. Præst: D. Timmermann. Pris: kr. 700,-, børn halv pris.

Katolsk Menighedspleje indbyder til sommerophold for børn (ca. 10-14 år) på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra mandag den 23. juni til lørdag den 6. juli 1986.

Leder: J. Gorm Jensen. Præst: D. Timmermann. Pris foruden rejse: kr. 650,-.

Tilmeldingsblanketter til lejrene fås ved henvendelse til Katolsk Menighedsplejes kontor, Bredgade 69 A st., 1260 København K. eller tlf. 01-15 23 03 - 01-14 69 36.

Diverse

Pige/dametøj

Div. pige/dametøj sælges. Fra str. 38-42 samt nye køkkengardiner + en masse porcelæn. Alt pænt. Fra 5-50 kr. Tlf. 01-47 44 80. Form. el. aften.

Bekendtskab

Er der ikke en mand blandt læserne på omkring 50 år, som kunne tænke sig at lære en 45-årig enke med akad. uddannelse at kende? Har 2 søde børn, er ærlig og humoristisk. Billet mkr. 1251, »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

Bolig søges

1-2 værelses lejlighed søges i Århus af studerende, 28. Andel eller leje. Henvendelse: Peter Hansen (bedst aften) 06 - 24 06 54, v. 2.

Lejlighed søges

Ung katolik, der starter uddannelse i København pr. 1/4 -86, søger lejlighed snarest. Henvendelse tlf. 09 - 94 24 64 efter kl. 16.

Jakob Nielsen

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk glokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyrejse til Lourdes.

Pris med fuld pension,

på hotel kr. 4.950,-

Særlig for syge og handicappede på Accueil kr. 4.500,-

Valfartspræst: Pater Per Waagø, o.m.i. Læger, sygeplejersker og samaritler medfølger. Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41 eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F. Tlf. 01-74 34 15 (9-10).

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstandere: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut. elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Renshavevej 31a 8200 Århus N - 02 23 30 62 23 31

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brilllehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Biskop Gran ved synoden

Fortsat fra forsiden.

hyrder for deres bispedømmer. Men »vi føler, at der i de senere år har været en voksende tendens til at vende tilbage til det syn, som var særlig fremtrædende i tidligere tider, da biskopperne hovedsageligt blev anset som Roms repræsentanter i de respektive bispedømmer.

Vi nordiske biskopper er blevet enige om følgende formulering: Den kollegialitet og samarbejdsånd, som er vokset frem inden for gejstligheden og mellem præsterne og biskopperne, forekommer i dag mange katolikker at være mere fremskredne end kollegialiteten på kirkens højeste plan ... cum Petro (med Peter) synes os lige så vigtig som sub Petro (under Peter)«.

Større myndighed til Norden

Oprettelsen af bispekonferencerne var en virkelig bedrift fra koncilets side, og biskop Gran understregede, at bispekonferencerne har vist sig at være meget nyttige arbejds- og samarbejdsredskaber både nationalt og regionalt. »Det forhindrer ikke, at en vis mathed er ved at sprede sig, fordi så megen tid går med mindre vigtige sager pålagt ovenfra, mens vi ofte mangler tilstrækkelig information og heller ikke bliver rådspurgt i de virkelig væsentlige anliggender«.

Når det gælder bispesynoden, mener de nordiske biskopper, at den ikke i tilstrækkelig grad har magtet at blive det, koncilet mente den skulle være. Der har ofte været gjort en stor arbejdsindsats på forberedelsesstadiet, hvorefter meget er gået i glemmebogen. »Møderne bør effektiviseres, et synspunkt, vi flere gange har gjort os til talsmand for, men hidtil uden resultat. Vor konklusion er følgende: Ægte kollegialitet og samarbejde bygger på tillid. Men kan hvert »trin« i vor nødvendigvis hierarkiske kirke være sikker på at have denne indbyggede tillid ovenfra? Det er nødvendigt med troværdige tegn på denne tillid, og tegnene er kun troværdige, når hvert trin fuldt og helt står i Jesu Kristi tjeneste«.

Den stærkere følelse af at høre til - til bispedømme og sogn - som kom i

kølvandet på Lumen Gentium, har været af stor værdi, fremhævede biskop Gran. »Men i de senere år har vi været vidner til en ny understregning af den universelle kirke som selv om det vel var en beejlig påmindelse for balancens skyld - har haft et vist præg af centralisering (omkring pavestolen, den romerske kurie, apostoliske delegater). Vi nordiske biskopper, som lever i total diaspora, men i kristne samfund med dybe demokratiske traditioner, tillader os at komme med følgende henstilling: Lad de lokale kirker få lov til at udvikle deres egen identitet på flest mulige områder - forudsat selvsagt, at en sådan udvikling ikke hindrer eller skader kirkens enhed«.

For de nordiske lande betyder det - rent konkret - at man ønsker fuld myndighed for den lokale bispekonference i de sager, som de ifølge kirkeretten skal kunne træffe afgørelser i. Videre, at de forslag til bispekandidater, som de lokale bispekonferencer fremlægger, ikke skal kunne underkendes eller drages i tvivl i Rom.

»Den sidste bøn fra vor bispekonference gælder

økumenen«, sagde biskop Gran. »Som ung biskop havde jeg den ære at blive valgt ind som medlem af Sekretariatet for de kristnes Enhed og oplevede mange inspirerende år i samarbejde med flere af de fædre, som er til stede ved denne synode. I de forslag, som er fremlagt til reform af kurien, læser jeg med sorg, at dette højt skattede sekretariat foreslås reduceret til status af råd. Vi nordiske biskopper er overbevist om, at dette sekretariat hellere bør få en højere status som fuldverdige kongregation«.

Afsluttende håbefuldt bøn

Biskop Gran afsluttede sit indlæg på Den nordiske Bispekonferences vegne med følgende ord: »Hellige Far, kære brødre, for ikke at slutte med det negative, vil jeg understrege, at vor bispekonference er af den opfattelse, at tilegnelsen og bearbejdelsen af koncilet kun lige er begyndt. Det er op til os og vore bispekolleger rundt om i verden at udarbejde den syntese som - forståeligt nok - fremdeles mangler: Tog det ikke et helt århundrede eller der omkring, før den universelle kirke havde anerkendt koncilet i Trident?«

Hollandsk advarsel mod dødshjælp

Et lovforslag er til behandling i det hollandske parlament om at legalisere dødshjælp under visse omstændigheder. Den hollandske regeringschef Ruud Lubbers advarer imod et sådant skridt; men lovforslaget, som er udkastet af de venstre-liberale demokrater, kommer til debat i et offentligt udvalgsudvalg i parlamentet: Skal eutanasi være straffri under visse omstændigheder?

Lovforslaget siger, at det »i en udsigtsløs nødsituation ikke bør være strafbart at hjælpe den døende - hvis vedkommende ønsker og forlanger det indtrængende«.

Befolkningen og lægerne mener, man vil bifalde dette forslag. Ifølge et rundspørge er 89% af de adspurgte for dødshjælpen. Blandt de yngre kristelige-demokrater var

det 83%, blandt de ældre 63%.

En ekspertkomité, bestående af 13 jurister, medicinere og etikere, som har beskæftiget sig med spørgsmålet i tre år, anbefaler en ændring i straffeloven: Eutanasi bør ikke straffes, hvis den sker under lægetilsyn og for en patient, der befinder sig i en udsigtsløs nødsituation.

Dette tabu-eme blev aktuelt i 1971, da lægen Geertruida Postma-van Boven gav sin 78-årige mor en dødelig dosis morfin. Plejehjemmets læge ville ikke underskrive dødsattesten og anklagede sin kollega. Hun skildrede i retten, hvordan hun havde fundet sin mor bundet fast i en rullestol, halvt bevidstløs; hun stirrede bare frem for sig og spurgte: »Hvorfor gør I ikke noget?« Datteren blev idømt én uges arrest.

Hinduer til kommunion under pavemesse i New Delhi Helligbrøde eller folkelig religiøs inspiration?

Goa/Mangalore (KIPA) - Under pavebesøget i Goa gik hundreder af hinduer til kommunion sammen med deres kristne brødre. Helligbrøde, ifølge katolsk opfattelse. Man søgte i New Delhi at forhindre dette ved hjælp af oplysende appeller gennem højt talere, men på grund af manglende sprogkundskaber hos den jævne befolkning var det umuligt at undgå dilemmaet.

Man formoder, at dette har belastet mødet med de forskellige religioner, på et tidspunkt, hvor paven netop havde ønsket at udbyde dialogen med de ikke-kristne kirker uden »overfladisk religionsblanderi«.

Hændelsen i Goa viser, at Indien er et dybt religiøst land, som med glæde antager enhver art for religiøs udtryksform.

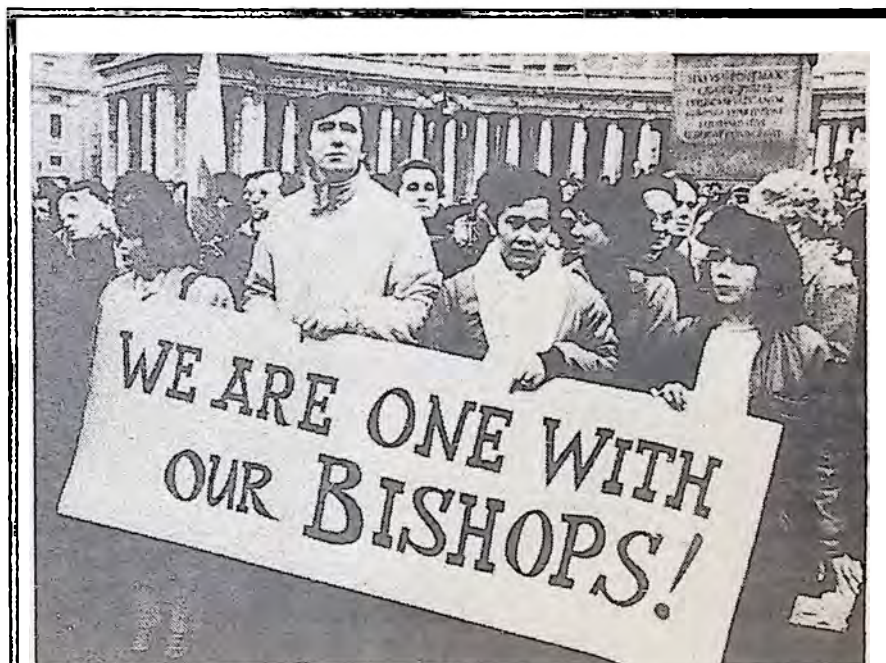
Inkulturation af kristendommen i de forskellige fremmede religioner i det religiøst så mangfoldige land kan altså have sine vanskeligheder. Da paven besøgte kinamissionæren Franz Xavers grav i basilikaen Bom Jesus, fandt han ved siden af helgenens billede et billede af den sorte gudinde Kali, som tilbedes at hinduerne.

Samme dag bad paven om regn for disse tørkeramte områder, og mindedes katastrofen i Bhopal, som havde krævet 3.000 døds ofre i 1984, medens 170.000 mennesker havde fået alvorlige men af den. De kristne i Bhopal var dog noget skuffet over, at paven ikke besøgte deres hjemlige område.

I sine prædikener i Mangalore påmindede paven især de kristne om at virke i fred og fordragelig-

hed; i vor verden fuld af spændinger og konflikter bør de forskellige konfessioner gå i spidsen, når det gælder fredelig sameksistens. Påmindelsen havde sine grunde, idet tre romersk-katolske og to orientalske riter ligger i strid med hinanden i dette område. Paven tog til Mangalore i stedet for til Karmatakas hovedstad Bangalore fordi biskoppen i Bangalore efter en strid med sit præsteskab måtte forlade byen i december 1984.

I en prædiken som Johannes Paul II holdt for kristne og ikke-kristne, betonedede han, at alle religioner bør stå sammen mod de kræfter, der bekæmper menneskerettighederne. Alle bør forene sig til at tjene freden og fremskridtet.

Filippinske katolikker på Peterspladsen i Rom demonstrerer i anledning af valget for nylig og tilkendegiver på skiltet deres enhed med biskopperne, der offentligt har støttet oppositionen mod den nu flygtede præsident Marcos. Flere demonstranter bar lysegule flag, som er Corazon Aquinos farve. Pave Johannes Paul II opfordrede til bøn om et retfærdigt valg. Foto: KNA.

Efter den tid er der faldet stadig flere lignende milde domme. Man mener, at der årligt gives dødshjælp i ca. 6.000 tilfælde på klinikker og i hjemmene.

Praktiserende læge Pieter Postema udtalte sig i fjernsynet om problemet. »Når en patient ligger for døden og siger til mig: »Jeg kan ikke mere«, kan jeg ikke spørge, om det er juridisk forsvarligt at hjæl-

pe«.

I 1980 offentliggjorde en mediciner en brugsanvisning for læger til ansvarlig eutanasi. 15.000 eksemplarer sendtes til læger og jurister. Lægen blev ikke meldt til politiet, selv om han angav en nøjagtig blanding af de forskellige medikamenter, biturater og morfiner, der er den tilstrækkelige dosis.

Næsten halvdelen af de 140.000 hollandske syge-

plejersker har assisteret læger under dødshjælpen. De kræver, at den skal afkriminaliseres. For tiden kan loven idømme op til 12 års fængsel for døds-hjælp.

Maria Grandt

Næste nummer udsendes den 26. marts

katolsk orientering

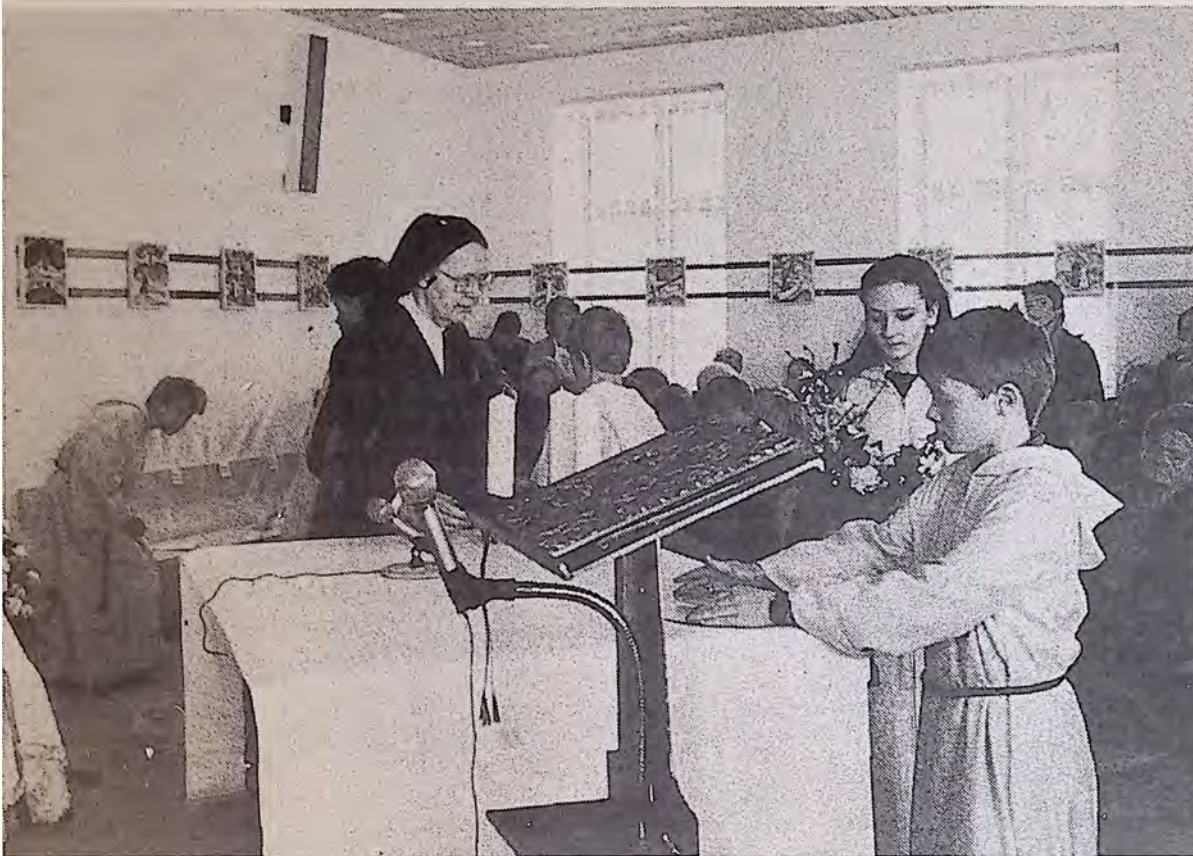
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Bispekontor, Brødgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 80 80.
Gironr. 5 00 14 71, Ansgarvej 15 - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarain, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm (ansvarshavende redaktør), Sølkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Nordisk synoderapport, side 2
 Kødets opstandelse, side 5
 Orientering fra sognene, side 7-11
 Billeskov Jansen om Steensen, side 12
 Paven om økumene, side 13

katolsk orientering

Søndag d. 4. marts indviede biskop Martensen den ny Skt. Vilhelms Kirke i Hillerød. 350 mennesker deltog i højtideligheden og den efterfølgende reception. Efter salving af kirkens alter og mure samt tilrøgelse af alter og kirke, dækkes alteret med alterdug og pyntes med blomster. Herefter anbringes lysestager med lys, som det fordres til fejring af messen. Se reportagen side 3.

Norsk luthersk biskop:

Rom går oprigtigt ind for økumenen

(KNA) – Den katolske kirke står fast ved de økumeniske forpligtelser og ønsker en fortsat udvikling på dette område. Denne konklusion drager den norske lutherske biskop *Andreas Aarflot*, efter at han som observatør har deltaget i i bispesynoden i december 1985 i Rom.

Biskop Aarflot finder det betydningsfuldt, at synodens slutdokument giver udtryk for et stærkt ønske om at det endnu ufuldkomne fællesskab må blive til et fuldt fællesskab. Han beklager dog, at der ikke blev fremsat konkrete forslag til yderligere skridt i det økumeniske arbejde.

De ikke-katolske observatører taler i deres beretning fra synoden om »ikke-eksisterende læreforskelle«. Det er af stor betydning for den videre økumeniske udvikling, at den fælles lutherske/katolske kommission nu vil beskæftige sig med ekklesiologi (læren om kirken, red.), sakramentalitet og retfærdiggørelse, mener biskop Aarflot. Biskop Martensen er den ene af de to præsidenter i kommissionen.

Biskop Aarflot finder det interessant, at der i synodens slutdokument advares mod »ensidigheden ved en overvejende hierarkisk opfattelse af kirken på den ene side og ensidigheden ved en overvejende sociologisk opfat-

telse af kirken på den anden side«. Han opfatter det således, at den katolske kirke er parat til at lægge mere vægt på, hvordan det kirkelige liv rent faktisk leves i de forskellige kirker, end på en formel tilpasning til faste kirkelige strukturer. Dette giver, mener biskoppen, håb for fremtiden.

Ved kommende økumeniske samtaler mener Aarflot, at man også må vove sig ind på det »grå område«. Han tænker i den forbindelse bl.a. på spørgsmål som »Marias rolle i kirkens fromhedsliv og praksis, jurisdiktionen, pavens ufejlbarlighed og læremyndighed, gyldigheden af sakramentale handlinger, der foretages af andre end den romersk-katolske traditions præster, den romerske kuries stilling og teologiske betydning inden for den katolske kirke«.

Biskop Aarflot slutter sin beretning således: »Synoden og det offentliggjorte dokument danner allerede en bred platform for en forstærket økumenisk dialog, for yderligere studier og for modige skridt frem mod en gensidig anerkendelse på områder, hvor der allerede er grundlag nok derfor. Dette forekommer mig at være den blivende betydning af den ekstraordinære bispesynodes plenarforsamling i 1985 i Rom«.

Norges katolske kvindeforbund om kunstig befrugtning

Kunstig befrugtning må kun ske inden for et gyldigt ægteskab med manden som donor. Debat i Norge som i Danmark

Hensynet til barnet og barnets rettigheder må være det grundlæggende princip for vurderingen af, hvor langt kunstig insemination skal tillades og for eventuelle lovbestemmelser på området. Som en konsekvens af dette standpunkt og i overensstemmelse med den katolske kirkes holdning, kan vi forvort vedkommende kun give tilslutning til, at kunstig befrugtning bør ske inden for et gyldigt ægteskab med ægtemanden som donor.

Det fastslår Norges Katolske Kvindeforbund i en udtalelse, som er godkendt af biskop *Gerhard Schwenzer*. Udtalelsen er fra maj måned sidste år, og den er udarbejdet af et udvalg under Norges Katolske Kvindeforbund

bestående af en jurist, en læge og en pastoralteolog. Kvindeforbundet har taget spørgsmålet op, efter at det norske socialministerium for et år siden udbad sig svar om, hvilke lovgivningsmæssige skridt, der bør tages vedrørende kunstig befrugtning.

Kommercielt marked skal forhindres

Norges Katolske Kvindeforbund kritiserer i udtalelsen, at listen over høringsinstanser ikke tyder på, at der er lagt særlig vægt på at indhente supplerende oplysninger omkring de grundlæggende etiske problemstillinger. Den norske kirkes biskoper er gennem kirke- og undervisningsministeriet bedt om en udtalelse.

Vi er klare over, at et

krav om, at det altid skal være muligt at kende donors identitet, kan føre til, at få melder sig som donor, siges det. Hensynet til barnets mulighed for at kende sit eget ophav tillader ikke en anonym donor.

Behovet for at forhindre et kommercielt marked for sædgivning og forsåvidt også for surrogatmødre, taler også for lovregering, siges det videre. Vi mener, at enhver form for spekulation i arveegenskaber gennem speciel udvælgelse af donor bør forbydes.

Kvindeforbundet advarer videre mod både kendte og ukendte faremomenter ved de eksperimentelle sider ved kunstig befrugtning. Der er åbnet for uhyggelige konsekvenser i

form af »menneskeavl«, genetisk manipulation og forskellige andre former for eksperimenteren som f.eks. de muligheder frosne sæd giver. »Det er ikke på nogen måde tilfredsstillende at stole på den

Fortsættes på bagsiden.

Den første nationale kongres i Cubas kirke

Havanna (KIPA) – Det er første gang, katolikkerne har fået lov til at holde en national kongres i Cuba. Den varede fra den 17. til den 23. februar. Emnet var de kristnes integration i samfundet. Cuba har syv bispedømmer med hver

sin biskop. De mødtes på kongressen med 174 delegerede, deriblandt 115 lægfolk.

Kardinal *Eduardo Piro*, præsident for det pavelige lægfolksråd er formand for kongressen. *Fidel Castro* havde en uge

forinden på den kommunistiske partikongres henvist til befrielsesteologiens glædelige, politisk betydelige engagement.

Monsignore *Carlos Manuel de Cespedes*, sekretær for den cubanske bispesamling i 1985 i Rom«.

Fortsættes på bagsiden

Stikordet: Medansvar

De nordiske biskoppers forhåndsdokument, som dannede baggrund for biskop Grans indlæg på synoden i Rom

(St. Olav) – I månederne før den ekstraordinære bispesynode havde enkelte bispekonferencer lagt et stort arbejde i udarbejdelsen af svar på et spørgeskema fra Vatikanet, et spørgeskema, som drejede sig om i hvilken grad Det andet Vatikanconcil var blevet »modtaget« i de respektive bispedømmer, og i hvilken grad impulserne fra koncilet havde været positive. Vatikanet ønskede også oplysninger om eventuelle mindre heldige sider ved udviklingen de sidste 20 år.

Biskop Grans indlæg ved den ekstraordinære synode må til dels ses på baggrund af dette forhåndsdokument, og det er derfor også i denne forbindelse nyttigt at se nærmere på dets indhold. Vi bringer derfor en sammenfatning – overskriften for de enkelte afsnit er hentet fra originalteksten.

Biskopperne indleder deres svarrapport med at slå fast, at »nu som tidligere ser vi Det andet Vatikanconcil som noget meget positivt«, og de henviser til de mange oversættelser af koncilsdokumenter og andre publikationer i koncilets ånd til nordiske sprog – den sidste fra 1982, »Retningslinier for katekesen i Norden«. Også gennem hyrdebrev, prædikener, katekese, katolsk presse og menighedsblade har man forsøgt at gøre koncilets anliggender kendt, for derved at bane vej for en tilegnelse af koncilet.

Biskopperne har en lang liste med »gode resultater«:

– øget deltagelse af lægfolk i det kirkelige liv, bl.a. i menighedsrådene, som er oprettet overalt, og hvor »kvinderne ofte er de ivrigste medlemmer og i flertal«, endvidere i lægmandsråd, finansudvalg og diverse kommissioner, – en mærkbar »mobilisering af kræfter« og en øget forståelse hos Gudsfolket for den lokale kirke og for »det at være kirke«... stikordet her er medansvar,

– »denne deltagelse har opdragende værdi og fører til en stærkere bevidsthed om kirkens arv og opgave«,

– fornyelsen af liturgien og modersmålets »muligheder« har gjort »kirkens sakramentale liv mere forståelig for de troende og har ført til mere aktiv deltagelse«

– »verdens interesse for den katolske kirke er steget betragteligt, noget

som har bidraget til, at mange protestantiske fordomme mod den katolske kirke er blevet formindsket i vores protestantiske omverden – dog ikke alle«,

– det nye økumeniske sindelag har haft »uoverskuelig betydning« for vort kirkelige liv. Dialog er i gang der, hvor man knap nok var på talefod tidligere. De lokale kirker er engagerede i økumenisk arbejde på flere områder, og »vor bispekonference er fuldt medlem af Det økumeniske Institut i Sigtuna. Konvergensdokumenter, – som var utænkelige før koncilet – giver håb, og den økumeniske dialog er et stærkt tegn på kristent fællesskab og bør så absolut fortsætte«.

Fejtagelser og misbrug

Tanken om demokratisering af kirken er en almindelig misforståelse, hedder det i biskoppernes rapport. »I de nordiske lande, som i politisk forstand er næsten 100% demokratiske, er det nærliggende at mene, at også den katolske kirke skal styres »nedefra«. Der er en vis spænding mellem gejstlighed og lægfolk, ofte tolket som en spænding mellem hierarki og demokrati, og man kan også tale om en vis usikkerhed, når det gælder opfattelsen af præstens og lægfolkets rolle. Grænserne er til dels blevet uskarpe. Det er fuldt tænkeligt, at de tidligere grænser ikke var af teologisk art, men hvor de teologiske grænser virkelig går, bør

tydeliggøres yderligere (f.eks. ved synoden i 1987 om lægfolket?)«.

Vanskeligheder

Under dette punkt tager biskopperne følgende fire emner op: biskoppernes kollegialitet, forholdet mellem verdenskirken og de lokale kirker, kvinders stilling i kirken og forholdet mellem kirken og politikken.

Når det gælder kollegialitetsprincippet og samarbejdet mellem biskopperne og paven – et af hovedpunkterne i biskop Grans synodeindlæg – efterlyser de nordiske biskopper ægte kollegialitet »ud over synodeforberedelser«, de beder om bedre og hurtigere information fra Vatikanet og om større jurisdiktion for de enkelte bispekonferencer.

Verdenskirken og de lokale kirker

Forholdet mellem verdenskirken og de lokale kirker – det andet hovedpunkt i biskop Grans synodeindlæg – bliver forholdsvis indgående analyseret i biskoppernes rapport. Man anbefaler at »forholdet mellem centralisering og universalisme bliver tydeliggjort teologisk«, og henviser bl.a. til pave Paul VI, som i 1976 udtalte, at en velfalanceret teologisk pluralisme har sit fundament i Kristi mysterium, og til en udtalelse fra Kongregationen for kristen Opdragelse samme år, hvor det hed-

der, at »kirken anerkender en pluralisme inden for teologien, men afviser tilfældig og kaotisk pluralisme«. Spørgsmålet er, hvorvidt disse principper kan føre til praktiske resultater: »det ville være nyttigt, om synoden greb fat i disse problemer«, skriver biskopperne.

Kvindens stilling

Det tredje problemområde, kvinders stilling i kirken og »den frustration, som mange kvinder føler... måske særligt her i Norden, hvor kvinderne – delvis på grund af egen indsats – har en stærk stilling. Concilet bekræfter det fundamentale ligestyrelse mellem mand og kvinde, og senere synoder (1971 og 1980) har gentaget det syn, at også kvinder bør få deres legitime del af ansvar og medvirken i samfundet og i kirken«. Udviklingen viser »hvor vanskeligt det er at omsætte dette klare princip til praksis«, hedder det i rapporten, som anbefaler, at kvinders stilling bliver taget op under synoden om lægfolket i 1987. »Men én ting beder vi eftertrykkeligt om her og nu, nemlig at Den hellige Stol påny tager op og følger op på spørgsmålet om vielse af kvinder til permanent diakontjeneste i kirken«.

Nogle enkeltproblemer

Rapportens sidste sider er viet enkelte specielle spørgsmål. Det første gælder vanskelighederne for de præster, som i de senere år har forladt deres embeder, og som forgæves søger om dispens fra deres præsteløfter – en dispens, som for nogle år siden blev nemmere at få bevilget.

Spørgsmålet om »viri probati« d.v.s. vielse af egnede gifte mænd til præstetjeneste, bør påny vurderes, mener biskopperne – ikke mindst på baggrund af den præstemangel, som råder på verdensbasis. Her i Norge er vi for tiden i en nok så gunstig situation, bemærker biskopperne – ikke mindst fordi antallet af præstestuderende er steget i de senere år.

Kirke og politik

Det fjerde problemområde er kirken og politikken i en tid, hvor alt i en vis forstand er politik. Biskopperne skriver:

»Vort spørgsmål er: På hvilken måde kan og bør de forskellige områder inden for kirken ytre sig politisk og (f.eks. i freds-sagen) drive aktiv politik?« Spørgsmålet er vanskeligt – særligt når det gælder kvinder og mænd, som direkte er i kirkens tjeneste. Præsten må være præst for alle, og ganske særligt i sit pastorale arbejde. Vi mener, at det er vigtigt, at svar på kontroversielle politiske spørgsmål ikke fremsættes som kirkens lære. Og gejstlige bør ikke i kirkens navn udøve politisk tryk i sådanne spørgsmål. Dog bør hierarkiet kun i ekstreme tilfælde dømme præster på grund af deres politiske engagement (Latin-Amerika) – det gælder særligt for præster, som ikke primært er sjælesørgere.

Nogle enkeltproblemer

Rapportens sidste sider er viet enkelte specielle spørgsmål. Det første gælder vanskelighederne for de præster, som i de senere år har forladt deres embeder, og som forgæves søger om dispens fra deres præsteløfter – en dispens, som for nogle år siden blev nemmere at få bevilget.

Spørgsmålet om »viri probati« d.v.s. vielse af egnede gifte mænd til præstetjeneste, bør påny vurderes, mener biskopperne – ikke mindst på baggrund af den præstemangel, som råder på verdensbasis. Her i Norge er vi for tiden i en nok så gunstig situation, bemærker biskopperne – ikke mindst fordi antallet af præstestuderende er steget i de senere år.

Når det gælder den økumeniske dialog, stiller biskopperne følgende nær-

liggende spørgsmål: »Hvordan kommer vi videre? Det er efterhånden blevet et kritisk problem. Det er til dels vanskeligt for os – det vil sige lokalkirkerne – at se, hvordan vi skal kunne føre det, som er vedtaget på det internationale plan eller i Sekretariatet for de kristnes Enhed, ud i livet«.

Et andet problem er »de mange katolikker, som kun delvis accepterer og følger kirkens morallære, som – tilsyneladende problemfrit – lever ved siden af eller helt uden for kirken, men som alligevel føler sig som gode katolikker. De repræsenterer en udfordring, som snarere kræver et pastoralt end et disciplinært svar«.

Kirkens morallære er det største problem i vort land med den høje skilsmisseprocent – også blandt katolikker – og de mange problemer, det bringer med sig«, fastslår rapporten. »Det står stadig klare for os, at gældende regler for et ægteskabs gyldighed (i det mindste blandt døbte ikke-katolikker) vanskeligt kan oprettholdes, ja, at det snarere er gyldigheden af et ægteskab, som bør bevises end ugyldigheden«.

Fra et pastoralt synspunkt er den vanskeligste følge af den høje skilsmisseprocent det stigende antal gengifte skilte. Vanskelighederne tilspidses i det øgede antal gengifte skilte (eller ægtefæller til sådanne) som beder om optagelse i kirken. Vi beder om, at dette problemkompleks bliver betragtet som et åbent spørgsmål, indtil man er kommet frem til større klarhed i dette vanskelige kirkelige anliggende«.

Biskop i Litauen har været i 25 års indre eksil

New York (KIPA) - Det litauiske informationscenter i Brooklyn/New York meddeler om et usædvanligt 25 års jubilæum. 24. januar i år havde den litauiske biskop Julijonas Steponavicius været nøjagtig 25 år i indre eksil.

I 1961 måtte biskop Steponavicius forlade sit ærkebispedømmes hovedsæde Vilnius og trække sig tilbage til den lille by Zagare, der ligger i den nordligste del af bispedømmet Kaunas.

Biskop Steponavicius,

der siden pave Johannes Paul II's første konsistorium i 1979 betragtes som kardinal »in pectore«, dvs. en kardinal hvis udnævnelse paven endnu hemmeligholder, kan også i år fejre to ægte jubilæer. 50-årsdagen for hans præstevielse 21. juni og 75 års fødselsdag 18. oktober.

Ærkebiskop af Vilnius

Efter at Steponavicius i nogle år havde været beskæftiget med katekese og sognearbejde, blev han 11.

september 1955 ordineret som biskop og udnævnt til hjælpebiskop af Panevezys. 1957 gjorde Vatikanet ham til apostolsk administrator af bispedømmet Panevezys og til ærkebiskop af Vilnius, og han fik en residerende biskops rettigheder.

Tre år senere gav regeringen ham husarrest og forviste ham til Zagare. Han har aldrig fået svar på sine talrige breve til regeringen, hvor han har spurgt om grunden til, at han er blevet forvist, for

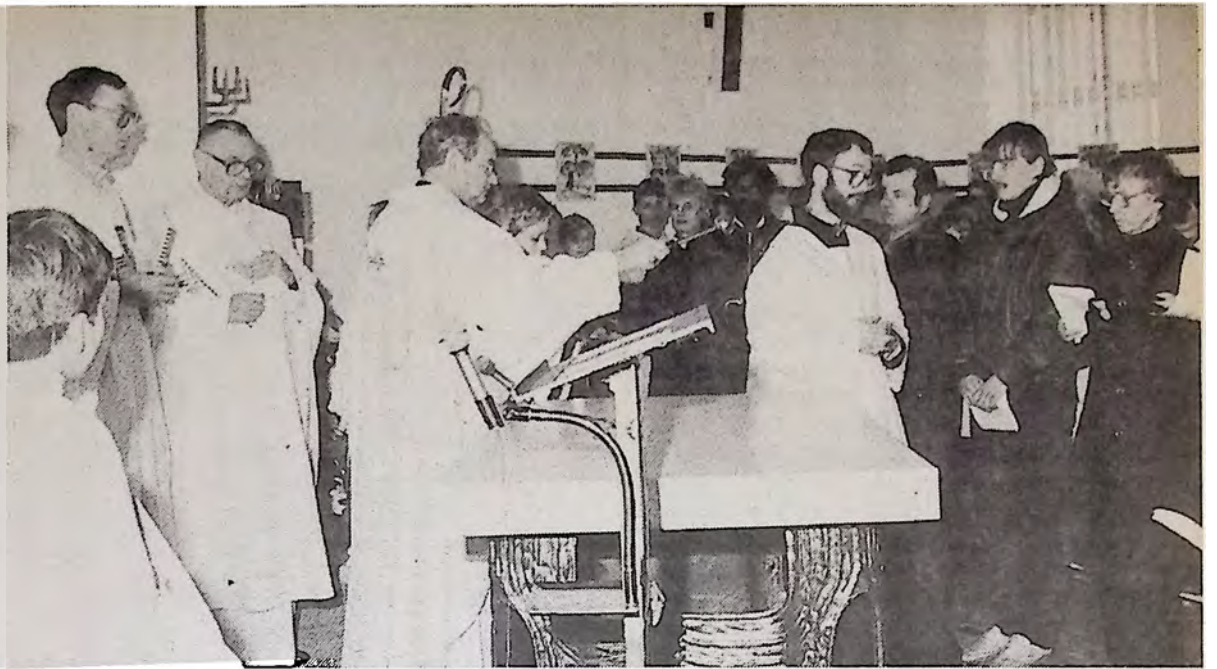
han er aldrig blevet beskyldt for nogen forbrydelse eller noget forsøg på en sådan.

Hans kirke nu kunstgalleri

10. september 1980 fik han lov til at aflægge et kort besøg i Vilnius for at fejre sit 25 års jubilæum. Han kunne dog ikke fejre det i sin domkirke, for den var omdannet til et kunstgalleri. Han fejrede derfor - omgivet af talrige unge - sit jubilæum i Michaelskirken.

»Gå inde i Herrens porte med takkesang, med lovsange ind i hans forgårde«, sagde biskoppen efter at han har overrakt nøglerne til sognepresten Hans Esmark.

»Helliggør derfor med din velsignelse og vandet du skabte, så det på os og på denne kirkes bestænkede mure må blive et tegn på det frelsende bad, hvorved vi blev rensset i Kristus og opbygget til din Ånds tempel«. Fotos: Knud Kluge.

»Lad i dette rum bestandig Guds ord lyde for at det kan forkynde Kristi hemmelighed for jer og udvirke jeres frelse i kirken«, sagde biskoppen som begyndelse til ordets liturgi. Herefter overrakte han lektionåret til den første oplæser. Evangeliet blev læst på dansk, tysk, engelsk og polsk.

350 mennesker til kirkeindvielse i Skt. Vilhelms kirke i Hillerød

Mange års ønske om en katolsk kirke i Hillerød til menigheden, der har 623 medlemmer, er nu gået i opfyldelse. Søndag d. 4. marts indviede biskop *Martensen* den ny Skt. Vilhelms Kirke i Møllestræde. Omkring 350 mennesker fra nær og fjern deltog i højtideligheden; heriblandt var repræsentanter fra venskabsmenigheden i Lübeck.

Det ny kirkecenter er nu fuldt udbygget til en samlet udgift på 5 mio. kr. Foruden en stor pengegave fra Bonifatiuswerk har også forskellige Ansgarswerk'er i Tyskland, Vincent-ordenen i Holland samt andre velgørere bidraget til centret.

Kirkerummet, der har plads til 80 mennesker, kan gøres større ved at åbne nogle foldedøre ind til tilstødende undervisningslokaler. I undereta-

gen er også en varrestue. 1. salen består af et stort menighedslokale, 3 grupperum og et hobbyrum. Sognepresten, *Hans Esmark*, bor selv over for kirkecentret.

Indvielsen

Ritualets enkelte dele består af indtoget i kirken, ordets liturgi, indvielsesbønnen og salvingen af kirken og alteret samt – som det egentligste og vigtigste ved en kirkeindvielse – selv fejringen af eukaristien.

Indvielsesritualet, der tidligere var orienteret mod Det gamle Testamente, er nu afløst af et ritual, der er rettet mod Det ny Testamente og frem mod Jesus. Det er første gang, det ny ritual er benyttet her i landet.

Prædiken om frelse

Biskoppen prædikede over

Luk. 19, 1-10, om Zakæus, der får besøg af Jesus. Evangeliet er klassisk for kirkeindvielser, og de fleste af vore gamle landsbykirker herhjemme har haft samme evangelium ved deres kirkeindvielse.

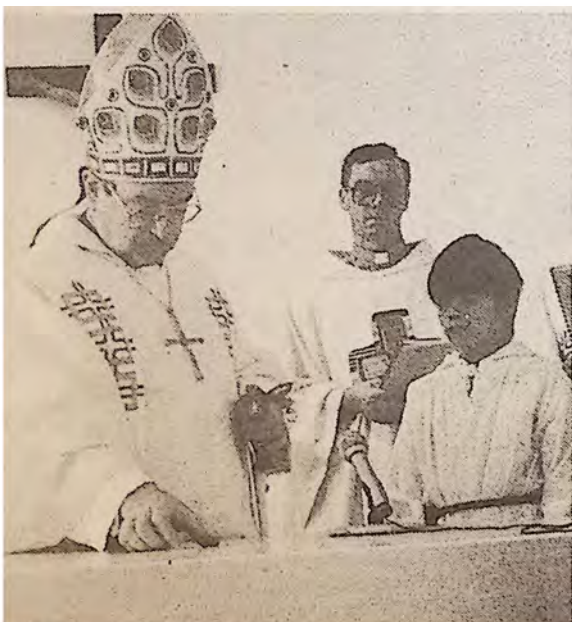
Jesu besøg hos en privat mand i et privat hus passer egentlig ganske godt til dette kirkerum, indledte biskoppen. Rummet har på den ene side noget af private hus og det private hjemms karakter, og samtidig er det blevet til et så stort og smukt kirkerum. Det kan både være rummet, hvor vi holder gudstjeneste, og samtidig stedet, hvor vi samles for at dyrke et menneskeligt fællesskab.

Biskoppen citerede herefter Jesu ord til Zakæus: »I dag er frelsen kommet til dette hus«. Vi ønsker, fortsatte biskoppen, at dette rum, dette hus og

denne kirke skal bidrage til menneskers frelse. Verden har i dag mere end nogensinde brug for frelse; mordet på *Olof Palme* illustrerer netop, at den verden vi lever i er truet af ufred, vold og had. Også vore flygtninge er et tegn på en verden, der har brug for frelse, brug for en ny retfærdighed, brug for frigørelse og menneskelighed.

På den måde er dagens evangelium aktuelt: Kristus er kommet for at opsoge og frelse, det som var fortabt. Zakæus ønskede inderligt at opleve Jesus – hans liv blev ændret, fordi han fik fællesskab med Jesus og begyndte at tro på ham. Dette sammenfatter på bedste måde, hvad der skal ske i enhver kirke, sluttede biskoppen.

kk

»Det er min opgave som biskop at salve dette alter og dette hus. Herren hellige dem ved sin kraft, at de må stå som synlige tegn på mysteriet om Kristus og hans kirke«.

»Herre som røgoffer gælde for dig vor bøn, og lige som dette hus fyldes af vellugt, lad således din kirke gennemtrænges af Kristi liflige duft«.

»Måtte Kristus, verdens lys, skinne klart i kirken, så at alle folkeslag må nå til sandhedens fylde«. Efter lystændingen begynder selve fejringen af eukaristien.

Gensidige forventninger

Forud for den ekstraordinære bispesynode om koncilets resultater 20 år efter dets afslutning offentliggjorde bl.a. de amerikanske, engelske og franske bispekonferencer de rapporter, deres repræsentanter agtede at bruge som indlæg ved synoden. Begrundelsen for deres offentliggørelse var ligetil: Rom havde bedt biskopperne om en situationsbeskrivelse, ergo lod biskopperne spørgsmålene gå videre til deres bagland. Det var jo ikke biskoppernes private meninger, men menighedernes syn på koncilets virkninger, de ønskede fremlagt på synoden. Derfor informerede de offentligheden i den logiske mening, at kirkefolket vel havde krav på at høre hvilken endelig rapport, der fremkom af deres drøftelser og hvad deres biskopper ville stå og sige på deres vegne, når de fik ordet i Rom.

Rom havde dog en anden opfattelse af kommunikation og greb ind med et forbud mod flere forhånds-offentliggørelser. Vore nordiske biskopper nåede ikke ud til pressen, inden Rom løftede pegefingern, men de har nu frigivet deres rapport. Den er ikke kedelig. Biskop *John Willem Gran*, Oslo var vor bispekonferences ordfører i Rom. Hans indlæg har vi bragt på forsiden af nummer 5. Den rapport, som danner baggrund for det, bringes i dette nummer.

Vore biskoppers spørgsmål og kritik afspejler klart den debat og den utålmodighed, der spores i hele kirken, mest i de lande, hvor det er lykkedes kirkens ledere at inddrage folket i alle drøftelser og mange beslutningsprocesser. Man kan endog hævde, at vore nordiske bisper med deres efterlysning af en realistisk holdning over for en række uløselige problemer er et par hanefjed foran andre kirkeprovinser, der endnu ikke tør udtale sig så åbent om samme problemer. Men det kan heller ikke nægtes, at vi her i Norden er et hanefjed bagud i forhold til de amerikanske biskopper, der aldrig kommer med en definitiv erklæring uden først - og op til flere gange - at have sendt kladden ud til offentlig debat, så den kan resultere i ændringsforslag og nye foreløbige udkast. Ikke blot deres stillingtagen til f.eks. nedrustning og USA's økonomi blev til efter en sådan fremgangsmåde.

Ikke alle vore bispedømmer i Norden har nået dette høje niveau af kirkelighed, der kan ses og høres i landets virkelighed. Det bør vi støt arbejde hen imod. Ikke mindst fordi det er blevet klart for enhver, at biskoppernes ønsker og bekymringer i deres forhold til Rom modsvares af en tydelig parallel i lægfolkets ønsker og bekymringer i deres forhold til biskopperne! Den større tillid til egen kompetence i lokale spørgsmål, biskopperne beder Rom om, beder lægfolket også deres biskopper om. Og mange steder i verden er lægfolket lige så irriteret over de uvæsentlige sager, de skal bruge tid og kræfter på, som vore biskopper er irriteret over henvendelser fra Rom, der berøver dem tiden til at passe langt vigtigere pastorale opgaver.

I 1987 skal den ordinære bispesynode drøfte lægfolkets rolle og ansvar i kirken. Det er et oplagt emne til at holde de nyvalgte menighedsråd og især pastorallrådet beskæftiget med i de kommende fire år.

ww

k. o. gør alt for at stille paven i et ikke-positivt lys

I »katolsk orientering« nr. 4, den 26. februar 1986 findes på side to et billede af paven, som modtager et hindukastemærke af en indisk kvinde. Billedet illustrerer artiklen »Lidt om den verden, paven mødte i

Indien«. Jeg fristes til at tro, at et billede af paven, hvor denne uddeler mad til en døende i et af Moder Teresas herberger, skulle kunne give et andet, og mere sandt billede af »den verden som mødte paven i

Det bør ikke være de samme mennesker der præger vore råd

Det kommende pastoral- og menighedsrådsvalg den 20. april 1986, er et valg, hvor min bøn lyder: Gud, lad din Helligånd bryde igennem overalt i din kirke i Danmark, vi behøver det, lad troen på din søn Jesus blive en virkelighed for alle, som tror på dig.

Over hele landet vil jeg opfordre katolikker til at gå i forbøn for det kommende valg, så valget bliver ledet af Helligånden. Lad os dernæst vælge de mennesker ind i vore råd, som ønsker at tjene Jesus Kristus, for bispedømmets og menighedernes skyld. Mine erfaringer gennem 4 år som menighedsrådsmedlem har bl.a. været, at det er umådeligt svært at varetage menighedens interesser på tilfredsstillende vis, fordi menighedsrådet ikke samarbejder tæt nok og på lige fod med menigheden. Dette må ændres fremover, og kan ændres ved, at man sikrer sig, at de mennesker, der vælges ind i de nye råd, gør det, fordi de ønsker at tjene den levende Jesus Kristus gennem et dagligt personligt fællesskab med Ham, og i Helligånden deler dette fællesskab med hele menigheden til gavn og opbyggelse i troen for alle.

Jeg vil gerne slå til lyd for, at 4 år som rådsmedlem bliver gjort til maksimum. Fornyelsen standses, når de samme mennesker præger rådene gennem 8, 12, 16 år eller mere. Det vil fremme fornyelsen, hvis det bliver gjort til regel i menighederne kun at lade sig vælge for en periode af 4 år og så gå af for at lade nye ansigter og nye initiativer komme til.

Valg til pastoral- og menighedsråd bør ikke være forbeholdt en lille inderkreds, men bør være en tjeneste hvor alle, som føler et ansvar for evangeliets udbredelse, kan være med. Kernen i ethvert råd inden for kirken bør være evangeliets udbredelse, hvor troen på Jesus Kristus skal forkyndes af alle de troende.

Benny Blumensaat

Indien«? Såfremt I på redaktionen kun modtager jeres billeder fra AFP (?), så ville det måske være godt at overveje at skifte til KNA i stedet for.

Et billede af paven hos Moder Teresa skulle også kunne korrigerer Willem Wuyts leder »Troværdigheden« i samme nummer, hvor der tales om den katolske kirke som »en samfundsstruktur med en fyrste på tronen« og behovet for en nar!

Man kunne for den sags skyld også have illustreret artiklen om pavens Indiensrejse med et billede af messen fra Ranchis flyveplads i delstaten Bihar, hvor mere end 400.000 mennesker deltog, men det ville selvfølgelig stemme dårlig overens med førortaltale leder.

Det er sørgeligt, at man i »katolsk orientering« gør alt for at stille paven i et tvivlsomt, frem for alt ikke-positivt, lys. At man efter bedste evne fortier hans charisma og evne til at fængsle ganske almindelige mennesker, selv om det selvfølgelig kan være svært med narren.

Br. Pierre Martin O.C.D.

Karnelgården
Norraby 1299
S-260 22 Tågård

Svar til br. P. Martin

Paven var indbudt af den indiske regering og besøgte netop ikke først og fremmest det katolske Indien, som er en lille enklave i Goa, men hindulandet. Formålet med rejsen var udtrykkeligt fra Vatikanets side betegnet som et fredsbudskab til de andre religioner.

Billeder af paven med moder Teresa har stået i alle aviser. Vi valgte et, som netop sagde noget om mødet med hinduerne. Iøvrigt skal der ikke særligt gode øjne til for at have opdaget, at vi i 12 år næsten kun har bragt egne billeder eller KNA-billeder.

Til gengæld skal der ualmindeligt dårlige læsebriller til for at læse alt det negative ind i bladets reportager (som stammer fra KNA eller KIPA)! eller dets ledere, som ikke ydes retfærdighed ved citatfusk. Vort hovedanliggende er, at minde vor kirke om alt det, den har forpligtet sig til for 20 år siden.

Willem Wuyts O. Praem.

Pater Anton Dekkers S.J. prædiker i Roskilde Domkirke

Tirsdag den 6. marts prædikede generalsekretær Anton Dekkers SJ ved en økumenisk gudstjeneste i Roskilde Domkirke. Anledningen var Sct. Josefs Skoles indvielse af en ny gymnastiksal. Skolens elever, lærere og gæster - mere end 700 mennesker fyldte domkirken. Efter gudstjenesten gik alle tilbage til skolen, hvor Anton Dekkers forestod indvielsen af den 800 m² store gymnastiksal. Byggeriet, der har kostet 4,2 mio. kr. er finansieret af skolen, der er en selvejende institution. Skolen har ialt 650 børn, hvoraf 56 er katolikker, og af de 44 lærere er 7 katolikker.

Genkendelsen

Af biskop Hans L. Martensen

Johannesevangeliet beretter om Maria Magdalene, at hun stod ved Jesu grav. »Og hun vendte sig om, og hun ser Jesu stå der. Men hun vidste ikke, at der var Jesus« (Joh. 20,14ff)

Maria Magdalene er ude af sig selv af sorg. Hun genkender i første øjeblik ikke Jesus, da han viser sig for hende. Jesus åbner nænsomt hendes øjne med spørgsmålet: »Hvorfor græder du? Hvem leder du efter?« Maria leder efter et afsjælet legeme - hun venter i graven at finde de jordiske rester af den person, hun elskede over alle, Jesus. Selv hans livløse, gravlagte kød vil i dette øjeblik være hende til trøst og minde hende om, hvad hun har mistet. Hun spørger forvildet og sanseløst: »Hvis det er dig, som har båret ham bort, så sig mig, hvor du har lagt ham, så vil jeg hente ham...«

Genkendelsen kommer, idet Jesus siger hendes navn - sikkert på samme måde og med den klang, hun så ofte havde hørt, og som hun ville genkende mellem millioner af stemmer. Men ikke blot stemmen fører til genkendelsen - først og fremmest navnet, hendes eget navn, udtalt med kærlighed af den anden stemme. Navn siges til navn, person møder person - den enestående og uerstattelige røber sit nærvær - dette er genkendelsen.

Genkendelsen er livsnerven i opstandelsestroen. De to disciple på vej til Emmaus går og taler med den Opstandne uden at kende ham. Men om aftenen i deres hjem, ved brødet brydelse, »åbnedes deres øjne og de kendte ham«. (Luk. 24,31).

Disciplene i Jerusalem »blev grebet af angst og frygt og mente, det var en ånd, de så«. (Luk. 24,37), da den Opstandne viste sig for dem. Men denne angst forsvinder i samme øjeblik de genkender ham og forstår, at han er den samme, de altid har kendt.

Apostlen Thomas vil ikke tro på opstandelsen, før han har stukket sin finger i naglegabene og lagt sin hånd i Jesu side. Helt drastisk vil Thomas have sikkerhed for, at den

Opstandne virkelig er *den samme* som ham, der døde på korset. Og Thomas får, hvad han ønsker: med finger og hånd får han lov til at føle, indtil den sikre genkendelse har fundet sted.

Kødets betydning

Opstandelsesberetningerne fremhæver, at den Opstandne ikke blot viste sig som en »ånd« - men at han var den samme, som disciplene havde kendt før hans død.

Senere har kirken taget tråden op i sin trosbekendelse. Ud fra Jesu opstandelse har den bekendt troen på »kødets opstandelse«.

Hvad betyder det, når vi i den apostolske trosbekendelse siger: »Jeg tror på de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv?«

Hvad er dette »kød«? Er det de samme atomer og molekyler, som har udgjort vort legeme, mens vi levede? Er det et biologisk sammensat legeme, der atter har legemlige behov? Paulus nægter klart det sidste (jfr. 1. Kor. 15, 42-44), i overensstemmelse med Jesus selv, der i sit svar til saddukæerne gav udtryk for, at menneskene efter opstandelsen skal være som Guds engle uden ægteskab eller andre biologisk betingede behov. (Mat. 22,30).

Vi havde sikkert lyst til at stille mange videbegærlige og nysgerrige spørgsmål om kødets opstandelse. De fleste af disse spørgsmål må vi uden svar overlade til Gud.

Men selv om vi er ude af stand til at forestille os det nærmere »hvordan« efter døden, må vi alligevel gøre regnskab for vor trosbekendelse. Hvad mener vi med kødets opstandelse? Hvad er det forståelige indhold af denne trossætning?

Væsentligt indhold er følgende: Vort liv i »kødet« er vort biologiske liv, som begynder ved vor undfangelse i moders liv og slutter med vor død. Det er dette liv »i kødet«, som for hver enkelt har evigheds betydning. Det er én gang for alle og kan ikke gentages. Det er

dette liv vi skal gøre regnskab for i dommen, og det er dette liv, Gud har sendt sin Søn for at redde.

Det uerstattelige

Jesus var uerstattelig for Maria Magdalene. Ingen uden han selv kunne gøre godt for, hvad der var tabt ved hans død. Al kærlighed - således som vi kristne forstår denne - regner den elskede for uerstattelig.

Hvis jeg holder af en hund, så kan jeg til nød erstatte den med en anden, når den er død. Men en mor kan aldrig erstatte en søn, der blev dræbt i krigen eller en datter, der pludselig blev kørt ned i trafikken. Selv om moderen måske får et barn til, erstatte det aldrig den tabte. I al kærlighed findes noget enestående, noget som aldrig kan gentages - men højst på en ubegribelig måde *genfindes* - således som disciplene genfandt den Korsfæstede og Opstandne.

Det ser ud til, at østlige forestillinger om *reinkarnation* er ved at gribe om sig i den verden, der engang kaldte sig kristen. Også i vore danske omgivelser mærker vi disse ny tankegange. Man gør sig ikke altid klart, i hvor høj grad forestillingen om reinkarnation står i modstrid med alt, hvad der er os dyrebart som kristne.

Hvis jeg står ved et kært menneskes bære og føler det dybe savn og al den tomhed, den døde efterlader: Kan jeg da forestille mig, at denne døde nu er blevet til *et andet menneske*, eller at den afdøde endog fortsætter tilværelsen blot som en plante eller et dyr eller andre gennemgangsled i det uendelige kredsløb?

Hvis den kære afdødes liv blot var en forbigående fase i det store kredsløb, så var det egentlig en fejltagelse, at jeg elskede det smil, der aldrig mere skal vise sig, eller de hænder, der var med til at forme min egen og andres tilværelse.

Troen på kødets opstandelse er lige det modsatte af troen på reinkarnation. Troen på kødets opstandelse vil sige: Ligesom jeg ikke kan glemme

Kristus, den genopstandne viser sig for Maria Magdalene. Foto: KNA.

den dødes smil, og hænder og fødder, og hver mindste tildragelse i den dødes liv; og ligesom jeg af hjertet tilgiver, hvis den afdøde har gjort noget forkert, og der er *intet* mere, der skal renses gennem ny reinkarnationer - således og uendelig langt mere er Guds egen kærlighed. Han glemmer intet smil, ingen gerning, ingen tildragelse i den afdødes liv - og han har på forhånd tilgivet *alt*, da han hengav sin Søn. Den afdøde er kostbar i Guds øjne. Der er ikke brug for gentagelser. Livet »i kødet« var uerstatteligt og til fulde udsonet og forløst.

To slags kærlighed

For den, der tror på reinkarnation består kærlighed i, at alting mister sine konturer og smelter sammen. Reinkarnationens kærlighed består i, at både jeg selv og den elskede taber al identitet. Det generer mig ikke, at den kære afdøde fortsætter som piletræ eller rødspætte eller græssende ko på marken. For alle identiteter - min egen inklusive - er flygtige, forbigående og i sidste forstand ligegyldige.

Alle identiteter fortaber sig og er i denne forstand fortabte.

Hvis vi tror på reinkarnation i stedet for på

»kødets opstandelse« - så er i denne forstand de afdøde gået fortabt.

Paulus skriver: »Hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves. Så er I endnu i jeres synder«. (1. Kor. 15,17).

Ja, for hvis Kristus ikke er opstået, så er alt liv endnu uforløst, og det har brug for stadig ny reinkarnationer for at renses fra synd og forbedres, indtil det til sidst når det fuldkomne, som er udslettelsen af al identitet - hinsides kredsløbet.

»Hvis Kristus ikke er opstået, så er jeres tro forgæves. Så er I endnu i jeres synder. Så er altså også de, som er hensovet i Kristus, gået fortabt. Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkverdige af alle mennesker. Men nu er Kristus opstået fra de døde som en førstegrøde af de hensovende«. (1. Kor. 15, 17-20).

Den, som tror på kødets opstandelse, har en anden forestilling om kærlighed end den, der tror på en reinkarnation. Kødets opstandelse indebærer, at kærlighed mellem *forskellige* er mulig, uden at de smelter sammen. Kærlighed består i, at den, der elsker, og den, der elskes, genkender hinanden og frydes over en forskellig identitet. Kærlighed be-

står i, at den Treenige Gud afspejler sig selv i sin skabning.

Kristus er opstået fra de døde. Han er »førstegrøde«. Han er opstandelsens og dermed kærlighedens model. Maria Magdalene møder ham og genkender ham. Intet i hans liv var forgæves. Intet er fortabt. Derfor er heller intet i hendes liv forgæves. Ikke engang hendes synd. For den er tilgivet - på grund af hans kærligheds blik.

Når vi bekender »kødets opstandelse« udtrykker vi vor kristne kærligheds håb. Intet af det liv, vi har levet i kødet, skal være forgæves. Intet har brug for gentagelse, for hver detalje skal finde sin plads og være fuldt forløst på grund af ham, som har elsket os. Heller ikke vor kærlighed til andre mennesker skal være forgæves, fordi de er forsvundet eller tabt. Kødets opstandelse gør i kristen forstand kærlighed mulig - ellers ville den på forhånd være dømt til undergang. Den elskedes identitet skal ikke fortabes, men genfindes. Vi sætter vort håb til Kristus, ikke blot i dette liv, men også efter døden.

Med ønsket om en velsignet påskefest.

Hans L. Martensen

Pater L. O. Dorn, S.J., dynamisk formand gennem 25 år.

Religions- Pædagogisk Udvalg jubilerer med 100 møder gennem 25 år

Af Michael Halatyn og Ole Meyer

100 udvalgsmøder gennem 25 år har RPU afholdt, når vi regner jubilæumsmødet den 20. marts 1986 med! Og hvad er så RPU? Religions-Pædagogisk Udvalg, - men hvad er så det?

Betegnelsen lyder noget tør og saglig, som noget for fagfolk; men kaster man et blik tilbage på RPUs korte historie, så opdager man, at udvalgets aktiviteter har haft og stadig har en bred berøringsflade med den danske katolske menigheds liv gennem mere end 25 år, til trods for at udvalget aldrig har været knyttet til faste organisatoriske former, ligesom dets medlemmer heller ikke er indgået i en eller anden organiseret udvælgelsesprocedure.

Udvalgets arbejde har fået lov til at gro stille og fredeligt frem, stort set i takt med de opgaver, som det påtog sig eller fik overdraget. Men heller ikke her har man kunnet undvære den samlende personkraft: pater L.O. Dorn S.J. den dynamiske formand, sekundært af Michael Halatyn, kasserer og sekretær - begge gennem 25 år.

Katekiser og stævner

Opindeligt var RPU bispedømmets officielle organ, som skulle tage sig af undervisningsmaterialer til religionsundervisningen, samt andre katekistiske opgaver. I den forbindelse må nævnes, at en af initiativtagerne var pastor Knud Ballin. Pater J. Wolfberg S.J. var i en årtække formand for udvalget, der i øvrigt hed Religions-pædagogisk Arbejdsudvalg.

I denne periode, årene 1951-1961, forestod udvalget, der mest bestod af

præster og søstre, udgivelsen af et omfattende tilbud af religionspædagogisk materiale f.eks. »Lille Katekismus« i 1952, »Læseplan og undervisningsvejledning« samme år, »Store Skikkelser« i 1956, 2. udgave af »Katolsk Børnelærdom« og »Udvalgte tekster fra GT« i 1959 - udgivelser, som mange stadig husker, selv om de bar præg af at være blevet til før Det andet Vatikan-koncil. Nogle af bøgerne kan dog stadig benyttes med udbytte.

Udvalget arrangerede også flere stævner for religionslærere.

Studiedage og kurser

I 1961 stiftedes Danmarks katolske Lærerforbund, og udvalget blev herefter opfattet som en fraktion under dette forbund. Samtidig ændrede det navn og pater L.O. Dorn blev formand for udvalget.

Når man ser på udvalgets beretninger, møder man en broget mangfoldighed af personer, arrangementer, udgivelser etc. En meget vigtig aktivitet var afholdelsen af de såkaldte studiedage - hvert andet år fra 1964 til 1969 - sidste gang i Store Bededagsferien 1969. Ved disse i øvrigt velbesøgte møder satte man fokus på væsentlige og aktuelle emner inden for katekesen - hele tiden under den synsvinkel, som lå bag udvalgets arbejde: Hvordan formidler vi troen til vore børn og unge?

Mange kompetente folk blev indkaldt som foredragsholdere. Ofte var biskop Hans Martensen med ved møderne og markerede hermed, at RPUs arbejde var en funktion i

bispedømmet - læreembedet i funktion, formidlet af kateketer, præster, søstre og en stadig voksende flok af lægfolk.

Desuden arrangerede RPU kurser, hvor man forberedte de unge til trosbekræftelsen. Endvidere stod man bag en række ægteskabskurser i begyndelsen af 1965.

På RPUs studiedage i 1964 fødtes tanken om at oprette en materialecentral, hvorfra man kunne formidle hjælpemidler til religionslærere. Hermed lagdes den spæde begyndelse til Kateketcentralen, der som bekendt voksede sig stor og betydningsfuld og fik sin egen funktion uafhængig af RPU, under pastor Guido Kretenbühls lederskab.

I disse år udgik der også en del publikationer fra RPU - eller i det mindste på RPUs foranledning, lige som RPU var med i forskellige katekistiske tiltag f.eks. kateketkurset i årene 1964-66, i 1974-76 (endda på to niveauer), oversættelsen af Den hollandske Katekismus, Den canadiske Katekismus' bearbejdet til danske forhold.

Nævnes bør også, at RPU udgav en lærervejledning til den hidtidige katekismus, »Om Gud og vor Frelse« - vel nok en postgang for sent i forhold til den nyorientering, der var sket også på det religions-pædagogiske område efter Det 2. Vatikan-koncil.

Samarbejde med Kateketcentralen

Mærkværdigvis opstod der en to års pause i RPUs række af møder i årene 1969-1971, måske fordi man ville afvente de initiativer, som skulle følge i

kølvandet af synoden i 1969.

Men fra den 21. august 1971 var man atter i fuld gang med en mængde opgaver - som oftest i samarbejde med Kateketcentralen. Sidstnævnte tog bl.a. initiativet til de såkaldte »Katekistiske Studiedage«, som blev afholdt i en hel uge i skolernes sommerferie, som oftest på Rygaard.

Trosbekræftelseskurserne i Københavns-området fortsatte, herunder nogle meget populære konfirmandlejr.

Udvalget fandt, at der var behov for oplysende hæfter, som i en kort og populær form kunne belyse væsentlige aspekter af tros livet for unge mennesker. Det har resulteret i foreløbig 9 hæfter, der nu distribueres til sogne, skoler og enkeltpersoner. Hæfterne har været omtalt og anmeldt i »katolsk orientering«. Flere hæfter og projekter er på beddingen.

Til de sidste par års mødevirksomhed skal nævnes en-dages kurser specielt for religionslærere på katolske skoler, protestantiske som katolske.

Katolsk video-produktion

Som man kan se, har RPU ikke levet passivt, selv om der ikke har stået så megen gny omkring udvalget og dets medlemmer. Til anonymiteten kan tilføjes, at RPU på sin vis er et selvbestaltet og selvsupplerende udvalg, der ser det som sin væsentligste opgave at hjælpe religionslærere i videste forstand (præster, søstre, lærere, sognekateketer, forældre, ungdomsledere) med at bringe troen videre til vore børn og unge.

De fleste af udvalgets medlemmer gennem årene har været rekrutteret fra lærerkredse ved de katolske skoler.

Som et »barn« af RPU bør man også nævne KVIP (Katolsk Video-Produktion), hvor man i det nyeste elektroniske medium ser yderligere mulighed for undervisning og oplysning, også når det drejer sig om troen. Primus motor på dette felt er - man fristes til at sige selvfølgelig - pater L.O. Dorn. Trods KVIPs korte

levetid foreligger der allerede flere videobånd til brug for religionslærere m.v.

Den 10.-11. april i år afholder RPU - i samarbejde med Foreningen af katolske Skoler - et religionslærerstævne på Sostrup Kloster. Her vil man lade dåbsundervisningen være hovedemnet, med bl.a. foredrag af biskop Hans Martensen.

Det er ikke overkommeligt inden for en kort artikels ramme at yde RPUs virksomhed fuld retfærdighed i form af en fyldig omtale af personer og begivenheder gennem årene, men når udvalgets medlemmer ved et møde den 20. marts kl. 18.30 (Niels Steensens Gymnasium) for en kort stund træder ud af anonymiteten, så er det ikke for at fejre jubilæum med brask og bram, men blot for at markere for sig selv og for dem, der måtte have lyst til at komme, at her er en gruppe personer, som gennem en del år har været og stadig vil være redskaber i kirkens tjeneste. RPUs medlemmer har fremdeles den ambition at få lov til at kanalisere impulser til og fra de pædagoger, for hvem trosformidlingen er et dybt engagerende anliggende.

Grupperejser, klasserejser eller ferie

i komfortable lejligheder i Zillertal/Tyrol. Dejligt ski-område, snesikker indtil maj. Ledige perioder i foråret 1986, sommer og efterår 1986, vinter 1986/87. Helpension fra 175.- ØS. Vi reserverer ved direkte henvendelse, skriv eller ring til os.

Fam. Lerch, Gasthof »Schöne Aussicht«, u. Ferienwohnungen »Römerhof«, A-6263 Kapfing bei Fügen/Zillertal/Tirol/Austria. Tel. 00943/5288/2388.

Biskoppens Sostrup-Retræter

Tema: Bibelen - Guds Ord.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I, søndag d. 22. juni kl. 19 til lørdag d. 28. juni kl. 11.30.

II, søndag d. 29. juni kl. 19 til lørdag d. 5. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger: På uge 1. ass. af pater Allen Courteau O.M.I. og på uge 2. ass. af pater Paul Marx O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: kr. 870.-. Unge under uddannelse: kr. 535.-. Børn under 14 år: kr. 435.-. Børn under 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 335.- pr. barn. Lagner, håndklæde medbringes eller lejes på stedet for kr. 30.-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 635.-, børn kr. 335.-. Halve fripladser kan søges skriftligt på Katolsk Bispekontor.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 300.- pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Orientering fra sognene

April 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer 30.4. 1986 er mandag den 14.4. 1986 for maj. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbrogade 28,3., 1620 København V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ kirke, Aalborg

Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courteau O.M.I. træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56-13 07 44.

Søndagsmesser:

Sct. Mariæ Kirke kl. 10.00 højmesse.
Sct. Joseph Hospitalskirke kl. 8.00 messe.

Fredag d. 4.: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 6.: Kl. 10.00 højmesse med børnenes 1. hl. kommunion.

Torsdag d. 10.: Kl. 14.30 Sct. Josefs Klub. Møde for menighedens enlige og ældre. Sognepræst Leo Kertz O.M.I. fortæller om Oblatfædrenes orden. Derefter kaffebord.

Søndag d. 13.: Kl. 10.00 højmesse med de unges trosbekræftelse (konfirmation).

Søndag d. 20.: Kl. 10.00 gregoriansk messe. Husk valg til menighedsråd og pastoralråd. Valgstedet er præstegården. Valghandlingen starter kl. 8.30 til 12.00 samt fra kl. 15-17.00. Er du forhindret i at møde frem på valgdagen, kan du afgive brevstemme fra lørdag den 5/4 til lørdag, den 19/4. Materialet kan fås ved at rette henvendelse til formanden for valgstyrelsen Birgit Borup, Herluf Trollesgade 2, 9000 Aalborg, tlf. 08-16 87 13.

Fredag d. 25.: Kl. 17.00 bededagsmesse.

Søndag d. 27.: Kl. 10.00 højmesse. Minikuk: Møde hver mandag kl. 15.00-16.30.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 89.

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. (08) 12 69 56.

Søndag d. 6.: Kl. 10.00 messe

Lørdag d. 12.: Kl. 16.30 messe.

Søndag d. 20.: Kl. 10.00 gudstjeneste v. Per Dolmer.

Lørdag d. 26.: Kl. 16.30 messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Søndag d. 6.: Kl. 15.00 dansk messe

Søndag d. 13.: Kl. 15.00 vietnamesisk/dansk messe

Søndag d. 20.: Kl. 15.00 dansk messe

Søndag d. 27.: Kl. 15.00 vietnamesisk/dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.

Henv. Sct. Mariæ kirke, Aalborg, tlf. 08 12 69 56 eller Keld Westergaard, Thisted, tlf. 07-92 24 04.

Søndag d. 13.: Kl. 18.00 messe

Søndag d. 27.: Kl. 18.00 messe

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.

Onsdag kl. 19. Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.

Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.

Skriftemål:

Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken når som helst. Er præsten hjemme kommer han.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI
Tlf. (06) 62 36 41.

Faste messetider:

1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10 og hver lørdag kl. 16.30. Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 5.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 6.: Messe kl. 10 og kirkekaffe efter messen.

Tirsdag d. 8.: Lærerrådsmøde i Lemvig.

Lørdag d. 12.: Messe og religionsundervisning kl. 10 og messe igen kl. 16.30.

Søndag d. 13.: Ingen messe.

Lørdag d. 19.: Messe kl. 16.30. Vi arrangerer igen et loppemarked til fordel for Vincentsøstrenes arbejde. Kom og vær med i præstegården kl. 13-17.

Søndag d. 20.: Messe kl. 10. Vi fortsætter med loppemarkedet i præstegården kl. 11-14. Og så har vi valg til menighedsråd og pastoralråd i præstegården kl. 9.30-11.30.

Lørdag d. 26.: Messe og trosbekræftelse kl. 16.30.

Søndag d. 27.: Ingen messe.

Tirsdag d. 29.: Lærerrådsmøde.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Den 2. og 4. søndag i måneden kl. 10.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 5.: Messe og religionsundervisning kl. 9.30.

Tirsdag d. 8.: Lærerrådsmøde i Lemvig.

Søndag d. 13.: Messe kl. 10.

Søndag d. 20.: Messe kl. 14. Valg til menigheds- og pastoralråd kl. 13.30-15.30 i kirkesalen.

Søndag d. 27.: Messe og trosbekræftelse kl. 10 og kirkekaffe efter messen.

Tirsdag d. 29.: Lærerrådsmøde.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C. 06-13 56 66.
Præsterne: A. Meister 18 57 66,
H. Krawczyk 18 56 33, G. Grünwald
18 52 11.

Menighedsrådsformand: Aagot Bohn
12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesser: Tirsdag 8, fredag 8.

Familiemesse: Lørdag 19/4 kl. 12.15.

Messe på polsk: Søndage 6/4 og 20/4 kl. 12.

Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale med præsten.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Sakramental tilbedelse og velsignelse. Skriftemål kl. 18. Messe kl. 19.

Weekend for førstekomunikanter på Sostrup.

Søndag d. 6.: Præsentation af kandidaterne til valg af menighedsrådet og pastoralrådet: Efter højmessens kl. 10.

Mandag d. 7.: Menighedsrådsmøde kl. 19.
Tirsdag d. 8.: Katolsk studiegruppe kl. 19.30.

Lørdag d. 12.: Åbning af udstilling i Galleri ved kirken: A. Meister.

Søndag d. 13.: Førstekommunionsfest kl. 10.

Mandag d. 14.: Retræteaften kl. 19.

Torsdag d. 17.: Mariakongregation kl. 14.30.

Kunstkredsens generalforsamling med bortlodning af indkøbt kunst, kl. 19.30.

Fredag d. 18.: Weekend for firmander i Nütschau.

Lørdag d. 19.: Sogneundervisning kl. 10. Familiemesse kl. 12.15.

Søndag d. 20.: Højmesse ved leder af Sekretariatet for de kristnes enhed, kardinal Willebrands, Rom.

Efter messerne kl. 8, 10 og 17: Valg til menighedsrådet og pastoralrådet i skole sal.

Mandag d. 28.: Århus kirkernes generalforsamling.

Tirsdag d. 29.: Katolsk studiegruppe kl. 19.30.

Ungdomsarbejde: KUK: Hver tirsdag og fredag kl. 19.30. Mini-KUK og mini-strantgruppe: tirsdag kl. 18.30.

Skt. Knuds klub for ældre:

Tirsdag d. 8.: Jørn Fredbøg synger for os.

Tirsdag d. 15.: Jørgen Bitsch-safari: Sahara.

Tirsdag d. 22.: Hyggesnak.

Tirsdag d. 29.: S. Euphrasia viser billeder fra Norge.

Messe for ældre: Hver tirsdag kl. 16.30.

Galleri ved kirken: Lørdag d. 12/4 kl. 11-13: Åbning af en udstilling med nyere malerier af P.A. Meister: Paris-Barcelona-Berlin. Galleriet er åbent: mandag-fredag kl. 17-19.

Messe for ældre: Hver tirsdag kl. 16.30.

Galleri ved kirken: Lørdag d. 12/4 kl. 11-13: Åbning af en udstilling med nyere malerier af P.A. Meister: Paris-Barcelona-Berlin. Galleriet er åbent: mandag-fredag kl. 17-19.

Pindstrup

Skt. Mikael's kapel, Kastrupvej 1.

Præst: p. A. Meister

Gudstjenesteleder: Helge Clausen.

Søndagsmesse: 6/4 kl. 10.30.

Søndag d. 20/4 bortfalder messen p.g.a. valg og kardinal Willebrands besøg i Århus.

Odder

Skt. Ansgars kapel, Holstensgade 25

Præst: p. G. Grünwald.

Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson.

Søndagsmesser: 13. og 27. kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej, 8500 Grenå.

Giro 563 26 68, tlf. (06) 18 56 33.

Præst: Herbert Krawczyk SJ.

Torsdag d. 10.: Menighedsaften kl. 19.

Rosenkransbøn i kirken kl. 18.45.

Søndag d. 13.: Messe kl. 10.30.

Søndag d. 27.: Messe kl. 10.30.

Sogneundervisning: Efter aftalen.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. (06) 38 41 11

Søndagsmesser kl. 8.30

Hverdagsmesser kl. 9

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menigheds Kaffe: Hver søndag kl. 11.00.

I den stille uge lejlighed til skriftemål i god tid før gudstjenesterne eller efter aftale.

Ændringer i Den stille Uge:

Af hensyn til præstens helbred aflyses de to lange gudstjenester langfredag og påskenat.

Messen *skærtorsdag* fremskyndes til kl. 17.00.

Påskesøndag er der naturligvis messe kl. 10.00. Ingen messe påskemandag.

Børnenes undervisning:

Samtlige fire onsdage i måneden.

Valg af menighedsråd:

Søndag den 20. efter messen fra ca. kl. 11.00 til 12.00 i børnenes katekeserum.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. (06) 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19 i kirken. Hver torsdag kl. 19 hos Jesu små søstre i Øm. Hver fredag kl. 8.45 i kirken.

Onsdag d. 2.: Efter aftenmessen møde med orientering om rejsen til Averbode.

Søndag d. 6.: Kl. 10 familiemesse med 1. kommunion. Bagefter kirkekaffe.

Mandag d. 7.: Kl. 14-16 Værestedet.

Onsdag d. 9.: Efter aftenmessen er der menighedsrådsmøde.

Søndag d. 20.: Menighedsrådsvalg. Valgstedet er åbent fra kl. 9-9.30 og igen fra kl. 11-11.45. Kirkekaffe. Evt. brevstemmer indsendes senest 19/4.

Mandag d. 21.: Værestedet kl. 14-16.

Onsdag d. 23. til søndag d. 27.: Menighedsrejse til Averbode, Belgien. Se programmet.

Søndag d. 27.: Ingen messe kl. 8.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene, onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor

Frelser Kirke. Menighederne er velkomne.

Søndag den 6.: Kirkekaffe efter højmesse.

Lørdag den 12.: Bededag med generalvikar Lars Messerschmidt, Stensballe Kloster fra kl. 10.30.

Søndag den 13.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn, »at tro med hinanden«: Pinse.

Torsdag den 17.: Bibelaften kl. 19.30.

Søndag den 20.: Valg til menighedsråd og pastoralråd, efter messerne kl. 7.30 og kl. 10.

Søndag den 27.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«. Det kristne håb.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage. Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Fredag d. 4.: Om eftermiddagen bringes den Hl. Kommunion til de syge.

Mandag d. 7. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til en interessant eftermiddag i Samlingssalen. Pastor Minnaert og lærer Nis Schmidt vil underholde over emnet: »At tegne er at se«.

Kl. 19.30: Liturgimøde i præstegården.

Tirsdag d. 8. kl. 19: Sogneaften i præstegården. P. Minnaert taler om emnet: »Kan kristne være virkelig frie?«

Søndag d. 20.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg. Stedet: Samlingssalen i skolen. Tidspunkt: fra kl. 9-12. Menigheden skal vælge 7 medlemmer til menighedsrådet. På stemmesedlen må der dog kun sættes 4 krydser.

Er De forhindret i at komme, kan De stemme pr. brev. Stemmehjælp kan fås hos Paul Melchior, Erantistvej 37, 7100 Vejle. Tlf. 82 56 39. Fristen for brevstemmer fra 5.-19. april. Slut op om valget. Det er vigtigt for menighedsarbejdet i de næste 4 år!

Tirsdag d. 22. kl. 17.15: Bønstime i kirken. »I Niels Steensens ånd«.

Religionsundervisning for eftermiddagsholdene: Fredag d. 4., 11. og 18. april fra kl. 16-18. Vel mødt!

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11 undt. mandag.

Pastoralassistent Torben Toustrup, samme adresse.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Mand. 8, tirsd. 8, onsd. 8, torsd. 8, fred. 18.45.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Sognepræst: Henri Kerkhofs o.præm.

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Telefon (05) 82 08 93.

Diakon: Christian Gabrielsen, Sjællandsgade 50a, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Hans Madura,

Indre Ringvej 15, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 08 06.

Faste gudstjenester:

Messe onsdage kl. 19 (se nedent.) samt lørdage kl. 17.

Søndag kl. 10.00 højmesse.

Onsdag d. 2.: Kl. 19.30 bibelaften.

Søndag d. 6.: Kl. 10.00 1. kommunion.

Onsdag d. 9.: Kl. 19.30 DKKF generalforsamling.

Fredag d. 11.: Kl. 14.00 indvielse af Bdr. Schüttens skole.

Onsdag d. 16.: Kl. 19.30 bibelaften.

Søndag d. 20.: Kl. 9-13.30 valg af menigheds- og pastoralråd.

Onsdag d. 23.: Kl. 19.30 bønssaften.

Onsdag d. 30.: Kl. 19.30 bibelaften.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.

Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15, onsdag til lørdag kl. 8.15.

Søndag d. 6.: Efter højmassen er der kirkekaffe.

Søndag d. 20.: Valg til menighedsråd og pastoralråd. Der kan vælges fra kl. 8.45 til kl. 11.45 på Sct. Michaels Skole.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredage kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Søndag d. 6.: 2. søndag i påsken: evt. dansk pontifikalmesse m. biskop Suhr.

Fredag d. 25.: Markus: dansk højmesse kl. 17.

Søndag d. 27.: 5. søndag i påsken: Besøg fra vores partnermenighed, Hl. Familie i Hamburg: koncelebreret latinsk højmesse m. pastor Alfons Dall kl. 10.

Diverse:

Søndag d. 20.: Valg til pastoralråd og menighedsråd: Stemmeafgivning efter messen og indtil kl. 14 i Rosenkranshuset.

Søndag d. 27.: Efter højmassen spiser vi vores medbragte mad i Rosenkranshuset sammen m. gæsterne fra Hamburg. Derefter er der kaffebord.

Kirkekaffe: Søndag d. 6.

Kredse:

Bibel- og bedekreds: I Rosenkranshuset **torsdag d. 3. kl. 20.** Bibel medbringes!

Kvindekredsen: lørdag d. 12. kl. 14 hos søstrene i Åbenrå.

Undervisning:

For børn fra 6-12 år hos søstrene, Åstrupvej 65 **torsdage kl. 15-16.** For børn over 12 år hos sognepræsten i Rosenkranshuset **torsdage kl. 16-17.**

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse kl. 15-16. Messe med sakr. velsignelse kl. 19.30.

Søndag d. 6.: Fælles højmesse kl. 10.

Lørdag d. 12.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene kl. 14.

Søndag d. 20.: Højmesse kl. 10 og 14.30. Valgdag. Straks efter messerne valg til det nye menighedsråd, desuden vælges et medlem af pastoralrådet (fælles for alle fire sønderjyske menigheder).

Lister over vælgerne og kandidaterne vil være opslået i kirken i god tid.

Fredag d. 25.: »Store bededag« er ingen katolsk helligdag, men der vil alligevel være en messe kl. 10.

Der er religionsundervisning for alle hver søndag efter messen kl. 14.30, undtagen 1. søndag i måneden og søndag den 20.4. (Valgdag).

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 42 35 85. Hver søndag højmesse kl. 9.30.

Fredag d. 4.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 12.: Katolsk Kvindegruppe mødes i Aabenraa hos søstrene kl. 14.

Søndag d. 20.: Valgdag! Straks efter højmassen vælger vi det nye menighedsråd og et medlem af pastoralrådet (fælles for alle fire sønderjyske menigheder).

Lister over vælgerne og kandidaterne vil være opslået i forhallen.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg (se u. Esbjerg).

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41, 6270 Tønder. Tlf. (04) 72 18 90.

Messe:

Søndag kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. (09) 12 16 64.

Kontortid: ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst). Stefan Huber, Karl Marischka.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.: Kl. 19. Okt.-april: Kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.

2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Mediation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fr. kl. 15.30-17.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.

Maria-Legionen: Onsd. kl. 19.30. Adg. 7.

Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, messe kl. 9.

Voksenundervisning: Lørdag kl. 11-14 på skolen.

Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11 på skolen.

Søndag d. 6.: Firmelse kl. 10, derefter reception på skolen.

Torsdag d. 10.: Kl. 14 møde i De ældres

Klub på skolen. Kl. 19 bankospil på skolen, arr. af Sct. Albani Klub til fordel for Bolivia.

Søndag d. 13.: Under højmassen kort orientering om Sct. Knuds-jubilæet og efter højmassen i skolens sal møde, hvor kandidaterne til menighedsråds- og pastoralråd præsenteres.

Torsdag d. 17.: Kl. 19 kaldsandagt, derefter taler P. Schermann fra Østrig i skolens sal om Redemptorist-ordenen.

Søndag d. 20.: Valg til menigheds- og pastoralråd på skolen fra kl. 7.30 til 13.00 og fra kl. 16.00 til 18.30.

Søndag d. 27.: Efter højmassen er der kirkekaffe og Bolivia-bazar.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst pater Josef Völk CSSR.

Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.

Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.

Torsdag d. 3.: Efter aftenmesse kl. 19 er der »Studiekreds« i menighedslokalet. Emnet er »Eksorcisme«.

Fredag d. 4.: Fra kl. 16.30 til 19 religionsundervisning for menighedens børn og unge.

Søndag d. 6.: Familiemesse kl. 10.

Søndag d. 13.: Latinsk højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 15.: Møde med forældrene og førstekomunikanter samt konfirmander med henblik på konfirmationsdagen den 8. maj.

Fredag d. 18.: Fra kl. 16.30 til 19 religionsundervisning for menighedens børn og unge. (I menighedens lokaler)

Lørdag d. 19.: Kontaktgruppe mødes. Messe kl. 14. Bagefter hyggeligt samvær i menighedssalen.

Søndag d. 20.: Menighedsrådsvalg og pastoralrådsvalg! »Åbningstider« mellem messerne 8 og 10 (Dvs. indtil kl. 9.50). Og efter højmassen indtil kl. 13. Stedet: Begge sakristier. (Kirken).

Skt. Bendts kapel, Rudkøbing

Brogade 14. Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.

Søndag d. 6. kl. 15: Messe med prædiken

8 Lolland og Falster

Fælles for de tre menigheder:

Generalforsamling:

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Lolland-Falster indkalder til den årlige generalforsamling søndag den 6. april 1986 kl. 10.30 i menighedssalen ved Sankt Birgitta kirke i Maribo. Der vil blive kaffebord og videoproduktionen »Munken på Myrendal« vil blive vist.

Børne- og ungdomslejrene på Urneborg.

Familierne med børn og unge gøres opmærksom på årets børne- og ungdomslejre på Urneborg. Børnelejren (6-12 årige) holdes fra mandag den 21. til lørdag den 26. juli. Ungdomslejren holdes fra mandag den 28. juli til lørdag den 2. august. Tilmeldelse til præstegårdene.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. (03) 92 06 81.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM. conv.

Gudstjenestetider:

Søndag: Kl. 10.00 højmesse (undtagen 1. påskedag).

Hverdage (undt. onsdag) kl. 17.00.

Skærtorsdag: Kl. 19.00.

Langfredag: Kl. 10.00 (korsvej). Kl. 15.00 (passionsliturgi).

Påskelørdag: Ingen gudstjeneste.

Påskesøndag: Kl. 7.00 (syv) fejres Herrens opstandelse.

Kl. 11.00 (elleve) højmesse.

2. påskedag: Kl. 10.00 (polsk messe).

Aflysning:

Den månedlige kom-sammen-eftermiddag falder bort.

To bibelaftener:

I april holdes bibelaften onsdag den 9. og onsdag den 16. april. Vi begynder med messe kl. 19.30 i huskapellet.

Den tidlige påsegudstjeneste:

I år holdes den tidlige påsegudstjeneste kl. 7.00. Alle indbydes netop til denne gudstjeneste og familier med børn opfordres til at glæde ikke mindst børnene ved, at deltage netop i denne gudstjeneste. Børnene finder påskeæg i præstegårdens have efter gudstjenesten. Og alle deltagere indbydes til festligt fælles påskemorgenbord i Kolbestuen. Dette er årets skønneste og festligste gudstjeneste. Derfor bør så mange som muligt være med. Og husk... det bliver endnu festligere når du og mange børn er med!

Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Søndag den 20. april er der valg til både menighedsråd og pastoralråd. Dette er selvfølgelig en søndag, hvor menigheden samles og gør sin indflydelse gældende. Kom til valg! stemmelokalet (Kolbehuset) er åbent efter højmassen indtil kl. 13.00. Det er klart at det afhænger af valgdeltagelsen om vor menighed får en eller flere repræsentanter ind i pastoralrådet. Til påske vil man ved kirkens indgang kunne se de foreløbige kandidatlister.

Polsk messe i april.

Den månedlige messe på polsk i Nakskov holdes søndag den 27. april kl. 11.30.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.:

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. (03) 85 07 39.

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.

Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Fredag d. 4.: Første fredag i måneden. Kl. 18.30 bordsandagt som forberedelse til første kommunion, messe + tilbedelse.

Lørdag d. 5. kl. 10.00-12.00: Undervisning for børn og konfirmander.

Søndag d. 6.: Hvide søndag. Kl. 10.00 familie-gudstjeneste, med barnedåb og 1. h. kommunion. Efter højmassen er der menighedsrådsmøde.

Tirsdag d. 8.: Møde på skolen for de katolske forældre.

Torsdag d. 10. kl. 8.00: Skolemesse. Om aftenen arbejdsaften for den 3. verden og for sommermarkedet.

Lørdag d. 12.: Møde for Den franciskanske Lægorden. Kl. 16.00 messe, hvorunder optagelse af nogle medlemmer i lægordenen.

Søndag d. 13.: kl. 11.15: Polsk messe.

Torsdag d. 17.: Åbent hus aften.

Lørdag d. 19. kl. 10.00-12.00: Undervisning for børn og konfirmander. Kl. 12.00 gudstjeneste for børnene og forældrene. Herefter: Fællesspisning i Fredensgade.

Søndag d. 20.: Menigheds- og pastoralrådsvalg. Kl. 8.30-12.30: Valglokalet (salen) er åbent

Torsdag d. 24.: Arbejdsaften.

Lørdag d. 26. kl. 17.00: Bryllup.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.

(Hvis præsten ikke svarer om lørdagen bedes man ringe til (01) 21 85 88.

Faste messetider:

Søndag højmesse kl. 10.

Onsdag messe kl. 10.05.

Søndag d. 13. er der firmelse ved biskoppen.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 4. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 6. kl. 10.00: Højmesse med de unges trosbekræftelse. Menighedskaffe.

Tirsdag d. 8. kl. 19.30: Kat. Radio- og Fjernsynsklub for Syd- og Østsjælland afholder generalforsamling i menigheds-salen ved Vor Frue Kirke.

Søndag d. 20. kl. 9.00 til 12.00: Valg til menigheds- og pastoralråd. Valgsted: menighedssalen. Kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.

Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Søndag d. 13.: Menighedskaffe efter messen.

Søndag d. 20.: Valg til menigheds- og pastoralråd. Vi stemmer i våbenhuset enten før eller efter messen. Se plakaten!

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. (03) 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. (02) 26 14 04.

Sankt Josef Søstre. Tlf. (03) 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Onsdag d. 2. Religionsundervisning nr. 9 i præstegården kl. 15.15-16.

Onsdag d. 9. Religionsundervisning nr. 10 i præstegården kl. 15.15-16. Menighedsrådsmøde hos søstre kl. 19.30.

Søndag d. 13. 1. kommunionsfest i messen kl. 10. Derefter kirkesherry i præstegården.

Onsdag d. 16. Religionsundervisning nr. 11 i præstegården kl. 15.15-16.

Søndag d. 20. Valg til menighedsråd og pastoralråd, efter messen kl. 10.

Onsdag d. 23. Religionsundervisning nr. 12 i præstegården kl. 15.15-16.

Onsdag d. 30. Religionsundervisning nr. 13 i præstegården kl. 15.15. Sidste gang i denne sæson. Firmelsen finder sted ved biskop Hans L. Martensen, søndag d. 4. maj.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. (03) 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndag: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage normalt således; (i Skt. Montforts kapel):

Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45 rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Mandag d. 31. marts 2. påskedag kl. 10.00: Højmesse. Barnedåb Kowalezyk/Kot, Særsløv.

Søndag d. 6. april: Hvidesøndag kl. 10.00: Højtidelig messe med tre unges trosbekræftelse.

Kl. 16.30: Brudemesse. Egon Jensen og Vinni Pietras, begge Slagelse, meddeleer hinanden ægteskabets sakramente.

Mandag d. 7. kl. 18-19: Tilbedelse foran det udstillede sakramente i kapellet.

Søndag d. 13. 3. søndag i påsken. Ingen kirkekaffe, ingen kirkebiler.

Søndag d. 20. 4. søndag i påsken: I dag er der i forbindelse med højmassen valg til menighedsråd og pastoralråd. Efter messen kirkekaffe. Kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Fredag d. 25.: Evangelisten Markus' festdag (Store Bededag).

Kl. 10.00: Messe i Skt. Montforts kapel.

Søndag d. 27.: Højtideligholdelse af festen for den hellige Ludvig-Maria af Montfort.

Kl. 10.00: Højmesse sunget på latin.

Under den store opstandelsesgudstjeneste påskelørdag den 29. marts kl. 20.30 optages Egon Jensen, Slagelse i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Slagelse.

Tlf. (03) 52 06 45.

Menighedsrådsformand: E. Wojtaszewski, Rønæsvej 148, 4400 Kalundborg.

Tlf. (03) 50 11 20.

Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.

Messe: Hver søndag kl. 15.00.

Søndag d. 20. er der i forbindelse med messen valg til menighedsråd og pastoralråd.

Søndag d. 27. fejres højtideligt festen for Den hellige Ludvig-Maria af Montfort.

I april måned er der børneundervisning søndagene den 13. og 27. april kl. 14-15. Søndag den 11. maj afslutter vi.

De voksne studiekreds samles søndag den 20. april efter messen (og valg).

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.

Giro: 6 34 43 48.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. (03) 52 06 45.

Menighedsrådsformand: Piet van Dijk, Chr. Hansensvej 18, 4520 Svinninge.

Tlf. (03) 46 54 10.

Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.

Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.

Ingen messe på selve søndagen.

Onsdag den 9.: Studiekredsmøde hos Helena Rasmussen, Karensmindevej 8, Holbæk. Aftenens emne: Ægteskabets sakramente.

Lørdag den 19. er der i forbindelse med messen valg til menighedsråd og pastoralråd.

Lørdag den 26. fejres højtideligt festen for Den hellige Ludvig-Maria af Montfort.

I april måned er der børne- og ungdomsundervisning lørdagene den 5. og 19. kl. 14.15. Vi slutter af lørdag den 4. maj.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30, og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 6.: Trosbekræftelse ved højmassen kl. 10.

Søndag d. 20.: Menighedsrådsvalg i forbindelse med messerne.

Fredag d. 18. til søndag d. 20. afholder ungdomsforeningen loppetorv til fordel for ungdomsarbejdet. Åbningstiderne:

Fredag kl. 16-21. Lørdag kl. 10-18. Søndag kl. 11-18.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Tlf. (02) 99 07 28.

Sognepræst: Hendrik Herberighs, smm.

Andenpræst: Jørgen Erichsen.

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. (01) 78 27 90.

P. Georg Meertens, Køgevej 162, Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.

Søndag d. 6.: Messe kl. 8 og 10. Under højmassen: Trosbekræftelse.

Mandag d. 28.: Hl. Montforts fest: Aftenmesse kl. 19.30.

Onsdag og fredag: Kl. 19.30.

Søndag d. 20.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg i forbindelse med messerne.

Møde for Kolpingfamilien: d. 9.4. og 23.4. Assumptionssøstre: Bygaden 53, tlf. (02) 99 81 57.

Hedwigsøstre: Bellis, Køgevej 160, tlf. (02) 99 03 74.

12 Nordsjælland

Birkerød - Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser (02) 81 27 96.

Gerhard Sanders (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.

Mikkelsborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.

Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Påskens gudstjenestetider:

Hørsholm:

Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16 med tilbedelse i tilslutning til messen.

Langfredag: Gudstjeneste kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Påskemat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21. Efter messe samles vi i menighedssalen og ønsker hinanden glædelig påske ved et glas vin/sodavand og lidt spiseligt.

1. påskedag: Højmesse kl. 10.

2. påskedag: Ingen messe.

Birkerød:

Skærtorsdag: Højtidelig messe kl. 16 med tilbedelse indtil kl. 22. Vi pynter kostalden til påskefesten. Kom rigtig mange. Nordvanggård kl. 15.

Langfredag: Gudstjeneste kl. 15. Faste og abstinensdag.

Påskemat: Påskevigilie og påskemesse kl. 21.30. Efter messen samles vi i menighedssalen og ønsker hinanden glædelig påske ved et glas vin/sodavand og lidt spiseligt.

1. påskedag: Højmesse kl. 10 (ingen 8-messe). I dag tager vi de små med, der er noget for dem i kostalden fra 1. salme og til efter prædiken.

April 1986

Torsdag d. 3.: Religionsunderv. for børnene kl. 16.

Søndag d. 6.: Ministranterne og KUK'erne tager på tur, muligvis til Hven.

Mandag d. 7.: I Hørsholm, menighedsrådsmøde kl. 20.

Torsdag d. 10.: Sidste religionsundervisningstime kl. 16. Sæsonens afslutning.

Lørdag d. 12.: Fælles retræte og forberedelsesmøde for vore første kommunionsbørn.

I Hørsholm (ikke Birkerød) kl. 10 i Kirkecentret på Marievej 6, Hørsholm.

Søndag d. 13.: Førstekommunionsfesten fejres i år i Hørsholm kirke kl. 10. For alle første kommunions børn. NB: Ingen første kommunion i år i Birkerød.

Mandag d. 14.: Ældreklubben mødes på Nordvanggård kl. 14. Fru Charlotte Kjær om Kronborgslottet og dets jubilæum.

Søndag d. 20.: Valg til Menighedsråd og pastoralfæderet! I forbindelse med messerne. Vis jeres interesse og kom og stem!

Mandag d. 21.: Præstemøde på Nordvanggård kl. 18.

Fredag d. 25. og lørdag d. 26.: Store bededagsarbejde i Hørsholm kirke. Nærmere oplysninger hos Stig Fjording. Tlf. (02) 86 38 24.

Søndag d. 27.: Sankt Knud Konges fest.

Tirsdag d. 29.: i Hørsholm mødes vi til Skt. Knud Konge-aften kl. 19.30.

Indleder: Jørgen Nybo Rasmussen, kongelig arkiv.

NB: Første Kommunionsfest fejres i år i Hørsholm søndag d. 13. april, altså ikke i Birkerød.

NB: Husk loppetorvet søndag d. 1. juni.

NB: Religionsundervisning for børn. Sæsonens sidste time torsdag d. 10. april.

Lad os fejre påskedagene, hvor vi mindes Vor Herre Jesu Kristi Lidelse, Død og Opstandelse ved at komme til gudstjenesterne:

En glædelig og velsignet Påske.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02) 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene:

Tlf. (02) 26 78 65.

Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to.

kl. 17, fre. kl. 8.30.

Tirsdag d. 1. Messe kl. 19. **Menighedsrådsmøde** kl. 19.30.

Onsdag d. 2. Midi-KUK kl. 15.30. Messe kl. 19 og herefter Studiegruppe. Tema: Guds folk efter artikel af Anne Marie Ågård. Eksemplarer kan medtages fra våbenhuset.

Lørdag d. 5. Børnenes religionsundervis-

ning nr. 14, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 6. Hvide søndag. Vi fejrer den 1. Hl. kommunionfest kl. 10.

Mandag d. 7. Strikkeklub kl. 14.30.

Tirsdag d. 8. Helsing-messe kl. 19 hos Elisabeth Lawrence, Fasangyden 5 i Ågerup ved Helsing. Ring venligst og tilmeld jer selv og børnene på 11 23 59.

Torsdag d. 10. Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre, som har behov for afhentning, bedes kontakte søstrene: 26 78 65.

Lørdag d. 12. Børnenes religionsundervisning nr. 15, kl. 9.30-11.30.

Tirsdag d. 15. Gilleleje-messe kl. 19, hos Irma og Bodil, Grønnevang 228 i Gilleleje. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer selv og børnene til denne aften: Tlf. 30 25 29.

Onsdag d. 16. Midi-KUK kl. 15.30. Messe kl. 19.

Lørdag d. 19. Børnenes religionsundervisning nr. 16, kl. 9.30-11.30. Sidste gang i denne sæson, ØV.

Søndag d. 20. Valg til menighedsråd og pastoralfæderet efter messen. Vi skyller det hele ned med valgekaffe!!!

Mandag d. 21. Strikkeklub kl. 14.30.

Onsdag d. 23. Hundestedmesse kl. 19, hos fam. Palm, Smedesvinget 16 i Hundested. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer til denne aften: Tlf. 34 05 80.

Søndag d. 27. Latinsk messe, kl. 10.

Onsdag d. 30. Midi-KUK kl. 15.30. Messe kl. 19.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse.

Kroatisk messe kl. 12.00 1. søndag i måneden og kl. 17.00 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse sidste søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos Søstrene, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6 mandag til fredag incl.

Bodens Sakramente kl. 16.00 til 17.00 hver lørdag i kirken eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i kirkens våbenhus.

Onsdag d. 2. Pensionistmøde hos søstrene på Møllebakken 8.

Søndag d. 6. Familiemesse.

13 Hovedstads- område NV

For de to sogne:

Fælles familieundervisning den 3. søndag i hver måned. Undervisningen finder sted i kirken i Herlev efter messen kl. 9.30.

Madpakker medbringes.

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige

hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66.

Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe.

Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene Primulavej 1 kl. 19.00.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

Fredag d. 4.: Ingen tilbedelse inden messen kl. 19, da det er påskens oktav.

Søndag d. 6.: Hvide søndag. Rytmsk messe og første kommunion. Derefter »kirkekaffe«.

Fredag d. 18.: Koncert ved vores organist Gunnar Bjørn Thomsen efter messen kl. 19.

Søndag d. 20.: Valg til menighedsrådet finder sted efter den gregorianske højmesse kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Hørlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. (02) 94 76 94.

Sognepræst: Urben Figge O.M.I.

Messeider:

Lørdag: Kl. 17.

Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 9.30. Torsdag, fredag kl. 8.00.

Fællesbøn: Tirsdag kl. 19.30-20.30.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hveranden onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.

Lørdag d. 5.: Tro og Lys gruppe kl. 14.

Søndag d. 13.: Familieundervisning efter messen kl. 9.30.

Søndag d. 20.: Valg til menighedsråd og pastoralfæderet kl. 10.15-12.30.

14 Hovedstads- område NØ

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Sognepræst: Peter Nissen. Tlf.

(01) 35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.

Henvendelse kan også rettes til menighedsrådets formand hr. Ove Leerbeck, (02) 98 23 84.

Faste messeider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 13. 2. søndag i påsken. Under højmassen kl. 10.00 vil Peter Wedervang-Jensen modtage den 1. hl. kommunion.

Efter messen reception i pejsestuen.

Søndag d. 20. 4. søndag i påsken. Der afholdes valg til menighedsråd og pastoralfæderet. Stemmeafgivning i pejsestuen efter højmassen.

Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Pastor G. Uttenthal Nibler. Tlf.

(02) 87 77 12. Kirkekontoret

(02) 87 29 35 hverdage kl. 10.00-12.00.

Hverdagsgudstjenester: Mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.50.

Onsdag og fredag kl. 12.00

Alle lørdagsmesser kl. 17.00: Søndagsmesse.

Alle søndage messe kl. 11.00.

Torsdag d. 3. april kl. 19.00: Studiegruppe A i menighedssalen »Vor gode salmeskat«.

Søndag d. 6.: Familiemessen falder sammen med messen kl. 11, hvori børnenes første kommunion vil finde sted.

Tirsdag d. 8. kl. 12.00: Ældreklubmøde.

Søndag d. 13. kl. 11.00: Messe med de unges trosbekræftelse.

Torsdag d. 17. Studiegruppe A: Focularebevægelsen kl. 19.00.

Søndag d. 20. Menighedsrådsvalg og samsøndag for alle interesserede i forbindelse med familiemessen kl. 9.30.

Tirsdag d. 22. kl. 12.00: Ældreklubmøde.

Fredag d. 25. Storebededag: Messe kl. 9.30.

Lørdag d. 26. kl. 17.00: Søndagsmesse med dialogprædiken.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messeider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Søndag d. 6. Hvidesøndag: Børnenes første hellige kommunion under messen kl. 9. Reciteret messe kl. 11.

Søndag den 13.: Orienteringsmøde om menighedsrådets arbejde holdes i kantinen mellem messerne. Deltagerne i messen kl. 11 kunne således komme til morgenkaffe efter messen kl. 9.

Fredag den 25. Storebededag. Messe kl. 9.

Søndag den 27. Familiemesse kl. 9. Reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 9.00.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst

Czeslaw Kozon. Tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Fredag d. 4. Jesu Hjerter. Kl. 16.00: Udstilling af Sakramentet til tilbedelse.

Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe. Bemærk de »gamle« tider, som vil blive fulgt i sommermånederne. Ingen messe hos søstrene.

Lørdag d. 5. kl. 11.15: Rosenkrans.

Søndag d. 6. Hvide søndag kl. 10.00: Latinsk højmesse.

Tirsdag d. 8. kl. 16.00: Messe for de ældre med efterfølgende påskeagape i kaffestuen. Tilmelding på tlf. (01) 64 30 39 kl. 9-12.

NB: Ingen messe kl. 8.00.

Tirsdag d. 15. kl. 19.30: Møde i kaffestuen, hvor P. Grégoire vil holde et lysbilledforedrag om Niels Steensen i anledning af 300-året for hans død. Alle er velkomne.

Fredag d. 18. kl. 15.00: Rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45.

Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. (01) 64 30 39 kl. 9-12.

Søndag d. 20. kl. 10.00: Familiemesse.

NB: Mellem de to messer og indtil kl. 12.00 afholdes valgene til pastoral- og menighedsrådene i hallen, Kollegievej 2A.

Fredag d. 25. Store Bededag. Festen for evangelisten Markus. Kl. 9.00 messe i kirken. NB: Ingen messe hos søstrene.

Mini-KUK mødes onsdagene den 2., 16. og 30. april i lokalerne, Kollegievej 2A.

Oplysninger om klubbens arbejde hos Steffen Ryom, tlf. (01) 64 09 01.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kon-
tor.

Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messestider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.

Søndagens messer: Kl. 8.00 læst messe.
Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30
salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens
Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra
9-13.

Tirsdag d. 1. kl. 15.30: Kongregationsmø-
de i kirken.

Fredag d. 4. Jesu Hjerter fredag kl. 16.00:
Udstilling af sakramentet. Kl. 16.45
andagt. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 15. kl. 14.30: Møde for de
ældre i den grønne sal.

Søndag d. 27. Kongregationsmesse kl.
8.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.

Tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L.A. Dorn SJ.

Tlf. (01) 71 53 35, bedst kl. 11-12 og
18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Dog om
tirsdagen og onsdagen bortfalder messen
kl. 8.00, i stedet læses respektive kl. 9.30
og kl. 19.30.

Den første fredag i april falder i påskens
oktav. Derfor er det ikke tilladt at fejre
votivmesser i denne uge. Jesu Hjerter
andagt og messe vil af den grund
bortfalde i april måneden. Der læses dog
de sædvanlige hverdagsmesser kl. 6.45 og
8.00.

Torsdag d. 10.: Klubben samles til messe i
kirken kl. 14.30. Derefter besøger vi
»Den gamle By« i Århus, hører lidt om
den og lytter til tidssvarende musik.

Søndag d. 20.: Valg til menighedsråd og
pastoralråd. Valglokalerne (i menigheds-
salen, Jens Jessensvej 5), er åbne fra kl.
7.30-13.00 og fra kl. 16.30-18.30.

I messerne er der særlige bønner for
præste- og ordenskald.

Der er kirketælling denne dag.

NB: Syge og handicappede som ikke kan
modtage påskekommunionen i kirken,
bedes venligst sætte sig i forbindelse med
sognepræsten eller sognekontoret (tlf.
71 53 35), hvis man ønsker kommuni-
onen bragt til sit hjem eller til hospitalet,
hvor man ligger syg.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Sognepræst, pastor Jørgen Erichsen.

Tlf. (01) 78 27 90, bedst 14-15.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmemesse med
efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Salmemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af
Erling Rasmussen.

Søndag d. 6. 2. søndag i påsken. Kl. 10:
Højmesse med børnenes 1. hl. kommuni-
on.

Fredag d. 18. kl. 19.00: Tilbedelse foran
det udstillede sakramente. Kl. 19.30:
Messe.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Sognepræst: Peter Nissen. Tlf.
(01) 35 68 25. Træffes hverdage undt.
fredag kl. 9.00-10.00.

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10, fransk messe
kl. 11.30, dansk messe kl. 17, engelsk
messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag
messe kl. 11, torsdag messe kl. 7.30.

Tirsdag d. 1. kl. 19.00: Messe og
forårskoncert med Irmgard Thorvalds-
son, mezzosopran, og Knud-Erik Ken-
gen, orgel.

Efter koncerten mulighed for samvær i
krypten.

Søndag d. 20. 4. søndag i påsken: Der
afholdes valg til menighedsråd og pasto-
ralråd. Stemmeafgivning i krypten mel-
lem kl. 11.00 og 13.00 og mellem kl. 18.00
og 19.30.

Torsdag d. 24. kl. 19.30: Kirkekoncert.
Efter koncerten mulighed for samvær i
krypten.

Søndag d. 27. 5. søndag i påsken: Under
højmassen kl. 10.00 meddeler biskop
Hans L. Martensen Firmelsens Sakra-
mente. Efter messen reception i krypten.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10:
Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og
torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder
som søndagsmesse).

Onsdag d. 2. kl. 10.00: Messe for de
ældre.

Fredag d. 4. kl. 16.30: Jesu Hjerter fredag
tilbedelse til kl. 18.00.

Lørdag d. 5. kl. 16.00: Messe på polsk.

Søndag d. 6. kl. 10.00: Højmesse,
børnenes første hellige kommunion.

Søndag d. 13. kl. 10.00: Højmesse.

Onsdag d. 16. kl. 10.00: Messe for de
ældre.

Søndag d. 20. kl. 10.00: Højmesse,
gregoriansk sang.

Søndag d. 27. kl. 10.00: Højmesse.

Menighedens forårsudflugt: Onsdag d. 7.
maj, starter ved kirken, Bredgade 64 kl.
9.30. Pris incl. efter middagskaffe er kr.
50.00. Tag selv frokostpakke med, øl og
vand kan købes undervejs.

Turen går vestpå. Vi besøger den nye Sct.
Pauls skole i Tåstrup, besøger Assumpti-
onssøstrene i den gamle smedie i Tåstrup
og ser os omkring på Hedeboegnen.

Tilmelding til Sr. Lioba på kontoret, tlf.
13 37 62 eller til fru Simonsen, tlf.
38 66 50, senest søndag den 27. april.
Alle er hjertelig velkomne. Vi er tilbage i
Bredgade ca. kl. 16.30.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Præster: J. Kruk, A. Jestl.

Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid. Tirsd. og
fred. (A. Jestl) 11-12, onsd. og torsd.
18-19 (J. Kruk).

Udenfor kontortid træffes præsterne på
tlf. (01) 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.

Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl.
10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe
(dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl.
17.00 engelsk messe, Sct. Annæ Hjem:
Kl. 10.30 Dragør, Rønne Allé 15, kl.
9.00.

Torsdage: Kl. 19: Gudsmoders aftenmes-
se med novenebøn.

Tirsdag d. 1. kl. 9.45: Skolemese i
huskapellet. Kl. 19.00: Menighedsråds-
møde i den lille sal.

Onsdag d. 2. kl. 14.00: Messe i
huskapellet og derefter Ældres Klub i den
lille sal.

Torsdag d. 3. kl. 15-16.30: Tilbedelse i
Sct. Elisabeths kapel, Ove Billesvej 6.

Fredag d. 4. kl. 9.45: Skolemese i kirken
kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Lørdag d. 5. kl. 9.00: Øver firmanderne i
kirken.

Søndag d. 6. kl. 9.30: Møder firmanderne
i præstegården. Kl. 10.00: Højmesse,
hvor 14 unge vil modtage firmelse-
sakramentet ved biskop Hans L. Marten-
sen. Derefter reception i salen under
kirken.

Tirsdag d. 8. kl. 17-19 Fuglereden. Kl.
19.30 Økumenisk gudstjeneste i Købner-
kirken (Baptistkirken) Lærdalsgade 5,
2300 S. Efter gudstjenesten er kaffebor-
det med et kort foredrag. Alle fra
menigheden er hjertelig velkommen.

Onsdag d. 9. kl. 15-17: Bikuben.

Lørdag d. 11. kl. 10.00 børnenes 1.
skriftemål (som var til 1. kommunion
sidste år!)

Tirsdag d. 15. kl. 9.45: Skolemese i
huskapellet.

Onsdag d. 16. kl. 14.00: Messe i
huskapellet derefter sammenkomst for
Ældres Klub i den lille sal.

Torsdag d. 17. kl. 20.00: Aften for
voksne. Emnet: »Ordensfolk og præster,
hvad er det egentlig for mennesker« ved
Sr. Hildegard Madsen og Pater J. Kruk.
Alle er velkomne!

Fredag d. 18. kl. 9.45: Skolemese i
kirken.

Søndag d. 20. Valg til menigheds- og
pastoralråd i den store sal under kirken
fra kl. 9.00-13.30 og fra kl. 18-18.30.

Tirsdag d. 22. kl. 17-19: Fuglereden.

Onsdag d. 23. kl. 14.30-17.45: Bikuben i
Dragør.

Tirsdag d. 29., kl. 9.45: Skolemese i
huskapellet og derefter Ældres Klub.

Religionsundervisning for børn i præste-
gården: Hver onsdag kl. 16-17 undtagen
onsdag den 16. (Dronning Margrethes
fødselsdag).

Hver tirsdag kl. 19.30 øver sangkoret i den
lille sal.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade
28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.

Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im
Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der
St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopen-
hagen. Nach jedem Gottesdienst findet
ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to
the English-speaking Catholic Communi-
ty of Copenhagen. Ministry Center. Vor
Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730
Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebration in English.

Sunday:

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730
Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle
2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27,
2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.

Saturday Evening:

Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616
Kbh. V.: 6:00 p.m.

Wednesday Evening:

Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A,
3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. (01) 32 71 78.

Ogni domenica alle ore 12 messa in lingua
italiana nella cappella interna presso la
chiesa di Santi' Agostino, Jagtvejen 183,
Kbh. Ø. Ingresso attraverso il cortile.

Odense, Århus, Ålborg:

Messa in italiano una volta al mese:
rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze świąte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2,
2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele
miesiaca o godz. 11.30 w kościele św.
Anny/Amager/oraz w sobote przed
pierwsza niedziela kazdego miesiaca o
godz. 16.00 w kościele św. Ansgara,
Bredgade 64.

Møder og arrangementer

Katolsk Radio- og Fjernsynsklub

for Storkøbenhavn afholder sin årlige gene-
ralforsamling onsdag d. 16. april 1986 kl. 20
i Sct. Ansgars Kirkes menighedssal, Bred-
gade 67 A, København.
Dagsorden iflg. vedtægterne. Efter general-
forsamlingen er der bingo-spil.

Det sker på Magleås:

Skærtorsdag d. 27.3. til Påskemandag
d. 31.3.

Påskerefugium under ledelse af pater Anton
Dekkers S. J. og pater August Ziggelaar
S. J.

Fredag d. 4.4. til søndag d. 6.4.

Pastoralenhedskursus fra DUK.

Fredag d. 11.4. til lørdag d. 12.4.

Sankt Joseph Skole fra Ringsted holder
kursus.
Fredag d. 18.4. til lørdag d. 19.4.
»Gentofte Børnevenner« holder kursus.

Niels Stensen - eller:

Hvad er et geni?

Af F.J. Billeskov Jansen.

Nedenstående foredrag blev holdt på Magleås søndag den 23. februar efter de nordiske biskoppers åbning af Stensen-året med en pontifikalmesse i Skt. Ansgars kirke i København.

Skal vi søge efter en definition af geniet, skal det nok være i retning af dette: et individ, hos hvem er forenet et stort antal fremragende egenskaber. Og som er forbundet således, at disse kvaliteter på ny, overraskende måder arbejder sammen.

Tænker vi nu på den danske Niels Stensen, som fødtes 1638 og døde 1686, så kan vi konstatere, at han i sit sansesystem, sit intellekt og sit følelsesliv har ejet sådan styrke, som sikkert kun har eksisteret hos meget få i menneskeheds historie.

Et skarpt øje

Lad os begynde med de fysiske anlæg. Niels Stensen var, ved vi, som lille skrøbelig af helbred og deltog ikke i børnenes leg i det indre København, hvor hans far havde et blomstrende guldsmedeværksted. Stensen var vistnok ikke senere meget plaget af sygdomme, men var heller ikke robust nok til at modstå de fysiske afsavn og strabadser, som han af religiøse grunde pålagde sig selv i sit senere liv; Stensen døde som 48-årig.

Som student kastede han sig over medicinen, i første række anatomen, som florerede ved Københavns Universitet. Herunder viste hans eminente fysiske færdigheder sig. Fra Stensens tidlige forskningsrejser, da han var lidt over 20 år, imponerede han alle ved den manuelle færdighed, hvormed han udpræparerede kirtelgange og muskelfibre, ligesom den præcision, hvormed han med øjet opfattede legemets mindstede.

Hans lærer og ven Ole Borch, som studerede i Leyden med ham, skrev hjem, at Stensen »har et ualmindeligt skarpt øje for nære genstande«. Da Stensen i Leyden dissekerede et fårehoved, løsnede han øjenlåget, fjernede den ydre hud, og da han holdt den indre op for lyset,

opdagede han tårevædsken i de mange små kar, som fra tårekirtlen udmunder på lågets indre flade.

Intellektuel redelighed

Men færdigheden i at se stod i tjeneste hos forskerens evne til at indse, øjeblikkelig, at tårernes funktion simpelthen var at holde øjet fugtigt – og det havde ingen tidligere tænkt sig. Man troede, at tårerne kom fra hjernen, der trak sig sammen som følge af sorg og derved pressede vædsken ud igennem nerverne! Det var altså anatomens sikre hånd og skarpe øje, som førte ham til de iagttagelser, hvis rækkevidde hans induktive tanke straks åbenbarede for ham, således opdagelsen af ørespytkirtlens udførselsgang til mundhulen og påvisningen af, at hjertet er blot og bart en muskel.

Efter et ophold i København kom Stensen 1664 til Paris, hvor filosofien og naturvidenskaberne var præget af den store Descartes; han var død 1650; men for enhver forsker var det afgørende at tage stilling til hans *Discours de la méthode*, fra 1637, året før Stensens fødsel, og den lige udgivne syntese, *De homine*, *De l'homme* (1664).

Descartes var spekulatonsmand, Stensen empiriens mand. For Descartes gik tanken, hypotesen, forud for undersøgelsen af enkeltheder. Stensen skrev allerede i sin optegnelsesbog, *Chaos*, fra 1659, hvor han havde læst Descartes' *Discours*, at »i fysiske sager er det bedst ikke at binde sig til nogen videnskab, men at ordne alle enkeltheder af hvad der kan iagttages i bestemte rubrikker og heraf på egen hånd at uddrage om ikke andet så dog en delvis sikker erkendelse«.

For at forklare, hvorledes menneskets sjæleliv, der foregik i hjernen, stod i kommunikation med le-

gemet, havde Descartes doceret, at forbindelse skete, via blodets finere dele, i glandula pinealis, en meget lille kirtel, epifyse, på mellemhjernens bagste del. Stensen holdt i Paris et epokegørende foredrag om hjernens anatomi, *Discours sur l'anatomie du cerveau* (trykt 1669), hvori han afviste Descartes' hypotese.

Fra februar 1666 var Stensen i Italien. Som gæst hos storhertugen af Toscana, med bolig i Palazzo Vecchio i Firenze, fejrede Stensens intelligens sin største triumf. Det er forskerhjernens ypperste gerning at sammenføje vidt adskilte verdener. I Firenze fik Stensen forelagt en kæmpehaj, lat. squalus. Medens han undersøgte hajens anatomi, fik han forevist nogle genstande af sten, der var fundet på Malta, og som lignede hajtænder. Stensen konstaterer, at genstandene må være hajtænder, som er blevet forstenede; han slutter, at dette må være sket i havet og drager den videre konsekvens, at Malta altså en gang må have været dækket af hav.

Med disse slutninger gør videnskabsmanden springet ud fra anatomen, hvor iagttagelsen begyndte, ind i en ny videnskab, som ikke eksisterede, men hvis grundlægger han skulle blive. Eller rettere tre nye videnskaber: geologien, palæontologien og krystallografien, hvis principper han udviklede i bogen *De solido intra solidum naturaliter contento*, som udkom 1669 og som allerede 1671 oversattes til engelsk. Den har da, omend i det skjulte, bidraget væsentlig til de nævnte videnskaber definitive etablering.

Beundret i dag

Omkring Stensens dødsdag, den 25. november 1986, udsendes på engelsk, et større skrift om Niels Stensens videnskabelige indsats, redigeret af Jacob E. Poulsen og Egill Snorrason. Sidstnævnte kommenterer Stensens illustrationer til originaludgaverne. Harald Moe behandler Stensens kirtelstudier, Troels Kardel musklerne, herunder hjertet, Ole J. Rafaelsen hjernen,

Arne Noe-Nygaard de geologiske og mineralogiske videnskaber. Værket bekoster af Niels Steensens Hospital (Steno Memorial Hospital) og udsendes verden over.

Alle nævnte læge- og naturvidenskabelige forskere vidner, at enhver ny fordybelse af Stensens indsats øger beundringen for hans geni. Alt hvad hans sanser og intellekt tager fat på, bliver til fundamentale observationer og konklusioner.

Klogskab og beskedenhed

Men så Niels Stensens følelser, det hjerte som han selv så var et bundt muskler? Måske kan man sige, at det lige nævnte værk har noget herom i en indledende biografi ved mig. Set i lyset af tidsalderens egen psykologi, fremragende formuleret af Descartes i hans »Sjælens passioner«, *Les Passions de l'ame* (1649) vil jeg først pege på den selvagtelse, *générosité*, der findes hos den som kender sit værd, og som derfor har respekt og overbærenhed over for alle andre.

Da Stensen i Montpellier demonstrerede sin opdagelse af ørespytkirtlens udførselsgang, ductus Stenonianus, noterede en engelsk anatom, Martin Lister, sig, hvor behændigt det blev gjort, og hvor han måtte beundre »den klogskab og beskedenhed, Stensen lagde for dagen; den fremstod så meget stærkere på baggrund af en tilstedeværende fransk doktor og professors uforvarende opræden«. Men da en nederlandsk anatom, Blasius, på tryk forsøgte at tilvende sig Stensens opdagelse af samme kirtelgang, behandlede Stensen ham med udsøgt foragt: »Hvis jeg ikke var sikker på, at jeg selv har vist ham den, ville jeg af hans beskrivelse slutte, at han aldrig havde set den«.

Generositeten er hos Descartes en særform af forundring (l'admiration) forbundet med beundring, som forskeren Stensen allerede 1659 udtrykker således, at »de folk synder mod Guds storhed, som ikke selv vil betragte naturens værker, som nøjes med at læse herom og danner sig derved indbildte forestillinger derom«. Herfra går vejen til Stensens ord om den menneskelige skabning, som er bygget over Thomas Aquinas' tre trin i gudserkendelsen, hvis yderste grænser er at erkende Gud som

uerkendelig: quod sciat se Deum nescire. Hos Stensen: pulchra quæ videntur, pulchriora quæ sciuntur, longe pulcherrima quæ ignorantur.

Der går en vej fra Stensens videnskabelige principper til den omvendelse til katolicismen, som skete under hans ophold i Firenze. Som han i forskningen kun troede på erfaringen, gjorde det afgørende indtryk på ham, da han mente at erfare, at katolikker moralsk stod over protestanter, ja at en katolik ville give sit liv, hvis det kunne overbevise Stensen om hendes tros sandhed.

Da Stensen derefter, rystet, oplevede, som Pascal, at troens sikkerhed bemægtigede sig ham, konverterede han i november 1667, og efter et ophold i København, blev han katolsk præst og missionær. Han satte nu, stadig som Pascal, sin høje forstand i missionens tjeneste. Kernen heri er endnu en gang erfaringen. Det er de troendes livsvandel, der beviser eller afkræfter deres tros sandhed.

Livet som vidnesbyrd

Til sin tidligere ven, den jødiske Spinoza, skriver han: »Livets hellighed beviser lærens sandhed«, *Doctrinae veritatem vitae sanctimonia demonstrat*. Og med sit eget levned, i evangelisk fattigdom og gudhengivenhed, ville han som gejstlig overbevise sine omgivelser om sin tros autenticitet.

Vidnesbyrd om den 21-årige Niels Stensens fromme forhold til Guds skabning og dermed til videnskaben om naturen findes i hans latinske optegnelsesbog, *Chaos*, som i uddrag blev trykt i Stensens *Epistolae*, 1952. Stensens notater heri fin-

des nu i (dansk) oversættelse, ved H.D. Schepe-lern, trykfærdige og kan forhåbentlig udkomme til 300-årsdagen. Et endnu større foretagende er en næsten fuldstændig dansk oversættelse af Stensens breve, på tysk, fransk, italiensk og latin (i samme udgave, *Epistolae I-II*, 1952). Men her mangler desværre stadig penge til trykning.

Salig? - Hellig?

Ved 300-året for Niels Stensens fødsel opstod tanken om at glorificere ham. 1953 overførtes hans jordiske rester fra krypten i San Lorenzobasilikaen i Firenze, til et lille kapel i selve kirken. 1974 offentliggjorde pavestolens *Sacra congregatio pro causis sanctorum*, ved sit *Officium historicum hagiographicum* en bog, *Positio*, på næsten 1200 sider, om forudsætningerne for Stensens salig- og helgenkåring.

12. januar 1984 har pave Johannes Paul II erklæret det for bevist, at Niels Stensen i sit liv heroisk har øvet de teologiske dyder tro, håb og kærlighed til Gud og næsten og desuden kardinaldyderne klogskab, retfærd, mådehold og styrke i overensstemmelse med kravene til saligkåring. Stensen kan hermed betitles ære-værdig, *venerabilis*, før han, efter nye overvejelser, som *beatus* kan påkaldes i visse kirkelige provinser, som f.eks. Danmark og Nordtyskland. Derefter kan en ny, grundig proces tage fat, før han muligvis kan erklæres hellig, *sanctus* og da påkaldes overalt i den katolske kirke.

Helgen eller ej, vi bøjer os i forundring og beundring for Niels Stensens skarpe blik, hans geniale evne til at drage konklusioner af det sete og hans karakters sjældne renhed.

Maleri på Fredensborg Museum. Foto: Knud Kluge.

Den nordiske bispekonferences forårsmøde på Magleås

Hovedemnerne på mødet d. 16.-23. februar var ungdomsarbejdet og forberedelsen af bispesynoden om lægfolket i 1987

Biskop Gran, Oslo.

Med biskop Gran, Oslo, som ordstyrer drøftedes arbejdsrapporten (lineamenta) om den kommende bispesynodes tema, *lægfolkets rolle i kirken*. Ifølge biskopperne har spørgsmålet om lægfolkets plads og opgaver i kirke og verden vakt stor opmærksomhed i deres bispedømmer. Som forberedelse til synoden skal disse spørgsmål nu behandles sammen med lægfolket. Den nordiske Bispekonferences repræsentant ved den kommende synode bliver biskop Schwenger.

Ved mødets åbning blev den nye apostoliske pronuntius, ærkebiskop Henri Lemaire budt velkommen. Under et besøg i nuntiaturet fejredes den 90-årige biskop Suhr, konferencens første formand siden dens oprettelse.

Ungdomsarbejdet

Præster og lægfolk, der er medansvarlige for det kirkelige ungdomsarbejde i Norge, Sverige og Danmark, deltog i samtalen

om erfaringer og opgaver i både ungdomsarbejde og katekese. Ungdommens åbenhed og de vanskeligheder, den møder i det sekulariserede miljø, blev drøftet. Biskopperne takkede de unge og deres ungdomspræster for deres indsats og understregede på ny vigtigheden af de kateketiske retningslinjer fra 1982.

Byggeprojekter

Sammen med forretningsførererne for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk, prælat Walf gennemgik biskopperne de næste fem års byggeprojekter, som Bonifatiuswerk vil yde støtte til. Flere steder har det voksende antal indvandrere gjort betydelige udvidelser af bygninger nødvendigt. Andre steder trænger ældre menighedsbygninger til restaurering.

I de forløbne fem år er mange menigheder blevet hjulpet af Bonifatiuswerk ved indretningen af gudstjenesterum eller lokaler til andet kirkeligt arbejde. Prælat Walf gjorde dog opmærksom på, at der i fremtiden ikke altid kan regnes med så store tilskud.

U-landshjælp

Biskop Verschuren, Helsinki, aflagde rapport over de nordiske bispedømmers fælles U-landsprojekter. (fasteaktionerne m.m. red.) Man vedtog som aktion for 1987 at støtte udviklingshjælp for ældre

og handicappede, bl.a. i Indien.

Fælles nordisk præsteseminar

Biskop Brandenburg, Stockholm, berettede om sine planer om at oprette et pastoral-seminarium for uddannelsen af svenske præstekandidater i Stockholm, hvortil også kandidaterne fra de øvrige nordiske bispedømmer skulle have adgang. Ideen vandt

biskoppernes bifald. Som bekendt er indtil videre samtlige præstekandidater fra Norden nødt til at læse i udlandet.

Verdenskirke

Den nordiske Bispekonference ser det som en af sine opgaver at vedligeholde kontakten med verdenskirken. Der forelå rapporter fra flere møder, som medlemmer af Den nordiske Bispekonference hav-

de deltaget i: Bl.a. De europæiske bispekonferences 6. fællesmøde og den 2. verdenskongres om sjælesorg blandt indvandrere i Rom.

Biskop Martensen fortalte udførligt om forskellige økumeniske initiativer, bl.a. det såkaldte Lima-dokument angående dåb, eukaristi (en fælles liturgi, godkendt af lutheranere, anglikanere og orthodoxe, vedtaget i Lima, Peru. red.) og embede, samt erklæringen »Enhed forude« af den blandede katolsk/lutherske studiekommision (hvis ene formand er biskop Martensen, red.)

Bispesynoden i Rom

Biskop Gran var de nordi-

ske bispers repræsentant ved den ekstraordinære bispesynode, der i november 85 skulle vurdere konciletets virkning. Han berettede udførligt om synodens forløb og dens resultater. (omtalt i »k.o.« nr. 5). Synodens slutdokument vil blive oversat og offentliggjort i alle bispedømmer.

Steensen

Bispekonferencen sluttede festlig med en gudstjeneste i Københavns Skt. Ansgars kirke for at markere åbningen af Niels Steensen-året, i 300-årsrets for hans død i Schwerin.

Som ny formand for Den nordiske Bispekonference, valgtes biskop Verschuren.

Redaktionen har modtaget denne artikel fra biskoppen:

Paven opfordrer til at fremme den økumeniske indsats

Pave Johannes Paul har sendt et brev til præsidenterne for bispekonferencerne i Europa. Det første afsnit indeholder den stærkest tænkelige opfordring til at fremme den økumeniske indsats.

To ukomplette kirker

Det har især vakt opmærksomhed, hvorledes paven betegner den ortodokse og den katolske kirke, som »to traditioner, der er komplementære«. At være »komplementær« i forhold til en anden indebærer både rigdom og mangel: En mangel for så vidt som man har brug for den anden og ikke kan undvære den anden. En

rigdom, fordi man er i besiddelse af værdier, der kan blive af afgørende betydning for den anden.

I denne forstand omtaler paven det komplementære forhold mellem ortodoksi og katolicisme som et kraftfuldt møde, der kan bane vej for en mere fyldestgørende - og sikkert også mere tidssvarende - tolkning af Guds åbenbaring.

I pavens omtale af forholdet mellem katolicisme og protestantisme bruger han et gammelt billede på Kirkens enhed, som alle- rede kirkefædrene anvendte. Johannesevangeliet fortæller om Jesu kjortel, som var uden sammensyning, vævet i ét stykke fra øverst til nederst. Denne kjortel kunne ikke skæres i stykker, uden at den helt og holdent blev ødelagt (jfr. Joh. 19,23-24). På samme måde er det med Kirkens enhed. Den er som et sammenvævet stykke, ét fra øverst til nederst. Paven anvender dette billede i særdeleshed om kirkerne i Europa og om Europas særlige ansvar for kristen enhed. Paven taler om, med yderste energi at fremskynde en økumenisk udvikling mod enhed, som mange kristne under Helligåndens inspiration længes efter. Her er ikke noget spor af økumenisk resignation, og hvis man undertiden hører tale om, at Rom bremser den økumeniske udvikling, så udtaler paven i hvert fald selv det modsatte håb.

Afsnittet af pavens brev lyder i sin helhed således:

Europas særlige betydning

»Europa har en særlig betydning for Kirkens historie og for evangeliets gradvise fremgang i verden, som begyndte allerede i apostolisk tid. De vanskeligheder, som Europa nu møder, må anspore de kristne til at samle deres kræfter, besinde sig på deres oprindelse og give nyt liv til de ægte værdier, som skabte grundlag for kontinentets åndelige enhed og gav næring til den civilisationens ild, som har draget så mange nationer verden over.

Europas kristne civilisation har sine rødder i to gamle traditioner, som har udfoldet sig i en århundredlang udvikling med særlige men også komplementære træk, nemlig den latinske tradition og den orientalske tradition; de har hver deres egne teologiske, liturgiske og asketiske særpræg, men hver især er de også betroet den ene åbenbarede sandhed i dens udtømmelige rigdom. For én Ånd er deres inspiration, de har én oprindelig kilde, ét endeligt mål. Da der i århundredernes løb er sket et smerteligt brud mellem øst og vest - et brud, som kirken den dag i dag lider under - er genoprettelsen af enhed en særlig uopsættelig forpligtelse, således at »Kristi brud«s skønhed må fremstå i al sin glans.

Netop fordi de to traditioner er komplementære, er de - taget hver for sig - på en vis måde ufuldkomne. Det er i et møde og ved en indbyrdes samstemmighed af disse to, at de gensidigt kan fuldkommengøres og tilbyde en mere fyldestgørende tolkning af »den hemmelighed, der har været skjult igennem alle tider og slægter, men nu er blevet åbenbart for hans hellige«. (Kol. 1,26).

Europa er desuden det kontinent, hvor den anden sønderrivning af »den usyede kjortel« - den protestantiske reformation - fandt sted. Det er indlysende for enhver, at en sådan splittelse udgør en alvorlig hindring for bestræbelserne for evangelisering i den moderne verden. Hver og én må derfor sætte al sin energi ind for den økumeniske sags tjeneste, for at udviklingen mod enhed ved alles indsats ikke går i stå, men bliver fremskyndet, sådan som de mest brændende kristne under Helligåndens inspiration jo længes efter. Europa er hjemsted for disse religiøse splittelser; derfor er det på en særlig måde Europas forpligtelse så hurtigt det er muligt at søge de bedste egnede midler til overvinde af disse splittelser. Og jo bedre samordnet denne stræben mod enhed er, des mere virkningsfuld vil den blive«.

Johannes Paul II
(Vatikanet, 2. januar 1986)

Valg til pastoralrådet og til menighedsrådene

Valgkalender

Fredag d. 28. marts: Sidste frist for valgstyrelsen og menighedsrådet for afgørelse af klager over kandidatopstilling.

Sidste frist for meddelelse fra valgstyrelsen til klager om hvilken afgørelse, der er truffet af valgstyrelsen eller menighedsrådet med oplysning om ankenmulighed.

Sidste frist for pastoralenhedens og SV's afgørelse af klager over kandidatopstilling med oplysning om ankenmulighed. Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (lægfolk) fra pastoralenhedens

valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for pastoralenheden samt til bispeskontoen.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (præster og søstre) fra SV til menighedernes valgstyrelser inden for området.

Stiftets valgstyrelse sender materiale til brevfafstemning til valgstyrelsen.

Yderligere materiale til brevfafstemning kan rekvireres fra bispeskontoen.

Mandag d. 31. marts: Sidste frist for indsendelse af klager til stiftets valgstyrelse over afgørelser truffet af såvel pastoralenhedens valgstyrelse som lokale valgstyrelser og kla-

ger til biskoppen over afgørelse truffet af de lokale menighedsråd.

Lørdag d. 5. april: Sidste frist for fremlæggelse af endelig kandidatliste.

Afstemning pr. brev kan finde sted fra lørdag den 5. april til lørdag den 19. april.

Mandag d. 14. april: Sidste frist for udsendelse af forlæg til stemmesedler fra bispeskontoen til menighedens valgstyrelse.

Sidste frist for bispeskontoen til udsendelse af formularen til valgbetretning og valgresultat til pastoralenhedernes og menighedernes valgstyrelser.

Pater Zdunek Csr fylder 50 år og har 25 års præstejubilæum

Wladyslaw Zdunek Csr, der er sognepræst i Nyborg og Assens fylder den 26. marts 50 år. Han er født i 1936 i en lille by uden for Krakow. Fra søskendeflokken blev også pater Zdunek's broder verdenspræst; han fungerer i Wien.

Wladyslaw Zdunek studerede på redemptoristernes præsteseminarium i Tuchow og blev derfra præsteviet den 27. august 1961. Herefter fulgte en periode som folkemissionær i Polen, hvor han især beskæftigede sig med ungdomsarbejde. Resultatet af dette arbejde blev bl.a. 20 nye præster. Sognepræsten i Skt. Albani Kirke i Odense, pater Jerzy Gorowsky er en af dem. Senere opholdt Zdunek sig også en tid i England.

10 år i Danmark

Wladyslaw Zdunek har doktorgrad i psykologi fra det katolske universitet i Lüblin. De sidste år inden sin afrejse til Danmark virkede han som ungdoms- præst i Clewity. For ti år siden begyndte han præstegerningen i Danmark, først med en kort periode på Amager, hvor han med stor dygtighed lærte sig det danske sprog. Herfra gik

vejen til Odense som præst for den polske gruppe.

For ca. 6 år siden blev han sognepræst i Nyborg, hvor han er meget afholdt af alle, unge som ældre i menigheden. Han har gjort meget for at inddrage de unge i kirkens liv, og de ældre giver han impulser i kirkens lære, bl.a. ved de månedlige bibelkredsmøder, som følges af en fast skare.

Da den katolske menighed i Assens blev overtaget af redemptoristerne, tilbød Zdunek tillige at passe denne menighed. Dette arbejde har han udført med stor energi og verdensklog følsomhed og nyder alles respekt og taknemmelighed for en indsats, der bærer os godt igennem hverdagen.

Pater Zdunek er følgende en meget afholdt retraceleder både for søstre og for de polske præster i

Vesteuropa. Størstedelen af sine ferier leder han endvidere store pilgrimsrejser til bl.a. Lourdes, ligesom en række videnskabelige værker er blevet udgivet igennem universitetet i Lüblin.

Fejres i Assens og Nyborg

Det er således både 50 års fødselsdag, 25 års jubilæum som katolsk præst samt 10 års-dagen for sin ankomst til Danmark, Wladyslaw Zdunek kan fejre ved messen i Vor Frelsers Kirke i Assens søndag d. 6. april. Efter messen er der reception. I Nyborg fejres pater Zdunek af sin katolske menighed ved Stella Maris Kirke, Kristi Himmelfartsdag, torsdag d. 8. maj kl. 10. Efter messen arrangeres en sammenkomst.

Menigheden i Assens og Nyborg

I april beder vi for:

At alle troende må gøre en indsats for at fremme den kristne befrielse ved retfærdighed og kærlighed.

For ungdomsorganisationerne, som arbejder for den tredje verden.

Liturgisk kalender april 1986

1. hvid. Tirsdag i påskens oktav. L.: Ap. G. 2,36-41. Salme 33,4-5. 18-19. 20+22. Rv. 5b: Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Eller: Hallelujal Ev.: Joh. 20,11-18.
2. hvid. Onsdag i påskens oktav. L.: Ap. G. 3,1-10. Salme 105,1-2. 3-4. 6-7. 8-9. Rv. 3b: Eders hjerte glæde sig, I, som søger Herrens hus. Eller: Hallelujal Ev.: Luk. 24,13-35.
3. hvid. Torsdag i påskens oktav. L.: Ap. G. 3,11-26. Salme 8,2a+5. 6-7. 8-9. Rv. 2a: Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. Eller: Hallelujal Ev.: Luk. 24,35-48.
4. hvid. Fredag i påskens oktav. L.: Ap. G. 4,1-12. Salme 118,1-2+4. 22-24. 25-27a. Rv. 22: Den sten, bygmestrene forkastede, er blevet hovedhjørnestenen. Eller: Halleluja. Ev.: Joh. 21,1-14.
5. hvid. Lørdag i påskens oktav. L.: Ap. G. 4,13-21. Salme 118,1+14-15. 16ab-18. 19-21. Rv. 21a: Jeg vil takke dig, thi du bønhrørte mig. Eller: Hallelujal Ev.: Mark. 16,9-15.
6. hvid. 2. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 5,12-16. Salme 118,2-3. 22-24. 25-27a. Rv. 1: Tak herren, thi han er god, thi hans miskundhed varer evindeligt. Eller: Hallelujal 2. L.: Joh. Åb. 1,9-11a. 12-13. 17-19. Ev.: Joh. 20,19-31. Gl. Cr. Påskens pf. I. (III Ps).
7. hvid. Mandag i 2. uge i påsken. Johannes Baptista de la Salle, præst (†1719)(m). L.: Ap. G. 4,23-31. Ev.: Joh. 3,1-8. Påskens pf. (II Ps).
8. hvid. Tirsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 4,32-37. Ev.: Joh. 3,7-15. Påskens pf. (II Ps).
9. hvid. Onsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 5,17-26. Ev.: Joh. 3,16-21. Påskens pf. (II Ps).
10. hvid. Torsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 5,27-33. Ev.: Joh. 3,31-36. Påskens pf. (II Ps).
11. rød. Fredag i 2. uge i påsken. Stanislaus, biskop og martyr (†1079)(m). L.: Ap. G. 5,34-42. Ev.: Joh. 6,1-15. Påskens pf. (II Ps).
12. hvid. Lørdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 6,1-7. Ev.: Joh. 6,16-21. Påskens pf. (II Ps).
13. hvid. 3. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 5,27b-32. 40b-41. Salme 30,2+4. 5-6. 11-12a+13b. Rv. 2a: Herre, jeg ophøjer dig, thi du bjergede mig. Eller: Hallelujal 2. L.: Joh. Åb. 5,11-14. Ev. Joh. 21,1-19. Eller: Joh. 21,1-14. Gl. Cr. Påskens pf. (III Ps).
14. hvid. Mandag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 6,8-15. Ev.: Joh. 6,22-29. Påskens pf. (III Ps).
15. hvid. Tirsdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 7,51-8,1a. Ev.: Joh. 6,30-35. Påskens pf. (III Ps).
16. hvid. Onsdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 8,1b-8. Ev.: Joh. 6,35-40. Påskens pf. (III Ps).
17. hvid. Torsdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 8,26-40. Ev. Joh. 6,44-51. Påskens pf. (III Ps).
18. hvid. Fredag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 9,1-20. Ev.: Joh. 6,52-59. Påskens pf. (III Ps).
19. hvid. Lørdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 9,31-42. Ev.: Joh. 5,60-69. Påskens pf. (III Ps).
20. hvid. 4. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 13,14. 43-52. Salme 100,2. 3.5 Rv. 3c: Vi er hans folk og den hjord, han vogter. Eller: Hallelujal 2. L.: Joh. Åb. 7,9. 14b-17. Ev.: Joh. 10,27-30. Gl. Cr. Påskens pf. (IV Ps). Bededag for præste- og ordensskald. Kirketælling.
21. hvid. Mandag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 11,1-18. Ev.: Joh. 10,1-10. Eller hvid: Anselm, biskop og kirkelærer (†1109). Påskens pf. (IV Ps).
22. hvid. Tirsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 11,19-26. Ev.: Joh. 10,22-30. Påskens pf. (IV Ps).
23. hvid. Onsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 12,24-13,5a. Ev.: Joh. 12,44-50. Eller rød. Georg, martyr. Påskens pf. (IV Ps).
24. hvid. Torsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 13,13-25. Ev.: Joh. 13,16-20. Eller rød. Fidelis af Sigmaringen, præst og martyr (†1622). Påskens pf. (IV Ps).
25. rød. Fredag. Markus, evangelist (f). L.: 1. Pet. 5,5b-14. Ev.: Mark. 16,15-20. Gl. Ap. pf. II. Store Bededag.
26. hvid. Lørdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 13,44-52. Ev.: Joh. 14,7-14. Påskens pf. (IV Ps).
27. hvid. 5. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 14, 21b-27. Salme 145,8-9. 10-11. 12-13a. Rv. 1. Priset være dit navn min konge og min Gud. Eller: Hallelujal 2. L. Joh. Åb. 21,1-5a. Ev.: Joh. 13,31-33a. 34-35. Gl. Cr. Påskens pf. (I Ps).
28. hvid. Mandag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 14,5-18. Ev.: Joh. 14,21-26. Eller rød. Peter Chanel, præst og martyr (†1841). Påskens pf. (I Ps).
29. hvid. Tirsdag i 5. uge i påsken. Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer (†1380) (m). L.: Ap. G. 14,19-28. Ev.: Joh. 14,27-31a. Påskens pf. (I Ps).
30. hvid. Onsdag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 15,1-6. Ev.: Joh. 15,1-8. Eller hvid. Pius V, pave (†1572). Påskens pf. (I Ps).

Stillinger tilbydes

Sct. Joseph Skole Ringsted

søger pr. 1. august 1986 en lærer, som vil være i stand til at påtage sig undervisning i engelsk og pige-gymnastik samt almindelige undervisningsfag i grundskolen i 20 ugentlige timer.

Sct. Joseph skole er en privat, katolsk skole øjet af Sct. Joseph søstrenes ordenssamfund; skolen har et nært samarbejde med Folkekirken, hvorfor en ny medarbejder må have en positiv økumenisk holdning og være indstillet på, sammen med det øvrige lærerkollegium, at deltage aktivt i skolens kristne hverdag.

Skolen har 235 elever fra børnehaveklasse til 10. klasse og 18 lærere.

Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole. Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem Frie Grundskolers Lærereforening og Danmarks Realskoleforening.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skolebestyrer Ole Dam, tlf. 03-61 03 59 eller privat 03-64 52 72.

Ansøgningen stiles til skolens styrelse og sendes senest den 6. april 1986 til skolebestyrer Ole Dam, Sct. Joseph skole, Dagmarsgade 10, 4100 Ringsted.

Sankt Birgitta Skole Maribo

søger pr. 1. august 1986 2 lærere med fuldt timetal.

Der er mulighed for flere kombinationer af fag, herunder dansk (bl.a. i 1. klasse), musik og fremmedsprog m.fl.

Skolen er en selvejende katolsk skole med 300 elever (BH-klasse til 10. klasse), heraf 10% katolikker. Der er 26 lærere ansat og overenskomst mellem Danmarks Realskoleforening og FGL. Afsløning som i folkeskolen.

Vi vil gerne have ansøgere, som foruden deres øvrige kvalifikationer er indstillet på sammen med lærerkollegiet at tegne skolens kristne linje, både i forhold til den katolske og den ikke-katolske del af skolens forældre-kreds og elever.

Yderligere oplysninger gives gerne ved henvendelse til skolens leder, Herluf Eriksen, på tlf. 03-88 02 68 (privat 03-88 10 84).

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes til undertegnede snarest og senest den 1. april kl. 16.00.

Skoleder Herluf Eriksen, Sankt Birgitta Skole, Østergade 61, 4930 Maribo.

Sct. Knuds skole, Fredericia lærer m/k

Der er mulighed for flere fagkombinationer herunder håndarbejde.

Lønramme 13/21/23/24.

Skolen er en selvejende katolsk skole med ca. 110 elever (bhkl. til 10. kl.)

Vi vil gerne have ansøgere, der foruden deres øvrige kvalifikationer har humoristisk sans, er interesserede i pædagogisk udviklingsarb., og er interesserede i sammen med det øvrige lærerkollegium at tegne skolens kristne linje, både i forhold til den katolske del og den ikke-katolske del af skolens forældre-kreds og elever. Ansøgeren skal være personlig kristen.

Ansøgningen stiles til skolens bestyrelse og sendes til undertegnede snarest og senest den 28. april kl. 16.00.

Skoleder Jørgen Braarup, Sct. Knuds skole, Sjølandsgade 50 C, 7000 Fredericia.

Møder og arrangementer

Forårskoncert i Sakramentskirken

Som afslutning på vinterens foredragsrække afholder vi forårskoncert i kirken tirsdag d. 1. april. Koncerten finder sted i forbindelse med en messe, som begynder kl. 19.00.

Medvirkende: Imedgard Thorvaldsson, mezzosopran Knud-Erik Kengen, orgel.

Årsmøde

Foreningen af katolske Børnehaver afholder årsmøde d. 11. og 12. april i Skt. Hedvig-søstrenes børnehaver i Kolding. De katolske børnehavers bestyrelser og personale, såvel som katolske pædagoger i andre institutioner indbydes. Henvendelse til børnehaveleder Ulla Roed, Kolding - tlf. 05-52 94 38.

Firmelse i Sct. Ansgars Kirke

Som hvert år meddeler biskoppen også i år til pinsø firmelsens sakramente. Forberedelsesundervisningen foregår følgende dage:

Lørdag den 19. april kl. 10-12

Tirsdag den 6. maj kl. 19-21

Medbring venligst dåbsattest. Skulle der være menighedsmedlemmer fra andre sogne, der ønsker at modtage sakramentet her i Sct. Ansgar, bedes de forinden kontakte deres egen sognepræst.

Selve festmessen, under hvilken biskoppen meddeler firmelsens sakramente er pinsedag den 18. maj kl. 10.00.

D. Timmermann.

Økumeniske Retræter på Øm

Retrætegruppen i Det Økumeniske Center, Århus, indbyder også i år til to retræter med Margareta Melin, Margareta Melin er medlem af den lutherske kirke i Sverige, cand.theol. og mor til 5 børn. Hun er en kendt forfatter og afholdt retræteleder. I Danmark er hun mest kendt for sin bønnebog: »Jeg vil tale med Gud«.

1. retræte: fra mandag den 14. april eftermiddag til torsdag den 17. april formiddag. Pris: 475.- kr.

2. retræte: fra mandag den 18. april eftermiddag til søndag den 20. april eftermiddag. Pris: 350.- kr.

Hver deltager får sit eget værelse. Dette og den smukke natur omkring Ømborgen vil være en hjælp til at finde ind i stilheden.

På begge retræter er P. Gottfried Grünwald S.J. ansvarlig for liturgien og står til rådighed for samtaler.

Tilmelding sker med depositum på 200.- kr. (med check eller på giro 4099222) til Det Økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N.

DUK-kalender

St. Bededagskursus den 24.-27.4. 86 på Ømborgen. For alle ledere på DUK's sommerlejr i 1986. Kurset er gratis. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde - DSB 2. kl.

Tilmelding senest den 7.4. 86.

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Ømborgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet

Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Telefon 01-20 63 63

Nye indtryk fra Indien!

Som tidligere annonceret kommer vor landsleder Simone Pedersen til København onsdag den 9. april 1986 og fortæller om sine indtryk af en rejse til Indien i efteråret 1985.

Vi starter som sædvanlig med en fælles-spisning kl. 18 på skolen Institut Sankt Joseph, Dag Hammerskjølds Allé 17, 2100 København Ø.

(Kr. 20 for mad og kaffe) drikkevarer kan købes.

Foredrag ca. kl. 19.30. Kom og vær med til en hyggelig onsdagften. Alle er velkomne.

Tilmelding: 01-22 85 34 Grethe Dohm.

En gruppe af kvinder fra

Danmarks Katolske Kvindeforbund-København.

Retræte

Ældrklubben på »Rygård« indbyder til retræte lørdag den 19. april 1986 fra kl. 9.45 til kl. ca. 17.30.

Kom og vær med, alle er velkomne.

Retræteleder er pastor Czeslaw Kozon.

Madpakke medbringes. Deltagelse incl. kaffe kr. 20.-. Tilmelding, helst skriftligt, til sr. Madeleine Eugenie, Assumptionsklosteret, Bemstorffsvej 54, 2900 Hellerup. El. tlf. 62 05 51 mellem kl. 11 og 11.45 undt. lørdag og søndag.

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris kr. 20.- inkl. kaffe og kage, børn gratis.

Søndag d. 20.4.: Pater Jacob Adams C.s.s.R.: at arbejde på Koføeds Skole.

Diverse

Akut bolignød - igen!

Lærerstuderende søger: værelse, lejlighed, andel, bofællesskab - eller hvad som helst - snarest.

Jakob Dalsgaard Larsen, 01-87 85 61.

Ungt, katolsk par

(praktiserende, engagerede), der venter barn søger omgående

lejlighed

i København. Husleje max. 2000-2500 kr./md. Tlf. 01-54 40 90.

Katolsk Menighedspleje

søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Den nordiske valfart til Lourdes

30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyvrejse til Lourdes.

Pris med fuld pension, på hotel kr. 4.950.-
Særpris for syge og handicappede på Accuil kr. 4.500.-

Valfartspræst: Pater Per Waage o.m.i.
Læger, sygeplejersker og samaritter medfølger. Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41 eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F. Tlf. 01-74 34 15 (9-10).

Kender De tidsskriftet

AVE MARIA

opgiv navn og adresse til

Vor Frue Sekretariat
Munkebakken 15, 4400 Kalundborg
Tlf. 03 - 51 26 76

og modtag gratis prøvenummer.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Riia og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Arkitekt M.A.A.
Massimiliano Falconi

Dagligvej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Salg og service

Aut. elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Nørrethed 31a 8200 Ålborg - 02 23 02 23 11

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik og har kontor på Søborg Hovedgade 94 og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet
NORDISK KULA/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldagers Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandssystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industriejendomme og parceller over 200 millioner kroner.

Ved Guldagers Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Dermed konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

guldager electrolyse

Rypevang 4, 3450 Allerød
(02) 27 31 00

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Tømremester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon (08) 16 26 00

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

National kongres i Cuba

Fortsat fra forsiden

konferenc, nævnte nogle kongresmøder: Den stadig følelige forskelsbehandling af de kristne. Ønsket om at måtte benytte medierne. Retten til en virkelig presse (der eksisterer endnu kun et lille informationsblad »Vida Christiana«, som ikke må uddeles uden for kirkerne). Religiøs opdragelse – dog ikke religionsundervisning i skolerne. Forholdet: kirkeparti. Kirken vil ikke lade sig binde af partipolitikken, men ønsker at medvirke til opbygningen af det socialistiske samfund.

Kongressens slutdokument stiller krav om, at katolikkerne må have lov til at vidne om deres tro – offentligt og ikke blot privat. De bør integreres i samfundslivet. De kristne stemmer overens med det socialistiske samfund på

mange punkter i kampen for social retfærdighed.

En række punkter opregnes, som alle kristne i landet bør tage under overvejelse: Fred og nedrustning, ligelig fordeling af forbrugsgoderne, miljøbeskyttelse, international retfærdighed, en ny verdensøkonomisk og social orden, beskyttelse af liv, forståelse mellem Øst og Vest.

Carlos Mauel de Cespedes udtaler videre, at kirken ønsker en dialog med den marxistisk-leninistiske stat uden dog at opgive sin kristne tro. Man sendte et budskab til paven, hvori de delegerede erklærer deres urokkelige tro og deres lydighed mod verdenskirken. Paven har ifølge biskop Adolfo Rodriguez Herrera accepteret ansøgningen om at indlede en saligkårsproces for den cubanske ordensmand Felix Varela.

De cubanske katolikkers første kongres omfattede 300 delegerede og talrige udenlandske gæster, bl. a. kardinal Pironio, der repræsenterede Vatikanet. Her er et blik ud over forsamlingslokalet, domineret af lægfolk. Foto: KNA:

Leksikon

Urbi - et - orbi velsignelsen

Rom (KIPA) – To gange om året lyser paven fra Peterskirkens loggia, sin velsignelse til »urbi et orbi« (byen og hele jordkloden). Urbi er dativ af Urbs: byen, det romerske riges hovedstad. Orbi er dativ af Orbis, jordkredsen, jorden.

Oprindelsen til denne skik fortæller sig i mørke; men det vides med sikkerhed, at paverne efter deres tilbagekomst fra Avignon, altså i 1378, fire gange om året lyste denne velsignelse.

Det skete skærtorsdag og påskedag fra Peterskirkens loggia, på Kristi himmelfartsdag fra lateranbasilikaens loggia og til Mariæ himmelfart fra loggiaen i basilikaen Maria Maggiore. Denne skik holdt op i 1870, da den italienske stat blev grundlagt og kirkestaten afskaffet. Som protest mod dette skridt trak paverne sig tilbage i frivilligt fangenskab i Vatikanet og viste sig ikke mere for offentligheden uden for deres område indtil 1929. Velsignelsen urbi et orbi blev kun lyst inden for Peterskirken.

Først efter forsoningen mellem kirken og den italienske stat begyndte paverne igen at give velsignelsen inde i Peterskirkens loggia. Første gang skete det under Pius XI i det hellige år 1933.

Næste nummer udsendes den 16. april

Apartheid hindring for fred

Biskopper i Sydafrika går ind for sanktioner

Pretoria (KIPA) – Det sydlige Afrikas katolske biskopkonference har opfordret til økonomiske sanktioner og andre former for passiv modstand mod apartheid-regimet.

Den tiltagende vold i Sydafrika kræver stærkt, at der gøres noget for at afskaffe racediskrimination og slå ind på »vejen til retfærdighed og alle bor-

geres fulde deltagelse i regeringsansvaret«, hedder det i biskoppernes budskab, der er offentliggjort i Pretoria.

»Vi bekræfter vor afsky for apartheid, fordi denne ideologi er i strid med kristendommen og dens lære om den værdighed, som Gud har givet mennesket«, betoner biskopperne. Apartheid er efter

deres mening, den »største hindring på vejen til freden« i Sydafrika. Da kirken skal give »moralske anvisninger« og bør yde sin part til at få løst påtrængende samfundsproblemer, må den overveje forholdsregler, der fører til afskaffelse af apartheidspolitikken, hedder det i skrivelsen.

Jesuiternes nye Ruslandsgruppe

Rom (KIPA) – Jesuitternes generalforsender p. Peter Hans Kolvenbach har oprettet en særlig arbejdsgruppe inden for jesuitterordenen; Gruppen skal beskæftige sig med russiske anliggender. Til leder har han udnævnt den 37-årige tyske jesuit p. Bernd Groth, der arbejder ved det pavelige Gregoriana-Universitets center for marxistiske studier.

Den nye arbejdsgruppe erstatter – dog med et udvidet arbejdsområde – den arbejdsgruppe, som den daværende generalforsender for Jesu Selskab, p. Janssen oprettede i 1952 for den byzantinske ritus. Denne gruppe opløses ved slutningen af dette år.

Det bliver den nye arbejdsgruppes opgave at vække og fremme nye kald inden for jesuitterordenen

til Ruslands-apostolatet. Desuden skal den lede og styrke den særlige uddannelse af de ordensmedlemmer, der arbejder i dette apostolat. Den skal koordinere deres foretagender og udvikle og tilskynde til nye initiativer, der kan gøre Ruslands-apostolatet mere effektivt, hedder det i en meddelelse fra ordenens informations-tjeneste.

Kunstig befrugtning

Fortsat fra forsiden.

enkelte forskers private etiske normer, og det må derfor være stærkt ønskeligt at fastsætte lovregler som hindrer manipulation med menneskeliv.

Vi er enig i, siges det videre, at ingen skal have noget retskrav på at få kunstig befrugtning udført. Forbundet understreger, at der ikke er nogen grund til at se på barnløshed som en sygelig tilstand, som så må afhjælpes på denne måde. Man finder det ønskeligt at

bruge flere midler på at udrede årsagerne til og om muligt afhjælpe barnløshed som alternativ til insemination.

Det er ikke tilfredsstillende at overlade vigtige og principielle etiske vurderinger til den enkelte læge/gynækolog. Her må generelle retningslinier og bredere vurderinger lægges til grund.

Det fælles katolske menighedsblad i Norge, »Broren«, har bragt udtalelsen i februar nummer i år.

kk

Økumenisk ungdomsråd kræver fredskoncil

Wien (KIPA) – Det økumeniske Ungdomsråd anmoder de kristne kirker om at indkalde et økumenisk koncil for fred, retfærdighed og beskyttelse af miljøet. Alt bør forsøges, så dette forehavende lykkes og ikke går i stykker på formelle betænkeligheder.

Således appellerer Øst-rigs økumeniske ungdomsråd, der repræsenterer forskellige kristne konfessioner, til verdenskirkenes konference, der er planlagt for 1990. Dens tema er »Fred, retfærdighed og miljøets beskyttelse«.

Allerede i 1934 opfordrede den lutherske teolog Dietrich Bonhoeffer (som blev henrettet i 1944), til et stort økumenisk koncil for Kristi hellige kirke til sikring og udbredelse af freden. Nu, 50 år senere, konstaterer ungdomsorganisationerne, at det haster med at indkalde til et sådant fredskoncil. Stillet overfor den voksende trussel, som oprustning, uretfærdige økonomiske strukturer og ødelæggelsen af omverdenen udgør, kan vi nok være bekymret for vor personlige og for hele verdens fremtid.

Forholdet til statskirken bliver løsere i Norge

Oslo (KNA) – to tredjedele af nordmændene tror på Gud; 84% ejer en bibel. Men folk bliver mindre og mindre knyttet til den lutherske statskirke, som dog 92% af de ca. 4 millioner nordmænd tilhører. Det fremgår af resultaterne af et rundspørge, som den norske kirkes informationstjeneste har udsendt. De fleste ønsker ikke nogen adskillelse

mellem kirke og stat; 40% er ligegyldige over for kirkelige spørgsmål (blandt de unge 55%).

Samtidig vokser Norges frimenigheder, som også den katolske kirke hører til. Størst stigning havde muslimerne (nu 8.000). Blandt de kristne religionsfællesskaber voksede katolikernes antal hurtigst (1971: 9.700, i år: 17.000). Pinsemenigheden

er den største frikirke med 44.000 medlemmer, dernæst den evangelisk lutherske frikirke med 19.600, den forenede metodistiske kirke med 16.000 medlemmer (de havde dog en lille nedgang i antallet). Baptisterne har 12.600 medlemmer og den ateistiske føderation af humanistisk etik ca. 29.000.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Biskopkontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Girornr. 5 00 14 71, Anagerrstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarain, Ruth Plum, Marie Grandt, Knud Halsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK 4900 Nakskov.

Kirken i Vietnam, side 2
Valgstof bl.a. side 3, 6 - 7 og 12
Jubilæumsår i Danmark, side 5
Fordømmelse og økumene, side 8
Katolsk højskole, side 9

katolsk orientering

Så skal vi til det igen. Søndag den 20. april skal vi vælge nye menighedsråd og nyt pastorat. På midtersiderne bringer vi kandidatlisten til pastoratet.

458 kandidater til menighedsrådsvalg

49 menigheder vælger den 20. april 325 medlemmer til menighedsrådene for de næste fire år. I alt 458 har erklæret sig villige til at lade sig opstille som kandidat. 11 menigheder har såkaldt fredsvalg, idet der er opstillet akkurat det antal kandidater, der skal vælges.

Ved valget i 1978 var der fredsvalg i otte menigheder, i 1982 10 og i år er tallet 11. Fire menigheder, Assens, Grenå, Køge, Ny-

borg, har ved de tre valg haft fredsvalg. I år gælder det følgende menigheder: Skt. Ansgars (København), Johanneskirken (Søborg), Knud Lavard (Lyngby), Assens, Birkerød, Grenå, Kalundborg, Køge, Nyborg, Randers og Åkirkeby.

Selv om der er fredsvalg i en menighed, skal man alligevel møde op på valgda-

gen for at stemme på kandidater til pastoratet. kk

Stor udskiftning i pastoratet

Der vil være mange nye ansigter i det ny pastorat, når det første gang holder møde den 7. og 8. juni i Sostrup. Kun 15 fra det gamle råd har ladet sig opstille. I alt skal 44 lægfolk, søstre og præster indvælges ud af 91 kandidater.

Pastoratets formand,

Ellen Marie Lebahn ønsker ikke at genopstille og begrundet det med, at der må andre til. Hun håber på en foryngelse af rådets medlemmer, og at der især vil blive valgt mange unge ind i det nye råd. Lebahn har selv været med siden synoden i 1969.

Følgende er allerede

valgt som eneste opstillede i pastoratet: John B. Powell (Randers), sr. Angelina Czezka (Næstved), Ib Horup (Hillerød), Jørgen Jørgensen (Helsingør), p. Jørgen Hvuid (Helsingør), p. Czeslaw Kozon (Ordrup), p. Jesper Fich (Frederiksberg) og Damian Nawarecki (Nørrebro).

Biskoppen opfordrer:

Slut op om valget den 20. april

Det er af stor betydning for vor fremtid og for vort fællesskab som katolsk kirke i Danmark, at menighederne slutter helhjerteret op om valghandlingen søndag den 20. april. Enhver menighed, ja hver enkelt troende, må tage det som en alvorlig pligt at slutte op om det kommende valg, så at vi energisk

kan videreføre det, der begyndte med de første valg af pastorat og menighedsråd i 1970.

Ikke mindst håber jeg, at også de unge vil deltage i valget.

Det ny Testamente lærer os jo, at hvert eneste medlem af kirken har sine bestemte gaver og sin særlige funktion til gavn

for helheden, og at ingen må føle sig tilsidesat som unyttig eller overflødig. Det er da også kun ved, at menighedens medlemmer drages aktivt ind i fællesskabets trivsel og vækst, at det bliver muligt at fremme en ægte ansvarsfordeling i kirken.

Ingen gode muligheder bør forsømmes i det med-

ansvar, vi har for at forkynde og virkeliggøre det glade budskab. Måtte Kirkens Herre give, at de kirkelige samarbejdsformer, der allerede har vist deres berettigelse og bestået deres prøve, i voksende grad bliver til fælles gavn fremover.

Hans L. Martensen

Paven udtaler:

Befrielsesteologi er nødvendig

Samtaler med ledende brasilianske biskopper er nu påbegyndt

Rom (KIPA) - Det »brændende spørgsmål«, befrielsesteologi, skulle, efter hvad pave Johannes Paul II har sagt, være et af de emner, der skulle drøftes på et tre-dages møde mellem ledende brasilianske biskopper og paven og nogle af hans medarbejdere.

»Befrielsesteologien er, når den renses for de elementer, der kan forfalske den til alvorlig skade for troen, ikke blot en nødvendig teologi«, sagde paven som optakt til mødet med de brasilianske biskopper.

Paven sagde yderligere, at en stadig dybere overvejelse af befrielsen - på Guds ords og kirkens læremyndigheds grundlag - medvirker til at finde svar på de vanskelige spørgsmål om social retfærdighed, om harmoni i de individuelle, nationale

og internationale relationer, om fred og nedrustning, om frihed og om de fundamentale menneskerettigheder. Paven knyttede hertil ønsket om, at samtalerne med de brasilianske biskopper vil kunne bringe positive elementer ind i en legitim befrielsesteologi.

Disse positive elementer, sagde paven, stammer fra evangeliet, er udarbejdede af kirkens læreembede og præsenteret gennem kirkens sociallære. Han håbede, at de nødvendige voldsomme og dybtgribende reformer med hensyn til retfærdighed og kærlighed gennemføres i Brasili-

en på dette grundlag med de ønskede resultater - uden anvendelse af vold.

Foruden at volden er i modsætning til evangeliet, »skaber den næsten altid de samme uretfærdigheder, som den bekæmper, hvis endda ikke endnu værre og grusommere«.

Fortsættes på bagsiden.

Kardinal Willebrands kommer til Danmark

Højmesse med kardinalen søndag den 20. april i Vor Frue Kirke, Århus.

Lederen af Vatikanets enhedssekretariat, den 76-årige kardinal Jan Willebrands besøger i dagene 19. til 26. april Århus og København. Jan Willebrands holder forelæsninger om økumeni på Århus

Universitet og Københavns Universitet.

Jan Willebrands ankommer til Kastrup Lufthavn lørdag d. 19., hvorefter han flyver videre til Århus. Søndag kl. 10 celebrerer kardinalen højmesse i Vor Frue Kirke, og søndag aften er han i Det økumeniske Center i Århus.

Mandag d. 21. forelæser Jan Willebrands på det teologiske fakultet, Århus Universitet. Emnerne bliver som senere på Københavns Universitet: »Den katolske kirke og den økumeniske bevægelse« og »Den katolsk/lutherske dialog«. Forelæsningerne foregår i det teologiske auditorium kl. 10 til 12.

kk

Dagen efter svarer kardinalen på spørgsmål ved et seminar, som finder sted i

Kardinal Willebrands.

lokale 411 mellem kl. 10 og 12.

Torsdag d. 24. forelæser kardinalen på det teologiske fakultet, Københavns Universitet kl. 10-12. Der er seminar, hvor man kan stille spørgsmål til lederen af Enhedssekretariatet kl. 14-16. Lørdag d. 26. rejser

Fortsættes på bagsiden.

Trues Vietnams kirke med splittelse?

Vietnam (KIPA) - Kirkens situation i Vietnam tilspidnes. Efter at amerikanerne trak sig tilbage i 1975, bliver også Sydvietsnams katolikker undertrykt af det kommunistiske styre, der overtog magten. Et nyt problem er, at man må frygte en splittelse inden for kirken.

I 1983 blev der grundlagt en regimevenlig forening, »Komitéen for de vietnamesiske patriotiske katolikkers Solidaritet«. Den har på sin seneste liste over biskopperne i Vietnam strøget ærkebiskop *Francis Nguyen Van Thuan*, hjælpebiskop for ærkebiskoppen af Ho-Chi-Minh-byen (Saigon).

Det betyder, at komitéen ikke mere anerkender ham som biskop. Han advarede gentagne gange mod en adskillelse fra Rom og mod foreningen. Efter adskillige år i husarrest er *Nguyen Van Thuan* sandsynligvis i fængsel. Det siges, at han behandles med narkotika.

Ærkebiskop *Philippe Nguyen Kim Dien* fra Hue har været i forhør i tre måneder. I et hyrdebrev forbød han sine præster at melde sig ind i foreningen. Under de vietnamesiske biskoppers ad-limina-besøg i Rom i fjor fik kun tre af de 39 vietnamesiske biskopper udrejsetilladelse. *Johannes Paul II* udtalte sin beundring og solidaritet over for katolikkerne i Vietnam. Han overrakte ærkebiskoppen af Hanoi, kardinal *Joseph-Marie*

Trinh Van Can et brev, hvori han opfordrer de vietnamesiske præster til at holde forbindelsen med Rom vedlige, og roste ærkebiskoppens mod og styrke.

Kardinal *Trinh Van Can* forsikrede, at hans lands præsteskab var tro mod paven og ville søge at føre Det andet Vatikanconcils og bispesynodens beslutninger ud i livet i deres land.

Overvågning og diskriminering

De få frie præster og ordensfolk (ca 2000 for 5 millioner katolikker) kan kun udøve deres præstegerning, når de får speciel tilladelse dertil. Ca. 300 præster og ordensfolk sidder i fængsel, omskolingslejre eller husarrest. Katolikkerne betragtes som anden rangs borgere, eller statsfjender. Ordet »katolsk« står i deres papirer. Det formener dem adgang til mange uddannelser og stillinger.

Forfatningen erklærer, at befolkningen har frihed til at tro eller ikke at tro. Men den frihed findes kun på papiret. Og dog er katolikernes antal vokset med to millioner siden kommunisternes magtovertagelse. Kirkerne er overfyldte til gudstjenesterne.

130.000 katolikker døde for deres tro

Lige fra jesuiternes første missionsforsøg i begyndelsen af 1600-tallet er lan-

dets historie præget af kristenforfølgelser. Den 26. juli 1644 halshuggedes den indokinesiske kateket *Andreas*. I 1645 tog forfølgelserne til, og indtil slutningen af 1800-tallet menes 130.000 kristne at have lidt martyrdøden. Vort århundrede har ikke gjort ende på disse tilstande.

1945 kapitulerede Japan. Den demokratiske republik Vietnam udråbtes. De kommunistiske vietminh kæmpede mod det franske kolonistyre.

Dette førte i 1954 på indokinakonferencen i Genève til deling af landet ved den 17. breddegrad. I det kommunistiske Nordvietnam undertrykkes de kristne mere og mere, mens katolicismen blomstrede i Sydvietnam under USAs beskyttelse. I 1975 overtog kommunisterne magten i hele Vietnam. Alle udenlandske missionærer udvistest nu. Alle skoler, studenterkollegier, vajsenhuse, hospitaler og kirker blev statsejendom.

Søndagsgudstjenesten måtte holdes mellem fire og fem om morgenen, så de troende kunne komme på søndagsarbejde til ære for Ho-Chi-Minh. Festgudstjenester og valfarter blev forbudt. Det samme gjorde al religiøs aktivitet uden for kirkerne. Tiderne og varigheden for gudstjenesterne bestemmer staten. Præsten *Le Van Cau* blev f. eks. interneret, fordi han fejrede julen.

1983 blev den regimevenlige katolske forening -

Siden 1600-tallet har Vietnams historie været præget af kristenforfølgelser og krige. Billedet viser partisanstyrker i nærheden af en landsby fra den seneste krig i 70-erne.

efter kinesisk forbillede - grundlagt.

Vil bryde med Rom

Vuong Dinh Hai, en præst inden for denne bevægelse henviste til de forbedrede vilkår for katolikkerne. Det er muligt for enhver katolik at bringe sin religion i overensstemmelse med en indsats for opbygningen af et socialistisk samfund. Vietnams biskopper er skeptiske over for denne forening. De anser den for en politisk organisation, som vil splitte kirken ved hjælp af en misforstået patriotisme. Hensigten, mener de, er at bryde kirkens

forbindelse med den vestlige verden og Rom. Biskopperne forbyder præsterne at indtræde i disse foreninger. Staten bebrejder katolikkerne mangel på fædrelandskærlighed.

Jeg må følge min kirkes lov

Ærkebiskoppen af Hue, *Philippe Nguyen Kim Dien* er aktiv modstander af »Komitéen for vietnamesiske patriotiske katolikkers Solidaritet«. Fra april til oktober blev han forhørt af den hemmelige sikkerhedstjeneste. Han kaldte disse forhør for »arbejds-møder med det hemmelige politi«. Han takker i sit hyrdebrev af 17. oktober 1984 de troende for deres deltagelse og bøn, som har givet ham styrke til at finde de rette ord.

På spørgsmålet: »Hvad begrundes De Deres modstand mod Komitéen med?«, svarede han: »Med kongregationens instruktion for præsteskrabet, den 8. marts 82, hvori der forbydes de gejstlige at være politisk aktive og at grundlægge eller være medlemmer af fagforeninger eller politiske foreninger«.

Efter at politiet erklærede disse instrukser for at være i modstrid med statens love, svarede biskoppen: »Jeg må holde mig til kirkens love. Jeg kan ikke handle anderledes. Når verdens love er i modstrid med Guds og kirkens love, må jeg som apostle og martyr til alle tider adlyde Guds ord mere end menneskers. Få dage senere blev *Kim Dien* sat i husarrest.

Katolikker i Sydkorea beder for demokratisk frihed

»Rosenkrans-revolutionen« fra Filippinerne som forbillede

Seoul (KIPA) - Sydkoreas politiske oppositions krav om, at præsident *Chun Dou Hwans* regering skal gennemføre en forfatningsreform. Kravet er støttet af cirka 600.000 af landets katolikker med en novene (ni dages bøn i en bestemt intention, red.), der havde den philippinske »rosenkransrevolution« som forbillede.

Ved novenens begyndelse erklærede lederen af

»Justitia et Pax«-kommissionen i Sydkorea, *Leg Don-Myong*, at kirkens rolle i forbindelse med den philippinske præsident *Marcos'* afsættelse skulle tjene som forbillede for kirken i Sydkorea.

Leg beskyldte regeringen i Sydkorea for at holde cirka 1.000 personer fængslede af politiske grunde og forlangte, at de blev frigivet. Desuden krævede han pressefrihed

Katolsk voksendåb i Sydkorea, hvor kristendommen de senere år har vundet betydeligt frem. Alene i 1983 konverterede 140.000 sydkoreanere, hvoraf 80 procent var voksne. Foto: KNA.

og en ændring af forfatningen. På grund af korrupsionen, der er udbredt i landet, og militærets indblanding i politikken, be-

står der efter »Justitia et Pax«' mening »forbløffende ligheder mellem Filippinerne i går og Sydkorea i dag«.

Den vietnamesiske patriotiske kirke afviser ærkebiskop, der er tro mod Rom

Ho-Chi-Minh-Byen (KIPA) - I Vietnam er ærkebiskop *Francis Nguyen Van Thuan* blevet slettet på den nyeste bispeliste fra Foreningen af katolske patriotiske Vietnamesere. Denne forening står regeringen i Vietnam nær.

Foreningen vil ikke mere anerkende ærkebi-

skop *Nguyen-Van-Thuan*, fordi han er tro mod Rom og flere gange har udtalt sig imod foreningen for katolske patriotiske vietnamesere, som er grundlagt af regeringen. Pave *Johannes Paul II* har fornylig offentligt rost ærkebiskoppen for hans mod og styrke.

Biskoppen taler libanesiske asylsøgeres sag

I et brev af 16. marts stilet til justitsminister Erik Ninn Hansen, Direktoratet for Udlændinge og Flygtningenævnet anmoder biskop Martensen de myndigheder om at vise særlige hensyn over for libanesiske asylsøgere. Biskopperne Ole Bertelsen, København og Henrik Christiansen, Aalborg har rettet en lignende henvendelse til myndighederne. Biskop Martensens brev har følgende ordlyd:

Fra en gruppe libanesiske asylansøgere i Jyderup har jeg modtaget en opfordring til over for de danske myndigheder at tale deres sag med henblik på deres anerkendelse som flygtninge. De henviser til, at kun et fåtal af dem har fået flygtningestatus, og at de nærer alvorlig frygt for, hvad der vil ske dem, hvis de vender tilbage til Libanon.

Jeg føler mig overbevist om, at de danske myndigheder søger at behandle hver enkelt asylansøgning omhyggeligt og korrekt i overensstemmelse med de gældende regler og hidtidig praksis. Jeg er også klar over, at det er vanskeligere for mennesker, der kommer fra en borgerkrigsituation, at blive anerkendt som flygtninge,

end det er for mennesker, der er flygtet fra et land med et undertrykkende regime. Imidlertid er borgerkrigen i Libanon en følge af så skarpe modsætninger mellem forskellige befolkningsgrupper – modsætninger af politisk, religiøs og social art – at situationen for mange bliver ganske uholdbar. Jeg anser derfor borgerkrigen og flygtningestrømmen for at være to forskellige følger af den samme undertrykkende situation.

Jeg skal derfor tillade mig at henstille, at der ved bedømmelsen af asylansøgninger fra libanesiske flygtninge tages et særligt menneskeligt hensyn med baggrund i denne meget komplicerede borgerkrigsituation i Libanon. Den manifesterer sig i øvrigt også i en desperat frygt hos mange flygtninge for at blive sendt tilbage. Den ofte lange og enerverende ventetid, inden disse flygtningesager kan blive behandlet i flygtningenævnet, er en yderligere belastning for de pågældende, hvis nerver ofte i forvejen er stærkt medtagne. Jeg henstiller derfor også, at behandlingen af sagerne bliver fremskyndet mest muligt.

Hans L. Martensen

Sandinisterne anklager kardinal for bagvaskelse

Managua (KIPA) – Kardinal Miguel Obando y Bravo anklager Nicaraguas regering for at forfølge landets kirke. Statspræsident Daniel Ortega erklærer i sit officielle svar, at »kardinalen har startet en bagvaskelseskampagne i udlandet for at bringe den sandinistiske revolution i miskredit. Kardinalens USA-besøg og hans angreb falder sammen med et nyt forsøg fra den amerikanske regerings side på at få kongressen til at støtte kontrarevolutionen finansielt«.

Ærkebiskoppen af Managua var indbudt af de amerikanske biskopper og anmodede FN-generalse-

kretæren, Perez de Cuellar om hjælp mod den nicaraguanske regerings forfølgelser og skræmme-kampagne. Samtidig protesterede biskoppen mod lukningen af den katolske radiosender omkring jul.

Daniel Ortega erklærer, at ærkebispedømmet ikke har rettet sig efter landets love, og således selv er skyld i lukningen.

Pater Bismarck Carballo, ærkebispedømmets pressesekretær, svarer, at den katolske kirke i Nicaragua i sin konflikt med regeringen ikke forfølger nogen politiske mål. Kirken ønsker blot, at menneskerettighederne overholdes.

Valg til pastoralrådet og til menighedsrådene

Op fra den bløde sofa! - det drejer sig om din menighed

»Hvor meget betyder denne menighed for dig? Ser du den kun som en servicestation, som skal tilfredsstille dine religiøse behov? Eller har du helt opgivet den som håbløst uvedkommende? Eller brokker du dig tit over, at der ikke sker noget i menigheden?«

Disse spørgsmål retter præsterne for Skt. Albani menighed til de valgbare medlemmer i sognet i det sidste nummer af deres sogneblad.

Præsterne opfordrer menighedsmedlemmerne til at være konsekvente og gribe chancen nu, hvor der skal vælges et nyt menigheds-

hedsråd, »altså de 7 mennesker, der sammen med præsterne de kommende 4 år på en særlig måde skal være ansvarlige for menigheden, skal modtage dine ønsker og forslag og føre dem ud i livet. Men nu da du selv har så mange gode ideer, hvorfor stiller du så ikke selv op?« Videre siges det:

»De 7 er kun på en særlig måde ansvarlige; alle er vi imidlertid ansvarlige for livet i menigheden! Hvis det ikke er gået op for dig, så er hele fornyelsen, som Det 2. Vatikan-koncil indledte, spildt og forgæves. Man kan sammenfatte denne fornyelse i

den ene sætning: Kirken, menigheden, det er os!, ikke pave, biskop og præster! Vi trænger til din kritik, til dine friske ideer i menighedsrådet«.

Præsterne opfordrer til, at også du viser dig i din menighed, ikke blot i kirken, men også ved arrangementer og møder. Ved sidste menighedsrådsvalg i 1982 afgav knap 15% deres stemmer. Hvad med resten? Kun passivt nydende medlemmer?

Menigheden i Odense holder i lighed med de fleste andre katolske menigheder i landet et orienterende møde, hvor kandidaterne præsenterer sig selv og fortæller, hvad de går ind for.

»Altså op fra den bløde sofa! Det drejer sig om din menighed, som for dig er kirken på stedet«. Valget afholdes søndag den 20. april.

kk

Valgkalender

Lørdag d. 19. april: Sidste frist for valgstyrelsens modtagelse af brevstemmer fra vælgerne.

Søndag d. 20. april: Valgdag.

Onsdag d. 23. april: Sidste frist for indsendelse af formularen med valgresultat fra menighedens valgstyrelse til pastoralenhedens valgstyrelse angående lægfolk og til bispekontoret angående præster og søstre.

Søndag d. 27. april: Menighedens valgstyrelse offentliggør resultat af menighedsrådsvalget på samme sted, hvor plakaten har været opslået.

Mandag d. 28. april: Sidste frist for indsendelse af valgberetninger fra de lo-

kale valgstyrelser og pastoralenhedernes valgstyrelser til stiftets valgstyrelse.

Onsdag d. 30. april: Sidste frist for fremsendelse af valgresultat fra pastoralenhedernes valgstyrelse og stiftets valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser.

Stiftets valgstyrelse sender liste til menighedens valgstyrelse over samtlige valgte medlemmer af pastoralrådet.

Søndag d. 4. maj: Sidste frist for fremsendelse af klager til stiftets valgstyrelse over valgets gyldighed.

Menighedens valgstyrelse offentliggør det samlede valgresultat på samme sted, hvor plakaten har været opslået.

2 3/4 million til den nordiske diaspora

Osnabrück (KNA) – Ansgar-Werk i bispedømmet Osnabrück har sidste år skænket godt 2 3/4 million kr. (756.000 D-mark) til diasporamenighederne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, har præsidenten for Ansgar-Werk Osnabrück Dorothea Olbrich for nylig meddelt.

Dorothea Olbrich fremhæver, at denne gave er et tydeligt bevis for, at katolikkerne i bispedømmet

Osnabrück er meget vågne over for deres ansvar for at hjælpe katolikkerne i den nordiske diaspora med at løse deres mange opgaver.

Samtidig meddelte Dorothea Olbrich, at biskop John W. Gran, der er formand for den nordiske bispekonference, har skrevet til hende, at de nordiske biskopper har bedt pave Johannes Paul II om at fremskynde Niels Steensens saligkåring.

Et modigt skridt

På bagsiden af nr. 3 bragte vi et billede, som godt kunne blive et vigtigt dokument i kirkehistorien. Det viser den lutherske biskop *Edouard Lohse* og den katolske biskop *Werner Scheele* under den pressekonference, hvor de forklarede meningen med de papirer, de sidder med. For de siger noget afgørende om gensidige lutherske og katolske bebrejdelser, der ikke holder stik længere. Vi bringer billedet igen på side 8 i dette nummer, sammen med hovedpunkterne i den vigtige erklæring.

Man vil huske, at paven i november 1980 besøgte Tyskland. 200 danskere trodsede regnen og muddret under pavens messe i Osnabrück.

I Mainz havde paven et skelsættende møde med repræsentanter fra Den luthersk-evangeliske Kirke, der ret indtrængende efterlyste et initiativ fra den katolske kirkes side til at få lidt mere skub i den tøvende økumene. Ved denne lejlighed foreslog paven oprettelsen af en blandet luthersk/katolsk studiekommision, hvis to formænd blev de to bisper, der ses på billedet: Lohse, formand for de evangeliske kirkers forbund i Tyskland (EKD) og Scheele, nok den økumenisk mest aktive i det katolske bispekollegium.

Man vil også huske, at vor egen biskop Martensen var med som katolsk formand i en lignende, international studiegruppe til at udsende banebrydende erklæringer om Herrens Nadver, embedet i kirken og veje til enhed.

Den tyske kommission fik en anden opgave. Den skulle undersøge alle de gensidige bebrejdelser, lutheranere og anti-lutheranere i Reformationstiden har slynget i hovedet på hinanden, sammenligne dem med begge kirkers teologiske udvikling efter 450 år og kortlægge, hvilke anklager, der i dag er blevet indholdsløse, hvilke skud allerede dengang skød langt over målet eller i hvert fald i dag rammer ved siden af, og hvilke uenigheder, der stadig står ved magt.

I fem år har tyske katolikker og lutheranere måttet vente på et resultat. Lige før han trådte tilbage som formand for EKD besøgte biskop Lohse paven i Rom og mindede ham om kommissionens eksistens og for de fleste usynlige arbejde. Det var ved samme lejlighed, de lige så historiske ord blev udtalt af paven og landesbiskop Lohse: Alt, hvad der er sagt og skrevet mod hinanden i Reformationstidens ophidsede klima, skal i dag betragtes med historiens øjne, men ikke gentages, som om det stadig var aktuelt.

Aktuelt bliver det dokument, de to biskopper på billedet har foran sig: Det er en fælles og enstemmig erklæring fra kommissionens lutherske og katolske medlemmer, at de fleste gensidige bebrejdelser i 1500-tallet beroede på en polarisering af trosstandpunkter og uviljen eller manglende evne til at forstå hinandens nuancer rigtigt. De fleste bebrejdelser er i dag uden hold i virkeligheden, de rammer ingen, og mange af dem er blot en anden, overbelyst side af den samme trosbekendelse, underbelyst hos modparten. Kun få har stadig betydning som kirkeadskillende elementer, som der dog også burde kunne opnås enighed om.

Det er sandelig ikke ligegyldige ord. Lad os håbe, at de kommende femten år bliver præget af denne økumeniske indrømmelse, klart formuleret i netop det land, hvor Luther arbejdede og protesterede, og hvor kirken katolske enhed gik tabt på Rigsdagen i Augsburg i 1530.

Dansk protestantisme har mange ansigter, men Den danske Folkekirke bygger på Luthers og Augsburgs bekendelsesskrifter. Må vi katolikker regne med, at de historiske ord, vi bringer på side 8 i dette nummer, også må berige samtalen og fremme enhedsviljen her i landet?

www

Den katolske kirkes modersmål tabt?

I »katolsk orientering« nr. 9, d. 12. maj 1982 står der, at »Una Voce« kritiserer Vatikanets statistik om latinen i messen.

Så meget véd jeg, at der er ikke foretaget nogen rundspørge blandt danske katolikker angående dette vigtige spørgsmål. På hvilket materiale er denne statistik da grundet?

Der er næppe tvivl om, at størstedelen af verdens katolikker dybt beklager tabet af latinen i den officielle katolske messe (jeg skriver *officielle*, fordi

der kan gøres undtagelser og gives dispensationer, hvor det skønnes nødvendigt).

Det er velment, at man vil læse turistmesser på fransk, tysk og engelsk m.v., men hvis det skulle være nødvendigt, så er det et faretruende tegn på, at vi har svigtet kirkens latinske, verdensomfattende modersmål så længe, at det nu er ved at gå i glemsel.

Det er på tide at gøre sig klart, hvad vi dermed mister.

Svært at være pave

Mange tak til Broder Pierre Martin for hans læserbrev. Jeg ved, at han siger, hvad mange andre også tænker, men måske ikke har mod nok til at sige offentligt. Min mand og jeg, samt flere i vor omgangskreds, får jævnligt samme tanke, når vi bl. a. læser k.o.'s overskrifter til og indhold af artikler, der drejer sig om paven, hvad han siger, gør og skriver (for nu kun at hæfte os ved dette emne). Det er tilsyneladende yderst vanskeligt at få ændret k. o.'s holdning i en mere positiv retning, da den har eksisteret i årevis! Der har fra tid til anden været nogle læserbreve om emnet, men de er alle omgående blevet »sat på plads« af redaktionen, og så er man jo lige vidt!

Det ville være ønskeligt, om redaktionen af k.o. var lidt mere smidig, så det ikke kun er k.o.'s egne synspunkter (via valg af artikler), som danske katolikker får lov at stifte bekendtskab med. Heldigvis kan min mand og jeg følge med i udenlandsk, katolsk presse og se sag efter sag behandlet i en langt større helhed, og hvor også de positive sider har deres berettigede plads. Jeg tænker i denne forbindelse bl. a. på k.o.'s dækning af pavens besøg i Holland, som vi, fra folk der var tilstede, samt fra udenlandske artikler, ved, var langt mere positivt, end hvad k.o. bragte!

Hvor meget har k.o. f. eks. bragt (blot af korte uddrag) af de mange interessante artikler, der har været i Osservatore Romano om den ekstraordinære bispesynode i nov./dec. 85? k.o. kunne gerne have

brugt et helt nummer af k.o. til at behandle forskellige af de områder, der blev arbejdet med på denne synode, det ville give danske katolikker indblik i, hvor positiv, inspirerende og fyldt af Helligåndens tilstedeværelse denne synode var (personlig reference fra en deltager). Det er, som om k.o. hellere foretrækker de kritiske artikler med en negativ undertone. Måske er k.o.'s redaktion ikke selv klar over tonen i valget af artikler. Mange ægtepar har det på samme måde og tænker heller ikke over det, før andre måske gør dem opmærksomme på det.

Men er det ikke lidt synd for alle de, der ikke har mulighed for at følge op via udenlandsk, katolsk presse, at de ikke får et mere nuanceret billede af den katolske kirke som også værende en levende organisme fuld af liv, håb, omsorg for og kærlighed til enhver af os, hvilket bl. a. så tydeligt fremgår af artiklerne i Osservatore Romane fra den ekstraordinære bispesynode.

Kunne k.o. ikke prøve på i fremtiden at dække behandlingen af emner mere nuanceret og dermed tilgodese mange katolikkers ønske. Det ville måske også betyde, at flere så ville betale for at modtage k.o.!

Med venlig hilsen

Vibeke Lasheras

Redaktionen har altid bestræbt sig på at udvælge udlandsstoffet fra de anerkendte katolske pressebureauer så ligeværdigt og alsidigt som muligt, netop for at give et nuanceret billede af kirkens verden.

Red

Egenart og traditioner er bindemidler, vigtigere nu end nogensinde, eftersom intet mere står fast. Latinen er et bindemiddel til fortid og fremtid. Det er bindemiddel til andre lande og nationer, det er fælles over alle grænser. Som gæster i fremmede lande føler vi os hjemme dér, ligesom de fremmede føler sig hjemme her, fordi vi i kirken fører det samme sprog.

Denne enestående gave, som ingen nation og intet andet religiøst samfund (bortset fra det jødiske) ejer magen til, er vi nu ved at kaste overbord. I mange kirker har man én latinsk søndagsmesse pr. måned og tre danske. Det burde være omvendt. Resultatet bliver, at børn og unge ikke lærer den latinske messe at kende.

Meget mod mange katolikkers ønske har vi mistet den tridentinske messe. Lad os redde, hvad vi kan, og som *Jørgen Langsted* (»katolsk orientering« nr. 5 d. 12. marts 1986) skriver, få Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei tilbage – *inden det er for sent*.

Elise Alster

Syng dansk

Når biskop *Suhr* udtaler, at Kyrie, Gloria og Credo bør synges på fremmede sprog, så er det rart, at biskop *Suhr* ikke er blevet pave.

Jørgen Langsted udtaler, at den katolske kirke er én hellig, katolsk og apostolisk kirke, men det kan den udmærket være selv om, den synger på dansk. Hvis vi indfører de to fremmedsprog i vores kirke, så kan vi risikere at blive regnet for at være et eksotisk udansk mindretal.

Kjeld Simonsen

Lad det runge

Vi vil gerne tilslutte os de tanker, som både biskop *Suhr* og *Jørgen Langsted* har givet udtryk for i »katolsk orientering« for nylig. Lad det runge med Kyrie, Gloria og Credo i kirken. Smukt og højtideligt er det.

Jørgen og Stefanie Severinsen

Kompromisets kunst

Et par bemærkninger i anledning af læserbrevet om »katolsk orientering« og paven i ko, nr. 6, 26. marts d.å.:

k.o. har de facto en særstilling i den katolske informations- og meningsformidling i vort bispedømme. Det indtager en monopol-lignende stilling. Dette lader sig p.g.a. de givne forhold i det katolske Danmark næppe ændre. Ud fra hensynet til meningsdannelsen i kirken må det bestemt beklages.

Som konsekvens heraf må man gå på kompromis for at tilgodese en række krydsende hensyn: hensynet til den journalistiske frihed, til den brede meningsdannelse, hensynet til respekten for de kirkelige myndigheder og til den kirkelige enhed. Så meget desto større bliver det ansvar, der hviler på redaktionens skuldre. En formel henvisning til, at der er tilstået redaktionen journalistisk frihed, vil ikke kunne forflygtige dette ansvar.

Redaktionen nærer det ønske, »at minde vor kirke om alt det, den har forpligtet sig til for 20 år siden«. Men kirkens forpligtelser fortolkes jo,

hvad enten vi kan lide det eller ej, forskelligt af forskellige medlemmer af det kirkelige fællesskab.

Mit personlige indtryk er, at ko og især bladets lederartikler ofte fremkalder en så stærk afstandtagen hos større læsergrupper, at det bidrager til en unødigt polarisation. Redaktionen ville ikke forråde sit kald til at søge sandheden ved i højere grad end hidtil at lægge bånd på videregivelsen af sine særstandpunkter. Det kunne ske i en god sags tjeneste: hensynet til den kirkelige enhed.

Læserbrevene udgør en vis sikkerhedsventil m.h.t. bredden i de opfattelser, der kommer til orde. Det kan derfor virke stødende, at læserbreve, der vender sig mod den redaktionelle linie, følges til dørs af redaktionelle kommentarer, der, trods sagligt indhold, gør et fornærmet eller vrissent indtryk.

Viljen til at lytte og opfatte, hvor og hvorfor bladet til tider vækker anstød og eventuelt at opfordre kritikere til at uddybe deres synspunkter, efterlyses.

Bertil A. Frossell

Stig Holting modtager pavens tak for Skt. Knud-ikonen, som han overrakte i Rom i januar.

Skt. Knud konge fejret i Rom

Festmesse i Knud den Helliges kapel, indviet i 1641

Medens danske katolikker har travlt med at forberede 900-året for Knud den Helliges martyrdød i Odense i 1086, fejredes den danske nationalhelgen i Rom d. 19. januar i det kapel, som i 1641 blev indviet til ham i kirken Santa Maria in Transpontina. Kirken ligger i umiddelbar nærhed af Peterspladsen og er knyttet til karmelitterordenen.

Skt. Knud-ikon til paven

Kapellet blev oprettet på foranledning af en dansk konvertit - *Christian Pyangk* - hvis far havde været hofmedicus hos *Christian IV*. På et tidspunkt blev *Christian Pyangk* præsteviet og fraskrev sig dermed enhver mulighed for at kunne vende tilbage til sit fædreland. Derfor ønskede han, at han og hans landsmænd i samme situation, i Rom kunne have et sted, hvor de kunne fremlægge deres og deres lands anliggender for Danmarks nationalhelgen. Kapellet er blevet et yndet udflugtmål for danske Roma-farere og er blevet besøgt af mange - navnkundige som ukendte - danskere gennem de godt 300 år kapellet har bestået. Bl.a. fortæller *H.C. Andersen* om sine besøg foran Skt. Knuds

alter, hvor han mindes sin barndoms Knud. De var jo så at sige bysbørn.

Skt. Knud viste i sin tid som konge i Danmark trofasthed og loyalitet over for den retmæssigt valgte pave, *Gregor VII*, der af kejser *Henrik IV* var blevet afsat til fordel for en modpave. Der var derfor god grund til at lade Knud mindes i pavens by.

Som et led i en yderligere markering af dette forhold (undertegnede er involveret i festforberedelserne) udførte jeg på privat basis en ikon med Skt. Knud konges billede med henblik på at overrække paven den i Skt. Knuds jubilæumsår. Efter foran hans alter i Rom at have bedt Skt. Knud om at måtte få mit forehavende værdigt gennemført, lykkedes dette på mirakuløs vis, selv om det ikke var muligt på selve Knuds romerske festdag d. 19. januar. Mandagen før, den 13. januar, overrakte undertegnede paven Skt. Knuds ikon efter en messe i pavens privatkapel. Paven har ofte opfordret de troende til at ære deres lokale helgener, så de danske bestræbelser på at fejre Danmarks værnehelgen til sommer, kunne kun finde støtte og interesse hos paven.

Stig Holting

Jubilæumsår for vor katolske kirke i Danmark

Året 1986 er for os katolikker et stort og usædvanligt jubilæumsår. Vi fejrer 900-året for den hellige kong Knuds martyrdød i Odense, og vi fejrer 300-året for Niels Stensens død i Schwerin. Begge disse begivenheder minder os om, at vi er »de helliges medborgere« (Ef. 2,19), og at Gud vor Fader gør os »egnede til at få del i de helliges arvelod i lyset« (Kol. 1,12). Kirkens kald til hellighed må helt naturligt stilles i midtpunktet for vore tanker.

Valfarterne

Atter i år opfordrer jeg til ivrig og talrig deltagelse i vore to valfarter til Åsebakken og Øm. Som tema foreslår jeg i år »Den hellige katolske Kirke« - med særligt eftertryk på ordet *hellig*. Kirkens hellighed er genstand for vor trosbekendelse og målet for vort liv: »Dette er Guds vilje: jeres helliggørelse« (1. Thes. 4,3).

Forberedende bibeltekster

Mange bibeltekster handler om hellighed. Det er let at finde alle disse tekster ved hjælp af en bibelordbog. Nogle af disse tekster kan måske tjene til at forberede valfarterne og de forestående jubilæer. Måske er der ungdomsgrupper, der i lighed med tidligere år gør valfarterne til et billede på troens

vandring. De besinder sig på valfartens tema og drøfter det med hinanden. Måske vil nogle af vore menigheder eller indvandrergrupper gøre det samme.

Her er et par grundlæggende tekster. Før sin død bad Jesus til Faderen: »Jeg beder ikke om, at du vil tage dem ud af verden, men at du vil bevare dem fra det onde. De er ikke af verden, ligesom jeg ikke er af verden. Hellige dem ved sandheden. Dit ord er sandhed. Ligesom du har sendt mig til verden, således har jeg også sendt dem til verden, og jeg helliger mig selv for dem, for at også de må være helliget ved sandheden«. (Joh. 17, 15-19).

Den første pave, apostolen Peter skriver: »Ligesom han, der kaldte jer, er hellig, således skal I være hellige i al jeres færd. For der står skrevet: »I skal være hellige, for jeg er hellig«. (1. Peter 1. 15-16).

Kong Knud og Niels Stensen tog sådanne tekster alvorligt, hver på deres forskellige måde. Hvorledes kan de samme tekster tale til os i dag?

Hellighed og retfærdighed

Sammenhængen mellem hellighed og retfærdighed var særlig væsentlig for kong Knud. Ud fra sin kristne tro ønskede han som konge at sætte sig ind

for en mere retfærdig samfundsorden, og især ønskede han at komme de fattige og underprivilegerede til hjælp. Dette var en af grundene til, at han kom i konflikt med de rigeste og mægtigste i landet, der ikke ønskede at give afskald på magt og privilegier.

Teori og praksis

Den katolske kirkes hellighed var et afgørende motiv for Niels Stensens konversion. Hos gode katolske venner havde han fundet spor af den hellighed, som han selv længtes efter.

Desuden beholdt han sin naturvidenskabelige tankegang, at hvis noget var sandt, måtte det kunne efterforskes ved eksperim-

ment. Ikke som om han mente, at vi eksperimentelt kan finde frem til den kristne tro - men omvendt: hvis den kristne tro er sand, må den have konsekvenser i menneskenes daglige liv, som vi kan tage og føle på. Eller: en tro, der ikke ændrer menneskets livsstil og fører til kærlighedens gerninger, er ikke nogen sand tro.

I en prædiken på Korssets genfindelsesfest siger Stensen: »Kristendommen er ikke teori, men praksis: du må søge lærere, der kan lære dig at leve, at erkende Gud, Kristus, Kristi brud, Kirken; og især dig selv - der kan lære dig, hvordan du skal handle i forhold til Gud«.

Hans L. Martensen

Musik - tysk - idræt

Sct. Norberts skole, Vejle

En musiklærer med interesse for den danske sang- og salmeskat samt korarbejde (2 kor), tysk og idræt (dreng- eller piger) vil kunne få ansættelse fra 1. august 1986.

Sct. Norberts skole hører til gruppen af Katolske Skoler i Danmark. Der er 235 elever fra bh. kl. til 10. kl. og 21 katolske - og protestantiske lærere, der i ideelle fysiske rammer til stadighed arbejder på at videreudvikle en tidsvarende pædagogik på et kristent grundlag.

I det kommende skoleår deltager alle fuldtidsansatte lærere i et spændende pæd. udviklingsarbejde under DLH.

Løn- og pensionsforhold er som ved den offentlige skole, og ansættelse sker på grundlag af overenskomst mellem Foreningen af Katolske Skoler i Danmark og Frie Grundskolers Lærereforening.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes inden søndag den 20. april til: Skoleleder Svenning Ravn, Sct. Norberts skole, Blegbanken 1b, 7100 Vejle.

Biskoppens Sostrup-Retræter

Tema: Bibelen - Guds Ord.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

- søndag d. 22. juni kl. 19 til lørdag d. 28. juni kl. 11.30.
- søndag d. 29. juni kl. 19 til lørdag d. 5. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger: På uge 1. ass. af pater Allen Courteau O.M.I. og på uge 2. ass. af pater Paul Marx O.M.I.

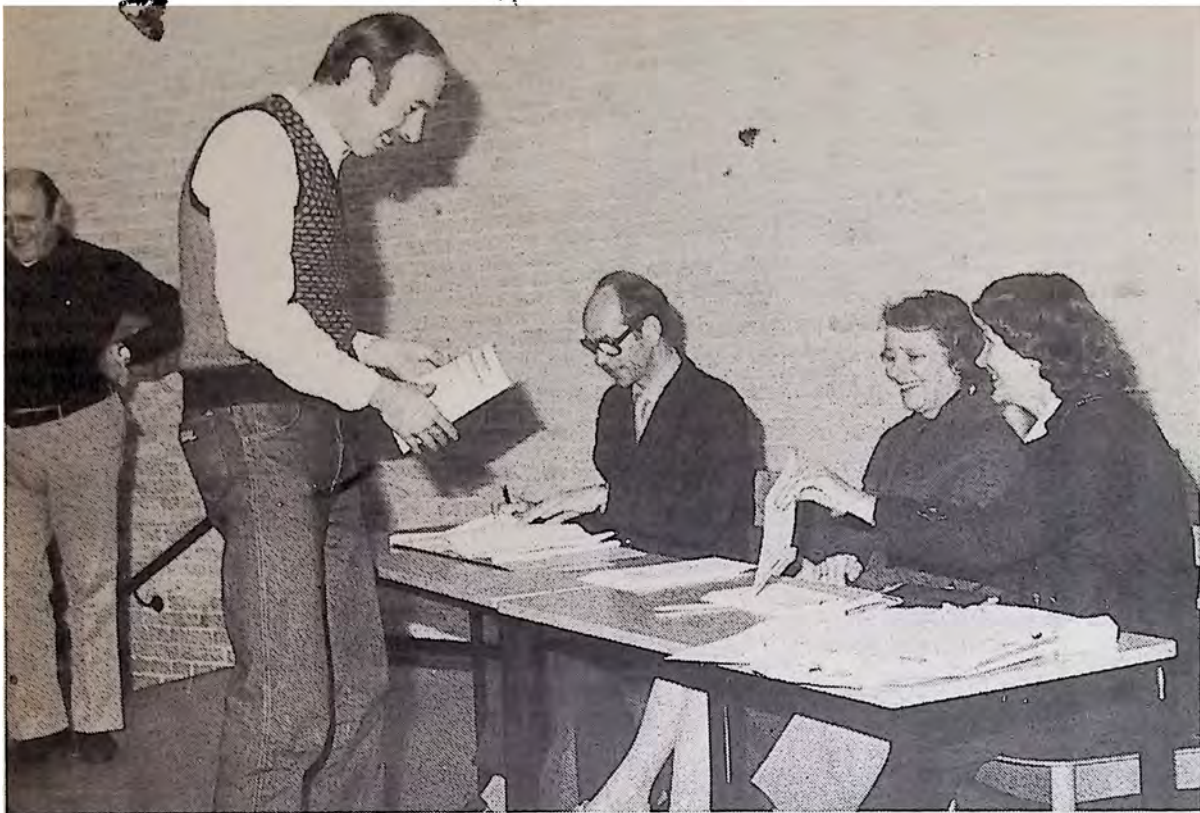
Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: kr. 870.-. Unge under uddannelse: kr. 535.-. Børn under 14 år: kr. 435.-. Børn under 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 335.- pr. barn. Låger, håndklæde medbringes eller lejes på stedet for kr. 30.-. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping): kr. 635.-, børn kr. 335.-. Halve fripladser kan søges skriftligt på Katolsk Bispekontor.

Tilmelding: Inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum: kr. 300.- pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, telefon 01-12 72 61 kl. 10-13.

Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Har menighederne husket at få vore udenlandske katolikker opstillet til rådene? Fotos Knud Kluge.

Kandidater

44 folkevalgte skal i fire år bistå bi

Skemaet viser hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges til pastoralrådet.

Tallene gentages i parentes i kandidatlisten, hvor de angiver, hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges i hver pastoralenhed.

Pastoralenheder			
nr. navn	lægfolk	præster	søstre
1. Aalborg.....	1		
2. Viborg, Randers.....	1	1	
3. Århus, Grenå.....	2		
4. Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens.....	1		2
5. Fredericia, Kolding, Esbjerg.....	1	1	
6. Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder.....	1		
7. Odense, Nyborg, Svendborg, Assens.....	2	1	
8. Nakskov, Maribo, Nykøbing F.....	2	1	1
9. Næstved, Vordingborg, Køge.....	1		
10. Ringsted, Slagelse, Kalundborg.....	1	1	
11. Holbæk, Roskilde, Tåstrup.	2		1
12. Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød.....	2	1	
13. Herlev, Brønshøj.....	1		
14. Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup.....	3	1	1
15. Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade.....	3	1	
16. Nørrebro.....	1	1	1
17. Bredgade.....	1		
18. Amager, Rønne, Åkirkeby..	2	1	
Hele landet.....	28	10	6

Lad det blive et stort og bredt valg!

Af pater Irenæus, Nakskov

»I hvert fald 1/3 af de praktiserende katolikker her i landet er endnu ikke integrerede udlændinge, og de er ikke repræsenterede i dette råd.« Det sagde biskoppen i et indlæg om bispedømmets pastorale situation på det første møde af det i 1982 valgte pastoralråd (Sottrup 12.-13. juni 1982). Siden da er der sikkert ikke sket en proportionsændring i forholdet mellem »udenlandske« katolikker og »danske« katolikker.

Om der kommer repræsentanter for de nyankomne katolikker ind i pastoralrådet i denne omgang, er svært at sige på nuværende tidspunkt. Derfor vil det være nyttigt at studere kandidatlisterne for at finde ud af, om der blandt de opstillede kandidater til pastoralrådet findes nyankomne katolikker fra udlandet.

Den vanskelige indslusning

Integrationen er en meget svær opgave. Desværre har den ofte resulteret i en fuldstændig assimilation. Dette må formodes at være den mest sandsynlige forklaring på hvorfor »udenlandske« katolikker lever en isoleret tilværelse i vore menigheder.

Når nyankomne udlændinge møder den danske katolicisme for første gang, forekommer den dem ofte som noget fremmed og i hvert fald ikke som noget, hvor de føler sig hjemme. Det er ikke sjældent, at de bliver bange og mener (omend uberegtiget), at her gælder Paulus' ord: »Skik jer ikke lige med denne verden« (Rom. 12, 2). Vores samfærden med de nyankomne burde dog være præget af Paulus' gentagne påmindelse: »Her er ikke forskel...« (Gal. 3, 28; Kol. 3, 11; 1. Kor. 12, 13).

Vore udenlandske katolikker bør være med

På menighedsplan skulle man gribe chancen for at pleje en hjertelig omgang med de nyankomne. Forudsætningen er, at disse brødre og søstre er fuldtud accepterede i menighederne. De kommende menighedsrådsvalg vil vise, om de er det.

Når Paulus i 1. Timoteus brev (3, 8 - 13) siger, at menighedstjerne først skal prøves, er det vel også til at forstå som en advarsel mod at vælge efter popularitet. Udlægningen er forkert, når Paulus' anvisning forstås som en opfordring til at gå på jagt

efter »supermænd og -kvinder«. Rådets sammensætning bør afspejle menighedens sammensætning. Derfor bør »udenlandske« katolikker være med. Dette desto mere, hvis det forholder sig sådan, som biskoppen siger, at de udgør en tredjedel af de praktiserende katolikker her i landet. At vælge et nyt menighedsråd (pastoralråd) er en alvorlig sag, som fra vælgernes side kræver en fordomsfri åbenhed. Valgets udfald vil fortælle os, om vi er så katolske (alt og alle omfattende), som vi udgiver os for at være.

På Vestlolland har menigheden foreslået 13 kandidater (hvoraf 6 skal vælges). Som menigheds præst kan jeg kun rose menigheden for forslagene og samtidig takke, fordi de foreslåede menighedsmedlemmer har erklæret sig villige til at lade sig opstille. De 13 kandidater giver et godt billede af menighedens sammensætning både hvad alder, køn, profession o.s.v. angår. Der er blandt de foreslåede tre endnu ikke integrerede »udenlandske« katolikker! En forespørgsel hos andre menigheder (f.eks. Århus og Odense) bragte den oplysning, at også dér står

nyankomne katolikker på kandidatlisterne.

Nu skal menighederne til valgurnerne. I 1982 var gennemsnittet for valgdeltagelsen for hele landet 16,3% (1978: 19,9%). Beklageligvis havde Nakskov i 1982 landets næstlaveste valgdeltagelse med 8,5% (1978: 8,3%). Nu håber vi, at det bliver et godt valg.

Skoleleder Jørgen Buntzen skriver i kontaktbladet for katolikkerne på Vestlolland: »Jeg tror, at menigheden ved et stort valg, lægger et særligt forventnings pres på de nyvalgte rådsmedlemmer.« Denne sætning er et guldkorn, som hermed rækkes videre til andre menigheder.

Store forventninger

Lad det blive et stort valg! De nye råd må rigtig kunne fornemme, at katolikkerne rundt omkring i landet stiller store forventninger til dem. Det giver lyst til arbejdet og sætter fantasien i gang. Et stort valg forpligter til at lytte sig frem til hvilke ønsker, der lever blandt menighedsmedlemmerne. Et stort og bredt valg betyder for endnu ikke integrerede udlændinge: Hjertelig velkommen blandt os!

Pater Irenæus, Nakskov

Også på en lille stemmeseddel kan valget være svært.

æ til pastoralrådet 1986 - 1990

en med råd og handlekraft til gavn for kirkens trivsel

Pastoralenhed 1

Aalborg
Lægfolk (1):
Georg Priess-Christensen Aalborg
Erik Schou Aalborg

Præster (1):
Frank Jobst Aalborg
Leo Kertz Aalborg

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 2

Viborg, Randers
Lægfolk (1):
John B. Powell Randers

Præster (1):
Frank Jobst Aalborg
Leo Kertz Aalborg

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 3

Århus, Grenå
Lægfolk (2):
Lilian Hinge Århus
Anne E. Holm Århus
Johannes Nordentoft Århus
Hermann van Tooren Århus

Præster (1):
Frank Jobst Aalborg
Leo Kertz Aalborg

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 4

Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens
Lægfolk (1):
Tommy Boll Horsens
Hanne Kvium Horsens
Käthe Lund Vejle
Georg A. Pers Vejle
Erling Tiedemann Vejle

Præster (1):
Erling Brodersen Haderslev
Raymond Minnaert Vejle
Jan Ophoff Silkeborg
Jozef Reymen Horsens

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 5

Fredericia, Kolding, Esbjerg
Lægfolk (1):
Knud H. Johannesen Esbjerg
Vilhelm Kofoed-Hansen Fredericia
Jens Møller Kolding
Arnfinn J. M. Palmstrøm Esbjerg

Præster (1):
Erling Brodersen Haderslev
Raymond Minnaert Vejle
Jan Ophoff Silkeborg
Jozef Reymen Horsens

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 6

Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder
Lægfolk (1):
John B. E. Oldvej Haderslev
Ruth Simonsen Åbenrå

Præster (1):
Erling Brodersen Haderslev
Raymond Minnaert Vejle
Jan Ophoff Silkeborg
Jozef Reymen Horsens

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 7

Odense, Nyborg, Svendborg, Assens
Lægfolk (2):
Anne-Maria von Holstein-Rathlou Odense
Leo Hulstøj Svendborg
Helene Larsen Odense
Knud F. Petersen Svendborg
Michael Solka Odense

Præster (1):
Jerzy Gorowski Odense
Josef Völk Svendborg

Søstre (2):
Anna von Janson Horsens
Venantia Kaluza Åbenrå
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg

Pastoralenhed 8

Nakskov, Maribo, Nykøbing F.
Lægfolk (2):
Birgit Arbirk Nykøbing F.
Poul Bertouch-Lehn Maribo
Jørgen Buntzen Nakskov
Franz Joseph Christensen Nykøbing F.
Tage Gondek Nykøbing F.
Karen Margrethe (Tot) Larsen .. Maribo

Præster (1):
Herman F. Berning Maribo
Irenæus Capellen Nakskov

Søstre (1):
M. Angelina Czezcka Næstved

Pastoralenhed 9

Næstved, Vordingborg, Køge
Lægfolk (1):
Per Gøttler Næstved
Ellis Borch Hårstedt Næstved
Gabriela Szirmai Næstved

Præster (1):
Herman F. Berning Maribo
Irenæus Capellen Nakskov

Søstre (1):
M. Angelina Czezcka Næstved

Pastoralenhed 10

Ringsted, Slagelse, Kalundborg
Lægfolk (1):
Ole Dam Ringsted
Erik B. Zieler Slagelse

Præster (1):
Ingen præster er opstillet

Søstre (1):
M. Angelina Czezcka Næstved

Pastoralenhed 11

Holbæk, Roskilde, Tåstrup
Lægfolk (2):
A. F. Beyer Roskilde
Knud Holstein-Ledreborg Roskilde
Kaj Rasmussen Tåstrup

Præster (1):
Ingen præster er opstillet.

Søstre (1):
Erika Bøttinger Tåstrup
Marie-Auguste v.d. Dungen Hillerød

Pastoralenhed 12

Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød
Lægfolk (2):
Ib Horup Hillerød
Jørgen Jørgensen Helsingør

Præster (1):
Jørgen Hviid Helsingør

Søstre (1):
Erika Bøttinger Tåstrup
Marie-Auguste v.d. Dungen Hillerød

Pastoralenhed 13

Herlev, Brønshøj
Lægfolk (1):
Kurt Hansen Herlev

Præster (1):
Czeslaw Kozon Ordrup

Søstre (1):
Hildegard Doods Brønshøj
Else Pascale Urbanek Hellerup

Pastoralenhed 14

Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup
Lægfolk (3):
Georg Høhling Ordrup
Jan Erik Lange Hellerup
Peter Ryom Ordrup
Per Wedell Topp Lyngby
Birgit Wohlert Ordrup

Præster (1):
Czeslaw Kozon Ordrup

Søstre (1):
Hildegard Doods Brønshøj
Else Pascale Urbanek Hellerup

Pastoralenhed 15

Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade
Lægfolk (3):
Erik Aagaard Frederiksberg
Vibeke Baadsgaard Stenosgade
Marianne Borch Hvidovre
Arthur K. Caspersen Hvidovre
Andreas Smidt Frederiksberg

Præster (1):
Jesper Fich Frederiksberg

Søstre (1):
Hildegard Madsen Frederiksberg
Susanne Sønderbo Nørrebro
Pilar E. M. Wijangco Amager

Pastoralenhed 16

Nørrebro
Lægfolk (1):
Damian Nawarecki Nørrebro

Præster (1):
Kaare Osorio Nørrebro
Dietrich Timmermann Bredgade

Søstre (1):
Hildegard Madsen Frederiksberg
Susanne Sønderbo Nørrebro
Pilar E. M. Wijangco Amager

Pastoralenhed 17

Bredgade
Lægfolk (1):
Niels Engelbrecht Bredgade
Bente Nygaard Hansen Bredgade
Anne Birgitte Persson Bredgade

Præster (1):
Kaare Osorio Nørrebro
Dietrich Timmermann Bredgade

Søstre (1):
Hildegard Madsen Frederiksberg
Susanne Sønderbo Nørrebro
Pilar E. M. Wijangco Amager

Pastoralenhed 18

Amager, Rønne, Åkirkeby
Lægfolk (2):
Simone Viet Jacobsen Amager
Annette Mogensen Rønne
Tove Pedersen Amager
Anne Rastrup Amager
Gerda Schwartz Amager
Bruno Timmermann Amager

Præster (1):
Alfons Jestl Amager
Jerzy Kruk Amager
Patrick Sheils Amager

Søstre (1):
Hildegard Madsen Frederiksberg
Susanne Sønderbo Nørrebro
Pilar E. M. Wijangco Amager

Der skal også vælges et nyt menighedsråd i dit sogn - samme dag

Valgdag
20. april

Gensidige fordømmelser rammer ikke længere

Slutdokument fra den tyske fælles-kommission understreger, at en række gensidige forkastelser under reformationstidens debat beroede på ensidig belysning af sandheden eller misforståelse af modpartens standpunkt. Vi bringer herunder de tre vigtigste udsagn fra det lange dokument.

kirkers fælles vidnesbyrd om Guds frikendende retfærdiggørelse. For begge kirker drejer det sig om, at mennesket over for Gud på ingen måde kan påberåbe sig sine egne anstrengelser, men bliver som totalt overrasket af retfærdiggørelsen.

Troens svar bevirkes af Helligånden gennem det forjættende ord, der møder mennesket. Der kan ikke være uenighed om medvirken i den betydning, at viljen er med ved troen, når Ordet rammer mennesket og skaber troen. På den anden side medarbejder den tro, om hvilken det siges, at den alene retfærdiggør hele menneskets liv, i den tillidsfulde modtagelse af Guds løfter i Kristus.

Eukaristien som minde eller offer

Ud over læren om retfærdiggørelsen var det eukaristien, som stod i centrum af reformationstidens debat. Der var især uenighed om spørgsmålene: messen som offer, brødets og vinnens væsensforvandling og præstens funktion.

Den reformatoriske kirke vendte sig ikke kun imod læren om trans-substantiationen (brødets og vinnens substans forvandles til Kristi legeme og blod), men fremkom også med den beskyldning, at læren om messeofret forfalskede fejringen af eukaristien til en menneskelig handling, så messen blev betegnet som »forbandet afgudsdyrkelse«.

Ved at gribe tilbage til Det nye Testaments udtalelser om eukaristien er der i begge kirker opstået en fælles forståelse af nadveren, som ophæver de gamle modsætninger. Det drejer sig især om en bedre forståelse af nadveren som *anamnese* (ihukommelse) af Jesu Kristi offer på korset; (på ny tydeligt understreget i den fornyede katolske liturgi. *red.*) Det medfører også en ny forståelse af sammenhængen mellem Kristi nærvær og vor deltagelse i hans offer. Begge kirker beken- der, at Jesus selv er nærværende i fejringen af nadveren. Historiske studier viser, at i de forskelli-

ge fortolkninger af de bibelske udsagn var der et fælles grundlæggende, både i trans-substantiations-læren og i de reformatoriske kirkers teologi, et anliggende, man anså for væsentligt, nemlig at forkynde det *troens mysterium*, som Jesu virkelige nærvær i eukaristien er.

I det 16. århundrede kunne disse forskellige måder at fatte den bibelske sandhed rent begrebsmæssigt ikke resultere i en fælles bekendelse. Enhver af formuleringerne havde sine stærke og sine svage sider, men ingen af dem kan med eksklusiv gyldighed hævde, at den anden lære automatisk må fordømmes som kættersk.

I betragtning af vor fælles overbevisning om Herrens sande og virkelige tilstedeværelse i eukaristien er det derfor et spørgsmål, om de forskellige nuværende – af konfessionelle traditioner prægede – betoning i teologien, stadig kan betegnes som kirkeadskillende.

Embedet i kirken

I læren om det kirkelige embede holdt den katolske kirke fast ved et præstesyn, der indholdsmæssigt var bestemt af sin relation til frembærelsen af messeofret. Kun ved at blive viet af en biskop kan en kristen få fuldmagt til at forvalte eukaristien.

Den reformatoriske lære modsatte sig en opfattelse af præsteembedet, som udelukkende blev forstået ud fra messeofret, men betonedede forkyndelsesopgaven som overordnet sakramentsforvaltningen.

Det lokale bispeembede med dets opgaver som ledelse og pastoralt opsyn betragtede reformationen ikke principielt forskelligt fra præsteembedet. Det førte til den konsekvens, at præster retmæssigt kunne ordineres af præster – i hvert fald som en nødordning – fordi de lutherske menigheder måtte forsynes med præster og der ikke var præster nok, der var viet af biskopper. En virkelig *kaldelse*, d.v.s. ordination, som giver udtryk for embedets oprindelse

fra Jesus Kristus selv – i modsætning til en delegation fra menigheden – var naturligvis absolut nødvendig for reformationen.

I reformationstiden var der fundamental større enighed i læren om det kirkelige embede, end det er almindelig kendt i dag. Embedets oprindelse fra Jesus Kristus og den nødvendige ordination gennem kirken som efterfølgelse af apostlene var der aldrig uenighed om. I dag er der også enighed om at afvise biskoppernes verdslige beføjelser, og om, at de skal koncentrere sig om deres åndelige, kirkelige opgaver. Tidligere modsætninger med deres ensidige betoning i begge lejre er desuden blødet op ved to udviklinger: For det første har Det andet Vatikankoncil i sin fremstilling af det biskoppelige embede som presbyter-embede og præstens deltagelse i dette afgørende understreget forkyndelsesopgavens fremtrædende betydning. For det andet viser der sig i den økumeniske dialog en ny forståelse for offerbegrebets sammenhæng med eukaristien i betydningen: liturgens og menighedens deltagelse i Kristi ene offer.

Reformationens kirker forstår – hvad deres bekendelser og deres praksis viser – et kirkeligt embede ikke blot som et prædikeembede, men også altid som et sakramentsforvaltnings embede.

Ledelses-embedet

Lige som for den romersk-katolske kirke er også for reformationen kirkesamfund bevidstheden om den enkelte og regionalkirker- nes samhörighed væsentlig. Derfor har reformatio-

nens kirker også fra deres side erkendt nødvendigheden af et ledelses-embede, som også har pastoralt opsyn over de lokale kirker. Biskoppernes »kollegium«, hvori det efter katolsk opfattelse kommer til udtryk, at enhver lokal-kirke virkeliggør og repræsenterer Jesu Kristi ene kirke og samtidig er knyttet sammen med andre lokalkirker, har i løbet af kirkens historie orienteret sig mod nogle (moder)menigheder, der er blevet særligt fremtrædende på grund af deres apostoliske oprindelse. Blandt disse har den romerske menighed og Roms biskop fra gammel tid haft en særlig forrang.

Reformationen har ikke principielt afvist et højeste ledelses-embede i kirken, skønt den ikke var i stand til at anerkende, at den romerske biskops primatbyggede på Herrens løfte til Peter. Reformationens afvisning af pavedømmet, der gik så vidt som til at betegne paven som *Antikrist*, må ses som en reaktion mod Roms fordømmelse af den lutherske retfærdiggørelses-lære, hvori reformatorerne jo så en forkastelse af evangeliet selv.

Ved at nedbryde modsætningerne i retfærdiggørelseslæren og i læren om eukaristien samt gennem omvæltningen i kirkernes indbyrdes forhold er reformationen anledning til at fordømme pavedømmet faldet bort: De protestantiske kirker kan acceptere, at betegnelsen af paven som antikrist, der hævder sin egen autoritet over skrift og evangelium, ikke holder stik længere.

Som polemisk påstand var denne beskyldning,

selv i 1500-tallets klima, ikke sagligt berettiget, når man ser nærmere på pavernes egen opfattelse af deres embede. Også protestanter kan i dag indse, at paven embede udøves som en tjeneste for evangeliet.

Ny kurs

I slutningen udtrykker kommissionen sin glæde over at være nået til de resultater, fremlagt i dokumentet og beder de pågældende kirkesamfund om at drage konsekvenserne af dem. Udsagn, der allerede i kampens hede ikke var udtryk for helt gennemtænkte vurderinger af trossager, rammer i dag ingen mere. Kommissionen beder derfor kirkerne om en bindende udtalelse i denne retning.

Også på de punkter, hvor der endnu ikke er opnået fuld overensstemmelse, har gamle modsætninger mistet deres skarp- heds, fortsætter erklæringen. En kun delvis og mangelfuld overensstemmelse må tilskynde til yderligere studium.

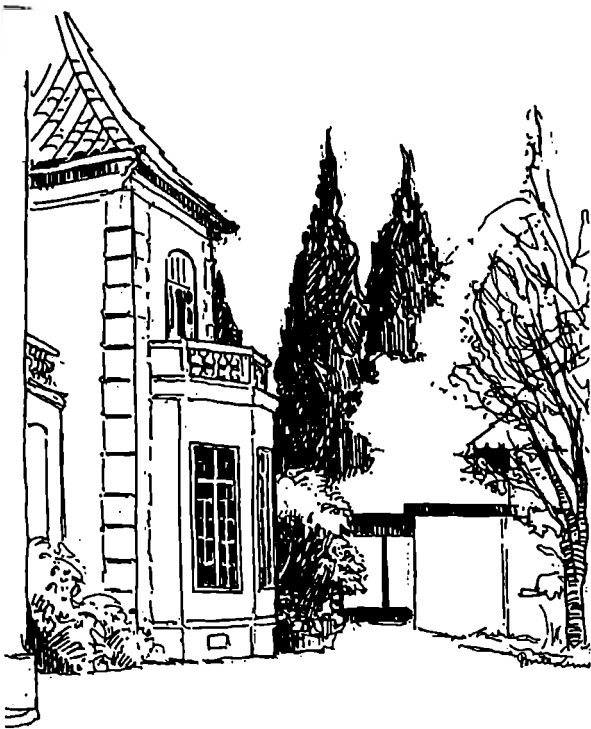
Når begge kirker tager de første i dette dokument anbefalede skridt og forpligter sig ved erklæringen om, at fordømmelserne fra 1500-tallet ikke mere kan gentages, er de på vej til et fællesskab, der knytter dem stærkere til hinanden og bekræfter deres overbevisning om, at det, der binder os sammen, er stærkere end det, der endnu skiller os.

Erklæringen er udstedt i Maria Laach, den 26. oktober 1985.

Den er underskrevet af den lutherske landsbiskop *Lohse* for EKD og biskop *Scheele* for den katolske kirke.

Den lutherske biskop *Edouard Lohse* og den katolske biskop *Paul-Werner Scheele* under pressekonferencen i anledning af dokumentets offentliggørelse i oktober 1985. Foto KNA.

Katolsk højskole på Magleås?

Af Jan Lange

Hvis man i dag spørger: »Skal vi have en Katolsk Folkehøjskole for unge på Magleås nu?« - så kan svaret ikke blive et klart »ja eller nej«, men vi skal måske arbejde hen mod det.

Som næstformand i forretningsudvalget for pastoratrådet vil jeg kort fortælle om selve højskoleletanken samt forsøge at skitsere nogle mulige fremtidsplaner i den forbindelse.

Debatten

Højskoledebatten startede i 1983, hvor biskoppen bad tre personer undersøge muligheden for at bruge vores kursuscenter Magleås til højskole. Formålet var dobbelt. Dels ønskede biskoppen flere kurser med tros- og katekese osv. og dels ønskede man at gøre driftsunderskuddet på Magleås mindre.

Nogle læsere vil måske spørge: »Hvad er Magleås?« Dette kan besvares med følgende lille uddrag fra den nye folder om centret.

Magleås, der ligger ca. 20 km nord for Køben-

havn, ejes af det katolske bispedømme i Danmark.

Hovedbygningen er opført 1906 som et sommerlandsted. Ejendommen er til stadighed udvidet og moderniseret med f. eks. moderne undervisningssal, annexbygning, værelsesindretning, køkken og bade faciliteter.

Til ejendommen hører en smuk park på ca. 80.000 kvadratmeter, som ligger direkte til Rude Skov.

Stedet bruges som kursuscenter og til andre arrangementer af en enkelt eller flere dages varighed. Opholdet bygger på et vist selvbetjeningssystem. Gæsterne sørger selv for oprydning i værelser og opholdsrum. I øvrigt varetages den daglige drift af et sekretariat og et team af medarbejdere.

Højskoletanker i menighederne

Et nyt udvalg på 8 personer har siden 1984 på biskoppens opfordring arbejdet videre med højskoleletanken. På baggrund af udvalgets arbejde er der blevet skrevet to rapporter.

Desuden har der været diskussioner i nogle sogne, og pastoratrådet har i flere omgange drøftet problemet. På rådets sidste møde i november 1985 anbefalede ca. halvdelen af medlemmerne biskoppen at arbejde videre med planerne om en højskole på Magleås.

Efter min mening kan man nu vælge at gå to veje.

1. Den hurtigste vej - højskole her og nu (det vil reelt i praksis betyde om ca. 2 år).

2. Den »langsomme« vej - hvor folkehøjskolen er det endelige mål, som man langsomt bygger op til. I denne opbygningsfase skaffer man ideer og ressourcer i form af aktive lærere, penge og ikke mindst en dynamisk, levende og offervillig støttekreds.

Den første løsning kan helt sikkert kun bruges, hvis der er massiv folkelig opbakning. Interessen for sagen i efteråret 1985 viste, at mange var teoretisk optaget af højskoletankerne, men i praksis var det yderst få, der f.eks. mødte frem til debattmøder.

Ved mange diskussioner, samtaler og møder er det desuden gået op for mig, at folk har vidt forskellige oplevelser af og ideer om, hvad en katolsk højskole skulle indeholde.

Nogle mener: højskole for unge, andre mener: pensionisthøjskole, andre igen: højskole for arbejdsløse, udlændinge osv.

Den langsomme vej den bedste

Ser man på alle disse ting og tænker over bispedømmets almindelige ressource mængde af forskellig art, er den »første« løsning måske ikke den rigtige netop nu.

Biskoppen har i forskellige sammenhænge talt om, at vi bør have en central målsætning for Magleås, og i den forbindelse må man sige, at hvis man ser bort fra alle særinteresser, må noget af det vigtigste i dag være: trosinformation og trosopbygning, - netop det, biskoppen lægger stor vægt på.

Ser vi på den anden løsning - den »langsomme« vej - behøver den måske slet ikke at blive så langsom. Jeg vil forsøge at redegøre for en dynamisk fremadrettet model.

Dynamisk model

Folkehøjskolen kan realiseres i fire faser

Fase 1 kan beskrives som, at vi fortsætter med de nuværende aktiviteter på Magleås, og fortsat forsøger at leje ejendommen mest muligt ud. Denne løsning er ikke tilfredsstillende for ret mange, og den imødekommer ikke biskoppens ønske om flere katolske aktiviteter.

Flere kurser

Går man derfor til fase 2, kan man bibeholde de nuværende aktiviteter, men samtidig udvide med f. eks. tros- og kateketkurser, ægteskabsforberedelse, kurser for lektorer, DUK-ledere og måske endda med sommerferieuger for katolske familier og enlige. Disse kurser og ferier vil hovedsagelig blive betragtet som specifikt katolske. Kurserne kan godt være åbne for andre end katolikker, men de skal især tage sigte på uddannelse og trosfordybelse af personer, som forhåbentlig vil arbejde videre inden for den katolske kirke.

Kurserne tænkes finansieret gennem deltagerbetaling, sognestøtte og i et vist omfang ved støtte fra biskoppen.

Bredere kreds

Lykkes fase 2, hvilket er sandsynligt, hvis vi alle samles om denne fælles opgave for hele bispedømmet, kan vi tænke på at gå videre til fase 3. Denne skal indeholde det samme som de tidligere faser, men aktivitetsudvidelsen vil nu rette sig mod en bredere gruppe mennesker. Der skal også tilby-

Efter det gode forarbejde om en eventuel folkehøjskole på Magleås, som var blevet udfærdiget og drøftet, især på det seneste pastoratrådsmøde den 16.-17. november 1985, har Jan Lange udarbejdet følgende idéskitse om Magleås' videre fremtid. I betragtning af, at overgangen til folkehøjskole (som beskrevet i fase 4) er afhængig af den forudgående gjorte erfaring (som beskrevet i fase 2 og 3), kan både pastoratrådets forretningsudvalg og jeg selv give vor tilslutning til skitsens hovedtanker.

Hans L. Martensen

des kurser af mere højskolepræget art. Grundholdningen og de ydre rammer vil stadig være vor katolske tro og livsholdning, men vi kan også mødes med hinanden og andre om almenmenneskelige ting, der optager os: Samfundsforhold, sang og musik og forskellige kulturelle aktiviteter osv. Disse kurser tænkes hovedsagelig økonomisk afholdt af deltagerne selv samt i en vis udstrækning ved tilskud fra det offentlige. Disse kurser kan måske endda give et mindre overskud, da man aktivt arbejder med i driften med f. eks. madlavning, rengøring osv.

Ud fra de erfaringer, vi indhøster ved denne tredje fase, vil springet til fase 4 sikkert ikke blive så stort og vanskeligt, som nogen mener i dag.

Den egentlige folkehøjskole

Fase 4 skulle så indeholde en egentlig folkehøjskole, hvor f. eks. 45 unge mennesker i 20 uger kunne mødes og udvikle sig i en positiv atmosfære, - møde den katolske tro og måske

finde en større mening og sammenhæng i deres liv og fremtidige arbejde og virke.

Sideløbende med højskolen skal der være plads til de nye og gode aktiviteter, der er skabt i fase 2 og 3. Skulle omfanget blive så stort, at ikke alle aktiviteter vil kunne gennemføres på Magleås, kan man naturligvis også udnytte eventuel ledig kapacitet på Ømborgen, Sostrup og andre centre.

Flere og nye aktiviteter ønskes igangsat

Biskoppen ønsker igangsat flere og endda nye aktiviteter ved siden af alt det gode, der i forvejen sker. Vi er hermed alle indbudt til et aktivt, positivt samarbejde.

Om dette projekt kan lykkes, afgøres ikke et eller andet fjernt sted. Nøglen til det ligger i hver enkelt af os. Vil i være med?

Det vil koste energi, tid og penge - og en stor arbejdsindsats, men det vil måske også give os trivsel og vækst.

Jan Lange

Danske katolikker støtter unge under uddannelse i Boys Town, Sri Lanka

Det er altid en glæde at kunne berette om gode resultater - og til de mange, der direkte eller indirekte har været med til at støtte vore projekter, har vi denne gang flere gode nyheder.

For det første har vi ved et besøg i Sri Lanka mellem jul og nytår kunnet konstatere, at møbelværkstedet i Boys' Town nu arbejder for højtryk: i forbindelse med et lokalt firma fremstiller man udstyr til den nye lufthavn, så der bliver nok at bestille i lang tid. - Som sidste led i maskinleverancerne har vi lige før jul sendt en slibemaskine derud; - denne maskine ankom i slutningen af januar, og når den er installeret, tager

vor tekniske medhjælper, *Knud Christensen*, endnu engang en tur til Sri Lanka for at undervise i brugen af maskinen og samtidig tage en sidste gennemgang af hele projektet, der derefter skulle kunne meldes klar.

62 drenge afsluttede uddannelse

I øvrigt går det i almindelighed godt i Boys' Town. Nytårsdag 1986 sluttede 62 drenge deres 4-årige uddannelse, og broder *Clement* kunne med stolthed fortælle, at alle drengene havde fået gode job - oven i købet til en efter lokale forhold særdeles pæn løn. De første 3 måneder får drengene lov til stadig at bo i Boys' Town, således at man har føling med, hvordan det går dem i praksis; - derefter etablerer de sig med bolig enten for sig selv eller med eventuel familie. Samtidig får drengene udbetalt de såkaldte sparepenge - et beløb, der efter dansk målestok er beskedent, men som i Sri Lanka er en lille formue. Drengene

ne får på den måde en god start, og det betyder naturligvis, at der er stærkt pres på for at opnå en plads på Boys' Town. Derfor er det Caritas Danmark en særlig glæde at kunne berette, at vi dels fra danske katolikker, dels ved støtte fra tipsmidlerne har kunnet sikre Boys' Town ikke mindre end 5 fadderskaber gældende for 4 år; og når vi fortæller, at disse 5 fadderskaber beløber sig til op imod kr. 150.000, vil læserne forstå, at det drejer sig om en betydelig hjælp.

Udvidelser

Boys' Town bestræber sig på at skaffe plads til endnu flere elever, men »flaskehalsen« er i øjeblikket spise- og sovefaciliteterne. De sidste klares nogenlunde ved hjælp af selvfabrikerede køjesenge, men der skal bygges yderligere en spisesal - der skal foretages udvidelser af køkkenet og sidst, men ikke mindst kræver udvidelsen en større vandtank.

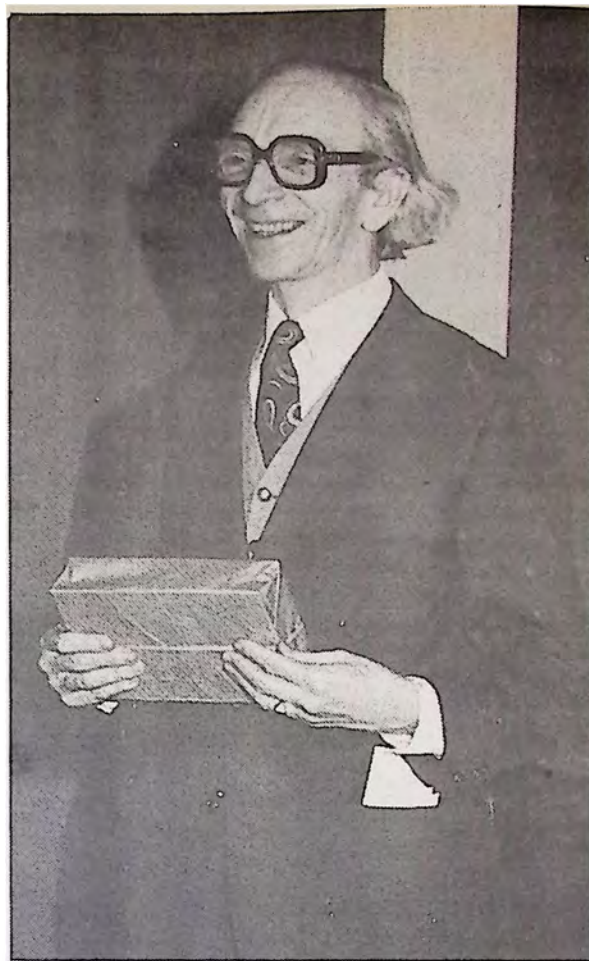
Caritas Danmark har bedt om hjælp flere steder

og håber, at vore anstrengelser vil kronnes med held. Derfor var det også en stor opmuntring for os, at vi op mod jul modtog ikke mindre end kr. 50.000 fra Augustinus Fonden - en virkelig julegave, der gør det muligt for os at fortsætte den hjælp, vi nu har påbegyndt.

Der er flere spændende nyheder undervejs fra Sri Lanka og andre områder, men dem gemmer vi til senere artikler - desværre er der stadig megen nød, så vi er taknemmelige for ethvert bidrag. Synes De, at Deres bidrag skal gå til et bestemt projekt, så giv os venligst besked.

Står der intet specielt, tillader vi os at gå ud fra, at Deres bidrag må anvendes efter vort bedste skøn.

Mogens Osterhammel

John Lundorf fyldte 60 år 7. april

Formanden for Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund siden 1972/73, *John Lundorf* fyldte den 7. april 60 år. *John Lundorf* har været med i katolsk mediearbejde siden 1953, hvor biskop *Suhr* udnævnte ham til sin mediekonsulent. Det er især gennem mange katolske radio-gudstjenester, de adskillige danske katolikker har lært *John Lundorf*s stemme at kende, men han har desuden også været en flittig foredragsholder i menighederne over hele landet. *John Lundorf* er desuden velkendt fra sit arbejde som skolelærer på både Katolsk Centralskole og Sct. Knuds skole i København. Han var skoleleder på sidstnævnte i 2 år. Billedet er fra Katolsk Radio- og Fjernsynsforbunds 50 års-jubilæum i 1981. Formanden har netop fået en gave overrakt af daværende radiorådsformand *Birte Weiss*.

Radio-nyt

I programmet ved Dagens Begyndelse, der sendes på program 1 hverdage kl. 6.55 - med genudsendelse kl. 9 - kan vi i perioden 28. april til 2. maj høre pastor *Jørgen Hvüid*, Helsingør.

John Lundorf

Stillinger tilbydes

Katolsk Centralskole

på Nørrebro i København søger pr. 1.8. en lærer til følg. fag: dansk (1. klasse), matematik på flere klassetrin, fysik/kemi, evt. idræt for drenge.

Skolen henvender sig til ansøgere, som vil engagere sig i et kristent, økumenisk skolemiljø.

Der er 340 elever fra bh.kl. til 10. kl. Ansættelses- og lønvilkår i h.t. overenskomst mellem Fri Grundskolers Lærereforening og Danmarks Realskoleforening.

Ansøgning med kopi af prøvebeviser og udtalelser stiles til skolens bestyrelse og sendes til skolens leder, Ole Meyer, hos hvem også nærmere oplysninger kan gives.

Adr.: Katolsk Centralskole, Nørrebrogade 27. Tlf.: 01-39 46 46.

Sankt Knud Lavard Skole Lyngby søger børnehaveklasse-medhjælper

På grund af oprettelse af to børnehaveklasser i skoleåret 86/87 søger skolen en børnehaveklassemedhjælper 15 t/ug.

Ansøgning: Se anden annonce her i bladet.

Sankt Knud Lavard Skole Lyngby søger lærer

Grundet ældre lærers pensionering søger skolen en lærer, der kan påtage sig at være klasse-dansklærer i en 6. klasse og som herudover vil kunne undervise i engelsk i 6.-10. kl. samt drengedræt i 5.-10. klasse.

Sankt Knud Lavard Skole er en selvejende katolsk kristen fri grundskole med bh.kl. + 1.-10. kl. i alt 245 elever og 22 lærere, der med en kristen målsætning ønsker at være et skoletilbud til enhver, der ønsker at være med i et aktivt kristent skolemiljø. Derfor må ansøgeren være indstillet på at deltage heri.

Ansøgning med eksamensbevis m.v. sendes til:

Skoleleder Gert Ørsted Andersen, Sankt Knud Lavard Skole, Toftebæksvej 30, 2800 Lyngby inden den 20.4. 1986.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås:

Fre dag d. 18.4. til lørdag d. 19.4. »Gentofte Børnevener« holder kursus.

Søndag d. 20.4. Magleås-træf med p. Adams C.s.s.R. »At arbejde på Kofoeds Skole«.

Onsdag d. 23.4. til torsdag d. 24.4. Det tværkommunale projektsamvirke, pædagogik og informatik.

Fre dag d. 25.4. til søndag d. 27.4. »Tro og Lys« med fru Marie Storm holder møde.

Torsdag d. 1.5. til onsdag d. 7.5. Oblatfædrenes Provincialmøde.

Caritas Danmark

Sankt Peders Stræde 3, 1453 Kbh. K. Tlf. 01 - 12 72 61 kl. 9-13. Giro 4 04 39 79.

Sct. Maria Skole

Gik du på Sct. Mariæ Skole i Aalborg? Kom til gensynsmøde d. 2. maj kl. 19. Lad denne meddelelse gå videregående. Tilmeldelse inden 24. april - Valdemarsgade 14, 9000 Aalborg, 08-13 60 03.

A.C.

indbyder i fællesskab med Medicinsk-historisk Samfund og Steno-gildet til møde onsdag den 16. april kl. 20 i Medicinsk-historisk Museum, Bredgade 62, København K.

Talere: Dr. med. Troels Kardel; Niels Steensen som videnskabsmand, og Harriet M. Hansen; Mennesket Niels Steensen.

A.C.s bestyrelse

Der går altid et tog sydpå!

Kom og vær med, - lær nogle unge katolikker fra andre europæiske lande at kende.

Franciskanerne i Sydtykland inviterer til et europæisk ungdomsmøde i Stühlingen (v. grænsen til Schweiz).

Dato: 20. juli-3. august 1986. Pris: 250 DM (incl. overnatning i et kloster og helpension, excl. rejsen).

For at kunne deltage skal du være mellem 18 og 25 år og enten tale engelsk, fransk eller tysk.

Tilmeldingsfrist: inden 27. april. (NB: Der er 5 ledige pladser til Dk endnu).

Program: Interessesgrupper i teater, video, avis, musik, formning m.m. Heldagsture til Bodensøen og omgivelserne. Samtaleemner: U-landsspørgsmål, miljøpolitik, kirke, fred og nedrustning.

Flere informationer + tilmelding hos: søster Anne, Joseph-Søstrene, Sct. Hans Gade 28 st., 2200 København N., tlf. 01-35 86 92.

Firmelse i Sct. Ansgars Kirke

Som hvert år meddeler biskoppen også i år til pinsens firmelsens sakramente. Forberedelsesundervisningen foregår følgende dage:

Lørdag d. 19. april kl. 10-12
Tirsdag d. 6. maj kl. 19-21
Lørdag d. 17. maj kl. 10-12

Medbring venligst dåbsattest. Skulle der være mængdelemmer fra andre sogne, der ønsker at modtage sakramentet her i Sct. Ansgar, bedes de forinden kontakte deres egen sognepræst.

Selve festmessen, under hvilken biskoppen meddeler firmelsens sakramente er pinsedag d. 18. maj kl. 10.

D. Timmermenn

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris kr. 20.- inkl. kaffe og kage, børn gratis.

Søndag d. 20.4.: Pater Jacob Adams C.s.s.R.: at arbejde på Koføeds Skole.

Katolsk Menighedspleje

Indbyder til én uges sommerophold for familier med børn på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra lørdag den 19. juli til lørdag den 26. juli 1986. Koordinator: Bente Nygaard Hansen. Præst: D. Timmermann. Pris: kr. 700.-, børn halv pris.

Katolsk Menighedspleje indbyder til sommerophold for børn (ca. 10-14 år) på feriehuset Klitborg, Nykøbing Sj. fra mandag den 23. juni til lørdag den 6. juli 1986. Leder: J. Gorm Jensen. Præst: D. Timmermann. Pris foruden rejse: kr. 650.-.

Tilmeldingsblanketter til lejrene fås ved henvendelse til Katolsk Menighedsplejes kontor, Bredgade 69 A st., 1260 København K. eller tlf. 01-15 23 03 - 01-14 69 36.

DUK-kalender

Ministrantkursus den 2.-4.5. 86 på Øm-borgen. For 10-16 årige. Pris 100,00 kr. og 90,00 kr. for deltagelse i fællesrejsen. Betaling ved tilmelding senest d. 21.4. 86.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 90,00 kr. (150,00 kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01-20 63 63

Økumenisk fredsgudstjeneste

Det økumeniske Center, København arrangerer en fredsgudstjeneste mandag d. 5. maj kl. 19.30 i Trinitatis Kirke (ved Rundetårn). Prædikant cand. theol. Peter Lodberg, generalsekretær for Det økumeniske Fællesråd; p. Kaare Osorio fungerer som liturg. Alle er hjertelig velkomne.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

afholder sit årlige repræsentantskabsmøde den 10. maj 1986, kl. 10.45 i Rådssalen i Radiohuset i København.

Lokalklubber og sognerepræsentanter bedes snarest sende navne og adresser på de medlemmer, der skal repræsentere lokalklubberne til landsformanden John S. Lundorf, Skovbyvej 14, 2740 Skovlunde.

Retræte på Dalum Kloster

for herrer afholdes i tiden mandag d. 25.8. kl. 17.00 til fredag d. 29.8. efter morgenmad.

Retræteleder: sognepræst J. Umans SMM.

Emne: Kirkens struktur: De syv sakramenter.

Pris for enevær: kr. 600 + tilmeldingsgebyr kr. 75, som kan indbetales på postkonto nr. 9 27 08 33 Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg. Tlf. 06-82 28 92. Der ydes tilskud til opholdet.

Bo Nyland Rasmussen, København
C.P. Tonti, København
Edv. Gothen, Køge
Stiig König-Petersen, Odense
Børge Blans, Silkeborg

Diverse

Lejlighed søges

Katolik, stud. merc. aud., 23 år, søger snarest lejlighed i København/Frederiksberg. Andel el. leje. Henv. Niels P. Lauridsen, tlf. 02-81 25 96.

Johanneskirken

Johanneskirken i Søborg har løbende amerikansk lotteri til fordel for et Caritas projekt. Vort foreløbige mål er 10 hospitalssenge til Araya i Libanon. Udtrukket gevinst på orange lodder nr. 147 kan afhentes.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes giror. nr. 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Til Øm søges

to store gryder/grukedler til gas el. bål, emaljerede el. stål til sommerlejrerne på Øm. De skal bruges til lysestøbning og plantefarvning. Henv. D.U.K.s sekretariat 01-20 63 63.

Den nordiske valfart til Lourdes 30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyvreise til Lourdes.

Pris med fuld pension, på hotel kr. 4.950.-
Særpris for syge og handicappede på Accuil kr. 4.500.-

Valfartspræst: Pater Per Waagø o.m.i.
Læger, sygeplejersker og samaritter medfølger. Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41
eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F.
Tlf. 01-74 34 15 (9-10).

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinie
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Rasmøllevej 31, 2600 Roskilde - tlf. 25 33 02 23 01

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vort forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Befrielsesteologi

Fortsat fra forsiden.

Paven mente ikke, at hans og kurierrepræsentanternes møde med de brasilianske biskopper havde været helt uundgåeligt, men at det var hensigtsmæssigt og nyttigt i den øjeblikkelige situation – ikke blot for kirken, men for det brasilianske samfund og for hele Latinamerika. Selv om kirksens opgave er rent religiøs, kan den dog med hele sit omfattende menneskesyn, bidrage til løsningen af mange problemer.

Kirken står ikke på samme plan som andre instanser

Man skal ikke tro, at kun direkte social og politisk

virksomhed gavner menneskene; man hjælper dem også radikalt, når man hjælper dem til at virkeliggøre deres inderste væsen, hvortil også deres forhold til Gud hører, sagde Johannes Paul II og tilføjede, at den, der løser kirken fra dens oprindelige opgave og sætter den på samme plan som andre instanser, gør noget farligt og ødelæggende.

Kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli* fremhævede i tilslutning til pavens ord, at dette møde var et særtilfælde. Det svarer ikke til noget i kirkeretten forudset, og man kan derfor ikke forvente retligt bindende beslutninger og afgørelser fra mødet.

Kardinal Willebrands

Fortsat fra forsiden.

kardinalen tilbage til Vatikanet.

Den 6. december 1975 blev Jan Willebrands udnævnt til Hollands nye primas og efterfulgte kardinal *Bernard Alfrinks* som ærkebiskop af Utrecht og primas af Nederland. Han blev præsteviet i 1943 og har skrevet en doktorafhandling om kardinal *Newmann*. I 1946 blev han formand for den hollandske økumeniske forening

»Sint Willebrord«; i 1958 var han Hollands delegerede ved den internationale økumeniske bevægelse. Pave *Johannes XIII* udnævnte i 1960 Willebrands til sekretær for kardinal *Bea* i det nyoprettede enhedssekretariat. Han gjorde her en stor indsats ved udformningen af koncilsdekreterne om »økumenen«, »religionsfrihed« og om »Forholdet til ikke kristne religioner«.

Den 12. april 1969 efterfulgte han afdøde kardinal *Bea* som præsident for Enhedssekretariatet.

kk

Klar afspænding i den tyrkiske religionspolitik

Istanbul (KNA) – I *Atatyrks* sidste regeringsår begyndte en liberalisering af religionspolitikken. Islam blev f.eks. afskaffet som statsreligion. Den tendens standsede ved *Atatyrks* død (1938), og bliver først nu under ministerpræsident *Özal* sat i gang igen.

Så sent som i sommeren 1985 toppede undertrykkelsespolitikken over for de 5 millioner ortodokse kristne med ødelæggelsen af en historisk værdifuld kirke i udkanten i Istanbul. Men i år har bl.a. ærkebiskop *Jakovos*, som er bosat i Amerika, men stammer fra den tyrkiske ø *Imbros*, fået indrejsetilladelse. Det har ikke været muligt i mange år.

Et enestående skridt i

samme retning er tilladelsen til genopbygningen af det økumeniske patriarkats nedbrændte hovedsæde *Phanar-kvarteret* ved det *Gyldne Horn*. Straks efter katastrofen blev et biseråd etableret, specielt med henblik på genopbygningen af patriarkatet. Men *Atatyrks* efterfølger, *Indönü*, nægtede dengang at give tilladelse dertil.

Metropoliten *Meliton af Chalkedon* bekræfter, at tilladelsen aldrig blev givet. Nu har ministerpræsident *Özal* gennem sin religions- og bygningsminister godkendt genopbygningen. Den internationalt kendte arkitekt *Aristidis Passadaios* har længe haft planerne liggende til genopførelsen.

4 unge valg-kandidater mener:

Karen-Margrethe Larsen:

Jeg vil virke, for at pastoralrådet bliver mere folkeligt

Karen-Margrethe Larsen, 16 år, går i 1. G, matematisk linie. Opstiller til menighedsrådet og pastoralrådet. Hun siger:

Jeg vil gerne i pastoralrådet for at gøre opmærksom på de svage provinsmenigheders problemer. Jeg synes nemt vi bliver glemt. Ellers vil jeg meget gerne virke for, at pastoralrådet bliver mere folkeligt.

Når man læser referaterne fra møderne i »katolsk orientering«, får man ikke indtryk af, at det kan have almen interesse. Det må blive meget mere konkret, eller for at sige det anderledes: pastoralt, for det er de problemer, rådet efter min mening skal beskæftige sig med.

Vi må også gøre os klart, i hvilken sammenhæng vi står samfundsmæssigt, i en kultur der er blevet tømt for kristendom og forståelse for den. Og så må vi lære at nævne vores egne problemer ved navn: samarbejdsproblemerne f.eks. Dem må vi løse.

Man kan have indtryk af, at det hele går lidt langsommere i vores kirke; det er som om, vi er ved at tabe farten. Det må vi modvirke ved især at støtte forkyndelsen. Tilbuddene om undervisning og katekese skal være større.

Ulrich Nielsen:

Jeg har lyst til at gøre noget for menighedens trivsel

Ulrich Nielsen, 18 år, Svendborg, går i 2. G matematisk linie. Han er kandidat til menighedsrådsvalget og siger:

Jeg vil gerne være i menighedsrådsarbejdet, fordi jeg synes, det er vigtigt at skabe gode betingelser for menighedslivet. Jeg stiller op, fordi jeg simpelthen har lyst til at gøre et stykke arbejde for menighedens trivsel.

Det ligger naturligvis også lige for, at jeg gerne vil hjælpe til bedre vilkår for børne- og ungdomsarbejdet. Ungdomsarbejdet er jo desværre ikke så nemt i de små menigheder, men vi må ikke give op. Selv har jeg været meget glad for at være med i DUK-sammenhænge. Måske kunne noget af den glæde, der er dér, også komme til Svendborg.

Men ungdomsarbejdet er naturligvis ikke en isoleret del af menigheden. Jeg synes, det er vigtigt, at vi arbejder sammen på tværs af aldre, og jeg vil gerne være med til at skabe muligheden for nogle aktiviteter, der samler menigheden om et indhold – f.eks. en retræte eller lignende.

Jeg synes, at forpligtelsen til at gøre noget for sin menighed, følger naturligt af det at være katolik. Men vi må gøre noget for at blive mere bevidste om vores identitet som katolikker, og det gælder naturligvis også de unge.

Elisabeth Petersen:

Godt, hvis vi unge får medansvar i menigheden

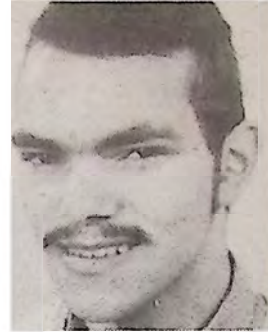
Elisabeth Petersen, 20 år, Svendborg, har efter sommerferien ønske om at begynde lægestudiet. Hun opstiller til menighedsrådsvalget og siger:

Jeg opstiller til menighedsrådet, fordi jeg tror det kan være nyttigt, hvis man gerne vil igang med noget børne- og ungdomsarbejde, at man samtidig er medansvarlig for sognet som helhed. Hvis man vil styrke sammenholdet mellem børn og unge, går det ikke, hvis ikke menigheden som sådan står bag.

Derfor tror jeg, at det er en fordel, at der er unge i menighedsrådet. Naturligvis kan man godt lave ungdomsarbejde uden at være i menighedsrådet, men børn og unge er jo allerede en fulgyldig del af menigheden; derfor er det godt, hvis vi har et medansvar.

Siden jeg var 13 år, har jeg selv været med i meget ungdomsarbejde, mest i DUK, Danmarks Unge Katolikker, men også i sognet. Det er vigtigt for mig at være katolik. Mange unge i Danmark i dag farter rundt til venner, skole, fritidsinteresser m.m. – men mangler et stæsted.

Jeg synes, det er en personlig styrke at kunne tro, for det er ikke altid, man lige kan få den hjælp hos sine venner, som man kan få gennem troen. Jeg vil, hvis jeg bliver valgt, gerne være med til at sikre, at der også fremover er en god katolsk menighed i Svendborg.

Franz Christensen:

Vi må investere i et godt ungdomsarbejde

Franz Christensen, 22 år, ekspedient, har fire års erfaring fra Nykøbing Falster menighedsråd, hvor han genopstiller. Han er også kandidat ved pastoralrådsvalget. Franz Christensen siger:

Jeg opstiller til pastoralrådet, fordi jeg har lyst. Jeg synes, det må være spændende at se problemerne i lidt større sammenhæng, end vi gør i menighedsrådet. Jeg har været mægtigt glad for den tid, jeg allerede har haft i menighedsrådet i Nykøbing. Jeg synes i det hele taget, at det er fint med lægfolkets indflydelse i vores kirke.

Det er vigtigt at arbejde for, at vi kommer væk fra bare at være søndagskirke. Vi bruger vores kirke for lidt.

I pastoralrådet vil jeg gerne arbejde for, at ungdomsarbejdet ikke har for snævre budgetrammer – vi må virkelig investere i et godt ungdomsarbejde. Jeg synes også, at højskoletanken er en god idé – den kan være endnu en måde, hvorpå vi kan styrke fællesskabet i vor kirke.

Næste nummer udsendes den 30. april

katolsk orientering

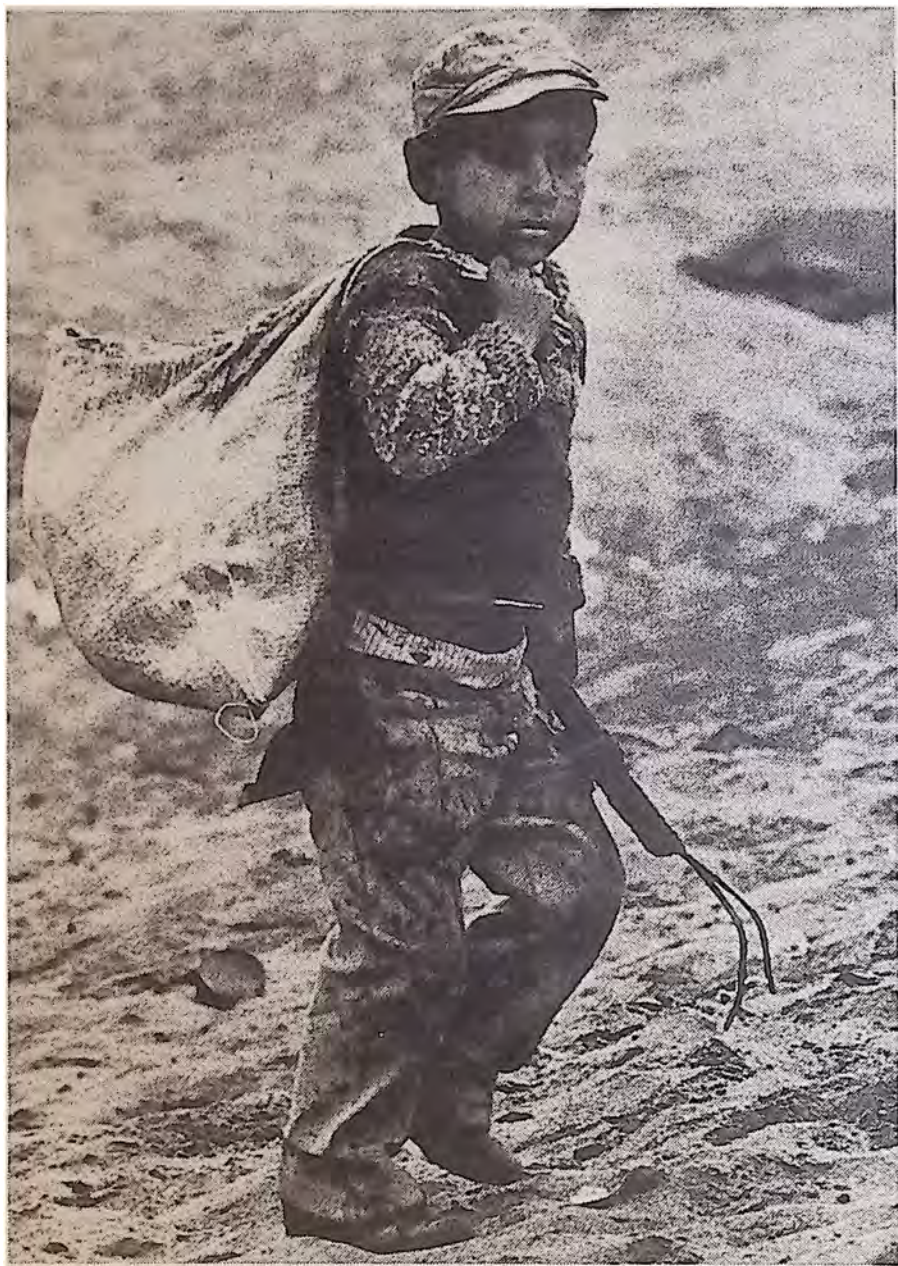
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bispkontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Gironr. 5 00 14 71, Ansgarsvejlejen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarfin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Hølsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris iøvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Etik og reagensglasbørn, side 2
 Familiepåske på Øm, side 4
 Ægteskab og familie, side 5
 Orientering fra sognene, side 7-11
 Befrielsesteologi, side 12-13

katolsk orientering

Befrielsesteologi drejer sig om denne drengs fremtid og hans umenneskelige vilkår i jagten med sæk og svytal efter smuler fra de riges bord.

Nyt romersk dokument om befrielsesteologien

Instruktion om den kristne frihed og befrielse

22. marts på festen for Marias bebudelse har kardinal *Joseph Ratzinger*, præfekten for Vatikanets trosrækkeregation, offentliggjort et nyt dokument om befrielsesteologi: »Instruktion om den kristne frihed og befrielse«.

Dokumentet er vedtaget af trosrækkeregationens plenarforsamling og af kardinal Ratzinger forelagt pave *Johannes Paul II*, der har godkendt det og ønsket det offentliggjort. Det foreliggende doku-

ment, der er på 63 sider, kan betragtes som en slags supplement til det i efteråret 1984 offentliggjorte dokument »Instruktion om nogle af befrielsesteologiens aspekter«, et dokument som blev skarpt kritiseret af mange af Brasiliens biskopper.

Indledningen til det nye dokument har som motto: »Sandheden gør os frie«. Derefter følger fem kapitler:

- 1. Frihedens situation i verden i dag.

- 2. Menneskets kald til frihed og syndens tragik.

- 3. Befrielse og kristen frihed.

- 4. Kirkens befrielse mission.

- 5. Kirkens sociale lære i tjeneste for den kristne befrielsespraksis.

Læsere, der måtte ønske at stifte bekendtskab med dokumentet i dets helhed, kan mod indsendelse af 30 kr. i frimærker få en fotokopi af det på engelsk, tysk eller fransk.

»Pax Christi« opfordrer til atom-nedrustning

Vesten bør svare på Gorbatsjovs moratorium

Antwerpen (KIPA) – Den katolske fredsbevægelse »Pax Christi International« har opfordret USA, Storbritannien og Frankrig til fra deres side at besvare det sovjetiske kommunistpartis sekretær, *Mikhail Gorbatsjovs* nedrustningsforslag om et foreløbigt stop for alle atomprøve-sprængninger.

»Pax Christi International« har opfordret de nationale »Pax Christi«-organisationer til at gå ind for dette i deres lande. Samtidig har »Pax Christi International« opfordret NATO til at gå ind for afskaffelse af SS-20'erne, krydsermissilerne og Pershing-raketterne. USA og Sovjetunionen burde slutte en tilsvarende overenskomst, og NATO burde erklære stop for stationering af krydsermissiler og Pershing-raketter.

Også appel til Warszawapagten

»Pax Christi International« appellerer også til Warszawapagten lande. De opfordres til at stoppe al videre stationering af kernevåben i Østtyskland og Tjekkosllovakiet og til at erklære sig for rede til at trække alle raketter tilbage, som indbefattes af en mulig overenskomst i Genève.

Et omfattende stop for atomprøvesprængninger, en fuldstændig overholdelse af anti-atomsprængningsaftalen og en aftale om middeldistance-raketter i Europa kunne efter »Pax Christi«s mening være en begyndelse til en begrænsning af rustningskapløbet. Dette kunne være af største betydning både for forhandlingerne mellem USA og Sovjet, og for samtalen i Wien om nedskæringen af konventionelle våben.

Sovjets åbenhed må imødekommes

Selv om der også i

Gorbatsjovs forslag er enkelte punkter, der trænger til at tydeliggøres yderligere, understreger »Pax Christi« dog, at Sovjetunionen har forlænget sit ensidige stop tre måneder og har indbudt de andre atommagter til at tilslutte sig dette skridt. Det sovjetiske forslag var heller ikke gjort afhængigt af, at der blev givet afkald på stjernekrigsprojektet.

Samtidig er Sovjetunionen villig til at afskaffe kemiske våben og har foreslået kontroller og inspektioner på stedet til sikring af sådanne forholdsregler.

Efter »Pax Christi«s opfattelse er Sovjetunionen også åben for en diskussion om en realistisk nedskæring af de konventionelle våben og om egnede kontrolforanstaltninger.

Girokort indlagt

»katolsk orientering« på vej mod stort underskud

I dette nummer af »katolsk orientering« er indlagt et girokort, som De kan benytte, hvis De ønsker at støtte bladets økonomi. Girokortet, som er det andet ud af tre, er på 60 kr. og afløser det røde girokort, som tidligere blev sendt direkte til alle katolske husstande. Ved at lægge girokortet ind i bladet, kunne spares 60.000 kr., såfremt lige så mange som sidste år, er lige så velvillige til at støtte bladet.

Det første girokort, som var ilagt bladet i slutningen af januar måned, har imidlertid ikke haft den

tilsigtede virkning, idet der har været en nedgang i antallet af betalere på ca. 35%. Omkring 1700 husstande har indbetalt girokortet på de 60 kr., medens ca. 2600 husstande i 1985 støttede bladet.

Underskuddet for »katolsk orientering« for 1986 tegner til at blive 100.000 større end budgetteret. Vil De hjælpe os til at vende denne udvikling, kan De gøre det ved at gå på posthuset med girokortet. Vi er glade for ethvert bidrag og takker på forhånd for Deres velvilje.

Red.

AC fylder 90 år

Messe og reception den 6. maj

Tirsdag den 6. maj fejrer AC sin 90-års dag med en festmesse og en kirkekoncert. Det foregår i Jesu Hjerter Kirke, Stenogsgade i København kl. 19.30.

I messen indgår dele af liturgien for Knud den Hellige, som ikke har været sunget siden middelalderen, men for få år siden blev rekonstrueret.

Koncerten, der optages af Danmarks Radio, omfatter værker af *K.E. Kenngren*, *Ole Kongsted* og *Henry Purcell*. Der medvirker »Musik og Ungdoms Kor« og Jesu Hjerter Kirkes kor under ledelse af Ole Kongsted.

Der er reception i »Den grønne Sal« efter messen og koncerten.

Er lægerne de bedste til at varetage etikken i samfundet?

Af Ruth Plum

Som omtalt på forsiden af »katolsk orientering« nr. 5 i år har »Justitia et Pax« i en skrivelse til biskop Martensen gjort rede for kommissionens syn på det af indenrigsministeren 26. november 1985 fremsatte lovforslag til oprettelse af et etisk råd og til regulering af visse bio-medicinske forsøg.

Lovforslaget har været forelagt til udtalelse hos de forskellige kirkesamfund, hos forskellige foreninger og organisationer, således også hos Den almindelige danske Lægeforening. I »Ugeskrift for Læger« 17. marts 1986, nr. 12 s. 730-731 offentliggøres lægeforeningens hovedbestyrelses svar af 14. marts 1986 til Folketingets udvalg vedrørende lovforslaget.

Hvornår begynder livet?

På flere punkter ser lægeforeningen og »Justitia et Pax« meget forskelligt på lovforslaget. Mens »Justitia et Pax« skriver, »at kirken må se med glæde på, at loven bygger på den forudsætning, at menneskeligt liv begynder ved befrugtningstidspunktet«, mener lægeforeningens hovedbestyrelse at måtte »advare mod konsekvenserne af denne meget håndfaste formulering af lovens §1, hvor det hedder, at menneskelivet tager sin begyndelse ved befrugtningstidspunktet«.

»Spørgsmålet om tidspunktet for livets begyndelse er i sig selv et kontroversielt emne, hvor enhver formulering – ikke mindst i lovform – efter lægeforeningens erfaring må overvejes særdeles nøje. Foreningen skal blot påpege vanskeligheden ved en sammenhæng og overensstemmelse med f.eks. abortlovgivningen ved at bruge den foreslåede formulering og vil samtidig frembære, at læger i medfør af Genève-deklarationen, som betegner en af hovedhjørnestenene i Verdenslægeforeningens kompleks af deklamationer, er forpligtet til at respektere livet fra dets

begyndelse uden den nærmere definition heraf, som lovforslaget forsøger sig med«.

Enten mener man som »Justitia et Pax« eller som lægeforeningen mener at måtte advare mod formuleringen i lovforslagets §1, og om man finder abortindgreb berettigede eller ej, så er forudsætningen for disse indgreb jo, at »noget« levende, hvis »dets« liv ikke bringes til ophør vil have store, meget store chancer for at »komme til verden« som et levende menneskebarn.

Læger imod et råd, men for oplysning

Mens »Justitia et Pax« giver udtryk for glæde over, at der i det påtænkte råd er tænkt på et stærkt indslag af ikke-medicinske medlemmer, udtaler lægeforeningens hovedbestyrelse sig således herom:

»Sammenfattende må lægeforeningen finde, at et centralt råd, som det foreslåede ikke kan anses for at være et egnet instrument til løsning af de etiske dilemmaer, den lægevidenskabelige forskning og praksis står overfor i de kommende år. Lægeforeningen må tage afstand fra lovforslagets grundtanke, hvorefter det er muligt at sammensætte et råd bestående af personer, som anses for at have særlige forudsætninger for stillingtagen til almenmenneskelige moralske og etiske spørgsmål. Lægeforeningen vil derfor pege på muligheden af, at man fremfor at søge at styre befolkningens og myndighedernes meninger på visse områder fra centralt hold tager initiativ til en omfattende oplysningsvirksomhed med henblik på en bred offentlig debat.

»Katolsk orientering« har siden disse problemer dukkede op i Danmark, bragt en del indlæg om de kontroversielle spørgsmål i forbindelse med de nye bio-medicinske forsøg og behandlinger.

Blandt andet har bladet i forskellige artikler fra ind- og udland gjort opmærksom på problemerne

med de »tiloversblevne befrugtede æg« i forbindelse med »reagensglasbørn« (»in vitro fertilisering«).

Om opbevaring af tiloversblevne befrugtede æg med henblik på senere reimplantation (genindplantning, red.) eller forskning er en læge forpligtet til at påse (siger lægeforeningens hovedbestyrelse i ovennævnte udtalelse bl.a.)

– at der er fastsat en begrænset opbevaringstid for æg, der er befrugtet med henblik på senere reimplantation.

– at der er fastsat en begrænset periode, hvori befrugtede æg kan udvikles og gøres til genstand for forskning og forsøg...«

I et interview med lægeforeningens formand dr. Erik Holst (samme nr. af Ugeskrift for Læger« s. 729) siger han herom: »Vi har i de europæiske lægeforeninger accepteret, at der bør sættes grænser for, hvor langt man kan tillade udviklingen af et givet befrugtet æg... Hvor grænsen skal ligge må afhænge af den til enhver tid eksisterende viden. Så længe vi arbejder hen imod optimale resultater i behandlingen af sterilitet, ville det være uheldigt, hvis man satte en grænse, der lige præcis forhindrer de bedste vilkår for behandlingen mod barnløshed«.

Ødelæggelse af befrugtede æg

Erik Holst fortsætter: »Grænsen for opbevaring af nedfrosne æg har også været til diskussion. Vi er stødt ind i det problem, at den katolske kirke har store bekymringer ved problemet abort (den afviser det helt, red.) og derfor konsekvent nok har problemer med destruktion af befrugtede æg, selv om det sker rent laboratoriemæssigt. Det har ført til, at man nogle steder simpelthen nedfryser æggene indtil de bliver brugt«.

Er dette så stort et problem? ville nogle måske spørge. Ethiske proble-

mer kan jo ikke opgøres i antal, men siden verdens første reagensglasbarn, Louise Brown, blev født i 1978, er der født over 2.000 reagensglasbørn. Og som regel bliver der befrugtede æg »tilovers«.

Forsøg med befrugtede æg?

Der blev ingen befrugtede æg tilovers ved Louise Browns fødsel, for, så vidt man ved, blev der kun udtaget et æg ad gangen af fru Brown, og det blev befrugtet med hr. Browns sæd. Det hele var moralsk set så ukompliceret, så den daværende kardinal Albino Luciani, inden han rejste til Rom, hvor han blev valgt til pave og tog navnet Johannes Paul I, nåede at lykønske Louises forældre.

I dag findes der over

1.000 embryoner i dybfrysere. Nogle af dem vil blive brugt til fornyede forsøg på indplantning i den oprindelige leverandør af æggene, andre tilbydes måske til andre kvinder, andre igen benyttes måske til forsøg, og nogle vil engang blive destrueret.

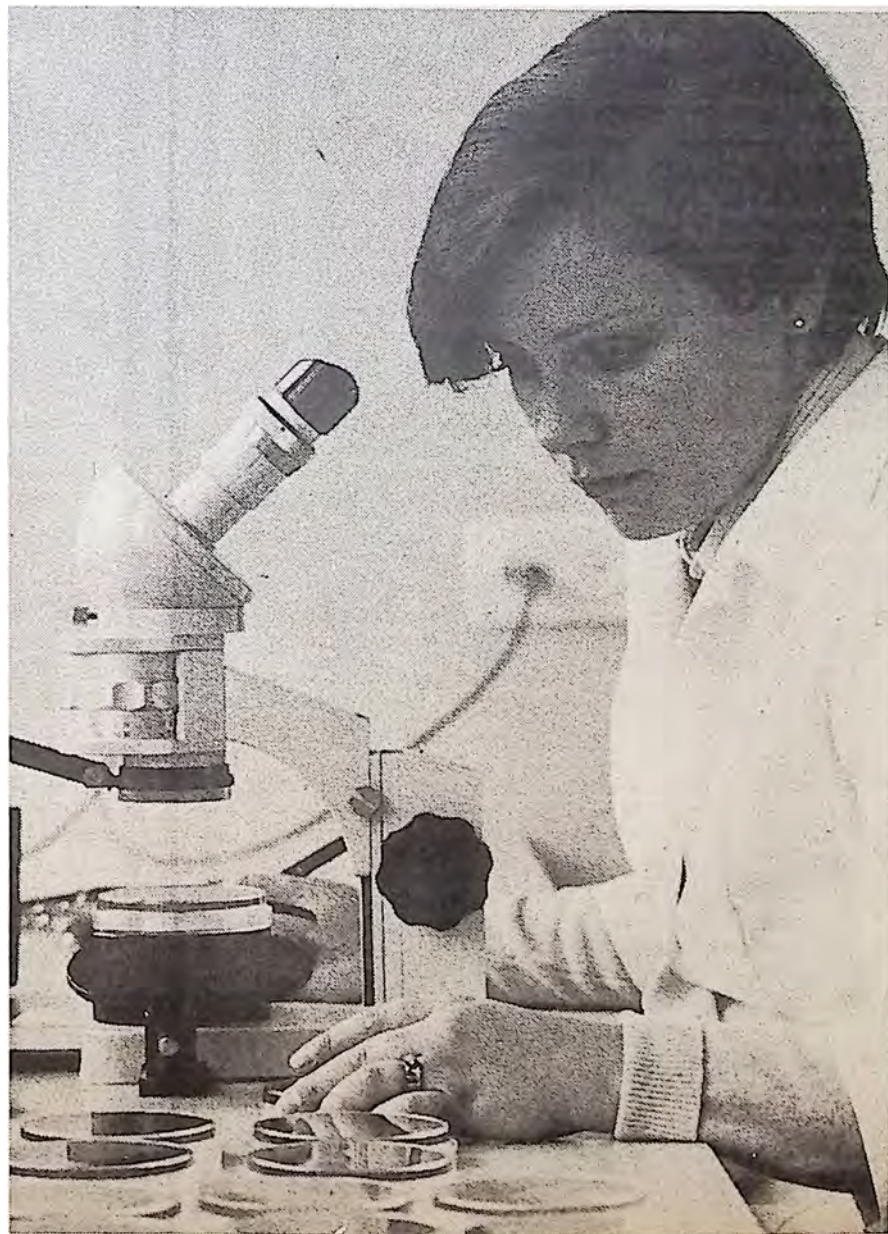
Er der blevet foretaget forsøg med befrugtede æg her i landet? Jeg ved det ikke. Der er i hvert fald anvendt aborterede fostre – omend i beskeden omfang – til videnskabelige forsøg, der er godkendt af de videnskabetiske komiteer – på Rigshospitalet og i Nordjyllands amt (det sidste sted i hvert fald med moderens billigelse). Dette fremgår af Sundhedsstyrelsens svar af 9. januar 1985 på indenrigsministeriets forespørgsel derom 22. januar 1984, (Forespørgslen var fremprovokeret af Niels M. Uldalls skriftlige spørgsmål til magistraten om, hvad der sker i den retning på Københavns hospitaler eller hospitaler, som Københavns kommune har overenskommet med. Niels Uldall er tidligere menighedsrådsformand i Sankt Ansgars menighed i København).

Hvad forskere kan finde på i deres forsøg på at

»lave gode mennesker«, som den amerikanske biolog dr. James Bonner kalder det, kan ses i filmen »Fremtidens børn«, der kan lånes fra Statens Filmcentral. Manuskript til filmen og instruktion er ved Ove Nyholm, der har været elev på Niels Steensens gymnasium. Filmen er smuk, rystende og tankevækkende. God idé til menigheds møde!

Et afskrækkende eksempel

Lad mig til slut nævne et eksempel fra Ove Nyholms film. Der er virkeligt forskere, der arbejder på at lave bedre udrustede mennesker. I den hensigt foreslår genetikeren Hermann Müller, at man tager nogle kønsceller fra hvert barn ved fødslen, fryser dem ned og derpå steriliserer barnet. Når barnet engang har levet sit liv til ende, ser man, hvad det fik ud af livet, og en komité bedømmer, om det var noget, der er værd at dyrke videre på. Er det det ikke, kaster man de nedfrosne kønsceller bort; hvis bedømmelsen er positiv befrugter man dem med celler fra det modsatte køn fra et barn, hvis livsløb endte højt op i årene og tilsyneladende var vellykket! osv.!

15 menigheder taler sammen om familiemesser

Unge i DUK er meget glade for liturgi på lejre og weekends, men de har svært ved at finde ind i menighedens gudstjenesteliv. Netop den aktive deltagelse i menighedens liturgi er vort mål. Det skrev DUK's ungdomspræst *Jesper Fich* bl.a. til deltagerne forud for pastoralenhedskurset den 4.-6. april på Magleås.

Hvordan gør vi messen forståelig og levende for vore børn og unge? Det var det væsentligste spørgsmål, vi var kommet for at få hjælp og inspiration til at besvare.

Af 57 menigheder var kun 15 repræsenteret. Heldigvis var der deltagere fra hele landet, så man alligevel kunne få et nuanceret billede af aktiviteterne i mange sogne. Mange steder gøres et stort arbejde for, at børn og unge skal føle sig hjemme i kirken – specielt under søndagsmessen.

Særligt dejligt var det at høre hvor godt vore vietnamesiske trosfæller var kommet ind i menighedens fællesskab i Viborg og Silkeborg. Deres guitarspil, sang og indslag er

til glæde for hele menigheden.

Erfaringer fra de sogne, der har en særlig tilrettelagt familie-messe én gang om måneden, viser at mange familier kommer til denne messe.

Niels Engelbrecht fra Skt. Ansgars Menighed i Bredgade, København gav eksempler på, hvordan nogle læsninger og salmetekster kan virke uforståelige for voksne – så hvordan skulle børn og unge så fatte noget af alt det, som siges under messen.

Det er en forpligtelse at holde en sådan messe, at alle kan være med, sagde Engelbrecht videre. Der må tales et sprog alle forstår. Lignelser fra hverdagen er lige så vigtige i dag som på Jesu tid. Jesus blev menneske for at komme os i møde.

At børn skulle medvirke i »Guds-tjenesten« er ikke noget nyt, mindede *Niels Engelbrecht* om. Under det jødiske påskemåltid har familiens yngste sin rolle i ritualen, som endda tager form af leg, når faderen skal finde brødet, som børn har gemt i huset. Før brødet er

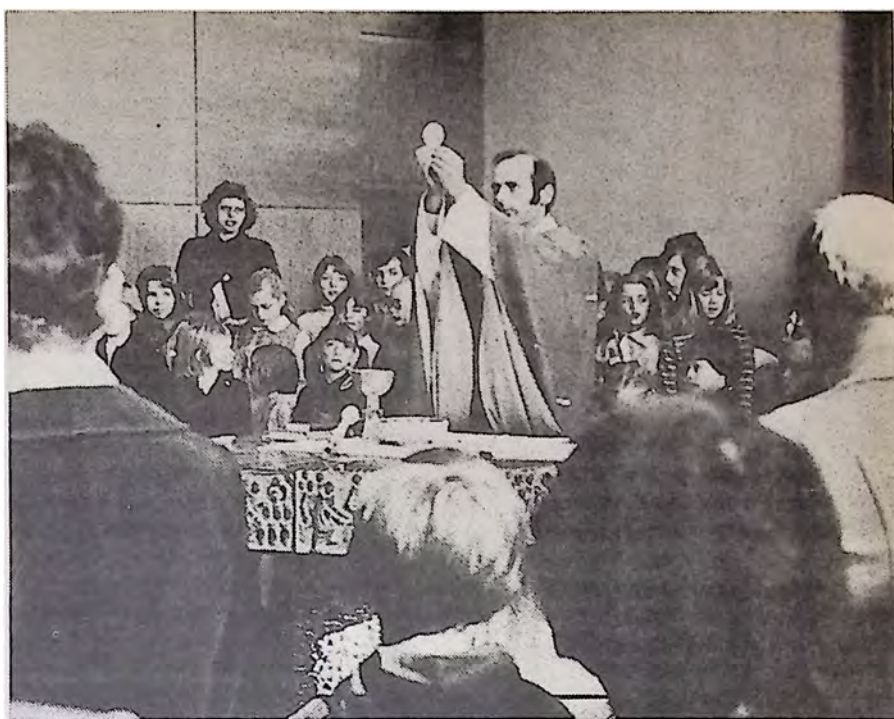
fundet, kan ceremonien ikke fortsætte.

Hvad forstår vi ved familiemesse?

Vi enedes om, at ordet »familie« må forstås i en dybere sammenhæng. Familie er hele Guds familie, det vil sige hele menigheden. En familiemesse må så være en messe, hvor børn, unge, familier, enlige, ældre og fremmede føler, at de hører til.

Hvordan bliver en familiemesse til? *Gitte og Torben Bang* gav os nogle praktiske og værdifulde råd, hentet fra deres eget arbejde i Skt. Therese menighed og fra deres samarbejde med *Jesper Fich* og sr. *Clara Maria* fra Skt. Mariæ Kirke.

Sr. *Clara Maria* fortalte, meget levende ved hjælp af billeder og musik om familiemessernes start og udvikling på Frederiksberg i de sidste 13 år. Der er dannet et par familiegupper i Skt. Mariæ menighed, som forbereder disse messer. Man skiftes til at holde planlægningsmøder i familierne og børnene er med i planlægningen. Inspirationen til de

forskellige temaer er kirkeåret. Høstfesten er nok en af de nemmeste at starte med. Dramatiseringen af læsningerne med børnenes medvirken bliver ofte brugt. Forbønnerne skal øves i kirkerummet, så børnene bliver instrueret i at tale klart og tydeligt. De forreste bænkene fjernes, og der lægges et tæppe på gulvet, så børnene kan sidde lige foran alteret med deres rytmeinstrumenter.

At planlægningen af en familiemesse er et stort og krævende arbejde, lægger sr. *Clara Maria* ikke skjul på.

Der skal arbejdes omhyggeligt med liturgien, øves tålmodigt med børnene, men man skal ikke kræve en fuldendt præstation – store og små kommer frem for Gud med det de har.

Vi fik mange gode ideer af sr. *Clara Maria*. Ideer, som vi kunne tage med hjem og bruge i vore menigheder rundt om i Danmark.

Musikmappeudvalget fortalte lørdag aften om deres arbejde. De tre bånd, som de har indspillet med alle sangene fra den blå mappe, kan købes på kateketcentralen. De må roses for det gode initiativ, som giver mange sogne mulighed for indlæring af sangene, selv om man ikke har musikkyndige til rådighed. Udvalget har nu planlagt at arrangere musik-weekends i samarbejde med de sogne, som kun har lidt kendskab til »den blå mappe«.

Udvalgets sprudlende humør, glæde og arbejdsindsats var en bekræftelse på, at der findes engagerede og energiske unge mennesker indenfor kirken. Snart vil hver menighed få et temahæfte til »den blå

mappe«. Det betyder, at man nu kan finde netop den sang, som passer til den pågældende dags tekst eller tema.

Om temaet: Den 3. Verden fik vi præsenteret

en sang fra Venezuela, som vi alle kunne synge med på allerede efter andet vers. Dejlig rytmisk musik.

Simone Jacobsen
Kirsten Szarafin

Diakonvielse i Esbjerg

Lørdag d. 10. maj vil biskop *Martensen* vie *Torben Toustrup* til diakon i Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg. Efter afsluttede studier er *Torben Toustrup* for tiden pastoralassistent hos p. *Lars Messerschmidt* i menighederne i Esbjerg og Tønder.

Torben Toustrup har før sine teologiske studier læst teologi ved Københavns Universitet. Han begyndte sin konvertitundervisning hos p. *Vagn Hansen* OP i Ordrup og skiftede studier. Han tog herefter en magistergrad i teatervidenskab.

Torben Toustrup oplyser, at han en overgang

overvejede at indtræde hos trappisterne på Bornholm, hvor han har opholdt sig meget, og som han føler sig stærkt knyttet til. Efter 12 måneders ophold hos assumptions-søstrene på Stensballe Kloster, besluttede han sig for at læse teologi i Münster.

Torben Toustrup er med i et fællesskab af verdenspræster, der som grundlag har *Charles de Foucauld's* spiritualitet.

Efter diakonvielsen bliver *Torben Toustrup* i sin ny tjeneste som diakon i de to menigheder i Esbjerg og Tønder.

Niels Steensen fejres på Nordisk katolikdag i Lübeck

Den nordiske bispekonference åbnede den 23. februar i Skt. Ansgars Kirke i København »Niels Steensen-året«. Den 22.-24. august er bispekonferencen i Lübeck for fortsat at fejre ham sammen med bispedømmerne Osnabrück, Hildesheim og Münster... og med forhåbentlig mange katolikker fra Norden og i særdeleshed fra Danmark. Det bliver den anden nordiske »Katolikdag«, som biskop *Winter*, Osnabrück, indbyder til; første gang var i 1966 i Hamburg.

Programmet

Programmet bliver righoldigt og spændende. Fredag den 22. august om aftenen åbnes Katolikdagen med en akademisk fest i audienssalen på rådhuset; hovedtalen holdes af biskop *Martensen*, som taler over emnet »Niels Steensens opdagelse af kirken«.

Lørdag den 23. er der to hovedpunkter: Højmessens i Lübecker Dom, som den

lutherske kirke stiller til vor rådighed. Alle biskopperne vil være til stede, og biskop *Wittler* prædiker.

Lørdag eftermiddag finder et stort møde sted i fri luft på rådhuspladsen – arrangørerne har bestilt smukt vejr. Delstatsregeringerne i Schleswig-Holstein og Hamburg bliver repræsenteret sammen med byens borgmester og den evangeliske biskop, men der arrangeres også mange andre ting: udstilling, teaterspil om Niels Steensen, »byens spil« for ikke-lübeckere, eukaristisk tilbedelse forberedt af Søsterforbundet i bispedømmet Osnabrück, m.m.

Søndag den 24. er der ungdomshøjmesse i den katolske hovedkirke.

Under »Katolikdagen« bliver der lagt vægt på kontakt mellem de tyske og nordiske menigheder, som har et fast venskabsforhold til hinanden.

Et særligt program bliver forberedt for de ca. 500 unge, som ventes fra

Tyskland og fra Norden. Den 22. om aftenen på »Paraden« (stor plads i byen) med musik, gruppedrøftelser, »Dänischer Salon«, kontakt med biskopperne under titlen »Det som jeg altid har villet spørge om« efterfulgt af en »liturgisk nat« i den katolske kirke.

Den 23. om aftenen efter deltagelse i det fælles program er der en »Niels Steensen nat«, fest om vort tids problemer: Alvorligt nok, men ledsaget af musik og kabaret.

Den danske arbejdsgruppe håber, at mange vil deltage i denne »Katolikdag«, enten de kommer privat, eller de tager imod tilbuddet om en gruppe-rejse, som bliver arrangeret i samarbejde med DSB (rejse, logi to nætter på to gode hoteller med morgenmad). Lübeck er en pragtfuld by – 2½ time fra København. Se annoncen i bladet.

P. Grègoire OP

Endnu plads på Steensen-valfarten til Firenze

De kan endnu nå at tilmelde Dem til Niels Steensen Valfarten til Firenze fra den 20. til den 28. september. Foreløbig har 60 tilmeldt sig, men det er lykkedes at skaffe plads til 90 deltagere i kollegieværelser i Residenza Universitaria i Firenze.

Programmet er også ved at være forhandlet på plads. Biskop *Martensen* har truffet aftale med ærkebiskoppen af Firenze og biskoppen af Livorno om at tage imod de

nordiske valfartsdeltagere, oplyses det i deltagerbrevet. Desuden vil bystyret i Firenze, der har erklæret 1986 for Niels Steensen-år, tage imod gruppen.

Læs i øvrigt den første artikel i »katolsk orientering« nr. 3, som beskriver programmet nærmere. Yderligere oplysninger og tilmelding til *Sophie Kallan*, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby – eller pr. telefon 02-88 14 75 dog kun mandag til fredag mellem kl. 16-18.

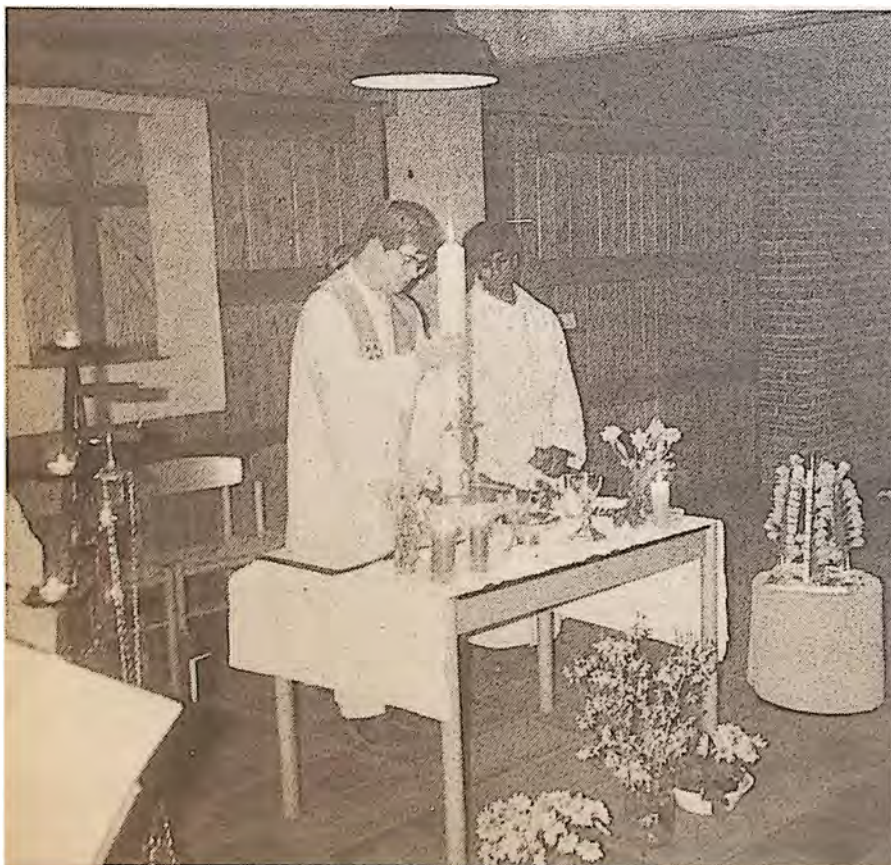
Familie- påske på Øm

Hostierne bringes flankeret af fakler til søstrenes kapel

Påske-ilden tændes

Dåbsvandets indvielse

- og et glimt fra olympiaden i gummistøvler

Som noget nyt afholdtes i påsken familieejr på Øm-borgen. Mere end 50 deltagere i aldersklassen fra 4 mdr. og til de grå hår oplevede her et varmt, levende kristent fællesskab med påskens mysterium og liturgi som den inspirerende ramme.

Allerede onsdag eftermiddag ankom de første for at forberede fællesrej-sens ankomst.

Efter behørig præsentation torsdag morgen bød formiddagen på oplæg og gruppearbejde om på-skens indhold med særlig sigte på de yngre deltagere.

Eftermiddagen forløb med afvikling af et sæl-somt udendørs spil med deltagelse af pave-biskop-per-præster og lægfolk (stratego), hostiebagning og liturgiforberedelse. I torsdagens aftenmesse var indlagt en fodtvætningsce-remoni og efter messen bragtes de indviede hostier gennem den mørke nat til søstrenes kapel flankeret af lysende fakler. På skift blev der våget hele natten frem til fredag morgen.

Formiddagen forløb med gruppearbejde, hvor deltagerne ved hjælp af saks, papir, legoklodser osv. samt ikke mindst kreative evner fremstillede en spændende og original udgave af de fjorten kors-vejsstationer (eller blev det femten)? Fredagen var i øvrigt præget af dagens liturgi, suppleret med en dramatisering af nutids-menneskets lidelse udført af de 13-14 årige, neddæm-pet stemning og risengrød. Dagen blev afrundet af Erling Tiedemann, der ud fra overskriften »Katolik - hvorfor nu det?« på sæd-vanlig spændende og un-derholdende måde gav os sit personlige svar på det spørgsmål som vore omgi-velser så ofte stiller os.

Lørdagens aktivitetsni-veau steg til uanede højder under de praktiske forberedelser af påsken, spæn-dende fra dekorering af påskeæg, fremstilling af pynt til indøvelse af Exul-tet. Efter tænding af på-skeilden uden for hoved-døren blev processionens deltagere mødt af en fest-smykket Øm-borg, der

dannede en smuk ramme om påskenattens intense og maleriske liturgi - et højdepunkt, der blev af-sluttet med bål og festfyr-værkeri. Aftenen (natten) klingede ud med en festlig agape for deltagere og lokale gæster. Søndagen forløb med afholdelse af »Olympiade«, en velkom-men lejlighed for deltager-ne til at checke kondien og få frisk luft.

Hele lejren var også præget af et musikglad team, der takket være flittig øvning kunne levere musikledsagelse til mes-serne og ikke mindst til underholdningen efter på-skemiddagen, der afslutte-des med folkedans. Lejren sluttede mandag med eva-luering, rengøring og den obligatoriske afslutnings-andagt. En tak til alle deltagere - ikke mindst det kreative og effektive køk-kenhold - for jeres indsats. Vi tror og håber, at alle fik noget med sig derfra både menneskeligt og religiøst. Så måske - på gensyn på næste påskeejr.

Lene Sørensen

Ægteskab og familie

Det afgående pastoralråds indsats

Af biskop Hans L. Martensen

Snart skal det nye pastoralråd samles, og jeg vil her benytte lejligheden til at sige tak til det pastoralråd, der går af. Den indsats, rådsmedlemmerne har gjort, er bemærkelsesværdig. Mange har – næsten ud over det forsvarelige – ofret penge og især en i forvejen sparsom fritid på dette arbejde. Alle har været med til at bære et fælles ansvar. Rådet har været præget af et godt og venskabeligt samarbejde, endog når meningene brødes. Som biskop har jeg i høj grad grund til at være taknemmelig over for det afgående råd. En del medlemmer stiller ikke op igen, enten ud fra ønsket om at overlade pladserne til andre, eller fordi kræfter og personlige omstændigheder ikke længere tillader deres fortsatte medlemskab. Ikke mindst dem, der således trækker sig tilbage – undertiden efter et meget langt virke i pastoralrådet – skal min tak i særdeleshed gælde.

Mange værdifulde initiativer er vokset frem i rådets 4-års periode. Jeg er overbevist om, at flere af disse initiativer vil bære frugt i de kommende år.

Dette gælder ikke mindst det arbejde, der i pastoralrådets sammenhæng er udført omkring den kristne familie. Arbejdsgruppen »Fællesskabet i familien« - kaldet således efter pavens skrivelse »Familiaris consortio« - har gjort en ihærdig indsats, som også mange katolikker udenfor pastoralrådet er blevet inddraget i.

Denne indsats har været stilfærdig. Der er ikke blevet publiceret mange tekster. Arbejdet har ikke været slået stort op, og der er måske endnu ikke registreret de store resultater.

Dog er mange af os overbeviste om, at netop dette arbejde omkring »Fællesskabet i familien« vil vise sin værdi fremover, og at den stilfærdige indsats ikke har været forgæves. Der er grund til at formode, at vi i de kommende år vil opleve adskillige aktiviteter – offentlige foredrag, familiegropper, undervisningsprogram-

mer, familieretræter, drøftelser i ungdommens sammenhæng o.s.v. Hvad vi har oplevet i pastoralrådet, giver anledning til at håbe, at endnu flere initiativer vil vokse frem og styrke vort katolske fællesskab omkring ægteskab og familie.

Helligånd og ægteskab

I et af sine første oplæg til pastoralrådet understregede arbejdsgruppen en bestemt sætning fra pavens skrivelse, som jeg gerne vil tage op og endnu en gang gøre til genstand for videre overvejelse:

»Helligånden, der skænkes ved den sakramentale ægtevielse, skænker kristne ægtepar et nyt fællesskab, et kærlighedens fællesskab, der er det levende og virkelige billede af den enestående enhed, der gør kirken til Kristi mystiske, udelelige legeme.« (»Familiaris consortio« nr. 19)

Det er ikke så ofte, at man ser Helligånd og ægteskab omtalt under ét. Dette er i grunden mærkeligt, for ægteskab har med kærlighed at gøre, og Helligånden er Guds kærligheds Ånd. Tilmed er det indlysende: Når vi som katolikker kalder ægteskabet for et sakramente, så tror vi, at dette sakramente har sin særlige og virksomme nådegave. Denne nådegave er – ligesom i de øvrige sakramenter – udvirket af Helligånden.

Når Helligånden nævnes som første og vigtigste ord i sætningen om ægteskabet som sakramente – så understreges herved, at ægteskabet har en sammenhæng med *helliggørelse*. Det er en sammenhæng, mange måske aldrig har tænkt nærmere over.

Men hvad betyder hellighed andet end dette, at vi bliver mennesker – enkeltvis og i fællesskab med andre – således som Gud i sin godhed har tænkt og planlagt os?

Normerne

Vi er vant til, at der fra kristent hold tales om ægteskabet i bestemte normer: »Du skal« eller »Du

må ikke«; eller »Dette er synd« og omvendt »Dette er pligt«.

Samfundet omkring os behandler også normer. Dette sker ofte statistisk. Man registrerer holdninger og handlemåder. Ofte ligger der i den statistiske betragtning en skjult forudsætning: Det, som alle eller næsten alle gør, er normalt, d.v.s. normgivende.

Eksempler herpå kan vi finde mange af. Vi hører f.eks., at næsten alle bilister kører over 110 km i timen på motorvej – og vi fornemmer, så er det næsten tilladt. Eller vi hører, at der findes afrikanske stammer, hvor mændene trods kristendommens indførelse stadig har flere koner. Man er tilbøjelig til at drage slutningen, at så må polygami accepteres af kirken i den slags omgivelser.

På ægteskabets område oplever vi som danske katolikker et pres fra omgivelserne på grund af den statistiske virkelighed. Når så og så mange procent af befolkningen bliver skilt og gengift, så føles dette uvilkårligt som noget naturligt og gennemsnitligt. Skilsmisse føles som noget uundgåeligt, der bør accepteres. Eller i ungdommens sammenhæng: Når næsten alle unge flytter sammen, inden de bliver gift, og således indleder seksuelle forhold »på prøve« – må dette så ikke accepteres som en norm, kirken aldeles forgæves vil modsætte sig? Er ikke det store flertal en norm i sig selv, som vi med eller mod vor vilje bliver nødt til at indrette os efter?

Pastoralrådet har i sine overvejelser fornemmet, at vi er under et pres fra vore omgivelser. Man har spurgt, om familielivets grundlæggende værdier udhules, og om det kommer så vidt, at ægteskabet som institution forsvinder?

I en sådan presset situation er det indlysende, at vi må reflektere over, hvad der er kristen norm – måske til forskel fra omgivelsernes normer. Det er også indlysende, at vi som

kristne ikke kan nøjes med at acceptere og følge det statistiske flertal.

Drømme og visioner

Over for omgivelsernes pres er det vanskeligt at erkende, hvad der er gyldig kristen norm. Dog er den største vanskelighed ikke engang at erkende normerne. En langt større vanskelighed ligger i, at vi på grund af omgivelsernes pres fristes til at resignere og på forhånd sige, det kan ikke nytte noget. Vi føler det umenneskelige ved mangt og meget i vore omgivelser – men det er som en rivende strøm, vi forgæves kæmper imod.

Hvem ønsker ikke inderst inde at opleve en kærlighed, der varer hele livet, og som aldrig hører op? Hvem ønsker ikke, for alvor at kunne give sig selv til en anden? Hvem har ikke behov for kærlighedens kommunikation – den udveksling, hvori den elskende giver af sit eget og modtager af den anden ikke blot med kroppen, men også med sjælen og ånden og alle menneskets evner? Den, der har oplevet en tryk barndom med et selvfølgelig tillidsforhold til far og mor og en blind forvisning om, at disse forældre var uadskillelige – ville for alt i verden ikke have undværet det.

Hvem ønsker ikke tryk og menneskeligt fællesskab også for dem, der er børn i dag? I alt dette er der ikke længere tale om hårde normer og svære bud. Der er snarere tale om en skøn drøm, som alle inderst inde drømmer.

Men er det da kun en drøm?

I sin pinsetale citerer apostlen Peter profeten Joel: »Jeg vil udgyde min Ånd over alt Kød; jeres sønner og jeres døtre skal profetere, jeres unge skal se syner og jeres gamle skal drømme drømme« (Ap.G. 2,17).

Dette er netop, hvad der er brug for i dag over for omverdenens pres: Unge, der med profetisk sikkerhed kan gå i rette med omgivelsernes normer og være anderledes. Unge, der kan have visio-

ner om en kærlighed, som kan lykkes, og et menneskeligt fællesskab, som kan opstå. Gamle, som har lov at drømme gode drømme i forvisningen om, at de kan og vil opfyldes. Dette er Helligåndens virke, ikke blot at indse virkeligheden og dens normer, men at muliggøre hvad der kan synes umuligt.

Det ny og anderledes

»Helligånden skænker ved den sakramentale ægtevielse et nyt fællesskab til det kristne ægtepar«, således hedder det i pavens tekst. Hvori består nu det ny i parrets fællesskab, efter at de har fået sakramentets nådegave? Er det noget nyt i forhold til, hvad de var, før de blev gift? Eller er det noget nyt i forhold til, hvad de ellers er i stand til ved egne kræfter? Eller er det nyt i forhold til, hvad omgivelserne ellers gennemsnitligt gør?

Ja, alt dette og mere til hører med til det ny og anderledes, som Helligånden har i behold for dem, der med tro modtager ægteskabets sakramente. Helligånden er kærlighedens og fornyelsens og befrielsens Ånd.

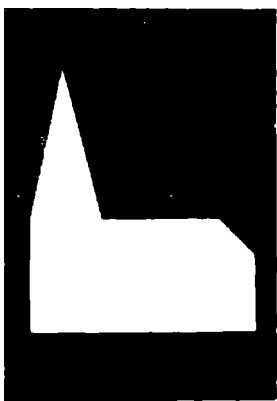
Vort samfund og vort eget hjerte er fuldt af vagabonderende kærlighed, der søger lidt oplevelse og tilfredsstillelse, snart

her, snart dér. Vore omgivelser opviser endeløse eksempler på kærlighedens fallit, og dybt i os selv erkender vi kærlighedens afmagt i forhold til egoismens alt for store magt.

Det ny, Helligånden giver ved sakramentet, er ikke en norm, men en mulighed. Men det er ikke en mulighed, vi tager i besiddelse og råder over. Det er en mulighed, vi bestandig må søge i tro.

Den rette norm for ægteskab og samliv er ikke ny – den kan højst være ny i vor erkendelse, fordi vi pludselig fatter, hvad der i sig selv altid har været rigtig norm. Det har altid været kærlighedens norm, at den er langmodig, mild og uden misundelse. »Den praler ikke, opblæses ikke, gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, lader sig ikke ophidse, bærer ikke nag...« (1. Kor. 13, 4-5). Helligånden forandrer ikke kærlighedens norm, for kærlighedens norm er evig. Men Helligånden forandrer de muligheder, vi har for at elske. Selv om brud og brudgom ikke har kraften til fuldkommen kærlighed i sig, så skal de alligevel i kraft af sakramentet bekende deres tro på, at kærligheden har et håb også i den faldne verden, der omgiver os.

Hans L. Martensen

Orientering fra sognene

Maj 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 10, der udkommer 28.5. 1986 er mandag den 12.5. 1986 for juni, juli og august. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Aalborg
Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courteau O.M.I.
træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56-13 07 44.

Søndagsmesser:

Sct. Mariæ Kirke kl. 10.00 højmesse.
Sct. Joseph Hospitalskirke kl. 8.00 messe.

Fredag d. 2.: Første fredags sakramentale tilbudelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 4.: Kl. 10.00 gudstjeneste ved Per Dolmer.

Torsdag d. 8.: Kl. 10.00 Kristi Himmelfarts dag. Højmesse.

Fredag d. 9.: Kl. 16.30 majandagt og messe.

Søndag d. 11.: Kl. 10.00 højmesse og firmelse ved biskop Hans Martensen. Efter messen reception i menighedslokalerne.

Kl. 19.00 kirkevandring, der begynder i Sct. Mariæ Kirke.

Fredag d. 16.: Kl. 10.00 Sct. Mariæ Skolens pinsegudstjeneste.

Kl. 16.30 majandagt og messe.

Søndag d. 18.: Kl. 10.00 1. pinsedag. Gregoriansk højmesse.

Mandag d. 19.: Kl. 10.00 2. pinsedag. Højmesse.

Torsdag d. 22.: Sct. Josef Klub. Udflugt for de enlige og ældre. Turen går gennem Vendsyssels skønne natur til Nordsø Centret i Hirtshals. Pris kr. 75.00 incl. kaffebord. Tilmelding nødvendig. Afgang fra Sct. Mariæ Kirke kl. 13.00.

Fredag d. 23.: Kl. 16.30 majandagt og messe.

Søndag d. 25.: Kl. 10.00 familiemesse.

Fredag d. 30.: Kl. 16.30 majandagt og messe.

Minikuk: Sidste møde inden sommerferien er den 12. maj.

Ømvalfarten bliver den 1. juni, nærmere herom i sognebladet.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uraniensvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 89.

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Tlf. (08) 12 69 56.

Søndag d. 4.: Kl. 10.00 messe.

Lørdag d. 10.: Kl. 16.30 messe.

Søndag d. 18.: Kl. 10.00 1. pinsedag. Messe.

Lørdag d. 24.: Kl. 16.30 messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Søndag d. 4.: Kl. 15.00 dansk messe.

Torsdag d. 8.: Kl. 15.00 Kristi Himmelfartsdag. Dansk/vietnamesisk messe.

Søndag d. 11.: Kl. 15.00 dansk messe.

Søndag d. 18.: Kl. 15.00 vietnamesisk dansk messe.

Søndag d. 25.: Kl. 15.00 dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ kirke, Aalborg, tlf. 08 12 69 56 eller Keld Westergaard, Thisted, tlf. 07 92 24 04.

Søndag d. 11.: Kl. 18.00 messe.

Søndag d. 25.: Kl. 18.00 messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag, tirsdag og torsdag kl. 8.

Onsdag kl. 19. Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.

Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.

Skriftemål:

Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken når som helst. Er præsten hjemme, kommer han.

Kristi Himmelfart: Messe kl. 10.

Pinsedag: Messe kl. 10.

2. pinsedag: Messe kl. 10.

Menighedsudflugt: Lørdag den 3. maj. Fra kirken kl. 13.30.

Messe i Pindstrup katolske kirke.

Derefter til Fjellerup og stranden.

Menighedsklub: Lørdag den 24. maj.

Familiegrupper efter aftale.

Kirkekaffe: Søndag den 25. maj efter messen.

Mini KUK og KUK efter aftale.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Hver lørdag kl. 16.30 og den 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10. Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 3.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 4.: Messe kl. 10 og kirkekaffe i præstegården efter messen.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart: messe kl. 16.30.

Lørdag d. 10.: Børnemesse og den sidste religionsundervisning kl. 10.

Søndag d. 11.: Ingen messe.

Lørdag d. 17.: Pinsegudstjeneste kl. 16.30.

Søndag d. 18.: Pinse: Ingen messe.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag messe kl. 10.

Lørdag d. 24.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 25.: Ingen messe.

Lørdag d. 31.: Messe kl. 16.30.

Præstens vikar fra den 14. maj-2. juni 1986 er pater Henrikus van Genuchten, OFM. Han kalder sig »pater Franz«, sit hellignavn og ordensnavn.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Den 2. og 4. søndag i måneden kl. 10.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 3.: Børnemesse og den sidste religionsundervisning kl. 09.30.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart: Messe kl. 10.

Søndag d. 11.: Messe kl. 10.

Søndag d. 18.: Pinse: Messe kl. 10.

Søndag d. 25.: Messe kl. 10 og kirkekaffe i menighedssalen efter messen.

Præstens vikar: Se under Viborg.

Fra den 28. maj-6. september 1986 har vi tyske præster, som skal være til stede og skal bo i Lemvigs menighedssal.

Evangeliet læses og salmerne synges på dansk.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryegade 26, 8100 Århus C.
Tlf. 06-13 56 66.

Præsterne: A. Meister, 18 57 66, H. Krawczyk, 18 56 33, G. Grünwald, 18 52 11.

Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 12 07 06.

Sogneseekretær: Knud C. Jepsen, 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesser: Tirsdag 8, fredag 8.

Messer på polsk: Søndag 4/5, 2. pinsedag, kl. 12.

Majandagt: Hver tirsdag kl. 16.15.

Skriftemål: Helst 1. fredag kl. 18-19.

Eller efter aftale med præsterne.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag, sakramental tilbudelse kl. 18-19. Skriftemål.

Lørdag d. 3.: Udflugt sogneundervisning.

Søndag d. 4.: Kl. 15: Bodsandagt firmander.

Mandag d. 5.: Kl. 18: Gamle menighedsråd, fest.

Torsdag d. 8.: Kl. 8: Messe, kl. 10: Firmelse ved biskop H.L. Martensen.

Mandag d. 12.: Kl. 19: Retrætaften.

Tirsdag d. 13.: Kl. 19.30: Katolsk studiegruppe.

Søndag d. 18.: Pinsedag: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), kl. 17.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag: Messe kl. 10. Polsk messe kl. 12.

Torsdag d. 22.: Kl. 14.30: Mariakongregation.

Søndag d. 25.: Treenighedsfest.

Lørdag d. 31.: Kl. 11: Fernisering i Galleri ved kirken. Udstilling i Galleri ved Kirken i maj: Adolf Meister, nyere billeder fra Paris, Barcelona og Berlin.

Skt. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Ungdomsarbejde: KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30.

Mini-KUK og ministrantgruppe.

Pindstrup: Skt. Mikael's Kapel

Kastrupvej 1.

Præst: P. Adolf Meister.

Gudstjenesteleder: Helge Clausen.

Messe: Søndag d. 4/5, kl. 10.30: Førstekommunion.

Mandag, 2. pinsedag, d. 19/5 kl. 10.30.

Odder: Skt. Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25.

Præst: P. Gottfried Grünwald.

Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson.

Søndag, d. 11/5 kl. 14.

2. pinsedag, d. 19/5 kl. 14.

Søndag, d. 25/5 kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærsvvej 4, 8500 Grenå.

Præst: Herbert Krawczyk SJ.

Tlf. 06-18 56 33.

Postkonto: 5 63 26 68.

Messe søndag den 11., 18. (pinsedag) og den 25. maj kl. 10.30.

Menighedsaften, torsdag den 15. maj kl. 19 ved kirken. Kl. 18.45 beder vi rosenkransen.

Sogneundervisning: Efter aftalen.

Sostrup

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster.

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. (06) 38 41 11.

Sr. Teresa, tlf. (06) 38 42 06.

Søndagsmesser kl. 8.30.

Hverdagsmesser kl. 9.

4 Midtjylland

Fælles for de fire menigheder: Pastoralenhedsmøde i Horsens mandag den 26. maj.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Kristi Himmelfart: Messe kl. 10.00.

2. pinsedag ingen messe.

Religionsundervisning alle onsdage som aftalt med kateketen.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. (06) 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19 i kirken. Hver torsdag kl. 19 hos Jesu små søstre i Øm. Hver fredag kl. 8.45 i kirken.

Søndag d. 4. kl. 10: Efter familiemessen kirkekaffe.

Torsdag d. 8. kl. 10: Kristi Himmelfartsdag. Højmesse.

Søndag d. 11. kl. 19: Økumenisk kirkevandring. Afslutning med kaffebord i Søjlehuset.

Søndag d. 18.: 1. pinsedag. Messer kl. 8 og kl. 10.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag messe kl. 10.

Onsdag d. 28.: Efter aftenmessen kl. 19 taler pastor Jørgen Hviid om Niels Steensen.

Husk Ømvalfarten den 1. juni.

Find venligst allerede nu ting og sager frem til vort loppemarked d. 13. og 14. juni.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene, onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Søndag den 4.: Kirkekaffe efter højmesse.
Torsdag den 8.: Kristi Himmelfart, messen som om søndagen.
Torsdag den 15.: Bibelaften kl. 19.30.
Søndag den 18.: Pinsedag.
Mandag den 19.: 2. pinsedag, messe kl. 10.
Lørdag den 24.: Bededag hos søstrene fra kl. 10.30.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
 Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
 Tlf. (05) 82 08 93.
Faste gudstjenester:
Hverdage. Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.
Fredag d. 2.: Den Hl. Kommunion bringes til menighedens syge.
Søndag d. 4. kl. 10: Familiemesse. Bagefter: menighedskaffe i samlingssalen.
Tirsdag d. 6. kl. 17.15: Bønstime i form af en Rosenkransandagt. Mai-måned = Maria-måned!
Torsdag d. 8: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 12. kl. 14.30 indbyder Kontaktgruppen de ældre til gymnastikopvisning ved Inger Sønderup og hendes elever fra Sct. Norberts skole. Desuden underholder Henning Christensens orkester. Bemærk: Denne gang i Søstrenes sal, Vestre Engvej!
Tirsdag d. 13. kl. 19: Sogneaften i præstegården. P.H. Kerkhofs indleder emnet: »Kan de adskilte kirker genforene sig?« Bagefter: messe og samtale.
Søndag d. 18: Pinsedag. Kl. 10: Højmesse.
Mandag d. 19: 2. pinsedag. Messe: Kl. 8.
Mandag d. 26. kl. 19: Pastoralenheds møde i Horsens.
Tirsdag d. 27. kl. 18: Sct. Norberts aften. Pastor Jørgen Hviid fra Helsingør taler om »Niels Steensen - forskeren, biskoppen, endnu mere aktuell end for 300 år siden«. Fælles spisning!
Lørdag d. 31. kl. 15 bliver Tran Duc Thanh af biskop Martensen diakonviet i Sct. Norberts kirke. Efter messen: Reception!

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Sognepræst Lars Messerschmidt.
 Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11, undt. mandag.
 Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, værelse 80.
 Tlf. (05) 12 63 90 bedst mellem 10-11, undt. mandag.
Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30.
 Søndag kl. 10.
Hverdagsmesser (se dog undtagelserne):
 Mand. 8, tirsd. 8, onsd. 8, torsd. 8. Fred. 18.45.
Kristi Himmelfartsdag d. 8. maj: Højmesse kl. 10.
Lørdag d. 10. kl. 11: Diakonvielse af Torben Toustrup ved biskop Hans L. Martensen og pontifikalmesse.
 Ingen messe kl. 16.30!
2. pinsedag d. 19. kl. 10: Messe.
Tirsdag d. 20. kl. 8: Morgengudstjeneste med kommunion.
Tirsdag d. 27.-fredag d. 30.: Morgengudstjeneste med kommunion.

Søndag d. 1. juni: Ømvalfart. Der vil blive arrangeret fælles bustur til Øm. Nærmere meddelelse senere.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
 Telefon (05) 92 11 76.
 Sognepræst: Henri Kerkhofs o. præg.
 Fjellegade 2, 7100 Vejle.
 Telefon (05) 82 08 93.
Diakon: Christian Gabrielsen, Sjøllands-gade 50a, 7000 Fredericia.
 Telefon (05) 92 11 76.
Menighedsrådsformand: Hans Madura, Indre Ringvej 15, 7000 Fredericia
 Telefon (05) 92 08 06.
Gudstjenestetider:
 Onsdag kl. 19.00: Messe
 Lørdag kl. 17.00: Messe.
 Søndag kl. 10.00: Højmesse.

Onsdag d. 7.: Kl. 19.30 Rosenkransbøn.
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Messe kl. 10.00.
Lørdag d. 10: Kl. 10.00 diakonvielse i Esbjerg.
Søndag d. 11.: Kirkekaffe efter messen.
Onsdag d. 14.: Kl. 19.30 Bibelaften.
Søndag d. 18.: 1. pinsedag messe kl. 10.00.
Mandag d. 19.: 2. pinsedag ingen gudstjeneste.
Onsdag d. 21.: Kl. 19.30 bøn i kirken.
Tirsdag d. 20: Kl. 14.00 håndarbejds møde.
Fredag d. 23.: Sygekommunion.
Fredag d. 30.: DKKF-Bazar.
Lørdag d. 31.: Kl. 9.00-14.00 DKKF-Bazar.
Lørdag d. 31.: Kl. 15.00 diakonvielse i Vejle.
Søndag d. 1/6: Øm-valfart.
 Gudstjenesterne 3/5 og 1/6 vil blive bekendtgjort senere.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariagade 8, 6100 Haderslev.
 Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.
 Sognepræst Erling Brodersen.
Messtider: Søndag kl. 10.00 og fredage kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.
Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Torsdag d. 1.: Majandagt kl. 19
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart: Højmesse med børnenes første hellige kommunion kl. 10.
Torsdag d. 15.: Majandagt kl. 19
Lørdag d. 17.: Pinsevigilie: Messe kl. 16.
Søndag d. 18.: Pinsedag: Latinsk højmesse med optagelse v. firmelse kl. 10.
Torsdag d. 22.: Majandagt kl. 19.
Søndag d. 25.: Trinitatis: Dansk højmesse kl. 10.
Kirkekaffe: Søndag d. 25.

Kredse:
Bibel- og bedekreds i Rosenkranshuset:
Onsdag d. 14. kl. 20: Bibel medbringes!
Kvindekredsen hos søstrene i Åbenrå:
Lørdag d. 3. kl. 14. Emne: Ideer til optræden v. adventsfesten. Kan nogen tilbyde dans, oplæsning, spil, sang...?

Undervisning:
 For børn fra 6-12 år hos søstrene, Aastrupvej 65, torsdag kl. 15-16.
 Undervisningen slutter d. 15.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Sønderortv 1.
 Sognepræst Ebbe Simonsen.
 Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.
 Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag, tilbedelse kl. 15-16. Messe med sakr. velsignelse kl. 19.30.
Lørdag d. 3.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene kl. 14. Emne: Dramatik som forberedelse til adventsfesten. Hvem kan danse, synge, spille, læse op, optræde?
Søndag d. 5.: Fælles højmesse kl. 10. Messen kl. 14.30 bortfalder.
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart som om søndagen kl. 10 og 14.30.
Søndag d. 18.: Pinsedag kl. 10 og 14.30.
Mandag d. 19.: 2. Pinsedag kun kl. 10.
Søndag d. 1. juni: Kristi Legemsfest. Kl. 10. Valfart til Vor Frue af Øm. Afgang fra kirken ca. kl. 8, stop ved Hørgård. Priser som i fjor: 60 kr. for voksne og 25 kr. for børn.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
 Sognepræst Ebbe Simonsen.
 Tlf. (04) 42 35 85. Hver søndag højmesse kl. 9.30.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag kl. 10.
Lørdag d. 3.: Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 14. Emne: Dramatik, forberedelse til adventsfesten. Hvem kan danse, synge, spille, læse op, optræde?
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart, kl. 9.30.
Søndag d. 18.: Pinsedag kl. 9.30.

Mandag d. 19.: 2. Pinsedag ingen messe.
Lørdag d. 31.: Aftenmesse på grund af valfarten, kl. 19.
Søndag d. 1.6.: Kristi Legemsfest. Valfart til Vor Frue af Øm. Afgang fra kirken kl. 7.30.
 Priser som i fjor: 60 kr. for voksne og 25 kr. for børn. Meld til i tide, så alle kommer med bussen.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
 Præst: Lars Messerschmidt.
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
 Tlf. (05) 12 10 27, bedst mellem 10-11 undt. mandag.
 Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41, 6270 Tønder.
 Tlf. (04) 72 18 90.
 Diakon Torben Toustrup,
 H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg.
 Tlf. (05) 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.
Messe: Søndag kl. 17.

Lørdag d. 10. kl. 11: Torben Toustrup vies til diakon i Sankt Nikolaj Kirke, Esbjerg, af biskop Hans L. Martensen.
Søndag d. 25.: Menighedsdag. Kl. 15. Vi begynder med at drikke kaffe/the eller andet. Derefter undervisning for børnene og oplæg og samtale for de voksne.
 Sted: Schweizerhalle. Kl. 17: Messe.
Søndag d. 1. juni: Valfart til Øm. Nærmere om fælles rejse vil følge.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.
 Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
 Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.
 Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.
Messtider:
Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdag kl. 17.
Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken.
Søndag: Kl. 10.00 højmesse.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 10.00, hvor der efter messen er arrangeret en sammenkomst i skolen. Alle i menigheden er velkomne!
Søndag d. 18.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.00.
Mandag den 19.: 2. Pinsedag. Højmesse kl. 10.00.
Onsdag d. 21. kl. 19.30: Bibelkreds i præstegården. Emnet: De syges salvelse.
Hver lørdag i maj måned: Mariaandagt kl. 15.30. Derefter messe kl. 16.00.
Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.
 Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
 Tlf. (09) 31 09 74 eller 12 16 64.
 Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.
Søndag d. 4.: Messe kl. 10.30.
Søndag d. 18.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.30.
 Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Albani Kirke Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. (09) 12 16 64.
 Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.
 Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst). Stefan Huber, Karl Marischka.
 Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.
Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.: Kl. 19. Okt.-april: Kl. 16.30.
 1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.
Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.
Meditation: Hver mandag kl. 19.30.
Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.
Maria-Legionen: Onsd. kl. 19.30. Adg. 7.
Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, messe kl. 9.
Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11 på skolen.

Torsdag d. 1.: Kl. 19 maj-andagt/kirken.
Søndag d. 4.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk) og 19.
Tirsdag d. 6.: Kl. 19.30. Skt. Knuds-spil i skolens sal.
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart/messe 8, kl. 10 børnenes 1. hl. kommunion, derefter reception. NB: Ingen messe kl. 19!
Søndag d. 11.: Messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 14 (vietnamesisk), 19.
Mandag d. 12.: Kl. 19.30 møde i DKKF på Bjerregårdsvej 9.

Tirsdag d. 13.: Kl. 19 bankospil i skolens sal til fordel for Øm-Valfarten.

Torsdag d. 15.: Kl. 14 De ældres Klub på skolen/kl. 19. maj-andagt i kirken/kl. 19.30, bibelkreds i Adelgade 7.

Søndag d. 18.: Pinsedag/messe kl. 8, 10, 12 (polsk). NB: Ingen messe kl. 19.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag/messe kun kl. 10.

Torsdag d. 22.: Kl. 19. maj-andagt i Dalum Klosters park.

Søndag d. 25.: Messer kl. 8, 10 (international messe), 19. NB: Ingen polsk messe.

Torsdag d. 29.: Kl. 19. maj-andagt hos søstrene, Bjerregårdsvej 9.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg. Sognepræst pater Josef Völk CSSR. Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64. Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.

Torsdag d. 1.: Den hl. Josef, kl. 19 messe.

Fredag d. 2. - søndag d. 4.: Ministrantkursus på Ømborgen. 4 vietnamesiske, 5 danske ministranter og sr. Angela deltager fra menigheden.

Onsdag d. 7.: Kl. 16.30 religionsundervisn. for 1.kommunikanterne og konfirmanderne og de ministranter, som ministrerer d. 8. kl. 10. Først øves ceremonierne. Børnene fra undervisningsgrupperne fortsætter efter øvelsen i kirken i menighedslokalerne. Afslutning senest kl. 19. Forældrene er velkomne til at »hjælpe med til«, at vi kan pynte kirken smukt og pænt.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Messe kl. 8 og festgudstjeneste kl. 10. 1. kommunikanterne er: Maria Jensen, Eva Koczorowska, Sarisa og Marisa Montenegro. Konfirmanderne er: Brian Skov Hansen, Jane Kierans, Manolo Garcia Labarquilla, Christina Schmidt. I ønskes hjertelig tillykke!

Fredag d. 9. og lørdag d. 10.: Sognepræst Klaus Warning og pastoralreferent Ute Autzen Sct. Heinrich menighed, Kiel, besøger Sydfyn. (Vedr. sommerlejren fra 4.-18. juli 1986.)

Søndag d. 11.: Mediesøndag. Paven har givet emnet for 1986: »Social kommunikation og kristen offentlig opinionsdannelse«. Kl. 10 latinsk højmesse.

Torsdag d. 15.: Lejl. til skriftemål fra kl. 17.45 til 18.15.

Fredag d. 16.: 21 årsdagen for biskoppens bispevielse. Vi tænker særligt på ham i vore bønner. Religionsundervisning fra 16.30 til 19.

Lørdag d. 17.: Kontaktgruppen mødes. Messe kl. 14 i kirken, herefter hyggeligt samvær i menighedssalen.

Søndag d. 18.: 1. pinsedag: messe kl. 8 højmesse kl. 10.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag, messe m. prædiken kl. 10.

Søndag d. 25.: Vi fejrer Kristi Legems- og Blods fest. Egentlig falder festen på den 1/6, men da tager vi på Øm-valfart. Messe kl. 8, festgudstjeneste kl. 10 med Kristi Legemsprocession kl. 10.

Tirsdag d. 27.: »Mørkholtmøde« i Odense, Adelgade 7, kl. 18.

Onsdag d. 28.: En ledergruppe for unge katolikker i Düsseldorf kommer til os.

Torsdag d. 29.: Møde på det internationale Ungdomscenter i Svendborg fra kl. 14 til 16. Ca. 30 repræsentanter fra vesttyske ungdomsrejseorganisationer mødes for at drøfte eventuelle fælles aktiviteter for unge mennesker fra Forbundsrepublik-

ken Tyskland og Svendborg i de kommende år.

Lørdag d. 31. maj: Sr. Elly (født Møller) fejrer sin 65 års professdag. Festgudstjeneste kl. 15. Derefter reception i Menighedssalen.

Søndag d. 1. juni: Valfart til Øm. Messe kl. 8. Messen kl. 10 bortfalder på grund af valfarten. Vil man køre med i menighedens bus, bedes man skrive sig på listen i våbenhuset – senest den 18/5 1. Pinsedag!

Skt. Bøndts kapel, Rudkøbing
Brogade 14. Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.

Søndag d. 4.: Kl. 15: Messe med prædiken.

Pinselørdag d. 17.: Bryllupsmesse med prædiken kl. 16.

Tilmelding til de forskellige sommerkurser og sommerlejr skal ske snarest. Husk også børnelejren på Mørkholt fra den 15. til den 17. august! (Lejrpræst: P. Josef Völk).

Dødsfald: Ellen Marie Kristiansen - 87 år gammel. (Husbestyrende for p. Oppermann og p.Nölke.)-R.I.P. (Den 12/3 1986.)

En hjertelig tak til Børnehavernes Børn og forældre for deres fasteoffer: Kr. 1.098,25.

8 Lolland og Falster

Fælles for de tre menigheder:

Børne- og ungdomslejrene på Urneborg.

Husk tilmeldingen til sommerens lejre på Urneborg. Børnelejren (6-12 årige) holdes fra mandag 21. til lørdag den 26. juli. Ungdomslejren holdes fra mandag den 28. juli til lørdag den 2. august. Tilmeldelse til præstegårdene.

Skt. Birgittas Kirke, Maribo
Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, O.F.M. conv. Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Lørdag kl. 16.30.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 4.: Højmesse kl. 9.30.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 11.: Menighedens valfart til Åsebakken. Ingen messe. Nærmere oplysninger, samt tilmeldelsesliste vil blive lagt frem i våbenhuset.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Højmesse kl. 9.30. Messe på polsk kl. 11.

Søndag d. 25.: Den Hellige Treenigheds Fest. Højmesse kl. 9.30.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. (03) 92 06 81. Sognepræst: Pater Irenæus OFM. conv. **Gudstjenestetider:**

Søndage: Kl. 10.00 højmesse.

Hverdage (undt. onsdage): Kl. 17.00.

Kristi Himmelfartsdag: Kl. 10.00.

Aftenmesse.

Fra lørdag den 3. maj begynder aftenmessen kl. 19.00. Der gøres en ekstra gang opmærksom på, at der er aftenmesse også om lørdagen. Nogle familier, som ønsker at vænne deres børn til deltagelse i messen, benytter sig af lørdagsaftenmessen og menighedsmedlemmer, som er forhindret i at deltage i messen om søndagen, kommer lørdag aften.

Kom-sammen-eftermiddag.

Så er den der igen: Vor månedlige gode kom-sammen-eftermiddag. Onsdag den 7. maj kl. 14.00-16.00 er døren til Kolbehu-

set åben. Kom og vær med og lad os synge et par dejlige forårssange.

Kirkevandring

Den årlige kirkevandring finder sted tirsdag d. 13. maj og begynder kl. 19 i Skt. Franciskus Kirke. Derfra til baptistkirken og videre til Stormarkskirken.

Åsebakke-valfart.

Valfarten til Vor Frue af Åsebakken finder sted søndag den 25. maj. Bussen afgår fra kirken kl. 8.00. Tilmeld jer i god tid (skriv navn og antal deltagere på den fremlagte liste i kirken). Vejledende pris pr. voksen deltager kr. 75.00.

Tak for dejlig påskemorgen.

Den tidlige påskemorgengudstjeneste var også i år godt besøgt. Tak til alle deltagere, tak for den morgenfriske påskeang, tak til organisten, fru Tove Pedersen fra Dragør, tak for påskeæg og påskebrød. Det var en dejlig påskemorgen: Hvor er dog påske sød og blid!

Aktionen sognebidrag 1986

Siden palmesøndag løber aktionen sognebidrag 1986. Tak for hurtig reaktion. Det første bidrag kom ind ad præstegården to timer efter at posten havde bragt girokortene ud. I løbet af tre uger kom 70 bidrag. Tak for hurtig (for kirkekassen tiltrængt) reaktion. En opfordring: Gem ikke dit girokort væk, hvis du ikke har sendt dit bidrag, så kan vi spare på portoudgifter i f.m. påmindelser.

Aflysning.

Den polske messe i maj må desværre aflyses på grund af valfarten til Åsebakken. Jeg håber, at mange af de ny-ankomne polakker tager med til Åsebakken.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.:

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. (03) 85 07 39.

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.

Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Fredag d. 2.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30 messe + tilbedelse.

Lørdag d. 3.: Menigheden besøger venskabsmenigheden i Hamborg. Besøget omfatter også søndagen.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Gudstjenesterne som om søndagen.

Søndag d. 11. maj: Foruden de sædvanlige gudstjenester er der en polsk messe kl. 11.15.

Søndag d. 18. maj: 1. Pinsedag. kl. 8.00 stille messe. Kl. 10.00 familiegudstjeneste.

Mandag d. 2. Pinsedag. Ingen messe kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse.

Fredag d. 23. + lørdag d. 24.: De katolske børn på de mindste klasser fra Sct. Joseph Søstrenes skole har en weekend ved Gedesby lejren.

Søndag d. 25.: Valfart til Åsebakken. Ingen gudstjeneste i kirken. Afgang med bus fra Nykøbing F. kl. 7.30.

Lørdag d. 31.: Fra i dag af er lørdagsgudstjenesterne kl. 19 i kirken.

9 Sydøstsjælland

Skt Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.

Faste messtider:

Søndag højmesse kl. 10.

Onsdag messe kl. 10.05.

Søndag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Højmesse kl. 10.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Faste gudstjenester: søndage: Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hjem. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Majandagt: Tirsdag kl. 19.00 i kirken, torsdag kl. 17.00 på Maria-Elisabeths Hj.

Fredag d. 2. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 4.: Menighedskaffe efter messen.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfartsdag: Messe kl. 8.00: Børnenes 1. Hl. Kommunion under højmessens kl. 10.00.

Pinse d. 18. kl. 11.00: Polsk messe.

Mandag d. 19. kl. 8.00 Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Ingen messe.

Søndag d. 25. Valfart til Åsebakken: Vi kører med en bus. Den starter fra kirken kl. 8.30. Tilmelding til hr. Josef Opiola eller til sognepræsten.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.

Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfartsdag: Kl. 10.00 messe.

Søndag d. 11. kl. 10.00: Højmesse med de unges trosbekræftelse. Menighedskaffe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. (03) 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. (02) 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene. Tlf. (03) 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Søndag d. 4. Firmelsesfest ved biskoppen kl. 10, og herefter kirkesherry i præstebo-ligen.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart – messe kl. 10.

Mandag d. 19. Ingen messe.

Søndag d. 25. Åsebakkevalfart – se opslag i våbenhuset. Stille messe kl. 10 i sognekirken.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. (03) 52 06 45.

Faste messtider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage normalt således; (i Skt. Montforts kapel):

Mandag kl. 17.15, tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag og fredag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45 rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Majandagt med sakramental velsignelse afholdes maj måned igennem hver fredag aften kl. 19.15 Mød op.

Mandag d. 5.: Tilbedelse foran det udstillede sakramente kl. 18-19.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfarts dag, påbudt helligdag. Kl. 10.00 højtidelig messe, sunget på latin.

Søndag d. 11.: Festenfor jomfru Maria, Guds nådes moder og midlerinde.

Titularfest for vor kirkebygning og vort sogn. Kl. 10.00 festmesse med fornyelse af vort sogns indvielse til Vor Frue. Efter gudstjenesten samles vi alle med det nyvalgte menighedsråd i menighedslokalerne til fælles frokost. Kirkebil fra Korsør til Slagelse. *Lørdag d. 17.:* Pinselørdag kl. 12.15 pinsevigil-gudstjeneste. *Søndag d. 18.:* Pinsedag, Helligåndens fest. kl. 10.00 højtidelig messe. *mandag d. 19.:* 2. Pinsedag kl. 10.00 messe. *Søndag d. 25.:* Trinitatis, Maria-valfart til Åsebakken. Kl. 8.45 indledes valfarten i kirken med en kort andagt. Bussen kører præcis kl. 9. Ingen messe kl. 10 (NB), men i stedet for aftenmesse kl. 19.15. *Fredag d. 30.:* Marias besøg hos Elisabeth. Kl. 11.15 messe. Kl. 19.15 afsluttende majandagt. *Søndag d. 1. juni:* Kristi Legems og Blods fest. Kl. 10.00 festmesse, efterfulgt af sakramentsprocession i det fri.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Sognepræst: Stephen Holm, Slagelse. Tlf. (03) 52 06 45. Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25. *Søndagsmesse:* Kl. 15.00 *Børneundervisning:* Søndag d. 11. maj kl. 14-15 (afslutning på sæsonen). *De voksnes studiekreds:* Søndag den 4. maj efter messen (afslutning på sæsonen). *Torsdag d. 8.:* Kristi Himmelfarts dag. Kl. 15.00 højtidelig messe. *Søndag d. 18.:* Pinsedag, Helligåndens fest. Kl. 15.00 højtidelig messe. NB: Søndagene den 25. maj og 1. juni (såvel som 2. pinsedag) er der ingen messe i kirken i Kalundborg, men: *Torsdag d. 29.:* Kristi Legems og blods fest. Kl. 19.15 messe, afsluttet med sakramental velsignelse. *Søndag d. 25.:* Trinitatis-søndag, afholdes der Maria-valfart til Åsebakken. Menigheden får atter i år mulighed for at tage med Holbæk-bussen, som udgår fra Jyderup station kl. 8.45.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 06 45.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. (03) 44 15 62.
Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.
Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.
Ingen messe på selve søndagen.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Ingen messe i Holbæk. Festen fejres den kommende lørdag.
Lørdag d. 10.: Højtideligholdelse af Kristi Himmelfarts dag. Kl. 15.30 messe.
Onsdag d. 14.: Kl. 19.15 afholdes der majandagt med sakramental velsignelse. Efter andagten mødes studiekredsen for sidst gang i denne sæson. Det er hos Jan Tecza, der bor ved siden af kirken.
Lørdag d. 17.: Pinsefest. Kl. 15.30 højtidelig messe.
Pinsesøndag og pinsemandag er der ingen gudstjenester i Holbæk. Menigheden henvises til Slagelse.
Lørdag d. 24.: Trinitatis-festen. Kl. 15.30

messe, afsluttet med kort Maria-andagt som optakt til morgendagens Åsebakkevalfart.

Søndag d. 25.: Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken. Der afgår bus fra kirken kl. 9.15.
Lørdag d. 31.: Kristi Legems- og blods fest. Kl. 15.30 højtidelig messe i kirken, efterfulgt af procession med det hellige sakramente i hospitalsparken. Efter gudstjenesten fællesspisning for hele menigheden – sammen med det nyvalgte menighedsråd.
Børne- og ungdomsundervisningen afsluttes for denne sæson lørdag den 3. maj.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30, og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Børnernes førstekomunion ved højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 17.
Søndag d. 18. maj: Pinse.
Mandag d. 19. maj: Andenpinsedag messe kl. 10.
Søndag d. 25.: Valfart til Åsebakken: Bustur organiseres. Afg. fra skolens parkeringsplads kl. 8.30. Messen kl. 10 bortfalder.
Majandagter: Hver tirsdag kl. 19.30.
Onsdag d. 14.: Økumenisk kirkevandring begynder kl. 19.30 i vores kirke, fortsætter i Baptistkirken og afslutter i Jacobskirken (Søndre Sogn).
Bekendtgørelse: Roskilde Katolsk Ungdomsklub afholder generalforsamling mandag d. 5. maj kl. 19 i menighedsalen: Bestyrelsesvalg. Alle registrerede menighedsmedlemmer mellem 16 og 25 år har stemmeret.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30 undtagen den 25. (Valfart til Åsebakken).

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.
Sognepræst: Hendrik Herberighs, smm.
Andenpræst: Jørgen Erichsen.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 27 90.
P. Georg Meertens, Køgevej 162, Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10. D. 8/5: Kristi Himmelfart, kl. 8+10.
Under højmassen: Børnernes første kommunion.
Søndag d. 18.: Pinsefest: Kl. 8 og 10, 2. pinsedag: Kl. 10.
Søndag d. 25.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken. I kirken: Kl. 8. Åsebakken: Kl. 10.15.
Aftenmesse: Onsdag og fredag, kl. 19.30.
Søndag d. 29.6.: Peter og Pauls fest. Assumptionssøstrene, Bygaden 53, tlf. (02) 99 81 57, messe om tirsdagen kl. 19.30.

Hedwigsøstrene, Bellis, Køgevej 160, Tåstrup. Tlf. (02) 99 03 74.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke Birkerød

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muiser (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser: Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11. i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Lørdag d. 3. og søndag d. 4.: tager børneklubben på weekendtur til Hørsholm kirkecenter.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag: messe kl. 10.00 i Hørsholm og Birkerød kirke. NB: Ingen 8-messe.

Mandag d. 12.: Mødes Ældreklubben på Nordvanggård kl. 14.00 til afsluttende maj-andagt.

Tirsdag d. 13.: Menighedsrådets fælles regionsmøde i Hillerød kl. 19.30.

Søndag d. 18.: 1. Pinsedag: Messe som sædvanlig.

Mandag d. 19.: 2. Pinsedag: I Birkerød messe kl. 10, ingen 8-messe. I Hørsholm kirke ingen messe denne dag.

Søndag d. 25.: Åsebakkevalfart. De N.SJ.-menigheder mødes kl. 8.45 ved Skovbrynet på Rudersdalsvej. Messe kl. 11.00 på Åsebakken. I Birkerød kun messe kl. 8.00, ingen 10-messe.

Onsdag d. 28.: I Hørsholm indbydes vi alle til en ungdomshøring for sammen at tale om problemerne. Mødet begynder kl. 19.00 i Hørsholm Kirkecenter. Alle er velkomne fra begge sogne og udefra.

Torsdag d. 29.: Kristi Legemsfest på Nordvanggård i Birkerød med procession. Fælles for menighederne i region N. SJ.

Efter den højtidelige messe kirkekaffe. NB: *Loppemarkedet* afholdes i år søndag d. 1. juni på Nordvanggård fra kl. 11.00 til kl. 16.00.

Loppemarkedet er i år til fordel for ulandshjælpen og udviklingen i landområder i Pakistan: Brolægning og dræning af gaderne i landsbyen Chak.

Vi har brug for mange gode effekter! Henvendelserne rettes til lederne:
Bent Borup: 02 86 22 88 Hørsholm.
Martin Roehoff 02 28 27 82 Hillerød
Susanne Hoyos 02 21 08 09 Helsingør.
NB: Husk nu Kristi Legemsfest på Nordvanggård d. 29. maj kl. 19.00, så vi kan blive rigtig mange!

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02) 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene:
Tlf. 02 26 78 65.
Søndagsmesser kl. 10.
Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Torsdag d. 1.: Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre

som har behov for afhentning, bedes kontakte søstrene: tlf. 26 78 65.

Søndag d. 4.: Messe med p. Adams kl. 10.

Mandag d. 5.: Strikkeklub kl. 14.30.

Onsdag d. 7.: Messe kl. 19, og herefter den sidste studie-gruppe-aften om »Guds folk«.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart, Messe med transmission af Danmarks Radio kl. 17.

Søndag d. 11.: Latinsk messe kl. 10.

Tirsdag d. 13.: Messe kl. 17. Fælles menighedsrådsmøde i kirkecenteret for regionens fire menighedsråd kl. 19.30.

Onsdag d. 14.: MIDIKUK kl. 15.30 – Sidste i denne vintersæson. Messe kl. 17.

Lørdag d. 17.: Pinsevigilmesse kl. 21.

Søndag d. 18.: Pinsedagsmesse kl. 10.

Tirsdag d. 20.: Messe kl. ca. 14.30 ved p. Keller S.J. sammen med 45 besøgende fra Stenosgade.

Lørdag d. 24.: Søndagsmesse kl. 17.

Søndag d. 25.: Ingen messe men Åsebakkevalfart – Læs sognebrevet.

Fredag d. 30.: Ingen messe.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse.

Kroatisk messe kl. 12.00 1. søndag i måneden og kl. 17.00 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse sidste søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos Søstrene, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6 mandag til fredag incl.

Bodens Sakramente kl. 16 til 17.00 hver lørdag i kirken eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i kirkens våbenhus.

Søndag d. 4. 6. søndag i påsken. Familiemesse med første kommunion.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Påbudt helligdag.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Koncelebreret højmesse.

Mandag d. 19. 2.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 25.: Den hellige Treenigheds fest. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.

13 Hovedstadsområde NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66.

Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe.

Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene Primulavej 1 kl. 19.00.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

I maj måned bedes rosenkrans hver fredag inden aftenmessen.

Fredag d. 2.: Tilbedelse fra kl. 18.30, indtil messen kl. 19.

Søndag d. 4.: Rytmask messe kl. 10.30. Derefter »kirkekaffe«.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart fejres med messe kl. 10.30.
Søndag d. 18. Pinse. Messe kl. 10.30.
Mandag d. 19. 2. pinsedag. Messe kl. 10.30.
Søndag d. 25. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. (02) 94 76 94.
 Sognepræst: Urben Figge O.M.I.

Messe-tider:

Lørdag: Kl. 17.
Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).
Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 9.30. Torsdag, fredag kl. 8.00.
Fællesbøn: Tirsdag kl. 19.30-20.30.
Ungdomsklubber:
 Mini-KUK hveranden onsdag kl. 16-18.
 Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart: Messe kl. 9.30.
Søndag d. 18. 1. Pinsedag. Messe kl. 9.30.
Mandag d. 19. 2. Pinsedag. Messe kl. 9.30.
Søndag d. 25. Valfart til Vor Frue af Åsebakken. Se programmet andetsteds i bladet.

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.
 Sognepræst: Peter Nissen.
 Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.
 Henvendelse kan også rettes til menighedsrådets formand hr. Ove Leerbeck, 02-98 23 84.
Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Onsdag: Messe kl. 19.00.
 Efter aftenmessen om onsdagen holder vi en kort majandagt.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 10.00.
 Kristi Himmelfart er befalet helligdag.
Søndag d. 18.: Pinsedag. Kl. 10.00 højmesse.
Mandag d. 19.: 2. pinsedag. Ingen messe i Johanneskirken. I Sakramentskirken er der læst messe kl. 10.00.
Søndag d. 25.: Treenighedsfest. Valfart til Vor Frue af Aasebakken. Se venligst plakat kl. 10.00 højmesse.
 Sognepræsten er bortrejst fra 30.5.-13.6. incl.

Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Pastor G. Uttenthal Nibler.
 Tlf. (02) 87 77 12.
 Kirkekontoret (02) 87 29 35 hverdage kl. 10.00-12.00.
Hverdagsgudstjenester: Mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.50.
 Onsdag og fredag kl. 12.00.
 Alle lørdagsmesser kl. 17.00: Søndagsmesse.
 Alle søndage messe kl. 11.00.

Søndag d. 4.: Kl. 9.30 familiemesse.
Tirsdag d. 6.: Kl. 12.00 ældreklubbens møde.
Torsdag d. 8: Kl. 11.00 Kr. Himmelfartsmesse.
Søndag d. 11. maj: Kl. 11.00 messe med efterfølgende kirkefrokost.

Torsdag d. 15.: Kl. 19.00 studiegruppe A.
Lørdag d. 17.: Kl. 17.00 pinse-messe.
Søndag d. 18.: Kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11.00 pinsemesse.
Mandag d. 19.: 2. pinsedag, ingen messe.
Tirsdag d. 27.: Kl. 12.00 ældreklubbens møde.
Lørdag d. 31.: Kl. 17.00 søndagsmesse med dialogprædiken i dåbskapellet.

Skt. Therese Kirke, Hellerup

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Sognepræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
 Giro 4 08 38 30.

Messe-tider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Torsdag den 8., Kristi Himmelfart: Befalet helligdag. Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag den 18., pinsedag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Mandag den 19., 2. pinsedag: Messe kl. 9.

Onsdag den 21.: Kl. 19 Økumenisk aften i Skovshoved: Domprovst Arne Bugge taler om den ortodokse kirke. Man mødes i Skovshoved skole, Korsgårdsvej 1 (skråt over for Skovshoved kirke).

Søndag den 25.: Den hellige Treenigheds Fest. Valfart til Åsebakken. Derfor ingen familiemesse kl. 9, men kun én messe i kirken kl. 11.

Torsdag den 29.: Kristi Legems- og Blods Fest. Bispemesse kl. 19.30 med efterfølgende procession i parken. (Ingen messe kl. 17 hos Sct. Joseph Søstrene).

Husk at medbringe »Lovsang«.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 9.00.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon. Tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Torsdag d. 1.: Kl. 19.30 fortæller arkivar Jørgen Nybo Rasmussen i kaffestuen om Kong Knud den Hellige i anledning af 900-året for hans død. Foredraget er endvidere en forberedelse til Sct. Knuds-festlighederne i Odense d. 10. og 13. juli.
Fredag d. 2.: Jesu Hjerter-fredag. Kl. 16.00 udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe. Ingen messe hos søstrene.

Lørdag d. 3.: Kl. 11.15 rosenkrans.

Søndag d. 4.: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Tirsdag d. 6.: Ingen messe i kirken.

Onsdagene d. 7., 14. og 28.: Kl. 19.00 majandagt.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsdag. Befalet helligdag. Ingen messe kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse med førstekomunion.

Tirsdag d. 13.: Kl. 15.00 rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på 01-64 30 39 kl. 9.00-12.00.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Messer som på

alm. søndage. Kl. 10.00 lat. højmesse.
Mandag d. 19.: 2. pinsedag. Kun sangmesse kl. 10.00.

Onsdag d. 21.: Kl. 19.00 økumenisk møde i Skovshoved Skole og Kirke. Man samles i »Grotten« på Skovshoved Skole, Korsgårdsvej 1. Domprovst Arne Bugge vil tale om Den ortodokse Kirke. Nærmere program følger.

Søndag d. 25.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken. I kirken kun messe kl. 8.00. Valfarten begynder kl. 8.45 ved skovbrynet på Rudersdalvej i Holte. Seneste S-tog fra Gentofte kl. 7.50 el. 8.10. Kl. 11.00 højmesse på plænen foran klostret. Kl. 14.00 andagt.

Efter andagten får vi i Ordrup besøg af menigheden fra Nykøbing Falster.

Torsdag d. 29: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 19.30 pontifikalmesse og procession for de storkøbenhavnske menigheder i Sct. Therese Kirke og Rygårds park.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.
 Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kantor.

Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messe-tider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.

Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 andagt. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 6.: Kl. 15.30 kongregationsmøde i kirken.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Søndagsmesseorden.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Søndagsmesseorden.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag messe kl. 8.00 og kl. 10.00. Ingen senere messer.

Tirsdag d. 20.: Kl. 10.30 skovtur for de ældre.

Søndag d. 25.: Kl. 8.00 kongregationsmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
 Tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L.A. Dorn SJ.

Tlf. (01) 71 53 35, bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: Kl. 6.45 og 8.00. Dog om tirsdagen og onsdagen bortfalder messen kl. 8.00, i stedet læses respektive kl. 9.30 og kl. 19.30.

NB: Hver onsdag i maj-måneden (undtagen onsdag d. 7. som er Kristi Himmelfartsdag) og onsdag d. 14. som er apostlen Mattias' fest) er der aftenmesse til ære for Guds Moder, kl. 19.30.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Reciteret messe kl. 8.00. Kl. 19.00 Sakramentsandagt inden aftenmesse, som begynder kl. ca. 19.30.

Onsdag d. 7.: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 19.30: Aftenmesse som gælder for festdagen, som er påbudt helligdag.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfartsfest. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Torsdagsklubbens møde (- se torsdag d. 22. maj).

Søndag d. 11.: Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 11.00: Familiemesse. I begge messer er der kollekt for meddelelsesmidlerne.

Fredag d. 16.: 21-årsdagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse. Mindes i menighedens forbønner.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Festmesse.

Mandag d. 19.: Messe med pinsesang kl. 11.00.

NB: Kun denne ene messe.

Torsdag d. 22.: Torsdagsklubben er indbudt til at deltage i Liobahjemmets forårsbustur med middag på hjemmet. Bussen starter kl. 9.30 præcis fra kirkepladsen. Tilmelding er nødvendig.

Søndag d. 25.: Den hellige Treenigheds fest. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Valfart til Aasebakken finder sted i dag! (Se sognebladet, opslag i våbenhuset og katolsk orientering).

Torsdag d. 29.: I anledning af Amnesty Internationals 25-års jubilæum afholdes kirkevandring med tre korte gudstjenester. Vi starter i Flintholm, går videre til Skt. Mariæ og så til Lindevang. Klokkeslet m.v. publiceres i sognebladet og ved opslag i våbenhuset.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legems og Blods fest. Messetiderne som om søndagen.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Sognepræst, pastor Jørgen Erichsen.
 Tlf. (01) 78 27 90, bedst 14-15.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Salmesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 4.: Efter messen afholdes loppemarked fra kl. 11 til kl. 15. Effekter modtages med tak. Henvendelse på telefon (01) 78 27 90.

Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 18.: Pinsedag. Højmesse kl. 10.00.

Mandag d. 19.: 2. pinsedag. Messe kl. 10.00.

Fredag d. 30.: Tilbedelse kl. 19.00. Messe kl. 19.30.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst: Peter Nissen. Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, dansk messe kl. 17, engelsk messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag messe kl. 11, torsdag messe kl. 7.30.

Tirsdag d. 6. kl. 19.00: Majandagt med prædiken og sakramental velsignelse.

Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart: Messer som om søndagen. Kristi Himmelfart er befaldt helligdag.
Tirsdag d. 13. kl. 19.00: Majandagt med prædiken og sakramental velsignelse.
Søndag d. 18. Pinsedag. Messer som ellers om søndagen.
Mandag d. 19. 2. pinsedag kl. 10.00: Læst messe.
 Ingen senere messer.
Tirsdag d. 20. kl. 19.00: Majandagt med prædiken og sakramental velsignelse.
Søndag d. 25. Treenighedsfest. Valfart til Vor Frue af Åsebakken. Se venligst plakat bagest i kirken og i porten. Messer her i kirken som ellers om søndagen.
Tirsdag d. 27. kl. 19.00: Majandagt med prædiken og sakramental velsignelse. Sognepræsten er bortrejst fra 30.5.-13.6 incl.

Fredag d. 2. kl. 9.45: Skolemesse i kirken. Kl. 19.00 Jesu Hjertemesse.
Lørdag d. 3. kl. 10.00: Prøve i kirken til 1. hl. Komm.
Søndag d. 4. kl. 10.00: Børnenes højtidelige 1. hl. Kommunion og derefter kort reception i salen under kirken.
Tirsdag d. 6. kl. 19.00: Majandagt med sakramental velsignelse.
Onsdag d. 7. kl. 16.00: Afslutning for sogneundervisning i Dragør, Rønne Allé 15.
Torsdag d. 8. Kristi Himmelfartsdag. Påbudt helligdag. Messerne i kirken: Kl. 8.30 og højmesse kl. 10.00.
Tirsdag d. 13. kl. 9.45: Skolemesse i huskappellet. Bikubens store samvær begynder kl. 15.00 og kl. 19.00 er der børnenes majandagt.
Onsdag d. 14. Skovtur for Ældre Klubben. Tilmelding er nødvendig!!!
Fredag d. 16. kl. 9.45: Skolemesse i kirken.
Søndag d. 18. Pinsedag: Messerne: kl. 8.30 og kl. 10.00 højmesse. Ingen kirkekafe!
Tirsdag d. 20. kl. 19.00: Majandagt med sakramental velsignelse.
Søndag d. 25. Valfart til Vor Frue af Åsebakken. Vi agter at leje en bus til Åsebakken og tilbage fra Åsebakken hjem, hvis der er tilstrækkelig tilslutning. Derfor bindende tilmelding senest søndag d. 18. maj.
 Den dag i kirken: Kl. 8.30 og kl. 10.00 reciterede messer. Ingen messe i Dragør! Der er heller ikke kirkekafe.
Tirsdag d. 27. kl. 9.45: Skolemesse i huskappellet, og kl. 19.00 majandagt med sakramental velsignelse.
Onsdag d. 28. Ældres Klub slutter sæsonen med en hyggelig eftermiddag i Dragør hos Valborg og Carl Gufler, Rønne Allé 15.
Torsdag d. 29. Kristi Legemsfest. Kl. 19 højtidelig koncelebreret messe i kirken. I lighed med sidste år indbyder vi alle til denne festlige aften, særlig børnene:
 1. kommunikanterne i hvide kjoler og med blomsterkurve, spejderne i uniform og med deres faner (standere), vore udenlandske trosfæller.
Fredag d. 30. kl. 9.45: Skolemesse i kirken.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke
 Bredgade 64, 1260 København K.
 Tlf. (01) 13 37 62.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.
 Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Torsdag d. 1. kl. 19.00: Majandagt.
Fredag d. 2. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe med efterfølgende tilbedelse til kl. 18.00.
Lørdag d. 3. kl. 16.00: Messe på polsk.
Søndag d. 4. kl. 10.00: Højmesse med gregoriansk sang.
Onsdag d. 7. kl. 9.30 starter skovturen ved kirken.
Onsdag d. 7. kl. 19.00: Majandagt.
Torsdag d. 8. kl. 10.00: Højmesse, Kristi Himmelfartsdag.
Søndag d. 11. kl. 10.00: Højmesse.
Onsdag d. 14. kl. 19.00: Majandagt.
Søndag d. 18. kl. 10.00: Højmesse, Pinsedag, Pontifikalmesse med firmelse og trosbekræftelse.
Mandag d. 19. kl. 10.00: Reciteret messe, 2. pinsedag.
Onsdag d. 21. kl. 19.00: Majandagt
Søndag d. 25. kl. 10.00: Reciteret messe. Valfart til Åsebakken.
Onsdag d. 30. kl. 19.00: Majandagt.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Præster: J. Kruk, A. Jestl.
 Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid. Tirsd. og fred. (A. Jestl) 11-12; onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).
 Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. (01) 58 21 02.
Faste messetider:
 Alle lørdage engelsk messe 17.
Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe, Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30 Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.
Torsdage kl. 19.00: Gudsmoders aften-messe med novenebøn.
Torsdag d. 1. kl. 15-16.30: Tilbedelse i Sct. Elisabethstrenes kapel.

Rønne og Aakirkeby, Bornholm
 Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.
 Sognepræst T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14.
 Menighedsrådsformand: Sr. Hermengild Gerick, tlf. (03) 95 08 55.
Søndage (i maj): Højmesse kl. 8.
Fredag d. 2.: Messe kl. 19.
Torsdag d. 8.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 8.
Søndag d. 18. Pinsedag: Højmesse kl. 8.
Mandag d. 19. Højmesse kl. 9.
Søndag d. 25. Treenighedsfest: Højmesse kl. 8.

Rosenkranskirken
 Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby: Sognepræst: Som i Rønne.
 Menighedsrådsformand: E. Frandsen. Tlf. (03) 97 42 95.
Søndage (i maj): Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 8. Kristi Himmelfart: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 18. Pinsedag: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 25. Treenighedsfest: Højmesse kl. 10.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.
 Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry
 Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.
 Eucharistic Celebration in English.
Sunday:
 Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.
 Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.
 Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.
Saturday Evening:
 Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.
 Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.: 6:00 p.m.
Wednesday Evening:
 Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana
 Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. (01) 32 71 78.
 Ogni domenica alle ore 12 messa in lingua italiana nella cappella interna presso la chiesa di Santi' Agostino, Jagtvejen 183, Kbh. Ø. Ingresso attraverso il cortile.

Odense, Århus, Ålborg:
 Messa in italiano una volta al mese: rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze święte w języku polskim
 Ks. Józef Dudek C.s.s.R.
 Kościół św. Anny
 Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.
 Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Se også
valfarts-
annoncerne
side 14

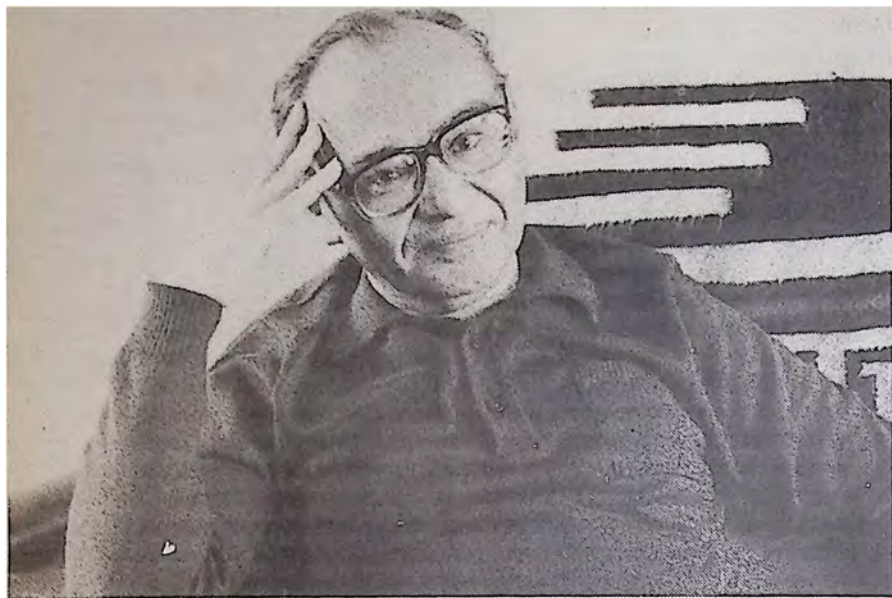
Liturgisk kalender maj 1986

1. *hvid.* Torsdag i 5. uge i påsken. L: Ap. G. 15,7-21. Ev.: Joh. 15,9-11. Eller *hvid:* Josef, arbejderen. L: 1. Mos. 1,26-2,3. Eller: Kol. 3,14-15. 17. 23-24. Ev.: Matt. 13,54-58. *Påskens pf.* (I Ps).
2. *hvid.* Fredag i 5. uge i påsken. Athanasius, biskop og kirkelærer († 373) (m). L: Ap. G. 15,22-31. Ev.: Joh. 15,12-17. *Påskens pf.* (I Ps).
3. *rød.* Lørdag. Filip og Jakob, apostle (f). L: 1. Kor. 15,1-8. Ev. Joh. 14,6-14. *Gl. Ap. pf.*
4. *hvid.* 6. søndag i påsken: 1. L: Ap. G. 15,1-2, 22-29. Salme 67,2-3. 5. 6 + 8. Rv. 4: Folkeslag skal takke dig, Gud, alle folkeslag takke dig. Eller: Hallelujal 2. L: Joh. Åb. 21,10-14. 22-23. Ev.: Joh. 14,23-29. *Gl. Cr. Påskens pf.* (II Ps).
5. *hvid.* Mandag i 6. uge i påsken. L: Ap. G. 16,11-15. Ev.: Joh. 15,26-16,4a. *Påskens pf.* (II Ps).
6. *hvid.* Tirsdag i 6. uge i påsken. L: Ap. G. 16,22-34. Ev.: Joh. 16,5-11. *Påskens pf.* (II Ps).
7. *hvid.* Onsdag i 6. uge i påsken. Ap. G. 17,15. 22-18,1. Ev.: Joh. 16,12-15. *Påskens pf.* (II Ps).
8. *hvid.* Torsdag. Kristi Himmelfart (s). 1. L: Ap. G. 1,1-11. Salme 47,2-3. 6-7. 8-9. Rv. 6: Gud steg op under jubel, Herren under hornets klang. Eller: Hallelujal 2. L: Ef. 1,17-23 eller Hebr. 9,24-28; 10,19-23. Ev.: Luk. 24,46-53. *Gl. Cr. Hf. pf.*
9. *hvid.* Fredag i 6. uge i påsken. L: Ap. G. 18,9-18. Ev.: Joh. 16,20-23a. *Påskens eller Hf. pf.* (II Ps).
10. *hvid.* Lørdag i 6. uge i påsken. L: Ap. G. 18,23-28. Ev.: Joh. 16,23b-28. *Påskens eller Hf. pf.* (II Ps).
11. *hvid.* 7. søndag i påsken. 1. L: Ap. G. 7,55-60. Salme 97,1 + 2b. 6 + 7c. 9. Rv. 1a + 9a: Herren hersker, thi han er konge over jorden. Eller: Hallelujal 2. L: Joh. Åb. 22,12-14. 16-17. 20. Ev.: Joh. 17,20-26. *Gl. Cr. Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).
Kollekt for meddelelsesmidlerne.
12. *hvid.* Mandag i 7. uge i påsken. L: Ap. G. 19,1-8. Ev.: Joh. 16,29-33. Eller: *rød.* Nereus og Achilleus, martyrer († 1. årh.). Eller *rød:* Pancratius, martyr († 304). *Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).
13. *hvid.* Tirsdag i 7. uge i påsken. L: Ap. G. 20,17-27. Ev.: Joh. 17,1-11a. *Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).
14. *rød.* Onsdag. Mattias, apostel (f.). L: Ap. G. 1,15-17. 20-26. Ev.: Joh. 15,9-17. *Gl. Ap. pf.*
15. *hvid.* Torsdag i 7. uge i påsken. L: Ap. G. 22,30; 23,6-11. Ev.: Joh. 17,20-26. *Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).
16. *hvid.* Fredag i 7. uge i påsken. L: Ap. G. 25,13-21. Ev.: Joh. 21,15-19. *Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).

- 21-årsdagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse.
Mindes i menighedens forbønner.
17. *hvid.* Lørdag i 7. uge i påsken. L: Ap. G. 28,16-20. 30-31. Ev.: Joh. 21,20-25. *Påskens eller Hf. pf.* (III Ps).
rød. Aften: Pinsevigilie. 1. L: 1. Mos. 11,1-9. eller 2. Mos. 19,3-8a. 16-20b. eller Ez. 37,1-14 eller Joël 3,1-5. Salme 104,1-2a. 24 + 35c. 27-28. 29bc-30. Rv. 30: Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Hallelujal 2. L: Rom. 8,22-27. Ev.: Joh. 7,37-39. *Gl. Cr. Pinsens pf.*
18. *rød.* Søndag pinsedag 1. L: Ap. G. 2,1-11. Salme 104,1ab + 24ac. 29bc-30. 31 + 34. Rv. 30: Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. Eller: Hallelujal 2. L: 1. Kor. 12,3b-7. 12-13. eller Rom. 8,8-17. Søkvens: Helligånd kom mildelig ... Ev.: Joh. 20,19-23 eller Joh. 14,15-16. 23b-26. *Gl. Cr. Pinsens pf.*
19. *grøn.* Mandag i 7. alm. uge. L: Jak. 3,13-18. Ev.: Mark. 9,14-29. Eller: *rød.* Johannes I, pave og martyr († 526). (III Ps).
20. *grøn.* Tirsdag i 7. alm. uge. L: Jak. 4,1-10. Ev.: Mark. 9,30-37. Eller *hvid:* Bernardin af Siena, præst († 1444). (III Ps).
21. *grøn.* Onsdag i 7. alm. uge. L: Jak. 4,13-17. Ev.: Mark. 9,38-40 (III Ps).
22. *grøn.* Torsdag i 7. alm. uge. L: Jak. 5,1-6. Ev.: Mark. 9,41-50. (III Ps).
23. *grøn.* Fredag i 7. alm. uge. L: Jak. 5,9-12. Ev.: Mark. 10,1-12. (III Ps).
24. *grøn.* Lørdag i 7. alm. uge. L: Jak. 5,13-20. Ev.: Mark. 10,13-16. Eller: *hvid.* Guds Moders Lørdagsmesse. (III Ps).
25. *hvid.* Søndag. Den Hellige Treenigheds fest (s). 1. L: Ordspr. 8,22-31. Salme. 8,4-5. 6-7. 8-9. Rv. 2a: Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. 2. L: Rom. 5,1-5. Ev.: Joh. 16,12-15. *Gl. Cr. Trinitatis pf. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.*
26. *hvid.* Mandag i 8. alm. uge. Filip Neri, præst († 1595) (m). L: 1. Pet. 1,3-9. Ev.: Mark. 10,17-27. (IV Ps).
27. *grøn.* Tirsdag i 8. alm. uge. L: 1. Pet. 10-16. Ev.: Mark. 10,28-31. eller *hvid:* Augustin af Canterbury, biskop († 605). (IV Ps).
28. *grøn.* Onsdag i 8. alm. uge. L: 1. Pet. 1,18-25. Ev.: Mark. 10,32-45 (IV Ps).
29. *grøn.* Torsdag i 8. alm. uge. L: 1. Pet. 2,2-5. 9-12. Ev.: Mark. 10,46-52. (IV Ps).
30. *grøn.* Fredag i 8. alm. uge. L: 1. Pet. 4,7-13. Ev.: Mark. 11,11-26. (IV Ps).
31. *hvid.* Lørdag. Jomfru Marias besøgelse (f). L: 1. Zef. 3,14-18. eller Rom. 12,9-16b. Ev.: Luk. 1,39-56. *Gl. Jomfru Marias pf.*

Instruktion om den kristne frihed og befrielse

Det længe ventede romerske dokument fik en positiv modtagelse

»En tid med pinlig debat er afsluttet« var befrielsesteologiens fader Gustavo Gutierrez' kommentar til det nye dokument, som han udtalte sig meget tilfreds om. Foto KNA.

Rom (KIPA) – Mottoet for »Instruktionen om den kristne frihed og befrielse« lyder: Sandheden gør os frie. Dokumentet er delt i fem kapitler:

- Frihedens situation i verden i dag.
- Menneskets kald til frihed og syndens tragik.
- Befrielse og kristen frihed.
- Kirkens befriende mission.
- Kirkens sociale lære i tjenesten for en kristen befrielsespraksis.

Om den instruktion, der blev udgivet den 3. september 1984, som advarede imod visse befrielsesteologers vildfarelser, siges der nu i de nye dokumenter: »Mellem de to dokumenter er der en organisk sammenhæng. Det ene skal læses på baggrund af det andet. De tidligere advarsler er ikke forældede, men stadig vedkommende.

I modsætning til det tidligere dokument er den nye instruktion på ingen måde polemisk. Den er en lære om sandheden om mennesket og dets frelse, da frelsen er roden og målestokken for friheden, fundamentet og rettesnoeren for al befriende handling.

Tragediens årsag

Efter et kort rids over de moderne frihedsbevægelseres historie og de nye former for slaveri, spørges der, hvorfor frihedsbevægelserne, som har vakt så store forhåbninger, ender i

regimer, for hvem kravet om borgerlige rettigheder, og frem for alt religionsfriheden står som ærkefjenden.

Dokumentets svar er: Når mennesket fjerner sig fra de etiske love og vil være uafhængig af Gud, kan det aldrig blive frit. Det tiltægtør friheden, når det fornægter sandhedens målestok. Det bliver vilkårlighedens bytte. Broderligheden mellem menneskene bliver til terror, had og angst. Når en moderne frihedsbevægelse

er behæftet med skæbnesvangre vildfarelser angående menneskenaturen og dens frihed, bliver den tvetydig. Den er både fuld af forjættelse om sand frihed og fuld af trusler om dødeligt slaveri.

Kaldet til friheden

Mennesket er skabt af Gud. Dets krav på frihed må ses inden for denne ramme. Menneskets evne til at realisere sig selv hindres ikke af dets afhængighed af Gud. Ateismen tror, at den guddommelige

frihed står i uforsonlig modsætning til menneskelig frihed, som om det at sige ja til Gud betyder at sige nej til mennesket. Guds indgriben i historien står ikke i konflikt med menneskets egne bestræbelser. I virkeligheden er det Gud og vort forhold til ham, der giver den menneskelige frihed mening. I denne sammenhæng taler det romerske dokument om synden: Menneskets synd, d.v.s. dets brud med Gud er den afgørende årsag til tragedien, som kendetegner frihedens historie.

Exodus som udgangspunkt

Ligesom de fleste befrielsesteologer bygger deres lære på Det gamle Testaments Exodus, d.v.s. jødernes udvandring fra Egypten, er der også i det nye romerske dokument et afsnit om Jahves befriende handling, som den fremstilles i Exodus. Den er forbillede for alle andre befrielsesaktioner, som Gud har medvirket i gennem årtusinder og stadig medvirker i.

At Exodus er forbillede, kan ses af, at den har både religiøs og politisk betydning. Gud befrier sit folk, giver det en fremtid,

et land, love; men alt dette inden for en pagt. Den politiske side skal betragtes som en del af en væsentlig religiøs plan, som den er forankret i. Den gammeltestamentlige begivenhed må fortolkes i lyset af Det nye Testaments frelsergerning: Kristi død og opstandelse, hvorved mennesket befries og frelses.

De kristnes befriende mission

Overalt, hvor kristne realiserer et liv i fællesskab med den opstandne Kristus, sker der også en forandring i det menneskelige fællesskab, selv om samfundets politiske og økonomiske situation ikke direkte hører til kirkens mission. Kernen i det kristne liv, som bevirker forandring i det menneskelige samfund, er formuleret i evangeliets saligprisninger (Matthæus

5,3-12): Tilliden til Gud, håbet på det evige liv, kærlighed til retfærdighed, fred og barmhjertighed saligpriser og sætter den jordiske orden i forhold til den hinsides orden, som er målestokken for den.

De impulser, der udgår fra saligprisningerne bliver yderst konkrete, når de prioriterer kampen for de fattige højest. Når basisgrupper slutter sig sammen for at kæmpe for sociale, økonomiske og politiske mål, må kampen anses for berettiget i evangeliets lys.

Kristen praksis og befrielse

Kristne personligheder har i de sidste hundrede år udviklet kirkens sociallære som kernen i en kristen befrielsespraksis. Den er en sum af principper, efter hvilke man kan bedømme, og give retningslinier for den konkrete handlemåde, som står i menneskets tjeneste, så der kan gennemføres dybtgående forandringer, som man p.g.a. uretfærdigheden og elendigheden i verden længe har længtes efter.

Klassekampen afvises som absurd teori for befrielseskampen. Befrielse ved hjælp af revolution advares der imod.

Haiti i socialt opbrud

Haiti (KIPA) - I begyndelsen af februar styrtedes diktatoren Jean Claude Duvalier. Det fattigste land på den vestlige halvkugle er i socialt opbrud. Kirken har allerede i mange år krævet social retfærdighed, og Caritas Svejts har været til stor hjælp.

På Haiti bliver folk ikke gamle. Gennemsnitsindtægten er ca. 2500 kr. om året. Arbejdsløsheden er på 60%. Fire femtedele af befolkningen er analfabeter. Børnedødeligheden er en af de højeste i verden. Der er mangel på læger og mangel på mad. Sult og sygdom breder sig.

Caritas Svejts støtter fremfor alt undervisning, hospitaler og landbrugsprojekter. Bønderne lever under elendige forhold. Der er mangel på lærere

og skoler. Kun 16 af 100 børn starter 1. skoleår, og kun ét barn af de 16 fuldender 6. grundskoleår. I Port-au-Princes fattigkvarter opretholder Caritas en skole for ca. 250 elever. Forældrene kan ikke bidrage til omkostningerne. Børnene lærer her at læse og skrive, så de derefter kan komme i lære.

»Institut Montfort« i Port-au-Prince uddanner 230 døve børn i alderen fra tre til tyve år. De kommer fra alle egne i landet.

Landbrugsprojekter

I bispedømmet Hinche er der over 400 basisgrupper, som helt konkret søger at forbedre livsbetingelserne for bønderne. 200 lærere leder landbrugskurser for

unge. 80 familiehjælpere og 60 sundhedsplejere er blevet uddannet. Bønderne slutter sig sammen i organisationer til gensidig hjælp. Der arbejdes intensivt med smådyrsavl, dyrkning af grøntsager og bomuld og en meget påtrængende erosionsbekæmpelse.

Solidaritet og selvbevidsthed

Voksenundervisning finder sted i hele landet. Den er forudsætningen for en social bevidsthed, der styrker solidariteten. Diktatorens fald er tildels et resultat af denne udvikling. Men man er ikke ved vejs ende. Der skal et meget udholdende arbejde til, for at forholdene bare bliver rimelige.

Brasiliens biskopper satte deres præg på erklæringen

Kard. Ratzinger under pressekongressen. Foto KNA.

(KNA) – Det nye dokument »Instruktion om den kristne frihed og befrielse« har været hemmeligholdt, hvad det nøjagtige indhold angår, indtil dets offentliggørelse 5. april. De 21 brasilianske biskopper, der for nylig var til et tredagesmøde med pave Johannes Paul II og ti kuriekardinaler, fik kun - og bag lukkede døre - forelagt uddrag af dokumentet.

Da de brasilianske biskopper vendte hjem efter mødet i Rom, havde de heller ikke dokumentet med i deres bagage. Kilder i troskrækkongregationen har oplyst, at kardinal Ratzinger, troskrækkongregationens præfekt, efter mødet endnu ændrede enkelte ting i dokumentet.

Ingen fordømmelser

Mens dokumentet fra efteråret 1984 »Instruktion om nogle af befrielsesteologiens aspekter« indeholdt skarp fordømmelse af de marxistiske strømninger i den latinamerikanske befrielsesteologi, drejer dette dokument sig om menneskets totale befrielse på såvel det materielle som det åndelige plan.

Kurien tvunget til dialog

Iagttagere i Rom mener, at paven ved dette møde med de brasilianske biskopper, såvel konservative som progressive, har påbegyndt en modernisering af verdenskirken ved på denne måde at sætte en dialog igang mellem kurien og verdens biskopper. Paven betragtede selv mødet som meget vellykket, og skal til slut have sagt: »Den største nåde ved dette møde var, at der

ikke var nogen, der vægrede sig ved dialogen!«

For at undgå misforståelser i fremtiden har de brasilianske biskopper nu indbudt flere kuriekardinaler til at besøge Brasilien, for at de kan gøre sig bekendt med problemerne på stedet. Præfekten for bispesekretariatet, kardinal Bernardin Gantin har 18. april deltaget i en »spiritualitetens dag« som optakt til Brasiliens 300 biskoppers møde, hvor de drøftede landbrugsreformer, Brasiliens nye forfatning og Brasiliens store udlændingsgæld.

Kirken og folket

Af Maria Grandt

Den officielle kirke har i århundreder bekæmpet religiøse bevægelser, der udfordrede den bestående samfundsorden. Men 1800-tallet medførte en forandring. Den industrielle revolution og de dermed følgende umenneskelige kår for arbejderklassen fik pave Leo XIII til at udstede sit »Rerum Novarum« i 1891: en encyklika, der stillede den katolske kirke på socialreformens side, idet den erklærede fagforeninger for lovlige. Socialt aktive præster og lægfolk havde givet stødet til dette skridt, som også støttedes af den indflydelsesrige svejtsiske kardinal Gaspard Mermillod. I Rerum Novarum anbefalede Leo XIII større retfærdighed for arbejderklassen, som »lider under et åg, der ikke er meget bedre end slaveri«.

I 1940 taler Pius XII anerkendende om de mere mådeholdende socialister, »hvis meninger ligger tæt op ad sociale reformatorers retfærdige krav«.

Manglende opbakning

Men efter Den anden Verdenskrig så Vatikanet ikke med velvilje på arbejderpræsterne i Frankrig og Belgien, som sled sammen med havnearbejderne eller tog jobs i fabrikker og miner. Disse mænd tilbød arbejderne et kristent alternativ til kommunismen;

men de var samtidig politisk aktive medlemmer af fagforeninger i deres kamp for bedre løn og arbejdsbetingelser.

Befrielsesteologi i pavelige rundskrivelser

Pave Johannes XXIII's andet Vatikanconcil i 1962 havde bl.a. til formål at bringe kirken nærmere til folket. I 1967 offentliggjorde pave Paul VI sit »Populorum Progressio«: en opfordring til mennesker af god vilje om at bekæmpe sult og fattigdom og uvidenhed. »Reformer er bydende nødvendige på grund af den åbenbare undertrykkelse, der har varet alt for længe. Enhver har ret til de ting, som er nødvendige til livets opretholdelse«, sagde paven. »Hvis visse jordbesiddelser hindrer den almindelige velstand ..., kræver det fælles velkommentider deres ekspropriation«. I 1968 i Medellín, Colombia, bekræftede Latinamerikas biskopper, at de fattiges sag skal prioriteres højest. Latinamerikas katolikker fattede mod. Vejen syntes åben for befrielsesteologien.

I 1971 skrev Gustavo Gutierrez sin »Befrielsesteologi«, der blev til et slagord og en bevægelse. »Kirken bør tjene. Den har lagt for megen vægt på livet efter døden og for lidt

på de jordiske problemer. Man bør kunne leve frit og menneskeligt i sit samfund«. Fra Det gamle Testaments exodus tog Gutierrez tanken op om, at Israels befrielse var en politisk handling. Folket kæmpede sig fri af en fortvivlet situation og begyndte opbygningen af et frit og broderligt samfund.

Katolske præster tog del i oprøret mod Nicaraguas diktator Somoza. I Brasilien dannedes tusinder af basisgrupper med det formål, at gøre de fattigste religiøst og politisk bevidste.

I 1981 udgav franciskaneren Leonardo Boff »Kirken, karisma og magt«. Hans angreb på det kirkelige hierarki førte til, at Vatikanet pålagde ham et års tale- og skriveforbud.

Oprøret støttes

Latinamerika er skuepladsen for de mest modstridende kirkelige anskuelser. I Colombia er kirken endnu en af de største jordbesiddere. I Argentina tav den under det blodige militærregime 1976-83. Chile og El Salvador styres stadig af diktatorer. Men Haitis revolution blev massivt og effektivt støttet af den katolske kirke.

På Filippinerne spillede kardinal Jaime Sin en fremtrædende rolle i oprøret mod Marcos regime.

Den svagelige kinesiske missionær Jaime Sin blev i 1954 sammen med pater Leopold Lauron sendt til de filippinske bjergstammer i Aklan provinsens golde højdedrag. I måneder vandrede de to gennem de øde egne, søgte kontakt med den tavse og reserverede befolkning og indrettede kirker til brug for gudstjenester.

Men Jaime Sin blev snart udvalgt til andet arbejde. I 1976 blev han yngste medlem af kardinalkollegiet. Hans personlige samtaler med præsident Marcos og Imelda førte til åben konfrontation mellem stat og kirke. Da Benigno Aquino blev myrdet i 1983, forsøgte Sin at holde landet i ro. Han støttede Aquinos enke, Corazon Aquino gennem valgkampen og gennem alle de vanskeligheder, der fulgte.

Nu har Vatikanet gennem dokumentet af 5. april 1986 anerkendt de

social reformbestrebelse, der - som det sker tit - blev sat igang nedefra, som græsrodsbevægelse. Leonardo Boff, som erklærer, at han i det forangående år har følt sig som en spedalsk »Ingen ville have noget med mig at gøre«, men som alligevel sagde: »Jeg vil hellere gå med min kirke, end alene med min teologi«, fik igen tilladelse til at prædike og skrive.

Vor tids krav

I Vatikanets dokument af 5. april 1986 hedder det: En teologi om frihed og befrielse er ... vor tids krav. Dokumentet »Instruktion om den kristne frihed og befrielse« skal forklare den kristne opfattelse af dette krav. Den har også økumenisk betydning og kan være til hjælp for alle kristne, der føler sig kaldet til at svare på vor tids udfordringer.

Maria Grandt

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Radio-transmission fra den nye kirke i Hillerød

På Kristi Himmelfartsdag, den 8. maj, kl. 17 transmitterer Danmarks Radio på program 1 messen i den nye Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød. Celebrant og prædikant er pastor *Hans Esmark*. Ved orglet sidder *Rolf Tönshoff*. Der anvendes følgende numre i salmebogen »Lovsang«: 370, 129, 429, 556 og 371.

I ugen efter pinse, 20.-23. maj, er *Hans Esmark* atter ved mikrofonen i udsendelserne Ved Dagens Begyndelse, der sendes på P1 kl. 6.55 - med genudsendelse kl. 9.00.

Sommer med Mogens Hansen

Med maj måneds komme genoptager programsekretær, pastor *Mogens Hansen* sin sommerserie med søndagens tekst og søndagens gæst. Hver søndag morgen har han på P1 kl.

8.05 en gæst i studiet, der dels fortæller om sig selv, og det, gæsten er optaget af lige nu, dels vælger morgensang og ikke mindst forholder sig til dagens tekst d.v.s. evangelieteksten, som benyttes den pågældende søndag som prædiketekst i Folkekirken.

De tre første søndage i maj er gæsterne professor *Roar Skovmand* (Johs. 17,1-11 om at holde gudstjeneste i denne verden), undervisningsminister *Bertel Haarder* (Johs. 17,20-26 om fællesskab. Den samme tekst benyttes samme dag i messerne i vore kirker), og endelig pinsedagsmorgen er *Anne Sofie Seidelin* gæst (Johs. 14,15-21 om Helligåndens komme. I den katolske pinsemesse kan Johs. 14,15-16 og 23-26 benyttes).

Mogens Hansen har tidligere haft en række katolikker i studiet til udsendelsen Søndag-Morgen. I skrivende stund er hele sommerserien ikke færdigredigeret, og det kan derfor ikke oplyses, om *Mogens Hansen* også i år skal have katolske gæster.

Meddelelsesmidlernes Dag

Den syvende søndag i påsken, den 11. maj, er Meddelelsesmidlernes Dag, der skal minde alle katolikker om mediernes store vigtighed og om nødvendigheden af at støtte arbejdet med presse, radio og fjernsyn.

I alle vore kirker optages kollekt til fordel for medierne (katolsk orientering); og for et beskedent årskontingent kan man blive medlem af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund, der bl.a. støtter KVIP (Katolsk Video Produktion).

Paven har bestemt, at emnet for mediesøndagen i år skal være: »Social kommunikation og kristen offentlig opinionsdannelse«.

John S. Lundorf

Godt nyt om projekt i Zambia

Hjælpen fra Caritas bærer frugt

Caritas Danmarks projektarbejde til fordel for Zambia er for alvor begyndt at bære frugt. I løbet af det sidste år har vi bevilget 1,3 mio. kr. til fire projekter: to vandprojekter, et uddannelsesgarveri og en lastbil til Maheba-flygtningelejren. At beløbet er blevet så stort skyldes dels, at vi har vor løbende indsamling til Zambia, dels at der fra en tidligere fasteaktion var sat penge af til vandprojekter i det sydlige Zambia. Herudover har EF bevilget i alt 304.000 kr. til garveriet og lastbilen, og Caritas Internationalis har bidraget med ca. 200.000 kr. til det ene vandprojekt.

Udvikling

Alle fire er, som De kan se, projekter, der også vil hjælpe på længere sigt. Desværre er Zambias pro-

blemer ikke løst med disse projekter, selv om de er til gavn for mange mennesker. I øjeblikket har Zambia to meget store problemer. For det første er landets valutaindtjening alt for lille til, at man kan importere de ting, der er brug for til at holde nationen og udviklingen igang. For det andet vil kobberminerne være tømt om senest 15 år, hvorfor man må satse på helt andre erhverv, især landbrug. Dette kræver imidlertid enorme investerin-

ger - og pengene mangler.

Derfor er det ikke forkert at påstå, at hver krone, der bruges på projekter i Zambia, falder på et ekstra tørt sted, idet en sådan krone både er med til at udvikle Zambia og skaffe valuta til landet.

Hvis De har lyst til at hjælpe Zambia, kan De sende et bidrag til Caritas Danmark, giro nr. 4 04 39 79 og mærke talonen »Zambia«.

På forhånd tak!

Michael Wiberg

I maj beder vi for:

At vi må lære at bede efter Marias eksempel.

At alle kristne må opdage lidelsens apostoliske værdi.

Valfart til Vor Frue af Øm

søndag d. 1. juni 1986. Tema for årets valfart:

»Den hellige katolske kirke«

Valfarten begynder kl. 11 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten lejlighed til at modtage bodens sakramente. Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes på stedet.

Kl. 14 højmesse med biskop Martensen som hovedcelebrant. Støt valfarten. Køb et Øm-valfartsmærke. Takl På gensyn i Øm den 1. juni.

Øm-valfartskomiteen

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

søndag den 25. maj 1986

Valfarten udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej (over for Poppel Alle) i Holte klokken 8.45. Seneste S-tog fra Københavns Hovedbanegård klokken 7.30.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej, hvorfra valfarten starter klokken 9.00. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Klokken ca. 11.00: Højmesse på Vor Frue Kloster, Aasebakken, Høsterkøb.

Sang og samvær. Salg af katolske bøger og kort, rosenkranse m.m. og af kaffe og sodavand.

Klokken 14.00: Andagt med sakramental velsignelse.

Tema for årets valfart: Jeg tror på Den hellige katolske Kirke.

Katolsk Valfarts Komité

PS 1: Man kan tilslutte sig valfarten ved »Bethlehem«, Vildtfogetvej, 19 km-stenen, Hørsholm Kongevej, klokken 9.25.

PS 2: Der kører HT-busser fra Holte S-station til 19 km-stenen og videre til hjørnet af Hørsholm Kongevej og Høsterkøbvej.

PS 3: Ingen spisning hos søstrene på klosteret.

Danske Kirkedage i Esbjerg

Det er nu, at man tilmelder sig til Danske Kirkedage i Esbjerg i dagene 30. juni til 5. juli. Arrangørerne venter omkring 2000 deltagere; heriblandt en del katolikker. Temaet for kirkedagene er »Og jeg så en ny himmel og en ny jord«. Blandt foredragsholderne kan nævnes biskop *Ole Bertelsen* og *Ebbe Kløvedal Reich*. Der vil være arrangementer for både voksne og børn. Yderligere oplysninger om tilmelding og kirkedagene indhold gives på kirkedagernes sekretariat, Postbox 82, 8600 Silkeborg.

Kollekt til grønlandsk bibel

Biskop Martensen anbefaler i en meddelelse fra bispekontoret, at hver menighed afholder kollekt til fordel for udgivelse af en grønlandsk bibel. Biskoppen foreslår en af følgende søndage: 27. april, 4. maj, 18. maj eller 8. juni. De indsamlede beløb sendes direkte til Det danske Bibelselskab.

Annoncepriser

Tekstsannonce pr. mm . kr. 3.50
Rubrikannoncer pr. mm kr. 2.50

Stillinger tilbydes

Skt. Nikolaj Skole Esbjerg

søger pr. 1. august 1986 en årsvikar til ca. 25 ugentlige timer. Disse timer består af matematik i 4. kl., idræt i 1. og 6.-7. kl. drenge og derudover orienteringsfag. Mulighed for fast ansættelse senere.

Skt. Nikolaj Skole er en katolsk skole, som arbejder på et økumenisk kristent grundlag, med ca. 185 elever fra BHkl. til 10. kl. Ansættelses- og lønvilkår i h.t. overenskomst mellem F.G.L. og Danmarks Realskoleforening.

Ansøgning stiles til skolens styrelse og sendes til skolens leder:

Elsie Marie Ebert
Skt. Nikolaj Skole
Kirkegade 54, 6700 Esbjerg
inden 12. maj 1986.

Pædagogisk medhjælp

Til brug for vores børnehaveklasseleder og til aflastning i legestuen har vi brug for to pædagogmedhjælpere. Stillingen i børnehaveklassen er på 20 timer ugentligt og den anden sandsynligvis ca. 40.

Vi er interesseret i medarbejdere m/k, der evt. har erfaring med at omgås mindre børn, og som sammen med skolens øvrige personale, elever og forældre vil samarbejde på et kristent økumenisk grundlag.

Løn efter gældende indplaceringsregler.

Tiltrædelse ved det nye skoleårs begyndelse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skoleleder Søster Ansgaria Riemann eller viceskoleinspektør Morten Skaarup tlf. 01-64 12 82.

Kort skriftlig ansøgning sendes snarest og senest, således at den er skolen i hænde mandag, den 12. maj d.å. inden kl. 12.00.

Sankt Joseph Søstrenes Skole
Skovkrogen 19
2920 Charlottenlund

Sct. Michaels Skole Kolding

søger pr. 1. august 1986 en lærer, som kan påtage sig undervisning i fysik samt almindelige skolefag.

Skolen er en selvejende katolsk skole med 375 elever (BH-klasse til 10. klasse), heraf ca. 10% katolikker. Der er 30 lærere ansat og overenskomst mellem Foreningen af katolske skoler og FGL. Aflønning som i folkeskolen.

Vi vil gerne have ansøgere, som foruden deres øvrige kvalifikationer er indstillet på sammen med lærerkollegiet at tegne skolens kristne linje, såvel i forhold til den katolske som den ikke-katolske del af skolens forældrekræds og elever.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes senest den 5. maj til skoleinspektør Harald Rasmussen, Sct. Michaels Skole, Kralundsgade 2-8, 6000 Kolding.

Mariasøstrenes Børnehavn Nyborg

søger pr. 1.6. evt. senere en pædagog 25 timer ugentlig. Børnehaven er normeret til 40 børn og har åben fra kl. 6.30-17. Løn- og ansættelsesvilkår efter gældende overenskomst. Ansøgning, vedlagt eksamensbevis samt evt. udtalelser stiles til: Bestyrelsen, Maria-søstrenes Bhv., Tværvej 11, 5800 Nyborg. Att.: Lilian Bogulski, senest d. 16.5. '86. Yderligere oplysninger gives på telefon 09-31 27 15.

Hoffmanns Minde

Sygehjælpere, rengøring og køkkenpersonale søges til afløsning under ferie, sygdom og lign.

Løn i henhold til gældende overenskomst.

Plejehjemmet som er 13 år gammelt er en selvejende institution med plads til 64 beboere og hvis formål er at drive plejehjemmet i et omsorgsfuldt hjemligt miljø på kristen grundlag.

Har du lyst til at arbejde under gode og hyggelige arbejdsforhold, kontakt os da venligst på tlf. (01) 60 11 33 og aftal tid for en uforpligtende samtale.

Plejehjemmet Hoffmanns Minde
Frederikssundsvej 227
2700 Brønshøj

Ung pige m/k

Færdig med skolen, og hvad så?
Et år i huset fra august 86?
Så er stedet måske hos os?
Vi er en blandet katolsk familie ved Skanderborg, bestående af 2 udearbejdende voksne, 1 barn på 2 mdr. og 2 hunde.
Vi har plads til at du kan bo hos os.
Løn efter aftale.

Birte Morsø og Tommy Boll. 06-53 85 48.

Møder og arrangementer

Loppemarked

Der afholdes loppemarked søndag d. 4. maj kl. 11-15 i Sankt Nikolaj Kirke, Strøbyvej 2. Effekter modtages med tak.

Henvendelse på telefon (01) 78 27 90.

Økumenisk fredsgudstjeneste

Det økumeniske Center, København arrangerer en fredsgudstjeneste mandag d. 5. maj kl. 19.30 i Trinitatis Kirke (ved Rundetårn). Prædikant cand. theol. Peter Lodberg, generalsekretær for Det økumeniske Fællesråd; p. Kæare Osorio fungerer som liturg. Alle er hjertelig velkomne.

AC 90 år

Festmesse og kirkekoncert tirsdag den 6. maj kl. 19.30 i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade. I messen indgår dele af liturgien for Knud d. Hellige, der ikke har været sunget siden Midtaldertiden, men for få år siden blev rekonstrueret. Koncerten, der optages af Danmarks Radio, omfatter værker af K.E. Kængen, Ole Kongsted og Henry Purcell. Medvirkende Musik og Ungdoms Kor og Jesu Hjerter Kirkes kor under ledelse af Ole Kongsted.

Derefter reception i den grønne sal.

AC's bestyrelse

Firmelse i Sct. Ansgars Kirke

Som hvert år meddeler biskoppen også i år til pinsen firmelsens sakramente. Forberedelsesundervisningen foregår følgende dage:

Tirsdag d. 6. maj kl. 19-21
Lørdag d. 17. maj kl. 10-12

Medbring venligst dåbsattest. Skulle der være menighedsmedlemmer fra andre sogne, der ønsker at modtage sakramentet her i Sct. Ansgar, bedes de forinden kontakte deres egen sognepræst.

Selve festmessen, under hvilken biskoppen meddeler firmelsens sakramente er pinsedag d. 18. maj kl. 10.

D. Timmermann

Pensionist-uge på Magleås 8. - 15. august

1 uges ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1200 kr. for enkeltværelse og 1000 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på 1 uges dejligt samvær omkring messen og et let program.

Tilmelding sker til Magleås på tlf. 02-81 07 15, men er først gældende, når depositum på 300 kr. er indbetalt med check eller på Magleås giro nr. 4 28 44 29.

Yderligere oplysninger følger senere her i bladet.

Det sker på Magleås

Torsdag d. 15. til onsdag d. 7.5. Oblatfædrenes internationale Provincialmøde.

Onsdag d. 7.5. til søndag d. 11.5. Sankt Therese menighed holder retræte.

Torsdag d. 22.5. til fredag d. 23.5. Socialpolitisk forening Kbh. holder kursus.

Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

afholder sit årlige repræsentantskabsmøde den 10. maj 1986, kl. 10.45 i Rådssalen i Radiohuset i København.

Lokalkubber og sognrepræsentanter bedes snarest sende navne og adresser på de medlemmer, der skal repræsentere lokalkubberne til landsformanden John S. Lundorf, Skovbyvej 14, 2740 Skovlunde.

Retræte på Dalum Kloster

for herrer afholdes i tiden mandag d. 25.8. kl. 17.00 til fredag d. 29.8. efter morgenmad.

Retræteleder: sognepræst J. Umans SMM.

Emne: Kirkens struktur: De syv sakramenter.

Pris for enevær.: kr. 600 + tilmeldelsesgebyr kr. 75, som kan indbetales på postkonto nr. 9 27 08 33 Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg. Tlf. 06-62 28 92. Der ydes tilskud til opholdet.

Bo Nyland Rasmussen, København
C.P. Tontj, København
Edv. Gothen, Køge
Stiig König-Petersen, Odense
Børge Blans, Silkeborg

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Weekend i Niels Steensens tegn i Lübeck

Se artikel side 3 om den nordiske/nordtyske Katolikdag d. 22.-24. august 1986.

Der kan tilbydes en grupperejse med tog og to overnatninger m. morgenmad på Hotel Lindenhof.

Pris:
Enkeltvæ. m. bad/toilet kr. 850.-
Enkeltvæ. u. bad/toilet kr. 730.-
3-sengsvær. m. bad/toilet kr. 700.-
3-sengsvær. u. bad/toilet kr. 625.-

Tilmelding senest 28. maj med indsendelse af depositum kr. 200.- og resten indbetalt 1. august til: giro 5 50 37 28 mkr. »Lübeck-rejse« til K.M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd.

For unge er der et billigere arrangement (m. sovepose). Oplysninger: Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, telefon 02-88 14 75.

Den nordiske valfart til Lourdes 30. juni til 7. juli 1986

For 25. gang har vi i år den glæde at indbyde til en 8 dages flyvrejse til Lourdes.

Pris med fuld pension, på hotel kr. 4.950.-
Særlig pris for syge og handicappede på Accueil kr. 4.500.-

Valfartspræst: Pater Per Waagø o.m.i.
Læger, sygeplejersker og samaritter medfølger. Program og indmeldelser ved henvendelse til:

Valfartskomiteen

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41 eller Marielystvej 16, 2000 Kbh. F. Tlf. 01-74 34 15 (9-10).

Caritas Danmark

Sankt Peders Stræde 3, 1453 Kbh. K.
Tlf. 01 - 12 72 61 kl. 9-13.
Giro 4 04 39 79.

Til Øm søges

to store gryder/grukedler til gas el. bål, emaljeret el. stål til sommerlejligheder på Øm. De skal bruges til lysestøbning og plantefarvning. Henv. D.U.K.s sekretariat 01-20 63 63.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Daglijevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Aut. el-installør

EL MOGENS LARSEN
Rørledning 016 6200 Løngovvej 62 2530 Brøndby

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldager Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandssystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industriejendomme og parcelhuse over 200 millioner kroner.

Ved Guldagers Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Derved konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

guldager electrolyse

Rypevang 4 . 3450 Allerød
(02) 27 31 00

Malemester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Leonardo Boff får ophævet tale- og skriveforbud

Rom (KIPA) – Lige før påske meddelte Vatikanet den brasilianske teologi-professor *Leonardo Boff*, at hans tale- og skriveforbud var ophævet - en måned inden det var ventet.

Professor Boff er franciskaner. Det var hans ordensforstander p. *John Vaughn*, der 26. april i fjor meddelte ham, at han i et år ikke måtte udtale sig offentligt hverken i tale eller skrift. Forbudet var vedtaget i fællesskab med Vatikanets trosrækongregation.

Anledningen var, at

kardinal *Joseph Ratzinger*, trosrækongregationens præfekt, hævdede, at Boff havde fremsat farlige påstande i sin bog om »kirke, karisme og magt«. Det var især Boffs udtalelser om kirkens hierarkiske opbygning, dens dogmebegreb og udøvelsen af magt inden for kirken, som kardinalen var utilfreds med.

Da Leonardo Boff fik meddelelse om, at tale- og skriveforbudet var ophævet en måned, inden han havde ventet det, sagde han: »Det var en stor påskegave!«

Anglikanernes præstevielse kunne anerkendes således:

London (KIPA) – Kardinal *Jan Willebrands*, præsidenten for Vatikanets enhedssekretariat har foreslået, hvordan den katolske kirke ville kunne anerkende den anglikanske kirkes præsteordination.

I et brev til den anglikanske biskop *Mark Santer* og den katolske biskop *Murphy O'Connor*, siger kardinalen, at anglikanerne kunne bane vejen for en sådan anerkendelse ved at erklære, at den anglikanske kirke har samme opfattelse af nadveren og præsteordinationen som den katolske kirke.

Den katolske kirke bør - efter kardinalens mening - fremover nøjes med at

overveje de anglikanske ordinationsriter og lade spørgsmålet om de anglikanske biskoppers apostolske succession ligge.

Biskop *Santer* og biskop *O'Connor* har svaret kardinalen, at de håber på, at de endnu eksisterende vanskeligheder kan overvindes. Begge parter er glade for den forsoning, der allerede har fundet sted. Kardinal *Willebrands* ser dog en hindring i, at der er lande, hvor anglikanerne ordinerer kvinder.

Pave *Leo XIII* har i sin tid erklæret de anglikanske præsteordinationer for aldeles ugyldige.

Paven besøger jødisk synagoge

Rom (KIPA) – Paven besøgte for nylig den store synagoge i Rom. Dette besøg er ikke af politisk, men af religiøs og symbolsk betydning.

Man må dog ikke fortolke denne gestus fra *Johannes Paul II's* side som begyndelsen til en meningsændring over for Israel, som Vatikanet ikke anerkender som stat og

heller ikke har nogen diplomatisk forbindelse med.

Besøget i synagogen minder om pavens besøg i Roms lutherske kirke. Besøget i synagogen er af større betydning, da den israelske menighed i Rom er den ældste i Vesten, og tidligere paver har forfulgt den.

»Vidner for fred« er en sammenslutning af kristne, jøder og andre religiøse grupper i USA, der kræver en ændring i USAs politik over for Nicaragua. Billedet er fra en demonstration i marts i år foran regeringsbygningen i Washington, hvor USAs præsident for Pax Christi, biskop *Gambleton* (th.) og biskop *Moore* fra den episkopale kirke bærer kors med navne på myrdede nicaraguanere. (Foto: KNA).

Vatikanets »udenrigsminister« slutter fredsmmission i Libanon

Beirut (KIPA) – Ærkebiskop *Achille Silvestrini* har været på fredsmmission i Libanon. Ved afslutningen af sit besøg talte han om »hjertelighed og åbenhed« i de samtaler, han havde haft med Syriens præsident *Hafez Assad*. Ærkebiskoppen besvarede dog ikke præcise spørgsmål om Assads holdning. I Libanon har Assad længe haft monopol som »fredsstifter«.

Silvestrini advarede mod, at man forventede, at han med et trylleslag kunne skabe fred i Libanon. Han afslørede heller ikke, hvilke konkrete mål, Vatikanet havde sat sig i forbindelse med hans rejse til Libanon, som havde udløst store forhåbninger hos Libanons kristne.

Libaneserne må selv gøre noget

Helt klart sagde ærkebiskoppen, at ganske bortset fra de libanesiske politikere og den syriske rege-

rings muligheder for at få en ny fredsdiallog igang, så var det helt nødvendigt, at libaneserne selv gjorde noget for at løse krisen. Først og fremmest er det nødvendigt, at der opnås enighed mellem de rivaliserende kristne ledere.

Den truende militære oprætning skyldes for en stor del, at de fleste af de kristne i landet modsatte sig den fredstraktat, som støttedes af Syrien. Siden har de kristne militære og politiske ledere fundet sammen om en fælles erklæring om en fredsdiallog med de muslimske modstandere, og de går nu ind for en genoptagelse af de afbrudte forhold mellem Damaskus og den libanesiske præsident *Gemayel*.

»Den konstante kristne politik« – dette er titlen på det arbejdsrapport, hvis indhold *Silvestrini* overbragte den syriske præsident – er alment beredvillighed til at betegne Libanon som et

Paven ønsker absolut åbenhed i informationen om kirken og Vatikanet

Wien (KIPA) – Lederen af den tysksprogede afdeling i Vatikanets Radio, p. *Eberhard von Gemmingen S.J.* har for nylig i Wien fortalt om pave *Johannes Paul II's* syn på offentlig information om kirkens og Vatikanets anliggender.

Johannes Paul II sætter pris på at blive mødt med åbenhed og frimodighed på sine rejser. P. *Gemmingen* mener, at i den retning har pavens besøg i Belgien været hans hidtil mest vellykkede rejse. Der var feststemning på gader og stræder, men samtidig en meget åben og frimodig dialog i »mindre kredse«.

Paven ønsker, at der skal oplyses ærligt om alt, hvad der sker i kirken og i Vatikanet. Han har engang sagt, at kurien bør være så gennemskelig som et »hus af glas«.

Hvad Vatikanets Radio angår, så er den meget frit stillet. Kun de mest ekstreme synspunkter ønsker man ikke at give plads for. P. *Gemmingen* nævnte som eksempler på uønskede standpunkter ærkebiskop *Lefebvre* til den ene side og *Hans Küng* til den anden.

Vatikanets Radio er af særlig betydning for katolikker i totalitære stater, der ikke har andre muligheder for at få pålidelige oplysninger om, hvad der sker i kirken. Men, tilføje de p. *Gemmingen*: »Måske er det godt, at man i Vatikanet ikke helt forstår at udnytte Vatikanets Radio, for så ville kurien sikkert blande sig i endnu flere ting, hvad vi nu slipper for«.

arabisk land, åbenhed over for politiske former så længe de 15 religions-samfund i Libanon sikres religiøs og kulturel uafhængighed – ønsket om at forholde mellem Libanon og Syrien skal forhandles på regeringsplan – og ikke gennem førende kristne eller muslimske militser, som den fornylig mislykkede fredstraktat.

Respekt og afvisning

Om *Assad* og hans libanesiske allierede, der i Vestbeirut har været indviklet i blodige magtkampe, vil holde fast ved den mislykkede fredstraktat eller er rede til et kompromis, mener politiske iagttagere i Libanon, vil afhænge af, om Vatikanets initiativer bliver støttet af en international enighed fra Europas og USA's side.

Den muslimske ledelse har fået stor respekt for den pavelige gesandts fastholden ved, at Libanon skal være en forenet og

uafhængig stat, hvor muslimer og kristne skal leve side om side. De muslimske ledere roser Vatikanets upartiskhed. Alligevel mødte *Silvestrini's* forslag om et møde mellem alle de forskellige trossamfunds åndelige ledere – som et første skridt til at blødgøre fronterne – på modstand fra det muslimske præsteskabs side, hvad man opfatter som tegn på syrisk tilbageholdenhed.

Da *Silvestrini* fløj tilbage til Rom, efterlod han sin medarbejder msgr. *Luigi Gatti*, der er Libanon-ekspert i »Rådet for kirkens offentlige Anliggender«. Han skal forsøge på at fortsætte de påbegyndte kontakter. Det giver de libanesiske kristne et håb.

Næste nummer udsendes den 14. maj

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.
1620 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Biskopkontor, Brødgade 63 A.
1260 København K. Telefon (01) 11 60 80.
Gironr. 5 00 14 71, Anægerstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kristian Szarrafin, Ruth Plum, Marie Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til sømflige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Willebrands i Danmark, side 3
Ægteskabets sakramente, side 5
Valgresultater, side 2, 6 og 7
Kirken i Sri Lanka, side 8

katolsk orientering

Indvandrerkatolikker deltog i stort omfang i valget den 20. april. Her er en af dem, der havde brug for en hjælpende hånd ved stemme-afgivningen.

3.442 katolikker gik til valg den 20. april

Mange nye ansigter i pastoralrådet

3442 katolikker gik til valgurnerne søndag den 20. april, hvor der var valg til menighedsrådene og pastoralrådet. De 3442 stemte ved pastoralrådsvalget, medens 3065 stemte ved menighedsrådsvalget. Grunden til det lidt lavere antal er, at der var såkaldt fredsvalg i 10 menigheder. I øvrigt er det første gang, at alle menig-

heder deltog i et valg, idet også Assens var med denne gang. I de foregående år har der ikke fundet valg sted i Assens.

30 nye medlemmer i pastoralrådet

Resultatet af pastoralrådsvalget viser, at der vil være mange nye ansigter, når rådet samles første gang i Sostrup den 7. og 8.

juni. Kun otte lægfolk, tre præster og to søstre er gengangere fra nuværende råd. I alt 30 nye medlemmer er valgt. Kun enkelte af de nyvalgte kender pastoralrådet indefra, idet de har været med ved enkelte møder som suppleanter.

Fra forretningsudvalget er alle valgt på nær fortsættes på bagsiden

Pax Christi:

USA's angreb på Libyen groft uansvarligt

USA's angreb på Libyen for nylig fordømmes voldsomt af Pax Christi i England som uretfærdigt og groft uansvarligt. Det meddeler Catholic Herald i en forsidesideartikel den 18. april.

Pax Christi, den internationale katolske fredsbevægelse, udsendte en pressemeddelelse i London, hvori de anklager

USA for at forøve »en handling af uretfærdig krig«, og som har »elementer af international terrorisme i sig på grund af sin effekt på enkeltpersoner og mennesker, som er uskyldige«.

Pax Christi understrenger, at USA's uigendrivelige beviser på, at Libyen stod bag terroraktionen i Vestberlin, ikke er tilgæn-

gelige. Men selv et bevis »burde kun foranledige en alvorlig international reaktion - ikke et væbnet angreb«.

Talsmænd fra Vatikanet nægtede at kommentere USA's angreb, men henvisede til pavens påskebudskab, hvori han fordømmer både terrorisme og repressalier.

Utrolige ændringer i Sovjets religionspolitik

Religiøse foreninger anerkendes efter ny lov og kan købe og eje kirkelige bygninger

London (KIPA) - »Moskva-patriarkatet Journal« beretter om dybtgående lovændringer m.h.t religiøse foreningers rettigheder og pligter, meddeler Keston College, det engelske østinstitut.

Den vigtigste ændring er anerkendelsen af religiøse foreninger som juridiske personer. Dermed får disse foreninger, ligesom enkeltpersoner, lov til at købe ejendom.

I journalen hedder det ordret: En religiøs forening nyder en juridisk persons rettigheder. Ifølge denne vedtægt har den ret til at oprette eller købe bygninger, købe transportmidler og kirkelige brugsgenstande. Notarius publicus må opstille kontrakterne ved køb af bygninger efter gældende bestemmelser for køb og salg. Bygningerne bliver de religiøse foreningers ejendom.

Hidtil har alle kirkelige bygninger tilhørt staten. De blev bortforpagtet til religiøse foreninger; og når en sådan opløstes, tilfaldt de igen staten.

Mange fordele for små kristne grupper

Før ansås en religiøs forening for en lokal sammenslutning. Medlemmerne skulle være over 18 år og antallet mindst 20. Nu er religiøse sammenslutninger af folk i et »område«. Og da ordet område er et vagt begreb, kan man antage, at disse foreningers medlemmer kan bo i større afstand fra hinanden. Det vil betyde en fordel for folk på landet, der har svært ved at samle over 20 medlemmer på lokalt plan.

Foreningerne har nu lov til at indbyde præster til at afholde offentlige gudstjenester, som troende i alle aldre kan tage del i. Det er en fordel for små grupper, som ikke har nogen præst i nærheden.

Præster kan også besøge syge, alderdomshjem, hospitalet og fængsler uden hver gang at måtte ansøge om tilladelse hos de lokale myndigheder. Besøgene behøver ikke mere at finde sted i et isoleret rum, som det til

voldte vanskeligheder at skaffe til veje.

Børn må nu tage del i gudstjenester og fra ti-års alderen også i rituelle handlinger. Det var før forbudt for unge under 18 år.

Paven fordømmer alle former for vold

Rom (KIPA) - Pavestolen fordømmer enhver form for terrorgæld, erklærede en talsmand fra Vatikanet *Joaquin Navarro-Valls* i forbindelse med USA's luftangreb på libyiske mål.

I sit påskebudskab kaldte pave *Johannes Paul II* indsatsen for freden for vor tids store og helt

nødvendige fordring. Mennesket må modsætte sig døden, hvor den optræder som resultat af egoisme, splittelse og vold. Det gælder for de områder af verden, der hjemses af guerilla'er og vold, men det gælder også for alle nationer, hvor der trampes på menneskets værdighed, rettigheder og frihed.

Willebrands i Danmark

Kardinal Willebrands fik stor tilstrømning til møderne i Århus og København sidst i april efter indbydelse fra det teologiske fakultet på Århus universitet. Læs mere side 3.

Mange ønskede at høre kardinal Jan Willebrands

Det teologiske fakultet på Aarhus Universitet har indbudt lederen af enhedssekretariatet til at holde forelæsninger om den katolske kirke og den økumeniske bevægelse. Kardinalen var i Århus fra 20.-22. april.

Kardinalens ophold i Århus indledtes den 20. april med en festlig højmesse i en fyldt katolsk kirke. Kardinalen prædikede over evangeliet om den gode hyrde og understregede med varme og inspirerende ord, at Gud elsker os, fordi han som den gode hyrde kender os. At kende og at elske hører sammen - og den forpligtelse har de kristne over for hinanden. I tilbedelse af den ene treenige Gud har de kristne enheden som deres fælles rødder.

Samme aften var kardinalen på besøg på Det Økumeniske Center, hvor han talte om de økumeniske bestræbelser, som den nådegave vort århundrede vil blive husket for. I debatten talte man om inspiration og om problemer i en fælles bekendelse over for en sekular verden.

Forelæsninger om økumeni

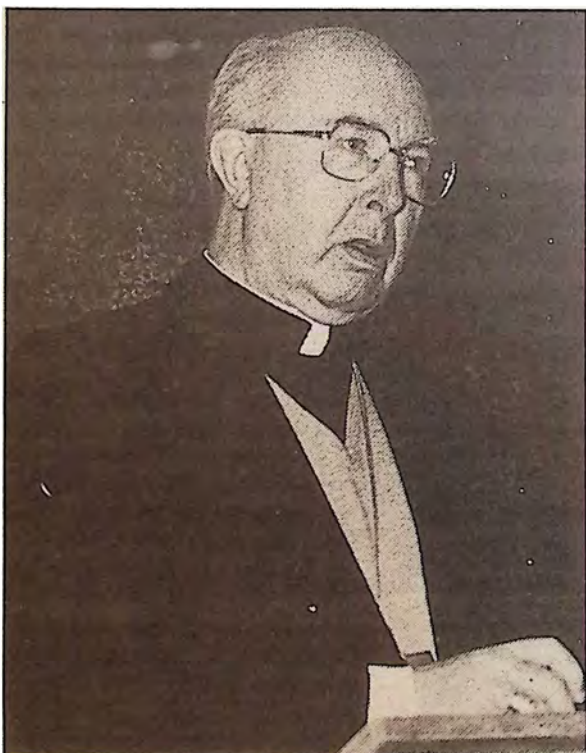
Mandag formiddag forelæste kardinalen på universitetet for et overfyldt auditorium om to emner:

»Den katolske kirke og den økumeniske bevægelse« og »Den katolske/lutheranske dialog«. Kirken som verdenskirke i dialog med de ortodokse, anglikanere og de lutherske kirker blev synliggjort og under et seminar næste dag var der tid til intensiv drøftelse af brændende emner som: det kirkelige embede i den katolske kirke, og de lutherske kirker og dåb og nadver nu og i fremtiden. Fordybelse og højnelse af bevidstheden om kristen identitet kan åbne nye veje. Hvor optaget det talrige publikum var, kan beskrives ved det usædvanlige faktum, at der var applaus efter hvert af indlæggene.

Også tid til besøg

Der var tid til at besøge gamle venner fra koncilets tid, stifte nye bekendtskaber ved en middag for fakultetet og venner. Men der var også tid at se Domkirken, Vor Frue Kirke og Helligåndskirken. Domkirken og Vor Frue taler et levende sprog om den trods alt ubrudte tradition af kristenliv fra middelalderen til vor tid, Helligåndskirken viser en folkekirkelig menigheds muligheder og moderne kirkekunst i dag.

Eva Nordentoft

Kardinal Willebrands forelæste både i Århus og i København over to emner: »Den katolske kirke og den økumeniske bevægelse« og »Den katolske/lutheranske dialog«.

Søndag aften den 20. april besøgte kardinalen Det økumeniske Center i Århus, hvor han talte om de økumeniske bestræbelser, som vort århundrede vil blive husket for. Foto: Willem Wuyts.

Omfattende program for kardinalen under hans besøg i København

Enhedssekretariatets leder i flere økumeniske samtaler

Onsdag den 23. april besøgte kardinal Willebrands biskop Martensen, hvor han mødte professor *Kresten Skydsgaard* og fru *Skydsgaard*. Professor Skydsgaard var i sin tid en af de lutherske observatører ved Det andet Vatikankoncil og siden en af igangsætterne af den luthersk-katolske dialog, og som sådan en gammel ven af kardinalen.

Samme eftermiddag besøgte kardinal Willebrands Københavns biskop *Ole Bertelsen* og bagefter Det økumeniske Fællesråd, hvor han talte en halv times tid med Fællesrådets generalsekretær cand. theol. *Peter Lodberg* og sekretæren for Det mellemkirkelige Råd, pastor *Elisabeth Lidell*.

De katolske skoler og forelæsninger på Københavns Universitet

Om aftenen havde Niels Steensens Kollegium indbudt nogle lærere fra Niels Steensens Gymnasium, et par tidligere elever og enkelte af kollegiets venner til »åbent hus« med kardinalen. Han benyttede lejligheden til at få noget at vide om de katolske skoler i et land med en så lille katolsk befolkning. Bagefter fortalte han om nogle af sine oplevelser på rejserne for Enhedssekretariatet, hvor han bl.a. har besøgt sovjetrepublikkerne Georgien og Armenien.

Torsdag formiddag holdt kardinal Willebrands to

forelæsninger på Københavns Universitet med samme emner som i Århus. De vil blive refereret fyldigt i næste nummer af »k.o.«.

Veje til Fællesskab og Enhed forude

Forelæsningerne havde samlet mange tilhørere bl.a. Københavns biskop *Ole Bertelsen*, Ålborgs biskop *Henrik Christiansen*, flere af det teologiske fakultets lærere med dekanen *John Strange* i spidsen. Den katolske kirke var repræsenteret af biskop *Martensen*, generalvikar *Ib Andersen*, flere præster, ordenssøstre og lægfolk. Der var mange teologistuderende, en Lukassøster og i det hele taget mange økumenisk interesserede, bl.a. *Karl og Gudrun Lydholm* fra Frelsens Hær.

I forbindelse med kardinalens besøg præsenterede pastor *Guido Kreienbühl* Niels Steensens Forlags nyeste udgivelse: Den danske oversættelse af de sidste internationale dialoger mellem den evangelisk-lutherske og den romersk-katolske kirke: »Veje til Fællesskab - Enhed Forude«. Kardinalen drog glad af med den.

Samme eftermiddag var der to timers seminar med kardinalen.

På besøg i en luthersk præstegård

Fredag aften d. 25. var kardinalen til middag i Nivå Præstegård. Han var

indbudt af direktøren for Det økumeniske Institut ved Københavns Universitet, lektor *Peder Nørgaard-Højen* og hans kone, sognepræst i Nivå, *Linda Nørgaard-Højen*.

Det var, som kardinalen sagde, en »hyggelig dansk familiemiddag«. Husets unge søn og en kammerat vartede op ved bordet, og værten forsvandt et par gange ud i køkkenet for at gøre sig nyttig. Blandt gæsterne var bl.a. repræsentanter for det teologiske fakultet i København: dekanen lektor *John Strange*, professor *Jens Glebe-Møller* og lektor *Svend Bjerg*. Den katolske kirke var bl.a. repræsenteret af biskop *Martensen* og generalvikar p. *Ib Andersen*.

I sin takketale ved midt dagen sagde kardinal Willebrands, at det var første gang, han havde en kvindelig præst til bords, hvortil *Linda Nørgaard-Højen* hurtigt replicerede, at det sandelig også var første gang, hun havde en kardinal til bords - måske bliver det ikke sidste gang? I hvert fald blev hun og hendes mand varmt indbudt til at besøge kardinalen, næste gang de kommer til Rom.

Næste morgen fløj kardinal Willebrands tilbage til Rom, hvor han samme aften skulle interviewes i Vatikanets Fjernsyn om sine oplevelser i Danmark. En skam, at vi ikke kunne kigge med!

RP

Den romersk-katolsk/evangelisk-lutherske Kommission

Veje til Fællesskab Enhed forude

er lige udkommet i Niels Steensens Forlag.

Pris: kr. 67.10.

Bogen kan købes i boghandelen eller bestilles direkte hos Niels Steensens Forlag, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Tlf. 01-24 48 08.

Katolsk Brevkursus

om troen og livet i dag

Ring/skriv efter brochure - 01-24 26 30 - Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Skole og menighed må støtte hinanden i hverdagen

Som forholdsvis ung katolsk lærer (27 år) på katolsk skole, har jeg længe gået med mere eller mindre spredte tanker, vurderinger omkring vores katolske skoler, kirker og menigheder i Danmark. En del af disse tanker er blevet mere struktureret efter RPU's (Religions Pædagogisk Udvalg) kursus 10.-11. april 1986 på Sostrup slot med temaet »Dåbsundervisning«. Vi lever i et sekulariseret samfund, hvor meget religiøst set går »i en forkert retning«.

I 1968 blev 90,1 % af danske børn under 1 år døbt, i 1982 81,7 %, ser man på hovedstadsområ-

det, er tallene anderledes fordelt, i 1968 83,6 %, i 1982 66,9 %, ses dernæst på tallene fra Københavns kommune, fremgår tendensen mere markeret, 1968 83,1 %, i 1982 52,4 % (12 % af de udøbte børn døbes dog senere).

På vore katolske skoler kan vi naturligvis også mærke denne ændring. Flere af vore elever er ikke døbt, og samtidig kommer flere og flere fra ikke-praktiserende hjem. I de katolske kirker landet over er procentdelen af praktiserende børn og unge også lav. Det er ikke mange under 30, der har fået et ståsted. Da den aldersgruppe udgør for-

ældre af i morgen, må der gribes ind, hvis den katolske kirke skal undgå en udvikling i retning mod en bedsteforældrekirke.

Situationen er alvorlig, men i stedet for et samarbejde skole/kirke må det kunne siges, at begge parter kan føle, at de har brugt - eller måske føler sig brugt som en Prügelknabe. Vi fra skolernes side har en tendens til at bebrejde sognekirken, at den ikke er opsøgende nok, samt forældrene, at al for få elever møder med en kirkekultur/praksis. Samtidig føler vi fra tid til anden, at vi står til ansvar for elevernes »fulde religiøse opdragelse«, at det skydes os i skoene, at vi religiøst set ikke er seriøse nok i vores arbejde og tager vores ansvar for let.

At vi gensidigt mere eller mindre direkte bebrejder hinanden tingenes tilstand, er ikke befor-

drende. Vi må i vores fælles mål støtte hinanden i hverdagen. Jeg så gerne, at vi fik en landsdækkende dialog i gang, hvor vi kunne hjælpe og støtte hinanden, f.eks. med oprettelsen af studiekredse, basisgrupper, åbne familier, Kolping-grupper, hvor vi i små grupper med et stærkt fællesskab, hvor de enkelte både har et individuelt - og et fælles ansvar i kirkeligt regi, kan opbygge og udvikle en katolsk identitet.

Det ville være dejligt, hvis biskoppen og pastor- alrådet aktivt ville bakke ideen op og indkalde og igangsætte møder f. eks. mellem (sogne)præster og katolske lærere, hvor vi i fællesskab kunne gøre klart for hinanden, hvad vi ser som vores respektive opgaver, og hvilke forventninger vi har til hinanden.

Annette Messerschmidt

Lad os få kom- munionbænkenene tilbage igen

Det er ikke festligt, når man i vore kirker stiller op til kommunion, på samme måde som man stiller op ved kassen i et supermarked.

Den katolske kirkes sans for skønhed og værdighed har her i landet fornyet sig på forbav-

sende vis, til trods for at det stedse har været et alment ønske at bevare vore kommunionbænke (såvel som andet overlevet kirkeinventar) og ikke - således som det er sket - formålsløst at bekoste dem kasseret.

Elise Alster

Latin eller modersmål?

Op til år 1800 kunne den største del af Europas befolkning hverken læse eller skrive. Latin var de lærdes inter-europæiske sprog. Kalkmalerierne i vore kirker var Skriftens fortolker for menigmand.

Endnu i dette århundrede begyndelse, hvor der var almen skoleundervisning, lærte jeg, at den almindelige troende som minimum skulle overvære præstens frembæring af brød og vin, forvandlingen og præstens kommunion; derfor var det almindeligt, at folk kom dryssende lige før prædikenen var slut. Helligåndens impulser bød Det Andet Vatikankoncil, at menigmand skulle deltage i frembærelsen af offergaverne. For at over-

være skulle man deltage. Man kommer derfor ikke til kirke for at hende for latinen, men med pligt til at koncentrere sig om offertjenesten og dermed medvirke til ens egen og kirkens åndelige fornyelse.

Der er forskel på at læse og forstå latin. De færreste har slet ikke evnen til at koncentrere sig på latin på samme måde som på modersmålet. Derfor er det uforsvarligt at afskære den enkelte forsøget på denne koncentration til det intime møde med sin Gud.

Modersmålet må derfor være det dominerende i liturgien.

Svend B. Messerschmidt

Er religionsundervisning dåbsundervisning?

»Er religionsundervisning dåbsundervisning?« Dette var emnet for RPUs (Religions Pædagogisk Udvalgs) lærerdage på Sostrup i dagene d. 10.-11. april.

45 protestantiske og katolske religionslærere fra de katolske skoler var samlet for at rette søgelyset mod nogle af de problemer, som også opstår på de katolske skoler, når man vil definere en målsætning for undervisningen.

Kløften mellem skole og kirke

I den danske folkeskole har man - i hvert fald indtil 1976, hvor man fik en ny skolelov - opfattet skolens religionsundervisning som en konsekvens af de forpligtelser, der lå i barnedåben.

Men - som den første foredragsholder, lektor, cand. teol. *Børge Troelsen*, påpegede - så kan man efter 1976 ikke mere opfatte dåbsundervisningen som et skoleanliggende, i hvert fald ikke i folkeskolens sammenhæng. Dåbsundervisning er et kirkeligt anliggende, noget der bl.a. kommer til udtryk gennem kirkens konfirmationsforberedelse. Men

selv om den danske skole ikke mere er forpligtet over for dåben, er der et vist sammenfald mellem såvel indhold som form af kristendomsundervisning, som gives i skolerne og så kirkens forkyndelse og lære.

Folkekirken står imidlertid over for at skulle meddele en dåbsundervisning på sekulariseringens vilkår og med en stadig voksende forståelseskluft mellem kirke og befolkning. Dertil kommer, at der ikke er nogen instans i den danske folkekirke, som har formuleret mål og midler for denne dåbsundervisning, end ikke for konfirmationsforberedelsen.

Religions-pædagogik

Det har ført ind i en refleksion over barnedåbens teologiske baggrund og derfra så til nogle religionspædagogiske overvejelser. Foredragsholderen kom ind på den engelske religionspædagog *Michael Grimmit*s tanker om i kristendomsundervisningen at finde en balance mellem barnets erfaringsverden på den ene side og så kristendommens traditionsindhold på den anden side. Det er tanker, som har fundet pædagogisk ud-

tryk i mange nyere undervisningsmaterialer - også her i landet f.eks. i livsemneorienterede bøger (bl.a. *Kai Mogensen*).

Børge Troelsen talte ud fra sin erfaring som præst i folkekirken og som seminarlærer men tilhørerne sad med en anden baggrund: Nemlig den at være medarbejdere i en konfessionel skole, der ikke er bundet af folkeskolelovens bestemmelser med hensyn til religionsundervisnings mål og midler. Det var imidlertid relevant at få den folkekirkelige baggrund ridset op, for når alt kommer til alt, så er de tendenser, som man mærker i den danske skole: pluralismen og sekulariseringen, ikke fremmede begreber i den katolske skole, hverken blandt børn, forældre eller lærere.

Såvel Amtscentralen (Århus) og Kateketcentralen fremlagde et repræsentativt udvalg af religionspædagogiske materialer.

Biskop *Hans Martensen* skulle have indledt en drøftelse om den katolske kirkes syn på dåbsundervisning. Desværre måtte han melde afbud på grund af sygdom. I stedet for gav lederen af Kateketcentralen, pastor *Guido Kreinen-*

bühl, assisteret af sin medarbejder, *Mathias Kotthoff*, en fyldig gennemgang af såvel de nordiske biskoppers kateketiske program som de planer for en kateketuddannelse, som for øjeblikket er på beddingen. Guido Kreienbühl gav tydeligt udtryk for, at religionsundervisningen i den katolske skole, qua konfessionsskole, var dåbsundervisning - for såvel katolikker som protestanter.

Undervisning er forkyndelse

Skolen er »kirken på stedet«, og kan derfor ikke være neutral, når det drejer sig om undervisningens indhold og form. Man bør ikke lægge skjul på, at undervisningen er forkyndende.

I tilknytning til dette indlæg gav *Ole Meyer* fra Katolsk Centralskole en orientering om de problemer, man står over for - også i den katolske skole - med en stadig større gruppe af udøbte børn, spændende fra muslimske til »vane-ukirkelige«. Redegørelsen blev ledsaget af nogle statistiske oplysninger om dåbsprocenter.

Det kom sikkert som en overraskelse for nogle, at kun lidt over halvdelen af et-årige børn i København er døbt, og selv om man ikke skal regne med den samme procent i en katolsk skole, så angiver

tallene dog en tendens, som ikke vil lade de katolske skoler uberørte. Med reference til Politikens omtale af en sociologisk undersøgelse (6.4. 86) måtte han konstatere at »vane-kirkelighed« var blevet afløst af »vane-ukirkelighed«, at kirken ikke mere var forældrenes, men i bedste fald bedsteforældrenes, at de mange ugifte mødre rent sociologisk udgjorde en gruppe, der ikke var særlig tilbøjelig til at lade børnene døbe.

Hvad gør en religionslærer i en situation, hvor der måske er 5-6 udøbte børn i en klasse?

Burde man i det hele taget have optaget disse børn i skolen? Nogle mente nej, og der er faktisk katolske skoler, som i princippet opretholder et dåbskriterium ved optagelsen.

Skal man negligere disse børn og blot gå ud fra, at

alle er døbt? Det er vel at feje problemerne ind under gulvtæppet. Ole Meyer ville snarere plædere for den opfattelse, at dåben i bredeste betydning - altså også voksende og »øn-skets dåb« - er led i en totaludvikling, hvor dåben nødvendigvis ikke bør stå som det indledende, som »adgangsbilletten«, om man vil.

Mange løse ender i debatten

Pater Dorn henviste til at Guds frelsesplan ikke nødvendigvis skal knyttes til den kulturelle og sociologiske sammenhæng, som vi har kendt i den vestlige kristenhed.

Men der er mange løse ender i den debat, der skal kulegrave det sæt af problemer, som knytter sig til skolens katekese anno 1986.

Chresten (forkortet af red.)

Ægteskabets sakramente

Omgivelsernes pres

2

Af biskop Hans L. Martensen

På to punkter møder vi fra vore omgivelser et særligt hårdt pres mod vor katolske ægteskabsforståelse.

Presset kommer fra de mange skilsmisser og fra samlivsformer uden indgåelse af ægteskab.

Både skilsmisse og samliv uden ægteskab dækker undertiden over dybe menneskelige tragedier eller problemer.

Selv om kirken ikke anerkender skilsmisse og ej heller anerkender samliv uden ægteskab, så ved vi dog alle, hvor svært det kan være at hjælpe og rådgive personer, der på den nævnte måde lever i sådanne forhold.

Det er dog ikke denne artikels opgave at komme ind på alle de pastorale problemer, der melder sig i denne sammenhæng.

Kun ét skal nævnes her: Det ville være skæbnesvangert, hvis kirken i håb om at hjælpe bestemte mennesker i »umulige« situationer, begyndte at

ændre normerne selv, og således begyndte at kalde det urigtige for rigtigt og det dårlige for godt.

Eller sagt på en anden måde: Det ville være skæbnesvangert, hvis kirken under pres af de mange skilsmisser begyndte at slå af på sit krav om, at den ægteskabelige kærlighed skal være ubetinget, og at den forpligter for hele livet, indtil døden skiller. Én ting er, at det kan være vanskeligt at rådgive mennesker, hvis første ægteskab uhjælpeligt er brudt sammen. En anden ting ville det være, hvis vi sagde til mennesker, der påtænker ægteskab: I behøver ikke ubetinget at forpligte jer til hinanden for hele livet. Dette sidste ville være at svigte vort katolske ansvar og vor forpligtelse over for ægteskabets sakramente.

Noget tilsvarende gælder de unges samliv uden ægteskab. Et er, når forældre eller præster viser

forståelse for de unges vanskelige situation – især i betragtning af det hårde pres, som netop de unge er udsat for fra omgivelsernes side. Noget helt andet ville det være, hvis vi som katolikker ville ændre vore normer og gik med til, at samliv uden ægteskab var i orden. Atter her ville det gælde: Gjorde vi noget sådant, ville vi svigte vort ansvar og vor forpligtelse over for Kirkens forståelse af ægteskabets sakramente.

Hvad angår samliv uden for ægteskab, møder man undertiden mere eller mindre vage teorier om, at ægteskabets sakramente er en gradvis proces, eller at ægteskabet som alt andet har brug for eksperiment og prøvetid. Man spørger, om der i Kirken er sket en holdningsændring?

Hertil er nu at sige: Der er ikke tale om nogen kirkelig holdningsændring på dette punkt. Før som siden holder kirken fast

ved, at indgåelsen af ægteskabets sakramente bør gå forud for det seksuelle samliv.

Sakramente og menneskesyn

Der ligger et bestemt syn på mennesket og menneskeligt fællesskab bag kirkens lære om ægteskabets sakramente. Kirken forstår dette sakramente som et livsfællesskab mellem mand og kvinde, der stiftes ved et ubetinget og livsvarigt ja mellem de to parter, et ja, som fremføres offentligt i kirkens sammenhæng. Parternes ja vedrører ikke blot de to mennesker privat, men det vedrører også et større fællesskab, kirkens fællesskab og det menneskelige samfund overhovedet. Det vedrører i særdeleshed også de børn, som endnu ikke er født, men som måske engang skal have del i forældrenes kærlighed og indesluttet i familiens fællesskab. Først og fremmest er de to's ja til hinanden også et ja til Kristus og den kærlighed, han har åbenbaret.

Kærlighed, der er ægte og gennemført, kan ikke høre op. Kærlighed, der dannes efter Guds billede og hans egen kærlighed, som han har vist os i sin Søn og udgydt i vore hjerter ved sin Helligånd – denne kærlighed kan aldrig være på prøve, og den kan ikke være blot på tid.

Kærlighed har, hvis den er ægte, altid noget absolut og forudbestemmende ved sig. En mor, der er sit navn værd, føder ikke blot sit barn. Hun forudbestemmer det også til kærlighed. Enhver, der har haft den lykke at have en god mor, ved i sit inderste noget om moderkærlighed. Det er en kærlighed, der altid har et stæk af det ubetingede. Den er et billede af Guds egen ubetingede, forudbestemmende kærlighed til sin skabning.

Dengang jeg var skolelærer, kunne jeg frygte mødre, der altid tog deres børn i forsvar; men inderst inde følte jeg, at netop denne ubetingede kærlighed er verdens grundskel, og at menneskeheden ikke kunne bestå lang tid,

hvis en sådan kærlighed forsvandt. Moderkærligheden elsker barnet, også selv om det handler galt eller bliver forbryder. Moderens kærlighed står ikke i proportion til barnets mere eller mindre gode opførsel.

Billede af Kristus

En lignende kærlighed er grundlag for ægteskabets sakramente. Den ene part tager den andens fremtid på forskud, og uden endnu at kende denne fremtid lover han: Ligeegyldigt hvordan du udvikler dig, ligeegyldigt hvad du skulle finde på at gøre, jeg vil stå ved dig og elske dig. Jeg forudbestemmer dig til kærlighed, indtil døden skiller os ad. En sådan kærlighed – og kun den – er et menneskeligt billede, en slags svag anelse om Kristi kærlighed til de mennesker, han forløser og frigør.

Men hvorledes er dette muligt? Er det ikke i bedste fald drøm og utopi? Ikke hvis det sker i tillid til Helligåndens nådegave. Guds Ånd vil give os del i den ægte og ubetingede kærlighed, som Gud viste,

da han gav sin Søn for verden. Helligåndens nådegave fører til et »kærlighedens fællesskab, der er det levende og virkelige billede af den enestående enhed, der gør Kirken til Kristi mystiske, udelelige Legeme«.

Da Kristus hengav sig på korset, viste han den yderste kærlighed. Han gjorde sig til ét med svage og fortabte mennesker, fra at de fra nu af skulle være hans Kirke og hans Legeme. Denne alleryderste og allerhøjeste kærlighed skal ægteskabet ved Helligåndens gave delagtiggøre os i.

Den glædesrus, et menneske oplever ved at forenes med den elskede, er stor og skøn. Men den yderste kærlighed er den, hvormed kvinde eller mand hengiver sig og giver afkald for den andens skyld – måske afkald på egne interesser, på sundhed, i yderste fald på livet selv. Glæde og smerte hører begge med til ægteskabet, både den salige ekstase ved forelskelsen – og kærlighedens evne til at bære smerte for den elskedes skyld.

Valfart til Vor Frue af Øm

søndag d. 1. juni 1986. Tema for årets valfart:

»Den hellige katolske kirke«

Valfarten begynder kl. 11 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten lejlighed til at modtage bodens sakramente. Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes på stedet.

Kl. 14 højmesse med biskop Martensen som hovedcelebrant. Støt valfarten. Køb et Øm-valfartsmærke. Tak! På gensyn i Øm den 1. juni.

Øm-valfartskomiteen

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

søndag den 25. maj 1986

Valfarten udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej (over for Poppel Alle) i Holte klokken 8.45. Seneste S-tog fra Københavns Hovedbanegård klokken 7.30.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej, hvorfra valfarten starter klokken 9.00. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Klokken ca. 11.00: Højmesse på Vor Frue Kloster, Aasebakken, Høsterkøb.

Sang og samvær. Salg af katolske bøger og kort, rosenkranse m.m. og af kaffe og sodavand.

Klokken 14.00: Andagt med sakramental velsignelse.

Tema for årets valfart: Jeg tror på Den hellige katolske Kirke.

Katolsk Valfarts Komite

PS 1: Man kan tilslutte sig valfarten ved »Bethlehem«, Vildtfogedvej, 19 km-stenen, Hørsholm Kongevej, klokken 9.25.

PS 2: Der kører HT-busser fra Holte S-station til 19 km-stenen og videre til hjørnet af Hørsholm Kongevej og Høsterkøbvej.

PS 3: Ingen spising hos søstrene på klosteret.

DE NYE MENIGHEDSRÅD

Nedenfor kan De se, hvem der er valgt til menighedsrådet i Deres sogn for de næste fire år. I alt er 329 medlemmer valgt i vore 50 sogne. I 10 af de 50 menigheder var der såkaldt fredsvale. Tallene til højre for navnene angiver det antal stemmer den enkelte har fået ved valget den 20. april. Der, hvor der er stemmelighed, har den lokale valgstyrelse trukket lod om placeringen. Stemmeprocenten ved menighedsrådsvalget blev 16,4, hvor den i 1982 var 16,3. Se i øvrigt de enkelte menigheders stemmeprocent i tabellen side 2 i dette nummer.

Skt. Andreas		Skt. Mariæ	
Hans Thomsen	(59)	Simon Gough	(68)
Jacob Bang	(47)	Sr. Maria Nielsen	(48)
Jens Knudsen	(40)	Annemarie Aagaard	(45)
Mathias From	(35)	Sr. Laurentia Klauermann	(43)
Grethe Livbjerg	(32)	Jesus Calvo	(42)
Elise B. Prøben-Hansen	(24)	Clæs Dudzinski	(28)
Connie Probst	(23)	Michael Grant	(25)
Ruth Christensen	(12)	Andreas Smidt	(19)

Suppleant		Suppleanter	
Ruth Capeling	(10)	Christina Galliano	(17)
		Janet James	(16)
		Carsten Andersson	(16)

Skt. Annæ		Skt. Nikolaj	
Simone Jacobsen	(134)	Knud H. Johannesen	(37)
Tove Pedersen	(96)	Thuc Nguyen Tri	(34)
Niels Randkær	(81)	Kirsten Brink	(27)
Bernice Achiam	(77)	Eise Marie Ebert	(18)
Sr. Gottlieba Deus	(62)		
Peder Schramm	(62)	Suppleanter	
Henrik Günther	(58)	Villy Jacobsen	(10)
Karsten Günther	(55)	Arnfinn J.M. Palmstrøm	(8)
Peter Georg Rasmussen	(50)	Jette M. Hansen	(3)

Suppleanter		Suppleanter	
Sr. Pilar Wijangco	(44)	Lionel Harrold	(9)
Annelise Sørensen	(31)	Hertuf Jensen	(8)
Anni Ludwig	(29)		
Kaj Palm Nielsen	(28)		

Skt. Ansgar		Sakramentskirken	
Vincente M. Christensen	(50)	Mogens Carlsen	(33)
Bente Nygaard Hansen	(33)	Jan Drabowicz	(32)
Marlene Henrichsen	(30)	Pia Drabowicz	(30)
Kirsten Hauch Hatting	(25)	Grethe Ziolo	(25)
Anne Birgitte Persson	(24)	Ellen Møller	(24)
Vagn Peyk	(18)	Eric Kvist	(18)
Claus Munk Plum	(18)	Mette Gauguin	(17)
Anders Svendsen	(17)		
Olaf Ørhuus		Suppleanter	
Inger Ørsted		Kate Lövel	(17)

Skt. Antoni		Skt. Therese	
Henning Heinemeier	(47)	Béla Hoyos	(88)
Birgitte Heinemeier	(34)	Sr. Anne Marie	(86)
Sr. Hedvig Schlütter	(34)	Erik Høhling	(57)
Katja Møller-Jørgensen	(33)	Hans Larsen	(45)
Ole Barfred	(29)	Gitte Bang	(34)
Christian Noval	(27)	Ole Søggaard	(34)
Merete Noval	(22)	Ellen Jørgensen	(33)
Anne Brodersen	(19)	Helga Steensen	(31)
Karla Hjort	(15)		
Ditlev Plate Petersen	(12)	Suppleanter	

Suppleanter		Suppleanter	
Alice Nielsen	(9)	Bent Thorkilsen	(30)
Birthe Hjorth-Degenkolv	(9)	Birte Mønster	(23)

Jesu Hjerter		Vor Frue	
Christian West	(61)	Aage Vinter Christensen	(31)
Vibeke Baadsgaard	(60)	Mariano Davies	(24)
Torben Riis	(53)	Martin Elnebo	(23)
Jens Mirosław Glazowski	(50)	Stefan Jensen	(19)
Emma Glahn	(48)	Knud Haladyn	(16)
Per Darville	(37)	Ingrid Hewel Olsen	(13)
Jytte Bonnesen	(32)		
Claus Nybro Svendsen	(21)	Suppleanter	

Suppleanter		Suppleanter	
Erik Christiansen	(21)	Ivar Donnemose	(11)
Birte Windfeld-Schmidt	(17)	Bent Weber Nielsen	(6)
Torben Groth	(8)	Rudolf Malec	(3)

Johanneskirken		Assens	
Matthias Kotthoff		Vor Frelser	
Jørgen Larsen	(9)	Niels E. Bech	(6)
Ove Leerbech	(6)	Karen Lauridsen	(5)
Ketil Perstrup	(5)	Inge Olaf Hansen	(5)
Torben Wedervang-Jensen			

Skt. Knud Løvd		Suppleant	
Inger Bévort		Jette Kiær Tidemand	(1)
Inger Bull			
Elin Greisby		Birkerød	
Kaj Hansen		Den hellige Familie	
Lukasz Filinski		Christian Guldager	
Ole Meyer		Hans Klinken	
Aase Enggaard Pedersen		Uffe Loldrup	
Per Wedell Topp		Sr. Mamertis	
Maya Westh		Ulla Pinborg	
		Birgit Wilstrup	

Suppleant		Suppleanter	
Niels Schou	(12)	Jørgen Pedersen	(3)
		Maria Pedersen	(1)

Genå		Hillerød	
Skt. Clemens		Skt. Vilhelm	
Keld Andersen	(40)	Claus Bønnelycke	(24)
Birger Hutter	(24)	Bodil Liedorff	(24)
Georg Jan Janstrøm	(24)	Sr. Callista	(22)
Sr. Josefa	(22)	Henning Egelund	(22)
Sr. Teresa	(22)	John Hornuff	(22)

Haderslev		Suppleanter	
Skt. Marie		Andreas Holsting	(18)
Feliks Wojtaszewski	(26)	Elisabeth Lawrence	(13)
Christa Hummel Kaadtman	(22)		

Cecilie Moltzen		Holbæk	
John Bjarne Emil Oldvej	(14)	Skt. Elisabeth	
Sr. Christina	(9)	Birthe Hauser	(16)
Marie Lund	(9)	Jan Tecza	(13)
	(6)	Piet van Dijk	(12)
		Vibeke Lind	(11)
		Christa Hauser	(7)
		Ulla Verniere	(5)

Suppleanter		Suppleanter	
Dinh Kim Dien	(4)	Theodora van Dijk	(5)
Caesia Druyts	(4)	Elisabeth Tecza Andersen	(4)
Marie Del Carmen Johansen	(4)	Susanne Høgsgaard	(2)
Ana Marie Bischke	(4)		
Sr. Rosa	(2)		

Helsingør		Horsens	
Skt. Vincent		Skt. Joseph	
Stig Andersen	(40)	Thora Wolff	(43)
Sr. Anna Elisabeth Bevort	(39)	Jørgen Frost-Jensen	(38)
Susanne Hoyos	(31)	Birgitte Boesen	(32)
Vibeke Andersen	(23)	Per Tubbert Clausen	(30)
Julian Isherwood	(18)	Albert Kvium	(25)
		Michael Møller	(21)

Suppleanter		Suppleanter	
Villy Jacobsen	(10)	Børge Maes	(14)
Arnfinn J.M. Palmstrøm	(8)	Hanning Steffensen	(13)
Jette M. Hansen	(3)	Prøben Hahn-Thomsen	(8)
		Børge Walther	(7)

Fredericia		Hørsholm:	
Skt. Knud		Skt. Hans	
Jørgen Brårup	(22)	Torben Johansen	(43)
Karen Dupont	(20)	Myrto Kallan	(23)
Grete Johansen	(19)	Ricky Meulenkamp	(23)
Gunnar Lauersen	(16)		
Alfred Jensen	(15)		
Mary Rabjerg	(13)		

Suppleant		Suppleanter	
Jan Jezewski Jensen	(13)	Lone Skjødt	(6)
		Grete Jensen	(5)
		Henrik Vilhelmsen	(5)
		Marianne Aaboe	(4)
		Valdemar Jensen	(2)

Suppleant		Suppleanter	
Jan Jezewski Jensen	(13)	Ruth Hansen	(21)
		Andrew Joyce	(16)

Suppleanter		Suppleanter	
Køge		Skt. Birgitta	
Skt. Hans Kirke		Eva Bertouch-Lehn	(39)
Axel Buntzen	(25)	Anna Carlsen	(38)
Mogens Jørgensen	(21)	Peter Tvangsgø	(35)
Tonni Larsen		Inge Eriksen	(23)
Gerd Neubert		Lily Petersen	(18)
Gabriela Pedersen			
Stella Sørensen			

Suppleanter		Suppleanter	
Alice Nielsen	(9)	Bent Thorkilsen	(30)
Birthe Hjorth-Degenkolv	(9)	Birte Mønster	(23)

Suppleanter		Suppleanter	
Erik Christiansen	(21)	Ivar Donnemose	(11)
Birte Windfeld-Schmidt	(17)	Bent Weber Nielsen	(6)
Torben Groth	(8)	Rudolf Malec	(3)

Suppleanter		Suppleanter	
Erik Christiansen	(21)	Ivar Donnemose	(11)
Birte Windfeld-Schmidt	(17)	Bent Weber Nielsen	(6)
Torben Groth	(8)	Rudolf Malec	(3)

Suppleanter		Suppleanter	
Erik Christiansen	(21)	Ivar Donnemose	(11)
Birte Windfeld-Schmidt	(17)	Bent Weber Nielsen	(6)
Torben Groth	(8)	Rudolf Malec	(3)

Suppleanter		Suppleanter	
Erik Christiansen	(21)	Ivar Donnemose	(11)
Birte Windfeld-Schmidt	(17)	Bent Weber Nielsen	(6)
Torben Groth	(8)	Rudolf Malec	(3)

DET NY PASTORALRÅD

Tallene til højre i navnelisten angiver det antal stemmer den enkelte kandidat har opnået ved valget den 20. april. De store forskelle i stemmetallene for henholdsvis lægfolk og præster/søstre skyldes, at lægfolk vælges i en pastoralenhed, medens præster og søstre for størstedelens vedkommende vælges af flere pastoralenheder. Se også skemaet side 2.

Lægfolk

Pastoralenhed 1	
Aalborg	
Valgt: Georg Priess Christensen	(104)
1. suppl.: Erik Schou	(69)

Pastoralenhed 2	
Viborg, Randers	
Valgt: John B. Powell	(29)

Pastoralenhed 3	
Århus, Grenå	
Valgt: Johannes Nordentoft	(109)
Valgt: Lilian Hinge	(75)
1. suppl.: Anne E. Holm	(61)
2. suppl.: Hermann van Tooren	(60)

Pastoralenhed 4	
Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens	
Valgt: Erling Tiedemann	(110)
1. suppl.: Tommy Boll	(48)
2. suppl.: Hanne Kvium	(43)
3. suppl.: Kåthe Lund	(43)
4. suppl.: Georg A. Pers	(11)

Pastoralenhed 5	
Fredericia, Kolding, Esbjerg	
Valgt: Jens Møller	(80)
1. suppl.: Knud H. Johannesen	(39)
2. suppl.: Vilhelm Kofoed-Hansen	(27)
3. suppl.: Arnfinn JM Palmstrøm	(24)

Pastoralenhed 6	
Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder	
Valgt: Ruth Simonsen	(89)
Suppl.: John BE Oldvej	(39)

Pastoralenhed 7	
Odense, Nyborg, Svendborg, Assens	
Valgt: Helena Larsen	(141)
Valgt: Michael Solka	(87)
1. suppl.: Leo Hulsrøj	(85)
2. suppl.: Knud F. Petersen	(70)
3. suppl.:	
Anne-Marie von Holstein-Rathlou	(57)

Pastoralenhed 8	
Nakskov, Maribo, Nykøbing F.	
Valgt: Jørgen Buntzen	(129)
Valgt: Poul Bertouch-Lehn	(100)
1. suppl.: Karen Margrethe Larsen	(56)
2. suppl.: Tage Gondek	(50)
3. suppl.: Franz Joseph Christensen	(48)
4. suppl.: Birgit Arbirk	(32)

Pastoralenhed 9	
Næstved, Vordingborg, Køge	
Valgt: Gabriela Szirmai	(36)
1. suppl.: Per Gøttler	(36)
2. suppl.: Ellis Borchert Härstedt	(19)

Pastoralenhed 1
Ringsted, Slagelse
Valgt: Erik B. Zie
Suppl.: Ole Dam

Pastoralenhed 1
Holbæk, Roskilde
Valgt: Knud Hols
Valgt: Kaj Rasmu
Suppl.: A. F. Bey

Pastoralenhed
Helsingør, Hørsholm, Birkerød
Valgt: Ib Horup
Valgt: Jørgen Jør

Pastoralenhed
Herlev, Brønshøj
Valgt: Kurt Hans

Pastoralenhed
Ordrup, Søborg
Valgt: Georg Hø
Valgt: Jan Erik L
Valgt: Birgit Wol
1. suppl.: Peter R
2. suppl.: Per We

Pastoralenhed
Hvidovre, Fredensborg
Valgt: Erik Aaga
Valgt: Vibeke Ba
Valgt: Andreas S
1. suppl.: Marian
2. suppl.: Arthur

Pastoralenhed
Nørrebro
Valgt: Damian N

Adolf Majcherek (15)	Anette Carlsen (10)	Gudrun Trzepacz (14)	Slagelse	Suppleanter	Suppleanter
Karen M. Larsen (14)	Karl Valdemar Christensen (8)	Yoon Jongran (13)	Vor Frue	Pia Petersen (3)	Judit M. Nielsen (8)
Suppleanter	Dorthe Korczak (8)	Kirsten Dam (12)	Erik B. Zieler (39)	Marianne Sørensen (39)	Regina Gambon (3)
Adam Guzek (11)	Næstved	Suppleanter	Ove Kristensen (39)	Erika Gugolka (1)	
Helge Degn (8)	Vor Frue	Emil Czerkas (9)	Gerda Kristensen (34)	Ludovik Gugolka (1)	Aabenraa
Stanislaw Boglenski (3)	Kurt Christensen (36)	Trine Sønderstrup (7)	Yvonne Herlev Andersen (28)		Skt. Anegar
Nakskov:	Martin Hjørland Nielsen (36)	Thaddeus Trzepacz (5)	Marian Guastella (28)		Antoni Lias (59)
Skt. Franciskus	Gabriella Szirmai (31)	Roskilde	Kim Black (26)	Tåstrup	Sr. Veantia Kaluza (35)
Ingrid Buntzen (70)	Dagmar Andersen (28)	Skt. Laurentii	Rosa Jørgensen (22)	Skt. Paul	Nguyen van Khoan (31)
Benny Dørum (58)	Ellis B. Hårstedt (27)	Lubin Suvalski (37)	Karen B. Zieler (22)	Sr. Marianne Therese (55)	Erik Skovmand (24)
Maj Grønnet (46)	Sr. M. Angeline (20)	Richard Hansen (34)	Lene Irløv (19)	Jeanett Jezewski (55)	Nguyen van Ly (21)
Joseph Matyasik (40)	Suppleanter	Gundborg Suvalski (34)	Elisabeth F. Nielsen (15)	Do Vinh Hien (54)	Suppleanter
Joan Mikolajek (30)	Karen Schou-Pedersen (17)	Jane Holbek (33)	Suppleanter	Josef Jezewski (52)	Marie Mørck (14)
Maria Kristensen (28)	Annette Madsen (15)	Knud Holstein-Ledreborg (29)	Anne Hansen (13)	Blanka Langsted (38)	Carl Aaskov (13)
Suppleanter	Viggo Clemmensen (12)	Robert Kirkowitz (28)	Christian Schultz (12)	Knud Marcussen (35)	Ruth Simonsen (7)
Trine Rudnik (26)	Sr. M. Dominika (5)	Sr. Lucia (24)	Erik F. Nielsen (5)	Aage Christoffersen (35)	Marie Sailegtim (3)
Thorwald Woloszyn (23)	Odense	Poul Wiisbye (23)	Svendborg	Inger Winther (34)	
Slawomir Kozlowski (23)	Skt. Alban	Birgitte de Bourbon Parma (19)	Skt. Knud	Klaas Neele (30)	Akirkeby
Esther Smith (19)	Jan Mrzyglod (98)	Suppleanter	Erik Fich (49)	Adolf Braig (29)	Rosenkrans
Poul B. Hansen (14)	Oscar Holmbøl (79)	Janus Kirkowitz (11)	Maureen Pelle (41)		Erik Frandsen
Waldemar Marchwart (5)	Birthe Aarstrup (61)	Ruth Pallisgård Meyer (9)	Sr. Cecilie (35)	Suppleanter	Knud E. Frandsen
Nyborg	Tore Samuel Nyberg (58)	Finn Holsting (8)	Margarete F. Nielsen (29)	Thomas Marcussen (18)	Anton Kubicki
Stella Maris	Anne Marie Schmitt (46)	A.F. Beyer (6)	Frede Baagø Hansen (26)	Bert Neele (17)	
Wieslaw S. Kallsz (19)	Karsten Jensen (41)	Rønne	Gerhard Hillerup (15)	Ib Thygesen (16)	Aalborg
Inge N. Pedersen (14)	Anna Jensen (40)	Skt. Hyacinthus	Suppleanter	Maria Jørgensen (16)	Skt. Mariæ
Stanislaw Razniak (19)	Suppleanter	Renate Gulstad-Kuhnen (16)	Ulrik Nielsen (10)		Per Dolmer (101)
Sr. Margrethe A.S. Reini (14)	Shiela Hauge (34)	Karen Chodziuk (15)	Marcelli Koczorowski (10)	Vejle	Marie Bache (86)
Brigitte Romstad (14)	Børge Johansen (34)	Hermengild Gerick (15)	Gurli Peteren (7)	Skt. Norbert	Sr. Karen Thomsen (66)
Genovefa Skovgård (14)	Anna Maria v. Holstein-Rathlou (31)	Sønderborg	Elisabeth Petersen (5)	Svenning Ravn (66)	Erik Stubkjær (54)
Nykebing F. Hellig Kors	Ruth Bjerregård (24)	Skt. Paul	Suppleanter	Gurli Abildsten (48)	Georg Priess Christensen (54)
Janina Olsen (37)	Randers	Cathryn Bech Jørgensen (13)	Ulrik Nielsen (10)	Vivian Tiedemann (47)	Erik Schou (47)
Tage Gondek (37)	Jesu Hjerte (37)	Carla Pedersen (13)	Marcelli Koczorowski (10)	Michael Schrøder (47)	Hanne Louise Dolmer (46)
Genia Jalkovit (37)	Bente Jensen (37)	Paula Heldberg (10)	Gurli Peteren (7)	Anton Dorph-Petersen (40)	Dinh Tuan Truong (43)
Franz J. Christensen (36)	Sr. Inger Jensen (36)	Franz Sorecki (10)	Elisabeth Petersen (5)	Sr. M. Leonine (27)	Quang Truong Nguyen (43)
Sr. Lydia Goetz (29)	Mechtild Mouritzen (29)	Jens Aage Ibsen (7)	Sønderborg	Eise M. Thim (25)	Margit Frederiksen (39)
Jørgen Pedersen (29)	Elsø Petry Pedersen (29)	Suppleant	Skt. Paul		William A. Lee (31)
Astrid Johnsen (29)	Marianne Powell (29)	Rolf Thissen (7)	Cathryn Bech Jørgensen (13)	Suppleanter	Keld Westergaard (31)
Ingrid Guzek (27)	Villy Sørensen (27)	Tønder	Carla Pedersen (13)	Hanne Wegener (24)	Suppleanter
Paul McDermott (23)	Ringsted	Hellig Kors	Paula Heldberg (10)	Britta Ravn (15)	Ngoc Bay Nguyen (38)
Mona-Lisa Lewandowski (22)	Skt. Knud	Jean E. Langwadt (11)	Franz Sorecki (10)	Benno Spønderrup (15)	Egon Cholewa (37)
Suppleanter	Sr. Clementine (18)	Carmen Tæstesen (9)	Jens Aage Ibsen (7)	Orla Hansen (14)	Margrethe Serup (36)
Barbara Pihl (16)	Ellen Marie Lebahn (16)	Mima Worm (7)	Suppleant	Wanda Olesen (14)	Marita Gøtterup (29)
			Rolf Thissen (7)	Knud Rohde (14)	Bjørn Juul (22)
			Tønder	Birgit Poulsen (9)	Wilhelmina R. Poulsen (14)
			Hellig Kors	Viborg	Bent Reinhardt (14)
			Jean E. Langwadt (11)	Skt. Kjeld	Sr. Clare Pille (12)
			Carmen Tæstesen (9)	Hjalmer P. Kühl (33)	Århus
			Mima Worm (7)	Knud Elbrønd (31)	Vor Frue
				Doris Andersen (27)	Leo Arlund (93)
				Hai Van Tran (25)	Aagot Bohn (89)
				Rita Sørensen (21)	Lucjan Kolodnicki (84)
				Benedikte Bang (20)	Erik Carlsen (78)
				Suppleanter	Jon Hansen (72)
				A.E. Henriksen (8)	Flemming Emmerring (68)
				Merete Bergild (5)	Nguyen Trong Luu (68)
				Vordingborg	Johanne M. Tielkes (52)
				Helligånd	Claus Madsen (43)
				Viktor Mather (20)	Sv. Aa. Jeppesen (40)
				Jan Dabik (13)	Aase Wagnholt (38)
				Ivan Nielsen (13)	Fredi W. Larsen (31)
				Paul Winnicki (13)	Suppleanter
				Eduard Slobodziuk (12)	Knud Lorensen (22)
					Maria Swanstrøm (19)

lundborg	Pastoralenhed 17	Pastoralenhed 13-14
(69)	Bredgade	Valgt: Czeslaw Kozon (177)
(39)	Valgt: Niels Engelbrecht (53)	
	1. suppl.: Bente Nygaard Hansen (41)	
	2. suppl.: Anne Birgitte Persson (14)	
trup	Pastoralenhed 18	Pastoralenhed 15
dreborg	Amager, Rønne, Åkirkeby	Valgt: Jesper Fich (201)
(117)	Valgt: Simone Viet Jacobsen (90)	
(96)	Valgt: Tove Pedersen (76)	Pastoralenhed 16-17
(60)	1. suppl.: Bruno Timmermann (68)	Valgt: Dietrich Timmermann (117)
	2. suppl.: Annie Rastrup (65)	Suppl.: Kaare Osorio (71)
	3. suppl.: Annette Mogensen (40)	Pastoralenhed 18
Hillerød,	4. suppl.: Gerda Schwartz (20)	Valgt: Jerzy Kruk (104)
(117)		1. suppl.: Alfons Jestl (59)
(100)		2. suppl.: Patrick Sheils (34)
	Præster	Søstre
	Pastoralenhederne 1-3	Pastoralenhederne 1-7
	Valgt: Leo Kertz (248)	Valgt: Cecilie Maes (421)
	Suppl.: Frank Jobst (161)	Valgt: Teresa Piekos (369)
	Pastoralenhederne 4-6	1. suppl.: Karen Thomsen (339)
by, Hellerup	Valgt: Jan Ophoff (189)	2. suppl.: Venantia Kaluza (282)
(165)	1. suppl.: Jozef Reyman (148)	3. suppl.: Anna von Janson (259)
(158)	2. suppl.: Erling Brodersen (118)	Pastoralenhederne 8-10
(154)	3. suppl.: Raymond Minnaert (117)	Valgt: M. Angelina Czeczka (170)
(104)	Pastoralenhed 7	Pastoralenhederne 11-12
pp	Valgt: Jerzy Gorowski (158)	Valgt:
(33)	Suppl.: Josef Völk (99)	Marie-Auguste v.d. Dungen (210)
	Pastoralenhederne 8-9	Suppl.: Erika Bøttinger (174)
rg, Stenosgade	Valgt: Irenæus Capellen (184)	Pastoralenhederne 13-14
(129)	Suppl.: Herman F. Berning (151)	Valgt: Hildegard Doods (220)
rd	Pastoralenhederne 10-11	Suppl.: Else Pascale Urbanaek (122)
(116)	Ingen præster var opstillet	Pastoralenhederne 15-18
(101)	Pastoralenhed 12	Valgt: Hildegard Madsen (280)
(81)	Valgt: Jørgen Hviid (135)	1. suppl.: Susanne Sønderbo (208)
sen		2. suppl.: Pilar Wijangco (105)
(55)		
hi		
(54)		

Stemmeprocenten ved pastoralarådvalget blev 15,7. Ialt er 43 medlemmer indvalgt, én mindre end der er plads til; pastoralenhederne 10 og 11 stillede nemlig ingen præster op.

Kristne blandt begge de stridende parter

Sri Lanka (KIPA) – Konflikten mellem singhalesere og tamiler i Sri Lanka er så gammel som deres fælles historie på øen ved Indiens sydspids.

Singhaleserne er for det meste buddhister. De indvandrede allerede i førkristen tid. Tamilerne fra Sydindien er hovedsagelig hinduer. De tilkæmpede sig fodfæste på øen ved gentagne invasioner.

I 1505 kom kristendommen til øen sammen med portugiserne. Det portugisiske herredømme varede til 1658. Da erobrede hollænderne kolonien og startede en blodig forfølgelse af den katolske kirke. Kendt blev i den tid pater *Josef Vaz*, en missionær fra Goa, som holdt hemmelige messer for katolikkerne. Han fandt husly hos den buddhistiske konge *Kandy* i øens indre.

1798 fordrev englænderne hollænderne. I 1815 bad singhaleserne briterne om hjælp mod tamilerne. Sådan blev hele øen engelsk. Der blev nu givet grønt lys for alle mulige missioner: Anglikanere, metodister, baptister sammen med franciskanere, benediktinere og jesuitter.

Der er ca. 16 millioner indbyggere i Sri Lanka. Deraf er de 70% buddhister, 15% hinduer, 7,5% muslimer og 7,5% kristne (hvoraf de 75% er katolikker). Der er ca. 680 præster (deraf 300 ordensfolk) 2.350 ordensøstre og 2.600 kateketer arbejder på øen. Religionerne lever i harmoni med hinanden; men det gør racerne ikke.

Den 30. april 1984 blev »The United Religious Association« (URA) grundlagt. Den går ind for en fælles indsats for fred og mod vold. Men volden fortsætter.

Englænderne foretrak tamilerne som funktionærer og arbejdere under deres kolonistyre. De hentede endda tamiler fra fastlandet til øen, fordi de trængte til arbejdere i deres te- og gummiplantager. I dag er der ca. 1 million indiske tamiler i Sri Lanka.

Singhaleserne udgør 75% af befolkningen, de to tamilgrupper 18%, resten er af anden afstamning. En lille gruppe af disse 7% kaldes sorte (moors).

I 1948 blev øen uafhængig. Englænderne efterlod sig mange uløste problemer. F.eks. de importerede teplukkere. Skulle de sendes tilbage til Indien eller integreres i samfundet? Konflikterne mellem singhalesere og tamiler er ikke blevet mindre.

Kirken kan ikke rigtig mægle

Hector Welgampola, vicepræsident for den sydasiatiske katolske presse, siger, at selv om singhaleserne var i overvældende flertal, så udviklede de efter 1948 en mindretalspsykose. Biskopperne bebrejder regeringen uduelighed og passivitet. Den har ladet små fanatiske grupper singhalesere få frie hænder til at terrorisere tamilerne. Tamilsk kontraterror opstod først, efter at tamilernes fredelige

forsøg på at opnå rimelige forhold igen og igen var blevet afvist under brutal og blodig magtanvendelse. Kirken er ikke en tredje part, som kan mægle og stifte fred mellem de stridende. Kirken har selv sine rødder i begge befolkningsgrupper. Lægfolk, præster og biskopper er enten tamiler eller singhalesere. Det er lettere at afvise vold med ord end at afvise dem, der har været udsat for vold. En håndfuld tamilske præster beklæder sig åbent til befrielseskamp for en uafhængig tamilstat. Hvad siger biskopperne? *Thomas Savundaranayagam*, biskop af Manar kalder regerings-soldaterne, som overfaldt værgeløse civilister, en tøjlesløs invasionshær. Biskop *Bastiampillai Deogupillai* fra Jaffna taler om stridslysten tamilungdom, ikke om terrorister, som regeringen kalder dem.

I et hyrdebrev til pinsen 1984 analyserede biskopperne konflikten. De mener, at grunden til den tiltagende vold må søges i regeringens politik. Sri Lanka bør bevares som én stat, men dens forvaltning må være mere decentraliseret på grund af de forskellige folkegrupper. Passiviteten blandt de fredsommelige bidrager til, at volden kan brede sig.

Kirken i Sri Lanka behøver ikke materiel hjælp fra udlandet, men moralsk støtte og forståelse for økirkens vanskelige situation.

portugisiske jesuit-missionær, der i 1694 døde som martyr i Indien.

Paven følte sig forstået og accepteret

Paven var meget tilfreds med det hidtidige forløb af sit besøg i Indien, sagde Vatikanets talsmand *Joaquino Navarro-Valles* i Madras, hvor paven havde

Kampberedte tamiler i Sri Lankas hovedstad, Colombo. De vil slås for en uafhængig Tamil-stat, men biskopperne anbefaler større selvstyre over for singhaleserne i en fortsat samlet stat.

Den blodige borgerkrig fortsætter i Sri Lanka

Skarp kritik af den internationale rustningspolitik

Aachen (KIPA) – Den væbnede etniske konflikt på Sri Lanka fortsætter uden ophør. Siden singhalesere og tamiler i sommeren 1983 kom i voldsomme gadekampe, der kostede over 2.000 livet, er situationen kun blevet værre og værre. Dette fortalte direktøren for »Centrum for samfund og Religion« (CRS) fra Sri Lanka, p. *Tissa Balasuriya Omi* fra Colombo, da han var i Aachen, Vesttyskland.

Især i den nordlige og østlige del af Sri Lanka, hvor det tamilske mindretal bor, er lov og orden brudt totalt sammen, skønt der sidste sommer blev aftalt våbenstilstand

og oprettet en komité til at overvåge denne. Både hæren og unge militante tamiler har siden da blot øget deres slagkraft. »Myrderierne fortsætter dagligt fra begge sider, og der dræbes ca. 50 mennesker om ugen« fortalte p. Balasuriya. Også kvinder og børn rammes af denne terror. Den indiske regering har forgæves forsøgt at formidle en politisk løsning i Sri Lanka.

Sommeren 1984 udsendte Sri Lankas katolske bispekonference et »Budskab om forsoning og Håb«. Heri tilrådedes det, at man aktiverede hele befolkningen til fordel for freden. Der blev dannet borgerkomiteer i hele landet. Alle religioner og politiske partier deltog deri.

CRS er en af 17 medlemsorganisationer, der i september 1985 sluttede sig sammen til en »Koalition for Fredsbevægelsen«, og i december 1985 påbegyndtes et program for »Opdragelse til Fred«. For at fremme forståelsen mellem befolkningsgrupperne tilbød man singhaleserne undervisning i tamilsk og tamilerne undervisning i singhalesisk.

Uden fred ingen udvikling

I CRS's sidste rundskrivelse til internationale solidaritetsgrupper beklages det,

»at krigsmagere på begge sider er bedre organiseret og råder over flere midler og er mere beslutsomme end fredsaktivisterne«. Det er derfor vigtigt, at fredsbevægelsen bliver mere international, for rustningsindustrien i industrilandene finder deres markeder i etniske og andre konflikter i Den tredje Verdens lande.

Man må heller ikke være »for naiv«, hvad udviklingshjælpen fra udlandet angår. Giverlandene har både ret og pligt til at påse, at deres hjælp anvendes til virkelig udvikling og ikke til nye ødelæggelser.

P. Balasuriya appellerede til kirkerne om at påpege disse sammenhænge og lægge pres på regeringerne. Uden fred er der ingen mulighed for udvikling. At »gå ind for de fattige«, betyder i Sri Lanka, »at gå ind for freden, stoppe våbenproduktionen og holde op med at støtte borgerkrige – om det sker fra vestlige eller østlige landes side«, sagde han og tilføjede:

»Vi er faktisk kun marionetter i et stort magtspil. Og det er ikke nok, at mennesker af god vilje giver udviklingshjælp, hjælper flytning og arbejder for menneskerettigheder. De må også støtte os i at afslutte denne uvantlige borgerkrig i Sri Lanka«.

Paven beklager splittelsen mellem racer og nationer

Kristne skal bære budskabet om kærligheden ind i samfundet

Madras (KIPA) – I den sydindiske tamil-hovedstad, Madras, beklagede paven, at de forskellige nationer og racers fred bestandig trues.

Paven talte i Madras ved en messe til en million tamiler, hvis stammefrænder forfølges blodigt i Sri Lanka. Han kaldte angst og frustration for »vore dages antiværdier«. Derfor er budskabet om den kristne kærlighed så nød-

vendigt i Indien og i hele verden.

Det er især lægfolkets opgave at forkynde det budskab gennem ord og eksempel, og derfor må de stille sig i samfundets tjeneste, sagde paven i sin prædiken. Kristi store kærlighed til de fattige, de undertrykte og de lidende er en stadig udfordring til de kristne. Ved messen priste paven specielt den hellige *Joao de Brito*, den

Sankt Knud konge - en omstridt helgen

Af Jørgen Nybo Rasmussen

Efter mordet på den svenske statsminister Olof Palme havde Kristeligt Dagblad en leder om politiske mord (marts). For at illustrere den forskellige vurdering af politiske mord gennem tiderne nævnes også Knud den Hellige: »Tyrannen og magtmennesket kong Knud fik, fordi døden indhentede ham foran alteret i Sct. Albani Kirke, tilnavnet »den Hellige«. »I det nyeste nummer af tidskriftet »Skalk« sammenlignes Knuds søn, den salige Karl den Gode af Flandern, med sin fader med ordene: »... han gør et mere sympatisk indtryk end faderen, hvis brutale fremfærd er velkendt«.

En ubehagelig herre?

Hvis disse opfattelser er rigtige, var Knud den Hellige, hvis 900-års martyrbilæum vi skal fejre i Odense til sommer, altså en særdeles ubehagelig herre; et brutalt magtmenneske og en tyrann, der kun blev helgen på grund af det indtryk, mordet på ham i en kirke skabte blandt folk, selv om man i hans levetid ikke kunne fordrage ham. I »Dansk biografisk Leksikon«, et særdeles autoritativt værk, kaldes hans styre et »voldsregimente« og han selv: »denne hårde vikingekonge«. Helgenkåringen efter hans død forklares med, at de gejstlige i Odense, deriblandt den engelske historieskriver Ælnoth, »agiterede« for, at han havde været en helgen. Dette passede nemlig med efterfølgeren, kong Erik Ejegods, politiske interesser, så han tog sagen op og fik pave Paschalis til at kanonisere Knud, hvilket også paven havde sin interesse i!

Snedige intriger

Næsten alle moderne Danmarkshistorier og Kirkehistorier har lignende vurderinger af Knud og forklarer på tilsvarende måde hans helgenkåring som et resultat af snedige kirkelige og politiske intriger efter hans død. Hvis

dette er det sande billede Knud, burde vi nok hellere skamme os over, at en sådan person nogensinde af kirken er blevet sat op som helgen, i stedet for at fejre ham. Vi kan i hvert fald ikke fejre ham på et falsk grundlag. Vi må altså tage stilling til, om de anklager, moderne historikere retter imod ham, virkelig er berettigede. At han blev myrdet i en kirke er naturligvis ikke tilstrækkeligt for at anse ham for en virkelig helgen.

At der var forskellige vurderinger af Knud, alle-

rede mens han levede, ligesom der er i vore dag, er klart. Hvis ikke, ville der ikke have rejst sig noget oprør imod ham. Stormændene i Jylland og på Fyn sammensvor sig jo netop imod Knud, fordi de – ligesom de moderne historikere, vi har citeret – opfattede Knud som en tyrann og hans styre som et uudholdeligt voldsregimente. Da de havde dræbt ham, fik de også den politiske magt, idet de satte deres egen tronkandidat, Oluf, på tronen som Knuds afløser. Hvis dette

parti havde efterladt nogen litteratur, ville man deri netop have set Knuds mord retfærdiggjort som en velfortjent straf for hans hårde og krævende herredømme. Dette må have været Olufs-partiets »ideologi«, og den kunne meget vel være kommet til at bestemme eftertidens billede af Knud, der lå myrdet under kirkegulvet i St. Albani Kirke uden at kunne forsvare sig selv.

Men sådan kom det ikke til at gå. For første gang i Danmarks historie blev et politisk mord ikke opfattet som legitimerende på den måde, at mordenes sejr anerkendtes, fordi de havde kunnet gennemføre deres forehavende. De havde jo vist sig som de stærkeste og netop derfor som de bedst egnede til at have magten! Sådan havde den politiske moral altid tidligere været – gennem hele den hedenske oldtid og i vikingesamfundet. Den stærkeste burde have magten, simpelthen fordi han var den stærkeste, så enkelt var det!

Hvor svagt end kristendommen endnu gjorde sig gældende i den danske befolkning, så rejste der sig dog en opposition imod denne opfattelse. Rettænkende mennesker sørgede over Knuds frygtelige skæbne, og i menneskelighedens, retfærdighedens og kristendommens navn nægtede de at finde sig blindt i det skete. De nægtede at tro, at hvad der var sket i St. Albani Kirke, kunne være rigtigt.

Imod tidens rå magtmoral

Man kunne ikke mere acceptere den rå vold som samfundets ordensprincip. Det var ikke Knud, men hans mordere, der var voldsmandene. Knud havde villet et nyt samfund, et samfund, hvor menneskerettighederne gjaldt, og hvor kirken havde en stilling, der svarede til dens opgave og til det kristennavn, danskerne ellers påberåbte sig. Knud var modigt og beslutsomt gået frem mod de gamle hedenske traditioner og

den rå magtmoral, der stadig i alt for høj grad prægede det danske samfundsliv. Dette havde vakt modstand imod ham fra kredse, som deri så deres interesser og deres gamle dårlige livsvaner truet.

Drabet på Knud var alt andet end retfærdigt. Hadet mod ham var en manifestation af det had til virkelig kristendom, der endnu under overfladen levede i store og magtfulde kredse af befolkningen. Derfor var Knud ikke blot offer for et politisk mord, men en martyr for sin kristne tro og praksis.

Fik æresoprejsning

Således tænkte gejstlige og kristne lægfolk om mordet på Knud, allerede mens Oluf regerede, at de mente i hungersnøden under ham at se et tegn på Guds vrede over udåden. Der skete også mirakler ved Knuds grav. Præster i Odense skrev derfor »Knuds Lidelseshistorie« og med dette skrift begynder den danske litteratur overhovedet.

Da Oluf døde 1095, blev den anden broder, Erik Ejegod, konge. Han havde hele tiden være på Knuds side og havde under Oluf måttet leve i landflygtighed i Sverige. Nu kom han hjem, og han så det som sin opgave at gøre den mod Knud skete uret god igen. Derfor støttede han helgenkåringstræbelserne bl.a. ved at indkalde benediktinermunke fra England til Odense, og ved at ansøge paven om, at den tro på Knuds hellighed, der havde rejst sig i Danmark, måtte blive bekræftet af kirkens øverste myndighed.

Der var altså ikke tale om nogen snedig og odiøs sammensværgelse om at gøre en person til helgen, der ikke fortjente det. Der var tale om, at Knud, der var blevet offer for politisk vold på grund af ondsindet opposition mod hans kristne fremskridtsbestrebelse, endelig blev anerkendt og rehabiliseret, som han faktisk fortjente.

De nedsættende opfattelser af Knud, vi begyndte med at citere, er altså ikke sandheden om ham. Man kan opfatte dem som en »moderne« udgave af hans daværende fjenders agitation imod ham. Dem, der myrdede ham og hans mænd i St. Albani Kirke i Odense, agiterede netop imod ham med de samme argumenter, som findes hos nutidige historieskrivere; at han var en utålelig voldsmand, der gik hårdt og brutalt frem imod dem, som ikke ville rette sig efter ham. Men hvad var det, han forlangte, og som de var så ophidsede over?

At de skulle være kristne ikke blot af navn, men også af gavn. At de skulle respektere frivillige trælles ret, kvinder og forsvarsløse udlændinge. At de skulle respektere de kristne helligdage med deres arbejds hvile. At de skulle overholde lov og ret, og ikke mere plyndre forbi-passerende søfarere, som vikingerne havde været vant til. At de skulle respektere de gejstlige, udstyre kirkerne ordentligt og helst også give tiende til kirken, for at den kunne løse sine religiøse, sociale og kulturelle opgaver i samfundet tilfredsstillende. At de skulle respektere kongemagten som retmæssig øvrighed i landet, så anarki og ufred kunne afløses af et ordnet retssamfund og af fred og velfærd.

Ingen skam

Knud vovede at opstille disse mål for sin regering og at forlange, at der skete virkelige forandringer til det bedre i Danmark. Dette vakte uviljen, vreden og det oprør imod ham, som han faldt som offer for 10. juli 1086.

Sandelig, vi behøver ikke at skamme os over, at kirken anser en sådan mand og konge for en helgen! Han er et forbillede og en forbeder, som vi måske har mere brug for i dag end nogensinde. Derfor vil vi samles med glæde i Odense til sommer til festen for 900-års-dagen for hans martyrdød.

Jørgen Nybo Rasmussen

Skt. Knud Konge fra altertavlen i Århus domkirke. Foto: Nationalmuseum.

Giv dagen dit lys

Salmer og sange af Jørgen Gustava Brandt med melodier af Ole Schmidt

»Giv dagen dit lys«. Gyldendal 1986, s. 69 kr. 125.-

Religiøs og litterært er det altid lidt af en begivenhed, når en etableret digter forsøger sig inden for salmedigtningen. Det gælder også de 25 salmer og sange, som Gyldendal udsendte d. 8. april af Jørgen Gustava Brandt med melodier af den kendte dirigent og komponist Ole Schmidt, efter at de havde været uropført ved en koncert i Trinitatis Kirke i København på Herrens Bebudelsesdag den 22. marts.

Kristen salmetradition

Samlingen kan man læse som »et digt i tidens bog«, en digters forsøg på at tyde »hvert tegns uendelighed«. Gustava Brandt har tidligere været »religiøs« i sin digtning, men her har han vovet skridtet over i den kristne salmetradition, som det ses af de mange (ofte traditionelle) kristne ord og begreber i digtene, hvoraf nogle virker lidt klichéagtige. Dog står mange strofer, der bare meget rammende som f.eks. »Guds rige glitrer/ på bordpladen med et glas vand«.

Udstråler glæde

Digtene udstråler en glæde og en forundring over livet og skabelsen. Vi møder Kristus som kærlighedsgiveren og menneskefiskeren, ikke som hverken dystre eller triumfe-

rende stridsmand, og en strofe som »Meningers brydning/ skal vige for mening« viser, at Gustava Brandt forsvarer mennesket og ikke Mennesket, troen og ikke Troen. Ordet skal skabe opvækthed ikke frelsthed.

Blandt de 25 er der 3 påske- og 3 pinsesalmer. »Nadverens hændelse« beskriver en tilstand, man kan komme i, når man går til nadver eller under selve nadveren, eller når man bare tænker på nadveren, med slutordene »ordløs er nærværets vished der gror./ Ensomme sjæl, du er favnet og trøstet,/ løftet af salmen/ og glæden i Brystet«.

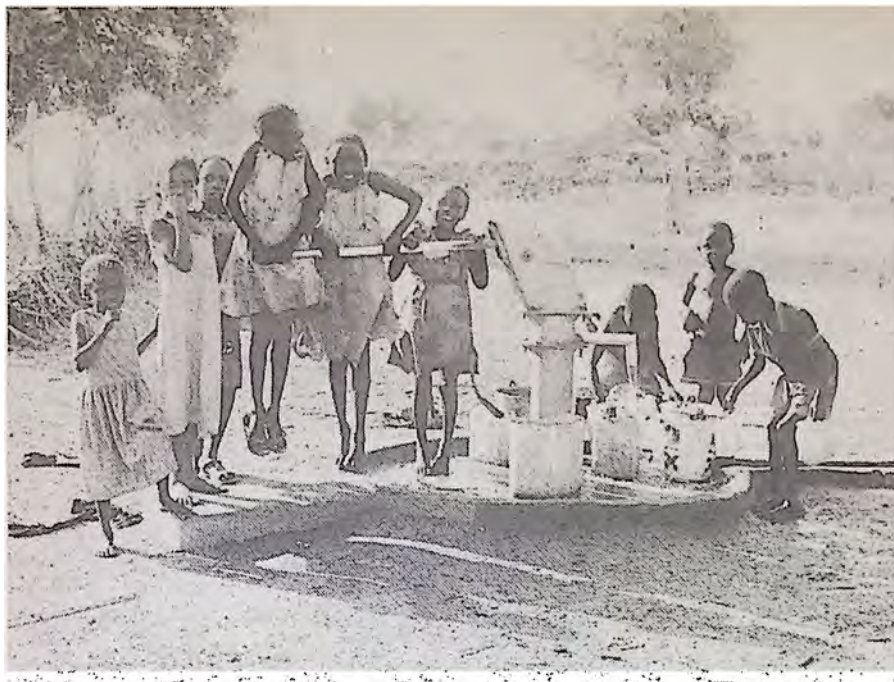
Pinsesalmen »Helligåndens komme« skildrer også en skøn oplevelse med budskabet »Ved Guds forladelse alene/ kom vi omsider vi os selv«.

Smuk helhed

Dette blot et par eksempler. Læs selv og fundér. Ikke alle digte vil egne sig som menighedssalmer, men flere af dem kunne i kraft af deres poetiske styrke godt erstatte nogle af dem, der plejer at blive brugt.

Den musikalske præstation kan jeg ikke vurdere, men flere anmeldere har bemærket, at melodierne klæder Gustava Brandts tekster. Endelig skal det nævnes, at i alt 9 tegninger af Bertel Thorvaldsen forstærker indtrykket af bogen som en smuk helhed.

Brian Møller Jensen

De midler Caritas Danmark har afsat til langsigtede projekter i Afrika er nu ved at være brugt. Men ved fælles hjælp kan vi være med til at sætte gang i udviklingen i de katastroferamte områder.

Der er stadig brug for vor hjælp til nødstedte i Den tredje Verden

Siden efteråret 1984 har vi alle hørt meget til tørke- og hungerkatastrofen i Afrika. Situationen er nu forbedret så meget at »kun« otte lande anses for fortsat at have brug for egentlig katastrofehjælp: i de øvrige knapt tyve lande er der faldet regn, og man har fået høstet tilstrækkeligt til at situationen er lettet noget. Alle landene anses dog af F.N.'s fødevareorganisation FAO for at være i en risiko gruppe, idet blot en enkelt fejlslagen høst inden for de næste par år vil få katastrofale følger, idet der endnu ikke har kunnet opbygges reservelagre.

Stadig afhængige af vor hjælp

Den meget store hjælp der er givet til Afrika i de sidste 18-20 måneder har reddet livet for 100.000-vis af mennesker; mennesker som nu er i den situation, at de har brugt alt, hvad de ejede for at holde sig i live til hjælpen nåede frem. De mennesker er nu afhængige af vor hjælp for igen at kunne klare sig selv.

Caritas Danmark afsatte da også en del af de mange penge der kom ind i forbindelse med den store Afrikainsamling i 1984 til langsigtede udviklingsprojekter, projekter som skulle være med til at sætte lidt gang i udviklingen i de katastroferamte lande, når situationen havde stabiliseret sig.

De midler vi havde afsat er nu ved at være brugt, enten er de allerede sendt, eller også er de afsat til bestemte projekter. Det

sidste projekt vi har bevilget penge til er et fiskeri-projekt i Ghana som har fået godt 48.000 kr.

Kræver større indtægter

Heldigvis modtager vi hver måned bidrag fra mange mennesker, så Caritas kan støtte nogle af de mange gode projekter, der bliver sendt til os. Vi ville gerne kunne støtte endnu flere, men det kræver større »indtægter«. Vi vil derfor gerne appellere til de læsere af »katolsk orientering«, som endnu ikke støtter Caritas Danmark, om at overveje om der ikke i budgettet skulle være plads til et lille månedligt beløb til Den tredje Verden.

I vort arbejde kan man virkelig bruge sætningen, »mange bække små gør en stor å.« Som eksempel kan det nævnes, at hvis de ca. 16.000 husstande »katolsk orientering« sendes til, hver ville bidrage med 20 kr. ville Caritas modtage 320.000 kr. pr. måned.

Caritas Nyt

Hvis De gerne vil støtte os fremover, kan De rekvirere giro-kort på vort kontor: Caritas Danmark, Skt. Peders Stræde 3, 1453 København K tlf. (01) 12 72 61 mellem kl. 9-13.

Som tak for Deres støtte vil De som »fastbidragydere« modtage vort lille blad »Caritas - Nyt« 2 gange om året.

Michael C. Wiberg

Radio- og TV-nyt

Pinsedag kl. 21.50 sender fjernsynet Kirkeligt Forum med guitaristen og sangeren Ingolf Olsen, der vil fortælle om N.F.S. Grundtvig og syngende nogle af Grundtvigs salmer og historiske sange. Udsendelsen, der er tilrettelagt for TV-kulturafdelingen af Benny Aros, har fået overskriften »I al sin glans nu stråler solen«.

Ved Dagens Begyndelse
På hverdage efter pinsen kan vi høre pastor Hans Esmark, Hillerød, i udsendelsesserien Ved Dagens Begyndelse, der sendes på program 1 kl. 6.55 og kl. 9.00.

Polak, polak, pak, pak, pak

Således hedder en udsendelse om fremmedhad, der er sat på program 1 2. pinsedag, kl. 22.30. Der fortælles om de første ufaglærte fremmedarbejdere i Danmark, roearbejderne fra Polen, der under og efter den 1. Verdenskrig fik anvist arbejde i roemarkerne på Lolland-Falster, og om disse roepolakkers børn og deres skæbne.

Medievækkelse

Torsdag den 22. maj, kl. 16.30 genudsendes fjernsynsudsendelsen om TV-skærmen som vækkelsesinstrument.

John S. Lundorf

Niels Steensens Gymnasiums Hovedskole

Der vil fra 1. august 1986 kunne besættes en stilling som lærer/overlærer. Der er til den ledige stilling ikke timer i fremmedsprogene, men det er specielt ønskeligt, at ansøgeren kan påtage sig undervisning i fysik.

Vor hovedskoleafdeling består af 3 7. klasser, 6 8. klasser, 6 9. klasser og 3 10. klasser.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst med Danmarks Lærerforening med løn som i den offentlige skole, lønramme 14/21/25.

Ansøgning bilagt kopi af eksamensbevis og udtalelser stiles til styrelsen for den selvejende institution Niels Steensens Gymnasium og sendes til rektor Johs. Thomsen, Niels Steensens Gymnasium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Ø., hos hvem yderligere oplysninger eventuelt kan indhentes.

Telefon 01-20 93 40.

Ansøgningsfristen udløber den 30. maj 1986.

Møder og arrangementer

Valfarterne til Øm og Aasebakken

Se annoncerne side 5.

Missione Cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna S.J. Bredgade 67 A, 3.th. 1260 Kbh. K. Tlf. 01-32 71 78. Ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 64, Kbh. K., Odense, Århus, Ålborg: Messa in italiano una volta al mese rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Sidste onsdagsmøde

før sommerferien, er onsdag d. 28. maj 1986. Dr. med. Ruth Plum taler om:

Kristen etik - det ufødte barn
Vi starter som sædvanlig med fællesspisning kl. 18 på skolen Institut St. Joseph, Dag Hammarskjølds Allé 17, 2100 Kbh. Ø. (Kr. 20.- for mad og kaffe. Drikkevarer kan købes).

Alle er velkomne. Tilmelding senest 25. maj til Grete Dohm 01-22 85 34.

En gruppe af kvinder fra Danmarks katolske Kvindeforbund København

Pensionist-uge på Magleås 8. - 15. august

1 uges ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1200 kr. for enkeltværelse og 1000 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på 1 uges dejligt samvær omkring messen og et let program.

Tilmelding sker til Magleås på tlf. 02-81 07 15, men er først gældende, når depositum på 300 kr. er indbetalt med check eller på Magleås giror. 4 28 44 29.

Yderligere oplysninger følger senere her i bladet.

Økumenisk kirkeaften

I Skovshoved kirke
onsdag den 21. maj 1986 kl. 19.00.
Man mødes i Skovshoved skole, Korsgårdsvej 1, (skråt over for kirken).
Indledning ved domprovst Arne Bugge, København.

Emne: »Den ortodokse kirke«. Derefter diskussion. Der serveres en let forfriskning.

Aftensang i Skovshoved kirke ved pastor Ola Christlansen, pater Niels Kiær S.J. og organist Tove Lindgreen.

Til dækning af udgifterne betales 15.- kr. pr. deltager.

Indbydere:

Sankt Andreas og Sankt Theresesogne samt Ordrup og Skovshoved sogne (Folkekirken).

Bededag

På Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens.

Dato: lørdag d. 24/5.

Tidspunkt: 10.30-18.00.

Lovprisning, bøn, bibelundervisning, samtale, fællesskab, stilhed, messe.

Emne: Gennemgang af Apostlenes gerninger med henblik på kirkens situation i dag.

Leder: Pastor Lars Messerschmidt.

Frokost medbringes. Deltagelse incl. eftermiddagskaffe/te og aftensmad kr. 40.00.

Tilmelding nødvendig på tlf. 05-61 82 77.

Kristi

Legems- og blods fest torsdag den 29. maj

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre denne festdag i Sct. Thereses Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

(S-tog til Hellerup station, eller bus nr. 21 til Bernstorffsvej, nr. 24 til stoppestedet Tørborgvej, eller bus nr. 27 næsten til døren).

Kl. 19.30 koncelebreret bispemesse med efterfølgende procession i Rygaards park.

Salmebog bedes medbragt. (Lovsang).

Velkommen i Sct. Thereses Kirke

Menighedsrådet

Det sker på Magleås

Fredag d. 16.5. til søndag d. 18.5.
Vietnameser-møde med pastor Chau Chu Huy.

Torsdag d. 22.5. til fredag d. 23.5.
Socialpolitisk forening i Kbh. holder kursus.

Mandag d. 23.6.
Stort Sankt Hans bål.

Retræte for damer 1986

Retræten afholdes på Dalum Kloster fra mandag d. 1. september 1986 til og med fredag morgen d. 5. september 1986.
Retrætens præst: Pater Josef Völk, C.S.R.

Tema: Indgang til livet.
Alle får eneværelse. Pris pr. deltager kr. 600.-, heraf betales kr. 50.- sendt på forskud som depositum ved tilmeldingen. Fra 15. juli og senest 24. august til Agnethe Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C.

Ønskes skriftlig bekræftelse på, at der er reserveret plads, vedlægges frankeret svarkuvert.

Retræte på Dalum Kloster

for herrer afholdes i tiden mandag d. 25.8. kl. 17.00 til fredag d. 29.8. efter morgenmad.

Retræteleder: sognepræst J. Umans S.M.M.

Emne: Kirkens struktur: De syv sakramenter.

Pris for eneværelse: kr. 600 + tilmeldelsesgebyr kr. 75, som kan indbetales på postkonto nr. 9 27 08 33 Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg. Tlf. 06-82 28 92. Der ydes tilskud til opholdet.

Bo Nyland Rasmussen, København C.P. Tønti, København Edv. Gothen, Køge Stig Kønig-Petersen, Odense Børge Blans, Silkeborg

Årets loppemarked

Markedsstemning med mange boder, cafeteria, is- og pølsebod.

Nordvangsgård, Birkerød, søndag d. 1. juni 1986 mellem kl. 11 og 16.

Fri entré.

Bistand

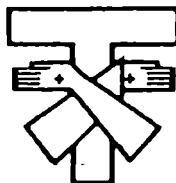
Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

pax et bonum

Et franciskansk tidsskrift udkommer 4 gange årligt

Modtag gratis prøvenummer

Henvendelse:
Marianne Powell,
Egegårdsvej 46,
Helsted,
8900 Randers.
Tlf. (06) 42 39 53

Ellen

& Bene Larsens legat

til fordel for trængende, enlige, ældre og svagelige mennesker - såvel mænd som kvinder - fortrinvis medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark, uddeles af legatbestyrelsen i juni 1986.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl og alder samt kopi af socialindkomst skal være legatbestyrelsen i hænde senest 1. juni 1986.

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

C.M. Hinné og Hustrus Mindelegat

For at opnå en portion af legatet må den pågældende være ældre og bosiddende i København eller en omegnskommune. Tilhørsforholdet til en katolsk menighed skal bevidnes af en præst.

Ansøgningsskema fås ved Sct. Ansgars pastorat, Bredgade 64, 1260 K.

Ansøgningen må afleveres inden 31. maj.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Weekend i Niels Steensens tegn i Lübeck

Se om den nordiske/nordtyske Katolikudag den 22.-24. august 1986 i k.o. B.

Der kan tilbydes en grupperejse med tog og to overnatninger m. morgenmad på Hotel Lindenhof.

Pris:
Enkeltvæ. m. bad/toilet kr. 850.-
Enkeltvæ. u. bad/toilet kr. 730.-
3-sengsvær. m. bad/toilet kr. 700.-
3-sengsvær. u. bad/toilet kr. 625.-

Tilmelding senest 28. maj med indsendelse af depositum kr. 200.- og resten indbetalt 1. august til: giro 5 50 37 28 mrk. »Lübeck-rejse« til K.M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd.

For unge er der et billigere arrangement (m. sovepose). Oplysninger: Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, telefon 02-88 14 75.

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Aut.
el-installatør

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Valget den 20. april

Fortsat fra forsiden

manden for pastoralrådet, *Ellen Marie Lebahn*, som ikke ønskede at stille op ved valget. De øvrige er næstformanden, *Jan Lange*, *Georg Høhling*, sr. *Hildegard Madsen*, pa stor *Jørgen Hviid* og pastor *Dietrich Timmermann*.

Pastoralrådet vælger på sit møde i Sostrup sit forretningsudvalg samt formand og næstformand.

Både til pastoralrådet og menighedsrådene er en del unge indvalgt. Til pastoralrådsvalget drejer det sig om *Johannes Nordentoft*, Århus, *Gabriella Szirmai*, Næstved, *Andreas Smidt*, Frederiksberg, og *Damian Nawarecki* fra Nørrebro i København. Også pastor *Jesper Fich* er indvalgt.

Flere unge i menighedsrådene

Til menighedsrådene har redaktionen ikke en oversigt over, hvor mange unge, der er indvalgt. Men ved Skt. Andreas Kirke i Ordrup er der fire unge mellem 19 og 23 år ud af i alt otte rådsmedlemmer. I Maribo er den 16-årige skoleelev, *Karen Margrethe Larsen* valgt til menighedsrådet, medens hun til pastoralrådet, hvor hun også var opstillet, må »nøjes« med at være 1. suppleant. I Nakskov var to 16-årige skoleelever stillet op til menighedsrådsvalget, nemlig *Joan Mikolajek*, som blev valgt, og *Trine Rudnik*, som blev 1. suppleant. Der er givetvis flere unge i andre menigheder, som er valgt i menighedsrådene. *kk*

Boff nyformulerer nogle teser

Rio de Janeiro (KIPA) – *Leonardo Boff* har i den brasilianske radio fremsat en kommentar til det andet dokument fra Vatikanets trosrådkongregation om befrielsesteologi.

Boff er tilfreds med, at kirken stærkere end før vil modarbejde undertrykkelsen.

kelsen og af statens og revolutionens vold« og vil gå mere ind for »den kristne indsats til forsvar for de undertrykte«.

Der vil snart komme et nyt oplag af Boffs bog om »kirke, karisme og magt«. Her vil han indføje nogle rettelser og nye formuleringer, der ikke så let kan misforstås og derved tage hensyn til Trosrådkongregationens indvendinger.

Paven besøger jødisk synagoge

Desværre kommer pressebillederne ofte senere til redaktionen end de skrevne meddelelser, men her er i hvert fald det billede, vi burde have bragt i sidste nummer, med omtalen af pavens besøg i den jødiske synagoge i Rom. Det er første gang i den katolske kirkes totusindårige historie, at en pave aflægger et sådant besøg, og det opfattes i kirkelige kredse verden over som en ganske særlig forsonings-gestus. Pavens officielle formål med besøget var »at vække verdens samvittighed og erindre om jødernes skæbne samt opfordre alle til at udrydde fordomme mod jøder, - og selvfølgelig at styrke forbindelsen mellem jøder og kristne«. Foto: KNA.

Genteknik på mennesker - fra teori til parksis

(KNA) – De første gentekniske forsøg på mennesker er nu i startfasen i USA, efter at staten har givet tilladelse dertil. De amerikanske myndigheder har offentliggjort en liste, der indeholder betingelserne for, at eksperimenter, der hidtil kun er foretaget på forsøgsdyr, nu også må foretages på forsøgspersoner.

Foreløbig må dog – fremgår det af en artikel i det tyske lægetidsskrift

»Münchener Medizinischen Wochenschrift« – sådanne forsøg kun udføres på celler, der ikke har med forplantningen at gøre. Forsøg, der også indvirker på æg- og sædcellerne, vil kunne få uoverstigelige konsekvenser for alle forsøgspersonernes efterkommere.

Tiden løber fra kontrollen

Et yndlingsobjekt for den endnu forsøgsvis genetiske forskning på mennesker, er bl.a. knoglemarven, hvor de celler findes, der medvirker ved bloddannelsen og ved blodsygdomme. »Om misbrug kan forhindres, vil afhænge af de pågældende forskeres samvittighed«, mener det tyske lægetidsskrift.

Da man i det britiske parlament diskuterede embryon-forskning (embryon = tidligt fosteranlæg, for mennesket indtil seks uger efter befrugtningen, red.) havde de ivrige fortalere herfor allerede året før vundet en afgørende sejr, idet de havde skabt kendsgerninger, der ikke var til at komme

udenom. Interesserede kredse inden for lægestanden havde selv nedsat en kommission for reagensglas-befrugtning og embryologi, og denne kommission havde givet elleve forskningscentre i Storbritannien licens til forskning med menneskelige embryoner.

Disse centres arbejde sigter på en forbedring af dybfrost-konservering og oplagring af embryoner; man forsøger at udvikle optimale dyrkningsmetoder, at identificere de enkelte vækststadier og at forbedre analysen af arvemassen. For at berolige offentligheden fastsatte man til at begynde med, at embryoner kun måtte benyttes til forskning i de første ni dage efter befrugtningen. Imidlertid er denne grænse allerede sat op til 14 dage.

Også sprogligt forsøger man at få det hele til at tage sig uskyldigt ud. Embryonerne er nu blevet døbt om til »præ-embryoner«. At denne betegnelse blot vil forsøge at give indtryk af, at der eksisterer en grænse – der faktisk på forhånd er underlagt

Katolske gejstlige fængslet i Libyen og frigivet straks

Tripolis (KIPA) – Nogle få dage inden USA's luftbombardement af Libyen arresterede det libyske politi i Benghazi den apostolske vikar i Tripoli, biskop *Giovanni Martinelli*. Samtidig arresteredes den italienske sr. *Gemma Gaetana Mancini*, den filippinske franciskaner *Danilo Tere-las*, den maltesiske franciskaner *Giustino Sciortino* og den polske præst *Zygmunt Charymski*.

Arrestationen af biskoppen og de fire ordensfolk vakte uro i Vatikanet. Man frygtede, at de ville blive benyttet som gidsler for at få Vatikanet til at forhindre USA's aktioner over for Libyen.

De fængslede blev ført til en villa 1.000 km vest for Tripoli. Her blev de forhørt af en revolutionskomité, men derefter frigivet – allerede inden USA's angreb på Libyen fandt sted.

Biskoppen føler sig som araber

Den apostolske vikar biskop *Martenelli* regnes for en dialogens mand. Han føler sig mere som araber end som italiener. Han blev født i Libyen i 1942 af italienske forældre, da Libyen var en italiensk koloni. I et interview med biskoppen for godt et år siden, sagde han bl.a.: »Der er skabt usande myter om og fordomme mod *Gaddafis* person; de giver et negativt billede af ham«. Selv har biskop *Martenelli* altid haft et godt forhold både til oberst *Gaddafi* og til andre regeringsmedlemmer.

I Libyen er gensidig respekt grundlaget for forholdet mellem kristne og muslimer. Om sin selv siger biskop *Martinelli*: »Jeg er araber af fødsel og kultur, men også af interesse og kærlighed«.

forskernes forgodtfindende – kan man slutte af en bemærkning fra biologen dr. *Henry Leese*. Han mener, at denne grænse ikke bør forhindre, at man også engang kan forsøge at løse interessante videnskabelige spørgsmål ved forskning på ældre embryoner.

Ord skal fortsat dulme og sløre

Man må være spændt på, hvilke sproglige kunstgreb, man endnu vil gribe til, når der er teknisk mulighed for at udstrække disse eksperimenter til »præ-mennesker« (fostre), der er flere måneder gamle. Dette er blandt andet et spørgsmål om næringsmedierne, som man for tiden prøver at forbedre ved forsøg med dyrkning af »præ-embryoner«.

Helt så langt som i Storbritannien er man endnu ikke i Vesttyskland. Den af forbundsregeringen nedsatte »arbejdsgruppe for reagensglas-befrugtning, gen-analyse og gen-terapi, går dog stadigt »principielt« ind for, at en sådan forskning indskrænkes ved lov. Imidlertid

finder *Kölnerlægen* dr. *Walter Dörfler*, der er professor i genetik, det nødvendigt at advare mod, at juridiske forholdsregler, »på nuværende tidspunkt træffes forhastet og ud fra manglende forståelse af de nye biologiske begreber eller ud fra en deraf betinget sentimentalitet«.

Professor *Dörfler* ønsker at vinde tid, for »i løbet af få år kan indstillingen til nogle spørgsmål, der i dag synes skæbnesvangre, have ændret sig afgørende«. I stedet for lovregulerede forholdsregler foreslår *Dörfler*, at en permanent kommission nedsat af forbundsregeringen, skal følge udviklingen med henblik på rådgivning i disse spørgsmål.

Storbritanniens eksempel viser dog, at udviklingen også kan føre til fuldbyrdede kendsgerninger, selv om der holdes øje med den!

Næste nummer
udsendes
den 28. maj

katolsk
orientering

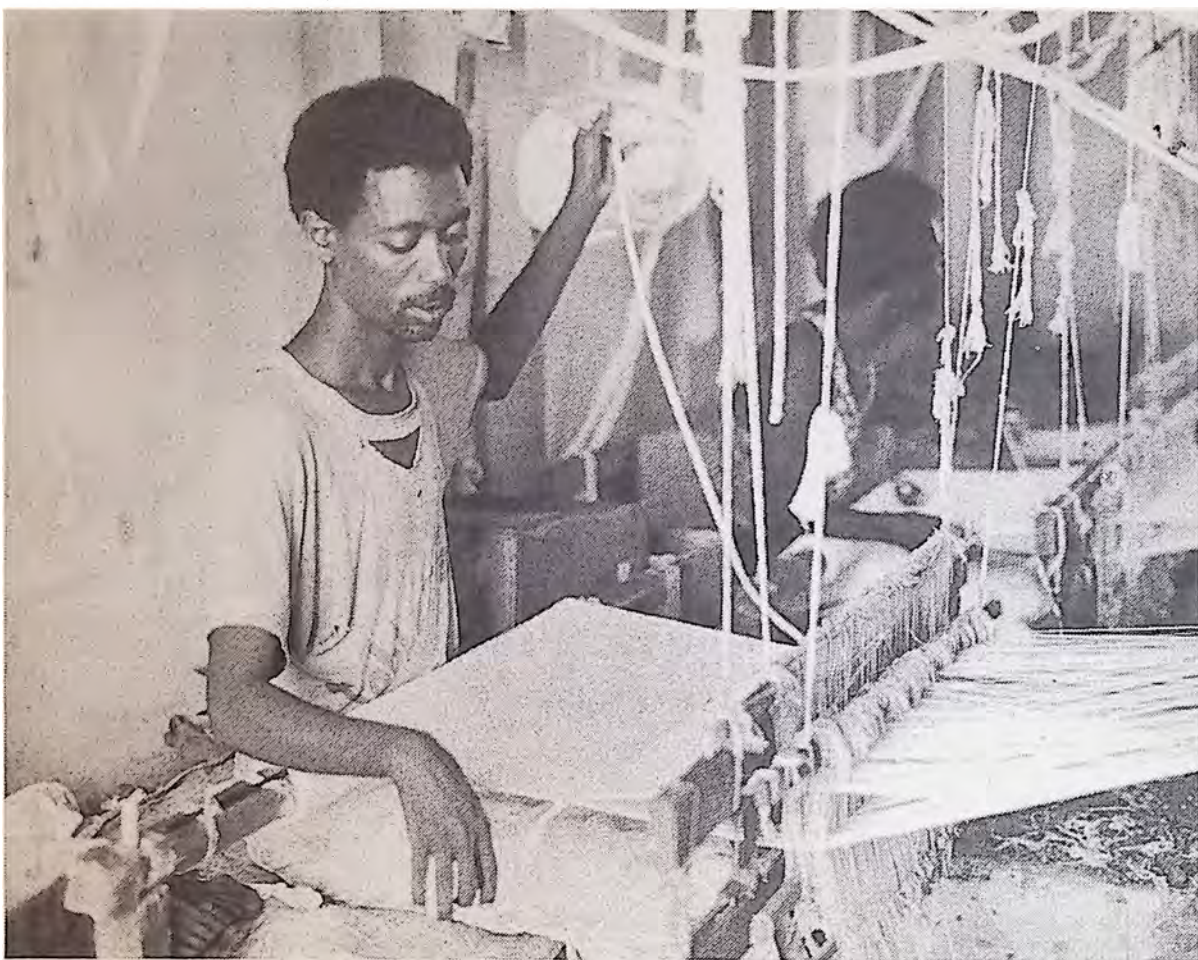
Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3.,
1620 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Blispekantor, Brødgade 69 A,
1280 København K. Telefon (01) 11 60 80.
Gironr. 5 00 14 71, Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szaralln, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Brev til folketinget, side 2
 Før og efter brylluppet, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-12
 Willebrands i Danmark, side 12-13
 Ungdomssiden, side 14

katolsk orientering

Årets fasteaktion drejede sig om økonomisk støtte til unges håndværker-uddannelse i snedkeri, landbrug, konfektion eller som her vævning. Hjælpen er denne gang især gået til uddannelses-projekter i Indien og Afrika. Flere af de projekter, der blev omtalt i nr. 4 og 5 kan nu gennemføres, takket være de store bidrag.

780.000 kr. til fasteaktionen

Nedgang på 900 indbetalinger i forhold til sidste år

Bispedømmets fasteaktion, »Uddannelse til arbejde«, har indbragt godt 780.000 kr. Sidste års fasteaktion gav 769.000, men Caritas Danmark har i år sparet 60.000 kr. ved at indlægge girokortet i »katolsk orientering«; de foregående år blev girokortet sendt direkte til den enkelte katolske husstand. Der har i år været færre bidragsydere, men de enkelte indbetalte beløb har været betydeligt større. I alt 1.442 har benyttet sig af det indlagte girokort, hvor tallet året før

var 2.341, altså en nedgang på knap 900 indbetalere. I 1984 var der mere end 3.300 personer, som støttede fasteaktionen.

Caritas Danmark oplyser, at 35 sogne i år har indbetalt 35.000 kr.; sidste år støttede 28 sogne fasteaktionen med 44.000 kr. 14 skoler har i år indsamlet knap 23.000 kr. mod 16 skoler og 52.000 kr. i 1985. Katolske børnehaver har i år knap sendt 1.100 kr. mod godt 5.000 kr. sidste år.

kk

Biskop Martensen:

Danske kirkesamfund bør være med i etisk råd

Biskoppen retter henvendelse til folketinget om etisk råd for bio-medicinske forsøg

Et kommende etisk råd bør sikres fast repræsentation fra de større danske kirkesamfund, f.eks. ved at Det økumeniske Fællesråd får indstillingsret til mindst ét medlem blandt de fire, som indenrigsministeren udpeger. Det foreslår biskop Martensen, som i to breve af henholdsvis den 25. marts og den 29. april gør rede for den katolske kirkes holdning til lovforslaget om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse bio-medicinske forsøg.

Den 30. april forelagde biskoppen endvidere kirkes synspunkter mundtligt, da han var til møde

med folketingsudvalget. Generalsekretær Anton Dekkers, Ulla Pindborg fra Justitia et Pax og Hans Jensen, Katolsk Bispekonvent var med til mødet.

Ved sammensætningen af et etisk råd finder biskoppen det desuden naturligt, at der sikres en rimelig repræsentation af kvinder.

Menneskelivets begyndelse

I begge breve giver biskoppen udtryk for glæde over, at lovforslaget bygger på den forudsætning, at menneskeligt liv begynder på befrugtningstidspunktet. I sit andet

brev påpeger biskoppen, at der imidlertid er en manglende sammenhæng mellem lovforslagets antagelse af liv fra befrugtningstidspunktet og tilladelsen til forsøg med befrugtede æg. »Denne sammenhæng kan bringe de principielle kriterier, efter hvilken vurderingen på det konkrete område skal foretages, i fare«.

Senere i brevet siges det, at tidspunktet for menneskelivets begyndelse er et biologisk spørgsmål, men respekten for det menneskelige liv er et spørgsmål om grundholdning.

Det må derfor være det

etiske råds særlige opgave at værne om og styrke en almen grundholdning om respekt for menneskelivet og endvidere sikre, at de samfundsmæssige rammer beskytter dette liv, siges det videre. Dette gælder ikke mindst menneskelivet i dets begyndelse.

På side 2 i dette nummer bringer »katolsk orientering« hele biskoppens brev af 29. april til folketingsudvalget. Det første brev svarer indholdsmæssigt til den forsideartikel bladet bragte i nummer 5 i år.

kk

Paven bekymret over katastrofen i Tjernobyl

Rom (KIPA) - Det er med stor bekymring, at pave Johannes Paul II har fulgt meddelelserne om eksplosionen i det ukrainske atomkraftværk i Tjernobyl og om de vidtrækkende følger heraf, har en talsmand for Vatikanet, Joaquin Navarro sagt til journalister.

Paven havde bedt for ofrene for den store katastrofe og for alle dem, der i nabolandene kommer til at lide derunder. Han havde også udtrykt håb om, at det hurtigt ville

lykkes at begrænse de anrettede skader for mennesker og miljø.

Tilbud om hjælp fra kirkerne

Også overhovedet for den (forbudte) ukrainske katolske kirke kardinal Myroslav Lubachivsky opfordrede i Rom Sovjetunionen til at tillade de katolske hjælpeorganisationer »at bringe nødvendige hjælpemidler til katastrofestedet«.

Den internationale katolske hjælpeorganisation »Kirke i nød/øst-præstehjælp« sluttede sig til Lubachivskys opfordring og bad den sovjetiske regering om ikke at afvise hjælp fra kirkelige og statslige hjælpeorganisationer uden for Sovjetunionen, men at forstå det som tegn på menneskelig solidaritet. Hjælpen bør modtages af hensyn til de hårdtrømte mennesker i Tjernobyl og omegn.

Om Helligånden

Rom (KIPA) - Til pinse offentliggjorde pave Johannes Paul II sin nye rundskrivelse »Om Helligånden«. Det er den femte rundskrivelse i løbet af de syv år, Johannes Paul II har været pave.

I sine tidligere rundskri-

velser har paven beskæftiget sig med mennesket som skabningens midtpunkt (1979), med menneskelig lidelse (1980), med den kristne opfattelse af arbejdet (1981) og med de forfulgte kirkers situation (1985).

Den ny forskning griber ind i og manipulerer med foreliggende levende mikro- og makroorganismer. Dermed er også de etiske spørgsmål aktuelle i selve det videnskabelige arbejde, ligesom anvendelsen af de nye muligheder rejser etiske spørgsmål, skriver biskoppen. Fotoet, der viser en bakteriecelle, er fra miljøministeriets lille pjeces »Miljø og gensplejsning«.

Biskop Martensens brev til folketingsudvalget

Til folketingsudvalget vedr. forslag til lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse bio-medicinske forsøg, fremsat den 28. november 1985 af indenrigsministeren.

På Den katolske Kirkes vegne skal jeg herved over for udvalget fremføre nogle synspunkter vedr. ovenstående lovforslag:

1. Udviklingen af de biologiske videnskaber og den nye teknologi i forbindelse dermed er i sig selv værdifulde fremskridt og landvindinger i menneskets historie.

2. Da den biologiske forskning og den teknologi, som indgår deri, væsentligt er eksperimentel, indebærer det, at forskningen griber ind i og manipulerer med foreliggende, levende mikro- og makroorganismer. Dermed er også de etiske spørgsmål aktuelle i selve det videnskabelige arbejde, ligesom anvendelsen af de nye muligheder rejser etiske spørgsmål.

3. Forslaget til lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse bi-

omedicinske forsøg er således et udtryk for borgernes og samfundets berettigede ønske om og vilje til at gå ind i denne problematik for derved at bidrage til at styre udviklingen på dette område, hvor så fundamentale menneskelige værdier står på spil.

4. Det er derfor en glæde at kunne konstatere, at lovforslagets udgangspunkt er, at menneskeligt liv tager sin begyndelse på befrugtningstidspunktet, jfr. §1.

5. Man må dog samtidig konstatere, at der er en manglende sammenhæng mellem lovforslagets antagelse af liv fra befrugtningstidspunktet og tilladelsen til forsøg med befrugtede menneskelige æg, jfr. §3, stk. 2, §6 og §7, stk. 1.

6. Denne manglende sammenhæng kan bringe de principielle kriterier, efter hvilke vurderingerne på det konkrete område skal foretages, i fare.

7. På den baggrund har landsbevægelsen »Respekt for menneskeliv« ønsket følgende tilføjelse til lovforslagets tekst vedrørende forsøg med befrugtede menneskelige æg: »Ekspe-

rimenten, der er livstruende eller til skade for fosteret, må ikke udføres«. Dette kan Den katolske Kirke fuldt ud tilslutte sig.

Respekt for livet fra dets begyndelse

8. Som bekendt har »Den alm. danske Lægeforening« ligeledes gjort opmærksom på denne problematik, om end af diametralt modsatte grunde. Lægeforeningen advarer mod »konsekvenserne af den meget håndfaste formulering af lovens §1« og fortsætter: »Foreningen skal blot påpege vanskeligheden ved en sammenhæng og overensstemmelse med f.eks. abortlovgivningen ved at bruge den foreslåede formulering og vil samtidig frembære, at læger i medfør af Genevedeclarationen, som betegner en af hovedhjørnestene i Verdenslægeforeningens kompleks af deklamationer er forpligtet til at respektere livet fra dets begyndelse – uden nærmere definition heraf, som lovforslaget forsøger sig med« (»Ugeskrift for Læger« 17. marts 1986, nr. 12).

9. Det ville være uacceptabelt, hvis lægerne i deres forpligtelse til at respektere menneskeligt liv samtidig ville have frihed til udelukkende at definere det som menneskeliv, som de selv er villige til at respektere.

10. Spørgsmålet om, hvorledes man kan handle etisk med menneskeliv, får således fornyet og afgørende aktualitet: For hvad er

menneskeliv, og hvorledes skal det behandles? Eller anderledes sagt: Hvornår opstår der menneskeligt liv, som har krav på retsbeskyttelse?

11. Ud fra moderne videnskabelig indsigt fastsættes menneskelivets begyndelsestidspunkt til befrugtningstidspunktet. En hvilken som helst senere fastsættelse bliver følgelig uvidenskabelig og vilkårlig.

Den etiske opgave

12. Alle menneskets anlæg er til stede fra befrugtningstidspunktet. Det befrugtede æg rummer som sådant individets komplette genetiske udrustning. Det befrugtede æg må følgelig have samme fundamentale krav på respekt

og beskyttelse som den, der tilkommer mennesket som sådant.

13. Medens tidspunktet for menneskelivets begyndelse er biologisk, er respekten for dette menneskelige liv et spørgsmål om grundholdning. Den etiske opgave består i at bevare og styrke denne grundholdning. Menneskets værdighed giver sig netop udslag i at værne om etikken.

14. Heraf følger, at det må være det etiske råds særlige opgave at værne om og styrke en almen grundholdning af respekt for menneskelivet og endvidere at sikre, at de samfundsmæssige rammer beskytter dette liv. Dette gælder ikke mindst menneskelivet i dets begyndelse, hvad enten det drejer sig om at sikre befrugtede menneskelige æg eller levende fostre denne grundlæggende menneskerettighed, som livet er.

Samvittighedens ukrænkelighed

15. Da demokratiske beslutninger sker ved flertal, har demokratiet et særligt ansvar over for mindretal. Dette gælder i særlig grad i spørgsmål om samvittighedens ukrænkelighed. Den enkelte er i sin samvittighed direkte ansvarlig over for Gud og ikke blot over for menneskelige instanser. At tvinge et menneske til handlinger, som det selv regner for uforvarlige og uetiske, ville være en krænkelse af dette menneske og dets samvittighed.

16. Det må derfor være et minimumskrav, at ingen mennesker presses til at udføre handlinger, som strider imod deres samvittighed. Mod et sådant pres må i særdeleshed læger, sygeplejersker, professionelle rådgivere, laborato-

riepersonale og andre beskyttes.

Fast kristen repræsentation

17. Det ville ligeledes være en krænkelse af samvittighedens grundlæggende rettigheder, hvis samfundet udøvede et gruppepres, således at bestemte kvinder kunne føle sig forpligtede til prænatal diagnostik og måske endog senere til abort, hvis man har fastslået alvorlige sygdomme hos fostret.

18. Vor kultur har ud fra sin kristne baggrund en forestilling om ethvert menneskes ubetingede værdi. Hvis man på nogen måde ville reducere mennesket og dets liv til et objekt, som kan gøres til genstand for andres manipulation – den enkeltes, gruppens, flertallets eller samfundets – har en krænkelse af mennesket fundet sted.

19. Fastholdelsen af denne omtalte kristne baggrund kunne styrkes, hvis de større danske kirkesamfund sikredes en fast repræsentation i det etiske råd, for eksempel ved at De økumeniske Fællesråd får indstillingsret til mindst et medlem blandt de fire, som indenrigsministeren udpeger.

På Den katolske Kirkes vegne henstiller jeg, at udvalget lader ovenstående bemærkninger indgå i det fortsatte arbejde med lovforslaget, således at den nødvendige afklaring af de principielle kriterier, som er udgangspunktet for konkrete afgørelser, bliver et udtryk for vort demokratiske sundhed i dets fundamentale respekt for livet.

Hans L. Martensen
Overskrifterne i teksten på denne side er indføjet af redaktionen.

Bestil den ny bog om Skt. Knud Konge nu

I 900-året for Sankt Knud Konges martyrdød i Odense i 1086 udkommer i slutningen af maj en bog på Ansgarstiftelsens Forlag med fire bidrag til belystning af hans betydning som konge og som Danmarks værnehælgner gennem de 900 år - både inden for og uden for landets grænser.

Tore Nyberg placerer ham historisk som pioner for kristen politik og samfundsoptættelse i Danmark, Jørgen Nybo Rasmussen søger at finde ind til hans menneskelige personlighed og til karakteren af hans hellighed. Stig Holsting behandler de synlige udtryk for hans stilling blandt de danske helgener og Preben Frøsell skildrer det efterreformatoriske Skt. Knuds kapel i Rom. Nybo Rasmussen afslutter med en kort notits om den liturgi, hvormed kirken gennem 9 årh. har fejret ham.

Bogen er på 104 sider og illustreret i sort og farver. Pris kr. 97,60.

_____ klip _____

Undertegnede bestiller _____ stk. Sankt Knud Konge

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____ (underskrift)

Sendes til: Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II 1620 København V.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Meddelelse fra Bispekontoret:

Pas godt på kirkernes sølv og inventar

Sølvsmed Jørgen Dahlerup, der ses på billedet, vil gerne yde konsulentbistand i registreringen af kirkernes sølv og inventar.

I den sidste halve snes år er der stjålet for millioner af kroner i danske kirker. Det er ikke alene antikviteter der fjernes, selv om det nok er det der søges efter. Alt og alle kan berøres af disse respektløse overgreb.

Efter flere års stadig stigende antal indbrud i kirkerne, startede i 1980 »Operation Kirke«. Det var Det kriminalpræventive Råd i samarbejde med Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer og Nationalmuseet, der søgte at oplyse dem der har ansvaret for kirkerne, i håb om at forhindre disse tyverier.

I den forbindelse udsendte bispekontoret også meddelelse om hvordan vore kirker kunne sikres. Nok har nogle stadig taget disse advarsler alvorligt og fulgt rådene, men dels er der stadig meget let tilgængeligt at stjæle og dels ser det ud til, at flere har organiseret sig i denne metier. - Derfor på ny denne advarsel.

En pjec om emnet

Den vigtigste hjælp kan man få fra Det kriminalpræventive Råd, der gratis rådgiver om sikring af kirkerne og deres inventar. Der er udarbejdet en

pjece om emnet »Veiledning om sikring af vore kirker« og man kan henvende sig ved Kriminalpræventionerne i en af rigspolitechefens tekniske afdelinger.

Et vigtigt led i dette forebyggende arbejde er en omhyggelig registrering af kirkeinventaret.

Bispekontoret støtter et initiativ til en fremgangsmåde, hvor menighederne selv kan registrere deres

kirkesølv og inventar efter en omhyggelig instruktion. Det vil være en relativ overkommelig måde, at få viden om og styr på de værdier og betydningsfulde ting, der findes i kirkerne.

Registreringens formål

Registreringens formål er, i beskrivelse og billeder, at optegne det væsentligste inventar, der

hører til kirken, - for at kunne efterlyse det i tilfælde af tyveri og eventuelt reparere eller rekonstruere ting, der har været udsat for hærværk eller brand. - Registreringen danner også basis for forikringsvurderingen. - Og det kan have historisk interesse, at vide hvad der er i kirkerne.

Denne registrering kan endelig bruges som inventarliste og bør gennemgås ved hvert kirkesyn og eventuelt revideres, hvis der er sket forandringer eller nyanskaffelser.

Omhyggelig fotografering

Det er derfor også vigtigt med en omhyggelig fotografering, der identificerer tingen så godt som muligt, og en grundig

En omhyggelig fotografering af kirkesølvet er nødvendig.

beskrivelse af materialer, mål, stempler m.m. - Det er et betydningsfuldt arbejde, der kan sikre mange værdier og historiske oplysninger. Men det kan kun gennemføres, hvis nogle samvittighedsfulde folk - unge eller ældre - fra menighederne, vil påtage sig at gøre dette, også spændende, arbejde.

Bispekontoret kan hjælpe

Den hjælp Bispekontoret kan yde er:

- En skriftlig grundig vejledning i fremgangsmåden.

- Tilbyde et sæt registreringsblade med fotolommer og samlemappe.

- Konsulentbistand af sølvsmed Jørgen Dahlerup, der også i nogle tilfælde kan foretage registreringen og fotograferingen efter tilbud.

- En amatør fotograf kan godt tage de nødvendige billeder, der skal være i sort/hvid.

Det kan være svært at fotografere blankt sølv, men hvis de skriftlige råd følges, kan det ikke gå helt galt.

Det nævnte sæt registreringsblade, der kan tilbydes menighederne, er samlet i en standardpakke, der koster 50 kr. + porto.

Bispekontoret henviser til at man hos sølvsmed Jørgen Dahlerup, Gærdesmuttevej 24, 2970 Hørsholm. Tlf. (02) 86 66 63 (dag og aften) kan bestille en pakke for registrering eller stille spørgsmål om emnet.

Diakonvielse i Vejle den 31. maj

Lørdag den 31. maj vier biskoppen Tran Duc Thanh til diakon. Vielsen foregår i Skt. Norberts Kirke i Vejle.

Tran Duc Thanh er født i 1948 i Vietnam og ankom som flygtning til Danmark februar 1980. Fra 1972-75 har han studeret filosofi i seminariet Minh Hoa i bispedømmet Dalat, Vietnam.

Han blev accepteret som præstekandidat her i bispedømmet januar 1981. Han har læst teologi i Brüssel siden 1982. Fra februar i år har Tran Duc Thanh virket i Vejle.

Pastoralrådet vælger ny formand 7.-8. juni

Biskoppen taler om bispedømmets pastorale situation

Det nyvalgte pastoralråd 43 medlemmer mødes for første gang den 7. og 8. juni, hvor man bl.a. skal vælge ny formand og ny næstformand for rådet. Kun 13 medlemmer er gengangere fra sidste pastoralråd, medens 30 medlemmer er nye.

Af den foreløbige dagsorden fremgår det, at der efter en præsentation af de ny rådsmedlemmer vil være beretning fra stiftets valgstyrelse og fra det afgående forretningsud-

valg. Bispedømmets regnskab for 1985 vil blive præsenteret og drøftet, ligesom der vil være en orientering om bispedømmets driftsbudget for 1986.

Biskoppen vil lørdag aften give en orientering om bispedømmets pastorale situation. Pastoralrådet vil også få en generel debat om rådets arbejde i den kommende valgperiode med eventuelle forslag til vedtagelse.

kk

Biskoppen viede den 10. maj Torben Toustrup til diakon. Mange fra både Danmark og Tyskland fulgte den festlige begivenhed. Ministranten med ryggen til er Tran Duc Thanh som diakonvielse i Vejle 31. maj.

Torben Toustrup viet til diakon i Esbjerg

Lørdag den 10. maj viede biskop Hans L. Martensen i Skt. Nikolaj kirke i Esbjerg Torben Toustrup til diakon. Mange venner og gæster fra Danmark og Tyskland havde taget den lange vej for at være med ved denne festlige begivenhed.

Blandt gæsterne var bl. a. 55 teologistuderende fra Niels Steensens kollegium i Münster med deres rektor Dr. Wieh og Dorothea Olbrich fra Ansgarsværk i Osnabrück. Pastoralrådet var repræsenteret ved Ellen Marie Lebahn. Samtlige menigheder i det Syd-

og Sønderjyske område var repræsenteret.

Tre diakoner, foruden den nyviede, og 14 præster deltog i liturgien.

Efter messen var der godt 250 deltagere indbudt til stående spisning i Skt. Nikolaj skolesal, den tidligere kirkesal.

Ny »Ånd og Liv« om Niels Steensen

'Niels Steensen'. Ånd og liv, ny serie nr. 28. Niels Steensens Forlag 1986. 40 sider. Enkelnummer kr. 15,-.

Som venteligt netop i 1986 er det nye hæfte i serien 'Ånd og liv' koncentreret om Niels Steensen, ikke om naturforskeren, men om den kristne, han var fra barndomsårene over sin konversion og præstevise til sin død som biskop. Trods koncentrationen om Niels Steensens sjælesorg og om hans egen sjæls udvikling er der blevet plads for den nødvendige korte biografi. Den er dels givet af redaktøren, pater Grégoire O.P., dels hentet i pastor Jørgen Hviids udsendelser i Danmarks Radio i serien 'Ved dagens begyndelse'. Her er livsløbet formet som en fingeret selvbiografi: Niels Steensen taler til os i dag, fortrolig med vore vilkår; han kæder sit livs ubrudte kristne linje sammen med vore dages tiltagende ensomhed og angst for døden som for livet.

Den forpligtende virkelighed

Meget og væsentligt er kommet med. Vi oplever sjælens, karakterens en-

hed: i venskab, valget af venner, i holdninger, i tro og lydighed over for det kristne kald. Linjen fra naturvidenskabelig forskning over teologiske studier til missionsgerningen er kravet om viden og intellektuel redelighed. Intellectet - naturforskerens, teologens, missionærens - er ikke hæmmende for hans følelsesliv. Vilje, intellekt og følelser virker sammen. De afviser filosofiske systemer, som bygger på abstraktioner, benytter en mekanisk-matematisk metode. Forpligtende er virkeligheden, forskerens evne til at stille grund-

spørgsmål klart op, om det gælder anatomi, geologi, palæontologi, krystallografi, sjælesorg - eller Kristi efterfølgelse.

Hæftet giver mest til oplysning om Niels Steensens indsats som sjælesørger. Kaldet til biskop var han, men embedet forekom ham ikke egnet til at realisere hans mål, hvor nidkært han end varetog for eksempel visitatser. I Münster fornemmede han tilbøjelighed til katolsk magtsamling og bekæmpede den. I det hele lå enhver forestilling om den triumferende kirke ham fjern. Dertil måtte han

erkende alle biskoppers problem, at administrationen røver tid og kræfter fra missionen. Guds forsyn førte ham til den ydmyge virkeplads, Schwerin var. Her oplevede han sygdommens tid ('ingen sygdom er tilfældig'). Her døde han i smertelig ensomhed, endog uden at skriftefaderen nåede frem.

Mening med lidelsen

Udvalget af Niels Steensens breve, tanker og bønner viser os Guds forsyn og barmhjertighed, Jesu lidelse og den kristnes

bestræbelse på at bære sin del af den. I et af brevene gives en realistisk forklaring på symboler, som ofte er blevet til klicheer ('hertet!'). Netop vor tids klicheer fremmer ensomheden, angsten for døden som for livet. Netop i dag, da flere og flere anser legemlig og sjælelig sundhed for en demokratisk ret, kan Niels Steensens tankeverden og livspraksis, også som de fremtræ-

der i dette hæfte, gengive begrebet lidelse dets indhold, gøre lidelsen meningsfyldt.

Serien 'Ånd og liv' har sin plads i den enkeltes bogsamling, som den har det i institutioners og menigheders. Dette hæfte er godt at have ved hånden til opslag og styrkelse, ligesom det er egnet for studiekredse i vore menigheder og foreninger.

Hans Bang

Familieferie på Sostrup

Atter i år inviterer Ansgar-Werk Münster til familieferie på Sostrup. Man kan huse fire danske og fire tyske familier. De danske deltagere skulle gerne kunne gøre sig lidt forståelig på tysk. Erfaringen fra tre års arrangementer af den slags har vist, at der aldrig har været problemer, heller ikke med børnene. Det er netop hensigten at invitere familier med børn.

Ansgar-Werk betaler lejen af lejlighed for delta-

gerne. Dog beder jeg om, at man pr. familie betaler 300 kr. for sengelinned og rengøring. Hver lejlighed er på 2-3 værelser, køkken og bad, alt indrettet til feriebrug også med dyner og tæpper. Deltagerne må selv stå for og bekoste deres egen forplejning.

Formålet er, at almindelige katolske familier må få mulighed for at holde ferie i et åbent, inspirerende fællesskab, hvor vi kan have sang og underholdning, strand- og

skovture, gudstjeneste og samtaler i et ikke snærende program.

Tre år i træk gjorde vi dejlige erfaringer med den form for ferie. Tidspunktet i år bliver: Fredag den 25. juli til fredag den 8. august.

Deltagerantallet er begrænset, derfor er det gavnligt, om jeg får besked om evt. deltagelse eller interessenter ret omgående.

D. Timmermann, Bredgade 64, 1260 København

Biskoppens Sostrup-Retræter

Tema: Bibelen - Guds Ord.

En uges fællesskab i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær og familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag d. 22. juni kl. 19 til lørdag d. 28. juni kl. 11.30.
II. søndag d. 29. juni kl. 19 til lørdag d. 5. juli kl. 11.30.

Biskoppen leder begge uger: På uge 1. ass. af pater Allen Courteau O.M.I. og på uge 2. ass. af pater Paul Marx O.M.I.

Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: kr. 870.-. Unge under uddannelse: kr. 535.-. Børn under 14 år: kr. 435.-. Børn under 2 år: gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: kr. 335.- pr. barn. Lagnør, håndklæde medbringes eller lejes på stedet for kr. 30.-. For dem, der selv søger for overnatning (privat, camping): kr. 635.-, børn kr. 335.-. Halve fripladser kan søges skriftligt på Katolsk Bispekontor.

Tilmelding: Snarest mulig sker ved indbetaling af depositum: kr. 300.- pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, telefon 01-12 72 61 kl. 10-13.

Foldere med udførlige oplysninger fås hos sognepræsten el. Katolsk Bispekontor.

Læserne skriver

Jesus forstår i dag både dansk og latin

Så vidt jeg ved, så talte man græsk og aramæisk i urkirken. Det talte Jesus også. Det ny Testamente er skrevet på græsk. Den første eukaristiske bøn, man havde - den nuværende nr. 2 - var på græsk. Først senere fik vi den, vi kendte indtil Det andet Vatikankoncil; den var på latin (den nuværende nr. 1).

Latin blev kirkesprog omkring 200 år efter Kristi. Kirkens sprog fulgte med Romerrigets udbredelse. Desværre gav anvendelsen af latin også et skisma mellem de studerende og almenen, for hvem gudstjenesten blev en flom af ord, der faldt ned over dem, uden at de forstod indholdet.

Jeg synes som biskop Suhr, at det ville være rart, om vi kan synge Kyrie (græsk), Gloria, Sanctus og Agnus Dei på latin. I hvert fald så længe de

fleste forstår indholdet. Når man ikke kan det mere, må biskopperne træffe nye beslutninger. De er jo hyrderne.

Elise Alster klager også over, at hun ikke er blevet spurgt om latinen i messen. I »katolsk orientering« nr. 7 1982, står der en artikel om bispekonferencerne i hele verden, der vender sig mod den tridentinske messe. Kongregationen for Gudstjenester ønskede et svar fra biskopperne. Jeg går ud fra, at biskopperne har rådført sig med deres præster og andre, inden 98 % af dem svarede, at der ikke var et behov for tridentinske messe. Det var kun en minoritet, der havde fremkaldt dette indtryk.

I omtalte artikel kritiserer repræsentanter fra 32 bispekonferencer den beslutning Vatikanet traf om at tillade tridentinske messer i begrænset omfang.

Vatikanet udtalte, at beslutningen ikke skyldtes en udbredt brug, men en følge af anmodninger mest fra ældre mennesker.

I en engelsksproget rapport udtaler 27 biskopper og 29 liturgi-sekretærer, at man med brugen af den tridentinske messe fraviger Det andet Vatikankoncilslære, og man overtræder følelsen af kollegialitet med det verdensomspændende episkopat.

En gang imellem sker det, at jeg kommer et sted, hvor man læser hele messen - med undtagelse af ordets liturgi - på latin. Selv om jeg på grund af mit liturgiske arbejde er ret bevandret i latin, så føler jeg, at dette er en privat samtale med Vorherre og præsten. Medens Jesus på jorden kun talte aramæisk og græsk, så forstår han sikkert i dag både dansk og latin. En gudstjeneste skulle gerne være en taksigelse og lovprisning af Gud. Man bør kunne forstå, hvad det er, man siger.

Lily Fausbøll

Den katolske kirke - ikke dansk, men international

I katolsk orientering nr. 7 af 16. april imødegår Kjeld Simonsen mit ønske om at få mere latin i messen igen. Imidlertid er der nogle misforståelser, der bør påtales og rettes. Bl.a. skriver han, at jeg ønsker Kyrie, Gloria og Credo sunget på fremmede sprog. Det står der ganske vist også i mit indlæg; men længere inde i stykket står det mere korrekt, nemlig: Lad os få Kyrie, Gloria og Credo tilbage igen, (så er der straks mere mening i det).

Nu er du, Kjeld Simonsen jo sikkert nok yngre end jeg; men prøv så at sætte dig i de lidt ældres sted. Messen på modersmålet blev jo så at sige indført fra den ene dag til den anden, og ældre mennesker har nu engang lidt svært ved at omstille sig, så

der burde nok være tænkt lidt mere på dem i dette tilfælde.

Der er virkelig noget i messens nuværende form, jeg godt kan følge og synes om; Men der er også noget jeg ikke forstår og har svært ved at følge. Hvis vi indførte to fremmede sprog, skriver du. Jamen vi har da mange flere sprog i øjeblikket: Engelsk, tysk, polsk osv.

Her i min sognekirke skal der være international messe i næste måned, det må jo være et bevis til på, at vi ikke kan undvære latin i kirken.

»Jørgen Langsted udtaler, at den katolske kirke er én, hellig, katolsk og apostolisk« skriver du. Det er ikke noget, jeg udtaler som visdomsord, jeg selv har fundet på; det er noget, jeg har lært i

skolen, så hvordan kan kirken så være én, når messen læses på forskellige sprog verden over? Og hvad angår de to sprog, du skriver om: Hvad er det for to fremmede sprog? Det er vel ikke det danske, du vil have gjort til fremmed sprog? Og så det med risikoen for at blive regnet for at være et eksotisk udansk mindretal.

Det har jeg i mit 64-årige liv aldrig været udsat for og desuden skulle det virkelig være tilfældet, så er målet jo bare nået, så er den katolske kirke virkelig det, den skal være! Ikke dansk; men international.

Til slut vil jeg gerne sige tak til Elise Alster og Jørgen og Stefanie Severinsen for deres indlæg i samme nummer af katolsk orientering. Jeg er meget glad for den opbakning, for det beviser jo, at jeg trods alt ikke står helt alene med mit synspunkt.

Jørgen Langsted

Før og efter brylluppet

Gradvis proces eller ej?

Af biskop Hans L. Martensen

Nogle er af den opfattelse, at ægteskabets sakramente skal forstås som en gradvis proces. Det opstår ikke på én gang, men lidt efter lidt. Man hævder, at således forholder det sig med alt liv. Intet opstår pludseligt.

Ingen kan nægte, at kærligheden mellem to mennesker er en levende proces, der aldrig afsluttes; den har stadig brug for vækst, udvikling, ny uventede faser, ja endog lutrende skuffelser og kriser. I den forstand er det sandt, at ægteskabet er en proces.

Men sakramentet – skal vi forestille os dette som noget, der sker på én gang, eller lidt efter lidt? Er ægteskabets sakramente hele tiden noget ufærdigt? Er der aldrig noget klart før og efter? Har derfor seksuelt samvær før ægteskabet allerede »sakramentale træk«, således at det i virkeligheden bør stilles på lige fod med det seksuelle samvær inden for ægteskabet?

Ægteskabet har dato og klokkeslæt

På dette punkt er der ingen tvivl om kirkens mening. Ægteskabets sakramente finder sted på et bestemt tidspunkt, ligesom de øvrige sakramenter. Der findes et før og et efter, som har skelsættende

de betydning. Før er de to endnu ikke gift, bagefter er de ægtefolk. Før har de endnu ikke modtaget sakramentet, bagefter har de.

Det er som med de øvrige sakramenter. Også dér er der tale om udvikling og vækst. Voksenskab forberedes gennem et katekumenat. Sindet er allerede i overensstemmelse med kristendom, før dåben finder sted. Den kristne tro er allerede forlængst blevet accepteret. Alligevel er dåben den afgørende sakramentale ceremoni, og der findes et tidspunkt for modtagelsen af sakramentet.

Således også med ægteskabets sakramente. Det har dato og klokkeslæt, og denne dato og dette klokkeslæt, er intet andet end selve den kirkelige ægteskabsindgåelse.

Dette står ikke i modsætning til alt levendes parallel, tværtimod: Selv om livet udvikler sig gradvis, er der et før og et efter et menneskes fødsel, og selv om kærlighed udvikler sig, er der et før og et efter, at to mennesker har haft seksuelt samkvem med hinanden første gang. Og selv om Guds kærlighed indgydes gradvis i elskende menneskers hjerter, så er der dog et bestemt øjeblik, hvor Helligånden med sin sakramentale nå-

degave skænker det kristne ægtepar et nyt fællesskab.

Ægteskabets prøvetid

Næsten alt i livet har en prøvetid. Man må vokse med hinanden ind i en afgørelse. Således skal ægteskabet også have en prøvetid. Dette er vist alle enige om.

Men undertiden ligger det i luften, at det heraf nødvendigvis følger, at selve det seksuelle samkvem må afprøves, inden ægteskab indgås.

Tidligere tider kendte også en prøvetid før ægteskabet. Man kaldte det forlovelsestiden. Men kirken har aldrig ment, at det seksuelle samkvem burde indgå i denne prøvetid. Tværtimod mente kirken, at det kunne styrke ægteskabet, hvis parret gav afkald på seksuelt samliv i denne periode, der skulle styrke og forberede dem til ægteskabet.

Mange i dag har en tendens til nærmest at latterliggøre kirkens holdning på dette område.

Men erfaringen synes ikke at pege i retning af, at en seksuel prøvetid skaber mere varige og stabile ægteskaber. Hvis ægteskaber forberedes bedst ved en seksuel prøveperiode, så måtte vi jo vente, at vi i dag skulle opleve stabile og holdbare ægteskaber

som aldrig før – for de fleste ægtepar har jo haft lejlighed til at prøve hinanden på forhånd.

Der er visse ting i tilværelsen, som vel kan forberedes, men ikke tages på forskud. En mor kan forberede sit første barns fødsel, men hun kan ikke tage fødslen på forskud.

Kirkens stilling til menneskets seksualitet går ud på, at seksualiteten er et så totalt og gennemgribende udtryk for kærlighed, at den personlige forpligtelse og det personlige valg må være modnet forud for den seksuelle hengivelse.

Spørgsmålet er altså ikke, om ægteskabet trænger til forberedelse. Spørgsmålet er derimod, hvorledes denne forberedelse vil blive mest virksom i forhold til de senere prøver, et ægteskab kommer ud for: Om man i krisituationer vil give afkald på egne tilbøjeligheder, og om man vil være udholdende, også når lyst og tilbøjelighed mangler?

Sakramentets øjeblik

Man har brugt den formulering, at to mennesker vælger hinanden, giver hinanden ægteskabets sakramente og gør dette valg offentligt.

Det må naturligvis underforstås, at ikke de to mennesker, men Gud selv

meddeler sakramentets nådegave. Gud alene giver nåde, brudeparret er kun redskaber for hinanden i meddelelsen af denne nåde.

Ej heller må det forstås, som om de to mennesker først valgte hinanden og meddelte hinanden sakramentet, for derefter senere at gøre dette offentligt.

Tværtimod er det katolsk ægteskabsforståelse, at sakramentet meddeles af Gud til brudeparret, og mellem de to indbyrdes, derved at de i kirkens påsyn og under kirkens forbøn gør deres »pagt« offentligt.

Ceremonien i kirken er ikke blot et spørgsmål om »offentliggørelse«. Den er et spørgsmål om, at kærlighedens ja mellem to mennesker bliver hele fællesskabets – hele kirkens – sag. De to bringer deres kærlighed frem for kirkens offentlighed og forbøn, i den af kirken foreskrevne form og netop derved bliver deres kærlighed til sakramente.

Det er ikke nok at sige: Når præsten har udtalt ordene fra vielsesritualet er ægteskabet offentligjort. Nej, ægteskabets sakramente er herved indgået og virkeligjort.

Sakramentet opstår endnu ikke ved, at parret føler sig forpligtet af et ja til hinanden. Dette hemmelige ja har de utvivlsomt følt længe, allerede inden ægteskabet blev indgået. Men det private ja, hvorved de to længe har følt sig forpligtet over for hinanden, er endnu ikke sakramentet. Tidspunktet for sakramentet er det øjeblik, den kirkelige ægteskabsceremoni finder sted, og det private ja bliver til et offentligt og kirkeligt ja, bevidnet af kirken, og under kirkens forbøn.

Ægteskabets liturgi

Selv om sakramentets øjeblik er brylluppet, så er ægteskabets sakramente således ikke afsluttet og færdigt med ceremonien i kirken – ligesom dåben

ikke er afsluttet med den kirkelige ceremoni, men skal ledsage os resten af vort liv.

Herom siger paven i sin skrivelse om den kristne familie:

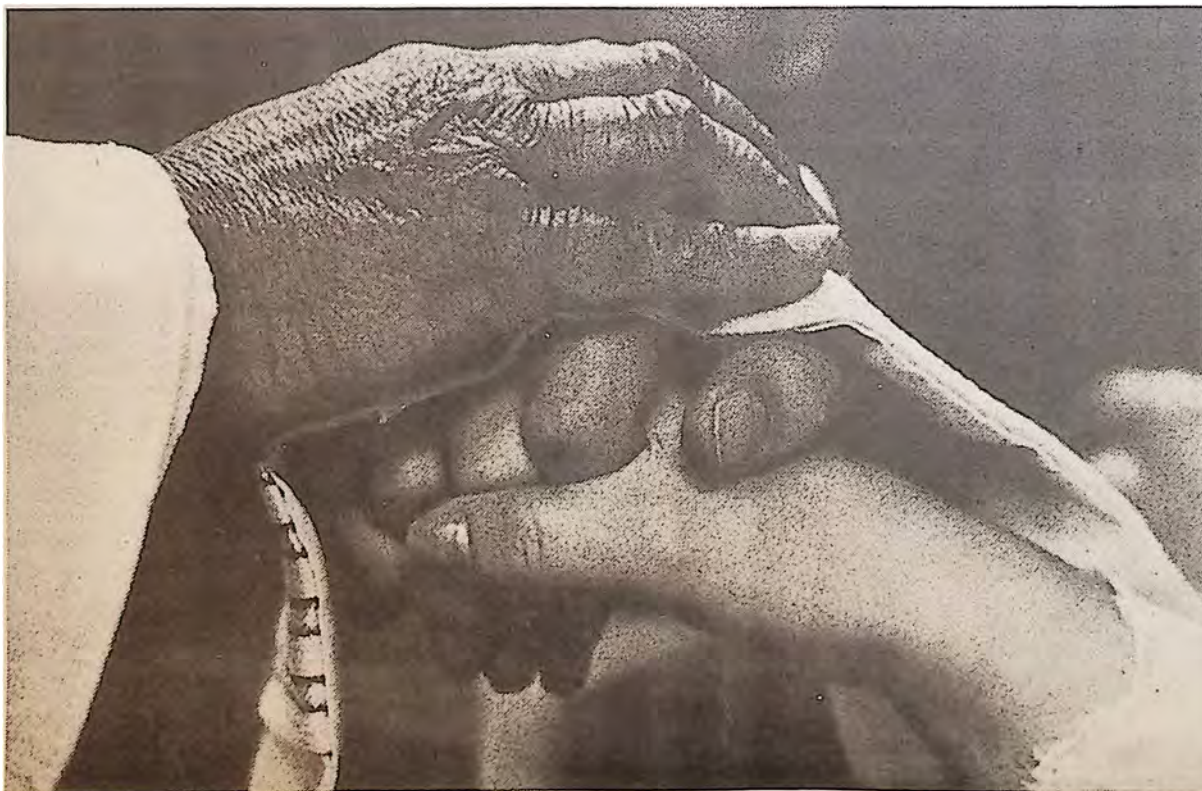
»Jesu Kristi gave er ikke udtømt med fejringen af ægteskabets sakramente, men ledsager ægtefællerne gennem hele deres liv«.

»Alle sakramenterne skal tjene til at helliggøre menneskene til at opbygge Kristi Legeme og endelig til at yde Gud en dyrkelse».

Derfor er også den kristne ægteskabsindgåelse i sig selv en liturgisk handling, der herliggør Gud i Jesus Kristus og i kirken. Ved at fejre bryllup bekender de kristne ægtefæller deres taknemmelighed over for Gud for den store gave, de har modtaget, at de i deres ægteskab og i deres familie har lov til at leve Guds egen kærlighed, Guds kærlighed til menneskene og Kristi kærlighed til sin brud, kirken. Ligesom ægtefællerne som følge af sakramentet får gaven og opgaven til dagligt at leve den helliggørelse, de har modtaget, så følger der af dette sakramente også nåde og pligt til uden ophør at forvandle deres liv til et åndeligt offer. (»Familiaris consortio« nr. 56).

Det ville være en stor fejltagelse, hvis man betragtede den kirkelige ægteskabsceremoni blot som et spørgsmål om papir, eller som en smuk, festlig højtidelighed, eller som paragraffer i kirkeretten. Nej, det er et spørgsmål om sakramente – d.v.s. en særlig udmøntning af det store grundlæggende sakramente dåben. Det er et spørgsmål om helliggørelse også af kvindens og mandens legeme. Det er et spørgsmål om kærlighedens valg og forudbestemmelse, som til syvende og sidst kun er mulig ved tro, det vil sige på Guds betingelser og i kraft af Guds egen Helligånd.

Hans L. Martensen

Valfart til Vor Frue af Øm

søndag d. 1. juni 1986. Tema for årets valfart:

»Den hellige katolske kirke«

Valfarten begynder kl. 11 med valfartsvandring og Maria-andagt.

Efter andagten lejlighed til at modtage bodens sakramente. Frokost kl. 12.30. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes på stedet.

Kl. 14 højmesse med biskop Martensen som hovedcelebrant. Støt valfarten. Køb et Øm-valfartsmærke. Takl På gensyn i Øm den 1. juni.

Øm-valfartskomiteen

Orientering fra sognene

Juni, juli og august 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 13, der udkommer 27/8 1986 er mandag den 11/8 1986 for september. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbrogade 28,3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courteau O.M.I.
træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Den 3. juli rejser L. Kertz O.M.I. på studie et halvt år, og Frank Jobst O.M.I. begynder sin tjeneste i Ålborg.
Menighedsrådsformand: Per Dolmer.
Tlf. 08-25 44 90.

Søndagsmesser:

Skt. Mariæ Kirke kl. 10, højmesse.
Skt. Josef Hospitalkirken kl. 8, messe.
Søndag d. 1.: Valfart til Øm. Der afgår bus fra kirken kl. 7,30. Turen koster kr. 50 for voksne og kr. 25 for børn. Hver familie betaler dog kun for ét barn.
Kl. 10,00 gudstjeneste v. P. Dolmer.

Fredag d. 6.: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19,00.

Søndag d. 8.: Kl. 10,00 Højmesse.

Fredag d. 13.: Kl. 14,30 Eucharistisk forenings generalforsamling.

Søndag d. 15.: Kl. 10,00 Gregoriansk højmesse.

Søndag d. 22.: Kl. 10,00 Højmesse.

Søndag d. 28.: Kl. 10,00 Højmesse.

Juli og august

Hver søndag kl. 10,00 og hver fredag kl. 17,00 Messe. (Messen kan gælde for søndagsmesse for dem, der skal i sommerhus i weekenden).

Søndag d. 13. juli fejrer vi Skt. Kamilus fest, hvor vi mindes alle præster og brødre, der har tjent her i Ålborg. I juli og august bortfalder den månedlige tilbedelse.

11. august begynder skolen.

Onsdag d. 20. august basarmøde kl. 19,00.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 80 eller 12 69 56.

Juni

Søndag d. 1.: Valfart til Øm. Der afgår bus fra kirken kl. 6,30. Turen koster kr. 50 for voksne og kr. 25 for børn. Hver familie betaler dog kun for ét barn.

Lørdag d. 7.: kl. 16,30 Messe

Søndag d. 15.: Kl. 10,00 Messe

Lørdag d. 21.: Kl. 16,30 Gudstjeneste v. Per Dolmer.

Lørdag d. 28.: Kl. 16,30 Messe (NB. Ændring fra søndag til lørdag!)

Juli og august

Messe på tysk hver søndag kl. 11,00.

Lækken

Centralskolens aula, Harald Fischersvej.

Juli og august

Hver søndag kl. 9,00 Messe på tysk.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Juni

Søndag d. 1.: Valfart til Øm. Der afgår bus fra kirken kl. 7,00.

Søndag d. 8. kl. 15 Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 15. kl. 15 Dansk messe.

Søndag d. 22. kl. 15 Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 29. kl. 15 Dansk Messe.

Juli og august

Søndag d. 6. og 20. juli og 3., 17. og 31. august kl. 15,00 Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 13. og 27. juli samt 10. og 24. august kl. 15,00 Dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Tlf. (07) 92 43 04 eller (08) 12 69 56.

Juni

Søndag d. 8.: kl. 18 Messe på engelsk.

Søndag d. 22.: kl. 18 Messe.

Juli og august

Hver søndag kl. 18 Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17, søndag kl. 10
(dog ikke 1. juni p.g.a. Øm-valfart)

Hverdagsmesser:

Mandag, tirsdag, torsdag kl. 8, onsdag kl. 19.

Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.

Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.

Skriftemål:

Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken. Er præsten hjemme, kommer han.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Messetider: Hver lørdag kl. 16,30 og hver søndag kl. 10. (Undtagelsen er den 1. juni - Øm valfart, og messen er kl. 9).

Juni:

Søndag d. 1.: Messen kl. 9. Bagefter kører vi til Øm. Messen på Øm er omkring kl. 14.

De andre lørdags- og søndagsmesser er som de sædvanlige.

Præster i præstegården: Den 31. maj og 1. juni - Pater Franz, OSB, de andre uger i juni er det Pastor Per Waagø, OMI.

Kirkekaffe den 1. søndag i måneden, dvs. 8. juni (1. juni er valfarten), 6. juli og 3. august.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Messetider:

1. juni: Hver søndag kl. 11.15.

1. juli og august: Hver lørdag kl. 16.30 og

hver søndag kl. 11.15.

Den 1. juni: Øm valfart. Valfarten begynder kl. 11 og højmissen med biskoppen er omkring kl. 14.

Kirkekaffe den 4. søndag i måneden dvs. d. 22. juni, 27. juli og 24. august.

Messen i disse tre måneder er læst på tysk, men der er mulighed for at evangeliet kan læses på dansk og på tamilsk. Psalmerne er fællespsalmer på tysk og på dansk.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C. Tlf. 06-13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ, 18 57 66,

Herbert Krawczyk SJ, 18 56 33,

Gottfried Grünwald SJ, 18 52 11.

Sogneseekretær: Knud C. Jepsen, 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesser: (undt. ferietiden) tirsdag og fredag kl. 8.

Messer på polsk: Søndage 15/6, 3/8 og 17/8 kl. 12.

Skriftemål: helst 1. fredag kl. 18-19.

Eller efter aftale med præsterne.

Juni

Søndag, d. 1.: Kristi Legems og Blods-fest.

Eukaristisk procession kl. 10. Øm-valfart. Rutebil afgår fra kirken kl. 9.30.

Fredag, d. 6.: Jesu Hjerter fest. Sakramental tilbedelse og skriftemål kl. 18.

Højmesse kl. 19.

Tirsdag, d. 10.: kl. 19.30: Katolsk studie-gruppe.

Juli

Fredag, d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Eukaristisk tilbedelse og skriftemål kl. 18.

Torsdag, d. 31.: Skt. Ignatius af Loyolas fest (Jesuitordenens stifter). Festmesse kl. 11.

August

Fredag, d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Eukaristisk tilbedelse og skriftemål kl. 18.

Lørdag, d. 2.: kl. 11-13: Fernisering i Galleri ved kirken: Maleri af Vibeke Lawætz.

Onsdag, d. 6.: Herrens Forklarelses fest.

Pindstrup: Skt. Mikael's Kapel

Kastrupvej 1.

Præst: P. Adolf Meister SJ, Århus.

Søndage: 15/6, 6/7, 20/7, 3/8, 17/8 kl. 10.30.

Odder: Skt. Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25.

Præst: P. Gottfried Grünwald SJ, Århus.

Søndage: 8/6, 22/6, 13/7, 27/7, 10/8, 24/8 kl. 14.

Ebeltoft

Folkekirken.

Præster: Århus.

Messe på tysk og dansk: Hver lørdag kl. 19.30 (fra 28/6 til 30/8).

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej 4, 8500 Grenå.

Præst: Herbert Krawczyk SJ.

Tlf. 06-18 56 33.

Postkonto: 5 63 26 68.

Juni

Søndag, d. 8/6 - menighedens fest på Sostrup, begynder med messen, kl. 10.30 i kirken på Sostrup. Ingen messe i Grenå.

Torsdag, d. 12/6 - menighedsmøde i Grenå kl. 19. Kl. 18.45 - rosenkransbønnen.

Søndag, d. 22/6 Ordets gudstjeneste kl. 10.30.

Juli/august

Hver søndag er der dansk/tysk messe eller Ordets gudstjeneste i Grenå, kl. 10.30.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. (06) 38 41 11

Søndagsmesser kl. 8.30

Hverdagsmesser kl. 9.

Juli/august

Hver lørdag (første gang d. 5/7) tysk messe kl. 17. Sidste gang lørdag d. 30/8.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Betjeningen af Herning fremover er blevet drøftet af samtlige præmonstratensere i pastoralenhed 4. Vi vil forsøge en skiftende betjening af de fire sogne og Fredericia i en ordning, hvori også de læge gudstjenesteledere indgår, således at menigheder med en fast præst får en gudstjenesteleder fra et andet sogn.

Pastor Wuyts forbliver foreløbig i Vejle og takker for de mange tilkendegivelser og medfølelse under hans sygehusophold i Århus.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. (06) 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.

Hverdagsmesser: Hver onsdag kl. 19 i kirken. Hver torsdag kl. 19 hos Jesu små søstre i ØM. Hver fredag kl. 8.45 i kirken.

Juni

Søndag d. 1.: Læses kun messe kl. 8 i kirken. Kl. 11 mødes vi alle til Øm-valfart.

Tirsdag d. 3.: Kl. 19 messe, derefter menighedsrådsmøde.

Søndag d. 8.: Ingen messe kl. 8.

Fredag d. 13.: Kl. 14-18 og lørdag d. 14. kl. 10-14 Loppemarked med cafeteria. Over-skuddet går til kirkens restaurering. Vi afhenter gerne, hvad De ønsker at skænke til det gode formål.

Søndag d. 22.: Ingen messe kl. 8.

Juli

Søndag d. 20.: Ingen messe kl. 8.

August

Lørdag d. 16.: Ministrant weekend. Hver søndag i turistsæsonen er der kirkekaffe efter højmissen.

Alle menighedens medlemmer ønskes en god ferie.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene, onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles

elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Juni

Søndag d. 1. Valfart til Øm. Kun Fromesse kl. 7.30.

Torsdag d. 12.: Bibelaften kl. 19.30.

1. juli fejres højmesse kl. 10 med skiftende præster.

August

Torsdag d. 14.: Bibelaften kl. 19.30.

Torsdag d. 21.: Menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 30.: Lyngtur. Vi starter kl. 13 og er tilbage kl. ca. 18. Tilmelding i kirken.

Skt. Nørberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester.

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Juni

Søndag d. 1.: Øm-valfart. Fælles buskørsel Vejle-Fredericia. Afgang kl. 9 fra Maria hospitalets parkeringsplads. Tilmeldingslisten er slået op i våbenhuset.

NB: Messen i kirken: Kun kl. 8.

Fredag d. 6.: Den Hl. Kommunion bringes til de syge.

Tirsdag d. 10.: Udflugt for menighedens ældre til Egeskov Slot på Fyn. Kaffe og middag. Afgang fra Sct. Maria hospital kl. 13.00 præcis. Hjemkomst ca. kl. 21.

Torsdag d. 12. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Juli

Søndag d. 13. kl. 11: Danske katolikker indbydes til sammen med biskop Martensen at fejre Sct. Knuds-messen i parken hos Hedwigsøstrene i Dalum. Kl. 16: Ordets gudstjeneste i Sct. Albani Kirke i Odense.

August

Lørdag d. 16. Som menighedens tak for trofast tjeneste indbydes alle ministrarer til en gratis udflugt til Løveparken i Givskud. Heldagstur: Madpakke medbringes. Afgang fra præstegården kl. 10. Nærmere besked følger. Reserver dato- en.

Mandag d. 25.: Kl. 19.30: Liturgimøde i præstegården.

Ferie.

P. Minnaert. 20.6.-17.7.

P. Kerkhofs: 14.7.-23.7. og 28.7.-15.8.

5 Sydjylland

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, værelse 80.

Tlf. (05) 12 63 90 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Søndagsmesser. Lørdag kl. 16.30.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Se opslaget fra uge til uge eller henvendelse på kirkekontoret på ovennævnte telefoner.

Juni

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest. Messe kl. 19.30 (bemærk tidspunktet).

Mandag d. 9.-fredag d. 13.: Ingen messe,

men morgengudstjeneste med kommunion.

Mandag d. 16.: Ingen messe, men morgengudstjeneste med kommunion.

Søndag d. 29.: Peters og Pauls fest. Sognepræsten fejrer 25-årsdagen for sin præstevielse. Højmesse kl. 10.

Juli

30. juni-5. juli: Danske kirkedage i Esbjerg.

Mandag d. 30. juni-fredag 4. juli: Messe kl. 8.

Tirsdag d. 1.-torsdag d. 3.: Vågeaften i kirken kl. 21-23.

Søndag d. 13.: Sct. Knuds-jubilæet fejres i Dalum (Odense) med bispemesse kl. 11. Der kan arrangeres fælles togrejse for interesserede deltagere fra Esbjerg. Henvendelse til kirkens kontor. Kl. 10: Højmesse i Sct. Nikolaj kirke.

August

Søndag d. 24. kl. 10: Radiotransmitteret højmesse.

Ferie:

Sognepræst Lars Messerschmidt er bortrejst 9.-16. juni, 12. juli-1. august.

Diakon Torben Toustrup er bortrejst 17.-24. juni, 2.-16. august.

Nordiske Kirkedage for katolikker i Lübeck 22.-24. august i anledning af Niels Steensen. Fælles rejse for unge (fra ca. 15 år). Opholdet koster 15 DM + rejseomkostninger. Tilmelding inden 11. juni til diakon Torben Toustrup, Sct. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 05-126390 eller 05-121027.

Fanø, Nordby kirke (folkekirken)

Hver søndag kl. 17 fra 29. juni til 31. august messe på tysk.

Oksbøl, Ål kirke (folkekirken)

Hver lørdag kl. 17 fra 28. juni til 30. august messe på tysk.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Sognepræst: Henri Kerkhofs o. præg.

Fjellevej 2, 7100 Vejle.

Telefon (05) 82 08 93.

Diakon: Christian Gabrielsen, Sjællandsgade 50a, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Lauen, Elboparken 5, 7000 Fredericia

Telefon: (05) 95 42 20.

Faste gudstjenestetider:

Onsdag kl. 19.00.

Lørdag kl. 17.00.

Søndag kl. 10.00.

Begivenheder i sommerens løb:

1. juni Øm-valfart

13. juli Sct. Knuds jubilæet i Odense.

22.-24. august Udflugt til Nordstrand og Lübeck.

Nærmere oplysninger vil blive givet i kirken og i sognebladet.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messenider: Søndag kl. 10.00 og fredag kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål: indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legems og Blods fest: Valfart til Øm. Søndagsmessen bortfalder.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest: ingen messe.

Tirsdag d. 24.: Johannes Døberens Fødsel: messe kl. 17.

Søndag d. 29.: Petrus og Paulus: latinsk højmesse kl. 10.

Juli

Torsdag d. 10.: Knud Konge: højmesse kl. 17.

Ale søndagsmesser dansk/tysk.

August

Onsdag d. 6.: Herrens Forklarelse: højmesse kl. 17.

Søndag d. 17.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen: latinsk højmesse kl. 10.

Alle søndagsmesser i øvrigt dansk/tysk.

Kirkekaffe:

Fra og med *søndag d. 29. juni* efter hver søndagsmesse i Rosenkranshuset.

Stift her bekendtskab med de mange turister!

Kvindekredsen:

Lørdag d. 16. august kl. 14 invitation til Karla Petersen, Solbakken 4, Smedeby v. Kruså.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legemsfest kl. 10.

Samme dag valfart til Vor Frue af Øm. Bus afgår fra kirken ca. kl. 8 og stopper ved Hørgård.

Pris som i fjor: 60 kr. for voksne, 25 kr. for børn. Husk at tilmelde, så du ikke bliver glemt.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest, tilbedelse kl. 15-16. Messe m. sakr. velsignelse 19.30.

Søndag d. 8.: Fælles højmesse kl. 10.

Katolsk Kvindegruppe holder sommerferie, men lørdag d. 16. aug. fejrer vi fødselsdag hos Carla Pedersen, Solbakken 4, Smedeby. Vi mødes kl. 14.

Det nye menighedsråd har konstitueret sig med A. Liss, Vognmarken 6, tlf. 04-62 13 05 som formand.

Vi kan nå at meddele, at Tran Duc Thanh (Dominique) modtager diakonvielsen lørdag d. 31. maj i St. Nørberts kirke i Vejle, kl. 15. Til lykke!

Lørdag d. 31.5.: aftenmesse kl. 19.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Hver lørdag i juli og august tysk messe kl. 19.

Lørdag d. 31.5.: aftenmesse kl. 19.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Hver lørdag i juli og august tysk messe kl. 19.

Lørdag d. 31.5.: aftenmesse kl. 19.

Juni

Søndag d. 1.: Valfart til Øm.

Ingen messe i kirken.

Bus afgår fra kirken kl. 7.30. Husk tilmelding, så vi ikke glemmer dig.

Pris voksne 60 kr., børn 25 kr.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest kl. 10.

Katolsk Kvindegruppe holder sommerferie, men lørdag d. 16. aug. fejrer vi

fødselsdag hos Carla Pedersen i Smedeby, Solbakken 4. Vi mødes kl. 14.

Det nye menighedsråd har konstitueret sig med Cathrine Beck Jørgensen, Broager, som formand.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt,

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27, bedst mellem 10-11 undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribellandsvej 41, 6270 Tønder. Tlf. (04) 72 18 90.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: Søndag kl. 17.

Ferie:

Sognepræst Lars Messerschmidt er bortrejst 9.-16. juni og 12. juli-1. august.

Diakon Torben Toustrup er bortrejst 17.-24. juni og 2.-16. august.

Nordiske Kirkedage for katolikker

i Lübeck 22.-24. august i anledning af Niels Steensen. Fælles rejse for unge (fra ca. 15 år). Opholdet koster 15 DM + rejseomkostninger. Tilmelding inden 11. juni til diakon Torben Toustrup, Sct. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 05-126390 eller 05-121027.

Nordiske Kirkedage for katolikker

i Lübeck 22.-24. august i anledning af Niels Steensen. Fælles rejse for unge (fra ca. 15 år). Opholdet koster 15 DM + rejseomkostninger. Tilmelding inden 11. juni til diakon Torben Toustrup, Sct. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 05-126390 eller 05-121027.

Rømø, Kirkeby (folkekirken)

Hver søndag fra 22. juni til 31. august messe kl. 17 på tysk.

(Bemærk: Oplysningerne i turistfolderen er forkerte!)

7 Fyn

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 64.

Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

Juni

Søndag d. 1.: Valfarten til Øm. Ingen messe i Assens.

Søndag d. 15.: messe kl. 17,00.

Juli

Søndag d. 6.: messe kl. 10,30.

Søndag d. 13.: Højmesse i parken hos søstrene i Dalum-Odense i anledning af den hellige Knuds 900 års martyrdød kl. 11,00.

3. søndag i juli måned ingen messe i Assens.

August

Den 1. søndag i måneden kl. 10,30.

Den 3. søndag i måneden kl. 17,00.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.

Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Messenider:

Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdagen kl. 17.

Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken.

Søndag: Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 1. juni: Valfarten til Øm.

Søndag d. 13. juli: Valfarten til Odense i anledning af Den hellige Knuds 900 års martyrdød. Kl. 11.00 højmesse i parken hos søstrene i Dalum.

Familiemesse og kirkekaffe bortfalder i

juni og juli måned. Næste gang bliver 2. søndag i august.
Første religionsundervisning efter sommerferien 3. lørdag i august kl. 10-12.

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf. (09) 12 16 64.
 Kontortid: Ma. -fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.
 Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst). Stefan Huber, Karl Marischka.
 Træffetid: Ti. -fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.
 Søndagsmesser: Kl. 8 og 10 i maj-sept.: Kl. 19. Okt.-april: Kl. 16.30.
 1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.
 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.
 Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Juni

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.
Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.
 DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.
 Maria-Legionen: Onsd. kl. 19.30. Adg. 7.
 Den franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, messe kl. 9.
 Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11 på skolen.
 Søndag d. 1.: Øm-Valfarten/Messe i kirken kl. 8 og kl. 19. NB: Ingen 10 og 12. Fælles bus til Øm, afgang fra kirken kl. 8. Bindende tilmelding snarest.
 Fredag d. 6.: Tilbedelse kl. 19 og aftenmesse kl. 19.30.
 Lørdag d. 7.: Kl. 14 messe og sammenkomst for menighedens ældre på Bjerregårdsvej 9.
 NB: Ingen messe dér kl. 17!
 Søndag d. 8.: Kristi Legemsfest/Messe 8, højmesse kl. 10 holdes i Dalum Klosters park. NB: Ingen polsk og vietnamesisk messe. Aftenmesse kl. 19.
 Søndag d. 15.: Messer 8 og 10, derefter kirkekaffe, aftenmesse kl. 19.
 Søndag d. 22.: P. Marischkas 50-års præstjubilæum fejres under højmassen, og bagefter er der reception på Skolen. Polsk messe kl. 12 og aftenmesse kl. 19.
 Søndag d. 29.: Festen for Peter og Paul/Messer kl. 8, 10, 12 polsk og 19.

Juli

Søndag d. 13.: Festen for Skt. Knud. Se sognebladet.

August

Se sognebladet.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst pater Josef Völk CSsR.
 Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.
 Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.
 Lørdag d. 31. maj: Sr. Elly (f. Møller) fejrer sin 65 års profesdag. Festgudstjeneste kl. 15. Derefter reception i menighedssalen.

Juni

Søndag d. 1.: Valfart til Øm. Messe kl. 8, men højmassen kl. 10 bortfalder. Bussen afgår præcis kl. 9 fra Skt. Knuds Kirkes parkeringsplads.
 Torsdag d. 5.: Aftenmesse kl. 19.
 Lørdag d. 7.: Kontaktgruppen tager på udflugt. Bussen kører fra Skt. Knuds Kirkes parkeringsplads præcis kl. 10.
 Søndag d. 8.: Kl. 10 latinsk højmesse med barnedåb.

Fredag d. 13.: Gemytlig afslutning for vore unge, som deltog i religionsundervisningen i det forløbne skoleår. Kl. 16 ved Skt. Knuds Kirke.

Torsdag d. 19.: Lejlighed til skriftemål fra kl. 17.50-18.30.

Fra mandag d. 23. juni til torsdag d. 3. juli: Sognepræsten er på kursus i Osnabrück. Pastor Nølke vikarierer.

Juli

Fra fredag d. 4. til fredag d. 18.: De unge fra vor partnermenighed Skt. Heinrich i Kiel er på lejrophold på Bogø.

Torsdag d. 10.: Festgudstjeneste kl. 19.30: Vi fejrer i vor egen kirke 900-året for Knuds Martyrdød.

Søndag d. 13.: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10 bortfalder. Vi kører til Dalum Kloster, Dalumvej 105 i Odense, hvor der afholdes en særlig festgudstjeneste i Skt. Hedvigsøstrenes park kl. 11. Bussen afgår fra vor parkeringsplads præcis kl. 9.30. Madpakke medbringes. Drikkevarer kan købes. (Ved dårligt vejr spiser vi i Skt. Albani Skole).
 Efter frokosten tager vi til Den hellige Knuds grav i Odense Domkirke (krypten). Kl. 16 højtidelig vespergudstjeneste i Skt. Albani Kirke ved biskop Martensen.

Torsdag d. 17.: Lejlighed til skriftemål fra kl. 17.50 til 18.30.

August

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Festen for vor ordensstifter Alfons Maria af Liguori.

Søndag d. 3.: Latinsk højmesse med barnedåb kl. 10.

Fredag d. 15. til søndag d. 17.: Pastoralenhed Fyns Børnelejr på Mørkholt. Lejrpræst Josef Völk.

Fredag d. 22. til søndag d. 24.: Nordisk stævne i Lübeck. Vi ankommer fredag d. 22. om aftenen til Kiel. Vore unge (over 16 år) køres videre til Lübeck til det store møde for unge katolikker fredag aften i Lübeck. Alle andre indkvarteres privat hos medlemmer i Skt. Heinrichs menighed. Det er derfor nødvendigt, at vi snarest får tilmeldinger. Vi må vide, hvor mange ægtepar, hvor mange enlige damer, herrer, hvor mange piger og drenge, der skal med. Vi kører lørdag d. 23. fra Kiel til Lübeck, tager samme dag tilbage til Kiel, overnatter her, fejrer gudstjeneste sammen med menigheden i Kiel søndag morgen. Vi tager tilbage til Svendborg med sidste færge fra Kiel.

1.-5. september er sognepræsten retræteleder for damernes retræte på Dalum Kloster.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14. Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.

Husk alle gudstjenester i juni, juli, august og september holdes kl. 19.

Søndagene: 1. juni, 6. og 20. juli, 3. og 17. august, 7. september.

Dåb d. 29.3. Olivia Franciska Borgels. D. 4. maj Maria Hoang Le hanh Nhi. Børnene ønskes en kristen opdragelse og forældrene ønskes til lykke!

8 Lolland og Falster

Fælles for de tre menigheder: **Børne- og ungdomslejrene på Urneborg.**

Sidste udkald! Børnelejren (6-12 årige) fra mandag 21.-fredag 25. juli.

Ungdomsweekend (16 år og ældre) fra fredag aften 25.7. til søndag 27.7.

Ungdomslejren (12-16 årige) fra mandag 28. juli til lørdag den 2. august.

Alt foregår på Lollands nordkyst: Urneborg. Tilmelding til præstegårdene.

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. (03) 92 06 81.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM. conv.

Guds tjenester:

Søndage: Kl. 10.00 højmesse.

Hverdage (undt. onsdage): Kl. 19.00.

NB: Ingen lørdagsmesse den 7. juni og den 23. august.

Polsk messe:

Den månedlige polske messe holdes den sidste søndag i juni (29.6.), juli (27.7.) og august (31.8.) Messen begynder hver gang kl. 11.30.

Valgresultater:

Valgdeltagelsen i Nakskov menighed var 20,46% (mod 8,33% i 1978 og 8,53% i 1982). Det er muligt at forbedre valgprocenten i 1990. Her ønskes menigheden tillykke med den store forbedring siden 1982. Menighedsrådet har konstitueret sig onsdag den 14. maj. Formand Maj Grunnet, næstformand Benny Dørum og sekr. Ingrid Buntzen.
 De to Nakskov-kandidater til pastoralrådet, skoleleder Jørgen Buntzen (121 st. i Nakskov, 129 ialt) og sognepræsten, pater Irenæus (111 st. i Nakskov, 184 ialt) takker for den store tillid, som vælgerne viste dem.

Afslusning:

Der er ingen kom-sammen-eftermiddag i juni, juli og august.

900 års jubilæet Knud Den Hellige

Danske katolikker indbydes til sammen med biskop Martensen at fejre Skt. Knudsmessen i parken hos Hedvigsøstrene i Dalum søndag den 13. juli 1986 kl. 11.00 til minde om Knud Den Hellige, der sammen med alle sine mænd blev dræbt i kirken i Odense den 10. juli 1086. I den katolske Skt. Albani Kirke i Odense holdes samme dag (søndag den 13. juli) en ordets gudstjeneste. Interesserede bedes kontakte hinanden og som muligt rejse sammen til Odense.

Stævne for Nordens katolikker i Lübeck

Fra fredag den 22. august-søndag den 24. august holdes i Lübeck et stævne for katolikkerne i Norden. Fra programmet kan nævnes: Lørdag (23.8.) bispemesse i domkirken i Lübeck, hvori alle skandinaviske biskopper deltager, kl. 15.00 afslutning på Lübeck's torv, kl. 18.00 Niels-Stensen-nat, søndag (24.8.) ungdomsmesse i provstikirken. Der arrangeres en fælles tur for unge fra Lolland-Falster til Lübeck. Voksne, der ønsker at være med, bedes melde sig hos præsten. Er interessen stor nok, arrangeres en udflugt med bus (evt. sammen med Maribo og Nyk. F.)

Alle ønskes en rigtig god ferie.

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.

P. Herman Legut, O.F.M. conv.

Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messeider:

Hverdage: Lørdag kl. 16.30.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legemsfest. Messe kl. 9.30.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fest. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 8.: Højmesse ved P. Berning fra Nykøbing F.

Fredag d. 13.: Antonius af Padova, kirkelærer († 1231). Messe kl. 16.30.

Søndag d. 23.: Højmesse, derpå messe på polsk kl. 11.

Tirsdag d. 24.: Johannes Døberens Fødsel. Messe kl. 16.30.

Søndag den 29.: Festen for apostlene Peter og Paul. Højmesse ved P. Irenæus fra Nakskov kl. 9.30.

Juli

Torsdag d. 10.: Festen for Knud Konge, Kongeriget Danmarks værnehelgen († 1086). Messe kl. 16.30.

Søndag d. 27.: Vi fejrer festen for Skt. Birgitta. 1897 indviede biskop Johannes von Euch vor kirke, der fik navnene: Birgitta og Stanislaus.

August

Søndag d. 17.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Messe kl. 9.30.

Juni og august er der ingen messe på polsk.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. (03) 85 07 39.

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00.

Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Juni

Fredag d. 6.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30 Gudstjeneste + tilbedelse.

Søndag d. 8.: Kl. 11.15 Polsk messe.

Søndag d. 15.: Efter højmassen møde for den Franciskanske Lægorden.

Søndag d. 22.: Ministrantsøndag.

Juli

Den 1.-7.: P. Berning til Lourdes med den Nordiske Valfart.

Den 21.-25.: Børnelejr på Urneborg for de 6-11 årige.

Den 25.-27.: Ungdomsweekend på Urneborg for unge over 16 år.

Den 28. juli-2. august: Ungdomslejr på Urneborg for de 12-16 årige.

August

Lørdag d. 16.: Menighedens sommermarked. Yderligere oplysninger følger i kirken.

Den 22.-24.: Nordisk Katholiken Tag i Lübeck (Vesttyskland). Yderligere oplysninger kommer i kirken.

Lørdag d. 30.: Kl. 10.00-12.00 Start på sidste forberedelser til konfirmationssøndagen den 14. september.

Hver lørdag fra den 21. juni - den 30. august: Kl. 19.00 tysksproget gudstjeneste.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10 undt. mandag.

Faste messetider:

Søndag højmesse kl. 10 (også når præsten er bortrejst).

Sognepræsten er bortrejst fra 9. juni til 5. juli (studieophold i Tyskland og ferie).

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Faste gudstjenester: Søndage: Kl. 8.00:

Messe på Maria-Elisabeth Hjem. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Juni

Søndag d. 1. Skovtur til Vejlø. Denne søndag er kirkekaffedag! Men efter messen vil vi, hvis det er rigtig godt vejr, tage madkurven og kaffen og drage til Vejlø. Vi satser på en oplevelsesrig dag i tæt samhørighed med natur for både børn og voksne. Hvis det er regn – så drikker vi kirkekaffe som vi plejer.
Fredag d. 6. Jesu Hjerter fest. Der er tilbedelse fra kl. 18.00-19.00 på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Messe.
Søndag d. 15. Ingen polsk messe.

Juli

Fredag d. 4. kl. 19.00: Jesu Hjerter messe på Maria-Elisabeths Hjem.
Søndag d. 6. Menighedskaffe efter messen.
Søndag d. 20. kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg. Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.
Hversøndag kl. 10: Messe.

Juni

Søndag d. 1. Børnenes 1. Hl. Kommunion ved højmessen kl. 10.00.
Søndag d. 8. Menighedskaffe efter messen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark. Tlf. (02) 26 14 04.
Sankt Josef Søstre. Tlf. (03) 61 73 71.
Søndagsmesser kl. 10.
Søndag d. 1. Kristi Legemsfest fejres i messen kl. 10.
Søndag d. 8. Messe med sognepræsten kl. 10 og herefter grill-party på grønsværen. Nærmere i sognebrevet.

Juli

Søndagsmesser kl. 10.

August

Søndagsmesser kl. 10
Søndag d. 17 Messe med sognepræsten.
Søndag d. 31. Kirkedag på Ledreborg. Ingen messe i Ringsted.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Br. Poul-Erik Jensen. Tlf. (03) 52 06 45.
Faste messetider:
Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.
Hverdage normalt således:
Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.
Kommunitetets bønner normalt således:
Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.
Månedernes 1. mandag, dvs. 2. juni, 7. juli og 4. august er der fra kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legems og Blods fest. Kl. 10.00 festmesse, efterfulgt af procession med alterets hellige sakramente i det

fri, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse i kirken.

Mød op og vær med ved denne store fest.
Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest. Kl. 19.15 messe.

Søndag d. 8.: Efter højmassen velsignelse af barnet Tim Christian (Andersen/Nielsen, Tølløse). Ingen kirkekaffe, først næste søndag.

Søndag d. 15.: kl. 10 højmesse, sunget på latin. Vore tre menigheder får i dagene omkring den 15. juni besøg af en lille gruppe fra vor nye venskabsmenighed i Nordhorn i Tyskland. Efter messen er der kirkekaffe i menighedshuset sammen med gæsterne fra Tyskland.

Søndag d. 29. fejres festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Søndag d. 13. juli fejres festen for kongeriget Danmarks værnehelgen, kong Knud den Hellige, i anledning af 900-året for hans martyrdød.

Søndag d. 17. august fejres festen for jomfru Marias optagelse i Himlen. På disse tre søndage fejres højmassen med særlig højtidelighed.

Søndagshøjmassen synges på latin følgende søndage: den 15. og 29. juni, 27. juli og 31. august.

I slutningen af juli vil medlemmer fra Slagelse-teatergruppen »Krabasken« opføre rock-musical'en »Godspell« i Vor Frue Kirke.

Vi glæder os meget og meddeler nøjagtigt tidspunkt senere.

I weekenden 22.-24. august deltager en delegation af unge fra vore tre menigheder i nordisk »Katholikentag« i Lübeck. Vi er blevet inviteret og deltager som gæster under meget fine vilkår. Interesse-rede, som endnu ikke har tilmeldt sig, kan gøre det hos sognesøstre i Ringsted, tlf. 61 44 25, eller hos KUK-formanden Ditte Hansen, tlf. 53 51 11 - senest 8. juni.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. (03) 52 06 45.
Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.
Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Søndag 1. juni: Kristi Legems og Blods fest. Der er i dag ingen messe i Kalundborg. Menigheden deltager i den store festgudstjeneste med sakramentsprocession i sognekirken i Slagelse. Gudstjenesten begynder kl. 10.

Aftal kørelighed med hinanden.
Søndag 15. juni fejres messen på latin, idet vi har besøg af en lille gruppe fra vores venskabsmenighed i Nordhorn i Tyskland. Efter messen er der kirkekaffe sammen med gæsterne fra Tyskland.

Søndag 29. juni fejres festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Søndag 13. juli fejres festen for kongeriget Danmarks værnehelgen, kong Knud den hellige i anledning af 900-året for hans martyrdød.

Søndag 17. august fejres jomfru Marias optagelse i Himlen.

Disse tre søndage fejres messen med særlig højtidelighed.
Søndagsmessen fejres på latin på følgende søndage: den 15. og 29. juni, 27. juli og 31. august.

I weekenden 22.-24. august deltager en delegation af unge fra vore tre menigheder i nordisk »Katholikentag« i Lübeck. Vi er blevet inviteret og deltager som

gæster. Se videre om arrangementet under Slagelse.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. (03) 52 06 45.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. (03) 44 15 62.
Sognesøster: Sr. Helene, Odinsvej 25, 4100 Ringsted. Tlf. (03) 61 41 25.
Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.
Ingen messe på selve søndagen.

Lørdag d. 31. maj: Kristi Legems og Blods fest. Efter messen kl. 15.30, som vi vil fejre med særlig højtidelighed, holder vi procession med det hellige sakramente i det tidligere Elisabeths Hospitals have, og efter festgudstjenesten fortsætter vi, i lighed med sidste år, med en grill-aften for hele menigheden.

Processionen, såvel som grill-aftenen, er selvfølgelig betinget af vejret, men vi håber på en dejlig fest. Mød talstærkt op!

Lørdag d. 7. juni fejres Jesu Hjerter fest.

Lørdag d. 14. juni får vi besøg af en lille gruppe fra vor venskabsmenighed Sankt Elisabeth i Nordhorn i Tyskland. Efter messen kl. 15.30 er der sammenkomst med gæsterne fra Tyskland.

Lørdag d. 28. juni fejres festen for apostlene Sankt Peter og Sankt Paul.

Lørdag d. 12. juli fejres festen for kongeriget Danmarks værnehelgen, kong Knud den hellige, i anledning af 900-året for hans martyrdød.

Lørdag d. 16. august fejres festen for jomfru Marias optagelse i Himlen. På disse tre lørdage fejres messen med særlig højtidelighed.

I weekenden 22.-24. august deltager en delegation af unge fra vore tre menigheder i nordisk »Katholikentag« i Lübeck. Vi er blevet inviteret og deltager som gæster under meget fine vilkår. Interesse-rede, som endnu ikke har tilmeldt sig, kan gøre det hos sognesøstre i Ringsted, tlf. 61 41 25, eller hos Slagelse KUK-formanden Ditte Hansen, tlf. 53 51 11, i den første uge af juni.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legems- og Blods-fest.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerterfest messe kl. 19.30.

Juli

Søndag d. 29.: Skt. Peter og Pauls-fest
Tirsdag d. 10.: Knud, Konge, 900-års dag.
August

Søndag d. 17.: Marias optagelse i Himlen.
Søndag d. 31.: Kirkedagen på Ledreborg.

Emne: Kamp for fred. Messe kl. 10.15. Messen kl. 10 i Roskilde bortfalder!

Ledreborg slotskapel

Hver søndag: Messe kl. 8.30. Undtaget søndag den 31. august.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.
Sognepræst: Hendrik Herberighs, smm.
Andenpræst: Jørgen Erichsen.
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 27 90.
P. Georg Meertens, Køgevej 162, Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.
Søndag: Kl. 8 og 10.
Onsdag og fredag: Kl. 19.30.
Søndag d. 31. august: Kirkedagen på Ledreborg.
Kolpingfamilien: Onsdag 28/5 og 11/6: kl. 20. Søndag 15/6: Skovtur efter messen.
Assumptionssøstre: Bygaden 53, tlf. (02) 99 81 57: Om tirsdagen kl. 19.30.
Hedwigsøstre, Bellis, Køgevej 160, Tåstrup, tlf. (02) 99 03 74.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families kirke

Birkerød
Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muiser (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.
Søndagsmesser: Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken kl. 8.15.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.
Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.
Skriftemål:
Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Juni

Kristi Legems og Blods Fest:
Torsdag d. 29. maj fejres Kristi Legems fest sammen med de øvrige N-Sj. menigheder og andre interesserede på Nordvanggård i Birkerød med Højtidelig Messe og Procession på gårdspladsen kl. 19.00. Bagefter kirkekaffe.

Loppemarked.

Søndag d. 1. juni efter messen kl. 11 indtil kl. 16.00 til fordel for U-landshjælpen i Pakistan.
Mandag d. 9.: Menighedsrådsmøde i Hørsholm kl. 20.

Juli

I ferieperioden bortfalder messen om onsdagen i Hørsholm kirke, men i Gilleleje Kirke fejres messen om lørdagen kl. 18.00, og i Asserbo, Kapellet, Skovbovej 23 som regel om søndagen kl. 11.00.

August

Onsdag d. 20.: Ældreklubbens udflugt til Eremitage-slottet og til søstrene på Mikkelborg. Afgang fra Nordvanggård kl. 17.30. Hjemkomst kl. 21.00. Tilmelding er nødvendig.

Torsdag d. 28.: Kateket-møde på Nordvanggård kl. 16.00.

NB: **Loppemarked** søndag d. 1. juni.

Vi beder om Deres hjælp dertil. Vi søger ting og sager: Brugt tøj, isenkram, kunst, elartikler, bøger (også udenlandske), møbler – osv. Dog ikke hårde hvidevarer!

Følgende adresser modtager Deres ting: Birkerød, Nordvanggård, Bistrup-byvej 4, tlf. (02) 81 00 96 (søstre) eller præstegården 81 27 96.

Hørsholm: Skt. Hans Kirke, Marievej 6 (efter søndagsmessen). Tlf. Bengt Borup, leder, 02-86 22 88.

Hillerød: Katolsk Kirkecenter, Møllestræde 7 i våbenhuset, tlf. Martin Roehof

02-32 36 40. Helsingør: Susanne Hoyos 02-21 08 09.

Religionsundervisning starter igen torsdag den 4. september.

Tak til alle og særlig til lærerne for deres store indsats!

Firmelse/konfirmation finder sted for de unge, som er født inden d. 1. januar 1974, i det kommende år 1987.

Konfirmanderne – altså født inden 1974 – bedes tilmelde sig inden september, så man kan tilrettelægge undervisningen.

Selve festen fejres i marts måned 1987. Nærmere oplysninger meddeles i sognebladet for august/september.

Som De ved kommer biskoppen hvert andet år til vore sogne for at meddele firmelsens sakramente.

Vi ønsker jer alle en rigtig god sommer.

Gerhard Sanders og Jacob Muiser

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02- 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 02-26 78 65. Søndagsmesser kl. 9.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legemesfest fejres i messen kl. 9. Loppetorv i Birkerød fælles for de fire nordsjællandske menigheder, åbner kl. 11. Adr.: Bistrup Byvej 4.

Torsdag d. 5. Grundlovsdag: Messe kl. 8.30.

Søndag d. 8., 15. og 22.: P. Adams læser messen kl. 9.

Søndag d. 29.: Sognepræsten læser latinsk messe kl. 9.

NB: Sognepræsten holder ferie i tiden 9.-28. juni, hvorfor al henvendelse kan ske til søstrene: Tlf. 26 78 65.

Juli

Lørdag d. 5.: Søndagsmesse i Gilleleje kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 6.: Messe i Hillerød kl. 9. Messe i Asserbo kl. 11 (kapellet, Skovbovej 23).

Tirsdag d. 8.: Messe kl. 17.

Fredag d. 11.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 12.: Søndagsmesse i Gilleleje kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 13.: Messe i Hillerød kl. 9. Messe i Asserbo kl. 11. Dansk/Tysk.

Tirsdag d. 15.: Messe kl. 17.

Fredag d. 18.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 19.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 20.: Messe i Hillerød kl. 9. Messe i Asserbo kl. 11. Dansk/Tysk.

Tirsdag d. 22.: Messe kl. 17.

Fredag d. 25.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 26.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 27. Latinsk messe i Hillerød kl. 9. Messe i Asserbo kl. 11. Dansk/Tysk.

Tirsdag d. 29.: Messe kl. 17.

Onsdag d. 30.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 31.: Messe kl. 17.

August

Lørdag d. 2.: Søndagsmesse i Gilleleje Kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 3.: Messe i Hillerød kl. 9. Messe i Asserbo kl. 11. Dansk/Tysk.

Tirsdag d. 5.: Messe kl. 17.

Onsdag d. 6.: Messe kl. 17.

Torsdag d. 7.: Messe kl. 17.

Fredag d. 8.: Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 9. Sidste søndagsmesse i Gilleleje kirke kl. 18. Dansk/Tysk.

Søndag d. 10.: Messe i Hillerød kl. 9. Sidste messe i Asserbo kl. 11. Dansk/Tysk.

Mandag d. 11.: Strikkeklub nr. 1 kl. 14.30, hvor vi begynder forberedelserne til julemarkedet.

Søndag d. 17.: P. A. Ziggelaar S.J. læser messen kl. 9.

Fredag d. 22. - søndag d. 24. besøger menigheden vores venskabsmenighed i Lübeck, i anledning af Niels Steensen-kirkedagen.

Søndag d. 24.: Ingen messe.

Mandag d. 25.: Strikkeklub kl. 14.30.

Søndag d. 31.: Kirkedag på Ledreborg Slot: Messe i Hillerød kl. 9.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8B, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse.

Messe på kroatisk kl. 12.00. 1. søndag i måneden og kl. 17.00 3. søndag i måneden. Højmesse delvis på latin hver søndag i dette kvartal.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos søstrene på Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Stensens Hus, Nygade 8A, mandag til fredag incl.

Lejlighed til at modtage bodens sakramente, hver lørdag kl. 16 til 17 eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i kirkens våbenhus.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legemes- og Blodsfest. Efter messen er der fælles tilbedelse som afsluttes med sakramental velsignelse.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest.

Lørdag d. 7.: Ingen messe.

Tirsdag d. 24.: Johannes Døberens fødsel.

Lørdag d. 28.: Vigilien til festen for Apostlene Peter og Paul.

Søndag d. 29.: Peter og Paul, apostle.

Juli

Torsdag d. 3.: Thomas, apostel.

Onsdag d. 9.: Villehad, martyr (nordisk helgen).

Torsdag d. 10.: Knud Konge, martyr, Kongeriet Danmarks værnehelgen, hvis 9 århundredes jubilæum fejres i år.

Fredag d. 11.: Benedikt, abbed, Europas værnehelgen.

Tirsdag d. 29.: Olaf, martyr. (Nordisk helgen).

August

Onsdag d. 6.: Herrens forklarelse.

Lørdag d. 16.: Vigilien til festen for jomfru Marias optagelse i himlen.

Søndag d. 17.: Jomfru Marias optagelse i himlen.

Pensionistmøderne holdes i det kommende kvartal på følgende onsdage: Den 4. juni, den 2. juli og den 6. august.

I aftale med vor biskop finder meddelelse af firmelsen og trosbekræftelsen sted søndag d. 26. oktober. Det er ikke kun den dag de unge ventes i kirken!

Regelmæssig undervisning genoptages fra 1. september.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66.

Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe. Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene, Primulavej 1, kl. 19.00.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legemes og Blods fest. Rytmisk messe og derefter »kirkekaffe«.

Fredag d. 6.: Jesu hjerte fest. Tilbedelse inden messen kl. 19.

Torsdag d. 12.: Kirkevandring, der starter kl. 19 hos . Derefter går turen til Bellahøj kirke og til Utterslev kirke, hvor der sluttes med fælles kaffebord. I hver kirke er der ca. 20 min. gudstjeneste.

Alle er velkomne!

Fredag d. 13.: Antonius af Padova fejres med sognefest. Efter messen kl. 19 samles vi i menighedssalen til spisning på sammenskudsmanér, d.v.s. enhver medbringer lidt mad. Se opslag i våbenhuset!

Søndag d. 15.: Gregoriansk messe.

Juli

Den hellige messe fejres til de sædvanlige tider.

August
Den hellige messe fejres til de sædvanlige tider.

Søndag d. 31.: Ledreborg stævne. Se nærmere andet sted i bladet!

August

Desuden minder vi om sognets årlige sommermarked, der i år finder sted søndag d. 7. september. Denne dag er der ingen messe kl. 10.30 - men derimod kl. 9.

Vor Frue Kirke, Herlev
Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. (02) 94 76 94.

Sognepræst: Urben Figge O.M.I.

Messtider:

Lørdag: Kl. 17.

Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Hverdage: Mandag, tirsdag, onsdag kl. 9.30. Torsdag, fredag kl. 8.00.

Fællesbøn: Tirsdag kl. 19.30-20.30.

Maj

Torsdag d. 29.: Kristi Legemesfest. Vi tilslutter os festlighederne på Nordvangsgård, der starter kl. 19.

Vedr. kørelighed se opslag i våbenhuset.

Lørdag d. 31.: Jomfru Marias Besøgelse. Filmundervisning kl. 15. Emne: Jeg tror på Jesus Kristus. Messe kl. 17.

Juni

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter-Fest, messe kl. 8.

Lørdag, d. 14.: Firmelsesundervisning kl. 15.

Emne: Jeg tror på Helligånden og den hellige katolske kirke. Messe kl. 17.

Mandag d. 23.: Økumenisk Skt. Hans-Fest i Præstebro Kirke. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 29.: Peter og Paul, messe kl. 9.30.

Juni

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter-Fest, messe kl. 8.

Lørdag, d. 14.: Firmelsesundervisning kl. 15.

Emne: Jeg tror på Helligånden og den hellige katolske kirke. Messe kl. 17.

Mandag d. 23.: Økumenisk Skt. Hans-Fest i Præstebro Kirke. Se opslag i våbenhuset.

Søndag d. 29.: Peter og Paul, messe kl. 9.30.

August

Lørdag d. 16.: Firmelsesundervisning kl. 15.

Emne: Kirken og de syv sakramenter, messe kl. 17.

Søndag d. 17.: Jomfru Marias optagelse i himlen, messe kl. 9.30.

Lørdag d. 23.: Firmelsesundervisning kl. 15.

Emne: Jeg tror på de helliges samfund, kødets opstandelse og det evige liv.

Videofilm om firmelsen. Messe kl. 17.

Lørdag d. 30.: Firmelsesforberedelse, gennemgang af liturgien, lejlighed til skriftemål for firmanderne og deres familier, messe kl. 17.

Søndag d. 31.: Kirkedag på Ledreborg. Se annoncen i katolsk orientering.

Se opslaget vedr. kørelighed i våbenhuset.

Sognepræsten og menighedsrådet ønsker alle en rigtig god sommer!

14 Hovedstads-område NØ

Johanneskirken, Søborg

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Sognepræst: Peter Nissen.

Tlf. (01) 35 68 25.

Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.00.

Henvendelse kan også rettes til menighedsrådets formand hr. Ove Leerbeck.

Tlf. (02) 98 23 84.

Faste messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Juni

Sognepræsten bortrejst indtil den 13.

Onsdag d. 4.: Aftenmessen bortfalder.

Lørdag d. 7.: Messe kl. 17.00.

Ingen messe søndag d. 8.

Onsdag d. 11.: Aftenmesse bortfalder.

Lørdag d. 28.: messe kl. 17.00.

Ingen messe søndag d. 29.

Juli

Lørdag d. 12.: Messe kl. 17.00.

Ingen messe søndag d. 13.

Lørdag d. 19.: Messe kl. 17.00.

Ingen messe søndag d. 20.

August

Evt. ændringer vedr. messtider o.lign. vil blive opslået bagest i kirken samt meddelt i forbindelse med søndagsmesserne.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Pastor G. Uttenthal Nibler.

Tlf. (02) 87 77 12.

Kirkekontoret (02) 87 29 35.

Hverdage kl. 10.00-12.00.

Hverdagsgudstjenester:

mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.15.

Onsdag og fredag kl. 12.00.

Alle lørdagsmesser kl. 17.00: Søndagsmesse.

Alle søndage messe kl. 11.00.

Juni

Søndag d. 1.: Kl. 9.30 familiemesse, kl. 11.00 søndagsmesse.

Søndag d. 8.: Søndagsmesse kl. 11.00 med kirkefrokost.

Tirsdag d. 10.: Kl. 12.00 afsluttende møde for ældreklubben.

Torsdag d. 12.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.

Søndag d. 15.: Kl. 9.30 afsluttende familiemesse i haven. Kl. 11.00 søndagsmesse.

Lørdagene den 21. juni til 19. juli begge dage incl. ingen messe kl. 17.00.

I samme periode ingen hverdagsgudstjerner.

I samme periode kun messe kl. 11.00 om søndagen.

August

Torsdag d. 21.: Kl. 19.00 menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 23.: Kl. 17.00, Niels Stensensmesse.

Søndag d. 24.: Kl. 11.00 Niels Stensensmesse.

Søndag d. 31.: Ingen messer, da menigheden er på fælles udflugt.

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon, tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag.

Juni

Søndag d. 1.: Højtideligholdelse af Kristi Legems og Blods Fest.

Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest.

Kl. 16.00 udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe. Ingen messe hos søstre.

Lørdag d. 7.: Kl. 11.15 rosenkrans.

Fredag d. 13.: Kl. 15.00 rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01-64 30 39 kl. 9.00-12.00.

Søndag d. 15.: Kl. 10 familiemesse.

Søndag d. 29.: Apostlene Peters og Pauls fest. Kl. 9.00 højmesse. Bemærk ændringen af messetiden, som gælder til og med søndag d. 3. august. I samme periode er der om søndagen ingen messe kl. 8.

Altså fra søndag d. 29. juni til søndag d. 3. august kun søndagsmesse kl. 9.00.

Juli

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag.

Tilbedelse, andagt og messe som ovenfor den 6. juni.

Lørdag d. 5.: Kl. 11.15 rosenkrans.

Søndag d. 13.: Højtideligholdelse af Sct. Knuds fest i anledning af 900-årsdagen for hans martyrium.

August

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag.

Tilbedelse, andagt og messe som ovenfor den 6. juni og 4. juli.

Lørdag d. 2.: Kl. 11.15 rosenkrans.

Fredag d. 8. - fredag d. 15. er sognepræsten bortrejst. Hverdagsmesserne, undtagen lørdagsmessen d. 9. august, bortfalder i denne uge.

Fra søndag d. 10. august er der igen to søndagsmesser, kl. 8.00 og kl. 10.00.

Søndag d. 17.: Højtideligholdelse af Jomfru Marias optagelse i Himlen.

Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Lørdag d. 30.: afholder menigheden et loppemarked. Forskellige årsager har bevirket, at datoen har måttet ændres flere gange; men denne, altså lørdag den 30. august, håber vi at kunne holde fast ved.

Til loppemarkedet søger vi brugbare effekter. Alt, undtagen tøj, gammelt fodtøj og alt for store møbler, har interesse.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kjær S.J.
Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse. Hver fjerde søndag i måneden.

Juni

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fest. Messe kl. 7.15.

Søndag d. 15.: Højmesse kl. 9, hvor biskoppen meddeler Firmelsens sakramente. Reciteret messe kl. 11.

Tirsdag d. 24.: Johannes Døberens fødsel. Messe kl. 17.

Søndag d. 29.: Peters og Paul's fest. Højmesse med dåb kl. 9. Reciteret messe kl. 11.

I juni og juli bortfalder familiemessen.

August

Søndag d. 17.: Jomfru Maria optagelse i himlen. Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag d. 24.: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatiakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 9.00.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor.

Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messetider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18. Messe på engelsk.

Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 11-13.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legems og Blods Fest.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fredag - vor kirkes titularfest. Kl. 16 udstilling af sakramentet; kl. 16.45 andagt; kl. 17 messe.

Juli

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16 udstilling af sakramentet; kl. 16.45 andagt; kl. 17 messe.

Torsdag d. 31.: Skt. Ignatius. Jesuiterordenens stifter.

August

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16 udstilling af sakramentet; kl. 16.45 andagt; kl. 17 messe.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessenvej 5, 2000 København F.
Tlf. (01) 71 53 35.
Sognepræst L. A. Dorn S.J.
Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage. Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: Kl. 6.45 og 8.00. Dog om tirsdagen bortfalder messen kl. 8.00, i stedet læses messe kl. 19.30. Første fredag kl. 19.30, som bortfalder i sommermånederne juni, juli, august.

Juni

Søndag d. 1.: Kristi Legeme og Blods Fest. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fest, (messen kl. 6.45 bortfalder). Messe kl. 8.00. Festmesse kl. 19.30.

Søndag d. 29.: Peter og Paul, apostle. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Juli

Torsdag d. 10.: Knud Konge og Martyr. Messetiderne som om hverdagen. Ang. Kong Knuds 900 års jubilæum - se andets steds her i bladet.

August

Søndag d. 17.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Festmesse.

Søndag d. 1.: Kirkedagen på Ledreborg. Messetiderne her i kirken som sædvanligt om søndagen.

NB: Fredag d. 25. juli fylder sognepræst pater L. A. Dorn S.J. 75 år. Menigheden vil markere festligheden, søndag den 7. september.

Sognepræsten er bortrejst fra og med mandag den 11. august til og med søndag den 31. august.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Sognepræst: Peter Nissen.
Tlf. 01-35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.30, tirsdag desuden kl. 18.00-18.45.

Faste messetider:

Søndag (juni og juli): Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, dansk messe kl. 17, engelsk messe kl. 18.

Søndag (fra august): Dansk messe kl. 8.30, højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag messe kl. 11, torsdag messe kl. 7.30.

Juni

Sognepræsten bortrejst indtil d. 13.

Juli

Søndag d. 27.: Vi højtideligholder festen til ære for den hl. Villehad, vor kirkes skytspatron.

August

Fra og med *søndag d. 3. august* er søndagens messetider således: kl. 8.30 dansk messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 fransk messe, kl. 18.00 engelsk messe.

Lørdag d. 16.: Kl. 18.00 menighedens sommerfest. Spisning, underholdning og dans. Tilmelding senest søndag d. 10. august. Prisen for deltagelse oplyses senere.

Søndag d. 17.: Vi højtideligholder festen til ære for Jomfru Marias Optagelse til Himlen.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Juni

Søndag d. 1.: kl. 10.00 Højmesse, grégoriansk, Kristi Legems og Blods fest.

Fredag d. 6.: kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbedelse indtil kl. 18.00.

Søndag d. 8.: kl. 10.00 Højmesse.

Søndag d. 15.: kl. 10.00 Højmesse, grégoriansk sang.

Søndag d. 22.: kl. 10.00 Højmesse.

Tirsdag d. 24.: kl. 16.30 Rec. messe, Johs. Døber.

Søndag d. 29.: kl. 10.00 Højmesse, Apostlene Peter og Pauls fest.

Juli

Fredag d. 4.: kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbedelse indtil kl. 18.00.

Søndag d. 6.: kl. 10.00 Højmesse, grégoriansk sang.

Alle følgende søndage ferieordning med reciteret messe kl. 8.00 og kl. 10.00.

Der er ingen messe på polsk i juli/august.

August

Fredag d. 1.: kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbedelse indtil kl. 18.00.

Søndag d. 3.: kl. 10.00 Højmesse, grégoriansk sang.

Søndag d. 10.: kl. 10.00 Højmesse.

Søndag d. 17.: kl. 10.00 Højmesse, festen for Jomfru Marias optagelse i Himlen, grégoriansk sang.

Mini-Markedet afholdes indtil kl. 16.00.

Søndag d. 24.: kl. 10.00 Højmesse.

Søndag d. 31.: kl. 10.00 Højmesse.

Mini-Markedet, sognets store fest- og familiedag afholdes i år søndag den 17. august. Vi åbner efter den første messe og slutter kl. 16: Forberedelsesarbejdet er begyndt. Alle gode ideer, effekter til boderne samt medhjælpere er hjertelig velkomne. Henvendelse til kirkens kontor. Tlf. (01) 13 37 62.

Lørdag kl. 18.15 fremover messe på italiensk.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Præster: J. Kruk, A. Jestl.

Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. (A. Jestl. 11-12, onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).

Undenfor kontortid træffes præsterne på tlf. (01) 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.

Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 Højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30 Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.

Den økumeniske bevægelse

- det 20. århundredes nådegave

Torsdag kl. 19: Gudsmoders aftenmesse med novenebøn.

Juni

Søndag d. 1.: Kl. 11.30 den sidste familiemesse i dette skoleår. Kollekten går til feriehjælp.

Torsdag d. 5.: Grundlovsdag. Kl. 15-16.30 tilbedelse i Sct. Elisabethsstrengens kapel.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fest. Kl. 19 aftenmesse med prædiken og sakramental velsignelse.

Mandag d. 9.: Sidste frist for tilmelding til fælles busrejse til Odense i anledning af 900 års jubilæet for Knud Den Hellige søndag den 13. juli 1986.

Tirsdag d. 10.: Kl. 9.30 skolemesse i huskapellet.

Søndag d. 22.: I alle messer fejrer vi Vor Frue af den stedsevarende hjælp.

Søndag d. 29.: Apostlene Peter og Paul. Kl. 10 latinsk højmesse.

Juli

Fredag d. 4.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 8 messe. Aftenmesse bortfalder.

Søndag d. 13.: 900 års jubilæet for Knud Den Hellige. Fælles busrejse til Odense, hvis der er tilmeldinger nok (mindst 40 personer). Afgang fra kirken pr. bus ca. kl. 7.15. Messerne i kirken: kl. 8.30 og kl. 10.

Søndag d. 20.: I alle messer fejrer vi festen for Den Allerhelligste Forløser. Redemptoristernes titularfest. Kl. 10 festlig højmesse.

Søndag d. 27.: Festen for den hl. Anna, kirkens og menighedens værnehelgen. Kl. 10 festlig latinsk højmesse.

August

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 8 messe. Aftenmesse bortfalder.

Søndag d. 3.: Vi fejrer vor ordensstifter den hl. Alfonsus Maria de Liguori, bp., og kirkelærer, i alle messer. Kl. 10 festlig højmesse.

Torsdag d. 7.: Sct. Annæ skole begynder det nye skoleår med to messer: Kl. 9 og kl. 10.00 i kirken.

Søndag d. 17.: festen for Marias Optagelse i Himlen. Kl. 10 højmesse.

Søndag d. 31.: Kirkedagen på Ledreborg. Messerne hos os: Kl. 8.30 og 10. Ingen messe i Dragør.

Juni

Søndag: Højmesse kl. 8.

Søndag d. 1.: Kristi legems- og blods fest.

Søndag d. 29.: Apostlene Peter og Pauls fest.

Juli

Lørdag: Tysk messe kl. 17.

Søndag: Tysk messe kl. 10.

August

(Som i juli).

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.

Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebration in English.

Sunday:

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.

Saturday Evening:

Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.: 6:00 p.m.

Wednesday Evening:

Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. (01) 32 71 78.

Ogni domenica alle ore 12 messa in lingua italiana nella cappella interna presso la chiesa di Santi' Agostino, Jagtvejen 183, Kbh. Ø. Ingresso attraverso il cortile.

Odense, Århus, Ålborg:

Messa in italiano una volta al mese: rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze świąteczne w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2,

2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Rønne og Åkirkeby, Bornholm

Skt. Hyacinthus Krke, Østergade 59, 3700 Rønne.

Sognepræst T. Palsøe, tlf. (03) 95 08 14.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. (03) 95 43 69.

Juni

Søndag: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 1.: Kristi Legems og blods fest.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter fest kl. 19.

Søndag d. 29.: Apostlene Peter og Pauls fest.

Juli

Søndag: Dansk messe kl. 8.

Tysk messe kl. 10.

August

(som i juli).

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby:

Sognepræst: Som i Rønne.

Meinghedsrådsformand: E. Frandsen.

Tlf. (03) 97 42 95.

I juni beder vi for:

At alle må finde adgang til Jesu Hjertes kærlighed i eukaristien og bodens sakramente.

At alle i missionerne, som lider forfølgelse, må finde styrke i Kristus.

Ved forelæsninger og samtaler understregede kardinal Willebrands, at den økumeniske bevægelse i vort århundrede vil skrive kirkehistorie, og det er den specielle nådegave det 20. århundrede har fået. Fra tilhørernes side stilledes så selvfølgelig spørgsmålet: hvordan bliver denne gave modtaget, forvaltet, og hvilke frugter bærer den, eller vil den bære.

Kardinalen gennemgik hovedteserne i Det andet Vatikankoncil dokument om økumeni og viste, at dette koncil for alvor har bragt kirken ind i den økumeniske bevægelse. Den teologiske begrundelse for den katolske kirkes skridt mod enhed ligger i skriften, særlig hos Joh. 17.1-11, i Efeserbrevet 4,4-6 og i mange andre skriftsteder.

En ny vision om kirken

Konciliet bragte såvel en indre fornyelse af den katolske kirke som en ny vision om kirken, en vision med dybe bibelske rødder: kirken som kommunio. Kirken er delagtig i et enestående gode: Den opstandne Herres ånd. Denne delagtighed omfatter alle kristne. Delagtigheden er udfoldet på forskellig måde, men i Helligånden omfatter den alle. Dette skal vi tro.

Det vil sige enheden er der i delagtigheden i Den treenige Gud. Kirken set i lyset af den bibelske vision af kommunio har et element af vækst i sig, som

peger mod en fremtid i fuld kommunio. Kardinal Willebrands skildrede de forskellige bilaterale samtaler med de andre kristne kirkesamfund og lagde vægt på, at den katolske kirkes forhold til de ortodokse spiller en stor rolle - en større rolle end det umiddelbart synes i vor daglige nordiske sammenhænge.

Hvad samtalerne med de lutheranske kirker angår, blev det meget inspirerende påvist, at en fordybelse i kirkens mysterium efter skriften, et nøje studium og beskrivelse af egen identitet, kunne berede grobunden for en forvandling af den endnu inkompetente kommunio af de forskellige kirker til den enhed som Kristus ønskede så brændende.

Den katolske kirke har været med til at udarbejde Limadokumentet om dåb, nadver og embedet. Et af de måske frugtbare næste skridt er arbejdet med en fælles trosbekendelse.

Kan alle kristne kirker finde et fælles udtryk for deres tro i dag, så kunne denne bekendelse danne grundlag for de næste skridt mod synlig enhed. Det drejer sig ikke om organisation og struktur, det drejer sig om indhold. I diskussionen af kardinalens oplæg dukkede igen og igen spørgsmålet op: hvad med »de modige skridt« mod enhed, som også den katolske kirke taler om?

Kort opridset kan følgende debatpunkter næv-

nes: At præsterne i den katolske kirke skal være ugift, anses ikke som et af de vanskelige problemer, men alene som et kirkejuridisk problem.

Spørgsmålet om de kvindelige præster viste sig at være meget mere indviklet. Faktisk ordinerer 75 % af de kristne kirker ikke kvinder til præster. Kardinalen bemærkede at kun dåb, nadver og firmelse er indgang og indvielse til et kristenliv, præstevielser gør ikke »mændene« til bedre kristne, men det kirkelige embede er en særlig tjeneste. Til sidst måtte kardinalen bekendende: spørgsmålet om de kvindelige præster er svært at svare på og endnu sværere at overbevise med sit svar - yngre teologer har gjort sig flere tanker.

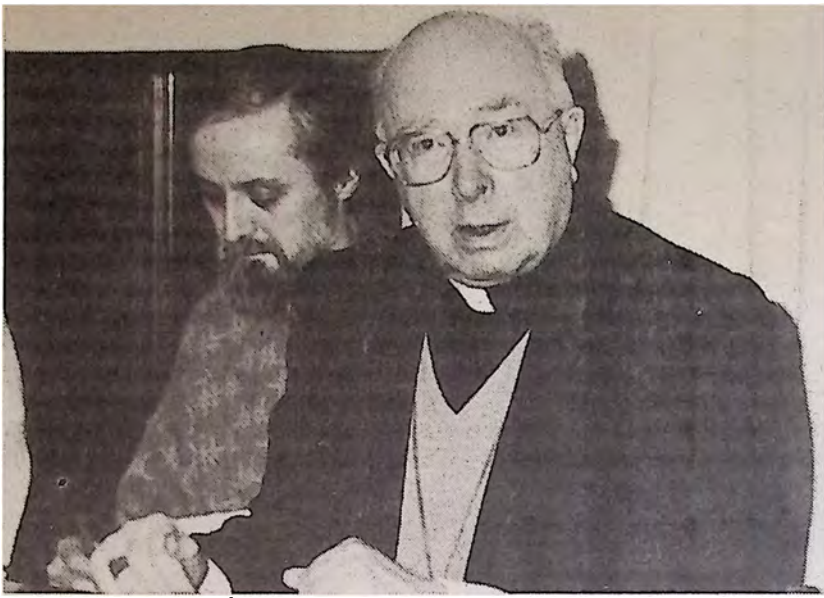
Spørgsmålet om fælles nadver

Anerkendelse af embedet i den lutherske kirke og dermed mulighed for deltagelse i hinandens nadverbord var et meget eksistentielt spørgsmål. At der er embede og nadver i den lutherske kirke er klart. Men efter kardinal Willebrands mening kræver forståelsen af embedet og af sakramenterne endnu uddybelse fra begge sider, mere arbejde med forståelse af sig selv og af hinanden.

Det sidste spørgsmål om dette emne til kardinal Willebrands blev formuleret som: kunne man tænke sig, at man i Helligånden som virksom i Det andet

Blandt tilhørerne til kardinal Willebrands forelæsning i det økumeniske center i Århus var mange katolikker.

Kardinal Willebrands i Århus. Fotos: Willem Wuylts.

Vatikankoncil genkendte Helligånden som virker i de andre kirker, også gennem deres embeder?

Et af de egentlig ikke stillede spørgsmål blev hængende i luften: hvor er »gudsfolket på vej hen«, i den kirkeforståelse, som man beskæftigede sig med.

Angående nadveren understregede kardinalen også, at man fra luthersk og fra katolsk side havde bevæget sig meget siden reformationstiden. Man bekender faktisk i fællesskab Herrens tilstedeværelse (realpræsens), og fra luthersk side blev det nævnt, at problemet om gensidig anerkendelse af nadverbordet lå hos den katolske kirke alene. Endnu en gang blev det fremhævet, at det er nødvendigt at tænke kirkeforståelsen igennem med hinanden, og det i gensidig respekt og kærlighed og med målet af kristen enhed for øje. Dette må ske i gensidig given og tagen.

Kardinal Willebrands afsluttede seminaret med at omtale en meget konkret situation for alle kristne:

Massemedierne, global kommunikation, kendskab til alle verdensreligioner og indflydelse fra østlig tankegang på vestlig kultur, samt en global udfordring af økologisk art og våbenkapløbet - alt dette kunne være en opfordring til de kristne, ikke kun i ord, men også i dåb og nadver. Måske er verdens nød og verdens udfordring en vejviser til en mere eksistentiel bekendelse til den ene Kristus.

Dialog i kærlighed

Forudsætning for flere samtaler og flere handlinger med andre kirker må være dialog i kærlighed. At kende hinanden er at elske hinanden. Fordybelse skaber bevidsthed omkring enhed. En fælles fordybelse og erkendelse og en vedvarende dialog kan berede grobunden for enhed. At gøre sig bekendt med de foreliggende dokumenter om »Herrens Nadver«, »Veje til Fællesskab«, »Dåb Nadver og Embede« samt »Enhed forude« (Niels Steensens

Forlag) er nødvendig. Præster og lægfolk i de forskellige kirkesamfund vil så have en større forståelse for hinanden og et større ønske efter enhed, hvor mangfoldigheden ikke virker adskillende men inspirerende. Så vil det »at skabe enhed« heller ikke stå i fare for at virke splittende i nogen af de kirkelige kredse.

Der blev stillet nærgående spørgsmål angående en stærk teori og en svag praksis, og dertil var nogen af de sidste ord kardinal Willebrands sagde:

»Vi er på vej. »Den som spiser mit kød og drikker mit blod har livet« - dette har mennesket brug for. Den eksistentielle nød i den sekulære verden, spørgsmålet efter meningen med lidelsen, med døden, eksistentiel nød som ikke kun er individuel - disse ting er udfordringer til vores brændende ønske om de kristnes enhed.

Verden er blevet en landsby - vi må tage vare på den og på hinanden.«
Eva Nordentoft

»Jeg tror på den økumeniske bevægelse«

'Jeg tror på den økumeniske bevægelse', sagde kardinal Jan Willebrands flere gange under sine forelæsninger og det efterfølgende seminar på Københavns Universitet 24. april.

Kardinalens forelæsninger var de samme i Århus og i København, men seminarerne faldt forskelligt ud i de to byer. I København kom man bl. a. ind på Peterstjenesten, kvinders adgang til præstetjenesten og græn-

serne for den 'synlige' kirke.

Peterstjenesten ikke uproblematisk

Om Peterstjenesten sagde kardinal Willebrands bl. a., at nogle protestanter anerkender, at Peter havde en særlig tjeneste, men dog ikke finder det indlysende, at denne tjeneste fortsætter. Imidlertid er det den katolske kirkes opfattelse, at Peterstjenesten er nødvendig for kirkens enhed.

Han indrømmede dog, at hvis Peterstjenesten er et problem for de øvrige kirker, så har den heller ikke altid været uproblematisk for den katolske kirke selv. Han fandt bl. a. det udtryk uheldigt, at paven taler 'ex sede' ('fra stolen' - om ufejlbare udtalelser). Efter hans mening ville det være heldigere at sige, at han taler »ex Christo et Spiritui Sancto« (»ud fra Kristus og Helligånden«). Spørgsmålet om kvinders

Et nødvendigt første skridt

Bensheim (KNA) - Den katolske og den protestantiske kirke har omsider fået ryddet op blandt de gensidige beskyldninger fra 1500-tallet erklærer instituttet for konfessionskundskab i Bensheim i et dokument. Dette virker sobert og forhåbningsfuldt, dog uden økumeniske illusioner. Det vil vare noget, før kirkerne drager konsekvenserne af resultatet.

Gensidige beskyldninger hører ikke kun 1500-tallet til. De eksisterer også i dag. Hvis de blev afskaffet konsekvent, ville det få vidtrækkende økumeniske følger, også med hensyn til de stadig ubesvarede spørgsmål, som blev forelagt paven i 1980 i Mainz af biskop Lohse. Virkningerne ville kunne spores helt ude i de enkelte menigheder.

Den evangeliske kirke

har bl.a. lovet at tilbagekalde beskyldningen om, at paven er antikrist og at messen er en forbandet afgudsdyrkelse. Fra katolsk side har man stillet et dokument i udsigt, der kan oplyse om, hvilke beskyldninger fra Tridentinerkonciliet der ikke har gyldighed mere. Der mangler dog stadigvæk en anerkendelse af de evangeliske kirkers sakramenter og embeder.

Kirkerne opmuntres til mere konsekvent fredsarbejde

Genève (KIPA) - Præsidi- et for Det lutherske Verdensforbund foreslog ved sit møde i Genève forny- lig, at der skulle indkaldes til et verdensomspændende fredskoncil, der vil kunne sige et vægtigt ord om freden i hele kristen- heds navn.

Den lutherske informa-

tionstjeneste har yderlige- re meddelt, at præsidi- et brev til de 104 medlems- kirker har takket for den »konkrete« indsats for fred, som flere af dem allerede har ydet.

De øvrige medlemskir- ker opfordrer præsidi- et til ligeledes at gøre »omsor- gen for freden« til deres

opgave. Til slut minder præsidi- et for Det luther- ske Verdensforbund om, at FN og FN's proklamere- de fredsår er »udtryk og redskab for menneskehe- dens stræben efter frihed, retfærdighed og fred«, og derfor bør støttes af krist- ne i hele verden.

adgang til det ordinerede præsteembede må efter kardinalens mening endnu studeres virkelig dybt. For ham selv er der ingen tvivl om, at kvinder kan udtrykke sig på en helt anden måde end mænd. Studiet af en af den katolske kirkes kirkelærere - *Katharina af Siena* - har gjort stort indtryk på ham. Hun taler om Treenigheden på en måde, der ikke ville være mulig for en mand. En mand har et andet sprog og en anden indfaldsvinkel. Katharinas sprog er på samme tid dybt menneskeligt og dybt kvindeligt.

Kvindernes ordination

Kardinal Willebrands mener, at det væsentligste argument imod kvinders ordination bygger på en lang og ubrudt tradition i både den katolske og den ortodokse kirke, og også i de reformatoriske kirker har denne tradition holdt sig ubrudt længe. Men er det en apostolsk og dermed uforanderlig tradition? eller er det en historisk tradition, som kirken vil kunne ændre?

Trosrådekongregationens dokument om 'Kvindes adgang til Præsteembedet' bør i hvert fald studeres nøjere, mener kardinalen, der ikke er overbevist om, at det er 'sikkert nok'.

Ved ordinationen opnås der ikke en højere kvalitet som kristen end den, der

opnås ved de tre initiati- onssakramenter: dåb, nadver og firmelse, lagde kardinal Willebrands vægt på. Det universelle, det almindelige præstedømme er det højeste, man kan nå.

Det står imidlertid fast, at ordination af kvinder ikke hører til kirkens tradition, og personligt finder han det trist, at anglikanerne ikke drøfte- de det med den katolske kirke og den ortodokse kirke, inden de begyndte at ordinere kvinder.

På et direkte spørgsmål, om han betragter ordina- tion af kvinder som kirke- adskillende, svarede han, at det mente han ('I think so, I think so!'), men at spørgsmålet må studeres mere indgående.

Spørgsmålet om, hvor- for kvinder kan døbes og modtage nadveren og dog ikke kan ordineres til præster, skønt de var de første vidner til opstand- elsen, besvarede kardina- len med, at han ikke har noget andet argument, end at Jesus og apostlene ikke ordinerede kvinder. Argumentet, at præsten nødvendigvis må være en mand for at kunne repræ- sentere Kristus ved konse- krationen, afviste han med, at dåbens sakramen- te kan udføres af en kvinde, men lige så lidt, som det var Peter eller Paulus, men Kristus, der døbte, lige så lidt er det kvinden, men Kristus, der

døber. Men en kvinde kan altså repræsentere Kristus i sakramentet.

Hvor går den »synlige« kirkes grænser?

På et spørgsmål fra en officer i Frelsens Hær, om hvem, der hører med til Guds folk, om hvor græn- sen for den 'synlige' kirke går, svarede kardinalen, at grænsen går ved tro og dåb, og hvis et kirkesam- fund afviser dåb, hører det - teologisk set - ikke med til Guds folk. (Frelsens Hær praktiserer ikke dåb, red.).

Guds stemme til vor tid

Det er kun 20 år siden, at den katolske kirke - efter Det andet Vatikankoncil - gik med i den økumeniske bevægelse. Hvad der er sket i de 20 år, har bestyret kardinal Wille- brands i hans tro på denne bevægelse. Han er sikker på, at det er muligt at nå til kirkernes synlige enhed. I det 16. årh. var spørgsmå- let om retfærdiggørelsen kirkeadskillende, men det er nu overvundet. Den- gang var der ingen, der tænkte på at tale om ordination af kvinder. Denne vanskelighed vil vel også kunne overvin- des.

Alle vanskeligheder til trods betragter kardinal Willebrands den økumeni- ske bevægelse som Guds stemme til vor tid.

Ruth Plum

Ved Annemarie Logermann, Julie Petersen, Kjeld Lundorf og Jesper Fich

Kardinal Willebrands besøg i Danmark har også betydning for unge katolikker

At kende er at elske

Reformationen ligger 450 år tilbage - Det 2. Vatikankoncil godt 20 år tilbage. I 1986 kom kardinal Johannes Willebrands, formanden for Enhedssekretariatet, fra Rom på besøg i Danmark. Han holdt forelæsninger på universiteterne i Århus og i København om den katolske kirke og den økumeniske bevægelse. Hvad kommer det unge katolikker ved?

Måske skal vi begynde med en af de sidste sætninger, kardinalen sagde: 'Verden er blevet en landsby'. Igennem massemedierne er verden blevet lille, verdens problemer er nu vore problemer, vi får dem lige ind i dagligstuen hver aften i tv. De kristne befinder sig i en verden, som ikke er kristen og i et samfund, hvor den kristne kultur ikke mere er den selvfølgelig baggrund for livet.

Bekende i fællesskab

Dette er en udfordring, også en positiv udfordring, ikke kun nød. Over for denne verden er det nødvendigt at bekende Jesus Kristus som den opstandne frelser i fællesskab, fordi han alene er alle kristnes Herre. I den treenige Gud har alle kristne deres fælles rødder og deres enhed.

Kardinalen talte meget varmt og inspirerende om

disse ting. Han begyndte egentlig i højmesse i en overfyldt katolsk kirke i Århus. Evangeliet om den gode hyrde fortæller, at hyrden kender sine får. Gud elsker os, fordi han kender os. Men det samme gælder om os mennesker. Et af de sidste ønsker Jesus udtalte inden himmelfarten, var ønsket om, at hans disciple skal være i kærlighed til ham og dermed til hinanden. For at elske hinanden, må vi kende hinanden. Den man ikke kender, kan man ikke elske. Vi er forpligtet til at vide noget om hinanden, til at kende os selv, vor egen kirkelige identitet. Og vi er forpligtet til at kende de andre kristne, til at tale sammen i kærlighed, til at lade os inspirere af hinanden.

Opfordring

Desuden kan et besøg af en kardinal fortælle os alle noget om kirken som

verdenskirke. Der er de østlige kirker, de ortodokse, de engelske lutheranere, de anglikanske kirker; og der er reformerte kirker og tættest på os - den lutherske folkekirke.

Jesus ønskede, at de måtte være ét, så verden kan tro. Hans ønske er en

formaning til os - og en opfordring. Verden er blevet en landsby med glæder og sorger. Man skal kende naboen for at leve et godt og frugtbart liv med hinanden og for at leve et liv i kærlighed med hinanden.

At kende er at elske!

Eva Nordentoft

Kardinal Willebrands prædikede i den katolske kirke i Århus. Vi er forpligtet til at vide noget om hinanden, til at kende os selv, vor egen kirkelige identitet, sagde kardinalen.

Perudag, produktionsdag og salgsdag

Multilejren er for alle mellem 0 og 100 år

Multilejren er et tilbud til alle fra 0-100 år. Den finder sted fra d. 7.-14. juli på Øm.

Anne Holm, som er medarrangør for denne lejr, fortæller, at multilejren er åben for både familier og enlige, unge og gamle, så alle kan lære af hinanden og berige hinanden med deres erfaringer. På multilejren er arrangementerne tilrettelagt, så alle kan deltage. Anne Holm siger: 'Vi vil holde ferie sammen, have tid til hinanden og lære og lege

sammen. Der er bl. a. planlagt en heldagsudflugt og to festaftener.

Vi vil leve som indianere

I år handler multilejren ligesom alle DUK's sommerlejre om Projekt Peru. Anne Holm: Vi vil fortælle lidt om den politiske baggrund for befrielsesteologien i Latinamerika og diskutere, hvad vi kan bruge den til her i Danmark. Ud fra dette vil vi arrangere en Perudag, en produktionsdag og en

salgsdag på multilejren. På Perudagen vil vi prøve at leve som indianerne i Peru gør. Vi skal lave mad ved et bål, spise majsmandeager, samle brænde, bygge en hytte af affald, og om aftenen skal vi sidde ved bålet og fortælle historier og synge og danse.

Ømborgen omdannes til hyggelig café

På produktionsdagen skal vi fremstille ting, som vi kan sælge til fordel for Peter Tantholdt Hansen og hans arbejde i Peru. Vi

skal væve postkort og dækkeservietter, støbe lys, lave tegninger og tørre blomster.

Alle disse ting har vi så tænkt os at sælge på torvet i Ry på salgsdagen. Denne dag skal Ømborgen også omfunktioneres til en hyggelig café, hvor turisterne, der besøger Øm Kloster, kan få serveret kaffe og kage og få vasket deres biler.

På denne måde håber vi at kunne støtte Projekt Peru og samtidig nyde samværet med hinanden.

Gi' en hånd til Peter!

Sådan behandles årets tema på Børnelejr 2

Hej med dig!

Vi vil gerne fortælle lidt om vores børnelejr til sommer. Som du måske ved, så er temaet for sommerens lejre »Projekt Peru - et stykke arbejde for din næste«. Det har vi valgt, fordi en dansk præst, som hedder Peter Tantholdt-Hansen, arbejder i Peru, hvor han hjælper indianerne.

Peter hjælper

Peter hjælper indianerne på mange måder; han lærer dem at læse og skrive, bygge solide huse, hvordan de kan dyrke flere kartofler og hvordan de kan få flere penge for dem.

Peter har brug for penge

Peter har brug for penge til at hjælpe indianerne og derfor vil vi prøve at hjælpe ham. Nogle af dagene på vores lejr skal vi lave nogle forskellige ting - det kan f. eks. være tændstikæsker, mobiler, linoleumstryk, blomsterbinding, lysestøbning, vævning, drager, møller, knytning, memory/puslespil, papirblomster, gips-

masker, læderarmbånd, filtning, stentrolde, bordskånere, stoftryk, malede æg og meget andet.

Markedsdag i Ry

Om lørdagen vil vi prøve at se, om vi kan tage ind til markedsdag i Ry, hvor vi skal sælge nogle af de ting, vi har lavet. Vi vil også prøve at sælge saftvand og kager, synge og fortælle de mange mennesker om Peter.

Hvis der bliver noget tilovers skal det sælges på et stort marked, som DUK holder i København i efteråret. Her vises alle de ting, som er blevet lavet på sommerens lejre. Men vi skal nu ikke kun lave ting, vi kan sælge. Det vigtigste er, at vi har det sjovt og rart sammen, og vi skal da også kunne tage nogle af tingene med hjem til os selv eller vores mor og far.

Vi glæder os, og håber at du vil være med, 21.-28. juli.

Susanne Hoyos (lejrchef), Kjeld, Malene, 2 X Thomas, Grit, Peter, Jeanette, Christian, Helle, Pia, Niels, Kitt og Jesper.

Der er stadig plads på DUK's sommerlejr!

Liturgisk kalender juni

1. hvid. Søndag. Kristi Legems og Blods fest (s). 1. L.: 1. Mos. 14,18-20. Salme 110,1. 2. 3. 4. Rv. 4bc: Du er præst evindeligt på Melkisedeks vis. 2. L.: 1. Kor. 11,23-26. Sekvens (ad libitum): Pris, O Sion, din Forsoner ... Ev.: Luk. 9,11b-17. Gl. Cr. Euk. pf. Valfart til Øm.
2. grøn. Mandag i 9. alm. uge. L.: 2. Pet. 1,2-7. Ev.: Mark. 12,1-12. Eller rød: Marcellinus og Peter, martyrer († 303). (I Ps).
3. rød. Tirsdag i 9. alm. uge. Karl Lwanga og lidelsesfæller, martyrer († 1886) (m). L.: 2. Pet. 3,12-15a. 17-18. Ev.: Mark. 12,13-17. (I Ps).
4. grøn. Onsdag i 9. alm. uge. L.: 2. Tim. 1,1-3. 6-12. Ev.: Mark. 12,18-27. (I Ps).
5. rød. Torsdag i 9. alm. uge. Bonifatius, biskop og martyr († 754). L.: 2. Tim. 2,8-15. Ev.: Mark. 12,28b-34. (I Ps).
6. hvid. Fredag Jesu Hjerter fest (s). 1. L.: Ez. 34,11-16. Salme 23,1-3a. 3b-4. 5-6. Rv. 1: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. 2. L.: Rom. 5,5b-11. Ev.: Luk. 15,3-7. Gl. Cr. Jesu Hjerter pf.
7. grøn. Lørdag i 9. alm. uge. L.: 2. Tim. 4,1-8. Ev.: Mark. 12,38-44. Eller hvid: Marias reneste hjerte. L.: Es. 61,9-11. Ev.: Luk. 2,41-51. (I Ps).
8. grøn. 10. alm. søndag. 1. L.: 1. Kong. 17,17-24. Salme 30,2 + 4. 5-6. 11 + 12a + 13b. Rv. 2a: Herre, jeg ophøjer dig, thi du bjergede mig. 2. L.: Gal. 1,11-19. Ev.: Luk. 7,11-17. Gl. Cr. Alm. S. pf. (II Ps).
9. grøn. Mandag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 17,1-6. Ev.: Matt. 5,1-12. Eller hvid: Efræm syrer, diakon og kirkelærer († 373). (II Ps).
10. grøn. Tirsdag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 17,7-16. Ev. Matt. 5,13-16. (II Ps).

Stillinger tilbydes

Sankt Birgitta Skole, Maribo

Dansk - mat. - fysik - datalære.

Pr. 1. august 1986 søges 2 lærere til ovenstående fag samt alm. skolefag. Der er endvidere mulighed for at overtage funktionen som skolevejleder.

Skolen råder over veludstyret datalokale med 9 skærme og planlægger opførelse af ny fysiksal i 1987.

Sankt Birgitta Skole er en selvejende katolsk skole med 300 elever (BH-klasse - 10. klasse), heraf 10% katolikker. Der er 26 lærere ansat og overenskomst mellem Danmarks Realskoleforening og FGL. Afslutning som i folkeskolen.

Vi vil gerne have ansøgere, som foruden deres øvrige kvalifikationer er indstillet på sammen med lærerkollegiet at tegne skolens kristne linje, både i forhold til den katolske og den ikke-katolske del af skolens forældrekræds og elever.

Yderligere oplysninger gives gerne ved henvendelse til skolens leder, Herluf Eriksen, på tlf. 03-88 02 68 (privat 03-88 10 84).

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes til undertegnede snarest og senest d. 6. juni kl. 12.00.

Skoleleder Herluf Eriksen, Sankt Birgitta Skole, Østergade 61, 4930 Maribo.

Møder og arrangementer

Kristi Legems- og blods fest torsdag den 29. maj

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre denne festdag i Sct. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

(S-tog til Hellerup station, eller bus nr. 21 til Bernstorffsvej, nr. 24 til stoppestedet Tuborgvej, eller bus nr. 27 næsten til døren).

Kl. 19.30 koncelebreret bispemesse med efterfølgende procession i Rygaards park. Salmebog bedes medbragt. (Lovsang).

Velkommen i Sct. Therese Kirke
Menighedsrådet

Årets loppemarked

Markedsstemning med mange boder, cafeteria, is- og pølsebod.

Nordvangsgård, Birkerød, søndag d. 1. juni 1986 mellem kl. 11 og 16.

Fri entré.

Retræte for damer 1986

Retræten afholdes på Dalum Kloster fra mandag d. 1. september 1986 til og med fredag morgen d. 5. september 1986.

Retrætens præst: Pater Josef Völk, C.Ss.R.

Tema: Indgang til livet.

Alle får eneværelse. Pris pr. deltager kr. 600.-, heraf betales kr. 50.- sendt på forskud som depositum ved tilmeldingen. Fra 15. juli og senest 24. august til Agnetha Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C.

Ønskes skriftlig bekræftelse på, at der er reserveret plads, vedlægges frankeret svarkuvert.

Retræte på Dalum Kloster

for herrer afholdes i tiden mandag d. 25.8. kl. 17.00 til fredag d. 29.8. efter morgenmad.

Retræteleder: sognepræst J. Umans SMM.

Emne: Kirkens struktur: De syv sakramenter.

Pris for enevær.: kr. 600 + tilmeldingsgebyr kr. 75, som kan indbetales på postkonto nr. 9 27 08 33 Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg. Tlf. 06-82 28 92. Der ydes tilskud til opholdet.

Bo Nyland Rasmussen, København
C.P. Tonti, København
Edv. Gothen, Køge
Stiig König-Petersen, Odense
Børge Blans, Silkeborg

Det sker på Magleås:

Mandag d. 23.6.

Stort sankthansbål. Alle er velkomne.

Mandag d. 23.6. - lørdag d. 28.6.

Sankt Joseph Søstrene holder kursus.

Pensionist-uge på Magleås

8. - 15. august

1 uges ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1200 kr. for enkeltværelse og 1000 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på 1 uges dejligt samvær omkring messen og et let program.

Tilmelding sker til Magleås på tlf. 02-81 07 15, men er først gældende, når depositum på 300 kr. er indbetalt med check eller på Magleås giro nr. 4 28 44 29.

Yderligere oplysninger følger senere her i bladet.

Havefest med basar

Den 14. september holder Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg, havefest med basar. Overskuddet går ubeskåret til Caritas. Alle er hjertelig velkomne.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Weekend i Niels Steensens tegn i Lübeck

Se om den nordiske/nordtyske Katolikdag den 22.-24. august 1986 i k.o. 8.

Der kan tilbydes en grupperejse med tog og to overnatninger m. morgenmad på Hotel Lindenhof.

Pris:

Enkeltvæ. m. bad/toilet kr. 850.-

Enkeltvæ. u. bad/toilet kr. 730.-

3-sengsvær. m. bad/toilet kr. 700.-

3-sengsvær. u. bad/toilet kr. 625.-

Tilmelding senest 28. maj med indsendelse af depositum kr. 200.- og resten indbetalt 1. august til: giro 5 50 37 28 mkr. »Lübeck-rejse« til K.M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd.

For unge er der et billigere arrangement (m. sovepose). Oplysninger: Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, telefon 02-88 14 75.

Hjælp!

I forbindelse med tyveri af min bil den 8. maj, mistede jeg min Katolsk Lommekalender, hvori alle aftaler 1 år frem er optegnet. Har vi indgået aftaler, bedes du ringe til mig, således at min nye kalender kan føres ajour.

Pastor Hans Esmark, Møllestræde 10 B, 3400 Hillerød. 02-26 14 04

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes giro nr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
8240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Døde

R.I.P.

Vor kære far, svigerfar og farfar,

bogtrykker

Paul Uttenthal

født den 12. november 1912.

er afgået ved døden den 10. maj 1986.

Børn, svigerbørn og børnebørn

Begravelsen har fundet sted.

R.I.P.

Hofjægermesterinde

Marie von Folsach

Født 13.12. 1918 - død 14.5. 1986

Familien

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.

Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155

Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut.
e-installatør

EL MOGENS LARSEN

Remisevej 316, 8220 Skovlunde, 02-25 30 02 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Arkitekt M.A.A.

Massimiliano Falconi

Dagliøjvej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Missionær for freden i Peru

Lima (KIPA) - I Andesregionen omkring Ayacucho har der i fire år været blodige kampe mellem guerillas og regeringstroppe. Nu har kardinal *Juan Landazuri* af Lima meddelt, at han vil sende missionærer til området.

Kirken må gøre alt, hvad der er muligt, for at genoprette freden i landet, sagde kardinalen til nogle journalister. Dette er dog kun muligt, hvis social

uret afskaffes, og der opstår en »broderlig dialog mellem alle peruanere«. Kardinal Landazuri mener, at det er regionens fattigdom, ringe udvikling og isolation, der er årsag til kampen.

Efter at den maoistiske terrorgruppe »Sendero Luminoso« - »Lysende Stik« dukkede op i Peru, har det kostet mere end 18.000 menneskeliv.

Biskopper protesterer mod dødsstraf i USA

Washington (KIPA) - USA's katolske biskopper har protesteret mod den planlagte genindførelse af dødsstraf på forbundsplan. I Washington er der offentliggjort et brev fra biskopperne til alle senatorer. I brevet opfordres de til at afvise alle lovforslag herom.

Biskopperne har desuden udtrykt deres »dybe bekymring« over det voksende antal af henrettelser i de forbundsstater, hvor

dødsstraf endnu er tilladt. De kalder dødsstraf for en »uantagelig form for straf«. Samfundet må finde »bedre straffemetoder« end dødsstraf.

Biskopperne finder det også foruroligende, at blandt de henrettede er der uforholdsmæssigt mange fattige hvide og mange farvede. De peger også på, at det aldrig er bevist, at dødsstraf virker som et »afskrækkende eksempel«.

Kommunister opfordres til våbenhvile i Manila

Manila (KIPA) - Kardinal *Jaime Sin* har opfordret de kommunistiske modstandsgrupper på Filippinerne til at nedlægge deres våben og give præsident *Corazon Aquino* en »chance«.

»Den nationale forsoning i vort land kan kun blive til noget, hvis Den nye Folkehær (NPA) går

fredens vej«, sagde kardinal Sin ved sin fredsgudstjeneste for nylig. Gudstjenesten blev holdt for en journalist, der kort forinden var blevet dræbt af NPA, kommunistpartiets militære styrke. I ugen forinden var 76 blevet dræbt i kampe mellem regeringstroppe og guerillas.

Paven ventes til Polen i 1987

Paris (KIPA) - Under et ophold i Paris har kardinal *Joseph Glomp* meddelt, at man venter, at paven kommer til Polen igen i 1987. Det skulle ske i forbindelse med den nationale eukaristiske kon-

gres.

Forberedelserne til den er allerede igang, og kardinalen tillægger den stor betydning.

Den nøjagtige dato for pavens besøg i Polen i 1987 kan endnu ikke oplyses.

En båd fra Jesu tid er for nylig fundet ved den nordlige bred af Genesaret sø. Den blev hurtigt anbragt i et specielt bassin og er i dette nu ført til Nof Ginossar kibbutzen. For at bevare træbåden for eftertiden, har de israelske arkæologer helt indhyllet den i skumplast. Bassinet fyldes op med forskellige kemikalier, og man regner med, at den efter 3 års kemikalie-bad vil kunne reddes.

Båden kom til syne ved søbredden, efter at vandstanden var faldet 2 m som følge af lang tids tørke. Man så også omridset af to andre både, men de var så stærkt opløste, at de ikke kunne reddes. Det overraskende ved båden er især dens størrelse. Dens præcise alder kan endnu ikke bestemmes, men det står fast, at den stammer fra omkring 100 år før eller efter Kristi fødsel. Foto: KNA.

Troens svar på den voksende materialisme

Lægfolkets kald og sendelse i kirken og i verden

Rom (KIPA) - Man kan risikere, at der snart ikke længere er forskel på præster og lægfolk i kirken, sagde pave *Johannes Paul II* ved den italienske »Katolske Aktion«s generalforsamling i Rom.

Paven opfordrede alle, der er engageret i lægapostolatet om at bevare deres identitet som lægfolk og ikke tillade en »upassende« udvidelse af begrebet »lægfolk«. Hvis man ikke respekterer, at der er forskel på de forskellige tjenester i kirken, kan det resultere i, at de forskellige kald i kirken efterhånden forsvinder.

Lægfolket og læreembedet

Paven lagde stor vægt på, at en rigtig opfattelse af lægfolkets identitet i kirken må være i fuld overensstemmelse med det kirkelige læreembede. Han opfordrede engagerede lægfolk til at samarbejde med det kirkelige hierarki og til at være i harmoni med andre bevægelser og organisationer på lægapostolatets område. Han advarede også mod at sam-

menblende det kirkelige apostolat i nogen som helst form med »rent civile, fagforeningsmæssige eller politiske aktiviteter«.

En ny evangelisering

I denne forbindelse betonedede *Johannes Paul II* nødvendigheden af en ny evangelisering. Den skulle være et »troens svar« på den voksende sekularisering især inden for familien i forbindelse med livets videregivelse og beskyttelse af det.

Også forbrugermaterialiteten og materialismen fører til, at Gud glemmes og udelukkes fra mange menneskers liv, sagde paven. Men også de voldsomme forandringer på det teknologiske, det økonomiske, det samfundsmæssige og det kulturelle område bevirker efter hans mening, at en ny evangelisering nu er vigtigere end nogen sinde. Kulturen, der stadig er i forandring, må fornyes og befries indefra.

Irske biskopper fordømmer kunstig befrugtning

Dublin (KIPA) - De irske biskopper fordømmer reagensglasbefrugtning. Herved frembringes et stort antal menneskelige embryoner blot for at tilintetgøres igen, fordi de er unormale eller mindre lovende end andre, hedder

det i en erklæring i Dublin. Biskopperne mener, at det er uforsvarligt, når menneskeliv ringeagtes i den grad.

Menneskeliv skal altid være et mål i sig selv. Derfor må man ikke eksperimentere med det. Em-

Stor polsk interesse for det nye dokument om befrielsesteologi

Paris (KIPA) - Kardinal *Joseph Glomp* har under et besøg i Paris udtalt sig om Vatikanets nye dokument om den kristne frihed og befrielse. Han sagde, at det havde vakt stor interesse i mange politiske kredse i Polen. Især betragtes dets udtalelser om muligheden for en væbnet kamp mod et tyranni som meget vigtige.

Al katolsk teologi er befrielsesteologi

Kardinal *Glomp* sagde bl.a.: »Enhver katolsk teologi kan betragtes som en befrielsesteologi«. Der må dog, mener han, sættes grænser, når en teologi bygger på marxisme. Imidlertid er der efter hans mening store forskelle på situationen i Latinamerika og i Polen. I Polen finder man hverken en overvældende rigdom eller en så forfærdende fattigdom som i Latinamerika.

Hvad den aktuelle situation i Polen angår, omtalte kardinalen den dybe uenighed, der råder mellem general *Jaruzelski* og arbejderføreren *Lech Walesa*. Dette gør situationen meget vanskelig for hele det polske folk.

bryonerne har under denne proces en meget ringe overlevelseschance. De bliver desuden ved denne tekniske fremgangsmåde taget ud af den naturlige ægteskabelige forplantningsakt.

Dette var biskoppernes reaktion på det første irske reagensglasbarn, som blev født for nylig. Forskningsprogrammet er foreløbig standset, indtil der foreligger resultater af en samtale med sundhedsministeriet.

Næste nummer udsendes den 11. juni

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1820 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bispeskontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Gironr. 5 00 14 71, Ansvarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarraf, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Hemling.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Lourdes-valfart i 25 år, side 2-3
 Økumenisk enhed forude, side 5
 Skt. Knud Konge, side 6-7
 Liturgisk kalender, side 8
 Vejledning i bøn, side 9

katolsk orientering

Skt. Knud jubilæet i Odense får deltagelse af dronningen

900-året for Knud den Helliges martyrium fejres i Odense 9. til 13. juli. Onsdag den 9. juli kl. 19 er der katolsk vesper i Skt. Knuds Kirkes krypt med deltagelse af biskop Martensen. Torsdag den 10. juli deltager dronning Margrethe i en luthersk/evangelisk højmesse i Skt. Knuds Kirke.

Søndag den 13. juli celebrerer biskop Martensen en pontifikalhøjmesse kl. 11 i Dalum Park. Bl.a. biskopperne Hubertus Brandenburg, Stockholm og Helmut Hermann Wittler, Osnabrück har accepteret en invitation til messen i Dalum Kloster. Efter messen besøges relikvierne i Skt. Knuds Kirke. Kl. 16 samme dag holder biskop Martensen en ordets gudstjeneste i Skt. Albani Kirke.

Den 7. og 8. juli afholdes på Odense Universitet et symposium over Knud den Hellige. Forskellige forskere deltager i et panel; alle interesserede er

velkomne til at komme og høre på. Forskerne er bidragydere til »En bog om Knud den hellige« med Tore Nyberg som redaktør.

Emblemer og plakater

Der er for nylig udsendt plakater med Knud-emballet - som på side 7 - og med tidspunktet for gudstjenesterne til alle katolske menigheder og institutioner her i landet. Plakaterne kan rekvireres fra Bispekontoret. Der er også sendt Skt. Knud badges til skoler og menigheder. Tore Nyberg fra Knud Konge udvalget opfordrer til, at man køber en Skt. Knud badge og bærer den på sig som bevis for samling omkring Knud den Helliges jubilæum.

Mange menigheder arrangerer i øvrigt i festdagene en tur til Odense. Se selv efter i våbenhuset eller forhør dig hos din præst.

kk

Katolsk indslag på Danske Kirkedage i Esbjerg

Kirkedagenes tema: Og jeg så en ny himmel og en ny jord 30. juni - 5. juli.

2-3.000 kristne fra forskellige trossamfund mødes i Esbjerg i dagene 30. juni til 5. juli til Danske Kirkedage under temaet »Og jeg så en ny himmel og en ny jord«. Også en del danske katolikker kommer med på Danske Kirkedage.

Tirsdag, onsdag og fredag har kl. 15.15-17.00 som programpunkt »Dåb -

nadver - embede«, hvor Lima-dokumentet tages op i dansk teologisk belysning. Blandt de medvirkende er Herman van Tooren, Århus. Det økumeniske Fællesråd står for arrangementet.

Onsdag d. 2. juli lægger de katolske Mary Knoll søstre op til debat om et af kirkedagenes fire emner: *Fortsættes på bagsiden*

2500 mennesker deltog i årets traditionelle valfarter til Åsebakken den 25. maj (1200 deltagere) og Ørn den 1. juni (1300 deltagere). I sine prædikener kom biskop Martensen bl.a. ind på, at saligkårsprocessen for Niels Steensen var fremskyndet i Rom. Han mindede også om det forestående jubilæum i Odense for Knud Konge og opfordrede katolikkerne til at deltage i festdagene. Ovenstående billede er fra Åsebakkevalfarten.

Forslag til pastoralrådet:

Bevidstgørelse om vort liv og kald i Nyborg-synodens ånd

Pastoralrådet bør tage initiativ til at gen-aktualisere Det andet Vatikankoncil og den danske synode, mener Erling Tiedemann. Forslaget har netop været til drøftelse i pastoralrådet den 7. og 8. juni på mødet i Sostrup. Hovedsigtet skal være en stor samlet bevidstgørelse omkring »Menighedens liv og kald«.

Den pastoralrådsperiode, som nu er begyndt falder tidsmæssigt sammen med 25-året for Det 2. Vatikankoncils åbning og med 20-året for dets afslutning. Også 20-året for den danske synode på Nyborg Strand falder inden for rådets periode.

Samling i menighederne

Forslaget drejer sig helt aktuelt om at skabe samling i menighederne omkring det centrale budskab

og liv, som vores katolske tro bygger på, - alt i en form, der svarer til vor nutid, 20 år efter koncil og synode, siger Erling Tiedemann. Hovedsigtet er en bevidstgørelse om menighedens liv og kald, der må ske i lyset af

- kirkens og menighedernes væsen og opgaver;
- kirken i verden (samfundet);
- kirken i kirken (lokalkirken i verdenskirken);
- kirken mellem kirkerne (økumenisk);
- menighedens funktioner; menighedsrådenes opgave.

Bevidstgørelsen omkring menighedens liv og kald må derfor også i høj grad dreje sig om de spørgsmål, der beskæftigede koncil og synoden, fremgår det af forslaget. Spørgsmålene er stadig meget aktuelle både for

kirken og den enkelte:

- den kristne familie;
- ungdommen og kirken;
- liturgi og diakoni, samfundsendagement og åndeligt liv;
- missionsvirksomhed og apostolat;
- menighedens liv og ansvar, herunder præsternes og menighedsrådenes funktion.

To-dages landsmøde

Forslaget bygger på, at pastoralrådet skal fungere som det overordnede inspirerende organ, mens hovedvægten lægges i menigheder, og pastoralenheder. Forberedelsesarbejdet bør munde ud i f.eks. et stort to-dages møde i København i 1989 for alle medlemmer af pastoralrådet, menighedsrådene samt repræsentanter for katolske institutioner, or-

ganisationer m.v.

Erling Tiedemann ønsker, at der nedsættes et udvalg, der med reference til forretningsudvalget kan forberede og medvirke til hele processen, herunder sørge for oplæg til drøftelser i pastoralrådet og inspirationsmateriale til menighedsrådene, menighederne og pastoralenhederne.

I december sidste år var der i Rom en ekstraordinær bispesynode som mindedes Det 2. Vatikankoncil 20 år efter dets afslutning. Paven ønskede med denne synode at genoplive den ekstraordinære atmosfære af kirkeligt fællesskab, som var karakteristisk for møderne.

»katolsk orientering« bringer i sit første nummer efter sommerferien et referat fra drøftelserne.

kk

Den nordiske valfart til Lourdes 25 år

I anledning af 25 års jubilæet for »Den nordiske Valfart til Lourdes« bringer vi her en samtale mellem to generationer, idet den nyligt valgte formand **Georg Høhling** interviewer to, der har været med fra starten, fru **Lena Samson** og læge **Inger Høyer**.

Der sker ikke mange fysiske mirakler. Siden 1858, hvor åbenbaringerne fandt sted, har man erklæret 67 uforklarlige helbredelser for mirakler. Fotoet er fra en Tro og Lys valfart i 1971, hvor mange handicappede fra hele verden deltog

25 år er gået, hvordan begyndte det?

– Der havde allerede været flere valfarter til Lourdes forestået af pater **Mesters**. Der var dog ikke tale om egentlige sygevalfarter. Man kørte derned i tog og sluttede sig til de øvrige pilgrimme. På en sådan valfart var bl.a. hr. og fru **Lerche Nielsen**. De fik da den ide, at det måtte være muligt også at lade syge fra Danmark komme til Lourdes. I 1961 tog pater **Vian** initiativ til med en lille gruppe at køre til Lourdes for at undersøge mulighederne. På denne tur blev de første kontakter etableret. Valfarterne kunne begynde.

Dyrt med fly

Havde nogen af jer specielt kendskab til rejsebranchen?

– Overhovedet ikke. Vi startede på bar bund - dog med lidt hjælp fra en branchekendt person. I 1962 fik »De syges valfart til Lourdes« samlet 77 personer. Prisen var dengang for 4 dage 650.- kr. Vi skulle flyve derned, men da det var et propelfly, varede turen 5 timer. Tilmed skulle vi vente med de syge i 7 timer i Kastrup og ankom således først kl. 4 om morgenen til Lourdes.

Så går det lettere i dag?

– Både og - det går hurtigere at flyve, men

som du selv ved, er det ikke uproblematisk at chartre et fly, når man er så lille en organisation som vi.

– Der har du ganske ret. Jeg husker sidste år, da vi først fik et fly få måneder inden afrejsetidspunktet. Den danske flypark var slet og ret optaget af de ordinære rejsebureauer, men det lykkedes da alligevel. Vi bør nok også her nævne, at det er bekosteligt at chartre fly, en tur pris på ca. 285.000 kr. er uhyggelig mange penge, når den skal fordeles på 100 passagerer.

Hvad er i øvrigt det værste, I som arrangører har oplevet i forbindelse med valfarterne?

– Det var helt klart året 1979. Vi skulle fra Lourdes, men aldrig så snart var alle installeret i flyet, før vi blev beordret ud igen p.g.a. fejl ved et hjul, og det er altså ingen nem opgave sådan at hjælpe syge ind og ud. Kl. var 8 om aftenen, så de syge fik stillet bærer til rådighed for at hvile ud. Kl. 3 om natten blev vi vækket. Alt var klart til start. Vi skulle dog »lige mellemlande« i Toulouse for at hente en reserveredel. Kl. var nu 5 om morgenen, da kaptajnen meddelelse, at reserveredelen skulle rekvireres fra København. Ventetiden ville blive lang og nødvendiggjorde, at man stillede hoteller til rådighed.

Altså alle ud igen og videre til forskellige hoteller. Først om eftermiddagen lettede vi med Kastrup som mål.

Godt man kun oplever det én gang?

– Jamen, det gør man skam ikke. Ligeså »spændende« var det i 1963, da vi p.g.a. tage over Lourdes måtte lande i Bordeaux. Herfra gik så den videre transport med busser, og det var strengt for de syge.

I de sidste år har vi dog været forskånet for uheld.

De syge

Du nævnte de syge - hvor syge er de syge egentlig?

– Det er selvfølgelig forskelligt, men der er tit tale om patienter med brug for omfattende pleje og kompliceret medicinsk behandling.

Disse syge modtages på **Accueil Bernadette** eller **Accueil Notre Dame** inden for grotteområdet, hvor der tilbydes gode rammer for de pilgrimme, der har brug for det. Der er sygestuer, køkken, spisesal og et lille nødapotek og selvfølgelig kapel.

De syge bringer selvdere medicin med. Valfartskomiteen samler herhjemme læger, sygeplejepersonale, samaritter og køkkenpersonale til omsorgen for de syge.

Men akutte kirurgiske sygdomme kan vi ikke klare. I sådanne tilfælde kan patienter modtages på det lokale kommunale hospital - og sygesikringen dækker. Denne mulighed har vi enkelte gange måttet benytte os af.

Arbejder dette personale gratis?

– Ja, de afsætter en uge af deres ferie for i Lourdes at arbejde i treskift. De betaler også selv halvdelen af rejsens normalpris. Den anden halvdel betaler valfarten, hvilket vil sige os allesammen.

Ja det er jo blevet dyrt at tage på valfart?

– I hvert fald er det mange penge, men charterpris, hotelpris samt før-omtalte udgifter i forbindelse med plejepersonale får det hurtigt til at rulle. Til gengæld arbejder arrangørerne gratis, og det er da ganske pænt, at vi med et »lille rejsebureau« mange arbejdstimer alligevel holder administrationsudgifterne nær nul.

Der sker ikke mange fysiske mirakler

Lad os gå tilbage til de syge og til et uundgåeligt spørgsmål: Har I set et mirakel?

– Der sker ikke mange fysiske mirakler. Siden 1858, hvor åbenbaringerne fandt sted, har man erklæret 67 uforklarlige helbredelser for mirakler. Man kræver, at et råd af læger har erklæret helbredelsen for medicinsk uforklarlig.

Hvert år valfarter mange tusinde mennesker til Lourdes.

Pater Vian (th.) var en af initiativtagerne og pastor Knud Ballin en fantastisk inspirator og støtte for os, siges det i interviewet. I midten Peter Wesch.

samt at sygdommen ikke vender tilbage.

Selv oplevede jeg i 1963, at en totalt blind kvinde fik synet igen. Sammen med sin mand var hun gået til grotten om aftenen for at bede om, at hun måtte blive helbredt. Derefter gik de hjem i seng. Næste morgen fik manden at vide af sin kone, at han var blevet gråhåret. Hun havde fået sit syn igen. Jeg kontaktede hjemme en professor i øjensygdomme, men han kunne ikke forklare helbredelsen.

Spørgsmålet er måske også, hvordan vi forstår ordet, mirakel. En læge sagde engang, mens vi stod og så en procession af syge: »Det er også et mirakel, at Gud har gjort noget, der er så grimt og tungt at bære til noget, der er så smukt«.

Syge mennesker har i Lourdes mulighed for at komme ud af deres isolation og få deres selvtilid tilbage, så de igen kan opleve sig som en del af den store menighed.

Lidelsen som en indbydelse fra Vorherre

Men Lourdes er også bodfærdighedens sted, og det er nok ikke få lidende mennesker, som får hjælp til - ikke blot at acceptere deres lidelse - men også til at se den som en indbydelse fra Vorherre til at følge ham på korsvejen, ikke blot til egen, men også til andres frelse.

Af ikke-fysiske mirakler skal da også nævnes de mange, som kommer til Lourdes med bristede forhåbninger eller en »tro i laser«. Mange af disse får i Lourdes en ny forståelse og fordybelse i troen, ikke gennem foredrag, men fordi det er et bønnens sted.

En præst sagde engang: »De fleste mirakler sker ikke ved grotten, men i skriftestolen«.

Mange har en idé om, at der er for meget Maria-dyrkelse i Lourdes. Hvad siger I?

– Maria er ikke og har aldrig ønsket at være centrum, det er kun én, hendes søn, Jesus Kristus, men i vor søgen efter Kristus finder vi nok ingen bedre vejviser og vejleder end Maria. Hun gjorde Bernadette og gennem hende verden opmærksom på bønnens betydning, og som sådan inviterer hun os til i fælles bøn at rette blikket mod Kristus.

I 1981 arrangerede vi udover den ordinære sygevalfart en ekstra rejse til Lourdes, fordi Den Eukaristiske Kongres det år netop blev holdt i Lourdes. Intet kunne da heller være mere naturligt, idet fejringen af eukaristien er og altid har været det absolut centrale samlingspunkt i Lourdes.

Også raske unge tager med

Det er jo ikke kun syge, der tager med på valfart?

– Nej, langt fra. Raske personer bliver indkvarteret på hotel i byen, og det giver stor mulighed for hjælp bl.a., når de syge skal køres ved processionsner o.l. Heraf er der en del unge, men det må du hellere selv sige noget om.

– Ja, det startede med, at jeg tog en gruppe unge med til Den Eukaristiske Kongres, og jeg tænkte, at det måske var en idé hvert år at samle en gruppe unge i alderen 17-25 år, som så under valfarten ville kunne aflaste plejepersonalet. Det har vi så gjort siden til stor tilfredshed. De unge sover i en dertil indrettet ungdomslejr lidt ovenfor byen, men ellers er vores tid afsat til at hjælpe til, hvor der er behov for det på hospitalet i forbindelse med rengøring og køkkenarbejde og ved processionsnerne med at køre de syge etc. Der er 15 ungdoms-

pladser hver år, og de bliver altid hurtigt besat. Desuden er mange af »de gamle« unge begyndt at »kigge forbi« i Lourdes, når de er på Interrailtur. Jeg tror, det har noget at gøre med »meningsfuld ferie« og det faktum, at man som mindretalskatolik i Danmark finder styrke i at opleve sig som del af den verdenskirke, man i Lourdes ser et pænt udsnit af. Desuden gør det et stort indtryk at opleve det umiddelbare forhold til bøn, som man møder i Lourdes, samt at opleve den fantastiske troens optimisme, som de syge lærer os i forholdet til vore medmennesker.

– Netop det, du nævner der, oplevede vi meget stærkt, da vi i 1971 var medarrangører af en valfart for »Tro og Lys«, en international bevægelse for handicappede, hvor venner og familie arbejder for at integrere disse i kirkens liv. Det var en fantastisk stor oplevelse.

Pater Vian og pastor Ballin

Har I som arrangører stået meget alene, eller har I fået opbakning f.eks. fra kirkens side?

– Vi blev jo selvejende institution, som det hedder, i 1968 og fik navnet »Den nordiske Valfart til Lourdes«, idet sigtet var at få deltagere fra hele Norden. I den forbindelse har vi været glade for den interesse, »Den nordiske Bispekonference« har vist

os ved i de senere år altid at lade sig repræsentere ved en af de nordiske biskopper på valfarten. Af de mange præster som har hjulpet os, skal vi særlig nævne to, pater Vian som en af initiativtagerne og Knud Ballin, som indtil sin død 1982 var en fantastisk inspirator og støtte for os.

Desuden har vi nogle år oplevet stor interesse fra sogne, som har sendt en syg fra og måske også for sognet med på valfart.

Også på det økonomiske område har vi mødt opbakning. Her skal særligt nævnes Krafts Legat og Hoffmanns Minde Legat.

De næste 25 år

Skal vi også engang fejre valfartens 50 års jubilæum?

– Vi håber på 25 nye gode år. Endnu har vi aldrig måttet aflyse en valfart. Via det gamle »mund til øre« princip har ringene stille og roligt bredt sig. Mange har fået en fantastisk oplevelse, som flere i de kommende år forhåbentlig også får.

Vi er i Norden ikke så vant til valfartsideen, men der er noget positivt og trostøttende i, at så mange fra så forskellige dele af en i øvrigt splittet verden kan mødes i et fællesskab, der uanset de enkeltes forskelligheder, ung som gammel, rask som syg kan finde enighed i den fælles lovprisning af Gud.

Georg Høpling

Syge mennesker har i Lourdes mulighed for at komme ud af deres isolation og få deres selvtillid tilbage, så de igen kan opleve sig selv som en del af den store menighed.

I Vejle viede biskop Martensen d. 13. maj Tran Duc Thanh. Foto: Willem Wuyts.

Tran Duc Thanh diakonviet i Vejle

Lørdag den 31. maj blev vor vietnamesiske trosfælle Tran Duc Thanh Dominique diakonviet af biskop Hans L. Martensen i Skt. Norberts kirke i Vejle, hvor han skal virke i ét år endnu. Hans søster og mange af hans landsmænd deltog i messen. Under kommunionen afløstes menighedssang, sangkor og orgelspil af flerstemmig sang på vietnamesisk.

Den nu 33-årige Tran Duc Thanh kom til Danmark for seks år siden og har gjort sine teologiske

studier færdige på fransk hos jesuitterne i den belgiske hovedstad. Tre af hans professorer og mange af hans studiekammerater var da også rejst nordpå for at fejre denne store dag sammen med ham. Også mange »danske« præster var mødt op. Fredericias »permanente« og gifte diakon Christian Gabrielsen og den fornylig i Esbjerg diakonviede Torben Toustrup havde en æresplads i kirkens korapsis.

W.W.

Ændring af »katolsk orientering«s redaktionsplan

På grund af Niels Steensen Valfarten til Firenze 20.-28. september ændrer »katolsk orientering« sin redaktionsplan for numrene 16 og 17. Redaktionsmødet til nummer 16, hvor manuskripter senest skal være indleveret, ændres fra 22. til 29. september. Nummer 16 udkommer 15. oktober. Redaktionsmødet for nummer 17 ændres fra 6. til 13. oktober, og dette nummer udkommer som planlagt 29. oktober.

Redaktionsplanen udleveres i øvrigt gratis til alle interesserede ved henvendelse til redaktionen.

Første nummer efter sommerferien udkommer den 13. august. Manuskripter skal være redaktionen i hænde senest mandag den 28. juli. Vi ønsker alle læsere og annoncører en god sommer. Redaktionskontoret vil kun være delvis åben i tiden 16. juni til 18. juli.

Red.

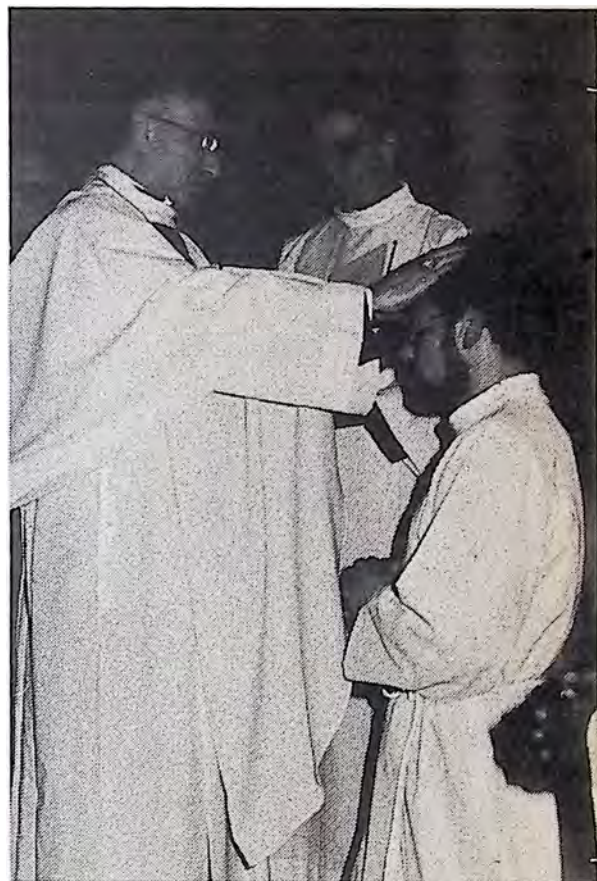
Søndagsmessen i Herning flyttet til lørdag kl. 17

På grund af pastor Willem Wuyts helbred vil søndagsmessen i Herning, Skt. Peters Kapel blive flyttet til lørdag kl. 17. Første gang lørdag den 21. juni.

Franz Hoyos diakonviet i Rom

Frans Hoyos OMI blev den 15. marts diakonviet i oblatfædrenes kirke »Missionari Oblati di Maria« i Rom. Ærkebiskop Smirne OMI forestod vielsen. En del nordiske venner foruden Frans Hoyos forældre var til stede ved diakonvielsen.

Den 3. oktober i år vier biskop Martensen Frans Hoyos til præst i Skt. Ansgars Kirke i København. Frans Hoyos er 30 år og vil efter præstevielsen virke her i landet.

Ærkebiskop Smirne OMI, Rom viede Frans Hoyos til diakon den 15. marts i Rom.

Endnu ledige pladser på Niels Steensenvalfarten til Firenze

Firenze spillede en særlig rolle for Niels Steensen. Her levede han lykkelige år af sin karriere som naturvidenskabsmand, her fandt han vejen til kirken, her blev han præsteviet. I Firenze findes også hans grav.

Under ledelse af biskoppen tager danske katolikker derfor den 20.-28. september på valfart til Firenze. Vi fejrer messen ved graven, bliver modtaget af kardinalærkebiskoppen af Firenze og af byrådet, der har erklæret dette år for et Niels Steensen-år, og vi er med til at åbne dette års særudstilling. Med bus be-

søger vi Livorno, hvor en Kristi Legemsprocession fik afgørende betydning for hans konversion, og bjergene ved Volterra, hvor han ved studier af jordlagene lagde grunden til den moderne geologi.

Rejsen foregår med chartret liggevogn, og i Firenze bor vi i kollegieværelser i Niels Steensen-Instituttet. Pris for rejsen, halvpension og busudflugt: 3.500 kr. Tilmelding indtil 15. juli til Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, der også gerne giver yderligere oplysninger, tlf. 02-88 14 75, mandag-fredag kl. 16-18.

Sophie Kallan

Vi mangler et sted til danske katolikker i nød

Vi hører ofte om nøden ude i den store verden, og vi sender gerne vor hjælp derud, men nøden blandt vore egne tales der mindre om. (Hvem er da min næste? Luk. 10,29-37).

For ti-tolv år siden mødte jeg selv denne nød. Jeg fandt et menneske i vejgrøften og måtte standse op. Det kostede meget, men Gud kvitterede på sin egen måde, så jeg nu er langt rigere, end den gang hvor jeg syntes, jeg havde så meget. Jeg fik nye venner, kærligheden blev levende og vore samtaler fik indhold; men der kom flere til, og jeg så hvor stor nøden er. Forleden søndag fortalte vor præst fra prædikestolen, at der er stor nød i vore menigheder. Han har altså også set det.

Da jeg således kom ud blandt de unge arbejdsloste, blandt dem der var gået i stykker efter en skilsmisse eller var gået fallit, de ældre ensomme osv., da mødte jeg også en række katolikker blandt

disse. De har vel deres menighed at støtte sig til og kan da altid gå op og tale med præsten, tænkte jeg. Men nej, fra dem alle hørte jeg stort set den samme historie. - »Fra den dag, det ramte mig, har jeg ikke kunnet komme i vor menighed. Det var alt for smertefuldt!« Nogle sniger sig anonymt til messe, andre foretrækker at blive helt væk.

Nu, i dag får jeg regelmæssige henvendelser. - »Jeg sidder her med et ulykkeligt menneske, hvad skal jeg gøre. Det er vel ikke muligt, at du kan tage dig lidt af vedkommende?« Hver gang gør det dybt og smerteligt ondt, for jeg har jo ingen muligheder. Det eneste, jeg fortsat kan, er at gå ud og holde dette menneske i hånden, lytte, bede og så erkende min afmagt.

For dog ikke at blive stående her, har jeg sammen med andre nu dannet en lille kreds på femogtyve. Vi kalder os Det

kristne Arbejdsfællesskab. Som kristne håber vi på at kunne rejse os igen i fællesskab og gerne ved et levende og meningsfyldt arbejde.

Kredsen støttes af en filosof, en psykolog og en psykiater m.fl. Alle er engagerede kristne, og nu har vi sandelig også fået en katolsk præst med. Vi har fået trykt en lille folder til alm. orientering, men også et mere oplysende orienteringshefte. Det fortæller noget, om hvad en krise er, hvordan man kommer ud af den, og hvordan vi vil opbygge vort trosfællesskab, hvis bare vi fik lov.

Biskoppen har vist velvilje for vore bestræbelser, men så vidt jeg har forstået, syntes han nok, at vi som lægfolk skulle vise vor modenhed og derfor selv prøve at få hjælpearbejdet på benene. Jeg har derfor for egne midler skabt et lille gartneri med haveblomster i Nordsjælland, men vi mangler endnu et hus, hvor vi kan danne vort fællesskab og tage imod de mennesker, der kommer til os. Er der mon nogle, som kan hjælpe os hertil?

Fra det offentlige gives der meget store beløb, når

man f.eks. tager nogle i familiepleje, ligesom andre sociale ydelser kan give det nødvendige økonomiske grundlag. Endelig kan vi ved gartneriet og andet arbejde skaffe os indtægter. Der står allerede et par hundrede små frugttræer og -buske, som kan udplantes til en stor frugthave, ligesom der også står ca. 10.000 salgbare stauder i omkring 100 forskellige sorter.

Har du mod til »at gå hen og gøre ligeså?« Det er noget af et kald, der skal til, men Gud kalder også sit (læg) folk, så hvorfor ikke dig! Det kan blive et helt nyt og indholdsrigt liv og Kristus giver altid sin særlige nåde til dem, som følger Ham. Overvej det oprigtigt i bøn og skriv efter vort lille hefte, så du kan læse om projektet. Kan du ikke give os huset, så kan du da melde dig ind i fællesskabet og her være med til at kæmpe for det, som så mange venter på. - Et fristed hvor vi kan være sammen og støtte hinanden.

Joost Dahlerup o.carm.III.
Slettevej 16
2860 Søborg.
Tlf. 01-69 27 57.

Kommunionsbænke og latin

I »katolsk orientering« nummer 9 efterlyser *Elise Alster* kommunionsbænke i kirkerne. Jeg kan fuldtud tilslutte mig dette ønske.

Når der ikke findes en kommunionsbænk, er de troende, der gerne vil modtage sakramentet knælende, afskåret herfra, hvilket er urimeligt. Endvidere er man nærmest tvunget til håndkommunion, da modtagelsen af sakramentet i munden er forbundet med en vis risiko, når man står op.

Med hensyn til *Svend B. Messerschmidts* undsigelse af latinen i messen vil jeg blot anføre nogle citater fra Det 2. Vatikankoncilskonstitution »Om den hellige liturgi«.

Stk. 36 § 1: Brugen af det latinske sprog bibeholdes i den latinske ritus, bortset fra gældende særtigheder.

Stk. 54: Modersmålet kan gives en passende plads i de messer, hvor folket er til stede, særlig med hensyn til læsninger-

ne og kirkebønnen, og efter som de lokale forhold tilsiger det. Man skal alligevel sørge for, at de troende er i stand til at recitere eller synge på latin de af messens faste dele, som tilkommer dem.

Stk. 114: Kirkemusikens skat må omhyggeligt bevares og dyrkes. Arbejdet med kirkekorene må konstant fremmes, specielt ved domkirkerne.

Stk. 116: Kirken anerkender den gregorianske sang som den romerske liturgis egen. Den skal derfor normalt have førstepladsen i de liturgiske handlinger.

Stk. 117: Arbejdet med mønsterudgaver af gregorianske sangbøger skal føres til ende, desuden skal der sørges for mere kritiske udgaver af de bøger, som har været udarbejdet siden *Pius X's* reform.

PS! Udtrykket »hendåne for latinen« er en pudsigt sproglig fornyelse.

Walter Thornfield

På vej til Sinai eller: Den lange uge på ni dage

En kort beretning om, hvordan en århusiansk bibelklub forberedte og fejrede pinsen til inspiration for andre

Store begivenheder kaster deres skygger forud, - og pinsen er en stor begivenhed. Vi var nogle stykker i Århus menighed, som i år ville forsøge at aftegne disse skygger i hverdagens ørkensand, for på denne måde at gøre konturerne af den forestående store fest mere nærværende.

Morgenbøn hver dag kl. 7

I et par år har vi i vor bibelklub, eller, som vi fortrinsvis kalder det: vort bibelske lærehus, langsomt pløjet os igennem ca. halvdelen af Davids Salmer, samt, for afvekslingens skyld, den lille cyklus af Elias-fortællinger fra Anden Kongebog. At læse Bogen, som den nu engang er, i en »lectio continua«, fremfor at læse en buket udvalgte tekster,

kan have sine fordele. Det sidste bliver nemt til en slags from sightseeing, hvor man skynder sig fra det ene kendte og berømte monument til det andet uden at ane, hvilket liv der foregår i gaderne, som forbinder tekstmonumenterne med hinanden. Denne erfaring ville vi benytte os af ved vores pinseforberedelser.

Hver dag mellem Kristi Himmelfart og pinsen skulle vi (og hvem der ellers måtte have lyst til at være med) så mødes kl. 7 i vores kirke til en ca. 20 minutters varende morgenbøn, - et »umuligt« tidspunkt, men alle tidspunkter er snart umulige i vor fortravlede verden. Kl. 7 ville nok være et af de mindst belastede tidspunkter, og så har morgenstund også i Biblen

(nådens) guld i mund.

Til vores pinsenovenes ni dage valgte vi ørkenfortællingerne fra bogen Exodus (Anden Mosebog). Vi tog tråden op der, hvor vi slap den i påsken, og vandrede fra Det røde Hav til Sinaibjerget, hvor JHVH (Herren) gav sin menighed de Ti Ord (de ti bud). Det drejer sig om i alt 6 kapitler, så torsdag før pinse var vi allerede ankommet til Sinaibjerget. Først undervejs gik det op for os, at der dermed opstod en parallel mellem skærtorsdagens »En ny befaling giver jeg jer« og torsdagens læsninger om Lovgivningen på Sinaibjerget og fra Jesu bjergprædiken. »Hold jer rede til i overmorgen« (Ex. 19) fik så om fredagen en aktuel klang.

De to sidste dage, som

altså var »anderledes« (langfredag og påskelørdag) læste vi fra bogen Deuteronomium (Femte Mosebog): Moses prædiken fra kap. 4, og den pragtfulde tekst fra kap. 26 om førstegrøedeofferet, hvor grundmønstret i vort menneskeliv (det at være pilgrim) mejsles i øret og i hjertet: »Min stamfader var en omvandrende aramæer«. Til læsningerne fra den Første Skrift valgte vi korte evangelietekster, der ikke skulle »bevise« noget, men skulle vise vores ørkenvandring i evangeliets lys.

Livstræt med blomster af ild

Det visuelle midtpunkt i de dage var den syvarmede lystestage, menorahen, livstræet med de syv blomster af ild. For os også et

symbol på Helligåndens søv gaver, - og tilsammen med alterets almindelige lystestager var der altså en flamme til hver af novenedagene.

Læsningerne indrammedes af en pinsesalme fra »Lovsang« (hvor dejligt er det at finde en fælles vejtrækning, åndedræt, »pneuma« i en salme) og vekselsange fra Skriften: »Ordet er dig ganske nær« (Femte Mos. 30, 11-15) og »Når du sender din ånd« (sl.104). Sidstnævnte sang indledte forbønnerne, hvori vi prøvede at drage gammelt og nyt frem fra læsningernes skatkamre. Med Fadervor afsluttedes forbønnerne, og da vi var så heldige at have en præst i vor midte hver dag, kunne den aaronitiske velsignelse lyses hver gang. (Ikke uden realistisk sans, havde vi på vores liturgi-hefte også trykt en bøn om velsignelse (fra Sl.121) i tilfælde af, at vi kun ville

være »almindelige præster«).

Ved vejs ende, pinselørdag, fejrede vi messe kl. 8, vi, den lille flok på 7-9 stykker, plus dem der sluttede sig den dag til karavanen. Derefter spiste vi morgenmad sammen i menighedssalen: kaffe, rundstykker og rosinbrød, brød med frugter fra det forjættede land. Rigtig »evalueret« har vi ikke endnu. »En dejlig oplevelse«, »Det var skønt«, - det hørtes ved morgenbordet. Hvem der måtte være nysgerrig efter mere: I begrænset omfang kan vor læseplan, vort liturgihæfte og teksterne til forbønnerne rekvireres hos undertegnede mod betaling af en femmer i porto, på giro 8 17 64 42 (Banegaardsgade 27, 2., 8000 Århus C). Skriv som »meddelelse til beløbsmodtageren«: På vej.

Herman van Tooren

Redaktionen ønsker alle læsere og annoncører en god og en varm sommer.

Redaktionskontoret er kun åbent i begrænset omfang indtil 18. juli.

Enhed forude

Katolsk forståelse af økumeni

Af biskop Hans L. Martensen

En af Det 2. Vatikankoncil's mest karakteristiske og afgørende tekster var som bekendt koncilsdekretet om økumenismen, der på latin har titlen »unitatis redintegratio« - »enhedens genoprettelse«.

Om økumenismens sidste mål hedder det i denne tekst: »Når hindringerne for fuldt kirkeligt fællesskab gradvis er blevet overvundet, vil alle kristne engang kunne møde hverandre i en fælles fejring af nadveren og nå frem til den ene og udelte kirkes enhed, den som Kristus fra begyndelsen af har skænket sin kirke, og som vi tror består urokkeligt i Den katolske Kirke, og som vi håber vil vokse sig stadig stærkere indtil verdens ende.« (Økumeni nr. 4)

Sidenhen har Den katolske Kirke ved forskellige lejligheder og i officielle dokumenter givet udtryk for det samme: nemlig at målet, vi tilstræber, og som vi beder Gud skænke os, er, at vi som adskilte kristne atter kan samles om den ene, hellige eukaristi.

I definitionen af hvordan Den katolske Kirke

forstår økumeni, understregede koncilet forskellen mellem konversion og økumenisk virksomhed: »Det ligger i sagens natur, at det arbejde, som består i at tage imod og forberede enkeltmennesker, som ønsker at slutte sig til Den katolske Kirkes fulde fællesskab, er forskelligt fra den økumeniske virksomhed. Alligevel findes der ingen modsætning mellem de to, da begge indgår i Guds vidunderlige forsyn.« (Økumeni nr. 4). Gud kalder altså i sit udforskkelige forsyn bestemte mennesker til at konvertere og slutte sig til Den katolske Kirkes fulde fællesskab. Sådanne konversioner vil til enhver tid være nødvendige både for Den katolske Kirke selv og for de mennesker, der i deres samvittighed har følt Guds kald.

Når der ved siden af sådanne enkeltkonversioner også findes en økumenisk virksomhed, er grunden den, at der historisk er vokset kristne fællesskaber og sammenhænge op uden for Den katolske Kirkes synlige rammer, og at »Kristi Ånd ikke har vægret sig ved at bruge disse

andre kirkesamfund som midler til frelse, - frelsesmidler, der henter sin kraft fra nådens og sandhedens fylde, som er blevet betroet til Den katolske Kirke.« (Økumeni nr. 3)

Situationen i dag

Vor nuværende pave Johannes Paul II har ved mange lejligheder betonet nødvendigheden af den økumeniske indsats. Sidst har han udtalt sig meget stærkt til en fælles forsamling af de europæiske biskopper og erindret dem om den historiske sammenhæng: Europa er det kontinent, der på en særlig måde sønderrev kirkens enhed. Denne enhed sammenlignes billedligt med Kristi usyede kjortel, der var i ét stykke fra øverst til nederst. Paven sagde: »Det er indlysende for enhver, at en sådan splittelse udgør en alvorlig hindring for bestræbelserne for evangelisering i den moderne verden. Hver og én må derfor sætte al sin energi ind for den økumeniske sags tjeneste, for at udviklingen mod enhed ved alles indsats ikke går i stå, men bliver fremskyn-

det - sådan som de mest brændende kristne under Helligåndens inspiration jo længes efter«.

I dag, 25 år efter koncil, føler nogle katolikker stadig en vis usikkerhed i spørgsmålet om økumeni. De mener måske, at økumeni betyder at mødes på halvvejen, således at katolikker bliver lidt mere protestantiske og protestanter bliver lidt mere katolske. Dette er en forvrængning og er ikke i overensstemmelse med Det 2. Vatikankoncil og Den katolske Kirkes bestræbelser i økumenisk sammenhæng siden da.

En anden usikkerhed kommer af, at nogle mennesker synes, de økumeniske bestræbelser er gået i stå, og at man ikke er kommet væsentligt videre siden Det 2. Vatikankoncil. De er utålmodige efter at se det synlige og endelige mål virkeliggjort og mener, at man skal begynde en interkommunikationspraksis, selv om forskellige uoverensstemmelser angående troslyre, embede og kirkelig anerkendelse endnu ikke er løst.

Undertiden kunne jeg have lyst til at bruge et billede, som sammenligner, på den økumeniske utålmodighed, der undertiden kommer nok så skarpt til udtryk. Siden Det 2. Vatikankoncil er der foregået et tålmodigt økumenisk arbejde både af fagteologer og engagerede lægfolk. Mange gamle misforståelser er blevet ryddet af vejen. Man har erkendt, hvorledes man på langt flere punkter end man anede, er enige om væsentlige trosspørgsmål. Det er som om kirkerne gennem århundreder har levet i isolerede dale, adskilte af enorme bjergkæder.

Den økumeniske indsats siden Det 2. Vatikankoncil kan sammenlignes med et tunnelbyggeri, hvor man med stor indsats har arbejdet fra begge sider for at komme hinanden nærmere. Det ville være sørgeligt, hvis en tunnel var blevet bygget så vidt færdig, at arbejderne fra den ene side allerede kunne høre støjen og

stemmerne fra dem, der arbejder på den anden side, og man så ville opgave det hele og sige: Nu har vi arbejdet på en tunnel i 25 år og er ikke kommet sammen endnu. Lad os opgave den hidtidige metode, og lad os i stedet skynde os op over bjerget og finde nye veje og stier dér!

Med dette billede ville jeg kendetegne den nuværende situation. Det tålmodige arbejde i retning af virkelig kirkelig anerkendelse og enhed, der har fundet sted siden Det 2. Vatikankoncil, skal fortsættes og kan ikke erstattes af utålmodige og overilede interkommunikationspraktikker, der mener, at de kristnes enhed kan opstå uafhængigt af sandhed i troen og af en virkelig gensidig anerkendelse af embede og kirkeledelse.

Den luthersk-katolske dialog

Men hvorledes man kan forestille sig, at en sådan virkelig enhed opstår mellem adskilte kirker? Dette spørgsmål føles stadig stærkere, ikke mindst i luthersk-katolsk sammenhæng.

Den luthersk-katolske samtale på verdensniveau - en af de såkaldt bilaterale (tosidede) dialoger - tog sin begyndelse kort efter afslutningen af Det 2. Vatikankoncil. I august 1965 og april 1966 mødtes en katolsk-luthersk arbejdsgruppe i Strasbourg. Dette førte til en officiel studiekommision, oprettet af Det lutherske Verdensforbund og Sekretariatet for kristen Enhed i Rom. I de følgende år fra 1967-1971 mødtes denne dialog-gruppe til fem samlinger, og også i tiden mellem samlingerne blev der gjort et intensivt arbejde, hvori mange teologer blev inddraget.

Den 5. samling fandt sted på Malta, og her blev det såkaldte Malta-dokument »Evangeliet og Kirken« vedtaget. Dette dokument behandler en række af de centrale spørgsmål, der har været kontroversielle siden reformati-onstiden: Forholdet mellem evangelium og tradi-

tion; Kirke og verden; kirkelige strukturer og embede. Spørgsmålet om retfærdiggørelseslæren stod naturligvis centralt, og det var måske et af de overraskende punkter i denne første fase af samtalerne indtil Malta, at der blev konstateret en vidtrækkende enighed mellem katolikker og lutheranere netop i spørgsmålet om retfærdiggørelse.

På ét punkt følte man smerteligt det afgørende problem. Medens de lutherske deltagere på Malta-mødet mente, at man allerede havde nået et tilstrækkeligt grundlag til at begynde en begrænset interkommunion, var de fleste katolikker af den mening, at en sådan praksis ikke kunne indledes - heller ikke i begrænset omfang - før en egentlig embedsanerkendelse havde fundet sted.

Både det positive og det negative i den første runde af den katolsk-lutherske dialog og dens slutdokument førte til, at man indså nødvendigheden af en dialogfase nr. 2, der skulle koncentrere sig om spørgsmål vedrørende messe, embede og gensidig anerkendelse. Denne 2. fase har nået sin afslutning, og alle dens forskellige dokumenter er udgivet på dansk. Det sidste bærer titlen »Enhed forude«. Alle disse dokumenter er udkommet på Niels Steensens Forlag i dansk oversættelse af dr. Ruth Plum. Der er grund til at takke både forlag og oversætter for det store og værdifulde arbejde, som har gjort de forskellige dokumenter tilgængelige for danske læsere. Det første er »Herrens Nadver«, som udkom på Niels Steensens Forlag i 1980. Det andet er »Det kirkelige Embede«, som udkom i 1983. Det tredje indeholder de to store dokumenter »Veje til Fællesskab« og »Enhed forude«, samt den luthersk-katolske kommissions udtalelse i anledning af Augsburg-jubilæet i 1980: »Alle under én Kristus«, og udtalelsen i anledning af Luther-jubilæet i 1983: »Martin Luther - Jesu Kristi vidne«.

(fortsættelse følger)

Målet er stadig, at alle adskilte kristne atter kan samles om den ene hellige eukaristi. Det forudsætter sand enhed i troen og gensidig anerkendelse af embede og kirkeledelse. Foto: KNA.

Den romersk-katolsk/evangelisk-lutherske Kommission

Veje til Fællesskab Enhed forude

er lige udkommet i Niels Steensens Forlag.

Pris: kr. 67.10.

Bogen kan købes i boghandelen eller bestilles direkte hos Niels Steensens Forlag, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Tlf. 01-24 48 08.

I apostlenes spor

Apostlenes heste er - ikke kun på dansk - et stående udtryk: Det betyder apostlenes fødder. Heste har de sikkert set: Romersk rytteri ved Kapernaum, eller på vej til Kæsarea Filippi. Peter har næppe siddet på en hest. Paulus har, da han under stærk bevogtning blev sendt af sted i galop, væk fra Jerusalem til Kæsarea. (Ap. G.23,23-33).

Om han faldt fra en hest foran Damaskus' bymur står ingen steder, men hvor har malere i alle stilarter dog slidt med at lade faldet ske så overbevisende som muligt! Paulus skulle »ned med nakken«, blændes inden han blev seende, føres ved hånden ind i byen af én, der turde løbe risikoen for at gå i fælden, én, hvis tillid til Guds nåde var større end hans angst for en politi-razzia. Således valgte Paulus til apostel. (Ap. G.9,1-9).

I deres missionsarbejde brugte både Peter og Paul deres fødder. Peter var øvet, han havde i snart tre år gået og vandret med Herren. Han var skolet til at gå fra by til by. Evangelierne og Paulus nævner ofte, hvor meget de dog har travet. Danske salmedigtere har grebet disse ord om apostlenes »liffige« fødder. Og syng en gang salme 382 i vor nye salmebog: »Saligheds ord i apostlenes spor vandre til jorderigs ender, så ingen menneskefod har rørt platten, hvor ikke dets røst blev hørt«.

Smukkere kan det ikke siges.

Apostlenes røst har der - når man læser evangelierne og brevene lidt psykologisk - været problemer med, en gang imellem. Peter, og senere Paul, brugte ikke bare deres fødder, de brugte også munden. Johannes, den yngste, kan som gammel, mild og elskværdig biskop endnu ikke dy sig for at minde sig selv og os om, hvor tit Peter optrådte irriterende, endog virkede arrogant: Han havde det med at tale først, ofte alt for hurtigt og uigennemtænkt, inden nogen af de elleve havde færdigtænkt sit svar, og inden sagen var blevet drøftet i gruppen. Peter havde det især med at udtale sig på alle de andres vegne uden først at have bedt om deres mening. Jo, der var spændinger apostlene imellem. Tænk, at Zebedæus' kone tør komme og bede Jesus om at give hendes to sønner Jakob og Johannes en minister-taburet hver - den dag Gudsriget udråbes! (Matt. 20,20-21).

Et par gange fik Peter smæk for skillingen, når han havde været for rapmundet uden omtanke. Ikke rart at få som svar fra Jesus: »Vig bag mig, Satan! Du er mig til forargelse! Du sanser ikke, hvad Guds er ...! (Matt. 16,23).

Hvor har Peter dog grædt i timevis over de hurtigste ord fra hans store mund, for den kunne være stor. Men - hvor herlige sandheder har han dog sagt, når han, ikke arrogant, men »belært af Faderen in himlene«, var den første, der så Kristus Messias i Mesteren: Den levende Guds Søn. (Matt. 16,13-19). Jesu svar var lige så kontant: »... Og jeg siger dig, Simon, du er grundstenen, og på denne klippsten vil jeg bygge min Kirke«. Dette svar står i meterhøje bogstaver i kuplen over Peters gravkirke i Rom. Også alle de andre Jesu-ord til Peter

står der, både på græsk og latin, højt oppe i gylden mosaik oven over gesimsen, hele Peterskirken rundt. Det store stenrelief lige over Peterskirkens hovedindgang viser denne nøglemagts-overdragelse: Kirken hedder jo ikke bare Peterskirken, men *Confessio Petri* - Peters trosbekendelse. Det er også derfor, den store bronze-baldakin mellem grav og kuppel kaldes *confessio*.

Jesus brugte Simon Peter som han var og Peter har gået »veje, Gud tør kende« (Salme 56,7,2) og brugt munden i Herrens tjeneste. Han blev omvendt, en ny troende, flere gange i sit liv.

Paulus oplevede det samme. Paulus var arrogant. Det påstod hans modstandere om ham. Han nævner det faktisk tit selv. Han var så klog og vidende, skriftklog, virkede bedrevende. Han talte et græsk, som blev unuanceret og derfor misforstået, fordi han ikke beherskede dets grammatik helt. Og så det temperament, som ikke huede alle! Han indrømmer det jo selv, når han griber til selvforsvar med et salmeцитat og kalder sin utålmodighed »nidkærlighed for Guds hus, der er ved at fortære ham!« - men også de andres nerver. (Davidssalme 69,10).

Hvor arrogant må det have lydt, at høre ham argumentere med »... Jeg mener nu også at have Guds Ånd!« - når argumenterne var sluppet i en debat om enker! (1. Kor. 7,40 og flere steder). Og han kunne sende en medarbejder hjem til sin mor - duede ikke (Ap. G. 15,36-41) og bedrøve den kære Barnabas med en afgørelse som denne: Hvis du går i denne retning, så går jeg den modsatte vej! (Ap. G. 15,37-41).

Temperament havde de alle og Gud brugte dem alle. De lærte at græde og at tro. Den 29. juni fejrer kirken de to store, Peter og Paul, altid sammen på én fest, hinandens modsætning som to sider af én medalje, fiskeren og professoren, der gik, hvor Ånden sendte dem.

Hebræerbrevets ukendte forfatter tør sige om Jesus selv, at Han, skønt Han var Guds Søn, lærte lydighed ved at lide. (Hebr. 5,8): Denne vej har alle apostlene gået, for den var Guds underlige vej. Vi, der er undervejs endnu, kan også gå og irriterer hinanden med modsatte meninger om samme hjertesag. Vi kan - som apostlene - lide under hinandens temperament, og tale om arrogance. Men Herren elsker og bruger os alle. Spørgsmålet er blot, hvor længe vi skal have grædt som Peter, inden vi med Peter kan sige: »Herre, du véd jo, at jeg elsker dig!« (Jo. 21,15-19). Eller hvor mange skråsikre meningers kæpheste vi først skal være faldet ned af, før vi med Paulus er blevet så svage, at vi, fra nu af, kun vil rose os af vor afmagt, hvori Guds kraft alene kommer til syne? (2. Kor. 11,30 og også 12,7).

Siden konciliet er vi endelig begyndt at kalde os selv »kirken undervejs« og »pilgrimsfolk«. Vi skal ikke forsøge at kigge Gud i kortene. Vi skal bare lade os bruge af ham, villige til at gå i apostlenes spor, med eller uden hestekræfter.

Velsignet apostelfest!

Willem Wuyls O. Praem.

Skt. Knuds helge

Af Jørgen Nybo Rasmussen

Hvis man spørger om, hvordan en helgen egentlig bliver til, vil svaret som oftest være, at det er kirken, der har gjort eller kåret ham eller hende til helgen. Men hvis man opfatter det på den måde, at det er gejstligheden, altså præster, biskop eller pave, der ud fra nogle uransagelige kriterier autoritært sidder og bestemmer, at nu skal almindelige katolikker give sig til at tro på en bestemt person som helgen, så er det en slem misforståelse.

De kirkelige myndigheders opgave er ikke at skabe helgener, men at kontrollere, om en person, som gudsfolket selv, altså almindelige katolikker i et eller andet miljø, opfatter som et helligt, af Gud særligt benådet menneske, nu virkelig også er det. Biskop og pave skal retlede og godkende helgentroen, men frembringer den ikke.

Menighedens bøn om en helligkåring er en forudsætning

I denne tid, hvor bl.a. danske katolikker går og venter på, at Niels Stensen skal blive saligkåret, er det sundt at huske, at hvis vi ikke selv spontant opfatter og føler ham som en helgen og viser dette i vor adfærd over for ham, bl.a. ved at bede om hans forbøn, så vil han muligvis

aldrig blive saligkåret i Rom.

Hvorledes gik det til, at dette års anden helgenjubilær, Skt. Knud Konge, blev helgen, og hvordan udviklede sig »dyrkelsen« af ham?

Skulle Knuds lig til Flandern eller forblive i Odense?

Efter det frygtelige blodbad i Skt. Albani Kirke i Odense den 10. juli om aftenen, blev Knud og alle hans hirdmænd begravet under kirkens gulv. I det ældste kildeskript »Knuds lidelsehistorie« fra ca. 1095, altså første tegn på, at han var helgen, den straf, der ramte landet i form af en hungersnød. Men desuden skete der »syner og tegn« i forbindelse med hans »arme legeme«. Af Ælnoth beskrives et af disse »syner« nøjere. Det bestod i, at da Knuds enke, dronning Edele, ville lade hans legeme opgrave, for at tage det med sig til Flandern, hendes fædreland, så viste der sig for hende og graverne, da de kom ind i kirken, et kraftigt og uforklarligt lys, som de tolkede således, at det ikke var Guds vilje, at Knud skulle fjernes, men skulle blive i Odense, i sit eget fædreland.

Ælnoth beretter videre, at der allerede i kong Oluf

Hungers tid skete så mange undere ved graven, at folket og præsterne blev enig om at grave Knuds jordiske rester op. De underkastede dem en ildprøve, dvs. lagde ild på dem, uden at de brændte, hvorefter de bisatte dem igen i en stensarkofag i krypten til den nærliggende kirke, som Knud selv havde ladet påbegynde i sin kongetid, den nuværende Skt. Knuds Kirke, lidt sydvest for Skt. Albani Kirke.

Ikke paven, men biskopperne helligkårede en martyr

Den såkaldte »elevation« = optagelse, må opfattes som det lokale bispedømmes godkendelse af Knud som helgen. Mange af datidens helgener, som kirken siden altid fuldt ud har godkendt, har aldrig opnået nogen yderligere kirkelig autorisation. Dette gælder f.eks. Skt. Olav af Norge. At Knud få år senere blev officielt godkendt som helgen også af den daværende pave *Paschalis II*, hvorefter hans egentlige skrinlæggelse kunne finde sted den 19. april år 1100, er altså noget særdeles bemærkelsesværdigt. Paverne havde den gang endnu ikke noget monopol på helgenkåring, der siden oldtiden

»Sankt Knuds sten« ved Vissenbjerg på Fyn.
Tegningerne: Stig Holting. Fra den nye bog om Skt. Knud konge.

Dyrkelse - før og nu

havde været de lokale biskoppers sag. Knud den Hellige var ca. den tiende helgen, der overhovedet fik sin helgenverdighed godkendt uden for lokal-kirken, af paven selv. Dette alene viser, hvor overbevisende troen på hans hellighed har været. Den byggede på de talrige mirakler, der ifølge Ælnoth fandt sted ved Knuds forbøn, og som allerede i de første år af kong Erik Ejegods regeringstid (1095-1103) gjorde Odense til Danmarks første store val-fartsmål.

Der har været en vældig bølge af folkelig tro og begejstring over i den skændigt myrdede konge at have fået en sådan værner og forbeder i Himlen, der lå bag kong Eriks og de danske gejstliges ansøgning til paven. Troen på Knuds liv som et kristent eksempel, på hans død som et kristent martyrium og på hans konkret erfarede magt til, efter døden at hjælpe syge, handicappede og nødlidende mennesker, der kom til ham med tillid og i bøn: det var indholdet i den første store kristne folkelige vækkelsesbevægelse, vi kender i Danmark. Pilgrimene til Odense blev de første vidner om, at kristendommen ikke mere blot var en fremmed religiøs institution, der udefra var blevet indført i Danmark, men nu også erfarede af det danske folk selv, som en levende fornyende kraft i jævne menneskers liv.

Mirakler ved Knuds grav

Som ved andre helgen-skrin har der ved Skt. Knuds været samlet og nedskrevet beretninger om de mirakler, der fandt sted. De fleste og ældste er gået tabt, men et brudstykke af en sådan beretning, nedskrevet af benediktinermunken Arnfast ca. 1180, er dog bevaret. Den er udgivet af M. Cl. Gertz i »Vitæ Sanctorum Danorum« og oversat af Hans Olrik i »Danske helgeners levned«, 1893-94, side 339-347. Her beskrives enkelte underfulde bøn-hørrelser, skete efter påkaldelse af Skt. Knud, næsten et århund-

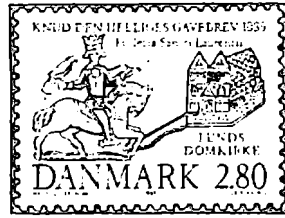
rede efter hans død. Pilgrimsstrømmen til Odense fortsatte hele Middelalderen igennem. De fandt sted hele året, men naturligvis især på de to Skt. Knuds-fester: martyrfesten 10. juli og skrinlæggelsesfesten 19. april, hvoraf den sidste dog kun fejredes i Odense bispedømme.

Hver ny helgen får sin egen liturgi

Kirkens officielle godkendelse af en helgen betyder først og fremmest, at man herefter fastsætter en festdag, og til denne fest skriver en særlig liturgi, der bruges i den offentlige gudstjeneste. Skt. Knuds-dagen begyndte allerede aftenen før, altså den 9. juli, med 1. vesper, aftenbønnen. Vesperen bestod, som alle tidebønner, først og fremmest af Davids Salmer. Disse salmer indledtes med en hymne til Skt. Knud, indrammedes af »antifoner«, dvs. korte sungne betragtninger over Knuds liv.

Om natten stod munke-ne op til »vigilierne«, vågenatten, hvor Matutinbønnen blev bedt. Davids-salmerne vekslede her med læsestykker, der til-sammen udgjorde en kort beretning om Knuds liv og martyrium. Også de andre tidebønner i løbet af selve festdagen, 10. juli, indeholdt vers, sange, læsninger og bønner til og om Skt. Knud. Således forbedt kunne man om formiddagen fejre hovedgudstjenesten, højmessens.

Desværre er et missale (messebog) for Odense bispedømme ikke bevaret, men af en tilsvarende messebog for Roskilde bispedømme får vi et indtryk af, hvorledes Knuds plads var i denne højmesse, der som til en af de største helligdage er blevet fejret i alle Danmarks kirker. Epistel, graduale, evangelium, offertorie og kommuni-onsvers var bibeltekster, der passede på Knuds religiøse personlighed og til hans martyrium. Indgangs-bøn, kirkebøn, stille-bøn og bønnen efter kom-munionen var affattet som bønner til Gud om Skt. Knud eller som påkaldelser af helgenens forbøn for menigheden om Guds nå-

Kong Knud på vej til Skt. Laurens-domkirken i Lund.

degaver. Som et eksempel anføres kirkebønnen, som den blev bedt i bispedømmerne Roskilde, Lund og Slesvig.

»Gud, du som på denne dag kronede din konge og martyr, Knud med et herligt martyrium, da han uretfærdigt blev dræbt af sine undersåtter, giv os, beder vi Dig, at vi må mærke hans forbøn hos Dig, ved hvis nåde, vi tror, at han nu hersker som strålende sejrherre i Himlen. Amen.«

Et højdepunkt nåede den liturgiske dyrkelse i den såkaldte sekvens, en særlig hymne om Knuds liv, død og forbøn i Himlen, der blev sunget af kirkekoeret mellem epistlen og evangeliet. Evangeliet var Luk. 14, 26-33, der handler om at sætte kærligheden til Kristus over al menneskelig kærlighed og alt slægtskab. Desværre ved vi ikke, hvordan der har været prædikeret om Skt. Knud i Middelalderen, men stoffet har været hentet fra selve den liturgi, vi nu har beskrevet, og fra de biografiske skrifter: »Knuds lidelseshistorie« og »Ælnoths Krønike«.

Forbudt efter reformationen - og tilladt igen

I 450 år fejrede det danske folk og den danske gejstlighed på denne måde sin helgenkonge hvert år den 10. juli, i Odense også den 19. april. Men med indførelsen af den luther-ske reformation i Danmark, der fandt sted 1536, altså netop for 450 år siden, hvilket betyder, at den skete midtvejs mellem Skt. Knuds martyrdød og indeværende år, da blev al kirkelig fejring af helgen-erne, herunder af Skt. Knud, afskaffet og forbudt i vort land. Relikvierne i Odense blev indemuret og først udtaget igen langt senere.

Først da konvertiten Christian Payngk i Rom 1641 oprettede Skt. Knuds kapellet i kirken S. Maria de Traspontina, fik dyrkelsen af Skt. Knud som helgen påny et fristed. Da den første katolske kirke efter reformationen 1687 kunne bygges i Fredericia, blev den viet til Skt. Knud Konge. Men både her og i Rom fejredes han ikke den 10. juli, men - på grund af en misforståelse - den 19. januar.

Med opnåelse af religionsfriheden i Danmark i 1849 kunne katolsk gudstjeneste, og dermed også dyrkelse af helgenerne, påny finde sted uden hindringer. Danske katolikker glemte ikke vor helgenkonge. Ved 800-året i 1886 fejredes Knud i den gamle Skt. Maria Kirke i Odense. Celebranter var den apostolske præfekt, senere biskop von Euch, og sognepræsten, pastor Lichtle. Det var første gang siden Reformationen, en pontifikalmesse fejredes i Odense.

850-årsfesten fandt sted i 1936, hvor ikke mindre end ca. 3000 katolikker kom sammen til et stort stævne i Odense under ledelse af biskop J. Brems, der celebrerede højmessens i det daværende Fyns Forum.

Kom til jubilæet i Odense den 9. og 13. juli

I år, 900-året, er danske katolikker påny opfordret til at komme til Odense for at fejre vort lands første martyr og kongehelgen. Allerede den 9. juli om aftenen afholdes en vesper ved relikvierne i krypten under Skt. Knuds Kirke, altså et glædeligt udtryk for den nye økumeniske ånd, hvor kirkerne kan mødes i samarbejde. Hovedfesten er søndag den 13. juli, hvor biskop Martensen fejrer bispemes-sen i Dalum Klosters park kl. 11, og hvor dagen sluttes med en Ordets gudstjeneste i Skt. Albani Kirke kl. 16. Flere uden-

landske gejstlige vil delta-ge. Programmet for dagen vil i øvrigt blive offentliggjort på anden måde.

Fra de enkelte sogne og pastoralenheder vil det være præsternes og menighedsrådenes opgave at organisere fællesrejser, med tog eller bus til Odense. Men også hjemme i sogne-ne fejres Skt. Knuds dagen for dem, der ikke kan komme til Odense.

Nu som før vil Skt. Knud i sin Himmel bede for sit danske folk, de danske kristne og ikke mindst for den danske katolske kirke. Som den gamle liturgi udtrykker det:

»Gud, Du som har indviet denne dag for os til festen for den salige konge og martyr, Knud, hør din menigheds bønner og giv, at han hvis fest vi fejrer i dag, må komme os til hjælp med sin forbøn. Ved vor Herre Jesus Kristus. Amen«. (Kirke-bøn til Skt. Knuds dag i Viborg-missalet fra ca. år 1500).

Vandet fra »Skt. Knuds kilde« ved herregården Kjellerup ved Mariager.

11.-30. juni

11. *rød*. Onsdag i 10. alm. uge. *Barnabas*, apostel (m). L.: Ap. G. 11,21b-26; 13,1-3. Ev.: Matt. 10,7-13. *Ap. pf.* (II Ps).
12. *grøn*. Torsdag i 10. alm. uge. L.: 1. Konge. 18,41-46. Ev.: Matt. 5,20-26. (II Ps).
13. *hvid*. Fredag i 10. alm. uge. *Antonius af Padova*, præst og kirkelærer († 1231) (m). L.: 1. Konge 19,9a. 11-16. Ev.: Matt. 5,27-32. (II Ps).
14. *grøn*. Lørdag i 10. alm. uge. L.: 1. Konge. 19,19-21. Ev.: Matt. 5,33-37. Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (II Ps).
15. *grøn*. 11. alm. søndag. 1. L.: 2. Sam. 12,7-10. 13. Salme 32,1-2. 5. 7. 11. Rv. 5c: Herre, tilgiv mig min syndeskyld. 2. L.: Gal. 2,16. 19-21. Ev.: Luk. 7,36-8,3 eller 7,36-50. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (III Ps).
16. *hvid*. Mandag i 11. alm. uge. *Vilhelm*, abbed († 1203) (m). L.: 1. Konge 21,1-16. Ev.: Matt. 5,38-42. (III Ps).
17. *grøn*. Tirsdag i 11. alm. uge. L.: 1. Konge. 21,17-29. Ev.: Matt. 5,43-48. (III Ps).
18. *grøn*. Onsdag i 11. alm. uge. L.: 2. Kong. 2,1. 6-14. Ev.: Matt. 6,1-6. 16-18. (III Ps).
19. *grøn*. Torsdag i 11. alm. uge. L.: Sir. 48,1-14. Ev.: Matt. 6,7-15. Eller *hvid*: *Romuald*, abbed († 1027). (III Ps).
20. *grøn*. Fredag i 11. alm. uge. L.: 2. Kong. 11,1-4. 9-18. 20. Ev.: Matt. 6,19-23. (III Ps).
21. *hvid*. Lørdag i 11. alm. uge. *Aloysius Gonzaga*, ordensmand († 1591) (m). L.: 2. Krøn. 24,17-25. Ev.: Matt. 6,24-34. (III Ps).
22. *grøn*. 12. alm. søndag. 1. L.: Zak. 12,10-11. Salme 63,2. 3-4. 5-6. 8-9. Rv. 2b: Gud efter dig tørster min sjæl. 2. L.: Gal. 3,26-29. Ev.: Luk. 9,18-24. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (IV Ps).
23. *grøn*. Mandag i 12. alm. uge. L.: 2. Konge. 17,5-8. 13-15a. 18. Ev. Matt. 7,1-5. (IV Ps).
hvid. Aften. *Vigilie til Johannes Døberens fødsel*. 1. L.: Jer. 1,4-10. Salme 71,1-2. 3-4a. 5-6ab. 15ab + 17. Rv. 6a: Fra moders skød har jeg støttet mig til dig. 2. L.: 1. Pet. 1,8-12. Ev.: Luk. 1,5-17. *Gl. Cr. Særl. pf.*
24. *hvid*. Tirsdag. *Johannes Døberens fødsel* (s). 1. L.: Es. 49,1-6. Salme 139,1-3. 13-14ab. 14c-15. Rv. 14a: Jeg vil takke dig, fordi jeg er underfuldt skabt. 2. L.: Ap. G. 13,22-26. Ev.: Luk. 1,57-66. 80. *Gl. Cr. Særl. pf.*
25. *grøn*. Onsdag i 12. alm. uge. L.: 2. Konge. 22,8-13; 23,1-3. Ev.: Mat. 7,15-20. (IV Ps).
26. *grøn*. Torsdag i 12. alm. uge. L.: 2. Konge. 24,8-17. Ev.: Matt. 7,21-29. (IV Ps).
27. *grøn*. Fredag i 12. alm. uge. L.: 2. Konge. 25,1-12. Ev.: Matt. 8,1-14. Eller *hvid*: *Cyrrillus af Aleksandria*, biskop og kirkelærer († 444). (IV Ps).
28. *rød*. Lørdag i 12. alm. uge. *Irenæus*, biskop og martyr († 202) (m). L.: Klages. 2,2. 10-14. 18-19. Ev.: Matt. 8,5-17. (IV Ps).
rød. Aften. *Vigilie til festen for apostlene Peter og Paul* (s). 1. L.: Ap. G. 3,1-10. Salme 19,2-3. 4-5. Rv. 5a: Himlens røst når over den vide jord, dens tale til jorderigs ender. 2. L.: Gal. 1,11-20. Ev.: Joh. 21,15-19. *Gl. Cr. Særl. pf.*
29. *rød*. Søndag. *Peter og Paul*, apostle (s). 1. L.: Ap. G. 12,1-11. Salme 34,2-3. 4-5. 6-7. 8-9. Rv. 5b: Herren friede mig fra alle mine rædsler. 2. L.: 2. Tim. 4,6-8. 17-18. Ev.: Mat. 16,13-19. *Gl. Cr. Særl. pf.*
Kollekt af Peterspenge.
30. *grøn*. Mandag i 13. alm. uge. L.: Am. 2,6-10. 13-16. Ev.: Matt. 8,18-22. Eller *rød*: *Romerkirkens første hellige martyrer*. (I Ps).

Apostlene Peter og Paul fejres den 29. juni. Læs i øvrigt Willem Wuyts leder side 6.

I august måned er der mange festdage for Jomfru Maria.

August

1. *hvid*. Fredag i 17. alm. uge. *Alfons Maria de Liguori*, biskop og kirkelærer († 1787) (m). L.: Jer. 26,1-9. Ev.: Matt. 13,54-58. (I Ps).
2. *grøn*. Lørdag i 17. alm. uge. L.: Jer. 26,11-16. 24. Ev.: Matt. 14,1-12. Eller *hvid*: *Eusebius af Vercelli*, biskop († 1371). Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (I Ps).
3. *grøn*. 18. alm. søndag. 1. L.: Præd. 1,2; 21-23. Salme 95,1-2. 6-7. 8-9. Rv. 8: Når i idag lytter til hans røst, forhærd ej jeres hjerte. 2. L.: Kol. 3,1-5. 9-11. Ev.: Luk. 12,13-21. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
4. *hvid*. Mandag i 18. alm. uge. *Johannes M. Vianney*, præst († 1859) (m). L.: Jer. 28,1-17. Ev.: Matt. 14,13-21. (II Ps).
5. *grøn*. Tirsdag i 18. alm. uge. L.: Jer. 30,1-2. 12-15. 18-22. Ev.: Matt. 14,22-36. Eller *hvid*: *Kirkevielsesfest for kirken Santa Maria Maggiore*. L.: Joh. Åb. 21,1-5a. Ev.: Luk. 11,27-28 (II Ps).
6. *hvid*. Onsdag. *Herrrens Forklarelse* (f). L.: Dan. 7,9-10. 13-14. Eller 2. Pet. 1,16-19. Salme 97,1-2. 5-6. 9. Rv. 1a + 9: Gud er vor Herre og Konge. Ev.: Luk. 9,28b-36. *Gl. Særl. pf.*
7. *grøn*. Torsdag i 18. alm. uge. L.: Jer. 31,31-34. Ev.: Matt. 16,13-23. Eller *hvid*: *Cajetan*, præst († 1547). Eller *rød*: *Xystus II*, pave og lidelsesfæller, martyr († 258). (II Ps).
8. *hvid*. Fredag i 18. alm. uge. *Dominikus*, præst († 1221) (m). L.: Nah. 2,1. 3; 3,1-3. 6-7. Ev.: Matt. 16,24-28. (II Ps).
9. *grøn*. Lørdag i 18. alm. uge. L.: Hab. 1,12-2,4. Ev.: Matt. 17,14-20. Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse* (II Ps).
10. *grøn*. 19. alm. søndag. 1. L.: Visd. 18,6-9. Salme 33,1 + 12. 18-19. 20 + 22. Rv. 12b: Saligt det folk, som Herren valgte til arvelod. 2. L.: Hebr. 11,1-2. 8-19. Eller 11,1-2. 8-12. Ev.: Luk. 12,18-19. 22-24a. Ev.: Luk. 14,1. 7-14. *Cl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
11. *hvid*. Mandag i 19. alm. uge. *Klara*, jomfru († 1253) (m). L.: Ez. 1,2-5. 24-28c. Ev.: Matt. 17,22-27 (III Ps).
12. *grøn*. Tirsdag i 19. alm. uge. L.: Ez. 2,8-3,4. Ev.: Matt. 18,1-5. 10. 12-14. (III Ps).
13. *grøn*. Onsdag i 19. alm. uge. L.: Ez. 9,1-7; 10,18-22. Ev.: Matt. 18,15-20. Eller *rød*: *Pontianus*, pave, og *Hippolyt*, præst, martyr († 3. årh.). (III Ps).
14. *rød*. Torsdag i 19. alm. uge. *Maximilian Kolbe*, præst og martyr († 1941) (m). L.: Ez. 12,1-12. Ev.: Matt. 18,21-19,1. (III Ps).
15. *grøn*. Fredag i 19. alm. uge. L.: Ez. 16,1-15. 60. 63. Ev.: Matt. 19,3-12. (III Ps).
16. *grøn*. Lørdag i 19. alm. uge. L.: Ez. 18,1-10. 13b. 30-32. Ev.: Matt. 18,15-20. Eller *hvid*: *Stefan af Ungarn* († 1038). (III Ps).
hvid. Aften. *Vigilie til Jomfru Marias optagelse i himlen* (s). 1. L.: 1. Krøn. 15,3-4. 15-16; 16,1-2. Salme 132,6-7. 9-10. 13-14. Rv. 8: Herre, bryd op til dit hvilested, du og din vældes ark. 2. L.: 1. Kor. 15,54-57. Ev.: Luk. 11,27-28. *Gl. Cr. Særl. pf.*
17. *hvid*. Søndag. *Jomfru Marias Optagelse i Himlen* (s). 1. L.: Joh. Åb. 11,19a, 12,1, 3-6a. 10 ab. Salme 45,10bc. 11. 12ab, 16 Rv. 10b: Dronningen står i ofriguldets skrud ved din højre. 2. L.: 1. Kor. 15,20-26. Ev. Luk. 1,39-56. *Gl. Cr. Særl. pf.*
18. *grøn*. Mandag i 20. alm. uge. L.: Ez. 24,15-24. Ev.: Matt. 19,16-22. (IV Ps).
19. *grøn*. Tirsdag i 20. alm. uge. L.: Ez. 28,1-10. Ev.: Matt. 19,23-30. Eller *hvid*: *Johannes Eudes*, præst († 1680) (IV Ps).
20. *hvid*. Onsdag i 20. alm. uge. *Bernhard*, abbed og kirkelærer († 1153) (m). L.: Ez. 34,1-11. Ev.: Matt. 20,1-16a. (IV Ps).
21. *hvid*. Torsdag i 20. alm. uge. *Pius X*, pave († 1914) (m). L.: Ez. 36,23-28. Ev.: Matt. 22,1-14 (IV Ps).
22. *hvid*. Fredag i 20. alm. uge. *Jomfru Maria vor Dronning* (m). L.: Es. 9,1-6. Ev.: Luk. 1,28-38 *Jomfru Marias pf.* (IV Ps).
23. *grøn*. Lørdag i 20. alm. uge. L.: Ez. 43,1-7a. Ev.: Matt. 23,1-12. Eller *hvid*: *Rosa af Lima*, jomfru († 1617). Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (IV Ps.)
24. *grøn*. 21. alm. søndag. 1. L.: Ez. 66,18-21. Salme 117,1-2. Rv. Matt. 16,15: *Gå ud i alverden og forkynd evangeliet*. 2. L.: Hebr. 12,5-7. 11-13. Ev.: Luk. 13,22-30. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (I Ps).
25. *grøn*. Mandag i 21. alm. uge. L.: 2. Tess. 1,1-5. 11b-12. Ev.: Matt. 23,13-22. Eller *hvid*: *Ludvig* († 1648). (I Ps).
26. *grøn*. Tirsdag i 21. alm. uge. L.: 2. Tess. 2,1-3a. 14-17. Ev.: Matt. 23,23-26. (I Ps).
27. *hvid*. Onsdag i 21. alm. uge. *Monika* († 387) (m). L.: 2. Tess. 3,6-10. 16-18. Ev.: Matt. 23,27-32. (I Ps).
28. *hvid*. Torsdag i 21. alm. uge. *Augustin*, biskop og kirkelærer († 430) (m). L.: 1. Kor. 1,1-9. Ev.: Matt. 24,42-51. (I Ps).
29. *rød*. Fredag i 21. alm. uge. *Johannes Døberens martyrium*. (m). L.: Jer. 1,17-19. Ev.: Mark. 6,17-29. *Særl. pf.* (I Ps).
30. *grøn*. Lørdag i 21. alm. uge. L.: 1. Kor. 1,26-31. Ev. Matt. 25,14-30. Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (I Ps).
31. *grøn*. 22. alm. søndag. 1. L.: Sir. 3,17-18. 28-29. Salme 68,4-5ac. 6-7 ab, 10-11 Rv. 11b: *For den arme sørgede du, Gud, i din godhed*. 2. L.: Hebr. 12,18-19. 22-24a. Ev.: Luk. 14,1. 7-14. *Cl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).

Juli

1. *grøn*. Tirsdag i 13. alm. uge. L.: Am. 3,1-8; 4,11-12. Ev.: Matt. 8,23-27. (I Ps).
2. *grøn*. Onsdag i 13. alm. uge. L.: am. 5,14-15. 21-24. Ev.: Matt. 8,28-34. (I Ps).
3. *rød*. Torsdag. *Thomas*, apostel (f). L.: Ef. 2,19-22. Ev.: Joh. 20,24-29. *Gl. Ap. pf.* (I Ps).
4. *grøn*. Fredag i 13. alm. uge. L.: Am. 8,4-6. 9-12. Ev.: Matt. 9,9-13. Eller *hvid*: *Elisabeth af Portugal* († 1336). (I Ps).
5. *grøn*. Lørdag i 13. alm. uge. L.: Am. 9,11-15. Ev.: Matt. 9,14-17. Eller *hvid*: *Antonius M. Zacharia*, præst († 1539). Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse* (I Ps).
6. *grøn*. 14. alm. søndag. 1. L.: Es. 66,10-14c. Salme 66,1-3a. 4-5. 6-7a. 16 + 20. Rv. 1: Bryd ud i jubel for Gud, al jorden. 2. L.: Gal. 6,14-18. Ev.: Luk. 10,1-12. 17-20 eller 10,1-9. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
7. *grøn*. Mandag i 14. alm. uge. L.: Hos. 2,16. 17b-18. 21-22. Ev.: Matt. 9,18-26. (II Ps).
8. *grøn*. Tirsdag i 14. alm. uge. L.: Hos. 8,4-7. 11-13. Ev.: Matt. 9,32-38 (II Ps).
9. *rød*. Onsdag i 14. alm. uge. *Villehad*, martyr († 1572) (m). L.: Hos. 10,1-3. 7-8. 12. Ev.: Matt. 10,1-7. (II Ps).
10. *rød*. Torsdag. *Knud Konge*, martyr, Kongeriget Danmarks værnehelgen († 1086) (f). *For Færøerne og Grønland* (m). L.: 2. Krøn. 24,18-22. Salme 31,3cd-4,6 + 8ab. 16bc + 17. Rv. 6a: Dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt. 10,34-39. *Gl. Mart. pf.*
11. *hvid*. Fredag. *Benedikt*, abbed, Europas værnehelgen († 547) (f). L.: Ordspr. 2,1-9. Salme 34,2-3. 4-5. 6-7. 8-9. 10-11. Rv. 2a: Jeg vil love Herren til hver en tid, eller 9a: Smag og se, at Herren er god. Ev.: Matt. 19,27-29. *Gl. Helg. pf.*
12. *grøn*. Lørdag i 14. alm. uge. L.: Es. 6,1-8. Ev.: Matt. 10,24-33. Eller *hvid*: *Kjeld*, præst († 1150). Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse* (II Ps).
13. *grøn*. 15. alm. søndag. 1. L.: 5. Mos. 30,10-14. Salme 69,14 + 17. 30-31. 33-34. 36ab + 37. Rv. 33: I ydmyge, søg Herren, og jeres hjerte oplives. 2. L.: Kol. 1,15-20. Ev.: Luk. 10,25-37. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (III Ps).
14. *grøn*. Mandag i 15. alm. uge. L.: Es. 1,11-17. Ev.: Matt. 10,34-11,1. Eller *hvid*: *Kamillus af Lellis*, præst († 1614). (III Ps).
15. *hvid*. Tirsdag i 15. alm. uge. *Bonaventura*, biskop og kirkelærer († 1274) (m). L.: Es. 7,1-9. Ev.: Matt. 11,20-24. (III Ps).
16. *grøn*. Onsdag i 15. alm. uge. L.: Es. 10,5-7. 13-16. Ev.: Matt. 11,25-27. Eller *hvid*: *Vor Frue af Karmel*. L.: Zak. 2,14-17. Ev.: Matt. 12,46-50. (III Ps).
17. *grøn*. Torsdag i 15. alm. uge. L.: Es. 26,7-9. 12. 16-19. Ev.: Matt. 11,28-30. (III Ps).
18. *grøn*. Fredag i 15. alm. uge. L.: Es. 38,1-6. 21-22. 7-8. Ev.: Matt. 12,1-8. (III Ps).
19. *grøn*. Lørdag i 15. alm. uge. L.: Mika 2,1-5. Ev.: Matt. 12,14-21. Eller *hvid*: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (III Ps).
20. *grøn*. 16. alm. søndag. 1. L.: 1. Mos. 18,1-10a. Salme 15,2-3ab, 3cd-4ab. 5. Rv. 1a: Herre, hvo kan gæste dit telt? 2. L.: Kol. 1,24-28. Ev.: Luk. 10,38-42. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (IV Ps).
21. *grøn*. Mandag i 16. alm. uge. L.: Mika 6,1-4. 6-8. Ev.: Matt. 12,38-42. Eller *hvid*: *Laurentius af Brindisi*, præst og kirkelærer († 1619) (IV Ps).
22. *hvid*. Tirsdag i 16. alm. uge. *Maria Magdalene* (m). L.: Højs. 3,1-4a. Eller 2. Kor. 5,14-17. Ev.: Joh. 20,1-2. 11-18. (IV Ps).
23. *hvid*. Onsdag i 16. alm. uge. *Birgitta*, ordenssøster († 1373) (m). L.: Jer. 1,1. 4-10. Ev.: Matt. 13,1-9. (IV Ps).
24. *grøn*. Torsdag i 16. alm. uge. L.: Jer. 2,1-3. 7-8. 12-13. Ev.: Matt. 13,10-17. (IV Ps).
25. *rød*. Fredag. *Jakob*, apostel (f). L.: 2. Kor. 4,7-15. Ev.: Matt. 20,20-28. *Gl. Ap. pf.*
26. *hvid*. Lørdag i 16. alm. uge. *De hellige Joakim og Anna, jomfru Marias forældre* (m). L.: Jer. 7,1-11. Ev.: Matt. 13,24-30. Eller (hl. J. og A.) L.: Sir. 44,1. 10-15. Ev.: Matt. 13,16-17. (IV Ps).
27. *grøn*. 17. alm. søndag. 1. L.: 1. Mos. 18,20-32. Salme 138,1-2a. 2bc-3. 6-7ab. 7c-8. Rv. 3a: Den dag, jeg råbte, svared du mig. 2. L.: Kol. 2,12-14. Ev.: Luk. 11,1-13. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (I Ps).
28. *hvid*. Mandag i 17. alm. uge. *Martha* (m). L.: 1. Joh. 4,7-16. Ev.: Joh. 11,19-27. Eller Luk. 10,38-42. (I Ps).
29. *rød*. Tirsdag i 17. alm. uge. *Olaf*, martyr († 1030) (m). *For Færøerne og Grønland* (s). L.: Jer. 14,17-22. Ev.: Matt. 13,36-43. (I Ps).
30. *grøn*. Onsdag i 17. alm. uge. L.: Jer. 15,10. 16-21. Ev.: Matt. 13,44-46. Eller *hvid*: *Peter Chrysologus*, biskop og kirkelærer († 451). (I Ps).
31. *hvid*. Torsdag i 17. alm. uge. *Ignatius af Loyola*, præst († 1556) (m). L.: Jer. 18,1-6. Ev.: Matt. 13,47-53. (I Ps).

Håb om fælles dato for påsken

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II har udtrykt håb om, at katolikker og ortodokse i nær fremtid kan fejre påske samme dag.

Ved en af sine søndagstaler på Peterspladsen udtrykte paven glæde over, at i lande, hvor katolikker lever blandt et flertal af ortodokse kristne, er man blevet enige om en fælles dato for fejringen af påsken for derved at komme nærmere til den så længselsfuldt ønskede enhed. »Herrens opstandelse er den grundlæggende begivenhed for alle kristne. På

dette punkt er vor tro den samme», sagde paven. Og han tilføjede, at vi er også fælles om at vidne om denne tro i vore dage.

Til alle katolikker og ortodokse, der på denne dag (4. maj, hvor de fleste katolikker i verden fejrede

6. søndag i påsken, red.) fejrede påske, rettede paven de orientalske kirkers liturgiske påskehilsen: »Kristus er sandelig opstanden!«, og han gentog den på flere af de sprog, der benyttes i de orientalske kirker.

I juli beder vi for:

For den katolske Kirke i Skandinavien.

For den katolske Kirke i Hong Kong.

En buddhists råd om bøn

Af Grethe Livbjerg

En buddhistisk vismand gav sine disciple et råd, som han havde erfaret var effektivt, hvis man ville nå det i buddhismen yderst vigtige mål: fuldstændig sindsligevægt og forskelsløs venlighed over for alle:

Gennemtænk dit forhold til dine medmennesker og del dem op i tre grupper: Dem, du har varme, kærlige følelser overfor, dem, der umiddelbart vækker din vrede og bitterhed – og de neutrale midt imellem.

Del igen hver af ydergrupperne op i tre: Fra de højst elskede yderst på den ene fløj, til dem, du føler mest uvilje imod på den anden.

Bed så morgen, middag og aften for hver gruppe for sig. Ønsk hver enkelt en udelte lykke, og lad dette ønske brede sig ud over din by, dit land, hele verden.

Sådan opnår man sindsligevægt!

Så langt buddhisten.

Jesus siger: »Elsk jeres fjender, bed for dem, som forfølger jer, for at I må blive jeres himmelske Fa-

ders børn...« Matth. 5.44-45.

Målet for den kristne er ikke i første række harmoni i sindet, men at leve som det vi er: Faderens børn. Den kristne bøn er at tage del i den hellige Treenheds kærlighedslev.

Buddhistens råd kan hjælpe os dertil.

Bøn-metode og indre holdning

Mange klager over, at det er svært at bede. Man søger hjælp i »teknikker«, og nogle af disse kan hjælpe os stressede væsener, der har svært ved at få kroppen til at falde til ro og endnu sværere ved at få hold på tankerne, der flakker som myg om sommeren og snefnug om vinteren.

Men bøn er ikke metode. Bøn er at blive inddraget i Jesu eget forhold til sin Far og forene os med hans bøn.

Derfor er den vigtigste »bønsmetode« at søge at opfylde betingelserne for at være »vor himmelske Faders børn«: at elske

vore fjender og bede for dem, som forfølger os.

Barske ord! Hvor mange af os har fjender eller bliver forfulgt?

Men alle kender vi til, at andre sårer os, at der er mennesker vi har det svært med.

Den buddhistiske vismands råd kan også hjælpe os. For mange – måske alle? – kan dette råd være vejen til et dybere bønsliv.

Næstekærlighed og egotrip

Men – vil nogle sige – kan dette at bede for mennesker, vi har det svært med, ikke bare blive et egotrip? – En slags åndelig terapi for selv at få fred? – Eller – endnu værre – udtryk for en hovmodig oppefra-nedefter-holdning: Se, nu er jeg så god, at jeg beder for dem, der har såret mig!

Den risiko er nok ikke så stor. For at kunne bede for mennesker, som har såret én dybt, må man overvinde angst – ofte en rædsel ved udsigten til igen at blive konfronteret med smertefulde minder, for

igen at få revet op i sår der endnu ikke er dækket med hud.

Den bøn, Jesus giver os som bud, er jo ikke en egoistisk bøn om at den anden må forandre sig efter mit ønske – eller om, at den anden må indse sine fejl og komme og bede mig om tilgivelse, men det er en uforbeholden bøn om den andens lykke.

Det kan gøre ondt for alvor at bede den bøn. Det kan opleves som bliver låget løftet af en indre beholder, fyldt af sammenpressede, smertende følelser.

Men godt at få det låg af. Hvor megen energi koster det ikke at holde det på.

I vore gamle pinsehymner kaldes Helligånden for Salven, og vi beder: »Læg det sårede«. Den bøn

bliver hørt.

I bønnen for den, som har såret os, åbner vi vort hjerte for den anden – men hjertet bløder.

Netop da opleves sandheden i salmistens ord: »Et sønderbrudt og sønderknust hjerte agter du ikke ringe, o Gud«.

Åbner vi i bøn vort hjerte for den, som har såret os mest, så åbner vi det også for Guds kærlighed. Smerten, vi føler, er da ikke længere destruktiv, men selv forløst i Guds kærlighed, bliver den forløsning.

Så bliver da heller ikke denne bøn udtryk for en stolt ovenfra-nedefter-holdning, men hjertets ydmygste bøn, fordi vi erfarer, at denne bøn kan vi kun bede, når Helligånden beder den i os.

Undgå lidelse og tage lidelse på sig

Buddha sagde: »Hvis du har tusinde slags kærlighed, har du tusinde slags lidelser. – Hans mål var at eliminere lidelsen, og der-

for måtte en engageret kærlighed også undgås.

Jesus' gav sit liv i totalt engageret kærlighed, og på korset bad han for sine fjender.

Der er stor forskel på Buddhastatuens ophøjede ro, hvor smuk den end er, og Jesu skamferede, ødelagte legeme, døende på korset.

Når vi som kristne følger den buddhistiske vismands råd, så ved vi, at det er Jesus, som beder denne bøn i os, og at i hans bøn hører kærligheden og korset sammen.

Men vi erfarer også, at Hans bøn i os giver fred, først i vort eget hjerte, men fred er dynamik, er skabende; det er ikke illusorisk ønsketænkning at lade vores bøn om lykke, der først indesluttede dem, som i kærlighed eller modvilje er os nærmest, udvide sig til vor menighed, vor by, vort land, hele verden.

Grethe Livbjerg

Caritas arbejder støt trods uro i Sri Lanka

Stridighederne mellem regeringsstyrker og tamiler påvirker ikke situationen som helhed

Dagspressen er fyldt med opsigtsvækkende beretninger om situationen i Sri Lanka, om kampe mellem regeringsstyrker og den tamilske befolkning, om attentater osv. Udenforstående får let det indtryk, at alt i landet er i kaos, men sådan er det gudske lov ikke - i størstedelen af landet går livet sin vante gang. Fra Boys' Town skriver broder Clement i sit sidste brev, at hvis han ikke i aviserne kunne læse om urolighederne, ville han have det indtryk, at der herskede fred og ro overalt. I den sydlige del af landet mærker man intet.

Projektet skrider fremad

Knud Christensen, der netop er kommet hjem fra et besøg i Boys' Town, kan kun bekræfte denne udtalelse. Knud Christensen var ude for at tage et sidste overblik over færdiggørelsen af vort store projekt med udbygningen af Boys' Towns snedkerværksted og kan melde, at alt arbejder tilfredsstillende: selve værkstedet er nu

selvfinansierende.

Som tidligere beskrevet er der et øget pres fra de mange unge, der ønsker en uddannelse, hvorfor der skal skaffes penge til en udvidelse af sovesalene samt af køkken- og spise-faciliteter. Det drejer sig om et projekt til et par hundrede tusinde kroner, hvoraf vi allerede har fremskaffet et pænt beløb. Vi håber, at vi blandt andet også ved Deres hjælp kan fremtrylle så mange midler, at udvidelsen kan påbegyndes umiddelbart efter sommeren. Vi gør det bl.a., fordi folk med forstand på disse ting har udtalt, at Boys' Town-projektet simpelt hen er det bedste eksempel på u-landshjælp, de hidtil har set.

Derudover er vi i gang med et yderligere projekt, nemlig et hjem for 'gadens børn' i fiskerbyen Negombo, der ligger ca. 50 km nord for Colombo. Det drejer sig i al sin enkelthed om at skaffe hjælp til de mange, ofte meget små børn, der simpelt hen lever på gaden uden nogen familie at støtte sig til,

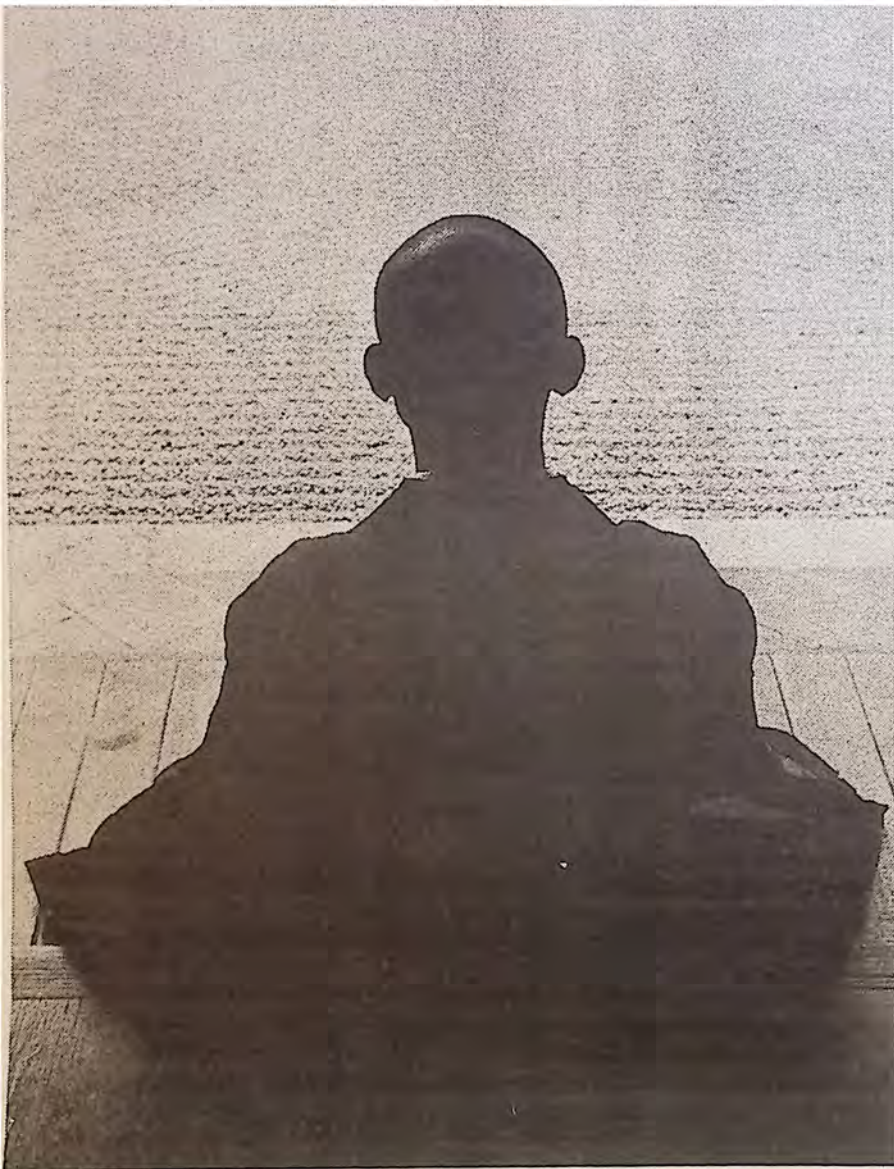
uden noget sted at bo, uden nogen garanti for at få et ordentligt måltid mad.

Nyt projekt ved at komme igang

Projektet 'Sadha Sarana Day Care Centre and Home for Street Children' blev påbegyndt for snart to år siden af en katolsk søsterorden med hjælp af en svejtsisk professor, der oprindeligt kom til Sri Lanka for at studere kunst; men han blev så grebet af dette projekt, at han besluttede sig til at gøre dette til sin livsopgave. De kommer til at høre mere til dette foretagende inden længe. Vi har brug for ca. 8000 kr. pr. kvartal til at dække de mest nødvendige udgifter. Skulle der ikke være en skole eller en menighed, der kunne påtage sig udgifterne for eksempel for et kvartal?

Send Deres eventuelle bidrag til Caritas Danmark og fortæl os samtidig, hvilket af ovennævnte projekter De eventuelt måtte foretrække.

Mogens Osterhammel

Knud Lavard valfart til Haraldsted den 6. juli

Festlighederne omkring Sankt Knud Konge-jubilæet, der som bekendt vil finde sted midt i juli, gav anledning til overvejelser om at lade de sjællandske katolikkers årlige valfart til Sankt Knud Lavard bortfalde i år. Men da vi har modtaget flere opfordringer til det modsatte, har vi besluttet, trods Knud Konge-festen, som vi i øvrigt i de vestsjællandske menigheder højtideligholder i weekend-messerne den 12.-13. juli, dog at gennemføre valfarten til Sjællands værnehelgen Sankt Knud Lavard søndag den 6. juli.

den store Sankt Bendts Kirke på torvet i Ringsted. I denne gamle benediktinerkirke blev Knud Lavard skrinlagt den 25. juni 1170 og hér findes hans grav. Efter en kort bøn drager vi i procession til den nærliggende katolske Sankt Knud Kirke, hvor vi ved ankomsten kl. ca. 14 fejrer valfartsmessen. Umiddelbart efter messen kører vi i privatbiler de 12 km til Haraldsted Kirke, hvorfra vi i videre procession går de små 500 meter til kapel-ruinen. Her led Knud Lavard martyrdøden den 7. januar 1131, og hér afslutter vi med en kort andagt vor valfart.

over middag og anbefaler jer at parkere på strækningen mellem Sankt Bendts og Sankt Knuds Kirke. Mød talstærkt op.

Stephen Holm

25 år præst

Den 5. juli har pastor Guido Kreienbühl været præst i 25 år. Jubilæet fejres i Pfaffnau, Svejts d. 6. juli. Biskop Th. Suhr, der i sin tid viede Kreienbühl i Pfaffnau, er med til jubilæet. Også ærkebiskop Bruno Heim, som var til præstevielsen, kommer den 6. juli.

Guido Kreienbühl kom til Hvidovre i 1963, hvor han virkede som kapellan til 1965 og sognepræst 1969-70. Siden 1966 har han været leder af kateketcentrallen og præst for den tysktalende menighed i København 1978 og fra 1981.

Ministrant-weekend i Øm

57 børn og unge mellem 10 og 16 år samledes den 2. til 4. maj i Øm til en ministrantweekend. Niels Engelbrecht forstod sammen med 10 andre ledere ministrantundervisningen,

der afsluttede med en stor festmesse om søndagen. Deltagerne kom fra hele landet. Udover undervisning blev der også plads til et orienteringsløb og aftenunderholdning. »Lige før

afrejsen lykkedes det for en gangs skyld at samle alle deltagerne uden for spisetid« lyder forslaget til tekst for billedet.

Programmet strammet

I lighed med sidste år har vi valgt den første juli-søndag for at holde regning med Knud Lavards skrinlæggelsesdag, der er den 25. juni. Men programmet vil i sammenligning med de sidste år blive »strammet« lidt og i sin ændrede skikkelse se således ud:

Vi samles kl. 13.20 (bemærk tidspunktet!) i

næsten er totalt forsvundet på vore breddegrader.

Ole Kongsted, Jesu Hjertes kirkes fremragende kantor og organist havde til lejligheden »opstøvet« det originale officium til Knud den helliges messe, og koret, måske et af Danmarks bedste katolske kirkekor, effektuerede de gamle noder på smukke måde under Kongstedes kompetente ledelse. Kun én kommentar hertil: gregoriansk musik er skrevet for mandsstemmer, men den kvindelige solo fremførtes nydeligt.

Efter messen var der en smuk kirkekoncert, som

blev optaget af Danmarks Radio. Den vil sikkert blive anmeldt, når den en gang sendes i radioen.

Reception

Der var mødt mange op i Jesu Hjerter Kirke, antagelig et par hundrede mennesker, og det er mange så sent på sæsonen. Aftenen sluttede med en festlig reception i et nærliggende lokale, hvor hilsener til »fødselsdagsbarnet« blev læst op.

Tak til A. C. der indirekte på denne måde kom med et vægtigt indlæg i vor holdningsløse tid.

Pilgrim

AC'S 90 års fødselsdag

A. C. valgte at fejre sin 90 års dag på en måde, der kan opfattes som et nostalgisk hjertesuk: en latinsk messe, hvor dansk kun blev benyttet i læsning, evangelium og forbønner. Det var ikke for at håne modersmålet, men for at fremhæve det katolske, der gælder for alle tider - med fortsættelse i evigheden.

I Danmarks Radio

Generalvikar Ib Andersen fremtrådte som en kirkemagnat fra Højmiddelalderen - med myndighed og korrekt intonering i liturgien - en stil, der

Bestil den ny bog om Skt. Knud Konge nu

I 900-året for Sankt Knud Konges martyrdød i Odense i 1086 udkommer i slutningen af maj en bog på Ansgarstiftelsens Forlag med fire bidrag til belysning af hans betydning som konge og som Danmarks værnehelgen gennem de 900 år - både inden for og uden for landets grænser.

Tore Nyberg placerer ham historisk som pioner for kristen politik og samfundsopfattelse i Danmark, Jørgen Nybo Rasmussen søger at finde ind til hans menneskelige personlighed og til karakteren af hans hellighed. Stig Holsting behandler de synlige udtryk for hans stilling blandt de danske helgener og Preben Frosell skildrer det efterreformatorske Skt. Knuds kapel i Rom. Nybo Rasmussen afslutter med en kort notis om den liturgi, hvormed kirken gennem 9 årh. har fejret ham.

Bogen er på 104 sider og illustreret i sort og farver. Pris kr. 97,60.

Undertegnede bestiller _____ stk. Sankt Knud Konge

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____ (underskrift)

Sendes til: Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II 1620 København V.

Nyt om bøger

Kristendemokraterne i verden

De fleste danskere kender overordentlig lidt til den kristen-demokratiske bevægelse. Selv mennesker, der interesserer sig for kristendom og/eller politik, forstår som oftest slet ikke betydningen af denne verdensomspændende foreteelse. Der findes kristendemokratiske partier i mere end 50 lande og i mange lande i Europa og Latinamerika har de meget stor betydning for udviklingen.

Det må derfor hilses med glæde, at der nu er udkommet en bog på dansk, der behandler den-

ne bevægelse på en alsidig og let forståelig måde. Bogen hedder »Kristendemokraterne i Verden« og er skrevet af Niels Arbøl.

Interessant læsning

Den giver først en gennemgang af den kristendemokratiske ideologi: Hvad er det, der er fælles for disse partier, og hvorved adskiller de sig fra de gamle ideologier, hvorfor kan de opfattes som et alternativ til både højre og venstre? Derefter følger en ret kort gennemgang af bevægelsens oprindelse og historie, medens største-

delen af bogens 400 sider optages af en beskrivelse af de mere end 50 forskellige kristendemokratiske partier i fire verdensdele.

Første del er meget interessant læsning for alle, der interesserer sig for, hvad der bevæger sig i tiden, og anden del er simpelt hen uundværlig som opslagsbog, for alle, der ønsker at forstå lidt af, hvad der sker i store dele af verden.

»Kristendemokraterne i Verden«, Forlaget Kontrast, sider 398, kr. 129.

Jens Møller

Stillinger tilbydes

Pædagog/vikar

Til den selvejende institution Børnehaven Fredsholm søges en pædagog/vikar pr. 1. august.

Fra 1. august til 15. september 20 ugentlige timer fast, bagefter er timetal varierende.

Børnehaven er normeret til 60 børn.

Henvendelse til lederen

sr. Mamertia Lampert
Blstrup Byvej 18
3460 Birkerød - tlf. 02-81 03 78

Møder og arrangementer

Bustur til festdagen i Odense

Der arrangeres fælles busrejse fra Sct. Annæ Kirke, Amager, søndag d. 13. juli til Odense (Skt. Knud jubilæet).

Pris: kr. 200.-. Bindende tilmelding til: Sognepræsten, Sct. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. omgørende.

Missione Cattolica Italiana

Lorenzo Del Zanna S.J. Bredgade 67 A, 3.th. 1260 Kbh. K. Tlf. 01-32 71 78.
Ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 64, Kbh. K., Odense, Århus, Ålborg: Messa in Italiano una volta al mese rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Pensionist-uge på Magleås

8.-15. august.
1 uges ophold i katolske omgivelser for dem, der ikke rejser så langt mere. Pris 1200 kr. for enkeltværelse og 1000 kr. for dobbeltværelse.

Vi håber på en uges dejligt samvær omkring messen og et let program, hvoraf kan nævnes: p. P. Grégoire: Niels Stænsen. Pastor Jørgen Hviid: Om de fundamentale kristne livsværdier. Sr. Hildegard Madsen: Sigrud Undsets roman Olay Audunsson. Besøg på Vor Frue Kloster, Aasebakken. Moder Margaritha Schmidt fortæller. En vi-synger-sammen-aften.

Tilmelding sker til Magleås på tlf. 02-81 07 15, men er først gældende, når depositum på 300 kr. er indbetalt med check eller på Magleås giro nr. 4 28 44 29, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Magleås styrelse.

Midsommertræf på Magleås

Skt. Hans-aften 23. juni

Styrelsen for Magleås inviterer katolikker med venner og bekendte til at lægge vejen omkring Magleås Skt. Hans-aften.

Fra kl. 19-20: sang, musik og dans, hvor alle kan være med. Kl. 20-21 kaffe/saftvand med brød i stuerne.

Voksne kr. 20.- børn gratis. Kl. 21: Skt. Hansbål med båltales.

Man er velkommen til at spise sin medbragte mad på havens plæner (vi håber på godt vejr).

På gensyn siger
Magleås styrelse

Det sker på Magleås

Mandag den 23.6
Stort Sankt Hans bål kl. 21.00.
Mandag den 23.6 - lørdag den 28.6
Sankt Joseph Søstrene holder kursus.
Mandag den 7.7 - lørdag den 12.7
Sankt Joseph Søstrene holder kursus.
Fredag den 1.8 - torsdag den 7.8
Katholische Arbeitnehmerbewegung KAB holder møde.
Fredag den 8.8 - fredag den 15.8
Sommerophold for vore ældre.

Skt. Ansgar Kirke

Mini-markedet, sognets store fest- og familiedag afholdes i år søndag den 17. august. Vi åbner efter den første messe og slutter kl. 16. Forberedelsesarbejdet er begyndt. Alle gode ideer, effekter til boderne, samt medhjælpere er hjertelig velkomne. Henvendelse til kirkens kontor. Tlf. (01) 13 37 62.

Kirkedagen på Ledreborg

afholdes i år søndag den 31. august.
Tema: kamp for fred.
Nærmere oplysninger i »katolsk orientering« nr. 12 den 13. august.
Arbejdsgruppen.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Bekendtskab

Polak dame, fast bosat i Danmark, flittig, proper, hjemmemenneske, vil gerne i kontakt med en herre mellem 45-50 år, høj, slank, med humoristisk sans, men som tager livet alvorligt og tænker på ægteskab.
På grund af beskædet kendskab til dansk vil en polak være velkommen.

Billet mrk. 1252
katolsk orientering
Vesterbrogade 28, 3.
1620 København V

Bekendtskab

Meget ensom ung mand, 29 år, søger kontakt/venskab med ung pige under 30 år. Henvendelse Gunnar Bjørn Thomsen, (organist v/Skt. Antoni Kirke, Brønshøj), Scandiagade 64, st. th. 2450 Kbh. SV.

Værelse søges

Ung 17-årig dansk/thailandsk mand søger værelse i Bagsværd, Søborg, Lyngby eller Herlev. Han har fast arbejde i Gladsaxe og begynder der læreplads 1. januar, men ønsker værelse nu.

Henv. Ivar Donnemose, tlf. 01-65 55 47.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til økonomisk hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.
Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabssystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Fredrikssund
tlf. 02-31 25 05

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81
DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldager Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandssystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industrietjendomme og parcelhuse over 200 millioner kroner.

Ved Guldagers Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Dermed konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

Rypevang 4, 3450 Allerød
(02) 27 31 00

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN

Nordre Frihavngade 13

København Ø.

Tlf. (01) 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tankklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN

Rennedalsvej 6200 København Ø 2300 62251

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Dåb i Tjekko-slovakiet

Det er myndighederne en stor tom i øjet, at troen stadig er levende i Tjekko-slovakiet. Carel Hruza, minister for religiøse anliggender har senest beklaget, at 31 pct. i Tjekkiet og 72 pct. i Slovakiet af nyfødte blev døbt i 1984. Der udsendes i øvrigt ingen officiel statistik i landet, men enhver dåb, vielse og begravelse skal anmeldes til myndighederne. Foto: KNA.

Lægfolk er fagfolk i verden - men amatører i kirken

Lægfolk i Østrig udtaler sig i anledning af bispesynoden 1987

(KNA) - »Lægfolk, fagfolk i verden - amatører i kirken?« Dette var temaet for det nyligt afholdte årlige møde for Østrigs katolske Journalistforbund.

Spørgsmålet er berettiget, fastslog dr. Ernst Waldstein, præsident for Katolsk Aktion i Kärnten og fhv. formand for det østrigske lægmandsråd. Han mener, det kan ses i retningslinjerne (»lineamenta«) for verdensbispesynoden i 1987, hvor læg-

folk betragtes kun som »interessenter« og ikke som »medarbejdere«.

Waldstein spurgte, om de problemer, der berøres i »lineamenta«, ikke til dels er udtryk for angst for, at der efterhånden ikke bliver ret mange funktioner tilbage til præsterne, når der - på grund af præstemanglen - kommer flere og flere lægfolk ind i det pastorale arbejde.

Konkret kritiserer Waldstein, at »lineamenta« ikke kommer nok ind

på den pastorale situation efter konciliet, og at der ikke tages nok hensyn til f. eks. menighedsråd, fornyelsesbevægelser og basismenigheder. Der siges ikke et ord om de mennesker, der har fjernet sig fra kirken som institution eller kun deltager passivt i kirkens liv. Der siges ikke et ord om kvinden i kirken.

I det hele taget dukker mange af de spørgsmål, der blev drøftet på konciliet, slet ikke op i »linea-

menta«, f.eks. lægfolkets selvbestemmelse i verden, og at lægfolk ikke blot skal være observatører i kirken, men virkelig tage del i drøftelserne i kirken.

Hvor vanskeligt hele problemet er, viser sig også ved, at »lægfolk« egentlig kun kan beskrives negativt, og dette er faktisk svært at forene med de ikke-ordnede voksende betydning inden for kirken.

for er af største betydning, at kristne ved deres livsstil giver et »mod-vidnesbyrd«.

Biskopperne betoner, at det næppe vil være muligt at videregive troen og virkeliggøre den uden lægfolkets indsats. De påpeger udtrykkeligt, at de »vigtigste træk« i diakoners, præsters, biskoppers og lægfolks »liv og vidnesbyrd«, hvad indhold og indstilling angår, er de samme.

Hvor der imidlertid er forskelle i de specielle kald, betyder dette ikke blot fylde, rigdom og frugtbarhed, men må også opfattes som en forskellig sendelse til gavn for helheden.

Biskoppernes stillingtagen ender med en anbefaling om, at de lægmænd og -kvinder, der skal deltage i den kommende bispesynode som rådgivere, udvælges med stor omhu.

De tyske biskopper om verdensbispesynoden 1987

(KNA) - Den tyske bispekonference har for nyligt givet udtryk for sin stilling til retningslinjerne (de såkaldte »lineamenta«) for den kommende verdensbispesynode i Rom i 1987. Denne synode skal drøfte »Lægfolkets kald og sendelse i kirke og i verden«.

De tyske biskopper forventer »et målbevidst politisk engagement« af katolske lægfolk. De går ind for lægfolks medbestemmelse i kirken, ved at de giver udtryk for deres stilling og giver råd. Endvidere ønsker de, at lægfolk på de »mangfoldigste måder« deltager i pastorale opgaver. De finder det vigtigt igen »på linie med Det andet Vatikankoncil at minde om alles fælles kald«.

Anderledes end »lineamenta« tales der i de tyske biskoppers stillingtagen udtrykkeligt om kvindens rolle i kirken. Der står bl.a., at man i hvert fald i de vestlige industrilande ser, at kvinder med foruroligende hast mindre og mindre identificerer sig med kirken. Biskopperne betragter det som et »uoverskueligt krisesyndrom«, at antallet af vesttyske kvinder, der deltager i det kirkelige liv, er halveret i løbet af de sidste år.

På denne baggrund betoner de tyske biskopper, at alle muligheder må udnyttes for at give kvinden »den plads, der tilkommer hende« i kirkens liv. De advarer mod at reducere spørgsmålet om »problematikken med

kvinden i kirken« til spørgsmålet om hendes adgang til det ordnede embede. Samtidig anbefaler de, at det med henblik på kvinders medvirken ved gudstjenester overvejes at give dem adgang til de tjenester, der hidtil kun er forbeholdt mænd af lægfolket.

Lægfolks ansvar for samfundet

Biskopperne opmuntrer lægfolk til at arbejde for social retfærdighed i betragtning af de »knugende menneskefjendske strukturer« i institutioner, bevægelser, partier og fagforeninger. Samtidig fremhæver de, at de kristne grundværdier bliver mere og mere fremmede for samfundet, og at det der-

Danske kirkedage

Fortsat fra forsiden.

»Fred og retfærdighed«. Programmet samler sig om forholdene i Latinamerika. Søstre vil først i et bibelforedrag om formiddagen fortælle om den forståelse af evangeliet, som førte dem ind i et arbejde, som fra mange sider anklages for at være en ren politisk aktivitet. De to søstre vil sammen berette om selve arbejdet blandt flygtninge, og under eftermiddagens høring bliver der lejlighed til at stille spørgsmål.

Tirsdag, onsdag og torsdag er der »Indføring i kristen meditation« - overvejelser og praktiske øvelser ved *Gottfried Grünwald SJ* og rektor *Gerhard Pedersen*. Det foregår på Vandrerhjemmet.

De fire emner for tirsdag, onsdag, torsdag og fredag er: »Arbejde og identitet«, »Fred og retfærdighed«, »Teknologi og menneskeværd« samt »Evangelium og folkelighed«. Om onsdagen taler

Eva Nordentoft, Det økumeniske Center i Århus om »Genteknikkens udfordring til etikken«. Det sker kl. 14-16 på Grådybskolen. Biskop *Ole Bertelsen* indleder torsdagens program om teknologi og menneskeværd, og fredagens program »Evangelium og folkelighed« har som indleder forfatteren *Ebbe Kløvedal Reich*.

Tidligere generalpriorinde for Skt. Joseph Søstre, sr. *Benedicte Ramsing* står på programmet kl. 15.30, Grådybskolen med »En kvinde fortæller om sit liv«.

Alle dage er der katolsk messe foruden de økumeniske gudstjenester. Den 1. og 3. juli er messen kl. 7.30, den 2. og 4. kl. 8.45. Alle gudstjenester afholdes i de to gudstjenestehuse på Grådybskolen og Vandrerhjemmet.

Der forefindes også en katolsk stand på kirkedagene.

kk

TV-NYT

Bor du i hovedstadsområdet, og har du mulighed for at se KKR/TV, kan du den 24. juni kl. 18.15 se en af KVIP's produktioner.

På kanal 53 og 56 sender Københavns Kristne Radio/TV filmen om Myrendal, et kloster på Bornholm. KVIP (Katolsk Videoproduktion) lader os gennem filmen følge munkene på nært hold og opleve, at »de kristne idealer om bøn, næstekærlighed, fællesskab og tilgivelse, som vi alle vedkender os i messen, hér skaber en virkelig enhed, som både er munkenes mål og

deres livsgrundlag. Klostersrets prior, *broder Frans*, fortæller, hvorfor munkene valgte at bryde ud fra et stort klosterråd i Belgien og i stedet forsøgte at realisere et personligt gudsforhold i et lille husmandssted på Bornholm.

Filmen beskriver et nært forhold mellem bøn og arbejde, tro og hverdag, som blev mulig gennem bruddet med den store institution«. (Tekst fra omtalen af videoprogrammet i den folder, som er udsendt om KVIP's produktioner - katolsk video til debat og undervisning - og som stadig kan fås hos KVIP, Niels Steensens Kollegium, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.)

Efter udsendelsen er KKR/TV's telefoner åbne, og der sidder fire katolikker, to præster og to lægfolk, parat ved telefonerne.

John S. Lundorf

Paven rejser til Columbia

Rom (KIPA) - Det er nu officielt, at paven rejser til Columbia 1. til 8. juli i år.

I løbet af de seks dage, pave Johannes Paul II er i Columbia, vil han besøge seks byer. På tilbagevejen vil han besøge den caribiske stat Sankt Lucia, der hører til øgruppen De små Antiller.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bispeskontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Gl.nr. 5 00 14 71, Ansvarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarrafin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionsskrevetær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Pastoralrådsmødet, side 2-3
 Pavens ny rundskrivelse, side 5
 Skt. Knuds-Festen i Odense, side 6-7
 Kirkedage i Esbjerg, side 8
 Præstejubilæer, side 10

katolsk orientering

Det ny pastoralråds første møde fandt sted på Sostrup Slot den 7. og 8. juni. 29 ud af de 43 fremmødte rådsmedlemmer var med for første gang. På denne side samt side 2 og 3 omtales nogle af rådets programpunkter. Også næste nummer af »katolsk orientering« vil bringe nyt fra mødet.

Jan Lange formand for pastoralrådet

Det nyvalgte pastoralråd valgte på sit møde i Sostrup i juni Jan Erik Lange som rådets formand for de næste to år. Som næstformand valgtes Georg Høhling. Begge blev opstillet uden modkandidater.

Sr. Hildegard Madsen OSB blev valgt til forretningsudvalget også uden modkandidat. Mindst en søster skal være repræsenteret. Kampvalg blev der derimod om de øvrige fire pladser i forretningsudvalget. Efter skriftlig afstemning blev følgende valgt: Tove Pedersen (Amager), Niels Engelbrecht (Skt. Ansgars i København), Jens Møller (Kolding) og pastor Jørgen Hviid (Helsingør).

De øvrige opstillede var John B. Powell (Randers), Jørgen Buntzen (Nakskov), Gabriela Szirmai (Næstved), Poul Bertouch-Lehn (Maribo), Erik Aa-

gaard (Frederiksberg) og pastor Dietrich Timmermann (Skt. Ansgars i København).

Alle er valgt for en to-årig periode, hvorefter pastoralrådet igen vælger nyt forretningsudvalg. Udover at være forretningsudvalg for pastoralrådet benytter biskoppen dette udvalg som sit økonomiske råd.

kk

Jan Lange, der er far til fire, hører til Skt. Therese menighed i Hellørup.

Paven udsender rundskrivelsen »Herren og levendegøreren«

Viet Helligånden og handler om fornyelsen i kirken

(KIPA) - 30 maj offentliggjorde pave Johannes Paul II sin nyeste rundskrivelse »Dominum et Vivificantem« - »Herren og Levendegøreren«.

Denne rundskrivelse er viet Helligånden og handler om fornyelse i kirken med år 2000 for øje. Den er i tre dele og opdelt i 19 kapitler med ialt 67 afsnit. Den tyske originaludgave er på 151 sider. Det er pave Johannes Paul II's hidtil største rundskrivelse. Med den afsluttes den trilogi, der begyndte med »Dives in Misericordia« (»Rig på Barmhjertighed«) og »Redemptor Hominis« (»Menneskets Forløser«), der var viet henholdsvis Faderen og Sønnen.

Rundskrivelsen går ind på de »dybe længsler« fra menneskenes hjerter: »En ny opdagelse af Gud i hans transcendent virkelighed som uendelig ånd..., nødvendigheden af at tilbede Gud i ånd og sandhed, håbet om i ham at finde kærlighedens mysterium

og kraften til en ny skabelse: ja, det drejer sig netop om den, der skænker livet«.

En ægte åndens teologi

Den nye rundskrivelse beskriver først, hvordan Helligånden bevidnes fra 1. Mosebog af over profeten Esajas og af Jesus Kristus.

Næsten alle evangeliernes udsagn om Helligåndens person og virkemåde citeres og forbindes til en sammenhængende lære om Helligånden. Jesu afskedstale i nadversalen behandles særlig udførligt (»Sandhedens Ånd...skal herliggøre mig; thi han skal tage sig af mit og forkynde jer det«) og de

ord, som den opstandne Kristus retter til disciplene: »Modtag Helligånden«.

Johannes Paul II skriver meget indtrængende om den indre sammenhæng mellem sendelsen af Sønnen og sendelsen af Helligånden: »Sendelsen af Sønnen fuldendes i en vis

Fortsætter på bagsiden

USA's biskopper kræver sanktioner mod Sydafrika

Washington (KIPA) - Den katolske bispekonference i USA opfordrer landets regering til økonomisk boykot af Syd-Afrika

James Malone fra Youngstown, bispekonferencens præsident, offentliggjorde en erklæring, hvori Det Hvide Hus opfordres til at bruge økonomiske sanktioner mod Syd-Afrika for at gøre ende på de sortes undertrykkelse og arresta-

tioner af dem, der går ind for en fredelig afvikling af apartheid.

Retfærdige krige

Præsidenten for den katolske bispekonference i Syd-Afrika, ærkebiskop Denis Hurley, tilsluttede sig den opfattelse. Han udtalte, at kirken accepterede magtanvendelse som middel til at bekæmpe apartheid. Magtanvendelse er altid beklagelig,

udtalte han i juni i St. Patricks Cathedral i New York; men der findes retfærdige krige og retfærdig magtanvendelse. Siden den 12. juni, da undtagelsestilstanden blev indført i Syd-Afrika, er der dræbt 55 personer, og 3000 sat i fængsel. Myndighederne offentliggør ingen navnelister. Således er hundreder skæbne ukendt. Journalister har forbud mod at skrive om politiaktiviteter.

DUK forbereder ungdomsseminar

200 ventes til Øm i juni 1987

Danmarks Unge Katolikker er i fuld gang med at forberede et ungdomsseminar, hvor man vil søge at nå frem til en langsigtet plan for katolsk børne- og ungdomsarbejde. Ungdomsseminaret finder sted fra den 20. til 28. juni 1987.

Denne meddelelse viderregav Johannes Nordentoft pastoralrådet på dets første møde i Sostrup i juni. Pastoralrådet drøftede også et forslag fra Vibeke Baadsgaard om at igangsætte en miniungdomssynode.

På ungdomsseminaret skal man arbejde med de problemer, som børn og unge i Danmark står over for i dag og dermed også for det danske katolske børne- og ungdomsarbej-

de, oplyste Johannes Nordentoft. Endvidere vil man overveje børne- og ungdomsarbejdet og kirkenes identitet og ud fra de to områder søge at opstille en målsætning og komme med løsningsmodeller.

Hele bispedømmets ansvar

Også personer i den katolske kirkes øvrige organisationer inviteres med for at understrege, at børne- og ungdomsarbejdet ikke kun er DUK's ansvar, men hele bispedømmets. Foruden DUK's hovedbestyrelse og udvalgsmedlemmer inviteres også spejdere, repræsentanter for udenlandske grupper, et medlem fra

Fortsætter på bagsiden

Magleås får ny styrelse med Ellen Marie Lebahn som formand

Sognene administrerer fornuftigt, siges det i beretningen fra forretningsudvalget

Magleås fortsætter som hidtil, men der vil udover de sædvanlige arrangementer i en to-årig forsøgsperiode blive etableret en kursusvirksomhed. Biskoppen har også besluttet, at Magleås' styrelse igen skal bestå af fem medlemmer. Til formand har biskoppen udpeget *Ellen Marie Lebahn* og til igangsætter af kursusvirksomheden *Jan Lange*.

Dette fremgår af beretningen, som den afgående formand fremlagde på det ny pastoralråds første møde i Sostrup 7. og 8. juni. Forretningsudvalget har i de sidste tre år fungeret som styrelse for Magleås.

I styrelsen skal være en præst og en søster og hertil har biskoppen udpeget pastor *Dietrich Timmermann* og sr. *Emma Martensen*. Endnu to medlemmer mangler at blive udpeget.

Sognene

Kirkebidragsordningen har givet lidt mindre i indtægt end forudset i budgettet. Stort set administreres fornuftigt, og i mange sogne gøres et frivilligt arbejde for at

holde udgifterne nede, mener det afgående forretningsudvalg. Alle sogneregnskaber gennemgås af bispekontoret, medens forretningsudvalg ser de tilskudssøgende sognes regnskaber.

I tilskud fra kirkebidragsordningens fællespulje er indtil nu disponeret over 600.000 kr. ud af de budgetterede 700.000 kr.

Projekttilskud fra Bonifatiuswerk

Jesu Hjerter Kirke, København og Skt. Knuds Kirke i Svendborg har modtaget tilskud til renovering og vedligeholdelse. Skt. Pauls skole i Tåstrup har fået et beløb til sidste etape af udbygningen og Katolsk Centralskole i København et beløb til vedligeholdelse. I alt er bevilget 5 mio. kr.

Bonifatiuswerk har desuden ydet 1,5 mio. kr. til renovering og vedligeholdelse af menighedslokalerne i Nykøbing Falster, Sønderborg og Skt. Ansgar i København.

Menighederne indsender selv ansøgninger til biskoppen, der forelægger planerne for Bonifatius-

werk. Det er herefter op til de tyske velgørere, hvad de vil støtte.

Kursuscentre

Der er forøget interesse for vore kursuscentre i Øm, på Magleås og i Bastrup. 60% af arrangementerne er katolske, meddelte Ellen Marie Lebahn.

Beretningen omtaler også bispedømmets kirkestatistik for 1985. »katolsk orientering« bringer i et senere nummer statistikken.

EDB teknik i sognene?

Beretningen omtaler desuden forretningsudvalgets weekendmøde på Magleås 17. og 18. januar, hvor man drøftede, om bispedømmets centralkartotek er tidssvarende. På pastoralrådsmøde i november fremkom ønske om at benytte moderne teknik i sognenes og bispedømmets registrering. Et præstemøde i Jylland er fremkommet med et lignende ønske.

Kirkebidragsordningen

Ellen Marie Lebahn gav udtryk for, at kirkebidragsordningen bør holdes igang ved en kampagne mindst én gang hvert andet år.

Information fra forretningsudvalget

Forretningsudvalget har to opgaver, sagde Lebahn. Det er dels forretningsudvalg fra pastoralrådet og dels biskoppens økonomiske råd.

Forretningsudvalgets beretning har ændret karakter i rådets periode, sagde hun videre. Det har været et ønske, at rådets medlemmer informeres om forretningsudvalgets arbejde. Der blev derfor på et tidspunkt udarbejdet en midtvejsrapport, men en sådan fungerer jo kun, hvis man bruger den efter sin hensigt. Der kom ingen respons fra rådets medlemmer. Derfor udgik den, sagde Ellen Marie Lebahn.

Ind imellem er der også tid til at more sig under den ellers ret stramme dagsorden. Pastoralrådsmødet begyndte lørdag morgen kl. 9 og sluttede kl. 22 om aftenen. Søndag var programsat fra kl. 9 til 12.

Information om forretningsudvalgets arbejde en pestilens for læseren

sagde Erling Tiedemann under debatten om det afgående forretningsudvalgs beretning

»Ved et møde som dette kan man altid blive enige om, at man skal informeres, men virkeligheden viser, at den slags papirer (forretningsudvalgets midtvejsrapporter, red.) er en pestilens for dem, der skal lave dem, og for dem, der skal læse dem«. Det sagde *Erling Tiedemann* under debatten omkring forretningsudvalgets beretning, hvor man drøftede kommunikationen mellem forretningsudvalg og pastoralråd.

Johannes Nordentoft mente derimod, at en midtvejsrapport fra forret-

ningsudvalget ville være en god måde at holde kontakt med rådets medlemmer. *Marianne Borch* karakteriserede de tidligere midtvejsrapporter, som nogle papirer med kun stikord. Der burde have stået mere, sagde hun.

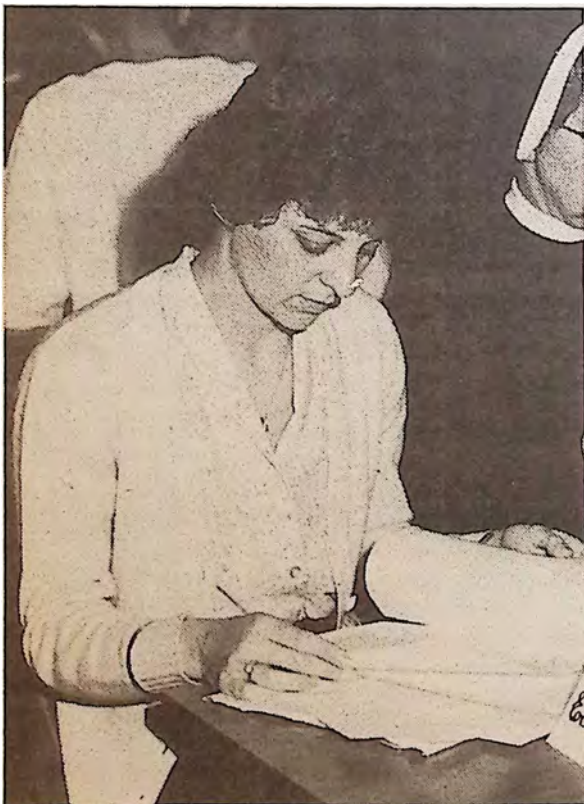
Modernisering af centralregistret

Georg Høhling, den ene af forfatterne, svarede, at man ved denne form ønskede at få en pejling fra rådets medlemmer. Kun ganske få svarede på vor henvendelse. Det er et kæmpearbejde at udarbej-

de en større redegørelse, sagde han.

Sr. *Marie Auguste* spurgte om der blev arbejdet videre med modernisering af bispedømmets centralregister. *Ellen Marie Lebahn* svarede, at det kunne være en opgave for det ny forretningsudvalg. Men det er i øvrigt et ønske fra både Sjælland og Jylland at få moderne maskiner til registreringen.

Der var ikke spørgsmål til det afgående forretningsudvalgs beretning, måske fordi 29 af de 43 rådsmedlemmer var med for første gang.

Mange papirer må gennemlæses og studeres nøjere, før man som rådsmedlem kan træffe den rette beslutning. Gabriela Szirmai på billedet er rådets yngste medlem.

Mulighed for særlister ved næste valg

Der bør arbejdes for ændring af vedtægterne for valg til menighedsråd, så repræsentative grupper kan få særlister til kandidatopstillingen. Det mener i hvert fald stiftets valgstyrelse, som afgav beretningen over for pastoralrådet.

Valgstyrelsen anbefaler i øvrigt, at der nedsættes et udvalg, som skal have til opgave at finde veje til en nødvendig forenkling af valgproceduren ved pastoralrådsvalg og af vejledningen for valg til menighedsråd og pastoralråd. Det volder vanskelighe-

der, at både menigheder og pastoralerheder har to forskellige valgstyrelser.

Vælgerne må vide mere om dem de kan stemme på

Valgdeltagelsen til valgene kan styrkes ved, at man i højere grad oplyser om, hvad vore råd gør godt for, sagde sr. *Hildegard Madsen OSB*, som redegjorde for valgstyrelsens overvejelser. Vælgerne må også vide noget mere om de mennesker, de kan stemme på. I øvrigt anbefaler stiftets valgstyrelse, at stemmetallene

offentliggøres i »katolsk orientering«, fordi tallene kan bidrage til at give læseren et indtryk af, at det er vigtigt, at man stemmer.

Under debatten beklagede biskoppen, at ingen præster var opstillede til pastoralrådsvalget for Midt-Sjælland, andre påpegede også skævheden i, at ingen søstre var valgt i hele Jylland, og at Bornholm ikke blev repræsenteret i pastoralrådet.

Irenæus Capellen OFM mente, at præster bør vælge præster og søstre bør vælge søstre.

Pastoralrådet nedsætter udvalg om menighedens liv og kald

Erling Tiedemann's forslag om at pastoralrådet bør tage initiativ til at genaktualisere Det andet Vatikanconcil og den danske synode, blev godt modtaget af det nyvalgte pastoralråd. Hovedsigtet med forslaget er, at vi bevidstgøres om menighedens liv og kald.

Rådet nedsatte et udvalg med følgende medlemmer: John Powell (Randers), Erling Tiede-

mann (Vejle), Johannes Nordentoft (Århus), Jan Ophoff (Silkeborg), sr. Marie Auguste (Hillerød), Gabriela Szirmai (Næstved) og Irenæus Capellen (Nakskov).

Helt ned på græsrodsplan

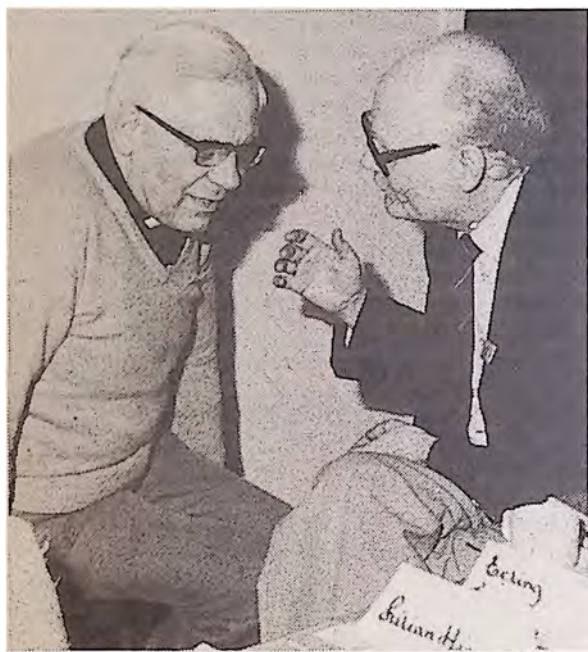
Det er meningen, at pastoralrådets forberedelsesarbejde skal munde ud i et to-dages møde med alle

medlemmer af pastoralrådet, menighedsrådene samt repræsentanter for katolske institutioner, organisationer m.v. Det nu nedsatte udvalg skal til næste pastoralrådsmøde i november komme med detaljeret oplæg til behandling.

Kurt Hansen mente, at man allerede nu burde udstikke emner og foreslog »Menighedens liv og kald«, »Katolske skoler«, »Katekese«, »Udlændingenes integration« og »Ungdom«. Sr. Hildegard Madsen sagde, at vi skal være os bevidste om de mennesker, vi ønsker at være budbringere for. Vi må helt ned på græsrodsplan, ellers kan vi lige så godt pakke sammen. Helt konkret vil jeg foreslå, at man sammenfattede det hele omkring den kristne familie – alt bevæger sig omkring dette, også ungdomsarbejdet.

Koncil-teksterne værdifulde

Jan Ophoff mente ikke, vi burde indskrænke os til et emne om den kristne familie. I vor menighed er mange færdig med børn, og forældre med børn har ikke tid til at komme. Jørgen Hviid nævnte koncilteksterne som værdifulde inspiratorer, og Georg Høhling mente arbejdet burde koordineres med DUK, som er ved at planlægge et ungdomsseminar.

Erling Tiedemann's forslag om at genaktualisere Det andet Vatikanconcil og den danske synode blev godt modtaget af det ny råd. Han ses i samtale med pater Irenæus Capellen.

Biskoppen til Ellen Marie Lebahn: Tak for en enestående indsats

Du har været en ganske og aldeles fortræffelig formand og har gjort en enestående indsats for bispeddømmet, sagde biskop Martensen som tak til den afgående formand for pastoralrådet Ellen Marie Lebahn. Biskoppen overrakte herefter Ellen Marie Lebahn en lille medaljon af Niels Steensen, som kun findes i ganske få eksemplarer.

Her træffes beslutninger

Det er min opfattelse, at et pastoralråd først og fremmest mødes for bispeddømmets skyld, for hvad kan du gøre for bispeddømmet?, sagde Ellen Marie Lebahn bl.a. i sin afskedstale. I dette råd mødes biskoppen med repræsentanter for hele landet. Mødet foregår i fuld offentlighed, her er der

erfarings- og meningsudveksling og her træffes beslutninger. Biskoppen

kommer ud til hele landet og hele landet kommer her ind til biskoppen.

Ellen Marie Lebahn viser sin lille Niels Steensen-medaljon frem til rådsmødet dirigent Hans O. P. Pedersen. Ellen Marie Lebahn har de sidste fire år været formand for pastoralrådet, men ønskede ved valget i april at give plads til yngre kræfter.

Kirkedagen på Ledreborg søndag den 31. august

Temaet i år er »Kamp for fred«

Sidste sommertræf for dem, der vil være kirke sammen, også tværsogns. Kl. 10.15 er der pontifikalmesse på slotspladsen med abbed Stappers fra Averbode. Koret fra Stenosgade med Ole Kongsted medvirker.

Før messen er der lejlighed til skriftemål i slottets vestfløj. »Kamp for Fred« er i år temaet - i tilknytning til FNs fredssår og pavens indbydelse til verdens kirker og religioner om at komme til Assisi i oktober for at bede sammen for freden.

Det vil vi også gøre på Ledreborg og samtidig fordybe os lidt mere i betingelserne for fred. Fred er ikke bare fravær af krig, magtbalance, et resultat af pression eller politiske kompromiser. Dette er i bedste fald en march på stedet, i værste fald en

magtens spiral ind i katastrofen. Fredsbevægelserne har det heller ikke lige fredeligt med hinanden. I kirken giver vi hinanden fredshilsen - hvad mener vi med det? Er det en realistisk og effektiv fred? Det vil der blive lejlighed til at drøfte i grupper efter et oplæg af Erling Tiedemann.

De unges egen sektion

De unge får deres egen sektion under ledelse af Georg Høhling. De øvrige sektioner ledes af Olaf Halladin, Erik Elnebo og Jørgen Bruun. De små børn leger med Assumptiønssøstre fra Tåstrup, de større har orienteringsløb med Jeannett Jezewski.

I frokost- og kaffepauserne er der lejlighed til at hilse på gamle og nye venner. Drikkevarer, kage m.m. kan købes i tårnbyg-

ningen. En bogbod findes også.

Dagen slutter med korte meldinger fra gruppesamtalerne og andagt med sakramental velsignelse kl. 15.15.

Transport til Ledreborg

Transport: Bilister kører ad hovedvej A1 mod Roskilde. Ca. 200 m fra »karrusellen« ud for Roskilde følges skiltene til Ledreborg.

Tog afgår fra Kbh.s hovedbanegård kl. 9.03 til Lejre (Holbæktoget). Fra Roskilde kl. 9.30. Ankomst Lejre kl. 9.38. Herfra bus kl. 9.43. Ankomst slottet kl. 9.51. Til fods fra Lejre st. ca. 1½-2 km. Hjem: Afg. Lejre st. kl. 16.31; ank. Kbh. H. kl. 17.06.

Velkommen til årets Kirkedag på Ledreborg.

Arbejdsgruppen

Unge rådsmedlemmer indbydes til kursus på Magleås

Praktiske oplysninger om kirken

Fra 5. til 7. september afholdes et kursus på Magleås for alle unge medlemmer af de nyvalgte menighedsråd og pastoralrådet. Kurset vil bl.a. give praktiske oplysninger om kirken især her i landet.

Blandt de mange emner er: »Hvad er en menighed«, »Embeder, tjenester, kald, opgaver«, »Bispeddømmets struktur«, »Fællesskab i menigheden, messefællesskab«, »Samarbejde i menigheden, mellem menigheder«, »Planlægning af ungdomsarbejde«, »Konflikter, konfliktløsning«, »Ansvarsfordeling« o.a.

Prisen er 390 kr. og det anbefales at søge økonomisk hjælp hos menighedsrådet eller pastoralrådet. Forespørgsler vedrø-

rende kurset til Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte. Tlf. 01-65 88 75.

kk

Ømtræf i august

200 unge ventes til Ømtræffet i Øm 29. til 31. august. Lørdag den 30. er der flere forskellige aktiviteter at vælge imellem: Korsang og liturgi, tema- mellem scene- og bålplads, kunstnerværksted, dramatik og underholdning samt musikværksted.

Da der er flere end

Ømborgen kan rumme, må du medbringe dit telt, eller slå dig sammen med andre. Ellers finder arrangementerne en plads til dig. Prisen er 150 kr. plus transport. Alder fra 14 år og opefter. Se i øvrigt DUK-kalenderen på side 11.

Katolsk interesseklub i Åbenrå

Den 12. maj oprettedes »Katolsk Interesseklub« i Åbenrå med Marie Mørck, Lundtoft som formand. Klubben henvender sig til alle katolske menigheder i Sønderjylland, uanset alder og køn, oplyser Marie Mørck. Klubben vil gennem fælles aktiviteter øge samhørigheden i menighederne, hvis medlemmer til dels bor langt fra hinanden.

Aktiviteterne bliver en blanding af information, underholdning og udflugter. Vi vil bestræbe os på at lave et spændende og varieret program, som kan interessere alle, siger formanden.

Den 25. august er der introduktionsmøde og underholdning ved lærer Mikkelsen og hustru, Hovslund. Den 8. september er der foredrag om eksorci-

sme ved pater Völk, Svendborg. Mandag den 13. oktober vil der være Lottospil, og mandag den 10. november viser lærer Hans Chr. Lassen lysbilleder og fortæller om Sibiri-

en. Alle arrangementer afholdes hos søstre i Åbenrå, og de bekendtgøres senere i »katolsk orientering«.

kk

Optaget i Himlen

Man kan ikke hævde, at alle Mariafester også er Kristusfester, men både de ældste og de største er udsagn om et Kristus-mysterium snarere end om Herrens mor som sådan. Hendes hele betydning skyldes hans, og alt, hvad kirken i tidernes løb har sagt om hende, var på grund af troen på, hvem Jesus er.

Så snart den endnu unge kirke efter 313 havde opnået frihed nok til at tænke højt, blev den i stigende omfang en studerende og diskuterende kirke, fordi udsagn om Kristi person og natur trængte sig på. Nogle har kaldt det kirkens »hellenisering« og forræderi mod den bibelske ånd. Det må siges, at debatten om Jesu natur og person blev ført med græsk grundighed og orientalsk temperament. Den medførte meningsforskelle, der desværre voksede til modsætninger og bandlysninger. Hellige biskopper blev sendt ud i kulden som kættere. Læren blev formuleret håndfast, klart og ufravigeligt.

Koncilerne i Nikæa 325 og Konstantinopel 381 skabte den trosbekendelse om Jesus, vi stadig beder: »Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af den sande Gud, født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen, ved Hvem alt er skabt, som for os mennesker og for vor frelses skyld er nedstegen fra himlen og har påtaget sig kød ved Helligånden af Jomfru Maria og er blevet menneske«. Så snart ordene »født« og »kød« var blevet valgt, kunne kirkefædre ikke sige noget teologisk om Jesu menneskelige natur længere uden at sige noget om hans mor. Lukas gør det allerede i 1. kap. versene 26-56. Ikke det såkaldte, af alle danske kendte og elskede juleevangelium (Luk. 2) er den vigtigste trosberetning om Jesu menneskeførelse, men bebudelsen og besøget hos Elisabet. Begge samtaler Gabriel/Maria og Maria/Elisabet drejer sig om Marias jomfruelige moderskab, både om hendes legeme og hendes sjæl. Gabriels hilsen »fuld af nåde« er en lidt blød oversættelse af »gratia plena« – fuld af sådant et dumt ord på dansk! De ortodokses Maria-titel »panagia«, den helt hellige, ja, den helt igennem hellige, rammer rigtigere, hvad englen mener.

Den første direkte saligprisning af Marias legeme kommer fra en kvinde i folkemængden: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og det bryst, du dieldel« (Luk. 11,27). Godt nok kalder amerikaneren Leonard Swidler det for et kvindebillede »indsnævret og seksualt betonet i sin yderste konsekvens«, og han mener derfor, at Jesus omgående afviste det med svaret: »Ja, salige er de, som hører Guds ord og bevarer det«. (Luk. 11,28). Måske, ja, men Jesu svar indeholder ingen modsætning til det, kvinden råbte, for det var netop Marias lydighed for Guds ord, som tillod Ordet at blive kød i hendes skød. Om nogen har »hørt og bevaret ordet«, så Maria.

Alle senere teologiske fordybelser i Marias nådefylde gjaldt både hendes legeme og sjæl og førte til nye trosudsagn om hendes egen udfangelse uden ursyndens belastning (1854) og så sent som i 1950 om hendes delagtighed i sin opstandne søns herliggørelse med legeme og sjæl. Det er denne fest, hendes *assumptio*, vi fejrer søndag den 17. august i år.

Nøglen til disse dogmer er igen Jesu legemlighed, som er kød og blod af Marias kød og blod. Kirken ser Herrens egen herliggørelse få tilbagevirkende kraft på Maria. Den forrådnelse, Herren ikke lod sin udvalgte se, skulle heller ikke ødelægge den nådefuldes moderlegeme. Men hun er ikke opstanden ved egen kraft, som Jesus, hun kaldes *assumpta*, optaget i Sønnens herlighed. Apostlene Paulus og Jakob kalder den opstandne »en førstegrøde, den førstefødte af den nye skabelse, den nye Adam. Kirken tør kalde Maria for den næste nyfødte, den nye Eva.

Ligesom i Gabriels hilsen »ave« navnet Eva vendes om, vendes også rollerne om. I den første skabelsesmyte, den første »begyndelse« får Eva krop af sin mand Adam. I evangeliets nye skabelsesberetning (Kol. 1, 18) »Han er begyndelsen« (I) er den nye Adam søn af den nye Eva.

I Maria er al moderskab herliggjort og den nye Tidsalder, den nye himmel og den nye jord allerede begyndt.

www

Bispesynoden 1987 - lægfolkets rolle i liturgien

I Gottedienst nr. 13 (fra Liturgisk Institut i Trier) fandt jeg et referat fra et møde afholdt i maj 1986 i Lissabon af de liturgiske kommissioner i 18 europæiske lande. (Danmark deltog ikke). De havde beskæftiget sig med lægfolkets rolle i liturgien, som forberedelse af arbejdsrapporterne til bispesynoden i Rom i 1987.

De skriver, at de havde sendt spørgeskema ud til forberedelsen, men dette bragte flere spørgsmål end svar. F.eks.: Er det præstemanglen, der er skyld i, at flere lægfolk medvirker i liturgien?

Er der liturgiske lægmandstjenester, som kvinder er udelukket fra? Hvis ja, hvormed kan man begrunde det?

Man havde især interesseret sig for et dokument udgivet af pave Paul VI »Ministeria quaedam«. Dette omhandler tjenester, der før kun blev tildelt kandidater til diakonatet - før præstevielser. Det vil sige, at det var en slags lavere vielser. Nu var det meningen, at det skulle være lægfolkets tjenester, men ved at holde sig til dokumentet, udelukker man halvdelen af lægfolket - nemlig kvinderne, f.eks. fra at være lektorer.

I praksis kommer man uden om bestemmelserne i

dokumentet ved ikke at indsætte lægfolk til denne tjeneste. Man udpeger egnede folk - mænd eller kvinder. Her i landet gav biskoppen fra første færd kvinder mulighed for at være lektorer. De måtte endda stå på den samme plads som mændene. Dengang var alle korskranker endnu ikke faldet, og kvinder måtte kun være inden for korskranken, hvis de satte blomster på plads.

Med hensyn til en anden tjeneste i »Ministeria quaedam«, nemlig som akolyt: Denne kunne også uddele kommunion, men hertil udnævnes både mænd og kvinder af biskoppen efter indstilling fra præst og menighedsråd. Vedkommende indstattes derefter.

Da jeg læste om akolytens arbejde, så slog det mig, at som gudstjenesteleder - hvad en kvinde også kan være - så kommer man meget ofte til at færdes ved alteret, hvad vi helst ikke må. I et tysk blad »Kirchenbote« så jeg i øvrigt angående kvindelige ministranter, at det jo var besynderligt, at en lille pige ikke måtte bringe det uindviende brød op til alteret, men hendes voksne søster eller moder, måtte som kommunionssuddele række »Herrens Legeme«, det indviende brød til me-

nighedens medlemmer.

I forbindelse med lægfolkets tjenester i liturgien, har man gjort sig bekymringer om, at disse i praksis kunne føre til en »klerikalisering« af lægfolket. Imod dette taler, at det ikke synes, som om, at udnævnelsen af kommunionssuddele har ført der-

til. Formændene for liturgikommissionerne mente, at det var nødvendigt at få fjernet den forskelsbehandling, der var mellem mænd og kvinder i den liturgiske lægmandstjeneste. Man måtte finde en løsning svarende til de forskellige landes behov.

Blandt de andre spørgsmål, man havde fremme, kom også det, at lægfolket overtog så meget af gudstjenesten, så præsten - embedsindehaveren - ikke følte sig som gudstjenesteleder (identitetskrise). Desværre er der nogle lægfolk, der ikke kender

forskellen på embede og tjeneste. Vi har alle en tjeneste i kirken, som aktive deltagere (syng, svare, deltage i akklamationer og ikke mindst at bede). Præsten har desuden et embede, der sætter ham i stand til f.eks. at forrette eukaristens tjeneste. De eukaristiske bønner er embedsbønner, hvor lægfolket må holde sig til akklamationerne: Hellig Hellig, Troens Mysterium og det afsluttende Amen efter doxologien. Uden præsten er der ikke Kristi legeme og blod til menigheden. Præsten er ikke, som jeg så i et blad, kun en koordinerende person. Uden ham ingen eukaristi.

Personlig håber jeg meget, at det må lykkes på bispesynoden at få m/k ligestillet i lægmandstjenesten. Forhåbentlig vil de nordiske biskopper medvirke hertil.

Lily Fausbøll

Kommunionsbænke og latin

I »Katolsk Orientering« nr. 9 efterlyser *Elise Alster* kommunionbænke i kirkerne. Jeg kan fuldtud tilslutte mig dette ønske.

Når der ikke findes en kommunionbænk, er de troende, der gerne vil modtage sakramentet knælende, afskåret herfra, hvilket er urimeligt. Endvidere er man nærmest tvunget til håndkommunion, da modtagelsen af sakramentet i munden er forbundet med en vis risiko, når man står op.

Med hensyn til *Svend B. Messerschmidts* undsigelse af latinen i messen vil jeg blot anføre nogle citater fra Det andet Vatikankoncilskonstitution »Om den hellige liturgi«.

Stk. 36 § 1: Brugen af det latinske sprog bibeholdes i den latinske ritus, bortset fra gældende særettigheder.

Stk. 54: Modersmålet kan gives en passende plads i de messer, hvor folket er til stede, særlig med hensyn til læsningerne og kirkebønnen, og efter som de lokale forhold tilsiger det. Man skal alligevel sørge for, at de troende er i stand til at recitere eller syng på latin de af messens faste dele, som tilkommer dem.

Stk. 114: Kirkemusikkens skat må omhyggeligt bevares og dyrkes. Arbejdet med kirkekorene må

konstant fremmes, specielt ved domkirkerne.

Stk. 116: Kirken anerkender den gregorianske sang som den romerske liturgis egen. Den skal derfor normalt have førstepladsen i de liturgiske handlinger.

Stk. 117: Arbejdet med mønsterudgaver af gregorianske sangbøger skal føres til ende, desuden skal der sørges for mere kritiske udgaver af de bøger, som har været udarbejdet siden Pius X's reform.

PS: Udtrykket »Hendåne for latinen« er en pudsigt sproglig fornyelse.

Walter Thornfield

Græsk og latin overflødige sprog

Den katolske kirke i Danmark er dansk, og den skal virke på dansk. De to sprog græsk og latin er overflødige i almindelige højmesser, og jeg ser ingen grund til at bevare noget, der i ikke-katolikkers og ikke-troendes øjne kunne virke eksotisk og fremmedartet.

(Men det kilder jo så dejligt i maven).

Kjeld Simonsen

Siden argumenterne blot gentages anser redaktionen debatten for afsluttet.

Red.

Er vi klogere end Vor Herre selv?

Som anmærkning til mit bidrag i k.o. 9 peger Lily Fausbøll i nummeret efter på Det andet Vatikankoncil ønsker om at få menigmand til større indlevelse i messen, men det bortleder opmærksomheden på hensigten med mit indlæg.

Tak til alle

Hermed en hjertelig tak til alle, der under min sygdom har vist deres kærlighed og deltagelse i form af messer, forbøn, gode ønsker, dejlige blomster, ja endda ryggesager.

Jeg beder Dem tage til takke med disse ord, da det desværre ikke er mig muligt at skrive til hver enkelt.

Gud velsigne Dem alle for Deres gode tanker.

Med tak

K. Pauli SJ

Det centrale er ikke at benytte det ene eller andet sprog, heller ikke drejer det sig om Vorherres indstilling til os, men derimod det omvendte.

For at bidrage til, at Guds rige kommer til os nu, skal vi huske på: »De hørte apostlene tale deres eget mål«.

Visdomsånden lader os altså forstå, at alle mennesker, også de troende, forstandsmæssigt bedst hjælpes til med deres eget sprog at kunne koncentrere sig også på samme måde til mødet med Gud i messen. Det gælder om fuld samling for hver enkelt af os, hver gang vi står for Herrens ansigt. Det er jo forsmagen på at skue Ham varigt i det hinsidige.

Er det så forsvarligt at hindre det?

Eller er vi klogere end Vorherre selv?

Svend B. Messerschmidt

Pinsemorgen kommer Helligånden over apostlene med Maria i deres midte. Messehagel fra 1640. Petrikerke i Münster. Foto KNA.

Den tredje søjle

(KIPA) – Pave Johannes Paul II's nye rundskrivelse er som en tredje bærende søjle i den moderne katekeses hus, som denne pave fra Polen nu i næsten otte år uafbrudt har bygget på. Den første søjle gjaldt Jesus Kristus, menneskenes Forløser, den anden Gud Fader, hvis barmhjertighed er uudtømmelig. I denne pavens nye og hidtil længste tekst er næsten alt vigtigt – selv det, han undlader at skrive.

Intet om filioque...

Man læser i denne rundskrivelse intet om striden om »filioque« (striden om, hvorvidt Helligånden udgår fra Faderen og Sønnen eller fra Faderen gennem Sønnen, red.), der i mere end tusind år har adskilt den vestlige teologi fra den østlige i læren om Helligånden. Johannes Paul II anmaser sig ikke til med et pennestrog at bringe den århundred gamle teologiske strid ud af verden. Hvis han havde gjort det, ville han kun have givet anledning til ny strid. Med begyndelsesordene i sin

rundskrivelse, hvor han kalder Helligånden for »Herren og Levendegøreren«, peger han med sikkerhed på, at dette dobbelte udtryk er vigtigere end »filioque«.

... eller karismatikere

Lige så bemærkelsesværdigt er det, at Johannes Paul II i sin nye rundskrivelse ikke skriver noget om den karismatiske fornyelse i den katolske kirke og specielt ikke noget om de opsigtsvækkende fænomener som åndshelbredelser og tungetalen. Paven skriver kun om de mange bevægelser og grupper, som giver bønnen førstepladsen og således når til fornyelse i det åndelige liv. Han kalder dette et »vigtigt og trøstetegn« i vore dage. Enkelte begejstrede katolske karismatikere vil nok ikke være tilfredse dermed. Det store flertal vil glæde sig over, at en pave efter næsten hundrede års forløb igen vier en hel rundskrivelse til Helligånden.

Desuden udmærker den nye rundskrivelse sig ved,

at den udførligt beskæftiger sig med arvesynden og »Løgnens Far«. Visse nye teologiske retninger, der har afskaffet disse katolske lærestykker, bliver der derved sat en stopper for, selv om de pågældende teologer og deres bøger ikke nævnes med en stavelse. Det vil nok overraske mange læsere at se, hvordan Johannes Paul II udvikler dette nye/gamle grundlag for moralteologien af læren om Helligånden.

Undsiger marxismen.

Endelig vil marxismens filosoffer absolut ikke være tilfredse med denne rundskrivelse. Johannes Paul II indordner dem nemlig blandt dem, der kæmper imod Helligånden. Han skriver, at for en del af menneskeheden er modstanden mod Helligånden blevet indhold af menneskets kultur og civilisation, filosofiske system og ideologi, aktions- og uddannelsesprogram. Reaktionen på disse udtalelser vil ikke lade vente på sig.

Helligånden er væsentlig for menneskenes liv

Fribourg (KIPA-kommentar) – Efter et første årtusind med kristendommens udbredelse og teologisk fordybelse, efter et andet årtusind med rystelser som følge af flænger og brud i kirken skulle overgangen til det tredje årtusind gerne være kendetegnet af genoprettelsen af enheden blandt menneskene, takket være et fornyet komme af »Helligånden, der skænker livet«. Dette ønsker pave Johannes Paul II i sin rundskrivelse om Helligånden, der følger efter de til samme trilogi hørende rundskrivelser om Gud Fader og Sønnen.

Bibelsk betragtning

Rundskrivelsen er ikke en systematisk bearbejdelse, men en lang, en meget teologisk og især en meget bibelsk betragtning over Guds Ånds væsen og nærvær i kirken og verden og over Åndens planmæssige og ufejlbare virken. Der er næppe det skriftsted om Helligånden, som paven ikke har undersøgt nøje for at forklare dets betydning i Skriftens lys.

Teksten er ikke nogen afhandling. Den er derimod en praktisk og fuldstændig minutøs vurdering af det, som åbenbaringen lærer om Helligånden, og desuden af det, som Helligånden umiddelbart har indgivet Paven at sige og vidne, om hvad der var forjættet apostlene og deres efterfølgere. Det er en meget komprimeret, undertiden vanskelig tekst; den er overordentlig spirituel og af høj litterær kvalitet, så den faktisk lader sig gennemlæse i et stræk. Man keder sig ikke, når man læser den. Naturligvis bør teksten dog indtages i ligesom passende doser, for at den kan nydes efter fortjeneste.

Overtimelige behov

Dokumentet fremkommer på et sjældent gunstigt tidspunkt. Samtidigt lægger man tydeligt mærke til, at det vedholdende henviser til den nuværende situation – vore dages menneskers ønske om og behov for spiritualitet. Man har faktisk i flere år kunnet konstatere en søgen efter, ja, et krav om

spiritualitet, en slags sjæleligt overskud, et religiøst lyssyn. Og i kristendommen, i katolicismen og i de andre konfessioner taler man om fornyelsen i Ånden, om karisme, om pinseopbrud.

Ved siden af kristendommen går vejen ofte ind i de orientalerende sekters esoteriske verden. Denne virkelighed kan paven ikke ignorere. Bemærkelsesværdigt nok omtaler han dog ikke disse fænomener i sin rundskrivelse. Det er godt, at nogle kan gennemføre disse udviklinger med kirkens officielle tilladelse eller endda med dens opmuntring. – Pave Paul VI så deri en chance for kirken –, men pave Johannes Paul II vil gå endnu dybere med sine forklaringer og give dem en betydning, der rækker langt ud over det lejligheidsvis, det øjeblikkelige, som de ville have, hvis han blot ville have svaret på et forbigående behov hos mennesket.

Paven behandler i sin rundskrivelse et emne, som ikke mange paver har givet sig i lag med i deres

læreudtalelser. Alligevel er det væsentligt for den kristne lære og af væsentlig betydning for kirkens liv, for ethvert menneske; thi Helligånden, der er nærværende og handler i verden, lader hele skabningen, hele historien flyde sammen i Guds uendelige hav.

Overbevise verden om synd

Efter fremstillingen af læren om den Ånd, som Faderen og Sønnen har skænket for at fornyge og forny kirken, følger der et syn på Helligånden, der til at begynde med overrasker: Ånden, »der overbeviser verden om dens synd«. Altså blot moralsk belæring? Alligevel ikke: Paven giver her en umisforståelig belæring om den Ånd, der sejrer over synden ved at synliggøre den og altså forbliver sejrherre over »denne verdens fyrste«, »de onde ånders fyrste«, når han bringer ham for dommeren – prisgiver Satan til fordømmelsen.

Hvordan skulle Helligånden, der er kærligheden

i egen person, der er Guds gave i egen person, hvordan skulle Helligånden kunne være andet end anti-synd, anti-had, anti-løgn, hvordan skulle han kunne være andet end kærlighedens, sandhedens og retfærdighedens stedsevarende kilde? Og så meget desto mere som han også opsporer, oplyser og renser den synder, »der ikke har troet« og fører ham eller hende tilbage i sin kærlighed.

»Kirke år 2000«

Det egentligt nye i denne rundskrivelse, og hvad der i grunden har tilskyndet paven til denne overvejelse over Helligånden, kommer på tale i dokumentets tredje del. Det er jubilæet ved afslutningen af det andet årtusind og overgangen til det tredje.

Den mangeartede modsætning mellem det stoflige og det legemlige ved verden og den »usynlige« og »absolutte« Ånd kræver – efter pavens mening – en særlig beslutsom opbrudsholdning af kirken. »Dødens tegn« bliver mere og mere synlige,

mere og mere truende og samles til et forfærdende billede, stiller op til dødedansen.

Mennesket er i dag næsten smerteligt bevidst om, hvor fornøden Helligånden er, Ånden, der skænker livet, der virker i mennesket som »udødelighedens rod«.

Paven ville ønske, at menneskets vej frem mod år 2.000 må være som en proces, hvor mennesket modnes i det indre, både i den enkelte og i samfundets liv. 2.000 års jubilæet for forløsningen indeholder Åndens budskab om, at han – og kun han alene – befrier menneskene fra deres gamle og nye ufrihed og således giver dem deres sande menneskeværdighed og den sande frihed i fuldt mål.

Med sin rundskrivelse holder Johannes Paul II fast ved et nyt komme af Helligånden, og han forkynder en ny dybere og mere omfattende forløsning, hvor Ånden og kirken i fællesskab retter det bibelske råb til befrielsen: »Kom!«.

Situationen i den nordiske diaspora

Lægfolkets medansvar vokser med opgaverne

Georgsmarienhütte (KNA) – For 36. gang havde Osnabrücks Ansgarværk indbudt ca. 50 præster, ordensfolk og lægfolk fra de nordiske lande til teologisk studieuge i Haus Ohrbeck i Georgshütte. Hovedemnet var diasporakirken 20 år efter koncilet.

Biskop John William Gran fra Norge berettede om verdensbispe synoden i 1985 set ud fra den nordiske bispekonferences perspektiv. Biskoppen mener, at lægfolkets voksende medansvar i lokalkirkerne er koncilets vigtigste resultat. Han fremhævede, at kvinderne deltager meget aktivt i arbejdet i pastoralråd og i forskellige kommissioner.

Fra Finland blev det sagt, at først de efterkoncilære menighedsråd har gjort lægfolk bevidste om deres ansvar for menighederne.

Biskop Gran sluttede op om den kritik, der fra alle de nordiske lande – dog især fra Sverige – rettedes mod konciletsternes sprog. Det virker, som om teksterne er skrevet af biskopper til biskopper. Biskop Gran mener, at de bør oversættes til det sprog, man bruger i dag. Det må dog ikke gå ud over deres entydige og internationalt forpligtende indhold.

Hvordan med den katolske moral?
Professor Johannes Hoffmann fra Frankfurt fremhæ-

vede koncilets afgørende udtalelse om, at samvittigheden hører til personens centrum. Menneskets frelse afhænger af dets samvittighed ikke af dets tilhørsforhold til kirken. Menneskets identitet er truet, mener Hoffman, når det ikke i sin handlen kan udføre det, som det i sin samvittighed har erkendt som rigtigt.

Hvordan med forkyndelsen?

Hele verdenskirken søger efter tidssvarende former for forkyndelsen af Kristi evangelium som det troshåb, der rækker ud over døden, sagde teologen dr. Hans Werner fra Münster.

De kristne må med selv-kritik spørge sig selv, om de ikke før i tiden for meget har forkyndt deres egne interessers Gud i stedet for en Gud, der er håbet for alle mennesker.

Pastoralteologen professor Heinrich Jacob fra Osnabrück betonede, at hvis troen skal gives videre i en næsten sækulariseret verden, kræver det en personlig trosafgørelse hos den enkelte. Troen kan ikke gives videre kun med ord, men kun med hele livets vidnesbyrd.

Ansgar-værk
Hjælpebiskop Ludwig Averkamp fra Osnabrück understregede, at bispe-

dømmet Osnabrück har vigtige opgaver ud over sine egne grænser. Hertil hører også personlige kontakter med menigheder, præster og lægfolk i de nordiske bispedømmer. Ansgar-værket, der blev stiftet i 1967 af biskop Helmut Hermann Wittler, har nu 45 menighedsfaderskaber i Norden.

Da Osnabrücks Ansgarværk ikke har ubegrænsede økonomiske midler, støtter det efter indstilling fra de nordiske biskopper katekese, kirkeligt mediearbejde, teologisk videreuddannelse af præster, ordensfolk og lægfolk og uddannelsen af teologistuderende, der ønsker at blive præster.

Den mangeårige leder af Ansgar-værk Dorothea Olbrich fortalte, at af de 42 nordiske teologistuderende har Ansgar-værk overtaget det økonomiske ansvar for de ni.

Mgr. Georg Walf: Livskraften bør styrkes

Hamburg (KNA) – Monsignore Georg Walf anser understøttelsen af de katolske diasporamenigheder ved »de tyske katolikkers Bonifatiusværk« for meget påkrævet – også i vore økumeniske tider. Menighedernes identitet og livskraft bør styrkes, så de kan leve i deres tro sammen med kristne af andre konfessioner.

Samkvemmet mellem diasporamenigheder og menigheder fra overvejende katolske områder bør fremmes. I diasporaen har man stor erfaring m.h.t. materiel fattigdom og til en følelse af afmagt, idet

man altid er henvist til andres hjælp. Disse erfaringer kan være af værdi for kirken i sin kamp mod den sækularisering, der sker i dag. Bonifatiusværket er et tegn på solidaritet.

Bonifatiusværket støtter først og fremmest menighederne i DDR. Desuden søger det at knytte forbindelsen med det spinkle kirkelige net i Nordeuropa fastere. Opførelsen af nye kirker og præstegårde i diasporaen anses for afsluttet – undtagen, hvor der anlægges nye industrivirksomheder.

Walf beretter fra den

nordiske bispekonference, at information om den katolske kirke er af stor interesse.

50 pct. flere katolikker

Antallet af katolikker i Norden (også Island) er steget med 50%. Flygtninge og asylsøgere fra Vietnam, Polen, Sri Lanka og Sydamerika bidrager væsentligt til denne stigning. Monsignore Walf siger, at pavens rejser, der i vid udstrækning dækkes af medierne, bidrager til at vække interessen for den katolske kirke.

Alle danskes h Knud den Hellig

Af Jørgen Nybo Rasmussen

Biskopperne Suhr, Martensen og Brandenburg under processionen i Dalum. Foto: Stig Holsting.

»Kostbar i Herrens øjne er Hans helliges død« – således lyder et af de bibelsteder, hvormed kirken udtrykker sin tilsyneladende paradoksale tro på, hvad en helgens liv og død er. Sorgen over døden, tabet tilintetgørelsen vendes til håb, glæde og lovprisning, fordi den, der virkelig dør i Kristus, i grunden slet ikke dør, men sammen med Ham går ind til evig herlighed og glæde. Derfor er helgenens dødsdag som oftest også hans eller hendes kirkelige festdag, idet den er det evige livs fødselsdag. Således fejredes også den danske helgenkonge, Knud den Helliges, dødsdag som en glædesfest i Odense i dagene omkring den 10. juli – 900 årsdagen for hans martyrium.

Budskab til alle danske

Glæden øgedes ved, at denne helgenfest i højere grad, end man kunne have ventet, fik et ægte økumenisk præg. Danmarks helgenkonge viste sig ikke at være en katolsk specialitet, men at have et budskab til alle danske, der værdsætter kristendommens værdi for vort lands kultur.

Det blev en begivenhed i dansk historieskrivning, at man mandag d. 7. juli og tirsdag d. 8. juli kunne samle næsten 70 deltagere til et stort videnskabeligt »symposium« om Knud på Odense Universitet. Mange aspekter af hans liv og betydning belystes her af forfatterne til den samtidig udkomne »Knuds-bogen«. Nogle af debatindlæggene vakte opmærksomhed i hele landets presse. Mindre heldigt var det ganske vist, når nogle aviser skrev, som om det nu var bevist, at kun kraniet i helgenskrinet i Skt. Knuds Kirkes krypt kunne have tilhørt helgenkongen, når netop de, der har gennemført undersøgelserne af skelettet fremhævede, at det stadig er alt for tidligt at drage endelige konklusioner af den art. Dr. Carsten Breengård, hovedmanden bag den betydningsfulde omvurdering og rehabilitering af kong Knud i dansk historieskrivning, kunne på mødet fremlægge hovedlinjerne i sit forsvar mod den kritik, den nu 100-årige Curt Weibull netop i »Historisk Tidsskrift« har rettet imod hans omvurdering.

En økumenisk begiven-

Et glimt af deltagerne i messen i Dalum park søndag den 13. juli. Foto: Kirsten Szarafin.

Kongen Konge s 900-års fest i Odense

hed blev de gudstjenester, hvor katolikker og protestanter for første gang siden Reformationen kunne mødes i fælles glæde over Sankt Knud Konge, omend der naturligvis er forskel på selve den teologiske helgenopfattelse. Onsdag d. 9. juli vandrede en katolsk procession med processionskors og Skt. Knuds-fane i spidsen og med den pavelige pronuntius og biskop *Martensen* som hovedpersoner fra Skt. Albani Kirke til Sankt Knuds Domkirke i Odense. Under indtoget sang man sammen med domkirkens kor »Den store hvide flok vi se« af Brorson.

Vesper i krypten

I krypten samledes alle omkring St. Knuds helgenskrin. Med begge de to kirkers kor som ledere blev nu sunget en vesper, der foruden davidssalmer og antifoner også indeholdt hymnen fra den middelalderlige Skt. Knud Konge liturgi »Caterva nostra« og den tilhørende kirkebøn. Man sluttede med, at kor og menighed i vekselsang sang »Magnificat«, hvorefter fulgte biskop *Martensens* velsignelse. Blandt deltagerne var også medlemmer af domkirkens gejstlighed med Fyns biskop *Vincent Lind* i spidsen, samt ikke få medlemmer af dens menighed, deltagere fra symposiet m.fl. Efter vespere gik alle i tavshed forbi Skt. Knuds-skrinet, inden man påny forlod den kirke, der efter 900 år stadig bærer hans navn.

Prominente gæster

D. 10. juli var den egentlige jubilæumsdag, og den fejredes med en særdeles festlig folkekirkelig gudstjeneste i Skt. Knuds Kirke. Blandt de indbudte gæster var også mange katolikker, således pronuntius *Lemaître* og biskop *Martensen*, der havde plads i højkoret med *Claus Bergs* vidunderlige altertavle lige over for dronning *Margrethe* og prins *Henrik*.

Gudstjenesten begyndte med, at biskop *Vincent Lind* i spidsen for alle Fyns provster, der i dagens

anledning holdt landemøde, i procession drog ind i kirken. I alt var der mere end 50 præster fra folkekirken til stede. Blandt salmerne var især Kingos, han var jo i sin tid også evangelisk biskop af Fyn. Domprovst *Poul E. Andersen* prædikede over evangeliet om de kristne som verdens lys og salt, hvilket han anvendte på Skt. Knuds virke.

En helgen for sin samtid

Biskop *Vincent Lind* holdt et historisk foredrag, hvor han om Knud sagde, at »han blev en helgen for sin samtid«, fordi han i sin sidste stund ved ægte bøn og bod nåede til »erkendelse af hvad det er at gå til grunde uden at fortvivle«. Derefter sang domkirkens kor Skt. Knuds-hymnen »Caterva nostra« på latin og på den gregorianske melodi, – som aftenen før. Efter gudstjenesten aflagde dronningen og prins *Henrik* besøg ved Skt. Knuds-skrinet i krypten, hvor de lagde en krans. Om aftenen modtog dronningen mange af deltagerne til en reception på kongeskibet »Dannebrog«.

Katolsk messe i Dalum

Den katolske hovedfest var af praktiske grunde henlagt til søndag d. 13. juli. I Dalum Klosters smukke park var rejst et alter under et stort telt. Her fejredes kl. 11 pontifikalmessen for de 4-500 katolikker, der fra nær og fjern – endog fra Lund og Kiel – var kommet for at fejre Danmarks værnehelgen. I en stor procession gik de gejstlige fra klostret over plænen op til altret, bagest mange præster og de fire biskopper, der sammen fejrede højmesse.

Biskop *Martensen* var hovedcelebrant, men han assisteredes af biskop *Th. Suhr*, biskop *Hubertus Brandenburg*, Sverige og af viebiskop *Laridon* af Brygge, der var kommet hertil for at repræsentere det bispedømme, hvor Knud den helliges søn, den salige Karl den Gode, på lignende måde som faderen i 1127 led martyrdø-

den, og hvor han stadig æres.

Man sang den 8. messe på latin, men kirkekoret bidrog med liturgiske indslag, der passede til Skt. Knud-dagen, således indgangsverset »Lætabitur justus«, kirkebønnen »Gud, du som på denne dag kronede din konge og martyr Knud« og vekselsangen »Christus vincit«, mens hele menigheden under offertoriet sang »På kongestol du sad, o Knud«.

Biskop *Martensen* prædikede om Skt. Knuds liv, hans død og helgenkåring og hans betydning for os i dag. Det særlige ved Knuds kongegerning var, sagde biskoppen, at Knud vovede at flytte nogle grænser i den retning, hans kristne bevidsthed om sit ansvar for samfundet tilskyndede ham til. Derfor gav han love til forsvar for de svage. Men dette vakte uvilje og førte til sidst til hans martyrdød, en død han modtog som en bevidst kristen. Knuds helgenkåring belyste biskoppen ved at oplæse *Ælnoths* beretning derom. Knuds aktualitet viste biskoppen ved at sammenligne hans

bestræbelser med vor tids kamp for et kristent menneske- og samfundssyn, den kamp, pave *Johannes Paul II* netop har opfordret til i sin nye rundskrivelse om Helligånden. Knud har været æret i vort land gennem 450 års katolsk tid og 450 års protestantisk tid. I disse dage har vi kunnet samles med evangeliske medkristne omkring den konge, der gjorde alvor af sit kald til både selv at leve kristent og til at lede sit land som en kristen.

Efter messen var der lejlighed til hyggeligt samvær og frokostspisning på den solbeskinnede plæne i klosterparken. Efter at have hvilet, benyttede mange muligheden for at aflægge et personligt besøg ved helgenskrinet i Skt. Knuds Kirkes krypt.

Realpolitiker

Kl. 16 samledes man påny i Skt. Albani Kirke til den afsluttende »Ordets gudstjeneste«, hvortil også gæster fra folkekirken var indbudt. Biskop *Martensen* og biskop *Laridon* ledsagede biskop *Vincent Lind*, sognepræst *Ruth*

Skovsborg fra domkirken og sognepræst *Poulsen* fra Kerteminde til pladserne i kirkens kor under gudstjenester. Danske salmer vekslede med læsestykker af *Ælnoths* krønike samt af det gamle og det nye testamente, hvor evangeliet om saligprisningerne var genstand for biskoppens prædiken. Han viste, at den tilsyneladende paradoksale lovprisning af de fattige, de uvidende og de undertrykte dog netop åbner for forståelsen af, hvori gudsriget består. Knud forstod dette, da han uanset den realpolitiske risiko gik ind for et nyt samfund bygget på ret og barmhjertighed, ikke på vold og overmagt. Derefter sang man på ny Knuds-salmen »På kongestol du sad, o Knud«, og gudstjenesten sluttede med kirkebønnen »Gud, du som på denne dag kronede din konge og martyr Knud« og velsignelsen.

Kirken havde været fuld til sidste plads. Man rundede samværet af ved, at mange tog imod en invitation til at hilse på hinanden i den nærliggende Skt. Albani skoles gymnastiksal. Både biskop *Marten-*

sen og biskop *Lind* udtrykte glæde over i fællesskab at have kunnet fejre Skt. Knud, og pater *Hauser* bragte en frisk hilsen i dagens anledning fra redemptoristernes østrigske provincial til alle deltagere i festen.

Vakt til nyt liv

Det var i sandhed en glæde at opleve denne fest. Efter længe at have virket som en død og ligegyldig fortidslevning rejste vor martyrkonge sig til nyt liv blandt os. Han lever ikke blot i sin evige himmel, men lod os mærke, at han stadig tænker på og beder for sit danske folk. Han har et budskab ikke blot til katolikkerne, men til alle danske kristne, der har sans for de værdier, han troede på, og som han kæmpede og led døden for. Han er langt mere end et minde eller et skelet i et gammelt skrin. Han viste en vej frem til et bedre og mere menneskeligt samfund, som vi endnu den dag i dag har meget at lære af. Sankt Knud Konge, bed stadig for os!
Jørgen Nybo Rasmussen

Ledsaget af redemptorister ses bl.a. biskop *Vincent Lind* og sognepræsterne *Ruth Skovsborg* og *Poulsen* på vej fra Skt. Albani kirken, hvor den afsluttende økumeniske gudstjeneste fandt sted. Foto: *Kirsten Szarafin*.

Religiøst supermarked eller kirkeligt dyrskue?

Af Jakob Frandsen

Med ordet: »Og jeg så en ny himmel og en ny jord« fra Johannes Åbenbaring som tema har Danske Kirkedage afholdt en uges lejr og konference for 2500 mennesker den første uge i juli. Med 3 års mellemrum afholder den tværkirkelige organisation Danske Kirkedage sådan et kæmpe-møde, der vel nærmest er en blanding af familielejr på Øm, valfart og konference – og alt sammen for tusindvis af engagerede kristne danskere.

Jeg er lige kommet hjem fra Kirkedagene, uden det store forkromede overblik endnu, men med begejstringen i behold, så jeg vover et øje og fremdrager nogle af ugens højdepunkter. Det er en noget speciel genre at holde gudstjeneste for så mange i en stor sportshal. Der er store højttalere, ofte fotografer og TV-optagelser undervejs, samt kristne med forskellige traditioner. Og alligevel lykkes det at skabe værdig koncentration om forkyndelsen og befriende glæde i lovsangen. Nye salmer og melodier samt udnyttelse af enkle symboler giver liturgiens faste dele nyt liv.

Broget billede

Selvfølgelig er det et broget billede, når de forskellige kristne tros-samfund holder gudstjeneste og plukker godbidder i hinandens tradition. Oftest kom det til at hænge sammen både i den enkelte gudstjeneste og i forhold til resten af mødet. Det er i hvert fald bedre med den slags offensive økumeniske forsøg, frem for at satse på det man helt sikkert er enige med hinanden om.

Formiddagens fælles program

Hver formiddag var der fælles program for alle voksne og unge. Om eftermiddagen var der så op til 20 forskellige grupper at vælge imellem, ligesom udbuddet om aftenen var meget stort. Der var lige-

Maryknoll-søster Marie Moore.

Maryknoll-søster Marian Pahl

ledes tilbud om messer, gudstjenester og meditation på snart sagt alle døgnets tidspunkter. Så mange muligheder, at det kunne være svært at beslutte sig. Her skal blot fremhæves nogle ganske få af de indtryk jeg fik.

Maryknoll søstre fra USA

Den katolske orden: Maryknoll-søstrene fra USA arbejder hovedsagelig i Mellem- og Latinamerika blandt flygtninge og fattige. Der er nok at lave. To søstre fortalte om deres missionsarbejde. Over 35.000 er flygtet fra Guatemala, fordi regeringen direkte angriber og myrder civilbefolkningen for at true dem til ikke at støtte den indianske oprørsbevægelse. Den ene søster fortalte om en familiefar, der ved et tilfælde overlevede massakren i sin landsby. Han bad søster Marianne bede for sig, så han kunne tilgive de soldater, der voldtog hans kone, dræbte hans mor og alle hans børn. Med deres gruppevækkende vidnesbyrd låner Maryknoll-søstrene stemmer til alle de skæbner fra Latinamerika, som ellers så sjældent når igennem til os.

Hver formiddag rummede også bibelforedrag. Den ene dag ved biskop Ole Bertelsen fra København over temaet »Som skabt i Guds billede«. Han understregede, at der er to dimensioner i vor natur.

Dels er vi skabt i Guds billede, og det giver det enkelte menneske en absolut værdi. Dels er vi syndere, der har gjort oprør imod Gud, og som ved vore handlinger skader andre mennesker. De to synsvinkler har til tider stået hver for sig, og nogle religiøse strømninger har betonnet den ene i sådan en grad, at mennesket er blevet til en overoptimistisk halvgud, eller at vi alle er så syndige at intet godt kan lade sig gøre. Hver for sig bliver de til kætterier, men i gensidig afbalancering siger de to synsvinkler, at vi både er

Guds medskabere og sat til at herske over naturen, men at vi samtidig er syndige og derfor ikke ubegrænset eller frit kan skalte og valte med skabelsen. Verden er givet i vor varetægt, men skal forvaltes inden for Guds rammer. En smuk konsekvens af denne skabelsteologi.

Midt under bibelforedraget standsede biskop Bertelsen op, for han kunne ikke lade være med at læse den lille påklistede besked, der stod på talerpulten, højt for de forsamlede mennesker: »Tilhører den katolske kirke og bedes bragt tilbage dertil«. Vild munterhed på tilhørrækkerne. Og et godt lille eksempel på, hvor fordragelig og åben den økumeniske holdning var på Kirkedagene.

Træplantningsfest

Bøn er ikke kun åndelig fordybelse og samtale med Gud. Symboler er ikke kun tegn på en oversanselig virkelighed. Begge kan og bør overskride grænsen til virkeligheden, blive til handling. Træplantningsfesten var en sådan symbolhandling, der gled over i virkeligheden. Træet er et uhyre stærkt og derfor

ofte brugt symbol i den kristne tradition. Vi er grene på kristus, stammen, hvor vi henter saft og kraft. Samtidig er træet en særdeles nyttig vækst. Det giver skygge, tømmer, foder fra bladene og dets rødder lufter jorden og hindrer samtidig at den flyver væk. Tørkeområderne omkring Sahara, hvor det mest akutte men langt fra eneste hårdt ramte er Etiopien, har således i høj grad brug for træer.

Vi startede med sang, bøn og optræden, inden vi på stadsgartnerens anvisning plantede 200 bøgetræer i en park i Esbjerg. Tusind balloner sendt til vejrs, samtidig med at den sidste sang tonede ud, og til slut indsamling til »Plant et træ« i Etiopien blandt alle deltagerne. Endelig fik vi en lille konvolut med 2 akacietræfrø i, magen til dem der skal plantes i Afrika. Så kan vi plante dem hjemme i vindueskarmen til minde om træplantningsfesten, eller sende dem ud i alverden for at sprede ideen. Festen blev således et smukt og slagkraftigt symbol, der brød igennem til virkeligheden.

Mulighedernes marked

Der er utrolig mange aktiviteter og oplevelser, jeg har lyst til at dele med læserne. Men det kunne let blive overvældende og trættende, ikke fjernt fra den følelse, der også kan gribe en kirkedagsdeltager, som gerne vil nå det hele. Det er nemlig ikke muligt. I stormagasiner bliver jeg let deprimeret og mister orienteringen af at skulle tage stilling til alle de tilbud, som vores

materialistiske og bekvemme tilværelse kan byde på. Den lokale brugs kan jeg bedre klare, fordi her kommer jeg med en viden om, hvor det jeg har brug for står. Så bliver omvejerne og frustrationerne mindre. I år prøvede jeg at vælge mellem de mange tilbud, som om det var min egen, lokale brugs, og det gik da helt godt. Men jeg har da mødt deltagere, som løb så stærkt rundt til programpunkter, at de beklagede alt det, de ikke nåede, i stedet for at nyde og fordøje det de havde udvalgt.

Katolikker på kirkedagene?

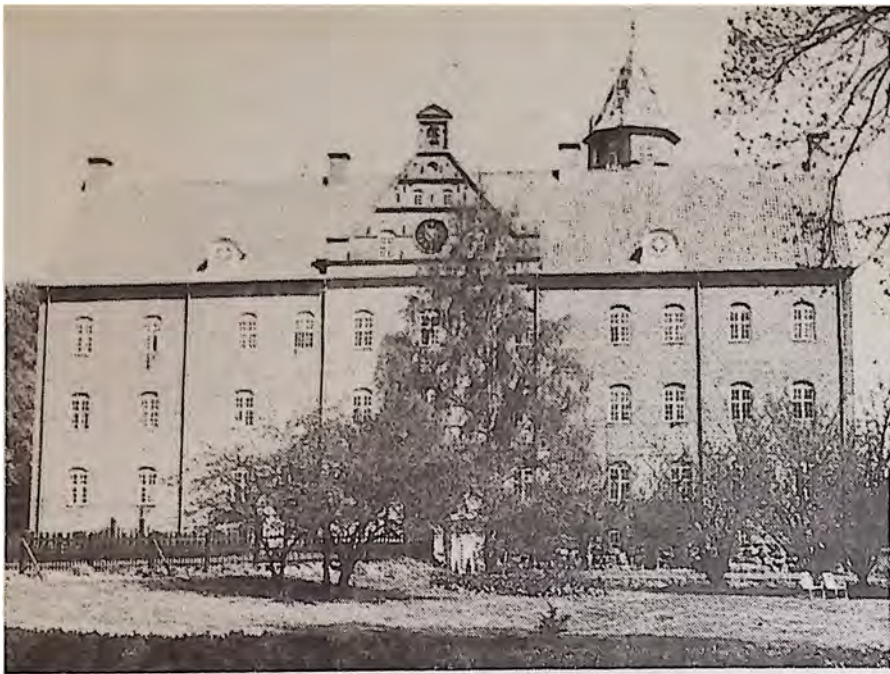
Jeg mødte en hel del katolikker på Kirkedagene. Vi er nok også ganske pænt repræsenteret både blandt deltagere og ledere, vores antal taget i betragtning. Det afspejler for mig at se noget helt centralt i den økumeniske bevægelse, at vi kristne er sammen, både i bøn og indre fordybelse, men også i engagementet i verden. Vi kommer sammen, ikke kun fordi vi er enige om så meget i troen, men også fordi vi værdsætter vores egen tradition så meget, at vi mener andre kan have glæde af at opleve og kende den, ligesom vi beriges af mødet med de andre. At vi så ikke var repræsenteret med en stand på udstillingen Mulighedernes Marked, gør så mindre.

Når Danske Kirkedage om 3 år, altså i 1989 igen kalder til møde, er der mulighed for at symbolerne på de kristnes tro og gerninger igen bryder igennem, og bliver til virkelighed.

Jakob Frandsen

Jeg mødte en hel del katolikker på kirkedagene, skriver Jakob Frandsen. Vi er nok ganske pænt repræsenteret både blandt deltagere og ledere, vores antal taget i betragtning. På billedet vinker Anne og Torben Holm, Århus, til fotografen. Fotos: Knud Kluge.

Birte og Erik Elnebo fortæller nedenfor om deres oplevelser på den ene af biskoppens to Sostrup-retræter. Sostrup Slot har i efterhånden mange år dannet ramme om biskoppens sommerretræter.

Skal vi tage til Sostrup til næste sommer?

60 mennesker på den ene af biskoppens retræter

Skulle vi ikke tage en uge på Sostrup Slot i år til biskoppens retræte? Sådan havde den ene af os sagt til den anden i flere år! Nej det er vist for åndeligt, og hvis det er en retræte, så må man nok ikke tale sammen, og så skal man nok faste og bede hele dagen!

Nuvel! I år tog vi os sammen og tog til Sostrup, og vi skal love for, at det blev en succes!

Sostrup retræterne er noget helt andet, end vi havde forestillet os – en dejlig blanding af alvor og

munterhed, gode foredrag, som vel at mærke ikke er utilgængelige for ganske almindelige katolikker som os, samt afslapelse og rekreation i en dejlig natur på et gammelt slot, hvor man aner Danmarkshistoriens vingesus.

Jamen hvordan skal vi nu beskrive vores oplevelser af retræteugen – jo hér nu her!

Mixer en blanding af alle slags katolikker

Man tager et gammelt slot med voldgrave med masser af guldfisk og hvide

svaner, brede egetræsvindeltrapper, store luftige værelser med udsigt over parken samt hypermoderne lejligheder for familier med børn indrettet i de gamle staldbygninger, hele herligheden ejet af de elskelige cistercienserinder, som i øvrigt lader os katolikker bo og spise så billigt i en hel uge, at det dårligt kan betale sig at blive hjemme.

Her på slottet mixer man så en blanding af alle slags katolikker (og vist nok også enkelte ikke-katolikker), voksne, børn i

alle aldre, præster og søstre og ikke at forglemme en biskop; der skal være sådan ca. 60-70 personer, og det er ikke ret meget i de store omgivelser, man har til sin rådighed.

Biskoppens foredrag

Dagens program lyder på dejlig morgenmad i slottets store spisesal, dernæst morgenbøn/sang i den helt vidunderlige kirke indrettet i en gammel stald, men med hypermoderne udsmykninger i bronze og emaljearbejder – alt dette er overstået til kl. ca. 9.15, hvor de voksne går til biskoppens foredrag (i år om koncilets dogmatiske konstitution »Om Guds åbenbaring«), og børnene går med kateketerne/evt. præsten.

Efter foredraget er der gruppesamtaler, og disse har en meget stor værdi, men man er i samme gruppe ca. 10-12 personer hele ugen, det giver sammenhold og fortrolighed. Hvis vejret er godt, så sidder man i parken, ellers i de smukke værelser på slottet.

Å propos biskoppens foredrag, så syntes vi, at det var så væsentligt, om kendskabet til Guds ord til os mennesker i Bibelen, at der hermed er en opfordring til biskoppen om evt. i uddrag at trykke det i katolsk orientering.

Børn og biskopper vandhunde

Så er kl. blevet 11.00 og vi fejrer messen, berigede med formiddagens oplevelser.

Uden mad og drikke

duer helten... osv., så det er altså frokost - dernæst siesta, der kan benyttes til badning i det nærliggende Kattegat; især børn og biskopper ses at være vandhunde. Men tiden kan også bruges til hvile i seng eller park – eller måske til at gå på opdagelse på slottet. Slotstårnet har en god udsigt skulle jeg hilse og sige!

Faste og vandgrød

Kaffetid – og dernæst eftermiddagens foredrag, dennegang af en af retrætedeltagerne, med efterfølgende gruppesamtaler.

Så er tiden inde til middag – og den er fin. Til dem der har hørt rygter om faste og vandgrød kan vi sige helt ærligt – DET ER RIGTIGT – det er om onsdagen – men grøden er god og veltillavet, og for dem der ikke kan holde det ud med grød alene, er der vel udveje! Faste og bod er noget der hører til at være kristne – give afkald – vi har godt af det!

Efter middagen er der aftenkaffe og frit samvær, og det er skam ikke så dårligt – især er torsdag, som er festdag, traditionelt den aften, hvor der gøres særlig meget ud af aftenunderholdningen.

At fortælle alt på disse linier om ugens oplevelser er umuligt. Vi der var med mindes messen med minelse af to unge mennesker med taknemmelighed, vi husker også svaner og ænderne i voldgravene og den morgenstille slotspark. Men mest af alt husker vi alle de dejlige mennesker, vi var sammen med. Ikke mindst husker vi med taknemmelighed de, der foruden biskoppen har lagt arbejde i forberedelse og ledelse af retræten.

Fyldt tænketanken op

Vi har haft en dejlig uge på Sostrup – vi har fået fyldt tænketanken op – og det trænger vi alle til – gødning til blomsterne er nødvendig. Vi 60 mennesker på Sostrup sagde farvel til hinanden med tårer i øjet efter en dejlig uge – vi havde lært meget og lært noget om hinanden – nu skulle vi skilles, men lykkeligt kunne vi jo ses til næste år! Og hvad med om netop du, der læser dette, også kom med?

Skal vi ses på Sostrup til næste sommer?

Birte og Erik Elnebo

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

**ALM.
BRAND**
AF 1792

Stillinger tilbydes

Vicevært

Til beboelsejendom i Københavnsområdet søges moden vicevært/par uden hjemmeboende børn.

Arbejdsområde:

Pasning af fjernvarmeanlæg og mindre haveanlæg.
Renholdelse af fællesarealer.
Mindre reparations- og vedligeholdelsesarbejder.

Kvalifikationer:

Erfaring m.h.t. pasning af fjernvarmeanlæg samt håndværksuddannelse foretrækkes.

Tiltrædelse:

Snarest.

Bolig:

2-vær. lejlighed med bad stilles til rådighed efter prøvetid.

Løn:

I h.t. overenskomst med ejendomsfunktionærernes sammenslutning.

Billet nr. 1253 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28., 3., 1620 København V

Møder og arrangementer

40 års præstejubilæum for Palle Burla

fejres lørdag 13. september kl. 16.45 ved messen i Sct. Augustin, Jagtvejen.

Efter messen en kortere reception i Englesalen for gode, gamle venner, som jeg gerne vil takke.

Sct. Ansgar Kirke Mini-Markedet

Søndag den 17. august inviterer vi igen til Marked ved Sct. Ansgar. Højmassen er kl. 10.00. Derefter er der åbent i hus og have indtil kl. 16.00. Der er tombolaer, loppetov og bogantikvariat. Vi har boder med fint håndarbejde. Restauration og pandekagebod.

Her er stedet, hvor folk fra nær og fjern mødes. Overskuddet går til sognets børne- og ungdomsarbejde, samt til ældreklubbens arbejde. Desuden håber vi at få lidt tilovers til anskaffelse af en korsvej til kirken.

Alle er hjertelig velkomne. Vel mødt den 17. august i Sct. Ansgar.

Sct. Ansgar Kirke Havefest i Bredgade

Fredag den 5. september arrangerer menighedsrådet en fest i haven bag Sct. Ansgar. Vi starter kl. 19.00. Der bliver sørget for spisning og noget at drikke til. Underholdning og sang er planlagt.

Af hensyn til indkøb bedes man melde sig til senest søndag den 31. august. Til dækning af udgifterne for spisningen beder vi om kr. 20.00 pr. person.

Alle er hjertelig velkomne.

Menighedsrådet og sognepræsten

Retræte for damer 1986

Retræten afholdes på Dalum Kloster fra mandag d. 1. september 1986 til og med fredag morgen d. 5. september 1986. Retræstens præst: Pater Josef Völk, CSSR.

Tema: Indgang til livet.

Alle får eneværelse. Pris pr. deltager kr. 600.-, heraf betales kr. 50.- sendt på forskud som depositum ved tilmeldingen. Fra 15. juli og senest 24. august til Agnethe Emmerich, Lahmsgade 11, 5000 Odense C.

Ønskes skriftlig bekræftelse på, at der er reserveret plads, vedlægges frankeret svarkuvert.

Det sker på Magleås:

Fredag d. 8.8. - fredag d. 15.8. Sommerophold for vore ældre.

Fredag d. 22.8. - lørdag d. 23.8. Kvikmarkens Privatskole. Lærer/arbejds-weekend.

Torsdag d. 28.8. - lørdag d. 30.8. Direktoratet for Folkeskoler og Seminarier holder kursus.

Fredag d. 5.9. - søndag d. 7.9. Kursus for nye menighedsråds- og pastoralsrådsmedlemmer, ved formand for pastoralsrådet, Jan Lange.

Retræte Dalum Kloster

for herrer afholdes i tiden mandag d. 25.8. kl. 17.00 til fredag d. 29.8. efter morgenmad.

Retræteleder: sognepræst J. Umans SMM.

Emne: Kirkens struktur: De syv sakramenter.

Pris for enevær.: kr. 600 + tilmeldingsgebyr kr. 75, som kan indbetales på postkonto nr. 9 27 08 33 Børge Blans, Sejsvej 7, 8600 Silkeborg. Tlf. 06-82 28 92. Der ydes tilskud til opholdet.

Bo Nyland Rasmussen, København C.P. Tonti, København Edv. Gothen, Køge Stig Kønig-Petersen, Odense Børge Blans, Silkeborg

Annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm kr. 4.00
Rubrikannoncer pr. mm ... kr. 3.00

Pastor Lars Messerschmidt fejrede 25 års præstejubilæum i Esbjerg

Søndag den 29. juni fejrede pastor Lars Messerschmidt sit 25 års præstejubilæum i Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg. Under gudstjenesten fornyede Lars Messerschmidt sine lydighedsløfter over for biskoppen, der var kommet i dagens anledning. Små 200 mennesker både fra menigheden i Esbjerg og fra menigheden i Tønder var mødt op for at fejre sognepræsten. Efter gudstjenesten samledes alle til et traktament i menighedssalen.

Pastor Lars Messerschmidt blev præsteviet den 29. juni 1961 i Skt. Ansgars Kirke i København efter filosofiske og teologiske studier i Paris. Han fortsatte sine studier ved Bibelinstituttet i Rom og Jerusalem og kom til Skt. Ansgars Kirke i København, hvor han virkede som kapellan 1965-66. Lars Messerschmidt har været sognepræst ved Skt. Vilhelms Kapel 1966-68, ved Skt. Andreas Kirke i Ordrup fra 1976-84 og siden sognepræst ved Skt. Nikolaj Kirke og for menigheden i Tønder. Han har desuden været generalvikar fra 1969 til 1976 og igen fra 1980.

Foto: Sven Wiil

Pater Julian Bodnar fylder 50 år den 20. august

Pater Julian Bodnar

Hov - var det en hemmelighed? - Var der noget om, at du gerne ville forbigå dagen i tavshed? - Det kan vi ikke tro! For vi - vi har mest lyst til at råbe det ud i hele verden! Og 50 år, så må det da være nu, vi må ha' lov?!

Vi er ellers »nogen«, der for ikke så længe siden betragtede dig med en vis skepsis. Du kom og talte et andet sprog - og her tænker jeg ikke så meget på det udtalte ord - men det handlede om kultur-mødet og om kommunikation (du kom jo fra Polen).

Mon det er »skæbnens ironi«, at det netop er mig, der kommer til at fremhæve dette? Jeg, der i så mange år undgik Vor Frue Kirke i Næstved bl.a. på grund af sproglig og kultu-

rel fremmedgørelse - den var for »polsk« for en konvertit fra koncilets første dage - følte jeg!

Og hvad har du så gjort ved det? - Du fjernede ikke det polske islæt og ej heller det danske - men du fik os til at åbne os, til at turde modtage, til at forstå

Kommunikations-evner

Du har aldrig talt/prædikeret om det - det skete bare - og et vældigt stærkt fællesskab er vokset op omkring dig. På tværs af grænser, på tværs af generationer og på tværs af konfessioner! Det er med garanti ikke tilfældigt, at vi i Næstved i 1985 for første gang siden reformationen enedes med den protestantiske kirke om fællesarrangementer!

Også uden for vor egen kreds formår du at kommunikere tillid og tryghed. Du har for os at se en positiv kommunikationsnådegave, som du med stor dygtighed forvalter til glæde for mange.

Denne kommunikationsevne sammenkædet med din livsform/livsstil giver budskabet om varme, tillid og kærlighed dét perspektiv, som ved de små virkemidler du benyt-

ter dig af, bliver den meningsfulde helhed, som man som en del af din menighed er taknemlig over at møde, og som man vil tillade sig ydmygt at beundre og glædes over!

Du gør verden bedre

Uundværlig? - Ja, for os i øjeblikket er du uundværlig! Det være sagt lige ud. Det kan ikke være nogen hemmelighed, at du hører til dem, der gør verden bedre! - Vores verden og dermed hele verden! Vi er dig inderlig taknemlige, fordi du valgte Danmark i sin tid. Vi ved, du gav afkald på meget - og hvad fik du til gengæld? - Du fik bl.a. os! - Sikke't bytte!

Hvad du var uden os - det kan vi gisne om, - men hvad vi var uden dig, det ved vi - *meget fattigere!*

Derfor - af hele vort hjerte ønskes du til lykke med din runde dag - og alt muligt godt fremover! - Gud vort samarbejde må fortsætte endnu i mange år - og måtte Gud fortsat velsigne dig, dit virke og dine prioriterede valg!

Derom beder vi.
Alle dine sognebørn i Næstved (tror jeg!)

Ellis Borchert Hærstedt

Guido Kreienbühl fejret af 1000 mennesker i Schweiz

En mindre gruppe danskere med biskop Suhr deltog i præstejubilæet

En landsbydreng fra Pfaffnau, i nærheden af Luzern, Guido Kreienbühl, en dansk biskop emeritus, Theodor Suhr, en schweizisk ærkebiskop tidligere pronuntius i Norden, nuntius i Ægypten og England, Bruno Heim, en lille delegation af danskere fra Kateketcentralen og k. o. plus endelig de »indfødte« - ca. 1000 mennesker i den lokale menighed, alle var vist mødt op!

En landsbykirke en halv gang større end vort danske bispedømmes domkirke, et festtelt til det samme antal - 1000 - mennesker, et feltkøkken til afspisning af alle disse mennesker.

Så er omgivelserne til festen beskrevet. Og hvilken fest! Pastor Guido Kreienbühls 25-års præstejubilæum i sin hjemby i Schweiz. Det var virkelig den lokale landsby, der fejrede sin søn, men samtidig var det for os danskere, vant til de små forhold i det katolske Danmark, tillige et pust af verdenskirken.

Overraskelse

Til messen det lokale orkester og kor, som leverede en messe »af ukendt komponist« (men det kunne godt have været Mozart), og som de dog kunne: der var bestemt ikke noget diletantisk

over det, det man mærkede var amatørernes ildhu og kærlighed til det, de gjorde, parret med en så godt som professionel kunnen, alt sammen som udtryksmiddel for en levende tro. - Den store overraskelse for den danske flok - og som en markering af, at Guido Kreienbühl har lagt al sin energi i en indsats i Danmark - kom, da koret helt uventet for alle under kommunionen sang »Min Jesus, lad mit hjerte få« og »I al sin glans nu stråler solen« - på dansk; da blev vist de fleste af os fugtige i øjnene.

Tak

Og festen bagefter: ja, den var selvfølgelig henlagt til teltet, men var egentlig den naturlige fortsættelse af messens eukaristia = taksigelse, ikke i de fromme ord, men i hele sin indstilling og atmosfære: god mad, god vin, god snak og megen latter rundt om bordene, god musik fra tribunen - og en forpustet æresgæst, der jo måtte rundt og hilse på så mange som muligt af gæsterne.

Gudskelov var der midt på eftermiddagen en pause til en lille siesta inden festens 3. akt: aftenforestillingen begyndte med masser af underholdning og musik.

Pastor Guido Kreienbühl

Og hvad får man så ud af en sådan fest? Lejligheden til at takke for det, der var grunden til festen: en præsts virke gennem 25 år både her i Danmark og i Schweiz, en tak for det som gennem hans virke er blevet skabt: et kateketisk center, et tilbud til alle, som på den ene eller anden måde er involveret i formidlingen af katolsk-kristen tro og livsførelse, en bøn om at endnu flere vil få øjnene op, måske ikke for indsatsen (for den vil vi jo alle altid selv have kunnet gøre bedre!) men for de muligheder, der er blevet bygget op til fælles bedste - for dernæst at gøre brug af dem. Og til sidst festen er også en i fællesskab formuleret glad anmodning på højere sted om mindst 25 år til.

Erik Christiansen

August Ziggelaar S.J.

25 år præst 31. juli

Lektor, dr. phil., pater August Ziggelaar, S. J., havde den 31. juli 1986 25 års præstejubilæum.

Pater Ziggelaar er født i Holland d. 17. januar 1928, indtrådte i jesuitterordenen 1946 og blev den 31. juli 1961 præsteviet i Holland - netop på festdagen for Ignazius Loyola, som er jesuitterordenens stifter.

I 1952 blev August Ziggelaar lic. phil og i 1962 lic. theol. i Holland; 1958 blev han cand. mag. i naturvidenskab og i 1971 dr. phil. i Danmark.

Pater Ziggelaar har således haft opgaver med undervisning ved de højere læreanstalter og ved den katolske kirke. 1964-1968 var han præst ved

Vor Frue Kirke i Århus, lærer ved Sankt Knuds Skole og ved universitetet i Århus. 1971-1974 præst ved Vor Frue Kloster, Åsebakken, 1975-1976 lærer ved universitetet i Nairobi, lektor ved Danmarks Lærerhøjskole i København 1968-1975 og fra 1976 ved Fysisk Institut.

Kyndig Niels Steensen forsker

Såvel inden for sit undervisningsområde som inden for sit præstekald har pater Ziggelaar forvaltet sine rige gaver på den mest pligtopfyldende og samvittighedsfulde måde.

Pater Ziggelaar gør et meget stort arbejde for at hjælpe sine venner i Afri-

ka og har formidlet megen støtte til missionsarbejdet; i den forbindelse udsendes med jævne mellemrum et blad »Nyt fra Afrika«, hvor man kan læse om den nære kontakt, der er mellem August Ziggelaar og de katolske hjem og skoler i Kenya og Tanzania.

August Ziggelaar er en meget kyndig Niels Steensen-forsker - han har med utrættelighed arbejdet med forberedelser til Niels Stensens saligkåring - og det kunne se ud som mere end en tilfældighed, at hans jubilæum netop er i år - mindeåret for Niels Steensen, som døde for 300 år siden - også katolsk præst og naturvidenskabsmand.

Grethe Hildebrandt

Møder og arrangementer

Havefest med basar

Den 14. september holder Skt. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 6, Frederiksberg, havefest med basar. Overskuddet går ubeskåret til Caritas. Alle er hjertelig velkomne.

DUK-kalender

Ømtræf den 29. - 31.8. 86 på Ømborgen. For 14 årige og opæfter. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse. Yderligere information, se andet sted i bladet. Tilmelding og betaling til DUK.

Skoleweekend den 19. - 21.9. 86 på Ømborgen. For alle katolikker der går i 6. klasse. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 4.9. 86.

Ledertræning den 26. - 28.9. 86 på Ømborgen. »Lægfolket i kirken og konsekvenser af det II. Vatikanerkoncil«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 10.9. 86.

Temawekend 3. - 5.10. 86 på Ømborgen. »Hvad vil det sige at handle kristent«. For 14-17 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 17.9. 86.

Temawekend 10. - 12.10. 86 på Ømborgen. »Ægteskabet«. For kommende og nygifte ægtepar. Pris 150,- kr. pr. pers. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 22.9. 86.

Trosælærkursus den 20. - 24.10. 86 på Ømborgen. For 14-16 årige. Pris 300,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 1.10. 86.

Temawekend den 24. - 26.10. 86 på Ømborgen. »Kærlighed og seksualitet«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 8.10. 86.

Medarbejderledertræning den 21. - 23.11. 86 på Bissrup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis. Tilmelding senest 3.11. 86.

Nytårstlejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Ømborgen. En familie- og ungdomstlejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr. Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameserweekend den 16. - 18.1. 87 på Ømborgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen. Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist. Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen. Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-18. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Lejlighed søges

Lejlighed, eventuelt i 2-familievilla, søges af enlig rolig mand. HT-området. Kan give en hånd med i haven samt udføre småreparationer m.m. Henvendelse til tlf. 01-31 13 26.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

**LØGUM
KLOSTER
HØJSKOLE**

Forstandere: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Døde

†
R.I.P.

Ebba Birgitte Rosenberg

Født d. 1.10. 1914 i København, er død i Tórshavn den 11.6. 1986 efter kort tids sygdom.

Begravelsen har fundet sted i Tórshavn. På familiens vegne
Søster Helene Rosenberg C.S.J.

†

R.I.P.

Min kære ven
pens. oversygeplejerske
Irma Olesen

Gilleleje

født den 15. april 1927
i Odense

er afgået ved døden den 30. maj 1986.

Bodil Lledorff

Bisættelsen har fundet sted.

†

R.I.P.

Vor kære medsøster

Benedicta Busley OSB

født den 10. maj 1894

døde stille den 27. juni 1986.

Benediktinerinderne

Vor Frue Kloster, Åsebakken

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Daglijevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

**DØGNVAGT:
01 - 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabsystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut.
elinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**

Renoveret 31a 6200 Ålbøvsvej 62 2530 62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tankluger
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Ungdomsseminar

Fortsat fra forsiden
hvert menighedsråd, søstre, præster, DKKF, »Prosit«-redaktionen og »katolsk orientering« m.fl.

DUK's sekretariat oplyser, at man forventer 150 deltagere foruden 50 i arrangørgruppen. Seminaret skal afholdes i Øm.

Planlægningsudvalget består af følgende personer: *Berrit Sørensen, Nikolaj Bredholt, Johannes Nordentoft, Sr. Giesela, Gert Ørsted Andersen, Win-*

Johannes Nordentoft redogjorde for det kommende ungdomsseminar. Foto: Knud Kluge.

nie Mortensen (ungdomskonsulent) og *Jesper Fich* (ungdomspræst). Pastoralrådet orienteres på næste møde på Magleås om de videre planer.

Vibeke Baadsgaard's forslag om en miniungdomssynode blev ikke vedtaget af pastoralrådet, idet forslaget indeholdt de samme synspunkter, som DUK's tanker om et ungdomsseminar. Vibeke Baadsgaard rejste en række spørgsmål, som hun mente måtte behandles. Hvilken fremtid vil unge på en synode tage højde for? Hvordan vil og kan de virke som en del af kirken? Hvordan finder de unge kraften i kirken gennem de givne rammer? Hvordan finder de frem til en fornyelse i troskab mod det givne? Hvordan kan vi gå sammen i en afkristnet verden? Hvor finder vi et meningsfyldt samarbejde mellem mennesker af god vilje?

Pavens ny rundskrivelse

Fortsat fra forsiden

forstand i forløsningen. Sendelsen af Helligånden udtømmer alle forløsningsmuligheder... Forløsningen virkes fuldstændigt af Sønnen som den salvede, der er kommet og har virket i helligåndens kraft, idet han til slut hengav sig selv på korsets træ som det fuldkomne offer. Men samtidig virkes denne forløsning i menneskenes hjerte og samvittighed - i verdens historie - af Helligånden, den anden hjælper«.

En ægte moralteologi

I rundskrivelsens anden del drejer det sig for Johannes Paul II om at påvise, hvordan Helligånden »overbeviser verden om dens synd«. Særlig tydelige er udredningerne om arvesynden og samvittigheden.

Om Satan kan man i sammenhæng med arvesynden og synden i det hele taget læse: »Imod hele vidnesbyrdet fra skabningen og med den forbundne frelsesøkonomi er Mørkets Ånd i stand til at fremstille Gud som sin egen skabnings - især menneskets - fjende, som

kilden til fare og trussel for mennesket. På denne måde indplanter Satan i menneskets sjæl kimen til modstand mod ham, der skal betragtes som menneskets fjende fra begyndelsen af - og ikke som Far. Mennesket opfordres til at blive Guds modstander«.

Undfanget ved Helligånden

Til slut ønsker paven med sin rundskrivelse, at lancere kirkens forberedelse og fornyelse »til 2000 års jubilæet«.

Kirken bør selv tage initiativet til en dybtgående fornyelse i Helligånden. I denne tredje del af rundskrivelsen indtager Gudsmoderen Maria, der har »undfanget« sin søn ved Helligånden«, en særlig plads.

Til afslutning skriver Johannes Paul II: »Jesu Kristi undfangelse og fødsel er det største værk, som Helligånden har fuldbragt i skabelses- og frelseshistorien - foreningens nåde som kilde til enhver anden nåde...

Det store jubilæum gælder dette værk og også - når vi til fulde fatter det - den, som har virket det, Helligånden som person«.

Kardinal Laszlo Lekai. Foto KNA.

Var Lekai for imødekommende?

Kardinal *Laszlo Lekai* var en realistisk kirkepolitiker. Det engelske »Catholic Herald« (4.7.86) spekulerer over, om han var for meget »realpolitiker« efter pave *Johannes Paul II*'s mening.

Det var Lekais opfattelse, at Ungarn ikke - som Lots hustru - skulle se sig tilbage og forvandles til en statue. Hans villighed til samarbejde med Ungarns kommunistiske myndigheder gjorde det muligt at få tilladelse til at bygge nye kirker, gav præsteseminarerne en vis frihed og gjorde det muligt at oprette nogle få katolske gymnasier.

Radikale kredse inden for kirken som f.eks. p. *Gyorgy Bulanyi's* pacifister regnede ham næsten for en forræder. Det er heller ikke ukendt, at kardinal *Wojtyla* i konklavet efter *Paul VI*'s død kritiserede Lekai åbenlyst.

Det vil være interessant at se, om Johannes Paul II udnævner en efterfølger på ærkebispesædet, der mere end Lekai er parat til at tage diskussionen op med den ungarske regering.

Radio-nyt

Søndag den 24. august kl. 9.55 transmitterer Danmarks Radio på program 1 højmassen i Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg.

Celebrant og prædikant er *generalvikar Lars Messerschmidt*, og ved orglet sidder *Nguyen Cong Chu*.

Der synges *Leif Kayser's* 2. sangmesse, og i øvrigt anvendes følgende numre i salmebogen »Lovsang«: 216, 400, 712, 225 og 445.

John S. Lundorf.

Kardinal Laszlo Lekai død

Mange bispeudnævnelser i Ungarn i vente

Esztergom (KIPA) - 30. juni døde ærkebiskoppen af Esztergom og Ungarns primas, kardinal *Laszlo Lekai*, af en blodprop i hjertet. Endnu en måned forinden førte den 72-årige ærkebiskop forældet ved den ungarske bispekonferences plenarforsamling.

Kardinal *Jozsef Lekai* efterfulgte i 1976 kardinal *Mindszenty* som ærkebiskop af Esztergom og primas af Ungarn. I kirkelige kredse i Ungarn regner man med, at den nødvendige nybesættelse af ærkebispesædet i Esztergom vil ske i sammenhæng med en række nybesættelser af bispesæder, fordi mange af Ungarns biskopper er døde, gamle eller syge. De første drøf-

telser derom var allerede igang mellem pavestolen og den ungarske regering inden kardinal Lekais død.

En »realistisk« kirkepolitiker

»Magyar Nemzet« den ungarske folkefronts blad har kaldt Lekai for en »realist« og fremhævet den afdødes betydning for en bedring af forholdet mellem kirke og stat. Lekai gjorde det muligt for millioner af ungarske katolikker at praktisere deres tro.

Kardinal Lekai blev født 12. marts 1910 i Zalalova i bispedømmet Veszprem. Efter studiet i Rom blev han 1934 ordineret som præst og i 1972 blev han bispeviet. I 1976 udnævnte pave *Paul VI*

ham til ærkebiskop af Esztergom og dermed til den ungarske katolske kirkes primas. Her efterfulgte han kardinal *Mindszenty*, der i 1975 døde i eksil i Wien.

Efter kardinal Lekais død tæller kardinalskollegiet 147 medlemmer, hvoraf de 113 er berettigede til at deltage i pavevalget.

Ærkebispedømmet Esztergom ledes foreløbig af hjælpebiskop *Ivan Palos*, indtil domkapitlet har valgt en administrator af ærkebispedømmet. Han leder derpå ærkebispedømmet indtil paven har udnævnt en ny biskop eller en apostolsk administrator.

Har udelukket sig fra kirken

Rom (KIPA) - Brasiliens politichef, *Luis Alves Coelho Rocha* og de ansvarshavende for de »demokratiske, landlige unioner« - som de bevæbnede vogtere af storgodserne kalder sig - har udelukket sig fra kirken og altså ekskommuniceret sig selv. Denne

beslutning offentliggjorde de brasilianske biskopper i slutningen af maj i Vatikanets Radio.

I dokumentet af 21. maj siger biskopperne, at de ovennævnte politikere har bagvasket kirken, idet de har anklaget den for voldshandlinger i de nordøstlige

områder af Brasilien. Biskopperne synes, det er meningsløst, at disse mennesker stadigvæk skal modtage kirkens sakramenter, så længe de ikke offentligt aflægger vidnesbyrd om omvendelse til evangeliets visdom.

Biskop Vega i Nicaragua må ikke vende tilbage til landet

Managua (KIPA) - Den sandinistiske regering i Nicaragua forbød i begyndelsen af juli biskop *Pablo Antonio Vega* at vende tilbage til landet efter en udlandsrejse. Biskop Vega, der er vicepræsident for landets katolske bispekonference, havde få dage forinden ytret forståelse for de antisandinistiske guerillas over for udenlandske journalister.

Paven fordømmer udvisningen

Biskop Vega er den anden præst, som myndighederne inden for få dage har forbudt at vende tilbage til Nicaragua. Ærkebispedømmets pressesekretær og leder af »Radio Catolica«, pater *Bismarck Carballo* blev i slutningen af juni nægtet indrejse efter et besøg i Frankrig.

Paven fordømte skarpt udvisningen under hans besøg i Columbia. Præsidenten for USAs bispekonference, *James Malone* betegnede i et telegram til kardinal *Obando y Bravo* og præsident *Daniel Ortega* udvisningen som »undertrykkelsens politik«. Også den spanske og franske bispekonference har protesteret. L'Osservatore Romano taler om kirkeforfølgelse, og som paven kræver bladet udvisningen tilbagetrukket. Kardinal *Bravo* kalder udvisningen for et tab af menneskeretigheder.

Ikke andre muligheder

Som svar på den heftige kritik har præsident *Ortega* forsvaret udvisningen. Der var ikke andre muligheder end at udvise biskop

Vega, fordi han åbent støttede contraen og havde vist forståelse for en mulig USA-invasion.

Biskop Vega må ikke vende tilbage til Nicaragua. Foto: KNA.

Næste nummer udsendes den 27. august

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (03) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bispekontor, Brødgade 89 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Gironr. 5 00 14 71. Anagerattilsalen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarain, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Nyt fra pastorrådet, side 2, 3 og 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Konflikten i Nicaragua, side 12
 Paven i Columbia, side 13

Landets 24 katolske skoler er netop gået i gang med det ny skoleår. 21 forventningsfulde børn i 5-6 års alderen begyndte mandag den 11. august i børnehaveklassen på Skt. Knud Lavard Skole i Lyngby; fire af dem er katolikker. Skolen har 240 elever fordelt fra børnehaveklassen til 10. klasse; 45 af eleverne er katolikker, medens otte lærere ud af de 22 er katolikker. De katolske skolers statistik fra sidste år fortæller, at 8.220 elever – heraf 1438 katolikker – undervises af 688 lærere, hvoraf 190 er katolikker.

Store vanskeligheder hæmmer romersk-katolsk/ortodoks dialog

Proselytmageri og de med Rom uererede kirker volder problemer

Bari (KIPA) – 7. juni sluttede det fjerde arbejdsråd i den internationale romersk-katolske/ortodoks dialogkommission – uden at have nået blot et eneste af de mål, den havde sat sig.

Det var i sig selv bemærkelsesværdigt, at mødet, der varede en uge, overhovedet kunne føres til ende.

Den græske kirke protesterede over en udstilling af makedonske ikoner i Vatikanet, og næsten halvdelen af de ortodokse deltagere bojkottede mødet eller forlod det i utide.

Mødet blev ledet af kardinal Jan Willebrands fra Vatikanets enhedssekretariat, og af metropolit Stylianos fra Konstantino-

pel. Man besluttede at gøre problemet med proselytisme (hvervning af troende) og problemet med de med Rom uererede kirker til genstand for kommissionens arbejde. Allerede næste år vil kommissionen igen mødes i Bari.

Ikonudstilling kun udløser af spændingen

Rom (KIPA) - Efter kardinalsekretær Agostino Casarolis mening er de største problemer mellem den katolske kirke og de ortodokse dels de med Rom uererede kristne, dels de ortodokses beskyldninger for, at den katolske kirke hverver troende fra de ortodokse kirker.

Efter en seks dages rejse til Grækenland betonedes Casaroli efter hjemkomsten til Rom, at udstil-

lingen af makedonske ikoner i Vatikanet, kun var den gnist, der havde fået hovedproblemerne til at blusse eksplosivt op.

Kardinal Casaroli kaldte samtalen med overhovedet for kirken i Grækenland, ærkebiskop Serafin, for nyttig, åben og venlig. Ærkebiskop Serafin bebrejdede Vatikanet, at man udstillede makedonske ikoner. Kirken i Grækenland har opfattet denne udstilling af ikoner fra den skismatiske makedonske kirke i Sydjugoslavien som Roms anerkendelse af, at denne kirke har erklæret sig for selvstændig (autokefal).

Casaroli havde oplyst ærkebiskop Serafin om, at Vatikanet mener det ærligt med dialogen. Han håber, at dette nu har gjort atmosfæren mindre spændt.

Rom og fredskoncilet

Genève (KIPA) - Gunnar Staalset, generalsekretær for Det lutherske Verdensforbund, mener, at det er yderst vigtigt, at den katolske kirke deltager i verdensfredskoncilet for de kristne kirker. Endnu har vi kun spørgsmål og ingen svar, siger generalsekretæren; men det er væsentligt, at dette fredskoncil bliver noget enestående og virkeligt økumenisk, hvilket kræver, at den katolske og den ortodokse kirke er med i det.

Det eneste emne må være freden. Concilet bør

tale med autoritet og kirkerne må fremlægge forpligtende udsagn. Dvs. de enkelte kirker må også efter concilet over for deres egne regeringer forsvare de grundsætninger, concilet har vedtaget.

Bededagen i Assisi ikke en modsætning

Paven har endnu ikke reageret på forslaget om fredskoncilet, men indbudt til verdensbededag for freden i Assisi. Gunnar

Fortsætter på bagsiden

God tilslutning til Firenze-valfart

Foredrag og udstilling om Niels Steensen

Der er god dansk tilslutning til Niels Steensen-valfarten til Firenze 20.-28. september. I alt 66 har tilmeldt sig, oplyser pater Pierre Grégoire til »katolsk orientering«. På den nylig overståede Niels Steensen-weekend i Lübeck deltog omkring 200 danskere ud af 6-7.000 deltagere. Denne weekend omtales i et senere nummer.

Foredrag om Niels Steensen

Den italienske ambassade og Det italienske Institut indbyder alle interesserede til et foredrag med lysbilleder om »Niels Steensens Firenze« ved professor Stefano Da Rosa onsdag den 3. september kl. 20. Foredraget foregår på Det italienske Institut, Gjøringsvej 11, Hellerup (København).

Professor Da Rosa kommer fra Firenze, hvor han organiserer en udstilling om Niels Steensen, som åbnes, når den danske valfart netop er i byen. Foredrag er på italiensk, men der sørges for dansk oversættelse. Alle er velkomne.

Pater Grégoire oplyser om en interessant udstil-

ling, som professor Harald Moe arrangerer i Panum-instituttet, Blegdamsvej 3, København N. Harald Moe er professor i anatomi ved Det medicinske Fakultet i København. Der er fri adgang til udstillingen, som man finder på gangen i afdeling 22 (1. sal i bunden af et langt galleri og derefter til højre).

Der er endnu få ledige pladser på Firenze-valfarten.

Tilmelding til Sophie Kallan, Jægersborgvej 38 i Lyngby. Tlf. 02-88 14 75.

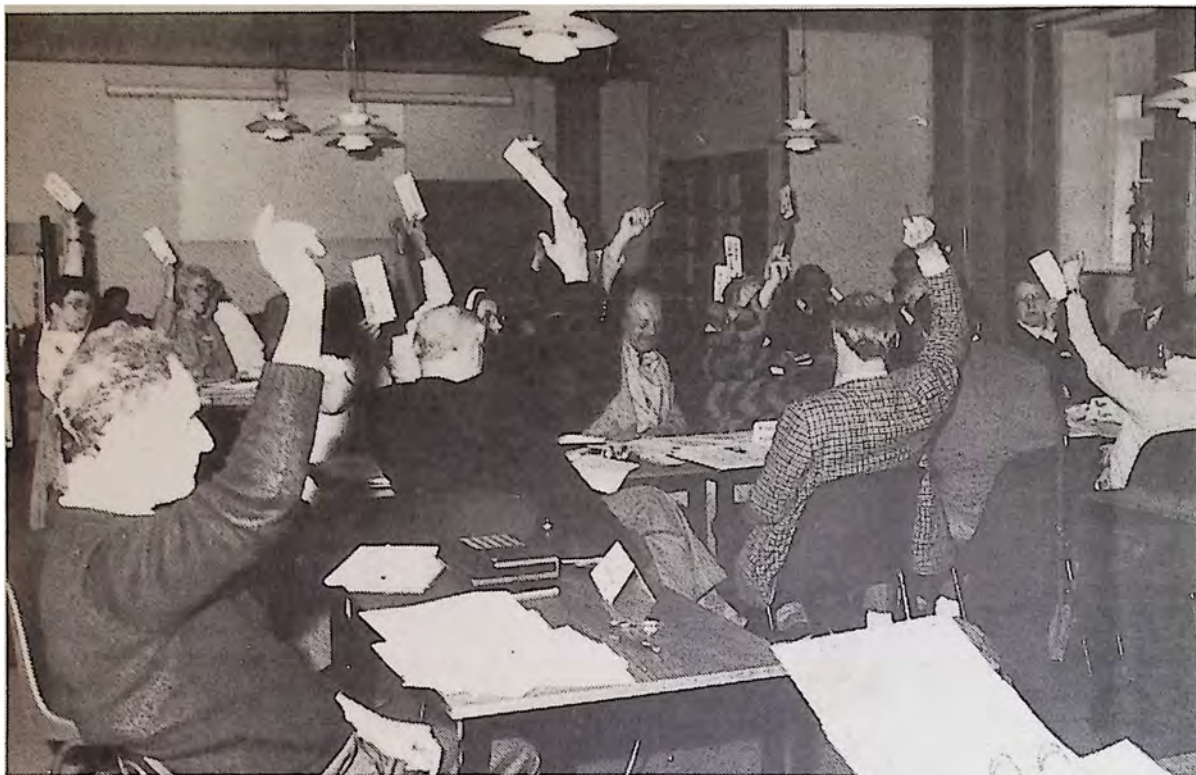
kk

Nu mulighed for udtrædelse af kirken

I Meddelelse fra Bispekontoret oplyses det, at man ikke længere kan afvise katolikker, der ønsker at forlade den katolske kirke. Den, der fremsætter et sådant ønske, bør henvises til at formulere det skriftligt over for sognepræsten eller bispekontoret. Vedkommende har

herefter krav på en skriftlig bekræftelse af, at udmeldelsen er taget til efterretning, siges det i meddelelsen.

Det er den ny kirkelov, der trådte i kraft 27. november 1983, som har indført begrebet »formel udtrædelse af den katolske kirke«.

Vi må overveje, hvad vi kan gøre for at videreudanne og dygtiggøre vore katolikker, sagde biskoppen bl.a. til pastoralrådet, der mødtes med biskoppen under mere uformelle omstændigheder under rådets møde lørdag aften.

Biskoppen orienterer om bispedømmets pastorale situation

4-6000 katolikker her i landet vil yde en bevidst indsats for kirken, sagde biskop Martensen

Lørdag aften orienterede biskoppen pastoralrådet om sit syn på bispedømmets pastorale situation. Som indfaldsvinkel bruger biskoppen den officielle statistik for 1985 og talmaterialet fra valget i april.

Man kan tale om et såkaldt magisk tal, som ligger et sted 4. og 6.000. Ifølge statistikken deltager 4. til 6.000 katolikker i søndagsmessen, stemmedeltagelse ved valget lå også et sted herimellem, og nogenlunde samme antal er med i kirkebidragsordningen.

Realistisk om vor katolske kirke

Det er ikke sikkert, at det er de samme mennesker, men alligevel mener jeg sagde biskoppen, at vi bør reflektere over dette tal. Det udtrykker noget realistisk om vor danske katolske kirke. Jeg tror, at det er de mennesker, der så at sige vil yde en bevidst indsats og føler sig implicerede i kirken. Det afgørende for os er ikke, om dette tal er stort eller lille, om vi kan få det til at vokse, men om vi sørger for rigtige sæd.

Kartoteket

Biskoppen opfordrede sognene til kun i yderste

tilfælde at smide et kartotekskort væk. Det kan være deres sidste spinkle tråd til et menneske, man senere ønsker at få fat i. Kun når en person selv melder sig ud, skal vi tage navnet ud af kartoteket. Det betyder, at vi får mange passive medlemmer, som ikke praktiserer, og hvoraf størstedelen vil befinde sig i byerne. Det er en af grundene til, at deltagelsen ved søndagsgudstjenesten og deltagelsen i valg ser lavere ud i storbyerne.

Kendskabet til de enkelte menighedsmedlemmer vil for de store menigheder i Århus og København med over 2.000 medlemmer og kun få præster være ringe, mens man har et mere personligt kendskab og et mere realistisk tal, hvis det er en menighed med 2-300 medlemmer. Men jeg vil ikke bortforklare noget, sagde biskoppen. Jeg tror, det er meget store opgaver, der venter i f.eks. Århus og København.

Flere udlændinge

I de sidste 20 år er danskernes antal formindsket til fordel for en forøgelse af udlændingenes antal, fortsatte biskoppen. Det kan man se på

med både bekymring og glæde. Jeg tænker af og til på, at noget af den vision, som biskop Suhr havde og arbejdede dygtigt på, at vi skulle få en stor og ekspansiv dansk katolicisme, der også blev et nationalt kendetegn i vor befolkning og hvor vi også kunne udvikle vore danske skikke, - der synes jeg, at vi er blevet dukket lidt i udviklingen. Det danske element er blevet mindre.

Vi kan glæde os over, at vi er blevet reddet af de mange, der er kommet udefra. For det er dette, der statistisk har reddet os, så vi stadig kan angive nogenlunde samme tal, som vi havde i 30'erne.

Det internationale, det verdensomspændende ved vor kirke er blevet en mere nær virkelighed for os. De udenlandske katolikker skal ikke bare tage vor kultur som model, de har også noget værdifuldt at bibringe os, sagde biskoppen.

Nye tjenester

Under menighedernes almene status må også de nye tjenester nævnes. Der er sognesekretærer, der aflaster præsterne, og herved gør et stort arbejde ved bl.a. at føre vore kirkebøger. Der er også

forskellige liturgiske tjenester såsom kommunionshjælpere, gudstjenesteledere og pastoralassistenter, - alle er meget vigtige. Der er også de mere traditionelle, og dem, der er knyttet til de forskellige råd.

Ungdomsarbejdet

En anden betragtning vedrørende menighedernes almene status er deres stilling til det omgivne samfund. Vi må i almindelighed konstatere, at afkristningen af samfundet fortsætter, og at den må være med til at udfordre menighederne. Det giver vanskeligheder, også i ungdomsarbejdet.

Hovedproblemet er, sagde biskoppen, at den kristne substans i befolkningen er blevet meget lille, og at derfor de unges viden om kristendommen er lille, også selv om de har gået til religionsundervisning og været på katolske skoler. De unges etiske indstilling, ikke mindst familieetiske og seksualitetser er meget langt fra den katolske.

I medierne gives ofte seksualvejledning, der næsten er blottet for sans for det personlige. Det afspejler ofte et virkeligt anderledes menneskesyn, som

de unge optager i sig uden at reflektere dybere over, fortsatte biskoppen.

Derfor er ungdomsarbejdet meget vanskeligt, og det må man holde sig for øje, før man eventuelt vil kritisere den ene eller den anden ungdomspræst. Selv om der er unge, der lever anderledes, end vi selv kunne ønske efter vor katolske moralopfattelse, så må vi i det mindste have forståelse for deres svage og svære situation.

Præstesituationen

Der er 109 præster i bispedømmet, hvilket er et fint tal, sagde biskoppen videre. 109 præster til 30.-35.000 katolikker er i sig selv ikke noget dårligt tal, og det er ikke så forskelligt som for 20 år siden, hvor bispedømmet havde 125 præster.

Det, der gør situationen sværere i dag, er, at aldersfordelingen er blevet skrøbelig. Vi har kun 30 præster, der er under 50 år. - 37 præster er mellem 51 og 64 år, og 42 præster har en alder på over 65 år.

49 præster med et aldersgennemsnit på 49 er på en eller anden måde i menighedsarbejdet. 29 præster med en gennemsnitsalder på 58 år har andet arbejde herunder sjælesorg for udlændinge. 29 præster er pensionerede. Bispedømmet har én gift diakon.

Der er sket en forskydning hos præsterne de sidste 20 år. Dengang var der flere præster, som var intellektuelt specialiserede. Der var flere præster, som kunne rykke ind på universiteterne eller overtage specialopgaver i katekese. På det punkt er de præstelige ressourcer blevet mindre, f.eks. ønsker ethvert bispedømme én eller to præster, som er gode til kirkeret. Det har vi heller ikke længere.

Katekesen

Biskoppen opfordrede i øvrigt pastoralrådet til at lægge mærke til Kateketcentralen, dens status, opgave og søge samarbejdsformer med den. Katekesen er meget vigtig i bispedømmet. Også liturgien er vigtig, sagde biskoppen, og her er et eksempel på, at situationen er sværere i dag end for 20 år siden. Det er vanskeligere at finde de præstelige ressourcer, så jeg kan etablere en liturgikommission; jeg har udnævnt pastor *Kreienbühl* til liturgikonsulent, og han har fundet medarbejdere

til forskellige udgivelser som f.eks. Tidebogen. Også en kommende altermessebog er på vej.

Skolerne og »katolsk orientering«

Biskoppen betegnede skolearbejdet, som den mest reelle økumeniske indsats. Der har kun været en ganske lille nedgang i elevantallet, så talmæssigt holder de sig. Pr. 1. september 1985 var 8.820 elever ved vore 24 katolske skoler. Heraf er 1438 katolikker (17,5%). Skolerne havde 668 lærere, hvoraf 190 er katolikker.

Biskoppen betegnede den biskoppelige kommission »Justitia et Pax«s indsats som fortræffelig.

I det store overblik må vor vigtigste publikation »katolsk orientering« nævnes, det er et blad hele pastoralrådet må føle et ansvar for; bladet har dog sin redaktionelle frihed, sagde biskoppen, der også kort nævnte Ansgar-stiftelsens Forlag's nyeste udgivelse »Sankt Knud Konge« og Katolsk Forlag's bog Niels Steensen fra 1981. Også Niels Steensen Forlag med sit hefte om Niels Steensen blev nævnt ligesom Ånd og Liv fra samme forlag.

Videreuddannelse af katolikker

Vi må overveje, hvad vi kan gøre for at videreudanne og dygtiggøre vore katolikker, sagde biskoppen. Netop projekter om kurser, f.eks. til hjælp for menighedsrådsmedlemmer og dem, der skal holde gudstjenester, er vigtige. Også et kateketkursus er under opsejling.

Det er meget vigtigt, at menighederne og pastoralrådet bliver medaktive, så kommende kateketkurser ikke bare bliver videnskabelig teori, men noget der bygges ind i menighederne. Andre kurser, man kunne ønske sig, var kurser om ægteskab og samfundsetiske spørgsmål.

Derfor er jeg katolik

Over for de 4.-6.000 aktive katolikker kunne man jo stille sig spørgsmålet, »Hvorfor er jeg katolik?«. Det er vigtigt, at man gør sig det klart. Den dybeste grund til, at jeg selv er katolik, er, at Kristus har sagt en forjættelse til Petrus; han har lovet ikke at svigte denne kirke og det løfte, han har givet. Gud lovede, at denne kirke har en vigtig uundværlig opgave i verden. Vi skal være med til at udfylde den.

Debatten om biskoppens indlæg:

Vi præsenterer ikke kirken godt nok

Debatten om biskoppens indlæg koncentrerer sig hovedsageligt om, hvordan vi præsenterer den katolske kirke indadtil og udadtil. Jens Møller mente, at den danske befolkning er ret uvidende om den katolske kirke, og vi må finde ud af, hvordan vi bedst præsenterer kirken, så folk kan få et reelt alternativ. Man må vide noget for at kunne træffe et valg, sagde han.

Sr. *Hildegard Madsen* mindede om Katolsk Brevkursus som en af de veje, hvorved vi kan imødekomme Jens Møllers intention. Vi er igang med en annoncekampagne og udarbejdelse af brochurer til Biblioteker og katolske sogne.

Biskoppens artikler i dagblade

Pastor *Czeslaw Kozon* gav udtryk for, at man som led i en oplysningskampagne kunne sørge for, at biskoppens hyrdebrev og artikler, som bringes i »katolsk orientering«, blev sendt til dagbladene. Herved fik folk ikke blot noget mere at vide om den katolske tro, men de ville også mærke et engagement fra kirkens side i verdens problemer.

Biskoppen var enig med Jens Møller i, at det er vigtigt, hvordan vi præsenterer katolicismen for den danske befolkning, så den bliver et reelt forståeligt alternativ. Men det er svært at finde nye og flere medarbejdere. Aviserne vil gerne have artikler, men for os ligger problemet i ressourcerne.

Bønnebøger til familierne

Vi er for kvalitetsbevidste, sagde *Leo Kertz O.M.I.* Vi mangler »de såkaldte sukkersøde, dårligt producerede bønnebøger til familierne«. Vi ser den slags bøger fra ikke-katolske forlag i de katolske hjem. Vi svigter familierne, de ved ikke, hvordan de skal bede. Ånd og Liv, bøger om Niels Steensen og Sankt Knud Konge appellerer kun til ganske få katolikker. *Leo Kertz* mente også, vi burde forny sognemissionen.

Når vi hverken i Slagelse eller Næstved kan finde

en præst, der to gange årligt kan komme til et pastoralrådsmøde, hvordan kan vi så finde de præster, der har tid til sognemission, svarede biskoppen. Noget måtte i så fald organiseres anderledes, f.eks. at nogle menigheder en søndag måtte undvære en præst. Biskoppen gav *Leo Kertz* ret i, at det i mange år har været en svaghed, at der ikke udgives mere populære bøger og hefter som i sin tid Jesu Hjerter Budbringer, som mange læste. Gid, der var nogen, der kunne lave dem.

Tvivl

Sr. *Hildegard Madsen* ønskede, der kunne udarbejdes en liste over dem, der kunne gøre noget.

Ifølge *Erling Tiedemann* består et af vore store pastorale problemer i, at der i vore menigheder og dermed også i det omgivende samfund er tvivl om, hvad katolicismen er. Derfor er det også svært for vore unge; hvad skal de forholde sig til, knytte sig til, engagere sig i? *Kurt Hansen* mente, at alt det væsentlige i kristendommen kan forstås af enhver. Man skal ikke være særlig intellektuelt udrustet for at finde ud af, hvad kristendommen eller katolicismen handler om.

Ungdomsarbejdet

De unges problemer skyldes ikke kun samfundet, de unge får også for lidt

støtte af familien, sagde *Damian Nawarecki*.

Biskoppen svarede her til, at familiernes problemer ofte er i dyb sammenhæng med samfundets problemer. Mange familiers problemer synes uløselige. Vi er for angstelige for at markere os på dette punkt.

Johannes Nordentoft fandt, at ungdomsarbejdet isoleres mere og mere i forhold til både menigheder og bispedømme. Det skulle netop ses som en del af bispedømmets øvrige aktiviteter. Menighederne skulle have ansvar for ungdomsarbejdet og ungdomsarbejdet også føle ansvar for menigheden. DUK er klar over problemerne og vil derfor i juni indbyde et ungdomsseminar (omtalt i »katolsk orientering« nr. 12 i år).

Effektiv kirketælling

Irenæus Capellen OFM mente, at vi tager bispedømmets statistik for alvorligt. Der er kun kirketælling fire gange om året. Hvis man vil vide, hvor mange, der kommer i kirken, må der tælles mindst to eller tre søndage i træk. Eller man kunne foretage en effektiv kirketælling fra januar til påske. Tallene ville så ligge 300% højere. Vi er en diasporakirke, hvor mange bor langt væk fra kirken. Det er en vane, at folk kommer til søndagsgudstjeneste én til to gange om måneden.

Damian Nawarecki mener, at de unges problemer ikke kun skyldes samfundet; de unge får også for lidt støtte af familien.

Der er kun kirketælling 4 gange om året. Hvis man vil vide, hvor mange, der kommer i kirken, må der tælles mindst to eller tre søndage i træk, ellers kunne man foretage en effektiv kirketælling fra januar til påske, sagde *Irenæus Capellen*, som en kommentar til biskoppens statistiske bemærkninger.

Bispedømmets statistik for 1985

Bispedømmets statistik for 1985 viser heller ikke denne gang de store udsving. Statistikken omfatter som de foregående år dels optælling af kirkelige handlinger og dels oplysninger om danske katolikker. Til sammenligning for den store tabels vedkommende er opført tal tilbage fra 1981.

Ved udgangen af 1985 var det samlede antal katolikker 26.993, hvoraf 4.997 var under 16 år. Det er en tilbagegang på 494. Fra 1983 til 1984 var tilbagegangen på 321.

Kirkebesøgsprocenten

er steget fra 19,9 til 21,2. Der er optælling fire søndage om året. Kirkegangen gennem de senere år har været nogenlunde konstant, men tilfældigheder kan spille ind, når der kun optælles fire gange årligt.

Dåbstallet er fortsat stigende, ligesom antallet af første kommunioner er steget en anelse. Også antallet af firmelser og trosbekræftelser er steget. Der har også været flere ægtevielser i forhold til året før, medens der har været en mindre tilbagegang i antallet af optagelser i kirken.

Menighedsmedlemmer
Over 16 år 21.996
Under 16 år 4.997

I alt 26.993

Pastorale tjenester

Sognepræster 49
Anden-præster 21
Gudstj.ledere 27
Komm.hjælperer ... 109
Kateketer 113

I alt 320

Børn til katekese

I katolsk skole 1.066
I sognet 831

I alt 1.897

Kirkebesøg på tælledage

27. jan. 5.065 (19,7)
5. maj 6.007 (19,4)
15. sept. 6.038 (20,9)
17. nov. 5.803 (19,8)

Gen.snit 5.728 (21,2)

Kirkestatistik 1985

Kirkelige handlinger

Dåb	1985	1984	1983	1982	1981
Personer under 7 år	357				
Personer 7-16 år	10				
Personer over 16 år	17	384	343	331	375
Første kommunion		273	260	307	375

Firmelse

Personer under 12 år	40				
Personer 12-16 år	205				
Personer 16-20 år	20				
Personer over 20 år	47				
Personer »uden alder«	24	336	268	286	226

Trosbekræftelse 125 73 154 176 166

Ægtevielser

Rent katolske ægteskaber	42				
Blandede kristne ægteskaber	63				
Katolsk-udøbt	4				
Uoplyst	5	114	97	112	83

Begravelser 293 239 281 286 323

Optaget i kirken 44 55

Opgaverne

Det er blevet en god tradition, at hvert nyvalgt pastorat får en bred orientering om bispedømmets pastorale situation. Biskoppen fremlægger i en oversigt, hvordan han ser problemerne; flere af rådets medlemmer supplerer med at understrege særligt påtrængende behov.

Forslaget om at genoplive ånden fra vor synode i 1968-69 har vakt interesse. Men synodens ånd var jo vort danske svar på koncilets ånd, og derfor kunne det være et nødvendigt arbejde, hvis nogen havde tid til at sammenligne vore synodebetænkninger med de tre vigtigste koncildokumenter om kirkens væsen, om kirkens opgave i den moderne verden og om liturgiernes fornyelse.

At genoplive deres ånd forudsætter, at de igen bliver gjort tilgængelige for et bredt læserpublikum. Kort efter konciliet udkom de på norsk og delvist på dansk hos Skt. Olav Forlag, Oslo og Skt. Ansgars Forlag, København, men netop de vigtigste dokumenter er for længst udsolgte. Tilmed må det indrømmes, at oversættelsen fra latinen røber spor af hastværk, og at det ikke gør dem lettere at læse. Mens konciliet og fem år senere vor synode stod på, blev der bragt fremragende dokumentation om disse begivenheder, deres ånd og sigte i daværende »Katolsk Ugeblad«. Dette blad havde dog kun en ret begrænset abonnementskreds og man turde stille sig selv spørgsmålet i dag, hvor mange katolske hjem i Danmark egentlig har kunnet følge med i den rivende udvikling, pave Johannes XXIII satte i gang.

Ikke kun en stor del af vor ungdom er rystende uvidende om den katolske kirke, også disse unges forældre hører ofte blandt dem, der ikke har fået tilstrækkeligt indsigt i, hvad der foregik i deres kirke. Synodens og det første pastoratrådets initiativ til et katolsk blad, som skulle orientere alle katolske hjem om livet i kirken skal netop ses på baggrunden af den for ringe spredning af informationen i vort bispedømme. Men »katolsk orientering«, som dog ifølge tallene når ud til flere hjem end »Katolsk Ugeblad« gjorde – og 6.000 husstande kan heldigvis godt betyde 12.000 læsere – kan heller ikke bringe de mange og lange kirkelige dokumenter og pavelige rundskrivninger, hvoraf nogle jo er på over 150 sider. Det er rimeligt, at efterlyse udarbejdelsen af let tilgængelige nyoversættelser af både koncilets dokumenter og pavelige hyrdebrev. Fra tid til anden bebrejder man os i redaktionen, at vi aldrig bringer noget af det, paver har skrevet, hvilket ikke passer, eller at vi ikke bringer det i sin fulde ordlyd, hvilket er en umulighed. Sidste opgave påhviler helt afgjort vore katolske forlag.

Et område, hvor den manglende viden om, hvad konciliet og synoden ønskede at opnå med fornyelsen af ånden i kirken, er særlig i øjnefaldende, kirkens liturgi. Kræfterne til hver søndag at fejre en festlig gudstjeneste slår ikke altid til. Det er fristende at falde tilbage til rutine og gammelkendt passivitet. Endnu mere fristende, at længes tilbage til en tid, som ikke eksisterer længere. Det er frustrerende at diskutere eller tilrettelægge ungdomsmesser, når ungdommen ikke kommer til dem, men kan de voksne sige sig fri for ansvar? Ikke kun usikkerheden er stor, den skyldes ofte en endnu større uvidenhed om de muligheder, der gives, men som ikke udnyttes, fordi man måske overlader ansvaret til en lille liturgigruppe, der for længst er kørt træet i sine forsøg på, at inddrage hele menigheden – eller at opdrage den til at blive inddraget.

Måske er tiden inde for en ny og grundig gennemgang af de tanker, der optog de 2.500 koncilfædre, da de drøftede og vedtog fornyelsen af kirkens ånd og gerning.

www

Diskriminerende bemærkninger om buddhismen

Trods al sin gode vilje til at yde den buddhistiske vismand retfærdighed, lykkes det alligevel *Grethe Livbjerg* i sin artikel i »katolsk orientering« nr. 11 den 11. juni at hefte nogle diskriminerende bemærkninger på i forbifarten.

Vi får at vide, at ifølge Buddha skulle engageret kærlighed undgås – i modsætning til Jesu totalt engagerede kærlighed. Men mange katolske helgener satte en ære i at afbryde det følelsesmæssige forhold til familie og venner; én af dem, *Angela af Foligno*, nægtede endda at have noget at gøre med sine børn. Jesus siger: »Dersom I ikke hader jeres far og mor... (dvs. følelsesmæssigt har frigjort jer) er I mig ikke værd«.

Nu spørger jeg: Hvorfor er det rigtigt, når Jesus siger det og forkert når Buddha siger det?

Hvad angår den totale kærlighed, så gælder den hele menneskeheden. Det er nok, fordi den følelsesmæssige binding hindrer totaliteten, at den skal undgås. Ingen kan elske højere, end at han sætter sit liv til for sine venner,

siger Jesus og gik i døden.

Buddha spiste roligt den mad, som han vidste, smeden havde forgiftet, og døde uden smerter. Han gik et skridt videre: buddhisatva-løftet går ud på, at man ikke vil i himlen, før den sidste sjæl er frelst. Mig bekendt har ingen kristen engageret sig så

totalt i sine medmenneskers skæbne.

Et er, at man holder af sin religion, og at man anser, at kristendommen er ens egen vej til frelse. Et andet er, at man for at fremhæve den taler nedsettende om andre religioner, og det skulle jo ikke være nødvendigt, hvis man

virkelig er overbevist om værdierne i ens egen religion.

Der findes to slags mennesker her i verden. Dem der forsøger at slå bro mellem menneskene, så de forstår hinanden; og dem der bygger barrierer mellem menneskene og forsøger at gøre det sværere for dem at forstå hinanden. Når vi kristne fremhæver så stærkt, at vores religion er kærlighedens religion, burde vi så ikke høre til de første? *Sven Damsholt*

Kristne bør være brobyggere

Naturligvis kan jeg kun give *Sven Damsholt* ret i, at kristne bør være brobyggere.

Man bygger kun broer mellem adskilte områder. Broen letter besøg hos det og dem, som er anderledes end én selv; venskaber opstår lettere, når broen forenkler kommunikationen - og én og anden slår sig måske ned på den anden side broen.

Men at bo på begge sider er umuligt. Man kan ikke på én gang være både kristen og buddhist. At fortælle sine egne trosfæller om de forskelle, man har iagttaget på den anden side broen, kan ikke kaldes ukærligt, hvis ordet

»kærlighed« bevarer sit fulde indhold, hvor kærligheden indgår enhed med sandheden.

Sven Damsholt anvender i sin argumentation biografiske eksempler. Jeg kunne kommentere ud fra andre, og sådan kunne vi fortsætte langt ud over den spalteplads, som »katolsk orientering« ville give os - og læserne ville kun få serveret én stor forvirring, fordi samtalen i for høj grad ville foregå på et psykologisk plan.

Dalai Lhama udtalte ved en kongres, hvor repræsentanter for verdensreligionerne mødtes, at man i sammenligning af religionerne bør henholde

sig til deres lære og ikke til enkeltmenneskers liv.

I *Sven Damsholt*'s læserbrev er der gemt flere væsentlige lærerspørgsmål, som vi måske kan reflektere sammen over. Forøvrigt spørgsmål, som også dukker op i forbindelse med litteratur, hvor man forsøger at forene zenbuddhistisk meditation med kristen bøn. Derfor tre artikler, som kommer senere:

- Det kristne gudsbillede og det buddhistiske.
 - Det kristne menneskesyn og det buddhistiske.
 - Meditation, mystik i kristendom og buddhisme.
- Grethe Livbjerg*

En varm og hjertelig tak til vore vietnamesiske trosfæller

Den overordentligt velbesøgte valfart på Kristi Legems Fest, søndag 1. juni, til Vor Frue af Øm foregik under Guds nåderige forårssol, der føltes som en naturens glans fra påskens fest på skærtorsdag, hvor altrets hellige sakramente blev indstiftet.

Hyldesten til Gudsmøder Maria tonede ud over den forårsklædte natur i denne katolsk minderige midtjyske landsdel. Og biskoppens prædiken/tale var opløftende på stedet og for fremtiden:

Lev din katolske kristentro, idet han blandt andet henviste til Kong Knud den Hellige og til Niels Steensen, hvis minde vi fejrer netop i 1986.

Som et fuldtonende akkompagnement til hele menighedens sang og til de ord og tanker, der lød til os alle, glædedes vist hele

den store skare på kirkepladsen foran Vor Frues statue over vor vietnamesisk-fødte trosfællers festligt klingende jubelsang.

Mange folkeslag til Øm-valfart

For mig at høre var salmerne vanskelige at synge og akkompagnere til - men frydefuldt at høre. Derfor skal der lyde en varm hjertelig tak til vore katolske trosfæller fra Vietnam for disse forskønnende indslag.

Ordene kunne vi danskfødte beklageligvis ikke forstå, men vi fornam troen og hjertet (sindet), der bar dem ud til alle i valfartsfamilien.

Fra Jesu Navns fest i den gamle messebog, trykt i Averbode præmonstratenserkloster i Belgien, hvis orden også pastoreres Silkeborg Sogn, hvoraf

»Ømborgen« er en del - hedder det brudstykkevis fra Salme 105:

»Herre, vor Gud, saml os fra folkeslagene, for at vi må prise dit hellige navn. Du, Herre, er vor Genløser«.

Vi var i Øm samlet fra mange folkeslag, og vi glædedes ved den vietnamesiske salmetone: Tak!

Anders Dahl, Randers

Kirkedagen på søndag

på Ledreborg v. Lejre 31. aug. 1986

Tema: Kamp for fred.

Øje for øje, tand for tand? Retfærdighed og fred - Kristus er vor fred - »fred være med dig«!

Erling Tiedemann indleder.

Kl. 10.15: Pontifikalmesse med abbed Steppers, Averbode.
Kl. 11.30: Frokost. Kl. 12.45: Leg og sport, arbejde med temaet.
Kl. 14.15: Kaffe. Kl. 15.15: Andagt. Kl. 16.00: Slut.

Bilister kører ad hovedvej A1 mod Roskilde. Ca. 200 m fra »karrusellen« ud for Roskilde følges skiltene til Ledreborg. Tog afgår fra Kbh.H.kl. 9.03 til Lejre (Holbæktoget). Fra Roskilde kl. 9.30. Ank. Lejre kl. 9.38. Herfra bus til Ledreborg kl. 9.43. Ankomst til slottet kl. 9.51. Til fods fra Lejre st. ca. 1½-2 km. Hjem: Afg. Lejre st. kl. 16.31. Ank. Kbh.H. kl. 17.06.

Overskud på bispedømmets formålsbestemte regnskab

- men bispedømmets drift udviser et underskud på godt 270.000 kr.

Den nu afgåede formand for pastoralrådet Ellen Marie Lebahn aflagde regnskab over for pastoralrådet.

På pastoralrådsmødet i juni fremlagte den afgåede formand, Ellen Marie Lebahn bispedømmets formålsbestemte regnskab for 1985. Årets resultat viser et overskud på 661.204 kr., hvoraf 530.000 kr. er anvendt til overskredne projekter eller projekter, som ikke har fået tilskud. Bispedømmets drift viser et underskud på 274.309 kr.

Bispedømmets regnskab har i de senere år været opstillet efter formål, så man tydeligt kunne se, om det enkelte formål havde overskud eller underskud.

Kirkebidragsordningen
Indtægterne er svagt stigende fra år til år, siges det i kommentaren til regn-

skabet. I alt er indkommet godt 4 mio. kr., hvor 2.4 mio (60%) er tilbagebetalt til sognene. Tilskuddet til de svagere stillede sogne ligger på ca. 612.000 kr. Ordningens omkostninger, som er på 627.000 kr. (ca. 15%), dækker EDB, porto, formularer, lønninger, husleje og kontorudgifter.

Ellen Marie Lebahn gav udtryk for, at ordningen har for få medlemmer, og at der ikke sker de store udsving fra år til år. Hvor er de 16-årige, spurgte hun. Ordningen kunne trænge til en nøjere undersøgelse.

Præsterne

Bispedømmet modtager hvert år et fast beløb pr. præst fra Diaspora-Kommissariat, ca. 8.500 DM (godt 30.000 kr.) samt et mindre beløb til jul. Stiftelsen Hoffmanns Minde yder i henhold til sit formål støtte til ældre præster, og endelig findes et legat med samme formål.

»katolsk orientering«

For »katolsk orientering« er underskuddet voksende. I 1984 var det 693.000 mod nu godt 803.000 kr. Der er stort udsving mellem budget og regnskab, som bl.a. skyl-

des udgifter til porto og fremstilling, beløb, som er vanskelige at forudsige. Forsøget på at spare 65.000 kr. ved at lægge girokortet ind i »katolsk orientering« er slået fejl, og der ventes i stedet et underskud på 100.000 kr. større end budgetteret.

Bispedømmet yder tilskud til DUK-sekretariatets drift ved at betale lønninger, husleje, rejsetilskud og tilskud til huslejeudgift ved leje. Tilskuddet er derfor ikke lig med forskellen mellem indtægter og udgifter.

Bispedømmet betaler også visse udgifter såsom løn, husleje, m.m. for Kateketcentralen. Derfor er tilskuddet heller ikke her lig med forskellen mellem udgifter og indtægter.

Bispekontoret

Fællesadministrationen (Bispekontoret) viser en udgift på knap 1.8 mio. kr., når bidrag fra indtægtsgivende opgaver (kirkebidrag, projekter, ejendomsadministration og legater) er fratrukket.

Indtægter

Bispedømmets indtægter er dels afkast fra to fonde, dels overskud fra udlejningsejendomme samt rentindtægter.

det ved en række af bispedømmets fællesopgaver, f.eks. ungdomsarbejde, udgivelse af kateketisk materiale, udgivelse af »katolsk orientering«, drift af kursus- og lejrcentre m.m.

I det 4. pastoralrådsperiode har fordelingsprocenterne mellem sogn og bispedømme konstant været 60/40.

Udskrivningsprocenten er steget fra 2,0 til 2,25.

Det såkaldte mindstebeløb og det faste indsamlingsbeløb er steget til 135 kr.

Formålsbestemt regnskab 1985

	Indtægter	Udgifter	Resultat
Kirkebidragsordning	4.011.904	3.646.706	+ 365.198
Præster	3.932.969	3.992.463	÷ 59.514
katolsk orientering	572.517	1.376.089	÷ 803.572
Ungdomssekretariatet	(1.188.964)	(1.204.329)	÷ 359.801
Kateketcentralen	(535.912)	(459.597)	÷ 226.508
Diverse udgifter.....	-	472.892	÷ 472.892
Magleås.....	1.031.350	1.428.325	÷ 396.975
Ømborg	446.007	498.995	÷ 52.988
Myretuen.....	147.922	142.540	+ 5.382
Fællesadministration	-	1.788.130	÷1.788.130
Ordinære tilskud.....	1.650.000	-	+1.650.000
Ordinære indtægter	1.865.491	-	+1.865.491
Resultat af ordinær drift.....			÷ 274.309
Ekstraordinære indtægter og udgifter	999.238	63.725	+ 935.513
Årets resultat			+ 661.204
Afsluttede projekter			+3.792.374
Samlede resultat 1985			+4.453.578

En af forretningsudvalgets opgaver er at bistå biskoppen i bispedømmets økonomiske opgaver. Pastoralrådets forretningsudvalg er fra venstre: Pastor Jørgen Hviid, næstformand Georg Høhling, Niels Engelbrecht, Jens Møller, formanden Jan Lange, sr. Hildegard Madsen og Tove Pedersen.

Forholdet mellem kirkebidrag og menighed

Bispedømmets og menighedernes økonomi og regnskabsforhold er stærkt sammenkædet på en række områder.

Tydeligst kommer dette måske frem gennem kirkebidragsordningen, hvor beløbene indbetales til bispedømmet, men hvor de 60% sendes retur til sog-

nene, hvor beløbet bogføres.

De 40% bruges dels til støtte til drift af økonomisk vanskeligt stillede sogne, dels til dækning af de direkte omkostninger ved ordningens gennemførelse. Restbeløbet indgår i bispedømmets regnskab til dækning af underskud-

I 1000 kr.	1982	1983	1984	1985
Totalbeløb i kirkebidrag (100%).....	3.162	3.688	3.832	4.012
Andre indtægter i sogne: kollektter, gaver, sognebidrag.....	3.243	4.190	4.508	4.436
Tilskud til sogne af de 40%	621	580	547	612

»katolsk orientering« et bindeled til kirken

Pastoralrådet havde oprindeligt det sigte med »katolsk orientering«, at man ønskede et blad, der kunne komme ud til alle danske katolikker, hvad enten de var tæt knyttet eller fjernt knyttet til kirken. »katolsk orientering« er et bindeled til kirken, uanset om de betaler eller ej.

Sådan svarede Ellen Marie Lebahn pastor Czeslaw Kozon, der mente, at sognepræsterne burde kunne slette nogle katolikker fra abonnementslisten uden dermed at slette dem fra kartoteket. Dermed kunne omkostningerne nedbringes. Czeslaw Kozon gav også udtryk for, at der er katolikker, som

ikke yder bidrag til »katolsk orientering« på grund af bladets linie.

Irenæus Capellen ønskede at vide, hvordan det påskrevne tal på girokortet er udregnet. Marianne Borch mente, at folk ikke vil pålægges et fast beløb, når girokortet sendes ud. Nogle vil betale mindre – andre mere.

Flere end 5.400 kirkebidragsydere

Tallet på de 5.400 kirkebidragsydere er ikke ret meget værd, mente Jens Møller og spurgte om, katolske ægtefæller er medregnet i dette tal. Der er ikke taget højde for, at indbetalerne i virkeligheden dækker to.

Bispekontorets kontorchef, Inger Saxild, oplyste, at katolske ægtepar er registreret som én person, men at to ægtefæller godt kan blive registreret hver for sig. Det er ikke 100, der får deres eget girokort tilsendt, sagde hun. Der er ca. 24.000 registrerede katolikker, hvortil regnes omkring 2.200 katolske hustruer.

Ellen Marie Lebahn nævnte, at kartotekerne er et kritisk punkt i menighederne, og de vil blive det endnu mere, når de går over til EDB-registrering. Vi har ikke noget fælleskriterium for vore menighedskartoteker.

Nyt om vore præster

Med virkning fra den 1. august har biskop Hans L. Martensen nyudnævnt følgende præster:

Pastor Jørgen Erichsen til sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i Tåstrup for en periode af 1 år.

Pater Frank Jobst O.M.I. til min kontaktpreæst for de teologistuderende for perioden indtil den 31. juli 1989. Han afløser dermed pater Gottfried Grünwald S.J.

Pastor Czeslaw Kozon er pr. 16. juni 1986 blevet udnævnt til ansvarlig præst for turistsjælesorgen i bispedømmet for perioden indtil den 31. juli 1989. Han afløser dermed pastor Dietrich Timmermann.

Med virkning fra den 1. august 1986 har biskoppen forlænget embedsperioden for følgende præster:

Pastor Lars Messerschmidt som generalvikar for en periode af 1 år.

Pater Josef Grochot C.ss.R. som biskoppelig vikar for sjælesorgen for de udenlandske katolikker for en periode af 3 år.

Pastor Georg Berling som sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding for en periode af 1 år.

Pater Gerard Coenen, C.M. som sognepræst ved Sankt Vincent Kirke i Helsingør for en periode af 1 år.

Pater Laurence Dorn S.J. som sognepræst ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg for en periode af 1 år.

Pastor Jesper Fich som andenpræst ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg for en periode af 1 år.

Pastor Guido Kreienbühl som præst for de tysktalende katolikker i Hovedstadsområdet for en periode af 3 år.

I samme periode fortsætter pastor Kreienbühl som delegeret for det kateketiske arbejde i bispedømmet og som leder af Kateketcentralen.

Pater Herman Legut O.F.M. Conv. som sognepræst ved Sankt Birgitta Kirke i Maribo for en periode af 3 år.

Pater Karl Linde S.J. som sognepræst ved Jesu Hjerter Kirke i København for en periode af 3 år.

Pater Knud Aage Nielsen S.J. som sognepræst ved Sankt Antoni Kirke i København for en periode af 3 år.

Pastor Jan Ophoff O. Præm. som sognepræst ved Vor Frue Kirke i Silkeborg for en periode af 3 år.

Pastor Kaare Osorio som andenpræst ved Johanneskirken i København for en periode af 1 år.

Pastor Ebbe Simonsen som sognepræst ved Sankt Pauls Kirke i Sønderborg for en periode af 1 år og som ansvarlig præst for menigheden ved Sankt

Pauls Kirke i Sønderborg for en periode af 1 år og som ansvarlig præst for menigheden ved Sankt

Ansgars Kirke i Åbenrå for en periode af 1 år.

Pastor Dietrich Timmermann som sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke i København for en periode af 3 år.

Pater Johannes Umans S.M.M. som sognepræst ved Sankt Laurentii Kirke i Roskilde for en periode af 3 år.

Pastor Willem Wuys O. Præm. som sognepræst ved Sankt Peters Kapel i Herning for en periode af 3 år.

Søster Helene van der Linden af Karl-Borromæus Søstrene er pr. 1. febr. 1986 udnævnt til pastoralassistent for menighederne i Holbæk og Kalundborg for perioden indtil den 31. juli 1989.

Pater Tomás Beortegui

C.ss.R. er af sin orden blevet frigjort fra sine arbejdsopgaver i ordenens generalhus i Rom. Han vender tilbage til Danmark omkring september 1986 for at genoptage sit tidligere arbejde som præst for de spansk-talende katolikker i hovedstadsområdet.

Pater Kazimierz Przybylowicz C.ss.R. er den 19. juni 1986 kommet til Danmark for at gå ind i bispedømmets pastorale arbejde. Han bor hos sine medbrødre i Odense.

Pater Henrik Herberighs S.M.M. er - efter endt tjeneste som sognepræst i Tåstrup - flyttet til montfortanerkommunitet i Roskilde. Han vil dog i det omfang kræfterne tillader det, fortsat stå til

rådighed også for menigheden ved Sankt Pauls Kirke.

Pater Georg Meertens S.M.M. er flyttet fra Køgevej 162 og har nu bopæl Tåstrupgårdsvej 65, 2630 Tåstrup.

Pater Frans van Genuchten O.F.M. er flyttet fra Stensballe Kloster i Horsens og har nu bopæl Ryesgade 28, 3. tv., 8000 Århus C.

Diakon Franz Hoyos O.M.I. har afsluttet studierne og er vendt hjem til Danmark. Han bor hos sine medbrødre i Ålborg.

Pastor Hans Esmark (Hillerød) har indvilliget i at fortsætte som ansvarlig præst for menigheden ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted i endnu et år fra den 1. august 1986.

Grethe Livbjerg's kurser i kristen meditation

Kurser på Sjælland og i Jylland

Grethe Livbjerg's indførelseskurser i kristen meditation fortsætter igen i denne sæson. Søgningen til kurserne er fortsat stor, og Grethe Livbjerg kan tilbyde følgende kurser:

19.-21. september ved Skt. Andreas Kirke, Ordrup, 10.-12. oktober på Stensballe Kloster ved Horsens, 14.-16. november på Magleås og 20.-22. marts 1987 igen på Stensballe Kloster.

Programmet

Programmet omfatter morgengudstjeneste, foredrag og ledet meditation. På indførelseskurserne vil der være lette afspændingsøvelser. Der er stilhed fra meditationen fredag aften til eftermiddagskaffen søndag, men musik under måltiderne. Der bliver lejlighed til at stille skriftlige spørgsmål, som

besvares lørdag aften og søndag eftermiddag, ligesom der er lejlighed til personlig samtale med kursuslederen.

Biskoppens forord

I en lille pjeces, som ligger fremme i alle katolske kirker, har biskop Martensen følgende forord:

Bøn og meditation under en eller anden form er udtryk for et alment menneskeligt behov - ligesom længslen efter Gud er det, selv om denne ikke altid bliver erkendt. I alle religioner indtager bøn og meditation en væsentlig plads i det religiøse liv.

Meditation i kristen sammenhæng er da heller ikke noget nyt. I hele kirkens historie har meditation været et vigtigt element i de kristnes liv.

Den kristne meditation er uløseligt knyttet til Guds ord, til evangeliet. At meditere som kristen er at være åben og modtage Guds gaver, hans kærlighed, ja den treenige Gud selv. Den kristne meditation fører ofte til en indre stilhed, fyldt af Gud, hvor menneskets egne ord og tanker kun spiller en ubetydelig eller ingen rolle.

Mening med tilværelsen

De her arrangerede kurser i kristen meditation henvender sig til alle kristne, men også til mennesker, der søger efter en sandhed, som kan give mening til tilværelsen.

Tilmelding til kurserne sendes til: Grethe Livbjerg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund. Yderligere oplysninger hos samme, tlf. (01) 63 53 33. kk

Glæd dig til...

»Udfordringen« efterårs-udgaver fra 1. august

Artikel-serier om bl.a.

- * Kendte og ukendte danskers tro
- * Sandheden om TM
- * Kr.F. - låst fast efter 15 år?
- * Jehovas Vidners religion
- * Kendte og ukendte evangelister
- * Sudan Missionens historie
- fortalt af stifterens barnebarn
- * Alternativ helbredelse?

-Kvindesiden!

Hver uge med forsk. redaktører:

NY SERIE:

Fotos af Jesus...?

»Udfordringen«

er skrevet af uafhængige journalister og udgives af den selvejende Institution Forlaget Scandinavia på sund tvær-kirkelig basis.

NY PROF. TEGNESERIE:

SENERE INVITEREDE BRØDRE TALEREN - MED UD AT RIDE

Humoristiske indfald af Benny Alex NU FRA USA

NY UNDERVISNINGS-SERIE: M. PRÆSTEN TIM LA HAYE

»Sådan vinder du over din depression!«

Få alle numre tilbage til 1. august, hvor serien starter, og alle numre resten af 1986 for kun 100 kr.

Ja, tak!

Jeg vil ikke gå glip af den ugentlige Udfordring, og bestiller derfor:

- abonnement SÆRTILBUD: 100 kr. resten af -86
- ønsker at deltage i lodtrækningen om ISRAELs-rejse og 100 andre præmier

Navn

Adresse

Postnr. By

TRYKSAG

246 Postbesørges ufrankeret Modtageren betaler portoen

Ufrankeret svarforsendelse

Udfordringen Nørregade 32 1045 København K

I »Tro og Lys« mødes mentalt handicappede

program for efteråret og foråret fastlagt

Den 17. sæson for Tro og Lys, hvor mentalt handicappede, deres pårørende og venner mødes om gudstjeneste og katekese, begynder 6. september. Temaet for katekesen er »Bøn - Lær os at bede«.

Deltagerne mødes lørdage fra kl. 11 til 16.15 ved Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14 i Herlev føl-

gende datoer: 6. september, 4. oktober, 1. november, 6. december, 10. januar, 7. februar, 7. marts og 4. april. Derudover er der planlagt en weekend på Magleås 15.-17. maj 1987 og en udflugt lørdag den 6. juni. Programmet hver lørdag omfatter sangøvelse og messe, spisning (med-

bragt mad), oplæg, gruppearbejde og leg, mime, fortælling og dans.

»Tro og Lys« er en international bevægelse i den katolske kirke, men gruppen er også åben for ikke-katolikker. Såvel handicappede som ikke-handicappede er velkomne.

Orientering fra sognene

September 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 15, der udkommer 24.9 1986 er mandag den 8.9 1986 for oktober. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbro-gade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst Leo Kertz O.M.I.
Pastor Allen Courteau O.M.I.
Pastor: Frank Jobst O.M.I.
Diakon: Franz Hoyos O.M.I.
Træffes bedst om formiddagene.
Tlf. (08) 12 69 56
Søndagsmesser:
Kl. 8.00 Messe-Sct. Joseph Hospitalskirke
Kl. 10.00 Højmesse i Sct. Mariæ Kirke
Fredag d. 5. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.
Søndag d. 7. kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.
Torsdag d. 11. kl. 14.30: Møde for de enlige og ældre i Sct. Joseph Søstrenes Havehus, Sct. Joseph Hospital.
Søndag d. 14. kl. 10.00: Højmesse
Søndag d. 21. kl. 10.00: Gregoriansk Højmesse.
Søndag d. 28. kl. 10.00: Højmesse

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. (08) 42 32 80 eller 12 69 56.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, tlf. (08) 12 69 56.
Lørdag d. 6. kl. 16.30: Messe
Søndag d. 14. kl. 10.00: Messe
Lørdag d. 20. kl. 16.30: Messe
Søndag d. 28. kl. 10.00: Messe

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Søndag d. 7. kl. 15.00: Dansk messe
Søndag d. 14. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe
Søndag d. 21. kl. 15.00: Dansk messe
Søndag d. 28. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg, (08) 12 69 56 eller Keld Westergaard, (07) 92 24 04 i Thisted
Søndag d. 7. kl. 18.00: Messe
Søndag d. 21. kl. 18.00: Messe

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17, søndag kl. 10
Hverdagsmesser:
Mandag, tirsdag, torsdag kl. 8, onsdag kl. 19.
Fredag kl. 8 i Søstrenes kapel, Laksegade 4.
Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.
Skriftemål:
Efter aftale med præsten, eller man kan ringe på skrifteklokken. Er præsten hjemme, kommer han.

Møder: Familieundervisning: Lørdag d. 6. september kl. 13.30.

Menighedsklub: Lørdag d. 20. september kl. 14.30.

Kirkekaffe: Søndag d. 28. sept. efter 10 messen. Familiegrupper efter aftale. KUK og MiniKUK efter aftale.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.
Træffes bedst om formiddagene.
Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd (07) 46 13 76.
Faste messetider:
Hver lørdag kl. 16.30 og den 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10. Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Onsdag d. 3. OMI præstemøde i Randers.

Fredag d. 5. Den vietnamesiske fest til minde om de vietnamesiske martyrer på Ømborgen. Vågenatten begynder med ankomst kl. 17, middag (dansk og vietnamesisk mad kan købes) kl. 19, højmesse ved biskop Hans L. Martensen og sakramentets tilbedelse kl. 20, ungdoms- og familieaktiviteter kl. 21.30 og Den sakramentale velsignelse kl. 01.00. Alle gæsterne og vietneserne er velkommen.

Lørdag d. 6. i Viborg messe kl. 16.30. På Øm fortsætter den vietnamesiske fest: Ankomst kl. 10, biskop og gæsterne bydes velkommen kl. 10.45, procession med korsvejsandagt kl. 11.30, frokost kl. 12.30, de forskellige vietnamesiske kirkekor kl. 13.30, højmesse ved biskop Martensen kl. 15, og afslutning kl. 16.30. Alle er velkommen.

Søndag d. 7. messe kl. 10 og kirkekaffe i præstegården.

Lørdag d. 13. religionsundervisning kl. 10-12. Vi begynder med messen kl. 10. Messe kl. 16.30.

Søndag d. 14. ingen messe (Lemvig).

Lørdag d. 20. messe kl. 16.30.

Søndag d. 21. messe kl. 10.

Lørdag d. 27. messe kl. 16.30.

Søndag d. 28. ingen messe (Lemvig). Lærerrådsmøde mandag d. 30. kl. 20. KUK: Judy Grann (06) 61 38 63.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. (06) 62 36 41.
Træffes bedst om formiddagene.

Faste Messetider:

Den 2. og den 4. søndag i måneden kl. 11.15. Almindeligvis er der en messe den 1. lørdag hver måned med religionsundervisning kl. 10 (undtagen en feriedag). Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 6. religionsundervisning kl. 10-12. Vi begynder med messen kl. 10. Forældre er velkommen at deltage med deres børn.

Søndag d. 14. messe kl. 11.15.

Søndag d. 27. messe kl. 11.15. Efter messen er der kirkekaffe i menighedssalen.

Lærerrådsmøde d. 30. mandag kl. 20.

KUK: Rudolf Lager (07) 41 41 50.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C. Tlf. 06-13 56 66.

Præsterne: A. Meister 06-18 57 66, H. Krawczyk, 06-18 56 33 G. Grünwald, 06-18 52 11. F.v. Genuchten, 06-20 24 16.

Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 06-12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 06-13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesse: Mandag kl. 19., tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.

Messe på polsk: Hver 1. og 3. søndag kl. 14.

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: 1. fredag. kl. 18-19 eller efter aftale.

Mandag d. 1. kl. 19: Menighedsrådsmesse og -møde.

Tirsdag d. 2. kl. 14.30: Skt. Knuds klub begynder den nye sæson.

Fredag d. 5. kl. 18: Eukaristisk tilbedelse, skriftemål, velsignelse og Jesu Hjerter messe.

Fredag d. 5. og lørdag d. 6/9: De vietnamesiske martyrer fejres på Øm.

Lørdag d. 6. kl. 11-13: Åbning af udstilling Harald Borges i Galleri ved kirken.

Søndag d. 7. kl. 19: Festugegudstjeneste i Domkirken: »En ny himmel og en ny jord«.

Tirsdag d. 9. kl. 19.30: Skt. Knuds Klub tager til Skanderborg.

Tirsdag d. 9. kl. 19.30: Skt. Knuds skolekredsens generalforsamling.

Lørdag d. 13. kl. 10: Sogneundervisningen begynder. Messe, kl. 12.45.

Søndag d. 14. kl. 10: Fest Korsets ophøjelse.

Tirsdag d. 16. kl. 19.30: Menighedsaften med p. Gregoire OP om Niels Steensen.

Torsdag d. 18. kl. 14.30: Mariakongregationens messe og møde.

Fredag d. 26. kl. 19.30: Kirkeindvielsesfest, messe kl. 19.

Lørdag den 27. kl. 10: Sogneundervisningen, messe, kl. 12.45.

Mandag d. 29. kl. 19: Århuskirkernes generalforsamling, efterårsmøde.

KUK: Hver tirsdag, torsdag, kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag, kl. 18.30-20.

Ministranter: Hver 3. onsdag, kl. 18.30-20.

Skt. Knuds Klub for pensionister: Hver tirsdag, kl. 14.30.

Galleri ved kirken: Harald Borges: Århus bybilleder.

Åbent: Mandag-fredag, kl. 17-19.

Pindstrup: Skt. Mikael's Kapel

Kastrupvej 1.
Præst: P. Adolf Meister SJ, Århus.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 06-37 76 56.
Søndage, 7/9 og 21/9, kl. 10.30.

Odder: Skt. Ansgars Kapel

Holsteinsgade 25.
Præst: P. Gottfried Grünwald SJ, Århus.

Gudstjenesteleder: P. Hahn-Thomsen, tlf. 05-66 10 23.

Søndage, 14/9 og 28/9, kl. 14.00.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej 4, 8500 Grenå.
Præst: Herbert Krawczyk SJ.
Tlf. 06-18 56 33.
Postkonto: 5 63 26 68.
Onsdag d. 3. kl. 10.30: menighedsrådsmøde.
Messe, søndag d. 14. og 21/9, kl. 10.30

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå
Cistercienserinder Kloster
Præst: Palle Vinten O.S.B.
Tlf. (06) 38 41 11
Søndagsmesser kl. 8.30
Hverdagsmesser kl. 9

4 Midtjylland

Pastoralenhed

Søndag d. 7. kl. 12.30-17.30 møde i Ømborgen for de fire menighedsråd i pastoralenheden.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 07 12 43 82.

Messetider: Hver lørdag kl. 17.00.

Religionsundervisning:

For de mindre børn: Som aftalt med kateketen Anna Maria Witt Pedersen.

Firmelsesundervisning:

Flyttes fra onsdag til lørdag, dog først efter efterårsferien. Undervisningen finder sted kl. 15.00, så de unge kan deltage i messen kl. 17.00.

Betjening af Herning:

I meddelelsen fra bispekontoret i dette nummer kan man læse, at pastor Wuyts' embedsperiode som sognepræst for Herningområdet er blevet forlænget med tre år. Det skal dog bemærkes, at pastor Wuyts ikke vil udøve denne funktion foreløbigt og at Herning indtil videre betjenes fra Vejle eller Silkeborg. Lægerne i Århus er tilfredse med udviklingen i præstens sygdomsbillede, men der kan være langt endnu inden der bliver tale om helbredelse.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff, O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 8 og kl. 10.
Hverdagsmesser: Hver onsdag, kl. 19 i kirken. Hver torsdag kl. 19.30 hos Jesu små søstre i Øm. Hver fredag kl. 8.45 i kirken.
Tirsdag d. 2. kl. 19: Efter messen menighedsrådsmøde.
Søndag d. 7. kl. 10: Familiemesse og kirkekaffe.
Mandag d. 8. kl. 14-16.
Onsdag d. 17. kl. 19: Efter aftenmesse »Averbode-aften« med udveksling af fotos fra turen.
Søndag d. 21. kl. 19: Efter højmassen udflugt til Jesu Små Søstre, hvor vi spiser vor medbragte mad. Bagefter besøger vi Øm-klosterruin.
Mandag d. 22. kl. 14-16.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.
Sognepræst: J. Reyman, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene, onsdag kl. 17.
Hver morgen (undtagen torsdag) samles

elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag d. 6.: Vietnameserne afholder deres årlige martyrfest på Øm fra kl. 10. Biskoppen deltager i festligheden.

Søndag d. 7.: Kirkekaffe efter højmessens. Pastoralenhedens menighedsråd holder møde på Øm.

Søndag d. 14.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«, Den kristne familie.

Torsdag d. 18.: Bibelaften kl. 19.30 hos sognepræsten.

Søndag d. 28.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«. Kirkens liturgi.

Mandag d. 29.: Repræsentanter for pastoralenheden holder møde i Horsens.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellevej 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester.

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse

Mandag d. 1. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre på en eftermiddag med musikalsk underholdning i Skt. Norberts Skoles Samlingssal.

Tirsdag d. 2. kl. 17.15: Bønstime i kirken ved p. Minnaert.

Tirsdag d. 9. kl. 19.00: Sogneaften om emnet: Menighed: Middel eller mål ved p. Henri Kerkhofs.

Onsdag d. 17. kl. 19.00: Økumenisk gudstjeneste i Methodistkirken. Bagefter samvær i Mariasøstrenes sal på Vestre Engvej. Vi håber at mange fra menigheden vil møde op.

Ægtevielse:

Den 25. juli lovede Pia Köllner og Henrik Kidmose Christensen troskab til hinanden. Hjertelig til lykke.

5 Sydjylland

Menighedstræf for pastoralenhed 5 Esbjerg

Søndag d. 14. kl. 10.

Efter messen fælles frokost med medbragt mad (drikkevarer kan købes) og foredrag ved pater Pierre Grégoire om Niels Steensen i anledning af 300 året for hans død. Man bedes tilmelde sig til sine respektive menighedsrådsformænd.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. (05) 12 10 27 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, værelse 80.

Tlf. (05) 12 63 90 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Søndagsmesser. Lørdag kl. 16.30.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Md. 8., ti., 8, ons. 7.30. to. 8, fr. 18.45.

Søndag d. 14. kl. 10: Højmesse. Menighedstræf i Esbjerg for menighederne i Fredericia, Kolding og Esbjerg. Efter messen fælles frokost (medbragt mad, drikkevarer kan købes) og foredrag ved

pater Pierre Grégoire om Niels Steensen. **Mandag d. 15. kl. 19.30** på Hovedbiblioteket: Pater Pierre Grégoire om Niels Steensen.

Lørdag d. 20. kl. 10.30-18.30: Bededag på Stensballe kloster, Sundbakken 16, Horsens: Bøn, lovsang, forbøn, undervisning og samtale, fælles spising og messe. Leder: Lars Messerschmidt. Alle er velkomne. Tilmelding (05) 61 82 77.

Sognedage på følgende lørdage:

6. sept., 4. okt., 1. nov., 29. nov., 10. jan. 7. febr., 7. marts, 4. april, 2. maj. Begynder kl. 13.30 og slutter med messen kl. 16.30. Undervisning, samtale, samvær og messe.

Religionsundervisningen af børn og unge finder alene sted på sognedagene. Der vil også være oplæg og samtale for de voksne.

Firmelse ved biskoppen den 21. juni 1987 kl. 10. Unge og voksne der ønsker at blive firmet, bedes straks henvende sig til sognepræst Lars Messerschmidt eller til diakon Torben Toustrup.

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Sognepræst: Henri Kerkhofs o. præg. Fjellevej 2, 7100 Vejle.

Telefon (05) 82 08 93.

Diakon: Christian Gabrielsen, Sjællandsgade 50a, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Lauen, Elboparken 5, 7000 Fredericia.

Telefon (05) 95 42 20.

Faste gudstjenester:

Onsdag kl. 19.00, lørdag kl. 17.00, søndag kl. 10.00.

Onsdag d. 3. kl. 19.30: Bibelaften.

Mandag d. 8. kl. 19.30: Ungdomsmøde.

Onsdag d. 10. kl. 19.30: Introduktion til voksenundervisning.

Søndag d. 14. Menighedstræf i Esbjerg.

Onsdag d. 17. kl. 19.30: Bibelaften.

Mandag d. 22. kl. 19.30: Ungdomsmøde.

Onsdag d. 24. kl. 19.30: DKKF: Pastor Burla viser lysbilleder.

Voksenundervisning:

Vi lever i et samfund, der på mange områder fungerer efter love og regler (både skrevne og uskrevne) der strider mod den katolske kirkes lære. Den katolske tro kan derfor af mange føles som en klods om benet. Vi vil derfor gennemgå de vigtigste dele af kirkens lære og se, hvordan den kan hjælpe os i hverdagen, og hvordan vi kan besvare de spørgsmål som ikke katolikker stiller os.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.

Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15, onsdag til lørdag kl. 8.15.

Søndag d. 14.: Kl. 10 høstgudstjeneste. Efter messen er der kirkekaffe.

Søndag d. 28.: I dag højtideligholdes Sct. Michaels Dag. Selve Michaels dag er den 29. En særlig menighedsfest afholdes søndag d. 5. oktober efter højmessens. I øvrigt vises hen til sognebrevet.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredage kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerte og sakramental velsignelse.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Kirkekaffe: Søndag d. 7.

Kvindekredsen: Lørdag d. 13. hos søstre i Åbenrå kl. 14. Program: Forberedelse til adventsfesten.

Undervisning: For børn fra 6-12 år hos søstre Åstrupvej 65 torsdag kl. 15-16.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Hver lørdag i juli og august tysk messe kl. 19.

Lørdag d. 30. aug. Sidste tyske messe kl. 19 i denne sommer.

September

Onsdag d. 3. Menighedsmøde i præsteboligen efter messen kl. 19. Samtaleaften.

Fredag d. 5. messe i kirken kl. 10.

Mandag d. 8. Katolsk Klub mødes hos søstre i Åbenrå kl. 20 efter messen kl. 19.30. Foredrag af pater Völk, Svendborg: »Exorcisme«.

Lørdag d. 13. Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstre i Åbenrå kl. 14. Pakkefest. Opstilling af programmet for adventsfesten. Sangøvelse.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

Fredag d. 5. Jesu Hjerte fredag. Tilbedelse 15-16. Messe med sakr. velsignelse kl. 19.30.

Søndag d. 7. Fælles højmesse kl. 10. (messen kl. 14.30 bortfalder).

Mandag d. 8. Katolsk Klub mødes hos søstre i Åbenrå kl. 20 (efter messen kl. 19.30). »Foredrag af pater Völk, Svendborg, »Exorcisme«.

Lørdag d. 13. Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstre kl. 14. Pakkefest. Opstilling af programmet for adventsfesten. Sangøvelse.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandsvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt,

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27, bedst mellem 10-11 undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandsvej 41, 6270 Tønder. Tlf. (04) 72 18 90.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: Søndag kl. 17.

Menighedsdag på følgende søndage:

21. sept. 12. okt. 9. nov. 30. nov., 18. jan., 15. febr., 15. marts, 12. april, 10. maj og 14. juni.

Begynder kl. 14.30 og slutter med messen kl. 17. Undervisning, samtale, samvær og

messe. Religionsundervisningen af børn og unge finder sted på menighedsdagene. Der vil også være oplæg og samtale for de voksne.

7 Fyn

Vor Frelsers Kirke, Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. (09) 31 09 74 eller 12 16 64.

Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

Søndag d. 7.: Messe kl. 10.30.

Søndag d. 21.: Messe kl. 17.00.

Før messen eller efter aftale er der lejlighed til skriftemål.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.

Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Messetider:

Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdagen kl. 17.

Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken.

Søndag: Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10.00 efter messen kirkekaffe.

Onsdag d. 24.: Bibelkreds kl. 19.30 i præstegården.

Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.

Før messen eller efter aftale er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C

Tlf. (09) 12 16 64

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst), Stefan Huber, Kazimierz Przybyłowicz.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10; i maj-sept.: Kl. 19, i okt.-april: kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.

2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fredag kl. 16.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.

Maria-Legionen: Ons. kl. 19.30, Adelg. 7.

Den Franciscanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11-13 på skolen.

Onsdag d. 3.: Start på religionsundervisningen på Skolen kl. 16.

Fredag d. 5.: Kl. 19 tilbedelse og kl. 19.30 aftenmesse.

Mandag d. 8.: Møde i DKKF kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9 (»kat. kvinde i Danmark«).

Torsdag d. 11.: Kl. 14 De ældres Klub, udflugt.

Fredag d. 19.: Start på Mini-KUK kl. 16.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst pater Josef Völk CSsR.
Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.
Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.

Fra mandag d. 1. til fredag d. 5. om morgenen: Sognepræsten leder en retræte for damer på Dalum kloster. Temaet er: »Indgang til livet«.

Fredag d. 5.: Religionsundervisning fra kl. 16.30 til 19.00 i menighedens lokaler. Særskilt undervisning, men fælles sang og samvær.

Lørdag d. 6.: Vietnameserne fejrer deres martyrer på Øm.

Lørdag d. 20.: Kontaktgruppen holder fødselsdag! Messe kl. 14.00 - derefter hyggeligt samvær i menighedssalen.

Torsdag d. 25.: Lejlighed til skriftemål i kirken fra kl. 17.50 til 18.30.

Fredag d. 26.: Religionsundervisning fra kl. 16.30 til 19.00 i menighedens lokaler.

Torsdag d. 2. okt.: Pater Gregoire O.P. taler om Niels Steensen, efter aftenmessen kl. 19.00 i menighedssalen.

Ddb: 8.6. 1986: Lars Norbert Petersen, søn af Helle Petersen, f. Johnsen, og Michael Norbert Petersen.

3.8. 1986; Emil Pires Andersen, søn af Ana Pires Andersen, f. Vaz, og Henrik Møller Andersen.

Forældrene ønskes hjertelig tillykke!
Viade: 17.5. 1986: Mette Stempin og Finn Elian.

9.8. 1986: Benedicte Bjoljahn og Per Arbo Kristensen.

Brudeparrene ønskes hjertelig tillykke.

Døde: 21.7. 1986 døde Petra Agnete Olsen 94 år gammel. Agnete Olsen døde velforberedt efter modtagelsen af Alterets helligste Sakramente og De syges Salvelse. Hun hvile i Guds fred!

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
Brogade 14. Tlf. (09) 21 05 42 eller (09) 21 10 64.
Søndag d. 7.: Kl. 19.00.

8 Lolland og Falster

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
Bredgade 47, 4900 Nakskov
Tlf. (03) 92 06 81.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenestetider:
Søndage: Kl. 10.00 højmesse.

Hverdage (undt. onsdage): Kl. 19.00.

Lejlighed til skriftemål:
Der er lejlighed til skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Den polske messe i september:
Den sidste søndag i september (28.9.) kl. 11.30 polsk messe. Der konstateres, at færre og færre deltager i den månedlige messe på polsk. Hvis deltagerantallet ikke stiger, overvejes en ændring af hyppigheden i disse messers afholdelse.

Konfirmation:
Søndag den 7. september konfirmeres følgende drenge under højmassen kl. 10.00: Allan Bülow Johansen, Viemosevej 25, Horslunde og Stefan Mikolajek, Hobyvej 21, Gloslunde.

Pater Grégoire taler om Niels Steensen:
Onsdag den 17. september kl. 19.30 holder pater Pierre Grégoire o.p., København et foredrag om Niels Steensen, den store danske forsker og biskop, som levede fra 1638-1686. Niels Steensen blev optaget i den katolske kirke den 7.

november 1667. Han døde - 48 år gammel - i Schwerin om morgenen den 5. december. Præst og menighedsråd ser frem til fuldt hus i Kolbehuset den 17. sept. kl. 19.30.

Kom-sammen-eftermiddag:
Arrangementet hver den første onsdag om måneden, kaldt kom-sammen-eftermiddag, genoptages den første onsdag i september (3.9.). Velkommen fra kl. 14.00-16.00 i Kolbehuset. Sørg for en god start!

Bibeltid - Brevene til Korintherne:
Torsdag den 25. september starter efterårets bibeltimer efter aftenmesse, som begynder kl. 19.00. Hjertelig velkommen!

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.
Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 19.00.
Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Tirsdag d. 2. kl. 19.15: Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 4.: Åbent hus aften.

Fredag d. 5.: 1. fredag i måneden. kl. 18.30 Messe + tilbedelse.

Lørdag d. 6. Kl. 10.00-12.00: Forberedelse til Trosbekræftelsen.

Søndag d. 7. kl. 11.15: Polsk messe. Den kommer i stedet for den 2. søndag i måneden.

Torsdag d. 11.: Arbejdsaften for den 3. verden.

Fredag d. 12. kl. 18.30: Bodsandagt, særligt for de familier som forbereder sig til at fejre Trosbekræftelsen.

Søndag d. 14. kl. 10.00: Under højmassen bekræfter 7 unge fra menigheden deres tro. Samme dag fejres kirkens 70-års fødselsdagsfest. Efter højmassen er der komsammen i salen.

Torsdag d. 18.: Åbent Hus aften i Fredensgade 15.

Søndag d. 21.: Efter højmassen, møde for Den Franciskanske Lægorden. Mødet holdes i Fredensgade 15.

Torsdag d. 25.: Arbejdsaften for den 3. verden.

Fredag d. 26. Kl. 18.30: Gudstjeneste i Søstrenes kapel. Herefter: p. Berning fortæller om valfarten til Lourdes. Der vises lysbilleder.

Søndag d. 28. kl. 10.00: Høstgudstjeneste.

Tirsdag d. 30.: Skolens fødselsdagsfest fejres med en høstgudstjeneste i kirken.

9 Sydøstsjælland

Helligåndskirken, Vordingborg
Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st., th. Tlf. (03) 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.
Religionsundervisningen begynder hos sr. Lydia torsdag d. 4. i præsteboligen. Tidspunktet bliver meddelt i telefon. Hver 2. søndag i måneden er der menighedskaffe.

Vor Frue Kirke, Næstved
Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. (03) 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Faste gudstjenester: søndage: Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hjem. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke. Skole- onsdag og fredag: Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 5. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem. Kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 7.: Menighedskaffe efter messen.

Søndag d. 21. kl. 11.00: Polsk messe.

Søndag d. 28.: Kirkens 60-års jubilæum fejres. Kl. 10.00: Højmesse. Efter messen afholdes der jubilæumsfest.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. (03) 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. (02) 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene. Tlf. (03) 61 73 71.
Søndagsmesser kl. 10.

Søndag d. 31. august - Ledreborg-dag. Ingen messe i Ringsted.

Søndag d. 7. september fejres messen med p. Ziggelaar S.J.

Søndag d. 14. Familie-høstmesse med sognepræsten kl. 10, hvor alteret er smykket til høstfest. Efter messen spiser vi frokost sammen. Vi laver »det store kolde bord« med lækkerier fra os selv (sammenskud). Drikkevarer kan købes på stedet. Lister til angivelse af, hvad man bringer med, samt tilmelding, er ophængt i våbenhuset i god tid forinden.

Søndag d. 21.: Messe med p. Ziggelaar S.J.

Søndag d. 28.: Messe med P. Ziggelaar S.J.

Vor Frue Kirke, Slagelse
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Br. Poul-Erik Jensen.
Tlf. (03) 52 06 45.

Faste messetider:
Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage normalt således:
Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således:
Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Mandag d. 1.: Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Lørdag d. 6.: Loppemarked fra kl. 9-13 til fordel for hvidtning af kirken.

Søndag d. 7.: Sankt Ansgar Domkirkes indvielse fejres.

Mandag d. 8.: Jomfru Marias fødsel. Messe kl. 17.15.

Søndag d. 14.: Festen for korsets ophøjelse fejres.

Efter messen kirkekaffe i menighedssalen. Kirkebil fra Korsør.

Om eftermiddagen kl. 15 er der højtidelig messe i Kalundborg i anledning af menighedens titularfest og Karl Borromæus-søstrenes åbning af deres første »kloster« i Danmark. Se under Kalundborg! Slagelse menighed er meget velkommen.

Søndag d. 28.: Højmassen fejres på latin. Kirkebil fra Korsør.

Mandag d. 29.: Ærkeenglene Gabriel, Michael og Rafael. Messe kl. 17.15.

Midt i september vil vi genoptage børne- og ungdomsundervisning fredag aften kl. 18-20. De implicerede vil modtage brev fra os.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg
Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl-Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Tlf. (03) 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Lørdag d. 6.: Loppemarked i Slagelse fra kl. 9-13. Kalundborg menighed har en stand.

Søndag d. 7.: Sankt Ansgar Domkirkes indvielse fejres.

Lørdag d. 13.: Arbejdsdag omkring kirke og »kloster« for hele menigheden fra kl. 10. Vi har meget at forberede og skal gøre alting fint til festen i morgen. Mød op og hjælp til. Vi har brug for jer allesammen.

Søndag d. 14.: Festen for jomfru Marias navn, kirkebygningens og menighedens titularfest.

Kl. 15.00 højtidelig messe. Under denne messe indsættes søster Helene som pastoralassistent og Karl Borromæus-søstrenes officielle begyndelse i Danmark markeres, samtidig med, at vi aktualiserer Regine Arendts optagelse hos Karl Borromæus-søstrene som søster Regine. Optagelsen fandt sted i Maastricht den 24. juli. - Efter festgudstjenesten holder søstrene åbent hus i deres ny »kloster« i bygningen ved siden af kirken, hvorpå menigheden indbyder til fest i menighedslokalerne, hvor vi skal spise sammen. Vi glæder os allesammen til den store fest.

Søndag d. 21.: Børneundervisningen genoptages, men efter messe og kaffe, d.v.s. fra kl. 16.30-17.30.

Tirsdag d. 23.: Studiekredsen holder sæsonens første møde, begyndende med messe kl. 19.30. Til og med maj måned vil vi have møde i studiekredsen hver 4. tirsdag i måneden og altså ikke længere efter søndagsmessen.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk. Tlf. (03) 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Tlf. (03) 51 29 41.

Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30. Ingen messe på selve søndagen.

Lørdag den 6.: Sankt Ansgar Domkirkes indvielse fejres.

Lørdag den 13.: Festen for Korsets ophøjelse fejres.

Søndag den 14.: er der om eftermiddagen kl. 15 en højtidelig messe i Kalundborg i anledning af menighedens titularfest og Karl Borromæus-søstrenes åbning af deres ny »kloster« i Danmark. Da søster Helene og søster Regine jo også arbejder for Holbæk menighed er det helt klart, at mange fra Holbæk dén søndag vil lægge vejen forbi Kalundborg for at være med og ønske til lykke. Se i øvrigt under Kalundborg.

I september måned genoptager vi børne- og ungdomsundervisningen. Forinden vil vi kontakte de implicerede for at

aftale nærmere. **Voksenundervisningen (studiekredsen)** begynder sin ny sæson i oktober.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 31. aug.: Kirkedag på Ledreborg. I Roskilde bortfalder messen kl. 10. Pontifikalmesse på Ledreborg: Kl. 10.15.

September

Søndag d. 14.: Korsets ophøjelse. Kl. 10 familiemesse: Højstgudstjeneste.

Mandag d. 1.: Udflugt for de ældre i sognet. Afgang kl. 13 fra Mariahospitalets parkeringsplads.

Torsdag d. 11.: Økumenisk kirketur på Lejreegnen. Starter kl. 19.30 i Ledreborg slotskirke, fortsætter i Allerslevkirken og afslutter i Missionsforbundets kirke i Osted.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30, undtaget d. 31. aug.: Pontifikalmesse kl. 10.15.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. (02) 99 07 28.

Sognepræst: Jørgen Erichsen.
Tlf. (02) 99 07 28, bedst 15-16 eller Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. (01) 78 27 90, bedst 9-10.

Faste messetider:

Søndag: Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Onsdag og fredag: Messe kl. 19.30.

Onsdag d. 3. Kl. 20: Møde i menighedssalen med emnet »Er det en god idé at fængsle lovovertrædere?«

Søndag d. 28.: Under kirkekaften vil man drøfte »Hvad kommer de andre i menigheden mig ved?«

Kolpingfamilien:

Onsdag d. 10. kl. 20: Møde i menighedssalen med emnet »Lourdesaften« hvor pater Herberighs vil indlede aftenen.

Onsdag d. 24. kl. 20: Møde i menighedssalen, hvor man vil invitere på en »spilleaften«.

Assumptionssøstrene: Bygaden 53, tlf. (02) 99 81 57.

Hver tirsdag: Messe kl. 19.30 med efterfølgende sammenkomst.

KUK

Onsdag d. 10. kl. 19.30-21.00: På mødet aktiviteter fra september til december.

Onsdag d. 24.: møde kl. 19.30-21.00. Aftenens indhold bliver bestemt på mødet den 10. september.

Spejderne:

Møde hver onsdag kl. 18.15-19.30.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke Birkerød

Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser (02) 81 27 96.
Gerhard Sanders (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken, kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10.

Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.

Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål: Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Torsdag d. 4.: Børnenes religionsundervisning begynder igen kl. 16 på Nordvanggård.

Søndag d. 7.: Berlingske Tidendes »Læg søndagsturen til« - går denne gang til Nordvanggård.

Lørdag d. 13. Festdag for ældre, syge og handicappede i Hørsholm kirkecenter på Marievej kl. 11. Vi vil gerne bede om tilmelding. Oplysn. hos sr. Marie-Auguste, tlf. 26 78 65, fr. Meulenkamp, tlf. 86 27 65, og sr. Neophita, tlf. 81 00 96.

Søndag d. 14.: Høst- og familiemesse i Birkerød med fælles udflugt bagefter. Den medbragte mad spises i kostalden, hvor materialet til turen uddeles. Vi kører i egne biler og fylder op med dem, som ikke har. Masser af opgaver for store og små. Tilmelding på liste i våbenhuset senest 7/9. Startgebyr 5 kr. pr. pers.

Henv. Sr. Neophita, Sr. Beata, tlf. 81 00 96 og Ulla Pinborg tlf. 27 32 70.

Mandag d. 15.: Præstemøde på Nordvanggård kl. 18.

Lørd.-sønd. d. 20.-21.: Ministrantweekend til Sverige, tilmelding til sr. Neophita senest 4/9, tlf. 81 00 96.

Torsdag d. 25.: Konfirmandaften på Nordvanggård kl. 19.30. Alle konfirmander forventes at komme. De, som ikke kan, bedes give besked til sognepræsten.

Mandag d. 29.: Forældreaften for forældre til konfirmanderne kl. 19.30 på Nordvanggård.

Religionsundervisningen for børn og unge i Birkerød og Hørsholm sogne begynder igen d. 4. sept. Den finder som sædvanlig sted på Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, i Bistrup om torsdagene fra kl. 16-17.15. Det yngste hold består af de børn, der i år er begyndt i skolens 1. klasse. De børn, som kommer med toget, bliver afhentet på Birkerød station kl. 15.50, og de, som bor i Niverød, Nivå og Hørsholm, kan blive kørt af bussen. For nærmere oplysninger ang. ruten, kontakt fru Martha Hvidberg, tlf. (02) 24 67 48.

Der vil være Firmelse i foråret 1987, i Hørsholm søndag d. 8. marts og i Birkerød søndag d. 29. marts, begge steder kl. 10.

Velkommen til den nye sæson i menigheden. Venlig hilsen Gerhard Sanders og Jacob Muiser.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. (02) 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene: Tlf. 02-26 78 65.
Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to, kl. 17, fre. kl. 8.30.

Tirsdag d. 2. Hundested-messe kl. 19 hos fam. Sarrild, Glentevej 8. Ring venligst i forvejen, og tilmeld jer selv og børnene til denne bordmesse og efterfølgende hyggeaften: 02-33 80 41.

Onsdag d. 3. Messe kl. 18.30. menighedsrådsmøde kl. 19 i Kirkecentret.

Søndag d. 7. Messe kl. 10. Herefter julemarkedsmøde nr. 1.

Mandag d. 8. Strikkeklub kl. 14.30.

Tirsdag d. 9. Gilleleje-messe kl. 19 hos fam. Steffensen, Smidstrup Strandvej 47 i Gilleleje. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer selv og børnene til denne bordmesse og efterfølgende hygge. Telefon 02-11 89 94.

Lørdag d. 13. Hyggedag i Sankt Hans Kirke i Hørsholm for alle pensionister i Hillerød, Hørsholm, Helsingør og Birkerød sogne. Nærmere oplysning hos søstrene. Programmet byder på: Festmesse kl. 11, hvorunder sakramentet »de syges Salvelse« meddeles til alle som ønsker det. Samlet middagsspising, kaffe og underholdning, og eftermiddagsandagt.

Søndag d. 14.: Messe med p. Adams.

Søndag d. 21.: Latinsk messe kl. 10.

Mandag d. 22.: Strikkeklub kl. 14.30.

Tirsdag d. 23. Helsingør messe kl. 19.30 hos fam. Lawrence, Fasangyden 5. Ågerup i Helsingør. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer selv og børnene til denne bordmesse med efterfølgende hygge, tlf. 02-11 23 59.

Onsdag d. 24. Ministranter og andre medi-kukker mødes i Kirkecentret kl. 14.30. Læs nærmere i sognebrevet.

Lørdag d. 27. Børnenes religionsundervisning begynder kl. 9.30-11.30. Ingen messe, fordi

Søndag d. 28. Familie-høstmesse kl. 10, hvor altret smykkes til høstfest. Efter messen spiser vi frokost sammen i menighedssalen. Vi laver »det store kolde bord« med lækkerier fra os selv (sammen-skud). Drikkevarer kan købes på stedet. Lister til angivelse af, hvad man bringer med, samt tilmelding, er ophængt i våbenhuset i god tid forinden.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, Helsingør. Tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage højmesse kl. 10.00. Alle lørdage dialogmesse kl. 17.00.

Messe på kroatisk kl. 12.00 den 1. søndag i måneden og kl. 17.00 den 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse kl. 10.00 sidste søndag i måneden.

3. søndag i måneden familiemesse i stedet for højmesse.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos søstrene, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6. Bodens sakramente kl. 16.00 til 17.00. Hver lørdag i kirken eller efter aftale.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Tirsdag d. 2. september genoptages religionsundervisningen for alle skolesejende børn i menighedshuset fra kl. 15.00 til 17.00.

Søndag d. 7. kl. 10.00: Højmesse med første hellige kommunion for nogle af vore sognebørn.

Lørdag d. 13. holdes den årlige hyggedag for pensionisterne og de syge i Hørsholm, Birkerød, Helsingør og Hillerød sogne. Den finder sted i Hørsholms katolske kirke og menighedssal.

Tidspunkt og program bekendtgøres i god tid i kirkerne.

Lørdag d. 21. fejres Skt. Vincent af Paul, sognekirkens navnehelgen og Vincentsøstrenes ordensstifter. Kl. 17.00 koncelebreret festmes-

se. Derefter middag i menighedssalen, kaffe og underholdning.

Bemærk, at sommertiden slutter søndag d. 28. september. Det vil sige, at urene skal stilles en time tilbage lørdag aften.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.
Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræst Knud Aage Nielsen træffes i præstegården i forbindelse med messerne samt tirsdag kl. 10.30-11.30. Øvrige hverdage kl. 10-12 på tlf. (01) 71 79 66.

Den hellige eukaristi fejres: Søndag kl. 10.30. Tirsdag kl. 10, derefter kaffe. Onsdag og fredag kl. 19.

Hver tirsdag er der aftenmesse hos Skt. Joseph søstrene, Primulavej 1, kl. 19.

Alle er indbudt. Efter messen er der samvær.

Søndag d. 7.: Sommermarked begynder med friluftsmesse kl. 9. Derefter åbner boderne, loppemarkedet og restaurationen. Bemærk venligst at der ikke fejres nogen messe kl. 10.30!

Søndag d. 21. Gregoriansk sangmesse kl. 10.30.

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. (02) 94 76 94.

Sognepræst: Urban Figge OMI.

Messetider:

Lørdag: kl. 17.

Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Hverdage: Mandage, tirsdage, onsdage: kl. 9.30, torsdage, fredage kl. 8.

Fællesbøn: Tirsdage kl. 19.30-20.30.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hver anden onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.

Fredag d. 5. - søndag d. 7.: Firmand weekend på Asserbo.

Søndag d. 7.: Lanciers kl. 19.30.

Søndag d. 14.: Firmelse v. biskop Hans Martensen. Messe kl. 9.30. Efter højtideligheden er der reception i salen.

Søndag d. 21.: Kirkekafe efter messen kl. 9.30.

Lørdag d. 27.: Familieundervisning kl. 14.45. Emne for denne sæson: *Jesu liv og lære.*

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Tlf. (01) 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozan, tlf. (01) 64 04 22 (bedst kl. 9-10) undtagen mandag.

Tirsdag d. 2. kl. 15.00: Rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01-64 30 43 kl. 9.00-12.00.

Onsdag d. 3. og hver onsdag uden for sommerferien. Kl. 15.30-16.30 tilbedelse af det udstillede sakramente ved Mariaalteret.

Fredag d. 5. Jesu Hjerter-fredag: Kl. 16.00 udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe.

Lørdag d. 6. kl. 11.15: Rosenkrans.

Søndag d. 7. kl. 10.00: Latinsk højmesse.

Onsdag d. 10. - torsdag d. 18. er

sognepræsten bortrejst. Alle hverdagsmessen bortfalder, undt. messen lørdag d. 13.

Søndag d. 21. kl. 10.00 familiemesse.
NB: Da Sct. Josephsøstrene har opgivet deres bopæl i sognet, og deres huskapel dermed er nedlagt, finder messen om fredagen kl. 17.00 for fremtiden sted i kirken.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
Pastor G. Uttenthal Nibler.
Tlf. (02) 87 77 12.
Kirkekontoret (02) 87 29 35.
Hverdage kl. 10.00-12.00.
Hverdagsgudstjenester:
Mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.15.
Onsdag og fredag kl. 12.00.
Alle lørdagsmessen kl. 17.00: Søndagsmesse.
Alle søndage messe kl. 11.00.

Mandag d. 1. kl. 19: Midi-KUK (9-12 år) begynder.
Tirsdag d. 2. kl. 18.30: Mini-KUK ((4-8 år) begynder.
Onsdag d. 3. kl. 19: Old Boys (13-15 år) begynder.
Søndag d. 7. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11.00 søndagsmesse. Kl. 19 ko-øjet (16-19 år) begynder.
Tirsdag d. 9. kl. 12: Ældreklubbens første møde.
Torsdag d. 11. kl. 19: Voksenstudiegruppe A begynder.
Søndag d. 14.: Efter søndagsmessen kl. 11.00 fælles kirkefrokost.
Torsdag d. 18. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.
Søndag d. 21. kl. 9.30: Familiemesse, derefter fælles morgenmad.
Tirsdag d. 23. kl. 12: Ældremøde.
Torsdag d. 25. kl. 19: Voksenstudiegruppe A møde.
Lørdag d. 27. kl. 17: Søndagsmesse med dialogprædiken i dåbskapellet.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S.J.
Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
Giro 4 08 38 30.
Messestider:
Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Familiemesse. Hver fjerde søndag i måneden.
Immaculatakirken:
Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 9.00.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor.
Øvrige præster (01) 21 85 88.
Messestider:
Hverdage: Kl. 8.15 og 17.00.
Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.
Søndagens messestider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.
Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Tirsdag d. 2.: Kl. 15.30 kongregationsmøde i kirken.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet, kl. 16.45 andagt, kl. 17.00 messe.
Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30 møde for de ældre i den grønne sal.
Søndag d. 28.: Kl. 8.00 kongregationsmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessenvej 5, 2000 København F.
Tlf. (01) 71 53 35.
Sognepræst L.A. Dorn S.J.
Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.
Sædvanlige messestider:
Søndage. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.
Hverdage: N.B. Ændringer i messetidene.
Fra og med 1. sept. læses messe som følger:

Mandag: Kl. 6.45 og kl. 8.00.
Tirsdag: Kl. 6.45 og kl. 9.30.
Onsdag: Kl. 6.45 og kl. 19.30.
Torsdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe!
Fredag: Kl. 6.45 og kl. 8.00. Obs. Den første fredag i måneden bortfalder messen kl. 6.45. I stedet for er der aftenmesse kl. 19.30.
Lørdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe.
Fredag d. 5. Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Der er messe kl. 8.00. Aftenmesse ca. kl. 19.30 efter sakramentsandagt, som begynder kl. 19.00.
Søndag d. 7. Årsdagen for Domkirkens konsekration. Messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00. Efter højmessens: Reception i anledning af sognepræsten P. L.A. Dorns 75 års fødselsdag.
Søndag d. 14. Messe kl. 8.00. Familiemesse kl. 11.00. Efter denne messe havefest og bazar i klosterhaven. Forfriskning både spiselig og drikkelig kan fås. Bøger, kunst, smykker, porcelæn, fajance sælges. Altsammen gode ting. Overskuddet går ubeskåret til Caritas.
Fredag d. 26. Kirkevielsesfest.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. (01) 78 27 90.
Sognepræst Jørgen Erichsen. Tlf. (01) 78 27 90, bedst 9-10 eller Skt. Pauls Kirke, Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28, bedst 15-16.
Faste messestider:
Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Søndag: Højmesse kl. 10.
1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekafe.
2. søndag i måneden: Latinsk messe.
3. søndag i måneden: Salmemesse.
4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.
Tirsdag d. 16.: Kl. 19.30. Menighedsaften med emnet »Pris Herren efter noder«.
Torsdag d. 18.: Kl. 19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.
Torsdag d. 25.: Kl. 19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf. (01) 13 37 62.
Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Onsdag d. 3.: Kl. 10.00 messe for de ældre.
Fredag d. 5.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter messe, tilbedelse til kl. 18.00.
Lørdag d. 6.: Kl. 16.00 polsk messe.
Søndag d. 7.: Kl. 10.00 højmesse med gregoriansk sang. Festen for domkirkens indvielse.
Søndag d. 14.: Kl. 10.00 højmesse, festen for korsets ophøjelse.
Onsdag d. 17.: Kl. 10.00 messe for de ældre.
Søndag d. 21.: Kl. 10.00 højmesse med gregoriansk sang.
Søndag d. 28.: Kl. 10.00 højmesse. Lejlighed til skriftemål gives altid lørdag eftermiddag, ellers i god tid før messerne. Ring venligst på klokken bag i kirken på højre side. Eller aftal tid pr. telefon.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Præster: J. Kruk, A. Jestl.
Tlf. (01) 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. (A. Jestl. 11-12, onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).
Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. (01) 58 21 02.
Faste messestider:
Alle lørdage engelsk messe 17.
Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30. Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.

Søndag d. 31.: Kirkedag på Ledreborg. Der vil køre en bus, hvis der er tilmeldinger nok. Derfor er *tilmelding absolut nødvendig!* Sidste frist er mandag 25. august på sognekontoret eller i præstegården. Messer i kirken: Kl. 8.30 og 10.00 (begge reciteret). Der er *ingen* messe i Dragør!
Tirsdag d. 2.: Kl. 19.00 møde i den lille sal for de børn og deres forældre, der ikke går på en katolsk skole, men som skal have undervisning her. *Husk jeres skole-skemaer!*
Onsdag d. 3.: Kl. 14.00 messe i huskapellet og Ældre Klub.
Torsdag d. 4.: Kl. 15-16.30 tilbedelse i Sct. Elisabethsøstrenes kapel, Ove Billesvej 6.

Fredag d. 5.: Kl. 19.00 Jesu Hjerter messe med prædiken og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 6.: Kl. 10.00-16.00 retræte for menighedsrådet i Dragør.
Søndag d. 7.: Årsdagen for Domkirkens konsekration. Kl. 11.30 *familiemesse!* Vi takker Vor Herre for årets høst. Børnene bedes komme med frugt eller grøntsager, som vi så bringer dem ud til familier, ældre og institutioner.
Fredag d. 12.: Fællesweekend for KUK i Bastrup.
Tirsdag d. 16.: Kl. 19.00 møder samtlige firmanders forældre i den lille sal.
Onsdag d. 17.: Kl. 14.00 messe i huskapellet, derefter Ældre Klub.
Søndag d. 28.: Kirkeindvielsesfest. Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.
Hl. Messe jedem 1. und 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.
Eucharistic Celebration in English.
Sunday
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.
Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.
Saturday Evening: Skt. Annæ Kirke, :5 p.m. Jesu Hjerter Kirke, :6.00 p.m.
Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.: 6:00 p.m.
Wednesday Evening:
Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 01-32 71 78.
Ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 64, Kbh. K.
Odense, Århus, Ålborg: Messa in italiano una volta al mese rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.
Kościół św. Anny
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.
Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara. Bredgade 64.

Endnu ledige pladser til Firenze

Niels Steensen-valfarten til Firenze 20.-28. september har endnu få ledige pladser. Pris 3.500 kr. Tilmelding og yderligere oplysninger hos Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby - 02-88 14 75.

Konflikten mellem hierarkiet og »folkets kirke« i Nicaragua

Managua (KIPA) – Når der tales om informations- og pressefrihed som en menneskerettighed, nævnes ofte Nicaragua: landet, hvor borgerkrigen er permanent. Den udkæmpes af regeringstropper mod »contras« støttet af USA.

For verden er Nicaragua et totalitært stat. Landet er i undtagelsestilstand. Men hvad er totalitarisme? Almindeligvis kaldes et land totalitært, hvis det indskrænker informations-, presse- og meningsfrihed.

Totalitarisme

Totalitarisme var emnet i Amnesty Internationals kollokvium, der afholdtes for nylig i Freiburg. Er Nicaragua totalitært? Et objektivt billede er vanskeligt at opnå. Nicaragua slet og ret findes ikke.

Undtagelsestilstanden, som i oktober 1985 blev forlænget med et år, er ikke nogen heldig forholdsregel. Grunden til den var de uroligheder der opstod, fordi folk havde for store forhåbninger til staten og er utilfredse med

fremskridtets langsommelighed. Regeringen bruger mange penge i bekæmpelsen af kontrarevolutionærerne.

Gensidig mistillid

I løbet af den ekstraordinære bispesynode (24. november - 8. december 1985) i Rom hævdede kardinal *Obando y Bravo*, at den sandinistiske regering havde forbudt festen for Marias uplettede undfangelse (»Purissima« festen). Den påstand vakte voldsomt røre. For det første, fordi festen slet ikke var forbudt; og for det andet, fordi sådan en uhyrlighed ville være utilgivelig. Purissima er for Nicaraguas befolkning en fest som karnevallet for Rio de Janeiro. Man undrede sig over kardinalens udsagn. Tilliden til ham var allerede noget svækket, fordi han ved sin udnævnelse til kardinal i pisen 1985 havde samlet mange kontrarevolutionære ledere omkring sig. Den regeringstro presse frydede sig. Men blandt folket vokser usikkerheden. Er kardinalen på folkets side,

eller holder han med landets modstandere?

Kirken i Nicaragua som folkets kirke spiller en betydelig rolle. To øjenvidner, ægteparret *Beat* og *Simone Cureau-Aepli* fra Weinfeld, som kom for at se på et projekt i landet, nemlig »Escuelas Radiofonicas de Nicaragua« (et folkeligt oplysningsprogram) mødte »Iglesia Popular« (folkets kirke), da de søgte information om kardinalens falske oplysninger. Iglesia Popular har bidraget meget til en ægte fromhed blandt folk. Basis-

menighederne forsøger at anvende bibelen på det virkelige liv – det bebrejdes ofte hierarkiet, at det går den modsatte vej.

Noget, man kunne kalde inkulturation, er f.eks. fremstillingen af Guds moder. Det viser sig specielt i Purissima-festen, hvor Guds moder fremstilles som Campesina, bondekone, landarbejderken. Den store Mariakult, har gjort Himlens Dronning til folkets egen mor. Hun frembæres ikke i lyseblåt og rosenrødt med guldkrone på hovedet. Hun er en

bondekone. Og Josef er ikke tømmer i Nazareth, men i Grenada, træskærer-kunstens hovedsæde.

Pater *Bonifacio Echarr*, direktør for Radiofonicas de Nicaragua, forsøgte at forklare Iglesia Populares stilling for ægteparret *Cureau-Aepli*. Folket føler ikke, at denne kirke er i splid med Rom. Den hører også til Gudsfolket, men er i opposition til kardinal *Obando y Bravo* og paven. Purissima-festen er et særligt og levende udtryk for denne folkekirke. Festen varer en hel uge fra 1.-8. december. I natten mellem den 7. og 8. december når den sit højdepunkt. Det er et rigtigt karneval med larm og dans og musik. Og denne fest skulle regeringen have forbudt?

På den anden side har *Obando y Bravo* anset det for nødvendigt at bede FN-generalsekretær *Perez* om hjælp mod forfølgelse af kirken: »Kirken beskyldes for at være politisk. Enkelte katolikker bliver tvunget til at udbrede løgne og beskyldninger mod kirken. Præster bliver truet og skræmt«.

En bedømmelse af situationen er vanskelig. Regeringen holder på religionsfrihed og foretager sig f.eks. ikke noget imod de nordamerikanske sekter, som propaganderer for en højredrejning af landets offentlige mening. Kardinalen har heller ikke udtalt sig klart om alfabetiserings- og folkeoplysningsprogrammet, der fremmer en samfundsorienteret, altså socialistisk udvikling.

Byen Medellin i Columbia blev verdenskendt, da de Latinamerikanske bispekonferencers råd CELAM i 1968 udsendte deres opsigtsvækkende erklæring om kirkens indsats for de fattige. Her ses paven i Medellins stadion den 6. juli.

Nicaragua forsvarer udvisning af biskopper

Managua (KIPA) – Den nicaraguanske undervisningsminister og tidligere præst *Fernando Cardenal* forsvarer igen biskop *Pablo Antonio Vegas* udvisning. »I andre lande henrettes forrædere. Hos os landsforvises de blot«, erklærede *Fernando Cardenal* ved et ungdomsmøde i Managua.

Kritik uønsket

Mens kardinal *Obando y Bravo* nu er mere tilbageholdende i sin kritik og undgår kontakt med pressen, har Antonio Vega og Monsignore *Bismarck Carballo*, der også er udvist af landet, altid udtalt sig meget skarpt om den sandinistiske regerings overgreb på kirken og de kristne.

Undervisningsministeren holder på, at Vega og Carballo er landsforviste, fordi de har forrådt det nicaraguanske folk ved at understøtte USAs dødspolitik. Cardenal nægter, at der er problemer mellem

de kristne og revolutionen. Uoverensstemmelserne opstår, fordi nogle biskopper går ind for USAs finansielle understøttelse af kontraerne. Det kan dog være, at sandinisterne har tabt mere end de har vundet ved denne direkte udfordring af kirken. Både paven og de katolske biskopper i Italien, Spanien og især USA, hvor biskopperne hidtil har søgt at fraråde Kongressen at støtte kontraerne finansielt, har reageret voldsomt.

Dyb kløft

Men kløften mellem stat og kirke er dyb. Begge påberåber sig folkets yndest. Flertallet er traditionelt katolsk og forarges lettere over angreb på deres præster og biskopper, end over, at biskopperne kritiserer politikere.

»Den eneste offentlige mening er tavshed«, sagde biskop Vega, før han forlod landet.

Nej til anarkistiske frihedsbegreber

Lima (KIPA) – Kardinal *Joseph Ratzinger* advarer imod, at man sætter frihed lig anarki, og at man venter, at et nyt samfund og et nyt menneske kan opstå af revolutionær vold.

I et foredrag ved det teologiske fakultet i Lima for nylig understregede præfekten for Vatikanets trosrækkeregation, at familiebånd og faste samfundsstrukturer er den bedste beskyttelse mod tyranni og undertrykkelse.

Foredragets emne var antropologien i den romerske trosrækkeregations 2. dokument om befrielsesteologien »Kristen frihed og befrielse«.

Joseph Ratzinger mener, at de to dokumenter fra Vatikanet om befrielsesteologien ikke er en virkningsløs etisk appel

uden konsekvenser i det praktiske liv. Dokumenterne gør op med den moderne myte, at vi står i en uophørligt fremadskridende befrielsesproces. Kristendommen er et alternativ til vor tids befrielsesmytologier.

Ingen frihed uden retfærdighed

Den kristne frihedslære kender ingen smålig moraliseren. Den giver tværtimod et vidtrækkende perspektiv af menneskets historiske og transcendentale betydning, betonedes Ratzinger i Lima. Det er ikke kampen mod staten og institutionerne, der fører til frihed, men indsatsen for de rette institutioner. At indsatsen gælder en moralsk ret, må være forudsætningen for, at man kan sætte sig imod

uretfærdighed og retsløshed.

Frihed kan kun realiseres, hvor retfærdighed kæmper mod enkeltpersoners eller grupperes vilkårlighed sagde han videre. I så fald foreligger der en klar ret og pligt til modstand mod institutionernes forfalskninger og misbrug af loven. Denne modstand kan dog aldrig bindes til blot fornuftsbetonede mål, eller blive et mål i sig selv inden for en revolutionær proces.

Også den bibelske exodus – jødernes befrielse for egypterne – fandt sit mål i pagten med Gud. Og pagtens lov sørgede for retfærdighed og det rette forhold mellem mennesker og mellem mennesker og Gud.

Den katolske sociallære er mere end en appel til

den enkeltes gode vilje. Den er et historisk program, som ikke lægges ideologisk fast, men er åben for stadig fornuftig udvikling. Dens styrke ligger i, at den ikke tror på nogen utopi, men opstiller modeller på den bedst mulige udformning af den menneskelige situation på et bestemt udviklingsstrin.

Avfiser revolutionens myte

Den afviser revolutionens mytos og søger efter muligheder for reformer, som ganske vist i ekstreme situationer ikke udelukker voldelig modstand. Men den anerkender ikke revolutionen som en slags »deus ex machina«, der ud af den frie luft skaber det nye menneske i det nye samfund.

Ved et jordskælv i 1983 styrtede Popayans domkirke delvist sammen. Paven besøgte stedet og hilser her på de arbejdere, der er beskæftiget med genopbygningen. Foto KNA.

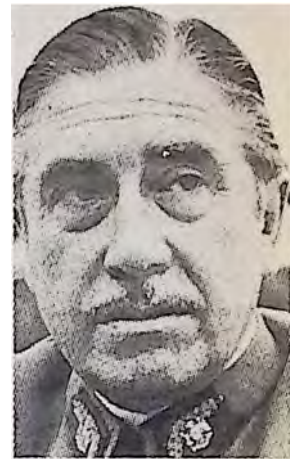
Kirken i opposition mod generalerne

Paraguay/Chile (KNA) – I de senere år er mange militærdiktaturer i de latinamerikanske lande afløst af et civilt styre (Argentina, Brasilien, Uruguay).

Nu synes den demokratiske gnist også at ville fænge i kontinentets sidste diktaturer, Paraguay og Chile, hvor oppositionen mod generalerne, *Alfredo Stroessner* (Paraguay) og *Augusto Pinochet* (Chile) har en mægtig forbundsfælle i den katolske kirke. Man må dog ikke forvente hurtige løsninger, da den økonomiske og politiske realitet kun tillader en meget gradvis forandring.

Politirazziaerne for nylig i Santiagos fattigkvarterer blev mødt med hård kritik fra kirken. Pinochet ser med yderste mistro på kardinal *Juan Francisco Fresno Larrain*, ærkebiskop af Santiago. Han tilvejebragte i 1985 en »national overenskomst« mellem forskellige oppositionspartier med det formål at genoprette demokratiet. Kardinalen kritiserer offentligt de sociale uretfærdigheder og enhver krænkelse af menneskerettighederne. For nylig krævede bispekonferencen en revision af den chilenske forfatning. Pinochet er ganske klar over, at han i kardinalen har en mod-

stander, der ikke bør undervurderes, og at pavebesøget, der er planlagt for 1987 - hvis det virkelig skulle komme i stand - vil styrke det kirkelige engagement yderligere.

General Aug. Pinochet

I Paraguay har general *Stroessner*, som er af tysk afstamning, regeret siden 1954. Han har på ingen måde til hensigt at opgive sin stilling i utide; men hans mandat udløber i 1988. Om han opstiller påny til den tid, vides ikke. *Jorge Libiers Banks*, generalsekretær for bispekonferencen i Paraguay, påpeger nødvendigheden af en forandring i de politiske og sociale forhold. Kirken er parat til at mægle, idet den mener, en fredelig overgang til demokratiske tilstande er nødvendig. Biskopperne kritiserer især den sociale uretfærdighed, polititorturen, myndighedernes korruption og embedsmisbrug.

Pavebesøget i Columbia

Columbia (KIPA) – Paven rejser aldrig til et land uden at forberede sig omhyggeligt, så han er informeret om, hvad der venter ham. Under hans besøg i Columbia den 1.-7. juli i år, lykkedes det ham da også i de mange taler, han holdt, at ramme plet med hensyn til landets situation.

De sociale modsætninger er store: Stor rigdom hos de få og en ubeskrivelig fattigdom hos de mange.

Jordrotterne med deres vidtstrakte landejendomme, som tildels forsømmes, og så millioner af bønder uden land.

Der er 28 millioner columbianere. De 5 millioner lever på sultegrænsen og mangler tag over hovedet. For 16 millioner er levevilkårene yderst ustabile, da pengenes købekraft stadig falder. De

Præstemangel på Cuba

Havana (KIPA) - Biskopperne på Cuba beklager manglen på præster, som kan tage sig af øens ca. 10 millioner katolikker. I et pastoraldokument erklærer de, at der kun findes 200 præster, den laveste kvote i hele Latinamerika. Dog er regeringen forhandlingsvenlig.

utålmodige blandt dem drives til at bruge vold i kamp mod de utålelige forhold. Guerillagrupperne er velorganiserede: F.eks. gruppen M19, der i november 1985 besatte justitspalæet i hovedstaden Bogota. 100 mennesker dræbtes i det efterfølgende blodbad.

Lære solidaritet

Paven ønskede at bringe Kristi fred på sin færd gennem landet. Han besøgte elleve byer. Hovedemnet i hans taler var hver gang: Fred i landet efter 40 års guerillakrig. Og paven understregede hver gang, at freden kun kan opnås ved retfærdighed. I sin første messe bad han for freden som en Guds gave. I den sidste messe i Berranquilla opfordrede han guerillaen til at nedlægge deres våben og forhandle med præsident *Virgilio Barco* og den regering, der skal indsættes den 7. august i år, og som har erklæret sig villig til forhandling.

Paven opfordrer de unge til ikke at flygte for vanskelighederne ind i vold, narkotika eller ligegyldighed. Landarbejdere, og de fattige beder han om at være solidariske med hinanden i kampen om bedre forhold.

Men fremfor alt talte *Johannes Paul II* til de rige, dem, der har ansvaret for samfundet og dets politik, om at bruge den magt, som de alene har, til at

forandre samfundet radikalt. De, der kalder sig kristne og katolikker, bør gøre alvor af at følge evangeliets bud. Næstekærlighed bør overvinde egoismen og magelig ligegyldighed.

I jordskælvsbyen Popayan skildrede en repræsentant for byens indianske urbefolkning over for paven sit folks lidelser. Han angreb en del af præsterne, der havde beskyldt indianerne for at ville en revolution, og havde ude-

lukket dem fra messe og kommunion. En præst søgte at afbryde den talende, men paven holdt på at ville høre anklagen til ende.

Johannes Paul II søgte ikke at undgå lidelsen i Columbia. Han var i Tumaco, Papayan og Armero, alle jordskælvshjem søgte steder. Og landet modtog ham med stor hjertelighed. Nu står det kun hen, hvilke resultater dette løfterige møde vil have.

Pave Johannes Paul II med den traditionelle Campesino-stråhat, pyntet med stjerner som velkomstsymbols. Foto KNA.

Paven til Chile forår 1987

Santiago de Chile (KIPA) – Pave *Johannes Paul II* vil besøge Chile og Argentina i april 1987.

Præsidenten for den chilenske bispekonference har meddelt, at pavens pastoralbesøg begynder i Chile 1. april. Paven vil foruden hovedstaden Santiago besøge 7 andre byer.

Efter fem dages ophold i Chile flyver *Johannes Paul II* videre til Argentina, hvor han palmesøndag deltager i verdensungdomsmødet i Buenos Aires.

Skt. Josephsøstrene firs år i Ålborg

I år kan Skt. Josephsøstrene fejre firs års virke ved Skt. Mariæ Skole i Ålborg, som blev oprettet i

1899. Først syv år senere kom de første Josephsøstre til Ålborg. I dag er der kun én Skt. Josephsøster

tilbage på skolen; mange af de unge søstre vælger andet erhverv, og det er vi naturligvis kede af, siger skoleleder *Gert Ryom-Hansen*, for søstre har igennem årene ved flid, dygtighed og opofrende kærlighed til børn og kolleger været med til at sætte deres gode præg på skolen.

I dag har Skt. Mariæ Skole 235 elever, hvoraf ca. 22% tilhører den katolske menighed.

En tak til vor sognepræst

Efter næsten 20 års virke ved Skt. Pauls Kirke i Tåstrup trækker pater *H. Herberighs* sig efter eget ønske tilbage som sognepræst for at nyde sit otium i Roskilde sammen med sine medbrødre i Montfortanerordenen.

Menigheden i Tåstrup ønsker at takke pater *Herberighs* for disse mange, gode år, hvor han på sin egen stilfærdige, venlige måde har skabt et enestående sammenhold i menigheden.

Som en rigtig »sognefar« har pater *Herberighs* altid forstået at skabe en atmosfære af samhørighed på tværs af aldersgrænserne, så vi virkelig fungerer som en familie - både når vi samles for at fejre messe, holder møder og fester, og når vi deler os

ud i grupper for spejdere, KUK, Kolpingfamilie m.m. Som en far besøger han de syge, de gamle, de svage og bringer kommunionen til dem, der ikke er i stand til at komme til kirken.

Arbejdede for skolen

En særlig tak skylder vi pater *Herberighs* for hans initiativ og utrættelige arbejde for at oprette Skt. Pauls skole, som nu, fra en lilleskole har udviklet sig til en blomstrende skole med ti klasser - et uvurderligt gode for vore børn og unge.

Ja, vi har meget at takke vores »sognefar« for, og det er med vemod, vi tager afsked med ham - en afsked, der mildnes af hans løfte om at læse messe hos os hver anden

Hendrik Herberighs S.M.M.

søndag, det første år - så vidt det er muligt - og komme til vore sammenkomster og Kolpingmøder.

Vi ønsker pater *Herberighs* mange gode, frugtbare år i Roskilde med en varm og hjertelig tak fra menigheden ved Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Redaktionen har modtaget følgende:

Mari von Folsach in memoriam

En kendt, men dog meget stille og tilbagetrukket trosfælle, har de danske katolikker få dage før pinse mistet i hofjærgermesterinde *Marie von Folsach* f. d'Auchamp fra Dronninglund Storskov.

Hun og hendes mand, hofjærgermester *Esbern v. Folsach*, der døde i 1975, hørte gennem en menneskealder til de store velgørere overfor kirkens foretagender, og mangfoldige enkeltpersoner vil mindes dem i stor og skyldig taknemmelighed. Ved dem blev »storskoven« et begreb indenfor kirken i Danmark. Begge var de i

deres store beskedenhed afvisende for udtryk for påskønnelse og så på evighedens baggrund altid deres virke som det tidsbestemte og underordnede.

Troens land den store virkelighed

De, der havde den lykke at komme fru v. *Folsach* på nærmere hold, vil mindes hende som et rigt menneske, sagt i bibelsk betydning, et menneske, der var rigt i Gud. Troens land var for hende den store virkelighed, indenfor hvilken hun formåede at placere og bære

alt. Hun var det åndsbarne menneske, der ikke kun udfoldede sin tro i gerning, men dybt havde tilegnet sig troen som mysterium og sjælens hvile i Gud.

Pinsens strålende sol jog dødens skygger bort, da hun af sin bror som præst og af familie og venner blev stedt til hvile ved sin mands side på kirkegården i Dronninglund. Det blev trods al sorg som en tale om det åndens lys og den klarhed, som venter dem, der allerede her var levende i Gud.

N. O.

1. grøn. Mandag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 2,1-5. Ev.: Luk. 4,16-30. (II Ps).
2. grøn. Tirsdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 2,10b-16. Ev.: Luk. 4,31-37. (II Ps).
3. hvid. Onsdag i 22. alm. uge. *Gregor den Store*, pave og kirkelærer († 604) (m). L.: 1. Kor. 3,1-9. Ev.: Luk. 4,38-44. (II Ps).
4. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 3,18-23. Ev.: Luk. 5,1-11. (II Ps).
5. grøn. Fredag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 4,1-5. Ev.: Luk. 5,33-39. (II Ps).
6. grøn. Lørdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 4,6b-15. Ev.: Luk. 6,1-5. Eller hvid: *Gudsmoders Lørdagsmesse*. (II Ps).
7. hvid. Søndag. I domkirken: *Årsdagen for domkirkens konsekration* (s). 1. L.: 1. Kong. 8,22-23. 27-30. Salme 84,3. 4. 5. 10-11. Rv. 2: Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarers Herrel 2. L.: 1. Kor. 3,9b-11. 16-17. Ev.: Joh. 2,13-22. *Gl. Særl. pf.*
I alle øvrige kirker:
Grøn. 23. alm. søndag. 1. L.: Visd. 9,13-18b. Salme 90,3-4. 5-6. 12-13. 14+17. Rv. 1: Herre, du var vor bolig slægt efter slægt. 2. L.: Filem. 9b-10. 12-17. Ev.: Luk. 14,25-33. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
Kollekt for Katolske menighedsplejer
8. hvid. Mandag. *Jomfru Marias fødsel* (f). L.: Mika 5,1-4a. Eller Rom. 8,28-30. Ev.: Matt. 1,1-16. 18-23 eller 1,18-23. *Gl. Jomfru Marias pf.*
9. grøn. Tirsdag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 6,1-11. Ev.: Luk. 6,12-19. (III Ps).
10. grøn. Onsdag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 7,25-31. Ev.: Luk. 6,20-26. (III Ps).
11. grøn. Torsdag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 8,1b-7. 11-13. Ev.: Luk. 6,27-38. (III Ps).
12. grøn. Fredag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 9,16-19. 22b-27. Ev.: Luk. 6,39-42. (III Ps).
13. hvid. Lørdag i 23. alm. uge. *Johannes Chrysostomus*, biskop og kirkelærer († 407) (m). L.: 1. Kor. 10,14-22a. Ev.: Luk. 6,43-49. (III Ps).
14. rød. Søndag. *Det hellige Kors' ophøjelse* (f). 1. L.: 4. Mos. 21,4b-9. Salme. 78,1-2. 34-35. 36-37. 38. Rv. 7c: Glem ikke Herrens værker. 2. L.: Fil. 2,6-11. Ev.: Joh. 3,13-17. *Gl. Særl. pf. eller Pass. pf. i Kirketælling.*
15. hvid. Mandag i 24. alm. uge. *Jomfru Marias*

- smertes. (m). L.: Hebr. 5,7-9. Ev.: Joh. 19,26-27. Eller Luk. 2,33-35. (IV Ps).
16. rød. Tirsdag i 24. alm. uge. *Cornelius*, pave og martyr († 253) og *Cyprian*, biskop og martyr († 258) (m). L.: 1. Kor. 12,12-14. 27-31a. Ev.: Luk. 7,11-17. (IV Ps).
17. grøn. Onsdag i 24. alm. uge. L.: 1. Kor. 12,31-13,13. Ev.: Luk. 7,31-35. Eller hvid: *Robert Bellarmin*, biskop og kirkelærer († 1621). (IV Ps).
18. grøn. Torsdag i 24. alm. uge. L.: 1. Kor. 15,1-11. Ev.: Luk. 7,36-50. (IV Ps).
19. grøn. Fredag i 24. alm. uge. L.: 1. Kor. 15,12-20. Ev.: Luk. 8,1-3. Eller rød: *Januarus*, biskop og martyr († 305). (IV Ps).
20. rød. Lørdag i 24. alm. uge. *Andreas Kim Taegón*, præst og *Paulus Chong Hasang*, og *lidelsesfæller*, martyrer (m). L.: 1. Kor. 15,35-37. 42-49. Ev.: Luk. 8,4-15. (IV Ps).
21. grøn. 25. alm. søndag. 1. L.: Am. 8,4-7. Salme 113,1-2. 4-6. 7-8. Rv. 1a + 7b: Priser Herren, som rejser den faldne igen. 2. L.: 1. Tim. 2,1-8. Ev.: Luk. 16,1-13 eller 16,10-13. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (I Ps).
22. grøn. Mandag i 25. alm. uge. L.: Ordspr. 3,27-34. Ev.: Luk. 8,16-18. (I Ps).
23. grøn. Tirsdag i 25. alm. uge. L.: Ordspr. 21,1-6. 10-13. Ev.: Luk. 8,19-21. (I Ps).
24. grøn. Onsdag i 25. alm. uge. L.: Ordspr. 30,5-9. Ev.: Luk. 9,1-6. (I Ps).
25. grøn. Torsdag i 25. alm. uge. L.: Præd. 1,2-11. Ev.: Luk. 9,7-9. (I Ps).
26. hvid. Fredag. *Kirkeindvielsesfest* (s) i konsekrede kirker, undtagen Domkirken (se 7. september).
grøn. Fredag i 25. alm. uge. L.: Præd. 3,1-11. Ev.: Luk. 9,18-22. Eller rød: *Cosmas og Damian*, martyrer († 303). (I Ps).
27. hvid. Lørdag i 25. alm. uge. *Vincent af Paul*, præst († 1660) (m). L.: Præd. 11,9-12,8. Ev.: Luk. 9,43b-45. (I Ps).
28. grøn. 26. alm. søndag. 1. L.: Am. 6,1a. 4-7. Salme 146. 7. 8-9a. 9bc-10. Rv. 2a: Jeg vil prise Herren hele mit liv. 2. L.: 1. Tim. 6,11-16. Ev.: Luk. 16,19-31. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
29. hvid. Mandag. *De hellige ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael*. (f). L.: Dan. 7,9-10. 13-14. Eller Joh. Åb. 12,7-12a. Ev.: Joh. 1,47-51. *Gl. Englenes pf.*
30. hvid. Tirsdag i 26. alm. uge. *Hieronymus*, præst og kirkelærer († 402) (m). L.: Job. 3,1-3. 11-17. 20-23. Ev.: Luk. 9,51-56. (II Ps).

Da Danmark var katolsk

Når en skolebog er smukt udgivet og rummer et væld af gode illustrationer til teksten, er det altid synd, når teksten er så ordknap, at den sine steder virker påståelig.

Beretningen om den katolske middelalder starter lidt for pladask med et mægtigt pavedømme. Ansgar og Poppo nævnes ikke, men de var måske med i forrige bog i denne Forum-serie. Bogen giver

en meget positiv nyvurdering af den katolske middelalder med sit allesteds nærværende klostervesen.

Læreren

Et par skønhedspletter i tekst og tegning kunne være undgået. Pavedømmets nøglesymbol stammer fra Peter-embedets fuldmagt til at binde og løse og har med jurisdiktion, ikke med porten til himlen at gøre. Videre går

den vigtigste person i en kirkelig procession ikke forrest, men sidst (side 12-13).

Denne smukke bog kræver meget af læreren, der næsten skal vide mere end forfatteren og rette dennes misforståelser hist og her.

Jens Jørgen Nygaard, Da Danmark var katolsk. Forum 1986, rigt illustreret. 48 sider, 100 kr.

ww

Møder og arrangementer

Loppemarked

i Sct. Andreas sogn, lørdag den 30. august kl. 12-17. Stort vareudvalg, servering af forfriskninger. Alle er velkomne.
Menighedsrådet.

Bededage

på Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, lørdag den 20. sept., 18. okt., 15. nov. Begynder kl. 10.30 og slutter ca. kl. 18.30.
Bøn, lovsang, forbøn, undervisning og samtale, fælles spising og messe.
Leder: Lars Messerschmidt. Alle er velkomne. Tilmelding (05) 61 82 77.

Annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm . kr. 4.00
Rubrikannoncer pr. mm . . . kr. 3.00

Det sker på Magleås

Torsdag den 28.8. - lørdag den 30.8.
Direktoratet for Folkeskoler og Seminarier holder kursus.

Fredag den 5.9. - søndag den 7.9.
Kursus for nye menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer, ved formand for pastoralrådet Jan Lange.

Torsdag den 11.9. - lørdag den 13.9.
Pædagog dage med Sankt Mikael Skole i Randers.

Mandag den 15.9. - onsdag den 17.9.
Videreuddannelseskursus af Birkørød kommune.

Sommermarked

I Skt. Antoni i Brønshøj søndag den 7. september 1986.
Der er friluftsmesse kl. 9.00 og sommermarkedet åbner i år kl. 10.00! (Bemærk tidspunkterne).
Der er loppetov, tombolaer, salgspod og kroen har lækkert smørbrød, kaffe og kager.
Skt. Antoni kirke og menighedslokaler er stedet, hvor katolikker fra hele København og omegn mødes og hygger sig.
Frederikssundvej 225.
Bus 5 - 7 - 8 kører lige til døren.

Havefest med basar

Den 14. september holder Skt. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg, havefest med basar. Overskuddet går ubeskåret til Caritas. Alle er hjertelig velkomne.

DUK-kalender

Ledertræning den 26. - 28.9. 86 på Ømborgen. »Lægfolket i kirken og konsekvenser af det II. Vatikanerkoncil«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 10.9. 86.

Tamawekend 3. - 5.10. 86 på Ømborgen. »Hvad vil det sige at handle kristent?«. For 14-17 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 17.9. 86.

Tamawekend 10. - 12.10. 86 på Ømborgen. »Ægteskabet«. For kommende og nygifte ægtepar. Pris 150,- kr. pr. pers. og 100,- kr. (dog 150,- kr. o/25 år) for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 22.9. 86.

Trosfærkursus den 20. - 24.10. 86 på Ømborgen. For 14-16 årige. Pris 300,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 1.10. 86.

Tamawekend den 24. - 26.10. 86 på Ømborgen. »Kærlighed og seksualitet«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 8.10. 86.

Medarbejderledetræning den 21. - 23.11. 86 på Bissrup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis. Tilmelding senest 3.11. 86.

Nytårslejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Ømborgen. En familje- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./13-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr. Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameserweekend den 16. - 18.1. 87 på Ømborgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- kr. o/25 år) for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen. Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist. Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen. Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningsskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Katolsk Arbejderaktion Danmark

afholder sin 53. retræte på Magleås den 11.-12. oktober 1986 med emnet: Maria, kvinden i Kirken.
Retræteleder: Sr. Hildegard Madsen.
Pris: Kr. 250,00 med mulighed for reduktion for socialt dårligt stillede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv., 2100 København Ø, tlf. 01-29 51 10, senest 1. oktober 1986.

Alle, der er interesseret i vort apostolat, er velkommen.

»Se, jeg er Herrens Tjenerinde«, var Marias svar på bebudelsen og indledningen til vor frelse. Kvindens stilling i kirken har relation til jomfru Marias centrale placering i frelsesforløbet og samtidens opfattelse af kvindens placering i samfundet.
Vi vil ud fra princippet: Se - Bedøm - Aktion i fællesskab fordybe os i emnet for der igennem at få inspiration til vort apostolat i hverdagen.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Jan's fond

Der er nogle portioner à 1000 kr. til rådighed for kristne fællesskaber med omsorg for psykisk udviklingshæmmede, samt for familier med hjemmeboende psykisk udviklingshæmmede børn.

Motiveret ansøgning bedes sendt inden 14/9 1986 til:

Inger Høyer, Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.

Operasanger

søger bolig nær Det kongelige Teater. Billet mrk. 1255 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

Bekendtskab

Enke, lige fyldt 75 år, søger bekendtskab med god katolsk mand, der som jeg føler sig ensom og savner en god ven. Billet mrk. 1254 »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes girnr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Caritas sælger igen frimærker

Caritas sælger atter pænt stempede frimærker. Nedenfor AFA-nr., AFA-pris og salgspris.

Stempede Danmark		
AFA 14	AFA 100C kr.	400 kr.
AFA 67	AFA 900 kr.	350 kr.
AFA 144-46	AFA 1070 kr.	450 kr.
AFA 160-66	AFA 1600 kr.	600 kr.
AFA 181-82	AFA 2000 kr.	800 kr.

Postfrisk Danmark		
Dybbelhefte AFA 236-38 (AFA 1100)		350 kr.
AFA 227 firblok (fold 1 mrk.)		250 kr.
AFA 448-50 (firblokke) AFA 120		30 kr.
AFA 239 (9 blok) AFA 288		120 kr.

1-dagskuverter Færøerne		
AFA 1-105 (+ 76-77)	AFA 2150	1000 kr.

Julemærkeark postfriske		
Danmark 1959-83	AFA 2100	550 kr.
Grønland 1974-83	AFA 1250	400 kr.
Færøerne 1976-83	AFA 400	130 kr.

Også salg af enkeltark.
Danzig 222-32 (ust. hængslet) 300 kr.
Salg efter aftale med Knud Kluge, tlf. 02-84 44 07 (aften 19-22).
Caritas modtager også gerne frimærker.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Logumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81
DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN
Ramsbølvej 31a 8200 Åbenrå 612530-612531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabssystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Rom og fredskoncilet

Fortsat fra forsiden

Staalsett mener, at denne bededag for freden kun kan anses som bidrag til et globalt koncil for freden. Fredsbønnen står ikke i modsætning til fredskoncilet. Den er ikke noget alternativ, men et positivt bidrag fra Rom til den

proces, der skal føre til fredskoncilet.

Da man fra katolsk og ortodoks side er betænkelig ved navnet »koncil«, mener Gunnar Staalsett, at man ikke ubetinget behøver holde fast ved denne formulering.

Bededagen for fred i Assisi

Assisi (KIPA) – *Ayatollah Khomeini* vil sende en repræsentant til bededagen i Assisi, som paven indbyder til den 27. oktober. Det bekendtgjorde Irans ambassadør ved Vatikanet, *Seyed Hadi Khosrovshahian*, i et interview med det katolske italienske tidsskrift »Trenta Giorni«.

Sheykh Salman Ghaffari, der er udpeget til at deltage i mødet, tilhører

Shiit-præsteskabet. Han menes at blive den nuværende ambassadørs efterfølger.

I Assisi vil også de ortodokse patriarkater, den anglikanske kirke og de protestantiske kirker, der hører til Kirkernes Verdensråd, være tilstede.

Også repræsentanter for jødedommen, buddhismen, islam, hinduismen, shintoismen og taoismen har tilmeldt sig.

Ukendte tekster af Teilhard de Chardin fundet i Peking

Hong Kong (KIPA) – I Peking har man for nylig fundet en kuvert med 250 maskinskrevne sider tekst foruden cirka 2.000 breve og notater fra jesuitten og palæontologen *Teilhard de Chardin*, der arbejdede i Peking indtil 1945.

Det er en tysk forsker, *Karl Schmitz-Moormann*, der har fundet Teilhard de Chardins optegnelser. Schmitz-Moormann, der har været Teilhard de Chardins elev, vil skrive en bog om dette fund.

Flere hundrede motoriserede unge satte ekstra kulør på en Mariavalfart til Kevelaer den 20. juli. Her ses de i fælles bøn. Om aftenen oplyste de valfartskapellet med deres motorlygter. Foto KNA.

En 7.000 km lang levende kæde af mennesker strakte sig tværs igennem USA fra vestkyst til østkyst på søndag den 1. juni. Demonstrationen var et led i en indsamling til USA's fattige og husvilde. Til højre genkendes Chicagos ærkebiskop, kardinal Bernardin. Foto KNA.

Rom og Canterbury drøfter kvindelige præster

Rom (KIPA) - Hvis den anglikanske kirke tillader præsteordination af kvinder, vil det være »en ny og alvorlig hindring« på vejen til enhed mellem den katolske og den anglikanske kirke. Dette fremgår af en brevveksling mellem pave *Johannes Paul II* og præsidenten for enhedssekretariatet kardinal *Jan Willebrands* med overhovedet for den anglikanske kirke, ærkebiskop *Robert Runcie* af Canterbury.

Vatikanet har for nylig offentliggjort denne brevveksling. Paven udtrykker

heri sin dybe ængstelse over denne udvikling inden for den anglikanske kirke. Runcie understreger, at det er nødvendigt, at ordinationen af kvinder drøftes i økumenisk sammenhæng og fremfører teologiske argumenter til forsvar for en sådan ordination.

Kardinal Willebrands betoner, at afvisningen af ordination af kvinder også vanskeliggør dialogen med Kirkernes Verdensråd. Han omtaler, at i visse lutherske kirker ordineres kvinder.

Stor uenighed i Church of England

Ifølge »Catholic Herald« (11. juli 1986) vedtog generalsynoden i Church of England at udsætte en afstemning om præsteordination af kvinder. Biskopperne vil i februar 1987 fremlægge en rapport om problemet.

Lægfolk skal have lov til at prædike

Frankfurt (KIPA) – Den 87-årige ærkebiskop *Josef Schoiswohl* anbefaler i et interview med tidsskriftet »Publik Forum«, at lægfolk skal have lov til at prædike ved søndagsgudstjenesten.

Mange præster i dag holder tre gudstjenester om søndagen, fordi de må

Syv kirkeprovinser inden for det anglikanske kirkesamfund tillader allerede nu præsteordination af kvinder. Afstemningen om, hvorvidt disse kvindelige præster kan gøre tjeneste i Church of England, opnåede trods flertal herfor ikke de nødvendige to tredjedels flertal for at blive vedtaget.

Kan blive diakoner

Synoden besluttede som nævnt at udsætte afstemningen om kvindelige præster, men bifaldt en anbefaling, om at kvinder kan ordineres som diakoner i Church of England. De vil kunne udføre alle tjenester blot ikke forvalte kommunionen og boden. Hidtil har kvindelige diakoner været lægfolk, fremover er de som ordinerede diakoner medlemmer af gejstligheden med titlen »reverend« (»ærværdige«).

sørge for flere menigheder. Det er en for stor belastning: og man bør aflaste dem ved at tillade lægfolk at prædike. Det betyder ikke, at præsterne ikke er dem, der primært bør prædike, men lægfolk må kunne sættes ind, hvor det er påkrævet, udtalte J. Schoiswohl.

Engle er intelligente og frie ånder

Rom (KIPA) - Pave *Johannes Paul II* har bekræftet, at der findes engle. De er formidlere mellem Gud og mennesker.

Ved en generalaudiens for nylig sagde paven, at der findes gode og onde engle. Der tales ofte mere eller mindre uvidende om dem. Forvirringen er stor og en fare for, at »det, der ikke tilhører troen, fremstilles, som om det gjorde det, og omvendt negligeres vigtige dele af troen«.

Englene er rene og frie ånder, som har forstand. De er ikke en del af den synlige verden, men er til stede i den som handlende væsner. Selv om sandheden om englene ikke hører til den centrale del af åbenbaringen, hører den dog absolut med dertil. I frelseshistorien dukker engle op, der handler på Guds befaling, sagde paven.

Ingen vinger

Som rene ånder er englene nærmere Gud end de materielle skabninger. Bibelen fortæller i billeder udtrykkeligt om, at disse engle er Gud nær. Også den kristne litteratur og billedkunst har i århundreder ladet sig inspirere af engle og har vidnet vidunderligt om troen på dem.

Katolsk kloster i Calvins by

(KNA) – 450 år efter reformationen har Calvins by, Genève, fået et romersk-katolsk kloster. Syv munke, 23-39 år gamle, holder dagligt tre offentlige gudstjenester i bydelen Plainpalais, og virker i sjælesorgen for de ca. 9.000 medlemmer af den katolske menighed.

Næste nummer udsendes d. 10. september

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vestarbrogade 28, 3, 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Bispeskontor, Brødgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 80 80.
Gironr. 5 00 14 71, Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szaraffin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor William Wuyts O. Frøhm (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Niels Steensen dage i Lübeck, side 2-3
 Buddhisme og kristendom, side 5
 Kirken i Østeuropa, side 6-7
 Nyt om bøger, side 8-9

Giv tre timer til verdens flygtninge

Caritas Danmark opfordrer danske katolikker til at melde sig som indsamlere til Flygtning 86

Caritas Danmark har for nylig i en skrivelse til sognepræsterne anmodet landets katolikker om at melde sig som indsamlere til *Flygtning 86*. Søndag den 5. oktober holder Dansk Flygtningehjælp husstandsindsamling mellem kl. 14 og 17. Caritas Danmark er medlem af paraplyorganisationen Dansk Flygtningehjælp.

Alle katolske pastorater har foruden opfordringen også modtaget en såkaldt hvervebrochure, som nu er lagt frem i kirkernes våbenhuse. I brochuren er foruden praktiske oplysninger for indsamlerne også en tilmeldingsblanket. Der er i øvrigt oprettet flygtningekomiteer i hver eneste kommune i landet.

Flygtning 86 skal hovedsageligt skaffe penge til hjælpearbejdet i Afrika, Mellemamerika og Pakistan.

I Afrika er det lande som Sudan og Somalia, der i forvejen er tyngtet af store, indre problemer. De har modtaget tusinder af flygtninge fra Etiopien, der skal hjælpes til en overlevelse, oplyser Dansk Flygtningehjælp.

I Mellemamerika vil hjælpen især gå til Mexico og Honduras, der har taget imod store flygtningestrømme. I Mexico, hvor flygtningene har fået lov til at bosætte sig permanent, bliver penge brugt til opdyrkning af ny jord. I Honduras, hvor flygtningenes ophold er midlertidigt, bliver penge brugt til uddannelse og til at forberede dem på at kunne klare sig selv, når

Fortsætter på bagsiden

Dokument om bio-etik på vej

Lima (KIPA) - Kardinal Joseph Ratzinger meddelte under sit besøg i Peru for nylig, at Vatikanet snart udsender et dokument om biologisk etik. Kardinalen gav også udtryk for, at en erklæring om moralteologiens grundlag også er på vej.

Moder Teresa åbner hus på Cuba

Rom (KIPA) - Mor Theresa af Calcutta åbner nu et ordenshus på Cuba. Det er første gang, en katolsk kvindeorden har kunnet bosætte sig på Cuba siden Fidel Castro kom til magten.

»Næstekærlighedens søstre« har 320 huse i 75

lande. Mor Theresa håber også på at få et ordenshus i Folkerepublikken Kina. Hun har allerede set på et egnet sted.

På Taiwan findes der to ordenshuse. Og i Sovjetunionen vil der ifølge mor Theresa også snart være muligheder.

Over 5.000 nordiske og tyske katolikker, især mange unge, oplevede festlige dage i Lübeck, 22.-24. august, hvor de fejrede Niels Steensens 300-års dag. Fra Danmark deltog 250. Kirsten Szarafin, som tog ovenstående billede, skriver om weekenden på side 2.

Bededagen for fred i Assisi den 27. oktober

Kristne og ikke-kristne vil bede hver for sig uden sammenblanding

Rom (KIPA) - Pater Marcello Zago, Vatikanets sekretær for de ikke-kristne, siger om bededagen i Assisi den 27. oktober, at man kommer sammen for at bede, men ikke for at bede sammen.

Tyske protestantiske teologer kritiserer, at kristne skal bede sammen med hedenske afgudsdyrkere, og at der vil ske en udviskning af grænserne mellem sand og falsk lære. Pater Zago betoner, at enhver form for sammenblanding ligesom enhver politisk manipulation vil være udelukket. Buddhister, muslimer, jøder og kristne vil bede hver for sig. Paven vil bede sammen med de kristne.

Repræsentanter for alle de store verdensreligioner er forinden spurgt om deres indstilling til denne form for bededag. Først, da de alle svarede positivt, indkaldte paven til bededagen.

Det er et vigtigt mål, at alle verdensreligioner går ind for freden. Det har paven hver gang fremhævet på sine rejser rundt i verden. Overhovederne af de forskellige religioner og konfessioner betragter paven som den moralske autoritet i freds- og nedrustningsspørgsmål. Dagen skal være en milepæl på vejen til en dialog med ikke-kristne religioner efter den beslutning, der blev truffet på Det andet Vatikanerkoncil.

Det, at alle indbudte har sagt ja til at komme eller sende en stedfortræder, viser viljen til en fælles indsats for freden.

Ingen fælles erklæring ventet

Man vil næppe nå til en fælles erklæring for mange af de store religioner har intet hierarki, og dermed intet overhovede, som alle accepterer. I islam er statscheferne oftest, også

de religiøse overhoveder. Enhver er velkommen i Assisi, som føler sig kaldet.

Således har Ayatollah Khomeini sendt en repræsentant.

Paven ønsker, at Assisi skal danne skole på national og lokal grundlag. Et

dokument om formålet med bededagen sendes til alle bispekonferencer i verden. Måske kan en dialog mellem kristne og ikke-kristne i mange europæiske lande hjælpe med til at slå bro over det had mod udlændingene, der har taget til i de senere år.

Håb for Sri Lanka

Singhalesere og tamiler forhandler

Colombo (KIPA) - Sri Lanka har en befolkning på 16 millioner, hvoraf 1 million er katolikker. Katolikkerne er blandt dem, der arbejder ivrigt på at de blodige kampe mellem singhalesere og tamiler skal bilægges ved fredelige forhandlinger.

Den næsten borgerkrigsagtige tilstand i Sri Lanka mellem tamiler og singhalesere har nu varet i over halvandet år. Den tamil-

ske guerilla og militæret er lige gode, hvad terrorhandling angår, hævdes det i kirkelige kredse. Mens den tamilske guerilla har foretaget mange bombeattentater, har militæret forgrebet sig på mange uskyldige.

En kirkelig beretning vidner bl. a. om massehenrettelser i landsbyen Girunagar på Østkysten.

Fortsætter på bagsiden

250 danske katolikker til Niels Steensen fest

Den nordiske katolikdag i Lübeck samlede 5000 katolikker. Heraf var 1100 unge.

Den lange procession med 12 biskopper, 175 ministranter af begge køn samt et ukendt antal præster tiltrak sig stor opmærksomhed i Lübeck lørdag formiddag. Biskopperne ses her på vej fra Domkirken til den katolske Jesu Hjerter Kirke.

Tekst og fotos: Kirsten Szarafin

250 danske katolikker, heraf ca. 150 unge, deltog i weekenden den 22., 23. og 24. august i den »Nordiske Katolikdag« arrangeret i anledning af 300 året for Niels Steensens død.

Indbyder var bispedømmet Osnabrück ved biskop *Helmuth Hermann Wittler*. Mere end 5000 katolikker, heraf 1100 unge, fra bispedømmerne i Skandinavien og Nordtyskland deltog sammen med deres respektive biskopper. Fra Østtyskland kom biskop *Heinrich Theissing* og ældre katolikker fra Mecklenburg, Rostock og Schwerin. Desværre havde ingen østtyske unge fået udrejsetilladelse.

Biskop Martensens foredrag

Den festlige og højtidelige indledning var fredag aften på Lübecks rådhus, hvor biskop *Martensen* holdt foredraget: »Niels Steensen, en forsker opdager kirken«.

Biskoppen indledte med at give en kort biografi af Niels Steensen. Herefter fortalte han om Niels Steensens liv, som man klart kunne dele op i to tilsyneladende ikke sammenhængende afsnit. Første afsnit fra barndom, ungdom og voksenthværelse indtil konversionen og andet afsnit fra konversionen til hans død. Endvidere omtalte biskoppen de

mest kendte af Niels Steensens opdagelser inden for anatomi og hans forskning af fossiler, som havde gjort ham til grundlægger af geologien.

Under henvisning til vore dages forskning udtalte biskoppen, at viden- skab kan være kold og umenneskelig når kun videnskabelige perspektiver forfølges uden for den store sammenhæng.

Til slut sagde biskoppen at Niels Steensens brevveksling med venner og lærere fra hans tidligere liv som studerende og forsker i Danmark, indeholdt et »økumenisk program«, hvoraf det fremgik, at dialogen mellem konfessionerne lå forskeren og biskoppen Niels Steensen stærkt på sinde.

Et til lejligheden sammensat orkester af unge musikstuderende gjorde aftenen ekstra festlig. De indledte med en blokfløjtekoncert af Vivaldi og sluttede med en violinkoncert af samme komponist. Den pragtfulde sal med prismekroner, malerier og røde velourmøbler var den perfekte ramme om arrangementet.

Den egentlige festdag

Lørdag den 23. var den egentlige festdag. Det mærkedes allerede fra morgenstunden, hvor alle slags transportmidler brag-

te mennesker til Lübecks domkirke, som i dagens anledning var stillet til rådighed af den protestantiske menighed. Den var tidligere katolsk, og alle følte sig hjemme dér. Mange unge sang hele vejen fra banegården til domkirken, hvilket medvirkede til den festlige stemning.

I forhold til deltagerantallet, som anslået til ca. 5000, var det kun en lille del, der kunne se selve messen, men et godt højttaleranlæg sørgede for, at alle kunne følge med.

175 piger og drenge ministrerede

12 biskopper koncelebrerede, og mange præster sørgede for, at alle havde mulighed for at komme til kommunion uden besvær. 175 ministranter, både piger og drenge, havde fået mulighed for at »være med«. De kom fra mange forskellige nordtyske sogne.

Biskop *Wittler* bød velkommen, og det gjorde ligeledes provst *N. Hasselmann* fra den evangeliske kirke. Salmerne var valgt med omhu. Vi kunne synge med allesammen og evangelium, læsninger og forbønner blev læst på deltagerne respektive sprog.

Niels Steensens nuværende efterfølger i bispembedet i Schwerin, bi-

skop *Heinrich Theissing* prædikede. Han mindedes Niels Steensen og hans 300 års dødsdag den 25. november 1686. Da man fejrede Niels Steensens 250 års dødsdag i 1936, var han en ikke særlig kendt mand; kun medicinere og geologer samt kirkehistorisk interesserede i det nordiske diasporaområde kendte til ham og hans betydning. I de sidste 50 år er Niels Steensen blevet kendt blandt mange, som naturforsker såvel som kirkenes mand. Så godt som alle hans naturvidenskabelige, teologiske og pastorale værker er nyudgivet, og i de sidste 50 år er tallet for offentliggørelser af Niels Steensens værker mange gange større end i de foregående 250 år.

Vi kan snart vente saligkåringen

Biskop *Theissing* nævnte endvidere Niels Steensens opdagelser og deres betydning for os i dag, og den kommende saligkåring:

»Gud har med Niels Steensens liv tændt et lys - i over to århundreder stod dette lys under en skæppe. Når Gud nu har gjort det sådan, at dette lys får mere og mere kraft i vort århundrede, så skal vi lade dette lys trænge ind i vort liv og lade det stråle ud i vore menigheder. Det berettiger os til at tro, at vi ikke inden alt for længe kan forvente Niels Steensens saligkåring«.

Den meget festlige messe sluttede med »Store Gud vi love dig« - »Grosser Gott wir loben dich« - alle sang med, og hele Lübeck kunne se og høre, at der var fest og glæde.

Slutarrangement

Kl. 15 var der et såkaldt »slutarrangement« på rådhuspladsen. Pladsen var smykket med de skandina-

viske flag, og solen skin- de og varmede, så alle, der ikke var reserveret plads til (flertallet) kunne sidde på, hvad der nu var til rådighed, blomsterkummer, brosten m.m. Hjælpebiskop *Karl-August Siegel* bød velkommen, og i knap 3 timer var der skiftevis taler og underholdning. Alt blev styret med humor og sikkerhed af sr. *Isa Vermehren*, som gjorde det så godt, at biskop *Wittler* ville engagere sr. *Isa* til ordstyrer for bispekonferencen!

Så rejser vi alle til Rom

Hovedtaleren var præsident for de tyske katolikkers centralkomité professor *Hans Maier* fra München. Herefter talte ministerpræsident *Uwe Barschel*. Som ny formand for den skandinaviske bispekonference takkede biskop *Paul Verschuren*, Finland, for gæstfriheden i Lübeck, hvilket blev besvaret af Lübecks evangeliske provst *Niels Hasselmann* med: »I er altid velkomne, og hvis I er flere, stiller vi gerne foruden domkirken også Mariakirken til disposition«!

Biskop *Wittler* meddelte til »alle venner af Niels Steensen«, at den af pave *Pius XI* indledte saligkåningsproces af den danske videnskabsmand og biskop står foran sin afslutning. »Saligkåringen af Niels Steensen kan sandsynligvis finde sted næste år, og hvis det er tilfældet, så rejser vi allesammen til Rom«.

Mellem talerne var der folkedans og musik af kroatiske, spanske og vietnamesiske grupper.

»Niels Steensen nat«

Aftenarrangementet var ungdommens. Det begyndte på Lübecks friluftscene (som var meget svær at finde) kl. 18. Vi ikke-

unge var indbudt til at overvære underholdningen. Der var grill'ede koteletter og »kohlsalat« til de unge, og vi nøjedes med at nyde duften og synet af de mange, glade deltagere samt underholdningen.

(Se i øvrigt de unges egen artikel).

10 store byggeklodser

Søndag den 24. kl. 10.30 var alle til ungdomsmesse i Jesu Hjerter Kirke. Messen blev læst af hjælpebiskop *Theodor Kettmann*, Osnabrück. Dagens evangelium var Lukas 13. vers 22-30.

Som illustration til vers 24, hvor der står: »Kæmp i for at komme igennem den snævre port; thi mange siger jeg jer, skal søge at komme ind og ikke formå det«, havde de unge lavet 10 store »byggeklodser«, som gik fra hånd til hånd op til alteret. På klodserne havde de skrevet ord og sætninger i relation til teksten. Foran alteret byggede de så den snævre port og gjorde derved teksten synlig for os.

Biskop Theissing overbragte en hilsen fra Øst

En halv time inden messen øvede vi samtlige sange igennem - grundigt - og resultatet blev derefter, virkelig godt! Ikke mindst takket være en dygtig musikgruppe fra Eutin.

Biskop *Theissing* sluttede messen af med en varm tak til alle de unge for deres arbejde og deres engagement og overbragte en hilsen fra de unge katolikker i Øst, som ikke havde fået lov til at være med i fællesskabet.

Som udtryk for vor taknemmelighed og glæde over de forløbne dages samvær sluttede vi med taktfaste klapsalver. Det virkede helt rigtigt her.

Ved slutarrangementet lørdag eftermiddag på Lübecks smukke rådhusplads var gæsterne i forreste række omgivet af børn af forskellige nationaliteter som underholdt med sang og dans mellem talerne.

En solvarm søjle var et godt rygstød for nogle af de unge danske deltagere i det næsten 3 timer lange rådhusplads-arrangement.

Unge fra katolske skoler om deres Lübeck-tur

Fredag d. 22. august kørte 49 unge fra henholdsvis Rygård, Skt. Josephs Skole i Roskilde og Skt. Pauls Skole afsted fra Roskilde med Lübeck som mål. Vi var af tyske katolikker inviteret til weekenden i Niels Steensens tegn i anledning af 300 året for hans død. 1100 unge fra især Skandinavien og Nordtyskland havde sagt ja tak til indbydelsen.

Til spisningen fredag aften skulle vi alle hjemmefra medbringe lidt mad; resultatet var et fantastisk »tag-selv bord« med masser af spændende småretter. Efter spisningen blev alle budt velkommen af ungdomspræsten Peter Mies i Jesu Hjerter Kirke (Probsteikirche), hvor vi på alle de tilstedeværendes sprog sang »Pris Herrens navn, halleluja«.

Cirkel af tørklæder

For at illustrere fællesskabet og mangfoldigheden, blev der dannet en cirkel af sammenbundne tørklæder, hvor vores hjemsogets navne stod skrevet. Den cirkel omsluttede alle 1100. De sammenknyttede tørklæder hængte lørdag og søndag uden for menighedshuset og kirken.

Inden den afsluttende aftenbøn med efterfølgende meditation til efter

midnat, havde vi lejlighed til at se forskellige udstillinger om Niels Steensen, om missionsvirksomhed og Kolpinggrupper, samt lysbilledforedrag om jesuitterordenen. Endvidere var der folkedans, fælles-sang og meget andet.

Grillmad, cabaret og kammermusik

Lørdag morgen begyndte med messen i Lübecks protestantiske Domkirke, hvor 12 biskopper fra Norden og Tyskland koncelebrerede. Da kirken var stuvende fuld – mindst 5-6000 mennesker var kommet fra nær og fjern – var det ikke meget vi kunne se, men synge med kunne vi da.

Lørdag aften »Niels Steensens Nacht« blev fejret på Lübecks friluftsscene med grillmad, kammermusik fra Niels Steensens tid samt cabaret-optræden af forskellige tyske popgrupper.

Vi afsluttede weekenden med en ungdomsmesse i Jesu Hjerter Kirke, som naturligvis også var fyldt til sidste ståplads.

I det hele taget en pragtfuld tur med mange spændende oplevelser og indtryk.

Deltagerne fra Rygård, Skt. Joseph, Roskilde og Skt. Paul, Tåstrup

Skt. Pauls Skole i Tåstrup nu fuldt udbygget ét-sporet skole

Fik ny bygning med faglokaler og gymnastiksal til ca. 5.5 mio. kr. på sin 10-års fødselsdag

Skt. Pauls Skole i Tåstrup fejrede onsdag den 20. august sin 10 års fødselsdag og fik samme dag indviet 3. og sidste etape af skolebyggeriet. Den nye bygning, som indeholder nye faglokaler, gymnastiksal, lærerværelse og kontorer, har kostet ca. 5,5 mio. kr. De fleste af pengene er givet som gave af Bonifatiuswerk i Tyskland. Samlet har skolebyggeriet kostet ca. 10 mio. kr.

Indvielsen blev foretaget af biskop Martensen om formiddagen i overværelse af skolens elever og

Prælat Georg Wolf, Bonifatiuswerk var blandt gæsterne.

lærere. Onsdag eftermiddag fejredes dagen med en gudstjeneste og reception for indbudte gæster, lærere, skolens bestyrelse og venner af skolen. Flere skoleledere og lærere fra Jylland og Sjælland var mødt op for at lykønske. Bonifatiuswerks leder, prælat Georg Wolf, og pastor Alfons Rothert fra vennekabsmenigheden, Skt. Ansgar i Hamburg var også blandt de fremmødte gratulanter.

Skal markere sig som kristen skole

Biskoppen prædikede under takkegudstjenesten kl. 13 over saligprisningerne. Vi må besinde os på, hvad det vil sige at være katolsk skole. For det er jo det, vi ønsker med Skt. Pauls Skole, at den skal markere sig netop som en kristen skole, sagde biskoppen bl.a. En kristen skole er en skole, som bygger på Jesus Kristus, - for det han stod for, levede, døde og opstod for.

Biskoppen sagde vide-

re, at en kristen skoles opgave er at gøre mennesker lykkelige eller bibelsk udtrykt salige, opfyldte, give børnenes liv en mening, et mål og et indhold.

De første år er de vigtigste

I talerækken efter takkegudstjenesten sagde sekretæren for skolens bestyrelse og formand for menighedsrådet i Tåstrup, Knud W. Marcussen, at skolen i dens første ti år har udviklet sig ret hurtigt fra godt 50 elever i 1976 til omkring 260 elever i dag. Han takkede biskoppen og Ansgarstiftelsen for, at de har rejst midler, så skolen kunne bygges. Han rettede desuden en stor tak til Bonifatiuswerk og Skt. Ansgars menighed i Hamburg, uden hvem skolen aldrig var blevet til noget.

Formanden for »Foreningen af katolske skoler i Danmark«, Knud Holstein Ledreborg bemærkede, at de katolske skoler udvider sig, på trods af at vi fra forskellig side hører, at

Skoleleder Blanka Langsted takkede ved receptionen både Bonifatiuswerk og menigheden i Hamburg for deres store gave til skolen.

kristendommen er på vej ud af samfundet.

Ole Dam, som er formand for »Realskoleforeningen«, sagde i sin lykønskningstale, at ti år ikke er mange år, men det er de vigtigste. For det er i disse år, at skolens linie skal lægges, og de første medarbejdere og skolens leder skal ansættes.

Skt. Pauls Skole

Skt. Pauls Skole har ført en omskiftelig tilværelse i de første ti år. Fra 1976 til 1981 har skolen haft til huse forskellige steder i Tåstrup. I 1981 flyttede man ind på den nuværende adresse få hundrede meter fra den kommende hovedbanegård. I 1982 blev anden etape taget i brug, og i dag har man en fuldt udbygget ét-sporet skole med faglokaler og gymnastiksal.

Skt. Pauls Skole har 260 elever, hvoraf 73 er katolikker. 22 lærere underviser børnene; heraf er syv katolikker. Eleverne er fordelt fra børnehaveklasse til 10. klasse, og de tilbydes de samme fagområder som folkeskolen.

Kristendomsundervisningen er en naturlig og selvfølgelig bestanddel af skolens liv og arbejde, siges det i skolens jubilæumsskrift. Skolen tilbyder de katolske elever en indføring i katolsk lære og praksis.

Skolepengene udgør pr. måned 350 kr. for det første barn, 290 kr. for det andet barn og 230 kr. for det tredje. Der er desuden en fritidspansningsordning for de mindre elever. Den er åben fra kl. 7.45 til kl. 16 og koster 295 kr. pr. måned.

Sommerferie på Magleås

- Hvem vil være med på ideen?

Selv om sommeren og ferietiden netop er overstået, skal det være godt allerede nu at overveje, hvor næste ferie skal tilbringes, sammen med hvem – og under hvilke former.

To uger i sommeren 1987

Magleås kursuscenter har stort set stået tomt i sommerperioden, hvor det tidligere har været svært at arrangere kurser. Nu er det imidlertid tanken at stille Magleås til rådighed for enlige og familie eller grupper i en eller to uger sommeren 1987.

Hvordan det skal arrangeres står helt åbent. Blot ligger det fast, at det skal kunne gøres meget billigt.

Tænk at kunne holde sommerferie uden for storbyens røg og støj – en pragtfuld fri natur ved skov og sø – og alligevel kun være 20-25 minutters kørsel fra Københavns centrum.

– Men hvem skal købe ind? Hvem skal lave mad? Skal der være program? Skal vi have lejrball nogle aftener? Disse og mange andre spørgsmål skal naturligvis afklares!

Hvem vil være med til en eller følgende ting?

- Planlægning af ferieugerne,
- Udarbejde retningslinier for samværet,
- Arbejde med praktiske ting før ferieugerne,

– Deltage i ferieugerne som »praktiske medarbejdere«,

– Evt. deltage som økonom og køkkenhjælp.

Hvis du/I vil være med til et spændende forsøgsprojekt, så kontakt snarest pr. brev: Jan Lange, Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Mærk brevet: Magleåsferie 1987. Spørgsmål besvares desuden hos Jan Lange, tlf. 01 65 88 75.

Jan Lange

Ny Magleås-styrelse

De sidste medlemmer i styrelsen for den katolske kursuscenter Magleås er nu udpeget, oplyser pastoralfæderets formand Jan Lange til »katolsk orientering«. Rådets forretningsudvalg har udpeget Niels Engelbrecht som dets repræsentant medens biskoppen har valgt Annie Rastrup, skoleleder for Skt. Annæ Skole på Amager.

Bestyrelsens øvrige medlemmer er: formanden Ellen Marie Lebahn, pastor Dietrich Timmermann og skt. josefsøster Emma Martensen. Sr. Emma Martensen bor nu på området for derved at skabe en nærmere forbindelse mellem søstrene på stedet og aktiviteterne på Magleås.

kk

Katolsk Brevkursus

- et tros-lære-kursus for alle

er nu komplet og kan fås samlet eller som enkeltbreve.

Få brochure på Katedetcentralen, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefon 01 71 48 72.

På flugt

Dagspressen har midt i sommeren mindet 50-året for den spanske borgerkrig. Den krævede en million dræbte, flere ved vanvittige myrderier af modstandere bag fronten end i selve kampen. Og titusinder af især baskiske flygtninge strømmede over grænsen til Frankrig og Belgien.

Imens var jøders og videnskabsfolks flugt fra Hitlers Tyskland begyndt. I halvtreds år har Europa ikke været uden flygtningeproblem. Magtblokkene har jo genopdaget den ældgamle taktik at jage hele befolkningsgrupper på flugt over grænsen til ikke-elskede nabostater. Andre flygtninge kommer individuelt, jaget væk af borgerkrig, politisk forfølgelse eller anden terror. Millioner er på flugt af sult.

Tallene fra 1985 for hele Europa alene anslås til at være 850.000 flygtninge. Størrelsesmæssigt er det lidt svært at sammenligne Danmark med de store europæiske lande, hvad flygtningestrømmen angår, men en sammenligning med lande, der svarer nogenlunde til vort areal, afslører, hvor billigt vi er sluppet indtil for nylig. Svejts husede i fjor 40.000 flygtninge, Belgien 36.400, Holland 17.000, Danmark 6.100.

Den del af den danske presse, der ser det som sit kald at manipulere med danskernes følelser over for fremmede, der banker på, er ikke stor. Det er vel også i denne sag et højtråbende mindretal, som ser den danske egenart truet. Delvis er skrivelserne om dansk racerenhed en slem omgang historiefusk, delvis afslører de uvidenhed om kulturers gavnlige brydning og gensidig inspiration. Angsten for *den fremmede* iblandt os røber jo angsten for *det fremmedartede*, og den slags angst er kun mulig, hvor man tvivler på, om ens egen kultur kan bære. Mange danskes kultur har åbenbart været så problematisk i efterkrigsårene, at den massive amerikansering af gadebilledet i vore byer og især omkring vore varehuse og andre forretninger ikke synes at have mødt megen modstand. Danskheden har for længst forstået, at vil man sælge pølser eller elektronik, må det gøres på engelsk. Og hvem havde dog troet, at endog jubelen og hysteriet i forbindelse med fodboldverdensmesterskabet fandt sit mest slående udtryk i noget så pæredansk som »danish dynamite«.

Det er klogt at holde den danske realitetssans fri for en kunstigt oppisket kulturnationalisme, som intet har med flygtningeproblemet at gøre - og heller intet med dansk kultur. Det, der har præget dette lands kultur i århundreder, er netop åbenheden for verden og en aldeles kristeligt inspireret åbenhed for mennesker og deres behov. Det ville da være mærkeligt udansk, over for hele verden at vise os stolte over vor sociallovgivning, som vi jo selv kalder den bedste i verden, og samtidig nægte andre at nyde godt af den. Flygtninge hører til de svageste i et samfund, de skal ikke ekstra belastes med mistanker om, at de har skumle planer om at nasse på vor velfærd. Vi er stadig det femte rigeste land i verden.

Skal vi den 5. oktober ikke vise vore flygtninge, at et af de mest påfaldende træk ved dansk kultur og menneskelighed er den udstrakte hånd til dem, hvis hænder endnu ryster over det, de har oplevet og er flygtet fra?

www

Læserne skriver:

Pensionist-ugen på Magleås en god oplevelse

Det første træk for pensionister af en uges varighed var en god oplevelse. Vi var 16 personer, der mødtes 8. til 15. august på Magleås. Alle var frit stillede til at deltage i programmets arrangementer alt efter lyst, kræfter og behov.

Den daglige morgenbøn i kapellet, messen samme sted kl. 17 og aftenbønnen i dagligstuen ved ca. 22-tiden var vores dejlige vitaminindsprøjtning fra Herren til glæde for alle.

Tanken med opholdet var også, at det skulle være ferie. Alle følte vi os også hjemme, frie og dejlig tilpas både inde og i den skønne have. De fleste fik vist talt med hinanden, og alle var åbne for kontakt.

Programmet var betænksomt fordelt over dag- og aften timer.

Den første aften indledte pater *Grégoire* med et læstet foredrag om *Niels Steensen*. På en let forståelig måde blev *Niels Steensen*'s videnskabelige karriere gennemgået samt hans senere år som præst og biskop.

Skoleleder *Annie Rastrop* fra Skt. Annæ Skole fortalte næste aften med lysbilleder fra en rejse til Rom.

En dag foretog vi et foredrag om litteratur ved sr. *Hildegard* fra Skt. Lioba Kloster. *Ellen Marie Lebahn* fortalte lidt om husets historie,

og sr. *Emma Martensen* gik videre med samme emne - så vi fik et godt indblik i baggrunden for Magleås.

Priorinden fra Åsebakken, *Margaritha Schmidt* fortalte en dag i deres kapel om søstrenes liv.

En aften kom bankbestyrer *Torben Bang* og frue samt pastoralrådets formand, *Jan Lange* og hans hustru *Kirsten Lange*. *Torben Bang* og *Jan Lange* underholdt os med spil og

sang. Alle sang vi med på sange fra højskolesangbogen, og indimellem gav de et nummer på guitaren; det var meget oplivende og festligt.

Den sidste aften kom *Jørgen Hviid* fra *Niels Steensen*'s Hus i Helsingør på besøg med sin familie og gav en berigende oplevelse ved at tale om livskvalitet i og ved de ganske enkle og nære ting. Når ikke *Ellen Marie*

Lebahn eller *Jan Lange* var til stede, var sr. *Clementine* fra Ringsted en glimrende substitut til at samle os alle.

Maden var ganske dejlig, varieret og rigelig, og hjemmebagt brød er bare skønt - tak for det.

Nu ønsker vi blot, at der kommer flere gode venner til næste år.

Kære Far i himlen, vi vil slutte med at bede til dig for alle de kære mennesker, der giver deres tid og kræfter i arbejdet for at holde Magleås oppe. Vil du forny deres kræfter og give dem din fred og glæde i belønning for deres slid.

Med hilsen på alles vegne
Ulla Fjording

Økumenisk lejr i Øm

Den 24. økumeniske lejr på Øm-borgen, samlede fra den 14.-21. juli 27 voksne og 22 børn til en uges dejligt samvær.

Vi mødtes denne gang under temaet »at være menighed i dag« - et tema, som vi fik belyst både gennem foredrag og samtale, og også ved at fungere sammen som et menighedsfællesskab på lejren.

Alle voksne på lejren var delt op i grupper, der fungerede både som arbejdsgrupper i forbindelse med de praktiske opgaver: køkkenarbejde, rengøring, børnepasning, aftenhygge for børnene og aftenandagt, og også som samtalegrupper i forbindelse med dagens emne og foredrag.

Vores dag på lejren starter, for dem der har fået øjne så tidligt, med messe i kirken kl. 7.25. Kl. 8 mødes alle til morgensang og morgenmad, og derefter tager man dagens rengøringstjans.

Kl. 10 starter formiddagsprogrammet med oplæsning og samtaler. Tirsdag planlægningsgruppen med en tekst- og sangmosaik over temaet. Onsdag kom *Johannes Nissen* og fortalte om menighedens vilkår blandt storbymennesker i dag. Fredag havde vi besøg af præstestuderende *Poul Clausen* og sr. *Elisabeth* fra Stensballe kloster, som fortalte de voksne om livet i klosteret, mens børnene talte om gudstjeneste og menighed. Lørdag holdt vores to lejrpræ-

ster oplæg om »nadver og tjeneste«.

Eftermiddagen tilbringes med hyggeligt samvær - snak, badning, boldspil osv. Efter aftensmæden hygger vi os en times tid i fællesskab, og børnene går i seng efter aftenbøn og højtlesning. Hver dag sluttes med en aftenandagt, forberedt af en af grupperne.

Søndag, lejrens sidste dag, fik vi tid til at tale sammen et par timer i grupperne og få samlet op hvad vi havde hørt og tænkt i løbet af ugen - og lejren sluttedes efter en dejlig gudstjeneste med fest om aftenen.

Thala Juul Holm

Er danske katolikkens horisont virkelig så begrænset?

Jeg føler det beskæmmende, at flertallet af de læserbreve, der i den sidste tid er offentliggjort i »katolsk orientering«, omhandler emner som: Messer på latin, kommunionbænke og deslige.

Er danske katolikkens horisont virkelig så begrænset? Lever vi endnu bag vore ligusterhække og hylder særpræg som latinske messer, gregoriansk musik osv.?

Er vi ikke klar over, at vi er en del af en verdenskirke, og at denne kirke og kristendommen har helt andre problemer i verden i

dag. Det er ikke omtalte »særpræg«, der gør os troværdige som kristne i verden. Det den katolske kirke respekteres for, er dens kamp mod fattigdom, undertrykkelse og åndelig materialisme, som specielt praktiseres i Østen, Sydamerika og i Østeuropa, men desværre også mange andre steder, deriblandt hos os.

Også inden for vor egen danske katolske kirke er der alvorlige problemer, der trænger sig på, men også disse overlader vi til vore trosfæller i udlandet.

Lad os istedet for ba-

gatterne tage de mere alvorlige ting op til debat. Lad vore katolske stemmer komme frem i læserbreve, kronikker og også i samvær med andre kristne. Vi har så meget, som

de andre ikke har og kun ved at få det offentligt frem, kan vi gøre os håb om at blive betragtet som troværdige kristne i dagens Danmark.

Kaj V. Hansen

Niels Steensen fest i Odd Fellow Palæet

lørdag den 15. november.
Reservér allerede dagen nul
Mere i næste nummer om arrangementet.

Gudsbilledet i buddhisme og kristendom

Af Grethe Livbjerg

Lad det være sagt straks: Det er uansvarligt i tre korte artikler at beskrive de væsentlige forskelle mellem kristendom og buddhisme. Utilstrækkelige er også de stakke af bøger om emnet, som jeg i årenes løb har studeret. Ustandseltigt føjes nye aspekter til, som ændrer det lige dannede billede. Den kendte leder af det engelske buddhistselskab, Christmas Humphreys, begynder sin bog »Buddhism« med at slå fast, at ingen vil være i stand til at præsentere buddhismen i sin helhed.

Buddhismen er en stor familie af filosofier og religiøse opfattelser. Den optræder i en mængde forskellige former – og hver og én har sin måde at praktisere religionen på. Giver man én beskrivelse, vil der straks kunne indvendes: Men buddhismen er mere end dette.

Buddhismen som udfordring

En missionær, som i årevis havde levet blandt buddhister, udtrykte sin varme beundring for buddhismunke og -nonner og praktiserende buddhister i øvrigt: De er mennesker, som ved, hvad de vil med deres liv, og som anvender de midler, der mest direkte fører til målet – mens kristne ofte slet ikke ved, hvad de vil, og bare lader livet gå, som det bedst kan.

Buddhismen er en udfordring til os!

Jeg kan kun give *Sven Damsholt* ret i, hvad han skriver i sin lille bog »Når den indre rose åbner sig«, at mødet med andre religioner kan kaste lys over ens egen tro. Men dette møde må forudsætte, at man både kender og lever sin egen tro.

Religion uden en personlig gud

Buddhas lære er enkel: Livet er lidelse, der må være en vej ud af lidelsen, og Buddha viste en vej til

frigørelse fra alle bindinger, fra alle begær og dermed fra lidelsen.

Buddha talte aldrig om Gud. »Det står fast som en kendsgerning og som tilværelsens uforanderlige og nødvendige lov, at alle dens bestanddele mangler et jeg«. Tanken om en evig for slet ikke at tale om en personlig gud er utænkelig for buddhismen.

Gandhi var af den mening, at Buddhas gud-løse lære var reaktion mod de primitive gudsopfattelser, som florerede på den tid. Buddha havde sikkert en sans for det absolutte som en virkelighed hinsides enhver beskrivelse. Da Buddha modtog oplysningen, en intuitiv indsigt i tilværelsen og i, hvilken lov, der fører til udfrielse fra lidelse, sagde han: Det er et onde ikke at have nogen at tilbede.

»Den grundlæggende forskel mellem kristne og os – sagde en buddhistisk lærer – er, at vi ikke har nogen gud«. »Ateisme er buddhismens første princip«, skriver den japanske buddhist *Takakusu* i »Eight principles of Buddhism«. Og dog lever der her og dér i buddhistiske lande mystikere, som erfarer det guddommelige nærvær.

For Buddha indtog loven – dharma – det Absoluttes plads: »Hverken jeg eller andre har skabt den«. Loven blev et aspekt af det transcendent og fik en aura af guddommelighed.

Loven inspirerer buddhisten til heroiske anstrengelser, og gennem disse har de buddhistiske lærere erhvervet dybe indsigter i menneskets natur.

Man kan kun beundre den visdom, som findes i buddhistiske skrifter. Den katolske teolog, *Henri de Lubac*, som har et indgående kendskab til buddhismen, skriver: »Sjældent har mennesket erfaret sin elendighed klarere og værret tættere på en nådens religion end i buddhismen« (Amida, s. 10).

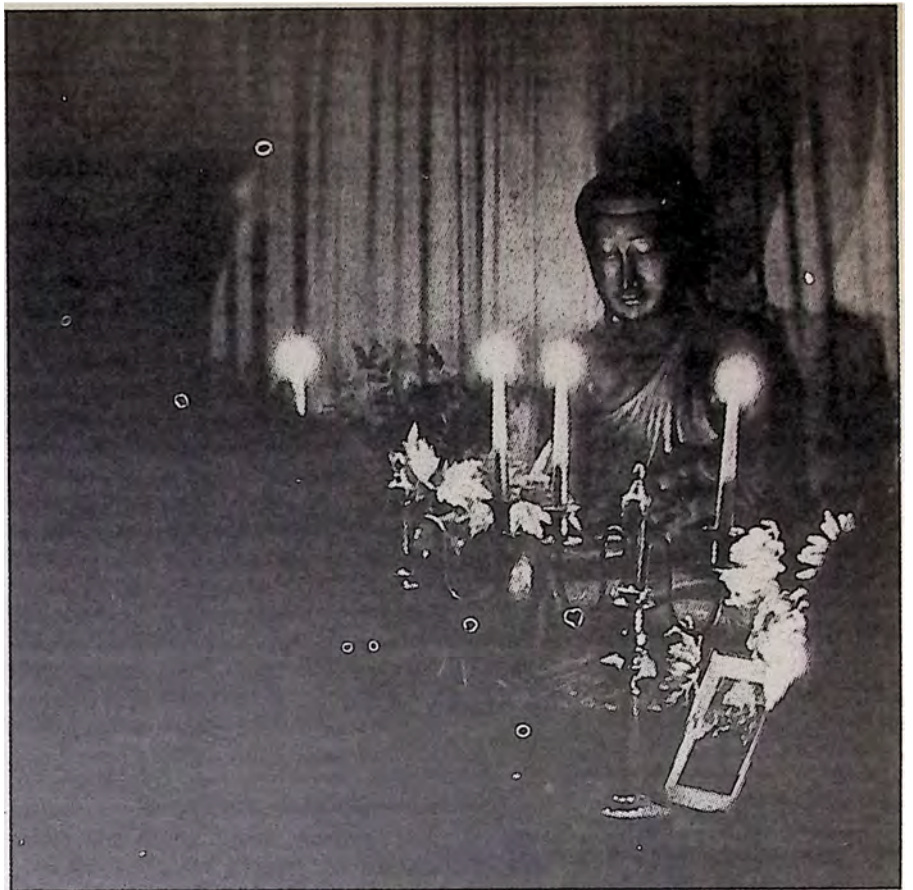
I tidens løb har buddhismen optaget i sig elementer fra religionerne i de lande, den trængte ind i: Tibet, Kina, Japan – og også fra hinduismen, som den udgik fra. Derfor kan man i buddhismen træffe dyrkelse af guddomme, der optræder som hjælpere og beskyttere af lovens renhed, men som alligevel selv betragtes som væsener, der selv er på vej. Der er opstået en rig mytologi. Buddhismen har efterhånden udviklet sig fra at være filosofi til religion.

Men i sin rene form afviser buddhismen en personlig gud. Vi ser en genspejling af dette hos europæiske kristne, som forsøger at introducere buddhistisk visdom og meditation i Vesten. Den kendte tyske filosof og psykolog, *Karlfried von Dürckheim*, der har tilbragt årtier i Japan, og som via kurser og en lang række bøger søger at give Europa del i Østens værdier, vil ikke anvende personnavne om Gud. Han taler om Væren, Transcendensen, Virkeligheden, og når han taler om logos, er det et tvetydigt begreb, der nærmest står for de åndelige principper i tilværelsen. Men navnløs religiøsitet er kristendommen fjernt.

Gud som Tre Personer

Hver søndag bekender vi troen på Gud som Fader, Søn og Helligånd. Vort kristne liv begynder med, at vi på én gang får, hvad ingen religiøs stræben i sig selv kan give: Delagtighed i Guds eget liv. Dåben ændrer radikalt et menneskes liv fra en blot religiøs eksistens – i bedste fald anvendt til søgen efter det guddommelige – til et liv, hvor mennesket selv er Guds tempel, hvori de Tre guddommelige Personer lever selve Kærlighedens liv.

Men naturligvis: Det er op til os, om dette liv skal udvikles og fuldkomngøres i os. Den kristne har

Buddhismen er gudløs i sit væsen, den har ingen guddom at tilbede. Foto KNA.

sandelig også et mål for livet, Jesus har selv givet os det: Vær da I fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen.

Vi siger så let: Gud er kærlighed. Vi mener dermed: Gud elsker os – mig. Men Guds kærlighed til mennesket har som forudsætning Guds personlige kærlighed i sig selv. En gud i ensom majestæt kan ikke elske. Det upersonligt Absolutte kan ikke være kærlighed.

Ingen før Jesus har fortalt os, at det Ene – Gud – er et Vi. Tilværelsens dybeste grund er ikke upersonlig væren, men de Tre's totalt hengivende kærlighed.

Treenigheden – virkelighedsfjern teologi?

Når man spørger mennesker, hvem de beder til, får man ofte et forundret svar: Gud – hvem ellers? Fortsætter man: »Beder du til Faderen, til Jesus eller til Helligånden?« er svaret ofte en overbærende hovedrysten: At Gud er én og tre er teologers tørre skrivebordspåfund. Jeg beder til Gud!

Eller en og anden siger: I min meditation har jeg oplevet den totale enhed, det kristne gudsbillede er et meget lavt gudsbillede.

Den vanskelighed, som mange har ved at stille

noget op med den kristne Treenighedstro skyldes dels en banal opfattelse af person lig menneske. Dels, at flere på hinanden følgende filosofiske »ismer« har skabt en almen opfattelse af lighed mellem person og ren individualitet: At være person er at være et autonomt, blot selvstændigt handlende individ. Langt fra Bibelens opfattelse af person som værende lem på en krop. Et lem eller organ kan ikke eksistere isoleret, men kan kun leve i konstant modtagen og givning.

Men disse »ismer« har også haft indflydelse på Treenighedsteologien, så denne nok ofte er blevet det, *Basilius* i det 4. årh. kaldte »meta-matematik«: $1+1+1=3$. *Maksimus Bekenderen* i det 6. årh. insisterede på, at selv om vi tilbeder Gud der er udover alt, som Trehed og Enhed, så er der aldrig tale om en og tre på samme måde som vi normalt anvender tal. Kirkens første teologer talte om Treenigheden som en kærlighedens »cirkulation«. Hver person eksisterer kun i og ved sin relation til de andre: En salig selvhengivelse til os giver Jesus os adgang til denne kærlighedens cirkulation.

Kirkens første teologer, som har udformet vore

trosbekendelser, var ikke tørre teoretikere, men mystikere. Trosbekendelsernes tilblivelse har været en proces af bøn, erfaring og tænkning ud fra Guds åbenbaring.

Til den, som har erfaret den totale enhed i upersonlig form, kan vi sige: Du har endnu det største i vente: Enheden i kærlighedens overstrømmende liv. Ved at inddrages i dette guddommelige kærlighedsliv forvandles vi fra individer til personer.

I sin bog »La foi crétienne« (den kristne tro), citerer *Henri de Lubac* en missionær, som ved sin ankomst til Indien udtalte: »Når jeg er kristen, er det på grund af Treenigheden. Mit liv har ikke nogen anden mening end fordybelse i og tilbedelse af dette unikke og altomfattende mysterium. Tilbedelsen af Treenigheden er vor eneste bestemmelse«.

Når vi slår korsets tegn og siger: I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, forkynder vi, at tilværelsens dybeste grund og mysterium er Guds personlige Kærlighedsliv. En bekendelse, som må fylde vort liv med dyb lykke – og som også udtrykker den afgørende forskel til andre religioner.

Grethe Livbjerg

I to senere numre skriver Grethe Livbjerg om »Menneskesynet i buddhisme og kristendom« og »Meditation og mystik i buddhisme og kristendom«.

Laszlo Paskai ny ungarsk primas

Roms, biskoppernes eller regeringens »ønskekandidat«?

Ungarn (KNA) - Den ungarske bispekonferencens retningslinjer fastsætter, at ærkebiskoppen af Kalocsa skal føre ærkebiskoppen af Eszergoms forretninger videre, hvis han er forhindret. Efter primas *Laszlo Lekais* begravelse valgte episkopatet ikke den 85-årige ærkebiskop *Jozsef Ijjas*, men dennes coadjutor, ærkebiskop *Laszlo Paskai*.

Den 59-årige Paskai var tidligere biskop af Veszprem. Man venter ikke at støde på modstand fra kirkeministeriets side mod hans udnævnelse til ærke-

biskop af Eszergom. Denne udnævnelse gør ham til Ungarns primas og endelig også til kardinal. Paskai var i lang tid professor for filosofi og askese i præsteseminarerne i Szeged og Budapest.

Den nye primas bedømmes forskelligt. Nogle roser ham for hans folkelighed som præst og hans omfattende teologiske viden. Andre frygter, han vil være et føjeligt redskab i *Imre Miklos* hænder. Endnu andre sætter store forhåbninger til hans effektivitet og hans realistiske sans.

Ærkebiskoppen har givet beviser på sin effektivitet. I 1983 forelagde han episkopatets generalforsamling bispekonferencens gamle plan om at stifte en orden for katolske sygeplejersker. Planen blev overdraget ham til udarbejdelse; og resultatet er, at der nu er grundlagt en ny kvindeorden i Ungarn.

Realitetssans

Som rektor ved præsteseminariet i Budapest beviste han sin realitetssans, idet han betonedede, at han på grund af den bestående præstemangel ikke kunne tillade sig den luksus at uddanne teologiske videnskabsmænd, men måtte satse på at uddanne præster til praktisk arbejde i sognene. Han kræver, at de fremtidige præster identificerer sig med folket, også i deres levevis. Dette tillader dem at medvirke i arbejdet på et socialistisk samfund.

Samme krav vil Laszlo Paskai som primas sikkert også stille til samtlige præster og lægfolk.

De problemer, der skal løses af den nye primas indenfor kirken, er betydelige. F.eks. at opnå enighed mellem biskopperne angående sjælesorgen; at overvinde det voksende svælg mellem præsterne og hierarkiet; at integrere de modvillige Bulanyi-basisgrupper i kirken igen; at kanalisere de unges voksende men spredte religiøsitet tilbage til kirken; at løse militærnægterproblemet.

Dette er et udvalg af specielt ungarske problemer. Dertil kommer andre, som landet har tilfælles med resten af verden, som f.eks. manglen på unge præster.

Filosoffen *Tatjana Goritsjeva* har ved flere lejligheder bevidnet den russiske ungdoms interesse for religion og åndsliv. Foto KNA.

Religionsfrihed er kun en detalje

Bern (KIPA) - Ærkebiskop *Edoardo Rovida*, apostolsk delegat i Svejts, konstaterer, at nok kunne man i 1975 i Helinki ikke opvise håndgribelige resultater m.h.t. religionsfrihed; men på den anden side er de forskellige stater blevet sig dilemmaet »Krig og Fred« mere bevidst og de er klare over de risici, krigstruslen indebærer for menneskeheden.

Hovedproblemet er ikke religionsfriheden, men sameksistensen af to verdener, som er diametralt forskellige, ideologisk og lovmæssigt set. Selvfølgelig er religionsfriheden ikke uden betydning. Et ønskværdigt mini-

mum er kravet om uhindret rejsemulighed for paven (også til Litauen og Tjekkoslaviet), lettelser for folk, der vil overvære religiøse fester og møder, og uhindret forsendelse og modtagelse af religiøs litteratur.

Nye biskopper i Tjekkoslaviet?

Prag (KIPA) - Centralkomiteens sekretær, *Vasil Bilak*, erklærede over for det tjekkoslovakiske fjernsyn, at regeringen i Prag ønsker at indlede forhandlinger med Vatikanet om en nybesættelse af bispeembederne i landet.

Forudsætningen er, at kandidaterne er tolerante over for staten. Vatikanet må garantere, at »Undergrundskirken« ikke får støtte. Med undergrundskirken menes sandsynligvis de mere end 400 præsters sjælesorg, som udøves, selv om præsterne er afsat fra deres embede.

Nye forhandlinger

For et år siden blev forhandlingerne mellem regeringen og kardinal statssekretær *Agostino Casaroli* afbrudt, da regeringen i Prag ikke ville gå med til nogen indrømmelser.

I mellemtiden er ærkebiskop *Luigi Poggi*, nuntius for Østeuropa gået af. Hans efterfølger er ærkebiskop *Francesco Colasunno*, der efter den ungar-

ske primas kardinal *Laszlo Lekais* begravelse havde en samtale med *Imre Miklos*, præsident for det ungarske kirkeministerium. Miklos rejste dagen derpå uventet til CSSR, hvor han ifølge Radio Prag talte med Centralkommisionens sekretær *Jan Fojtik* om en mulighed for bedre forhold mellem kirke og stat i begge lande. I Ungarn er forholdet i de senere år blevet meget bedre.

Fojtik har øjensynlig udførligt fortalt Bilak om denne samtale. Bilak er formand for den partiinterne ideologiske kommission, som også Fojtik er medlem af. Bilak selv var på det tidspunkt i Wien, hvor han havde kaldt kardinal *Frantisek Tomasek*, ærkebiskop af Prag, »den gamle mand, som heller ikke bliver taget alvorlig af Vatikanet«.

En dag efter sin hjemkomst, afgav han en erklæring i TV, om at regeringen i Prag ønsker at indlede nye forhandlinger med Vatikanet.

Fornyet trosliv i Sovjetunionen Påfaldende generationsskifte blandt de troende

(KIPA) - Religionsfriheden i Sovjetunionen er nedfældet i forfatningens § 52, der garanterer alle mennesker samvittighedsfrihed. Efter at Moskvas patriarkat nu har påbegyndt en ny fortolkning af de sovjetiske religionslove, håber mange ortodokse gejstlige og lægfolk på, at § 52 nu også bliver ført ud i praksis.

Professor *Nikolaj Gundajew*, rektor for præsteseminariet i Leningrad, henviser til, at der er givet tilladelse til at opføre nye kirker i mange egne. Baptisterne har længe været meget aktive med at bygge kirker, men nu bygges også ortodokse kirker, især i Sibirien. I Bratsk har man oprettet en speciel buslinje for kirkegængere.

Til 1000 års jubilæet i 1988 vil Moskvas patriarkat udgive forskellige skrifter, bl.a. den russiske kirkes historie, og dokumenter om kunsten i klostre og kirker. Ærkebiskop *Pitirim* leder forlaget, som også forbereder plader og kassettebånd med liturgisk sang.

Men det er udelukkende de »Kirkelige Efterretninger« i Ukraine og »Moskvapatriarkatets Journal«, der skriver om forberedelserne til jubilæet. I den russiske presse kan de troende ikke orientere sig om kirkens 1000 års jubilæum i 1988.

Nikolaj Gundajew er optimistisk m.h.t. generationsskiftet blandt de tro-

ende. Der kommer flere unge folk i kirken. Først kommer de af nysgerrighed. De unge interesserer sig ofte for orientalsk mystik og yoga, og hvis det ikke tilfredsstiller dem, kommer de til kirken.

De kommer ikke regelmæssigt som de gamle kvinder; men der kommer flere af dem efterhånden. Ved præsteseminariet i Leningrad studerer for øjeblikket 400 unge teologi. 70 % af dem kommer fra ikke-religiøse hjem.

Myndighedernes indstilling

Rektoren for præsteseminariet indrømmer, at der har været tider, hvor han har troede, religionen ville dø. Men det har vist sig, at den har dybe rødder i folket. Og det må regeringen i dag regne med. Blandt funktionærerne findes der næsten ingen af den gamle

slags revolutionære mere, der frem for alt bekæmper de kirken.

Et stort problem er det, at organiseret religionsundervisning er forbudt. Kun forældrene er deres børns religionslærere. Gundajew mener, at myndighederne efterhånden er ved at få en mere positiv indstilling til kirken. Det kommunistiske partis officielle ideologi er ateismen. Men selv om partiet spiller en stor rolle i statens liv, er kun 60 % af Den øverste Sovjet partimedlemmer.

Jubilæet i 1988 skal vise, at den ortodokse kristendom er levende i Sovjetunionen; og dette skal støtte de troendes selvbevidsthed. Nikolaj Gundajew håber også på en kontakt med den unerede kirke i Ukraine. Måske året 1988 vil hjælpe til at overvinde gensidige misforståelser.

Kirkelige vielser i Kursk

Moskva (KIPA) - Den sovjetiske regeringspresse beklager det stigende antal af kirkelige vielser. »Komsomolska Prawda« henviser til udviklingen i Kursk ca. 500 km syd for Moskva.

Interessen blandt de unge for kirkekor og deltagelse i gudstjenester og kirkelige vielser tager foruroligende til. Dette er ikke i overensstemmelse med et medlemskab i partiet. Det er forargeligt, at de unge ikke kan se, det er galt at synge i kirkekorret med en partibog i lommen.

Paveligt budskab til Letlands 800-års fest

Rom (KIPA) - Paven opfordrer de troende i Letland til at bekende sig til deres katolske tro trods alle vanskeligheder. En femtedel af de 2,5 millioner letter er katolikker.

Skrivelsen er stilet til den katolske administrator for Riga og Liepaja, kardinal *Julijans Vaivods*. Paven ønsker, at det letti-

ske folks daglige vidnesbyrd om de kristne værdier i denne del af Sovjetunionen vil bringe troen nærmere til mange.

Den 15. august, Marias optagelse i himlen fejredes 800-års festen for Letlands kristianisering. Paven mindedes denne begivenhed den 26. juni i Peterskirken.

Den 15. august fejrede Letland 800-året for sin første evangelisering

Riga (KIPA) - 15. august fejrede katolikkerne i Den lettiske Sovjetrepublik (Latvija) et stort jubilæum. For 800 år siden blev den første katolske biskop indsat i det område, der den gang hed Livland eller »Terra Marina«. Hermed var grunden lagt til et selvstændigt hierarki.

Der er nu ca. 600.000 katolikker i Letland, knap en tredjedel af befolkningen. Kardinal *Julijan Vainovs*, der 18. august fyldte 91, forvalter to kirkelige jurisdiktions-områder: Ærkebispedømmet Riga og bispedømmet Liepaja. Ved sin side har han to hjælpebiskopper: *Valerians Zondaks* og *Janis Cakus*, foruden 105 præster. I Riga ligger et af Sovjetunionens to katolske præsteseminarier (det andet ligger i Litauen). Her er der for tiden 48 præstestuderende.

Letlands kristianisering begyndte allerede i det 11. århundrede. Under ærkebiskop *Adalbert* af Hamburg-Bremen forsøgte en mission i Kurland. Her levede der stammer med meget forskellige sprog, og man indså, at det endnu var for tidligt at missionere disse stammer.

I den østlige del af Letland sporede allerede i begyndelsen af det 11. århundrede en stærkere kristen indflydelse. Stammeøvdingene i den nordøstlige del af landet var da allerede blevet døbt af ortodokse missionærer. På dette tidspunkt havde kirkeskismaet i 1054 imidlertid endnu ikke berørt den russisk-ortodokse kirke.

Den systematiske kristianisering af alle stammer i Livland falder sammen med ankomsten af Kannik *Meinhard* fra Seeberg. Han kom med tyske købmænd til Daugava-området, hvor handelsvejen mellem Nordeuropa og Byzanz gik. Den ortodokse fyrste af Polozk havde tilladt missioneringen i dette område og også biskoppen af Polozk havde givet sin tilladelse. Det viser, at der den gang endnu var venskab mellem den ortodokse og den romersk-katolske kirke.

Meinhard bygger af sten
Meinhard valgte Ikschkile til missionscentrum. For at beskytte livlænderne mod litauernes overfald, lærte

han dem at bygge borge af sten. Også den kirke, han byggede på den højre bred af Dauga, blev bygget af sten. Da den var bygget færdig oprettedes i samme år - 1186 - bispesædet og Meinhard blev bispeviet. Ifølge en bulle fra pave *Clemens III* blev bispedømmet indlemmet i ærkebispedømmet Bremen.

Heftige kampe mellem livlænderne og semgalerne fremmede »den katolske sag«. Semgalerne forsøgte forgæves at nedrive borgen ved Daugava. Derfor lovede nogle livlændere, at lade sig døbe, hvis Meinhard ville hjælpe dem med at bygge flere borge. Snart rejste der sig på øen Dolo en fæstning og en kirke, og kirken blev indviet til den hellige *Martin*.

Forfølgelse

Imidlertid holdt de færreste livlændere deres løfte. I stedet for at omvende sig, begyndte de at forfølge de kristne. Heller ikke biskop Meinhard blev skånet. Man udplyndrede ham og truede med at udvise ham og hans medarbejdere. I sin nød drog Meinhard til Rigene for at vende hjem med et tysk handelsskib. Det vakte panik blandt livlænderne, der var bange for, at Meinhard ville sende dem en kristen hæf på halsen. De bad ham om at komme tilbage; så ville de lade sig døbe.

Men det var kun tomme ord. Meinhard sagde derfor igen, at han ville hjem. Endnu en gang lod han sig omstemme og vendte igen tilbage til sin residens, og paven pålagde ham at fortsætte arbejdet blandt livlænderne.

Letternes apostel

Efter ti års arbejde døde biskop Meinhard 20. oktober 1196. Han blev begravet i Ikschkile. I slutningen af det 14. årh. blev hans jordiske rester bisat i domkirken i Riga. I reformationstiden blev hans grav stærkt beskadiget. Af misforstået iver ville man fjerne alt, hvad der mindede om den katolske tid. I oplysningstiden ville man af med de sidste katolske rester.

Ved restaureringen i det 19. årh. af domkirken i Riga åbnedes Meinhards grav. Her fandt man hans hjerneskal og øvrige skelet

i en delvis rådnet kiste af egetræ. Knoglerne blev overført til en ny zink-beklædt egetræskiste og bisat i en niche i domkirken. En marmorplade med latinsk indskrift fortæller, at her hviler letternes apostel.

Uheldig udvikling

Det vil være forkert at sætte Meinhards virke i forbindelse med den tyske trang til ekspansion. Meinhard betragtede selv sit arbejde som udelukkende sjælesørgerisk. Imidlertid var det pavens hensigt at knytte de baltiske folkeslag til den kristne og europæiske folkefamilie. Selv ønskede de at være et frit og uafhængigt »Terra Marina«, der hverken var underlagt den tyske kejser eller nogen anden fyrste, men regeredes af de indfødte fyrster.

At biskop Meinhard grundlagde sværdridderordenen var i denne sammenhæng en uheldig begivenhed. Han havde ingen territoriale hensigter med ordenen. Den skulle blot beskytte kirken mod litauernes angreb. Men det kom til at gå anderledes. Ordenen gjorde sig selvstændig og søgte at udvide sit territorium og at vinde verdsligt herredømme. Selv om paven truede dem med ekskommunikation

forhindrede det ikke sværdridderne i en grusom undertrykkelse af letterne - egentlig en sammensmeltning af semgalerne, salenerne, kurerne og livernes stammer med de oprindelige lettere. Undertrykkelsen voksede yderligere, da sværdridderne i 1237 forenedes med den tyske ridderorden. Det er en af tragedierne i Letlands kristianisering, at missionærernes gode hensigter blev misbrugt af ekspansionsivrige elementer.

Litauens præster henvender sig til Gorbatsjov

Vilnius (KIPA) - Religionsfriheden bør ikke kun være en paragraf i grundloven, men føres ud i virkeligheden. De lokale myndigheder blander sig i kirkelige spørgsmål. Der trues med afskedigelser, TV og radioen beherskes af ateister. Dette er imod princippet om ligeberettigelse i Sovjetunionens forfatning.

Samtlige præster - ialt 127 - i bispedømmet Penevezys udtrykker sig så direkte i en protestskrivelse til Sovjets leder *Gorbatsjov*.

Selv om letternes undertrykkelse kan føres tilbage til biskop Meinhards grundlæggelse af sværdridderordenen, betragtes han dog selv som en stor ven af det lettiske folk. Senere gik hans minde dog i glemme. Det skyldtes især protestantismen, der brød med alle katolske traditioner. Og bedre blev det ikke da Letland 1582 kom under polsk-litauisk herredømme, og jesuitterne der nu fik modreformationen som opgave, ikke tog de gamle overleveringer op,

men importerede en polsk katolicisme med helt andre helgener. Heller ikke Letlands indlemmelse i ærkebispedømmet Mohilev ved Dnjepr i Hviderusland førte til en genoplivning af de gamle traditioner. Meinhard var og blev glemmt.

Nu er det op til nutiden - især i forbindelse med 800-års jubilæet - at mindes og fejre Meinhard som letternes apostel, Letlands første biskop og en af lokalkirkens store helgener.

Præsterne kræver også, at deres medbrødre, *Swarinskas*, *Tamkevicius* og *Mutulionis* løslades. De forlanger desuden, at Kasimir-domkirken i hovedstaden Vilnius gives tilbage til kirken, ligesom Mariakirken i havnebyen Klaipeda. Den blev opført i 50'erne for private midler. I 1979 samledes 148.000 underskrifter - uden resultat.

Præster beder desuden i en skrivelse til landets biskopper, om at de inviterer *Johannes Paul II* til 600 års festen for kristen-

dømmens indførelse i landet. Myndighederne i Sovjet er afvisende over for dette ønske.

Kræver deres biskop genindsat

Endvidere appellerer præsterne til biskopperne om at gøre en indsats for, at biskop *Steponavicius* genindsættes i sit embede som leder af ærkebispedømmet Vilnius, og at der i de to nye forstæder til Vilnius bygges kirker til tilflytterne.

Den tid, hvor de få åbne kirker i Sovjetunionen hovedsageligt blev besøgt af ældre kvinder, er for længst forbi. Foto KNA.

Enkel lille bog om kristen meditation

Katolsk Forlag på gaden med ny bog

»Herre, lær os at bede...« Der er mange kristne, også katolikker, som i dag har den samme bøn til Jesus som apostlene. Denne bøn er den rigtige begyndelse til enhver bøn. Der er mange ikke-kristne, som ligeledes længes efter bøn eller det, de kalder for bøn, kristen og ikke-kristen, selv om de ofte ikke ved, hvem de skal henvende sig til.

Og der er en enorm litteratur om emnet på fremmede sprog. Så man er fristet til at spørge: Har det en mening at udgive endnu en bog om bøn? Det har det allerede af den grund, at vi har meget lidt, om emnet på dansk og ikke nogen egentlig indføring i kristen meditation som i denne bog.

En bog vi har brug for

Også hvis man måske åbner Henri Caffarel's »Indføring i kristen meditation« med en vis skepsis, bliver man hurtigt klar over, at det netop er den bog, vi nu har brug for her i landet.

H. Caffarel er en fransk præst, som i mange år har arbejdet med og for ægtefæller og familier, og navnlig for ægteskabets spiritualitet. Han har siden 1945

udgivet tidsskriftet »L'anneau d'or« (Guldringen). Ud fra sin erfaring med bøn i familielivet har han siden 1958 udgivet »Les cahiers sur l'oraison« (»Hæfter om den indre bøn«), åbnet et center for oplæring i bøn og holdt mange foredrag om bøn. Den lille bog, som vi nu får på dansk, indeholder hovedsageligt en række sådanne foredrag (de første 15 af de 19 kapitler), som blev holdt i Paris for 1500 mennesker.

Vor bøn i Jesu ånd

»Kristen meditation«: H. Caffarel miskender ikke værdien af mange bønstraditioner uden for kristendommen. Men Jesus Kristus er Guds evige Ord eller Søn, som er blevet menneske iblandt os og for os. Ved sin opstandelse fortsætter han også som menneske sin kærlighedsdialog med Faderen i Ånden. Ligesom Han bad for os på jorden, beder Han stadig i Faderens rige. Der kan altså ikke være højere eller dybere former for bøn end Jesu bøn til sin og vor Fader.

Følgelig er det simpelt hen utænkeligt, at der også for os mennesker kan

eksistere en højere eller dybere form for bøn end vor bøn i Jesu Ånd, vor bøn i, ved og med Jesus. Vejen kan ikke gå for os fra bøn til og ved Jesus og meditation over Jesu ord og gerning til en eller anden bøn uden ord og indhold, hævet over de menneskelige kår, som Guds Ord har valgt for at komme til os og bo iblandt os og i os. Al tænkelig bønsteknik kan kun være sund og nyttig, hvis den hjælper os til at komme Jesus, Gud og menneske, nærmere, og i Ham, kun i Ham, at tage imod Ånden og finde Faderen.

Dyb og enkel

Dette er den grundoverbevisning, dette er den kristne tros hjørnestein, som H. Caffarel klart og bredt lægger som funda-

ment for alle de gode råd, han ud fra en lang erfaring giver os om den kristne meditations åndelige forudsætninger, dens praktiske betingelser og elementære »teknik«. Hvis man har åbnet bogen med et vist forbehold, føler man sig hurtigt beroliget og nødt til at fortsætte læsningen indtil den sidste side for bagefter at komme tilbage til de centrale afsnit og allerede meditere over dem.

Denne lille bog er på samme tid dyb og enkel. Den er skrevet i korte og klare sætninger. Den er illustreret med levende vidnesbyrd. Den er krævende med sin indtrængende appel til meditation. Men den viser også, at den kristne meditation ikke er specialisters sag, men en reel mulighed – og nødvendighed – for enhver kristen. Bogen er befriende. Måtte den finde et bredt ekko her i landet.

P. Grégoire O.P.

Henri Caffarel: *Indføring i kristen meditation*. Katolsk Forlag 1986. 142 s., ill., kr. 85.-.

Vi skal giftes

Håndsrækning forud for parternes bindende ja-ord

»Dette lille hefte henvender sig i første række til dem, der vil indgå katolsk ægteskab. Det er ment som en håndsrækning og hjælp forud for parternes bindende ja-ord til hinanden«, skriver biskop Hans L. Martensen i forordet.

Heftet »vil i al enkelhed indbyde til en personlig overvejelse af nogle af ægteskabets vigtigste spørgsmål«, og det er biskoppens håb, »at disse overvejelser vil munde ud i en frugtbar samtale med præsten til fælles gavn og inspiration«.

Godt grundlag for samtale

I heftet, der er en dansk bearbejdelse af et hefte udgivet af Presterådet Oslo Katolske Bispedømme, kommer man ind på: »Ægteskabet i dagens samfund«, »Forventning«, »Fællesskabet mellem de to«, »Ægteskabet som en læreproces«, »Seksualitet«, »Glæden ved at være far og mor«, »Fødselsregulering«, »Ægteskabet i troens lys«, »Ægtevielsens grundlag«, »Ægteskabets sakramentale dimension«, »Blandede ægteskaber«, »Familien - samfundets grundenhed« og »Den vi-

dere vej«. Så der er et godt grundlag for samtaler både mellem de to, der vil giftes, og den præst, der skal vie dem.

Heftet afsluttes med en fyldig litteraturliste.

I forbindelse med afsnittet om »Fødselsregulering« omtales i en fodnote den såkaldte Billingsmetode. Måske havde det været rimeligt at oplyse om, at man på ethvert apotek kan få en gratis pjece: »Klar besked om naturlig familieplanlægning«, hvor også andre - af kirken tilladte - metoder omtales.

Ansgarstiftelsens Forlag, 22 sider, 15 kr.

Ruth Plum

Bog om fem »martyrer« fra vor tid

»Hvis ikke hvedekornet lægges i jorden, bliver det kun det ene korn, men hvis det lægges i jorden og dør, bærer det megen frugt«. Det var teksten, ærkebiskop Romero prædikede over i sin sidste messe før han blev skudt, da han forlod prædikestolen. Og det er mottoet over denne bog, der handler om fem vidt forskellige mennesker, som lider martyrdøden for deres kristne tros skyld.

Dietrich Bonhoeffer

Først er der Dietrich Bonhoeffer, tysk teolog, hvis skrifter, forfattet i nazistiske fængsler har præget det 20. århundredes syn på Gud og Kristus og på den kristne i den gudløse verdens vold.

Maximilian Kolbe

Dernæst Maximilian Kolbe, polsk franciscanermunk, naiv beundrer af tekniske fremskridt og elsket af folket for sin varme og Maria-tilbedelse. Begge ender deres liv i Hitlers koncentrationslejre; Bonhoeffer, henrettet for at have taget aktiv del i attentaterne på Hitler, og Kolbe, fordi han frivilligt gav sit liv for en familiefader, der sammen med ni andre skulle dø, da en fange var undsluppet.

Martin Luther King

Den tredje i rækken er Martin Luther King, blodrig, udsvævende, vital sort præst i USA's sydstat. Han bliver landets moral-

ske leder i sin ikke-voldskamp mod uretfærdigheden. Busboykotterne i Alabama, Børnekorstoget i Birmingham mod segregation og den store protestmarch i Washington for stemmeretten. Martin Luther Kings tale: »Jeg har en drøm - at vi snart vil acceptere den indlysende sandhed, at alle mennesker er lige«. Han var klar over, at han ikke ville leve længe. Han blev skudt i 1968. Amerikanerne erklærede den 7. marts for en national sørgedag.

Janina Luwum og Oscar Romero

Janani Luwum, sort, engelsk ærkebiskop i Uganda døde under Idi Amin-styret ved »en bilulykke« sammen med to ministre, fordi han havde indkaldt de kristne kirkers ledere til en dialog om landets korrupsion og sikkerhedsstyrkernes ukontrollerede magt.

Den sidste i rækken Oscar Romero, ærkebiskop i El Salvador; han tog oprindelig afstand fra al indblanding i politik, men på grund af fattigdommen omkring ham og den terror, der udøvedes i flæng, følte han sig kaldet til at tage til mæle mod uretten. Det spanske »Basta Ya« (Vi har fået nok) blev slagordet i protestmarcherne.

Maria Grandt

Mary Craig: »Som hvedekorn i jorden«, 168 s., kr. 155. Unitas Forlag.

Stengrund

Niels Steensens Forlag har sammen med DMS Forlag udgivet »Stengrund«, som skildrer nutidens menneske og samfund og den udvikling, der har ført os hertil. Dernæst følger en række forslag, overvejelser og eksempler på, hvordan evangeliet kan forkyndes i dag.

Bogen er et resultat af arbejdet i et udvalg, som en række kirker nedsatte i 1979. Det beskæftigede sig med kristen forkyndelse blandt sekulariserede mennesker. Leslie Dorn SJ og Oluf Bohn var de

katolske repræsentanter i udvalget.

Pastor Jørgen Hviid har bidraget til et af kapitlerne »Længsler efter frihed - længsler efter en moral«. Oluf Bohn har forfattet tre andre kapitler: »Nogle synspunkter om forkyndelse i dag«, »Et eksempel på en prædiken, der tager sækulariseringen alvorligt« og »Åbne familier«.

»Stengrund - Kirken i en sekulariseret tid«, 100 sider, kr. 58. Subskribentpris 49.50 incl. porto.

kk

Grupperejser, klasserejser eller ferie i komfortable lejligheder i Zillertal/Tyrol

Herligt skiområde, snesikker indtil maj. Ledige perioder: Efterår og vinter 1986/87. Fuld pension fra d. kr. 93.-. Vi glæder os til Deres opringning på tlf. 00943/5288/2388. A-6263 Kapfing bei Fügen Zillertal/Tirol. Fam. Lerch, Gasthof »Schöne Aussicht«.

Unitas Forlag

Mary Craig Som hvedekorn i jorden

Om 5 nutidige martyrer, der trådte op mod undertrykkelsen. Bl.a. ærkebiskop Oscar Romero fra El Salvador og den helgenkårede martyr fra Auschwitz Maximilian Kolbe. 168 sider. Kr. 155.-.

Moder Teresa Dybt i hjertets stilhed

En ny klassiker med tanker og bønner af Moder Teresa og hendes medarbejdere. Med en kort biografi og beskrivelse af Moder Teresas organisation. 3. oplag. 83 sider. Kr. 68.-.

V. Lissner

Tag Jer af hverandre

Samtaler om livets krisituationer. Kristendom i forhold til sygdom, abort, sorg, skyld, selvmord. Om sjælesorgens mange aspekter. 171 sider. Kr. 52.-.

Hvor der er liv

Andagtsbog for unge

50 inspirerende tekster, der ansporer til eftertanke, tilbedelse, bøn og forbøn. Livsnært og igangsættende. 127 sider. Kr. 75.-.

Disse og mange andre bøger kan bestilles hos Unitas Forlag, Valby Langgade 19, 2500 Valby. Tlf. 01 16 60 33.

Tiggermunke satte deres præg på livet i byerne i middelalderen. Over alt kunne man se franciskanerne og dominikanerne i deres grå og sorte ordensdragter står der som tekst til illustrationen i Jens Nygaard's bog »Da Danmark var katolsk«. Bogen blev anmeldt i sidste nummer af »katolsk orientering«. Nu foreligger atter en bog om samme tid »Mennesker i Danmarks og Europas Middelalder«.

Tankevækkende middelalder

Katolikker har ofte søgt opbyggelse og praktisk inspiration i beskæftigelsen med middelalderen. Middelaldernostalgi har dog tit givet anledning til fejlvurderinger af dette lange tidsrum's religiøse virkelighed. En netop udkommet samling af biografier af middelaldermennesker, »Mennesker i Danmarks og Europas Middelalder« viser imidlertid, at man uden at glorificere middelalderens religiøse personligheder må erkende aktualiteten af deres virksomhed og tanker. Af bogens 14 letlæselige artikler behandles otte religiøse personligheder. Det mærkes tydeligt, at danske middelalderforskere ikke generelt mangler sansen for troens dimension.

Aelred af Rievaulx

Den kendte flygtningeforkæmper Brian McGuire behandler 1100-tals abbeden, Aelred af Rievaulx. Med indlevelse og kundskab fortolkes Aelreds tanker om det åndelige venskab, en foretelse, som man i dag desværre med reduktionistisk fløthed ofte alene ser som et produkt af fortrængt seksualitet. Om en både lærd og praktisk erfaren missionærs nuancerede syn på hedninger, kættere og mission handler Kurt Villads Jensens indlæg, »Ricoldo da Monte Croce. Pilgrim og

missionær i Mellemøsten i slutningen af 1200-tallet«.

Med udtrykkelig henvisning til den moderne befrielsesteologi skriver Boccaccio-specialisten Kirsten Grubb Jensen om en af det franciskanske fattigdomsideals mest ekstreme forkæmpere, Michele Minorita. Jørgen Nybo Rasmussen leverer med artiklen »Broder Esger - provincialminister for franciskanerprovinsen Dacia 1406-1432« en dybtgående studie over en ganske anden type franciskaner: Kirkepolitikeren i en tid fuld af usikkerhed om, hvem der retmæssigt sad inde med den kirkelige autoritet.

To personligheder

Kvinderne er ikke glemt. Fem kvinder er biograferet. To af disse var religiøse personligheder. Birgitte Kieler Balsløv skriver om benediktinerinden Juliane Westone fra 1400-tallets Oxford. Denne søsters i sig selv lidet opsigtsvækkende liv og beskrivelsen af de praktiske gøremål, der blev hende betroet danner rammen om en interessant introduktion til livet indenfor et nonneklosters mure i denne periode. Mange af de små og store problemer, man hører om, findes vist nok også i vore dages klostre. Middelalderkvinder kunne dog også bryde ud af de tilvante former.

Dorrit Einersen fortæller således om en synsk kvinde, der frigjorde sig fra sociale og ægteskabelige forpligtelser, for at føre en from og næsten eventyrlig, omvandrende tilværelse. Denne engelske kvinde fra overgangen mellem det 14. og 15. århundrede, følger vi på baggrund af selvbiografiske optegnelser i artiklen »Margery Kempe - ølkone og mystiker«. I sin stræben efter at udøve religiøs autoritet uden fast tilknytningspunkt til det kirkelige hierarki afslører hun både selvcentrering, fromhed og personligt mod. Stof til eftertanke i en tid, hvor lægfolkets og særligt kvindernes rolle i kirken er sat i focus?

Bogen præsenterer popularisering på et højt plan og lader os møde mennesker fra vidt forskellige sociale grupper og med fundamentalt forskellige vanskeligheder og håb. Udover at være spændende og almindelig er den tillige inspirerende for den, der personligt bearbejder det kristne livs problemer.

Mennesker i Danmarks og Europas Middelalder. Udgivet og redigeret af Brian Patrick McGuire. Center for Europæiske Middelalderstudier, C.A. Reitzels Forlag, 1986, 267 s. Bertil A. Frosell

Nyt lys over Sankt Knud Konge

Bogen søger ikke at skjule sit ideologiske ståsted, skriver anmelderen Bertil A. Frosell

Vil man udforske fortiden og videregive sine forskningsresultater, kommer man ikke uden om at lade verifikationen af de historiske kendsgerninger og fortolkningen af deres baggrund og betydning påvirke hinanden vekselvist. Fortolkningen af det skete må have et vist subjektivt præg i overensstemmelse med fortolkerens livssyn. En objektiv, endelig fremstilling af et hændelsesforløb, i menneskelig sammenhæng, således som det »egentlig« foregik, kan man hverken præstere i relation til samtiden eller fortiden.

Et let tilgængeligt eksempel på historieskrivning, der ikke søger at skjule sit ideologiske ståsted finder man i den nylig udkomne bog »Sankt Knud Konge«, som er udsendt af Ansgarstiftelsens forlag i anledning af 900-året for kongehelgenens martyrium i 1086.

Knuds personlighed og politik

Tore Nyberg giver i det indledende afsnit, »Knud den Hellige som kristen politiker« en indføring i den nyere forskningsresultater vedrørende Knuds kristne engagement. Særlig efter Carsten Breengaard's disputats »Muren om Israels hus« (1982) er det blevet klart, at Knuds politiske handlemåde ikke lader sig forklare, uden at hans religiøse sindelag og kirkevenlighed inddrages.

Knud søgte at humanisere det hårde vikingesamfund, hvor svage grupper som småfolk, fattige, enker, slaver og udenlandske gejstlige regelmæssigt blev undertrykt og forfulgt. Desuden søgte han at sikre kirkens økonomiske selvstændighed. Det var den herskende adel- og storbondeklasse, hvis privilegier Knud truede, der rejste sig imod ham.

Jørgen Nybo Rasmussen's store indlæg »Knud den Helliges budskab« giver med stort overblik og levende stil en undersøgelse af Knuds personlighed, hans handlinger og hans samtid på grundlag af de berettende kilder om Knud. Særligt er der taget udgangspunkt i den såkaldte »Odense-litteratur«.

Blandt mange emner, der tages op, kan nævnes analysen af Knuds religiøse forhold til helgenernes relikvier. Han hjembragte selv flere vigtige relikvier fra England. Erhvervelsen er måske sket på klassisk vikingemanér, men det hjembragte bytte var af ny karakter. Før sit martyrium søgte Knud netop tilflugt til Odense-kirkens relikvier.

Knud i eftertiden

Afsnittet »Synlige minder om Skt. Knud konge« fortæller både om Knuds ikonografi og om kirker og helligkilder, der bærer hans navn. Forfatteren, Stig Holting har tidligere i Catholica, 2-3, 1970 givet en beslægtet fremstilling af Sankt Knud Lavard's ikonografi. Der gennemgås et stort materiale - både dansk og udenlandsk og både fra før og efter reformen. Selv om det efterreformatoriske materiale står i en løsere sammenhæng med det middelalderlige, har sammenknytningen en særlig interesse for den katolske læser. Stig Holting har i øvrigt beriget bogen med en række udmærkede tegninger.

Preben H. Frosell har leveret et indlæg om Sankt Knuds kapel i den romerske kirke Santa Maria in

Traspontina. Kapellet, der blev til på initiativ af den danske konvertit Christian Payngk, blev indviet den 7. januar 1641. Det fik en ikke uvæsentlig betydning for dansk eksilkatolicisme og senere for de dansk-romerske relationer. Payngk gjorde selv en stor indsats for at udbrede kendskabet i Knud uden for Norden og for anerkendelsen af hans helgenverdighed i Danmark. Foruden at være kulturhistorisk informativ kan afhandlingen pege på, hvilken rolle Knud kan have i et dansk, kristent fromhedsliv.

Mange katolikker har i den nyeste tid nok været lidt flove overfor omvendten p.g.a. Knud Konges helgenverdighed. Forhåbentlig kan det skred, der er sket i den verdslige historieskrivnings Knuds-billede, give os mod til at tage den kristne politiker Knud som forbillede og søge hans forbøn.

»Sankt Knud Konge«, Jørgen Nybo Rasmussen, Stig Holting, Preben Frosell og Tore Nyberg. Ansgarstiftelsens Forlag 1986, 103 s., pris kr. 97,60, illustreret.

Bertil A. Frosell

SANKT KNUD KONGE

Pater Lanser var til velsignelse for mange

Når jeg nu sidder og ser på pater Lansers billede - det lune smil, cigaren skødesløst mellem fingrene, helt i ro på et af de besøg, som han elskede at gøre hos sine talrige familievenner - så oprulles kalejdoskopisk billeder af de mange dejlige timer, som jeg - og mange med mig - har oplevet med denne dejlige jesuiter-præst.

Netop familien elskede han at følge gennem alle de glæder og sorger, som ægtefæller og børn gennemlevede i deres livsudvikling. Det var så vigtigt for ham at pointere, at gennem hvert enkelt familiemedlems liv i troen, velsignedes de andre i deres virke. Sådan levede han selv til velsignelse for de mange, som kom i berøring med ham.

Mange konvertitter

Med stor ærbødighed over for og kærlighed til de tanker, som *Ignatius af Loyola* nedlagde i sin ordens livsregel holdt han utrætteligt gennem alle sine år »stor-stilhed-retræter« for sine mangfoldige konvertitter og sognebørn, og vi er mange, som med utrolig varme og glæde mindes disse dage på Åsebakken aflukket fra verdens larm i dyb koncentration om at vende tilbage som nye mennesker. Hver især overbevist

om, at foredragene ord netop var rettet mod én selv.

Eller skriftemålssamtalerne, som med myndighed, bestemthed og stor kærlighed holdt én til sagen, så afslutningen i skriftestolen netop føltes som en ægte, Guds altomfattende tilgivelse.

Pater Lanser havde formået ved Åndens magt at lade »den, som søgte - finde«.

De to sidste år var hårde

De sidste to år var hårde ved både ham og dem, som elskede ham, og selv om sorgen ved hans død efterlader tomhed, så fyldes denne tomhed ved mindet om alt det, han har givet os.

I 1980 var jeg for sidste gang på retræte på Åsebakken hos pater Lanser. Temaet for den retræte var »Hold jer nær til Gud, så skal Han holde sig nær til jer« (Jakob 4,8). Sådan levede pater Lanser, og jeg føler mig overbevist om, at i livet som i døden har han oplevet, at Gud var nær.

Lovet være Herren, vor Gud, som giver os præster som pater Lanser - og lader os forstå en sådan rigdom.

Æret være pater Lansers minde!

Annelise Bruus

Det var vigtigt for pater Lanser at pointere, at gennem hvert enkelt familiemedlems liv i troen, velsignedes alle de andre i deres virke.

Dom Helder Camara i Danmarks Radio

Med september måneds komme sluttede *Mogens Hansens* sommerserie »Søndag-Morgen« med søndagens tekst, - og de kirkelige magasiner er atter at finde på radioens program 1 hver søndag eftermiddag kl. 17-18.

Søndag den 14. september hedder programmet »Gud, den store hedning«. Det er *Rosemarie Løgstrup*, der er i samtale med *Helmuth Friis* om det onde

i Universet, spaltningen af krop og sjæl, om kærlighed og magt, om rolle og opgave.

Søndag den 21. september kommer programmet med nyt fra religionens verden i udlandet. Denne gang er det journalist *Halldur Sigurdsson*, der fortæller om kirken i Brasilien og om ærkebiskop *Helder Camara*.

John S. Lundorf

Oplysende folder om nyreligiositet

Dialogcentret i Århus har udsendt tre foldere om nyreligiositet: »*Transcendental Meditation*«, »*Mormonismen*« og »*Tongilbevægelsen*«. Tidligere er udkommet et hefte om *Sw.*

Narayanananda og *N.U. Yoga Trust*.

Forbrugeroplysning

Dialogcentret og Samarbejdsudvalget om Nyreligiositet ønsker at bidrage til større åbenhed om religiøse grupper og holdninger i Danmark. Folderne er tænkt som en art forbrugeroplysning, og man lægger ikke skjul på, at de ikke forholder sig neutralt til deres emne, men netop kritisk.

Dialogcentret er et landsdækkende arbejdsfællesskab, der ud fra en kristen, fælleskirkelig holdning søger at sprede saglig og kritisk information om nyreligiøse bevægelser.

Hvad skal vi dog gøre

Samarbejdsudvalget om Nyreligiositet (SON) omfatter en række kristne kirker, missionselskaber og ungdomsorganisationer, som gennem SON støttes i deres arbejde med at give information og bistand vedrørende nyreligiositet.

En anden lille folder med titlen »*Hvad skal vi dog gøre?*« rådgiver mennesker, hvis pårørende er blevet involveret i en nyreligiøs bevægelse. Folderne uddeles gratis.

kk

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Havefest med basar

Den 14. september holder Skt. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5, Frederiksberg, havefest med basar. Overskuddet går ubeskåret til Caritas. Alle er hjertelig velkomne.

Ægteskab og samliv

Dette kursus henvender sig til alle interesserede, der ønsker at uddybe deres forståelse af det kristne ægteskabs betydning i dag.

Alle væsentlige problemer vedrørende ægteskab og seksualitet - og i et vist omfang også spørgsmålet om familiens opgaver i verden af i dag - tages op til behandling og belyses både ud fra en historisk og en nutidig synsvinkel.

Kurset omfatter også en gennemgang af Billingsmetoden (ovulationsmetoden) og i forbindelse hermed en diskussion af problemerne vedrørende naturlig fødselsregulering.

Kurset afholdes følgende 6 tirsdage i efteråret: 30. sept., 14. okt., 28. okt., 11. nov., 25. nov., 9. dec.

Det forventes, at man har mulighed for at deltage alle 6 aftener.

Sted: Stenosgade 4 A (den grønne sal).

Tidspunkt: kl. 20-22.

Kursusleder: Torben Riis

Der opkræves et kursusgebyr på kr. 120 pr. deltager til dækning af kursusmaterialer og foræring.

Tilmelding: Jesu Hjerter sognekantor, Stenosgade 4 A, 1616 København V. Telefon 01 24 65 80 mand.-fred. 10-12, senest mandag den 27. september.

Sct. Therese fest

søndag den 5. oktober 1986

Højmesse kl. 10, hvor den nyviede Franz Hoyos O.M.I. er hovedcelebrant. Kun denne ene messe.

Efter messen frokost i Rygaards Skoles gymnastiksal, hvor der også er børnetombola og mulighed for et godt køb i håndarbejdsboden. Musikalsk underholdning.

Deltagelse i frokosten kun mod bindende tilmelding til sognekantoret senest den 28. september. Pris 25 kr. for voksne (incl. kaffe) og 15 kr. for børn. (Drikkevarer kan købes på stedet).

Festkomiteen ved Sct. Therese kirke Børnstorffsvej 56, 2900 Hellerup Tlf. 01 61 19 19

Bededage

på Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, lørdag den 20. sept., 18. okt., 15. nov. Begynder kl. 10.30 og slutter ca. kl. 18.30.

Bøn, lovsang, forbøn, undervisning og samtale, fælles spising og messe. Leder: Lars Messerschmidt. Alle er velkomne. Tilmelding (05) 61 82 77.

Møder og arrangementer

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris 20 kr. inkl. kaffe og kage, børn gratis.

28.9.: Skal de fremmede blive ved med at være fremmede?

Cand. psych., sr. Susanne Sønderbo fortæller fra sit arbejde med indvandrere - om deres håb og forventninger til det nye land.

9.11.: Mød Bispedømmets ungdomspræst Jesper Fich.

14.12.: Advents-sammenkomst.

Det sker på Magleås:

Torsdag d. 11.9. - lørdag d. 13.9. Pædagog dage med Sankt Mikael Skole i Randers.

Mandag d. 15.9. - onsdag d. 17.9. Videreuddannelseskursus af Birkerød kommune.

Fredag d. 19.9. - lørdag d. 20.9. Sankt Birgitta Skole fra Maribo holder lærermøde.

Fredag d. 26.9. - lørdag d. 27.9. Sankt Nicolaj Skole, Esbjerg, seminar.

Søndag d. 28.9. Magleås-træf.

Katolsk Arbejderaktion Danmark

afholder sin 53. retræte på Magleås den 11.-12. oktober 1986 med emnet: Maria, kvinden i Kirken.

Retræteleder: Sr. Hildegard Madsen.

Pris: Kr. 250,00 med mulighed for reduktion for socialt dårligt stillede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv., 2100 København Ø, tlf. 01-29 51 10, senest 1. oktober 1986.

Alle, der er interesseret i vort apostolat, er velkommen.

»Se, jeg er Herrens Tjenerinde«, var Marias svar på bebudelsen og indledningen til vor frelse. Kvindens stilling i kirken har relation til jomfru Marias centrale placering i frelsesforløbet og samtidens opfattelse af kvindens placering i samfundet.

Vi vil ud fra princippet: Se - Bedøm - Aktion i fællesskab fordybe os i emnet for der igen - nem at få inspiration til vort apostolat i hverdagen.

DUK-kalender

Ledertæring den 26. - 28.9. 86 på Øm-borgen. »Lægfolket i kirken og konsekven-ser af det II. Vatikanerikoncil«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 10.9. 86.

Temawøekend 3. - 5.10. 86 på Øm-borgen. »Hvad vil det sige at handle kristent«. For 14-17 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 17.9. 86.

Temawøekend 10. - 12.10. 86 på Øm-borgen. »Ægteskabet«. For kommende og ny-gifte ægtepar. Pris 150,- kr. pr. pers. og 100,- kr. (dog 150,- kr. o/25 år) for fælles-rejse. Tilmelding og betaling senest 22.9. 86.

Troslærekursus den 20. - 24.10. 86 på Øm-borgen. For 14-16 årige. Pris 300,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 1.10. 86.

Temawøekend den 24. - 26.10. 86 på Øm-borgen. »Kærlighed og seksualitet«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fælles-rejse. Tilmelding og betaling senest 8.10. 86.

Medarbejderledertæring den 21. - 23.11. 86 på Bisserup. For repræsentanter, redak-tioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis. Tilmelding senest 3.11. 86.

Nyårslejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr. Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameserwøekend den 16. - 18.1. 87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fælles-rejse. Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldin-gen. Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist. Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen. Ved ansøgning om tilskud rekvireres et an-søgningskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet

Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Telefon 01 - 20 63 63

Diverse

Lensbaron og lensbaronesse Stampe Charisius' Legat

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige familier i vanskelige økonomiske kår.

Legatportioner kan søges ved henvendelse inden 3. november 1986 med fyldige oplysninger og attest fra sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

Stiftelsen Mariahjemmet

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse - dels som stipendium dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden den 3. november 1986 kan hentes eller rekvireres hos bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Yderligere oplysninger kan fås ved tlf. henvendelse til Jan Lange på nr. 01 65 88 75.

Alle ansøgere vil få skriftligt svar inden jul.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14.
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. 01 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Sct. Ansgar kirke Resultat for lotteri 1986

1. Lille gyngestol..... nr. 34
2. Sekskantet taburet..... nr. 37
3. Kaffedug..... nr. 71
4. Krystalaskebæger..... nr. 121
5. Krystalkaraffel..... nr. 193
6. Sølvbæger..... nr. 189
7. Broderet sofabordsdug..... nr. 124
8. Guldnål..... nr. 326
9. Hæklet sjal..... nr. 422
10. Transistorradio..... nr. 251

Amerikansk lotteri:
Blå serie B: nr. 1 gæstebog
Hvid serie R: nr. 32 hæklet tæppe

Gevinsterne kan afhentes på kirkens kontor:
Ma.-fre. 14-16, undt. torsdag.

Det er for tidligt at give et samlet resultat over Mini-Markedets indtjening. Vi takker alle medvirkende for en dejlig og festlig dag, og for den indsats, der så velvilligt blev ydet fra så mange.

Hjertelig tak
Mini-Markeds-udvalget

Lejlighed søges

»Focolare« i Kbh., et kristent fællesskab, søger snarest muligt en lejlighed eller andelslejlighed i City, Frederiksberg eller Østerbro. Lejligheden skulle gerne have 5-7 værelser, helst med gæstetoilet eller mulighed for at indrette det. Evt. kan vi bytte. Vi har en lys lejlighed (i nyt byggeri) på 97 kvm., 4 vær., spisekøkken, bad, termoruder, med udsigt til Assistens Kirkegård og en stor legeplads i gården.
Henv. på tlf. 01 35 25 91 Johanna Bos efter kl. 18.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders SJ. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Mama Mia

Da min mor, Nellie Sønderbo (60 år), nylig er blevet enke og derfor må fralytte eget hus i provinsen, søger jeg i København og omegn en 2-3 værelses lejlighed eller en del af et hus med have til min mor og hendes lille fred-sommelige hund.

Søster Susanne Sønderbo
Sct. Joseph Søstre
Sct. Hans gade 28
2200 København N.

Tlf. 01 35 86 92 (kommunitet)
01 39 69 85

(Arbejde/Indvandrerkindecentret)

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i heir. Stor-københavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinie
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Dagliiljevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
itræffe de
nødvendige
aftaler.

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Aut.
elinstallatør

Rørarbejd 01-6200 Ålborg 02-2300 612531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabsystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Har du prøvet at læse:

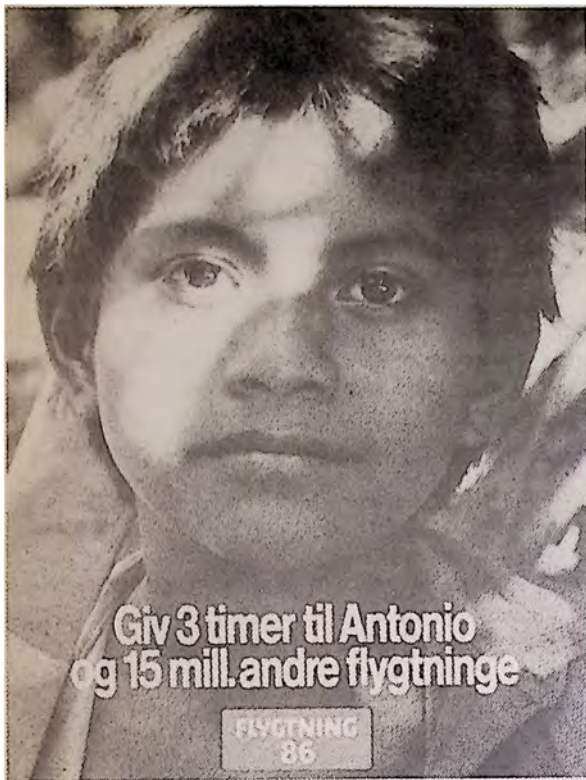
»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Giv 3 timer til Antonio og 15 mill. andre flygtninge

FLYGTNING 86

Giv tre timer

Fortsat fra forsiden

de vender tilbage til deres eget land.

I Pakistan er der nu 3 mio. afghanske flygtninge, der bor i grænseområderne til Afghanistan. De skal hjælpes i gang med uddannelse og med projekter i flygtningelejrene, der sætter dem i stand til at klare sig selv.

Flygtningehjælpen oplyser, at der er 15 mio. flygtninge i verden.

Caritas Danmark udtrykker håb om, at mange vil følge opfordringen »Giv tre timer til verdens Flygtninge« og melde sig som indsamlere den 5. oktober.

kk

Håb for Sri Lanka

Fortsat fra forsiden

»Hæren stillede her bønnerne op på række og skød dem ned, efter at have udsat dem for tortur«, hedder det i beretningen.

De katolske biskopper tillægger regeringen i Colombo medskyld for voldens optrapning, fordi den har givet små fanatiske grupper af singalesere frie hænder til at terrorise-

re tamilerne. De tamilske kontra-terrorgrupper er nemlig først blevet dannet, da det tamilske mindretals fredelige forsøg på at opnå en rimelig position inden for staten var mislykket. Biskopperne beskylder også sikkerhedsstyrkerne for ikke at yde de tamilske mindretal den nødvendige beskyttelse.

I Peking ringer kirkeklokkerne igen

Peking (KIPA) - For første gang i 28 år ringer klokkerne i Peking igen. Den 15. august, på dagen for Marias optagelse i himlen, deltog ca. 2.500 mennesker i højmesseri i »Den Uplettede Undfangelses Kirke«. Michel Fu Tie Shan, biskoppen for foreningen af de patriotiske katolikker i Kina, fejrede messen.

I 1958 hørtes kirkeklok-

kerne for sidste gang, ét år efter at Folkerepublikken Kina havde afbrudt forbindelsen til Vatikanet. Ifølge tidsskriftet »Det Nye Kina« må kirkeklokkerne nu ringe fire gange om året: til jul, påske, pinse og 15. august Maria himmelfart.

Religionspolitikken er blevet mere tolerant; dog er indstillingen til Vatikanet den samme som før.

Paven besøger Taizé i oktober

Taizé (KIPA) - På sin Frankrigsrejse 4.-7. oktober i år vil pave Johannes Paul II 5. oktober for tredje gang besøge Taizé.

To gange har han som ærkebiskop af Krakow besøgt Taizé, og br. Roger Schutz, der har grundlagt kommunitetet i Taizé, har én gang besøgt ham i Krakow. I 1980 og 1982 mødtes paven i Peterskirken med 30.000 unge fra Taizé's europæiske møde. Her bad paven sammen med de unge.

Pavens besøg hos det økumeniske kommunitet i Taizé i år er en lejlighed til at fremføre nogle tanker om dets udvikling, tilbliven og vækst. Det er ét og samme spørgsmål, der har præget Taizé fra begyndelsen af: Hvordan kan kirken midt i menneskefamilien være den surdej, der sætter gang i fællesskabet og forsoningen?

I august 1940 - efter at Den anden Verdenskrig var brudt ud - slog br. Roger som 25-årig sig alene ned i den næsten uddøde landsby Taizé. Han ville skabe et fællesskab af mænd, gøre »fællesskabets lignelse« til virkelighed. Han begyndte med at tage imod flygtninge, især jøder, der var flygtet fra nazisternes besatte del af Frankrig.

International og økumenisk

To år levede br. Roger i ensomhed i Taizé. Så kom de første brødre, der til påsken aflagde deres løfter om et fællesliv i cølibat. I dag er der i Taizé mere

end 80 brødre fra 20 forskellige lande, katolikker såvel som ikke-katolikker.

Ud fra Taizé har der dannet sig små broderskaber i Asien, Afrika og Latin- og Nordamerika. Brødrene tager ikke imod gaver til livets opretholdelse. Hvad de har brug for, tjener de til ved deres hænders arbejde.

Siden 1966 får kommunitetet i Taizé dog understøttelse i hvert fald til at organisere de europæiske ungdomsmøder. Støtten kommer fra et søsterkom-

munitet, der lever i nabolandsbyen. Kommunitetet der også er internationalt, lever i Ignatius af Loyolas ånd.

Ungdommen fra hele verden

Foruden Taizé's europæiske møder, der i december sidste år for første gang fandt sted i Madras i Indien, er der hver eneste søndag sammenkomster i Taizé for unge fra hele verden. De unge kan her se, hvordan bøn og dagligliv i Taizé smelter sammen. Kommunitetet i Tai-

zé vil dog ikke opbygge en kreds af organiserede grupper og medlemmer, men opfordrer de unge til at engagere sig i deres lokalkirke, i deres bydel, i deres landsby.

Tre gange dagligt mødes kommunitetets medlemmer og gæsterne fra hele verden til bøn i Forsøningskirken, der blev bygget i 1962, da den romanske landsbykirke var blevet for lille. Aftenbønnen munder ud i sange. Hele natten står kirken åben, og netop da møder man mange unge.

Kard. Hume går af som formand

Otte år præget af økumeniske initiativer

Kardinal Basil Hume trækker sig tilbage fra Den europæiske bispekonferencens Råd (CCEE), der omfatter katolske ledere i øst og vest, meddeler den engelske katolske avis Catholic Herald. Basil Hume har været præsident for rådet siden 1978 og vil ikke stille op til genvalg i oktober.

»Det er et anstrengende arbejde og indebærer en masse rejser«, siger den 63-årige kardinal. Han vil imidlertid blive i embedet indtil marts 1987, hvor Europas svar på pavens opfordring til fornyet samarbejde for kontinentets evangelisering skal formuleres. Kardinalen vil være Englands og Wales eneste repræsentant ved de 25 nationers europæiske bispekonference.

CCEE blev grundlagt i 1971 med den franske kardinal Roger Etchegaray som præsident. Johannes Paul II, som var medlem af rådet før han blev valgt til pave, støtter de europæiske kirkers enhed på enhver måde.

Kardinal Hume's tid som præsident har været præget af økumeniske initiativer. Det mest fremtrædende var i oktober 1984, da CCEE havde en seks-dages dialog med den protestantiske europæiske bispekonference i Riva del Garda i Norditalien.

Mødets højdepunkt var en inter-konfessionel gudstjeneste i domkirken i Trento, der overværedes af hundrede repræsentanter for alle de større europæiske kirkeretninger. For første gang siden

reformationen bad medlemmerne fra disse kirker trosbekendelsen fra Nikæa. »For en generation siden ville det have været en umulighed«, har Hume sagt.

Efterfølgeren vil blive valgt under rådets årlige 4-dages møde, som begynder den 2. oktober i Warszawa. Man kender endnu ikke spidskandidaten.

Eskimoers ret til at jage sæler

Montreal (KIPA) - De katolske og anglikanske biskopper i Nordcanada går ind for eskimoernes ret til at jage sæler.

I en fælles erklæring fra biskopperne hedder det, at den traditionelle eskimoiske levevis er truet af den kampagne, der i Europa og andre steder føres imod sæljagt.

EF's forbud mod import af sælskind har haft en katastrofal indvirkning på mange eskimostammer. Det har ført til voldsom stigning i antallet af arbejdsløse, og selvmordsprocenten blandt eskimouer er nu seks gange højere end det canadiske gennemsnit.

Næste nummer udsendes d. 24. september

Angsten for terrorismen har fået antallet af turister i Italien til at falde med 23 pct. Museerne klager over 40 pct. lavere besøgstal. Billedet viser Vatikanmuseernes dobbeltsvingede og ensrøttede ind- og udgangstrappe. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1820 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Biskopkontor, Brogade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80.
Gironr. 5 00 14 71, Ansigtsfotokopier - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarasin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Hønsed Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts Ø. Præm (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Charles Curran-sagen, side 2
Menigheden i Esbjerg, side 5
Orientering fra sognene, side 7-11
Kamp for fred, side 12-13

Et udsnit af de fem hundrede deltagere i sommerens Kirkedag på Ledreborg. Foto K. Kluge.

Stor Niels Steensen-fest

i Odd Fellow Palæet i København den 15. november

Lørdag den 15. november kl. 14 afholdes en stor katolsk mindefest for Niels Steensen i Odd Fellow Palæets store sal i København. Programmet indeholder tre foredrag og fremførelse af renæssancemusik.

Arbejdsgruppen, som står for Niels Steensen-arrangementerne, består af pater Pierre Grégoire som repræsentant for biskoppen, Kjeld Jensen som formand for Steno-gildet og Kasper Kallan som formand for Academicum Catholicum (AC). Der er plads til omkring 900 mennesker i Odd Fellow Palæet.

Biskop Hans L. Martensen vil tale om Niels Steensen som kristen, præst og biskop.

Cand. mag. Harriet Hansen holder foredrag om Niels Steensen som menneske. Harriet Hansen har i to år arbejdet med den snart kommende tyske Niels Steensen biografi, som Gustav Scherz efterlod i ufuldendt stand; Harriet Hansen har også

arbejdet med den danske oversættelse af Niels Steensens korrespondence, som forfatteren Karen Plovgaard foretog og som kommer i to bind i Det danske sprog- og Litteraturselskabs udgivelser.

Professor Olaf Pedersen taler om Niels Steensen som videnskabsmand.

Desuden vil Bernhard Lewkowitch med sin *Schola Cantorum* udføre to motetter af renæssancemusik og med »Royal Brass«, en gruppe blæsere fra Det kongelige Kapel, fremføre italiensk musik, som Christian IV bestilte i Niels Steensens tid, og som ikke siden er hørt i København.

1886 og 1936

Det er ikke første gang man mindes Niels Steensen så festligt oplyser pater Grégoire. Allerede i 1886 og 1936, som er henholdsvis 200 og 250-året for hans død, blev der holdt fest.

Pater Grégoire henviser til »Nordisk Ugeblad for Katholske Kristne«, hvor mindehøjtidelighederne

omtales bredt. I 1886 blev festen holdt i Wittmark og Riises lokaler, Holmens Kanal 17 i København: Kantate af organist J. Hammelmüller og festtale af folketingsmand grev Ledreborg-Holstein; derefter et festmåltid til den uhyre pris af kr. 4,00.

I 1936 blev festen holdt i Grundtvigs Hus i København: Byretssekretær C.A. Lauritzen bød velkommen; en prolog blev læst af speaker ved Radiofonien C.F. Schiønning; tre taler blev holdt af den unge præst Kjeld Geertz-Hansen,

prof. dr. med. Hou-Jensen og geolog dir. dr. phil. H. Ødum; pater Gustav Scherz viste og kommenterede lysbilleder.

Niels Steensen-året sluttede den 5. december med en højmesse kl. 19.30 i den katolske domkirke, Skt. Ansgar i Bredgade, København.

Pater Grégoire oplyser, at foredragssalen i Det italienske Institut den 3. september var fyldt. Her talte prof. Stefano De Rosa fra Firenze om Toscanas hovedstad i Niels Steensens tid.

Slut med Kirkedage på Ledreborg

I en artikel på side 6 i dette nummer meddeler arrangørgruppen omkring Kirkedagen på Ledreborg, at dette års kirkedag er den sidste. Som begrundelse anføres, at gruppen hverken har de økonomiske eller fysiske kræfter til at fortsætte, »men måtte gni-

sten fænge og tænde lys og samle os mange andre steder«, siges det.

550 mennesker samledes på den sidste søndag i august til den sidste Kirkedag på Ledreborg. Kirkedagene begyndte i 1973 og har indtil i år været besøgt af 9.000 mennesker.

Stor uro i kirken i USA

Vatikanet fratager Charles Curran hans lærestol i moralteologi

Washington (KIPA) - Den amerikanske moralteolog Charles Curran har mistet sin lærestol ved Amerikas katolske Universitet i Washington. Vatikanet har frataget ham den kirkelige læretilladelse, da han »ikke længere opfylder kravene til en professor i katolsk teologi«, hedder det i et offentliggjort dokument fra USA's katolske bispekonference.

I Rom er der offentliggjort et brev til Curran fra præfekten for Vatikanets troskongregation, kardinal Joseph Ratzinger. Af brevet fremgår det, at et kompromisforslag fra Currans side er blevet afslået. Det gik ud på, at han fortsat kunne undervise i moralteologi, blot ikke i seksualmoral.

Allerede sidste efterår opfordrede Vatikanet Charles Curran til at tilbagekalde visse udtalelser. Han havde fremsat afvigende opfattelser med hensyn til, hvad kirken officielt lærer om fødselskontrol, abort og skilsmisse.

Skarp afvisning

I kardinal Ratzingers brev til professor Curran hedder det, at den, der indtager en holdning, der afviger fra kirkens autentiske læreemбе, ikke kan undervise i kirkens navn. Troskirkens sigter hermed til Currans udtalelser bl.a. om ægteskabets uopløselighed, abort, eutanasi, masturbation, før-ægteskabelige forhold og homoseksuelle forbindelser.

Ratzingers brev er svar på et brev fra Curran, hvor denne skriver, at »han nu som før er overbevist om sine udsagns rigtighed«. Ratzinger afviser skarpt

Currans påstand om, at hans afvigende udtalelser kun berører kirkens »foranderlige belæring«, og at han altså dermed ikke sætter sig op mod det »ufejlbare læreemбе«. Curran mener derfor, at hans standpunkt er »for-svarligt« og må kunne accepteres også inden for kirken.

Alt, hvad kirken lærer

Troskongregationen hævder imidlertid, at troende katolikker er forpligtede til at respektere ikke blot kirkens formulerede ufejlbare læresætninger, men også hvad paven og biskopperne docerer i tros- og moralspørgsmål.

Mere om Curran-sagen på side 2.

Franz Hoyos præstevies 3. oktober

Fredag den 3. oktober vil Franz Hoyos modtage præstevieselskab af biskop Martensens hænder i Skt. Ansgars kirke, Bredgade i København. Gudstjenesten begynder kl. 19.00. Franz er medlem af oblatfædrenes missionselskab O.M.I.

Professor og akademisk lærer, Bernhard Häring (Østrig):

Min opgave at sætte spørgsmålstegn ved kirkens ikke-ufejlbare lære

(KIPA) – Den amerikanske moralteolog Charles Curran, der er blevet frataget sin lærestol ved Amerikas katolske Universitet i Washington, har aldrig betvivlet kirkens læremyndighed og er aldrig blevet anklaget for at have udtalt sig imod noget som helst af kirkens dogmer. Som akademisk lærer så han det imidlertid som sin opgave at sætte spørgsmålstegn ved kirkens ikke-ufejlbare lære.

Det mener Currans tidligere lærer, professor Bernhard Häring. For kort tid siden gav han udtryk for dette synspunkt i tidskriftet »Christ in der Gegenwart«.

»Curran er sig bevidst, at en ensidig betoning af den kirkelige myndighed kan føre til, at den mister sin betydning, hvis der ikke gives fornuftige begrundelser for normerne, og hvis tidsbetingede løsninger fremstilles som absolutte, altid gyldige principper«, fremhæver Häring.

Helt normal spænding

For Curran er spændingen mellem læreembedet, der beskytter traditionen, og den moralteologi, der beskæftiger sig med menneskers behov og vanskeligheder, noget helt normalt. Curran går ind for en række meninger, der afvi-

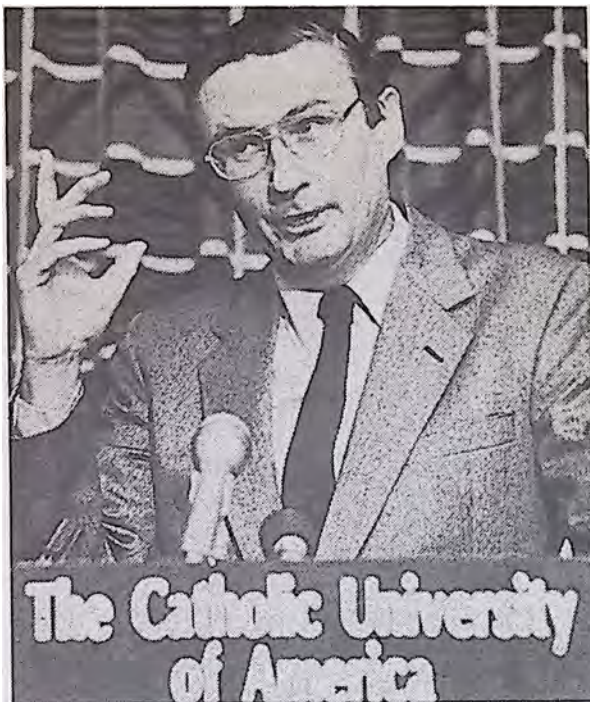
ger fra læreembedets. Ifølge en artikel i »Herder-Korrespondenz« drejer det sig om »spørgsmål, som det kirkelige læreembede og moralteologien i lang tid har været uenige om«.

Hvad prævention og sterilisation angår, mener Curran, at kirken i sin moralske bedømmelse ser alt for meget på kønsaktens biologiske struktur. Han mener, at dens moralske kvalitet må afledes af principperne for ansvarligt forældreskab og partnerskab.

Allerede i 1968 gjorde Curran sig bemærket ved sin indstilling til prævention. Som talsmand for en gruppe teologer ved Amerikas katolske Universitet i Washington, erklærede han sig efter offentliggørelsen af »Humanae Vitae« som modstander af et absolut forbud mod kunstig prævention.

Abort: Kun for at redde moderens liv

I abortdiskussionen mener Curran i modstrid med det kirkelige læreembedes standpunkt, at det ikke er befrugtningen, der er begyndelsen til »virkeligt individuelt menneskeligt liv«, men at dette begynder mellem 14. og 21. dag efter befrugtningen. En abort, hvor det drejer sig om at ødelægge »virkeligt

Vatikanet har frataget moralteologen Charles Curran sin lærestol ved det katolske Universitet i Washington. Meddelelsen er offentliggjort i Vatikanet den 19. august af kardinal Ratzinger fra Trosælærekongregationen.

menneskeligt liv«, finder han kun tilladelig, når det drejer sig om at redde moderens liv eller om et gode, der er lige så værdifuldt som livet.

Hvad eutanasi angår, er hans standpunkt ikke meget afvigende: Han kan ikke se, at der er stor forskel på at unklade en behandling eller foretage en positiv handling, der fører til en patients død, når dødsprocessen allerede er begyndt.

Masturbation er efter Currans mening ikke et

vigtigt moralsk problem. Han har ofte advaret mod for stærk fordømmelse heraf hos unge i puberteten, og han beskylder læremyndighedens dokument for at være for kategorisk og unuanceret. Curran er derimod strengere end så mange andre moralteologer, når det drejer sig om før-ægteskabelige forhold. Han finder det kun tilladeligt i »meget få situationer«.

Homoseksuelle handlinger betragter han som i selve deres væsen ufuld-

komne. Han mener dog, at hos en »irreversibel eller konstitutionel homoseksuel« kan homoseksuelle handlinger i forbindelse med et kærlighedsforhold, der tilstræber at være permanent, i »en vis forstand være moralsk forsvarligt«.

Det uopløselige ægteskab betragter han som et ideal, man bør tilstræbe. Han mener dog, at skilsmisse må tillades i begrænset omfang; og at en ægtefælle, der mod sin vilje er blevet forladt, burde have mulighed for at gifte sig igen.

Hvorfor netop Curran?

Hvorfor er netop Curran blevet valgt som syndebuk, når dog så mange moralteologer overalt i verden tænker det samme, og nogle endda afviger endnu mere fra de romerske læreudtalelser?

Häring mener, at det skyldes, at Charles Curran er den mest læste moralteolog i hele det engelsksprogede område, og den, der har størst indflydelse. Han er højt agtet både af præster, ordensfolk og aktive lægfolk.

Personligt lever Curran i fattigdom med »næsten franciskansk radikalitet«. Han er meget kritisk over for det moderne forbrugersamfund – men han er

en afgjort modstander af legalistisk hårdhed. »Han mener, at evangeliets krav må følges op med en sjælesorg, der er præget af tålmodige forsøg på at overbevise i stedet for en alt for stærk påberåbelse af autoritet«.

Frygter for den akademiske frihed

De fleste amerikanske teologer har en følelse af, at Curran her optræder i stedfortræderens rolle. Derfor har over 700 amerikanske teologiprofessorer erklæret sig for solidariske med Currans undervisning uden dog at ville identificere sig med alle hans standpunkter.

Curran-sagen synes at bekræfte frygten for, at den akademiske frihed er truet i USA, efter at man sidste år blev bekendt med udkastet til et nyt vaticansk dokument om de katolske universiteter. Hvis kirkelige myndigheder uden for universiteterne vil blande sig i universiteternes forhold, vil det efter de flestes opfattelse være uforeneligt med amerikansk opfattelse af akademisk frihed.

Man frygter således for mange katolske universiteters fortsatte eksistens, da den offentlige støtte de modtager, er afhængig af universiteternes selvstyre.

Rom kritiserer andre USA-teologer

Washington (KIPA) – Efter at professor Charles Curran har fået frataget sin teologiske lærestol, risikerer endnu en anerkendt USA-teolog at miste sin lærestol. Det drejer sig om professor i kirkeret James Provost, ligeledes fra Amerikas katolske Universitet i Washington.

Professor Provost er generalsekretær for Det amerikanske selskab for Kirkeret. Ifølge det amerikanske katolske ugeblad »National Catholic Register« har »Vatikanet« klaget over professor Provost til USA's katolske biskopper. Biskopperne skal dog have afvist at afskedige ham.

Provost' standpunkter

Provost repræsenterer nogle standpunkter, som »Vatikanet« – ifølge »National Catholic Register« – skal have protesteret imod. Det siges at dreje sig om hans opfattelse af kirkebegrebet, hans mening om lægfolkets ansvar i kirken og hans fortolk-

ning af betingelserne, for at gengifte fraskilte kan modtage sakramenterne. Yderligere stridspunkter er Provosts mening om »diskrimineringen af kvinder i kirken«, og at han går ind for, at børn kan modtage kommunionen, inden de har været til deres første skriftemål.

»Et samvittigheds-spørgsmål«

Vatikanets kritik skal ifølge »National Catholic Register« også gælde jesuitten p. Michael Buckley. I maj i år udnævnte USA's bispekonference ham til leder af kommissionen for tro og sjælesorg. Buckley, der tidligere har været rektor for jesuitternes teologiske universitet i Berkeley, beskyldes nu af Vatikanet for »afvigende« teologiske opfattelser, bl.a. i spørgsmålet om prævention.

P. Buckley var desuden en af underskriverne af en erklæring, der gik imod Vatikanets dokument i 1977 om kvinders adgang

Moralteolog tager parti for Curran

Charles Currans spørgsmål drøftes overalt i kirken

Innsbruck (KIPA) – De seksualmoraliske spørgsmål, som den amerikanske moralteolog Charles Curran beskæftiger sig med, diskuteres også i kirken i Europa. Ja, i hele verdenskirken. Dette har moralteologen, professor Hans Rotter S.J. fra Innsbruck for nylig hævdet i et radio-interview.

Efter Rotters mening er der tilfælde, hvor en abort – også ud fra det kirkelige standpunkt – kan være etisk forsvarlig: »Naturligvis er kirken absolut imod abort. Men der kan være tilfælde – også efter traditionel katolsk opfattelse –

hvor f.eks. barnets liv må ofres for at redde moderens liv«.

Homoseksualitet og prævention

Heller ikke homoseksualitet er efter professor Rotters mening altid moralsk fordømmelig. »Når der er tale om et homoseksuelt anlæg, der ligger uden for den pågældendes viljes frihed, som den enkelte altså ikke er herre over og ikke kan ændre, kan man naturligvis ikke fordømme den homoseksuelle. Ingen er forpligtet til at gøre noget, der er umuligt«.

Hvad prævention angår, henviste Rotter til forskellige bispekonferencers erklæringer om samvittighedens rolle i den forbindelse. Principielt kan man sige, at et ægtepar ikke kan fordømmes på grund af en »ukatolsk« opfattelse om prævention, som de er nået frem til ud fra deres bedste overbevisning.

Pavelige udtalelser forpligter forskelligt

Med hensyn til det forpligtende ved pavelige udtalelser erklærede Rotter, at sådanne udtalelser forpligter de troende i forskellig grad. F.eks. kan

ingen se bort fra kærlighedsbudet. Men spørgsmålet om den helt konkrete anvendelse af dette bud kan ikke være absolut forpligtende.

Også paven er jo i sin bedømmelse afhængig af fagfolk, der kan udtale sig meget forskelligt«.

Der er mange moralske spørgsmål, hvor man for at nå til at kunne fælde en dom, må inddrage forskellige kendsgerninger, og her kan det også være, at kirkelige udtalelser ikke altid har taget nok hensyn til de kendsgerninger, der foreligger i dag, mener Rotter.

til præsteembedet. Anerkendte teologer i USA kaldte det dengang for »et samvittighedsspørgsmål«.

Ifølge »National Catholic Register« er der »kredse«, der mener, at udnævnelsen af p. Buckley til de amerikanske biskoppers øverste rådgiver i tros-spørgsmål, i Rom vil kunne opfattes som en »provokation«. Disse kredse protesterede også imod Buckleys udnævnelse og skal heri være blevet støt-

tet af enkelte biskopper. En række biskopper, bl.a. ærkebiskoppen af San Francisco *John Quinn* går ind for at »fastholde« Buckleys udnævnelse, mens andre biskopper vil tilbagekalde den af hensyn til forholdet til Rom. I betragtning af de »spændinger«, der for tiden råder mellem biskopper og teologer i USA på den ene side og Rom på den anden side, er hele spørgsmålet meget »ømfindtligt«.

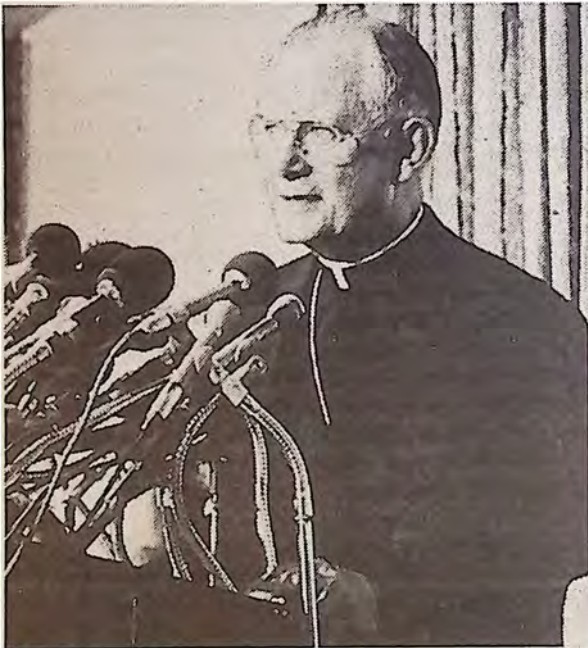
Ærkebiskop håber Curran giver efter

Washington (KIPA) - Ærkebiskop *James Hickey*, der også er protektor for Amerikas katolske Universitet i Washington, håber, at det, at Vatikanet har frataget professor *Charles Curran* hans lærestol ved universitetet, vil få ham på bedre tanker og få ham til at tilbagekalde de af hans teser, der afviger fra det kirkelige læreembedes opfattelse.

I Vatikanets Radio har ærkebiskop Hickey sagt, at paven og Pavestolen har både ret og pligt til at våge

over, at alt, hvad der doceres i kirkens navn, også svarer til den katolske kirkes autentiske belæring. De troende har ret til at få rigtig og ren besked, og de professorer, der har en officiel kirkelig ansættelse, har et særligt ansvar i den henseende.

Biskop *Matthew Clark* af Rochester, til hvis præsteskab professor Curran hører, har opfordret de amerikanske katolikker til at acceptere Pavestolens afgørelse.

Ærkebiskop James Hickey, som også er protektor for Universitetet i Washington, håber, at professor Curran kommer på bedre tanker og tilbagekalder de teser, der afviger fra det kirkelige læreembedes opfattelse.

Bøger til Ømborgen

Biblioteket på Øm er blevet renoveret og istandsat, og vi modtager nu igen meget gerne velholdte børne-/ungdomsbøger, fag- og skønlitterære bøger til glæde for alle brugere af »Ømborgen«. Særlig glade vil vi blive, hvis vort Don Boscobibliotek - serien af børne- og ungdomsbøger - kunne blive

komplet. Vi mangler bind 1 og 2 samt bind 9, 17 og 20 og alle følgende bind. Ring til 06 83 63 60 eller skriv til nedenstående adresse og vi vil kunne aftale nærmere om afhentning. På forhånd, hjertelig tak.

H. O. Poul Pedersen
Bøgebjergvej 11
8600 Silkeborg.

Rock-musical i den katolske kirke i Slagelse

Rock-musical'en »Godspell«, som i bedste overensstemmelse med ny testamente gengiver Jesu liv og hans forkyndelse, hans død og opstandelse, opførtes for overfyldte huse i Vor Frue Kirke i Slagelse den 13., 14. og 15. august, - en tilslutning, som stod i grel modsætning til dén, der havde været ved de forudgående opførelser i et friluftsteater i udkanten af byen.

Det var ca. 50 mennesker fra Slagelse-teatergruppen »Krabasken«, som havde givet sig i kast med den krævende opgave og som, på kraftig opfordring fra sognepræsten,

havde indvilliget i ovennævnte reprise i Vor Frue!

Efter forestillingerne kunne man læse således i en lokal avis: »Alle betænkeligheder blev fejlet af bordet, det var bare superb, og de mange medvirkende glædede sig. Kirkerummet dannede den ideelle baggrund for musical'en. Effektfuld og dramatisk: Skøgen ved skriftestolen, nadveren ved alteret, korsfæstelsen bag alteret (billedet), sangen, der steg op under kirkens hvælvinger, de fyldte bænkerader og lyset - det var simpelthen guddommeligt!«

Stephen Holm

»Godspell« blev opført for fulde huse i Vor Frue Kirke i Slagelse den 13., 14. og 15. august. Musicalen gengiver Jesu liv og hans forkyndelse, hans død og hans opstandelse. Foto Jens Jørgen Essendrup.

Må jeg prøve Deres bispehue?

Ung diskuterer med nordiske biskopper på den nordiske katolikdag

Lübeck (KNA) - Det er måske kommet som en overraskelse for mange unge, at også biskopper kan have forskellige meninger med hensyn til mangt og meget. På den nordiske katolikdag diskuteredes bl.a. ministrantspørgsmålet. Oslos biskop *Gerhard Schwenzer*, mente, at piger var mere ivrige end drenge;

mens *Gerhard Goebel*, biskop af Tromsø syntes, at drenge var mere pålidelige; men ingen havde problemer med blandede ministrantgrupper.

Prævention og kvindelige præster

Fleire hundrede unge benyttede lejligheden til at stille spørgsmål til et panel af biskopper. Tiden var

knap; og ikke alle spørgsmål (f.eks. om økumenen, cølibatet, kirkelig seksualetik) kunne diskuteres indgående. Men de unge fik svar på meget. F.eks. erklærede biskop *Brandenburg* m.h.t. seksualiteten, at kirken ganske vist var imod kunstig prævention, men ikke mod naturlig børnebegrensning; og efter hans personlige mening, må ægtepar selv afgøre, hvad de kan forsvare over for deres egen samvittighed og Gud.

Biskop *Schwenzer* sagde m.h.t. problemet om kvindelige præster, at spørgsmålet ikke kan be-

svares, før det er klarlagt, om Jesus bevidst har valgt mænd til apostle, da der foreligger teologiske grunde til at afvise kvindelige præster.

Biskopperne afviste de unges anke over, at de havde for lidt kontakt med menigmand. *Theodor Kettmann* fra Osnabrück mente tværtimod, at man bevidst brugte de unge som »seismograf for Guds ånds virke«.

Men da en af de unge spurgte, om han måtte prøve en bispehue, var svaret negativt. Alle biskopper havde pakket deres mitra i kufferten.

Kærlighed og seksualitet

Frustreret, forvirret, forelsket eller bare interesseret? En DUK-weekend den 24.-26. oktober

Kan man stå i sit otteogtyvende år og i bogstaveligste forstand hoppe op og ned på en befærdet gade i det indre København, mens man fortæller sin veninde, at han har ringet.

Åbenbart

Har du oplevet det som Lola Baidel skriver om i sit digt »En virkelig dame«. Har du måske også stået og hoppet et eller andet sted i København, Rønne eller Randers? Så kender du nok fornemmelsen. Sug i maven, spirrevip i hovedet og en fornemmelse af at fuglene synger ualmindelig højt den dag. Forelskelse? Måske! Fascination? Eventuelt! Kærlighed? Muligvis! Men fører forelskelse pr. automatik kærlighed? Vælger vi kærligheden eller er den der bare? Kræver kærlig-

heden et »kørekort«? Er næstekærligheden en betingelse for kærligheden? osv., osv. Mange flere spørgsmål håber vi at kunne tage op når vi afholder denne weekend. Den er et nyt tilbud til dig, der er mellem 17-25 år.

Vi vil arbejde med temaet »Kærlighed og seksualitet« ud fra fælles erfaring fra hverdagen og på forskellige spændende måder bl.a. med film, videooptagelse og situationsspil.

Du kan tilmelde dig i DUK's nye kursusoversigt, i arrangementskalenderen i »katolsk orientering« eller direkte på DUK's sekretariat.

Hej og på gensyn

Winnie Mortensen,
Bent Lundorf,
Jesper Fich
og Thomas Borup

Nu kommer girokortet fra »katolsk orientering« igen med posten

En af de nærmeste dage modtager De med posten et girokort fra »katolsk orientering«, som vi håber De vil tage godt imod.

Som bekendt har »katolsk orientering« to gange i år indlagt et girokort i bladet. Omkring 1.500 katolske husstande har benyttet kortet. Desværre har 1.200 tidligere betalere glemt eller overset det indlagte girokort.

»katolsk orientering« sender derfor på ny girokortet direkte med posten.

Vi håber, at De vil benytte girokortet og på den måde være med til at betale bladet. Girokortet er påtrykt et beløb på 90 kr. Finder De beløbet for stort eller for lille, kan et almindeligt girokort benyttes. Vi er glade for et hvert bidrag og minder om at beløbet kan fratrækkes i skat. Vort gironummer er: 5001471, Ansgarstiftelsen, Bredgade 69A, 1260 København K.

Red.

Gammel konflikt tilspidset

Troslærekongregationen i Rom har sat den amerikanske moralteolog Charles Curran fra bestillingen. Begrundelsen: Hvis han ikke lærer, hvad der er kirkens lære, kan han heller ikke lære i kirkens navn. Ansete moralister som bl.a. Bernhard Häring har reageret prompte med erklæringer om, at mange fagteologer ikke ser sagen så enkel, som Rom gør. Især to centrale spørgsmål genkendes bag konflikter af den art: Hvor stor er samvittighedsfriheden, stillet over for ikke-ufejlbarlige kirkelige læreudsagn, og skal hver menneskelig akt bedømmes løststående eller i den større sammenhæng, et menneskelivs udvikling er. Altså spørgsmålet om en statisk eller dynamisk opfattelse af moralen.

Besindelsen over åbenbarings budskab har fået kirken til at formulere trosbekendelser, der er direkte udløbere af budskabet og derfor betragtes som væsentlige dele af kirkens troslære. Nogle af disse konsekvenser er så centrale trosudsagn, at de er blevet forholdt kirkefolket som sikre og urokkelige. Det er disse trossandheder, kirken kalder dogmer og holder fast ved som ufejlbarlige.

Men ud over disse foreholder kirken sine medlemmer en hel række videre konsekvenser, livsindsigter og holdninger, et bestemt menneskesyn og bestemte samfundsopfattelser og følgelig den etik, disse opfattelser uvægerligt kræver. Men her begiver vi os på livets ustabile terræn, ikke på dogmatikkens, og ingen, der kender blot lidt til kirkehistorien, vil benægte, at kirkens holdning til aktuelle livsproblemer ofte har nødt den til at revidere de normsæt, hver generation havde arvet af den forrige. Ethiske regler, formuleret som konsekvens af en bestemt indsigt og livserfaringer er langt mere bevægelige og afhængige af ændrede indsigter og nye erfaringer end en statisk moral vil indrømme. Som illustration kunne man nøjes med to eksempler på totalt ændrede indsigter: Ingen moralteolog ville i dag kunne forsvare en fri herres ejendomsret over sin slave - hvad Paulus gjorde - og ingen pave ville i dag kunne drage i krig i spidsen for sin hær - hvad ikke så få paver jo har gjort uden skygge af moralske anfægtelser. Tidens ånd var en anden, moralen også.

Det er derfor de fleste moralteologer er forsigtige med at kalde vor egen tids indsigter for definitive indsigter, for ellers låses etiske normer fast som uforanderlige og urokkelige, med en risiko for og en tendens til at blive opfattet som ufejlbarlige - og blive til dogmer. Mod denne fare har alle store moralteologer advaret. En ganske særlig plads i denne problematik indtager den højtbesungne samvittighedsfrihed, som ikke nyder alles tillid.

Det kaster lys over det andet aspekt i Curran-sagen: Den manglende dialog. Absolutgørelsen af relative normer - og derved ufejlbarliggørelse af indsigter, som mange alvorlige kristne ikke deler, »strammer« i den grad kirkens lære, at dialogen risikerer at blive en samtale mellem døde. Troslærekongregationens strategi, at give en teolog ét år til at skrive en bog om og rette denne og hin fejl på siderne så og så meget forudsætter givetvis en del korrespondance mellem parterne, men er dét en åben dialog? Og når da selve materien, som i Curran-sagen, er ægteskabsproblemer og seksualitet, og den ene part i Rom kategorisk afviser de led i moralteologi, som den anden part ser sig forpligtet til at have øje for, fordi det er gifte katolikkers egen livserfaring i denne materie, så blokeres dialogen. En i forvejen statisk moralopfattelse trues med at blive endnu mere immobil, mens den anden fare er, at en dynamisk etik løber løbsk.

Blandt andet derfor synes en dialog med jordforbindelse vigtigere end sanktioner. www

Læserne skriver

Lad en buddhist skrive om buddhismen

Det må være sættemissen som ødelagde pointen i mit brev til *Grethe Livbjerg*. *Grethe Livbjerg* skrev, at Kristus døde i lidelse for menneskeheden og satte det i modsætning til Buddhas ophøjede ro. Jeg skrev i mit manuskript:

»Buddha spiste den mad, som han vidste smeden havde forgiftet, og døde under smerter«. I bladet kom der til at stå »uden smerter«, hvilket jo uddyber forskellen.

Man kan ikke bo på begge sider af kløften,

siger *Grethe Livbjerg*. Jo man kan - det gør jeg. Hvis kløften mellem to religioner skyldes fejltagelser eller uvidenhed, eksisterer den jo kun i folks indbildning. Der er mange ydre forskelle, men i det væsentlige ser jeg ingen.

Nu får vi at vide, at der skal komme tre artikler om det buddhistiske menneskesyn, gudsbillede og meditation. Jeg er ikke i tvivl om at *Grethe Livbjerg* så kærligt og objektivt som muligt vil skrive disse artikler. Men som

Grundtvig siger: »Den har aldrig levet, som klog på det er blevet, han først ej havde kær«. Ville det dog ikke være det bedste om en buddhist fik lov at skrive om buddhismen?

Hvis dette blads læsere fik at vide, at der skulle

komme tre artikler om katolicismen f.eks. i Kristeligt Dagblad, ville de så ikke synes, det var rigtigst om en katolik skrev dem?

Sven Damsholt

Redaktionen beklager trykfejl og gør iøvrigt opmærksom på, at Grethe Livbjergs artikler vil handle om buddhismen og kristendommen, - altså ikke om buddhismen alene.

Red.

Helligånden gør levende

Hvilken glæde at læse i k.o. nr. 12, at *Erling Tiedemann's* forslag om at genaktualisere Det andet Vatikanconcil med henblik på, at vi bevidstgøres om menighedens liv og kald, faldt i god jord.

En genaktualisering af dette emne er, efter min mening, det samme som at genaktualisere Helligåndens betydning. Der er kun én vej til Faderen, nemlig gennem Jesus Kristus ved Helligånden. Når vi er født påny, Joh. 3, 3, hvilket vil sige, at vi tager imod Guds berøring, vil vi

forstå vigtigheden af, at hele kirken, at de lokale menigheder, at ethvert menneske genaktualiserer Helligåndens betydning og dermed lader sig forny i forhold til Jesus Kristus.

Gennem denne fornyelse udspringer bevidstgørelsen om menighedens liv og kald, og ægtheden i vort vidnesbyrd vil påny bevirkede, at unge som ældre fanges af den ild, som Jesus er kommet for at tænde i os.

Benny Blumensaat

Forkortet af Red.

Buddhismen

Må jeg gøre *Sven Damsholt* opmærksom på, at Jesus siger, I skal ikke hade, men elske. Derfor er det oplagt, at hade sin far og mor er en ulykkelig misforstået oversættelse. Ligeledes har *Angela af Foligno* misforstået evangeliet, da Jesus siger, lad børnene komme til mig.

Så længe vi ikke har for øje, at sproget ikke udtrykker ånden i læren, fatter vi heller ikke, at Gud sendte sit evangelium fra Himlen, da det skulle lære os, at det havde større værdier end andre religioners.

Svend B. Messerschmidt

Lægfolkets kald i kirken og i verden

Den nordiske bispekonference holdt møde i Schönstatt

Den nordiske Bispekonference har på sit møde i Schönstatt 24.-30. august drøftet »Lægfolkets kald i kirken og i verden«. Dette emne skal behandles på bispesynoden i Rom i oktober 1987. Bispekonferencens møde blev ledet af Helsinkis biskop, *Paul Verschuren*, som er formand.

Søster *Else P. Nilsen* O.P. fra Oslo havde udarbejdet en oversigt over kvindernes faglige og politiske aktiviteter og deres arbejde i sognene og i kirkelige udvalg.

Ellen Marie Lebahn, mangeårig formand for Bispedømmet Københavns pastorat, supplerede det skriftlige oplæg med mundtlige forklaringer.

Dr. *Barbara Albrecht* fra Osnabrück fremlagde et referat om kvindens stilling i kirken, som viste, at en feministisk bevægelse også voksede her. Hun påpegede dens positive og negative sider.

Konsekvenserne af denne udvikling blev diskuteret indgående. Kvindens opgaver og stilling indenfor kirken må overvejes på ny. Kvinderne bør være ligeberettigede og deres evner bruges i kirkeligt arbejde også på ansvarsfulde poster.

Stor interesse i sognene

Biskopperne oplyser, at bispesynodens emner har vakt stor interesse i sognene og sat mangfoldige aktiviteter i gang. Resultaterne af dette arbejde vil biskop *Gerhard Schwenzler* fremlægge for synoden. Han repræsenterer Den nordiske Bispekonference.

Erkebiskop *Henri Lemaître*, apostolsk pronuntius for Skandinavien, fortalte om sit besøg hos biskoppen af Reykjavik, *Hinrik Frehen*, som er alvorligt syg.

Prælat *Georg Walf* fra Paderborn, generalsekretær for de tyske katolik-

kers Bonifatiusværk talte om finansieringen af bispekonferencens arbejde. *Georg Walf* er også direktør for de tyske biskoppers diasporakommissariat. Den nordiske bispekonference udtrykte stor taknemmelighed for den storslåede og effektive hjælp, som de og deres sogne modtager af Bonifatiusværket, Ansgarsværket, Diasporakommissariatet og Schönstätter Diaspora-Apostolatet.

Biskop *Alberto Ablond* fra Livorno deltog i konferencen sammen med sin generalsekretær, *P. Feldkämper*. Biskoppen er præsident for den katolske verdensbibelføderation. Han talte om føderationens indsats for udbredelsen af den hellige skrift og for en dybere forståelse af den.

Flere kandidater til præstekaldet

For tiden tiltager antallet af præstekandidater. Øjensynlig har de unge

mænd igen fået større forståelse og interesse for præste- og ordenskaldet. Et præsteseminar i Stockholm planlægges til slutningen af 1987. Så vil en del af præsteuddannelsen lægges indenfor Den nordiske Bispekonference. For tiden studerer de ca. 40 præstekandidater i udlandet.

Dr. *Hermann Josef Spital*, biskop af Trier, deltog i konferencen som lokal biskop, og fortalte om aktuelle spørgsmål i den kirkelige udvikling i Vesttyskland. I et interview med redaktører fra KNA fortalte medlemmer af bispekonferencen om kirkelige begivenheder og udviklinger i deres område. Man anser en sådan udveksling af erfaringer for meget frugtbar.

Den 30. august afsluttedes generalforsamlingen efter et besøg i Schönstattværket med en højtidelig gudstjeneste i Tilbedelseskirken på Berg Schönstatt.

Portræt af menigheden i Esbjerg

Af Kirsten Brink

Hvordan mon andre har det? Den tanke kan ofte dukke op, når man går i det vestjyske diaspora og skal få et godt menigheds-liv til at fungere.

Til tider kunne man ønske sig at bo i København med de mange valgmuligheder, men måske er det blot, fordi vi læser så meget om de københavnske (og omegns) aktiviteter.

Oftentimes ønsker jeg at vide, hvordan de andre mon klarer sig rundt om i landet.

Jeg vil derfor gribe pennen og fortælle lidt om det vestjyske – og så give bolden videre og håbe, en anden fortæller fra en anden menighed.

Vi er Danmarks 3. største sogn i udstrækning, når man ser bort fra Færøerne og Grønland. Sognet strækker sig fra Sr. Nissum i nord og til syd for Ribe, og fra Vesterhavet og ind midt i Jylland. (I praksis er den nordligste del – d.v.s. nord for Skjern Å og Hvide Sande – knyttet til menigheden i Herning. Red.).

I dette store område bor ca. 400 katolikker, hvoraf ca. 170 er tilflyttere fra andre lande og andre kulturer.

Sognekirken, Skt. Nikolaj Kirke, ligger i Esbjerg. Der er kun den for hele området.

Ved kirken ligger en lille præstebolig, og der er en lille menighedshave og en menighedssal.

Skt. Nikolaj katolske skole ligger i umiddelbar nærhed af kirken. Her er 185 børn og 18 lærere, hvoraf 3 er katolikker. Lidt længere borte ligger Skt. Nikolaj børnehaven, som har plads til 20 børn om formiddagen og 20 om eftermiddagen. Her er 6 medarbejdere.

Både skole og børnehaven har en styrelse, der er udpeget dels af menighedsrådet, dels af biskoppen, og hvor desuden institutionernes ledere, personalerepræsentanter

og forældrerepræsentanter er med. Disse styrelser arbejder tæt sammen med sognepræsten, som jævnligt besøger både skole og børnehaven.

Efter at Skt. Josephs hospital er solgt til Ribe amt, er der ikke længere søstre i vor menighed, så de opgaver, søstrene før påtog sig, er nu lagt ud til menighedens medlemmer.

Hvordan klarer vi os så? Hvad kan vi tilbyde som kirke? Hvad er vore største problemer?

For at kunne besvare de to første spørgsmål, må det sidste tages op først.

5 timer undervejs til og fra kirken

Vore største problemer er menighedens store spredthed, de dårlige trafikale forhold (offentlige transportmidler) i Vestjylland og de forskellige sprog, der tales i vor menighed.

– Menighedens hovedsprog er dansk, vietnamsk og polsk! For at kunne tilbyde noget som kirke, må vi altså tage hensyn til disse ting.

Hverdage læses messe kl. 8. Her kommer ikke mange, fordi der er arbejde at passe, og afstanden til kirken er for manges vedkommende stor. Men det er godt at vide, at den lille faste morgenskare er i kirken og beder for os andre og tager specielle bønsemner op, hvis det ønskes.

På den måde hviler en aktiv hverdag på et fundament af tryghed. Fredage er der messe kl. 18.45. Søndagsmessen læses lørdag kl. 16.30 og søndag kl. 10.00.

Messen om søndagen er noget ganske særligt. For det første er der ofte så mange, at der må ekstra stole ind. Evangeliet bliver læst på dansk, vietnamsk og polsk (engang imellem også på engelsk og tysk), men ellers er messen dansk med et islæt af latin.

Menighedens deltagere

kommer fra Hvide Sande, Outrup, Varde, Holsted, Bramminge, Ribe og mange mindre steder. Mange må bruge 5 timer af søndagen for at kunne komme til messe og hjem. Andre skal ekstra tidligt op for at fodre dyr, før de kan komme afsted.

Derfor er der altid folk i menighedssalen med en kop kaffe til tidligt ankomne før messen, og legetøj til utålmodige børn.

Een søndag om måneden er der kirkekaffe, hvor man kan mødes efter messen.

Een lørdag om måneden er der familieundervisning i forskellige aldersgrupper med tid til kaffe og samtale og med messen som afslutning.

To mandage om måneden er der hobbyarbejde for alle, der har lyst i menighedssalen. Her slutter man med en forfriskning og andagt. De to andre mandage er der studiekredsafstener samme sted om emner som »Hvad er en menighed, og hvordan fungerer den«.

Hver 6. måned mødes vi med vor pastoralenheds medlemmer fra Kolding og Fredericia menigheder og har en temadag.

Rundt omkring i menigheden er der små studiekredse og bibelkredse, men her tager hvert medlem selv sit ansvar op. Vi kan ikke forvente en præst eller søster til stede.

Ved mærkedage, eller større fester (jul, fastelavn, påske, pinse, jubilæer osv.) mødes alle, der kan, og fejrer dagen på behørig vis i skolens fest-sal.

Vi plejer at sige, at sådanne dage serveres Danmarks mest velsignede kartoffelsalat og vietnamske forårssruller og kage, fordi hvert hjem medbringer deres bidrag til festen, og mange gode tanker er nok flettet ind i de mange kartofler, der er skrællet og dej der er rørt til forårssruller og kager, der skal bruges til 100-200 mennesker.

Mange skjulte tjenester

De »skjulte« tjenester, der gøres i menigheden for at få den til at være levende, er mange.

Hver fredag møder en lille gruppe damer og gør kirke, sakristi og menighedssal rene til søndagens messe.

Der er altid friske blomster. Hvor kommer de fra? Andre gør haverne i orden, men vi mangler en havemand til det store uden-oms-område.

Sakristantjenesten er altid godt varetaget, og ministranterne parat.

Een har oprettet en lille båndservice. Een sørger

for menighedens kartotek, og andre sørger for regnskab og revision, og andre for at rammerne om hobbyarbejdet er parat.

Nogle sørger for de tyske feriegæster ved badestederne. Her har vi haft den glæde, at de 30 salmebøger, der var udleveret til kirkerne (protestantiske kirker, som vi låner) i Oksbøl og Fanø ikke var nok, der skulle bruges 200 salmebøger hver søndag.

Mange i vor menighed har startet deres danske tilværelse i Varde, hvor der er et flygtningecenter, så hver søndag holder een eller to biler på torvet og samler op, hvem der vil med til messe fra Varde.

Lyder det rosenrødt? – Jamen det er det også, hvis man vil være med. Men det kræver en beslutning, for »svagstrømskatolikker« har svært ved at fungere i en diaspora-menighed som vores. De, der bor i nærheden af kirken, må gøre en stor indsats, for at alt er parat til dem, der kommer langt fra, og de, der kommer langt fra, må yde en stor indsats for at kunne være med.

Er det mærkeligt, at vi må bruge en halv time efter messen til »summen« på kirkepladsen, før vi løsriver os om søndagen. Det er godt at mærke hinandens omsorg.

Som toppen på vor lille kransekage har vi vor sognepræst, der også er præst i Tønder menighed og generalvikar. Altså må vi dele ham med andre, og det giver større ansvar til de enkelte i menigheden.

Lars Messerschmidt er godt hjulpet af Torben

Toustrup, der er diakon i vor menighed, og som skal præstevies til december. Heldigvis bor også vor tidligere sognepræst i området. Trods sin pensionisttilværelse er han parat til at hjælpe med at læse messe i weekenden, og det er vi ham meget taknemmelige for. En søndag uden messe er svært at forestille sig.

Desværre er der ikke mange unge i vor menighed, og de, der er, bor utroligt spredt, hvilket gør det vanskeligt at starte nye ungdomsaktiviteter.

Dog drog en bus med 30 unge fra Sydjylland til Lübeck for at fejre Niels Steensens dag, så vi er optimistiske med hensyn til, at der også her sker noget.

Hvad har vi af planer?

Krybbespil i ny original opsætning til jul. Landsmøde for katolske børnehaver til foråret. Udgivelse af salg af postkort fra kirken. Fortsat salg af krybbefigurer som fremstilles af menighedens medlemmer. Foredragsaftener i vinterens løb, – for blot at nævne nogle ting.

Et lille menighedsblad var heller ikke at foragte, men vi mangler penge og medarbejdere til sådan et projekt.

Hermed skulle vor menighed være præsenteret.

Velkommen til nye medlemmer og til gæster!

Jeg vil gerne spille bolden videre til Færøerne, hvordan klarer man sig der?

Kirsten Brink

Svagstrømskatolikker har svært ved at fungere i en diaspora-menighed som Esbjerg. De, der bor i nærheden af kirken, må gøre en stor indsats for dem, der kommer langvejs fra, og de, der kommer langt fra, må yde en stor indsats for at kunne være med. Foto Knud Kluge.

Farvel kære kirkedage

Det begyndte dejligt i 1973 med tusind mennesker samlet om biskoppen på Ledreborg Slot og Kristus midt iblandt os. Og det sluttede smukt og vemodigt på den sidste sommersøndag i år med 550 mennesker samlet om abbed *Stappers* fra Averbode og Kristus midt iblandt os.

Dette har været Kirkedagens motto hvert eneste år, sagde pater *Herberighs*, arbejdsgruppens og Kirkedagens gode hyrde, i sine afskedsord. Det var et lys, der blev tændt dengang for 14 år siden, et troens lys: vi skulle opleve os selv og hinanden som kirken på stedet, Guds folk på vandring. Et kald til at træde ud af os selv, af familien, sognet, gruppen, ordenen – lade os samle: præster, søstre og lægfolk, af Kristus, uanset kald og stand – for at vedkende os den personlige opgave, som er den samme for os alle, og at vi alle behøver fællesskabet med hinanden for sammen at komme nærmere Gud. Men også for at varetage det, der så at sige er Gudsfolks næringsvej: At fordybe os i Guds Ord, forny vor pagt med ham og dele vores erfaringer på troens vandring med hinanden.

Varm og lykkelig tro og længsel

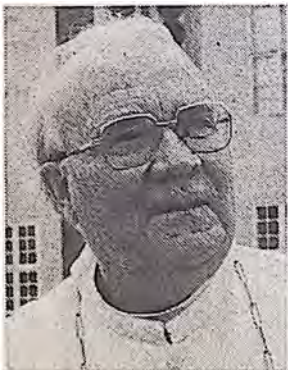
Det er den vision, der har båret arbejdet og fået arbejdsgruppen til at holde ud trods regn og torden, økonomiske hovedpiner, tekniske besværligheder og skiftende interesse for dette sensommertræf. For hvorfor nægte, at det har været et slid? Men hvorfor også skjule gnisten af varm og lykkelig tro og længsel efter at lade sig forme af livet i Kristus til at være hans kirke, ikke blot af navn, men af gavn!

På denne sidste Kirkedag var vi overlappet af katolske arrangementer andre steder. Vi savnede præster og søstre især, men også en del unge, som traditionelt plejer at komme. Der var nemlig *Ømtræf*. Kirkedagens faste kerne var som i alle årene familier med børn og ansvarlige lægfolk, der gerne vil være med, i ord

og gerning, til at bygge kirken op.

Kamp for fred

Messens tekster, salmer og bønner var i år samlet om dette tema – understøttet af »Kildevældskoret«, som nogle af os kalder *Kongstedkoret* fra Stenosgade. De sang dejligere end nogensinde, og mikrofoner og teknik fungerede perfekt. Abbed *Stappers*, som var kommet den lange vej fra Belgien for at hjælpe os, var det menneskelige samlingspunkt, og Kristus var midtpunktet, helt klart – Kristus er vor fred. *Erling Tiedemann* efterlod ingen tvivl i sit oplæg efter frokosten: hjertets fred er vejen til verdens fred. Det lyder ikke særlig praktisk, men det er utrolig effektivt, når det fungerer – og der findes ingen anden vej.

Præmonstratenserabbed *Stappers* fra Averbode forestod gudstjenesten og prædikede over kirkedagens tema.

Fred og alt godt

Det økumeniske Center i Århus har for nylig udgivet et hefte om liturgier. Heftet er inddelt sådan, at de første liturgier, begyndende med advent, følger kirkeårets gang. Herefter er der en række liturgier til brug ved særlige lejligheder.

I katolsk sammenhæng er det af betydning, at bogen indeholder »Limaliturgien (med sangnoder), som er inspireret af den katolske og ortodokse tradition. Desuden er der forslag til agape-gudstjenester og til ordets liturgi. Dele af andre liturgier kan også bruges til inspiration for bøn og forbøn.

Erling Tiedemann's indlæg bringes på side 12-13.

I sektionerne tog man fat om nælden: kampen for fred og retfærdighed er risikabel, sagde *de unge*; man kan miste både venner og status på det og derfor fristes til at glide ind i ligegyldighedens fred. Er det ikke en dansk specialitet? Markerer vi vor kristne profil. Vi behøver et stærkt fællesskab i den katolske kirke for at få mod til at vise, hvem vi er og hvad vi står for – uden brug af masker!

Sektion 2 sekunderede: Den venlige ligegyldighed er det værste! eller den form for fredsaktivisme, der mangler freden hjemme eller med sig selv. Ja, det er den varme, nærende kærlighed imellem os, der skal give kræfterne, kom det fra *sektion 3*. Fællesskabet på Ledreborg skal brede sig som ringe i vandet. Men kærligheden kommer oppefra, og vi må åbne os for den i bøn, så vi får det, vi skal give andre. Eller, som *sektion 4* sagde med et citat af *Piet Hein*:

»Der er en ro, som lever på, at du er tro mod det, du tror på!

Pas på gnisten!

På sådan en kirkedag får man mange tanker, og mange tanker går til de mange, der har medvirket i de 14 år til at bygge

Materialet er fra Den åbne Familie ved Det økumeniske Center i Århus. Den åbne Familie har igennem 15 år mødtes hver fredag aften til gudstjeneste, fællesspisning og fælles samvær. Gennem årene har man arbejdet med gudstjenesteformen, og efterhånden er der vokset en hel samling af liturgier, som kan bruges til fællesskaber for børn og voksne.

Fred og alt godt, Det økumeniske Center, 86 sider. Pris 40 kr., 10 stk. 300 kr. Ved mere end 10 indhent tilbud.

kk

Det har altid været tradition på kirkedagen, at man efter et eller flere oplæg samledes i grupper for at drøfte dagens tema mere indgående.

kirkedagen op – for at bygge kirken op: slotsherre og præsteskab, ministranter og lektorer, korledere og kor, blæsere og organister, sektions- og gruppeledere, børnepasserer og ungdomsledere, teknikere og spejdere, kaffebruggere og cafeteriaværter, lægevagter og boghandlere, folkedansere og foredragsholdere, fotografere og pressefolk... for ikke at tale om de sammenlagt 9.000 deltagere i de 14 år, 650 i snit pr. år.

Se, hvor mange der har

været engageret, enhver med sine gaver og talenter, som det sømmer sig i en ordentlig storfamilie. Er det ikke et vidnesbyrd i kirken om lægmands apostolat og samarbejde mellem stænder og kald? Er ikke personkraften kirkenes egentlige kapital? Har vi ikke brug for alle kræfter overhovedet, som vil være med til at løfte og bære? Er det ikke sådan, kirken bliver samfundets sjæl?

Nu takker arbejdsgruppen af. Vi har hverken de

økonomiske eller fysiske kræfter til at fortsætte. Men måtte gnisten fænge og tænde lys og samle os mange andre steder. Husk, det er så meget lettere at slukke et lys end at få det tændt! Pas på gnisten – Kristus er midt iblandt os.

*H. Herberighs S.M.M.,
A.F. Beyer,
Stephan Hoyos,
Elsebet Kieler,
sr. Marianne,
Helge Pehrson,
Inger Winther.*

Økumeniske aktiviteter med katolske indslag

Det økumeniske Center i København arrangerer i efteråret og foråret en række retræter og foredrag, hvor bl.a. pater *Leslie Dorn*, sr. *Susanne Sønderbo*, pastor *Kaare Osorio* og generalvikar *Ib Andersen* medvirker. Foredragsemnerne er »befrielsesteologi« og »Lima-dokumentet«.

Retræterne

Pater *Leslie Dorn* er retræteleder for weekenden den 26. til 28. september på Vor Frue Kloster, *Åsebakken*. Prisen bliver ca. 225 kr. og der er tilmelding senest den 15. september.

Skt. Josefsøster *Susanne Sønderbo* leder 1-dags retræten på *Bachersmindelejren*, Fælledvej 132 i Dragør den 8. november kl. 9 til 21. Pris ca. 75 kr. Tilmelding senest 27. oktober.

Pastor *Frederik Hjerrild* afholder 1-dagsretræte den 21. februar 1987 fra kl. 9-21 på *Bachersmindelejren*. Pris ca. 75 kr. Tilmelding senest 9. februar.

Foredrag om befrielsesteologi

Pastor *Kaare Osorio* gennemgår befrielsesteologiens grundlæggende tanker for at vise, hvorledes denne teologiske bevægelse udfordrer traditionel akademisk teologi og skaber mulighed for en meningsfyldt historisk tilværelse for mennesker af i dag, siges det i en lille pjece.

Foredragene finder sted første mandag i måneden kl. 19.30: 6. oktober, 3. november, 1. december, 12. januar, 2. februar, 2. marts og 6. april. Sted: Det økumeniske Center, Tøndergade 12, København V.

Foredrag om Lima-dokumentet

I 1982 enedes man om i Kirkernes verdensråd at udsende Lima-dokumentet om Dåb, Nadver og Embede i kirkerne, idet man bad om at få respons på dokumentet.

Hvad er dokumentet og hvorledes modtages det i forskellige kirkesamfund?

Det er, hvad man vil beskæftige sig med i denne foredragsrække.

Mandag den 29. september: Lima-processen. Hvad er dokumentet og hvad sker der nu? Ved *Peter Lodberg*.

Mandag den 13. oktober: Den helt anderledes tilgang til kristendommen: De ikke-sakramentale kirkers reaktion på Lima-dokumentet. Ved *Carl og Gudrun Lydholm*, Frelsens Hær.

Mandag den 10. november: Den katolske kirke og Lima-dokumentet: Hvordan har den økumeniske bevægelse fornyet den romersk-katolske tradition? Ved generalvikar *Ib Andersen*.

Mandag den 19. november: Kirkens enhed – for troen eller for øjet? Folkekirkelig skepsis ved økumeniske samtaler. Ved *Jørgen Juul*, præst.

Alle dage kl. 19.30 i Tøndergade 12. Deltagelse i de to foredragsrækker er gratis.

kk

Orientering fra sognene

Oktober 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 17, der udkommer 29.10. 1986 er mandag den 13.10. 1986 for november. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz O.M.I. (i USA til og med den 10.1.87).

Pastor Allen Courteau O.M.I.

Pastor Frank Jobst O.M.I.

Pastor Franz Hoyos O.M.I.

(præstevies den 3.10. 1986).

Træffes bedst om formiddagene.

Tlf. 08 12 69 56.

Søndagsmesser:

Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.

Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.

Fredag d. 3. Kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 5. Kl. 10.00: Gregoriansk højmesse.

Torsdag d. 9. Kl. 14.30: Møde for de enlige og ældre i menighedslokalet. Denne dag vises en god film, og derefter hygger vi os ved kaffebordene.

Søndag d. 12. Kl. 10.00: Højmesse.

Søndag d. 19. Kl. 10.00: Familiemesse.

Lørdag d. 25. Kl. 17.00: Messe på polsk.

Søndag d. 26. Kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.

Mini-KUK mødes hver mandag kl. 14.30-16.00.

Mandag d. 20. er aflyst p.g.a. »efterårsferie«.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uranienborgvej 5, 9900 Frederikshavn.

Tlf. 08 42 32 80 eller 08 12 69 56.

Henv.: Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.

Lørdag d. 4. Kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 12. Kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.

Lørdag d. 18. Kl. 16.30: Messe.

Søndag d. 26. Kl. 10.00: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Søndag d. 5. Kl. 15.00: Dansk messe.

Søndag d. 12. Kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 19. Kl. 15.00: Dansk messe.

Søndag d. 26. Kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.

Henv. Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.

Tlf. 08 12 69 56 eller Keld Westergaard, 07 92 24 04 i Thisted.

Søndag d. 5. Kl. 11.00: Messe.

Lørdag d. 11. Kl. 16.00: Messe.

Søndag d. 19. Kl. 11.00: Messe.

Lørdag d. 25. Kl. 16.00: Messe.

NB: Onsdag d. 1. oktober: Pater Frank Jobst holder foredrag om befielsesteologi kl. 19.00 i kirken.

2 Midtjylland nord

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.

Tlf. 06 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd 07 46 13 76.

Faste messetider:

Hver lørdag kl. 16.30 og den 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10. Også den 2. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 10. Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 4.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 5.: Messe kl. 10 og kirkekaffe.

Lørdag d. 11.: Messe og religionsundervisning kl. 10 og messe kl. 16.30.

Søndag d. 15.: Ingen messe (Lemvig).

Lørdag d. 18.: Lang Thi Tran og Frits Nørregaard Jacobsens bryllup og messe kl. 14.30 og messe kl. 16.30.

Søndag d. 19.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 25.: Messe kl. 10.

Søndag d. 26.: Ingen messe (Lemvig).

Tirsdag d. 28.: Menighedsrådsmøde i Lemvig kl. 19.30.

Møder:

Religionsundervisning d. 2. lørdag i måneden.

Lærerrådsmøde efter aftale.

KUK: Judy Grann 06 61 38 63.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.

Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.

Henv. Skt. Kjelds Kirke, Viborg 06 62 36 41. Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Lørdag d. 4.: Messe og religionsundervisning kl. 10.

Søndag d. 12.: Messe kl. 11.15.

Søndag d. 26.: Messe kl. 11.15 og kirkekaffe.

Møder:

Religionsundervisning d. 1. lørdag i måneden.

Lærerrådsmøde efter aftale.

KUK: Rudolf Lager 07 41 41 50.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryegade 26, 8100 Århus C.

Tlf. 06 13 56 66.

Præsterne: A. Meister 06 18 57 66, H. Krawczyk, 06 18 56 33, G. Grünwald, 06 18 52 11. F.v. Genuchten, 06 20 24 16.

Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 06 12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 06 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesse: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag kl. 11, fredag kl. 19, lørdag kl. 8.

Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.

Messe på polsk: Hver 1. og 3. søndag kl. 14.

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: 1. fredag kl. 18-19 eller efter aftale.

Fredag d. 3. kl. 18: menighedens bodstime, skriftemål, eukaristisk tilbe-

delse og -velsignelse. Jesu Hjerter messe, kl. 19.

Lørdag d. 4.: Frans af Assisis fest.

Mandag d. 6. kl. 19: Menighedsrådsmøde.

Tirsdag d. 7.: Rosenkransfest. Rosenkransbøn kl. 16.15.

Torsdag d. 9. kl. 19.30: Kunstkredsften: Patientkunst, besøg af det psykiatriske hospitals museum, Risskov.

Lørdag d. 11. kl. 10: Sogneundervisningen. Familiemesse kl. 12.15.

Mandag d. 12. kl. 19: Forældremøde første Kommunion.

Tirsdag d. 14. kl. 16.15: Rosenkransbøn.

Lørdag d. 18. kl. 14: International menighedsfest. Messe kl. 14. Fest i skolens lokaler.

Tirsdag d. 21. kl. 16.15: Rosenkransbøn.

Torsdag d. 23. kl. 14.30: Mariakongregationen.

Lørdag d. 25. kl. 11: Galleri ved kirken: Åbning af udstilling med maleri af Kirsten Kjeldsen.

Mandag d. 27. kl. 19: Forældremøde firmelse.

Tirsdag d. 28. kl. 16.15: Rosenkransbøn. Galleri ved kirken: Harald Borge, akvarel: Århusmotiver. Fra 25.10.: Kirsten Kjeldsen, maleri.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Ministrantgruppen: 3. søndag kl. 18.30.

Skt. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Skt. Mikael's Kapel, Pindstrup

Ringsø.

Præst: A. Meister, Århus, tlf. 06 13 56 66.

Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 06 37 76 56.

Messe: Søndage 5/10 og 19/10 kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder

Holsteinsgade 25, 8300 Odder.

Præst: G. Grünwald, Århus, tlf. 06 13 56 66.

Messe: Søndage 12/10 og 26/10, kl. 14.

Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson, tlf. 05 66 10 23.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej 4, 8500 Grenå.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ.

Tlf. 06 18 56 33.

Postkonto: 5 63 26 68.

Onsdag d. 1.: Menighedsrådet, kl. 15.

Lørdag d. 11.: Sogneundervisning i Århus.

Søndag d. 12. og d. 26.: Messe kl. 10.30.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå

Cistercienserinder Kloster

Præst: Palle Vinten O.S.B.

Tlf. 06 38 41 11

Søndagsmesser kl. 8.30

Hverdagsmesser kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. 05 82 08 93.

Faste gudstjenester.

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 5. kl. 10: Høstgudstjeneste. Bagefter: Menighedskaffe. Frugt og blomster til pyntning af kirken modtages med taknemmelighed. De kan afleveres i præstegården. Høstgaverne vil efter

messen blive solgt til fordel for en indisk pigeskole.

Mandag d. 6. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til bankospil i samlingsalen, Sct. Norberts skole.

Tirsdag d. 7. kl. 17.15: Bønstime i kirken.

Mandag d. 13. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde. Forslag fra menigheden kan i underskrevet stand blive lagt i forslagskassen i våbenhuset.

Tirsdag d. 14. kl. 19: Alle er indbudt til vor sogneaften. Emnet: »Maria – Kristi- og Kirkens Moder«. Aftenens forløb: Messe med indlæg, stille bøn, kaffe, hyggeligt samvær og samtale.

Tirsdag d. 28. kl. 18: Sct. Norberts aften. Under ledelse af Birgit Poulsen besøger vi Jerusalem og mange af de bibelske steder i Israel. NB. Messe kl. 17.30 i kirken.

Religionsundervisning for børn, der ikke går på Sct. Norberts skole: Fredag d. 31. oktober fra kl. 16 til 18.

NB. Da det er undervisningens start bedes forældrene i forvejen at tilmelde deres børn.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. 06 82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10.

Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken, torsdag kl. 19.30 hos Jesu små søstre i Øm, fredag kl. 8.45 i kirken.

Søndag d. 5.: kl. 10: Høstgudstjeneste og familiemesse. Kollekt til fordel for »Flygtning '86«. Kirkekaffe.

Mandag d. 6.: kl. 14-16: Værestedet. Vi forbereder julemarkedet d. 28.-29. nov. Kl. 17: Messe.

Tirsdag d. 7.: kl. 19: Messe. Derefter menighedsrådsmøde.

Onsdag d. 8.: kl. 19. Efter messen bibeltime.

Søndag d. 12.: Efter højmassen fortæller John Lunderoff om sit arbejde i Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Der serveres en let frokost.

Mandag d. 20.: kl. 14-16: Værestedet.

Søndag d. 26.: bortfalder messen kl. 8.

Fredag d. 31.: kl. 16: Børnenes religionsundervisning starter og fortsætter hver fredag.

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. 07 12 43 82.

Messetider: Hver lørdag kl. 17.00.

Religionsundervisning:

For de mindre børn: Mandag den 29. september og mandag den 13. og 27. oktober kl. 16.30.

Firmelsesundervisning:

Den første lørdag efter efterårsferien, den 1. november begynder forberedelsen af de unge, der skal firmes i 1987. De mødes hver lørdag kl. 16. Firmelsen finder efter al sandsynlighed sted lørdag den 30. maj 1987.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 05 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O.Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag den 5.: Kirkekaffe efter højmesse.

Torsdag den 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Søndag den 12.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«, Jomfru Maria.

Torsdag den 16.: Bibelaften kl. 19.30 hos sognepræsten.

Søndag den 26.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn, »at tro med hinanden«. Menighedens fællesskab. **Rosenkransandagt** hver tirsdag, torsdag og fredag før messerne i Sct. Josefs Kapel.

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76

Sognepræst: Lars Messerschmidt.
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. 05 12 10 27. 10-11 undt. mand.

Diakon: Christian Gabrielsen.
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Laurer-
sen, Elboparken 5, 7000 Fredericia.
Telefon: 05 95 42 20.

Faste gudstjenestetider:

Onsdag kl. 19.

Lørdag kl. 17.

Søndag kl. 10.

Onsdag d. 1. kl. 19.30: Bibelaften.

Mandag d. 6. kl. 19.30: Ungdomsmøde.

Tirsdag d. 7. kl. 19.30: DKKF

Christel Hansen fortæller om katolske kvindedage i Aachen.

Onsdag d. 8. kl. 19.30: Voksenundervisning.

Onsdag d. 15. kl. 19.30: Bibelaften.

Mandag d. 20. kl. 19.30: Ungdomsmøde.

Onsdag d. 22. kl. 19.30: Voksenundervisning.

Onsdag d. 29. kl. 19.30: Bibelaften.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding
Tlf. 05 52 76 01.

Sædvanlige messetider.

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15. Onsdag til lørdag kl. 8.15.

Søndag d. 5.: Efter højmessens kl. 10 menighedsfest i skolens sal. Menighedsrådet inviterer til et festligt samvær og har udsendt et brev desangående.

Lørdag d. 25.: Udflugt for de ældre. Vi samles i kirken kl. 13.

I efterårsferien indsættes nogle ruder, som er tegnet af Nis Schmidt.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Sognepræst Lars Messerschmidt.
Tlf. 05 12 10 27 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80.

Tlf. 05 12 63 90 bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Søndagsmesser. Lørdag kl. 16.30.

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser: Md. 8., ti. 8., on. 7.15, to. 8, fr. 18.45.

Lørdag d. 4. Sogndag. Begynder kl. 13.30 og slutter med messen kl. 16.30. Undervisning, samtale, samvær og messe.

Mandag d. 6. Krybbegruppen:

15.30-17.00: Hobbyarbejde.

17.00-17.30: Kaffe/te.

17.30-18.00: Andagt.

Mandag d. 13. Studiekreds:

19.00-21.00 Emne: »Hvad er en menig-

hed, og hvordan fungerer den?»

Mandag d. 20. Krybbegruppen:

Samme program som mandag d. 6.10.

Lørdag d. 1.11. Sogndag.

Begynder kl. 13.30 og slutter med messen kl. 16.30. Undervisning, samtale, samvær og messe.

Rosenkrans: I oktober måned - rosenkransmåned - bedes der rosenkrans efter messen lørdag.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 04 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredage kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål. Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Søndag d. 19. Høstgudstjeneste kl. 10.

Søndag d. 19. Kirkekaffe.

Lørdag d. 11. Kvindekredsen kl. 14 hos søstrene i Åbenrå. Emne: Programlægning til advents festen.

Undervisning: for børn fra 6-12 år hos søstrene, Åstrupvej 65, torsdage kl. 15-16.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. 04 62 35 43 eller 04 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

Fredag d. 3. Jesu Hjerter fredag. Tilbedelse 15-16. Messe med sakr. velsignelse kl. 19.30.

Søndag d. 5. Fælles højmesse kl. 10.00, kirkekaffe efter messen.

Lørdag d. 11. Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene kl. 14. Emne: Program for advents festen lægges.

Mandag d. 13. Katolsk Interesseklub mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 20. Lotto-spil. Alle deltagerne bedes medbringe en pakke til mindst 20 kr.s værdi. Andre som vil støtte klubben, kan aflevere en gave hos søstrene senest den 8. ds. Kaffe og kager medbringes.

Søndag d. 2. nov. Alle Helgens fest. Fælles højmesse kl. 10. Kirkekaffe.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.
Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. 04 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Husk at søndagsmessen i fremtiden er kl. 10.

Fredag d. 3. Jesu Hjerter fredag messe kl. 10.

Lørdag d. 11. Katolsk Kvindegruppe mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 14. Emne: programlægning til advents festen.

Mandag d. 13. Katolsk Interesseklub mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 20. Lotto-spil. Alle deltagere bedes medbringe en pakke til mindst 20 kr.s værdi. Andre, som vil støtte klubben, kan aflevere en gave hos søstrene senest den 8. ds. Kaffe og kager medbringes.

Tirsdag d. 14. Menighedsrådsmøde i Sønderborg efter messen kl. 19. Emne: Maria i rosenkransmåned. Eventuelt. Kager medbringes.

Søndag d. 2. nov. Allehelgens fest.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. 05 12 10 27, bedst mellem 10-11

undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41, 6270 Tønder. Tlf. 04 72 18 90.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg.

Tlf. 05 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: Søndag kl. 17.

Menighedsdag den 12.10.

Begynder kl. 14.30 og slutter med messen kl. 17. Undervisning, samtale, samvær og messe. Religionsundervisningen af børn og unge finder sted på menighedsdagene. Der vil også være oplæg og samtale for de voksne.

Rosenkrans: I oktober måned - rosenkransmåned - bedes der rosenkrans efter messen kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. 09 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst), Stefan Huber, Kazimierz Przybylowicz.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.: Kl. 19, i okt.-april: Kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12. 2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fredag kl. 16.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregårdsvej 9.

Maria-Legionen: Ons. kl. 19.30, Adelg. 7.

Den Franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Børnenes sang- og religionsundervisning: Lørdag kl. 11-13 på skolen.

Torsdag d. 2.: kl. 19 rosenkransandagt.

Fredag d. 3.: kl. 19 aftenmesse, kl. 19.30 foredrag på skolen om Niels Steensen, v/ p. Grégoire. NB: Ingen tilbedelse.

Søndag d. 5.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk messe og 16.30.

Tirsdag d. 7.: kl. 19.30: bibelkreds i Adelgade 7.

Torsdag d. 9.: kl. 14: De ældres Klub, pakkefest på skolen, kl. 19 Rosenkransandagt.

Lørdag d. 11.: kl. 13 familiemesse.

Søndag d. 12.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk messe, 14 vietn. messe 16.30.

Mandag d. 13.: kl. 19.30 DKKF på Bjerregårdsvej 9, foredrag om ikoner.

Torsdag d. 16.: kl. 19 Rosenkransandagt.

Søndag d. 19.: Messer kl. 8, 10, derefter kirkekaffe kl. 16.30.

Torsdag d. 23.: kl. 19 Rosenkransandagt.

Søndag d. 26.: Messer kl. 8, 10, 12 polsk messe, 16.30: Prædikentema: Ægteskab

Tirsdag d. 28.: kl. 19 Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 30.: kl. 19 Rosenkransandagt.

Dalum Klosterkirke.

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst pater Josef Völk CSsR.

Tlf. 09 21 05 42 eller 09 21 10 64.

Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12 eller efter aftale.

Torsdag d. 2.: Foredrag om »Niels Steensen« af Pater Pierre Gregoire efter aftenmessen i menighedssalen, Havnegade 1 (stuen)

Fredag d. 3.: Jesu-Hjerter fredag. Religionsundervisning i stuelokalerne fra kl. 16.30 til 19.00.

Torsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde i stuelokalerne efter aftenmessen.

Lørdag d. 18.: De ældres Klub's Fødselsdagsfest. Messe med prædiken: Kl. 14.00.

Derefter fest i Søstrenes Børnehaven på Caroline Amalievej.

Fredag d. 31.: Religionsundervisning fra kl. 16.30 til 19.00.

Dåb: Den 9.8.86.: Teresa Lien Bich Ha. Datter af Van Thanh Ha og Thi Lam Dau.

Den 31.8. (i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing: Malene Stempin. Datter af Helle Marianne Stempin, født Jørgensen og Frants Jan Stempin.

Den 7.9.86: Cecilia Tuyet Anh Thi Nguyen. Datter af Thi Hong Tran og Van Tieng Nguyen.

Vielse: Den 9.8.86.: Benedicte Bjoljahn og Per Arno Kristensen. Hjertelig tillykke.

Dødsfald: Den 3.9.86: Hans Aage Hansen, 93 år gammel. Velforberedt ved Kirkens sakramenter. - Han hvile i Guds fred!

nitze, døbt. Det glæder forældrene, broderparret, familien og menigheden sig til.

Torsdag den 23.: Bibeltime

Vi fortsætter efterårets bibeltimer kl. 19.00.

Forberedelserne til julemarkedet.

Årets julemarked holdes i weekenden 22.-23. november. I denne forbindelse er der 5 åbent hus-aftener i præstegården. Hver gang en torsdag aften, som begynder kl. 19.00: Torsdag den 2., 16. og 30. oktober og 6. og 13. november. Alle flittige hænder er hjertelig velkomne.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.

Tlf. 03 85 07 39.

Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.

Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Onsdag d. 1. kl. 19.00-21.00: Tyskundervisning.

Torsdag d. 2.: Åbent hus Aften i Fredensgade 15.

Fredag d. 3.: 1. fredag i måneden kl. 18.30: messe + tilbedelse.

Søndag d. 5.: Sant Frans' fest. Kl. 10.00 Familiegudstjeneste med efterfølgende kaffebord.

Søndag d. 12.: Kl. 11.15 Polsk messe.

Lørdag d. 18.: Bryllup af Kjeld Sarka med Helle Grøndahl Hansen.

Fra søndag den 5. - fredag den 24. er p. Berning på ferie. I denne periode er pastor Henry Borghols, Nyborg, vikar.

Maribo:

Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo

P. Herman Legut, O.F.M. conv.

Tlf. 03 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messetider:

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Hverdage: Lørdag kl. 16.30 med efterfølgende rosenkransbøn.

Søndag d. 5.: Børne- og ungdomsmesse.

Søndag d. 12.: P. Legut kører til Nyk. F.

Søndag d. 19.: Messe på polsk kl. 11.00.

Søndag d. 26.: Messe ved P. Irenæus fra Nakskov.

Bankospil: Skt. Birgittas menighed afholder bankospil og mini-auktion den 11. oktober (lørdag) kl. 14.00 i Birgittaskolens gymnastiksal. Kaffe og kage kan købes.

Arbejde for unge: I vor sogn findes der arbejde for unge. Karen M. Larsen, som er yngste medlem af mhr., blev anbefalet at gå ind for dette.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. 03 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10 undt. mandag.

Alle søndage: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 12. er der »kirkekaffe« i menighedssalen efter messen. Hele menigheden med venner er naturligvis inviteret.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. 03 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Faste gudstjenester: Søndage: Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hjem. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Skole- onsdag og fredag: Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 3. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hjem, derefter kl. 19.00: Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 5.: Takkemesse for høsten. Messe kl. 10.00 i Vor Frue Kirke. Menighedskaffe.

Rosenkransandagt: Vor Frue Kirke om tirsdagen kl. 19.00: På Maria-Elisabeths Hjem om torsdagen kl. 17.00.

Søndag d. 19. kl. 11.00: Polsk messe.

Søndag d. 26. kl. 19.00: Afholdes der en økumenisk gudstjeneste i Vor Frue Kirke, og derefter fortsættes der i Sct. Jørgens Kirke. Vi afslutter med fælles kaffebord.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Præsten træffes: Marienbergvej 9 st., th.

Tlf. 03 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. 03 72 09 85.

Hver søndag kl. 10: Messe.

Søndag d. 12.: Menighedskaffe efter messen.

Religionsundervisning om torsdagen.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. 03 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 02 26 14 04.

Sankt Josef Søstre. Tlf. 03 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Onsdag d. 1.: Menighedsrådsmøde i præsteboligen kl. 19.

Søndag d. 5.: Messe med p. Gregoire.

Søndag d. 12.: Messe med sognepræsten, og herefter kirkekaffe.

Søndag d. 19.: Messe med p. Meertens.

Søndag d. 26.: Messe med p. Kreienbühl.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. 03 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.

Søndagene den 12., 19. og 26. i rosenkransmåneden oktober, bedes rosenkransen før messen, - fra kl. 9.50.

Hverdage, - i Skt. Montforts kapel, - normalt således:

Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 11.15, lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Søndag den 5., den første oktobersøndag, fejres rosenkransfesten. Dén søndag forbindes højmessens med en rosenkransandagt.

Mandag den 6. er der i Skt. Montforts kapel tilbedelse foran det udstillede sakramente fra kl. 18-19.

Søndag den 12. fejres messen som menighedens højstgudstjeneste, hvor børnene ved messens begyndelse i procession bærer høstens gaver frem til altret.

Efter messen fortsætter høstfesten i menighedshuset. Der er kirkekaffe og der holdes auktion over gaverne. Det derved indkomne beløb tilsendes et karitativt projekt.

Kirkebil fra Korsør til Slagelse.

Søndag den 26. synges højmessens på latin. Kirkebil fra Korsør til Slagelse.

Undervisning af børn og unge finder sted hver fredag kl. 18-20, dog ikke fredag den

24. okt., som er fredag i efterårsferien. Messe kl. 19.15.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 03 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl-Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Søndagene den 12., 19. og 26. i rosenkransmåneden oktober, bedes rosenkransen før messen, - fra kl. 14.50.

Søndag den 5., den første oktobersøndag, fejres rosenkransfesten. Den søndag forbindes messen med en rosenkransandagt.

Søndag den 12. fejres messen som menighedens højstgudstjeneste. Børnene bærer i procession høstens gaver frem til altret, og efter gudstjenesten holder vi i menighedssalen over en kop kaffe auktion over gaverne. Det derved indkomne beløb tilsendes et karitativt projekt.

Søndag den 19. fejres messen på latin.

Tirsdag den 21. er der messe kl. 19.15.

Tirsdag den 28. er der rosenkransandagt med sakramental velsignelse kl. 19.15.

Efter andagten samles studiekredsen hos søstre.

Børneundervisningen finder sted efter messen søndagene den 5. og 26. oktober.

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. 02 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 12.: Familiemesse kl. 10. Høstgudstjeneste for hele familien. Efter messen medbragt frokost under festlige former. Se opslag i kirken!

Torsdag d. 16. kl. 19.30: Højtidelig messe i anledning af den katolske Berliner konferences deltagelse i Verdensfreds Kongressen.

Rosenkransandagt: Hver onsdag i oktober-måneden: Kl. 19.30.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 03 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 03 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.

Ingen messe på selve søndagen.

Lørdagene den 11., 18. og 25. i rosenkransmåneden oktober, bedes rosenkransen før messen, - fra kl. 15.20.

Onsdag den 1. er der kl. 19.15 rosenkransandagt med sakramental velsignelse.

Efter andagten holdes den ny sæsons første studiekredsmøde, - hos Jan Tecza,

der bor nær kirken. Studiekredsmøderne afholdes i den kommende sæson 1. onsdag i måneden.

Lørdag den 4., fejres rosenkransfesten. Dén dag forbindes messen med en rosenkransandagt.

Torsdag den 16. er der messe kl. 18.00. Efter messen møde for menighedsrådet.

Lørdag den 18. fejres messen som sognets høstgudstjeneste. Børnene bærer i procession høstens gaver frem til altret og efter messen holder vi i forbindelse med kirkekaffen auktion over gaverne. Det derved indkomne beløb tilsendes et karitativt projekt.

Lørdag den 1. november fejres Allehelgens fest. Så er der højtidelig messe i kirken og, hvis vejret tillader det, efterfølgende andagt på kirkegården.

Undervisningen af børn og unge genoptages nu og afholdes, i lighed med sidste sæson, den 1. og 3. lørdag i hver måned fra kl. 14.15. Det er vigtigt, at forældrene tager deres børns religiøse opdragelse yderst alvorligt. Der er altså undervisning lørdagene den 4. og 18. oktober, og 1. november.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Tlf. 02 99 07 28.

Sognepræst: Jørgen Erichsen.

Tlf. 02 99 07 28, bedst 15-16 eller Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10.

Faste messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10. Messe kl. 16.30.

Onsdag og fredag: Messe kl. 19.30

Tirsdag d. 7. kl. 19.30: Møde i menighedssalen med pastoralenhederne Holbæk og Roskilde.

Onsdag d. 15. kl. 20.00: Møde i menighedssalen med emnet »Hvordan gør jeg mit ægteskab bedre?«

Tirsdag d. 28. kl. 20.00: Besøg i synagogen.

Kolpingfamilien:

Onsdag d. 8. kl. 20.00: Møde i menighedssalen med emnet »Assumptionssøstre - om at være kaldet.«

Onsdag d. 22.: Hyggeaften i Roskilde.

Assumptionssøstre: Bygade 53, tlf. 02 99 81 57.

Hver tirsdag: Messe kl. 19.30 med efterfølgende sammenkomst.

Skt. Pauls Skole.

Fredag d. 31.: Kl. 8.00 fejrer skolen messe i anledning af »Alle Helgen«. Messen fejres i skolens sal. Forældrene er velkommen til at deltage i messen sammen med børnene.

Spejderne mødes hver onsdag kl. 18.15-19.30.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families kirke Birkerød

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser 02 81 27 96.

Gerhard Sanders 01 20 93 37.

Søndagsmesser: Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.

Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.

Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.
Mandag d. 29. sept.: forældre-aften for alle konfirmanders forældre fra begge sogne. Mødet afholdes på Nordvanggård, Birkerød, kl. 19.30.
 Forældre, som er forhindret i at komme, bedes venligt at give mig besked derom.
Torsdag d. 2.: i Bi. menighedsrådsmøde.
Tirsdag d. 7.: Forældremøde for forældre hvis børn får religionsundervisning af Sr. Beata på hold 5. Kl. 19.30 på Nordvg. i Bi.

S.U. venligst

Weekend d. 11. og 12.: Konfirmandweekend for alle konfirmander på Asserbo, som led i undervisningen.

Den konfirmand som er forhindret at komme bedes venligt at give mig besked. Nærmere oplysning følger.

Mandag d. 13.: mødes Ældreklubben på Nordvanggård kl. 14.00.

Mandag aften d. 13.: Forældremøde for forældre hvis børn går til religionsundervisning på hold 2 hos fru Eva Guldager: Første Kommunionsholdet.

Stedet: Nordvang., Bi. kl. 19.30.

S.U. venligst.

Tirsdag d. 14.: I Hø. menighedsrådsmøde kl. 20.

Torsdag d. 23.: Ingen religionsunderv. p.g.a. efterårsferien.

Tirsdag d. 28.: i Hø. menighedsaften over tema »Bøn og Meditation« ved fru Grethe Livbjerg. Stedet Hø- kirke kl. 20.00

Torsdag d. 30.: mødes BI-KUK's bestyrelse i Bi. kl. 19.00

NB: Åbent Hus fest lørdag d. 1. nov. kl. 19.00.

Konfirmation

Alle konfirmander har nu tilmeldt sig og er begyndt med undervisningen. Derfor afholdes der en forældreaften for konfirmandernes forældre på Nordvanggård mandag den 29. sept. kl. 19.30 og som led i undervisningen afholdes der en konfirmandweekend lørdag og søndag d. 11. og 12. okt.

Nærmere oplysninger følger for alle konfirmander!

Ungdomsarbejde

De forskellige ungdomsklubber er begyndt med deres aktiviteter.

Vi håber at mange vil tage del!

Venlige hilsner

Gerhard Sanders og Jacob Muiser

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke- og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 02 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstre: Tlf. 02 26 78 65.
Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Torsdag d. 2.: Messe kl. 14, og derefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre, som har behov for transport, bedes kontakte søstre på telefon: 02 26 78 65.

Lørdag d. 4.: Børnenes religionsundervisning nr. 2, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 5.: Messe med rosenkrans kl. 10.

Mandag d. 6.: Strikkeklub fra kl. 14.30.

Tirsdag d. 7.: Menighedsråd kl. 19.30. Messe kl. 19.

Onsdag d. 8.: Midikuk/ministrantgruppen mødes kl. 15.30-17.

Søndag d. 12.: Messe med p. Adams kl. 10.

Tirsdag d. 14.: Studiekreds med sognepræsten kl. 19.30-21.00. Emne: Troen kan bære! Der forudses 10 aftener, ligesom det forventes, at deltagerne kommer hver gang. Nærmere i sognebrevet. Messe kl. 19.15.

Mandag d. 20.: Strikkeklub fra kl. 14.30.

Lørdag d. 25.: Børnenes religionsundervisning nr. 3, kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 26.: Latinsk messe kl. 10.

Tirsdag d. 28.: Studiekreds nr. 2 kl. 19.30-21.00.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, Helsingør. Tlf. 02 21 05 71.

Søndagsmesser: Alle søndage højmesse kl. 10.00. Alle lørdage dialogmesse kl. 17.00.

Messe på kroatisk kl. 12.00 den 1. søndag i måneden og kl. 17.00 den 3. søndag i måneden.

Latinsk højmesse kl. 10.00 sidste søndag i måneden.

3. søndag i måneden familiemesse i stedet for højmesse.

Hverdagsmesser: Kl. 19.00 hos søstre, Møllebakken 8 mandag til fredag incl. og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6, Bodens sakramente kl. 16.00 til 17.00. Hver lørdag i kirken eller efter aftale.

I hele oktober måned bedes et led i rosenkransen efter hver messe.

Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Onsdag d. 1.: Pensionistmøde hos søstre på Møllebakken 8. Mødet indledes med en messe kl. 14.30 og slutter normalt kl. ca. 17.00. Formanden fru Yvonne Buch, Mindevej 36, Espergærde, tager gerne imod nye indmeldelser. Tlf. 02 23 20 03.

Søndag d. 26.: kommer biskop Hans Martensen for at meddele firmelsens sakramente til 11 af vore unge. Da firmelsens meddelelse er en begivenhed, som ikke kun vedkommer de implicerede, men alle, og da meddelelsen af et sakramente berører hele sognet som kristent fællesskab tør jeg håbe, at alle sognets medlemmer viser interesse for denne begivenhed og møder talstærkt op.

Efter højtideligheden i kirken indbydes alle til at hilse på biskoppen og konfirmanderne i menighedssalen, hvor der bydes på en forfriskning.

13 Hovedstads- område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj

Fredag d. 3.: Tilbedelse før messen kl. 19.
Søndag d. 5.: Rytmisk messe kl. 10.30. Derefter »kirkekaffe« med nyt fra menighedsrådet.

Fredag d. 10. og de følgende fredage: Bedes rosenkrans i kirken kl. 18.40.

Søndag d. 19.: Gregoriansk sangmesse kl. 10.30. Derefter »kirkekaffe«, hvor sognepræsten vil fortælle om oplevelserne ved Katholiken-Tag i Aachen.

14 Hovedstads- område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 01 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11: Sognepræst Czeslaw Kozon, tlf. 01 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Messestider: Søndag: Kl. 8.00 rec. messe. Kl. 10 højmesse (1. søndag i måneden latin). Hverdage: Mandag-torsdag kl. 8.00, fredag kl. 17.00, lørdag kl. 11.30.

Onsdag d. 1. og hver onsdag: Kl. 15.30-16.30: Tilbedelse af sakramentet ved Mariaalteret.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter-fredag. Kl. 16.00: Udstilling af Sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45: Andagt og kl. 17.00: Messe.

Lørdag d. 4. og hver lørdag i oktober kl. 11.15: Rosenkrans.

Søndag d. 5. kl. 10.00: Latinsk højmesse.

Tirsdag d. 14. kl. 15.00: Rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45.

Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01 64 30 39 kl. 9.00-12.00.

Torsdag d. 16. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde i kaffestuen med forevisning af en videofilm om Mariaåbbaringerne i Medjugorje.

Tirsdag d. 21. kl. 10.00: Messe for de ældre med efterfølgende samvær i kaffestuen. NB: Ingen messe kl. 8.00.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. 01 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messestider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Søndag d. 5.: Sct. Theresefest. Kirkens værnehelgen. Højmesse kl. 10.

Kun denne ene messe, hvor Franz Hoyos O.M.I. er hovedcelebrant.

Tilmelding til den påfølgende frokost er ubetinget nødvendig senest 28. september.

Se annoncen bag i bladet.

Lørdag d. 11. kl. 15 til 16.15: Sognekatekese.

Søndag d. 26. kl. 9: Familiemesse.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 9.00.

15 Hovedstads- område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.

Tlf. 01 24 65 80 sognepræsten og kontor.

Øvrige præster 01 21 85 88.

Messestider:

Hverdage: Kl. 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.

Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Fredag d. 3.: Jesu hjerte fredag kl. 16.00: Udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 7. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Tirsdag d. 21. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 26. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 01 78 27 90.

Sognepræst Jørgen Erichsen. Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10 eller Skt. Pauls Kirke, Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. 02 99 07 28, bedst 15-16.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Salmemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 12.: Efter højmassen afholdes høstfest.

Søndag d. 16.: Messe kl. 19.30. Kl. 20.00 taler pater Grégoire om Niels Steensen.

Torsdag d. 23. kl. 19.00: Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.

Religionsundervisning:

Forberedelse til den første hellige kommunion finder sted lørdag fra kl. 10 til kl.

11. Første gang er lørdag den 4. oktober.

16 Hovedstads- område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Sognepræst: Peter Nissen.

Tlf. 01 35 68 25. Træffes hverdage undt. fredag kl. 9.00-10.30, tirsdag desuden kl.

18.00-18.45.

Faste messetider:

Søndag: Dansk messe kl. 8.30. Højmesse kl. 10. Fransk messe kl. 11.30. Engelsk messe kl. 18.

Mandag, tirsdag, onsdag, fredag og lørdag messe kl. 11, torsdag messe kl.

7.30.

Tirsdag d. 7.: Messe kl. 19.00.

Herefter begynder vinterens foredragsrække. I aften: Kirken som ursakramente v/p. P. Grégoire OP

Tirsdag d. 21.: Messe kl. 19.00. Aftenens foredrag: Læreembedet i kirken v/p. G. Heggum SJ

Mandag d. 27. kl. 19.00: Møde for hjælpere til bazaren.

Torsdag d. 30. kl. 19.30: Kirkekoncert.

17 Hovedstads- område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Tlf. 01 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti., fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Onsdag d. 1. kl. 10.00: Messe for de ældre.

Fredag d. 3. kl. 19.00: Messe, under hvilken biskoppen meddeler præstevielser til diakon Frans Hoyos.

Ingen Jesu Hjerter messe den dag.

Lørdag d. 4. kl. 16.00: Messe på polsk.

Søndag d. 5. kl. 10.00: Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 8. kl. 19.00: Rosenkransandagt.

Søndag d. 12. kl. 10.00: Højmesse.

Onsdag d. 15. kl. 10.00: Messe for de ældre. Kl. 19.00 Rosenkransandagt.
Søndag d. 19. kl. 10.00: Højmesse, Pronuntius ærkebiskop Lemaître vil celebrere messen for at højtideligholde 8 årsdagen for pave Johannes Pauls intronisation. Kollekt for verdensmissionen.
Onsdag d. 22. kl. 19.00: Rosenkransandagt.
Søndag d. 26. kl. 10.00: Højmesse.
Onsdag d. 29. kl. 19.00: Rosenkransandagt.
 Hver lørdag er der messe på italiensk kl. 18.15.
 Lejlighed til skriftemål gives altid i god tid inden messerne.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Præster: J. Kruk, A. Jestl.
 Tlf. 01 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. 11-12 (A. Jestl), onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).
 Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. 01 58 21 02.
Faste messetider:
 Alle lørdage engelsk messe 17.
Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30. Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.
Hverdagsmesser: I kirken kl. 8.00 og på Sct. Annæ Hjem kl. 9.00.
Rosenkransandagter i oktober måned:
 Mandag og fredag kl. 16.00 på Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13. Torsdag kl. 19.00 i kirken med sakramental velsignelse og derefter uddeling af Den hl. Kommunion. (Ingen aftenmesse kl. 19.00).
Onsdag d. 1. De Ældres Klub. Kl. 14.00 messe i huskapellet og derefter hyggelig sammenkomst i den lille sal.
Kl. 19.00: »Rom-aften« for hele menigheden i gymnastiksalen under kirken. Skoleleder for Sct. Annæ Skole, Annie Rastrup, fortæller om Rom ved hjælp af lysbilleder fra sine spændende rejser til »Den evige Stad«. Hele aftenen vil stå i de italienske farver med fællesspisning - lasagne/italiensk vin og hyggelig italiensk musik under middagen. Adgang kun for dem, der købte en billet i forvejen. Der bliver ikke solgt billetter efter den 28. september. Pris kr. 20,- for maden. Drikkevarer kan købes.
Torsdag d. 2. kl. 15-16.30: Tilbedelse i Sct. Elisabeth søstrenes kapel, Ove Billesvej 6.
Fredag d. 3. kl. 19.00: Jesu Hjerte-aftenmesse med sakramental velsignelse/kirken.
Søndag d. 5. kl. 11.30: Familiemesse.
Tirsdag d. 7. kl. 9.45: Skolemesse i huskapellet, og kl. 19.00 Fælles Rosenkransandagt for alle vore katolske børn i sognet.
Søndag d. 12. den 2. prædiken fra serien: »Familie - Ægteskab«.
Onsdag d. 15. kl. 14.00: Messe i huskapellet. Derefter De ældres Klub i den lille sal.
Søndag d. 19. I alle messer fejrer vi den hl. Gerardus Majela, lægbroder, redemptorist.
Onsdag d. 22. 8-årsdagen for pave Johannes Paul 2. indsættelse. Vi beder for paven i messen kl. 8.00.
Søndag d. 26. Missions søndag: Kl. 10.00 latinsk højmesse. Kl. 16.00 andagt og

procession på Sundby kirkegård. Kirkegårdslys skal købes søndag inden kl. 15.00.
Mandag d. 27. kl. 19.00: Menighedsrådsmøde i den lille sal.
Tirsdag d. 28. kl. 9.45: Skolemesse i huskapellet.
Onsdag d. 29. kl. 14.00: Messe i huskapellet og Ældre Klub i den lille sal.
Fredag d. 31. kl. 9.45: Skolemesse i kirken.
Sogneundervisning efter sommerferien:
Hver torsdag: Hold I og II: Kl. 16-17 Hold III: Kl. 17-18.
Firmandundervisning: Hver torsdag kl. 16-17.
Spejdnere: Hver mandag kl. 18.15.

Rønne og Åkirkeby, Bornholm
 Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.
 Sognepræst T. Palsøe, tlf. 03 95 08 14.
 Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 03 95 43 69.
Søndage (i oktober): Højmesse kl. 8.
Fredag d. 3.: Messe kl. 19.
 Hos søstrene, Lille Madsesgade 14:
Religionsundervisning:
 For de 7-9-årige: Hver tirsdag kl. 14.
 For de 10-12-årige: Hver torsdag kl. 15.
 For de små 5-6-årige: En gang om måneden, efter aftale.
 Møde for damer fra Rønne og Åkirkeby:
Tirsdag d. 14. kl. 14.30: Alle er velkomne.
Obs. Søndag d. 28. september:
 Høst- og familiemesse i sognekirken kl. 10.

Rosenkranskirken
 Gregergade 12, 3720 Åkirkeby:
 Sognepræst (som i Rønne).
 Menighedsrådsformand: E. Frandsen.
 Tlf. 03 97 42 95.
Søndage (i oktober): Højmesse kl. 10.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde
 Pfr. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2., 1620 Kbh. V. Tlf. 24 26 30.
 Hl. Messe jedem 1. und 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry
 Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.
 Eucharistic Celebration in English.
Sunday
 Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 a.m. Family Liturgy.
 Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.: 5:00 p.m.
 Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.
Saturday Evening: Skt. Annæ Kirke, :5 p.m. Jesu Hjerte Kirke, :6.00 p.m.
 Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.: 6:00 p.m.
Wednesday Evening:
 Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana
 Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 01-32 71 78.
 Ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 64, Kbh. K.
Odense, Århus, Ålborg: Messa in italiano

una volta al mese rivalgersi alle rispettive parrochie.

Msze święte w języku polskim
 Ks. Józef Dudek C.s.s.R.
 Kościół św. Anny
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 København S., tlf. (01) 58 21 02.
 Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara. Bredgade 64.

Liturgisk kalender oktober 1986

1. *hvid.* Onsdag i 26. alm. uge. *Therese af Jesusbarnet*, jomfru († 1897) (m). L.: Job. 9,1-12. 14-16. Ev.: Luk. 9,57-62. (II Ps).
2. *hvid.* Torsdag i 26. alm. uge. *De Hellige Værneengle* (m). L.: 2. Mos. 23,20-23. Salme 91,1-2. 3-4. 5-6. 10-11. Rv. 1: Herren byder englenes skarer at våge over dit liv. Ev.: Matt. 18,1-5. 10. *Englenes pf.* (II Ps).
3. *grøn.* Fredag i 26. alm. uge. L.: Job 38,1. 12-21; 40,3-5. Ev.: Luk. 10,13-16. (II Ps).
4. *hvid.* Lørdag. *Frans af Assisi* († 1226) (m). L.: Job 42,1-3. 5-6. 12-17. Ev.: Luk. 10,17-24. (II Ps).
5. *grøn.* 27. alm. søndag. 1. L.: Hab. 1,2-3; 2,2-4. Salme 95,1-2. 6-7. 8-9. Rv. 8: Når I i dag hører Herrens røst, forhærd da ikke jeres hjerte. 2. L.: 2. Tim. 1,6-8. 13-14. Ev.: Luk. 17,5-10. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (III Ps).
6. *grøn.* Mandag i 27. alm. uge. L.: Gal. 1,6-12. Ev.: Luk. 10,25-37 eller *hvid:* *Bruno*, præst († 101) (III Ps).
7. *hvid.* Tirsdag i 27. alm. uge. *Vor Frue af Rosenkransen* (m). L.: Gal. 1,13-24. Ev.: Luk. 10,38-42. *Eller (Vor Frue).* L.: Ap. G. 1,12-14. Ev.: Luk. 1,26-38. *Jomfru Marias pf.* (II Ps).
8. *grøn.* Onsdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 2,1-2. 7-14. Ev.: Luk. 11,1-4. (III Ps).
9. *grøn.* Torsdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 3,1-5. Ev.: Luk. 11,5-13. *Eller rød:* *Dionysius*, biskop, og lidelsesfæller, martyrer. *Eller hvid:* *Johannes Leonardi*, præst († 1609). (III Ps).
10. *grøn.* Fredag i 27. alm. uge. L.: Gal. 3,7-14. Ev.: Luk. 11,15-26. (III Ps).
11. *grøn.* Lørdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 3,22-29. Ev.: Luk. 11,27-28. *Eller hvid:* *Gudsmoders Lørdagsmesse.* (III Ps).
12. *grøn.* 28. alm. søndag. 1. L.: 2. Konge. 5,14-17. Salme 98,1. 2-3ab. 3cd-4. Rv. 2b: For folkenes øjne åbenbares Herrens frelse. 2. L.: 2. Tim. 2,8-13. Ev.: Luk. 17,11-19. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (IV Ps).
13. *grøn.* Mandag i 28. alm. uge. L.: Gal. 4,22-24. 26-27. 31-5,1. Ev.: Luk. 11,29-32. (IV Ps).
14. *grøn.* Tirsdag i 28. alm. uge. L.: Gal. 5,1-6. Ev.: Luk. 11,37-41. *Eller rød:* *Callistus I*, pave og martyr († 222). (IV Ps).
15. *hvid.* Onsdag i 28. alm. uge. *Teresia af Jesus*, jomfru og kirkelærer († 1582) (m). L.: Gal. 5,18-25. Ev.: Luk. 11,42-46. (IV Ps).
16. *grøn.* Torsdag i 28. alm. uge. L.: Ef. 1,1-10. Ev.: Luk. 11,47-54. *Eller hvid:* *Hedvig*, ordenssøster († 1243). *Eller hvid:* *Margarethe Maria Alacoque*, jomfru († 1690). (IV Ps).
17. *rød.* Fredag i 29. alm. uge. *Ignatius af Antiochia*, biskop og martyr († 107) (m). L.: Ef. 1,11-14. Ev.: Luk. 12,1-7. (IV Ps).
18. *rød.* Lørdag. *Lukas*, Evangelist (f). L.: 2. Tim. 4,10-17ab. Ev.: Luk. 10,1-9. *Gl. Ap. pf. II.*
19. *grøn.* 29. alm. søndag. 1. L.: 2. Mos. 17,8-13. Salme 121,1-2. 3-4. 5-6. 7-8. Rv. 2: Fra Herren kommer min hjælp, fra Himlens og jordens Skaber. 2. L.: 2. Tim. 3,14-4,2. Ev.: Luk. 18,1-8. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
Kollekt for verdensmissionen.
20. *grøn.* Mandag i 29. alm. uge. L.: Ef. 2,1-10. Ev.: Luk. 12,13-21. (II Ps).
21. *grøn.* Tirsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 2,12-22. Ev.: Luk. 12,35-38 (II Ps).
22. *grøn.* Onsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 3,2-12. Ev.: Luk. 12,39-48. (II Ps).
8-årsdagen for pave Johannes Paul II's indsættelse.
Mindes i menighedens forbønner.
23. *grøn.* Torsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 3,14-21. Ev.: Luk. 12,49-53. *Eller hvid:* *Johannes af Capestrano*, præst († 1456). (II Ps).
24. *grøn.* Fredag i 29. alm. uge. L.: Ef. 4,1-6. Ev.: Luk. 12,54-59. *Eller hvid:* *Antonius Maria Claret*, biskop († 1870). (II Ps).
25. *grøn.* Lørdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 4,7-16. Ev.: Luk. 13,1-9. *Eller hvid:* *Gudsmoders Lørdagsmesse.* (II Ps).
26. *grøn.* 30. alm. søndag. 1. L.: Sir. 35,12-14. 16-18. Salme 34,2-3. 17-18. 19+23. Rv. 7a: Den arme råbte, og Herren hørte ham. 2. L.: 2. Tim. 4,6-8. 16-18. Ev.: Luk. 18,9-14. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (II Ps).
27. *grøn.* Mandag i 30. alm. uge. L.: Ef. 4,32-5,8. Ev.: Luk. 13,10-17. (II Ps).
28. *rød.* Tirsdag. *Simon og Judas*, apostle (f). L.: Ef. 2,19-22. Ev.: Luk. 6,12-19. *Gl. Ap. pf.*
29. *grøn.* Onsdag i 30. alm. uge. L.: Ef. 6,1-9. Ev.: Luk. 13,22-30. (II Ps).
30. *grøn.* Torsdag i 30. alm. uge. L.: Ef. 6,10-20. Ev.: Luk. 13,31-35. *Eller hvid:* *Thøger*, præst († omkr. 1050). (II Ps).
31. *grøn.* Fredag i 30. alm. uge. L.: Fil. 1,1-11. Ev.: Luk. 14,1-6. (II Ps).

Tidspunktet for bispesynoden i Rom nu fastlagt

Rom (KIPA) – Bispesynoden om »læggfolkets kald og sendelse i kirke og verden« er nu fastlagt til 1.-30. oktober 1987. Den vil finde sted i Vatikanet. Synoden skulle egentlig have fundet sted i efteråret 1986. På grund af den ekstraordinære synode »20 år efter koncilet« blev den udsat et år.

Lægmandsrådet

Det pavelige lægmandsråd holdt plenarmøde i Rom i begyndelsen af juni. Det har intet haft med

forberedelsen af bispesynoden at gøre, men er dog blevet informeret om synodens arbejdsdokument.

Rom-aften

Skt. Annæ Kirke på Amager holder Rom-aften onsdag den 1. oktober. Se under »orientering fra sognene«.

Katolsk Brevkursus

- et troslære-kursus for alle er nu komplet og kan fås samlet eller som enkeltbreve. Få brochure på Kateketcentralen, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefon 01 71 48 72.

Vi vil fred her til lands - og ikke bare til Sankt Hans

Kamp for fred

Erling Tiedemanns tale ved Kirkedagen på Ledreborg Slot

Det er med verdensfreden som med pengene: det er noget, man taler om; ikke noget, man har. Af de 4-5.000 år, der udgør historisk tid, er det kun om 268 år rapporteret, at der ikke har været krig mindst ét sted på jorden.

Og i dag, hvor teknologien har gjort verden lille, føler vi fredens problemer rykke nærmere og nærmere: at Eufrat og Tigris eventuelt går over deres bredder, giver vel endnu ikke os våde fødder, men med krigen mellem Iran og Iraq stiller det sig anderledes - ligesom det gør med mange andre konflikter: her føler vi os knap så sikre i det lille Danmark, og når det kommer til de storpolitiske spørgsmål om verdensfreden som sådan, ja, da føler vi os snarere aldeles usikre.

Vi vil fred her til lands - og ikke bare til sankthans, - men det vil alle andre vel også, når det kommer til stykket: fred er jo, hvad alle folk længes efter og håber på.

Hvorfor så denne kirkedags emne? Hvorfor tale om *kamp for fred*? Var det ikke bedre at holde fred end at tale så meget om det, at nogle snart ikke synes, de gider høre mere om det, og ender med at ønske, at de blot kunne få fred for fred?!

Fred og magtbalance

Men vi snakker om fred for at finde ud af tingene og få dem sat på plads. Vi taler om den for at nå ind til virkelighedens kerne. Alt for ofte hamres der på fredens port i uvidenhed om, at den åbner den anden vej.

I årevis har terror- og magtbalancen været dét, vi har sat vores lid til både i øst og i vest, i nord og i syd. Vi har levet efter en erfaring, der er lige så gammel som arvesynden, nemlig: at hvis du vil freden, må du forberede krigen. Vil du leve i fred, må du være klar til at slå igen. Det er historiens lære, siger vi.

Er det en sand lære? Både ja og nej.

Ja, fordi menneskenes børn naturligvis har gjort den erfaring, at det ofte har været nødvendigt at bevæbne sig for at forsvare retten mod uretten.

Men alligevel også nej, fordi det gamle ord om, at du, hvis du vil freden, må forberede krigen, ikke er hele sandheden; det er netop kun historiens lære, sådan som vi på en overfladisk måde ser den i

Forberedelse af krig, selv i forsvarshensigt, har aldrig givet varig fred; det har i kortere eller længere perioder holdt krigen midlertidigt fra døren, - men der skal mere til fred end dét.

Opbygning af et legitimt forsvar er stadig nødvendig, men det er kun en midlertidig løsning; det er kun en frist; det giver et pusterum, beregnet til at skabe egentlig fred.

Denne erkendelse af, at vi lever på lånt tid, er ikke mindst stærk i dag, hvor krigens teknologi er nået så langt, at vi ikke bare ser på en kommende krig med almindelig rædsel, men venter af den, at den i givet fald kan føre til menneskehedens udslettelse. Et »Big Bang«.

Fred er derfor ikke længere blot et ønske; fred er blevet en universel overlevelsesbetingelse.

Udviklingen tvinger os til at se det i øjnene. Vi må ind til kernen; vi må om bagved; vi må have fat i fredens og krigens forudsætninger; terrorbalancens tid er ved at rinde ud.

Prisen for fred

Skal vi da foretrække fred for enhver pris? Det spørgsmål behøver vi overhovedet ikke bekymre os om, for fred kan slet ikke fås for enhver pris. Fred er under alle omstændigheder dyr - og dyrest for dem, der ønsker den mest, - men ligegyldigt hvor stor en pris, du vil betale for fred, så får du den ikke, hvis det ikke er den rigtige fred, du betaler for.

Under den nuværende verdensorden med al dens gensidige udnyttelse og undertrykkelse er ingen

ægte fred mulig. Rigtig og holdbar fred forudsætter en anderledes retfærdighed end den, verden af i dag kan opvise. De, som gør en fredelig revolution af denne verdensorden umulig, påtager sig et stort medansvar for den voldelige revolution, som måtte komme i stedet.

At der skulle kunne bygges en verdensfred, der ikke hviler på respekten for hvert eneste menneske, født som ufødt, er illusionen over alle illusioner, - men den er meget udbredt.

Kamp for fred er derfor et langt stykke identisk med kamp for retfærd og ægte fællesskab mellem mennesker.

Verdens sygdom

Men netop her ligger også den vanskelige hund begravet, thi da er fred ikke længere noget, vi kan forlange af denne verdens stormænd, og da er en ny verdensorden ikke længere blot noget, vi kan overlade til politikerne at forhandle sig frem til - selv om de naturligvis skal gøre deres del af arbejdet.

Nej, da er enhver af os

anderledes radikalt inddraget i sagen. Det er, som pave Paul VI skrev det for snart 20 år siden i sin erklæring om »Folkenes Fremskridt« (66): »Verden er syg. Sygdommen består ikke så meget i manglen på naturlige hjælpemidler eller i, at nogle enkelte lægger beslag på dem, som den består i mangel på broderskab mennesker og folk imellem«, skrev han.

Derfor er afrustning, reduktion af våbenarsenaler og så videre ikke mulig uden afrustning af sindene, af hjerterne. Det er såmænd derfor, det ikke allerede er sket.

Et spørgsmål om struktur?

Jamen, vil du måske sige: de problemer udgår jo fra hele strukturen i verden, hvad har det at gøre med menneskets hjerte?

Alt! Thi strukturen udgår fra mennesket; det er ikke omvendt, selv om vi så tit tror det. Ondets rod befinder sig i menneskets hjerte, ikke i strukturen.

Der findes naturligvis magtstrukturer, der undergraver det menneske-

ge fællesskab, og som gør det dyrt at være menneskelig, men der findes ingen struktur, som gør det umuligt at elske sin næste som sig selv. Men gør vi ikke dét, da skaber vi i praksis den struktur, der ser ud, som om det er den, der forhindrer kærligheden.

Vil du reformere verden ...

Krigen stammer fra menneskets hjerte; det er også dér, freden først må opstå. Jeg siger ikke, at freden så kan blive i hjertet, så man kan hygge sig med den, - men det er dér, den skal komme fra.

Hvad kommer først: verdensfreden eller hjertets fred? Det gør hjertets! Lad være at hoppe på dén med, at den enkelte ikke betyder noget! Freden kan kun komme fra den enkelte: fred er ved nærmere eftersyn noget, der sænker sig i hjertet og breder sig derfra. Den, der ikke kan finde fred i sig selv, skal ikke lede efter den andre steder. Der kommer ingen ydre fred uden den indre. Vil du altså kæmpe for fred, må du kæmpe med

dig selv. Freden er udelelig, men den begynder i det små; den begynder faktisk med dig og mig. Enhver kan virke effektivt på sit niveau; hvis folk vidste, hvor små ting der styrer den store verden, ville de ikke have så ringe tanker om den betydning, deres eget liv har.

Og mekanikken er uendelig konkret og ligetil:

Vil du medvirke til verdensfreden, så skab fred omkring dig.

Vil du medvirke til forsoning mellem folkeslagene, så forson dig med din nabo.

Vil du bringe storpolitikens løgne til ophør, så begynd at tale sandt selv.

Vil du skabe forståelse mellem folkeslagene, så find ud af det med din svigermor ...!

Freden i verden er som ringe, der breder sig; freden findes så at sige i koncentriske cirkler, den ene uden om den anden: fred i familien, fred i menigheden, måske endda i menighedsrådet, fred på arbejdspladsen, fred i landet, fred i verden - det er alt sammen koncentriske cirkler omkring det samme

Vil du medvirke til verdensfreden, så skab fred omkring dig. Vil du medvirke til forsoning mellem folkeslagene, så forson dig med din nabo.

centrum - og det centrum, det er dig.

Måske føler du, at du ikke kan være verdensfredens arkitekt; lad gå, - men du er nødt til at være én af fredens murerarbejdsmand, for uden dig kommer arkitekten til at mangle sten.

Den gamle spillefilm »Naboerne«, som mange nok har set, er slet ikke blot symbolsk; den er ikke bare et billede på krig og fred på verdensplan; den handler om verdensfredens kerne, om det frø, hvorfra freden skyder op eller ikke skyder op.

Hvis du vil kæmpe for fred, må du kæmpe med dig selv. Livet er ikke lavet, for at det skal være let, men for at det skal være skønt - og ingen skønhed opnås uden kamp.

Kærlighedens civilisation

Verdens kristne har en kæmpe opgave her, thi det er vores opgave at skabe kærlighedens civilisation.

Kærlighedens civilisation - det udtryk brugte pave Paul VI for at sige, hvad der kræves til sand og varig fred; solidaritet, sagde han, og broderskab, den menneskelige persons værdighed, afskaffelse af enhver form for diskrimination, tjeneste af retfærdigheden og fast vilje til at bygge freden op - alt det er kærlighedens civilisation.

Naturligvis er det altid risikabelt med store ord, og de udvandes så let: solidaritet, for eksempel; i dag er man ikke solidarisk med, nej, man er solidarisk mod - solidaritet er blevet et gruppebegreb mere end et broderskabsbegreb; det er blevet felt-råb for gruppegoismen - man er vel »solarisk« - med sine egne, ikke sandt? Jo, der er forskel på rigtig solidaritet og så bare »solariskhed«.

Men lad ikke ordenes svaghed forvirre os. Den store løgn, serveret og vedligeholdt af Løgnens Fader selv, er, at kærlighed ikke er et tilstrækkeligt fundament for fred. Men sandheden er, at man

ikke kan hade sig til fred, men kun elske sig til den.

Kærlighedens væsen

Naturligvis har kærlighed noget at gøre med følelser; kærlighed er også noget, man føler. Men oplevelsen og følelsen af kærlighed er ikke kærlighedens inderste væsen, men snarere en frugt, en god virkning. Kærlighedens inderste væsen er beslutningen, viljen til at elske.

Den, man beslutter at elske, kommer man også til at føle for. På det lange sigt kommer viljen før følelserne; det har mange trofaste ægtefolk kunnet konstatere. Kredsløbet mellem kærligheden som vilje og kærligheden som følelse er ofte det omvendte af, hvad vi tror. Vi tror, at vi skal føle, og dem vi føler for, dem skal vi elske, og når vi ikke føler mere, så må vi beklageligvis holde op at elske; tror vi.

Det er omvendt: det er dem, vi elsker konkret, i villet handlen, vi kommer til at føle for. Det er dem, vi viser kærlighed, vi kommer til at elske. Det er sandheden om kærligheden.

Familie og menighed

Det er også nøglen til to områder, hvor vi danske katolikker trods vores ringe antal har mulighed for at aflægge et kraftigt vidnesbyrd om kærlighedens magt som forudsætning for fred i verden.

De to områder er vore familier og vore menigheder.

Fred i familie og ægteskab er ikke identisk med en anstrengt fejn alt ind under gulvtæppet eller en dulmen alting ned; bedøvelse er fredens karikatur. Fred er ikke, at man aldrig skændes - for det gør man jo, - fred er, at man skændes igennem og forsones; ikke fordi man går på kompromis om sandheden, men fordi man går på kompromis om egeninteresse - eller rettere: fordi man sætter egeninteressen til side og forsoner sig med

Deltagere i den sidste(?) Kirkedag på Ledreborg lytter til Erling Tiedemanns tale, som bringes på disse sider. Foto Knud Kluge.

hinanden; ikke bare ægtefæller imellem, men også mellem generationerne og familierne.

Uden forsoning, uden gensidig tilgivelse, uden accept af forskellighed er ingen fred mulig, hverken i familie eller på verdensplan.

Og uden forsoning, gensidig tilgivelse og accept af forskellighed er fred ej heller mulig i de katolske menigheder, der over for en tvivlende verden skal bære vidne om kærligheden.

Mellem nålestik og kanonskud er der kun en gradsforskel; hvis man ikke vil ende med at skyde med kanoner, skal man lade være at begynde med de nålestik, der erfaringsmæssigt indleder skyderiet; det sagde såmænd selveste Napoleon, som ingen normalt beskylder for at være hverken fredsfyrste eller kirkefader.

Men mennesker er vi jo allesammen, og i forhold til hinanden begår vi derfor dumheder og synder på løbende bånd. Det er ikke det vigtigste, - det afgørende er, at vi ikke bliver hængende i det, men at vi erkender det, bekender det og tilgiver hinanden, - og at vi forsoner os på et lige så løbende bånd!

Fredshilsenen

Den messens fredshilsen, hvor vi giver Kristi fred til dem, der står omkring os i kirken, er et tegn på det - og i øvrigt et tegn, som de ikke-katolikker, der af og til kommer med til en messe, lægger mærke til - og ofte misunder os, fordi det svarer til et grundmen-

neskeligt behov. Nå, nogle enkelte bliver måske slet ikke klar over, hvad der foregår; jeg kan huske, at jeg engang rakte en ukendt mand hånden og sagde: Guds fred! Hvortil han svarede: Nicolajsen!

Men sådan en fredshilsen kan let blive blot til ritual - eller til lidt overfladisk føleri. Igen understreger jeg, at den store fred starter med den lille: Vil vi danske katolikker bidrage til verdensfreden, så gør vi det også ved at hæve kursværdien på vores fredshilsen; ved at leve sådan med hinanden i vore menigheder, at det, at vi giver hånd, bliver et sandt udtryk for, at vi ikke lader os overvinde af det onde, men overvinder det onde med det gode.

Det svære vidnesbyrd

Dette vidnesbyrd er væsentligt - også for os selv, thi vi er til stadighed truet, når det gælder om at holde fast ved, hvad vi tror på. Det er jo så anderledes; kærlighedens civilisation, hva'be'har' From snak, vil man sige til os. Ganske urealistisk. En utopi. Vende den anden kind til, bevares, men hvad med den tredie?

Og bygge verdensfreden på hjerternes omvendelse og forsoning, Vorherre bevares! Det tager jo en evighed! siger folk og vender sig i stedet mod, hvad de tror, er mere effektive og mere radikale løsninger.

Men kærligheden er nu den mest radikale, for det er den, som sætter livet til for andre.

Og dermed er vi fremme ved det, der er kernen i det hele, thi vi står ikke bare over for banale og gensidigt konkurrerende lykke-budskaber.

Kristi efterfølgelse

Det var gennem personligt offer, ja, offer af sin egen person, Jesus frelste verden, og livet i hans fodspor går for både kirken og enhver af os samme vej, med et personligt kors, der skal tages op, ad en personlig vej, mod et personligt Golgatha af den ene eller anden art. Men så lidt som for Ham stopper det dér: vejen fortsætter til opstandelsen påskemorgen. Men den ligger bare på den anden side af langfredag.

Vi kan ikke bilde verden ind, at fred og forsoning kan produceres og administreres, uden at vi også er villige til at gå den vej, som egoismen ikke kan fordrage. Guds fred er den, der kommer, når man elsker sine fjender. Guds fred er den, der kommer, når man af egen lomme betaler regeringen - både for retfærdige og uretfærdige. Guds fred er den fred, som overgår al forstand - om ikke af andre grunde, så fordi vores forstand har så svært ved at forestille sig, at det er sådan, freden kommer. Men det er det.

Og uden mig, kan I slet intet gøre, siger Vorherre - heller ikke skabe fred. Man kan ikke smitte andre med noget, man ikke selv fejler - og vi kan kun smitte verden med fred, hvis vi selv har åbnet os for Hans'. Thi fredens kilde er

i den sidste ende ikke vores beslutning, hvor uundværlig den end måtte være, men Hans fred, Hans kærlighed og Hans forsoning sig med os.

Derfor kan vi også godt tilføje: »Uden bøn, ingen fred«.

Et skridt er nok

Et stort program?

Ja - i den forstand, at det som bekendt kræver mere at overvinde sig selv end at indtage en stad.

Men alligevel: Nej, et lille program, thi selv den længste rejse starter med ét skridt, mere skal der ikke til (mindre kan til gengæld ikke gøre det), og resten af vejen kræves der ikke andet, end at det ene skridt følger det forrige. Din vej mod verdensfreden behøver du ikke udsætte til i morgen; det første skridt ligger lige for - enhver af os skal såmænd ikke tænke længe for at finde ud af, hvad der er hendes eller hans første skridt i kampen for fred.

Livet er ikke skabt for at være let, men for at være skønt, og ingen skønhed opnås uden kamp. Men det er skønt at kæmpe for fred, - og »salige er de, som stifter fred, thi de skal kaldes Guds børn!«

Erling Tiedemann

Leo Drzal C.S.S.R. 25 år præst

Pastor Leo Drzal fejrede 25 års præstebubilæum i Vor Frue Kirke i Næstved, den 17. august 1986.

Pater Leo blev hyldet fra tidlig morgen med æresport, som var rejst om natten og senere med procession til kirken fra præsteboligen. Her deltog 20 af vore ministranter og 3 præster.

Alle ministranterne havde en rose og et lys i hånden, som blev sat ved alteret.

Kirken var meget smukt pyntet. Der var fra vores menighed mødt ca. 150, så vor lille kirke var helt fyldt.

Pater Leo har været tilknyttet vores kirke i 10

år af de 25 år; han er også præst for Vor Frue Skole, og formand for skolens bestyrelse.

Også kirkejubilæum

Efter at pater Leo havde prædikeret ved vores messe, blev alle inviteret over i gymnastiksalen til spisning, her deltog ca. 125.

Her var meget smukt pyntet; der blev holdt mange taler, bl.a. af skoleinspektør Jørgen Hansen for skolen, af Gabriella Szirmai på lærernes- og et menighedsrådsmedlem på menighedsrådets vegne, samt af mange andre.

Der blev omdelt sange, som var skrevet i dagens

Pater Leo

anledning. Det var en meget vellykket fest, som først sluttede kl. 16.

Det skal ikke forbigås, at der ikke manglede arbejdskraft, idet ca. 30 mennesker deltog i forberedelserne på den ene eller den anden måde.

Nu glæder vi os til at fejre kirkens 60 års jubilæum den 28. september 1986.

Dagmar Andersen

En rekordholder fylder 75 år den 2. oktober

Georg Bertling 36 år sognepræst i Kolding

I »katolsk orientering« fra 27. august i år kunne man læse, at biskoppen havde forlænget pastor Georg Bertlings funktion som sognepræst ved Sankt Michaels Kirke i Kolding med et år.

Det kom ikke bag på menigheden, for Georg Bertling har været dens sognepræst i ikke færre end 36 år, og han er dermed indehaver af rekorden som den katolske præst i Danmark, der har siddet længst i samme »embede«.

Og den 2. oktober fylder denne rekordholder så 75 år, still going strong og med en vitalitet og virkelyst, som mange yngre kaldsbrødre burde misunde ham.

Bertling kom til Kolding i 1950 fra Skt. Ansgar Kirke i København, og han tog straks fat på at vende op og ned på det bestående. I øvrigt en beskæftigelse, han stadig ynder. De mennesker, der ikke har set Skt. Michaels Kirke siden 1950, vil således ikke kunne genkende den. Intet er, som det var. Med utrættelig energi og aldrig svigtende hittepå-somhed, når det drejer sig om at bane økonomiske udveje, er han den dag i dag i gang med at lave om på kirkebygningen, der tydeligt afspejler hans sans for det kunstneriske og æstetiske.

Fejres 5. oktober

Pastor Bertling vil gå over i menighedens histo-

rie som den store ombygning, men også som et hjerteligt og umiddelbart menneske, menighedens præst og gode ven. De koldingensiske katolikker har meget at være ham taknemmelig for, og de vil utvivlsomt ved denne som ved tidligere anledninger vise ham, i hvor høj grad de sætter pris på ham. Bortset fra hin Clemens Storp, der for 104 år siden grundlagde menigheden og byggede kirken (for sine egne penge), har ingen enkeltperson så vedholdende gjort så meget for Skt. Michaels Kirke og dens menighed som pastor Georg Bertling.

Menigheden vil fejre ham søndag den 5. oktober efter højmessens.

Bent Petersen

660 mio. kr. til mission

Rom (KIPA) - Det pavelige Missionsselskab har i 1985 spenderet 660 mio. kr. til udbredelse af troen.

Pengene er fortrinsvis anvendt til uddannelse af kateketer. Vatikanets Radio meddeler, at bidrage-

ne til missionen er steget; i år råder man over 695 mio. kr.

Den ny præsident for missionsselskabet, den filippinske ærkebiskop Jose Sanchez, udtalte på selskabets årsmøde for nylig, at kirken har et stort ansvar for evangeliseringen, da tre fjerdedele af menneskeheden ikke har hørt det glade budskab. Hele kirken må derfor foretage nye anstrengelser for at udbrede troen, og man må især rette opmærksomheden mod den såkaldt unge kirke.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

ALM.
BRAND
AF 1792

Radio-nyt

Ved John Lundorf

Stilhed bringer fællesskab

Dette er titlen på Bornholms Radio's reportage fra et kursus i kristen meditation under ledelse af Grethe Livbjerg, Charlottenlund, og som genudsendes på program 1 lørdag den 27. september kl. 17.00.

AC's jubilæumskoncert Academicum Catholicum 90 års jubilæum i maj blev bl.a. fejret med en koncert i Jesu Hjerter Kirke i København. Kirkekoncerter blev optaget af Danmarks Radio og sendes i program 2's Musikaften søndag den 28. september, kl. 21.00.

Musik og Ungdoms Kor samt blæsere fra Københavns Ungdoms Symfoniorkester dirigeres af Jesu Hjerter Kirkens kantor og organist Ole Kongsted. Endvidere medvirker organist Knud-Erik Kengen.

På programmet står bl.a. requiem-musik for kor, orgel og blæsere af Henry Purcell, og der opføres helt nye kompositioner af Knud-Erik Kengen: »Tu Mandasti« (Ps. 119) for kor og orgel, og »Af dybsens nød« koralmotet for kor, orgel og waldhorn, - og af Ole Kongsted: »Introitus« og »In Paradisum« fra Requiemessen for kor og orgel, og »In te speravi, Domine« (Ps. 31) for kor a cappella.

Fredstekster med kristen og bibelsk baggrund

I uge 42, der begynder mandag den 13. oktober, er udsendelsen Ved Dagens Begyndelse, der sendes på hverdage på program 1 kl. 6.55 med genudsendelse kl. 9.00 til-

rettelagt af skolesekretær Birgit Eisenhardt, Nærum. Birgit Eisenhardt, der i en række år har været medlem af Katolsk Radio- og Fjernsynsforbunds repræsentantskab og bestyrelsen for lokalklubben for Storkøbenhavn, har i anledning af FN's fredsar udvalgt og samlet tekster af Allan Boesak, Dorothea

Sölle, Martin Luther King, den hollandske katolik José Höhne-Sparbork samt modtageren af Nobels Fredspris, dominikaneren pater Pire, der også kaldes »Den broderlige dialog fortæller«.

Birgit Eisenhardt medvirker selv i udsendelserne med oplæsning af de udvalgte tekster.

Udstilling om kristne bøger for børn og unge

Børnebibliotekar Gunhild Lindstrøm fortsætter sin udstilling »Når kristne bøger for børn og unge er kvalitetsbøger« her i efteråret. Udstillingen er lavet på opfordring og har været vist i mange forskellige skoler, biblioteker og menigheder siden 1984.

»Bøgerne er læseværdige og støtter kristen livsopfattelse«, siger Gunhild Lindstrøm om udstillingen, der har 25 meter farveplancher. Der er først og fremmest skønlitteratur for børn og unge, fordi det er sværest at finde frem til den, og der er også væsentlige bøger for voksne, oplyser bibliotekaren.

Emnerne

Blandt emnerne kan nævnes bibelhistorie, kirkeåret, bøn, sang og gudstjeneste, familieliv og opdragelse, fredsarbejde, nyreligiøse bevægelser, at modarbejde racisme, at vælge mellem godt og ondt. Næsten alt har interesse for alle kirkesamfund, og de fleste bøger fås i de fleste boghandlere eller biblioteker.

Udstillingen, der er

sammensat af Frederiksværks ledende børnebibliotekar, Gunhild Lindstrøm, fortæller på udstillingerne om bøgerne. Der vil være rig lejlighed til spørgsmål og debat og til selv at få bøgerne i hånden.

Her ses den

Udstillingen vises følgende steder:

Unge Hjems Højskole, Brunbakkevej, 8250 Højbjerg lørdag den 4. oktober, hvor der er kursusdag »Fremtidens udfordring«. Tilmelding nødvendig. Udstillingen indgår blandt dagens muligheder.

Præstevangs Kirke, Tamsborgvej 2, 3400 Hillerød søndag den 9. november kl. 14. Alle er velkomne!

Herlev Bibliotek, Herlev Bygade, 2730 Herlev søndag den 30. november, hvor der er fælleskirkelig arrangement. Alle er velkomne!

Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby søndag formiddag den 1. februar 1987. Alle er velkomne!

kk

Institut Sankt Joseph

Børnevenlig moden dame søges til pasningsordning på skolen, Institut Sankt Joseph, pr. 27/10 1986.

Arbejdstid: Mandag og torsdag kl. 14-16, tirsdag, onsdag og fredag kl. 13-16.

Henvendelse på skolens kontor, skoleinspektør Lilian Jespersen, mellem kl. 8 og 14. Aftal venligst tid tlf. 01 38 47 35.

Møder og arrangementer

Præstevielse

Franz Hoyos O.M.I. præstevies ved Biskop Hans L. Martensen i Sct. Ansgar Kirke, Bredgade, fredag 3. oktober kl. 19.00.

Efter præstevielsen vil der være lejlighed til at hilse på Franz i menighedsløkalerne i Bredgade.

Oblatfædrene.

Koncert i Sakramentskirken

torsdag den 25. september kl. 19.30: Ole Knudsen, tenor og Jens E. Christensen, orgel. Værker af Cesar Franck, Franz Liszt, N. W. Gade m.fl. Gratis adgang.

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris 20 kr. inkl. kaffe og kage, børn gratis.

28.9.: Skal de fremmede blive ved med at være fremmede?
Cand. psych., sr. Susanne Sønderbo fortæller fra sit arbejde med indvandrere - om deres håb og forventninger til det nye land.

9.11.: Mød Bispedømmets ungdomspræst Jesper Fich.

14.12.: Advents-sammenkomst.

Det sker på Magleås

Fredeag den 26/9 - lørdag den 27/9
Sankt Nicolaj Skole, Esbjerg, holder seminar.

Søndag den 28/9

Magleås-Træf. »Skal de fremmede blive ved med at være fremmede?«, cand. psych. sr. Susanne Sønderbo fortæller.

Tirsdag den 30/9 - fredag den 3/10

Engelsklærerne holder kursus, direktoratet for gymnasieskoler og HF.

Lørdag den 4/10 - søndag den 5/10

Hanna-skolen holder seminar.

Sct. Therese fest

søndag den 5. oktober 1986

Højmesse kl. 10, hvor den nyviede Franz Hoyos O.M.I. er hovedcelebrant. Kun denne ene messe.

Efter messen frokost i Rygaards Skoles gymnastiksal, hvor der også er børnetombola og mulighed for et godt køb i håndarbejdsboden. Musikalsk underholdning.

Deltagelse i frokosten kun mod bindende tilmelding til sognekantoret senest den 28. september. Pris 25 kr. for voksne (incl. kaffe) og 15 kr. for børn. (Drikkevarer kan købes på stedet).

Festkomiteen ved Sct. Therese kirke
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Tlf. 01 61 19 19

DUK-kalender

Trostlærerkursus den 20. - 24.10. 86 på Øm-borgen. For 14-16 årige. Pris 300,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest 1.10. 86.

Temawøekend den 24. - 26.10. 86 på Øm-borgen. »Kærlighed og seksualitet«. For 17-25 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest 8.10. 86.

Medarbejderledertæning den 21. - 23.11. 86 på Bissrup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis.
Tilmelding senest 3.11. 86.

Nytårslejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr.
Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameserwøekend den 16. - 18.1. 87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.
Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.
Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.
Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet

Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Den hellige Frans' Lægorden

holder møde med messe kl. 14, lørdag den 27. september i Skt. Ansgars Kirke, Bredgade 64.

Herdís Magnusson.

Ægteskab og samliv

Dette kursus henvender sig til alle interesserede, der ønsker at uddybe deres forståelse af det kristne ægteskabs betydning i dag.

Alle væsentlige problemer vedrørende ægteskab og seksualitet - og i et vist omfang også spørgsmålet om familiens opgaver i verden af i dag - tages op til behandling og belyses både ud fra en historisk og en nutidig synsvinkel.

Kurset omfatter også en gennemgang af Billingsmetoden (ovulationsmetoden) og i forbindelse hermed en diskussion af problemerne vedrørende naturlig fødselsregulering.

Kurset afholdes følgende 6 tirsdage i efteråret: 30. sept., 14. okt., 28. okt., 11. nov., 25. nov., 9. dec.

Det forventes, at man har mulighed for at deltage alle 6 aftener.

Sted: Stenosgade 4 A (den grønne sal).

Tidspunkt: kl. 20-22.

Kursusleder: Torben Riis

Der opkræves et kursusgebyr på kr. 120 pr. deltager til dækning af kursusmaterialer og fortæring.

Tilmelding: Jesu Hjerter sognekantor, Stenosgade 4 A, 1616 København V. Telefon 01 24 65 80 mand.-fred. 10-12, senest mandag den 27. september.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Vagtordning for Storkøbenhavn

Såfremt De i en akut situation ikke kan komme i forbindelse med Deres egen præst, kan De mandag-fredag kl. 16.30-09.00 ringe til

01 11 60 80

(Bispekontoret).

De bliver da automatisk omstillet til en præst.

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der i november 1986 blive uddelt nogle portioner á 500 kr.

Portionerne tildeles unge studerende, fortrinvis teologer.

Ansøgninger bedes inden 1/11 1986 fremsendt til sognepræsten ved Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Stor-københavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinie
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Førstemand: Rita og Harald Nielsen
8240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Begravelses- forretning

ordrer alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

**DØGNVAGT:
01 - 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabssystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Aut.
elinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**
Rennedevej 6200 Albrønne 83 25 30 82 25 31

Malmester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon 08 16 26 00

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

95 år efter »Rerum Novarum«

Konsekvent udvikling af katolsk sociallære

Rom (KIPA) – I de sidste 95 år er den katolske sociallære konsekvent blevet udviklet.

I anledning af 95-årsdagen for *Leo XIII's* sociale rundskrivelse »Rerum Novarum« (»Om arbejderspørgsmålet«) har den italienske historiker *Giacomo Martina* fremhævet, at kirken siden da altid er gået ind for arbejdernes rettigheder. Den er gået ind for en fredelig og retfærdig løsning af arbejdskonflikter, har forkastet udbytning og undertrykkelse og har krævet, at overskuddet skal komme almenvellet til gode.

Da pave *Pius XI* i 1931 udsendte rundskrivelsen »Quadragesimo Anno« (»Om genoprettelse af den sociale orden og om dens fuldkommengørelse efter evangeliets lov«) advarede han på grund af den daværende situation med en overmægtig stat (det fascistiske Italien, red.)

imod statslig styring af erhvervslivet, mens pave *Johannes XXIII* i »Mater et Magistra« (»Vort sociale ansvar«) i 1961 netop opmuntrede til statslig støtte til erhvervslivet. *Paul VI* betonedede i »Populorum Progressio« (»Om folkenes fremskridt«) i 1967 især den internationale betydning af de sociale spørgsmål, der ikke kan løses på nationalt plan. Det samme gjorde også *Johannes Paul II* »Laborem Exercens« (»Menneskets Arbejde«) i 1981, hvor han konsekvent var på linie med »Rerum Novarum« fra 1891, betoner professor *Martina*.

»Mater et Magistra« en overraskelse

For 25 år siden, 15. maj 1961, 30 år efter »Quadragesimo Anno« og 70 år efter »Rerum Novarum« offentliggjorde *Johannes XXIII* sin sociale rundskri-

velse »Mater et Magistra«. Den blev for mange en virkelig overraskelse. De måtte konstatere, at kirken virkelig interesserer sig for menneskene og deres konkrete behov.

Mennesker er vigtigere end strukturer

Johannes XXIII gjorde verden opmærksom på, at mennesket er »bærende kraft, skaber af og mål for alle samfundsmæssige strukturer« i direkte modsætning til den anonyme socialiseringsproces, der opfattes som skæbnebestemt.

Med denne rundskrivelse ajourførte *Johannes XXIII* det sociale spørgsmål, siger socialetikeren *Rudolf Weiler* fra Wien og p. *Alois Riedlsperger*, lederen af Østrigs katolske Socialakademi. Herpå kunne *Paul VI* - ud fra tidens behov - bygge videre med »Populorum Progressio«. Kirken har haft mod til at tage kontroversielle emner op, siger *Riedlsperger*. Han sammenligner USA-biskoppers hyrdebrev om økonomiske problemer med »Mater et Magistra« og siger, at når kirken taler konkret, »lytter man til den«.

Kirken skal ikke være overforsigtig

Riedlsperger mener, at det er vigtigt, at kirken stadig har mod til at gøre det samme. Den må ikke stå tilbage for »Mater et Magistra« i sine udtalelser. Den må ikke være alt for forsigtig!

35 USA-biskopper ønsker gifte præster Kun halvdelen besvarede skema

Los Angeles (KIPA) – En del af USA's katolske biskopper går ind for gifte præster. Nogle – men færre – af de adspurgte går ind for at lade kvinder blive præster.

Det fremgår af et rundspørge, der fornylig blev offentliggjort i »Los Angeles Times«. Undersøgelsen

De polske biskopper har nu opgivet deres planer om oprettelsen af en hjælpefond til de private landbrug. Tanken blev luftet allerede i 1982, men den forstærkede modstand fra regeringens side mod alle former for frie fagforeninger har forpurret kirkens indsats. Der bliver ingen »grøn solidaritet« i Polen. Foto KNA.

Databank for det kirkelige læreembede ønskes

Kirken forstår sig ikke på at bruge moderne medier

Madrid (KIPA) – Den amerikanske ærkebiskop *John P. Foley*, der er præsident for den pavelige kommission for sociale kommunikationsmidler, mener at kirken bør oprette en databank med kirkens lære. Han opfordrer den katolske presse til at starte en dokumentations-tjeneste om pavens lære-embede.

Det andet Vatikankoncil har opdaget massemediernes betydning for kirkens mission, men den har ikke draget konsekvenserne af denne opdagelse. Kirken benytter sig ikke nok af radio og fjernsyn til at forkynde evangeliet. En hel del katolske medier retter snarere deres opmærksomhed på folk, som

ikke er indforstået med kirkens lære, end på selve læren.

Ærkebiskoppen angreb også de repræsentanter for kirken, som søger at skjule fejl og indtager en overdreven defensiv holdning, eller endda synes at være bange for sandheden. Gud er sandheden. Derfor behøver kirken ikke at frygte den. Sandheden bør forkyndes med mere mod.

De katolikker, der arbejder med medierne, må ifølge *J. P. Foley* ikke blot have professionel dygtighed, men også en speciel teologisk og åndelig dannelse, og de må støttes moralsk af kirken. Man burde indstifte prisbelønninger for journalister på verdensplan. Journalisterne bør ikke kun fordømme det forkerte, men også opmuntre det positive.

Måske kan metodisterne anerkende paven

Nairobi (KIPA) – Metodisterne med deres 20 millioner medlemmer vil måske acceptere et kirkefællesskab med katolikkerne med paven i spidsen. Det står i Nairobi-rapporten, som blev forelagt den metodistiske verdenskonference i Kenya for nylig.

Dialogen mellem metodisterne og katolikkerne er vidt fremskredet. Man kan tænke sig, at metodistiske og romersk-katolske biskopper en dag bliver forenet i ét bispekollegium, som anerkender biskoppen af Rom som deres primas.

Et universalt primat bør tilstræbes, mener metodisterne. Ganske vist vil de skelne meget skarpt mel-

lem biskoppen af Roms funktion og fuldmagt, og fælleskirkens funktion og fuldmagt. Der stilles også spørgsmålstejn ved pavens ufejlbarhed. Ufejlbarhed betyder for metodisterne en erkendelse af sandheden, som overstiger det syndige menneskes evner. Men metodisterne mener dog, at kirken måske ved hjælp af Helligånden i trosspørgsmålet, som en gave fra Gud, kan få en sikkerhed, som udelukker enhver tvivl.

Næste nummer udsendes den 15. oktober

12 trossamfund opretter alliance mod porno i USA

Kardinal Joseph Bernardin, ærkebiskop af Chicago. Foto KNA.

Chicago (KIPA) – Repræsentanter for de talstærkeste kirker og religionssamfund i USA vil stifte en »religiøs alliance imod pornografi«. Dermed vil de vise deres omsorg for de skadelige virkninger, som forretningen med sex udøver på børn og familier.

Ved et møde hos Chicagos ærkebiskop *Joseph Bernardin* gik deltagerne

ind for en stram håndhævelse af lovens allerede eksisterende bestemmelser. De understregede, at de først og fremmest vil bekæmpe den nedværdigende fremstilling af kvinder og børn, men ikke blade som »Playboy« eller »Penthouse«, der i den senere tid er blevet offer for en nyopvågnet puritanisme i USA.

Til »alliancen« hører foruden den katolske kirke også de græsk-ortodokse kirker, presbyterianerne, lutheranerne, metodisterne, synagogernes amerikanske råd og andre trossamfund. De ialt 12 kirker og religionssamfund repræsenterer cirka 150 millioner troende i USA.

I juli i år fremlagde en kommission, der var nedsat af regeringen i Washington resultatet af en undersøgelse, der viste sammenhængen mellem pornografi og seksuel vold.

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1820 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bispeskøntor, Brødgade 89 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 80 80. Gironr. B 00 14 71, Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szaraffin, Ruth Plum, Marla Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 28, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4800 Nakskov.

Katolikdage i Aachen, side 2

Edith Stein, side 5

Økumeniske vrangforestillinger,
side 6 - 7

Menneskets livssituation, side 8 - 9

Paven takker for hilsenen fra Lübeck

Osnabrück (KNA) – Johannes Paul II har i en skrivelse af 9. september takket værten for den nordiske katolikdag i Lübeck, dr. Helmut Hermann Wintler, biskop af Osnabrück for de hilsener, han har modtaget fra deltager-

ne. Paven udtrykker sit håb om, at mødet må bære frugt og at Niels Steensen snart må blive saligkåret. Han giver deltagerne og de sognekirker, de repræsenterer, sin apostolske velsignelse.

Israel skærper missionsforbud

Jerusalem (Steyll Aktuell) – Israel er blandt de lande i verden, der giver kristne størst religionsfrihed, selv om det har strenge straffe for direkte forkyndelse af evangeliet.

Reaktion mod mormonerne

Allerede i dette efterår gøres der dog forsøg på at skærpe loven om missionsvirksomhed. Dette skyldes, at mormonerne (de sidste dages hellige – en jødisk-kristen blandingsreligion med hjemsted i USA) vil oprette et universitet på Skopusbjerget i Jerusalem.

Efter måneders drøftelser har den israelske rege-

ring givet tilladelse dertil i betragtning af mormonerens vidtgående mosaiske arv. Mormonerne betragter sig selv som kristnede efterfølgere af en jødisk stamme, der i bibelsk tid udvandrede til Amerika. Den israelske regering har dog stillet den betingelse, at der ikke må gøres forsøg på at omvende jøder til at blive mormoner eller kristne.

En særlig ministerkomité har fået til opgave ugentligt at holde sig underrettet om, hvorvidt der drives »proselytisme« på universitetet. Samtidig vedtog regeringen en almen skærpelse af »missionsparagraffen«.

Egypten:

Lovforslag imod evangeliseringen

Kairo (Steyll Aktuell) – 59 fundamentale muslimske medlemmer af det egyptiske parlament har fremlagt et lovforslag om et totalt forbud mod evangelisering.

Konvertitter erklæres fredløse

Forslaget kræver strengt forbud mod ethvert forsøg på at få muslimer til at gå over til en anden religion. For voksne, der er i fuld besiddelse af deres åndsevner, skal overtrædelse heraf straffes med døden.

Det foreslås desuden, at enhver form for »proselytisme« mellem jøder og

kristne ligesom mellem de forskellige kristne konfessioner skal forbydes.

Hidtil er kun den, der gik fra islam over til en anden tro, blevet erklæret for fredløs. Slægtninge eller naboer, der dræbte den pågældende, blev hverken forfulgt af politiet eller bragt for retten.

For tiden er der ikke flertal for forslaget i det egyptiske parlament. Det er dog blevet til et hovedpunkt i fundamentalisternes valgpropaganda op til det nye parlamentsvalg om kort tid til »Shura'en«, det egyptiske parlaments andet kammer.

61 danskere var i slutningen af september på en uforglemmelig valfart til Firenze for at ære mindet om Niels Stensen, som døde for 300 år siden. Deltagerne besøgte nogle gange Niels Stensens grav i San Lorenzo kirken og lagde røde og hvide blomster foran sarkofagen. Lægerne og ægteparret Gudrun Boysen og Troels Kardel lagde på vegne af Københavns Universitets medicinske fakultet en krans. En reportage om valfarten bringes i næste nummer. Se i øvrigt annoncen side 3 om Niels Stensen festen i Odd Fellow Palæet.

Foto Knud Kluge

Kirkens drøm år 2000 - én kirke, én verden

Intet menneske kan falde så dybt, at det falder ud af Guds kærlighed

Aachen (KIPA) – Blive til én kirke, blive til én verdensreligion – denne hele menneskeheds utopi – er kirkens opgave i det tredje årtusinde. Sådan sagde svejtsersmissiologen professor Walter Bühlmann på De tyske Katolikdage i Aachen.

Denne utopi er en drøm, der for første gang tager form ved verdensbededagen i Assisi 27. oktober i år. Når denne drøm engang bliver til virkelighed, så bliver »alt godt«, som Gud i begyndelsen sagde om skabelsen: »at alt var godt«.

På tide at tage det første skridt

Der må meget snart tages det første skridt til at virkeliggøre denne utopi: den ene kirke i dens mangfoldighed. Dette første skridt er enheden med Kirkernes Verdensråd. Men enheden må råde på alle planer: i sognet, i bispedømmet, i hele landet.

Man kan være fortrøstningsfuld, mente Bühlmann, for kirken er altid – for at citere den tyske teolog Waldenfels – stedet, hvor Guds Ånd er nærværende. Dette vil sige, at Gud til hver en tid gør det rigtige; derfor skal vi også selv altid prøve på at handle inspireret, åndsnærværende.

Vi er først lige begyndt på at være verdens kirke Bühlmann skitserede den vej, som kirken slog ind på efter Jesu tid, for langsomt at blive til verdenskirken. Den fik viklet sig ud af den jødisk-græsk-romersk-germanske kulturkreds, men i middelalderen gik den i stå. Derfor er det i dag nødvendigt med inkulturation.

Betrager man kirkens geografiske fordeling i år 2.000, når 70% af alle katolikker bor i Den tredje Verden, hhv. på den sydlige halvkugle, viser det i hvilken retning kirken i Europa må bevæge

sig. Det andet Vatikan-koncil skabte forudsætningerne for, at de unge kirker blev anerkendt som selvstændige. Samtidig slog det fast, at kirken ikke er den eneste vej til frelsen, men derimod et tegn for alle mennesker på Guds frelsesvilje: altså også for de »sekulariserede« mennesker. Heller ikke det menneske, der kalder sig gudløst, slipper fra Gud. Gud opgiver heller ikke den, der opgiver Gud. Ingen kan falde så dybt, at han eller hun falder ud af Guds kærlighed.

Denne viden om Guds omfattende frelsesvilje kaldte Bühlmann for befrielse i sand betydning. En sådan teologi behøver man ikke rødmø over. Den er tegn på, at kirken er kommet ud af fortidens eksklusivitet og i det tredje årtusinde drejer ind på et nyt spor.

Bispesynoden 1985 foreslog i slutdokumentet, at i kirken bør subsidiaritet-

princippet benyttes til at overvinde den romerske centralisme. Allerede i dokumentet om »Frihed og Befrielse« fra påsken 1986 hedder det, at det kun vil omtale grundprincipperne; den konkrete anvendelse er forbeholdt lokalkirkerne. Dette må lokalkirkerne nu videreudvikle, kræver Bühlmann.

Fortsætter på bagsiden

Pater Karl Pauli død, 87 år

Tirsdag den 16. september døde pater Karl Joseph Pauli SJ i København. Pater Pauli er født i Koblenz-Pfaffendorf og kom til Danmark i 1922. Han blev præsteviet den 27. august 1928 i Valkenburg. Pater Pauli blev begravet på Vestre Kirkegård lørdag den 20. september. Nekrologen bringes på side 10.

700 vietnamesere i Øm til den årlige martyrfest

50 unge mødtes allerede dagen før til samvær med biskoppen

En måned før martyrfesten 1986 modtog alle vietnamesiske katolske foreninger invitation fra bestyrelsen. Der var glæde og forberedelse over alt. Det er kun én gang om året, at vietnamesiske katolikker fra hele Danmark mødes, priser Vor Herre og vore martyrhelte, og kun når vietnamesere er

sammen, føler vi, at vi lever med hele vores hjerte. Alle besværligheder i det daglige glemmes næsten helt.

Stedet denne gang var Ømbyen med dens pragtfulde grønne udsigt og friske luft.

Allerede fredag den 5. september mødtes ca. 50 unge for at hilse på biskop-

pen. Det var meget hyggeligt, og vi kunne ikke lade være med at være stolte af at have biskoppen med, mens vi sang og legede sammen. Alle var taknemmelige for biskoppens særlige hensyntagen til os unge. Det var sjovt at se ungdomspræsten *Jesper Fich* og *Nik* fra DUK inde i vores legende cirkel og

hånd i hånd med os. Der kom efterhånden for mange unge allevegne fra, (og blev hilst hjerteligt) så kun pigerne fik lov til at sove i sengene, mens vi drenge måtte nøjes med en beskedent plads på gulvet.

Messe og procession

Alle vågnede op tidligt. Gad vide, om det var på grund af begejstring for en spændende dag, eller fordi gulvet var for koldt! Vi stod i kø for at få morgenmad og kaffe. (Hvor var de søde og flittige, de folk, som »ofrede sig selv« til at arbejde næsten hele tiden i køkkenet).

Kl. 8.30 mødtes alle i kirken for at øve de sange, vi skulle synge under processionen og messen. Kirken er god at synge i! Den smukke musik klingede godt! Vi følte Herrens tilstedeværelse.

Der kom så flere vietnamesere fra mange andre menigheder, voksne og børn, unge og gamle.

Ca. kl. 10.30 samledes alle foran det store og flotte martyralter uden for

kirken, og processionen begyndte. Det var et smukt syn at se den lange procession bevæge sig langsomt frem i det grønne, under hundrede katolske, vietnamesiske og danske flag. Flokken kom fra København, Århus, Esbjerg, Odense, Svendborg, Silkeborg, Horsens, Skanderborg og Ålborg med det fælles formål: at prise Vor Herre og bede for et frit Vietnam. Under sang og bøn gik vi korsvejens 14 stationer.

Kl. 12 var der frokost. Der var også lejlighed til at alle kunne hilse rigtigt på hinanden og snakke sammen. Spisestuen var fyldt, så der var også mange grupper i det grønne. Det blæste lidt, men solen skinnede. Tak Gud!

Kl. 13 samledes vi igen foran alteret. Alle sangkorene fra de forskellige menigheder havde mulighed for at synge (de har sikkert øvet sig godt med glæde). Det var skønt med

musik efter at maverne var blevet mætte. Det begyndte dog at regne lidt, og messen foregik i regnvej med stående deltagere. (Der var kun stole til de gamle).

Kl. 17 var den hyggelige dag næsten forbi. Alle pakkede sammen, og det var trist at skulle sige farvel. Det hele forløb så hurtigt, at vi ikke havde tid nok til at snakke sammen, eller i det mindste være glade over vores landsmænds nærværelse.

Vil gerne tilbage til Vietnam

Mange vietnamesere opgiver ikke håbet om en tilbagevendende i fremtiden. Intet er som hjemme. Ingen vil rejse fra sit hjemland til det fremmede, med mindre man er nødt til det. Det er ikke så rart i forvejen at bede nogen om hjælp.

Tusindvis af vietnamesere er stadig i flygtningelejre, og flere flygter stadig væk i synkefærdige både 11 år efter kommunisternes magtovertagelse. Der er så mange uretfærdigheder, så mange grusomheder i verden. Men kunne vi ikke i fællesskab og i Guds kærlighed »tænde for lyset, i stedet for at sidde og bande i mørket«. Fat mod!

Linh, Esbjerg

Det var et smukt syn at se den lange procession bevæge sig langsomt frem i det grønne, skriver Linh fra Esbjerg i sin omtale af martyrfesten. Omkring 700 vietnamesere med en del danskere fra de omkringliggende sogne deltog i lørdagens arrangement. Foto Knud Kluge.

Noget for enhver på de tyske kirkedage i Aachen

Da jeg for ca. en måned siden indvilligede i at skrive til »katolsk orientering« om det store stævne for tyske katolikker, »89. Deutscher Katholikentag« i Aachen fra 10.-14. september 1986, forestillede jeg mig ikke, hvor svært det i virkeligheden er, på begrænset spaltepads, at skrive noget, som kan give danske katolikker et indtryk af mødet.

Desværre fik jeg først det udførlige stævneprogram, et digert værk på 300 sider, udleveret dagen før mødets start, så jeg kunne kun nå en overfladisk gennemgang i toget på vej til Aachen. Men af programmet forstod jeg i hvert fald – og erfarede i de følgende dage – at der var noget for enhver, uanset race, køn, alder, interesser, konfession, politisk indstilling o.s.v. –

lige fra de kæmpestore fællesmøder i fri luft på pladserne omkring rådhuset og den smukke gamle domkirke, Karlsdom, eller arrangementerne i de fem temasektioner ude omkring i byen og til alle de forskellige kulturelle arrangementer i kirker, koncertsale eller skoler, og tilmed i telte, men alt centreret om Jesus Kristus, som vi møder ham i messens liturgi, i bøn, meditation, kunst, såvel klassisk som moderne – og ikke mindst i vores moderne hverdag med alle dens opgaver og problemer.

Tusindevis pilgrimme

Et deltagerantal på 100.000 er nævnt – heraf ca. to tredjedele under 30 år – altså en betragtelig forøgelse for grænsebyen Aachen med normalt ca. 250.000 indbyggere; men

alt gik fint, tilrettelæggelsen var præget af den sans for organisation og grundighed, som kendetegner vore naboer mod syd – hvad enten det drejede sig om trafikregulering, højttaleranlæg, computerteknik, indkvartering, forplejning o.s.v., og overalt blev man mødt med interesse, forståelse og en gæstfrihed, der var betagende.

Specielt skal omtales de mange tusinde pilgrimme, som var kommet til fods langvejs fra til Aachen i forbindelse med Helligdomsvalferterne, som finder sted hvert 7. år. Disse valfarter faldt i år sammen med Katholikentag. Fra tidlig morgen til midnat var der næsten uafbrudt bøn og gudstjeneste i domkirken, så det praktisk talt var umuligt at besøge Karlsdom som tu-

rist! Det var helt bibelsk at opleve en kirke, hvor turistbesøg i hvert fald for en tid totalt måtte vige for det, som kirken oprindeligt er bestemt til: bøn og gudstjeneste! Det gav stof til eftertanke, når man samtidig fik at vide, at Karlsdomen, med den

skønne Oktagon, af UNESCO regnes blandt de 8 største turistattraktioner i verden!

Ja, i de 4 dage, stævnet varede, formeligt »boblede« Aachen af katolikker, der sang, dansede og bad – og i øvrigt var sammen i et fællesskab, der for en

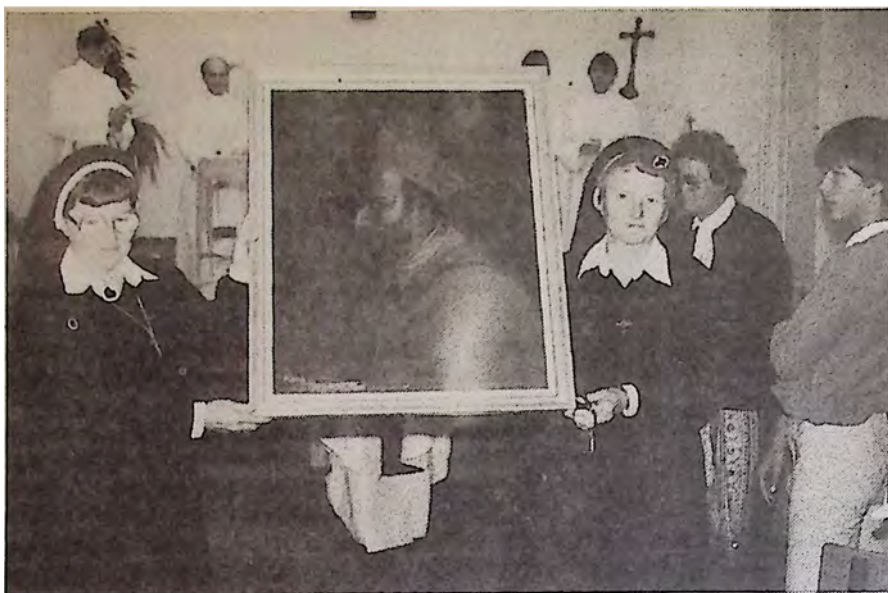
Diaspora-katolik var én stor oplevelse!

Lad mig slutte med stævnets hovedtema, som er en af Fadervor-bønnerne, og som gang på gang blev sunget og bedt i Aachen: Herre, komme Dit rige!

Gerda Schwarz

Blandt de 100.000 deltagere var ca. to tredjedele unge under 30 år. En del danskere fra forskellige egne i landet var med på de tyske kirkedage. Foto Christian Noval.

Sr. Regine (tv) og sr. Helene (th) bærer en gave fra Vor Frue Stiftelse, et portræt af ordensstifteren Karl Borromæus, på plads i kirkens niche til højre for indgangen.

Menigheden i Kalundborg har fået nyt kloster

Søstre fra Karl Borromæus-kongregationen har bosat sig i den tidligere præstegård

Skt. Mariæ menighed i Kalundborg har fået et nyt søster-kommunitet. To søstre fra Karl Borromæus-kongregationen har bosat sig i den tidligere præstegård. Det er første gang, at søstre fra denne orden har bosat sig i Danmark. Åbningen af det ny kloster blev fejret søndag den 14. september.

Karl Borromæus-kongregationen, som blev stiftet for ca. 150 år siden i Maastricht i Holland, tæller 1300 søstre. Ordenen er opkaldt efter Karl Borromæus, som plejede syge og tog sig af nødlidende.

De to søstre er ikke ubekendte for mange sjællandske katolikker. Sr. Helene har allerede virket i Kalundborg i ét år, og sr. Regine Arendt er lærer på Tømmerup Fri- og efterskole. Sr. Regine, som

tidligere har været St. Elisabethsøster, har undervist på St. Annæ Skole på Amager og på St. Joseph Skole i Ringsted.

Søstrenes tilstedeværelse ved Skt. Mariæ Kirke betyder, at der igen er »liv« i og omkring denne, efter at nu afdøde pastor Mesters flyttede fra præsteboligen. Foruden søndagsmessen, hvor søstrene vil sørge for transport af syge og svagelige, bliver der nu også læst messer tre aften om måneden.

Søstre forestiller sig, at kommunitet skal være et »åbent-dør hus«, hvor alle, der har brug for ro og fred eller nogen at tale med, er velkomne.

F.eks. kan der arrangeres weekender for »dobbeltjobmødre« eller andre aktiviteter, idet man kan overnatte i klostret. End-

videre vil begge søstre undervise børn i religion og gerne også interesserede voksne.

Festlig gudstjeneste
Søndag den 14. september på kirkens titularfest fejrede menigheden sammen med nabomenighederne fra Holbæk og Slagelse søstrenes åbning af deres ny kloster.

Generalsekretær Anton Dekkers SJ foretog på biskoppens vegne udnævnelsen af sr. Helene til pastoralassistent for Kalundborg og Holbæk menigheder. I menighedernes påhør aflagde sr. Regine de løfter som hun afgav ved sin optagelse i ordenen den 24. juli i år i Maastricht.

Efter messen var der åbent hus hos søstrene.

Kirsten Szarafin.

Behov for flere kurser for medlemmer af vore råd

Ungdomsarbejdet et fælles problem for alle menigheder i hele landet

34 kursister fra hele landet i næsten alle aldre fra 16 år og opefter deltog i kurset for menigheds- og pastoralrådsmedlemmer d. 5.-7. september på Magleås, tilrettelagt af formanden for pastoralrådet Jan Lange. Deltagerne varierede ikke blot i alder, men også i nationalitet, køn og »anciennitet« i den katolske kirke. Alene de to døgnshyggelige samvær og ivrige udveksling af erfaringer sikrede for manges vedkommende kursets succes. Man fik dog også væsentlig udbytte af flere af oplæggene.

Kontorchef Inger Saxild fra Bispekontoret holdt et oplysende og vittigt foredrag om bispedømmets struktur, dets love og regler osv.

Konsulent Knud W. Marcussen instruerede de nye menighedsrådsmedlemmer i mødeteknik og kommunikation, og folkekirkepræst Frederik Hjerild gjorde rede for sin opfattelse af, hvad en menighed er. Hans for-

tolkning af basismenigheder bør dog nok ikke forveksles med de ideer, der ligger til grund for de sydamerikanske, katolske basismenigheder.

Skal inspirere til løsninger

Det viste sig under debat og samtale, at problemer og opgaver i de forskellige menigheder rundt om i landet var vidt forskellige, men ét problem havde de tilfælles: Ungdomsarbejdet.

Ungdomspræst Jesper Fich fortalte om den aktuelle situation og om DUKs formål og aktiviteter.

I forhold til den katolske kirkes historie er idéen om et menighedsråd – i hvert fald i dets bestående form – ret ny. Det obligatoriske menighedsråd blev indført i 1968 i den katolske kirke i Danmark. Der er derfor stadig behov for flere kurser af denne art, som kan belyse rådets opgaver og inspirere til eventuelle løsninger af disse opgaver.

Det ville være interessant, hvis de samme kursister kunne mødes om ca. 2 år og berette, hvilke ideer, der har båret frugt i deres sogne som følge af dette kursus.

Maj Grunnet

Skt. Knud-badges kan stadig købes

Det har været en stor oplevelse med danske, tyske og skånske(!) katolikker at fejre Knud den Helliges 900 års »himmelske fødselsdag« den 10. og 13. juli i sommer. Men Knuds-året er endnu ikke forbi.

Med en stor tak til alle, der har købt eller fået solgt de små plaketter med teksten »Knud den Hellige 1086-1986« og kongens billede vil jeg fortælle, at der stadig er plaketter tilbage, som sælges til en pris af 10 kr. Plaketter kan rekvireres fra undertegnede eller fra Skt. Albani menighed i Odense. Måtte de blive til et forenede

symbol for alle, der beder for Guds beskyttelse over Norden ved alle Nordens skytshelgen og ikke mindst Sankt Knud.

For Sankt-Knud-Kongevalget

Tore Nyberg, Odense.

Overnatning i København til Niels Stensen festen 15. november

Efter at Niels Stensen er blevet fejret ved en weekend i Lübeck og ved en valfart til hans grav i Firenze, er der nu lejlighed til at fejre ham i hans fødeby, København lørdag den 15. november.

Tidspunktet er henlagt til lørdag eftermiddag for at give så mange som muligt fra Sjælland og Lolland-Falster lejlighed til at være med.

Arbejdsgruppen vil også gerne hjælpe fjernboende, der har brug for at overnatte i København. De, der kan tilbyde en overnatningsmulighed, og de, der har brug for at overnatte, bedes rette henvendelse skriftligt til Sophie Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby, eller evt. på tlf. 02 88 14 75 ma. - fr. kl. 16-18.

370.000 kr. i tilskud fra EF til Caritas Danmark

Må selv skaffe et tilsvarende beløb

I juni modtog Caritas Danmark tilsagn om et såkaldt bloktilskud fra EF. Bloktilskuddet er på 370.000 kr. og gives under forudsætning af, at vi selv kan skaffe et tilsvarende beløb, oplyser Mogens Osterhammel fra Caritas Danmark.

Bloktilskuddene gives til organisationer, der tre år i træk har fået godkendt projekter af EF og vel at

mærke har udført projekterne ordentligt, siger Mogens Osterhammel videre. Caritas Danmark er faktisk stolt over nu at høre til de udvalgte.

Miniprojekter

EF kræver, at pengene skal bruges til såkaldte miniprojekter i en størrelse fra 16.000 til 96.000 kr. Projekterne skal desuden godkendes af EF.

Caritas har nu sendt fire projekter til Brussel og venter spændt på accept. Når vi får tilsagn - vi er meget optimistiske - skal vi selv skaffe 370.000 kr., fortsætter Mogens Osterhammel. En lille del af beløbet har vi allerede. Bidrag er allerede nu velkomne (se annoncen med adresse og gironummer.)

kk

Odd Fellow Palæets store sal
Bredgade 28, København K

Biskop Hans L. Martensen indbyder til

Niels Stensen fest

lørdag den 15. november kl. 14

Program
Tre korte taler

Harriet M. Hansen: Niels Stensen som menneske. Harriet M. Hansen er historiker og har bearbejdet P. Gustav Scherz' efterladte Stensen biografi.

Olaf Pedersen: Niels Stensen som videnskabsmand. Olaf Pedersen er professor ved Aarhus Universitet i videnskabelns historie og kendt fra TV.

Biskop Hans L. Martensen: Niels Stensen som kristen, præst og biskop.

Imellem talerne musik fra Niels Stensens tid.

Schola Cantorum synger under ledelse af Bernhard Lewkovich.

Royal Danish Brass (messingblæsere fra Det Kgl. Kapel) spiller.

Entre: 30 kr. Billetter kan købes på sognekontorerne/hos sognepræsten eller ved indgangen til Odd Fellow Palæet lørdag den 15. november fra kl. 13.

Stor interesse i sognene?

Ovenstående spørgsmål stod som mellemrubrik, men uden spørgsmålstegn, i referatet fra de nordiske biskoppers møde i Schönstatt, bragt på side 4 i forrige nummer. Det stod der som en slags påstand med belæg i teksten.

Nogle læsere er snublet over det og spiller nu påstanden tilbage, forsynet med et stort spørgsmålstegn. Den omtalte store interesse i sognene drejer sig nemlig om forberedelsen af bispesynoden om lægfolkets opgaver og ansvar i kirken, som skal holdes i Rom i oktober 1987.

Vi er alle klare over, at der er store forskelle mellem vore nordiske bispedømmer og deres muligheder, og lige så store forskelle menighederne imellem. Af referatet fremgik ikke, hvilken biskop, der har udtalt de ord, fordi han må have registreret den store interesse. En høflig flothed over for de tyske værter har det vel ikke været. Men spørgsmålet (og flere til) er altså rejst. Hvor stor er interessen i vore danske menigheder? Er arbejdspapirerne fra Rom (lineamenta) blevet oversat til forståelige og realistiske spørgeskemaer og tilsendt samtlige menighedsråd? Hvad gør pastoralrådet med materialet?

Uroen skyldes nok, at vi før har oplevet, hvordan en synode om den kristne families opgaver og ansvar blev »forberedt« ved at nogle få håndplukkede katolikker samledes til et par dages meningsudveksling - og det var så kirkens mening om tingene! Kirkens basis derimod, menighederne, kom ikke til orde. Er noget lignende ved at gentage sig som forberedelse til synoden om lægfolkets ansvar? Der er kun ét år tilbage. Vort pastoralråd holder snart sit efterårsmøde og har kun ét forårsmøde til, og så er det løb kørt, hvis man ellers vil have emnet ud til drøftelse i menighederne. Måske er interessen ikke så stor alligevel. Hvad skyldes det?

Man har sine anelser om, hvad det skyldes. Hvad mange biskopper mener om familielivet, véd vi. Hvad ægtefællerne ifølge biskopperne bør mene om det samme, véd vi også. Men hvad millioner af gifte katolikker faktisk mener, bliver ikke sagt højt på bispesynoder. Ligeledes har vi kunnet læse meget om, hvordan mange biskopper ser lægfolkets opgaver i kirken. Men, hvad mener lægfolket selv? Et år er ikke mange dage til at få et svar på det, men svarene skal der under alle omstændigheder.

ww

Læserne skriver:

Liturgien er det centrale

Jeg har længe overvejet, om jeg skulle svare *Kaj V. Hansen*, på hans læserbrev i »katolsk orientering« nr. 14 den 10. september.

Nu gør jeg det altså, fordi jeg synes han har brugt nogle hårde ord om sine trosfæller her i Danmark, når han betegner

dem som »begrænset«, blot fordi de er dybt interesseret i alt, hvad der angår liturgien og dens udformning. Dette var jo emnet, læserbrevene drejede sig om i den seneste tid i vores blad, og jeg må sige, at jeg fulgte debatten herom med spænding.

Det er et faktum, at en katolsk menighed her i landet er sammensat af de mest forskellige folkeslag. Det er jo derfor, man har indrettet gudstjenester på hovedsprogene. Der er også mange danskere, der har været i kontakt med den katolske kirke i udlandet og har bragt indtryk om messens udformning med hjem.

Et andet faktum er, at vi har forpligtet os til at være med til søn- og helligdagens gudstjeneste, og at vi ønsker at stå ved denne forpligtelse. Og hvad hvis nogle få ord på latin i messen eller nogle sange fra andre lande kunne hjælpe med at føle sig mere hjemme? Messen

på Øm-valfarten bliver jo fejret på denne måde hvert år. Jeg må bekende, at jeg holder meget af den, selv om jeg nu efter *Kaj V. Hansens* mening, må anse mig for »snæver«.

Du skriver om de talrige problemer ude i verden, som vi jo allesammen hører om hver eneste dag. Liturgien er det centrale punkt i alt. Det er derfor, jeg finder, at det er rigtigt, at folk gør sig tanker om dens udformning. Lad os fortsætte debatten om hvordan vi kan bidrage til en endnu mere festlig gudstjeneste.

Renate Frielitz.

Ikke andet end stof om fattige i andre lande

I sit læserbrev i »katolsk orientering« nr. 14 spørger *Kaj V. Hansen* om danske katolikkers horisont virkeligt er så begrænset.

Hvis *Kaj V. Hansen* er en opmærksom læser af k.o. vil han hurtigt opdage, at der næsten ikke er andet end stof om de nødlidende og fattige i andre lande. Flytningeproblemerne bliver vist i tv, bliver skrevet om i dagblade og ugeblade. Men bortset fra dette, så er der også andre problemer, som *Kaj V. Hansen* ikke skrev noget om, og som heller ikke bliver så meget omtalt i pressen. Det er vore egne gamle, syge og pensionister. Hvad med alle dem, der ikke kan blive behandlet på

vore sygehuse? Med alle de ældre og syge på plejehjemmene, der ikke kan få den pasning de har krav på? Det bliver der gået meget let henover. Det er ikke in. Vi behøver såmænd ikke at gå så langt for at finde problemerne.

Nej, *Kaj V. Hansen*, lad os skrive om vore interesser og problemer, som nu optager os. Hvad der måske er et lille problem og en bagatel for én, kan måske være et uoverskueligt problem for en anden, det kan hverken du, jeg eller andre dømme om. Derfor må k.o. være åben og tilgængelig for alle, der må ingen censur være.

Jørgen Langsted
(forkortet af red.)

Tilgivelsens nødvendighed

Min intention med det lille indlæg i k.o. d. 11.6. om buddhistisk og kristen bøn var ikke at stille kristendom og buddhisme op imod hinanden, og jeg beklager dybt, hvis det kunne forstås sådan, men at betone tilgivelsens nødvendighed i kristent bønsliv.

Forøvrigt har jeg siden stiftet bekendtskab med et

Slå selv efter

Folk, der vil vide noget om buddhismen, kan slå efter i buddhistisk litteratur.

Kjeld Simonsen

En ung piges indsats for troens udbredelse

Søndag den 19. oktober holdes i hele verden den årlige indsamling til missionsarbejdet

I 1820, lige da en stor del af kirkens missionsvirksomhed var ved at gå i stå, skete der en åndelig fornyelse i den franske katolske kirke. Denne fornyelse viste sig blandt andet i en forøget missionsaktivitet, og hundredevis af franske missionærer drog afsted til Kina, Mellempøsten og Amerika. Denne opblomstring gjorde det bydende nødvendigt at finde på en vedvarende og effektiv støtte til missionærerne, både åndeligt og materielt. Det store missionsfremstød kunne ikke fortsætte uden opbakning hjemmefra.

En ganske almindelig fransk pige, *Pauline-Marie Jaricot* så behovet og reagerede på det. Knap 20 år gammel samlede hun en gruppe ligesindede mis-

sionsinteresserede omkring sig. Hun kaldte denne gruppe, som mødtes i Lyon, for Foreningen for Troens Udbredelse. Det var i 1822. En dyb tro med en forkærlighed til missionsaktivitet førte til, at hun i 1830 havde samlet 150.000 medarbejdere, som forpligtede sig til dagligt at bede for troens udbredelse og til at støtte missionerne gennem bidrag.

Altomfattende verdensmission

Den nye forening viste sig at være en yderst effektiv hjælp til den franske kirkes missionsvirksomhed. Men *Pauline-Marie Jaricot* ville ikke begrænse foreningen til Frankrig alene. Snart spredtes rygtet om, at man

kunne godt være aktivt med i missionsarbejdet. Missionsånden fængede i de andre Europæiske lande.

Den unge piges fremgangsmåde talte til alle samfundslag, fattige som velhavende. Der var brug for alle til at være med i at udbrede evangeliet, ikke kun ét sted, men over hele verden. Der var tale om en alt omfattende verdensmission. De fattigste kirker, ofte også de yngste lokale kirker, kunne regne med de velfunderede støtte og bistand. Tværs over landegrænser og race-skel fremkaldte denne forening en stærk fornemmelse af fællesskab. Alle kunne virkelig være med.

Paven støttede *Pauline-Maries* vision, og i 1850 var Foreningen for Troens

Udbredelse en kendsgerning i alle katolske lande. Indtil 1922 blev denne organisation kørt næsten udelukkende af lægfolk. Da blev den centrale ledelse flyttet til Rom, og foreningen blev til Sekretariatet for Troens Udbredelse, hvor lægfolk og gejstlige samarbejder under pavens ledelse.

Den unge franske piges dybe tro og initiativ for troens udbredelse, bliver ført videre især på Verdensmissionssøndagen. Den 19. oktober forenes hele den katolske verden i bøn for troens udbredelse og for at støtte missionerne med bidrag. Vi kan ikke måle bønnens magt, men de håndgribelige resultater af *Pauline-Maries* initiativ den gang, blev i 1985 til kr. 720.000.000,

Pauline-Marie Jaricot

deriblandt kr. 24.000,00 fra Danmark. Vi er alle med.

Kirken har forandret sig siden *Pauline-Marie Jaricot* iværksatte det store kærligheds arbejde for missionsvirksomhed, men

behovet er ikke blevet mindre. Vi er stadig alle med, og her kommer de tørre tal om, hvad vi er med i.

Fra Sekretariatet for Troens Udbredelses rapport fra 1985: 4.673.000.000 mennesker i verden, 1.400.000.000 er kristne, 825.000.000 er katolikker, 3.300.000.000 cirka kender ikke Kristus som Guds Søn

Tal fra missionslandene, som sekretariatet støtter gennem vore bidrag: 140.000 søstre, 51.000 præster, 13.000 brødre, 23.000 præstestuderende i præsteseminarier, 51.000 i forberedende studier, 36.000 skoler, 13.000 hospitaler, klinikker, plejehjem m.m.

Der er brug for os alle.

p. Urban Figge

Auschwitzfange nr. 44074 - karmelitnonnen med Davidsstjernen

Om Edith Steins saligkåring

(KIPA) – I maj 1987 vil pave *Johannes Paul II* for anden gang besøge Vesttyskland. Som en af grundene hertil nævnes, at det er hans hensigt i Köln at saligkåre karmelitnonnen *Edith Stein*, der i Auschwitz blev myrdet af nazisterne. Man forventer at hendes saligkåringssproces afsluttes i dette efterår.

Indtil 2. august 1942 havde søster *Benedicta a Cruce*, med det borgerlige navn *Edith Stein*, og hendes kødelige søster *Rosa* håbet på at kunne undslippe Gestapo. Alt var allerede klart til deres afrejse til Svejts. Der skulle de forfulgte finde et nyt hjem i Karmel Le Pâquier. Men det kom til at gå anderledes. De to søstres vej førte ikke til redningen i Svejts, men til gaskamrene i Auschwitz.

Da søstre i Karmel i Echt i Holland søndag den 2. august 1942 ved 17-tiden var samlet i klosterkirken, og sr. *Benedicta a Cruce* netop læste meditationen, blev priorinden kaldt til porten, hun mente, at de to gestapoers besøg havde noget med søstre Steins rejsetilladelse at gøre. Hun lod Edith kalde ud af kirken. De to fra Gestapo indlod sig dog ikke på nogen samtale. I løbet af fem minutter skulle søstre være parate til afrejse.

Foran klostret stod den vogn, der afhentede Edith og Rosa Stein. Turen gik lige til lejren Westerbork, hvor allerede mere end 1.200 jøder og yderligere 300 jøder, der bekendte sig til den katolske tro, heriblandt ni ordensfolk, var drevet sammen. Alt dette skete, efter ærkebiskoppen af Utrecht i et hyrdebrev havde protesteret mod jødeforfølgelserne i Holland.

Ateist i sin ungdom

Hvem var denne kvinde, der i alderen mellem 14 og 21 kaldte sig for ateist, og som senere konsekvent gik korsets vej over Speyer, Münster, Köln og det hollandske Echt til martyriet i Auschwitz?

Edith Stein blev født 12. oktober 1891 som datter af ortodokse jøder. Steins havde elleve børn, og Edith, den yngste, var kun to år, da hendes far døde. Ediths mor, Auguste Stein, var en klog og dygtig kvinde, der først gjorde sin mands tømmerhandel gældfri og derefter udvidede den.

Ved århundredskiftet kunne Auguste Stein med sin børneflokk flytte ind i et rummeligt hus, som hun udstyrede efter jødisk kultur og tradition.

Som mange andre intellektuelle jøder dengang mistede Edith sin tro. Allerede som fjortenårig bekendte hun sig som ateist. I 1911 tog hun studentereksamen i Breslau (nu Wrocław, red.); blandt de 15 skolepiger var de ni jøder. Kort tid efter gik hun som den eneste kvinde til forelæsninger i filosofi på Universitetet i Breslau. Her blev hun en begejstret elev af fænomenologen *Edmund Husserl*, der ligesom hun selv var af jødisk oprindelse. Da han blev kaldt til en lærestol i Freiburg i Breisgau fulgte hun ham. I 1913 tog hun til Universitetet i Göttingen.

Første møde med kristen tro

Her havde hun den første berøring med den kristne tro. Det gjorde stærkt indtryk på hende, da det gotiske Fadervor blev behandlet i et germanistisk seminar – ikke blot sprogligt («Atta unsar, thu in himinam»), men også indholdsmæssigt. Münchernerfænomenologen *Max Scheler* øvede også en stor indflydelse på hende. Han holdt i Göttingen aftenforedrag om religiøse spørgsmål, også om helgenernes væsen.

Den første Verdenskrig tømte auditorierne. Edith Stein følte sig forpligtet til at melde sig som Røde Kors-hjælper. Med den for hende karakteristiske opofrelse plejede hun sårede og syge i epidemiefdelingen. I efteråret 1916 tog hun igen til Freiburg for at gøre sin doktorafhandling færdig.

I 1917 havde Edith Stein en oplevelse, der gjorde stærkt indtryk på hende. Hun mødte *Anna Reinach*, der sammen med sin mand havde fundet til den kristne tro, og Anna Reinach udholdt nu smerten over sin mands død som deltagelse i Kristi Kors. Kort før sin egen død skrev Edith Stein: »Det var mit første møde med korset og med den guddommelige kraft, som det skænker sine bærere«.

I løbet af efterårsferien 1921 traf Edith Stein den endegyldige beslutning om at antage den kristne tro og træde ind i den katolske kirke. Hun besøgte dengang ofte sin veninde *Hedvig Conrad-Martius* i Bergzabern i Pfalz. I biblioteket dér i huset fik hun fat i *Teresa af Avilas* selvbiografi. Teresa levede 1515-1582, grundlagde mange klostre og reformerede karmelitterordenen. Da Edith Stein havde læst hendes selvbiografi i et stræk, købte hun sig en katekismus og en messebog, gik til en katolsk gudstjeneste og bad derefter kort og godt præsten om at døbe hende. Nytårsdag 1922 blev hun så døbt i den katolske kirke i Bergzabern. Til Kyndelmisse blev hun firmet af biskop *Ludwig Sebastian* i hans huskapel i Speyer.

Naturligvis græd Ediths mor, da hun hørte om datterens konversion. Derfor ville hun foreløbig ikke indtræde i Karmel: »Dette slag ville min mor ikke kunne bære«, skrev

Edith. Men hun søgte efter et katolsk livsgrundlag. Hun blev lærer i tysk og historie ved lærerseminariet for kvinder og i sidste klasse i pigegymnasiet i Speyer, og hun deltog i klosterlivet hos dominikanerinderne i Sankt Magdalene. I ni år underviste hun i Speyer og boede på tredjesal i klostrets portbygning.

Pædagogik i Münster

I 1932 blev Edith Stein ansat i Münster ved Det tyske Institut for videnskabelig Pædagogik.

Hun boede i Collegium Marianum. Snart var hun meget efterspurgt som foredragsholder i mange byer. Dog allerede et år senere, da *Hitler* havde grebet magten måtte hun opgive sin lærervirksomhed.

Edith Stein havde haft en forudelse om det forfærdelige, der forestod, og hun havde besvoret sine omgangsfæller om ikke at stemme for nazisterne.: »Han (Hitler) er en fjende af Gud og vil

trække Tyskland med sig i ødelæggelsen«.

Den endegyldige beslutning om at indtræde i Karmel blev truffet i Münster. Edith Stein skriver herom: »Den 30. april – det var Den gode Hyrdes søndag – fejredes i Lutgerkirken den hellige *Lutgers* fest med en tretten timers bøn. Sent om eftermiddagen gik jeg derhen og sagde til mig selv: Jeg går ikke herfra, før jeg har klarhed over, om jeg nu må indtræde i Karmel. Da velsignelsen blev givet til slut, havde jeg Den gode Hyrdes ja-ord«.

Intet tilbagetog

Edith Stein var 42 år gammel, da hun på Teresa af Avilas festdag den 15. oktober 1933 bad om optagelse i Karmel i Köln-Lindenthal. Netop Teresa af Avila betød så meget for hende. Ordensdragten fik hun den 15. april 1934. Ærkeabbed *Raphael Walzer* af Beuron holdt gudstjenesten. Fire år senere i progromåret 1938, da jøderne i Tyskland var helt

fredløse, aflagde Edith Stein som sr. *Benedicta a Cruce* (af korset) sine evige løfter. Det var ikke noget tilbagetog til trygheden.

Hun havde aldrig regnet med at være sikker og beskyttet for nazisterne bag Karmels gitre.

»Man vil sikkert hente mig ud herfra«, sagde hun længe inden den anden verdenskrig til en med søster, »i hvert fald må jeg ikke regne med at blive ladt i fred her«.

For ikke at udsætte søstre for fare eller give nazisterne et påskud til at opløse klosteret («Her skjules jøder») gik Edith Stein og hendes søster Rosa nytårsnat 1938/39 over den tysk-hollandske grænse og indtrådte i Karmel i Echt, ca. 100 km fra Köln. Der skrev hun sin bog om korsvidenskab, sin bog om Gudserkendelsens veje og det ufuldendte værk om efterfølgelse af korset. Som fange nr. 44074 gik Edith Stein selv denne korsvej til ende i Auschwitz.

Det sidste billede af Edith Stein blev taget i 1942, kort før hun blev arresteret af Gestapo i august og myrdet i Auschwitz samme år. Hun blev født i 1891 som datter af ortodokse jøder, blev katolik i 1922 og indtrådte i Karmelordenen i 1923 under navnet *Teresia Benedikta af Korset*. Foto KNA.

Religionernes bededag i Assisi

Bygget op af elementer, som alle store religioner er fortrolige med

Assisi (KIPA) – Det er en enestående begivenhed pave Johannes Paul II har taget initiativ til ved at indbyde repræsentanter for de mest forskellige religioner til en »bededag for freden« 27. oktober i Assisi.

Paven håber hermed at starte en verdensomspændende fredsbevægelse af alle troende - kristne og ikke-kristne. De skal være

parate til radikalt at tage fat på fredsproblemet. Det vil sige, at de skal være rede til - i tillid til Guds hjælp - at begynde at realisere freden hos sig selv.

Frans af Assisi var forsoningens mand

Assisi er efter pavens mening det rette sted til et sådant møde. Det var her Frans af Assisi blev født,

den mand, der i korstogenes hadefulde tid omgikkes fredeligt med muslimerne og forsonede kirkelige og verdslige stormænd.

Foreløbig har repræsentanter for ni religioner taget imod indbydelsen. Foruden de kristne, hvor katolikker, ortodokse og protestanter optræder under ét, drejer det sig om buddhister, jøder, hinduer, muslimer, shintoister, sikher, bahai'er og tilhængere af naturreligioner.

Disse troende mødes i Assisi for at bede for freden. De vil dog ikke bede sammen. Der er lokaliteter til disposition for de forskellige religionsgrupper. Jøderne vil inter-

essant nok mødes på det sted, hvor deres trosfæller engang blev holdt skjult af ordenssøstre og reddet fra nazisterne.

Foruden at bede hver for sig vil repræsentanter for alle religionerne dog også mødes i Frans af Assisis overkirke for at bede, den ene gruppe efter den anden, mens de alle er til stede.

Bededagen er bygget op af elementer, som alle store religioner er fortrolige med: bede, tie, lytte, men også faste, gå på valfart, hjælpe.

Som tegn på deres gode vilje vil deltagerne give afkald på mad hele dagen, gå en vis vejstrækning til fods og yde en hjælp til denne verdens forfordelte.

Økumenisk

Af biskop Hans L

kristne kirker kan allesammen forblive, som de er nu. De er hver for sig forskellige grene på det ene træ, eller forskellige planter, der hver for sig er lige værdifulde og hører med til kristenhedens mangfoldighed. I virkeligheden er vi allerede nu så meget ét, som vi kan forvente at blive, for den ydre organisation er til syvende og sidst ligegyldig for kristenhedens sande væsen.

I »katolsk orientering« nr. 11 (11. juni i år) kom vi ind på slutdokumentet i 3. runde af den internationale katolsk-lutherske dialog - det dokument, der bærer navnet »Enhed forude«.

Hvorledes forestiller vi os den økumeniske fremtid? Der findes to forestillinger, der begge må betegnes som økumeniske karikaturer snarere end ægte fremtidsvisioner. Begge vrangforestillinger bliver ganske godt udtrykt i den humoristiske tegning, som ledsager denne artikel. Begge har nemlig det til fælles, at de forestiller sig økumeniens slutresultat som en sejr for den ene part og en ophævelse eller tilintetgørelse af den anden.

Første karikatur

Den første karikatur var ikke ualmindelig som indstilling i katolske kredse før Det andet Vatikanconcil, men måske er der rester af den tilbage hos nogle katolikker den dag i dag. Økumeni er for denne opfattelse det samme som kollektiv konversion. Man forestiller sig, at de ikke-katolske kirker vil vende tilbage til den romersk-katolske kirkes fold og vel at mærke på den måde, at den katolske kirke forbliver uændret, således at de andre kirker ved at slutte sig til den katolske kirke også overtager alle den katolske kirkes skikke, ikke blot dens trossætninger, men også dens fromhedstype og dens mangfoldige traditioner.

Anden karikatur

Den modsatte karikatur findes også, og den er endnu i dag levende i bestemte protestantiske kredse. Dens hovedtanke er gerne følgende: de

Den ukendte fremtid
Nogen vil påstå, at det er slet og ret umuligt at gøre sig forestillinger om den kristne enhed forude. Denne enhed ligger helt og holdent i Guds hånd. Han alene styrer historiens gang. Fremtiden vil komme på en helt anden måde, end vi kan forestille os. De kristnes fremtid vil til syvende og sidst ikke blive styret af egen planlægning, men af store verdenshistoriske begivenheder, der tvinger de kristne ind i baner, de selv aldrig havde drømt om. Således vil mange argumentere, og sandt er det, at fremtiden styres af Gud alene. 25 år efter concilet kan vi måske føle os som apostlene, der

Anglikansk/katolsk dokument på vej om »Kirke og frelse«

Rom (KIPA) – Dialogen mellem anglikanere og katolikker gør gode fremskridt, meddelte Vatikanets Radio for nylig. Den katolsk-anglikanske dialog-kommission (ARCIC II) er nu inde i sin anden runde.

Undervejs til enhed

For nylig afsluttedes kommissionens fjerde plenarmøde i Llandaff i England. Den katolske biskop Coramc Murphy O'Conner, der er den ene af kommissionens to formænd, sagde ved mødets afslutning til Vatikanets Radio, at man i løbet af et

par måneder kan vente et fælles dokument om »Kirke og Frelse«. Biskoppen sagde yderligere, at man er inde i en proces, der må føre til forsoning. »Vi har allerede opnået et delvist fællesskab - undervejs til fuld enhed«.

Kommissionens anglikanske formand, biskop Mark Sander sagde, at med dette tema er man godt igang med et af de vigtigste endnu uløste problemer mellem de to kirker. Man må nå til klarhed på dette område, inden man kan drøfte spørgsmål som forståelsen af eukaristien eller kirkelig autoritet.

I korstogenes hadefulde tid omgikkes Frans af Assisi fredeligt med muslimerne og forsonede kirkelige og verdslige stormænd.

Reformkoncil ønsker at bidrage til de ortodokse kirkers fornyelse

Kirkens svar skal tage menneskenes konkrete behov alvorligt

Konstantinopel (Istanbul) (KIPA) – I årtier har de ortodokse kirker arbejdet hen mod et ortodokst »reformkoncil«, der skal føre til et »aggiornamento« af disse kirker.

Den økumeniske patriark Dimitrios I af Konstantinopel, æres-overhovedet for alle ortodokse kirker, har for nylig fremsat en erklæring om dette forventede reformkoncil. Han mener, at en så stor begivenhed, som en Storsynode for hele ortodoksien vil være, ikke bør indskrænkes til den relativt lille kreds af biskopper

og teologiske eksperter. »Alle de troende må være sig bevidst, at det er dem, der skal puste virkeligt liv i reformkoncilet«.

Dimitrios I understreger, at ortodoksien som altid vil prøve at svare på moderne menneskers problemer. Disse svar skal være »gud-menneskelige«.

De skal svare til Gud-mennesket, Jesu Kristi og hans kirkes læres evige og uforanderlige værdier, som det kristne budskab forkyn-der. Samtidig skal de tage menneskenes konkrete behov, vanskeligheder og

angst ved afslutningen af det 20. århundrede alvorligt«.

Ortodoksien nu en verdenskirke

I løbet af dette århundrede er ortodoksien blevet til en verdenskirke. Det er ikke længere rigtigt at omtale den som »Østkirken« har arkimandrit Jakovos Sophroniadis for nylig udtalt.

Dens egenart og opgave ligger i dag på den kirkelige strukturs og teologiens område, hvor den danner den »gyldne middevej« mellem romersk katolicisme og den reformatoriske

kristenhed, mener arkimandritten.

Apostlen Andreas efterfølger, Konstantinopels patriark Dimitrios I. Foto KNA.

e vrangforestillinger

Martensen

siger til Herren: Vi har arbejdet hele natten uden at fange noget! En plastisk ide om, hvordan enheden skal blive virkelighed, har vi ikke fået. I et pessimistisk øjeblik kan det føles, som om de kristnes enhed er så fjern som nogensinde.

Helt sikkert er det også, at det er umuligt at planlægge den fremtidige enhed og så at sige lave en »køreplan« for stationer på vej mod målet.

Modellernes funktion

På trods af det sande i, at de kristne ikke selv kan konstruere den enhed, Kristus har tiltænkt sin kirke, og at vi i den forstand heller ikke kan planlægge stadierne, er det dog nødvendigt, at kristne bruger deres konstruktive fantasi, dømmekraft og forstandsinitiativ til at finde en vej ud af i sig selv unødvendige splittelser og overvinde hindringer, der står enhed, fællesskab og kærlighed imod. Selv om vi ikke kan konstruere

enheden, kan vi heller ikke vente, at den uforberedt og som ved et trylle slag materialiseres ud af den blå luft. Det er med enheden som med alle Guds gaver: ingen kan skænke sig selv det, som kun Gud giver; og alligevel kræver Guds gave vor bevidste indsats.

Det nye Testamente er fuldt af opfordringer til de kristne om at sætte sig ind for at bevirke udsoning og enhed. En bevidst indsats er imidlertid ikke mulig, hvis man slet ikke har nogen som helst forestilling om fremtidsmålet, man håber at nå. For ikke at arbejde fuldstændig i blinde er det nødvendigt at have en vis forestilling om, hvad der foresvæver én som anstrengelsens resultat. Det er på dette punkt, spørgsmål om enhedsmodeller opstår. Mennesker med kirkeligt ansvar og med økumenisk bevidsthed har prøvet at bruge deres teologiske viden og deres konstruktive fantasi for at beskrive visse

»modeller«, der kunne tjene som hjælp, når tilnærmelse mellem adskilte kirkesamfund skal blive konkret, og når enheden forude skal rykke nærmere.

Fællesskab af søsterkirker

Nøglebegrebet i dokumentet »Enhed forude« er fællesskab af »søsterkirker«. Herom siger teksten: »I den sidste tid er begrebet »søsterkirker« blevet endnu vigtigere. Som udtryk for fællesskabet mellem enkelte lokalkirker har det en tradition, der går tilbage til oldkirken og blev anvendt i den betydning af Det andet Vatikan-koncil«. (Økumeni-dekret nr. 14; »Enhed forude« nr. 44).

Om begrebet »søsterkirker« hedder det videre: »Denne nye sprogbrug går især tilbage til pave Paul VI's budskab til den økumeniske patriark Athenagoras I. Det hedder dér: »Nu skænker Gud os efter lang tids meningsforskelle og tvistigheder den nåde,

at vore kirker igen forstår, at de er søsterkirker, trods de vanskeligheder, der i tidligere tid er opstået os imellem. Oplyst af Jesus Kristus ser vi uden videre, hvor uhyre nødvendigt det er at overvinde disse vanskeligheder for at nå dertil, at det allerede så frugtbare fællesskab, der forbinder de to dele, bliver helt og fuldkomment« (»Enhed forude« nr. 45).

Begrebet »søsterkirker«, som pave Paul VI anvendte om forholdet mellem den katolske og de ortodokse kirker, anvendes nu som mulig model for forholdet også mellem katolsk kirke og luthersk. I tanken om »søsterkirker« indgår elementer af mange andre modeller, som er blevet beskrevet og analyseret. Først og fremmest indgår den i lutherske kredse foretrukne model »Enhed i forsonet forskellighed« og Kirkerne Verdensråds foretrukne model om »konciliært fællesskab«. I forhold til begrebet »søsterkirker« betyder »forsonet forskellighed« på den ene side, at der mellem søsterkirker, som når til fuldt fællesskab og enhed, stadig kan bestå betydelige forskelle; men at på den anden side disse forskelle er blevet forsonet, også således forstået, at uforenelige modsætninger og forskelle er blevet overvundet. Begrebet »konciliært fællesskab« beholder sin værdi, idet der mellem forenede søsterkirker må bestå en stadig dialog og en stadig udveksling af tanker, ligesom vigtige teologiske og pastorale spørgsmål må behandles ved fælles rådslagning og beslutning.

Ens eller uens?

Lad os vende tilbage til de to karikaturer fra denne artikels begyndelse. Den katolske karikatur, der venter sig de kristnes enhed ved, at alle protestanter enkeltvis konverterer, mangler følgende perspektiv: Man glemmer, at fuld katolsk enhed kan opstå mellem forskellige kirker, selv om de beholder »legitime forskelle, hvad angår liturgi, det åndelige liv, kirkedisciplin og teologi« (jfr. pave Paul

Det er Dem vel klart, at i tilfælde af bønnehørelse mister én af os sit job!
Tegning Ryan i Catholic Herald.

VI i hans budskab til patriark Athenagoras)

Den katolske kirke kunne altså i princip godt have fuldt fællesskab med en anden kirke, der f.eks. har gifte præster, andre former for gudstjeneste, måske en anderledes Mariafromhed, måske i det ene og andet spørgsmål en forskellig teologisk tradition. Med en sådan kirke kunne man forestille sig, at den romersk-katolske kirke blev ét, selv om den katolske kirke helt og fuldt skulle ønske at holde fast ved sine egne sædvaner og f.eks. sige: Vi vil holde fast ved ugifte præster; vi vil helt og holdent holde fast ved vor specielle form for Mariafromhed; vi vil fortsætte vor liturgi inden for den tradition, vi kender o.s.v.

Hvis vi vender os til den protestantiske karikatur, der blev nævnt i artiklens begyndelse, så lægger vi mærke til, at følgende perspektiv mangler i denne: Den glemmer, at set med katolske øjne kan en fælles nadverpraksis ikke finde sted, uden at der i selve trosbekendelsen er opnået enhed, og uden at den ene kirke helt og fuldt har erkendt den anden som kirke efter Jesu Kristi vilje. Dette indebærer, at det kirkelige embede må være anerkendt kirkerne imellem, før de bliver søsterkirker med fællesskab omkring nadveren. Hvis dette princip blev opgivet, ville den katolske

kirke slet og ret holde op med at være katolsk. Livstråden i den katolske kirke er, at kirkesyn, embedsudøvelse og nadverens forening med Jesus Kristus er uløseligt forbundet med hinanden.

Undervejs sammen

Der findes altså katolsk set ingen vej til fuld kirkelig enhed og til fælles nadverbord, uden at der forud har fundet en gensidig anerkendelse sted. Vejen til en sådan anerkendelse er kompliceret og lang, og ingen kan vel endnu helt forestille sig, hvordan den skal findes. Hvis dokumentet »Enhed forude« kan synes kompliceret og vanskeligt, så ligger dette i, at der er store skridt at tage, hvis teoretisk økumeni og teologisk tilnærmelse skal oversættes og omformes til struktur og virkelighed. Vejen til gensidig kirkelig anerkendelse og til fælles embedsforståelse går over voksende ansvar for det fællesskab omkring evangeliet, der også omfatter struktur og ydre ordninger. Der er ægte værdier, lutheranerne skal holde fast ved for at være virkelig økumeniske. Men omvendt gælder også, og det i højeste grad, at den katolske kirke kan være økumenisk ved dybt og fuldstændigt at holde fast ved de kald, den netop som katolsk kirke har fået i opdrag af Jesus Kristus.

Hans L. Martensen

»Københavns biskop« Ole Bertelsen og »biskoppen af København« Hans L. Martensen. Tænker de begge på ovenstående vits?

Menneskets livssituation

- ud fra kristen betragtning

Grethe Livbjerg klarlægger de væsentligste forskelle mellem kristendom og buddhisme ved at meditere over den fjerde nadverbøn

I et læserbrev i »katolsk orientering« den 24. september skriver *Sven Dams-holt*, at jeg forholder mig til buddhismen udefra. Naturligvis har han ret i dette. Jeg har da også forsøgt at få en buddhist til at skrive om buddhistisk menneskesyn, men det er ikke lykkedes.

Og dog har også jeg for år tilbage kigget ret intensivt inden for hos den gren af buddhismen, som ofte bliver kaldt buddhismens smukkeste frugt: Zenbuddhismen. Gennem litteratur og kurser i zenmeditation oplevede jeg buddhismens tiltrækningskraft, men netop ud fra dette møde har jeg set, hvilke evige værdier den kristne sætter på spil i forsøg på at forene kristendom og buddhisme.

Vi behøver ikke at ty til digre værker for at klargøre de væsentlige forskelle – det er tilstrækkeligt at tage »Herrens bord« frem og gennemmeditere den fjerde nadverbøn:

Vi mindes Guds skaberværk

»Du dannede mennesket i dit billede og satte ham over verden som skabningens herre for at tjene dig, sin Skaber.«

I et foredrag i centret for tibetansk buddhisme betonedes den danske lama, *Ole Nydahl* stærkt, at de dybe bøjninger han og andre foretog i meditationsrummet, ikke havde karakter af tilbødelse: Der er ingen gud i buddhismen, vi tror ikke på nogen skaber, der er ingen sandhed uden for mennesket.

Det grundlæggende i det jødisk-kristne menneskesyn er, at mennesket er skabt i Guds billede til et liv i personligt forhold til sin Skaber. Og ikke til en gud, der bare har sat verden i gang, men til en stadigt skabende og handlende Gud.

Vi mindes Guds gentagne løfter

»Men han – mennesket – mistede dit venskab, da han i ulydighed vendte dig ryggen.« Hvor jøden og den kristne taler om ulydighed – synd – fordi mennesket er ansvarligt

over for Gud, taler buddhisten om karma som universets overordnede lov – men der er ingen lovgiver. Karma kan kort sammenfattes i: Livet bliver, hvad det gør: »Det onde gøres af én selv, ved sig selv kommer man til at lide. Det onde lades ugjort af én selv, ved sig selv bliver man renset. Renhed og urenhed er ens egen ejendom, ingen kan rense en anden.« (Dhammapada – Den sande Læres ord). ET menneske er sin karma, dvs. summen af mange tidligere livs handlinger og begær.

Og karma er lidelse. For at blive fri af lidelsen, må mennesket gøre sig fri af enhver tilknytning. Læren om genfødsel er karmalærens uadskillelige tvilling. Ikke »sjælevandring«, for buddhisten tror ikke på en personlig, uadskillelig sjæl. »At blive til på ny er overførsel af livets flamme fra én samling brændbart materiale til en anden; præcis det og ikke mere.« Genfødselsprocessen fremmer den åndelige udvikling, indtil total udfrielse er opnået.

Hvor andre folk søgte oplyste mestre, der kunne vise dem vejen til udførelse af lidelsen og genfødselskæden, levede Israel i et pagtsforhold med Gud, der gennem profeterne holdt liv i folkets forventning om en kommende frelse.

Vi mindes Kristi komme iblandt os

»Hellige Fader, så højt elskede du verden, at du i tidens fylde sendte din Søn, den enbårne til verden som vor Frelser.«

At Gud blev menneske ændrer menneskets situation totalt. Paradoksalt nok har få givet så smukt udtryk for dette som *Sartre*. Han havde konstateret, at mennesket er udfri, at det ikke er i stand til at blive det, det ikke uden videre er: sig selv fuldt og helt. Tilværelsen er absurd. Ville Gud, spurgte *Sartre* – forudsat at han var til – kunne frigøre mennesket? Nej, i sin almagt ville han knuse det. Men hvis nu Gud virkelig var blevet menneske?

I et »julespil« fremsatte *Sartre* denne hypotese og konstaterede, at så ville alt være ændret: Hvis Gud blev menneske ville et absolut DU komme mig i møde og tage mig ind til sig i fuldkommen kærlighed, og dette DU ville ved sin kærlighed skænke mig indre frihed til at genleske det og således give min eksistens indhold og mening. Mit væsens dybeste længsel ville dermed blive opfyldt: jeg ville blive helt mig selv, blive fuldt og helt menneske. Hvis stor forladthed og ensomhed skulle fylde et menneske, kunne vi forkynde det det glædelige budskab, at i al vor lidelse er Kristus hos os. Han har jo i sin grænseløse kærlighed taget al vor skændsel på sig. Selv døden ville være overstrålet af glæde. (G. Hasenhütel: Der ubekendte Gott? kap. 2)

For *Sartre* en hypotese – for den kristne selve virkeligheden. Men en virkelighed som kun Guds åbenbaring kan give mennesket.

Vi mindes Kristi forløsergerning

»Men for helt at opfylde din frelsesplan gav han sig hen i døden, og ved sin opstandelse knuste han døden og fornyede livet.« Når Israel bragte Gud ofre, var disse tegn på, at folket gav sig selv til Gud og i offerhandlingen blev hele offergaven helliget.

Jesus ofrede sig selv som Gud-mennesket. »Ingen kan tage mit liv – sagde Jesus – men jeg sætter det til af mig selv.« De græske fædre lagde megen vægt på, at Gud i Jesus blev mennesket, han påtog sig – om man kan sige sådan – hele menneskeheden. Selv uden synd påtog han sig hele menneskeheden synd, og i hans offergave på kors blev hele offergaven, hele menneskeheden, helliget. »Han førte mange brødre igennem til herlighed«, siger *Hebræerbrevets* forfatter.

Som Gud-mennesket opstod han af døden: Han knuste døden og fornyede livet.

Jesus siger: »Jeg er

opstandelsen og livet, enhver som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø«. Jesu opstandelse bekræftede disse ord. Med troen på Jesu opstandelse og håbet om vor egen står og falder den kristne tro.

Opstandelsen gør reinkarnationstanken meningsløs i kristen sammenhæng. Ofte påstås det, at reinkarnation var en oprindelig kristen opfattelse og dette begrundes ud fra løsrøve skriftsteder, især *Matth. 17.10-12*, hvor der tales om *Elias*, der skal komme igen. Samt på kirkefaderen *Origenes* (185-255), der hævdes at være gået ind for reinkarnation. Men netop *Origenes* afviser helt klart reinkarnationstanken i sin kommentar til netop dette skriftsted: »Det kunne aldrig falde mig ind, at der her skulle være tale om *Elias*' sjæl, der er blevet genfødt; der ville i så fald være tale om reinkarnation, som er en fremmed tanke for Guds kirke og ikke overbragt os af apostlene, og som heller ikke findes noget sted i *Skriften*.« *Matthæus* kommentaren, 13. bog, kap. 1.

Vi beder Guds Ånd hellige gaverne

I messen beder præsten: »Lad din Ånd hellige disse gaver, at de må blive vor Herres Jesu Kristi legeme og blod til at fejre det store mysterium, han efterlod os som sin hellige pagt.« Brød og vin forvandles til Jesu legeme og blod for at påskens mysterium kan aktualiseres her og nu i vort liv. Det synlige offer, som Kristus har efterladt

sin kirke, svarer til vor menneskenatur, fordi det både udadtil og indadtil engagerer os. I forening med Kristi legeme og blod på altret hengiver vi os selv som offergave og bliver helligede.

Og i messen »priser vi din opstandelse«. At den hellige kommunion var opstandelsens sakramente var meget levende for oldkirken. *Irenæus* (ca. 130-ca. 208) siger det sådan: »Som brødet efter forvandlingen ikke længere er almindeligt brød, men eukaristi, som både har en jordisk og en himmelsk virkelighed, sådan er vore legemer, når de modtager nadveren, ikke blot jordisk forgængelige, men bærer i sig håbet om opstandelsen.«

Når jøden fejrer påske, siger han: I dag går vi ud af Ægyptens slaveri. Når vi fejrer messen, kan vi sige: I dag går vi ud af syndens og dødens slaveri.

»Han sendte fra Dig Helligånden«

»Vi skal nu ikke længere leve for os selv, men for ham, som døde og opstod for os, og derfor sendte han fra dig Helligånden, sin første gave til de troende til at fuldbyrde din gerning i verden og føre dem frem til helligheds fylde.«

Det kristne liv er fra

først til sidst et liv i kærlighed: Guds kærlighed, der møder os i skabelsen, i dåben og i gennem de andre sakramenter, i Kirkens fællesskab. Guds egen Ånd, Helligånden, er både vor vejleder og omskabende kraft på vejen til »helligheds fylde«, som er kærlighedens fylde.

Kirkefaderen *Anthanasius* (295-375) sammenfattede i to sætninger hele dynamikken i Guds skabelses- og i det kristne menneskesyn – og frelsesplan: »Gud skabte verden for dér at blive menneske, og for at mennesket der skal blive guddommeliggjort af nåde og få del i guddommelig natur« – som er Kærligheden.

Når vi mediterer over Guds skabelses- og frelserværk, må vi føle os uendeligt rige, men i dialog med buddhisterne må denne rigdom gøre os virkelig ydmyge. Mange kristne har i mødet med den buddhistiske verden konstateret, hvad pave *Benedikt d. XII's* udsending skrev hjem efter mødet med buddhistisk munkevæsen: »Disse mennesker lever, skønt uden tro, som meget hellige mennesker.« (Secretariatus pro non Christianis: Towards the meeting with buddhism, vol. 2 p. 105)

Grethe Livbjerg

I uge 44, d.v.s. i slutningen af oktober måned, udkommer på Ansgarstiftelsens Forlag

Katolsk Lommebog '87

Lommebogen indeholder Årskalender, Liturgisk Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet i København.

Prisen bliver kr. 46.-.

Lommebogen kan bestilles allerede nu på Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II, 1620 København V., telefon 01 24 12 10.

Er du alsidig, fleksibel og selvstændig? så har vi stillingen til dig

Du skal kunne:

- passe kontakten til vore kunder, dvs. være vores ansigt udadtil.
- modtage vore gæster og hjælpe dem tilrette
- holde køkken og personale informeret om arrangementer
- passe regnskab og kasse
- udarbejde brochurer og materiale til vore egne arrangementer

Du skal kort sagt kunne passe receptions- og sekretariatsfunktionen på Magleås.

Arbejdstid: 40 timer ugentlig.

Løn: HKs tarif.

Tiltrædelse: 1.12. eller snarest derefter.

Ansøgningsfrist: Udløber torsdag 30.10.

Henvendelse til formanden for Magleås bestyrelse

Ellen-Marie Løbahn
Klostervænget 8, 4100 Ringsted
Tlf. 03 61 02 75, arb. 03 63 14 11

En dybere forståelse for andre livsopfattelser nødvendig for fred

Det centrale tema i *Grethe Livbjergs* indlæg i »katolsk orientering« d. 11. juni, »En buddhists råd om bøn« er den kristne bøn, forstået som den bøn, der bedes for vore fjender, og dem som forfølger os.

Måske kristendommens vanskeligst opfyldelige krav: At elske ikke bare næsten i almindelighed, men den næste der er imod os og vil os til livs. For at nå dertil anbefales det, at man tager ved lære af et budhistisk råd til opnåelse af sindsligevægt – således må det opfattes – og dette råd har en metodisk karakter.

Grethe Livbjerg tager sit forbehold over for den buddhistiske lære, idet der peges på, at kristendommen ikke har sindsligevægt som mål, men det at leve sit liv i sønnekår; hvor det første går på mentalitet, går det andet på eksistens, kan man sammenfatte.

I et næste afsnit uddybes synet på denne særlige bøn i kristen regie. I indlæggets afslutning ven-

des der atter tilbage til buddhismen, og der åbnes med et citat: »Hvis du har tusinde slags kærlighed har du tusinde slags lidelser«.

Og til dette føjer Grethe Livbjerg en kommentar: »Hans mål var at eliminere lidelsen, og der- vanskeligt opfyldelige krav: At elske ikke bare næsten i almindelighed, men den næste der er imod os og vil os til livs. For at nå dertil anbefales det, at man tager ved lære af et budhistisk råd til opnåelse af sindsligevægt – således må det opfattes – og dette råd har en metodisk karakter.

Hvis ikke buddhismen jo var noget helt andet – der er, om jeg så må sige, Gud Fader og Guds Søn til forskel – kunne man ved ukritisk læsning af mange af dens centrale skrifter meget vel antage indholdet for kristent. Der er ingen tvivl om, at Grethe Livbjerg er professionelt klar over den problematik.

Alligevel må jeg komme med en indsigelse, med hvilken jeg helhjertet støt-

ter *Sven Damsholts* læserbrev af 27. august »Diskriminerende bemærkninger om buddhismen«. Hvis man »selvpinerisk« kritisk fordyber sig i såvel buddhismen som sin egen religion, samtidig med at man i bedste forstand ukritisk står fast ved sit credo, så vil det ikke være muligt uden videre at acceptere modstillingen mellem Kristi engagerede kærlighed og Buddhas mangel på samme. Den er ikke bare tendentiøs, den er irrelevant. Buddhismen er en fundamentalt asketisk og intellektuelt orienteret religion, der bærer på en begrebstung brahmanistisk arv. Det er en religion, der i kraft af sit krav om effektivitet og sin nøgterne realitetssans skyr, hvad der under tilfældets omstændighed kunne føre til følelsesmæssig overdrivelse og virkelighedsforflygtigelse, til sentimentalitet.

Således uimodsagt i den oprindelige buddhisme, theravada – munkens vej –

eller som den siden kaldtes, hinayana, og i princippet i dens sideløbende udvikling, den missionsorienterede mahayana.

Når vi bruger ordet »engageret«, er det som et emotivt, dvs. følelsesladet, ord der dækker et spektrum fra ædel pathos til hysterisk flip. For en buddhistisk vismand kom viljen definitorisk forud for følelsen, og med sit prøvede kendskab til menneskesindet ønskede han ikke at tilfældige og således »lidelsesvoldende« rørelser, gunstige som ugunstige, skulle overskygge hans objektive mål, den individuelle eller almindelige frelse, alt efter hans konfessionelle tilhørsforhold. Hans holdning er asketisk og strengt objektiv, og den deles af slægtled efter slægtled kristne munkefædre i øst som vest.

Produktet af denne sindsligevægt kaldes i theravada-traditionen mettā, paliordet for kærlighed i betydningen kærlighed til

alle levende væsener, en kærligheds-udstråling med reel effekt. (Grethe Livbjerg synes at henholde sig til theravada-tekster). Engagemntet ligger så at sige i handlingens dvs. selvdisciplinerings, resultat, men ikke i processen selv.

I det græske munkevæsen er denne doktrin fundamental: Apatien, dvs. sindsligevægt, er porten til caritas. Det unfair i Grethe Livbjergs argumentation ligger klart i, at man prøver at foretage beregninger ud fra inkongruente størrelser: En teknisk udformet munkeforskrift og et løsrevet citat med en misforstået kommentar

kan naturligvis ikke bruges til at underbygge en antaget modsætning til et centralt dogmatisk udsagn, der desuden i sin tolkning inderliggøres påfaldende. Der er i videre forstand tale om en tvivlsom overtalesesdefinition.

Såvidt min indsigelse. Jeg mener, at en dybere forståelse for de andre konfessioner, religioner og livsopfattelser er nødvendig for den katolske kristne i dag; det er en forudsætning for samarbejde og fred i verden. Forståelse, lærevillighed og sympati forbliver én ting, bekendelse en anden.

Klara Preben-Hansen

Britiske teologer taler rent ud

29 ledende britiske teologer har udtalt sig skarpt imod kirkelige myndigheders begrænsning af den frie teologiske diskussion, oplyser det engelske blad »Catholic Herald« for nylig.

De 29 teologer har offentliggjort en erklæring, adresseret til kardinal *Basil Hume* af Westminster og ærkebiskop *Thomas Winnie* af Glasgow. Heri hedder det bl.a.: »Vi katolske teologer ønsker over for Dem at udtrykke vor dybe bekymring over en tydelig tendens i de seneste initiativer, der er taget fra kirkelige myndigheders side for at hindre den legitime teologiske diskussion og samtale inden for

kirken - i ansvarlig frihed«.

Erklæringen blev vedtaget i et ekstraordinært møde i Storbritanniens katolske teologiske Forening. Blandt de 29 underskrivende teologer er der 13 præster. En af dem, p. *John Mahoney* S.J. er professor ved Kings College i London. I juli i år trak ærkebiskopemmet Westminster sit »imprimatur« (»tilladelse til trykning«) tilbage fra hans bog »Bioethics and Belief, Religion and Medicine in Dialogue« (»Bioetik og tro, religion og medicin i Dialog«). Der var blevet klaget over, at dele af bogen ikke var i overensstemmelse med kirkens officielle belæring.

Hvor øst og vest mødes

Med AC til Balticum og Finland

AC's sommerrejse var i år forbundet med et nordisk møde. Rejsen gik til Litauen, Letland og Estland, et længe nærret ønske efter studiebesøg i de fleste Øst-lande. Det nordiske møde foregik i Finland, hvor AC på denne måde fejrede sit 50 års jubilæum.

Rejsen gav skønhedsindtryk, fra optakten i Leningrad med det storslåede klassicistiske bybillede og de enestående kunstskatte, over Riga med en koncert på domkirkens berømte orgel og med de middelalderlige kirker og et stort udvalg af huse i jugendstil fra dette århundredes begyndelse, til Tallin med en velbevaret og velrestaureret gammel bydel, der med lethed kan måle sig med Gamla Stan i Stockholm.

I Balticum og Finland bliver historien levende for én. I Tallin, »danskebyen«, minder en slags Dannebrog på altertavler og gildeshuse om sagnet om, hvorledes netop her Dannebrog faldt ned fra himlen.

De mange svenske deltagere blev mindet om århundreders rivalisering

og krigeriske opgør mellem svensk og russisk indflydelse.

Dette afrundedes den første dag i Finland med et besøg på fæstningen Sveaborg i skærgården uden for Helsingfors. Endelig bærer Riga tydeligt præg af at være en gammel Hansestad, hvis arkitektur minder om Lübeck, som man netop har kunnet besøge i anledning af Steensen-året.

Overalt ortodokse kirker

Også religiøst mødes Øst og Vest her. Tallin har ruinerne af et stort Birgitta-kloster, hvis højt rejste gavl var vort sidste synsindtryk, da vi sejlede bort over den Finske Bugt. Litauen er et katolsk land. På en hverdagsaften var kirkerne fulde til messe, men flertallet af de tilstede-

værende var ganske vist gamle mennesker. I de øvrige lande satte reformationen sig igennem. Der findes tapre små katolske menigheder i Leningrad, Riga og Tallin. Vi var til messe der. Den var stort set uberørt af de liturgiske reformer.

Overalt i disse lande findes der ortodokse kirker. I Finland er den ortodokse kirke statskirke ved siden af den lutherske. Vi lærte den at kende ved et besøg i klosteret Ny Valamo. Det gamle Valamo blev grundlagt på en ø i Ladogasøen i det 12. århundrede og var i perioder meget stort. Under 2. verdenskrig måtte det flytte fra Karelen til det indre Finland, og for nogle år siden, da de sidste russiske munke døde, skiftede det liturgiske sprog til finsk. Ny Valamo har en betydelig udstråling i Finland.

En introduktion til liturgien og ikonerne fik vi i Kvarnträsk uden for Helsingfors, hvor en (med Rom) uneret præst og ikonmaler har opbygget et økumenisk center omkring en kirke, hvis ikoner er malet af ham selv og

hans elever efter de regler og traditioner, der gælder for ikoner. Han læste messe for os på svensk, men ellers med helt den samme liturgi som i Ny Valamo.

Foredrag om de katolske forhold

Linjerne i det, vi oplevede, blev trukket op i foredrag under mødet i Helsingfors. Derudover talte professor Jarl Gallén om finsk AC's stifter og gav os derigennem et indblik i de katolske forhold, der er den umiddelbare forhistorie for vor egen tid. Denne er vi måske tilbøjelige til at overse, men også den er vigtig for at forstå den situation, vi er sat i. Det har nok lige så megen gyldighed i Danmark.

De nordiske AC-møder blomstrede i årene lige efter 2. verdenskrig. De var frugtbare, men døde efterhånden hen. De blev genoptaget med held i Reykjavik i 1982. I Helsingfors indbød svensk AC til et nyt nordisk møde i Sverige i 1989.

Kaspar Kallan

Katolsk Video til debat og undervisning

Behovet for en tidsvarende formidling af den katolske tro, fik i 1983 en gruppe katolikker til at danne Katolsk Videoproduktion, med støtte fra flere katolske organisationer.

Vi kan nu præsentere en række videoer til forskellige formål. Nogle programmer er velegnede til undervisning af unge i skoler og i menigheder samt til orientering for ikke-katolikker. Andre programmer vil have et bredere publikum, og kan anvendes til debat- og aktualitetsaftener i menighederne, klubber og foreninger.

Hvis De ikke har adgang til video, kan udstyr efterhånden lejes billigt over hele landet. Har De spørgsmål af teknisk art, er De velkommen til at kontakte os.

Vores programmer leveres på VHSbånd af høj kvalitet, som kan lejes for 50 kr. eller købes for 385 kr. + porto.

Myrendal Kloster

En af vore nyeste videoer handler om et lille cistercienserkloster på Bornholm. Vi fulgte brødrene i en uges tid og oplevede, at de kristne idealer om bøn, næstekærlighed, fællesskab og tilgivelse, som vi alle vedkender os i messen, her skaber en virkelig enhed, som både er munkenes mål, og deres livsgrundlag. Broder Frans fortæller.

Et medfølgende hæfte (fås i klassesæt) fortæller om Cistercienserordenens historie.

40 min./For gymnasiet og voksne.

Få tilsendt vores katalog gratis. Ring eller skriv til

KVIP

Katolsk Videoproduktion
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Khbv. Ø,
(01) 20 93 37

En ganske almindelig jesuit

Pater Pauli SJ, der blev 87 år, har undervist på Skt. Knuds Skole i København og Århus samt på Niels Steensens Gymnasium

Ved Rhinen ligger den gamle kulturby Koblenz, hvor pater Pauli blev født og tilbragte en stor del af sin barndom.

Som rhinlænder arvede pater Pauli (eller Pli, som skoledrengene døbte ham) en sans for humor og lune, der kunne dreje vanskelighederne en anelse, så man bedre kunne klare dem!

Enhver, der kender ham, kender også sætninger som: man må bære med tålmodighed, hvad man ikke kan forandre.

Kaj Munks erindringer

At der var mange, der i årenes løb ved hjælp af synlige ting ville vise pater Pauli deres taknemmelighed, viste skufferne på Sct. Josef-søstrenes plejehjem de sidste måneder: gaverne dækkede rigeligt hans mådeholdne forbrug.

Det sidste (bortset fra breviar), der på plejehjemmet blev læst for pater Pauli inden hans

død, var noget af *Kaj Munks* erindringer.

Han havde tit i livets løb fået nogle af os til at tænke på et lille stykke skrevet netop af Kaj Munk: »En ganske almindelig folkekirkepræst«. Heller ikke pater Pauli var en af generalerne, men den ukendte soldat, der som dreng havde valgt mellem at stikke til søs i flåden og gøre en indsats i kolonierne, eller at blive jesuit.

Jesuitterne sejrede

Og det var jesuitterne, der sejrede. I tre et halvt år af sin barndom havde han været på kostskole hos jesuitter. De gjorde indtryk på ham ved deres uselvskhed, når de tog sig af drengene; og ved deres fornuftige svar, da han kom og spurgte, om der mon ikke var noget, de kunne bruge ham til: tag først en studentereksamen, lød svaret, så der er noget at falde tilbage på, hvis du ikke gennemfører det!

Skolelærer i 31 år

Og hvad kunne jesuitterne så bruge pater Pauli til, da han i 1928 var blevet præsteviet?: til at undervise i skolen i 31 år, til at spille orgel ved skolemæsserne, til at holde messe for engelsk-talende turister og tysk-talende søstre, til at holde et lille foredrag hist og give exercitier her, være sjælesørger i skrift og tale....

Ikke at det var genialt, hvad pater Pauli sagde, men det var udtryk for hans flid og hans ønske om at hjælpe andre; et ønske, man især blev klar over i skriftemålet. Det er ikke få, der fortæller, at de gik trøstede bort, smittede en lille smule af den godhed og livsglæde, som hans tro gav sig udslag i. Livet var umagen værd.

Og han kunne lytte, hans øjne tog del i det, mennesker fortalte, når de havde bedt om en samtale.

Dertil kommer yderligere en oplevelse, man

ikke glemmer: at se menneskers ansigter give slip på deres stress og blive trygge, når de mødte pater Paulis glade hilsen: »næh, goddavn«, når han kom med udstrakte hænder og et glad smil. Et smil, der ikke glædede mindre, da det et kort øjeblik brød frem på hans sidste vanskelige dag.

Når man spørger, om en sådan glad og positiv indstilling til andre er medfødt, eller om den er en frugt af kristentro, må svaret blive: begge dele. Han fandt selv, at han kom fra et harmonisk hjem med gode forældre. Men den enkle, naturlige barnetro, de gav ham, måtte han som voksen mand naturligvis kæmpe for at beholde og give videre.

Livet en herlig gave

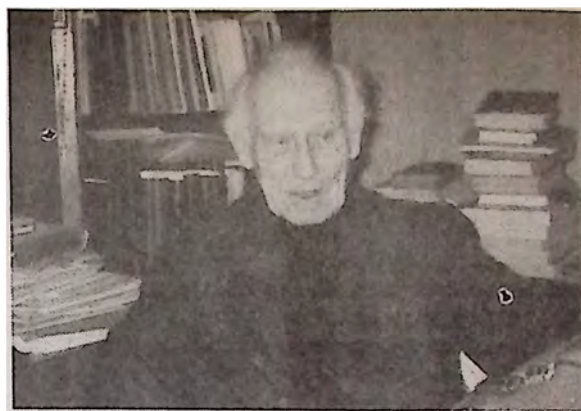
På dagen for korsets ophøjelse, to dage før pater Paulis eget liv var slut, var han endnu i stand til at give svarene, både når vi bad breviar og rosenkrans. Og da han ikke mere kunne gøre sig forståelig, forsøgte han at gøre os det klart, at de to ting skulle vi bede med ham.

Breviaret ord om korset blev foran døden endnu mere nærværende: ecce crucem Domini.

Livet havde for pater Pauli været en herlig gave, sammensat af bitte små hændelser, som en kirkerude, solen skinner igennem. Derfor oplevede jesuitterne – og vi andre! – at vi godt kunne bruge pater Pauli.

Den vanskelige troskab, han i sin ungdom havde afgivet løfte om, fik han lov til at holde til det sidste.

Ære være hans minde.
Benedikte Dag

Pater Pauli har været præst ved Jesu Hjerter Kirke i København 1922-54, lærer ved Skt. Knuds Skole 1922-25 og 1930-54, lærer ved Niels Steensen 1950-54 og i Århus fra 1954-58. Han var rektor for Skt. Knuds Stiftelse fra 1958-65 og præst ved Jesu Hjerter Kirke fra 1965.

Biskop Martensen holder foredrag i »Respekt for menneskeliv«

De nye teknikker omkring menneskets tilblivelse: kunstig befrugtning, rugemødre, fostervandsprøver, reagensglasbørn, gensplejsning osv. stiller ikke krav om nogen ny etik. Men de kræver, at den kristne etik vi har, og som kirken altid har fastholdt, anvendes på nye og ukendte områder, der tidligere kun eksisterede som vilde science-fiction-fantasier.

»Respekt for Menneskeliv« er en landsforening, der i forbindelse med tilsvarende »Pro Vita«-bevægelser i alle lande søger at forsvare menneskets liv, ukrænkelighed og værdighed som en ubetinget værdi, også under de nye teknologiske vilkår.

Biskoppen taler om kristen etik i dag

Som bekendt har *biskop Martensen* allerede med stor alvor engageret sig dybt i denne etiske problematik, ikke mindst gennem sit åbne brev til folketingsudvalget vedrørende et etisk råd, som blev offentliggjort i »katolsk orientering« 1986 nr. 10 (28. maj). Når vor biskop nu har lovet at tale om »Kristen etik i dag« ved »Respekt for Menne-

skeliv«'s årsmøde i København 25. oktober, så er det også et udtryk for hans tro på denne sags ægte økonomiske dimension. I forsvaret for det kristne menneskesyn kan katolikker samarbejde med protestanter, ja med alle mennesker af god vilje, således som det netop praktiseres i »Respekt for Menneskeliv«.

Fri adgang for alle interesserede

Men mange katolikker, der ikke er medlemmer af foreningen, vil sikkert også gerne have lejlighed til at høre biskoppens redegørelse og deltage i den efterfølgende debat om disse for alle mennesker så dybt alvorlige spørgsmål. Årsmødet byder netop på denne mulighed, idet der om eftermiddagen til biskoppens foredrag er *fri adgang* for alle interesserede.

Tid og sted er: Lørdag den 25. oktober kl. 14 i *Vanløse Sognehus, Ålekistevej 154, Vanløse*. Stedet er ganske nær Jyllingevej S-togsstation. Buslinie 13 går også dertil fra f.eks. hovedbanegården til stoppestedet Ålekistevej-Jyllingevej.

Jørgen Nybo Rasmussen

Tværsogns hyggedag for ældre, syge og handicappede

Vi har den fine tradition, at menighederne i Birkerød, Helsingør, Hillerød og Hørsholm hvert år har en »tværsognlig« hyggedag for vore pensionister, syge og handicappede. Også i år – den 13. september – var det kirken i Hørsholm, der var ramme om denne meget hyggelige begivenhed.

Præsterne fra menighederne med biskop *Suhr* som gæst uddelte *De syges Salvelse*. Koret fra Skt. Ansgars Kirke sang, og bagefter spiste vi middag sammen. Hørsholms berømte Boeuf Stroganoff, god vin, dessert og kaffe. Der blev talt meget, sunget viser og sange, gamle bekendtskaber blev opfrisket og nye blev indgået.

Et træf alle ser frem til

Kort sagt et »træf« som alle deltagerne ser frem til år efter år. Lad os ikke glemme de unge, der vartede op. Jeg ved, at de unge år efter år kappes om at være med. Selvfølgelig var der fuldt hus, ikke en ledig plads at opdrive.

En stor, stor tak til alle,

præster, søstre, hjælpere fra sognene, kor og de unge, der var med til endnu engang at gøre denne årlige tværsognlige fest til en oplevelse, som man vil huske længe. Og så selvfølgelig tak til Hørsholm, som hvert år stiller kirke og menighedshus til rådighed.

Vil følte alle, unge, ældre, syge og handicappede, at vi er en stor familie, og at det giver os lyst til at gøre vor lille kirke endnu mere sammentømret og det i en tid, hvor verden er splittet og utryg som aldrig før.

Jørgen Jørgensen
Skt. Vincent, Helsingør

Jesus er vejen - vejen til Jesus

»Åndens vækst i liv og tjeneste« er et kursus, der er tænkt som »follow-up« efter sidste vinters seminar: »Fornyelse i Ånden«. De otte aftener er også denne gang ledsaget af lovprisning og tak til Gud i bøn og sang. Nye deltagere er også hjertelig velkomne!

De fleste kristne i dag har to fundamentale behov:

– en dybere forståelse af kristenlivets betydning og krav i et stadig mere afkristnet samfund;

– hjælp til som kristen at løse personlige problemer,

der består i dette samfund.

Kurset består af to hovedinddelinger, hvor dette dobbelte behov belyses gennem oplæg, som senere diskuteres i gruppearbejde.

Første del (aftener 1-4) fremlægger kristenlivets grundlæggende bestanddele.

Anden del (aftener 5-8) fokuserer på problemer og misforståelser, som forhindrer kristne i at leve op til dét kristenliv, som blev præsenteret i første del. (Se i øvrigt annoncen side 11).

Lawrence Dorn

Møder og arrangementer

Koncert i Sakramentskirken

Torsdag den 30. oktober 1986 kl. 19.30: Anette West, sopran og Ole Knudsen, orgel. Værker af J. S. Bach, G. F. Händel, Gabriel Faure m.fl. Gratis adgang. Nørrebro-gade 27, Kbh. N.

Caritas Danmark giro 404 39 79

DKKF-onsdagsmøde

Onsdag den 29. oktober 1986 har vi et aktuelt tema på programmet. Margot Petersen taler om »flygtningen og nåløjet«.

Vi starter som sædvanlig kl. 18 på skolen Institut St. Joseph, Dag Hammarskjølds Allé 17, 2100 Kbh. Ø. Kr. 20,- for mad og kaffe. Drikkevarer kan købes.

Alle er velkomne. Tilmelding til Grete Dohm 01 22 85 34. (Næste onsdagsmøde den 26. november).

En gruppe af kvinder fra Danmarks Katolske Kvindeforbund, København.

Det sker på Magleås

Onsdag den 15/10 - lørdag den 18/10
Relegionslærforeningen for Gymnasieskolerne og HF holder kursus om Japans religioner.

Lørdag den 25/10 - søndag den 26/10
Roskilde Kommune, Undervisnings- og Fritidsforvaltningen holder kursus.

Jesus er vejen - vejen til Jesus

Åndens vækst i liv og tjeneste

Søndag den 2. nov.: At elske Gud - fup eller fakta?

Søndag den 16. nov.: Næstekærlighed - er det bare snak?

Søndag den 30. nov.: Når troen bliver levende.

Søndag den 14. dec.: Hvordan leder Gud os?

Søndag den 18. jan.: Kirken i verden og verden i kirken.

Søndag den 1. febr.: »Ånden og kødet« (jfr. Rom. 8.).

Søndag den 15. febr.: Er syndserkendelse en falliterklæring?

Søndag den 1. marts: Den daglige kamp.

Tilmelding er nødvendig, og foretages på stedet ved betaling af kursusgebyr kr. 20.-.

Mødested: Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej.

Mødetid: Kl. 19.30 præcis til kl. ca. 21.30. Det forventes at kursusedtagere selv bringer skrivemateriale og bibelen med!

(På arrangørernes vegne) L. A. Dorn, S. J.

DUK-kalender

Medarbejderledetræning den 21. - 23.11.86 på Bisserup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis.

Tilmelding senest 3.11.86.

Nytårslejr den 27.12.86 - 1.1.87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr.

Tilmelding og betaling senest 1.12.86.

Vietnameserweekend den 16. - 18.1.87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse.

Tilmelding og betaling senest 5.1.87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningsskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker

Sekretariatet

Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Telefon 01 - 20 63 63

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til **søndags eftermiddags-samvær** på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris 20 kr. inkl. kaffe og kage, børn gratis.

9.11.: Mød Bispedømmets ungdomspræst Jesper Fich.

14.12.: Advents-sammenkomst.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der i november 1986 blive uddelt nogle portioner á 500 kr.

Portionerne tildeles unge studerende, fortrinvis teologer.

Ansøgninger bedes inden 1/11 1986 fremsendt til sognepræsten ved Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Legatet VARDEN

Af ovennævnte legat vil der pr. 1/12 1986 blive uddelt kr. 4.000,- i een eller flere portioner.

Portionerne tildeles til unge studerende.

Ansøgninger bedes inden 15/11 1986 fremsendt til

Landsretssagfører Poul Høyer
Rosenvængets Hovedvej 6
2100 København Ø.

Hvornår kommer TIDBOGEN?

På grund af uforudsete tekniske vanskeligheder er udgivelsen af TIDBOGEN betragteligt forsinket. Den forventes færdigtrykt i foråret 1987.

Ansøgningstiftelsens Forlag
Vesterbrogade 28, 3.
1620 København V.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Dagliljevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabssystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgvej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN

Rørarbejd 31a 6200 København - 672530/672531

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldager Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandssystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industriejendomme og parcelhuse over 200 millioner kroner.

Ved Guldagers Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Dermed konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

guldager electrolyse

Rypevang 4 . 3450 Allerød
(02) 27 31 00

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.

J. Brangstrup

Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prov 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1163 København K.

22 unge deltagere fra bl.a. Skt. Andreas sogn, Roskilde, Aalborg og nogle københavnske menigheder kørte den lange vej til Castel Gandolfo den 13. august, hvor de deltog i pavens messe og var til audiens bagefter. Romrejsen 8.-15. august var tilrettelagt af pastor Czeslaw Kozon.

Fransk benediktinerkloster tilbage til kirkens fællesskab

Dijon (KIPA) – I Frankrig er et helt klostresamfund, der har hørt til de »traditionister«, der samler sig om ærkebiskop *Marcel Lefèbvre*, vendt tilbage til den romersk-katolske kirke. Det drejer sig om benediktinerklostret i den lille burgundiske by Flavigny-sur-Ozelain. Siden 1976 har klosteret tilhørt Lefèbvres retning. Af dets 65 munke er de 22 præster. De fleste af dem er ordineret af Lefèbvre.

Ja til koncilet

Det er præfekten for Vatikanets kongregation for Ordensfolk, kardinal *Jean Jerome Hamer* og abbeden for benediktinerabbediet Solesmes, der har formidlet udsoningen med Rom. Allerede i september 1985 indførte munkene i Flavigny den nye romerske messe-ritus. Desuden underskrev de en erklæring, hvori de accepterer alle Det andet Vatikanconcils beslutninger.

Biskop *Jean Balland*, af Dijon, i hvis bispedømme

Flavigny ligger, har derpå offentlig erklæret, at alle klosterets præster og diakoner er »gyldigt« ordineret.

Lefèbvre bliver ved

Ærkebiskop Lefèbvre fortsætter også efter sit nederlag i Flavigny sin aktivitet. 5. oktober åbnede han et præsteseminarium i Flavigny. Det skete samme dag, som pave *Johannes Paul II* under sin Frankrigs-rejse besøgte det økumeniske fællesskab i Taizé og valfartsstedet Paray-le-Monial. Pavens besøg i Frankrig stod i forbindelse med fejringen af 200-årsdagen for præsten fra Ars, den hellige *Jean Vianneys* fødsel. Lefèbvre har opkaldt sit

seminarium netop efter *Jean Vianney*.

Det nye præsteseminarium får 120 pladser. De første 40 seminarister fra Frankrig, Australien, Sydafrika og Zimbabwe ankom i løbet af september til Flavigny.

Marcel Lefèbvre

Kirkens drøm år 2000

Fortsat fra forsiden

Han illustrerede subsidaritetsprincippet - at underordnede instanser selv overtager alt, hvad de har mulighed for - med opbruddene i kontinenternes teologi.

Kontinenternes egen teologi

Efter at Europa har produceret teologi nok, som de unge kirker har optaget i sig, udvikler disse nu deres egen teologi ud fra egen kultur. Således latinamerikanerne med deres »Mysterium Liberationis« om befrielsesteologien: Et værk, der med sine påtænkte 53 bind skal

supplere verdenskirkens teologi. Denne teologi argumenterer ud fra handling ikke fra forstanden.

Bühlmann håber, at Afrika og Asien snart følger efter. Fra Afrikas side venter han en teologi om Kristi menneskevordelse, fra Asien en teologi om åbenbaringen, der helt vil vise Guds og hans åbenbarings kosmiske dimension. Kirkeretten må decentraliseres. Den kan umuligt overalt lovgive i detaljer. Europas teologi må for sin part inkultureres i den moderne vestlige kulturkreds - hvad det absolut endnu ikke er lykkedes for

den. Således kan den skabe en kirkemodell til inspiration for de andre. Vigtigst af alt er det her med etisk handlen over for den globale trussel.

Kirken skal ikke sky konflikter

Rom (KIPA) – *Desmond Tutu*, fredsnobelpristager i 1984, anglikansk ærkebiskop i Kapstaden, accepterer ikke vold. I et interview med Vatikanets Radio siger han, at de militante sorte kritiserer ham for denne indstilling. Men hans svar er: »Kirken kan aldrig acceptere vold, og kirkens tjenere er forsoningens tjenere. Dog tager de folk fejl, der tror, at forsoning ikke indbefatter konflikt. Jesus døde ikke på korset, fordi han havde sagt til øvrigheden, at alt var vel. Korset er symbolet på den ægte forsonings pris: man dør, når man sætter sig ind for den.«

Marginalgruppernes talerør

Ærkebiskoppen mener, at kirken først overskrider grænsen for sin åndelige og politiske forpligtelse, når den indlader sig direkte med politiske partier. »Det, at være politisk engageret, betyder at være interesseret i, hvordan

Desmond Tutu

mennesker lever og regeres. Og på den måde hører det absolut og helt legitimt med til det religiøse engagement.«

Endvidere sagde Tutu, at han ikke var overrasket over, at de politiske magthavere bebrejder kirken politisk aktivitet, da den på den måde bliver de fattiges og marginalgruppernes talerør. Kirken udfodrer herved staten, som foretrækker en fjøelig kirke.

»Men det kan ikke være kirkens opgave at føje statsmagten; den må stå, hvor også Kristus stod.«

Nogle katolikker har spurgt bispekontoret og »katolsk orientering«s redaktion, om der er risiko for at blive smittet med AIDS ved at drikke af fælleskalken.

Spørgsmålet blev forelagt Statens Seruminstutts epidemiologiske afdeling, der svarede med fremsendelse af en udgivelse af 12. december 1985 af Sundhedsstyrelsens Meldesystem. Af dette svar fremgår det bl.a., at »AIDS kan ikke smitte ved hoste eller nys. Det smitter heller ikke ved berøring. Det gælder også selv om der er småår eller rifter på huden. Det skyldes, at virus kun udskilles i meget

små mængder, og at det skal ind i blodbanen. Af samme grund kan smitte ikke overføres indirekte via genstande som spisebestik, tallerkner og glas etc.«

Man har yderligere forespurgt Sundhedsstyrelsen, om dette svar også dækker benyttelsen af fælleskalken, der jo renses på anden vis end tallerkner og glas.

Af Sundhedsstyrelsens svar af 13. august 1986 fremgår det, at proceduren, som beskrevet i brevet til Sundhedsstyrelsen, ved benyttelse af fælleskalken »skønnes ikke at kunne give anledning til smitte for så vidt angår AIDS«.

Revolution - dog uden ødelæggelser

Vatikanets Radio roser *The Beatles*

Rom (KIPA) – *The Beatles* er blevet rosende omtalt i Vatikanets Radio i anledning af 20-årsdagen for deres sidste store koncert i august 1966. De har, hed det i en udsendelse fra Vatikanets Radio, ikke blot skrevet musikhistorie, men har også haft stor indflydelse på mange unge.

I 60'erne i *Kennedys*, *Krustjevs*, *Martin Luther Kings*, *Che Guevaras*, Det andet Vatikanconcils og studenteroprørets tid satte *The Beatles* deres eget

præg, når de sang om kærlighed, fred og religion. I modsætning til deres efterbære eller konkurrenter *The Rolling Stones* gik *The Beatles* ikke ind for overdrevelse og »vanhelligelse«.

Som eksempel på *The Beatles* holdning nævnedes Vatikanets Radio deres sang »*Revolution*«, hvori det hedder, at selv om også de ønsker ændringer, så er de ikke med på holdet, når det drejer sig om ødelæggelser.

Skræmmekampagne i Nicaragua

Königstein (KIPA) – Komiteen for de katolske lægfolk i Nicaragua anklager den sandinistiske regering for på forhånd at kalde de samtaler, der planlægges med kirken, for frugtesløse. Regeringen tager ikke biskoppernes krav om at tilbagekalde biskop *Pablo Vega* og pater *Bismarck Carballo* alvorligt, heller ikke genåbningen af Radio Católica.

Udenrigsminister *Miguel d'Escoto* skrev forleden i »*Nueva Diaria*«, at biskopperne fortjente den elektriske stol. De kristne mener, at denne udtalelse indgår i en skræmmekampagne mod den officielle kirke.

Næste nummer udsendes den 29. oktober

katolsk orientering

Hvorhen med liturgien?, side 4
Menighedens liv og kald, side 5
Orientering fra sognene, side 6-11
Valfart til Firenze, side 12-13

Fredag den 3. oktober blev Franz Hoyos OMI præsteviet af biskop Hans L. Martensen i Skt. Ansgar kirke i København. Indtil han fortsætter sine studier i Rom vil Franz være sine medbrødre i Aalborg behjælpelig. Mere om begivenheden på side 2.

Nye biskopper i Tjekkoslavakiet?

København (KIPA) – *Lubomir Strougal*, Tjekkoslavakiets statsminister, udtalte ved en pressekonference under sit besøg i København for nylig, at han er parat til at forhandle om en bispeudnævnelse i Tjekkoslavakiet. Han mener, at paven er skyld i, at der ikke er udnævnt biskopper siden 1973.

Hidtil har *Johannes Paul II* kun foreslået kandidater, som regeringen ikke kan acceptere, sagde *Lubomir Strougal*. »Det har været kandidater, der udtrykker ekstremistiske meninger. Bispekandidater bør kunne accepteres både af paven og regeringen. Det må være folk, der ikke kritiserer vor indenrigspolitik«.

Kun tre af tretten bispeembeder besat

Vasil Bilak, Tjekkoslavakiets chefideolog, havde allerede over landets medier udtrykt lignende synspunkter. For øjeblikket

har kun tre af de tretten bispedømmer en biskop. Ærkebiskop, kardinal *Frantisek Tomasek*, den 87-årige præsident for bispekonferencen var i Rom i oktober. Man venter nu en reaktion fra paven på regeringens erklæringer.

Menighedens liv og kald drøftes af pastoralrådet

Pastoralrådets 35. møde finder sted den 8. og 9. november på Magleås med »Menighedens liv og kald« som et af de vigtige punkter. Rådet skal drøfte og prioritere en række forslag fra udvalget, som har udarbejdet en 14 sider lang rapport om emnet. (Se artiklen side 5).

Sr. *Hildegard Madsen* OSB vil redegøre for sine

Katolske lægfolk i Chile rører på sig

Pinochets regime uden lovligt grundlag

Santiago de Chile (KIPA) – »I evangeliets lys er *Pinochets* regime ukristeligt, og vi forsikrer, at det er uden lovligt grundlag«. Dette slås fast i slutdokumentet fra det katolske lægfolks møde i Chile. Det var de chilenske biskopper, der havde indbudt til dette møde i Punta de Tralca.

Kræver demokratiet genindført

De katolske lægfolk gjorde det klart, at de vil støtte alle bestræbelser for at genindføre demokratiet i Chile. De er fast besluttede på at forsvare menneskerettighederne og folkets værdighed og solidaritet.

Chile er præget af sult, krænkelser af menneskerettighederne, angreb på uskyldiges liv og af politiets og militærets provokationer. Landets retsvæsen tolererer de daglige angreb mod landets borgere. Heroverfor vil katolske lægfolk ikke tie. De vil heller ikke blot finde sig i, hvad der sker.

I mødet i Punta de Tralca deltog udover de 300 delegerede også repræsentanter fra lægorganisationer i mange andre latinamerikanske lande foruden kardinalerne *Silva Henriquez*, fhv. biskop af

Santiago de Chile, og *Eduardo Pironio*, præsidenten for det pavelige lægmandsråd.

Katolsk universitet som angrebsmål

Sammenstød mellem demonstrerende studenter og politi koncentrerer sig om hovedstadens katolske universitet. I de senere år har universitetet tit været mål for politiets aktioner, og mange studenter er blevet fængslede.

Den senere tids sammenstød mellem studenter og politi har fået formanden for den chilenske bispekonference *Bernardino Pinera Carrallo* til at advare mod en optrapning af volden. Dialog og retfærdighed kan kun opnås ad fredelig vej, siger han.

Kardinal Larrain fornærmer præsidenten
Santiago (KIPA) – Kardinal *Juan Fresno Larrain* undlod at holde en prædi-

ken under messen »For fædrelandet«. Messen læstes i anledning af 176-årsdagen for Chiles uafhængighed. Præsident *Augusto Pinochet* var til stede. Men kardinalen overlod prædikenen til en anden præst. Det er anden gang siden statskuppet i 1973, at en kardinal har nægtet at prædike på uafhængighedsdagen. Første gang var det kardinal *Raul Silva Henriquez* i 1980.

Lige muligheder for bolig, uddannelse og arbejde

Paven fordømmer diskriminering af indvandrere

Rom (KIPA) – *Pave Johannes Paul II* har opfordret alle regeringer til at undgå enhver form for diskriminering af indvandrere. De bør i stedet begunstige en politik, der går ind for sammenføring af familier og garanterer boliger, skolegang og et rimeligt udkomme for dem.

Pavens budskab blev offentliggjort i Vatikanet til Verdensdagen for Ind-

vandrere. Paven betoner, at en retsstat må sørge for en lovfæstet ensartet behandling af dens borgere og sikre alle deres grundlæggende rettigheder.

Ordentlig informationstjeneste

Johannes Paul II ønsker, at der skal skabes passende modtagelsesstrukturer for indvandrere og flygtninge, f.eks. en ordentlig informationstje-

ne, der gør det lettere for indvandrerfamilierne at blive indlemmet i samfundet. Herved skal de hjælpes ud af deres isolation og af deres uvidenhed om modtagerlandets juridiske og sociale forhold.

Flygtningenes og indvandreernes børn bør have de samme muligheder for skolegang som landets egne børn, således at de får samme adgangsmuligheder til arbejdsmarkedet.

Den biskoppelige vikar for udlændinge i bispedømmet Limburg, pastor *Herbert Leuninger* (på billedet med papirer i hånden) er gået i sultestrejke i protest mod den »skandaløse boligsituation« for flygtninge i Tyskland. Foto KNA.

Franz Hoyos præsteviet 3. oktober i domkirken

Den 30-årige diakon Franz Hoyos O.M.I. blev 3. oktober præsteviet i St. Ansgars kirke af biskop Hans L. Martensen. Præstevielsen foregik efter den nyeste danske udgave af ritualet, der blev godkendt af biskoppen 7. september og udgivet af Liturgisk Sekretariat 15. september. Franz Hoyos havde selv valgt salmerne og bibelteksterne.

Biskoppen, cirka 30 præster, to diakoner og nogle ministranter deltog i indgangsprocessionen, mens man sang »Gud som er af evighed«. De gammelkendte ord fik ny betydning i forbindelse med præstevielsen sakramente.

Første læsning fra Jeremias' Bog 1,4-9 fik også en ny klang, da den blev læst af Franz' mor, Birgit Hoyos: »Før jeg dannede dig i moderskød, kendte jeg dig; før du kom ud af moderskød, helligede jeg dig, til profet for folkene satte jeg dig« (v. 2).

Anden læsning, Rom. 8,19-20; 24-28 blev læst af Franz' bror, Stefan, og evangeliet, Joh. 7,37-39 af diakon Tran Duc Thanh, som selv præstevies 20. december i Jylland.

Da biskoppen havde sat sig foran alteret og fået mitraen på, kaldtes bror Franz frem; oblatfædrenes provincial p. Donald Borgen O.M.I. bad på kirkens vegne biskoppen om at ordinere Franz Hoyos til præstens tjeneste, og biskoppen svarede: »Med Herren vor Guds og vor Frelser Jesu Kristi hjælp vælger jeg denne vor brøder til præst«, hvortil alle svarede Gud ske tak og lov«.

Ledsage Franz i hans præstegøring

Efter salmen »Udsend din Ånd, og jorden skal fornyes«, prædikede biskoppen ud fra de tre læste tekster. Han sagde bl.a., at vi i fællesskab vil bede Gud velsigne vor handling og ledsage Franz fremover i hans præstegøring. Vi vil bede om, at han må få Helligåndens styrke og kraft og udholdenhed, glæde og mod i det, han indvies til, og at det uudslettelige tegn, som nu indpræges i hans sjæl og i hans liv også vil virke i ham og bevare ham.

I Romerbrevet siges det, foftsatte biskoppen, at »skabningen venter i inderlig længsel på, at Guds børn skal åbenba-

res«. Det er en drøm, der synes mere uopfyldt og uopfyldelig nu end nogensinde. Og dog er håbet nu måske større end nogensinde om en ny forvandlet menneskehed i den frihed, Guds Ånd skænker.

Ud fra teksten i Johannes-Evangeliet fremhævede biskoppen bl.a.: »Om nogen tørster, han komme til mig og drikke«. Dette er Helligåndens gerning - at føre os til Kristus. Helligånden både giver tørst og slukker denne tørst. Vi skal lytte, modtage, tjene og følge ham. Så vil det ske, at »den, som tror på mig, af hans liv skal der rinde levende vand«. »Gid dette må opfyldes, og gid Franz i præstegøringen må være til velsignelse for sig selv og andre«, sluttede biskoppen.

Aflæggelse af præsteløfterne

Nu fulgte aflæggelsen af præsteløfterne. Ved sine evige løfter til sin orden havde bror Franz allerede lovet at leve i cølibat som udtryk for sin totale overgivelse til Gud og til mennesker, i kærlighed, i ønsket om altid at være bærer af nyt liv. Ved sin diakonvielse havde han lovet omsorg for de nødlidende og lydighed til sine foresatte i sin diakontjeneste.

Ved sine præsteløfter lovede Franz troskab mod evangeliet og kirkens tradition, og han lovede at forvalte sakramenterne tro og efter kirkens tradition.

ste. Ved præsteløfterne suppleredes disse løfter nu med løfterne om troskab mod evangeliet og kirkens tradition, og han lovede at forvalte sakramenterne tro og efter kirkens tradition. Endelig gentog han lydighedsløfterne til sine foresatte. Løfterne er for hele livet.

Håndspåleggelse

Mens bror Franz lå udstrakt på gulvet bad alle nu Alle Helgenslitaniets, hvorpå biskoppen alene rejste sig og bad: »Vi beder dig Herre vor Gud, hør vor bøn: Udgyd over din tjener Helligåndens velsignelse og præstedømmets nådekraft. Se med kærligt blik til ham, som vi fremstiller til din tjeneste for dig for at modtage din nådes rige fylde«.

Bror Franz knælede nu foran biskoppen, der lagde hænderne på hans hoved som symbol på den sendelse, præsten ligesom de første kristne modtager af Kristus. Derefter lagde også de tilstedeværende præster hænderne på Franz' hoved som tegn på fællesskabet med den nye præst omkring biskoppen.

Efter at biskoppen havde sunget indvielsesbønnen, iførtes den nyviede præst stola og messehagel, og hans hænder blev salvet med krisam, hvorpå alle sang hymnen »Veni Creator Spiritus«.

Offergaver

Nu frembar den nye præsts forældre, hans bror, en tante fra Belgien, en gammel skolekammer-

Der var trængsel, glæde og fest ved den efterfølgende reception i Skt. Ansgars menighedslokaler.

rat og medlemmer af St. Therese-menighed offergaverne - brød og vin.

For første gang frembar p. Franz Hoyos nu sammen med biskoppen og de øvrige præster det hellige messeoffer, og derefter modtog de cirka 300, der deltog i præstevielsen, den hellige kommunion.

Efter biskoppens velsignelse gav den nyviede

præst de tilstedeværende - med biskoppen knælende i spidsen - sin præstelige velsignelse, og så sluttede glædesfesten med »Store Gud vi lover dig«.

Lej et videobånd med præstevielser

Den efterfølgende reception i menighedssalen var som altid præget af trængsel, glæde og fest.

Det er jo ikke alle, der har haft eller har lejlighed til at deltage i en præstevielser. For dem er der den mulighed at leje et videobånd med Stephen Holms præstevielser fra KVIP, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Det koster kun 50 kr. + porto, så det er en rimelig udgift til et menighedsmøde el. lign.

Ruth Plum

Pas på - der er megen forløjethed i debatten om vore flygtninge

Prædiken af bispedømmets ungdomspræst

Hvad de sidste dages debat om holdningen til flygtningespørgsmålet har bragt frem i dagens lys, lader ane tunge uvejrskyer over den medmenneskelige forståelse i vort land.

Søren Krarup skal her ikke kommenteres specielt, for det fortjener han og hans kampagne ikke. Men der er andre og alvorligere tilfælde:

F.eks. den politisering, der har været omkring danske skoleelevers indsamling til u-landsprojekter i Nicaragua, det såkaldte »Operation Dagsværk« som Folkekirkens Nødhjælp formidler.

Massiv mistænkeliggørelse

Aldrig før er det sket, at velanskrevne organisationer i vort land er blevet udsat for så massiv mistænkeliggørelse af deres hensigter og virksomhed. Og mistænkeliggørelse er et meget farligt våben, for der tales til den offentlige forargelsessevne, og især når det er den indre svinhund der tiltales, synes virkningen ikke at udeblive.

Pas på - der er megen forløjethed i debatten omkring vores flygtninge. Vel findes der luksusflygtninge, selv om definitionen af disse er vanskelige. Og vel findes der en øverste grænse for hvor mange flygtninge, vi kan hjælpe. Det er en politisk opgave, at sætte tal herpå, men tallets størrelse afhænger direkte af vores vilje til at hjælpe og vores åbenhed for de andres nød.

Lazarus og den rige mand

Og her taler dagens evangelium om den rige mand og Lazarus til os med en rammende aktualitet. Her beskrives den rige mand, siddende i sin overflod, bag en fast lukket dør. Og ubehaget ved Lazarus' elendighed, og alle de problemer det vil medføre, at åbne døren for ham, holder den rige mand i lænke.

Så dør de begge: Nu byttes helvede og paradiserollen om. Den rige mand sidder nu i pine, og Lazarus er i Abrahams skød.

Lægger vi her mærke til en detalje: Havde den rige

mand taget Lazarus til sit bord, var det ikke bare blevet til frelse for Lazarus i levende live, men også for den rige mand i evigt perspektiv. Lazarus og den rige mands virkelige frelse er ikke to modpoler, der udelukker en fælles løsning. Tværtimod.

Svar skyldig

Og så endnu en detalje: Den rige mand be'r Abraham om at sende Lazarus til sine brødre og vidne for dem. Men Abraham afslår; de har Moses og profeterne, og hvis en kom til dem fra de døde, ville det ikke ændre noget. Nu er spørgsmålet så: er det rigtigt, hvad Abraham argumenterer med? For nu er det jo sådan, at den opstandne er kommet til os, og har vidnet om kærlighedens magt og sejrsvilje. Vi er Abraham svar skyldig.

Jesper Fich

Prædiken i Vor Frue Kirke i Århus den 28. september 1986 i forbindelse med dansk/vietnamesisk venskabsweekend. Luk. 16.19-31.

Caritas Danmark sender 30.000 kr. til opretning af svejseskole i Indien

Indsamlede beløbet på to måneder fra faste bidragsydere

Den 23. juni modtog vi fra Caritas Indien en ansøgning om ca. 30.000 kr. til opretning af en svejseskole med tilhørende produktionsværksted. Den 21. august kunne Caritas Danmark – takket være vore mange trofaste bidragydere – sende det fulde beløb til Indien. Der er ingen tvivl om, at man i Caritas Indien er både glade og taknemlige over dette hurtige og positive svar på anmodningen om hjælp.

10 elever

Svejseskolen bliver bygget i forbindelse med en allerede eksisterende snedker- og tømrerskole i

byen Ashtamichirra i delstaten Kerala i det sydlige Indien.

Skolen vil hvert år optage 10 elever til en grundig uddannelse, således at de kan få ansættelse i de omkringliggende industrier eller starte eget værksted. Skolens fortsatte drift bliver sikret af en produktionsenhed, som tilknyttes skolen, og indtægterne fra produktionen vil dække skolens driftsudgifter. Skolen, der er underlagt det lokale bispedømme, vil især optage forældreløse og drenge fra meget fattige familier og hjælpe dem til en indtægts-givende uddannelse.

Især projekter af denne art er Caritas Danmark glade for at støtte, idet det er vor erfaring, at der er brug for håndværksuddannede fagfolk, når et udviklingsprojekt sættes i gang.

Afslår gode projekter

Det er naturligvis dejligt, når vi som her kan hjælpe så hurtigt. Det sker da heldigvis ikke så sjældent, fordi vore bidragydere sender os penge hver måned. Dog er Caritas Danmark desværre stadigvæk nødt til at afslå støtte til mange gode projekter, som vi gerne havde betalt, hvis pengene havde været der.

Vi opfordrer derfor alle, der endnu ikke støtter det katolske hjælpe- og udviklingsarbejde gennem Caritas Danmark, til at gøre det. De kan få tilsendt girokort ved at henvende Dem til Caritas Danmark, Skt. Peders Stræde 3, 1453 København K, tlf. 01 12 72 61. Selv små regelmæssige beløb har betydning. I vort daglige arbejde oplever vi, hvordan de mange bække bliver til den store å, og hvordan de små ting har stor virkning.

På forhånd tak!

Michael Wiberg

Feature-uge på Katolsk Centralskole

I anledning af Katolsk Centralskoles 80 års fødselsdag, afholder lærere og elever en feature-uge 3. til 8. november. Skolens lokaler og klasser danner i denne uge arbejdende værksteder med dramatik, musik, sang, keramik, formning, billedfremstilling, madlavning og kagebagning. Desuden vil en PR-gruppe tage sig bl.a. af en historisk udstilling, der skal vise lidt om skolen og bydelen i vore bedsteforældres og oldeforældres tid.

Ugen slutes lørdag 8. november, hvor forældre og andre interesserede inviteres til at komme og se resultatet af ugens anstrengelser. Bl.a. opføres »Folk og røvere i Kardemomme By«.

Tirsdag den 4. november afholdes festgudstjeneste kl. 11.30 i Sakramentskirken, hvor biskop *Hans L. Martensen* prædiker.

Torsdag den 6. november kl. 19 er der sammenkomst for ældre elever fra Katolsk Centralskole.

Hvem kan fortælle om skolen

Den historiske gruppe ønsker at komme i kontakt med folk, som kan fortælle noget om Katolsk Centralskole i gamle dage, eller som er i besiddelse af dokumentarisk materiale i form af skolebøger, skrivelser, karakterbøger m.v. Man kan henvende sig til skolens kontor dagligt på 01 39 46 46.

Mother Teresa har personlig anmodet Aktion Børnehjælp/Mother Teresas medarbejdere i Danmark om meget store leverancer af specialblandet mælkpulver. Organisationen anmoder derfor om økonomisk støtte på giro 5401321, Baunegårdsvej 41, 2820 Gentofte.

Kirkekollekt til Peter Tantholdt Hansen søndag den 9. november

DUK har indsamlet penge til p. *Peter Tantholdt Hansens* arbejde blandt Perus højlandsindianere, og den slutes af med en indsamling i mange af landets kirker søndag den 9. november.

I løbet af det år, som er gået, har DUK beskæftiget sig med oplysninger om Peter Tantholdts arbejde, indianernes vilkår og vores ansvar og hentet inspiration i deres tro og tænkning.

På lejre og i KUK'er har man beskæftiget sig med temaet på mange måder både med information og med aktion. Der er vasket biler, solgt tændstikæsker, postkort og meget mere.

Desuden er der afholdt gudstjenester for projektet.

Her følger et uddrag over de indsamlede beløb, som vi har modtaget direkte fra sådanne aktioner. Heri er naturligvis ikke nævnt alle de mange personlige bidrag, som DUK har modtaget.

Tak til alle

Skt. Annæ kr. 933,90, Frederiksberg KUK kr. 1.000,00, Ordrup kr. 420,00, Fasteaktion på Katolsk Centralskole kr. 1.283,65, Mini-kuk i Ålborg kr. 422,85, Jesu Hjerter i Randers kr. 1.544,60, Hellig Kors Kirke i Nykøbing F. kr. 200,00, kollekt på St. Bededagskurset kr. 665,75, indsamling på Åsebakkevalfarten kr. 661,50, Herlev kr. 1.000,00 og kollekt på årsmødet kr. 400,00.

Hvis der ikke bliver samlet ind i din menighed, er der mulighed for at sende penge til den postgiro, som DUK har oprettet til formålet: 3 08 91 34.

En endelig opgørelse af hvad aktionen indbragte i kroner og ører vil DUK offentliggøre, når de sidste tal er kommet på plads. I hvert fald tak til alle gamle og unge, der har været med til at støtte dette vigtige projekt.

Jesper Fich

Biskop Martensen anbefaler Kristeligt Dagblad

Den 1. oktober 1986 fyldte Kristeligt Dagblad 90 år. Dette giver mig en kærkommen lejlighed til endnu en gang at anbefale Kristeligt Dagblad over for vore katolikker.

Det er af vital betydning for den offentlige debat herhjemme, at der findes et Kristeligt Dagblad, som giver nyhedsstof, information og kommentarer ud

fra en kristen livsholdning. Desuden orienterer ingen andre blade her i landet så bredt om kirkelige forhold og begivenheder i ind- og udland. Uden Kristeligt Dagblad ville der ikke være et sådant forum.

På den baggrund – og i anledning af fødselsdagen – kan jeg varmt anbefale, at flere katolikker slutter

op om Kristeligt Dagblad som faste abonnenter. Derved bidrager vi til at sikre bladets udbredelse og fremtid til gavn for den oplysning og dialog, som det må være alles ønske at fremme.

Hans L. Martensen
Kristeligt Dagblad, Frederiksborggade 5, 1360 København K. Tlf. 01 12 35 35.

Katolsk Video til debat og undervisning

Behovet for en tidsvarende formidling af den katolske tro, fik i 1983 en gruppe katolikker til at danne Katolsk Videoproduktion, med støtte fra flere katolske organisationer.

Vi kan nu præsentere en række videoer til forskellige formål. Nogle programmer er velegnede til undervisning af unge i skoler og i menigheder samt til orientering for ikke-katolikker. Andre programmer vil have et bredere publikum, og kan anvendes til debat- og aktualitetsaftener i menighederne, klubber og foreninger.

Hvis De ikke har adgang til video, kan udstyr efterhånden lejes billigt over hele landet. Har De spørgsmål af teknisk art, er De velkomne til at kontakte os. Vores programmer leveres på VHS-bånd af høj kvalitet, som kan lejes for 50 kr. eller købes for 385 kr. + porto.

Myrendal Kloster

En af vore nyeste videoer handler om et lille cistercienserkloster på Bornholm. Vi fulgte brødrene i en uges tid og oplevede, at de kristne idealer om bøn, næstekærlighed, fællesskab og tilgivelse, som vi alle vedkender os i messen, her skaber en virkelig enhed, som både er munkenes mål, og deres livsgrundlag. Broder Frans fortæller.

Et medfølgende hæfte (fås i klassisæt) fortæller om Cistercienserordenens historie.

40 min./For gymnasiet og voksne.

Få tilsendt vores katalog gratis. Ring eller skriv til

KVIP

Katolsk Videoproduktion
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbhv. Ø.
(01) 20 93 37

Retræte i Dalum

En nybegynders indtryk

Fra mandag den 25. august til fredag den 29. august 1986 blev der atter gennemført en retræte på Dalum Kloster for »herre«, som det hedder i indbydelsen. Jeg mødte nu ingen »herre« blandt retrætebrødrene, kun mænd, men det er en lille, sproglig nuance, der ikke skal spildes ord på.

På grund af den almindelige, historiske bevidsthed, det almene humørestab, som placerer to år gamle begivenheder i en fjern fortid, kan det være rimeligt at gøre opmærksom på, at Dalum Retræten er en ærværdig institution, der kan se tilbage på en 44-årig historie. Initiativtageren var

den koldingensiske direktør *Henry Schultz*, der også var formand for Retræteudvalget gennem en årække. *Biskop Martensen* og *Peter Schindler* har ledet retræter. I øjeblikket har *Børge Blans*, Silkeborg, ansvaret for retræten gennemførelse.

Det ville være dejligt, men vildledende, at sige at vi mødtes i det skønneste, danske sommervejr, på et kloster der af den grund tog sig allerbedst ud. Der er imidlertid grænser for, hvor venlig sommeren opfører sig her i landet. I år havde den valgt at afslutte sæsonen med en stribe dage med regn og blæst.

Godset blev kloster da Skt. Hedvigssøstrene købte det i 1906. Det oprindelige kloster blev grundlagt af nonner af Skt. Benedikts Orden mellem 1193 og 1202. Historisk interesse-rede henvises til »Dalum Klosters historie« af *Marie Mørck*. - Lundtoft, 1982.

Det religiøse sprog er ikke hverdagens

En retræte er en kombination af den hellige messe, af bøn og foredrag eller betragtninger, som årets retræteleder, pater *Johannes Umans* valgte at kalde dem. Betragtningerne er dog ikke almindelig, verdslig tale. Ved korstegen med ordene I Faderens og Sønnens' og Helligåndens navn og ved Bøn om Helligånd anbringes retrætelederens indlæg på et næsten sakramentalt plan. Formålet med en retræte er at dykke ned i det religiøse sprog en hel uge igennem, i modsætning til resten af året, hvor vi »kun« møder det transcendentale i den hellige messe og i personlig bøn. Derved styrkes den kristne holdning i os; Helligånden taler til os, hvis vi forstår at lytte; vi yder et lille bidrag til at holde kirkens sprog og lære levende, og vi yder så sandelig også den verdslige verden en tjeneste, eftersom alt vil ligge hen i mørke, hvis »hverdagen« ikke får lys fra kirkens lys. Vi lærer alle noget om det emne der er genstand for behandling, også de der møder med de bedste forudsætninger. Jeg vil benævne mig selv »amatørteolog« så for mit vedkommende kan jeg bekende at jeg har fået vældig meget ud af de to retræter, jeg har deltaget i.

Dalum kloster i Odense, oprindeligt benediktiner-kloster indtil reformationen, siden 1906 ejendom af Skt. Hedvigssøstrene. Parken blev anlagt af Ludvig Dæhnfeldt efter 1843.

Hvorhen med liturgien?

Den nye liturgi må ikke stivne til ceremonier og rubrikker

Assisi (KIPA) - »Assisi 1956-1986: Den liturgiske bevægelse mellem koncilsreformen og Gudsfolkets forventninger«. Dette var titlen for et møde, der fandt sted 15.-20. september i Assisi for liturgi-eksperter fra hele verden. Planen var at give den liturgiske bevægelse nye impulser.

Man så tilbage til det store møde for den liturgiske bevægelse, der fandt sted for 30 år siden i Assisi, og som gjorde Det andet Vatikankoncils liturgiske reformer mulige.

Liturgien skal tilpasses den givne kulturelle situation

Man håbede, at erindringen om forgangne dages resultater ville sætte ny fart i bevægelsen. Der var enighed om, at det ikke var nok at slå sig til tåls med, at bevægelsens vigtigste mål var nået. Nu gælder det om at føre reformen ud i livet og forhindre, at liturgien igen stivner i ceremonier. Liturgien må tale til den virkelighed, som de troende lever i, og åbne dem for mysteriet. Den nyvundne klarhed må ikke føre til stivnede former og mekanisering, men til spiritualitet og metafysik.

Ærkebiskop *Mariano Magrassi* af Bari, der er præsident for den italienske bispekonferences liturgikommission, sagde, at der i dag især er to opgaver, der venter på at blive løst.

For det første må liturgien indrettes efter den foreliggende kulturelle situation, hvori den praktiseres. I denne forbindelse kan man udmærket tænke

sig, at der opstår nye ritualer, forudsat at liturgi-ens væsen ikke ændres derved.

Trods al folkelighed skal liturgien være det guddommeliges tegn og udtryk for hele kirkens tro. Man kommer derved ikke uden om de spændinger, der er mellem ultra-reformisterne, for hvem konciliet kun er som en dråbe vand på en glødende sten, og de konservative, som synes, at konciliet gik alt for vidt. Der skal meget oplysningsarbejde til for at overvinde disse spændinger, sagde ærkebiskoppen.

Alt i alt frembød kongressen et bredt spektrum af fremragende impulser, der viser, at disse mål ikke behøver være utopiske. Trods det relativt lille deltagerantal var det tydeligt, at den liturgiske bevægelse ønsker at sætte mere bevægelse i gang.

Liturgien skal vedkomme folket

Den liturgiske bevægelse opstod i begyndelsen af det 20. århundrede i klosterkrede. Den ville gøre liturgi-ens værdi for kirken og det kirkelige liv mere bevidst.

Bevægelsen bredte sig til bispedømmer og sogne ud over hele Europa. Dens mål var lige fra begyndelsen af at komme væk fra en liturgi, der mente at kunne klare sig uden de troendes medvirken, og som betragtede dens uforståelighed som et bevis på Guds nærvær. Den ville bringe liturgien til folket og ved en besindelse på ritualernes egentlige værdi komme væk fra en bogstavtro holden sig til de liturgiske forskrifter.

Temaet for sammenkomsten 1986 var: »De syv sakramenter«, med undertitlen: Kirkens struktur. Dette tema blev belyst grundigt og alsidigt af den meget vidende *Johannes Umans* fra menigheden i Roskilde. Pater *Umans* beviste, at han har humørens gave.

Naturen får, hvad den skal have. Under måltiderne overholdes silentium, stilhed. Alt bør rettes mod livets endelige mål. »Hvad enten I spiser eller drikker - hvad I end foretager jer - gør alt til Guds ære« (1. Kor. 10:31). Derfor overholder retrætebrødrene i al beskedenhed og ydmyghed denne forordning i kapitel 38 i Skt. Benedikts hellige regel: »Læsning bør ikke mangle, mens brødrene spiser ved bordet«. Både sjæl og legeme forfriskes. Måltidet får karakter af en religiøs tjeneste. Gennem mange år har *K.F. Meldahl* stået for læsningen. I år havde han valgt at læse *Ælnoths Krønike* for os. *Meldahl* gjorde det til en oplevelse.

Lidt kirkehistorie i tilgift

En af fordelene ved at deltage i en retræte er at høre retrætelederens redegørelse for den orden eller kongregation, han tilhører. Som konvertit er jeg lidt usikker med hensyn til ordene og kongregationer. Derfor var det en særlig glæde for mig at høre om montfortanernes kongregation. Deres grundlægger var et af de lys, kirken skænker verden. Grundlæggeren var *Louis-Marie Grignion de Montfort* (1673-1716). Hvor er det sørgeligt at hellige mænd og kvinder dør i så ung en alder!

Måske hverken kan eller skal det være anderledes? Moderhuset findes i Skt. Laurent-sur-Sèvre, Vendée. Vendée! Her lykkedes det ikke revolutionstidens Frankrig at udrydde katolikkerne og den katolske tro; det var netop hensigten: at udrydde. Massakrerne kostede mange liv; det var det første massedrab i den moderne, »store« stil.

Hele retræten, men især skildringen af den hellige *Montforts* liv og indsats gav mig et fornyet, for-

stærket indtryk af, at kirken ikke er af denne verden. Verden ligger hen i mørke; den er syg; verden er en fælde; men som katolikker har vi adgang til et område, som ligger hinsides samtidens verden, og vi må ikke miste håbet for denne verden, os selv eller vor næste.

Til sidst vil jeg gerne sende en hilsen til *Frans van Haaren*, der var retræteleder sidste år. Pax et bonum, Frans.

Jens Aage Ibsen

Der må være plads til teologisk debat

Washington (KIPA) - En række af USA's biskopper har på baggrund af de seneste kontroverser mellem Rom og nogle amerikanske teologer udtalt sig til fordel for større bevægelsesfrihed i den teologiske diskussion.

»Teologer må have frihed til at forklare troens betydning i en tidsmessig sammenhæng«, fastslog biskop *Howard Hubbard* af Albany for nylig i sit bispedømmes kirkeblad. Også ærkebiskoppen af Chicago, kardinal *Joseph Bernardin* går ind for, at de mange spørgsmål, der er kommet for dagens lys gennem *Curran*-sagen, diskuteres objektivt og offentligt i kirken.

Principper...

I 1968 fastslog USA's biskopper i et hyrdebrev bestemte principper for den teologiske diskussion i kirken. Dette hyrdebrev blev til under indtryk af den heftige debat om *Paul VI's* rundskrivelse »Huma-

nae Vitae«. Talrige amerikanske teologers afstandtagen fra visse af rundskrivelsens belæringer med hensyn til prævention blev skarpt misbilliget af mange biskopper.

... kan forældes

De regler, der blev udformet i 1968 svarer imidlertid - efter en del amerikanske biskoppers mening - ikke længere til den udvikling, der siden da har fundet sted i kirke og samfund. I modsætning til dengang, tager offentligheden nu i høj grad del i den teologiske diskussion, der ikke mere kun finder sted i fagtidsskrifter, men nu også i massemedierne.

Under disse forhold er de normer, der blev fastlagt for 18 år siden - siger ærkebiskoppen af Washington, *James Hickey* - ikke mere anvendelige i vore dage. De må overvejes og ændres: En teologisk debat må direkte indvirke på de troendes tænken og handlen.

Menighedens liv og kald

Oplæg til drøftelse på pastoralrådets møde i november på Magleås

På pastoralrådets juni-møde i år nedsatte man et udvalg, som nærmere skulle overveje indhold og handlingsplan for en styrkelse af menighedens liv og kald. Den direkte anledning er 25 året for Det andet Vatikanconcils åbning og det snarlige 20 år for den danske synode på Nyborg Strand og dermed ønsket om at »genoplive den ekstra-ordinære atmosfære af kirkeligt fællesskab«, som pave Johannes Paul har udtrykt det fornylig.

Udvalget har nu udsendt en længere redegørelse, som skal drøftes på pastoralrådets næste møde den 8.-9. november på Magleås.

Redegørelsen falder i 3 dele.

I den første del har man forsøgt at klargøre den aktuelle situation i menighed og samfund. Det fastslås, at konciliet har haft en god virkning på *kirkens liturgi*, og beskæftigelsen med *Guds Ord* har fået en fremtrædende plads. En dybere forståelse af kirkens væsen har *aktiveret mange lægfolk*, og kirken er blevet mere åben over for »verden« og mere åben over for andre kirkesamfund i den økumeniske bevægelse.

Enorme modsigelser

Men der er problemer eller »skygger« på nogle områder, og her mener udvalget, at en særlig indsats er påkrævet. *Liturgien* er nogle steder blevet en blot praktisk reform uden at have givet menigheden forståelse for den åndelige baggrund. Det kniber også med forståelsen for *kirkens læremyndighed*. Bevidstheden om, at alle katolikker tilhører »Guds folk«, har i lægfolkets opfattelse af deres rolle ført til, at kirken snarere opfattes som en folkelig, demokratisk institution end som Kristi legeme. I åbenheden over for verdens spørgsmål har mange katolikker til en vis grad *godtaget verdens svar* (og ikke kirkens) på spørgsmålene, og økumeni er for en del katolikker blot blevet til, at »vi alle tror på den samme Gud, og at resten derfor kan være lige meget«.

Redegørelsen lægger særlig vægt på, hvorledes verden af i dag er præget af enorme modsigelser. Den ene værdi-opfattelse konkurrerer med den anden

og med holdninger, der udtrykker ligegyldighed over for værdier eller direkte fornægtelse af værdier. Betydningen af det enkelte menneske fremhæves stadig, mens det enkelte menneske alligevel kæmper mod isolation, ensomhed og tab af selvbevidsthed. Verdenspolitikken er præget af økonomisk uretfærdighed, spændinger mellem rige og fattige og spændinger mellem stormagterne. Teknisk effektivitet sættes højt på bekostning af det menneskelige, og spørgsmålet om livets mening fortrænges.

Denne verden er vi også som katolikker henvist til at leve i, fortsætter redegørelsen, og det er den verden vore børn og unge nødvendigvis vokser op i og præges af. Den moderne families livs- og arbejdsmonster vanskeliggør vores opgave som katolikker, og vores katolsk-kristne livsforståelse bliver stadig udfordret af den offentlige social- og indkomspolitik, støtteordninger, medie- og kulturpolitik, udenrigspolitik, flygtninge-lovgivning, familie-lovgivning, skolelovgivning osv.

Oplever kirken og erfarer troen

Over for alt dette foreslår udvalget i redegørelsens anden del, at danske katolikker og menigheder skal »opleve kirken og erfare troen« ved i højere grad at fungere efter koncilets hensigter. Dette regnes op i 5 punkter med følgende hovedindhold:

1. Menighederne skal i højere grad nå til bevidsthed om, hvad det vil sige at være kristen og at være kirke i verden af i dag.

2. Menighedernes fællesskab også uden for søndagsmessen skal styrkes.

3. Katolikker skal i livsstil i mindre grad lade sig

påvirke af det omgivende samfund.

4. Katolikker skal i højere grad kunne formidle det kristne budskab og svare på de etiske og eksistentielle spørgsmål, som verden stiller.

5. Lægfolkets særlige kald skal i højere grad virkeliggøres.

En sådan udvikling af lægfolket kræver en *kateketisk indsats* i hele kirken, og denne trosbelæring skal først og fremmest dreje sig om troens liv i menigheden. Indsatsen skal have sit tyngdepunkt i menighederne eller pastoralenhederne, hvor katolikker jo lever størstedelen af deres katolske liv. I den forbindelse betoner udvalget, at en menighed må være »et sted, hvor der foregår noget – og ikke mindst et fællesskab, hvor katolikker kommer sammen. Det gør de naturligvis først og fremmest ved søndagsmessen, men hvis det udelukkende bliver her, vil noget væsentligt mangle«.

Retningslinier, men ingen styring

I redegørelsens tredje del understreges det, at pastoralrådet nok skal tage initiativet i hele dette projekt og anbefale bestemte retningslinier, men ikke forsøge at administrere eller lede aktiviteterne.

Samtidig kan den ofte savnede kontakt mellem pastoralrådet og menighederne etableres eller udbygges på en meningsfuld måde.

Seks konkrete forslag

På det mere konkrete plan foreslår udvalget

a) Afholdelse af arrangementer omkring hovedemnet menighedens liv og kald, strækkende sig fra forlænget kirkekaffe over menighedsaften og sogne-dag til weekends og retrætearrangementer m.v., herunder særlige møder for præster og menighedsrådsmedlemmer (pastoralrådsmedlemmer) i en pastoralenhed.

b) Gennem et samarbejde mellem præst og menighedsråd (specielt en særligt liturgigruppe) arbejdes med både festliggørelse og inderliggørelse af søndagsmessen. Varierende prædikenformer, indbydelse af gæstepredikant, punktvis anvendelse af lægfolk i forbindelse med prædiken; flere gudstjenesteledere; arbejde med anvendelse af bredere spektrum af musikinstrumenter (alt efter lokale muligheder) samt bedre og mindre ukritisk brug af salmerne i Lovsang. Hertil »Operation Fredshilsen«, således at denne vigtige manifesta-

tion af den indbyrdes fred og kærlighed i menigheden anvendes overalt og får den betydning, den skal have.

c) Alle menigheder oprioriterer deltagelse (som menighed) i begivenheder, herunder økumeniske begivenheder i lokalsamfundet.

d) Stærk udbygning af de personlige kontakter mellem menighederne i en pastoralenhed gennem fælles arrangementer, gensidige besøg (f.eks. besøg i forbindelse med navnehelgeners dage).

e) Udbygning af internationale kontakter på menighedsniveau; søstermenigheder i nordiske lande; søstermenigheder i andre europæiske (specielt katolske) lande.

f) Oprustning af menighedernes/pastoralenhedernes kateketiske arbejde for familier og voksne.

Brugbart materiale til menighederne

Til hjælp og støtte for disse arrangementer foreslår udvalget, at der etableres samarbejde med katolske blade og publikationer, kateketcentralen, DUK m.v., således at der kan fremstilles materiale til brug ved sogne-dage, retræter og lign. Man foreslår også materiale, der kan danne grundlag

for drøftelser i menigheder og menighedsråd i tilslutning til bispesynodernes mødeoplæg.

Til brug i liturgien foreslås materiale udarbejdet til messetekster, bønner, udgangspunkter for dialogprædikener og almindelige prædikener, nye messer og vekselsange og lignende. Til brug for det kateketiske arbejde i menighederne bør udarbejdes nyt voksenkateketisk materiale, der omfatter en solid fremstilling af de centrale katolske sandheder, materiale til familiekatekese og til forberedelse af firmelse og trosbekræftelse.

Tilvejebringe kursus og aktiviteter

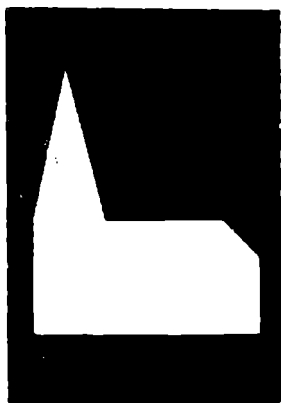
Endelig bør tilvejebringes tilbud om regionale liturgikursus, etablering af en gruppe mennesker, der kan fungere som foredragsholdere ved arrangementer i menighederne samt optagelse af en fond på bispedømmets budget til finansiering af rejseudgifter m.v.

Udvalget består af pastor Irenæus Capellen, sr. Marie-Auguste v.d. Dungen, Gabriella Szirmai, Johannes Nordentoft, John Powell, pastor Jan Ophoff og Erling Tiedemann.

hjj

En af menighedens store opgaver bliver at inddrage ungdommen i kirkens liv igen, der, hvor kirken og de unge har svigtet hinanden.

Orientering fra sognene

November 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 19, der udkommer 26.11. 1986 er mandag den 10.11. 1986 for 1.-16. december. Manuskriptet bades sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg
Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI
(i USA til og med d. 10/1 -87).
Pastor Allen Courteau, OMI.
Pastor Frank Jobst, OMI.
Pastor Franz Hoyos, OMI.
Træffes bedst om formiddagene.
Tlf. 08 12 69 56.
Søndagsmesser:
Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Skt. Mariæ Kirke.

Søndag d. 2.: Gregoriansk Højmesse.
Mandag d. 3.: Højtideligholdelse af Alle Sjæles Dag. Aftenmesse kl. 19.00 for menighedens afdøde.
Søndag d. 9.: Højmesse.
Torsdag d. 13. kl. 14.30: Møde for de enlige og ældre i menighedslokalet.
Søndag d. 16.: Familiemesse.
Tirsdag d. 18.: Radio gudstjeneste fra Sct. Mariæ Skole kl. 8.25.
Lørdag d. 22. kl. 17.00: Polsk messe.
Søndag d. 23.: Højmesse, Kristi Konge fest.
Søndag d. 30.: 1. Søndag i Advent, Gregoriansk Højmesse.
Skt. Mariæ sogns store basar afholdes fredag d. 21., lørdag d. 22., og søndag d. 23. november på skolen. Overskuddet går dels til Caritas, til hjælpearbejdet blandt flygtninge i Thailand, dels til forbedring af vore menighedslokaler. Gaver og tilbud om assistance modtages i præstegården og *helst* efter 10. messen om søndagen.

Helligåndskirken, Frederikshavn
Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
tlf. 08 42 32 80 eller 08 12 69 56.
Henv.: Sct. Mariæ Kirke, Ålborg.
Lørdag d. 1. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 9. kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.
Lørdag d. 15. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 23. kl. 10.00: Messe.
Lørdag d. 29. kl. 16.30: Messe.

Hjørring
(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Søndag d. 2. kl. 15.00: Dansk messe.
Søndag d. 9. kl. 15.00: Vietnamesisk/Dansk messe.
Søndag d. 16. kl. 15.00: Dansk messe.
Søndag d. 23. kl. 15.00: Vietnamesisk/Dansk messe.
Søndag d. 30. kl. 15.00: Dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted
Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, 08 12 69 56 eller Kjeld Westergaard, 07 92 43 04 i Thisted.
Søndag d. 2. kl. 11.00: Messe.
Lørdag d. 8. kl. 16.00: Messe.
Søndag d. 16. kl. 11.00: Messe.
Lørdag d. 22. kl. 16.00: Messe.
Søndag d. 30. kl. 11.00: Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers
Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. 06 42 97 30.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Dog familiemesse 1. nov. kl. 13.30.
Hverdagsmesser:
Mandag, tirsdag, torsdag kl. 8.
Onsdag kl. 19.
Fredag kl. 8 i søstrenes kapel, Laksegade 4.
Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.
Alle Helgens Fest fejres ved messen.

Lørdag d. 1. kl. 13.30: (Familiemesse) og *søndag d. 2. kl. 10.*
Alle Sjæles Dag: d. 3. messe kl. 19.
Skriftemål:
Efter aftale med præsten, eller man kan ringe med skrifteklokken. Er præsten hjemme, kommer han.
Møder:
Familieundervisning: Lørdag 1. november kl. 13.30.
Menighedsklub sammen med Basaren lørdag 15. november kl. 14.30.
Kirkekaffe efter messen søndag 30. nov.
Familiegrupper efter aftale.
KUK og MiniKUK efter aftale.
Basar: Lørdag 15. nov. i skolens lokaler, kl. 10-17.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg
Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. 06 62 36 41.
Træffes bedst om formiddagene.
Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd 07 46 13 76.
Faste messetider:
Hver lørdag kl. 16.30 og den 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10. Også den 2. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 10.
Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 1.: Allehelgensfest, messe kl. 16.30.
Søndag d. 2.: Allehelgensdag: messe kl. 10. Kirkekaffe efter messen.
Mandag d. 3.: Alle Sjæles, Messe kl. 19.30.
Lørdag d. 8.: messe og religionsundervisning kl. 10 og messe kl. 16.30.
Søndag d. 9.: Ingen messe (Lemvig).
Lørdag d. 15.: Messe kl. 16.30.
Søndag d. 16.: messe kl. 10.
Lørdag d. 22.: messe kl. 16.30.
Søndag d. 23.: ingen messe (Lemvig).
Lørdag d. 29.: messe kl. 16.30.
Søndag d. 30.: messe kl. 10.
Møder:
KUK: Judy Grann 06 61 38 63.
Lærerrådsmøde efter aftale.
Religionsundervisning d. 2. lørdag i måneden, d. 8. kl. 10-12.
Præsten fejrede sit 25 års præstetjubilæum

i sognet søndag d. 21. september med en gudstjeneste og fest bagefter og sin 50 års fødselsdag med et åbent hus i præstegården mandag d. 29. september. Han vil gerne sige tak til dem, der var med til festerne, for de mange flotte gaver og de kort, han fik. Tak til jer alle sammen.

Hellig Kors Kirke, Lemvig
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
henv. Skt. Kjelds Kirke, Viborg 06 62 36 41. Træffes bedst om formiddagene.
Faste messetider: Hver 2. og 4. søndag i måneden. Også den 1. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 10.
Lørdag d. 1.: messe og religionsundervisning kl. 10-12.
Søndag d. 9.: messe kl. 11.15.
Søndag d. 23.: messe kl. 11.15 og kirkekaffe efter messen i menighedssalen.
Møder:
Religionsundervisning d. 1. kl. 10-12.
KUK: Rudolf Lager 07 41 41 50.
Lærerrådsmøde efter aftale.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus
Ryegade 26, 8100 Århus C.
Tlf. 06 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ: 06 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ: 06 18 56 33, Gottfried Grünwald SJ: 06 18 52 11. Br. Franz van Genuchten OFM, 06 20 24 16.
Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 06 12 07 06.
Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 06 13 56 66.
Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Messe på polsk: Hver 1. og 3. søndag, kl. 14.
Messepå ungarsk: Lørdag, 15/11, kl. 16.
Latinsk højmesse: Hver 3. søndag, kl. 10.
Skolemesser: Hver tirsdag og fredag kl. 8.
Skriftemål: Helst 1. fredag, kl. 18-19, eller efter aftale.
KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30.
Mini-KUK: Hver tirsdag, kl. 18.30.
Ministrantgruppen: Hver 3. onsdag, kl. 18.30.
Sct. Knudsklub for ældre: Hver tirsdag, kl. 14.30.
Mariakongregationen:

Lørdag d. 1. kl. 14: Hubertusmesse, økumenisk gudstjeneste i vor kirke.
Søndag d. 2.: Alle Helgens fest.
Mandag d. 3.: Alle Sjæles dag, messe kl. 19. Kl. 19.30: Menighedsrådsmøde efter messen.
Søndag d. 9.: Fest laterankirkens indvielse.
Mandag d. 10. kl. 19: Retræteaften.
Tirsdag d. 11.: Martin af Tours fest.
Lørdag d. 15. kl. 10: Sogneundervisning, kl. 12.15. Familiemesse.
Lørdag d. 15. kl. 15: Messe i Ndr. Kirkegårds kapel til minde om menighedens afdøde.
Søndag d. 16.: 33. alm. søndag.
Mandag d. 17.: Fest Elisabeth af Ungarn.
Tirsdag d. 18. kl. 19.30: Katolsk studiegruppe.
Lørdag d. 20. kl. 14.20: Mariakongregationen. Kl. 19.30: Kunstkredsften.
Fredag d. 21.: Fest Marias fremstilling i templet.
Lørdag d. 22.: Fest den hellige Cæcilia.
Søndag d. 23.: Kristus Konges fest.
Lørdag d. 29. kl. 10: Sogneundervisning

gen, familiemesse kl. 12.15.
Søndag d. 30.: Første Adventssøndag.
Galleri ved kirken: Kirsten Kjeldsen, maleri med Århus motiver, mandag-fredag, kl. 17-19.

Skt. Mikæls Kapel, Pindstrup Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 06 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 06 37 76 56.
Messe: Søndage 2/11, kl. 10.30 (bagefter besøger vi kirkegården) og 16/11, kl. 10.30.

Skt. Ansgars Kapel, Odder
Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grünwald SJ, tlf. 06 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson.
Messe: Søndage 9/11 og 23/11, kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå
Thykærsvvej 4, 8500 Grenå.
Giro 563 26 68, tlf. 06 18 56 33.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ.
Menighedsrådsformand: Keld Andersen, tlf. 06 39 84 53.
Onsdag d. 5.: Menighedsrådet, kl. 15.
Søndag d. 9.: Messe kl. 10.30. Vi mindes vore afdøde.
Lørdag d. 15. og d. 29.: Sogneundervisningen i Århus.
Søndag d. 23.: Fejrer vi Sct. Clemensfest, menighedens værnehelgen.
Søndag d. 30.: Begynder det nye kirkeår - den første adventssøndag.

Sostrup
Gjerrild, 8500 Genå.
Cistercienserinder Kloster.
Præst: Palle Vinten O.S.B.
Tlf. 06 38 41 11.
Søndagsmesser kl. 8.30.
Hverdagsmesser kl. 9.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning
Silkeborgvej 25, 7400 Herning
Tlf. 07 12 43 82.
Mettetider: Hver lørdag kl. 17.00.
Religionsundervisning: For børnene samtlige mandage d. 3., 10., 17., 24. kl. 16.30-17.30.
Firmanderne: Hver lørdag - første gang 1. november kl. 15.
Adventsaften lørdag den 6. december. Efter messen fælles spisning. Mere i næste nr.

Vor Frue Kirke, Silkeborg
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 06 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.
Søndagsmesser: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken, torsdag kl. 19.30 hos Jesu små søstre i Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.

Søndag d. 2.: Alle Helgens fest. Familiemesse. Efter messen fortæller en gruppe fra Vejle om deres rejse til Maria-valfartstedet »Midugorje« i Jugoslavien. Bring selv noget med til kaffen.
Mandag d. 3.: Alle Sjæles dag. Kl. 14-16 værested. Kl. 19 aftenmesse.
Tirsdag d. 4.: Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Fredag d. 7.: Kl. 16-18 religionsundervisning.
Mandag d. 10. Kl. 14-16 værested.
Onsdag d. 12. Efter aftenmesse bibeltime.
Fredag d. 14.: Kl. 16-18 religionsundervisning

ning. Forældrene indbydes til at være med kl. 17 til en kop kaffe og orientering om undervisning.

Mandag d. 17.: Kl. 14-16 værested.

Onsdag d. 19.: Ingen messe.

Fredag d. 21.: Ingen messe. Kl. 16-18 religionsundervisning.

Mandag d. 24.: Kl. 14-16 værested.

Fredag d. 28.: Kl. 14-18 julemarked i menighedshuset. I dag ingen religionsundervisning p.g.a. julemarked.

Lørdag d. 29.: Kl. 10-13 Julemarked i menighedshuset.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. 05 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. torsdag kl. 10.30. Hos søstrene onsdag kl. 17.

Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.

Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag d. 2.: Kirkekaffe efter højmesse, og kl. 15 andagt på Sundvejens kirkegård.

Søndag d. 9.: Katekse for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden«. Døb og firmelse.

Torsdag d. 13.: Bibelaften kl. 19.30 hos sognepræsten.

Fra mandag d. 17. til fredag den 21. deltager sognepræsten i retræten på Magleås.

Søndag d. 23.: Møde hvor vi tilrettelægger katekesen for 1987.

Søndag d. 30.: Katekse for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden« advent og jul.

Skt. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. 05 82 08 93.

Faste gudstjenester.

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 2.: Allehelgensdag. Kl. 10: Familiemesse. Bagefter: Menighedskaffe i Samlingssalen.

Mandag d. 3.: Allesjælesdag. NB: Ingen morgenmesse. Kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til en spændende eftermiddag med gættekonkurrencer m.m. Vi mødes i Samlingssalen på skolen.

Kl. 19: Messe i kirken for vore kære afdøde. Kl. 19.30: Ungdomsklubben holder møde i præstegården. Kom og vær med!

Tirsdag d. 4. kl. 17.15: Bønstime i kirken. Vi begynder med messen. Bagefter: Tilbedelse og bøn.

Tirsdag d. 11. kl. 19: Sogneaften i præstegården. Emnet: »At bede: Hvordan?« bliver indledt af Dominik.

Søndag d. 23. kl. 10: Højmesse med gregoriansk sang.

Tirsdag d. 25. kl. 18: Sct. Norberts aften. Efter fællesspisningen taler Michael Linden Frederiksen om »Vort univers – Astronomien før og nu«. Alle er velkomne!

Lørdag d. 29. kl. 16: Menighedens

Adventsfest i Søstrenes sal, Vestre Engvej 42. Vi fejrer først messen. Derefter spisning, juleklip og -hygge. Tag selv saks og blyant med.

Religionsundervisning for eftermiddagsholdene:

Fredag d. 7.- 14.- 21. og 28. november: fra kl. 16-18. Vel mødt!

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Tlf. 05 92 11 76.

Sognepræst: Lars Messerschmidt.

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. 05 12 10 27. 10-11 undt. mand.

Diakon: Christian Gabrielsen.

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.

Tlf. 05 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Lauer-

sen, Elboparken 5, 7000 Fredericia.

Tlf. 05 95 42 20.

Faste gudstjenestetider:

Onsdag kl. 19 messe.

Lørdag kl. 17 messe.

Søndag kl. 10 højmesse.

Lørdag d. 1. Alle Sjæle: Kl. 16.00 Andagt

på kirkegården. Kl. 17.00 Messe i kirken.

Søndag d. 2.: Alle Helgen.

Mandag d. 3.: Ungdomsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 5.: Voksenundervisning kl.

19.30.

Torsdag d. 6.: Ministrantklub kl. 15.00.

Tirsdag d. 11.: DKKF Chr. Gabrielsen

fortæller om nordiske helgener kl. 19.30.

Onsdag d. 12.: Bibelaften kl. 19.30.

Søndag d. 16.: Kirkekaffe efter messen.

Mandag d. 17.: Ungdomsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 19.: Voksenunderv. kl. 19.30.

Torsdag d. 21.: Ministrantklub kl. 15.00.

Torsdag d. 21.: DKKF Bestyrelsesmøde

kl. ?

Onsdag d. 26.: Bibelaften kl. 19.30.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. 05 12 10 27 bedst mellem 10-11,

undt. mandag.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80.

Tlf. 05 12 63 90 bedst mellem 10-11,

undt. mandag.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag

kl. 10.

Hverdagsmesser: Md. 8 (undt. d. 3.), ti. 8,

on. kl. 7.15, to. kl. 8, fr. kl. 18.45.

Søndag d. 2.: Alle Helgens fest. Kl. 10:

Højmesse. Kl. 16: Andagt i Jerne kirke

og på kirkegården med bøn for de

afdøde.

Mandag d. 3. Alle Sjæles dag. kl. 16.30:

Messe for de afdøde.

Søndag d. 23.: Krist Konges fest. Kl. 10:

Højmesse.

Søndag d. 30.: 1. søndag i advent. Kl. 10:

Højmesse.

Sognefest d. 1. og d. 29. Begynder kl.

13.30 og slutter med messe kl. 16.30.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. (04) 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messestider: Søndag kl. 10.00 og fredage

kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til

Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftedl: Indtil et kvarter før messen

samt efter aftale.

Søndag d. 2.: Allehelgen: latinsk højmesse kl. 10.

Mandag d. 3.: Allesjæle: requiem kl. 20.

Søndag d. 23.: Krist Konges fest: højmesse m. Te Deum kl. 10.

Søndag d. 30.: 1. søndag i advent: latinsk

højmesse kl. 10.

Kirkekaffe: Søndag d. 9.

Kvindekredsen: Lørdag d. 8. hos søstrene i

Åbenrå kl. 14. Emne: adventsfesten.

Undervisning: for børn mellem 6-12 år hos

søstrene, Åstrupvej 65, torsdage kl. 15-16.

for børn mellem 12-14 år hos sognepræ-

sten i Rosenkranshuset, torsdage kl.

15.30-16.30. Bibel, kuglepen og notesbog

medbringes!

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. 04 62 35 43 eller 04 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30,

undtagen 1. søndag, hvor hele menighe-

den slutter op om den fælles højmesse kl.

10.

Søndag d. 2.: Allehelgens fest, fælles

højmesse kl. 10.

Mandag d. 3.: Alle sjæles dag messe kl.

19.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag.

Tilbedelse 15-16. Messe m. sakr. velsig-

nelse 19.30.

Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe

mødes hos søstrene kl. 14.

Mandag d. 10.: Katolsk Interesse Klub

mødes hos søstrene kl. 20. Lærer Hans

Chr. Lassen. Lysbilledforedrag om Sibirien.

Søndag d. 30.: 1. Søndag i advent.

Husk: Adventsfesten på Folkehjem,

Aabenraa lørdag d. 6. december kl. 14.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen. Ringrider-

vej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 04 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Søndag d. 2.: Allehelgens fest.

Tirsdag d. 4.: Alle sjæles dag i Sønderborg

kl. 19.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag kl. 10.

Lørdag d. 8.: Katolsk Kvindegruppe

mødes hos søstrene i Åbenrå kl. 14.

Mandag d. 10.: Katolsk Interesse Klub i

Aabenraa hos søstrene kl. 20.

Lærer Hans Chr. Lassen: Lysbilledfore-

drag om Sibirien.

Søndag d. 30.: 1. Søndag i advent.

Husk: Adventsfesten på Folkehjem, Aaben-

raa lørdag d. 6. december kl. 14.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevvej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt,

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. 05 12 10 27, best mellem 10-11 undt.

mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevvej 41,

6270 Tønder. Tlf. 04 72 18 90.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg. Tlf. 05 12

63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: Søndag kl. 17.

Søndag d. 2. Alle Helgens fest. Kl. 17:

Højmesse. Efter messen en kort andagt

for de afdøde.

Søndag d. 23. Krist Konges fest. Kl. 17:

Højmesse.

Søndag d. 30. 1. søndag i advent. Kl. 17:

Højmesse.

Menighedsdag d. 9. og 30. begynder kl.

14.30 og slutter med messe kl. 17.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 09 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag

tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst),

Stefan Huber, Kazimierz Przybyłowicz.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag

og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.:

Kl. 19, i okt.-april: Kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.2.

søndag vietnamesisk messe kl. 14,

derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl.

9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag

kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fredag kl. 16.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF. 2. mandag i måneden kl. 19.30 på

Bjerregårdsvej 9.

Maria-Legionen: Ons. kl. 19.30, Adelg. 7.

Den Franciscanske Lægorden: 2. tirsdag i

måneden, begyndende med messe kl. 9.

Børnenes sang- og religionsundervisning:

Lørdag kl. 11-13 på skolen.

Lørdag d. 1.: Familiedag: kl. 11 bl.a.

forberedelse af messen, der finder sted

kl. 13.

Søndag d. 2.: Allehelgen/messer kl. 8-10

(latin) - 12 (polsk). NB: ingen messe kl.

16.30./kl. 15 økumenisk andagt i kirke-

gårdskapellet. Derefter velsignelse af

gravene på kirkegården.

Tirsdag d. 4.: 19 »Det store andespil« i

skolens sal.

Torsdag d. 6.: kl. 1

latinsk messe for vore afdøde.
Søndag d. 9.: Familiemesse kl. 10.00, efter messen kirkekaffe.
Onsdag d. 12.: Bibelkreds kl. 19.30 i præstegården. Emnet: Niels Steensen den store dansker i anledning af hans 300 års dødsdag.
Søndag d. 16. kl. 10.00: Højmesse og fest i anledning af Niels Steensen-året.
Søndag d. 23.: Krist Konges fest. Højmessens kl. 10.00.
Fredag d. 28. har vi igen fællesaften i skolens lokaler. Vi synger salmer, drikker kaffe og spiller banko. Overskud fra bankospillet agtes anvendt til lysets investering i vor kirke!
Søndag d. 30.: 1. Søndag i Advent. Højmesse kl. 10.00.
 Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.
 Før messe er der lejlighed til skriftemål.

Vor Frelsers Kirke Assens
 Nørregade 3, 5610 Assens.
 Sognepræst Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf. 09 31 09 74 eller 09 12 16 64. Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.
Messeider:
Søndag d. 2.: Allehelgensdag Højmesse kl. 10.30.
Søndag d. 16.: Messe kl. 17.00 og fest i anledning af Niels Steensen-året.
 Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg
 Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Sognepræst pater Josef Völk CSsR. Tlf. 09 21 05 42 eller 09 21 10 64.
 Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12, eller efter aftale.
Faste messetider: Søndag kl. 10 højmesse. Torsdag aftenmesse kl. 19.
 Skriftemål før gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.

Søndag d. 2.: Allehelgensdag. Messe kl. 8. Højmesse kl. 10.
Mandag d. 3.: Allesjælesdag. Kl. 19 aftenmesse med prædiken. Messen læses for afdøde medlemmer af menigheden.
Tirsdag d. 4.: Kl. 19 menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 5.: Kl. 19.30 »Svendborgs økumeniske Udvalg« mødes hos Knud Petersen, Birkealle 5, Thurø. Tlf. 09 20 51 53.
Fredag d. 7.: Religionsundervisning for menighedens børn og unge fra kl. 16.30 til 19.
Lørdag d. 8.: Messe med prædiken kl. 16.
Søndag d. 9.: Kl. 10 familiemesse.
Torsdag d. 13.: Julen forberedes ved et møde kl. 19.30.
Fredag d. 14.: Religionsundervisning for sognets børn og unge fra 16.30 til 19.
Lørdag d. 15.: Kontaktgruppen mødes. Messe kl. 14 i kirken. Derefter hyggeligt samvær i menighedssalen.
Søndag d. 16.: Kl. 10 højmesse. Efter gudstjenesten er der kirkekaffe i menighedssalen. Fra søndag d. 16. om eftermiddagen til d. 20. om eftermiddagen er sognepræsten i København for at tage del i redemptoristernes viceprovinskapitel.
Fredag d. 21.: Marias fremstilling i templet. Messe 6.45.
Lørdag d. 22.: Den hl. Cæcilia, musikkens og musikernes skytshelgen. Messe m. prædiken 16.
Søndag d. 23.: Højmesse kl. 10.
Torsdag d. 27.: Menighedsrådsmøde i menighedslokalet efter aftenmessen kl. 19.
Lørdag d. 29.: Menighedens adventsfest.

Kl. 14 messe med børnenes indlæg. Derefter adventsfest i Skt. Mariæ Søstrenes Børnehavn, Caroline Amalievej 11 A. Tlf. 09 21 10 35.
Søndag d. 30.: Højmesse kl. 10.
Niels Stensens fest
 Biskoppen indbyder alle til den store fest som holdes i Odd Fellow Palæet i København lørdag den 15. november kl. 14. Se annoncen i bladet.

8 Lolland og Falster

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov
 Bredgade 47, 4900 Nakskov.
 Tlf. 03 92 06 81.
 Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Gudstjenestetider:
 Søndage: Kl. 10.00 højmesse.
 Hverdage (undt. tirsdag): Kl. 17.00.
 Obs. Ingen lørdagsmesse den 8. november.
Den polske messe: 4. søndag i nov. (23.11.) kl. 11.15 polsk messe. Der konstateres, at færre og færre deltager i den månedlige messe på polsk. Hvis deltagerantallet ikke stiger, overvejes en ændring af hyppigheden i disse messers afholdelse.
Søndag den 2. nov.: Allehelgens fest
 Om eftermiddagen mødes vi på kirkegårdens ny afdeling kl. 15.30 og slutter på den gamle afdeling ved præsternes grave. Tak for den store tilslutning hvert år (sidste år næsten 60).
Forberedelser til julemarked '86
 Første arbejdsaften gik fint og vi fortsætter i november den 6. og 13. Alle flittige hænder er velkomne.
Julemarked '86
 Lørdag den 22. november 14.00-17.00.
 Søndag den 23. november 11.30-17.00.
 Gaver kan allerede nu afleveres i præstegården. På forhånd tak!

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.
 Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
 Tlf. 03 85 07 39.
 Fredag kl. 18.30. Lørdag kl. 16.00.
 Søndag kl. 8.00 og 10.00.
Søndag d. 2.: Alle Helgens og alle Sjæles fest. kl. 10.00 Højmesse som Familie-gudstjeneste.
 Kl. 14.30 Andagt på kirkegården. Herefter kaffebord i menighedssalen på kirkegården.
Lørdag d. 8.: kl. 10.00-12.00 Undervisning for børn og konfirmander.
 Kl. 14.15 Menighedens Bankospil, som afholdes i skolens gymnastiksal.
Tirsdag d. 11.: Menighedsrådsmøde.
Lørdag d. 15.: kl. 10.00 Undervisning.
Søndag d. 16.: Efter højmesse møde for den Franciskanske Lægorden.
Lørdag d. 22.: kl. 10.00 Undervisning.
Søndag d. 23.: Krist Konges Fest. Kl. 10.00 Højmesse, hvorefter kirkens nyindretning fejres.
Lørdag d. 29.: kl. 10.00 Undervisning.
Søndag d. 30.: 1. Søndag i Advent. Kl. 14.30 Festlig messe med og for de syge og ældre i kirken, hvorefter der er et pyntet kaffebord i salen. Alle som ikke kan komme på egen hånd, vil blive hentet og bragt hjem igen. Men: Giv lige et lille vink.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge
 Sognepræst: Charles Edwards, S.J.
 Bjerggade 10, 4600 Køge.
 Tlf. 03 65 06 51.
 Bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.

Alle søndage: Højmesse kl. 10.
 Der er også messe hver onsdag kl. 10.05 undt. d. 26. november.
 Sognepræsten holder sin retræte og er derfor bortrejst fra **tirsdag d. 25.** til begyndelsen af december måned.
 (Der er messe som sædvanligt **søndag d. 30.**) I nødstilfælde (begravelse eller alvorlig sygdom) kan man alligevel kontakte ham ved at ringe til: 01 21 85 88, helst mellem kl. 9-14.
Søndag d. 9.: Er der kirkekaffe i menighedssalen efter højmessens.

Helligåndskirken, Vordingborg
 Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
 Præsten træffes: Marienbergvej 9 st., th. Tlf. 03 77 39 27, on., to., søn., ellers i Næstved tlf. 03 72 09 85.
Hver søndag kl. 10: Messe.
Søndag d. 9.: Menighedskaffe efter messen. Religionsundervisning hos Sr. Lydia hver 2. torsdag.

Vor Frue Kirke, Næstved
 Præstøvej 29, 4700 Næstved.
 Tlf. 03 72 09 85. Sognepræsten træffes: ti., fr. og lø. kl. 11-12.
Faste gudstjenester: Søndage: Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hjem. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.
Søndag d. 2. kl. 15.00: Andagt i kirken og procession til kirkegården.
Mandag d. 3. Allesjæle. Kl. 19.00: Messe for afdøde pårørende og menighedens afdøde.
Fredag d. 7. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria Elisabeths Hjem.
 Kl. 19.00: Messe.
Søndag d. 16. kl. 11.00: Polsk messe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted
 Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
 Tlf. 03 61 03 92.
 Sognepræst Hans Esmark.
 Tlf. 02 26 14 04.
 Sankt Josef Søstre. Tlf. 02 61 73 71.
Søndagsmesser kl. 10.
Søndag d. 2.: Alle Sjæle/Alle Helgen fejres i messen kl. 10. Der er mulighed for at tænde et lys for afdøde, foran Maria-statuen i kirken.
Søndag d. 9. Messe kl. 10.
Søndag d. 16. Messe kl. 10. Kirketælling.
Søndag d. 23. Krist Konge, Familiemesse kl. 10. Vi fejrer Sankt Martin (Morten) sammen med sognepræsten. *Sr. Clementine fejrer rund fødselsdag*, hvorfor søstre indbyder menigheden til en lettere spisning efter messen. Lad os gøre denne dag festlig!
Søndag d. 30. 1. søndag i Advent. I messen tænder vi det første lys i adventskransen.

Vor Frue Kirke, Slagelse
 Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Sognepræst: Stephen Holm.
 Br. Poul-Erik Jensen.
 Tlf. 03 52 06 45.
Faste messetider:
 Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.
 Hverdage - i Skt. Montforts kapel, - normalt således:
 Mandag kl. 17.15, tirsdag og fredag kl. 19.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 14.15, lørdag ingen.
Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.
Søndag d. 2.: Alle Helgens dag. Højtidelig messe og kort andagt for sognets afdøde.

Mandag d. 3.: Alle Sjæles dag. Kl. 9.15 sunget, latinsk requiemmesse i kapellet.
 Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Vesper.
 Kl. 19.15 højtidelig requiemmesse for vort sogns afdøde.
Søndag d. 9.: Efter højmessens er der kirkekaffe i menighedssalen med bankospil til fordel for ungdomsarbejdet. Gevinster modtages med tak. Kirkebil fra Korsør.
Søndag d. 23.: Krist Konges fest. Højmessens synges på latin og afsluttes med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse. Kirkebil fra Korsør.
Søndag d. 30.: 1. søndag i advent. Indvielse af adventskransen og dens første lys tændes højtideligt. Under messen optages Susanne Juhl, Flakkebjerg, i den katolske kirkes fuldstændige fællesskab.
Børneundervisning: Alle fredage kl. 18-20.
Ungdomsundervisning: Fredagene den 7. og 21. november fra kl. 19.15.
Husk allerede nu: Menighedens retrætedag med biskoppen lørdag den 13. december fra kl. 10 til kl. 17.30.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg
 Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 03 52 06 45.
 Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl-Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Tlf. 03 51 29 41.
Søndagsmesse: Kl. 15.00.
Hverdage undt. torsdag og lørdag: Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 17.30.
 Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 7.30, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.
Børne- og ungdomsundervisning: søndagene den 2., 16. og 30. november efter messen.
Søndag d. 2.: Alle Helgens dag. Højtidelig messe med kort andagt for vort sogns afdøde.
Mandag d. 3.: Alle Sjæles dag.
Tirsdag d. 4.: Kl. 17.30 sjælemesse for menighedens afdøde.
Søndag d. 9.: Festen for den hellige Karl Borromæus, søstrenes værnehelgen. Til messen, som fejres med særlig højtidelighed, har søstre inviteret repræsentanter fra de forskellige søstersamfund på Sjælland.
Søndag d. 23.: Krist Konges fest. Festdagens messe afsluttes med bøn til Krist Konge og sakramental velsignelse.
Tirsdag d. 25.: Kl. 19.15 messe. Derefter studiekreds-møde hos søstre.
Søndag d. 30.: 1. søndag i advent. Før messen indvies adventskransen og det første lys tændes.

11 Midtsjælland

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde
 Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. 02 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.
Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.
Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Søndag d. 2.: Allehelgensfest.

Mandag d. 3.: Allesjælesdag, Aftenmesse kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: Kl. 19.30, vi hygger os med et bankospil i menighedssalen. Overskuddet går til dækning af omkostninger vedr. sognebladet.
Søndag d. 9.: afholdes stort arrangement i anledning af U-landsugen i Jakobskirken mellem kl. 14 og 18. Messen kl. 17 i vores kirke bortfalder.
Lørdag d. 15.: Niels Steensens jubilæumsfest i Odd Fellow Palæet i København.
Søndag d. 23.: Krist Kongesfest. Sidste søndag i kirkeåret.
Søndag d. 30. nov.: 1. Søndag i advent.

Ledreborg Slotskirke
 Hver søndag messe kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup
 Kjøgevej 162, 2630 Tåstrup.
 Tlf. 02 99 07 28.
 Sognepræst: Jørgen Erichsen.
 Tlf. 02 99 07 28, bedst 17.30-18.30 eller Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10.
 Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10. Messe kl. 16.30.
Onsdag og fredag: Messe kl. 19.30.
Søndag d. 2.: Alle Helgen.
Mandag d. 3.: Alle Sjæle. Messe i kl. 19.30.
Torsdag d. 6.: Kl. 20 bankospil i menighedssal.
Fredag d. 14.: Kl. 20 møde i menighedssalen. Biskop Martensen ønsker at være sammen med firmanderne, forældrene, faddere og menigheden og måske komme med et oplæg f.eks. »Hjælper det at blive firmet?«
Søndag d. 16.: Kl. 10 meddeler biskop Martensen firmelsens sakramente.
Søndag d. 23.: Krist Konges fest.
Søndag d. 30.: 1. søndag i advent.
Assumptionssøstre: Bygade 53, tlf. 02 99 81 57.
 Hver tirsdag: Messe kl. 19.30 med efterfølgende sammenkomst.
 Efter messen i kirken kl. 10.00 underviser søstre hver 1. søndag og hver 3. søndag i måneden de børn, der ikke går på katolsk skole.

Skt. Pauls Skole
Søndag d. 30.: Som årene før holder Skt. Pauls Skole julestue i kirkens menighedssal. Under messen kl. 10 medvirker skolens kor, og ca. kl. 11 åbner julestuen med salgsbod, tombola og cafeteria. Overskuddet deles mellem skolen og sognet. Alle er meget hjertelig velkomne.

Kolpingfamilien:
Onsdag d. 12.: Kl. 20. Møde i menighedssalen med emnet: »Vandærer – Adolf taler om emnet.«
Onsdag d. 26.: Kl. 20 møde i menighedssalen med emnet »Rejse 87, uge 28-29«. KUK (Katolsk Ungdoms Klub). henv. til Jeanett Jezewski, Hørskætten 1D, Tåstrup. Tlf. 02 52 02 03.
Onsdag d. 12.: Forberedelse til ungdomsmesse.
Onsdag d. 26.: Forberedelse til ungdomsmesse. Møderne finder sted i lokalet under menighedssalen.
Spejderne:
 Spejderne mødes hver onsdag kl. 18.15-19.30.
Skriftemål:
 Pastor Jørgen Erichsen hører skriftemål søndag kl. 9.10-9.30 og kl. 16.00-16.15.

Ud over dete er man velkommen til at træffe aftale ang. skriftemål med præsterne.

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk
 Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
 Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Tlf. 03 52 06 45.
 Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
 Tlf. 03 44 15 62.
 Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
 Tlf. 03 51 29 41.
Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.
 Ingen messe på selve søndagen.
Børneundervisning: Lørdagene den 1. og 15. november fra kl. 14.15.
Ungdomsundervisning (i Slagelse) fredagene den 7. og 21. nov. fra kl. 19.15.
Lørdag d. 1.: Allehelgensfest. Højtidelig messe, hvorpå vi i procession, hvis vejret tillader det, drager til kirkegården for dér at holde en kort andagt for vore afdøde.
Mandag d. 3.: Allesjælesdag. Sjælemesser i Slagelse kl. 9.15 og 19.15, i Holbæk 5. november.
Onsdag d. 5.: Kl. 19.15 sjælemesse for alle afdøde fra Holbæk menighed. Efter messen studiekreds for alle interesserede i menighedslokalet. Emne: det ondes mysterium, som belyses af pastor Bjørn Højbo. Han kalder sit oplæg: »Fanden selv«!
Lørdag d. 15.: Fejres festen for den hellige Elisabeth af Thüringen som Skt. Elisabeths Kirkes og menigheds titularfest med messe kl. 15.30 og sakramental velsignelse. Under messen modtager fire børn fra vor menighed: Stephanie Hauser, Erik Jensen, Marcus Lind og Erik Verniere deres første hl. kommunion.
 Efter messen sognefest i kælderens med fælles spisning. Tilmelding nødvendig.
Lørdag d. 22.: Højtidelig messe med indvielse til Krist Konge og sakramental velsignelse.
Lørdag d. 29.: 1. søndag i advent. Ved messens begyndelse indvies adventskransen.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families kirke Birkerød
Skt. Hans Kirke, Hørsholm
 Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød
 Kontortid kl. 9-10.
 Sognepræst: Jacob Muiser 02 81 27 96.
 Gerhard Sanders 01 20 93 37.
Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.
Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkeltborg, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken, kl. 8.15.
Hverdagsmesser: I Bi. om tirsdagen kl. 10 og i Hø. om onsdagen kl. 11.
 Løjlighed til skrifte i forbindelse med gudstjenesterne og efter aftale.
Torsdag d. 30. okt.: KUK-bestyrelsen mødes kl. 20 (altså ikke kl. 19) på Nordvanggård.

Lørdag d. 1.: Åbent hus aften kl. 19.00 på Nordvanggård, fælles for Hø.- og Bi.-menighed. Alle er hjerteligt velkomne. Tilmelding udbedes venligst.
Søndag d. 2.: Alle Helgens fest. Familie-messe kl. 10.00 i Bi.
Mandag d. 3.: Alle Sjæles dag, i Bi. messe kl. 19.30.
Tirsdag d. 4.: Regionsmøde for de

nordsjællandske menighedsråd i Helsingør kl. 19.30.
Onsdag d. 5.: KUK mødes i Bi. kl. 19.30 og i Hø. kl. 19.00.
Søndag d. 9.: Vincentsgruppernes sparebøsser tømmes efter 10-messe på Nordvanggård. Indsamlingen er jo til fordel for u-landshjælpen. Alle kan være med. Kom!
Mandag d. 10.: Ældreklubben mødes kl. 14 på Nordvanggård.
Mandag d. 10.: Om aftenen er præstemøde.
Onsdag d. 12.: Mødes KUK i Bi.
Torsdag d. 13.: Forældremøde for de forældre, hvis børn får religionsunderv. af kateket Martha Hvidberg på hold 6, kl. 19.30 på Nordvanggård.
Lørdag d. 15.: Niels Steensens fest i Odd Fellow Palæet i Kbhvn. kl. 14.00.
Tirsdag d. 18.: I Hø. indbydes vi til menighedsaften kl. 20.
Onsdag d. 19.: KUK mødes i Bi. kl. 19.30 og i Hø. kl. 19.00.
Torsdag d. 20.: Forældremøde på Nordvanggård for de forældre, hvis børn undervises af kateket Susanne Wogensen på hold 4 kl. 19.30.
Søndag d. 23.: Julebasar på Nordvanggård fra kl. 11.00 til 16.00 til fordel for søstrenes hjem for ældre og syge i Zaire, Afrika. Henvendelserne til Sr. Neophita 02 81 00 96 eller fru Ebba Aae 02 81 31 33.
Tirsdag d. 25.: Den planlagte menighedsaften i Bi. afholdes ikke i aften, men tirsdag d. 2. dec. kl. 19.30 på Nordvanggård.
Lørdag d. 29.: Mødes børneklubben i Bi. kl. 10.00.
Søndag d. 30.: Første Advents søndag. Familie-messe i Bi. kl. 10.00.

NB: Ungdomsklub i Hø. mødes hver anden uge om onsdagen i Hø.-kirkecenter kl. 19.00-21.00.
 Nærmere oplysninger hos Grit Bredholt 02 24 61 71 eller Nik Bredholt 01 69 03 01.
Ungdomsklub i Bi.: Mødes også om onsdagen, men hver uge, kl. 19.30 på Nordvanggård. Leder Yvonne Toft Christensen, Kronborggade 16, 5. th., 2200 Kbhvn. N. Tlf. 01 85 27 81.

NB: Vor årlige åbent hus fest afholdes i år lørdag den 1. nov. på Nordvanggård kl. 19.00. Kom med og lad os så mange som muligt sammen fejre vor fællesskabs aften.

Med venlige hilsner Gerhard Sanders og Jacob Muiser

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 02 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstre. Tlf. 02 26 78 65.
Søndagsmesser kl. 10.
 Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Lørdag d. 1. Børnenes religionsundervisning nr. 4, kl. 9.30-11.30. Børnemesse kl. 11 (søndagens messe). Forældrene er velkomne.
Søndag d. 2. Alle Helgen/Alle Sjæle fejres i messen kl. 10.
Mandag d. 3. Strikkeklub fra kl. 14.30. Der arbejdes ivrigt for julemarkedet.
Tirsdag d. 4. Fælles menighedsrådsmøde i Helsingør kl. 19.30.
Onsdag d. 5. Midikuk/ministrantgruppen mødes kl. 15.30-17.

Torsdag d. 6. Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre som har behov for transport, bedes kontakte søstrene på telefon 02 26 78 65.
Lørdag d. 8. Børnenes religionsundervisning nr. 5, kl. 9.30-11.30. Ingen børnemesse, fordi vi fejrer.
Søndag d. 9. Sankt Martin (Morten) Familie-messe kl. 10. - Herefter kirkesherry eller saftevand.
Tirsdag d. 11. Studiekreds nr. 3 med sognepræsten, kl. 19.30 - 21. Messe kl. 19.15.
Lørdag d. 15. Børnenes religionsundervisning nr. 6, kl. 9.30 - 11.30.
Søndag d. 16. Messe kl. 10. Herefter sidste julemarkedsmøde.
Mandag d. 17. Strikkeklub fra kl. 14.30.
Tirsdag d. 18. Frederiksværknesse hos Vera Toft. Asserbogårdsvej 4. Ring venligst og tilmeld jer til denne bordmesse og hyggesamvær kl. 19, på tlf. 02 34 73 22.
Onsdag d. 19. Midikuk/ministrantgruppen mødes kl. 15.30 - 17.
Lørdag d. 22. Julemarked i hele huset i Møllestræde 7. Overskuddet deles mellem menigheden i Slezin og vores egen menighed. Alle fra fjern og nær er indbudt i tidsrummet kl. 10 - 14. Sweaters og andet strik. Adventskranse og -dekorationer. Julekrybber. Håndarbejder. Syltetøj. Kager m.m.
Tirsdag d. 25. Studiekreds nr. 4 med sognepræsten, kl. 19.30 - 21. Messe kl. 19.15.
Onsdag d. 26. Gillelejemesse hos fam. Steffensen, Smidstrup Strandvej 47 i Gilleleje kl. 19. Ring venligst i forvejen og tilmeld jer selv og børnene til denne bordmesse og hyggesamvær på tlf. 02 11 89 94.
Lørdag d. 29. Børnenes religionsundervisning nr. 7, kl. 9.30 - 11.30. Børnemesse kl. 11. Forældrene er velkomne.
Søndag d. 30. 1. søndag i Advent. Vi tænder adventskransen - for første gang i den nye kirke.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
 Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, Helsingør. Tlf. 02 21 05 71.
Søndagsmesser: Alle søndage kl. 10.00 højmesse. Alle lørdage kl. 17.00 dialog-messe.

Hverdagsmesser: Mandag til fredag incl. kl. 19.00 hos søstrene, Møllebakken 8 og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus, Nygade 6.
Kroatisk messe kl. 12.00 den 1. søndag og kl. 17.00 den 3. søndag i måneden.
 3. søndag i måneden er messen en familie-messe.
 Sidste søndag i måneden latinsk højmesse. Bodens sakramente hver lørdag i kirken kl. 16.00 til 17.00 eller efter aftale. Evt. ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.
Søndag d. 2. fejres Allehelgen.
Mandag d. 3. mindes Allesjæle med requiemsmesse kl. 18.00 for sognets afdøde. Messen finder sted i søstrenes kapel.
Onsdag d. 5.: Pensionistmøde hos søstrene, Møllebakken 8, tlf. 02 21 75 47.
 Mødet indledes med messe kl. 14.30 og slutter normalt kl. ca. 17.00.

13 Hovedstads-område NV

Vor Frue Kirke, Herlev
 Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf. 02 94 76 94.
 Sognepræst: Urban Figge OMI.

Messtider:

Lørdag: Kl. 17.
 Søndag: Kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).
 Hverdage: Mandage, tirsdage, onsdage: kl. 9.30, torsdage, fredage kl. 8.
 Fællesbøn: Tirsdage kl. 19.30 - 20.30.
 Ungdomsklubber:
 Mini-KUK hver anden onsdag kl. 16 - 18.
 Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30 - 21.30.

Lørdag d. 1.: Menighedens arbejdsdag, vi starter kl. 9. Tro og Lys, kl. 11.
 Søndag d. 2.: Alle Helgen, messe kl. 9.30.
 Mandag d. 3.: Mindes vi Alle sjæle.
 Søndag d. 16.: Kirkekaffe efter messen 9.30.
 Lørdag d. 22.: Familieundervisning kl. 14.45. Emne for i år: Jesu liv og lære, derefter messe kl. 17.
 Søndag d. 23.: Jesus Kristus, Universets Konge, messe kl. 9.30. Om aftenen, kl. 18 er der menighedsfest. Se på opslags-tavlen.
 Søndag d. 30.: Det nye kirkeår starter med 1. søndag i advent, der indleder tekstrække A.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 01 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czesław Kozon, tlf. 01 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Lørdag d. 1. kl. 11.15 rosenkrans.
 Søndag d. 2. Alle helgen. Kl. 10 lat. højmesse. Kl. 16.00 andagt på Ordrup Kirkegårds katolske afdeling.
 Mandag d. 3. Alle Sjæle. Kl. 8.00 og 19.00 messer. Sidstnævnte er for menighedens afdøde.
 Onsdag d. 5. og hver onsdag. Tilbedelse af det udstillede Sakramente fra kl. 15.30 til 16.30.
 Torsdag d. 6. kl. 19.30 bankospil om ænder m.m. på Sct. Josephsøstrenes Skole, Skovkrogen 17, Ordrup.
 Fredag d. 7. Jesu Hjerter-fredag. Kl. 16.00 udstilling af Sakramentet. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe.
 Tirsdag d. 11. Kl. 15.00 rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01 64 30 39, kl. 9.00-12.00.
 Lørdag d. 29. fejres vor kirkes værnehelgen, Sct. Andreas, da hans fest i år overgås af 1. søndag i advent. Alle, der har mulighed for det, opfordres til at deltage i højmessens kl. 11.30.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Pastor G. Uttenthal Nibler.
 Tlf. (02) 87 77 12.
 Kirkekoret: 02 87 29 35, hverdage kl. 10-12.
 Hverdagsmesser: - Mandag, tirsdag, torsdag kl. 17.15. Onsdag og fredag kl. 12.00. Alle messer lørdage kl. 17.00.
 Søndagsmesse.
 Alle søndage messe kl. 11.00.

Lørdag d. 1. kl. 17 alle helgensfestmesse.
 Søndag d. 2. kl. 9.30 familiemesse. Kl. 11 alle helgensfestmesse. Kl. 15 alle sjæle-sandagt på sorgenfri kirkegård.
 Tirsdag d. 4. kl. 12 ældreklubmøde.
 Torsdag d. 6. kl. 19 voksenstudiegruppe A i menighedssalen.
 Søndag d. 9. kl. 11 søndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe. Pastor Kaare

Osorio prædiker i denne messe.

Søndag d. 16. kl. 9.30 familiemesse og samsøndag.
 Tirsdag d. 18. kl. 12 ældreklubbens møde.
 Torsdag d. 20. kl. 19 menighedsrådsmøde.
 Torsdag d. 27. adventsmeditation i kirken, derefter voksenstudiegruppe A i menighedssalen.
 Lørdag d. 29. kl. 17 søndagsmesse med dialogprædiken i dåbskapellet.

Skt. Theresø Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Sognepræst: Niels Kiær S.J.
 Tlf. 01 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
 Giro 4 08 38 30.
 Messtider:
 Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
 Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
 Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Søndag d. 2. Alle Helgen. Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Vedrørende andagt på Katolsk Vestre Kirkegaard se andetsteds i bladet.
 Mandag den 3. Alle Sjæle. Messe kl. 11.30. Messe for sognets afdøde kl. 17.
 Onsdag den 12. kl. 19.30. Niels Steensens-aften i kantinen. Foredrag og film.
 Søndag den 23. Krist Konges, fest. Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.
 Søndag den 30. 1. søndag i advent.
 Immaculatakirken:
 Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
 Søndag højmesse kl. 9.00.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
 Tlf. 01 24 65 80 sognepræsten og kontor.
 Øvrige præster 01 21.85.88.
 Messtider:
 Hverdage: Kl. 8.15 og 17.00.
 Lørdag ingen messe kl. 17.00.
 Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.
 Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 højmesse på dansk. Kl. 20.00 læst messe.
 Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.

Søndag d. 2.: Allehelgens fest. Højmesse kl. 10.00. Kl. 16.00 alle sjæles andagt på katolsk vestre kirkegård. Kl. 17.00 messe i kapellet ved biskop Hans L. Martensen.
 Mandag d. 5.: Alle sjæles dag kl. 11.00 (elleve) messe i kapellet på katolsk vestre kirkegård. kl. 17.00 latinsk requiemmesse i Jesu Hjerter kirke.
 Tirsdag d. 4. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.
 Fredag d. 7. Jesu hjerte fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.
 Tirsdag d. 19. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal. Kl. 17.00 messe for de afdøde.
 Søndag d. 24. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessenvej 5, 2000 København F.
 Tlf. 01 71 53 35.
 Sognepræst L.A. Dorn S.J.
 Tlf. 01 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.
 Sædvanlige messtider:
 Søndage. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.
 Hverdage: N.B. Ændringer i messtiderne.
 Mandag: Kl. 6.45 og kl. 8.00.
 Tirsdag: Kl. 6.45 og kl. 9.30.
 Onsdag: Kl. 6.45 og kl. 19.30.
 Torsdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe!
 Fredag: Kl. 6.45 og kl. 8.00. Obs. Den første fredag i måneden bortfalder messen kl. 6.45. I stedet for er der aftenmesse kl. 19.30.
 Lørdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe.

Søndag d. 2.: Allehelgensdag. Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 11.00 festmesse. Kl. 16.00 andagt på Vestre Kirkegård (katolsk afdeling).
 Mandag d. 3.: Allesjæle. Messe kl. 6.45, kl. 8.00 og kl. 19.30 latinsk Requiemmesse for menighedens afdøde.
 Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Reciteret messe kl. 8.00. Aftenmesse kl. 19.30 efter sakramentsandagt kl. 19.00.
 Søndag d. 9. Familiemesse kl. 11.
 Torsdag d. 13.: Sammenkomst for »Torsdagsklub«. Vi begynder med messe kl. 14.30. Derefter kaffebord m.m.

Isabelle C. Nielsen som har opholdt sig ½ år i Indien, kommer og viser sin lysbilledserie om sit arbejde bl.a. i et af Mother Teresas børnehjem. Isabelle ønsker intet honorar for sit »foredrag« men gerne et bidrag til mother Teresas arbejde. Mødet begynder denne gang, efter messen, med lysbillederne, og så er der mulighed for at stille spørgsmål medens vi drikker kaffe.
 Alle er velkomne. Messe kl. 14.30, møde kl. 15 til ca. 16.55.

Søndag d. 23.: Jesus Kristus, universets Konge. Messtiderne som om søndagen. Denne søndag er den sidste i kirkeåret.
 Onsdag d. 26.: Efter aftenmessen kl. 19.30 fortæller dr. phil. pater A. Ziggelaar S.J. om Niels Steensen og viser lysbilleder. - Se annoncen andetsteds i bladet.
 Søndag d. 30.: 1. søndag i advent. Tekstrække A indledes.
 Caritas' basar til fordel for Libanon indbragte 6.923,50 kr.
 Vi siger hjertelig tak til alle, som på mange forskellige måder bl.a. ved gaver og ved personlig hjælp, har bidraget til dette fine resultat.
 Lotterinummet 53 blev udtrukket. Gevinsten kan afhentes ved henvendelse til klostret.

Arrangørerne.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
 Tlf. 01 78 27 90.
 Sognepræst Jørgen Erichsen. Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10 eller Skt. Pauls Kirke, Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. 02 99 07 28, bedst 17.30-18.30.
 Faste messtider:
 Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.
 2. søndag i måneden: Latinsk messe.
 3. søndag i måneden: Salmemesse.
 4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 2.: Alle Helgen
 Mandag d. 3.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.30.
 Torsdag d. 27.: Kl. 19.00. Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.
 Søndag d. 23.: Krist Konges fest.
 Søndag d. 30.: 1. søndag i advent.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
 Sognepræst Jac. Adams C.ssR.
 Weimargade 7, 2., 2300 Kbh. S.
 Tlf. 01 97 37 43. Træffes på kirkens kontor hverdage 9-10, mandag undt. Tlf. 01 35 68 25.
 Faste messtider:
 Søndage: læst messe kl. 8.30, højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
 Hverdage: torsdag kl. 7.30, øvrige hverdage kl. 11, undt. mandag, onsdag engelsk messe kl. 17.
 Søndag d. 2.: Alle Helgens fest. Sognepræsten tiltræder.
 Mandag d. 3.: messe kl. 19, derefter ordinært menighedsrådsmøde.
 Tirsdag d. 4.: Gudstjeneste kl. 11.30 i anledning af skolens 80 års dag. Biskoppen er prædikant. (Ingen messe kl. 11).
 Messe kl. 19, derefter foredrag i krypten:
 Helgendyrkelse v/sognepræst Urban Figge OMI.
 Søndag d. 9.: Basar i krypten efter højmessens.
 Tirsdag d. 18.: messe kl. 19, derefter foredrag i krypten: Mariadyrkelse v/sognepræst Stephen Holm.
 Torsdag d. 27.: Koncert kl. 19.30. Lise Lykke fløjte, Jens Ramsing orgel.

17 Hovedstads-område K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.
 tlf. 01 13 37 62.
 Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
 Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
 Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.
 Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
 Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Lørdag d. 1. kl. 16.00: Messe på polsk. Kl. 17.00: Aftenmesse og Rosenkrans. Kl. 18.15: Messe på italiensk.
 Søndag d. 2. kl. 10.00: Højmesse gregoriansk sang. Alle Helgens fest. Kl. 16.00: Andagt på katolsk Vestre kirkegård.
 Mandag d. 3. kl. 19.00: Messe for menighedens afdøde. Alle sjæles dag.
 Onsdag d. 5. kl. 10.00: Messe for de ældre.
 Fredag d. 7. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe,

tilbedelse til kl. 18.00.
Søndag d. 9. kl. 10.00: Højmesse.
Tirsdag d. 11. kl. 10.00: Messe for de faldne fra verdenskrigene. Våbenstilstandsdagen 1918.
Søndag d. 16. kl. 10.00: Højmesse gregoriansk sang.
Onsdag d. 19. kl. 10.00: Messe for de ældre.
Søndag d. 23. kl. 10.00: Familiemesse, kirkekaffe.
Søndag d. 30. kl. 10.00: Højmesse 1. søndag i Advent.
 Menighedsplejernes Julemarked på Niels Stensens gymnasium indtil kl. 16.00.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Præster: J. Kruk, A. Jestl.
 tlf. 01 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. 11-12 (A. Jestl), onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).
 Udenfor Kontortid træffes præsterne på tlf. 01 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.
Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30. Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.
Hverdagsmesser: I kirken kl. 8.00 og på Sct. Annæ Hjem kl. 9.00.
Hver torsdag kl. 19.00 Guds Moders aften - messe med novene bøn.
Hverdagsmesser: i kirken kl. 8.00 og på Sct. Annæ Hjem kl. 19.00.

Søndag d. 2.: Alle Helgen. Kl. 11.30 familiemesse.
Mandag d. 3.: Alle Sjæle. Kl. 19.00 højtidelig koncelebreret Requiem-messe for årets afdøde.
Torsdag d. 6. kl. 15-16.30 tilbedelse i Sct. Elisabethsøstrenes kapel. Kl. 19.00 Guds-Moders aftenmesse med novene-bøn og kl. 20.00 aften for voksne og unge. Aftenens emne er: »Dåb-firmelse, hvad betyder de for os mennesker af i dag» ved Pater Ireneus, franciskaner, sognepræst i Nakskov. Vi vil hygge os også ved en god kop kaffe eller sodavand. Alle er velkomne!

Fredag d. 7.: kl. 19.00 Jesu Hjerter-aftenmesse med sakramental velsignelse.
Tirsdag d. 11.: kl. 9.45 skolemesse i huskapellet.
Onsdag d. 12.: kl. 14.00 messe i huskapellet derefter de Ældres Klub i den lille sal.
Fredag d. 14.: kl. 9.45 skolemesse i kirken.
Søndag d. 16.: 3. prædiken i serien »familie/ægteskab«.
Søndag d. 23.: Jesus Kristus Universets Konge. Kl. 10.00 latinsk højmesse.
Tirsdag d. 25.: kl. 9.45 skolemesse i huskapellet.
Onsdag d. 26.: kl. 14.00 messe i huskapellet og de Ældres Klub i den lille sal.
Fredag d. 28.: kl. 9.45 skolemesse i kirken.
Lørdag d. 29.: Menighedens store adventsfest i kirken.
 Vi begynder kl. 19.00 med en kort andagt i kirken.
Sogneundervisning: hver torsdag: hold I og hold II: kl. 16-17; Hold III kl. 17-18.
Firmaundervisning: hver torsdag fra kl. 16-17.

Fællesgudstjeneste for alle hold i sogneundervisning og firmanderne: torsdag, den 13. nov. kl. 16.00.
Spejdere: hver mandag 19-21 i ungdomslokalet.
Ulleunger: hver mandag kl. 18,15-20.00 i lokalet under kirken.

Rønne og Åkirkeby, Bornholm

Skt. Hyacinthus, Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.
 Sognepræst T. Palsøe, tlf. 03 95 08 14.
 Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 03 95 43 69.
Søndage (i november): Højmesse kl. 10.
Søndag d. 2. Alle helgens fest
Mandag d. 3. Alle sjæles dag. Messe kl. 8 i sognekirken.
Fredag d. 7. Messe kl. 19 i sognekirken
Søndag d. 9. Laterankirkens indvielse
Søndag d. 23. Jesus Kristus, universets konge.
Søndag d. 30. 1. søndag i advent.
 Møde for damer fra Rønne og Åkirkeby.
Tirsdag d. 18. kl. 14.30, Lille Madsesgade 14. Alle er velkomne.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby:
 Sognepræst (som i Rønne).
 Menighedsrådsformand: E. Frandsen.
 Tlf. 03 97 42 95.
Søndage (i november): Højmesse kl. 8.
Søndag d. 2. Alle helgens fest.
Mandag d. 3. Alle sjæles dag. Messe kl. 19.
Søndag d. 9. Laterankirkens indvielse
Søndag d. 23. Jesus Kristus, Universets konge.
Søndag d. 30. 1. søndag i advent.
Tirsdag d. 18. kl. 14.30, Lille Madsesgade 14. Møde for damer fra Åkirkeby og Rønne. Alle er velkomne.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Prf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 24 26 30.
 Hl. Messe jedem 1. und 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.
 Eucharistic Celebration in English.
Sunday
 Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, 10:45 a.m. Family Liturgy.
 Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 p.m.
 Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.
Saturday Evening
 Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.
 Jesu Hjerter kirke, 6:00 p.m.
 Stenosgade 4, 1616 Kbh. V. 6:00 p.m.
Wednesday Evening
 Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 01-32 71 78.
 Messa ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 65, Kbh. K.

Odense, Århus, Ålborg: Messa in italiano alcune volte all'anno rivolgersi alle rispettive parrochie.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.r.
 Kościół sw. Anny
 Hans Bogbinders Alle 2

2300 København S, tlf. (01) 58 21 02
 Msza sw.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Liturgisk kalender november 1986

1. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. L.: Fil. 1,18b-26. Ev.: Luk 14,1. 7-11. Eller *hvid: Gudsmoders Lørdagsmesse*. (II Ps).
2. hvid. Søndag. *Alle helgen* (s). 1. L.: Joh. Åb. 7,2-4. 9-14. Salme 24,1-2. 3-4ab. 5-6. Rv. 6: Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre. 2. L.: 1. Joh. 3,1-3. Ev.: Matt. 5,1-12a. *Gl. Cr. særlig pf.*
3. viol. eller sort. Mandag. *Alle Sjæle*. L.: 2. Makk. 12,43-46 eller Rom. 8,31b-35. 37-39. Salme 23,1-6. Rv. 1. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. Ev.: Joh. 14,1-6. *De afdødes pf.*
Der kan også læses andre tekster fra begravelsesliturgien.
4. hvid. Tirsdag i 31. alm. uge. *Karl Borromæus*, biskop. (†1584) (m). L.: Fil. 2,5-11. Ev.: Luk. 14,15-24. (III Ps).
5. grøn. Onsdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 2,12-18. Ev.: Luk. 14,25-33. (III Ps).
6. grøn. Torsdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 3,3-8a. Ev.: Luk. 15,1-10. (III Ps).
7. hvid. Fredag i 31. alm. uge. *Willibrord*, biskop (†739) (m). L.: Fil. 3,17-4,1. Ev.: Luk. 16,1-8 (III Ps).
8. grøn. Lørdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 4,10-19. Ev. Luk. 16,9-15. Eller *hvid: Gudsmoders Lørdagsmesse*. (III Ps).
9. hvid. Søndag. Laterankirkens indvielse (f). 1. L.: Ez. 47,1-2. 8-9. 12. Salme 46,2-3. 5-6. 8-9a. 10a. Rv. 1: Gud er vor tilflugt og styrke. 2. L.: 1. Kor. 3,9c-11. 16-17. Ev.: Joh. 2,13-22. *Gl. Cr. Kirkeindvielse B pf.*
10. hvid. Mandag i 32. alm. uge. *Leo den Store*, pave og kirkelærer (†461) (m). L.: Tit. 1,1-9. Ev.: Luk. 17,1-6. (IV Ps).
11. hvid. Tirsdag i 32. alm. uge. *Martin af Tours*, biskop (†397) (m). L.: Tit. 2,1-8. 11-14. Ev.: Luk. 17,7-10. (IV Ps).
12. rød. Onsdag i 32. alm. uge. *Josafat*, biskop og martyr (†1623) (m). L.: Tit. 3,1-7. Ev.: Luk. 17,11-19. (IV Ps).
13. grøn. Torsdag i 32. alm. uge. L.: Filem. 7-20. Ev.: Luk. 17,20-25. (IV Ps).
14. grøn. Fredag i 32. alm. uge. L.: 2. Joh. 4-9. Ev.: Luk. 17,26-37. (IV Ps).
15. grøn. Lørdag i 32. alm. uge. L.: 3. Joh. 5-8. Ev.: Luk. 18,1-8. Eller *hvid: Albert den Store*, biskop og kirkelærer (†1280). Eller *hvid:*

- Gudsmoders Lørdagsmesse*. (IV Ps).
16. grøn. 33. Alm. søndag. 1. L.: Mal. 3,19-20a. Salme 98,5-6. 7-8. 9. Rv. 9: Herren skal dømme folkeslag med ret. 2. L.: 2. Tess. 3,7-12. Ev.: Luk. 21,5-19. *Gl. Cr. Alm. S. pf.* (I Ps).
Kirketælling.
 17. hvid. Mandag i 33. alm. uge. *Elisabeth af Ungarn*, ordenssøster (†1231) (m). L.: Joh. Åb. 1,1-4; 2,1-5a. Ev.: Luk. 18,35-43. (I Ps).
 18. grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. L.: Joh. Åb. 3,1-6. 14-22. Ev.: Luk. 19,1-10. Eller *hvid: Peters- og Paulskirkernes indvielse*. L.: Ap. G. 28,11-16. 30-31. Ev.: Matt. 14,22-33. (I Ps).
 19. grøn. Onsdag i 33. alm. uge. L.: Joh. Åb. 4,1-11. Ev.: Luk. 19,11-28. (I Ps).
 20. hvid. Torsdag i 33. alm. uge. L.: Joh. Åb. 5,1-10. Ev.: Luk. 19,41-44. (I Ps).
 21. hvid. Fredag i 33. alm. uge. *Marias Fremstilling* (m). L.: Joh. Åb. 10,8-11. Ev.: Luk. 19,45-48. Eller (M.F.) L.: Zak. 2,14-17. Ev.: Matt. 12,46-50. (I Ps).
 22. rød. Lørdag i 33. alm. uge. *Cæcilie*, jomfru og martyr (†230) (m). L.: Joh. Åb. 11,4-12. Ev.: Luk. 20,27-40. (I Ps).
 23. hvid. Søndag. *Jesus Kristus, Universets Konge* (s). 1. L.: 2. Sam. 5,1-3. Salme 122,1-2. 3-4a. 4b-5. Rv. 1: Jeg frydede mig, da de sagde til mig: »Vi drager til Herrens hus«. 2. L.: Kol. 1,12-20. Ev.: Luk. 23,35-43. *Gl. Cr. Særlig pf.*
 24. grøn. Mandag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 14,1-3. 4b-5. Ev.: Luk. 21,1-4. (II Ps).
 25. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 14,14-19. Ev.: Luk. 21,5-11. (II Ps).
 26. grøn. Onsdag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 15,1-4. Ev.: Luk. 21,12-19. (II Ps).
 27. grøn. Torsdag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 18,1-2. 21-23, 19,1-3. 9a. Ev.: Luk. 21,20-28. (II Ps).
 28. grøn. Fredag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 20,1-4. 11-21,2. Ev.: Luk. 21,29-33. (II Ps).
 29. grøn. Lørdag i 34. alm. uge. L.: Joh. Åb. 22,1-7. Ev.: Luk. 21,34-36. (II Ps).
 30. viol. 1. søndag i advent. 1. L.: Es. 2,1-5. Salme 122,1-2. 3-5. 6-7. 8-9. Rv. 1: Jeg frydede mig, da de sagde til mig: »Vi drager til Herrens hus«. 2. L.: Rom. 13,11-14. Ev.: Matt. 24,37-44. *Cr. Adv.pf. I.* (I Ps).
1. søndag i advent indleder tekstrække A.

Våbenstilstandsdagen højtideligholdes 11. nov.

Tirsdag den 11. november 1986 vil den danske afdeling af »Le Souvenir Français« højtideligholde våbenstilstandsdagen ved en gudstjeneste kl. 10 i den katolske domkirke Skt. Ansgars kirke, Bredgade 64.

I gudstjenesten deltager bl.a. repræsentanter for Frankrigs Ambassade i Danmark, for »Amicale Française« og for forskellige soldaterorganisationer. Efter gudstjenesten nedlægges kranse på mindesmærkerne for faldne franske soldater og andre krigsofre fra begge verdenskrige på Assistens Kirkegård og på Katolsk Vestre Kirkegård. Ved kransenedlæggelse blæ-

ses »Last Post« og faner fra en faneborg sænkes.

»Le Souvenir Français« har afdelinger i 53 lande, hvor franske soldater, orlogsgaster og flyvevåbenpersonale og andre krigsofre ligger begravet. Bestyrelsen for »Le

Souvenir Français« i Danmark består af:

Generalmajor i Hæren, H.C. Engell, formand, monsignore Kjeld Geertz-Hansen, afdelingsleder, cand. mag. Jacques Qvistgaard, oberstløjtnant i Flyvevåbnet F.W. Bistrup.

Salg af frimærker

Caritas Danmark har atter frimærker til salg især enkeltmærker og julemærkeark. Danmark, England, Vesttyskland, Berlin o.a. Ring 02 84 44 07 Kluge, aften.

Katolsk familiepleje søges

inden for Sjællandsområdet til 7 mdr.s dreng. Henv.: Sr. Hildegard Madsen, Jens Jessensvej 7, 2000 F. Tlf. 01 71 48 72 kl. 19-20.
 Tariffmæssig godtgørelse.

Højdepunktet for pilgrimsrejsen blev for de fleste, hvis ikke alle besøget ved Niels Stensens sarkofag i San Lorenzo Kirken.

I Niels Stensens fodspor:

Uforglemmelig pilgrimsrejse for 61 danskere til Stensens Firenze

Tekst og fotos: Knud H. Kluge

61 pilgrimme fra Danmark fik en oplevelse for livet, da de deltog i bispeddømmets valfart til Firenze. Den var et af de mange arrangementer, som i år finder sted i vort bispeddømme i anledning af 300-året for Niels Stensens død i Schwerin i 1686. Firenze var på mange måder et hjem for Stensen, og her fandt han også sit sidste hvilested i San Lorenzo Kirken.

Valfartens officielle program begyndte straks efter ankomsten til Firenze søndag den 21. september. Biskoppen celebrerede messen sammen med præsterne *Ebbe Simonsen*, *Pierre Grégoire* og *Lorenzo Del Zanna* i kapellet til jesuiternes kollegium »Rezidenza Universitaria Fiorentina«, hvor vi var indkvarteret. Programmet sluttede lørdag den 28. september ligeledes med en messe i kapellet.

De fleste deltagere kom fra hovedstadsområdet og Nordsjælland, men også enkelte fra Roskilde, Rødby, Randers, Århus og Sønderborg. Indbydere var biskoppen og Stenokomiteen, som består af læge *Kjeld Jensen*, formand for Steno-gildet, *Kaspar Kallan*, formand for AC og biskoppens repræsentant, pater *P. Grégoire*. Pater *Lorenzo Del Zanna* havde forud ordnet de praktiske detaljer i Firenze.

Her læste Niels Stensen sin første messe

Det officielle program mandag bestod i en messe i S. Maria dell'Annunziata (Maria Bebudelseskirken), hvor Niels Stensen i

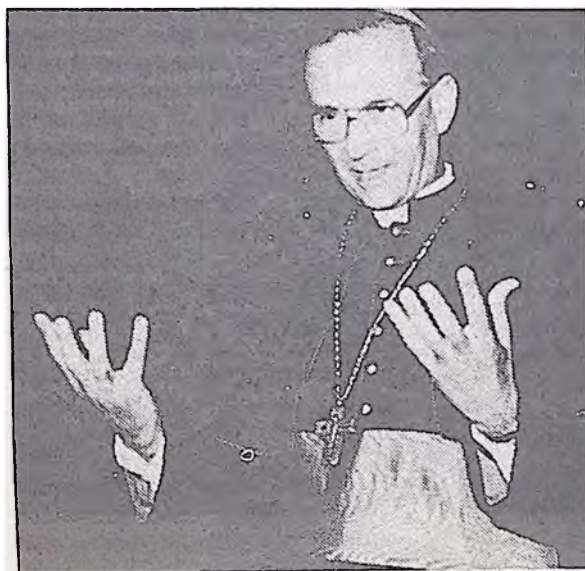
kirkens lille Maria-kapel 14. april 1675 fejrede sin første hellige messe.

Lad os bede om foran dette nådebillede, at Gud også på Maria's forbøn vil give os del i denne hjertets renhed, der ikke tjener to herrer, men søger Gud alene, sagde biskoppen i sin prædiken og fortsatte: »Også Niels Stensen higede efter det rene hjerte, og hans præstevieelse og hans første messe her ved dette alter stod i dette tegn«.

Ved Niels Stensens sarkofag

Tirsdagen blev for de fleste af os, hvis ikke alle, pilgrimsrejsens højdepunkt med først en gudstjeneste ved højalteret i San Lorenzo kirken og dernæst bøn, salmesang, kardinalbesøg, taler og kransnedlæggelse foran Niels Stensens sarkofag i et sidekapel i kirken.

Da Niels Stensen døde i Schwerin den 5. december 1686 kun 48 år gammel, blev hans kiste overført til Firenze. Her blev han bisat i krypten under San Lorenzo, som er Medicislægtens gravkirke. I 1953 blev Niels Stensens jordiske rester overført til den

»I elsker Steno meget, men jeg kan forsikre jer om, at også florentinerne elsker Steno«, sagde kardinal *Silvano Piovaneli* til de danske pilgrimme.

antikke sarkofag og flyttet op i kapellet.

Biskoppen indledte med en bøn: »Her ved Niels Stensens sarkofag vil vi bede Helligånden komme over os og hele vor katolske kirke, og at Helligånden også vil forny vor katolske kirke i Danmark«. I sin prædiken sagde biskoppen, at Niels Stensen stræbte efter at tjene den ene Herre og om at få Åndens frugter, som er kærlighed, glæde, fred, godhed, trofasthed, sagtomdighed og afholdenhed.

Efter gudstjenesten samledes vi alle foran sarkofagen. En tysk gruppe med prælat *Stanis-Edmund Szydzik* sluttede sig til. Kort efter ankom

Firences ærkebiskop, den 62-årige kardinal *Silvano Piovaneli*, der bød velkommen; han sagde bl.a.:

»I elsker Steno meget, men jeg kan forsikre jer om, at også florentinerne elsker Steno. Niels Stensen har studeret hjertet og han valgte det som våben i sit bispeddømme. Hjertet skal være åbent for alle i verden.

Niels Stensen var en typisk repræsentant for de kristne. Han var europæer og florentiner, han var dansker og toscaner, han var videnskabsmand og han var helgen, en jordens mand og en Guds mand. Jeg takker jer, fordi I kom her, og ønsker jer en god rejse, en vandring under Guds beskyttelse på livets lange vej«.

Biskop Martensen sagde henvendt til kardinalen, at Niels Stensen havde sit livs lykkeligste år i Firenze. Her fandt han sit livs store inspiration, da han sluttede sig til den katolske kirke, og her blev han viet til præst. »Vi er kommet til Niels Stensens grav for at få del i samme inspiration, som Stensen fandt her i Firenze«.

Krans fra Københavns Universitet

Herefter lagde de ikke-katolske læger, ægteparret *Gudrun Boysen* og *Troels Kardel* en krans fra Københavns Universitets Lægevidenskabelige Fakultet. Kranen bærer inskriptionen »*Facultas Medica Universitatis Hafniensis*« samt Københavns Universitets segl, som var i brug på Niels Stensens tid med *Christian III's* monogram.

Troels Kardel sagde i sin tale, at universitetet ved nedlæggelsen af en krans ved Niels Stensens grav, ønsker at ære mindet

om sin berømte elev i 300-året for hans død. Herefter opregnede han Stensens videnskabelige indsats: Beskrivelsen af ørespytkirtlens udførselsgang, tårekirtlernes funktion, at hjertet alene er en muskel, beskrivelsen af hjernens anatomi og hans geologiske opdagelser, som i dag betragtes som grundlæggende for geologien og palæontologien.

Fysikeren *F. T. Arrecchi* fra Firences Universitet sluttede talerækken, idet han omtalte Stensens betydning med hans opdagelse af vinklernes konstans i krystaller. »Denne lov var det første kvantitative udsagn om symmetri. Når vi ser, hvilken rolle symmetri i dag spiller for moderne fysik, bør vi fysikere betragte os selv som børn af såvel Niels Stensen som af Newton«. Stensens holdning til videnskab var snarere at forklare end at beskrive, en holdning som videnskaben i dag ønsker, sagde Arrecchi.

Åbning af Niels Stensen-udstilling

Efter højtidelighederne i San Lorenzo Kirken gik alle med kardinalen og biskoppen til den officielle åbning af Niels Stensen udstillingen i *Biblioteca Medicea Laurenziana*, som har til huse i samme bygningskompleks som kirken. Steno studerede i dette bibliotek Den Hellige Skrift og kirkefædrene på originalsprogene.

I bibliotekets fornemme lokaler på 1. salen er en udstilling om videnskabsmanden Niels Stensen. Den præsenterer næsten alle Niels Stensens værker i førsteudgave og desuden mange breve og afhandlinger. Her ligger også »Chaos« som Stensen som 21-årig student skrev i

Pater Grégoire læser evangeliet i Maria Bebudelseskirken (S. Maria dell'Annunziata), hvor Stensen i kirkens lille Maria-kapel 14. april 1675 fejrede sin første hellige messe.

I Niels Stensens fodspor

»Det er ikke kun videnskabsmanden vi ser her, men også den kristne, præsten og biskoppen i en meget elegant præsentation af portrætter, monumenter, værker m.m. ordnet omkring det sted i væggen, hvor Stensen i 1687 fik sit foreløbige hvilested«, fortæller pater Grégoire om Stensen-udstillingen i Firenze.

København, og som snart udgives for første gang på dansk og engelsk.

Også i *Donatello's Sal* (krypten, hvor Donatello lå begravet ved siden af Niels Stensen) er der en udstilling, som er viet mennesket Niels Stensen. Den er mere omfattende, siger pater Grégoire, der senere fik lejlighed til at studere den nærmere: »Det er ikke kun videnskabsmanden, vi ser her, men også den kristne, præsten og biskoppen i en meget elegant præsentation af portrætter, monumenter, værker m.m. ordnet omkring det sted i væggen, hvor Stensen i 1687 fik sit foreløbige hvilested«.

Onsdag middag var alle indbudt til en mindre reception i Palazzo Vecchio, byens gamle og berømte rådhus, hvor Niels Stensen har boet.

En planlagt messe i San Gaetano (den tidligere San Michele da Bertolda kirke), hvor Niels Stensen var skriftefader, blev opgivet. Men vi kom forbi Casino dei Medici ved San Marco pladsen, hvor Stensen boede fra den 20. april 1667 til den 4. juli 1668. Også hospitalet S. Maria Nuova, hvor Stensen virkede som læge fik vi set.

Volterra og Livorno

Torsdag kørte vi med bus ud af Firenze via Porta Romana i retning mod Siena. Ad Via Romana kom vi forbi *Søster M. Flavias Kloster*. Især to kvinder kom til at betyde

meget for Niels Stensens religiøse omvendelse. Den ene var Søster Maria Flavia, som stod for det lille apotek i Annalena klostret ved Via Romana. Den anden kvinde var den fromme *Lavinia Felice Cenami*, bedre kendt som *fru Arnolfini*.

Efter en reception på rådhuset i Livorno, kørte vi forbi pladsen, hvor Niels Stensen oplevede Kristi Legemsprocessionen, hvor Det hellige sakramente blev båret i triumftog gennem gaderne. Overalt knælede folk andagtsfuldt ned. I vort lille guidehefte, udarbejdet af pater Del Zanna står der: »Ved dette Syn blev Steno dybt grebet og uimodståeligt slog den Tanke ned i ham; »Nu gælder det for mig om at træffe en Afgørelse. Enten

er denne Hostie blot et simpelt Stykke Brød, og da er de Daarer, som tilbeder den - eller Kristi sande Legeme er virkelig til Stede her, og hvorfor tilbeder jeg Ham da ikke ligesom de andre?«

Senere på dagen og efter en middag, som biskop *Oblondo* gav hele selskabet, sagde biskop *Martensen* i takketalen: »Der er bestemte dage i ens liv, man ikke glemmer - vi vil huske denne dag«.

Dagen i Livorno sluttede med en messe i San Bastiano kirken, hvor den lokale menighed også mødte op. »Vi føler vort fællesskab vokse med de steder, hvor Niels Stensen tilbragte så lykkelige år af sit liv og fandt vejen til den katolske kirke. Så lad os i denne messe bede for Niels Stensens saligkå-

ring«, sagde biskoppen bl.a. i sin prædiken. Turen afsluttede med et kort besøg i Pisa.

Messe i domkirken

Fredag havde som eneste program punkt en messe i *Duomo*, Firences domkirke, hvor Stensen blev præsteviet påskelørdag den 13. april 1675.

Niels Stensen elskede sit Firenze, - vi forstod bedre efter denne pilgrimsrejse hvorfor. Med biskop *Martensens* tak til borgmesteren i Livorno og biskop *Oblondo*: »Der er bestemte dage i ens liv, man ikke glemmer - vi vil huske denne dag«, vil jeg gøre disse ord til mine med en lille ændring af sidste sætning: »Der er bestemte dage i ens liv, man ikke glemmer - vi vil huske denne pilgrimsrejse«.

Knud H. Kluge.

Niels Stensen stræbte efter at tjene én herre og om at få Åndens frugter, som er kærlighed, glæde, fred, godhed, trofasthed, sagtomdighed og afholdenhed, sagde biskoppen bl.a. i sin prædiken i San Lorenzo Kirken, hvor Stensens jordiske rester er stedt til hvile.

De mange vandreture i Firenze under pilgrimsrejsen »I Niels Stensens fodspor« synes her at være for meget for *Elsebet Kieler*, som mener, der er en nemmere måde at komme frem på.

Odd Fellow Palæets store sal
Bredgade 28, København K

Biskop Hans L. Martensen indbyder til

Niels Stensen fest

lørdag den 15. november kl. 14

Program
Tre korte taler

Harriet M. Hansen: Niels Stensen som menneske. Harriet M. Hansen er historiker og har bearbejdet P. Gustav Scherz' efterladte Stensen biografi.

Olaf Pedersen: Niels Stensen som videnskabsmand. Olaf Pedersen er professor ved Aarhus Universitet i videnskaberne historie og kendt fra TV.

Biskop Hans L. Martensen: Niels Stensen som kristen, præst og biskop.

Imellem talerne musik fra Niels Stensens tid.

Schola Cantorum synger under ledelse af Bernhard Lewkowitzch.

Royal Danish Brass (messingblæsere fra Det Kgl. Kapel) spiller.

Entre: 30 kr. Billetter kan købes på sognekontorerne/hos sognepræsten eller ved indgangen til Odd Fellow Palæet lørdag den 15. november fra kl. 13.

Biskop *Ablondi* fra Livorno gav valfartsdeltagerne en strålende modtagelse i sin by, hvor Niels Stensen oplevede en kristi legemsprocession, som fik stor betydning for hans senere konversion. Fotos fra valfarten kan beses og bestilles på redaktionens kontor.

Alt er muligt

Tekster om genetik, samliv og samfund

I juni 1985 afholdt Det økumeniske Center i Århus en konference på Århus Universitet »Etikken der blev væk«. Nu foreligger som resultat af konferencen »Alt er muligt . . . tekster om genetik, samliv og samfund«. Materialet, der i hovedsagen stammer fra konferencen i 1985 er redigeret, så det kan anvendes uafhængigt af konferencen.

Hvert af de tre afsnit indledes med bibelske overvejelser af Johannes

Nissen, lektor ved Institut for Ny Testamente, Århus Universitet. Generelt besvarer han spørgsmålet: »Kan vi bruge Bibelen til noget i denne sammenhæng?« med: »Nej, Bibelen giver ingen direkte løsninger, for den er nemlig ingen håndbog i etik . . . men selv om den ikke giver svar på en række af vor tids mest brændende problemer, kaster den lys over grundlæggende menneskelige spørgsmål, og den inde-

holder . . . nogle etiske perspektiver.

Emnegruppen genetik beskæftiger sig med »Geneteknologi – perspektiv og problemer«, »Genetik og Skabelsteologi«, »Etik i et pluralistisk Samfund«, »Fosterdiagnostik i Praxis«, »Genetisk forskning i kvindeetisk perspektiv« og »Livet som Handicappet«. Derefter følger nogle af de deklamationer og lovforslag, der eksisterede på bogens fremstillingstidspunkt samt et brev, der efter konferencen blev sendt til daværende indenrigsminister Britta Schall Holberg.

Biskoppen

Herefter følger biskop Hans L. Martensens »Etik og Genetik«, hvor han efter at have behandlet fostrets retsstilling skriver: »Hvis normer, der er i strid med kristen skabelsestro og menneskesyn,

vinder vid udbredelse i en befolkning, og hvis disse normer cementeres gennem den civile lovgivning, da opstår der nye og særlige udfordringer til kirken«. Efter at have talt derom skriver han: »Mens mange forestiller sig, at seksualitet og kærlighed ad ren teknisk vej kan frigøres fra sine dimensioner af tyngende ansvar og undertiden lidelsesfuld forpligtelse, er det kirkens opgave at betone, at vi aldrig ad teknisk vej vil kunne frembringe en kærlighed, der består i ren og ublandet nydelse, og som i enhver forstand undgår smerten ved at give sig selv. . . Der findes kristent set ingen kærlighed, der kan undslå sig korsets forargelse«.

Ægteskabspagten

Ikke alt kan defineres, men noget kan opleves og udtrykkes i billedets sprog! Det er pastor Leif Vestergaards digt »Nattedåb« et smukt eksempel på.

Emnegruppen samlivsetik kommer ind på: »Opbrud i Samlivsformer«, »Dagligliv i Danmark«, »Samhørighed og forskellighed«, »Samliv, samhörighed og seksualitet« og afsluttes med p. Erwin Bischofsberger S.J.'s »Etik og Samliv«. Han sammenligner ægteskabspagten med Guds pagt med menneskene: En pagt mellem selvstændige, frie autonome parter, en bestandig pagt, hvis tilblivelse og gyldighed er betinget af dens »eksklusive karakter«. »Der findes ingen absolut garanti for; at ægteskabspagten vil holde

hele livet ud«, skriver Bischofsberger. Jamen, hvad så? Ja læs selv!

Samfundsetik

Afsnittet om samfundsetik handler om »Historie, tradition, ritual, Autoritet«, »Den uvisse fremtid«, »Institutions-, arbejds- og Familieliv«, »Umyndiggørelse?« og »Samfundet og de Kriminelles«. Biskop Henrik Christiansen, biskop i Ålborg og formand for Det økumeniske Fællesråd«, slutter bogen med »Etik og Politik«.

Spaltepladsen tillader ikke, at alle forfatterne nævnes ved navn, men de er alle af meget høj karat, og indlæggene er klare og engagerende. Biskop Christiansen afslutter sit indlæg – og dermed bogen således: »Søg først Guds rige og hans retfærdighed«, siger Kristus.

En teologi, der altid har været bekvem for magthaverne, der har været ferme til at fortolke dette, som om det betød, at denne verdens ting skulle være ligegyldige. Tværtimod: Det er vort høje kald som disciple at være redskaber for den kommende verdens virkelighed på en sådan måde, at den nuværende smittes med det håb, som atter og atter giver kraften til at kæmpe på livets side mod døden,

indtil Livets Fyrste selv har lagt døden som den sidste fjende under sine fødder, og Gud er blevet alt i alle.

Bogen anbefales varmt til selvstudium og til studiekredse – ikke mindst økumeniske!

Ruth Plum

Alt er muligt . . . Tekster om genetik, samliv og samfund. Udg. af Det økumeniske Center i Århus, 160 s, 50 kr.

Caritas anbefaler bog om flygtninge

Caritas Danmark anbefaler i sit seneste nummer af »Caritas Nyt« bogen »Salamaleikum«, som bygger på indtryk fra flygtningelejre i Pakistan og Sudan. Bogen er skrevet af Erik Wedersø og forordet er skrevet af Dronning Margrethe. Overskud ved salget går ubeskåret til Dansk Flygtningehjælp, som Caritas er medlem af.

Bogen koster 85 kr. + porto 5.- kr. Kan bestilles hos Forlaget Rosinante, Kirkevej 15, Postbox 5, 2920 Charlottenlund.

Findes Gud?

- tre små historier og et efterord

Findes Gud? En lille dreng på 5 år kom løbende ind til sin mor, temmelig ophidset: »Mor, nu ved jeg, hvem Gud er! Gud, det er vejrhnen oppe på taget!« - ??? - »Jo, for du har jo sagt, at Gud er ophøjet - og strålende«.

Hvad nu end moderen har fortalt, så havde drengen altså forstået det sådan, at Gud måtte være en »super-ting«, et »super-fænomen«, og i alle tilfælde noget, man kunne snakke om og pege på - som på andre ting og sager.

Altså noget, der er uden for én selv. Den allerhøjeste »genstand«. Når Gud gøres til en »ting«, vi kan tage og studere, hvis vi vil, så degraderes han til et gudebillede, godt og sikkert uden for det liv, vi ellers lever:

Åbner sig

I sit hæfte går Bjørn Håkonsson da også anderledes til værks. »Findes Gud?« spørger Bjørn. Hvad er svaret? Hvis vi venter nogle argumenter, får vi dem ikke uden videre. Hvad vi i første omgang får, er tre små historier. De er ret forskellige, men fælles for dem er, at de bevæger sig »på grænsen«. I fortællingerne er vi nemlig midt i en verden, vi kender til, og samtidig føres vi derhen, hvor denne tilværelse ligesom »åbner sig«, »viser ud over sig selv«. Vi kommer derhen, hvor Guds-

spørgsmålet dukker op - hvis man altså er villig til at lade det dukke op.

Ikke, at Gud toner frem som »the missing link« i verdensmekanikken eller som den, der i en håndvending ordner sagerne. Nej Gud træder ganske enkelt frem som tilværelsens bærende grund, som tilværelsens yderste horisont, som Den Hinsides midt i vores verden og midt i vores liv.

Erfaringsområder afdækkes

Tre erfaringsområder afdækkes i disse fortællinger som områder, hvor det, som sker og det, som er til, peger ud over sig selv: erfaring af mening, accept, kærlighed; erfaring af naturens gådefulhed og skønhed, erfaring om, at mennesker kan påtage sig den yderste risiko for andres skyld.

Det er store sager. Det er klart nok, hvad Bjørn vil, måske endda for klart: »Man merkt die Absicht und wird verstimmmt«. Får Bjørn os altså på krogen? Nok i den første fortælling. Dermed være ikke sagt, at de andre ikke duer. Men de sprænger faktisk rammen for det gode forehavende. Mener i det mindste jeg. Og det er en skam. Vi havde godt kunnet få øje på, hvad vi skal se, uden det, der faktisk kommer til at virke som en slags pegepind.

Efterordet, der samler de tre fortællinger, leverer

i stor enkelhed stof til et sammenhængende Guds- og verdensbillede: Gud er skabende eksistens. - Skabelse fører til selvstændighed. - Selvstændighed kan føre til kærlighed - Gud er kærlighed. Det er hæftets store fortjeneste at godtgøre, at Gud, som det allerede er sagt, er Den, der er Hinsides midt i vores verden, midt i vores liv. Og som derfor sætter sine usporlige tegn midt i tilværelsen. Tegn, der kan ses af den, som har øjne, der kan se.

Hæftet anbefales

Det er altså et hæfte, der skal anbefales, der er noget at gå i krig med. Også selv om man nok kunne ha' ønsket, at Bjørn havde fortalt sine historier endnu bedre. Han kan nemlig. Vi har lov at forlange, at han næste gang gør meget mere ud af »håndværket«. Det er altid dødfarligt at bruge konstruerede fortællinger i troens formidling. Det skal helst være »ægtefødte« fortællinger; Bjørns har stof i sig, og derfor kan de bruges. Men næste gang vil vi godt være fri for de der skærver i maskineriet.

Søster Hildegard Madsen

Findes Gud, - tre små historier og et efterord. Forfatter: Bjørn Håkonsson. 1: Religionspædagogisk Udvalgs serie. Skrevet for unge.

Schola Cantorum på ny plade

Også i år vil en ny plade med Schola Cantorum kunne fås til særpris kr. ca. 67.- mod normalt kr. 110.- ved henvendelse til Bernhard Lewkowitz, tlf. 01 12 85 14.

Den ny plade indeholder udelukkende værker af Lewkowitz og af hensyn til portoen må ordrene helst ikke være under fire plader.

Møder og arrangementer

En aften med moder Teresa

Jesu Hjerter Kirkes menighed og andre interesserede inviteres til en aften med moder Teresa. Sognepræsten ved Sct. Matthæus Kirke vil tale om sit ophold hos M. Teresa, vise billeder og besvare spørgsmål. Pastor Maja Holst er M. Teresas kontaktperson i Danmark. Fredag den 14. november kl. 19.30 i Stenosgade 4 A.

Menighedsrådet.

DKKF-onsdagsmøde

Onsdag den 29. oktober 1986 har vi et aktuelt tema på programmet. Margot Petersen taler om »flygtningen og nåleøjet«.

Vi starter som sædvanlig kl. 18 på skolen Institut St. Joseph, Dag Hammarskjöldsgade 17, 2100 Kbh. Ø. Kr. 20.- for mad og kaffe. Drikkevarer kan købes.

Alle er velkomne. Tilmelding til Grete Dohm 01 22 85 34. (Næste onsdagsmøde den 26. november).

En gruppe af kvinder fra Danmarks Katolske Kvindeforbund, København.

Det sker på Magleås

Fredag d. 31.10. - søndag d. 2.11. Dansk Ungdoms Fællesråd

Mandag d. 3.11. - fredag d. 7.11. Københavns Universitet: Studievejlederkursus.

Lørdag d. 7.11. - søndag d. 9.11. Pastoralrådsmøde.

Søndag d. 9.11. Søndagstræf på Magleås.

Tirsdag d. 11.11. - onsdag d. 12.11. Hørsholm kommune.

Fredag d. 14.11. - søndag d. 16.11. Kristen meditation med Grethe Livbjerg.

Mandag d. 17.11. - fredag d. 21.11. Præsteretræte.

Søndagstræf på Magleås

Læg søndagsturen omkring Magleås. Kom alene eller kom sammen med venner - eller sidemanden i kirkebænken - til søndags eftermiddags-samvær på Magleås.

Program: fra kl. 14 til 15 kaffe i opholdsstuerne. Kl. 15 arrangement i foredragssalen. Pris 20 kr. inkl. kaffe og kage, børn gratis.

9.11.: Mød Bispedømmets ungdomspræst Jesper Fich.

14.12.: Advents-sammenkomst.

A.C.

Freddag den 14. november kl. 20 i Englesalen, Jagtvej 183. Professor Harald Riesenfeld, Uppsala, taler om:
Evangeliehåndskrifter og evangellernes datering.

A.C.s bestyrelse.

Jesus er vejen - vejen til Jesus

Åndens vækst i liv og tjeneste

Søndag den 2. nov.: At elske Gud - fup eller fakta?

Søndag den 16. nov.: Næstekærlighed - er det bare snak?

Søndag den 30. nov.: Når troen bliver levende.

Søndag den 14. dec.: Hvordan leder Gud os?

Søndag den 18. jan.: Kirken i verden og verden i kirken.

Søndag den 1. febr.: »Ånden og kødet« (jfr. Rom. 8.).

Søndag den 15. febr.: Er syndserkendelse en fælliterklæring?

Søndag den 1. marts: Den daglige kamp.

Tilmelding er nødvendig, og foretages på stedet ved betaling af kursusgebyr kr. 20.-.

Mødested: Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej.

Mødetid: Kl. 19.30 præcis til kl. ca. 21.30. Det forventes at kursusedtagere selv bringer skrivemateriale og bibelen med!

(På arrangørernes vegne) L. A. Dorn, S. J.

DUK-kalender

Medarbejderledetræning den 21. - 23. 11. 86 på Bissrup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis.
Tilmelding senest 3. 11. 86.

Nyårslejr den 27. 12. 86 - 1. 1. 87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr.

Tilmelding og betaling senest 1. 12. 86.

Vietnameserweekend den 16. - 18. 1. 87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse.
Tilmelding og betaling senest 5. 1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen. Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningsskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Niels Steensen-aften

Dr. phil. pater A. Ziggelaar S.J., som har deltaget i Niels Steensen-forskningen, vil holde lysbilledforedrag for os om Niels Steensen, hvis helgenkærlighed vi ser frem til med glæde.

Mødet finder sted onsdag den 26/11 86 i menighedsalen ved Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5 - umiddelbart efter aftenmessen kl. 19.30. Alle er velkomne.

Mini-basar i Søborg

Mini-basar i Johanneskirken, Søborg til fordel for vort Caritasprojekt 1. søndag i advent den 30. november efter 10-messen.

Vi inviterer til tombola, gavebod, amerikansk lotteri, loppetov. Auktion kl. 12.30. Lækre sager og kager kan nydes i »cafe-teriet«.

Alle er hjertelig velkommen.

Menigheden i Søborg.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Legatet VARDEN

Af ovennævnte legat vil der pr. 1/12 1986 blive uddelt kr. 4.000,- i een eller flere portioner.

Portionerne tildeles til unge studerende.

Ansøgninger bedes inden 15/11 1986 fremsendt til

Landsretssagfører Poul Høyer
Rosenvængets Hovedvej 6
2100 København Ø.

Krafts Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddelingen vil finde sted i december 1986. Bevilgede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar måned 1987.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid«.

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 10. december 1986.

Legatets adresse er:
Revisionsfirmaet H.E. Noiesen, Nyropsgade 47, 1602 København V.

Korsvejsstationer

Maleren Kirsten Lundsgaardvig, der nu er bosiddende i Norge, udsmykkede Sct. Vilhelms Kirke i Hillerød med en smuk korsvej. Forstudierne til disse malerier er en akvarelsérie: format 20 x 28 cm, som kunstneren hermed vil gøre opmærksom på til en eventuel interesseret menighed.

Yderligere oplysninger kan fås hos overlærer Lilly Eriksen, Lindholmsvej 76, 9400 Nørresundby, tlf. 08 17 23 09.

Lotteri

Det amerikanske lotteri blev udtrukket med nr. 25. Vi takker alle, der har bidraget til det meget fine resultat af markedet.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hjørnetor København. Gratis for begge parter fornøddes kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Salg og service

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59

Deres garanti for friske varer!

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT
RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT:
01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabsystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Malermester VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Remisevej 31a 8200 Ålbønderne 02 25 30 02 25 31

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brilløhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Det tysk-franske redningskib Cap Anamur II anløb i september Hamburg med 357 vietnamesiske bådflugtninge ombord. I øvrigt er Balzan-prisen på 575.000 kr. lige blevet tildelt FN's Flygtningesekretariat for i 35 år at have hjulpet mennesker i nød. Foto KNA.

Kritisk kirke i Venezuela

Ansvarsløshed breder sig i samfundet

Caracas (KIPA) - Venezuelas katolske biskopper har i et dokument fremsat en massiv kritik af samfundsforsituationen i deres land.

Dokumentet er offentliggjort i Caracas og har titlen »Tro, leve, forkynde evangeliet«. Biskopperne skitserer deri - også som et svar på pavens opfordring til en ny-evangelisering af Latinamerika - deres pastoralplan indtil 1992.

ansvarsløshed breder sig i samfundet, siger biskopperne og kalder denne proces for en strukturel synd. De opfordrer derfor befolkningen til at samarbejde for at leve og forkynde evangeliet, »inspireret af kærligheden« og styrket af deltagelse i fejringen af sakramenterne.

Biskopperne vil i de nærmeste år lægge det pastorale tyngdepunkt i arbejdet for de fattige og for evangeliets værdier. Der er fire områder, der skal prioriteres højest: familie, ungdomspastoral indsats for et nyt samfund og arbejde for at kalde flere til præstetjeneste og til ordensliv.

Chiles militær udviser præster

Santiago (KIPA) - Juan F. Fresno Larrain, ærkebiskop af Santiago meddelte fornyligt, at seks katolske præster er anklaget for meddelagtighed i attentatet på Pinochet.

Det drejer sig om tre franske gejstlige, Pierre Dubois, Daniel Caruette, og Jaime Lancelot og amerikanerne Thomas Merhan og Jorge Cambais. Desuden er den chilenske præst, Jorge Orellana blevet arresteret.

Straks efter attentatet erklæredes undtagelsestilstanden i Chile. Under politirazziaerne arresteredes mindst 35 personer, deriblandt adskillige fagforeningsfolk, journalister og ovennævnte præster.

De to amerikanere er dog blevet frigivet siden.

Kardinalen protesterede officielt mod arrestationerne og krævede præsterne løsladt. De franske præster er nu blevet landsforvist og via Brasilien

fløjet til Frankrig. I Sao Paulos lufthavn i et interview med pressen fordømte de attentatet på Pinochet, idet de erklærede, at den nuværende situation ikke kan løses med vold. Præsterne sagde, at de ikke var blevet forhørt, og mente, at udvisningen skete på grund af det spændte forhold mellem stat og kirke. P. Dubois håbede på snart at kunne vende tilbage til Chile, hvor han har virket i 23 år.

Pastor Pierre Dubois. Foto KNA.

Lokker unge uden ståsted

Sekterne en udfordring til sjælesorgen

Rom (KIPA) - I Vatikanet er man bekymret over de såkaldte sekters og »nyreligiøse bevægelser«s aktiviteter i hele verden.

Især de unge trues heraf, siges det i en for nylig offentliggjort dokumentation om »Fænomenet med sekterne eller de ny religiøse Bevægelser«. Dokumentet er udarbejdet i fællesskab af Enhedssekretariatet, Sekretariatet for de Ikke-troende, sekretariatet for de Ikke-kristne og af Det pavelige råd for Kulturen«. Det er en sammenfatning af et rundspørge, som 85 bispe-

konferencer havde besvaret inden oktober 1985.

De troende - og især de unge - bør informeres bedre om sekternes karakter og optræden. Sådanne bevægelser og »kulters« metoder må analyseres nøje. Det er ikke muligt at give et entydigt svar, da fænomenerne varierer fra land til land.

De hidtidige erfaringer viser også, at en virkelig »dialog« med sekterne er umulig.

Med »sekter« menes der her alle de bevægelser, der ikke har forbindelse med en af de store verdensre-

ligioner. I mange tilfælde udsættes sekternes medlemmer for en slags hjernevask, og der gøres forsøg på at kontrollere dem åndeligt.

»Alarmerende og alvorligt«

Bispekonferencerne taler om et »alarmerende og alvorligt fænomen« på grund af sekternes fremgang. Det er især unge, der ikke er faldet til i deres menigheder, eller unge fra opløste familier eller unge, der tilhører etniske mindretal, der let falder for sekternes løfter. Også mange katolikker, der ikke synes, at deres personlige og religiøse behov opfyldes i deres egen kirke, har vendt sig til sekterne, for dér at finde fællesskab, anerkendelse og harmoni.

Dokumentet fremhæver, at årsagen til denne fremmedgørelse og usikkerhed, der får mange til at finde sekternes løfter så tillokkende, skyldes de store ændringer, der er sket i samfundet ved industrialiseringen, ved flugten fra land til by og ved den ændrede form for kommunikation.

Det er derfor vigtigt at uddybe menneskers viden om deres egen tro, at genopdage sognet som det sted, hvor der er ægte fællesskab, og igen at vise at den gamle sandhed er en altid ny sandhed, der stadig gælder i livets forskellige forhold.

Hvilede våbnene den 27. oktober?

(KIPA) - Pave Johannes Paul II har opfordret alle krigsførende parter i verden til at holde våbenhvile 27. oktober, den dag hvor over 300 religiøse ledere fra hele verden samles i Assisi til en bededag for freden.

Det var ved afslutningen af en økumenisk gudstjeneste i amfiteatret i Lyon, at paven under sit besøg i Frankrig fremsatte denne appel, som han har tillid til vil nytte, for han »tror på, at tegn har en værdi og en åndelig virkekraft«.

Med dette usædvanlige initiativ stiller Johannes Paul II sig på linie med de paver og biskopper, der

siden det 11. årh. har gjort deres til at få afsluttet krige i Europa. Undertiden var det nok til at få skabt våbenstilstand, at en af de krigsførende parter viste, at på den fastsatte dag ville man lade våbnene hvile.

Landsfred, Gudsfred

Både konger og kejsere pålagde undertiden deres undersåtter, der bekrigede hinanden, en såkaldt »landsfred«. Også paver og biskopper gjorde det samme. Et sådant fredsbud kaldtes da for »gudsfred«, og overtrædelse deraf medførte dengang kirkelige straffe.

Genopliv ånden fra Helsinki

Wien (KIPA) - Franz König, præsident for det internationale »Nova Spes« (nyt håb), har indkaldt til et symposium i Laxenburg nær Wien. Mottoet for mødet er et nyt håb om samarbejde og sikkerhed i Europa. Franz König mener, at en fælles indsats på videnskabelig, religiøs og økonomisk grund kan overvinde politiske, militære og ideologiske modsætninger.

Ærkebiskop Achille Silvestrini, Vatikanets udenrigsminister, mener, at konferencen i Wien vil genoplive ånden fra Helsinki. En indskrænkning af

religionsfriheden forhindrer menneskene i at tilfredsstille et fundamentalt behov og berøver staten for den indsats, som frie borgere kunne yde samfundet.

Religion er ingen privatsag

A. Silvestrini betoner, at også det pluralistiske samfund trænger til fælles grundværdier, f.eks. den kristne opfattelse af menneskeværdigheden. Religionerne i de pluralistiske samfund må gå ind for retfærdighed, fred og menneskerettighederne.

Et første skridt hertil er Johannes Paul II's indbydelse af verdensreligionerne til Assisi for at samles i bøn for verdensfreden.

A. Silvestrini afviser, at religion er en privatsag, som ikke har indflydelse på samfundets udvikling. I kristendommen drejer det sig altid om forholdet til næsten, og dermed om næstekærlighedens kamp mod intolerance, undertrykkelse og udelukkelse.

Næste nummer udsendes d. 12. november

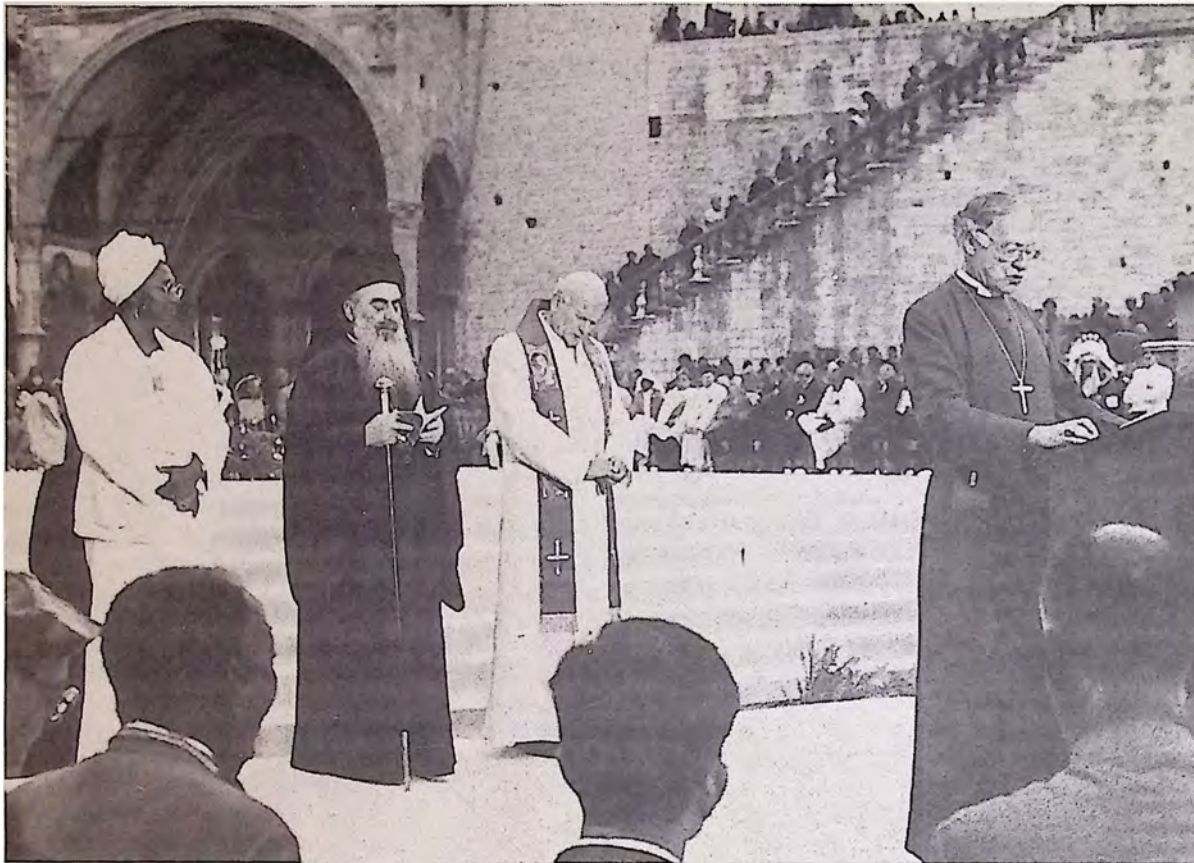
katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Bladkontor, Brødgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Girnr. 5 00 14 71; Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szareffin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Praam (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Kirken i østlandene, side 2
 Ordrup KUK i Rom, side 5
 Kateketcentralen tyve år, side 6 - 7
 Nye bøger, side 8

Mandag den 27. oktober samledes kirkeledere fra hele verden i Assisi for at bede for freden. Der var foruden repræsentanter fra alle de store verdensreligioner også mange fra kirkelige fællesskaber og naturreligioner. Foran paven ved talerpulten står ærkebiskoppen af Canterbury, Robert Runcie. En fyldig reportage bringes i næste nummer.

Kirken har ikke taget nok hensyn til lægfolkets behov

Kardinal Hume kræver et nyt syn på lægfolkets rolle

Skønt næste års synode næppe vil blive »et afgørende moment i kirkens liv« må hele spørgsmålet om lægfolkets rolle og sendelse studeres på ny som et skridt på »selvforståelsens og fornyelsens vej«. Det sagde kardinal Basil Hume af Westminster for nylig på præsteseminariet *All Hallows*, meddeler *Catholic Herald*.

Kardinalen gik ud fra nogle af de vigtigste af Det andet Vatikankoncil's dokumenter. Han sagde bl.a., at lægfolket har en vigtig rolle såvel i kirkens liv som i samfundet. Han indrømmede, at kirken »ikke har gjort nok for at

fremelske en spiritualitet for lægfolk, som imødekommer deres ofte ubevindte behov for det, der hører Gud til«. »Vi har«, sagde kardinal Hume, »ikke fundet ud af, hvordan lægfolket skal udrustes til at udfylde deres rolle i kirken og i samfundet«.

Dialog i kirken og med samfundet

Inden synoden må kirken gøre det til en virkelighed i hele Guds folks liv, at kirkens mysterium er fællesskab (*communio*). »Hele Guds folks liv må imidlertid være rodfæstet i Guds mysterium, for at ikke verdslige holdninger

og grupperinger, der bygger på magt og herredømme, skal skygge for den indre virkelighed, der består i, »at vi har del i Treenighedens liv«.

Kardinalen talte om den dialog, der er så vigtig både med det omgivende samfund og inden for selve kirken. Han roste katolske grupper, der aktivt og organiseret giver sig i lag med den moderne verdens problemer. I den forbindelse nævnte han specielt kristne basismenigheder og grupper som arbejder for »respekt for menneskelivet«, for »retfærdig fred« og for »kvindens ligeberettigelse«.

Beskyttelse af freden

Familierne spiller efter kardinal Humes mening »en afgørende rolle for menneskelig fremgang og for almenvellet ... Det er

ved deres retskaffenhed, deres retfærdighedssans, deres venlighed og omhu, at de gør deres omgivelser mere menneskelige, mere anstændige og mere indbyggende«.

Nye tjenester

»Det er vigtigt«, sagde kardinalen også, at erkende, at Helligåndens magt og skabende energi stadig virker. Som svar til en verden, der hurtigt ændres, tager nye tjenester og sendelser form«. Disse nye tjenester er en del af fornyelses- og gen-evangeliseringsprocessen.

»Det bliver nu mere og mere klart, hvor den vestlige verdens åndelige og religiøse verden er blevet reduceret, og hvor absolut nødvendigt det er med en radikal evangelisering af vort samfund«. Dette er ofte sket »noget tøvende«, indrømmede kardinalen.

Biskop i Peru beder verden om hjælp

De kristne i vanskeligheder

Lima (KIPA) - I Peru lider kirken både under guerillaens terror og statens modterror. Biskoppen af Puno, *Jesus Malteo Calderon Y Barrueto* beder indtrængende om verdens opmærksomhed. De kristne i hans bispedømme kommer i stadig større vanskeligheder mellem fronterne.

I det tilstødende bispedømme Ayacucho er der siden 1980 mindst blevet dræbt 7.500 mennesker, hovedsagelig indianske småbønder. Det sker under stridighederne mellem venstrestremisterne, »Lysende Sti«, og hærens og politiets antiterror-enheder.

Truet fra to sider

Biskoppen bønfaller den internationale offentlighed om at forhindre en gentagelse af denne udvikling i Puno. I et hyrdebrev skriver han, at retten til at leve er truet fra to sider i hans bispedømme. På den ene side står de, som stiler efter at ødelægge den etablerede orden totalt. På den anden side står

ordensmagten, der burde forsvare borgernes liv, men ofte farer frem med primitive og voldelige midler, som er aldeles ulovlige og som udsletter den sagesløse befolkning, der skulle beskyttes.

Et tegn på det dybe had mellem modstanderne er mytterne i fængslerne i Lima for nylig og det blodbad blandt fangerne, der udløstes, da oprøret blev slået ned.

Liturgisk sekretariat oprettet

Biskop *Martensen* har bedt Kateketcentralen om at overtage sekretariatet for liturgisk arbejde i bispedømmet. Sekretariatsarbejdet har hidtil været varetaget af Liturgikommissionen.

Allerede i 70'erne havde en Liturgisk Materialecentral til huse hos Kateketcentralen. Dens opgave bestod i at være Liturgikommissionens eksekutivorgan. I disse år udkom Søndagslektionaret, diverse ritualer, flere danske messer og meget andet liturgisk materiale til gudstjenester, andagter osv.

Nu er der igen store udgifter under forberedelse: Altermessebogen, en revideret udgave af hverdagslektionaret, ritualbogen m.v.

Gudstjenesteledere højt prioriteret

Uddannelse/videreuddannelse af gudstjenesteledere står højt på prioriteringslisten. Der er planer om at placere en sådan uddannelse i forlængelse af det grundkursus i teologi, som ventes at kunne søsættes efteråret 1987 (se omtalen side 6).

Sekretariatet ser det naturligt som sin opgave at bidrage til videreføring af den liturgiske fornyelse.

Biskop Frehen død

Biskop Hendrik Hubert Frøhen, Reykjavik, er efter længere tids sygdom død fredag den 31. oktober i en alder af 69 år. Han blev viet til biskop 8. december 1968.

Stor Niels Steensen fest på lørdag den 15. november i Odd Fellow Palæet

Kristent-marxistisk møde i Ungarn meget vellykket

Budapest (KIPA) – 30 videnskabsfolk fra 13 lande deltog 8.-10. oktober i et kristent-marxistisk møde i Budapest med emnet »samfund og etiske værdier«.

Mødet var arrangeret af Vatikanets sekretariat for de ikke-troende og det ungarske Videnskabernes Akademi. Det vigtigste resultat af mødet var efter deltagernes mening, at alle ønskede, at denne samtale skulle fortsættes.

Ret til værdighed og frihed

Kardinal *Paul Poupard*, præsidenten for Vatikanets sekretariat for de ikke-troende, sagde i sin åbningstale, at det bedste, der kunne komme ud af mødet, var, hvis den lytten til hinanden og agtelse for den andens mening kunne brede sig fra mødet til hele samfundet. Mennesket som ansvarlig person og med sin uopgivelige ret til værdig-

hed og frihed er efter Poupards mening, det vigtigste som troende og ikke-troende i fællesskab kan drøfte.

De fælles problemer for troende og ikke-troende er i vor tid retfærdigheden i verden, solidariteten mellem mennesker og folkeslag, hjælpen til de fattige og de undertrykte, respekten for nationale kulturer og beskyttelsen af etniske mindretal og miljøbeskyttelsen. Alt det, der truer menneskeheden i dag bør få troende og ikke-troende til i fællesskab at arbejde for sand og retfærdig fred og forsoning mellem folkeslagene. Hertil hører også overvindelsen af al racistisk, ideologisk og religiøs diskriminering og forsvar for de i dag meget truede etiske værdier.

Etiske værdier afvises

»Netop det, at etiske værdier afvises, gøres til noget relativt, underord-

nes en ideologi eller misbruges til fordel for bestemte grupperes interesser, har til alle tider gjort hjerner kolde og ødelagt samfund«, sagde kardinalen og tilføjede: »Kun etisk adfærd og respekt for moralske værdier kan holde de trusler i skak, der tynger menneskeheden i dag«.

Begge parter giver udtryk for glæde

Ved en pressekonference gav begge parter udtryk for glæde over, at trods grundlæggende forskelle i den marxistiske og den kristne verdensanskuelse kunne der findes fælles holdninger til menneskeheden store spørgsmål, og samtalerne var foregået i gensidig respekt og tillid. Man var enige om, at den videre samtale mellem kristne og marxister ikke skulle indskrænkes til den akademiske diskussion, men føres videre på det praktiske plan.

Kardinal Poupard fremhævede ved pressekonferencen, at for de kristne har alle etiske værdier deres grundlag i troen på Jesus Kristus. Ethvert menneske har som Guds udtrykte billede en absolut værdi. Det er det »urokkelige grundlag i den menneskelige selvbestemmelsesret« at adlyde Skaberen i samvittighedsafgørelser, betonedes kardinalen.

Fra marxistisk side må man anerkende, at mange etiske grundværdier er universale og ikke kan relativiseres. Som en helt central værdi nævnedes kardinal Poupard trosfriheden, som er forudsætningen for enhver dialog. Både de kristne og marxisterne havde, sagde han, enstemmigt fordømt krænkelse af menneskerettigheder, racisme og tortur.

Samtalepartnerne var sig bevidst, sagde *Jozef Lukacs*, direktør for det filosofiske institut i Budapest, at de i en kritisk

verdenssituation skulle give svar på menneskeheden store spørgsmål. Lukacs talte om det fælles problem med det »mellem polerne marxisme og kristendom eksisterende brede ingenmandsland«.

Mod det må kristne og marxister føre en fælles kamp, da moralsk ligegyldighed er grobund for menneskelig destruktivitet. Dialogpartnerne havde især beskæftiget sig med opnåelse af fred og forhindring af en atomkrig. For dette mål må alle moralske kræfter sættes ind, betonedes Lukacs.

Ikke forvente mirakler

»Vi må ikke forvente mirakler, men mødet i Budapest tyder på en tydelig forbedring af klimaet i forholdet mellem marxister og troende kristne – også for fremtiden«, sagde kardinal *Franz König* i en samtale med katolske journalister. Man må håbe, at den forbedring af klimaet, der kunne konstateres på mødet i forholdet mellem marxi-

ster og kristne, ikke kun får indflydelse i Ungarn, men også »i andre socialistiske lande«, betonedes kardinalen.

»Marxisterne har langt mere end katolikkerne rettet deres verdensanskuelse mod fremskridtet«, sagde fundamentalteologen *Karl-Heinz Weger*, der også deltog i mødet i Budapest. Han mener, at det er en mangel ved den marxistiske verdensanskuelse, at den ikke har en begrundelse for etiske værdier, som kan accepteres af brede samfundslag. Dette er også en af hovedårsagerne, til at værdierne forfalder i socialistisk regerede lande.

»Af de kristne kunne marxisterne lære, at de vigtigste værdier ikke er historisk betingede, men værdier der er til for menneskets skyld, som barmhjertighed, kærlighed og tilgivelse. Disse begreber er absolut ikke kun kristne, men er uafhængigt af enhver ideologi aldeles nødvendige, hvor mennesker lever med hinanden«, erklærede Weber.

Kommer paven til Sovjetunionen?

Spekulationer i anledning af Gorbatjovs besøg i Italien

(KIPA) – *Mikhail Gorbatjov* vil i begyndelsen af 1987 besøge Italien. Det har sat gang i rygterne om en paverejse til Moskva i anledning af 1000-års festen for kristendommens komme til Rusland. Hvis Gorbatjov, når han besøger Italien i begyndelsen af 1987, ytrer ønske om en audiens hos pave *Johannes Paul II*, vil han blive modtaget.

Ikke kun fantasi

Det kommunistiske italienske dagblad »L'Unità« mener, at Sovjetunionen beskæftiger sig med muligheden af et pavebesøg. Bladet offentliggjorde for nylig et langt interview med den russisk-ortodokse patriark *Pimen* af Moskva og skrev i tilslutning hertil: »Hypotesen, om at pave *Wojtyla* vil rejse til Sovjetunionen og specielt til Moskva, betragtes i betydningsfulde politiske kredse absolut ikke som fantasi«.

Det franske dagblad »Le Figaro« reagerede på denne artikel med en oplysning om, »at betin-

gelsen for en paverejse til Moskva i Vatikanet betragtes som uantagelige«. Dette er muligt, selv om det straks blev meddelt fra Vatikanet, at ingen havde stillet betingelser for en paverejse til Sovjetunionen, og i øjeblikket var det slet ikke aktuelt.

Forhindringer

I »L'Unità«-artiklen tales der om både »religiøse og politiske forhindringer« i forbindelse med en paverejse til Sovjetunionen. Her tænkes bl.a. på den ukrainsk-katolske kirke, der har været forbudt i Sovjetunionen siden 1946. Dens overhoved, kardinal *Lubachivsky*, der bor i Rom, afviser da også en sådan rejse under de nuværende forhold. Den ukrainsk-katolske kirke ville bestemt ikke kunne lide, hvis paven kun besøgte Moskva og kun tog imod en indbydelse fra Moskva-patriarkatet til kristendommens 1000-års fest i Rusland.

Lubachivsky har i et interview til KNA erklæret, at den jubilæumsfest som Moskva-patriarkatet

Paven ser gerne Gorbatjov i audiens i Rom i 1987.

Vil Gorbatjov se paven i Moskva i 1988?

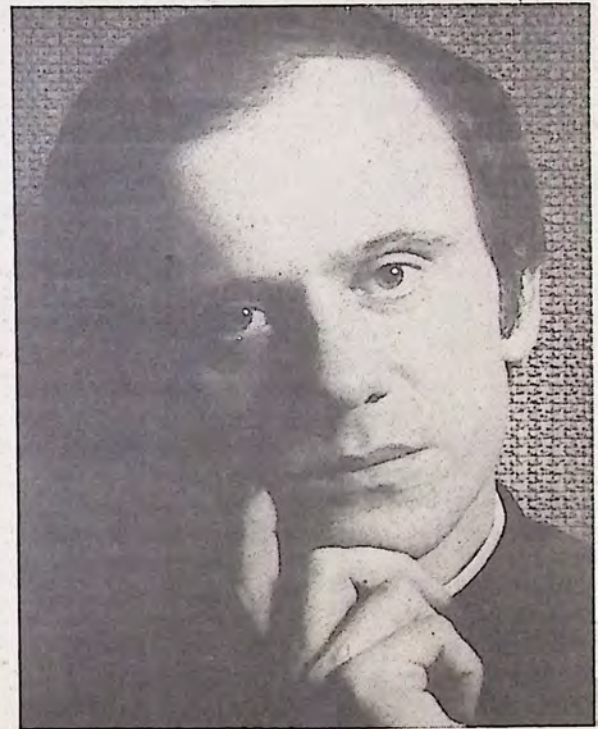
og Sovjetunionen forbereder, er »politisk farvet« og vil bilde Vesten ind, at der er religionsfrihed i Sovjetunionen. Han er sikker på, at paven ikke vil rejse til Moskva, hvis han ikke også får mulighed for at besøge de litauiske og ukrainske katolikker.

Spekulationerne over pavens rejse breder sig. I Rom forlyder det, at et pavebesøg til Katolikdagen i Dresden foråret 1987 og måske i Berlin kunne være et »adgangskort« til Sovjetunionen. De polske biskopper, bl.a. kardinal *Gulbinowicz* skal være meget interesseret i, at paven besøger Østtyskland, og

har drøftet dette delikate emne med de vesttyske biskopper under deres besøg i Czestochowa i slutningen af august.

Polen, som paven i juni 1987 besøgte for tredje gang, er hidtil det eneste østeuropæiske land, som han har fået lov til at besøge, efter at også planerne om en rejse til Jugoslavien er udskudt på ubestemt tid.

Johannes Paul II, der 29. april modtog den østtyske præsident *Honecker* i privataudiens, skal slet ikke være utilbøjelig til at besøge Østtyskland i forbindelse med den tredje Polen-rejse.

Jerzy Popieluszko blev myrdet for sit stærke engagement som arbejderpræst for Solidaritet.

Nedsat straf til Popieluszko's mordere

Warszawa (KIPA) – Den polske regering har nedsat straffen for de tre af de fire politifolk, der er dømt for mordet på den katolske præst *Jerzy Popieluszko*.

Jerzy Urban, der er talsmand for regeringen, har for nylig meddelt, at den fhv. oberst *Adam Pietruszka* har fået nedsat sin dom fra 15 års fængsel til ti år. De to fhv. politiløjtnanter *Leszek Pekala* og *Waldemar Chmielewski* straffe på 15 og 14 år blev ligeledes nedsat til

ti år. Det er udelukket, at den hovedansvarlige for mordet, *Grzegorz Piotrowski*, der er idømt 25 års fængsel, bliver benådet.

Urban satte regeringens beslutning i forbindelse med den sidste amnesti for politiske fanger i Polen. Han bekræftede desuden, at den 36-årige præst fra Warszawa *Sylwester Zych* og den 28-årige *Stanislaw Matejczuk*, student fra det katolske universitet i Lublin, er sat på fri fod.

Ingen »opium« til partifællerne

Moskva (KIPA) - Det sovjetiske partiorgan »Pravda« advarer det kommunistiske parti mod religionens voksende indflydelse, den religion, som Marx kaldte opium for folket.

I sin søndagsudgave kritiserer bladet mange partifællers overbærende holdning over for religionen. Hvis man tror, at religionen dør en naturlig død, tager man fejl, siger »Pravda«; for de religiøse fællesskaber er i stand til at tilpasse sig forandrede tilstande. De kristne kirker bevarer ikke blot deres

indflydelse på de troende, men tiltrækker sig også nye tilhængere.

Præsterne udnytter straks situationen, hvis nogen er blevet offer for social uretfærdighed. Og kirken tilfredsstiller desuden folks æstetiske behov. Den idealiserer sin egen historiske rolle og forsøger med alle midler at fremstille sig som den eneste bærer af kulturelle værdier. Partiet bør undersøge grundene til religiøsitet i Sovjetunionen og finde motiverne til, at folk knytter sig til kirken.

I Østtyskland begynder militariseringen i børnehaven

(KNA) - I Østtyskland begynder den politisk-ideologiske opdragelse allerede hos de tre-årige. Efter at det nye »Program for undervisning og opdragelse i Børnehaven« 1985 er blevet indført, tager »militariseringen« til.

Den nye undervisningsplan kræver, at børn i forskolealderen skal beskæftige sig med sport, leg, arbejde, musik, naturvidenskab, beherskelse af sproget, børnelitteratur og kunst, og de skal indføres i mængdelære og statsborgerkundskab.

Fjenden kommer altid fra vest

I forbindelse med statsborgerkundskab skal børnene lære om »beskyttelse af freden og det socialistiske fædreland«. De skal lære, at »de væbnede styrker handler klogt og modigt« i deres forsvar af fædrelandet. De gør sig umage for »at ramme plet, for at lande sikkert med deres faldskærm og overbringe efterretninger nøjagtigt«. Børnene skal

også lære, at »vore grænsesoldater dag og nat bevogter landets grænser og altid er parate til at forhindre fjenden i at trænge ind i vort land«, og: »Fjenden kommer altid fra Vesten«.

På den sidste synode for Den evangeliske kirke Berlin-Brandenburg blev det kritiseret, at »militariseringen nu også begynder i børnehaven«. Også i forældrekræde er der mere og mere skepsis overfor de statslige børnehaver. Mange forældre er bange for, at der ikke tages hensyn nok til det enkelte barns behov, og for at der stilles for store krav til børnene.

Næsten 90% af alle børn i Østtyskland går i vuggestue og børnehaver, inden de kommer i skole. Da næsten alle kvinder har erhvervsarbejde og ikke selv kan passe deres børn, prøver flere og flere af dem at få deres børn i kirkelige børneinstitutioner. I aviserne ser man også flere og flere annoncer efter »dagplejemødre«.

Fredsmesse i Roskilde

Ti præster fra 6 lande koncelebrerede under forsæde af Imre Biro, Ungarn, den 17. oktober. Anledningen var Verdensfredskongressen i København og Berliner Konferens (BK)'s besøg i Roskilde.

Viceprovincialen for de hollandske dominikanere, p. Karl Derksen fremhævede i sin korte prædiken katolikernes særlige bidrag til fredsarbejdet. Efter højmessens var menig-

heden værter for en blandedt skare af folk fra menighed, BK-præsidiat, kongresdeltagere fra Holland og Frankrig, samt interesserede fra Roskilde.

Katolsk sociallære

Under hele verdenskongressen boede Berliner Konferens-præsidiat i Roskilde som den katolske menigheds og Katolsk Arbejderaktions gæster. Præstegården i Roskilde

dannede også rammen for forhandlinger om videreførelse af Berliner Konferens teologiske arbejde, hvor man nu skal til at se på den katolske sociallære og befrielsesteologien. Dette skete under ledelse af Otto Hartmut Fuchs, præsident for Berliner Konferens, som ligeledes blev modtaget til en længere samtale af Roskildes borgmester, Henrik Christiansen.

Richardt Hansen

Protestantiske gejstlige nu katolske præster

Stockholm (KIPA) - I Sverige får tre gifte protestantiske gejstlige adgang til katolske præsteembeder. Paven har givet den nødvendige dispensation efter biskop Hubertus Brandenburg's anmodning. De tre gejstlige præster er konverteret til katolicismen og ansøgte om at blive katolske præster. I de sidste ti år er ca. 30 præster fra den svenske kirke konverteret til katolicismen.

Pater Jac. Adams C.S.S.R. er nu sognepræst i Sakramentskirken i København efter pastor Peter Nissen.

Budskab til Assisi fra verdensfredskonferencen i København

Det religiøse forum på Verdensfredskongressen i anledning af FN's fredsår vedtog med akklamation at sende et budskab til repræsentanterne for verdensreligionerne, der på pavens opfordring samledes den 27. oktober i Assisi til bøn om fred. Budskabet havde følgende ordlyd:

»Forenet i omsorg for bevarelse af livets hellige gave hilser repræsentanter for verdens religioner, der i anledning af det internationale år for fred er samlet i København, alle dem, der er samlet i Assisi for at bede for fred.

Vi er forenet med jer i ånden, og håber at vor fælles bøn vil medvirke til at afværge atomtruslen, ophør af lokale krige, og føre frem til konkrete skridt til afrustning.

Selv om topmødet i Reykjavik ikke, som vi havde håbet, førte frem til resultater til gavn for menneskeheden, må disse forhandlinger videreføres, til der er opnået konkrete aftaler.

Sammen hæver vi vor stemme for indgåelse af et stop for afprøvning af atomvåben, en radikal reduktion af alle kernevåben, og for at forhindre en

kapoprustning i verdensrummet. Vort globale ansvar maner os hver dag til ikke at ødelægge grundlaget for millioner af menneskers liv ved at bruge vor planets ressourcer til krig og destruktion.

Måtte jeres bøn og

handling føre til, at alle mennesker kan leve i fred og retfærdighed«.

Budskabet blev overbragt paven af en italiensk delegeret.

George Bune Andersen
Mødeleder

Odd Fellow Palæets store sal
Bredgade 28, København K

Biskop Hans L. Martensen indbyder til

Niels Stensen fest

Lørdag den 15. november kl. 14

Program

Tre korte taler

Harriet M. Hansen: Niels Stensen som menneske. Harriet M. Hansen er historiker og har bearbejdet P. Gustav Scherz' efterladte Stensen biografi.

Olaf Pedersen: Niels Stensen som videnskabsmand. Olaf Pedersen er professor ved Aarhus Universitet i videnskaberens historie og kendt fra TV.

Biskop Hans L. Martensen: Niels Stensen som kristen, præst og biskop.

Imellem talerne musik fra Niels Stensens tid.

Schola Cantorum synger under ledelse af Bernhard Lewkovich.

Royal Danish Brass (messingblæseorkester fra Det Kgl. Kapel) spiller.

Entree: 30 kr. Billetter kan købes på sognekontorerne/hos sognepræsten eller ved indgangen til Odd Fellow Palæet lørdag den 15. november fra kl. 13.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Katolsk skolegudstjeneste

Tirsdag den 18. november kl. 8.25 transmitterer Danmarks Radio på program 1 en andagt i Sankt Mariæ Kirke i Ålborg. Det er elever og lærere fra Sankt Mariæ Skole, der er til morgensamling i kirken, hvor pater Frank Jobst O.M.I. prædiker, og skolelederen Gert Ryom-Hansen læser fra Mattæus-

evangeliet i Anne de Vries' fortolkning. Der synges nyere salmer af Ester Bock, Arne Myskja og Johannes Møllehave. Sang og musik ledes af lærer Gert Nørgaard.

Skolegudstjenesten sendes i stedet for den sædvanlige morgenandagt i domkirken i København.

John S. Lundorf

Lægfolkets egen spiritualitet

Som optakt til den forestående bispesynode »om lægfolkets opgaver og ansvar i kirken« er den engelske kardinal *Basil Hume* kommet med en bemærkning, der er værd at lytte til. Kardinal Hume hævder, at mange lægfolks manglende ansvarsfølelse og manglende interesse for eget ansvar nok skyldes, at kirken simpelthen har glemt at skabe en særlig spiritualitet for lægfolket. I grunden er det et gammelt spørgsmål, og det er godt, det bliver stillet igen.

Begrebet *spiritualitet* beskriver den ånd og de ledende tanker, der præger et bestemt kirkeligt livsfællesskab og dets særlige indsats i kirken. Ørkenfædrenes ånd var f.eks. en anden end vore Skt. Josefs søstres ånd i dag. Benediktinsk spiritualitet, kort sammenfattet i devisen »Bed og arbejd« er en anden end redemptoristernes; munkesamfund lever efter andre evangeliske signaler end et udadvendt missionsselskab. Men så meget er sikkert: Ordenssamfundenes spiritualitet har beriget den katolske kirke med kraftige impulser.

Der var kun ét problem: Lægfolk med behov for mere åndelig dybde, som spurgte kirken om en egen spiritualitet, blev enten henvist til et ordenssamfunds inspiration (tredje orden-fænomenet) eller overladt til tilfældet, selv at finde en spiritualitet »i verden«. Vi husker vel alle de drabelige diskussioner over temaet: *Dit arbejde i køkkenet er din bøn; når du arbejder, beder du med din krop*. I et halvt århundrede har kirken forsøgt at vejlede ægtefolk med disse ikke helt overbevisende forsøg på en egen spiritualitet. I dag må vi vist indrømme, den ikke var bæredygtig nok. Lægfolkets evangeliske liv kan ikke bare kopieres efter et klostersamfunds model, hvis ikke spiritualiteten har sin direkte og ukunstlede sammenhæng med folks fantastiske livsvilkår. Kardinal Hume indrømmer det og stiller derved spørgsmålet, om lægfolks manglende mæle i dag blandt andet ikke skyldes en manglende spiritualitet.

Vigtige indrømmelser er gavnlige, såfremt de fører til åben debat og nye indsigter. Lægfolkets umyndiggørelse i vor kirke har stået på i århundreder og det er den manglende spiritualitet, der er skyld i en manglende identitet. Vi kan jo se i dag, at ordenssamfund, der i tidernes løb (eller efter koncilet) mistede deres identitet, dermed mistede deres eksistensgrundlag, medens ordener med en markant profil stadig får tilgang af unge, søgende mennesker. Heraf må kirken kunne lære, at lægfolket ikke skal skældes ud for dets usikkerhed på det spirituelle plan: Klerikaliseringen af kirkelivet og af kirkens meninger (!) har jo ligefrem hæmmet folket i at opbygge en egen spiritualitet. Hver gang det påfaldende spørgsmål stilles, hvorfor så mange danske katolikker mangler ansvarsbevidsthed over for deres kirkes pastorale og økonomiske muligheder, i modsætning til andre danske frikirker ofte imponerende indsats, kan svaret og forklaringen måske søges i det samme problem: Opdragelse til medansvar giver en identitet, opdragelse til lydighed selvstændighed medfører alle de identitetsproblemer, mange af vore lægfolk lider under i dag.

Synoden om lægfolk (men igen uden lægfolk?) kan blive til andet end gentagelse af kendte klicheer, hvis kardinal Humes ord tages alvorligt af alle.

www

Læserne skriver:

Giver ikke klar besked om naturlig familieplanlægning

I »katolsk orientering« den 14. september 1986 anmelder *Ruth Plum* hæftet »Vi skal giftes« udgivet af Ansgarstiftelsens forlag. I sidste del af anmeldelsen henviser hun til apotekerforeningens pjece »klar besked om naturlig familieplanlægning«, og giver udtryk for med et

lille hjertesuk, at der under hæftets afsnit om fødselsregulering mangler oplysning om denne pjece.

Det er vor opfattelse, efter at have læst denne pjece, at det er et stort held, at der ikke henvises til den. Det er en pjece, der absolut ikke giver klar besked, idet den indehol-

der en række direkte forkerte oplysninger om emnet.

Hvis pjecens forfattere havde gjort sig den ulejlighed at indhente oplysninger om de videnskabelige resultater, der er fremkommet indtil dato, ville de opdage, at det er misinformation, de giver. Det ville være katastrofalt, hvis et hæfte udgivet af Ansgar-stiftelsen skulle henvise til en pjece, der giver forkert information om meget væsentlige aspekter ved naturlig fødselsregulering.

Anne Storm, læge
Ingegerd Riis
Jens Messerschmidt
Gertrud Messerschmidt
Georg Høhling

Svar:

Supplerende kan det oplyses, at den omtalte pjece »Klar besked om naturlig familieplanlægning«, er udgivet af Foreningen for Familieplanlægning i samarbejde med Danmarks Apotekerforening. Formand for Foreningen for Familieplanlægning er professor ved Rigshospitalet, dr.med Mogens Osler, der er specialist i gynækologi og obstetrik.

Hvis pjecen virkelig efter Anne Storms og medarbejderes mening giver misinformation, var det måske rimeligt, at de rettede henvendelse til professor Osler derom. Som læge nærer jeg fuld tillid til hans faglige kompetence.

Ruth Plum

Stands ørkesløse diskussioner

Jeg har et indlæg i »katolsk orientering« nr. 14, og det er tilsyneladende blevet misforstået af enkelte – andre har telefonisk udtrykt deres tilfredshed.

Mit indlæg var egentlig ikke tænkt som et debatoplæg, men jeg vil kort svare *Renate Frielitz*. Jeg anser det for tidsspilde en snes år efter Det andet Vatikanconcil stadig at diskutere nævnte sager. Drøft den i stedet med din sognepræst. Kristendommen er i krise, og kirken må styrkes for at tage kampen op. Med andre ord, der er vigtigere ting end kommunionbænke at tage op.

Jørgen Langsted har helt ret i, at der er mange problemer, jeg ikke nævn-

te, og de af ham nævnte, er netop hvad vi som kristne bør tage op, hvor vi kan få ørenlyd.

Det, jeg skrev imod, var ørkesløse diskussioner om mindre væsentlige ting. Som kristne har vi et ansvar over for næsten, og vi må også være vågne over for de problemer, der eksisterer indenfor vor katolske kirke. Som medlem af et af de største sogne her i landet, ved jeg af smertelig erfaring, hvor vanskeligt det er at skaffe forum til en diskussionsaften, når der er »aktuelle emner« på dagsordenen.

Kaj V. Hansen

Redaktionen ser herefter debatten for afsluttet.

Salg af julekort fra Caritas

Igen i år sælger Caritas Danmark julekort. Kortene, som er en gave fra Ansgar-Werk Münster i Tyskland, vil være velkendt af mange.

Pris: kr. 20 for et sæt med 6 kort incl. kuverter + porto.

Caritas har ladet fremstille dobbelte kort med Caritas-symbolet i rødt og guld på forsiden. Dette kort kan benyttes til en julehilsen, men kan i øvrigt bruges året rundt.

Pris: kr. 3,50 pr. stk. incl. kuvert + porto.

Husk også at sætte den lille Caritas-mærkat på Deres breve.

Pris: kr. 10 for 1 ark med 24 mærkater.

Ring eller skriv til Caritas Danmark, Sct. Peders Stræde 3, 1453 København K. Tlf. 01 12 72 61 kl. 9-16.

Bedstemødrene fra Plaza de Mayo har stadig brug for vor støtte

»Det er meget vigtigt at føle jeres støtte, for vores vanskeligheder er ikke forbi endnu. Da vi startede eftersøgningen af vore børnebørn, havde vi god brug for jeres støtte, og vi har det stadig efter 10 års kamp, hvor vi føler, at vores styrke forsvinder.

Sådan udtrykte præsidenten for »Bedstemødrene fra Plaza de Mayo«, *Maria Isabel Mariani* og vicepræsidenten, *Estela Carloto* sig på et møde hos Amnesty International tirsdag den 30. september. I mødet deltog 18 personer foruden de to bedstemødre. Blandt gæsterne var bl.a. Socialdemokratiets formand *Anker Jørgensen*. Fra katolsk side deltog *Birgit Spørensén* fra Danmarks katolske Kvindeforbund.

Det er tredje gang bedstemødrene gæster Danmark i deres forsøg på at finde »forsvundne« børn. De havde to projekter med sig, som de søger støtte til:

- Finansiering af transportomkostninger ved eftersøgningsarbejdet og
- finansiering af en sekretær og kontorhjælp.

Hvor er børnene?

Efter militærkuppet i 1976 i Argentina, lod juntaen tusinder personer »forsvinde« heriblandt mange børn, nogle endda kun få måneder gamle. Også gravide forsvandt, hvorom man ved, at deres børn blev født i fængsel.

Børnene blev senere registreret som vogterens børn eller afleveret hos tilfældige mennesker med

trusler om at holde mund.

I 1977 samlede 13 bedstemødre sig i en gruppe »Bedstemødrene fra Plaza de Mayo«. Vores arbejde har været svært, fortalte de på mødet i Amnesty Internationals lokaler i København. Vi fandt det første barn i 1980, det næste i 1982. Vi må kunne bevise, at det er vores børnebørn.

I dag findes prøver baseret på genetiske data fra bedsteforældrene og forældrenes søskende. Flere børn er nu takket være disse metoder forenet med deres familier.

Der er i alt nu fundet 40 børn, fortalte de to bedstemødre.

I Argentina er der 200 registrerede tilfælde, men vi mener, at tallet af forsvundne børn er 400, og af det tal er 40 fundne

børn for få. Det tager mange år at finde frem til børnene, og vi vil ikke sprede uro blandt børn i almindelighed i Argentina.

Når vi finder børnene hos disse uskyldige familier, genforenes barnet med sin egen familie, men beholder også et forhold til den familie, det er vokset op hos. Bedstemødrene støttes i deres arbejde af seks jurister, seks psykologer, en børnelæge og en lægestuderende.

Bedstemødrene omtalte også et lille nyhedsblad, de udgiver i Argentina takket være bidrag fra Folkekirkens Nødhjælp. Bladet har været direkte årsag til, at endnu et barn er fundet og genforenet med sin familie.

kk

Katolsk Brevkursus

- et troslære-kursus for alle er nu komplet og kan fås samlet eller som enkeltbreve.

Få brochure på Kateketcentralen, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Telefon 01 71 48 72.

Himlens port på klem

20 unge danske katolikker i privataudiens hos paven

Sct. Andreas' sogns Maxi-Kuk udgjorde kerne i den gruppe af godt tyve unge mennesker, som i ugen 8.-15. august med pastor Kozon som rejseleder drog til Rom. Takket være pastor Kozons omfattende kendskab til Rom, lykkedes det os i løbet af den korte tid trods 30 graders varme at se ikke mindre end 37 kirker, Forum Romanum, Katakomberne, Colosseum og endnu mere. Der blev endda tid til at tilbringe aftenerne på hyggelige cafeer og opleve stemningen på Roms mange pladser med de smukke fontæner. I det følgende skal blot et par højdepunkter på turen nævnes.

Gudstjeneste ved Peters grav

Allerede dagen efter vi var ankommet, var vi så heldige at få lov til at holde messe i en næsten hule-agtig krypt ved apostlen Peters grav under selve Peterskirken. Stemningsfuld messe i omgivelser der gav det særlige historiske perspektiv. Herefter fulgte en rundvisning i hele kirken ved pastor Kozon, og at kirken forekom os betagende stor behøver vel næppe at siges. Dette erfarede vi selv rent fysisk, da vi havde travet rundt i Peterskirken i flere timer uden at have set mere end en brøkdel af de mange seværdigheder.

Rom set fra oven

Den store bronzestatue af Sankt Peter med højre fod fuldstændig glatslebte af ivrige pilgrimmes kys og berøring var et af de mange indtryk, som man husker. Naturligvis måtte vi opleve Peterskirkens fulde højde og gik de mere end 500 trin op til toppen

af kuplen, hvorfra vi havde en fantastisk udsigt over hele Vatikanet, og formen af selve Peterspladsen som et nøglehul viste sig tydeligt.

Folkfest for San Lorenzo

Et andet højdepunkt på turen var messen i kirken Sankt Laurentius uden for Murene og den efterfølgende procession søndag aften. På denne dag var det festen for Roms skytshelgen Sankt Laurentius, og dette var vel grunden til at messen tiltrak en stor mængde mennesker.

Den højtidelige messe blev naturligvis læst på italiensk, en ærkebiskop prædikede, uden at ret mange af os forstod noget af det, kun hans levende mimik og store armbevægelser gjorde indtryk på os som noget typisk italiensk.

Lige ude foran kirken blev der efter messen uddelt indviet brød til alle som minde om at Laurentius selv gav brød til de fattige. Herefter dannedes processionen. En gipsstatue af Laurentius med ansigtet oplyst af elektriske lamper blev ført frem på en rullende vogn. Måden at fremstille Laurentius på kunne synes smagløs for os nordboere, men hos italienerne virkede den ægte nok. Efter den rullende statue fulgte i lige række et stort hornorkester, biskoppen med relikvierne og kirkens kappucinermunke.

Forrest i processionen kørte et folkevognsrugbrød med højttaler; fra hvilken rosenkransbønnen blev ledet. Ind imellem afbrød orkesteret den fromme bøn - ikke sjældent midt i et »Hil dig Maria« - med musik bl.a. Stars and Stripes forever.

Processionen fortsatte gennem gader oplyst af kulørte lys og lamper - Tivolibelysning - og folk hang i vinduerne. Al trafik i hele kvarteret var stoppet, dog var der nogle utålmodige buschauffører, som dyttede aggressivt i hornet bag processionen. Efter således at have gået i ca. to timer skimtede vi atter pladsen foran Sankt Laurentius kirken, og udmattede af den overvældende tur kunne vi nu se frem til en afslutning.

Det var en fantastisk oplevelse og gav os et levende indtryk af en umiddelbar og folkelig

fromhed, som ikke kendes her i Danmark.

Rejsens absolutte højdepunkt blev imidlertid gruppens møde med paven. Den dag stod vi op kl. 5 om morgenen for at køre ud til pavens sommerresidens, Castel Gandolfo. Vi havde fået lov til at deltage i pavens privatmesse kl. 7 i hans eget huskapel. Efterhånden som vi nærmede os Castel Gandolfo kunne vi midt i det smukke bjerglandskab skimte slottets tårne, der dukkede frem af morgentågen. Byen syntes næsten øde, vi så kun en del politifolk og sikkerhedsvagter. Mens vi vente-

de på at komme ind i residensen, måtte vi alle kontrolleres med metaldektorer, for at det kunne afsløres, om vi var attentatmænd. Endelig blev vi lukket ind gennem den store jernbeslåede port, således at vi nu befandt os i en gård, hvor et par schweizergardister stod vagt. Her måtte vi vente yderligere et stykke tid, mens spændingen hos alle var ved at nå kogepunktet.

Endelig blev vi ført ind i kapellet ad vældige marmortrætter og gennem fornemme sale. Paven knælede allerede i koncentreret bøn på en skammel foran alteret. Urokkelig som en klippe. Messen læste han meditativt og værdigt på latin, og pastor Kozon koncelebrerede. Ind imellem sang vi danske salmer. Det er ikke hver dag at man modtager

kommunionen af pavens egen hånd!

Efter messen gav paven privataudiens til vor lille gruppe. Smilende og uhøjtidelig kom han ind, omfavnede pastor Kozon og snakkede lidt med ham på polsk. Paven spurgte muntert, om det var nødvendigt, at han lærte dansk. Vi overrakte ham vor lille gave, en bog om Knud Den Hellige. Herefter hilste han på hver enkelt og gav os en indviet rosenkrans med hans våbenskjold på. Pavens blik udstrålede varme og tryghed. Man fyldtes umiddelbart af fred og glæde. Da han kort efter trak sig tilbage, stod vi alle betagne tilbage, en enestående oplevelse rigere. Vi følte, at porten til Himlen havde stået lidt på klem.

Anna Maria Thomsen

Biskopperne Hans L. Martensen og Henrik Christiansen samt Peter Grarup (i midten) holdt hver deres indlæg.

Det Økumeniske Center i Århus 20 år

Døgnfluen, som slog rod - eller det umulige skete: Det Økumeniske Center i Aarhus fyldte den 4. oktober 20 år. Det er den Hellige Frans' fest. Under denne indfaldsvinkel blev dagens emne: »Hvad siger Ånden til Menighedene« behandlet. Mellem tradition og vision, mellem dybe rødder og frihedens utopi er stedet.

Hvordan forvaltes økumenens nådegave?

Spørgsmålet til os selv er: Hvis kardinal Willebrands har ret i, at den økumeniske bevægelse er det 20. århundredes nådegave, hvordan modtager og forvalter vi så denne nådegave?

Nåden er vel en udfordring?

Dagen begyndte med meditation og stilhed ledet af teksten hos Mat. 11,

25-30, hvor Jesus siger: Hvad der skjules for de kloge åbenbares for de enfoldige - og hvor han kalder de forjagede og forslæbte til sig.

Formiddagen gik med beretninger om arbejde og samarbejde, om studier og handlinger, om planer og hvilesteder, som f.eks. det lige købte reitæhus. Derefter indledtes eftermiddagen med tre indlæg om dagens hovedemne af biskop Hans Martensen, pastor Peter Grarup, Baptistmenigheden og biskop Henrik Christiansen, Aalborg.

Biskop Martensen talte ud fra pave Johannes Pauls sidste rundskrivelse, som beskæftiger sig med gudsspørgsmålet som sådan. Hvad vi kan, må og vil er inderst inde et spørgsmål om Gud. I det skabte ligger Sønnens bil-

lede, og Ånden, levende-gjøgøren vedbliver med at komme. Kirken har også en kirkesamfundskritisk funktion.

Peter Grarup skildrede levende, at kirkesamfundene ud fra deres traditioner og rigdomme har noget at give hinanden. Gud kender os, kender os helt, og derfor kan vi roligt le og græde sammen, behøver ikke være selvoptaget - vi har erkendt, vi skal ikke bygge forsvarsværker. Vi kan le og græde sammen og med verden. Sandheden, d.v.s. Helligånden vil frigøre os.

Henrik Christiansen gik ud fra den betragtning, at Ånden er opmuntring, trøst og tugt. Dåbens vand, brød og vin og ordet er et stykke af den hellige almindelige kirke, som vandrer fremad: Et - ikke i hierarkisk uniformitet -

men i tjeneste. Gudstjeneste, den augsburgske konfession, Luthers lille katekisme og ritualerne er i deres væsen økumeniske. Engagement for det undertrykte menneske, spiritualitet og arbejde i verden er Åndens tale til menigheden i dag.

Enkelhed, glæde og kærlighed

Dagen afsluttedes med festgudstjeneste forment over tekster om de tre franciskanske »dyder«: Enkelthed, glæde og kærlighed. Ved festmiddagen med tak til alle som hjalp med bøn, arbejde og gaver var der kun et problem, og det var et godt problem: Der-var stillet for få stole frem til alle de glade gæster i Helligåndskirkens smukke lokaliteter - men de kunne skaffes.

Eva Nordenoft

Katolsk Lommebog '87

Lommebogen indeholder Årskalender, Liturgisk Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet i København.

Prisen bliver kr. 46.-.

Lommebogen kan bestilles allerede nu på Ansvarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II, 1620 København V., telefon 01 24 12 10.

Undertegnede bestiller hermed _____ eksemplarer

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Tak fra en tyve-årig

Ved Religions Pædagogisk Udvalgs studiedage i oktober 1964 holdt undertegnede et foredrag om religionspædagogik. Samtidig havde jeg arrangeret en bogudstilling (den bestod stort set af mine egne bøger). Med udgangspunkt i denne beskedne udstilling undfangedes så ideen: Lad os lave en permanent samling af religionspædagogisk materiale og til stadighed udbygge den. Ved samme lejlighed navngav man det netop undfangede barn: *Kateketcentralen* skulle barnet hedde.

Ved fødselen 2 år senere, d. 16. oktober 1966, stod biskop *Hans L. Martensen* og ærkebiskop *Bruno Heim* bi. Den lille central åbnedes på Rygaard på denne dato, og navnet var som sagt allerede bestemt. Det skulle senere give anledning til allehånde besværligheder. For det første må man altid stave det for folk, der ikke er katolikker. For det andet må der alskens forklaringer til: Nej, vi er ikke nogen kartotekscentral! Nej, vi kan ikke tage Deres kat i pleje! Det sidste lyder som en hjemmelavet vits, men er det ikke. Folk læser navnet i telefonbogen som *katte-centralen*. Vi har sågar været ude for, at man har ringet og spurgt os, om vi kan aflive en kat.

Det kære barn med de mange navne fejrede sin 20 års fødselsdag med en lille frokost d. 5. november. Til stede var foruden biskop Martensen *Kateketcentralens* 10 medarbejdere. Den ene assumptionssøster, der i sin tid passede den lille central på Rygaard nogle timer ugentligt, er blevet

til 10 medarbejdere. Nogle deltids, andre heltids, atter andre gør en sporadisk frivillig indsats, når tingene brænder på.

Blandt medarbejdere tæller vi nu tre ordenssøstre fra tre forskellige ordener: søster *M. Dorothea* fra Elisabeth-søstrene, søster *Anne-Bonifatia* fra St. Josefsøstrene og søster *Hildegard Madsen* fra Liobasøstrene. Ved fødselsdags-frokosten var endnu en ordenssøster til stede: søster *Helene Rosenberg*. Hun var udover biskop Martensen den eneste gæst, vi havde inviteret. Og hun var valgt med omhu. Hun var nemlig den første medoversætter på den første bog, vi overhovedet udgav. I kolofonen på den gamle »Gud kalder dig« står hendes navn. På vores 20 års fødselsdag repræsenterede hun alle de mange, der har gjort og gør en frivillig idealistisk indsats for *Kateketcentralen*. Tørre lommesmærter gør, at vi ikke kunne invitere alle. I stedet hilser vi dem på dette sted: *Tak*, fordi I aldrig blev trætte, aldrig resignerede. *Tak*, fordi I aldrig krævede noget til gengæld, for det I gjorde.

Et enkelt navn trækker vi frem i dagens anledning: Sr. *Myriam Selz*, tidligere priorinde på Rygaard, nu et kendt kateketisk navn i Paris. Hun passede og plejede *Kateketcentralen*, da den som lille havde allermest brug for det. Hun fulgte dens opvækst først på nært hold, senere på afstand. Uden hendes barske, kontante kærlighed var barnet næppe nået til skelsår og alder.

Guido Kreienbühl

Kateketcentralen tilbyder:

Teologisk grundkursus

Kurset henvender sig til alle, som på kirkens vegne underviser i den katolske tro, og til andre interesserede

Kateketcentralen forstår først og fremmest sig selv som en mediecentral, som stiller undervisningsmateriale til rådighed. Men allerede i begyndelsen af 70'erne fandt man, at man også burde stille den nødvendige teologiske baggrundsviden »til rådighed« for de mange katolske religionslærere, menighedskateketer og studiekredsledere, som man jo dårligt kunne sende til udlandet for at læse katolsk teologi. Derfor tilbød man *Kateketkurset*, som blev gennemført i årene 1973 til 1976.

87, og så kan de lokale grupper ellers gå i gang. Det er nemlig dem, som vil være ansvarlige for, hvor meget gruppen og den enkelte får ud af kurset. For når det drejer sig om uddybningen af og refleksion over den personlige kristne tro og over veje til at forkynde denne tro i verden af i dag, – kan selv *Kateketcentralen* kun tilbyde stof til eftertanke og ikke skræddersyede svar!

Gøres spændende

Dette stof til eftertanke vil dog blive gjort så spændende som muligt:

– kontroversielle tekster og holdninger til troen vil give mange diskussionsoplæg;

– digte og bønner tilføjer en spirituel dimension;

– korte noveller og billeder vil belyse emnet fra den kunstnerisk-følelsesmæssige synsvinkel;

– tegninger og karikaturer kan forhåbentlig fremkalde et smil indimellem;

– der vil blive lagt stor vægt på at formidle indsigt i og forståelse for alle de mange andre »måder at tro på«: ateisternes og agnostikernes, de folkere-ligøses og positivisternes, de lunkne og de ivrige protestanter og katolikkers...

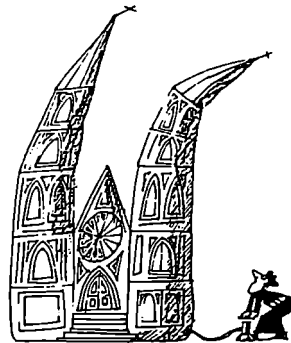
Selvfølgelig vil al nødvendig (men heller ikke mere) fagviden være taget med, – det endelige formål vil dog være at sætte deltagerne i stand til selv at »tænke teologisk«. Som et motto kunne der derfor stå over dette Teologiske Grundkursus:

Stol på dig selv og vov at spørge. Det vil lede dig ud på vidderne. Religion er en vej til Gud. En vej er ikke et hus.

H. Halbfas

Kurset er i tre dele

Derfor lægger kurset i en første del op til diskussion omkring den menneskelige eksistens og de mange svar på spørgsmålet »Hvad er mennesket?« (Sl.8,5), som findes i dag.

Den anden del præsenterer den kristne tro med dens grundlag, GT og NT, og dens udformning, dogmatikken. Den tredje del, »Tro og Eksistens« stiller spørgsmålet om, på hvilken måde man kan leve sin tro i dag; på hvilken etisk, samfundsmæssig, spirituel og forkyndende måde kan vi efterkomme vort kald: at efterfølge Jesus?

*Kontaktadresse
vedr. forespørgsler:
Matthias Kothoff
Kateketcentralen
Vesterbrogade 28, 2
1620 Kbh. V.*

Det er lige så skønt som at danse

En ung mand kom en gang og besøgte den hellige Nikolaus af Flue (1417-1487) og ville vide, hvordan han bad. Nikolaus svarede: »Gud kan gøre det sådan, at det bliver lige så skønt at bede som at danse. Han kan også gøre det sådan, at bønner bliver som en vild kamp«.

Da den unge mand næsten blev forfærdet over, at et sådant menneske kunne tale om dans, sagde Nikolaus endnu en gang: »Jovist, lige så skønt som at danse!«

Kateketcentralens samling af meditationsserier og transparente tæller nu 66 titler (klassificeret i materialekataloget under *Kunst og Meditation*). Heraf er de 24 serier nye. Vi nævner i flæng nogle af de nye serier og transparente, der kan have interesse for sogn, skole og hjem netop nu:

Efterår: 7 transparente. Efteråret i super-nærbilleder. Til meditation, gudstjeneste, morgensang. (Alle aldersgrupper).

Adventsmeditation. Enkel adventsmeditation for de mindste. Materialet er udformet sådan, at det kan bruges i liturgisk sammenhæng, hvor også andre aldersgrupper er til stede. (6-8 årige).

Advent og jul

På vejen. Advents- eller julemeditation til billedet »Kristi fødsel« (Pfullendorfer-alteret fra ca. 1500). Liturgisk sammenhæng eller i undervisningen. (Unge og voksne).

Lad os dog gå til Bethlehem. Julemeditation til kirkeruden »Kristi fødsel« (Frauenkirche München) specielt egnet til menighedsaften, ældreklub eller ungdomsklub.

Salmemeditationer. 18 farvedias, billeder af usædvanlig høj kvalitet, optaget i Island. Hertil me-

ditioner over Davidssalmer (unge og voksne).

Som man vil se selv på disse ganske få eksempler på nyanskaffelser er vore adressater ikke blot skolerne, men i høj grad menighederne – fra de alleryngste medlemmer til

Ord er dvæ billeder er I

Billedet i det kateketiske

»Ord er dværg, men billeder er kæmper«, siger et kinesisk ordsprog. Som kateket/præst var der måske grund til at lægge sig det på sinde.

Kateketens levende fortælling af det bibelske stof kan og skal ikke erstattes af en lysbilledserie. Men billedet er også en tekst. Ud over at billedet kan have en refererende funktion, har det også en karakteriserende funktion. Denne funktion er et vigtigt kateketisk instrument.

Nyt billedkatalog

Kateketcentralens billedsamlinger tillader i høj grad kateketen at spille på billedet som kateketisk instrument. Det nye materialekatalog, der udsendes i disse dage, er et mulighedsmarked både for den kateket/præst, der tøvende tager billedet i brug og for gamle, flittige brugere af vores billedsamlinger. Kataloget er vokset med ca. 20 sider. Det betyder 20 siders tilvækst i samlingerne, og der kan stå mange lysbilledserier på en side!

Billedprædiken med langtidsvirkning

De fleste husker vel den billedprædiken, Lunde-

Derfor må den kateketiske undervisning kunne finde sted under gunstige betingelser både med hensyn til tid og sted, og den må have adgang til massemedierne og til velegnede hjælpemidler ...

Johan

bede

de ældste. Vi tror, at vi ved at udbygge netop denne afdeling af vor billedsamling kan være med til at bringe børn, unge og voksne på sporet af, at »det kan blive lige så skønt at bede som at danse«.

I hvert barn banker Gud på døren: ikke som lyselukk, ikke som konkurrent til friheden, men som den elskende, der giver vort liv mening og fylde. I hvert barn venter Gud på vor kærligheds svar. (Ferment).

Kateketcentralens røde rose

I tidsskriftet Kateket-Nyt, der udkommer tre gange årligt, har vi en fast rubrik med ovenstående navn. »Rosen« tildes en kateket/præst, som vi synes har gjort sig særlig fortjent. I sidste nummer af Kateket-Nyt tilfaldt »Rosen« en protestantisk sognepræst, nemlig Preben Olofson, Glumsø Præstegård. Ikke blot, fordi han er en ivrig bruger af Kateketcentralens samlinger, han giver også meget seriøse tilbagemeldinger efter brugen. Desuden er der altid opmuntringer at hente, når der er telefonopkald fra præstegården i Glumsø.

Pastor Olofson kvitterede for »Rosen« med et brev, som vi slet ikke kunne stå for. Her er det i uddrag:

*Kateketcentralen.
Jeg gjorde virkelig store øjne, da jeg modtog Kateket-Nyt denne gang.*

En rose.

Hvor blev jeg glad for denne kærlige hilsen.

Men endnu mere forbløffet blev jeg, da jeg kom til side 44.

Det kan være, at rosen og jeg fik næsten samme farve.

Jeg glæder mig til at gøre brug af dette nr. af Kateket-Nyt – i børnearbejde, konfirmandundervisning og for voksne. Der er virkelig mange muligheder.

På en særlig måde er jeg glad for Oscar Wilde: Den egenkærlige kæmpe.

Den historie har givet os gode og udbytterige stunder sammen som familie.

En rose.

Lad verden mig alting betage

*lad tornene rive og nage
lad hjertet kun dåne og
briste*

min rose jeg aldrig vil miste.

Min hjerteligste tak og kærligste hilsener.

I øvrigt går vi mange positive tilkendegivelser

Retningslinier for katekesen i Norden

Den nordiske bispekonferences »Retningslinier for katekesen i Norden« er i skrivende stund i trykken – på dansk. Den 5. november fejrer vi fødselsdagen med udgivelsen. Vi citerer fra kapitlet: »Samspillet mellem katekese og Menighed«:

Menigheden bærer katekesen

»Det billede, en menighed giver af sig selv, er ofte bestemmende for virkningen af dens katekese. Mange mennesker ser ingen forskel mellem menighed og kirke. Som følge heraf gør menigheden Guds budskab troværdigt eller utroværdigt, allerede inden det forkyndes.

Enhver kateketisk funktion har sin oprindelse i den kirkelige sendelse. Derfor må familiekatekese, skolekatekese, katekesen i de små grupper, den individuelle trosundervisning og alle former for trosopdragelse ses i sammenhæng med det kirkelige fællesskab. Denne forbindelse må gøres synlig. »Sognemenigheden er den primære igangsætter og det foretrukne sted for

katekesen (Katekese, n. 67)«

(...)

»En menighed, der kender sit ansvar for katekesen, lader f. eks. søndagens hovedgudstjeneste være en mulighed for f. eks. ungdoms- og familiermesse, og den fremmer det kateketiske arbejde f. eks. ved, at menighedsrådet bevilger de nødvendige midler. På denne måde bliver sammenhængen mellem trosopdragelse og det kirkelige fællesskab synlig.«

Sognet må genopdage sit kald

Senere i kapitlet hedder det:

»Katekesen skal åbne menighedens blik for, at den som Guds folk på vandring er behæftet med alle de ufuldkommenheder, for hvis skyld Guds Søn blev menneske og har tilsagt os befrielse og forløsning. »Sognet må genopdage sit kald til at være et venligt og gæstfrit hjem for sognefamilien, hvor de døbt og firmede bliver sig bevidst, at de er Guds folk« (Katekese n. 67)«

KATEKETISKE RETNINGSLINJER FOR DEN KATOLSKE KIRKE I NORDEN

Den nordiske Bispekonference

Herre, du øver dine undere i Peru, i Afrika, i Danmark, overalt... men vi forviser dem til fjerne tider og et fjært land. Lad os lære af Indianerne, at du øver undere her og nu midt iblandt os. Lad os lære at oversætte den bibelske overlevering til vores liv i dag.

Maria - hver tid sit billede

Som et ansigt set fra forskellige vinkler, med lys og skygger, i livets aften og i livets morgen, tiltrækkende, forskrækkende, yndigt eller fremmed, sådan ses Maria i bogen »Maria - hver tid sit billede«.

Kaare Osorio gennemgår Marias skikkelse som den viser sig i Det Nye Testamente og i Jakobs For-evangelium. Else Marie Wiberg Petersen fører os ind i problematikken omkring Marias jomfruelighed, og vi ender ved den umulige Maria og de mange Eva'er. Man skal kende afgrundene, også bag de billeder, man elsker - afgrundene, som ikke skal tildækkes. Mødet skal finde sted. Brian Møller Jensen lader Maria besøge St. Gallen og den Hl. Anselm og viser forskellen mellem liturgi og meditation, den officielle og den personlige spiritualitet. Maria, »den

fine skære Kristi moder« - det er Luthers udtalelse, og Marias Lovsang, som Luther tolkede den, er tråden, som fører os forbi mange af Marias ansigter.

Luthers Maria er Anna Marie Aagaards udgangspunkt, og vi møder Maria på vej gennem middelalder og reformationstiden.

Der findes her en fin tolkning af Mariabilleder,

hvor Maria giver Jesusbar-net bryst, sammenlignet med fremstillinger af Kristi sår i siden. Lovsangens Maria leder hen til befiel-sens Maria.

Der, hvor Mariafrom-hed med lydighed, passivi-tet og folkefromhed kan blive undertrykkende, kan den også blive befriende: Atter er det Magnificats Maria, som reflekteres i de latinamerikanske Maria-billeder beskrevet af Inger Hjuler Bergeon.

Kaare Osorio afslutter med at vise, at også et symbol har en historie og derigennem lever.

Ruth Plum har sammen-stillet tekster fra vores tid, og det lykkes at opdage

bredden i mariologien også i dag. Vi har lov til at fundere, tænke, smile og kende, fordi bogen viser Maria-billeder - vi må selv bestemme, hvad vi ser. Kvinder har lov til at håbe, at den Maria, som modtog Helligånden i pinsesalen med apostlene også gik ud som forkynder. »Madonnaerne demonstrerer!«

Desværre har bogen en lille skønhedsfejl: Trykket er stedvis alt for småt.

Men husk: Maria-bogen giver god mening som julegave.

Forlaget Anis, 87 sider, kr. 98.00. Redaktion: Anna Marie Aagaard og Else Marie Wiberg Pedersen.

Eva Nordentoft

Nyreligiøsitet

Dialogcentret i Århus har udsendt tre foldere om nyreligiøsitet: »Transcendental Meditation«, »Mormonismen« og »Tongil-bevægelsen«. Tidligere er udkommet et hefte om Sw. Narayananda og N.U. Yoga Trust.

Dialogcentret og Samarbejdsudvalget om Nyreligiøsitet ønsker at bidrage til større åbenhed om religiøse grupper og holdninger i Danmark. Folderne er tænkt som en art forbrugeroplysning, og man lægger ikke skjul på, at de ikke forholder sig neutralt til deres emne, men netop kritisk.

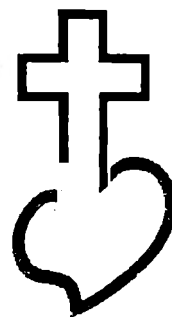
Dialogcentret er et landsdækkende arbejds-fællesskab, der ud fra en kristen, fælleskirkelig holdning søger at sprede saglig og kritisk informa-tion om nyreligiøse bevæ-gelser.

Samarbejdsudvalget om Nyreligiøsitet (SON) omfatter en række kristne kirker, missionsselskaber og ungdomsorganisatio-ner, som gennem SON støttes i deres arbejde med at give information og

bistand vedrørende nyre-ligiøsitet.

En anden lille folder med titlen »Hvad skal vi dog gøre?« rådgiver men-nesker, hvis pårørende er blevet involveret i en nyreligiøs bevægelse. Fol-derne uddeles gratis.

kk

»Håbets vej« og »Minga«

- et nyt undervisningsmateriale fra Kateketcentralen

Kateketcentralen har på opfordring af DUK samlet materiale til anvendelse på sommeren 86's ØM-lejre.

Dette materiale er nu tilgængeligt for alle.

Kateketcentralen har valgt at sammenstille en række udvalgte tekster til et idekatalog; eller sagt med andre ord, det er en antologi af digte, novelli-stiske beretninger, even-tyr, billeder og en hel del mere.

For de store unge

Hovedformålet med »Håbets vej« og »Minga« som de to hæfter hedder, er naturligvis at være litur-gisk idemateriale til som-merens lejre, hvis tema var: Projekt Peru - et stykke arbejde for din næste.

Men hvad skal vi så med dette materiale nu?

Jeg vil gerne råbe skole-folket op, for her ligger et fremragende materiale til anvendelse i f.eks. dansk, kristendomskundskab og samtidsorientering.

I »Håbets vej«, som er udarbejdet til juniorlejr-ne findes en lang række pragtfulde tekster, som jeg meget gerne ville ar-

bejde med i dansk i skolens ældste klasser. Teksterne behandler al-menmenneskelige for-hold, ofte set ud fra de peruvianske indianeres synsvinkel. Det er tekster som også danner et tema omkring begrebet solidari-tet. En solidaritet, der især går på forholdet mellem u-lande og i-lande, rig og fattig, du og din næste. Skulle det pædagogiske ønske være fredsundervisning, ja så er teksterne også særdeles anvendelige - og ikke at forglemme - i en snak om befrielsesteo-logi, som ellers må siges at være vanskeligt at formid-le til børn og unge.

Det er ikke specielt religiøse tekster, i specifik faglig forstand, det er medrivende, indholds-mættede og kolossalt de-batskabende tekster.

Teksterne henvender sig altså ikke til specielle katolske sammenhænge, men til åbne søgende mennesker.

For de 7-12-årige

I hæftet »Minga - vi gør det i fællesskab«, som er tekstsamlingen for de 7-12-årige siger Kateket-

centralen selv, at det har været svært at finde egentlig liturgisk materiale for disse aldersklasser. Det har det måske nok, men man føler det bestemt ikke når man læser hæftet. Det er gode og dejlige tekster, der giver mængder af samtalestof. Det er meningsfyldte tekster, men det er også tekster, der kan række langt ud over de 7-12-årige, som dette hæfte primært henvender sig til.

Det er meget længe side, jeg har læst en antologi med så mange gode tekster som disse to hæfter rummer. En utrolig poetisk kraft lyser ud fra de mange sydamerikanske digte. Jeg vil meget varmt anbefale at man stifter bekendtskab med disse to tekstsamlinger.

Håbets vej.

98 sider, illustreret pris 65.-.

Minga.

59 sider, illustreret pris 40.-.

Kateketcentralen Vesterbrogade 28, 2. 1620 København V tlf. 01 24 26 30

Inger Andersen

Niels Steensens ungdomsoptegnelser

Niels Steensens ungdoms-optegnelser »Chaos manu-skriptet« fra 1659 udkom-mer for første gang på dansk den 5. december 1986 på Niels Steensens 300 års dødsdag.

Manuskriptet er en stu-diedagbog for en tre må-neders periode indehol-dende uddrag af bøger, han har læst samt almene menneskelige betragtnin-ger.

Oversættelsen er foreta-get af dr. phil. H.D. Schepele-m. Udgivelsen er

Livet bryder grænser

En bog med titlen »Livet bryder grænser - om kultur og udvikling« er netop udgivet hos Kirkernes U-lands-oplysning. Der tages udgangspunkt i to afrikanske lande, Etiopien og Tanzania. Temaet sø-ges desuden sat i sammen-hæng med danske forhold.

Baggrunden for temaet for denne bog er at bedre kendskabet til tredje ver-dens - og specielt afri-kansk kultur. Denne di-mension er ofte overset i u-landsdebatten, som i høj grad er præget af den

vestlige verdens normer for udvikling.

Bogen er udgivet i for-bindelse med Kirkernes U-landsuge, som afholdes i oktober og november i menigheder og kirkelige organisationer.

Kirkernes U-landsop-lysning har desuden udgi-vet en U-landsavis, en temaplakat, børneark om dansk og afrikansk kultur. »Livet bryder grænser«, 96 s., ill. farve og sorthvid. Pris 50 kr. Kirkernes U-landsoplysning, Nørrega-de 11, 1165 København K.

foranlediget af Nicolaus Stenogildet - foreningen af katolske læger i Danmark - og kommer i kommission hos Katolsk Forlag.

Bearbejdelsen og den primære udgivelse er foretaget af Københavns uni-versitetsbiblioteks 2. afde-ling. Man har her udgivet en engelsk oversættelse parallelt med den latinske tekst, samt den danske udgave.

I værket findes forord af professor dr. phil Harald Moe og bibliotekar Poul Aagaard Christiansen og i Stenogildets udgave en yderligere introduktion ved dr. phil. pastor Jørgen Hviid. Denne udgave er blevet mulig ved støtte fra Georg og Frida Hviids fond.

Efter titelbladet kom-mer ungdomsbillede af Niels Steensen efter male-ri tilhørende Frederiks-borg museum - dette genvises her for første gang i farver. K.M. Jensen

Niels Stensen - en dansk student i 1659 og noterne i hans Chaos-manuskript« ved H.D. Schepele-m i samarbejde med Søren Hindsholm. Katolsk For-lag, 105 s., pris kr. 125.

Religionerne i Kina i dag

Peking (KIPA) – Året 1946 er epokegørende for kirken i Kina. En kardinal kreeres. Hierarkiet indføres. Et stort antal ærkebiskopper udnævnes, og endelig også den første pronuntius. Det er første gang, Kina får diplomatisk forbindelse med Vatikanstaten. Det beretter den nu afdøde kinesiske historiker og præst *Maurus Fang Hao* (1910-1980).

I 1949 begyndte den katolske kirkes martyrium med grundlæggelsen af Folkerepublikken Kina. I dag, 40 år senere, synes det at lysne for religionerne. Generalsekretæren for det kommunistiske parti, *Hu Yaobang* har ladet forlyde, at religionerne igen må have lov til at udbrede sig.

Efter at *Deng Xiaoping* er begyndt med de fire moderniseringer (landbrug, industri, teknologi, militær) sker der mange forbedringer i landet, hvis følger endnu er uoverskuelige, idet det frie marked er indført, og man er gået bort fra den sovjetiske centralt styrede planøkonomi.

Folkerepublikken har også fået en ny indstilling til religionerne. Til de marxistiske teoretikeres forbavelse døde de nemlig ikke, men gik styrket ud af kulturrevolutionens frygtelige skærsild.

Dokument 19

»Interreligio«, en løs sammenslutning af 15 kristne religionsforskningsinstitutter i Syd- og Østasien sendte i september 1985 en forskergruppe til Kina. Det var første gang, at en udenlandsk delegation fik kontakt med anerkendte religioners repræsentanter i Kina (undtagen taoisterne). Gruppen omfattede en katolsk biskop fra Filipinerne, ni katolske præster, tre protestantiske teologer og tre teologiske forskere. Delegationen blev modtaget i Peking og Shanghai af statens departement for religion og af forskere i akademiet for socialvidenskaberne.

Dokument 19, som partiets centralkomité vedtog i marts 1982, fordømmer kulturrevolutionens anti-religiøse udsejler. Den

kommunistiske stat må regne med, at religionerne vil overleve i det lange løb. De kan ikke udryddes med magt. Man må tillade trosfrihed, så den nationale enhed bevares og alle kræfter kan mobiliseres til statens bedste. Der er dog én indskrænkning. Religionerne må ikke blande sig i statens anliggender, i opdragelse og propaganda mod det socialistiske system. Fjendtlige indflydelser udefra må standses. Kirker og andre kultsteder restaureres og gives tilbage, når behovet opstår.

Taoismen er Kinas egentlige statsanerkendte, traditionelle religion. Dens gamle kult anses i dag for forældet.

Buddhisterne, som har fået deres klostre tilbage, indstiller sig på de nye samfundsforhold. Islam anerkendes i Kina. Den har 14 millioner tilhængere (sunnitter) som dominerer blandt de 10 af de 50 fremmede folkeslag, der findes i Kina. Der er 20.000 moskeer. Islam er desuden privilegeret blandt religionerne, fordi

talrige islamiske stater hører til Kinas vigtigste forbundsfæller.

Protestanterne har det lettere end katolikkerne. Allerede i 1930'erne accepterede de, at marxismen i nogen grad stemte overens med kristendommen, og at den kommunistiske revolution var en historisk nødvendighed. Protestanterne har én stemme i folkekongressens rådgivende forsamling. Men en kristen kan ikke være medlem af partiet.

Kurren på tråden hedder Taiwan

Katolikkerne i Kina er i en helt anden situation.

Pronuntius *Riberi* blev i 1946 opfordret af *Chu En-Lai* til at give den katolske kirke i Kina sin egen forvaltning. *Riberi* afviste forslaget og blev landsforvist. Han emigrerede til Taiwan. Vatikanet er således den eneste stat i verden, der står i diplomatisk forbindelse med Taiwan. Folkerepublikken betragter det som en indblanding af en fremmed stat.

1957 grundlagdes den katolske patriotiske kirkes forbund i Kina. 1958 erklærede det sin uafhængighed af Rom. De præster og lægfolk, som nægtede at følge trop, blev sat i fængsel. Men biskop *Jin* af Shanghai siger, at den patriotiske kirke i dag ikke er en skismatisk kirke. Den har ingen afvigende hierarkisk opbygning. Den muliggør blot kirkens beståen inden for statens vedtagne rammer.

Nu trykkes der over en million bibles. Kirken prøver på at inddrage Det 2. Vatikanconcils retningslinier i dens liv. Men præsteskrabet og ordensfolkene har en gennemsnitsalder på 73-74 år. Præstemangelen er stor. Fem millioner katolikker betjenes af 2.000 præster, d.v.s. 1 præst for hver 2.500 katolikker.

Interreligio-gruppen fik ikke kontakt med »undergrundsbevægelsen«, d.v.s. de præster og lægfolk, som ikke har sluttet sig til den patriotiske kirke. Kritikere mener, at Rom burde tillade indførelsen af »Svejtser modellen« for Kina: Bispeddømmerne Chur, St. Gallen og Basel vælger deres biskop i domkapitlet og får ham stadfæstet af Rom.

Men Taiwan-problemet må løses, før situationen kan normaliseres.

Ærkebiskop Raymond Hunthausen. Foto KNA.

Ærkebiskoppen af Seattle, USA er blevet »aflastet«

Rom (KIPA) – Hvad der først kun var et rygte, blev for nylig bekræftet af Vatikanets Radio. Ærkebiskoppen af Seattle *Raymond Hunthausen* har i et brev til præsterne i ærkebispeddømmet meddelt, at hans hjælpebiskop *Donald Wuerl* på fem områder har overtaget det fulde pastorale ansvar og ledelsen af bispeddømmet. Vatikanets Radio har oplysningerne fra det amerikanske nyhedsbureau »National Catholic Service«.

Får vingerne stækket

Ærkebiskoppen af Seattle er nu blevet »aflastet« for alt, hvad der har at gøre med kirkeretten, liturgien, præsteuddannelsen, arbejdet med præster, der er udtrådt af kirken eller er blevet laiserede (ført »tilbage til lægmandsstand, red.), og med moralske problemer som f.eks. den pastorale omsorg for homoseksuelle.

At ærkebiskop Hunthausen skulle løses fra nogle af sine pligter, blev allerede for nogen tid siden besluttet ved USAs bispekonferences møde i Collegeville i nærvær af den apostolske pronuntius. 1. juli fik ærkebiskoppen det skriftligt bekræftet. I sit brev til præsterne i ærkebispeddømmet skriver Hunthausen, at han har fundet sagen vigtig nok, til at han har villet underrette bispe-

dømmets præster og bispedømmets administrative medarbejdere derom.

Farverig mand

»katolsk orientering« bragte i nr. 2 1985 en meddelelse om, at ærkebiskop *Raymond Hunthausen* i november 1984 modtog den østrigske Bruno Kreisky-Stiftelse-pris på 50.000 kr. kontant for hans indsats i kampen mod kernevåben.

Ærkebiskoppen havde da tiltrukket sig international opmærksomhed ved sin åbenlyse stillingtagen mod kernevåben, sin aktion mod atomubåden Trident og ved at nægte at betale den del af sin skat, som gik til militæruddgifter.

Kreisky-Stiftelsen sagde dengang om ærkebiskoppen: »Under sit forsvar for nedrustningen har han sat sit omdømme på spil. Gennem mange personlige aktioner er han gået ind for, at USA skal vove ensidig nedrustning for derved at fjerne modpartens argumenter for det nuværende rustningskapløb. Med denne pris har Stiftelsen til hensigt at styrke ham moralsk og personligt og støtte hans stillingtagen til det umoralske i at eje og true med atomvåben«.

På det pågældende tidspunkt havde Hunthausens bolig gentagne gange været udsat for ildspåsættelse og for et bombeattentat.

Religion ikke »opium« længere

Peking (KIPA) – I Kina bliver det mere og mere klart, at regimet vurderer religion på en ny måde.

Lige fra kommunisterne tog magten i Kina, har de bekæmpet religion og de forskellige trossamfund voldsomt. Under kulturrevolutionen måtte disse endda »gå under jorden«.

Religionens positive aspekter

I de sidste par år fremhæves religionens positive aspekter dog mere og mere. I det første nummer af et nyt kinesisk tidsskrift »Qiao« (»Broen«) hævder vicepræsidenten for det kinesiske akademi for sociologi, *Zhao Fu Shan*, at den nyeste historieforsknings i Kina taler for et »samarbejde mellem kristne af alle konfessioner til opbygning af socialismen«. »Efter at klasserne nu er afskaffet, bør der sikres religionen – som en bestanddel af Kinas folkeslags kultur – en plads i den socialistiske samfundsorden«, hævder han.

Fu Shan kalder alle marxister, der ser på tesen om religion som »opium for folket« som en uforanderlig sandhed i den historiske materialisme for fejl-

tolkere af denne ideologi. Han mener, at de kun tager hensyn til religionernes politiske rolle som »udbyttere« og ikke accepterer deres »positive og omfattende« rolle som en bestanddel af millioner af menneskers kultur.

Kristnes hævde af retfærdighed og oprigtighed »er ikke i modstrid med den socialistiske morallov« og kan bidrage til at »stabilisere nationen« og dens forhold til andre lande.

Forsigtig tilnærmelse

Leuven (KIPA) – »En forsigtig tilnærmelse mellem Kina og Vatikanet« er ved at være i gang. Dette mener den belgiske p. *Jerome Heyndrickx*, direktør ved Det katolske universitet i Leuven's Kina-Europa Institut.

Prøver at holde vanskelig balance

P. Heyndrickx har været i Kina i længere tid. Her har han haft mange samtaler med højtstående repræsentanter for Den

Ifølge *Zhao Fu Shan* burde alle marxister beskæftige sig med religionen, der er »hjertet i alle kultursamfund«. Det er »kulturel uvidenhed«, hvis en marxist ikke »beskæftiger sig med religionsvidenskab«. »Religiøst troende« er »idealister«, og de bør ikke diskrimineres i det moderne Kina på grund af deres religion«, men bør som ligeberettigede borgere kunne praktisere deres tro i frihed i overensstemmelse med forfatningen.

nationale forening af patriotiske Katolikker, som er uafhængige af Rom.

Nogle af denne forenings biskopper gav udtryk for deres stærke ønske om genoptagelse af forholdene til Vatikanet, siger den belgiske præst. Man bør dog ikke nære »for stor optimisme«. De fleste katolikker i Kina prøver på at holde balance mellem troskab mod paven og samarbejde med den patriotiske forening, tilføjer Heyndrickx.

Sr. Francisca var utrættelig i arbejdet for andre mennesker

Den 30. september 1960 forlod sr. Francisca for sidste gang lokalerne i Bredgade 69, over gården, som siden 1946 var rammen om Katolske Menighedsplejers virksomhed.

Den 21. oktober 1986 fulgte vi hende til det sidste jordiske hvilested, Liobasøstrenes gravsted på Katolsk Vestre Kirkegård i København.

Størstedelen af de mellemliggende år var sr. Francisca aktiv i katolsk ældrearbejde: Omsorgscentret på det gamle Hoffmanns Minde, opbygningen af Valby omsorgscenteret i samarbejde med De samvirkende Menigheds-

plejer, fornyelsen af Sct. Annæ Plejehjem, skabelsen af Plejehjemmet Hoffmanns Minde, Brønshøj, i hvis bestyrelse hun var aktiv indtil 1981.

Men sr. Francisca's største indsats lå i årene 1946-1960 i Katolske Menighedsplejer; - Først skabtes i 1945 Liobasøstrenes rådgivningskontor, dette blev i 1946 omdannet til Katolske Menighedsplejers Fælleskontor, Katolske Menighedsplejer kaldet.

Arbejdsmarkedet var hele landet. Arbejdsområdet: behandling, helbredelse, lindring eller trøst i enhver menneskelig situation.

Damptrømler

Den professionelle baggrund var en seminarieuddannelse og en socialrådgiveruddannelse (1945), drivkraften en utrættelig, uegennyttig kærlighed til mennesker, især mennesker i svære kår.

Damptrømler, var det billede biskop Suhr i en varm hjertet tale engang brugte om sr. Francisca, - et godt og rammende billede! Alle ujævnheder blev jævnet, når sr. Francisca skulle have noget gennemført, hvad enten det drejede sig om bortadoption af katolske børn til katolske familier, sikring af katolske børnehjemsbørns kontakt med kirken, opbygning af feriehjemmet Klitborg eller at for-

skaffe den enkelte sin ret i det offentlige sociale system.

Et af de mange hjerte-børn var Klitborg, som blev rammen om mange års familielejre, mødrelejre, ældrelejre, gennemført bl.a. ved medsøstrenes hjælp.

Lige så utrættelig sr. Francisca var i arbejdet for at hjælpe mennesker, var hun for at skaffe pengene dertil, - hvem husker ikke »tvangsskrivningen« til salg af Lillebror-lodder (børnearbejde) og Margueritten i marts (mødrearbejde), for slet ikke at tale om den årelange tradition for Katolske Menighedsplejers Julemarked. Lige så vel som hun forstod at lindrer nød, forstod hun at få folk til at arbejde med liv og sjæl, ja »pukle« for at drive de nødvendige midler sammen, ingen sagde nej, ingen mukkede!

Stor respekt

Sr. Francisca blev på denne måde næsten identisk med den institution hun var sat til at lede, stor respekt var der i fagkredse om hendes professionelle dygtighed, hendes retsind og hendes vilje til at få en sag gennemført nu og her.

Stor respekt og varme hos de mange socialrådgiverpraktikanter, hun igennem årene var læremester for.

Stor kærlighed og respekt hos alle hun satte i

Sr. Francisca's største indsats lå i årene 1946-1960 i Katolske Menighedsplejer.

arbejde, og ikke mindre hos dem hun arbejdede for.

Da sr. Francisca i 1960 forlod Katolske Menighedsplejer døde en »institution« - og det så meget, at Katolsk Håndbog 1983 end ikke omtaler denne epoke, og så meget, at Katolske Menighedsplejer aldrig siden har formået at præsentere sig i tilsvarende format.

Men som en damptrømler har sine »kanter«, havde søster Francisca også sine, - det hører med i et ærligt billede, - besværlig og krævende kunne hun være, men det er ikke øjeblikket nu, at dvæle ved disse sider.

Den 15. oktober 1986 sov sr. Francisca stille ind, 88 år gammel, omgivet af sine medsøstre, uden hvem hun - som hun altid selv sagde det »slet ikke kunne fungere«.

Herren give hende den evige hvile, og lade det evige lys lyse for hende, hun hvile i fred.

Lizzie Bruun
socialrådgiver

Taizé-møde i London

Fra 29. december til 2. januar afholder det økumeniske fællesskab i Taizé sammen med lokale kirkesamfund et europæisk møde i London.

På mødet vil man deltage i to daglige fællesbønnen i forskellige kirker og i domkirken i Westminster. Sammen med besøg og møder arrangeret af de lokale kirkesamfund ca. 200 forskellige steder i Stor-London, vil det udgøre programmet i de fem dage selve mødet varer.

I det kristne fællesskab i Taizé er det at arbejde for kirkens enhed noget centralt.

Det, at der kommer mindst 15.000 europæere til mødet i London samt at flere i Danmark kender til

»kilderne i Taizé«, har gjort, at der nu er taget initiativ til at samle alle, der har lyst til at tage til London. Jo flere jo billigere transport!

Der arrangeres et forbedende møde, og efter mødet i London bliver der opfølgende møder.

Alle, der skulle være interesseret i at deltage, bedes kontakte nedenstående for uforpligtende tilmelding eller yderligere oplysninger, snarest muligt. Pris ca. 1200 kr.

Tilskud kan eventuelt søges igennem Katolsk Bispespektorat.

Bent og May Weber
Nielsen
Rævebakkevej 38
2610 Rødovre

Årsmøde for skolerne

Alle sejl er sat for at bestyrelsesmedlemmer, skoleledere og viceinspektører kan få nogle gode og udbytterige dage, når de i dagene 21. og 22. november samles til årsmøde på Bygholm Parkhotel i Horsens. Fredagen er afsat til foredrag. Temaet for dagen er »Etik, information og teknik«. Emnet vil blive behandlet af dr. theol. Peter Kemp fra København Universitet og dr. phil. Eva Nordentoft, Århus.

Lørdag er afsat til generalforsamlingen. Dagsorden: Se annonce på denne side.

Julebasar 23. nov. på Nordvanggård

Søndag den 23. november danner Nordvanggård i Birkerød rammen om en julebasar. Basarens indtægter går ubeskåret til ældre på et plejehjem i byen Bamanya i Zaire. Plejehjemmet drives af Søstrene af det dyrebare Blod, samme søsterorden som på Nordvanggård.

20 ældre bor på plejehjemmet i Zaire. Tidligere passede familierne selv deres ældre, men på grund af den store fattigdom i landet er mange ældre nu overladt til en kummerlig tilværelse. Plejehjemmet har kun plads til de

dårligst stillede, blinde og sengeliggende.

En søster og tre hjælpere passer de ældre, ligesom de tager sig af de fattigste i omegnen. Mange fattige besøger plejehjemmet, hvor der bliver delt ud af tøj, ris, mælkepulver, sukker og sæbe.

Alt fra medicin til dagligvarer sendes som gavepakker fra Europa. Pengene skaffes bl.a. ved basarer. Søndag den 23. november åbnes basaren kl. 11. Foruden boder og tombola er der også en restaurant.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Mini-basar i Søborg

Mini-basar i Johanneskirken, Søborg til fordel for vort Caritasprojekt 1. søndag i advent den 30. november efter 10-messen.

Vi inviterer til tombola, gavebod, amerikansk lotteri, loppetov. Auktion kl. 12.30. Lækre sager og kager kan nydes i »cafeteria«.

Alle er hjertelig velkommen.

Menigheden i Søborg.

Nordvanggård's julebasar

søndag den 23. november fra kl. 11-16. Til fordel for Søstrenes hjælpearbejde i Zaire afholdes basar. Indtægterne går ubeskåret til formålet. (Se artiklen s. 10.)

Forskellige boder med mange lækre og særprægede ting - smukke håndarbejder m.m. Tombola og restaurant. Kom i god tid!

Basarkomiteen på Nordvanggård
Bistrup Byvej 4-6, Birkerød.

Niels Steensen-aften

Dr. phil. pater A. Ziggelaar S.J., som har deltaget i Niels Steensen-forskningen, vil holde lysbilledforedrag for os om Niels Steensen, hvis helgenkåring vi ser frem til med glæde.

Mødet finder sted onsdag den 26/11 86 i menighedssalen ved Sct. Mariæ Kirke, Jens Jessensvej 5 - umiddelbart efter aftenmessen kl. 19.30. Alle er velkomne.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19 onsdag og fredag kl. 10-14.

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. 01 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Julemarked

på Niels Steensens gymnasium. Søndag den 30. november 1986 afholder Katolske Menighedsplejer sit årlige julemarked på Australiensvej/Sct. Kjeldsgade. Der er åbent fra kl. 9.00-kl. 16.00 Traditionen tro har vi vor udvalgte restaurant med smørrebrød, gløggbar med æbleskiver, kaffe med lagkage. Salgsboder med adventskranse, juledekorationer og håndarbejder, antikvariat, tombolæer for børn og vinboder og ikke mindst loppetov.

Der er brug for ting og sager til boderne og kager, syltetøj og marmelader til restaurationen. Gode ting til loppetovet og antikvariatet.

På gensyn.
Bente Nygaard Hansen.
Tlf. 01 15 23 03 tirsdag og torsdag mellem 14-16 ellers tlf. 01 14 69 36.

Foreningen af katolske skoler i Danmark

afholder ordinær generalforsamling lørdag, den 22. november kl. 10 på Bygholm Parkhotel, Horsens med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Årsregnskab for 1985.
4. Budget for 1987.
5. Behandling af indkomne forslag.
 - a. bestyrelsens forslag til overenskomst med FGL (Fri Grundskolers Lærerforening). 13 af foreningens skoler har pr. 1. januar 1987 overenskomst med FGL.
 - b. eventuelle forslag fra medlemmerne.
6. Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer. Knud Holstein-Ledreborg (bestyrelsesrepræsentant) og Harald Rasmussen (skolelederrepræsentant) er på valg.
7. Valg af revisor.

I indværende foreningsår er revisionsfirmaet H.E. Noiesen, København, foreningens revisor.
8. Orientering om det foreløbige arbejde med revisionen af skolerens målsætning.
9. Eventuelt.

AD 5: Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal iflg. foreningens vedtægter være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen.

Knud Holstein-Ledreborg
formand

Retræte

på Stensballe Kloster, Horsens, fra mandag 19. januar til fredag 23. januar 1987 ved Pater Paul Marx, omi.
Tema: Maria i vort kristne liv.
Pris kr. 600.-
Yderligere oplysninger samt tilmelding på tlf. 05 61 82 77.

Jesus er vejen - vejen til Jesus

Åndens vækst i liv og tjeneste

Søndag den 2. nov.: At elske Gud - fup eller fakta?

Søndag den 16. nov.: Næstekærlighed - er det bare snak?

Søndag den 30. nov.: Når troen bliver levende.

Søndag den 14. dec.: Hvordan leder Gud os?

Søndag den 18. jan.: Kirken i verden og verden i kirken.

Søndag den 1. febr.: »Ånden og kødet« (jfr. Rom. 8.).

Søndag den 15. febr.: Er syndserkendelse en falliterklæring?

Søndag den 1. marts: Den daglige kamp.

Tilmelding er nødvendig, og foretages på stedet ved betaling af kursusgebyr kr. 20.-.

Mødested: Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej.

Mødetid: Kl. 19.30 præcis til kl. ca. 21.30. Det forventes at kursusedtagere selv bringer skrivemateriale og bibelen med!

(På arrangørernes vegne) L. A. Dorn, S. J.

DUK-kalender

Medarbejderledetræning den 21. - 23.11. 86 på Bisserup. For repræsentanter, redaktioner og udvalg nedsat af DUK. Kurset er gratis.

Tilmelding senest 3.11. 86.

Nyttårslejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr.

Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameservækend den 16. - 18.1. 87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse.

Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningsskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Koncert.

i Sakramentskirken

torsdag den 27. november kl. 19.30: Lise Lykke, fløjte og Jens Ramsing, orgel. Værker af J. P. E. Hartmann, Telemann, Jehan Alain m.fl.

Diverse

Smukke ikoner

Madonna og andre skønne motiver af de berømte ikonmestres berømte 4-farve reproduktioner, oplæbet på gamle træplader med farveafstemte kanter, antilakeret og dernæst voksbehandlet. Stort alsidigt udvalg. Priser efter størrelse, fra kr. 125,- ca. 18 x 24 cm. Kan ses i mit hjem efter aftale på 01 34 32 47.

Venlig hilsen S. O. Køster.

Bekendtskab/ ægteskab

Warm-hearted and sincere, catholic Maltese artist, 42, settling in Denmark in next 2 or 3 months, seeks marriage-minded girl or woman any age up to 42 years for correspondence before leaving Malta. Then to meet in Denmark. She may be single or un-married-mother or widow with or without children but no divorcees unless free to marry in catholic church. Interested people can write to: Marcus Flores, Block A 4, Flat 4, Water Street, G. H. Estate, Ta'xbiex, Malta. Correspondence in English (preferably), also Danish, Norwegian, Italian, French, German, Spanish.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders SJ, Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomslag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

**LØGUM
KLOSTER
HØJSKOLE**

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Annoncér i »katolsk orientering«

Salg og service

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasseraport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabssystem tilbydes.

John Hornuff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
tlf. 02-31 25 05

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A.: Massimiliano Falconi

Daglljevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81
DØGNET RUNDT

Jeg kommer
gerne hjem
til Dem for at
træffe de
nødvendige
aftaler.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

**DØGNVAGT:
01 - 86 60 56**

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes
smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, sygesik-
ring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i
Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

Aut.
elinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**

Ramsbølled 31a 8200 Ålborg tlf. 82 25 30/82 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor
forretning et besøg og se vort store ud-
valg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringszonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Ålgade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«
udkommer HVER fredag!
Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

De bedst uddannede ønsker at udvandre til et mere frit liv

Stadig flere unge irere forsøger legalt eller illegalt at udvandre til USA.

I halvtredserne var der også en emigrationsbølge. Dengang var det mest ufaglærte arbejdere, der søgte til nabolandet England, hvor bygningsindustrien blomstrede. Men nu er mulighederne begrænsede, idet Storbritannien har en arbejdsløshed på 13%.

Unge udvandrer

I dag udvandrer unge, der har fået en uddannelse på universiteter eller tekniske højskoler til USA. Jo bedre uddannet, des

større trangen til at udvandre.

I 50'erne emigrerede ca. 40.000 mennesker årligt i adskillige år. Små produktive landejendomme berøvedes en generation af unge.

Nu har landet 18% arbejdsløse (ca. 234.000), deriblandt 70.000 unge. De bedste udvandrer, ikke bare for at flygte fra arbejdsløsheden, men også fordi de mener, at USA vil byde dem et mere frit og tiltrækkende liv. Skatterne i Irland er meget høje, levestandarden er kun halvt så høj som i de fleste EF-lande. (Portugal og Grækenland undtaget), og majoriteten af vælgerne har igen for nylig nægtet at ophæve skilsmisseforbudet, som er nedfældet i forfatningen. Ca. 70.000 af i alt 800.000 ægteskaber er faktisk opløste. Men staten har vist sig endda mere konsekvent end Vatikanet. I 70 til 100 tilfælde om året er den katolske kirke parat til at annullere ægteskaber og tillade nye bindinger. Men for staten er det andet ægteskab stadig ulovligt. Børn af andet ægteskab gælder for at være uægte. De har ikke nogen rettigheder, ikke krav på at arve deres forældre.

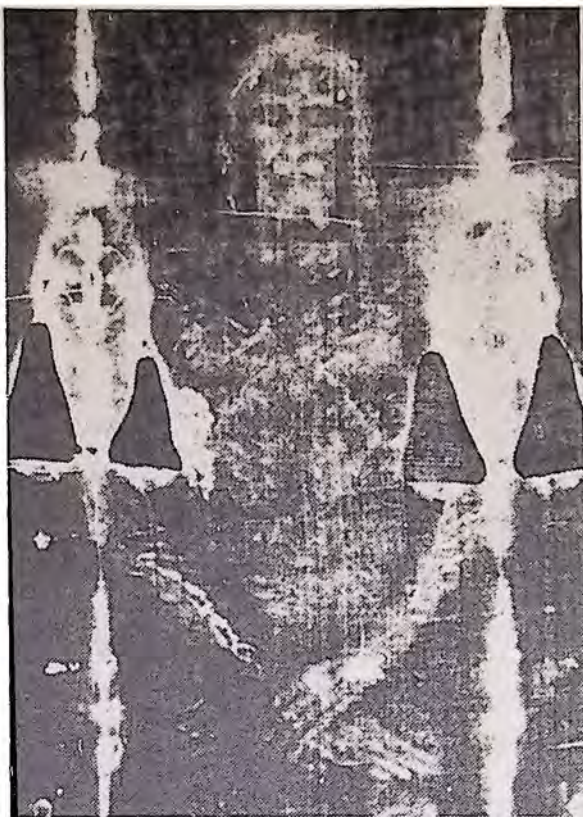
Søger abort i England

Abort er forbudt og kan medføre lange fængselsstraffe. Det blev i 1983 fastslået ved lov. Tusinder af kvinder søger abort i England; men specialklinikkerne er dyre.

Indtil 1979 måtte præventiver ikke sælges; men nu kan gifte kvinder over 18 købe dem - oprindeligt kun på recept, men siden 1985 i fri handel - hvis da apotekerne fører dem; og det er ikke altid tilfældet i de mere konservative landkommuner.

Men, som den irske diplomat Justin Harman siger: siden 1960 er der gået skred i liberaliseringen af forholdene. Og denne tendens kan ikke standses mere.

M.G.

Ligklædet fra Torino skal på ny undersøges.

Kulstof-14 undersøgelse af ligklædet fra Torino

Pavestolen har givet tilladelse dertil

Torino (KIPA) - Ligklædet fra Torinos alder skal i løbet af det næste halvandet år bestemmes videnskabeligt med den såkaldte »Kulstof-14-Metode«.

Ved et møde i Torino for forskere, der beskæftiger sig med ligklædet, meddeltes det, at paven som ejer og ærkebiskoppen af Torino, kardinal *Anastasio Ballestrero* som vogter af relikviet har givet tilladelse dertil. Re-

sultaterne af den videnskabelige undersøgelse vil blive offentliggjort påsken 1988.

Alderen bestemmer

Ved C-14-metoden måles andelen af den radioaktive kulstof-isotop med atomvægten 14 i et organisk stof. Derudfra kan stoffets alder tilnærmelsesvis bestemmes. Efter hvad fysikeren *Luigi Gonella* fra Torino, der leder undersø-

Protestantisk skepsis over for relikvie-dyrkelse

men interesse for valfarter

Berlin (KNA) - Formanden for rådet for Den evangeliske kirke i Tyskland, biskop *Martin Kruse* har udtalt sig positivt om valfarter, men skeptisk om relikviedyrkelse.

I »Berliner Sonntagsblatt« skriver biskop Kruse, at relikvie-dyrkelsen voldrer protestanter store vanskeligheder. Dette skyldes til dels de legender, der ofte vil give sig udseende af at være historiske, dels at det at betragte noget rent materielt som helligt, er protestan-

ter fremmed. Man spørger dog sig selv, om der alligevel er noget positivt derved. Det er som om katolikken lever mere selvfølgelig med kirkehistorien.

Hvad valfarter angår, mener Kruse, at der er mange tegn på, at processioner og valfarter igen er ved at vinde indpas i den protestantiske kirke i Tyskland. Han mener, at netop unge ønsker, »at opleve fællesskab og vise, at tro har med opbrud at gøre«.

som et falsum, mener fysikeren.

Allerede i 1978 blev ligklædet fra Torino, der viser for- og bagsiden af en korsfæstet mand, indgående undersøgt af et forsker-team. De derved fremstillede detail-fotografier af kropsaftrykket blev derpå sendt til USA's NASA-computer, der fremstillede et tre-dimensionelt billede af den døde.

Allerede nogle år forinden havde kriminologen *Max Frei* fra Zürich undersøgt de pollen, der fandtes i klædet og det skrin, det opbevares i. Han kom til det resultat, at klædet måtte have været i Palæstina i oldtiden.

Præsident for Europas biskopper

Kardinal Martini er nu præsident for Europas biskopper.

Warszawa (KIPA) - Det europæiske bispekonferencens Råd (CCEE) har ved afslutningen af sit 4-dages møde i Warszawa og Czestochowa valgt ærkebiskoppen af Milano, kardinal *Carola Maria Martini*, S.J. til præsident. Han efterfølger kardinal *Basil Hume* OSB, der er ærkebiskop af Westminster.

Den 59-årige kardinal Martini har i seks år været ærkebiskop af Milano, der med næsten fem mio. katolikker er et af jordens største bispedømmer.

Dialog mellem stat og kirke begyndt i Nicaragua

Managua (KIPA) - *Daniel Ortega*, præsident af Nicaragua og kardinal *Miguel Obando Y Bravo* har for nylig haft en tre timer lang samtale. Formålet var at forbedre det spændte forhold mellem kirke og stat. Den apostolske nuntius,

ærkebiskop *Paolo Giglio* og justitsminister *Rodrigo Reyes* samt adskillige medlemmer af bispekonferencen deltog i mødet.

Vil bære frugt

En kommission skal undersøge alle de sager, der

skaber konflikt mellem kirke og stat, og finde frem til løsninger. Kardinal Obando mener, at man ikke kan forudsige, hvad resultaterne af samtalen vil blive. Præsident Ortega siger, at samtalerne har været konstruktive og sikkert vil bære frugt.

Den katolske kirke kræver, at regeringen ophæver sendeforbudet for den katolske radiostation; men også at biskop *Pablo Antonio Vega* og msgr. *Bismark Carballos* kan vende tilbage til landet, efter de for nogle få måneder siden blev landsforvist.

Kardinal Obando y Bravo har for nylig haft en tre timer lang samtale med præsident Ortega.

Næste nummer udsendes den 26. november

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Bispekontor, Brødgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 80 60.
Gironr. 5 00 14 71, Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szaraffin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. omadag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Pastoralrådsmødet, side 2-3
 Menneskerettigheder, side 5
 Orientering fra sognene, side 6-11
 Bøn for fred i Assisi, side 12-13

Steensen-året afsluttes på hans dødsdag 5. december

*Kransenedlæggelse og højmesse
 Biskop Theissing af Schwerin deltager*

Niels Steensen-året begyndte søndag den 23. februar med en festmesse i Skt. Ansgars kirke i København med deltagelse af den apostoliske delegat, ærkebiskop Lemaitre og alle Nordens katolske biskopper. Mindeåret afsluttes på Niels Steensens dødsdag fredag den 5. december ligeledes i Skt. Ansgars kirke med en højmesse ved biskop Martensen og sandsynligvis biskop Theissing fra Schwerin.

Forinden har der været kransenedlæggelse af henholdsvis biskop Martensen

Torben Toustrup præstevies 6. dec.

Lørdag den 6. december meddeler biskoppen præstevielsens sakramente til diakon Torben Toustrup i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade i København. Præstevielsen begynder kl. 11 i kirken. Bagefter er der reception i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183.

Søndag den 7. december kl. 10 læser Torben Toustrup sin første messe i Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg, hvor han er tilknyttet.

og vicedirektør ved Københavns Universitet foran Steensen-monumentet ved Universitetsbibliotekets 2. afdeling på Nørreallé i København.

Bispedømmet Schwerin fejrede Niels Steensens dødsdag den 25. november. Efter den julianske kalender døde Steensen

denne dag for 300 år siden. Festens højdepunkt var en pontifikal-messe med bl. a. biskop Theissing og biskop Martensen. Fra Danmark deltog foruden pater Grégoire og som repræsentant for Københavns Universitets medicinske Fakultet, læge Troels Kardel.

kk

Vatikanet og USA's stjernekrig

Rom (KIPA) - Vatikanet frygter for at blive sat politisk i bås i diskussionen om »stjernekrigen«.

Pater Enrico de Rovasenda erklærede, at det pavelege videnskabelige akademi derfor foreløbig forbeholder sig offentliggørelsen af dokumentet angående USAs SDI-program.

Enormt spild af penge

Dokumentet, som er overgivet til paven, udtrykker betænkelighed ved SDI-programmet på tre punkter:

- Virker forsvaret overhovedet i tilfælde af atomangreb i verdensrummet?

- Udviklingen af et sådant program kan tage ti til femten år. Varer freden så længe?

Operation Dagværk på NSG

Igen i år har Niels Steensens Gymnasiums elever udført et godt »dagværk«. Cirka 450 elever, der deltog i landets gymnasiers operation dagværk, har tjent godt 74.000 kroner, fortæller rektor Johs. M. Thomsen.

- Omkostningerne er enorme. Burde pengene ikke hellere bruges til U-landshjælp?

Offentliggøres efter valgene i USA

Paven må afgøre, om dokumentet skal offentliggøres. Han har henvist til det i samtaler og taler. Måske er dokumentet på grund af den hurtige tekniske udvikling også allerede forældet.

Måske indbydes paven til Norden

Biskoppen orienterede pastoralrådet på Magleås.

De nordiske biskopper træffer i slutningen af november endelig afgørelse, om de vil invitere pave Johannes Paul II til at besøge de nordiske lande. Paven har tidligere ytrt ønske om at gæste landene i Norden, meddelte biskop Martensen over for pastoralrådet lørdag den 7. november.

Biskopperne har gennem det sidste års tid flere gange drøftet dette spørgsmål, og de træffer den endelige beslutning i præsidiets for bispekonferencen, som mødes i disse dage i Stockholm. Præsidiets består af biskopperne, John Gran, Oslo, Paul Verschuren, Helsinki, Hu-

Under Bethlehem-stjernens fredssymbol begiver den græsk-ortodokse patriark Diodoros sig på vej til Fødselskirken i Bethlehem, ledsaget af byens borgmester Elias Freij og den apostoliske delegat Mgr. Curis. Anledningen var bededagen for fred i Mellermøsten, som fandt sted på kirkefaderen Kyrillos af Jerusalems dødsdag for 1600 år siden i 386. Foto KNA.

bertus Brandenburg, Stockholm og Hans Martensen, København.

Hvis der ikke kommer meget stærke indvendinger mod planen fra et af bispedømmerne i Norden inden vort møde, så vil jeg tro, at vi bliver enige om at invitere paven, sagde biskop Martensen. Invitationen bliver i så fald overbragt mundtligt ved de nordiske biskoppers næste Ad Limina besøg i midten af februar næste år. Ved Ad Limina besøgene, som finder sted hvert femte år, orienterer biskopperne om situationen i deres bispedømmer.

Paven besøger ikke noget land, uden at han direkte bliver inviteret, fortalte biskoppen. Jeg tror personligt, at paven gerne vil komme, og at han synes det ville være interessant at besøge vore lande. Paven har ellers besøgt alle lande i Vesteuropa på nær de nordiske.

Seks dages-marathon

Vi forstiller os besøget bliver strakt over seks dage. Det betyder, at det bliver korte besøg i de enkelte lande. Efter de løselige tanker vil rejseplanen blive én dag og én overnatning i Danmark, to dage og to overnatninger i Sverige, to dage og to overnatninger i Norge, én

dag og én overnatning i henholdsvis Finland og Island.

Det er først og fremmest et pastoralt besøg og ikke et statsbesøg. Biskoppen forestiller sig, at der vil blive arrangeret en gudstjeneste, som samler så mange katolikker som muligt. Men derudover også et besøg hos dronningen og regeringen. Hvis der er interesse for et økumenisk møde, kan et sådant også arrangeres.

Det er for tidligt nu at sige, hvornår et pavebesøg kunne blive en realitet, men det er normalt med nogle års forberedelse.

kk

En forudsætning for en debat i pastoralrådet, er at rådet har de tilstrækkelige informationer, mente flere af de valgte rådsmedlemmer.

Igen ønske om mere information Kort beretning fra forretningsudvalget

En kort beretning fra forretningsudvalget affødte igen en længere debat i pastoralrådet om større information til rådets medlemmer. *Johannes Nordentoft* påpegede, at forudsætningen for en debat i rådet, er at rådet har de tilstrækkelige informationer. *Georg Høhling*, næstformand for pastoralrådet lovede rådet, at der udsendes en midtvejsrapport mellem dette og næste møde i juni. *Formanden for pastoralrådet Jan lange* gjorde opmærksom på, at han tog dette spørgsmål meget alvorligt, men henviste også til informationer i »katolsk orientering«.

Flyttes kirken i Tåstrup?
Beretningen omtaler, at

Ansgarstiftelsen har købt en grund op til den katolske Skt. Pauls Skole i Tåstrup (ved den ny bane-gård). Herved sikres udvidelsesmuligheder for skolen og en eventuel udflytning af kirke og præstegård i Tåstrup, som ligger nogle få kilometer fra skolen. Generalsekretær *Anton Dekkers* oplyser til »katolsk orientering«, at der endnu ikke er noget konkret på tegnebrættet, og at der vil gå en hel del år endnu, såfremt det besluttes, at kirke og præstegård skal flyttes.

Bellis til flygtninge
Hvilehjemmet *Bellis* i Tåstrup, der blev oprettet i 1936 af Hedvig-søstre, er nu ophørt. Siden 1975 har »*Bellis*« fungerer som

plejehjem med 18 værelser. Nu er hjemmet overdraget bispedømmet, og efter forhandlinger med menighedsrådet i Tåstrup har man truffet beslutning om at udleje komplekset til Dansk Flygtningehjælp for en 1-2 årig periode. Der har også været drøftelser om at indrette »*Bellis*« til ungdomskollegium for katolikker.

Af andre punkter i beretningen nævnes, at forretningsudvalget har udpeget *Niels Engelbrecht* til medlem af Styrelsen for Magleås. Af de bevilgede 700.000 kr. fra kirkebidragsordningen har forretningsudvalget disponeret over ca. 600.000 kr. til økonomisk trængende sogne.

kk

Johannes Nordentoft: Lægfolkets opgaver og ansvar må drøftes af lægfolket selv

Det er kedeligt, at de dokumenter, som Rom har udsendt i forbindelse med den bispesynode, der skal behandle spørgsmålet om lægfolkets opgaver og ansvar, ikke har været drøftet i pastoralrådet og menighedsrådene. Det sagde *Johannes Nordentoft* på pastoralrådsmødet.

De nordiske biskopper har sendt deres svar til Rom for et år siden. Selv om der ikke længere er mulighed for at få indflydelse på svaret, er spørgsmålene stadig vigtige for os, fortsatte *Johannes Nordentoft*. Det er os, man taler om, vores funktioner, vores opgaver, der skal diskuteres.

Bør sendes ud til drøftelse

Johannes Nordentoft foreslog, at dokumentet oversættes eller i det mindste centrale dele heraf, og at det udsendes til menighedsrådene og pastoralrådet, hvor det så kan gennemdrøftes. Videre at punktet sættes på dagsordenen på næste pastoralrådsmøde, og at arbejdspapirets centrale dele gengives i »katolsk orientering«.

Erling Tiedemann gjorde opmærksom på, at bispesynodens tema om »*Lægfolkets opgaver og ansvar*« indgår som del af projektet om »*Menighedens liv og kald*«. Det, der foreligger nu, er et kortfattet oplæg fra dem, der forbeder synoden. Det rummer nogle spørgsmål, som er meget relevante at diskutere i menighederne, sagde han.

Vi bør drøfte resultatet

Generalvikar *Ib Andersen* gjorde opmærksom på, at det kun er første dokument til biskoppernes overvejelse, og man beder om biskoppernes reaktion. Det plejer at være en fortrolig sag. I selve oplægget til den kommende synode står der, at det vil være naturligt at drøfte dette med også lægfolket, inden biskopperne kommer med deres bemærkninger. Det er ikke sket på nogen organiseret måde her i landet, oplyste *Ib Andersen*. I Norge har det været mere organiseret, hvor de også har offentliggjort en delvis oversættelse af dokumentet.

Videre sagde *Ib Andersen*, at de nordiske biskoppers svar allerede er afsendt til Rom, og Rom har ønsket, at det ikke offentliggøres. Der har været bispekonferencer, som har offentliggjort både dokument og svar, f.eks. i Tyskland.

Ib Andersen mente, at hvis man vil drøfte spørgsmålet om lægfolkets særlige kald, så bør man gøre det, ikke alene på grundlag af det romerske dokument, men også tage med, hvad der foreligger fra tysk side, dvs. både fra

bispekonferencen og fra De tyske katolikkers Centralkomité. Jeg mener ikke, at man bør offentliggøre dokumentet, da man derved kunne tillægge dette dokument en større autoritet end det tilkommer. Det er kun et arbejdsdokument. Det vi skal gøre noget ved, er at drøfte det resultat, der engang måtte komme, siger *Ib Andersen*.

Intet hemmeligt

Biskoppen meddelte, at det foregående forretningsudvalg har haft nogen samtale om dette emne. Vi har også set den norske tekst. Der har ikke været noget hemmelighedskræmmeri i det. Mange tekster, som vi modtager forud for bispesynoderne, er oplæg, som allerede på synodens første dag kasseres eller endda kasseres forud for synoden.

Grunden til, at det ikke kom ud, var at vi ikke mente, det var et særligt egnet grundlag for meningsdrøftelser, og at det heller ikke ville give speciel nytænkning - men derom kan meningerne jo være forskellige, sagde biskoppen. Han foreslog, at det nuværende forretningsudvalg kunne se på den norske oversættelse og derpå endnu engang overveje, om der ud fra teksten kan gøres noget nyttigt i bispedømmet. kk

Udvalg nedsat om »Menighedens liv og kald«

Den ventede drøftelse af det omfattende projekt om menighedens liv og kald, som blev fyldig omtalt i sidste nummer af k.o. fik et noget usædvanligt forløb. Under beretningen fra arbejdsudvalget ved mødets begyndelse vedtog pastoralrådet på grundlag af de fremsendte papirer, at lade arbejdsgruppen fortsætte som permanent udvalg, og således arbejde videre med at føre planerne ud i livet.

Udvalget skal nu drøfte initiativer og muligheder med præsterådet og søsterrådet, med »katolsk orientering«, DUK, Kateketcentralen og andre, og

med mellemrum melde tilbage til pastoralrådet. Nogen egentlig drøftelse blev der således ikke tale om.

Ingen plenum

Lørdag eftermiddag blev projekt-redegørelsen lagt ud til gruppearbejde, men uden efterfølgende plenum, idet arbejdsgruppen foretrak skriftlige beretninger fra grupperne. Her brød dirigenten, *H.O.P. Pedersen* ind og gjorde opmærksom på, at redegørelsen indeholdt andre punkter til afstemning i pastoralrådet. Flere medlemmer mente, at man kunne vedtage alle punk-

ter inden gruppearbejdet, mens andre fandt det utilfredsstillende at afgøre en sag, som slet ikke var gennemdrøftet. Arbejdsgruppens talsmand, *Erling Tiedemann*, syntes ikke, man skulle tage det så tungt, bl.a. fordi de manglende punkter sådan set var indeholdt i det, man allerede havde vedtaget om det permanente udvalgs arbejde.

Efter en lille times diskussion blev arbejdsgruppens samtlige forslag vedtaget, hvorefter alle gik ud i grupper for nærmere at drøfte dem.

Resultatet af gruppearbejdet vil senere blive

sendt til arbejdsgruppen, nu udvalget for menighedens liv og kald, idet flere grupper ønskede at arbejde videre med sagen hjemme efter pastoralrådsmødet.

Ønsker at inspirere

Hvis man undrer sig lidt over denne sagsbehandling, skal man også tage i betragtning, at det hele står og falder med mulighederne i de enkelte menigheder, råd og institutioner, pastoralrådet og altså nu udvalget for menighedens liv og kald, har kun ønsket at inspirere og tilskynde - ikke dirigere eller forlange. H.J.J.

Erling Tiedemann fremlagde det omtattende projekt om »menighedens liv og kald«, som der blev redegjort indgående for i sidste nummer af »katolsk orientering«.

Ansvarsløshed i dansk ungdomspolitik?

DUK's tilskud fra tipsmidlerne skæres ned med 48.000 kr.

Hvor mange tænker mon på, at 1x2 på tipskuponen har noget med f.eks. en weekend for kommende firmander at gøre? Men sådan er det! DUK er nemlig medlem af Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), og fordi vi opfylder betingelserne for at være tilskudsberettiget børne- og ungdomsorganisation, kan vi få del i »tipsmidlerne«. Tipsmidlerne er de penge, der er tilovers, efter at præmierne er udbetalt, administrationen har fået sin del af kagen og statsafgiften betalt. Ved lov er det nemlig fastlagt, at 45% udbetales til præmier, og at staten får 18% i afgift. Resten fordeles til idrætsorganisationerne og det såkaldte »idébestemte børne- og ungdomsarbejde«. Heraf fik DUK i 1986 294.000,- kr. at gøre godt med for vores katolske børn og unge.

Men desværre: Nu er

der vanskeligheder, for overskuddet er nemlig faldet så meget, at DUF's tilskud til organisationerne i 1987 ventes at falde med 15%. For DUK's vedkommende betyder det ca. kr. 48.000,-.

Nedsæt afgiften

I den seneste tid har der været talt om forskellige løsninger på dette problem. Det eneste effektive, mener DUF ville være, at staten nedsatte sin afgift. Man kan undre sig over, at det ikke allerede er besluttet. Der burde være bred politisk enighed om ansvaret for børne- og ungdomsarbejdet.

Men der er endnu ikke taget nogen initiativer. Som ansvarlig i en ungdomsorganisation kan man undre sig over, at politikerne ikke vedken-

der sig deres ansvar. På den ene side ved vi om alle de ting, der i dag truer denne samfundsgruppe: Kriminalitet, vold, misbrug, arbejdsløshed og almindelig værdiopløsning. Og på den anden side beskæres mulighederne for at sikre børn og unge trivselsvilkår i den gode, men svære fritid. Vi ved, at det er bedre at forebygge end at helbrede. Hvad angår børn og unge kan helbredelse nogen gange være umulig, når først ulykken er sket.

Folkeligt krav

Hvorfor så denne kortsigtede politik? Man kan spørge sig selv om, hvem der gør hvem en tjeneste? Burde samfundet ikke være dybt taknemmelig for det tilbud børn og unge får

i kuk'er, på weekender og lejre? Jeg tror værdien af arbejdet langt overgår samfundets udgift.

Man må derfor håbe, at de drastiske nedskæringer bliver bremsede af et folkeligt krav. Er du far eller mor til et barn, der deltager i DUK-arrangementer, i sportsklubber eller i andre fritidsorganisationer, så giv din bekymring til kende hos den politiker eller det parti, som du har stemt på.

Jesper Fich
Bispedømmets
ungdomspræst

Jesper Fich.

HVAD SKAL VI MED LIVET? ER DER EN GUD?

Katolsk brevkursus

Hvordan skal vi nå ud med Katolsk Brevkursus

Sr. Hildegard Madsen OSB,
leder Katolsk Brevkursus.

dere har været lagt frem i de katolske skoler, i vore kirker, og der har været annonceret i »katolsk orientering« og i »Kristeligt Dagblad«.

Hvis katolikker rundt om i Danmark vil gøre en indsats, kan folderne nå ud til mange flere. Sr. Hildegard har fra Bibliotekscentralen fået lov til at lægge dem frem på landets biblioteker. Hun opfordrer katolikker til at få fat i folderne fra »Katolsk Brevkursus«, Vesterbrogade 28, 2., 1620 København V og så lægge dem på det lokale bibliotek. Måske kan man også få lov til at lægge dem i ens læges venteværelse, i en kantine, hvor man selv kommer, på et lærerværelse osv.

Kan også bruges som gave

Måske har man selv lyst til at følge kurset. Det er jo ikke alle katolikker, der bor sådan, at de har mulighed for en religiøs videreuddannelse, og hvem har ikke brug for det? Kurset koster 250 kr. for 24 hefter + enkelte suppleringshefter, der fremsendes to gange månedligt til abonnenterne. Det kan også bruges som gave - og nu er det jo snart jul!

Katolsk brevkursus' fol-

RP

Hvornår bliver Niels Steensen salig- kåret?

Et af de spørgsmål biskop Martensen kom ind på ved pastoralrådsmødet lørdag aften 8. november var: Bliver Niels Steensen snart saligkåret?

Biskoppen mener, at det er sandsynligt, at det vil ske inden længe. Måske vil paven allerede i begyndelsen af næste år udtale, at det er hans agt at saligkære Niels Steensen.

Når først paven har fremsat en sådan udtalelse, er det skik og brug, at saligkæringen ikke bliver udskudt i længere tid. Rimeligvis vil det kunne ske sommer eller efterår 1987.

Man må formode, at saligkæringen vil finde sted i Rom, Osnabrück, Münster, Schwerin, Firenze eller Livorno. København vil næppe kunne komme på tale, da det ikke vil være muligt at forberede et pavebesøg i Danmark allerede til næste år.

Radio- og tv-nyt ved John Lundorf: Radioudsendelse om Steensen

I går, tirsdag den 25. november, bragte DR en radioudsendelse om videnskabsmanden Niels Steensen. Udsendelsen var produceret af Jens Meulengracht-Madsen, kendt fra radioserien »Lexikon«. Fredag den 5. december - den dag biskoppen ved en højtidelig aftenmesse i Sankt Ansgars Kirke i København afslutter Niels Steensen-året - sender DR's Kultur- og Samfundsafdeling »Katolik i Danmark. 450 året for protestantismens indførelse er også 300 året for Niels Steensen«. Program-

sekretær, journalist Hall-dor Sigurdsson har i denne udsendelse en samtale med lektor Kaspar Kallan og dr. med. Ruth Plum. Program 1 kl. 15.30.

Julekalender med de hellige 3-konger

Bor du i hovedstadsområdet, og har du mulighed for at se Københavns Kristine Radio/TV, kan du se »Rejsefærd i Stjerne-skær«, 26 programmer, der vil gå over skærmen fra 30. november og hver dag til og med 1. juledag.

KKR's julekalender er

baseret på beretningen om de tre vise mænd, der kom fra Østerland for at møde Jesusbarnet. - Og det har jo i allerhøjeste grad noget med jul at gøre.

Kalenderen er lavet i amatørteaterform med tekst og musik af Preben Nissen og Viggo Kjær-Jensen, og tilrettelæggelsen er sket i samarbejde med to af KKR's unge medarbejdere Ulla Jarnvig Holst og Lisbeth Lund-Hansen. »Rejsefærd og Stjerne-skær« sendes på KKR/TV UHF kanal 53 og 56 hver dag kl. 17.35 fra og med den 30. november.

Hvornår døde Niels Steensen?

I Schwerin fejredes 300 årsdagen for Niels Steensens død 25. november ved en messe, som biskop Hans Martensen deltog i. 5. december fejres Niels Steensens 300 års dødsdag i Sankt Ansgars Kirke i København. Begge datoer er den »rigtige dødsdato«. Hvordan kan det gå til?

Det hænger sammen med pave Gregor XIII's kalenderreform i 1582. Der var sket det, at den julianske kalender, der var indført af Julius Cæsar 1. marts 45 f. Kr. efterhånden var kommet en halv

solen. For igen at bringe solåret i overensstemmelse med solen, indførtes altså den nye kalender. Den fik navnet den gregorianske kalender.

Stærk modstand

Det gik ikke så let med at indføre den nye kalender. 1582 indførtes den i Rom, Spanien, Portugal og Frankrig; i 1584 i de katolske lande i Tyskland og Svejts; i Polen og Ungarn i 1587. I de protestantiske lande Nederlandene, Tyskland og Svejts blev den først indført omkring 1700 - og

det mødte stærk modstand. Som astronomen Kepler (d. 1630) sagde: »Protestanterne vil hellere være uenige med solen end de vil være enige med paven«.

I England indførtes den gregorianske kalender først i 1752, og endnu i vore dage har mange ortodokse kirker bibeholdt den julianske kalender.

Den dag, Niels Steensen døde, sagde kalenderen i Schwerin altså 25. november, mens kalenderen i Firenze sagde 5. december.

RP

Egnede byggesten

Velegnet byggemateriale til en spiritualitet, der kunne bære et kristent liv, har de troende til alle tider fundet i Den hellige Skrift. Den ene har følt sig særligt tiltalt af salmer og bygget sin tillid på salmernes tillid til Gud. En anden har fundet næring til en egen livsholdning i Jesu lignelser, især dem om Gudsriget, eller i hans udsagn om tilgivelse og barmhjertighed. En guldgrube er profeterne, ikke mindst Jesu profetiske og etiske erklæringer, som vi finder dem gengivet i Bjergprædikenen og i diskussioner med skriftkloge og farisæere. »Kristi efterfølgelse« blev ligefrem et ideal, som både læg og gejstlig har hentet inspiration i til et trosliv med kvalitet.

Evangelierne er rige nok til, at der kan sanke brænde og søges belæg for ret så forskellige former for spiritualitet. Selv ordenssamfund har ikke altid været åbne nok til også at vise forståelse for hinandens anderledes motiverede kald og ånd. Franciskanernes fattigdomsideal var en provokation i manges øjne og blev i hvert fald ikke taget for gode varer af paverne i Avignon. Fromhedslivet har kunnet hente sin styrke i en regelmæssig sakramentspraksis, i bøn og meditation, men også i en levende fornemmelse af at være en del af De helliges Samfund, ofte med en særlig forkærlighed for helgener, man bevidst havde givet en vigtig plads i sine tanker og i sit forhold til kirken. Alle disse og flere andre byggesten til en frugtbar spiritualitet findes den dag i dag. Men problemer er der naturligvis. Når kardinal Hume mener, kirken har ikke gjort nok for at give lægfolket en egnet spiritualitet, mener han en kirke-orienteret spiritualitet, den åndelige indstilling, der har øje for det kirkelige fællesskabs behov og opgaver, en sans for *communio*, fællesskabet med hinanden omkring Kristus og hans missionsbefaling. Også en bibelsk og sakramental inspireret fromhed kan risikere at blive til privatliv. Netop da mangler den væsentlige dimension, at fromheden virker kirkedannende og kirkefremmende. Bibellæsning og salmekultur alene fører ikke automatisk kirkekultur med sig, så længe de forbliver indeklemte i ens lønkammer eller ikke når at blive byggesten til et kirkeligt fællesskab.

Meget i kirkens åndshistorie bliver afklaret med tiden, når træets frugter kendes. Men kirkens uløste dilemma i dag er dens tøven med at anerkende nye former for åndsliv uden for Europa som autentisk evangeliske, samtidig med at den ikke aner, hvordan den skal puste nyt liv i katolikernes sans for en kirkelig spiritualitet i vor gamle verdensdel. www

Katolsk Lommebog '87

Lommebogen indeholder Årskalender, Liturgisk Kalender og Katolsk Vejviser for bispedømmet i København.

Prisen bliver kr. 46.-.

Lommebogen kan bestilles allerede nu på Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/II, 1620 København V., telefon 01 24 12 10.

Undertegnede bestiller hermed _____ eksemplarer

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Hvorfor er kirken fraværende i de danske nærradioer?

Forleden til Skt. Norberts aften havde vi besøg af Jørgen Christensen, formand i Evangeliemenigheden i Vejle, men også i ledelsen af Ibra radio her i landet. Han fortalte dels om missionen i Argentina, hvor menigheden i Vejle har et børnehjem samt om radiomission.

Radiomissionen har jo helt klart en virkning. Det kan jo også ses af, hvad der bl.a. har stået om radioen i Herning i dagspressen. Vi oplever altså, at de »unge« trossamfund er aktive der, og ser man på en fortegnelse over nærradioerne, da er det også dem, der præger

billedet, det kristelige, undtaget Luthersk Mission og Indre Mission, hvoraf de første har flest i folkekirkeligt regi.

Katolikker driver radiomission i bl.a. Asien, og vi ved jo, at på Sri Lanka er biskoppens studio det eneste på øen, hvor man kan lave plader, hvorfor det benyttes af andre end de kristne.

Hvor er den katolske kirke i Danmark henne? Vi oplever, at man fra centralt hold skriver om medierne, at de skal benyttes, men hvorfor så denne tilbageholdenhed? Var det netop ikke noget for kirken at gå ind i?

AIDS-smitte og fælleskalk

Der har været forespurgt ved henvendelse til Bispekontoret og redaktionen af »katolsk orientering« om AIDS kan smitte ved fælleskalken, og man har forelagt det for Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen. Åbenbart har der været bekymring, selv Bispekontoret har fundet spørgsmålet relevant.

Men tænk på, at det er Jesu kristi legeme og blod – det er den kalk og det er det brød, som er blevet helliget ved bøn og håndpålægelse. Tror man for alvor, at man kan blive smittet ved Jesu Kristi legeme og blod?

Jeg er bange for, at vantroen har fået fodfæste i vores kirke, men jeg siger igen: Husk det er Jesu Kristi legeme og blod, og lad så være med at være bekymret. Husk Mat. 26: »Tag dette og spis det; dette er mit legeme« Og han tog en kalk og takkede, gav dem den og sagde »Drik alle heraf, thi dette er mit blod, pagtsblodet som udgydes for mange til syndernes forladelse.«

Klaus Aarup

Svar:

Spørgsmålet var ikke, om Jesu Blod (under vinen skikkelse) i nadverkalken kan smitte nogen, men om et AIDS-virus kan overføres med spyt fra den enes mund

til den andens, selv om kalkens rand tørres omhyggeligt hver gang nogen har drukket af den. I øvrigt har det intet med hverken retroenighed eller vranglære at gøre, når nogen formoder, at et virus også kan overføres via selve kalkens indhold, som læberne jo berører. Red.

Dernæst er det jo sådan, at katolikker som enkeltpersoner kan gå ind i det lokale radioarbejde. Det koster ganske vist tid, men er det problemet? De fleste nærradioer kører jo med frivillige medarbejdere, og her er der ofte kun få at rekruttere af, så

Pinligt

Det er pinligt, at en 18-årig pige, der bekender sig som katolik, kan forklare over for »Jehovas Vidner«, at hun tænder et lys i kirken« for at købe sig aflad.»

Mon ikke »katolsk orientering« kunne bringe en kommentar om aflad?

Det andet Vatikanconcil siger ikke meget derom. Men vi må ikke glemme, at aflad gennem århundrederne er et meget belastet emne.

Men at »katolsk orientering« i en bogmeldelse om p. Maximilian Kolbe lader udtrykket: »Maria-tilbedelse« passere er mere end pinligt.

Det er en katastrofe.

Jutta Neergaard

derfor, gamle eller unge, se på mulighederne.

I f.eks. Århus sluttede 15 kristne kirker sig sammen som modvægt til den »røde« radio. Men var den katolske kirke med? Nej, beklageligvis ikke.

Noget der ikke koster energi og næsten ingen penge, er Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund, og jo flere vi er, des bedre, des flere aktiviteter kan vi også få igennem. Altså lad også katolikkerne blive medie-bevidste.

Knud Rohde

Svar:

»k. o.« har ved flere lejligheder besvaret spørgsmål om aflad. Vi henviser til en hel midterside i nr. 11 af 15. juni 1983.

Aflad kunne kun opnås i forbindelse med bodens sakramente. Siden Oldkirken kunne en straf, udmålt i tidsenheder, omsættes til en bøde i kontante penge. Misforståelser og misbrug tvang kirken til at afskaffe afladshandelen i 1500-tallet.

Vi går ud fra, at de fleste læsere allerede selv har rettet svipseren om »tilbedelsen«, der forekom i en bogmeldelse, så vi mener, katastrofens omfang er til at overse.

Red.

Men der skyder en kvist af Isaajs stub

Færdigpakket adventsretræte til brug i familien

Kateketcentralen udarbejdede i fjor et familiekateketisk materiale til menigheden i Slagelse. Materialet anvendtes dels på menighedens retrætedag med temaet advent, men det indeholder også stof – aktiviteter for store og små, der kan anvendes derhjemme i advents- og juletiden.

En retræte, der er anderledes

Retræteleder var p. Guido Kreienbühl, og han har skønnet, at materialet bør komme flere menigheder til gode. Derfor tilbydes det nu til alle danske menigheder. Præster og kateketer, der abonnerer på impuls-mappen får det

automatisk tilsendt i begyndelsen af november – andre kan rekvirere det på telf. 01 24 26 30.

Retræten sigter på, at repræsentanter for alle menighedens aldersgrupper – også børnene – deltager. Børnene skal ikke »passes«, mens de voksne lytter til foredrag. Børnene er aktivt med hele dagen sammen med de andre aldersgrupper.

Der er visse faste elementer på retrætedagen, og herudover er der valgfri aktivitetsgrupper. Grupperaktiviteterne er således tilrettelagt, at der bliver tale om både håndens og åndens arbejde: Aktiviteterne foregår i grupper, der ikke er opsplittet i

aldersklasser. Børnene skal både ses og høres! Det skal de enlige også – og de gamle!

Kort sagt: Har man lyst og mod til at prøve en retræte, der involverer hele sognets store familie, en retræte, der ikke er slut ved selve dagens afslutning, men byder på materiale, der kan bruges derhjemme i hele faste- og juletiden, har man lyst og mod til en retræte, der er anderledes, så rekvirer idékataloget.

NB. Retrætedagen kræver ingen større tilrettelæggelse fra præst eller menighedsråd. Arbejdet er gjort.

Kateketcentralen

Justitia et Pax-kommissioner drøftede pinlige problemer

Delsberg, Svejts (KIPA) – Sidst i oktober mødtes repræsentanter fra europæiske (overvejende vest-europæiske) Justitia-et-Pax-kommissioner i Delsberg i Svejts til deres årlige møde.

De cirka 40 deltagere drøftede »Menneskerettigheder i kirken« ud fra et arbejdsdokument, som den flamske Justitia-et-Pax-kommission havde fremstillet.

Forurettede grupper og personer

Dokumentet »Menneskerettigheder i kirken« vil muligvis blive offentliggjort senere, når man har fået bearbejdet og indføjret resultaterne af drøftelserne i Svejts. Det går stærkt ind for at lægfolk (også kvinder) får større medansvar og medbestemmelse i kirken; det kræver at den personlige samvittighed respekteres (indbefattet ret til at afvige fra ikke-

ufejlbare læredtalelser), ligesom der kræves respekt for alle kulturer (ikke blot inkulturation, men at de forskellige kulturer også er forholdsmæssigt repræsenteret i kirkens forskellige ledelsesorganer).

Et specielt kapitel beskæftiger sig med »diskriminerede personer«, hvor dokumentet kommer ind på laicerede præster, fraskilte gengifte, mennesker i blandede ægteskaber (med døbte ikke-katolikere eller med udøbte), handicappede og homoseksuelle.

Præsidenten for fortsættelseskomiteen, svejtseren *Alberto Bondolfi*, sagde ved en pressekonference inden mødet, at dette var »pinlige problemer«, men at de måtte drøftes af hensyn til kirkens troværdighed. Heldigvis er det dog ikke kun formelt, men også reelt, at den pavelige Justitia-et-Pax-kommis-

sion respekterer fortsættelseskomiteens selvstændighed, hvis opgave det er at være et forum for udveksling af erfaringer og koordination af handlingsprogrammer; men den har dog ingen beslutningsbeføjelser.

Præsidenten for den pavelige kommission, kardinal *Roger Etcheagaray*, kunne p.g.a. det samtidige bedemøde i Assisi ikke deltage i mødet i Svejts, men var helt indforstået med drøftelsen i Delsberg.

Ved mødets slutning var man enige om, at det er af væsentlig betydning for den katolske kirkes vidnesbyrd i verden, at der gøres mere for at fremme menneskerettighederne også inden for kirken.

Der var også enighed om at følge fortsættelseskomiteens forslag, om at dette dokument nu skal drøftes af de nationale Justitia-et-Pax-kommissioner, der opfordres til at

drøfte det også med andre interesserede grupper og organisationer.

En kopi af det foreliggende dokument, der er på 65 maskinskrevne sider, kan fås ved henvendelse til »katolsk orientering«s redaktion (pris: kr. 40).

Bog om menneskerettigheder Kirkelige opgaver

Bern (KIPA) – Kirkerne har til opgave at forkynde menneskets frihed og værdighed og dermed arbejde for menneskerettighederne. Dette har fået den biskoppelige Justitia-et-Pax-kommission i Svejts og Det evangeliske Kirkeforbunds (SEK) menneskerettighedskommission i Svejts til at offentliggøre en introduktions- og arbejdsbog om menneskerettigheder.

Bogen har titlen »Menneskerettigheder. De kristnes opgave er at virkeliggøre dem«. Den vil ikke kun give teoretisk viden om menneskerettighederne, men også være et redskab for en virksom indsats for disse rettigheder. Den henvender sig først og fremmest til kirkerne, siger Justitia-et-Pax's sekretær *Pius Hafner*.

Som et verdensomspændende samfund er kirkerne kaldede til at oplyse om og protestere mod krænkelse af menneskerettighederne. Fordi de er mennesker nær i deres nød, kender de tidligt og nøjagtigt menneskenes lidelser. Kirkerne må derfor afsløre uretfærdighed og optræde

som forsvarer for de retsløse. Bogen retter sig dog også til den enkelte borger og viser, hvor og hvordan den enkelte måske kan gribe ind. Den vil dog absolut advare mod »blind aktivisme«. Menneskerettigheder må heller ikke udnyttes til politiske formål, derved mister de deres værdi.

Grundlæggende del af troen

Kirkehistorien har fra begyndelsen været knyttet til kampen for menneskerettighederne, selv om det tit mindre var kirken som helhed end enkelte kristne, der gik ind for ret og ligeberettigelse. Men kirken er ligesom staten også selv i fare for at øve magtmisbrug, og tit har den selv været årsag til, at menneskerettighederne blev krænkede, og den har undertiden optrådt som undertrykker.

Overbevisningen om menneskerettighederne er imidlertid en grundlæggende del af troen, og hvis kirkerne ikke gør en indsats for menneskerettighederne, lever de ikke op til deres opgave.

Ingen diskriminering

Vatikanets dokument om »Pastoral omsorg for homoseksuelle«

Rom (KIPA) – Vatikanet offentliggjorde for nylig et dokument om »Pastoral omsorg for homoseksuelle«.

I dokumentet, der er rettet til alle biskopper, hedder det, at kun inden for ægteskabet er det moralsk set rigtigt at gøre brug af sin seksualitet. Samtidig betones det, at når kirken afviser forkerte meninger om homoseksuelle er det for at beskytte mennesker.

Med eftertryk fordømmer trosælrekongregationen samtidig enhver form for diskriminering af homoseksuelle. Dette må dog aldrig føre til en påstand om, at homoseksualitet ikke er »en uorden«. Pavestolen understreger, at dette kirkelige standpunkt ikke kan ændres hverken ved pres fra den statslige lovgivnings side eller ved den nuværende tendens - også inden for kirken - til at fremstille homoseksuel adfærd som helt harmløs.

Vatikanet opfordrer biskopper og præster til med alle til rådighed stående midler at støtte rimelige

former for sjælesorg til homoseksuelle, heri også samarbejde med psykologer, sociologer og læger.

Pressionsgrupper

Trosælrekongregationen imødegår den påstand, at homoseksuel adfærd altid og totalt er tvangsmæssig og derfor fri for skyld. I virkeligheden må man også hos personer med homoseksuelle tilbøjeligheder forudsætte menneskets frihed.

Dokumentet beklager, at i nogle lande gøres der regulære forsøg på at manipulere kirken: således søger man at vinde sjælesørgerne - der ofte er i god tro - for en ændring af statslige regler og love. Hensigten hermed er at tilpasse lovgivningen til forskellige pressionsgruppers opfattelse, der også findes inden for kirken. Efter deres opfattelse er homoseksualitet harmløs, hvis ikke ligefrem »en helt god ting«. Disse grupper søger at give indtryk af, at de repræsenterer samtlige homoseksuelle katolikere. I virkeligheden begrænser deres tilhængere sig som

regel enten til dem, der ikke kender kirkens belæring, eller til dem, der søger at undergrave den på en eller anden måde.

En af metoderne er i en protesterende tone at erklære, at enhver kritik af og forbehold over for homoseksuelle er en diskriminering. Den anskuelser, at homoseksuelle handlinger er ligeværdige med det seksuelle udtryk for ægteskabelig kærlighed eller i hvert fald lige så acceptable, skader dog efter kirkens opfattelse den sammenhæng, der er mellem naturen og familiens rettigheder.

Pastoral omsorg men ikke accept

Vatikanet kræver, at man undtager de organisationer, der forsøger at undergrave kirkens belæring, enhver støtte, »hvad enten de udtrykker sig tvetydigt om den eller helt ignorerer den«. En støtte eller blot en antydning deraf kan give anledning til en alvorlig fejlfortolkning.

Dokumentet fremhæver yderligere, at pastorale programmer ikke må ind-

befatte organisationer, hvori homoseksuelle slår sig sammen »uden at der i disse organisationer holdes fast ved, at homoseksuel adfærd er umoralsk«.

Det 16-sider lange dokument opfatter sig som en fortsættelse af trosælrekongregationens dokument af 29. december 1975, »Om nogle seksuælitiske spørgsmål«. Den deri indeholdte skelnen mellem homoseksuelle anlæg, hhv. tilbøjeligheder og homoseksuelle handlinger var efter trosælrekongregationens mening blevet tolket for velmenende.

Heroverfor præciserer trosælrekongregationen nu, at »den homoseksuelles specifikke tilbøjelighed ikke i sig selv er syndig«, men den følges af en stærkere eller svagere tendens, der sigter på en moralsk set slet adfærd. Derfor »må selve tilbøjeligheden betragtes som en uorden«, hedder det i dokumentet.

Dokumentet, der er på 16 sider (tysk eller engelsk) kan fås i kopi fra »katolsk orientering« (pris 10 kr.)

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Ilding

ALM.
BRAND
AF 1792

Caritas Danmark sætter mange projekter i både Afrika og Indien igang. I årsfolderen opfordres katolikker til at støtte et spedalskhedsprojekt i Indien. Billedet er fra en flygtningelejr i Sudan.

Caritas Danmarks årsfolder indlagt i »katolsk orientering«

Projekt om væveri og systue i Indien

I dette nummer af »katolsk orientering« vil De finde Caritas Danmarks årsfolder. Vi opfordrer Dem til at tage den ud og læse den. Formålet med folderen er at give Dem et lille indblik i vort arbejde og derved blive interesseret i at støtte det.

I lighed med tidligere år er der på folderen vedhæftet et girokort, som vi håber, De vil benytte.

De beløb, der indkommer på dette girokort, skal bruges til et spedalskhedsprojekt i Meerut bispedømme i Indien.

Projektet går ud på at oprette et mindre væveri og en systue, hvor i alt 16 spedalske skal ansættes. De skal sy skjorter til det lokale marked af stof, som

er fremstillet på væveriet. Man regner med, at de ansatte vil få udbetalt en løn, som er ca. det dobbelte af det normale i Indien, således at de kan forsørge hele deres familie. Det skulle derfor ikke være nødvendigt for resten af familien at tigge, hvilket ellers er den eneste indtægtskilde for spedalske.

Denne højere løn vil også betyde en bedre levestandard for hele familien og mulighed for en uddannelse til børnene.

Flere katolikker deltog

Udover at være til stor hjælp for de 16 personer og deres familier, håber vi på et overskud, som skal bruges til gavn for andre af de godt 2600 spedalske,

som findes i bispedømmet.

Her er virkelig tale om et hjælp-til-selv-hjælp projekt, som vi håber, De vil være med til at støtte.

De samlede udgifter til projektet er 180.000 kr. Caritas Danmark har ansøgt EF om et tilskud på kr. 90.000. For at opnå dette tilskud er det nødvendigt, at Caritas Danmark bidrager med de resterende 90.000 kr.

Udover at betale til dette projekt ved at benytte årsfolderens girokort, kan De bestille 12 girokort og derved få mulighed for regelmæssigt at støtte vort arbejde.

På forhånd tak for ethvert bidrag.

Caritas Danmark
Michael Wiberg

Nødhjælp og mission hører med til kirkens arbejde

– Det er lettere at skaffe penge til nødhjælpsopgaver end til evangelisation og mission. Det betyder ikke, at vi skal spille nødhjælp ud mod mission, men vi må blot se disse forhold i øjnene, når vi taler om, at både nødhjælp og mission hører til kirkens arbejde, sagde formanden for Det danske Missionsselskab, lektor Jens Kr. Krarup på det økumeniske efterårsmøde på Nyborg Strand d. 31. oktober - 1. november. Ordene faldt efter oplæg fra Raymond Fung, der er ansat i Kirkernes Verdens-

råds afdeling for mission og evangelisation og fra generalsekretær Knud Wümpelmann.

Hjælp til spedalske

Mødets tema var kirke og mission, og bag indbydelsen stod Det mellemkirkelige Råd, Det økumeniske Fællesråd, Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Missionsråd. Fra den katolske kirke deltog bl.a. biskop Hans L. Martensen, lektor Oluf Bohn, lektor Merete Klenow With og dr. phil. Claus Munk Plum.

Biskop Martensen spurgte i debatten, hvordan omvendelsen forholder sig til mission, og hvordan man skal forstå, at både vi selv som kristne og andre, der ikke beken-der sig til den kristne tro, behøver omvendelse. Han savnede en stærkere teologisk og praktisk udfoldelse i den kristne kirke.

I mødet deltog over 100 repræsentanter fra de fire organisationer, og det økumeniske efterårsmøde har udviklet sig til at blive et vigtigt forum for debat og inspiration i det økumeniske råd.

Hefte i »Ånd og liv« serien om troværdighed

»Ånd og Livs« nye publikation (29/30) former sig som en række refleksioner over emnet *troværdighed*. I en række artikler bliver dette måske lidt modepræget ord sat i relation til samfundslivet, opdragelsen, medieverdenen, Biblen og litteraturen – heller ikke den teologiske dimension mangler. Der sættes spørgsmålstejn ved f.eks. kirkens troværdighed, politikernes troværdighed, ja, endog Guds troværdighed, hvorefter de forskellige forfattere forsøger at sætte over troværdighedskløften i vort liv, hvor den så end forekommer.

Kirkens troværdighed

Velgørende er det også at læse L.O. Dorns fortolkning af kirkens troværdighed, fordi han netop skelner mellem kirken som organisation og som organisme. Det er godt at blive bekræftet i, at kirkens troværdighed paradoksalt nok kan forstås ud fra dens utroværdighed i mange situationer gennem kirkehistoriens forløb: Trods kriser og indre spændinger, har den formået – som organisme – at

Det er velskrevne, engagerende artikler præget af nogle skribenters fortrolighed med religiøse og teologiske termer og af andres mere jordnære tilgang til emnet (*Ole Dam / Erling Tiedemann*).

Kirkens troværdighed

Det er velskrevne, engagerende artikler præget af nogle skribenters fortrolighed med religiøse og teologiske termer og af andres mere jordnære tilgang til emnet (*Ole Dam / Erling Tiedemann*).

forny sig selv og at bringe troen videre.

Stille de rigtige spørgsmål

Begrebet – modeordet om man vil – er med dette hæfte kommet op og er blevet vendt adskillige gange i luften, for så atter at lande blandt de mange ord og begreber, som er med til at formulere og konkretisere vort kristne liv med de forskellige indfaldsvinkler, de enkelte af os nu kan have.

Også her gælder det, at det ikke altid drejer sig om at få de rigtige svar på alle spørgsmål, men at lære at stille de rigtige spørgsmål til Gud, til kirken – ja, også til politikerne, opdragere og forfatterne.

Ole Meyer

Den indre kilde - om Guds nærvær i os

Det er titlen på en ny bog, udkommet på *Unitas Forlag*.

Bogens forfatter er *Margareta Melin*:

Margareta Melin har gennem adskillige år drevet sjælesorg og ledet retræter i Sverige, på det sidste også i Danmark. Disse samtaler og meditationer er med til at danne grundlag for hendes forfatterskab, som for tiden omfatter syv bøger. I Danmark er tidligere udgivet »Børn og Bøn«, »Hanne og Leif« samt »Jeg vil tale med Gud« på Forlaget Aros.

Om jeg lytter til Margareta Melin, når hun leder en retræte, eller om jeg læser, hvad hun skriver, altid bliver jeg berørt af hendes indleven i både menneskets livsvilkår i dag og i biblens budskab om den levende Gud.

Hun ved hvad hun taler om

Hun formår at holde sammen, hvad tit skilles ad: Krop og sjæl, det indre liv og det ydre, bøn og handling, Guds storhed og menneskets storhed - og elendighed.

Margareta Melin taler om kærlighedens og livets Gud på en måde, så kilden til Gudserfaringen i dagligdagen opdages og lægges

fri, og jeg kan øse af den. Jeg fornemmer, at det hun siger, gælder mig selv.

Gerhard Pedersen, rektor for pastoralseminariet, skriver i forordet til bogen: »Der er i vore dage et stigende behov for undervisning i, hvad bøn er. Den svenske forfatter Margareta Melin er én af dem, som kan give en sådan undervisning. Hun er teolog. Men vigtigere er, at hun selv er gået bønnens vej. Hun véd, hvad hun taler om«.

Ikke teoretisk

»Den indre kilde« er ikke en teoretisk bog om bøn. Den er en opdagelsesrejse i bønnens forunderlige verden. Rejsen begynder med, at vi slår følge med den samaritaniske kvinde, der møder Jesus ved Jakobs brønd (Johannes evangeliet kap. 4). Snart går rejsen dog videre og bliver som en vandring gennem et landskab, hvor vi kan nikke genkendende til mangt og meget, men hvor der også hele tiden åbner sig nye synsvinkler«.

»Bogens sprog er enkelt. Den kan læses af enhver, som søger oplysning om, hvad bøn er. Samtidigt har sproget en dybde, som gør, at man

Margareta Melin.

stadig kan vende tilbage til bogen og finde nyt. Sproget veksler mellem billedrig prosa og enkel poesi, der ofte umærkeligt ender med at blive bøn«.

Margareta Melins bog udfylder et tomrum i dansk litteratur om bøn.

At »Den indre kilde« nu er tilgængelig på dansk, indfølelse oversat af søster Anette Broberg Nielsen, er en stor gevinst og en glæde for mig, som jeg gerne deler med mange andre.

Bogen egner sig fortræffeligt som julegave.

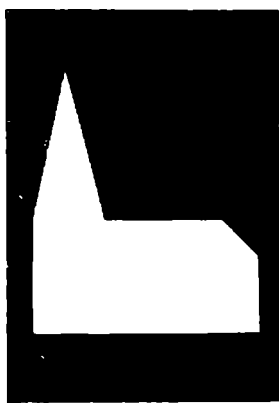
Gottfried Grünewald S.J.

Margareta Melin:
Den indre kilde.
Om Guds nærvær i os.
61 sider. Kr. 59,-
Unitas Forlag
isbn 87 7517 1945

Orientering fra sognene

1.-16. december 1986

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 20, der udkommer 17.12.1986 er mandag den 1.12.1986 for jul og januar 1987. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Skt. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI
(i USA til og med d. 10/1-87).
Pastor Allen Courteau, OMI.
Pastor Frank Jobst, OMI.
Pastor Franz Hoyos, OMI.
Træffes bedst om formiddagene.
Tlf. 08 12 69 56.

Søndagsmesser:

Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Skt. Mariæ Kirke.
Fredag d. 5.: Kl. 15.00. Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 7.: Højmesse.

Torsdag d. 11.: Adventsfest hos søstre for de enlige og ældre. Begynder kl. 14.00 med den hellige messe, derefter hyggeligt samvær. *Tilmelding nødvendig.*
08 13 18 55.

Torsdag d. 11.: Menigheds aften. P. Pierre Gregoire, OP. fortæller om Niels Stensen kl. 19.30 i menighedslokalet.

Søndag d. 14.: Højmesse.

Tirsdag d. 16.: Bodsandagt kl. 19.00.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. 08 42 32 89 eller 12 69 56
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Lørdag d. 6. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 14. kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)
Søndag d. 7. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.
Søndag d. 14. kl. 15.00: Dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg,
08 12 69 56 eller Kjeld Westergaard,
07 92 43 04 i Thisted.
Søndag d. 7. kl. 11.00: Messe.
Lørdag d. 13. kl. 16.00: Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerter Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. 06 42 97 30.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Dog familiemesse lørdag 6. december kl. 13.30.

Hverdagsmesser:

Mandag, tirsdag, torsdag kl. 8, onsdag kl. 19, fredag kl. 8 i søstrenes kapel, Laksegade 4. Ændringer i hverdagens messetider meddeles ved søndagsmessen.
Mandag d. 8.: Festen for Marias uplettede undfangelse.

Skriftemål:

Efter aftale med præsten, eller man kan

ringe på skrifteklokken. Er præsten hjemme, kommer han.

Møder:

Familieundervisning lørdag 6. december kl. 13.30.
Menighedsklub: Decemberfest fredag 12. kl. 14.30. Lotteri spil, gevinster for under kr. 10 medbringes.
Familiegrupper efter aftale.
KUK og Mini-KUK efter aftale.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. 06 62 36 41.
Træffes bedst om formiddagene.
Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd 07 46 13 76.

Faste messetider:

Hver lørdag kl. 16.30 og den 1., 3. og 5. søndag i måneden kl. 10. Også den 2. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 10.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Lørdag d. 6.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 7.: Messe kl. 10 og kirkekaffe bagefter i præstegården.

Lørdag d. 13.: Messe og religionsundervisning kl. 10. KUK weekenden begynder kl. 13 i præstegården og fortsætter til søndag ca. kl. 15.

Søndag d. 14.: KUK weekenden fortsætter. Ingen messe (Lemvig).

Onsdag d. 17.: Dansk-tysk-engelsk økumenisk gudstjeneste i Viborg Domkirke kl. 16.30. Alle er velkomne.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. 06 62 36 41.
Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Hver 2. og 4. søndag i måneden. Også den 1. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 10.

Lørdag d. 6.: Messe og religionsundervisning kl. 10.

Lørdag d. 13.: KUK weekenden begynder i Viborg kl. 13 og afslutter søndag ca. kl. 15.

Søndag d. 14.: Messe kl. 11.15.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Præstens kontaktperson og menighedsrådsmedlem: Rita Sørensen 07 82 22 42.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C.
Tlf. 06 13 56 66.
Præsterne: Adolf Meister SJ, 06 18 57 66, Herbert Krawczyk SJ, 06 18 56 33, Gottfried Grünwald SJ, 06 18 52 11, Br. Franz van Genuchten OFM, 06 20 24 16.
Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 06 12 07 06.
Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 06 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: hver 1. og 3. søndag, kl. 14.

Latinsk højmesse: hver 3. søndag kl. 10.

Skolemesser: hver tirsdag og fredag kl. 8.

Skriftemål: helst 1. fredag kl. 18-19, eller efter aftale.

KUK: hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: hver tirsdag kl. 18.30.

Ministrantgruppen: hver 3. onsdag kl. 18.30.

Sct. Knuds klub for ældre: tirsdag d. 2. og 9/12 kl. 14.30.

Mariakongregationen: torsdag d. 11/12 kl. 14.30.

Mandag d. 1.: Kl. 19 Menighedsrådsmøde.

Onsdag d. 3.: Kl. 19.30 Menighedsaften med Luc Van Krunkelsven o. præm. om Nicaragua (på engelsk).

Fredag d. 5.: Kl. 18 menighedens bodsaftens time. Sakramental tilbedelse og skriftemål.

Lørdag d. 6.: Kl. 10 sogneundervisningen. Kl. 12.15 familiemesse. Nicolausfest bagefter kl. 13.

Mandag d. 8.: Kl. 19: Retræteften.

Tirsdag d. 9.: Kl. 19.30 Katolsk studiegruppe.

Torsdag d. 15.: Kl. 19.30 Grundkursus i troen.

Mandag d. 15. - tirsdag d. 23.: Kl. 16.30 økumeniske adventsgudstjenester.

Præstevise: Lørdag d. 20. dec. kl. 11.30: Tran-Duc-Than.

Galleri ved kirken: Mandag-fredag 17-19 Kirsten Kjeldsen, maleri med Århus motiver og opstillinger.

Pindstrup: Skt. Mikæls Kapel

Ringsø
Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 06 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 06 37 76 56.
Messe: Søndag d. 7. kl. 10.30.

Odder: Skt. Ansgars Kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder.
Præst: Gottfried Grünwald SJ, tlf. 06 13 56 66.
Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson.
Messe: Søndag d. 14. kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thykærvej 4, 8500 Grenå.
Giro 563 26 68, tlf. 06 18 56 33.
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ.
Menighedsrådsformand: Keld Andersen, tlf. 06 39 84 53.
Onsdag d. 3.: Menighedsrådet kl. 15. Nicolausfest kl. 19.30.
Torsdag d. 11.: Kl. 19 Rosenkransgruppen mødes kl. 19.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10.30. Lejlighed til skriftemål før og efter messen.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå
Cistercienserinder Kloster
Præst: Palle Vinten O.S.B.
Tlf. 06 38 41 11.
Søndagsmesser kl. 8.30.
Hverdagsmesser kl. 9.
Onsdag d. 3.: Nicolausfest kl. 19.30 for Grenå menighed og Sostrup beboere.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 07 12 43 82.
Mestetider: Hver lørdag kl. 17.00.

Religionsundervisning: For børnene: Mandagene d. 1. og 15. Den 15. fælles juleafslutning.

Firmanderne: Lørdag d. 6. og 13. kl. 15. Afslutning mandag d. 15.

Adventsaften lørdag den 6. december. Efter messen fælles spisning.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 05 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstre onsdag kl. 17.
Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.
Menighederne er velkomne.

Lørdag den 6.: Adventsfest, messe kl. 15 og møde bagefter i mødelokalet.

Søndag den 7.: Kirkekaffe efter højmesse.

Torsdag den 11.: Bibelaften kl. 19.30 hos sognepræsten.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 06 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.
Søndagsmesse: Kl. 10.
Hverdagsmesser: Onsdag kl. 19 i kirken, torsdag kl. 19.30 hos Jesu små søstre i Øm. Fredag kl. 8.45 i kirken.

November

Fredag d. 28. kl. 14-18: Julemarked i menighedshuset. Udstilling af julekrybber. Cafeteria.
Lørdag d. 29. kl. 10-13: Julemarkedet fortsætter. Cafeteria.
Søndag d. 30. kl. 10: 1. søndag i advent.

December

Fredag d. 5. kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
Søndag d. 7. kl. 19.30: Adventsaften med salmer og sange, arrangeret for byens forskellige kirkesamfund.
Tirsdag d. 9. kl. 19: Efter messen menighedsrådsmøde.
Onsdag d. 10. kl. 19: Efter messen bibeltimer.
Fredag d. 12. kl. 16-18: Religionsundervisning for børn.
Søndag d. 14. kl. 10: Familiemesse. Den nyviede præst Torben Toustrup fra Silkeborg celebrerer. Efter højmassen reception i menighedshuset.
Onsdag d. 17. kl. 19: Bodsandagt. Skriftemål.
Fredag d. 19. kl. 16-18: Juleafslutning på religionsundervisning for børn.

Sct. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Tlf. 05 82 08 93.

Søndag d. 7. kl. 14.30 indbydes menighedens ældre og syge til adventsfest på Mariahospitalet. Før messen gives der lejlighed til at gå til skrifte.

Onsdag d. 17. kl. 19: Som åndelig forberedelse på julefesten indbydes menigheden til bodsandagten i kirken. P. Reymen fra Horsens tilbyder at høre skriftemål.

Religionsundervisning for eftermiddagsholdene: Fredag d. 5. kl. 16-18.

NB: Religionsundervisningen fredag d. 12. og 19. dec. er aflyst!

5 Syddjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76.

Sognepræst: Lars Messerschmidt.
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. 05 12 10 27. 10-11 undt. mand.
Diakon: Christian Gabrielsen.
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Lauer-
sen, Elboparken 5, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 95 42 20.

Gudstjenester:

Onsdag kl. 19.00: Ordets gudstjeneste.
Lørdag kl. 17.00: Messe.
Søndag kl. 10.00: Højmesse.

Mandag d. 8. dec.: Kl. 19.00 Marias
uplettede Undfangelse. Ordets gudstje-
neste.

Tirsdag d. 16.: Kl. 19.30 bodsandagt med
lejlighed til skriftemål.

Bibelkreds:

Onsdag d. 10.: Kl. 19.30.
Voksenundervisning:
Onsdag d. 3.: Kl. 19.30.
Onsdag d. 17.: Kl. 19.30.

Børn og ungdom:

Mandag d. 1.: Kl. 19.30 ungdomsmøde.
Torsdag d. 4.: Kl. 15.00 ministrantklub.
Mandag d. 15.: Kl. 19.30 ungdomsmøde.

Kvindekredsen:

Tirsdag d. 9.: Kl. 19.00 adventsfest på
Skt. Knuds Skole.

Skt. Knuds Skole:

Tirsdag d. 2.: Kl. 19.00 Julekoncert.
Fredericiakoret synger i Skt. Knuds
Kirke (alle er velkomne).

Lørdag d. 13.: Kl. 19.00 skolefest på
teatret (alle er velkomne).

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.
Tlf. 05 52 76 01.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10
højmesse.
Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15.

Onsdag til lørdag kl. 8.15.
Nis Schmidt har tegnet 12 mosaikruder til
kirkens sidevægge. 4 ruder indsættes til 1.
søndag i advent.

Onsdag d. 3.: Kl. 19.30 holdes en
adventsaften i skolens læsestue.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Sognepræst Lars Messerschmidt.

Tlf. 05 12 10 27 bedst mellem 10-11,
undt. mandag.

Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80.

Tlf. 05 12 63 90 bedst mellem 10-11,
undt. mandag.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag
kl. 10.

Hverdagsmesser: Ma. 8, ti. 8, on. 7.15, to.
8, fr. 18.45.

Fredag d. 5.: Ingen messe.

Lørdag d. 6. kl. 11: Torben Toustrup
præstevies i Skt. Ansgars kirke i
København. (Messe kl. 16.30 i Skt.
Nikolaj kirke).

Søndag d. 8. kl. 10: Torben Toustrup
fejrer sin primitsmesse i Skt. Nikolaj
kirke. Efter messen reception i skolens
sal.

Mandag d. 8.: Marias uplettede undfan-
gelse. Messe kl. 20.

Tirsdag d. 9. - fredag d. 12.: Angående
hverdagsmesserne se opslag på kirkedø-
ren.

Tirsdag d. 9. - fredag d. 12.: Angående
hverdagsmesserne se opslag på kirkedø-
ren.

Mandag d. 15. kl. 19.: Bodsandagt med
lejlighed til skriftemål som forberedelse
til jul. Foruden kirkens præster vil
sognepræst Jerzy Gorowski være til
rådighed for skriftemål (på polsk og
dansk).

Sogndag d. 29. nov. Begynder kl. 13.30
og slutter med messe kl. 16.30.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 04 52 23 26. Giro 9 06 37 34.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredage
kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til
Jesu Hjerter og sakramental velsignelse.

Skriftemål: Indtil et kvarter før messen
samt efter aftale.

Søndag d. 7.: 2. søndag i advent: Ordets
gudstjeneste m. kommunionuddeling v.
diakon Christian Gabrielsen.

Søndag d. 14.: 3. søndag i advent: Latinsk
højmesse.

Lørdag d. 6.: Kvindekredsen afholder
adventsfest på Folkehjem, Haderslevvej
7, Åbenrå kl. 14.

Søndag d. 14.: Basar i Rosenkranshuset
efter messen. Medbring venner og
bekendte!

Kirkekaffe:

I forbindelse med basaren *søndag d. 14.*

Kvindekredsen:

Onsdag d. 3. kl. 14 pakker vi juleposer
hos søstrene i Åbenrå.

Undervisning:

Torsdage kl. 16-17. Børn fra 6-12 år
møder hos søstrene, Åstrupvej 65. Børn
fra 12-14 år hos sognepræsten i Rosen-
kranshuset. De sidstnævnte bedes med-
bringe bibel, notesblok og kuglepen.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen. Ringrider-
vej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 04 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

Søndag d. 30.: 1. søndag i advent.

Onsdag d. 3.: Katolsk Kvindegruppe
mødes hos søstrene kl. 14 og pakker
juleposer.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag messe kl.
10.

Lørdag d. 6.: Adventsfesten på Folkehjem
i Åbenrå kl. 14.

Lørdag d. 20.: Modtager diakon Tran
Duc Thanh præstevies i Århus Vor
Frue kirke kl. 11.30.

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.

Sognepræst Ebbe Simonsen.

Tlf. 04 62 35 43 eller 04 42 35 85.

Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30,
undtagen 1. søndag, hvor hele menighe-
den slutter op om den fælles højmesse kl.
10.

Søndag d. 30.: 1. søndag i advent.

Onsdag d. 3.: Katolsk Kvindegruppe
mødes hos søstrene kl. 14 og pakker
juleposer til adventsfesten.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag.
Tilbedelse 15-16. Messe m. sakramental
velsignelse kl. 19.30.

Lørdag d. 6.: Adventsfesten på Folkehjem
kl. 14.

Søndag d. 7.: Fælles højmesse kl. 10.

Lørdag d. 20.: Tran Duc Thanh modtager

præstevies i Århus Vor Frue kirke kl.
11.30.

Da han er den første præst, der er udgået
fra menigheden i Åbenrå, håber vi at
mange vil kunne deltage i denne store
begivenhed. Den nye præst vil foreløbig
have sin gerning i menigheden i Vejle.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade
58, 6700 Esbjerg. Tlf. 05 12 10 27, bedst
mellem 10-11 undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41,
6270 Tønder. Tlf. 04 72 18 90.

Pastor Torben Toustrup, H. C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg. Tlf. 05 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: Søndag kl. 17 (undt. d. 7.)
Søndag d. 7.: Menigheden er indbudt til at
deltage i Torben Toustrups primitsmesse
i Skt. Nikolaj kirke i Esbjerg. Efter
messen reception i skolens sal. Messen kl.
17 i Tønder er aflyst.

Menighedsdag d. 30. nov. Begynder kl.
14.30 og slutter med messe kl. 17. Finder
sted i Schweizerhalle ved siden af kirken.

Skriftemål: Søndag d. 14. og 21. kl.
15.30-16.30.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. 09 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag
tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst),
Stefan Huber, Kazimierz Przybyłowicz.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag
og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept.:
Kl. 19, i okt.-april: Kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.
2. søndag vietnamesisk messe kl. 14,
derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl.
9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag
kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fredag kl. 16.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på
Bjerregårdsvej 9.

Maria-Legionen: Ons. kl. 19.30, Adelg. 7.

Den Franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i
måneden, begyndende med messe kl. 9.

Børnenes sang- og religionsundervisning:
Lørdag kl. 11-13 på skolen.

Tirsdag d. 2.: Kl. 19 møde på skolen for
firmandernes forældre. Kl. 19.30 Bibel-
kreds i Adelgade 7.

Fredag d. 5.: Kl. 19 tilbedelse, 19.30
aftenmesse. 19 møde i Maxi-KUK.

Lørdag d. 6.: Kl. 9.30-16 retrætedag ved
P. Huber på Bjerregårdsvej 9.

NB: Messen dér rykkes til kl. 16!
Søndag d. 7.: 2. adventssøndag/messer kl.
8, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.), 16.30.

Mandag d. 8.: Kl. 19.30 møde i DKKF på
Bjerregårdsvej 9. Adventsfest - tilmel-
ding nødvendig, senest 4/12 på telefon
09 12 07 67 eller 09 11 00 83.

Lørdag d. 13.: Kl. 14 messe og samvær for
menighedens ældre på Bjerregårdsvej.

Søndag d. 14.: 3. adventssøndag/messer 8,
12 (polsk), 14 højmesse og efterfølgende
koncert ved Trio-Koret.

NB: Ingen messer kl. 10 og 16.30!

Tirsdag d. 16.: Kl. 19 bodsandagt og
lejlighed til skriftemål.

Dalum Klosterkirke:

Søndage: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Sognepræst pater Josef Völk CSSR.

Tlf. 09 21 05 42 eller 09 21 10 64.

Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag
11-12, eller efter aftale.

Faste messetider: Søndag kl. 10 højmesse.

Torsdag aftenmesse kl. 19.
Skriftemål før gudstjenesterne eller efter
aftale med præsten.

Torsdag d. 27.11.: Menighedsrådsmøde
efter aftenmessen kl. 19.

Fredag d. 28.: Vietnamesisk messe kl. 18
v/pastor Chou.

Lørdag d. 29.: Adventsfest for alle
katolikker og deres venner. Kl. 14 messe.
Menighedens børn og unge er med til at
forberede gudstjenesten. Efter messen
hyggeligt samvær i Mariasøstrenes børne-
have, Amalievej 11 A. (09 21 10 35).

Fest og underholdning i salen. Der kan
købes julekort, lys m.m. samt Katolsk
Lommekalender.

Søndag d. 30.: Kun en messe kl. 10.

Onsdag d. 3.12.: Aftenmesse kl. 19. (se
liturgisk kalender).

Torsdag d. 4.: Mulighed for skriftemål fra
17.30-18.15.

Fredag d. 5.: Religionsundervisning for
vore børn og unge fra 16.30-19.

Lørdag d. 6.: Messe m. prædiken kl. 16.

Søndag d. 7.: Kun højmessen kl. 10.

Mandag d. 8.: Aftenmesse kl. 19 (se lit.
kal.)

Tirsdag d. 9.: Håndarbejdsklubben mødes
kl. 19 i præstegården.

Fredag d. 12.: Juleafslutning for de børn
og unge, der deltager i religionsundervis-
ningen fra kl. 16.30-19.

Lørdag d. 13.: Kontaktgruppen mødes.
Messe kl. 14 (se lit. kal.), derefter
jule-komsammen i menighedssalen. (Fru
Spangsborg, et af Kontaktgruppens trofa-
ste medlemmer døde d. 7/11 R.I.P.)

Søndag d. 21.: Kun en højmesse kl. 10.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing

Brogade 14. Tlf. 09 21 05 42 eller
09 21 10 64.

Søndag d. 7.: Messe kl. 15.

Dåb: 10.8. Teresa Bich Ha.

Lørdag d. 20.: Præstevies i Århus.

Diakon Tran Duc Thanh præstevies i Vor
Frue Kirke i Århus. Hvis der melder sig
tilstrækkeligt mange, som gerne vil til
Århus, vil der køre en bus fra kirken kl. 8
med afgang kl. 16 fra Århus. Vi ønsker
begge diakoner, Torben Toustrup og
Tran Duc Thanh Guds nåde, glæde og
velsignelse.

Hele menigheden ønskes en nåderig og
velsignet adventstid. Dertil kommer
ønsket om et godt adventsskriftemål.

Stella Maris Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg. Sognepræst
P. Wladyslaw Zdunek CSSR.

Tlf. 09 31 09 74 eller 09 31 03 60.

Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag
kl. 17-18 eller efter aftale.

Messetider:
Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdag kl.
17. Lørdag kl. 16 m. prædiken.

Søndag: Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10.00
efter messen kirkekaffe.

Onsdag d. 10.: Studiekreds kl. 11.30 i
præstegården.

Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12. Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Vor Frelsers Kirke Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.
Sognepræst Wladyslaw Zdunek CSSR.
Tlf. 09 31 09 74 eller 09 12 16 64.
Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.
Søndag d. 7.: Kl. 10.30 højmesse.
Søndag d. 21.: Kl. 17.00 højmesse.
Før messen er der lejlighed til skriftemål.

8 Lolland og Falster

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. 03 92 06 81.
Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.
Gudstjenestetider:
Søndage: Kl. 10.00 højmesse.
Hverdag (undt. tirsdag): Kl. 17.00.

Kirkekaffe i Kolbehuset den 30. november
Efter højmassen den 1. søndag i advent indbyder menighedsrådet til kirkekaffe i Kolbehuset. Alle, som kan være med, opfordres til deltagelse i højmassen og efterfølgende kirkekaffe denne søndag.

Jomfru Marias uplettede undfangelse:
Mandag den 8. december fejres festen for Jomfru Marias uplettede undfangelse. Der er messe i Kolbehuset kl. 19.30. Efter messen holdes et menighedsmøde. Pater Berning taler ved denne lejlighed om den Franciskanske Lægmandsbevægelse. Alle er hjertelig velkomne.

Vi sparer på varmen

Alle ved, at Nakskov Fjernvarmeselskab er det næstdyreste i hele landet. Man har bebudet en stigning på 20% i varmeudgifterne. Derfor må vi spare! I den anledning holdes messerne på den 2., 3. og 4. søndag i Advent i Kolbehuset. Vi rykker altså lidt tættere sammen omkring alteret fra den 7. december.

Tak for gode bidrag

Missionskollekten søndag den 19. okt. til fordel for verdensmissionen indbragte kr. 639,25. Ekstra-kollekten til Aktion Peru til fordel for jesuitpater Peter Tantholdt Hansen indbragte kr. 853,25. Tak til alle, der bidrog.

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
P. Herman Legut, O.F.M. conv.
Tlf. 03 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messestider:

Hverdage: Lørdag kl. 16.30.
Søndage: Højmesse kl. 9.30.
2. søndag i Advent d. 7.: Efter højmassen holder fhv. kordegn Hans Steenberg (Sakskøbing) foredrag om »ikoner«.
Mandag d. 8.: Marias Uplettede Undfangelse. Messe kl. 16.30.
3. søndag i Advent d. 14.: Højmesse ved Pater Berning, Nykøbing F.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. 03 65 06 51.
Bedst mellem kl. 9-10, undt. mandag.
Alle søndage: Højmesse kl. 10.
Der er også messe om onsdagen kl. 10.05 undt. d. 3. december.
Sognepræsten kommer tilbage til Køge (efter sin retræte) fredag d. 5. december.

Hvis der er et nødstilfælde i de første dage af måneden, kan man ringe til: 01 21 85 88, helst mellem kl. 9-14. Der er adventsfest efter messen søndag d. 14. december.

10 Vestsjælland

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 03 52 06 45.
Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl-Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.
Hverdage undt. torsdag og lørdag: Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 17.30.

Kommunitetets bønner normalt således: Kl. 12.00 rosenkrans, kl. 18.00 vesper.

Søndag 30. nov.: 1. søndag i advent.
Ved messens begyndelse indvies adventskransen, og dens første lys tændes.

Tirsdag d. 2.: Messe kl. 17.30.

Søndag d. 7.: 2. søndag i advent.
Børneundervisning efter messen (sidste gang før jul).

Tirsdag d. 9. fejres i Kalundborg festen for jomfru Marias uplettede undfangelse med en højtidelig messe kl. 17.30. Efter messen menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 13.: Kl. 10-17.30: Vor Frue sogns advents-retrætedag i Slagelse under biskoppens ledelse. Højtidelig messe kl. 16.15 (se under Slagelse).

Tirsdag d. 16.: Kl. 19.15 messe, - derefter studiekreds-møde hos søstrene. (NB: 3. tirsdag i december).

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Tlf. 03 61 03 92.
Sognepræst Hans Esmark.
Tlf. 02 26 14 04.
Sankt Josef Søstrene. Tlf. 02 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Søndag d. 7.: 2. søndag i advent.
Adventskransens to lys tændes i messen kl. 10.

Søndag d. 14.: 3. søndag i advent.
Adventskransens tre lys tændes i familiemessen med sognepræsten kl. 10. Vi får muligvis besøg af biskop Nicolaus. Bagefter spiser vi koreagryde med spisepinde, ikk'?

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst: Stephen Holm.
Br. Poul-Erik Jensen.
Tlf. 03 52 06 45.

Faste messetider:

Alle søndage: Højmesse kl. 10.00.
Hverdage - i Skt. Montforts kapel, - normalt således:
Mandag kl. 17.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 14.15, fredag kl. 19.15, tirsdag og lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Søndag 30. nov.: 1. søndag i advent.
Før messen indvies adventskransen og dens første lys tændes. Under messen optages Susanne Juhl, Flakkebjerg i kirken.

Mandag 1.: Kl. 18-19 tilbedelse foran det udstillede sakramente (i Skt. Montforts kapel).

Fredag 5.: Børneundervisning kl. 18-20 (sidste gang før jul). Ungdomsundervisning fra kl. 19.15.

Søndag 7.: 2. søndag i advent.
Kl. 10.00 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. Efter messen adventshygge i menighedssalen. Kirkebil fra Korsør.

Mandag 8.: Festen for Jomfru Marias uplettede undfangelse.
Kl. 7.30 laudes i kapellet.

Ingen messe (se 13. decbr.)
Kl. 18.15 højtidelig vesper med fornyelse af kommunitetets indvielse til Vor Frue.

Lørdag 13.: Vor Frue sogns retrætedag i advent under ledelse af biskoppen, der assisteres af sognepræsten. Vi mødes i menighedshuset kl. 10. Dagens program veksler mellem gudstjenester, oplæg ved biskoppen, samtaler, frokost (medbringes), kaffe, hygge.

Kl. 16.15 afsluttende, højtidelig pontifical-messe til ære for den uplettede undfangne Jomfru og Gudsmoder Maria. (egentlig 8. decbr.)

Søndag 14.: 3. søndag i advent. I forbindelse med højmassen meddeles dåbens sakramente til Egon og Vinni Pietras-Jensens nyfødte søn.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk.
Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Tlf. 03 52 06 45.
Gudstjenesteleder: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.
Tlf. 03 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæus-søstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.
Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.
Ingen messe på selve søndagen.

Lørdag d. 29. nov.: 1. søndag i advent. Ved messens indledning indvies adventskransen og dens første lys tændes.

Onsdag d. 3.: Møde i studiekredsen kl. 19.30, denne gang hos Kim og Elisabeth Andersen, Solvænget 7, Kirke-Hvalsø.

Lørdag d. 6.: 2. søndag i advent. Kl. 14.15 børneundervisning (sidste gang før jul).

Kl. 15.30 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolaus-optog. Efter messen adventshygge i menighedslokalet.

Lørdag d. 13.: 3. søndag i advent.
Kl. 15.30 reciteret messe.

Advents-retræte med biskoppen i Slagelse fra kl. 10-17.30. Der holdes ingen speciel advents-retræte i Holbæk i år. Menigheden opfordres til at slutte op om biskoppens retræte i Slagelse i dag.

Der skal allerede nu gøres opmærksom på, at der i år ingen jule-midnatsmesse vil være i Holbæk. Julens højtidelige gudstjeneste vil finde sted juleaften kl. 15.30.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. 02 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Torsdag d. 4.: Adventsaften begynder i

kirken kl. 19.30 og fortsætter derefter i menighedssalen.

Mandag d. 8.: Marias uplettede undfangelse. Aftenmesse kl. 19.30.

Søndag d. 14.: Familiemessen kl. 10 tilrettelagt af konfirmanderne.

Tirsdag d. 16.: De ældres julestue kl. 14. Hvis nogen ikke skulle være kontaktet og trænger til transportmulighed, bedes vedkommende kontakte præstegården.

Lørdag d. 13.: Kl. 16 kirkekoncert ved Katedralskolen.

Mandag d. 15.: Julekoncert kl. 19 ved Papa Bues Jazzorkester og pastor Viggo Kanding. Koncerten gentages kl. 21.00.

Lødreborg Slotskirke

Hver søndag: Messe kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. 02 99 07 28.
Sognepræst: Jørgen Erichsen.
Tlf. 02 99 07 28, bedst 17.30-18.30 eller Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10.

Faste messetider:
Søndag: Højmesse kl. 10. Messe kl. 16.30.
Onsdag og fredag: Messe kl. 19.30.

Onsdag d. 3.: Kl. 20 Adventsaften.
Lørdag d. 6.: Kl. 15 Skt. Nikolaj fest.

Skt. Pauls Skole:
Torsdag d. 11. og d. 12.: Retræte for eleverne i 9. klasse og 10. klasse hos Assumptionssøstrene.

Kolpingfamilien:
Onsdag d. 10.: Kl. 20 gløggften på Sankt Pauls Skole.

KUK (Katolsk Ungdoms Klub)
Henv. til Jeanett Jezewski, Hørskåttens 1D, Tåstrup. Tlf. 02 52 02 03.

Onsdag d. 3.: Kl. 19.30 ungdomsmesse i Sankt Pauls Kirke med pastor Jesper Fich. Efter messen sammenkomst i menighedssalen.

Onsdag d. 10.: Forberedelse til revyen i januar måned.
Assumptionssøstrene: Bygade 53, tlf. 02 99 81 57.

Hver tirsdag: Messe kl. 19.30 med efterfølgende sammenkomst.

Skriftemål:
Pastor Jørgen Erichsen hører skriftemål søndag kl. 9.10-9.30 og kl. 16.00-16.15. Ud over dette er man velkommen til at træffe aftale ang. skriftemål med præsterne.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke

Birkerød
Skt. Hans Kirke, Hørsholm
Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muiser 02 81 27 96.
Gerhard Sanders 01 20 93 37.
Søndagsmesser: Birkerød, Nordvangård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.
Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.
Åsebakken kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvangård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvangård 19.30.

Om onsdagen messe kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål:
Lejlighed til at skrifte i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

November
Lørdag d. 29.: Børneklubben mødes på

Nordvanggård kl. 10.00. Alle børn mellem 4-10 år er velkommen.
Søndag d. 30.: Første adventssøndag; i Bi. Børnemesse kl. 10.00.
December
Mandag d. 1.: Præstemøde kl. 18.00.
Tirsdag d. 2.: I Bi. menighedsaften: Bibliotekar Nybo Rasmussen taler om d. H. Knud, konge kl. 19.30 på Nordvanggård.
Torsdag d. 4.: Fælles skriftemål for børn, unge og voksne kl. 16.00 på Nordvanggård.
Mandag d. 8.: Mødes Ældreklubben kl. 13.30 på Nordvanggård til børnenes Lucia-optog.
Torsdag d. 11.: Juleafslutning af børnenes religionsundervisning.
 KUK mødes i Hø. om onsdagen kl. 19.00 og i Bi. om onsdagen kl. 19.30.
 Til alle en »velsignet adventstid som forberedelse til julefesten«.
 Venlige hilsner
 Gerhard Sanders, Jacob Muiser.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør
 Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, Helsingør. Tlf. 02 21 05 71.
Søndagsmesser: Alle søndage højmesse kl. 10.00. Alle lørdage dialogmesse kl. 17.00.
Hverdagsmesser: Mandag til fredag incl. kl. 19.00 hos søstrene på Møllebakken 8. Mandag til fredag incl. kl. 18.15 i Niels Steensens Hus.
Kroatisk messe kl. 12.00 den 1. søndag i måneden og kl. 17.00 den 3. søndag i måneden.
 Sidste søndag i måneden latinsk højmesse kl. 10.00.
 Bodens sakramente hver lørdag kl. 16.00 til 17.00 eller efter aftale.
 Evt. ændringer bekendtgøres i kirken og er opslået i våbenhuset.

Onsdag d. 3.: Pensionistmøde hos søstrene på Møllebakken 8. Mødet indledes kl. 14.30 med den hellige messe.
Mandag d. 8. fejres Marias uplettede undfangelse.
Søndag d. 14. afholdes bodsandagt i forbindelse med højmessens kl. 10.00.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød
 Kirke og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.
 Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 02 26 14 04, bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag.
 Sankt Vincent Søstrene. Tlf. 02 26 78 65.
Søndagsmesser kl. 10.
 Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17, fre. kl. 8.30.

Tirsdag d. 2.: Helsingemesse hos familien Pileman-Jensen, Fasanvej 39 i Skarød pr. Helsingør, kl. 19. Ring i forvejen og tilmeld jer til denne bordmesse og hyggeligt samvær på 02 29 68 22.

Onsdag d. 3.: Midi-KUK/Ministrantgruppen mødes kl. 15.30. Messe kl. 17. KUK mødes kl. 19.30.
Torsdag d. 4.: Messe kl. 14, og herefter kirkekaffe og samvær. Ældre, som har behov for afhentning, bedes kontakte søstrene på tlf. 02 26 78 65.
Lørdag d. 6.: Børnenes religionsundervisning nr. 8 (sidste inden jul) kl. 9.30-11.30. Ingen børnemesse denne lørdag, fordi vi søndag fejrer familiemesse.
Søndag d. 7.: Familiemesse kl. 10. Vi fejrer den hl. Nicolaus, som har lovet at besøge os, for at uddele ros og ris til menigheden. Vi skyller det hele ned med kaffe og julebag!

Tirsdag d. 9.: Studiekreds nr. 5 med sognepræsten, kl. 19.30-21. Messe kl. 19.15.
Onsdag d. 10.: KUK i Kirkecentret 19.30.
Søndag d. 14.: Sidste messe med p. Adams kl. 10. Vi siger tak for hjælpen med et glas sherry efter messen.
Onsdag d. 17.: Midi-KUK/Ministrantgruppen mødes kl. 15.30. Messe kl. 17. KUK mødes kl. 19.30.

13 Hovedstads-område NV

Skt. Antoni Kirke, Brønshøj
 Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. 01 28 17 00.
 Sognepræst Knud Aage Nielsen S.J. Bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F.
 Træffes ved kirken i forbindelse med messerne, samt tirsdag kl. 10.30-11.30 på kirkens kontor. Andre dage kl. 10-12 på tlf. 01 71 79 66.
 Pastoralassistent Sr. Lioba Vinten O.S.B. Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. 01 28 17 00 eller 01 71 48 72.
Faste messetider:
 Søndag kl. 10.30.
 Tirsdag kl. 10.00 hvorefter der er samvær i præstegården. Onsdag og fredag kl. 19.00.
 Hver tirsdag er der messe hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, kl. 19.00 med efterfølgende samvær.
 I november er der i sognet startet en katekese som alle indbydes til. Den finder sted hver tirsdag og fredag kl. 19.45 i menighedssalen.

Fredag d. 28. nov.: Katekese kl. 19.45 »Kirkens mission«.
Tirsdag d. 2.: Kl. 19.45 katekese »Hvem er Gud for dig?«
Onsdag d. 3.: Adventsaften som vi i år holder som en udvidelse af aftenmessen kl. 19.
Fredag d. 5.: Kl. 19.45 katekese »Hvem er jeg?«
Lørdag, søndag d. 6.-7.: Menighedsrådsretre på Magleås for pastoralenheden.
Søndag d. 7.: 2. søndag i advent. Rytisk messe kl. 10.30, derefter »kirkekaffe«.
Tirsdag d. 9.: Kl. 19.45 katekese »Hvem er Jesus Kristus for mig?«
Fredag d. 12.: Kl. 19.45 katekese »Paulus Kerygma«.
Tirsdag d. 16.: Kl. 19.45 katekese »Bodens sakramente«.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup
 Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 01 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon, tlf. 01 64 04 22 (bedst kl. 9-10), undtagen mandag.
Faste messetider:
 Søndag: Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 10.00 højmesse.
 Hverdage: Mandag-torsdag kl. 8.00. Fredag kl. 17.00, lørdag kl. 11.30.

Tirsdag d. 2.: Kl. 15.00 rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmansvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01 64 30 39 kl. 9.00-12.00.
Onsdag d. 3. og alle onsdage:
 Kl. 15.30-16.30 tilbedelse af det udstillede sakramente ved Mariaalteret.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter-fredag. Kl.

16.00 udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe.
Lørdag d. 6.: Kl. 11.30 rosenkrans.
Søndag d. 7.: Kl. 10.00 latinsk højmesse under medvirken af koret »Ad te levavi«.
Mandag d. 8.: Festen for Marias uplettede undfangelse.
 Kl. 19.00 højmesse.
 NB: Ingen messe kl. 8.00.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby
 Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.
 Pastor G. Uttenthal Nibler. Tlf. 02 87 77 12.
 Kirkekontoret: 02 87 29 35 hverdage kl. 9.
Hverdagsgudstjenester: Mandag og tirsdag kl. 17.15, onsdag kl. 12.00, torsdag kl. 17.15, fredag kl. 12.00, alle lørdage messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Tirsdag d. 2.: Kl. 12.00 ældreklubmøde.
Torsdag d. 4.: Kl. 19.00 adventsmeditation i kirken.
Søndag d. 7.: Kl. 9.30 familiemesse.
Torsdag d. 11.: Adventsmeditation i kirken. Kl. 19.30 voksenstudiegruppe A.
Søndag d. 14.: Kl. 11.00 søndagsmesse med efterfølgende kirkekaffe.
Tirsdag d. 16.: Kl. 12.00 ældreklubmøde.
Onsdag d. 17.: Kl. 12.00 gudstjeneste med jule-antifon.

Skt. Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Sognepræst: Niels Kiær S.J. Tlf. 01 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
 Giro 4 08 38 30.
Mestetider:
Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.
Mandag den 8.: Marias uplettede Undfangelse. Undtagelsesvis messe kl. 19.30 i stedet for kl. 17. Derefter adventsaften i kantinen med hyggeligt samvær og gløgg (10 kr.)

Immaculatakirken:
 Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 9.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke
 Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. 01 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster 01 21 85 88.
Mestetider:
 Hverdage: Kl. 8.15 og 17.00.
 Lørdag ingen messe kl. 17.00.
 Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.
Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 højmesse på dansk. Kl. 20.00 læst messe.
 Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, hver søndag fra 9-13.
Tirsdag d. 2. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.
Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.
Tirsdag d. 16. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Skt. Nikolaj Kirke
 Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre. Tlf. 01 78 27 90.
 Sognepræst Jørgen Erichsen. Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10 eller Skt. Pauls Kirke, Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. 02 99 07 28, bedst 15-16.
Faste messetider:
 Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
 Søndag: Højmesse kl. 10.
 1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.
 2. søndag i måneden: Latinsk messe.
 3. søndag i måneden: Salmemesse.
 4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.
Fredag d. 5.: Kl. 19.30 fejres Sankt Nicolaj begyndende med messe med efterfølgende sammenkomst i menighedssalen, hvor der serveres gløgg og æbleskiver.

Skt. Mariæ Kirke
 Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. 01 71 53 35.
 Sognepræst L.A. Dorn S.J. Tlf. 01 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.
Sædvanlige messetider:
Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.
Hverdage: N.B. Ændringer i messetiderne.
Mandag: Kl. 6.45 og kl. 8.00.
Tirsdag: Kl. 6.45 og kl. 9.30.
Onsdag: Kl. 6.45 og kl. 19.30.
Torsdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe!
Fredag: Kl. 6.45 og kl. 8.00. Obs. Den første fredag i måneden bortfalder messen kl. 6.45. I stedet for er der aftenmesse kl. 19.30.
Lørdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag. Messen kl. 6.45 bortfalder. Reciteret messe kl. 8. Kl. 19.00 Sakramentsandagt med efterfølgende messe kl. ca. 19.30.
Søndag d. 7.: 2. søndag i Advent. (Tekstrække A).
Torsdagsklubben. I år er klubben inviteret til at holde »Adventsmøde« den dag hvor en flok skoleelever kommer i Luciaoptog på Lioba Hjemmet. Vi kan derfor ikke give nogen dato på nuværende tidspunkt - men se sognebladet for december som redigeres senere end »katolsk orientering«. Det vil blive nødvendigt med tilmelding til »Luciaoptog«, da der er begrænset plads, og hjemmet må af hensyn til arrangementet vide, hvor mange der kommer.
Mandag d. 8.: Marias uplettede undfangelse. Messe kl. 6.45 og 8.00.
Lørdag d. 13.: Børnenes krybbespil i kirken kl. 16.00.
 N.B. Juleafslutning er henlagt til den almindelige undervisningstid den følgende lørdag d. 20. december kl. 10-12 og holdes i kælderlokalerne.
Søndag d. 14.: 3. søndag i Advent. Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 11.00. Familiemesse.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27, 2200 København N. Sognepræst Jac. Adams. Redemptorist (Weimargade 7, 2., 2300 Kbh. S. Tlf. 01 97 37 43). Træffes på kirkens kontor

hverdage 9-10.30, mandag og lørdag, undt. - og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale. Tlf. 01 35 68 25.

Faste messetider:

Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe kl. 11.30, engelsk messe kl. 18.
Hverdage: Mandag kl. 11, tirsdag kl. 8 (skolemesse) onsdag kl. 11, kl. 17 engelsk, kl. 19 Skt. Hansgade 28 (Skt. Josephsøstrene). Torsdag kl. 11, fredag kl. 9.45 (skolemesse), lørdag kl. 11, men kun indtil 29. nov. Fra denne dato aftenmesse kl. 17 (gælder som søndagsmesse. Søndagens højmesse anbefales dog stærkest!) Denne ordning træder forsøgsvis i kraft den 29. nov.

Torsdag d. 27.: Kirkekoncert kl. 19.30. Se annoncen bag i bladet.

Lørdag d. 29.: Messe kl. 19.

Søndag d. 30.: 1. adventssøndag. Kl. 10 latin. Højmassen indledes de 4 adventssøndage med »Eccè Dominus veniet« - »Se Herren kommer ...« og »Rorate coeli desuper«. Adventskransen tændes.

December

Lørdag d. 6.: Aftenmesse kl. 17.

Søndag d. 7.: 2. adventssøndag kl. 10 højmesse latin.

Lørdag d. 13.: Nikolausfest og Luciaoptog for børn, unge og gamle, d.v.s. for os alle! Vi begynder med messe kl. 15. Derefter fest nede i krypten, alle er meget velkomne. Pris kr. 10.-.

Søndag d. 14.: Pater Heggum SJ læser højmesse kl. 10 - dansk. (Sp. er i Hillerød).

Efter hver højmesse om søndagen kaffe bord og hyggeligt samvær i krypten. Vi skal lære hinanden at kende.

17 Hovedstadsområde K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. 01 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Onsdag d. 3.: Kl. 10.00 messe for de ældre.

Fredag d. 5.: Kl. 19.30 Pontifikalmesse med biskoppen i anledning af Niels Steensens dødsdag for 300 år siden. Ingen Jesu Hjerter messe.

Lørdag d. 6.: Kl. 11.00 biskoppen meddeler præstevielsens sakramente til diakon Torben Toustrup under højmesse.

Kl. 16.00 messe på polsk.

Kl. 17.00 aftenmesse.

Kl. 18.15 messe på italiensk.

Søndag d. 7.: Kl. 10.00 højmesse med gregoriansk sang. 2. søndag i advent.

Mandag d. 8.: Kl. 19.00 aftenmesse. Marias uplettede undfangelses fest.

Søndag d. 14.: Kl. 10.00 højmesse. 3. søndag i advent. Kl. 19.00 menighedens adventsaften på Sct. Josephs skole, Dag Hammarskjöldssalle.

Onsdag d. 17.: Kl. 10.00 messe for de ældre. Juleafslutning.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Præster: J. Kruk, A. Jestl.

Tlf. 01 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. 11-12 (A. Jestl), onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).

Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. 01 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.

Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30. Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.

Hverdagsmesser: I kirken kl. 8.00 og på Sct. Annæ Hjem kl. 9.00.

Hver torsdag kl. 19.00 Guds Moders aften - messe med novene bøn.

Hver søndag i Advent begynder vi højmassen kl. 10.00 med lysets indtog i kirken med tredobbelt sang »Ecce, Dominus veniet«. Derefter synger vi Det gamle Testaments længselsråb efter Frelseren: »Rorate, cæli desuper ...« - og så tænder vi lysene på adventskransen.

Onsdag d. 3.: Bikuben kl. 15-17.

Torsdag d. 4.: Kl. 18.30 tilbedelse foran sakramentet og kl. 19.00 Roratemesse.

Fredag d. 5.: 300-årsdagen for Niels Steensens død. Kl. 19.00 højtidelig, koncelebreret bispemesse i Sct. Ansgars Domkirke. Kl. 19.00 Jesu-Hjerter aftenmesse med sakramental velsignelse i kirken.

Søndag d. 7.: 2. sø. i Advent. Kl. 11.30 familiemesse.

Tirsdag d. 9.: Kl. 9.45 skolemesse i huskapellet og kl. 19.00 menighedsrådsmøde i den lille sal.

Onsdag d. 10.: Kl. 14.00 messe i huskapellet, derefter de ældres klub i den lille sal. Vi holder vor egen lille julefest!

Torsdag d. 11.: Kl. 18.30 tilbedelse foran sakramentet i kirken og kl. 19.00 Roratemesse.

Fredag d. 12.: Kl. 9.45 skolemesse i kirken.

Lørdag d. 13.: Kl. 10.00 1. skriftemål for børn i kirken.

Søndag d. 14.: 3. sø. i Advent. 4. prædiken i serien »familie-ægteskab«.

Onsdag d. 17.: Bikuben fra kl. 15.00. Vi bager små kager, hygger os sammen, og spiser sammen kl. 17.30. Og kl. 19.00 krybbeandag i kirken for alle sognets børn og deres forældre.

Sogneundervisning: Hver torsdag: Hold I og hold II kl. 16-17, hold III kl. 17-18.

Firmandundervisning: Hver torsdag kl. 16-17.

Fælles gudstjeneste for alle hold i sogneundervisningen og firmanderne: **torsdag d. 11. kl. 16.00.**

Spejdere: hver mandag kl. 19-21 i ungdomslokalet.

Ulveunger: hver mandag kl. 18.15-20 i lokalet under kirken.

Rønne og Åkirkeby, Bornholm

Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.

Sognepræst T. Palsø, tlf. 03 95 08 14.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 03 95 43 69.

Søndage (i december): Højmesse kl. 8.

Fredag d. 5.: Messe kl. 19.

Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30 hos søstrene Lille Madsesgade 14. Møde for damerne fra Rønne og Åkirkeby. Alle er velkomne.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby: Sognepræst (som i Rønne).

Menighedsrådsformand: E. Frandsen. Tlf. 03 97 42 95.

Søndage (i december): Højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 16.: Kl. 14.30 hos søstrene, Lille Madsesgade 14, Rønne. Møde for damerne fra Åkirkeby og Rønne. Alle er velkomne.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Prf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 01 24 26 30.

Hl. Messe jedem 1. und 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København. Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 02 94 76 94.

Eucharistic Celebration in English.

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, 10:45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 p.m.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.

Saturday Evening

Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.

Jesu Hjerter kirke: 6:00 p.m.

Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67 A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 01 32 71 78.

Messa ogni sabato alle ore 18,15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 65, Kbh. K.

Odense, Århus, Ålborg:

Messa in italiano una volta al mese: rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.s.s.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S., tlf. 01 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św. Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Liturgisk kalender december

1. viol. Mandag i 1. uge i advent. L.: Es. 2,1-5. Ev.: Matt. 8,5-11. Adv. pf. I. (I Ps).
2. viol. Tirsdag i 1. uge i advent. L.: Es. 11,1-10. Ev.: Luk. 10,21-24. Adv. pf. I. (I Ps).
3. hvid. Onsdag i 1. uge i advent. Frans Xavier, præst († 1552) (m). L.: Es. 25,6-10a. Ev.: Matt. 15,29-37. Adv. pf. I. (I Ps).
4. viol. Torsdag i 1. uge i advent. L.: Es. 26,1-6. Ev.: Matt. 7,21. 24-27. Eller hvid: Johannes af Damaskus, præst og kirkelærer († 749). Adv. pf. I. (I Ps).
5. viol. Fredag i 1. uge i advent. L.: Es. 29,17-24. Ev.: Matt. 9,27-31. Adv. pf. I. (I Ps).
6. viol. Lørdag i 1. uge i advent. L.: Es. 30,19-21. 23-26. Ev.: Matt. 9,35-10,1. 6-8. Eller hvid: Nicolaus, biskop († 4. årh.). Adv. Pf. I. (I Ps).
7. viol. 2. søndag i advent. 1. L.: Es. 11,1-10. Salm 72,2. 7-8. 12-13. 17. Rv. 7: I hans dage blomstrer retfærd, og dyb fred råder, til månen forgår. 2. L.: Rom. 15,4-9. Ev.: Matt. 3,1-12. Cr. Adv. pf. I. (II Ps).
8. hvid. Mandag. Marias uplettede undfangelse (s). 1. L.: 1. Mos. 3,9-15.20. Salm 98,1. 2-3ab. 3c-4. Rv. 1: Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort. 2. L.: Ef. 1,3-6. 11-12. Ev.: Luk. 1,26-38. Gl. Cr. Særl. pf.
9. viol. Tirsdag i 2. uge i advent. L.: Es. 40,1-11. Ev.: Matt. 18,12-14. Adv. pf. I. (II Ps).
10. viol. Onsdag i 2. uge i advent. L.: Es. 40,25-31. Ev.: Matt. 11,28-30. Adv. pf. I. (II Ps).
11. viol. Torsdag i 2. uge i advent. L.: Es. 41,13-20. Ev.: Matt. 11,11-15. Eller hvid: Damasus I, pave († 384) Adv. pf. I. (II Ps).
12. viol. Fredag i 2. uge i advent. L.: Es. 48,17-19. Ev.: Matt. 11,16-19. Eller hvid: Johanne Franciska Chantal, ordenssøster († 1641) Adv. pf. I. (II Ps).
13. rød. Lørdag. Lucia, jomfru og martyr († 304) (m). L.: Sir. 48,1-4. 9-11. Ev.: Matt. 17,10-13. Adv. pf. I. (II Ps).
14. viol. eller rosa. 3. søndag i advent. 1. L.: Es. 35,1-6a. 10. Salm 146, 7. 8-9a. 9bc-10. Rv. Es. 35,4: Kom, Herre, frels os! Eller: Hallelujah 2. L.: Jak. 5,7-10. Ev.: Matt. 11,2-11. Cr. Adv. pf. I. (III Ps).
15. viol. Mandag i 3. uge i advent. L.: 4. Mos. 24,2-7. 15-17a. Ev.: Matt. 21,23-27. Adv. pf. I. (III Ps).
16. viol. Tirsdag i 3. uge i advent. L.: Zef. 3,1-2. 9-13. Ev.: Matt. 21,28-32. Adv. pf. I. (III Ps).
17. viol. Onsdag i 3. uge i advent. L.: 1. Mos. 49,2. 8-10. Ev.: Matt. 1,1-17. Adv. pf. II. (III Ps).
18. viol. Torsdag i 3. uge i advent. L.: Jer. 23,5-8. Ev.: Matt. 1,18-24. Adv. pf. II. (III Ps).
19. viol. Fredag i 3. uge i advent. L.: Dom. 13,2-7. 24-25a. Ev.: Luk. 1,5-25. Adv. pf. II. (III Ps).

20. viol. Lørdag i 3. uge i advent. L.: Es. 7,10-14. Ev.: Luk. 1,26-38. Adv. pf. II. (III Ps).
21. viol. 4. søndag i advent. 1. L.: Es. 7,10-14. Salm 24,1-2. 3-4ab. 5-6. Rv. 7c + 10b. Herren holde sit indtog. Han er ærens kongel. 2. L.: Rom. 1,1-7. Ev.: Matt. 1,18-24. Cr. Adv. Pf. II. (IV Ps).
22. viol. Mandag i 4. uge i advent. L.: 1. Sam. 1,24-28. Ev.: Luk. 1,46-56. Adv. pf. II. (IV Ps).
23. viol. Tirsdag i 4. uge i advent. L.: Mal. 3,1-4. 23-24. Ev.: Luk. 1,57-6. (Johannes af Kenty, præst († 1473) kan ihukommes). Adv. pf. II. (IV Ps).
24. viol. Onsdag i 4. uge i advent. L.: 2. Sam. 7,1-5. 8b-12. 14a. 16. Ev.: Luk. 1,67-79. Adv. pf. II. (IV Ps). hvid. Juleaften, Vigilie (s). 1. L.: Es. 62,1-5. Salm 89,4-5. 16-17. 27 + 29. Rv. 2a: Om Herrens nåde vil jeg evigt syng. 2. L.: Ap. G. 13,16-17. 22-25. Ev.: Matt. 1,1-25 eller 18-25. Gl. Cr. Julens pf.
25. hvid. Herrens fødsel (s). Julenat. 1. L.: Es. 9,2-4. 6-7. Salm 96,1-2a. 2b-3. 11-12.13. Rv. Luk. 2,11: I dag er os en Frelser født, Kristus, Herren. 2. L.: Tit. 2,11-14. Ev.: Luk. 2,1-14. Gl. Cr. Julens pf. Julemorgen. 1. L.: Es. 62,11-12. Salm 97. 1 + 6. 11-12. Rv. Lys skal stråle over os, thi i dag er vor Frelser født. 2. L.: Tit. 3,4-7. Ev.: Luk. 2,15-20. Gl. Cr. Jul. Pf. Juledag. 1. L.: Es. 52,7-10. Salm 98,1. 2-3ab. 3cd-4-5-6. Rv. 3c: Den vide jord har set vor Guds frelse. 2. L.: Hebr. 1,1-6. Ev.: Joh. 1,1-18 eller 1,1-5. 9-14. Gl. Cr. Jul. pf.
26. rød. Fredag. Stefan, den første martyr (†). L.: Ap. G. 6,8-10. 7,54-59. Salm 31,3cd-4. 6ab + 7b + 8a. 17 + 21 ab. Rv. 6a: Herre, i dine hænder befaler jeg min ånd. Ev.: Matt. 10,17-22. Gl. Jul. pf.
27. hvid. Lørdag. Johannes, apostel og evangelist (†). L.: 1. Joh. 1,1-4. Salm 97,1-2. 5-6, 11-12. Rv. 12a: I troende, glæd jer i Herren. Ev.: Joh. 20,2-8. Gl. Jul. pf.
28. hvid. Søndag. Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef (†). 1. L.: Sir. 3,2-6. 12-14. Salm 128,1-2. 3. 4-5. Rv. 1: Salig enhver, som frygter Herren, og går hans veje. 2. L.: Kol. 3,12-21. Ev.: Matt. 2,13-15. 19-23. Gl. Cr. Jul. pf.
29. hvid. Mandag. 5 dag i julens oktav. L.: 1. Joh. 2,3.1. Ev.: Luk. 2,22-35. (Thomas Becket, biskop og martyr († 1170) kan ihukommes). Gl. Julens pf.
30. hvid. Tirsdag. 6. dag i julens oktav. L.: 1. Joh. 2,12-17. Ev.: Luk. 2,36-40. Gl. Jul. pf.
31. hvid. Onsdag. 7. dag i julens oktav. L.: 1. Joh. 2,18-21. Ev.: Joh. 1,1-18. (Silvester I, pave († 335) kan ihukommes). Gl. Jul. pf.

Religionerne

Assisi 27. oktober 1986

Slutklæringerne fra de deltagende trossamfund. Foto KNA.

Assisi – Frans af Assisi ville have glædet sig over den brogede forsamling, der var kommet til hans fødeby. Orangefarvede buddhister, sikh'er med flaskegrønne turbaner, jøder, muslimer, anglikanere og bahai's kom for at bede for freden.

Repræsentanter for verdens religioner havde fulgt pavens indbydelse til denne fredsdag. Et helt år havde Vatikanets diplomati arbejdet på at organisere dette vanskelige møde. Pavens overbevisning om, at troen kan flytte bjerge, og bøn kan fuldføre, hvad der ikke lykkes for verdens mægtigste, var drivkraften.

USA nervøs

Selv om Vatikanet pointerede mødets rent religiøse karakter, frygtede USA et slutdokuments propagandistiske virkning, hvis verdenskirkerne udtalte sig mod SDI-programmet.

USAs forsvarsminister Weinberger insisterede på et møde med paven før fredsdagen. Dagen før dette møde havde Johannes Paul II i sin prædiken sagt, at menneskeheden burde være alt andet end stolt af at have sendt satellitter op i himlen, mens millioner af mennesker dør af sult på jorden.

Fælles om længselen efter fred

Paven mener, at alle store religioner deler længslen efter fred. I august i fjor forkyndte han for 50.000 unge muslimer i Casablanca, at »kristne og muslimer, som troende og som mennesker har meget til fælles, også angsten«. For et halvt år siden, under et møde med den romerske overrabbiner Elio Toaff sagde Johannes Paul II igen, at verden »måtte lære freden«. På sin Indienfærd fremhævede paven Mahatma Gandhis ikke-voldspolitik og betonedede, at den katolske kirke i høj grad respekterede andre religioner.

Til trods for al fredsvilje tårnede vanskelighederne sig op forud for dagen.

Hvem skulle indbydes? Hvem ville tage imod indbydelsen? Hvilke hen-

syn skulle tages? F.eks. blev den afsluttende ceremoni om mandagen henlagt til pladsen foran basilikaen San Francesco, fordi de jødiske repræsentanter måske kunne tage anstød af de mange helgener i fresker og billeder.

Nogle konfessioner reagerede negativt. De italienske waldensere og metodister sagde fra. Buddhisterne sendte – bortset fra den tibetanske Dalai Lama – kun andenrangs repræsentanter.

Konservative katolikker var bange for, at pavens korstog kun tjente gudløse kommunisters interesser, mens teologen Hans Küng kritiserede pavens »store gestus«. Han mente, at denne økumeniske åbning mod de ikke-kristne kun var »en flugt fra en kirkeintern dialog«.

Dokument om stjernekrigen

Men Johannes Paul lader sig ikke skræmme. I det pavelige videnskabelige akademi ligger et dokument bag lås og slå, som tager stilling til nuklear oprustning og SDI-programmet. Det skal offentliggøres senest efter de amerikanske kongresvalg.

Maria Grandt

Bøn under mange former

Ordets gudstjeneste og åndemaning

Assisi (KIPA) – Alle bad ved mødet i Assisi for freden i verden, men man bad i forskellige grupper.

Efter den fælles åbningshøjtidelighed trak repræsentanterne for de 13 verdensreligioner, der havde taget imod pavens indbydelse til Assisi, sig tilbage for at bede i hver sin gruppe. De kristne samledes til ordets gudstjeneste i Rufinus-katedralen. Jøderne sad uden dørs ved et bord, hvor de diskuterede Bibelen og Talmud (samling af mundtlige traditioner og fortolkninger af Moseloven, red.) og Buddhisterne bad foran en Buddha-statue, der var opstillet på et alter i Peterskirken i Assisi. I en sal i byen manede fetich-præsten fra den hellige skov ved Togosøen ånder og bestændede den forsamlede menighed med vand.

Johannes Paul II opfordrede de forsamlede kristne til at drage praktiske konsekvenser af deres bøn for freden, for fred forudsætter altid retfærdighed.

Samtidig udtrykte paven håb om, at der fra dette møde måtte udgå impulser til økumenen og til en fælles søgen efter kristen enhed.

Alle delegationer takkede paven for hans initiativ

Om morgenen - straks efter at være kommet fra Perugia - hilste paven på repræsentanterne for de 13 verdensreligioner. I sin åbningstale understregede han, at mødet respekterede alle deltagernes religiøse overbevisning, men det var ikke dem, der skulle drøftes. Man var samlet udelukkende for i hver sin gruppe at bede for freden.

Samtlige delegationsledere takkede paven for hans positive initiativ. Dalai Lama, de tibetanske buddhisters overhoved, der var den første paven hilste på og omfavnede, kaldte mødet for »helt enestående«. Biskop Jaime Gonzales fra Beira i Mocambique sagde, at han sammen med sine embedsbrodre ville bede for en

afslutning på guerillakrigen i hans hjemland.

»Skovens mester« fra Togo vakte særlig opmærksomhed. Han repræsenterede de animistiske religioner (religioner, der dyrker forfædrenes ånder, red.) For første gang i sit liv havde han sko og klæder på, og for første gang i sit liv havde han - for at følge pavens indbydelse - forladt sin »hellige skov«. Hans nevø, der er katolsk præst, præsenterede ham for de pilgrimme, der havde samlet sig for at møde ham.

Talte på 4 mia. menneskers vegne

800 journalister og pressefotografer fra hele verden var strømmet til Assisi. Hvis mødet ikke havde ligget på en mandag - af hensyn til de forskellige religioners helligdage - havde der rimeligvis været endnu flere pilgrimme til denne historiske begivenhed, der havde været utænkelig for blot 40 år siden, som en af organisatorerne, p. Marcello Zago

sagde. Han påpegede, at de 200 delegerede fra de 13 verdensreligioner talte på fire milliarders vegne, hvoraf halvanden milliard er kristne.

Moder Teresa fra Calcutta var blandt dem, der var kommet til Assisi for at deltage i bønner for verdensfreden. En gruppe på 16 unge var cyklet helt fra Paris og trodsede regn, blæst og kulde for at være med. Som speciel gæst havde den pavelige Justitia et Pax-kommission indbudt fredsforskeren Carl Friedrich von Weizsäcker.

Carl F. von Weizsäcker.

Forskud på en fredelig verden

- ikke nogen fredskongres

Assisi (KIPA) – »Lad os gøre denne dag til et forskud på en fredelig verden«. Med disse ord åbnede paven den 27. oktober i Assisi bedemødet for freden i verden.

Repræsentanter fra alle kristne kirker og kirkesamfund og fra alle verdensreligioner var indbudt til mødet. Pave Johannes Paul II gjorde det klart, at det ikke var en fredskongres, hvor der skulle diskuteres og udformes aktionsprogrammer på verdensplan. I stedet for skulle dette møde med så mange af verdens religiøse ledere vidne for verden om, at der er en anden dimension af freden, som ikke er et resultat af forhandlinger, politiske

kompromis'er og økonomiske aftaler, fremhævede paven.

At repræsentanterne for verdensreligionerne trods deres forskelle, var fundet sammen i bønner for freden, beviser, hvor meget de arbejder for menneskehedens vel, fremhævede paven. Derved vil de give den så skrøbelige og på så mange måder truede fred et sikkert fundament. Hermed benægtes det ikke, at det er nødvendigt, at mennesker anstrenger sig for at sikre freden. Men derudover er »den inderlige, ydmyge og tilidsfulde bøn« nødvendig, hvis verden skal blive »et sted med sand og varig fred«, sagde Johannes Paul II.

i bøn for fred

Assisi (KIPA) – Verdensreligionernes fredsbøn i Assisi må efter pave Johannes Paul II's overbevisning anspore de kristne kirker til endnu ivrigere at stræbe efter fuld enhed.

»Det, vi gør i dag, vil være mindre fuldkomment, hvis vi skilles uden en dybere beslutning om stadig at stræbe efter en større enhed og efter at overvinde de belastende adskillelser«, sagde paven ved begyndelsen af de kristnes fredsbøn i San-Rufino-katedralen i Assi-

si. Trods de endnu uløste og vanskelige spørgsmål, er »den nuværende grad af enhed i Kristus alligevel et tegn for verden om, at Jesus Kristus virkelig er fredsfyrsten«, fremhævede Johannes Paul II.

Passende fredsaktioner

Bønnen om fred må nu efterfølges af passende fredsaktioner, sagde paven. Retfærdighedens problemer kalder på alle kristnes aktive indsats, for de er uløseligt forbundne

med virkeliggørelsen af freden. Den fælles bøn må også få den indbyrdes agtelse til at vokse sammen med beredvilligheden til »at leve sammen i denne verden med mennesker, der tilhører andre religioner, og med alle mennesker af god vilje«, understregede paven.

Johannes Paul II fremhævede i sin tale de kristnes særlige forpligtelse til at formidle den fred, der er en gave fra Gud. Fredsbønnen i Assisi skal være »et yderligere led i

den bønsskæde, der er blevet knyttet af enkelte kristne og af kristne kirker«. Bønnens anliggende bør frem for alt være hjerternes omvendelse og åndens fornyelse, »for at vi kan blive sande fredsstiftere«, sagde paven. Samtidig bør den indbefatte angeren over alle kristne forsømmelser, ved at vi endnu ikke helt har virkeliggjort den fredens og forsoningens opgave, som vi har fået af Kristus«.

Kommentarer

Det lutherske Verdensforbunds generalsekretærs stillingtagen:

Vi må bruge vor sunde fornuft

Gunnar Stålsætt.

Genève (KIPA) – Generalsekretæren for Det lutherske Verdensforbund, den norske pastor Gunnar Stålsætt sagde om verdensreligionernes møde i Assisi, at denne bøn om fred ikke blot ville blive bedt i Assisi, men i hele verden - i troende menneskers hjerter.

Stålsætt opfordrede ligesom paven alle, der var indblandet i menneskelige konflikter til i det mindste på denne dag, den 27. oktober »at lade være med at skyde, at dræbe og at udøve tortur«.

Inden mødet i Assisi

sagde han, at »vi alle må bruge vores sunde menneskeforstand, ikke blot vores intellektuelle evner; at vi alle må sætte vores dybeste åndelige og religiøse kræfter ind for denne opgave; det er ikke nok med almindelige moralske følelser«.

Alle trossamfund har øvet vold

Han opfordrede kristne og tilhængere af andre religioner til ved mødet i Assisi at vise bodfærdighed i betragtning af den historiske rolle, som religionerne har spillet i forbindelse med krig, undertrykkelse og krænkelse af menneskerettighederne, og opfordrede mødets deltagere til at »forpligte sig selv til i fremtiden uførtødent at arbejde for freden«.

Det lutherske Verdensforbund med dets 104 kirker med i alt ca. 54 millioner medlemmer var i Assisi repræsenteret af sin vicepræsident Susannah Telewoda fra Liberia og af sin generalsekretær, pastor Stålsætt.

Pavens fredsbøn blev fulgt i mange lande

San Salvador, New Delhi, Bagdad (KIPA) – Pavens appel om våbenstilstand 27. oktober i anledning af religionernes fredsbøn i Assisi er blevet fulgt i mange lande.

I El Salvador opfordrede guerilla-bevægelsen »Farabunda Marti for den nationale befrielse« (FMLN) sine deltagere til at følge pavens opfordring.

I Sri Lanka meddelte fem tamil-organisationer, at de ville følge pavens appel 27. oktober og holde en »symbolsk våbenhvile«, hvis regeringstropperne ville blive i deres kaserner.

Iraks præsident Saddam Hussein bifaldt pavens opfordring, men sagde, at det for hans land var umuligt at følge den, for en våbenstilstand er umulig, når den anden part (Iran) ikke vil være med dertil.

I den israelske regerings navn sagde udenrigsminister Shimon Peres, at hans land bifalder og støtter pavens appel. Desværre er der dog ingen initiativer, der hurtigt kan føre til fred i Mellemøsten. »Desværre«, sagde han, »gøres der i Mellemøsten mere for at forberede en krig end for freden«.

Den angolanske frihedsbevægelse »Unita« erklærede, at de 27. oktober ensidigt ville lade våbnene hvile.

I Libanon var det kun regeringsstyrkerne, der holdt våbenhvile. Selv om kanonerne tav i Beirut, var partisanernes våben på grænselinien mellem den kristne og den muslimske sektor i virksomhed. Geværild var så heftig, så man om morgenen 27. oktober måtte lukke overgangen mellem Beirut's to dele ved Kafaat og i løbet af dagen blev den i Libanon kendte læge Kamil

Kafaat dræbt ved skud fra en forbikørende bil.

Fra egnen omkring den sydlibanesiske by Sidon meldtes der om blodige sammenstød mellem palæstinensere og den shiitiske »amal«-milit i dagene inden 27. oktober, men natten mellem 26. og 27. oktober enedes parterne om en våbenhvile.

Pavens appel, som han fremsatte ved den økumeniske gudstjeneste i Lyon, blev tilstillet alle regeringer i Verden. Den fandt tilslutning også i mange lande, der ikke er direkte indblandet i en konflikt eller en krig.

Ordet fred stod på fjorten sprog bag deltagerne, som alle fik et oliventræ med hjem. Foto KNA.

Lefèbvres traditionalister:

»Paven følger frimurerlogens læresætninger«

Rom (KIPA) – Tilhængere af biskop Marcel Lefèbvre har skarpt kritiseret bøn- nen for fred i Assisi.

Traditionalisterne beskylder pave Johannes Paul II for, at han med sin indbydelse til alle verdens trossamfund retter sig efter »frimurernes læresætning«. Det er første gang, siden »Vorherre Jesus Kristus grundlagde kirken«, at en pave indbyder til et møde med »de falske religioner«, hedder det i en pjese, som »Pius X's præstebroderskab« har ud- bredt i Rom.

Under påberåbelse af pave Leo XIII skriver traditionalisterne, at det er frimurerbevægelsens idé, at forene alle religioner ved at nedrive de

eksisterende barrikader, som de adskillende kirkelige dogmer er. Det hedder videre i deres erklæring, at de »ikke kan se nogen troens logik i dette møde med de falske religioner; det er blot en kulturel infiltration af kirken med frimurerbevægelsens idé, der bygger på begreberne frihed, lighed og broderskab«.

Andre religioner som jødedom, islam eller buddhisme tilbyder falske gudebilleder. »Kan en pave tillade sig at få mennesker til at bede til falske gudebilleder? Kan han gøre, hvad de øvrige paver aldrig ville have tilladt, kan han forandre den katolske religion? spørger traditionalisterne.

Dansk-vietnamesisk venskabs-weekend for unge

Pragtfuld, hyggelig, rar, dejlig, skøn, eminent!! Det var bare nogle af de ord, der faldt omkring venskabsweekenden for danskere og vietnamesere i Århus d. 26.-28. september. Det var en velorganiseret weekend på Skt. Knuds skole med ca. 30 deltagere fra hele landet. Mange kom og besøgte os.

En plads i mit hjerte

Lørdages højdepunkt var (foruden den gode mad) filmen »En plads i mit hjerte«. En film om næstekærlighed og dermed venskab. Dette var udgangspunkt for weekendens tema og det efterfølgende gruppearbejde, hvor en god diskussion kom i gang. Den megen fritid, der var afsat, gav rig mulighed for socialt samvær og hygge. Da vi opholdt os i gymnastiksalen det meste af tiden, blev der spillet meget bold og snakket. Selv om der var dobbelt så mange vietnamesere dannedes der ingen klikker, – alle snakkede med alle.

Den dansk/vietnamesi-

ske kontaktgruppe, der stod for weekend'en, havde udarbejdet et lille hæfte med bl.a. vietnamesiske sange og sange fra »Pris Herren efter noder«. Nu tror læseren måske, at vietnameserne sang deres sange og danskerne deres, men det er faktisk muligt for en dansker at synge vietnamesisk. Lørdag havde vi også fællessang, hvor

vi indlærte sangene til vores egen messe og til søndagens højmesse med Århus menighed. Efter kirkekaffen havde vi gruppearbejde, opdelt efter sogne og diskuterede om lokalt ungdomsarbejde. Vi håber på et godt samarbejde fremover danskere/vietnamesere imellem evt. med flere nye KUK'er som resultat.

Der blev foreslået et ønske om en venskabsweek-end i '87, hvilket jeg håber bliver efterkommet for bl.a. at diskutere denne weekendens resultat. De foregående års erfaringer omkring blandede lejre har nu resulteret i en form, hvor man vitterligt blander sig. Som vietnameserne selv sagde: De sproglige problemer er ikke mere så store, at det afskrækker nogle i at komme. Lad dette være en opfordring til alle vietnamesere, danskere og andre til at tage på lejre sammen. Der er

altid nogle, der kan over-

Hyggelig og lærerig weekend

Hermed takker jeg på deltagernes vegne for en hyggelig og lærerig weekend med ros til det vietnamesiske køkken.

Som afslutning vil jeg citere det lille hæfte:

»At have en plads i ens hjerte er en glæde og samtidigt et ansvar – en glæde, når man opdager, at ens liv er af betydning for andre, det giver mening at gå videre som medmenneske, – et ansvar, for et hjerte er noget, der skal plejes, have ilt, blod og liv for at kunne pumpe videre.«

Elisabeth Petersen
Svendborg

Lærere søges til Sankt Joseph Søstrenes Skole, Ordrup

Da skolen har erhvervet en naboejendom, ser vi os fremover i stand til også at tilbyde undervisning på 8.-10. klassetrin. I det kommende skoleår vil der efter alt at dømme blive etableret to 8. klasser.

Sankt Joseph Søstrenes skole, der er en kristen fri, privatejet skole på katolsk grundlag, har p.t. 320 elever fordelt på to spor fra bh. klasse til og med 7. klassetrin.

Vi vil allerede på nuværende tidspunkt gerne i kontakt med evt. ansøgere til de 3-4 stillinger, vi forventer oprettet. Vi søger medarbejdere, der sammen med skolens 23 øvrige lærere, elever og forældre vil samarbejde på et kristent økumenisk grundlag.

Der vil være mulighed for flere fagkombinationer, dog ser vi gerne ansøgninger fra lærere, der kan påtage sig undervisning i et eller flere af følgende fag: Fysik, matematik, EDB, tysk, engelsk, musik, samt hjemkundskab og gymnastik.

Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole. Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem FGL og DR.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til skoleleder sr. Ansgaria Riemann eller viceskoleinspektør Morten Skaarup, tlf. 01 64 12 82.

Ansøgning stiles til skolens styrelse og sendes til Sankt Joseph Søstrenes skole, Skovkrogen 19, 2920 Charlottelund.

Ansøgningsfristen udløber onsdag den 31. december 1986 kl. 12.00.

Tyskerne ivrige efter at gå i kirke

Bonn (KIPA) – En fjerdedel af alle voksne tyskere går i kirke om søndagen. Dette har en undersøgelse, foretaget af instituttet for anvendt sociologi i Bad Godesberg, vist.

I treserne og halvfjerserne gik stadigt færre og færre i kirke, hævder instituttet. Denne tendens er nu standset. 43% af de adspurgte katolikker og 14% af de adspurgte protestanter går regelmæssigt i kirke om søndagen, har undersøgelsen vist.

Stillinger tilbydes

Organist

søges til Sct. Norbarts Kirke, Vejle.

Menigheden kan kun honorere denne tjeneste med en rimelig timeløn, hvilket forudsætter evt. anden beskæftigelse.

Ansøgning bedes sendt til menighedsrådsformand Svenning Ravn, Fjellevej 7, 7100 Vejle, tlf. nr. 05 72 01 20 eller 05 83 51 00.

Barselsvikar

søges fra 10/3 87 på

Katolsk Centralskole Nørrebrogade 27, 2200 København N. tlf. 01 39 46 46.

Fag: Idræt, svømning, formning, dansk i 1. kl.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse inden den 12. december 1986.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til skolens leder Ole Meyer.

Møder og arrangementer

Sydfynske katolikkers adventsfest

lørdag den 29. november 1986. Kl. 14.00: Messe med indlæg af børnene og menighedens unge i sct. Knuds Kirke. Derefter adventsfest i Sct. Mariæ Søstrenes Børnehaven på Caroline Amalievej 11 A, 5700 Svendborg. Alle er velkomne.

Fotos fra Firenze

Billeder fra Niels Steensens-valfarten til Firenze i september kan ses og bestilles på redaktionskontoret. Ring helst i forvejen.

Det sker på Magleås

Mandag d. 1.12. - tirsdag d. 2.12. Rådet f. Uddannelse og Erhvervsvejledning: Forskningskonference.

Onsdag d. 3.12. - torsdag d. 4.12. Rådet f. Uddannelse og Erhvervsvejledning: Kursusledelse.

Lørdag d. 6.12. - søndag d. 7.12. Retræte for Brønshøj/Herlev-menighederne

Torsdag d. 11.12. - fredag d. 12.12. Mellemfolkeligt Samvirke.

Fredag d. 12.12. - søndag d. 14.12. Dansk Røde Kors: Ungdom for plant et træ.

Søndag d. 14.12. Magleås-Træf: Advents-sammenkomst.

Moder Teresa julebasar i Roskilde

Den 15. Moder Teresa julebasar på Skt. Josefs Skole i Roskilde afholdes fredag den 28. november kl. 16-21, lørdag den 29. november kl. 9-14 og søndag den 30. november kl. 10-13 i skolens kantine, Frederiksborgvej 10. Skolen ligger over for Sct. Laurentii Kirke, hvor der i øvrigt er højmesse hver søndag kl. 10.00.

Ved basaren findes gaveboder, tombola, loppetov, u-landsbod, blomster-granbod, salg af gløgg, kaffe og hjemmebag.

Skolen modtager meget gerne ting og sager til boderne. De kan sendes til Moder Teresa julebasaren, Skt. Josefs Skole, Frederiksborgvej 10, 4000 Roskilde. Alle er hjertelig velkomne.

Den hellige Frans' lægorden

holder møde lørdag den 29. ds. kl. 14.00 i Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64.

Herdis Magnusson.

Julemarked

på Niels Steensens gymnasium. Søndag den 30. november 1986 afholder Katolske Menighedsplejer sit årlige julemarked på Austraaliensvej/Sct. Kjeldsgade. Der er åbent fra kl. 9.00-kl. 16.00 Traditionen tro har vi vor udsøgte restaurant med smørrebrød, gløggbar med æbleskiver, kaffe med lagkage. Salgsboder med adventskranse, juledekorationer og håndarbejder, antikvariat, tombolaer for børn og vinboder og ikke mindst loppetov.

Der er brug for ting og sager til boderne og kager, syltetøj og marmelader til restaurationen. Gode ting til loppetovet og antikvariatet. På gensyn.

Bente Nygaard Hansen. Tlf. 01 15 23 03 tirsdag og torsdag mellem 14-16 ellers tlf. 01 14 69 36.

Julemarked

Katolske Menighedsplejers julemarked afholdes søndag den 30. november 1986 på Niels Steensens Gymnasium fra kl. 19.30-17.00.

Traditionen tro har vi vor udsøgte restaurant med smørrebrød, granbod med adventskranse, håndarbejdsbod, andre salgsboder og tombolaer, antikvariat, gløggbar med æbleskiver og ikke mindst vort loppetov.

Gaver til gevinster, kager til restauranten, loppetovseffekter modtages med taknemmelighed, ring venligst på 01 14 69 36 eller tirsdag og torsdag kl. 14-16 på 01 15 23 03.

Bente Nygaard Hansen

»Smag og se at Herren er god«

- også i dit liv

Skt. Antoni Sogn indbyder til katekese hver tirsdag og fredag kl. 19.45 i menighedssalen, Frederikssundsvej 225.

Vi begynder tirsdag den 18/11 og sidste gang inden jul er den 16/12 (Se »orient. fra sognene«).

Koncert i Sakramentskirken

torsdag den 11. december kl. 19.30: Eva Johansson, sopran, Ole Knudsen, orgel, Det Kgl. Danske Musikkonservatoriums Børnepraktikkor under ledelse af Margrethe Enevold. På programmet er bl.a. julekantate af Lübeck, Weyse, Gade, Christmascarols, julesalmer m.m.

Nørrebrogade 27. Gratis adgang.

Adventsfest

Sankt Ansgar Menighed holder adventsfest søndag den 14. december 1986 kl. 19.00 på Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjølds Alle 17, 2100 København Ø. Alle er velkomne.

Andagt kl. 19.00 i skolens kapel. Derefter samles vi i teatersalen til underholdning og fællessang.

Medvirkende: organist Rolf Tønshoff, klaver, Klaus Ib Nielsen, cello, lektor Walter Thornfield læser en julehistorie.

For børnene viser vi filmen »Marcellino« 90 min.

Gløgg, æbleskiver m.m. kan købes. På gensyn.

Sankt Ansgar Menighedsråd Marlene Henriksen.

A. C.

Mandag den 1. december kl. 20.00 i Englesalen, Jagtvej 183.

Dr. phil. Brian Patrick McGuire:
Middelalderen lever videre i os.

A. C.s bestyrelse.

Adventstræf på Magleås

Vi mødes til adventshygge på Magleås - søndag den 14. december 1986 kl. 14-17.

Klokken 17.00 familievenlig messe, som vores biskop vil holde.

Der vil blive mulighed for:

- at hygge og snakke
- at synge advents- og julesalmer
- at lave juledekorationer
- at høre julehistorier og kristuslegender
- at danse lette folkedanse
- og meget andet!

Hvis vejret tillader det, kan man selv gå tur i skoven og samle dejlige ting til f.eks. juledekorationer. Ler, lys og gran kan laves på stedet.

Hvis det er snevejr, kan man lege ude. Man må gerne tage indesko med - også til børnene.

Man kan også klippe julestuds, og vi kan måske pynte et par fine juletræer sammen.

Det er meningen at børn og voksne hygger sig sammen. Hvis nogen vil medbringe nybagte småkager, slik, frugt o.a. til fælles bedste er det helt i orden.

Husk nu! Vi starter med saftøvend, kaffe og kager klokken 14.00 og slutter klokken 17.00. Derefter er der messe for de, der ikke skal hjem straks.

Prisen for herlighederne er 20 kr. for voksne. Alle børn kommer gratis med.

Jan Lange

DUK-kalender

Nyttårslejr den 27.12. 86 - 1.1. 87 på Øm-borgen. En familie- og ungdomslejr. Pris: Voksne 380,- kr./11-14 år 330,- kr./3-10 år 280,- kr./0-2 år 240,- kr. For fællesrejse: 26-99 år 150,- kr./12-25 år 100,- kr./5-11 år 50,- kr.

Tilmelding og betaling senest 1.12. 86.

Vietnameserweekend den 16. - 18.1. 87 på Øm-borgen. For 15-30 årige. Pris 150,- kr. og 100,- kr. (dog 150,- o/25 år) for fællesrejse.

Tilmelding og betaling senest 5.1. 87.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 100,- kr. (150,- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:

Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Advents-aftensang

I den katolske Vor Frue Kirke i Århus onsdag den 10. december 1986 kl. 20 med læsninger - davidssalmer - hymner og motetter efter engelsk kirketradition.
Medvirkende: Sopranen Sisse Lunøe og Den katolske Vor Frue Kirkes Kantori under ledelse af organist Olav K. Jepsen.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Hastønsag: Værelse søges

Ung 17-årig dansk/thailandsk mand søger værelse i Bagsværd, Søborg, Lyngby eller Herlev. Han har fast arbejde i Gladsaxe og begynder der læreplads 1. januar, men ønsker værelse nu.

Henv. Ivar Donnemose, tlf. 01 65 55 47.

KVIP

Katolsk Videoproduktion

Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø.
01 20 93 37

Lejlighed søges

Hvem kan hjælpe mig? Lys 2-vær. lejlighed i pænt kvarter, meget gerne med altan (ikke beton) søges indenfor Frederiksberg, København eller Gentofte kommune af enlig katolsk 65-årig kvinde til 1. marts. Billet mkr. 1256, »katolsk orientering« Vesterbrogade 28, 3. 1620 Kbh. V.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfag
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

LØGUM KLOSTER HØJSKOLE

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Løgumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham.

Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes giro nr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders S.J. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Salg og service

Bogførings- og regnskabsmæssig assistance

Assistance med daglig kasserapport, bogføring på egen IBM-computer med stort regnskabsystem tilbydes.

John Hornoff
Lille Færgevej 3
3600 Frederikssund
Tlf. 02-31 25 05

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Der er mange bedemænd Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik og har kontor på Søborg Hovedgade 94 og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen
Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Så enkelt er det at afsløre den skjulte tæring

Guldager Tæringstest afslører den skjulte tæring i brugsvandssystemer. Den tæring som langsomt, men sikkert udvikler sig til rørskader.

I år vil det koste ejere af boligkomplekser, industriejendomme og parcelhuse over 200 millioner kroner.

Ved Guldagers Tæringstest til kr. 20.- analyseres jern- eller kobberindholdet i vandet. Dermed konstateres om anlægget er i farezonen.

Ring til os og bestil en Tæringstest.

Rypevang 4 . 3450 Allerød
(02) 27 31 00

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Har du prøvet at læse:

»Udfordringen«

»Udfordringen«

udkommer HVER fredag!

Prøv 1/4 år for kun 25 kr.

tlf. 01-14 00 91, Nørregade 32, 1165 København K.

Navnet »lægfolk« negativt

Franske biskopper synes ikke om begrebet, som kun udtrykker, hvad kirkefolket ikke er

Lourdes (KIPA) – Den franske biskopkonference har ved sit sidste to-dages plenarmøde, der fandt sted i Lourdes, drøftet lægfolkets rolle og opgaver i kirken.

Når biskopperne beskæftigede sig med dette emne, er det med henblik

på verdensbispekonferencen 1987 i Rom, der som tema har »Lægfolkets opgave og sendelse i kirke og verden«. Biskopperne afstod fra at definere lægfolkets opgave i forhold til præstembedet i kirken.

Spørgsmålet om lægfolks medvirken i den

kirkelige tjeneste er særlig påtrængende i Frankrig i betragtning af det aftagende antal præster i landet. Således berettede biskop Jacques Galliot af Evreux, at i løbet af de sidste fire år er antallet af verdenspræster i hans bispedømme faldet med cirka 25%. Hjelpebiskoppen af Reims, André Lacrampe, erklærede at man måtte regne med, at i hans bispedømme ville der i år 2.000 kun være cirka 100 præster tilbage under 65 år.

Alle er døbt og derfor ansvarlige

Biskopperne gav i Lourdes udtryk for deres ubehag ved begrebet »lægfolk«, der forekom dem for snævert. De vil hellere erstatte det med betegnelsen »døbte«. Kirkens forkyndelsesopgave er, forklarede ærkebiskop Robert Coffy af Marseille, jo ikke kun reserveret for en »elite«, men angår alle døbt. I biskoppernes plenarforsamling deltog også lægfolk som repræsentanter for de forskellige lægfolks-organisationer i Frankrig.

Straffelejre Tjernobyl

Kiew (KIPA) – Katolske præster fra Ukraine, der illegalt har holdt gudstjeneste, sendes nu ikke mere til arbejdslejre i Sibirien, men til rengøringsarbejde i Tjernobyl. Det skriver den ukrainske pressetjeneste i Paris, som udgives af kirkeprovinsen Lwow, der har sit sæde i Rom. Ukrainere, der bor i Vesten, men jævnligt rejser på ferie til deres hjemstavn, er kilden til denne oplysning.

Den ukrainsk-katolske kirke, der hører under Rom, har været forbudt siden 1949. Præsternes arbejde anses for ulovligt, og de forfølges af regeringen.

Også læger og sygeplejersker og andre offentligt ansatte tvangsforflyttes til Tjernobyl. De undersøges dagligt og sendes tilbage til deres hjem, når strålebelastningen er kommet op på 20 millirem.

Angsten for radioaktivitet

På torvene råder grøntsagerne, fordi folk er bange for radioaktivitet i friske grøntsager. Myndighederne hævder, at varen først frigives til salg efter

streng kontrol; men mistiliden til kontrollens effektivitet er stor.

Regeringen hævder, at alle børn fra regionen omkring Tjernobyl blev evakueret på statens bekostning og sendt til Krim og andre rekreative områder. Men det er kun til dels rigtigt. Kun skolebørn omfattes af denne evakuering. Børn under skolealderen har kun haft privat mulighed for evakuering. Da opholdet i børnekolonier koster mange penge, har det næppe været muligt for andre end højstående partimedlemmer at benytte sig af denne udvej.

Amnesty International anklager Sri Lanka

London (KIPA) – Amnesty International skriver i en rapport, at Sri Lankas sikkerhedspolitik i de sidste par år har arresteret familier i flæng og ladet dem forsvinde.

Siden 1984 er der sket brud på menneskerettighederne hver dag. Selv i kampen mod terrorgrup-

per og oprørere bør menneskerettighederne oprettholdes. Amnesty International kender til 272 tilfælde af overgreb fra sikkerhedsstyrkernes side. Det er bevist, at 40 mænd blev anholdt under en aktion og tvunget til at grave deres egen grav, før de blev skudt.

Burundis regering lukker 238 katolske skoler

Bujumbura (KIPA) – Det internationale missionselskab i Aachen erklærer, at den centralafrikanske republik Burundi i begyndelsen af oktober uden varsel har lukket 238 katolske skoler. Ca. 350.000 elever og studenter er afskåret fra undervisning. Møbler og undervisnings-

materiale er beslaglagt.

Lukningen rammer de fattigste befolkningsgrupper hårdest, da de ikke kan betale de høje skolepenge i statskolerne. Missionen finansierer landbefolkningens alfabetisering, som nu bringes i fare.

I september lukkedes nogle præsteseminarier.

Man mener, at statsliggørelsen af missionskolerne er statens reaktion på biskoppernes protest mod drabet på fire unge fra seminariet.

57% af Burundis 4,5 millioner indbyggere er katolikker. Landet hører til de fattigste i verden.

Megen opsigt og glæde vakte Hubertus-messen i Århus, som samlede mange ryttere og jægere i den katolske Vor Frue kirke. Ifølge byens borgmester et initiativ, der bør blive en tradition. Foto Aarhus Stiftstidende.

Må ikke gå på vejen

Beograd (KIPA) – Valfarterne tager til i Østeuropa. De jugoslaviske myndigheder modarbejder valfarter med forbud og chikanerier. I lovens §10,1 om religiøse fællesskabers rettigheder står, at religiøse arrangementer kun er tilladt i kirkelige bygninger. Altså opfordres præsterne til ikke at foretage offentlige valfarter til fods i procession. Man skal benytte busser.

Hidtil var det almindeligt i det overvejende katolske Kroatien at medføre krucifikser og bannere og gå syngende og bedende til valfartsstederne. På store helligdage holdtes gudstjenesterne oftest i det fri. Dette er nu gjort yderst vanskeligt, idet det oftest viser sig så godt som umuligt at opdrive de nødvendige busser til transporten.

Kun 16 af 1090 kirker er åbne Systematisk forfølgelse af kirken i Moldavien

Kisjijov (KIPA) – I Moldavija, som er en unionsrepublik i Sovjetunionen mellem Rumænien og Ukraine, foregår der en systematisk »kirkelukningsaktion«. Den minder i størrelse om Krustjevperioden.

I mange egne af Moldavija, der har 4,2 millioner indbyggere, er der overhovedet ingen åbne kirker mere, beretter Züricher-instituttet »Tro i Den anden Verden«. Endnu for få år siden var Moldavija den republik i Sovjetunionen, der havde flest kirker pr. indbygger.

Omdannet til alt muligt andet

I hovedstaden, Kisjijov, med 600.000 indbyggere er der kun én ortodoks kirke, Treenighedskirken, der er åben. Katedralen i byens centrum blev allerede i Krustjivs tid omdannet til en koncertbygning, og i 1976 til et galleri.

I hele det ortodokse ærkebispedømme Kisjijov er der kun 16 kirker, der endnu kan benyttes til gudstjenester. Desuden er der endnu et kvindekloster. I den moldaviske republik, der indtil 1940 for størstedelen var ru-

mænsk, var der tidligere 1090 ortodokse kirker og 29 klostre. Derefter blev de ødelagt, forfaldt eller omdannet til lagerbygninger, sportshaller eller museer. I 1985 lukkedes også områdets ældste kirke, i landsbyen Kobylnja. Den er blevet til et arbejdermuseum.

Nu er man dog ved at opdage, at med lukningen af kirkerne, har landet også mistet en stor »national kunstschat« af ikoner, liturgiske genstande og kostbare fresker. Tidsskriftet »Literatura si Arta« (Litteratur og Kunst) har kritiseret dette skarpt.

Antal bispedømmer nedskåret i Italien

Gravina (KIPA) – Katolikker i det syditalienske Gravina har tilmuret hovedindgangen til ti kirker og til biskoppens palæ.

Det er sket i protest mod en reform af bispedømmegrænserne, hvorved deres bispedømme sammen med 97 andre kirkelige forvaltningsområder nu er indlemmet i et større nabobispedømme. De, der ville til messe søndag morgen, måtte gå ind ad sideindgangene.

Beboerne af det 1500 år gamle bispedømme vægrer sig ved at skulle høre til bispedømmet Anagni.

I den kirkelige område-reform i Italien, der trådte i kraft 8. oktober i år, blev

antallet af bispedømmer og forvaltningsområder reduceret fra 325 til 228. Reformen gjorde faktisk blot det kirkeretligt gældende, der i praksis er gennemført i løbet af de sidste 20 år.

De 97 nu ophævede bispedømmer er allerede i lang tid blevet forvaltet i personalunion af biskoppen i et nabobispedømme. De er nu blot også officielt indlemmet i dette bispedømme.

Næste nummer udsendes den 17. december

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 3., 1620 København V. Telefon (01) 21 14 44. Ekspedition: Katolsk Biskopkontor, Brødgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 60. Gironr. 5 00 14 71, Anagarråttelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarrafin, Ruth Plum, Maria Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor Willem Wuyta O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 180 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4300 Nalskov.

Pastoralrådsmødet, side 2
Tro og Lys, side 4
Tanker omkring jul og nytår, side 5
Orientering fra sognene, side 6-12
Niels Stensensfest, side 13-14

Dette smukke julemotiv er fra Mariatavlen, Løgumkloster. Tavlen, der er fra 1300-tallet og landets ældste, hænger i dag på Nationalmuseet. »Forlaget De unges Kunstkrede«, Frøslev har netop udgivet en smuk bog om tavlen, som anmeldes i kommende nummer af »katolsk orientering« 14. januar. Foto Nationalmuseet.

Verdenskatekismus på vej

Sigter dog ikke på uniformering af troen

Rom (KIPA) - En sammenfatning af tros læren er så gammel som selve kirken. Verdenskatekismen skal være et vigtigt hjælpemiddel til sikring af troens og dermed kirkens enhed. Det er retningslinierne, paven gav de tolv kardinaler og biskopper, der skal udarbejde en verdenskatekismus.

Den skal ikke erstatte de katekismer, som i den senere tid er blevet udarbejdet i forskellige lande og bispedømmer. Verdenskatekismen skal være retningsgivende for de øvrige katekismer, så de ikke afviger fra den åbenbare sandhed.

Katekismen har ganske vist først fået sin nuværende form efter Reformationen, men den har eksisteret fra kirkens begyndelse som undervisningsgrundlag for mennesker, der ville døbes. Og den kan stadig ikke undværes.

Den ekstraordinære bispesynode i efteråret 1985 beskæftigede sig med kirkens situation efter Det 2. Vatikanconcil. På grund af den omsiggribende verdsliggørelse havde biskopperne ønsket at fremstille en omfattende tros- og morallære i en katekisme.

Paven sammenkaldte den 10. juni 1986 en

kommission, bestående af seks kardinaler og seks biskopper fra hele verden under forsæde af den tyske kuriekardinal *Joseph Ratzinger*.

Tørst efter Gud

Rom (KIPA) - *Johannes Paul II* mener, at »tørsten efter Gud« er mere levende end nogensinde, til trods for den religiøse ligegyldighed, der breder sig. »Måske erkender vor tids mennesker netop på grundlag af mange skuffelser, at de må udtrykke deres indre savn i en søgen

Kirken anklager fattigdom og våbenhandel

Hyrdebrev fra USAs biskopper kritiserer skarpt det kapitalistiske system

Washington (KIPA) - Den amerikanske bispekonference har fra sin plenarfor-samling i Washington udsendt det så længe diskuterede Økonomihyrdebrev, »Retfærdighed for alle«. Det blev vedtaget med overvældende flertal: 225 stemmer imod ni.

Menneskers behov i første række

Brevet kritiserer skarpt det kapitalistiske system i USA og især USA's økonomiske politik over for Den tredje Verden. I den amerikanske offentlighed betragtes biskoppernes redegørelse som et skarpt angreb på *Reagan*-regeringens økonomiske politik.

Ligesom med Fredshyrdebrevet lod biskopperne også denne gang det planlagte brev diskutere i vide kredse indenfor og uden for den katolske kirke i USA. Dette førte til visse ændringer af teksten. Dokumentets principielle udtalelser blev dog bibeholdt trods massiv modstand fra konservative kredse - blandt andet en gruppe lægfolk omkring den tidligere finansminister *William Simon*.

Simon betvivlede biskoppernes kompetence og tolkede hyrdebrevet som et »angreb på *Reagan*-regeringen«. Det er ikke et hyrdebrev, men »simpelthen en antikapitalistisk skrivelse«, der intet

har med virkeligheden at gøre. Det er ikke den af biskopperne anbefalede indgriben fra statens side i samfundsøkonomien, men udelukkende private initiativer, der er grundlaget for velstanden i USA, mener *Simon*.

På en sådan kritik svarede ærkebiskop *Rembert Weakland* af Milwaukee, der er formand for hyrdebrevets redaktionskomité, at det er absolut nødvendigt, at der tages fat på de

omtalte problemer. Biskopperne går udtrykkeligt ind for dette på trods af modstanden i visse kredse.

De amerikanske biskopper underskriver princippet om, at menneskelige behov går forud for alle andre økonomiske overvejelser og interesser. Det vigtigste i et hvert økonomisk system er spørgsmålet om, »hvad det gør for mennesket, hvor vidt det

Fortsætter på bagsiden

Tran Duc Thanh bliver præsteviet i Århus den 20. dec.

Hans Christoffersen diakonvies den 17. januar i Washington DC

Tran Duc Thanh

Hans Christoffersen

Lørdag den 20. december bliver vietnameseren *Tran Duc Thanh* præsteviet af biskop *Martensen*. Vielsen foregår i Vor Frue Kirke i Århus kl. 11.30.

Tran Duc Thanh, der er 33 år, blev diakonviet i Skt. Norberts Kirke i Vejle 31. maj i år. Efter præstevielsen fortsætter *Tran Duc Thanh* foreløbig indtil sommer sit pastorale arbejde for menigheden i Vejle.

Hans Christoffersen, der er franciskaner-konventual og tilhører »Our Lady of Consolation Province i

USA«, diakonvies lørdag den 17. januar 1987. Vielsen foregår i *The National Shrine of the Immaculate Conception* i Washington DC.

Hans Christoffersen, der læser teologi på fjerde år ved Amerikas katolske universitet, aflagde sine evige ordensløfter den 1. august dette år i Assisi.

Efter diakon- og præstevielser håber han at fortsætte sine studier i patrologi (kirkefædrene) ved det patristiske institut *Augustinianum* i Rom.

Pastoralrådet orienteret om DUK's ungdomsseminar

Arrangørerne venter 100-125 mennesker i Øm

Johannes Nordentoft orienterede pastoralrådet om DUK's ungdomsseminar, som finder sted i Øm 20.-28. juni næste år. Seminaret, der skal behandle den katolske kirkes ungdomsarbejde, får som tema »I er jordens salt, men hvis saltet mister sin kraft...«

Seminargruppen som planlægger arrangementet, venter 100-125 mennesker.

Ungdomsseminarets baggrund

Der er sket meget i ungdomsarbejdet i de senere år, men spørgsmålet er, om vi udnytter vore muligheder og ressourcer godt, siges det i pjecen, der spørger: *Er vi i tilstrækkelig grad i stand til at forny os og møde nye udfordringer, efterhånden som de dukker op?*

DUK vil derfor i samarbejde med andre katolske ungdomsgrupper, menig-

hedsråd, pastoralråd og katolske organisationer vurdere ungdomsarbejds baggrund, nuværende situation og se på hvilke muligheder, der byder sig i fremtiden.

Fomålet

Vigtigst er, siges det videre, at ungdomsseminaret bliver en udfordring og kilde til inspiration for os alle. Vi vil her nævne nogle af de vigtigste spørgsmål, ungdomsseminaret giver anledning til:

- Hvad er vores forestillinger om og forhåbninger til den katolske kirke og ungdomsarbejdet?
- Hvad er vores vurdering af det hidtidige ungdomsarbejde, vores nuværende situation og vore muligheder og ressourcer i fremtiden?

- Hvilken identitet har vi som katolsk ungdomsorganisation i forhold til kirken og i forhold til det omgivende samfund?
- Hvilke vilkår har vi som kristne, og hvilke veje findes for den enkeltes udfoldelse som troende?

Konkret om seminaret

Seminaret vil hovedsageligt veksle mellem oplæg til inspiration og gruppearbejde. Johannes Nordentoft bad pastoralrådet om at komme med forslag til emner. DUK's pjecé nævner selv følgende temaer, som er ment som forslag:

- Nye veje for lokalt ungdomsarbejde.
- Vores kristne selvforståelse.
- Katekese blandt børn og unge.
- Kvinden i kirken.
- Lejre og weekender.
- Blad og informationsarbejde i DUK.
- Ungdommen, indvandrere og flygtninge.
- Børns og unges vilkår i menighederne.

I debatten, som fulgte efter præsentationen, nævnte generalsekretær Anton Dekkers, at de katolske skoler også tages op som emne. Jens Møller mente, at saltet mangler, og at vi er for navlebeskuende. Der er intet om, hvordan vi formidler kristendommen over for ikke-katolikker, sagde han.

Jørgen Hviid gav udtryk for, at seminaret bør være for alle unge - ikke kun DUK. Sr. Hildegard Madsen sagde, at vi ikke kun skulle tage spørgsmålet op om vor kristne selvforståelse, men også vor katolske selvforståelse. Hun foreslog desuden, at man burde se på samspillet mellem unge og andre i kirken. F.eks. har vi i Skt.

Mariæ sogn på Frederiksberg mange børnemesser, men ingen ungdomsmesser.

Czeslaw Kozon foreslog emnet »Ungdom og familie«, Jan Ophoff »Familie og ægteskab«. Zygmunt Tkocz mente ikke det kom frem, hvordan det sociale system påvirker de unge, og om hvordan masseme-

dierne spiller en stor rolle for dem.

Det videre arbejde

I december indsamler seminargruppen ideer og forslag, der er indkommet, for herefter at udarbejde et endeligt program. I løbet af januar udsendes tilmeldingsblanket og endeligt program.

kk

MEN HVIS SALTET MISTER SIN KRAFT...

DUK, UNGDOMSSEMINAR

Bispedømmets budget for 1987 balancerer

Bispedømmet venter hverken overskud eller underskud i det kommende år, fremgår det af det formålsbestemte budget for 1987. Pastoralrådet vedtog på sit

møde i november at indstille budgettet til biskopens godkendelse. Budgettet blev fremlagt af rådets formand Jan Lange, der fandt det bemærkel-

sesværdigt efter fremlæggelsen, at ingen af rådets medlemmer havde spørgsmål at stille.

Kirkebidrag

Det frivillige kirkebidrag ventes at indbringe godt 4 mio. kr. hvoraf de 60% (2,4 mio. kr.) går direkte tilbage til sognene. Af de resterende 1,6 mio. kr. reserveres 700.000 kr. som tilskud til økonomisk dårligt stillede sogne. 676.000 kr. forventes brugt til administration af kirkebidragsordningen. Restbeløbet på 234.000 kr., som er anført i tabellen nedenfor, anvendes som bidrag til dækning af øvrige aktiviteter i bispedømmet.

Præsterne

Fra Tyskland modtager bispedømmet hvert år et fast beløb pr. præst pr. år, for tiden 8.360 DM (ca. 31.000 kr.), hvortil kommer et ekstra tillæg til præsterne på Færøerne og Grønland. Bispedømmet modtager også et beløb fra andet sted.

Fra 1. januar regnes med 110 præster, så det samlede tilskud forventes at blive 3,7 mio. kr.

Udover disse tilskud giver *Siftelsen Hoffmanns Minde* et beløb samt 15.000 kr. fra *Helge Jacobsen Legat*. Tabellen nedenfor viser et mindre overskud på 89.000 kr.

Ejendomme

Bispedømmet får større lejeindtægter ind næste år fra skolerne, idet både Skt. Nikolaj Skole i Esbjerg og Skt. Pauls Skole i Tåstrup er udvidet. Desuden er der lejeindtægter fra nyhvervelsen »Bellis« i Tåstrup. Hertil kommer også generelle lejestigninger. Også renteindtægter fra obligationer og pantebrevne er med til at pynte på indtægtssiden.

Tilskud fra indlandet består af beløb fra henholdsvis Ansgarfonden og Skt. Joseph Søstrenes Legat.

»katolsk orientering« venter underskud på 815.000 kr. næste år, et fald i forhold til det skønnede regnskab for 1985. Det skyldes, at bladet er gået tilbage til »den

gamle« form for udsendelse af girokort, idet et girokort indlagt i bladet blev overset af for mange.

I den skriftlige rapport fra forretningsudvalget gøres opmærksom på, at de anførte beløb er institutionernes og centrene egne budgettal. *Kateketcentralen* venter et underskud på 61.000 kr., *Ungdomssekretariatet* et underskud på 589.000. *Kursuscentrene* giver samlet et underskud på 566.000 kr.

Diverse udgifter, som beløber sig til 675.000 kr., består i afholdelse af forskellige rådmøder, flytteudgifter for præster, præsteuddannelse og præstestuderende. Desuden er her tilskud til bispedømmets biblioteker o.a.

Bispekontoret

Fællesadministrationen koster 1,9 mio. kr. efter at andele i fællesomkostninger for kirkebidragsordning og projektadministration har givet sit.

kk

Formålsbestemt budget 1987

	Regnskab 1985	Skønnet regnskab 1986	Budget 1987
	i 1000 kr.	i 1000 kr.	i 1000 kr.
Kirkebidragsordningen	365	288	234
Præsterne	83	187	89
Ordinære tilskud fra indlandet	1.650	1.650	1.816
Andre ordinære indtægter	1.327	1.716	1.686
Renteindtægter	548	856	760
Særlige indtægter	22	22	22
»katolsk orientering«	÷ 804	÷ 890	÷ 815
Kateketcentralen	÷ 3	÷ 16	÷ 61
Ungdomssekretariatet	÷ 360	÷ 578	÷ 589
Magleås	÷ 397	÷ 384	÷ 395
Ømborgen	÷ 53	÷ 130	÷ 171
Myretuen	5	0	0
Diverse udgifter	÷ 585	÷ 795	÷ 675
Fællesadministrationen	÷ 1.788	÷ 1.808	÷ 1.901
	10	118	0
Øvrige særlige indtægter ÷ udgifter	651	-	-
Resultat	661	118	0

Sådan bør kirkebidraget se ud

Pastoralrådet vedtog på sit møde på Magleås i november, at bibeholde samme udskrivningsprocent som i 1986, nemlig 2,25% af den skattepligtige indkomst. Af nedenstående tabel kan De se, hvorledes Deres kirkebidrag bør se ud for 1987.

De seneste år har bispekontoret udsendt et girokort til alle katolikker over 16 år, som ikke er tilmeldt kirkebidragsordningen. I alt 15.662 har modtaget et sådan girokort. 1265 har reageret og indbetalt det påtrykte beløb på 135 kr. Pastoralrådet vedtog, at bibeholde samme beløb på girokortet næste år.

4.132

4.132 er tilmeldt kirkebidragsordningen ud af 19.794. Det svarer til 20,9%. Godt 400 har tegnet 10-årskontrakt. For 1987 har bispekontoret budgetteret med 4,025 mio. kr. Det svarer til et gennemsnitligt bidrag på 974 kr. pr. år.

Pastoralrådet vedtog desuden på mødet, at de 60% af kirkebidraget ubeskåret går direkte tilbage til sognene, medens de 40% anvendes dels til en fællespulje for økonomisk dårligt stillede sogne og dels til administration af ordningen.

kk

Tabel til beregning af kirkebidrag

Skattepligtig indtægt	2,25%
Kr.	Kr.
10.000	225
20.000	450
30.000	675
40.000	900
50.000	1.125
60.000	1.350
70.000	1.575
80.000	1.800
90.000	2.025
100.000	2.250
110.000	2.475
120.000	2.700
130.000	2.925
140.000	3.150
150.000	3.375
160.000	3.600
170.000	3.825
180.000	4.050
190.000	4.275
200.000	4.500

Krybbe-udstilling i Vor Frue kirke i Silkeborg

Vor Frue Kirke i Silkeborg dannede fredag og lørdag d. 28. og 29. november rammen om en meget vellykket julebazar. Som den største attraktion var en udstilling af over 50 forskellige julekrybber fra

forskellige lande, udlånt af menighedens medlemmer, således at der var krybber fra både Israel, Sri Lanka, Italien, Østrig, Portugal, Schweiz, Nigeria og Oberammergau foruden de skandinaviske lande.

Julemarkedet var ualmindelig godt besøgt, og på de otte timer, der var åbent, solgtes for kr. 27.000 til velgørende formål.

KRFF til møde med Folketingets Kulturudvalg

Fornyelig var Katolsk Radio- og Fjernsynsforbunds landsformand John S. Lundorf sammen med andre repræsentanter fra lytter- og seerorganisationer under Danske lytteres- og fjernseeres Fællesforbund til møde i Folketingets kulturudvalg for bl.a. at gøre opmærksom på medlemsorganisationernes samlede oplæg om programindholdet og styringen af Danmarks Radio og det nye TV-2, - et oplæg, der er omtalt i KRFF's nyligt udsendte årsskrift.

Deltagerne

I mødet i Folketinget deltog foruden KRFF's formand: Willy Hanghøj-

Petersen og Villy Mølgaard fra Kristelig Lytter- og Fjernseerforening, Jens M. Jensen, Børge E. Nielsen og Bjarne Købmand Petersen fra Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund.

Pressemeldelse

Efter mødet i kulturudvalget udsendtes følgende pressemeddelelse:

Danske lytteres og fjernseeres Fællesforbund har den 5. november haft foretræde for Folketingets kulturudvalg.

Man påpegede, at Folketinget - også i fremtiden - bør sikre den kortest mulige kontakt mellem vore elektroniske medier og forbrugerne.

Indflydelse og medbestemmelse på såvel økonomi- som programbeslutninger kan ikke adskilles. Vi ser med stigende be-

kymring på de diktatoriske tendenser i de mediepolitiske beslutninger.

Derfor må Lytter/Seerbægelsen, som med sine over 300.000 medlemmer, er en væsentlig mediepolitisk faktor, sikres plads i de styrende organer.

Efter mødet med folketingets kulturudvalg rejser vi spørgsmålene:

- Hvorfor skal journalister og såkaldte mediasagkyndige være ene om at bestemme de elektroniske mediers indhold?

- En kulturminister har udpeget en »mediekyndig«, lille TV-2 bestyrelse. Hvorfor skal forbrugerne pludselig ikke længere være med i styringen af deres egne medier?

- Vi mener, at den brede befolkning skal være med, fordi det er folkets egne medier!

John Lundorf

Deres navn og adresse på katolsk orientering

Fra det nye års begyndelse overgår forsendelsen af »katolsk orientering« til avispostkontoret i København. Her påtrykkes Deres navn og adresse direkte på bladets forside.

Avispostkontoret har fået udleveret alle katolske husstandes navne og

adresser.

Skulle der opstå svigt i forsendelsen, eller er Deres navn eller adresse ikke korrekt, kan De rette henvendelse til redaktionskontoret, som så vil sørge for det fornødne. Telefon 01 21 14 44.

Red.

2400 husstande støtter katolsk orientering

2.400 katolske husstande har her i efteråret økonomisk støttet »katolsk orientering« gennem frivillige bidrag. Det er 850 flere end gennemsnittet af forårets indbetalere på 1550. Økonomisk betyder det, at bladet får et mindre underskud end ventet.

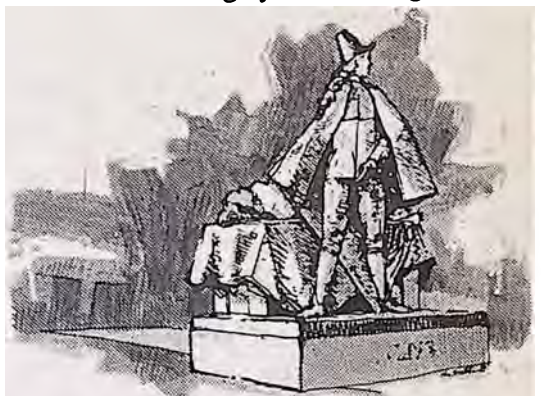
Girokortet var i foråret indlagt i »katolsk orientering« som et forsøg på at spare en portoudgift på 60.000 kr. For få lagde imidlertid mærke til girokortene. Derfor blev bladets røde girokort igen sendt på »normal vis«, d.v.s. direkte med posten.

Denne fremgangsmåde har her således vist sig at være rigtig.

Katolske husstande har nu samlet ydet bidrag i år med knap 426.000 kr. Underskuddet forventes at blive omkring 865.000 kr. De kan endnu nå at være med til at benytte det lille røde girokort eller et almindeligt girokort adresseret til Ansgarstiftelsen, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K. Giror. 5001471. Mærk girokortet: »frivilligt bidrag til »katolsk orientering«.

Red.

Niels Steensens Gymnasium - et meningsfyldt skolevalg.

Hovedskolen

Vi opretter nye klasser på såvel 7. som på 8. klassetrin ved skoleårets begyndelse august 1987. Informationsmateriale og ansøgningsblanket tilsendes ved henvendelse på telefon nr. 01 20 93 40.

Orienteringsmøder afholdes i Englesalen, indgang Jægtvej 183, B:

7. klasse: Torsdag den 29. januar kl. 19.30

8. klasse: Mandag den 2. februar kl. 19.30

Ansøgningsfrist: 10. februar 1987.

Gymnasiet

Optagelse foregår via den samordnede tilmelding til ungdomsuddannelserne.

Vort gymnasium har følgende linier: Matematisk linie med fysik, kemisk forsøgsgræn, naturfaglig og samfundsfaglig gren samt sproglig linie med nysproglig, klassisk sproglig og samfundssproglig gren. Informationsmateriale om skolen tilsendes ved henvendelse på telefon nr. 01 20 93 40.

Orienteringsmøder afholdes i Englesalen, indgang Jægtvej 183, B:

Tirsdag den 13. januar kl. 19.30

Ansøgningsfrist: Gennem elevens nuværende skole, senest den 3. marts 1987.

Rektor Johs. Thomsen

Niels Steensens Gymnasium
Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbhv. Ø
tlf. 01 20 93 40.

For os mennesker

De redaktionsudvalg, der i kirkens unge dage havde fået den vanskelige opgave at forfatte en kort trosbekendelse, som kun sagde det væsentlige om Treenigheden og kirken, har efterladt os to versioner af kirkens *Credo*. Den korteste af de to, den såkaldte apostoliske trosbekendelse, nøjes med at kalde Gud »den almægtige himlens og jordens skaber«. Om det menneskevordne Ord står der betydeligt mere: Jesus er Guds enbårne søn, undfanget ved Helligånden, født af jomfru Maria, pint, korsfæstet, død, begravet, opstanden og opfaren til himlen, dommer over alle levende og døde.

I den længere trosbekendelse fra koncilerne i Nikæa og senere Konstantinopel mærker man endnu i baggrunden den kirkelige debat om Jesu to naturer. Hans væsentlige kendetegn fremhæves kortfattet, men dog næsten lyrisk: Lys af lys, sand Gud af den sande Gud, født, ikke skabt, i væsensenhed med Faderen. Men netop ordknapheden taget i betragtning, er det påfaldende, at teologerne dengang også har ønsket at slå fast, at Gud er blevet menneske »for os mennesker og for vor frelses skyld«. (Propter nos homines et propter nostram salutem).

For os mennesker: Ved sit første offentlige optræden under læsningen af Jesaja-teksten i Nazarets synagoge chokerer Jesus de tilstedeværende ved at erklære, at Jesajas profeti om »glædesbud for fattige, løsladelse af fanger, helbredelse af blinde og befrielse af underkuede« (Jes. 11,2) bliver virkeliggjort, her og nu, i ham (Luk. 4,16-31). Han er den »salvede med Guds Ånd«, og han er kommet for at gøre Faderens vilje. Den sidste bemærkning kan man med en vis ret kalde nøglen til Jesu egen spiritualitet. Den beriger ham med et åndsliv, der skiller sig afgørende ud fra den gængse fromhed og bringer ham i konflikt med gængse meninger på bjerget om, hvad Guds vilje går ud på.

Et påfaldende træk i Jesu spiritualitet er, at han tager stilling for mennesket og imod systemet, som knuser mennesket, og imod en bastant fortolkning af loven og profeterne, som han kalder hyklerisk, fordi den dyrker en lydighed uden barmhjertighed. Han føler medynk med folk i trængsel. Han forsvarer mennesker i klemme, om det så er deres sygdom eller deres synd eller deres afmagt; der gør dem svage. Han er kommet for at lindre og befri. Eksemplerne er mange, det mest forbløffende er måske hans frikendelse af kvinden, der skulle stenes ifølge loven (Jo. 8,3-11).

Kirken har altid følt sig forpligtet af denne sin Herres spiritualitet. Som Kristi forlængede eksistens er også kirken til for os mennesker og for vor frelses skyld. På højdepunkterne af sin historie har den altid optrådt som forsvarsadvokat for de retsløse og hjælper i al slags nød. En kristendom i krise - og det er den jo i vor vestlige verden - må kunne afdække grunden til krisen og være villig til at undersøge, hvor meget af ansigtstabet, -der eventuelt skyldes kaldssvigt over for mennesket, især mennesket i klemme mellem sin samvittighed og systemer.

Festen for Herrens menneskevordelse er derfor samtidig en opfordring til kirkelig besindelse over vort kald og vor sendelse. Paulus taler om »det sindelag, der var i Kristus Jesus« som inspirationskilde for vort åndsliv. Der begynder den nye evangelisering, og den begynder først hos de troende selv. Da er der stadig håb forude for os mennesker. www

Læserne skriver

Hvorfor er det så nødvendigt med fælleskalk?

I »katolsk orientering« nr. 16 refereres et svar fra Statens Serum Instituts epidemiologiske afdeling, om hvorvidt der er risiko for at blive smittet af AIDS ved at drikke af fælleskalken.

Sundhedsstyrelsen svarer, at benyttelsen af fælleskalken ikke »skønnes« at kunne give anledning til smitte for så vidt angår AIDS.

I dette svar antydes, at der ikke er noget i vejen for, at fælleskalken kan

give anledning til smitte af andre sygdomme f.eks. forskellige halssygdomme, tuberkulose, mundbetændelse m.m.

Jeg forstår ikke, hvorfor det for nogle mennesker er så tvingende nødvendigt at drikke af samme kalk. I min barndom blev al tildelen, der svarer til en lang prædiken, brugt til at forklare folk, at selv om de kun modtog kommunionen under brødetts skikkelse, modtog de Kristus fuldt og helt.

I en kirke, hvor måske mere end 100 personer drikker af samme kalk, vil det være usandsynligt, at ingen går rundt med en smitsom sygdom.

Ved korsets hyldst langfredag har man også de fleste steder afskaffet, at folk kysser korset.

Selv vil jeg finde, at jeg

begår en synd, hvis jeg ville drikke af kalken, når jeg har ondt i halsen, hvilket meget ofte er tilfældet. Man kan godt være sund smittebærer. Når man er i stort selskab, drikker man heller ikke af samme glas som de øvrige gæster.

Ruth Beyer

Opium for folket

Jeg er overrasket over, at citatfusket, om at Marx skulle have sagt, at »Religion er opium for folket«, også har fundet vej til vort velestimerede organ. Han sagde nemlig »Hvis religionen bruges til at holde de arbejdende masser nede, er den opium for folket«,

og det er jo noget helt andet og vel ovenikøbet noget, vi katolikker helhjertet kan tilslutte os, eftersom kirkens socialetik baseres på naturretten, som den er skildret af Thomas af Aquin:

Poul Craulner

Annette S. Rønnow, 15 år:

Jeg har aldrig fortrudt at jeg gik til »Tro og Lys«

Jeg kommer i en gruppe, der hedder *Tro og Lys*. Vi er 30-40 mennesker, »normale« og mentalt handicappede - alle er lige.

Tro og Lys startede for 15 år siden på en valfart i en lille landsby i Sydfrankrig. Den hedder Lourdes. Der er grupper af *Tro og Lys* i hele verden.

I august var der et engelsk-talende kursus for medlemmer og (især) ledere fra hele verden. Min mor og jeg repræsenterede Danmark. Det var simpelthen en oplevelse for livet! Vi fløj til Leeds i England og kørte så videre til en lille by, der hedder Ilkley. Der skulle mødet finde sted. (Det lyder højtideligt ikke? Det troede jeg i hvert fald, det var).

Venskab udover grænserne

Sikken en oplevelse! Der var mennesker fra 19 forskellige lande - både katolikker og protestanter. Mest to og to sammen fra hvert land. Og sikken en varme vi blev mødt med. Det lyder utroligt, men alle blev straks venner. Vi behøvede ikke tid til at lære hinanden rigtigt at kende først. (Jeg blev specielt gode venner med nogen fra Libanon, USA, Spanien og Canada).

Vi startede dagen med at være til messe. Så spiste vi naturligvis morgenmad, og derefter var der foredrag. (Det var overhovedet ikke så kedeligt, som det lyder - tværtimod). Så

frokost, gruppearbejde, hvor vi talte om dagens foredrag, demæst forskellige aktiviteter, aftensmad og til sidst fritid. Aftenen blev afsluttet med en aftenbøn ved 10-tiden. Bagefter kunne vi lave, hvad vi havde lyst til.

Sådan så dagens program ud. Der var naturligvis mere fritid imellem de forskellige programpunkter.

Bøn og blomster for freden

ter. Vi drak f.eks. te seks gange om dagen.

Noget, der gjorde stærkt indtryk på mig, var en dag, vi var i York. I et lille sidekapel i York-katedralen holdt vi gudstjeneste. Forbønnen foregik på denne måde: én svensker og én inder gik op til alteret og bad for bedre fordeling af rigdommene i verden. Så én amerikaner og én ungarer op og bad for fred Øst og Vest imellem. Så kom turen til en katolsk irer, der bad for sine protestantiske »venner«, en sydafrikansk hvid bad for fred imellem sorte og hvide. Til sidst bad en libanesiske muslimske brødre og søstre. (Man kunne se, at det var hårdt for ham at bede for sine fjender).

Til slut gik en lys pige fra Skotland og en mørk pige fra Libanon op til alteret med favnen fuld af hvide og lyserøde nelliker. Blomsterne blev velsignet, og præsten sagde: »Nu får i hver en blomst som tegn

på Guds kærlighed, men Guds kærlighed må I ikke beholde for jer selv - så gå ud i York og giv blomsten til en eller anden og fortæl, hvorfor I giver den«.

Det var ret sjovt bagefter at dele blomsterne ud. Jeg gav min til en lille pige. En libanesiske ville give sin blomst til en politibetjent, men han turde ikke tage imod den. Så kom alle vi andre og tilbød ham en blomst fra alle lande. Han så temmelig sjov ud, da vi forlod ham.

En anden ting, der også gjorde et stort indtryk på mig var, at vi alle følte os meget tæt knyttet til hinanden. På kun én uge havde vi det som om, at vi skulle forlade vores familie, da vi tog hjem. Vi var i alderen 15-60 år.

Hvert land har sine problemer

Vi talte også om vores indbyrdes problemer i de forskellige lande. De fleste steder er der mange unge i *Tro og Lys*, men i Danmark mangler vi unge.

Det nytter ikke med en gruppe, hvor der kun er handicappede, småbørn, forældre og ældre mennesker. Gruppen vil på et eller andet tidspunkt stille visne hen. Man har brug for de unge til at føre gruppen videre. Så jeg håber, at vi på et eller andet tidspunkt får flere unge med i gruppen.

Mange løber skrækslagne deres vej, når de hører navnet *Tro og Lys*. Det

Annette Rønnow

gjorde jeg også. Men da min mor blev ved at gå til *Tro og Lys*, begyndte jeg også.

og det har jeg aldrig fortrudt. Første gang bliver man en del overrasket over de handicappedes varme. De omfavner en og råber op. Specielt har de brug for kærlighed og varme, noget som andre kan give dem.

Ser vi dig til næste møde?

Vi mødes den første lørdag i hver måned kl. 11. Så hilser vi på hinanden, hvorpå vi går til messe. Herefter spiser vi vor frokost (medbragte klemmer). Så har vi gruppearbejde, hvor vi tegner, snakker, synger og forældrene har en gruppe, hvor de hjælper hinanden med de problemer, de støder på med et handicappet barn eller bare børn.

Nogle gange har vi et fælles arrangement i stedet for; vi mimer, fortæller om f.eks. julen, laver juledekorationer, o.s.v. Så drikker vi kaffe og taler om, hvad vi har lavet. Til sidst afslutter vi måske med en lysbilledserie eller en kort bøn og velsignelse. Men det kan ikke forklares - det skal opleves!

Annette Rønnow, 15 år

Biskoppen ønsker:

Glædelig jul og godt nytår

Til alle læsere af »katolsk orientering« sender jeg min hilsen og ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Er det muligt, ærligt og oprigtigt, at ønske hinanden glæde i en verden, der hver dag bringer os nyt, som er alt andet end glædeligt?

Der findes en glæde, der knap nok er sit navn værd, og som består i glemsel og flugt. Adspredelse, overflod og støj spreder tankerne bort fra virkeligheden.

Men der findes en anden glæde, som består i sindets samling, og i fællesskabets samling, om det væsentlige. Denne glæde håber med håb mod håb, selv om nok så mange truende nyheder lyder fra omgivelserne.

Den ægte glæde trives i bevidstheden om, at vi har del i den katolske kirkes fællesskab og i de helliges samfund.

Denne glæde er kommet os danske særlig nær i

det forgangne år, hvor vi har fejret 300 året for Niels Stensens død. De festlige foranstaltninger, der har været afholdt i Lübeck, Schwerin, Firenze, København og endnu mange andre steder, har styrket os i håbet om Niels Stensens snarlige saliggøring.

Det er muligt!

De helliges samfund, som vi bekender, kalder til vor bevidsthed, at *det er muligt!* Det er muligt at nå til fuldendelse og få del i den ægte og fuldendte glæde. Vi er på vej til glæden - dette er budskabet, som de helliges samfund bringer.

Netop dette kan Niels Stensen sige os: *Det er muligt* at lytte til naturen og respektere dens liv. Mens han forskede i naturen, lyttede han til Skaberen hemmeligheder. I en forureningens tidsalder, der har gjort naturen til brugsgenstand, kan vi atter lære at lytte.

Biskop Hans Martensen

Ikke nok med det. Frelsen er nær: Kaldet til menneskelig værdighed, retfærdighed, helliggørelse er inden for rækkevidde. Det ødelagte og skadede liv kan helbredes. Denne tanke drog Niels Stensen til kirken, og senere til præstegerningen. »Vær

fuldkomne som jeres himmelske fader er fuldkommen«. (Mt. 5,48). *Det, der er umuligt for mennesker, er alligevel muligt*, fordi Gud vil bøje sig over os, og fremelske sin Søns billede i os.

Og endelig: Det, vi higer efter i vor ensomhed og isolation, det, vi drømmer om i vore smukkeste drømme, *det er muligt*; kirkens fællesskab kan opbygges, så det tjener alle menneskers fællesskab. I denne kirke »skænkes«, som Stensen siger, »Helligåndens gaver, og Jesus kommer og tager bolig iblandt mennesker«.

Måtte han komme og tage bolig iblandt os. Måtte han skænke Helligåndens gaver. Det er muligt! Glædelig jul og godt nytår!

Hans L. Martensen

Ved julekrybben

Barn Jesus!

Tak, at du gjorde dig så lille -

Tak, at du uden tøven lod dig føde

i en snavset og halvmørk stald.

Det gør det lidt lettere for os at turde tro på,

at du ikke vil væmmes ved

også at fødes i vore hjerter,

selv om de er snævre

af mangel på kærlighed til dig.

- Selv om de er tilsølede af egoismens snavs og

fordunklede af troens halvhed.

Tak, at du gjorde dig til afmagt

- i krybben og på korset!

Tak, at du viser os afmagtens, tillidens og

overgivelsens vej,

som den sikre vej, der vil lede os trygt

gennem alle livets forhold, indtil den dag

da du fører os gennem dødens porte

ind i opstandelsens strålende lys,

hvor vi sammen med alle englekor

glade får lov til at juble:

»Ære være Gud i det højeste!«

Else Therese Weiergang

Ingen idyl i Nazaret

Tanker omkring Den hellige Families fest, den 29. december

Vi runder året af med - og lægger op til nytåret - kalendernytåret - med at fejre Den hellige Families fest. Hvis der fra prædikestolen ved den lejlighed tales om, hvor smukt familien i Nazaret: Maria, Josef og barnet Jesus, levede med hinanden, må den, hvis forældre aldeles ikke lever op til Den hellige Families eksempel, krympe sig. Først og fremmest er skilsmissemest for de fleste børn selve katastrofen. Men hertil kommer så, at livet derhjemme åbenbart er syndigt og forkasteligt og slet ikke har noget med kristenliv at gøre.

Endelig føler de fleste børn, at forældrenes stridigheder har noget med børnene at gøre, ja, at børnene til og med er selve årsagen.

Det kan også være, at man slet ikke har problemer af den art derhjemme. Men så sidder der måske nogle andre i kirken, der har det. For slet ikke at tale om kammeraterne udenfor - blandt dem er der garanteret skilsmissebørn. Hvordan skal man overhovedet klare at fejre Den hellige Families fest, når man er forstandig og klarøjet? Det er 2000 år siden; tiderne har ændret sig; familiemønsteret har ændret sig. Maria var ikke udearbejdende, Josef var ikke arbejdsløs, Jesus var ikke på fritidshjem, fordi hans far skulle stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Var der diskoteker i Nazaret, som alle byens andre unge måtte komme på, men ikke Jesus?

Måtte han kæmpe som en gal i skolen for at opnå gode karakterer, så han ikke skulle ende som arbejdsløs?

Er hele idyllen i Nazaret ikke så langt fra vores faktiske liv i familierne, at det bliver meningsløst at fejre denne fest? Jo, hvis det er idyllen, harmonien, der skal understreges, så er det faktisk meningsløst. Men Skriften, og det er jo den vi skal holde os til, peger ikke på nogen slags idyl eller romantik. Der er tre evangelietekster, der

bruges på skift i forbindelse med denne fest. I det, vi kalder læseår A, hører man om flugten til Ægypten (Matt. 2,13-15 + 19-23). Her er tale om en flygtningefamilie med et nyfødt barn. Forældrene kan ikke sproget, kender ikke noget til stedets skik og brug, er i det hele taget helt overladt til andres gode vilje eller ikke gode vilje. Det er ikke just nogen romantisk start på et ægteskab og et familieliv.

I læseår B er det en tekst fra Lukas, vi hører (2,22-40). Årene som politiske flygtninge i Ægypten er overstået. Forældrene har slået sig ned i Nazaret og har nu bragt deres dreng til Jerusalem for at fremstille ham i templet efter moselovens forskrifter. Her møder de den gamle Simon, der bliver så begejstret for drengen, at han forudsiger barnets skæbne. Det er ingen forældre begejstrede for. Når moderen skal høre, at et sværd skal gennemtrænge hendes sjæl på grund af dette barn, så overskygges glæden af frygt for det ukendte.

I læseår C hører vi om Jesus som 12-års dreng i templet (Luk.2,41-52). Igen er det frygten, der har overtaget: Hvor er drengen henne? Og hvorfor har han gjort dette imod os? Drengens svar på deres bekymrede spørgsmål, forstår forældrene ikke.

Kirken lærer os, at

Maria var født uden arvesynden. Det er det vi mener, når vi taler om den ubesmittede undfangelse. Det gør det naturligvis lettere at sige ja til Gud, når man ikke er smittet af den egoisme, som hele menneskeheden ellers er smittet med. Men Maria var også en almindelig mor med en almindelig mors følelser. Hun havde ingen ekstra forudsætninger for at klare de slag, livet gav hende. Kun den hjælp der lå i troen. Og her er vi ved sagens kerne: Familien i Nazaret gik sammen og hver for sig ad troens veje. Hvor de førte hen, vidste de ikke, da de gik dem. Det er heri familien i Nazaret er vore eksempler: Vi skal gå ad troens veje uden at forlange at få at vide, hvor de fører hen og uden garantier for andet end Guds kærlighed. På den måde kan også en splittet familie, uden at krympe sig ved det, være med til at fejre festen for Den hellige Familie.

Karen Erngaard

P Bønnens apostolat i december beder vi for:

At Jerusalem virkelig må være en »Fredens By«.

At de kinesiske katolikker må kunne leve i fuldt fællesskab med den universelle Kirke.

Januar:
Kirkens enhed.
Religionsfrihed i de lande, hvor den ikke findes.

Også redaktionen ønsker alle læsere og annoncører en velsignet jul og et godt nytår, med tak for samarbejdet i 1986.

Orientering fra sognene

Jul og januar 1987

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer 28. januar 1987 er mandag den 12. januar for februar 1987. Manuskriptet bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

1 Nordjylland

Sct. Mariæ Kirke, Ålborg

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Sognepræst: Leo Kertz, OMI
(i USA til og med d. 10/1-87).
Pater Franz Hoyos, OMI.
Pastor Allen Courteau, OMI.
Pater Frank Jobst, OMI. (til og med d. 10.1.87).
Træffes bedst om formiddagene.
Tlf. 08 12 69 56.

Søndagsmesser:

Kl. 8.00: Sct. Joseph Hospitalskirke.
Kl. 10.00: Højmesse i Sct. Mariæ Kirke.

December

Torsdag d. 18. kl. 19.00: Julekoncert m/krybbespil. Et familiearrangement. MOFI-koret og Sct. Mariæ skoles elever medvirker.

Lørdag d. 20. kl. 10.10: Skolens julegudstjeneste, m/krybbespil. Alle er velkomne!
Søndag d. 21. kl. 17.30: Messe på polsk ved p. Herbert Krawczyk.

Onsdag d. 24. kl. 24.00: Julenat midnatsmesse.

Torsdag d. 25. kl. 10.00: Julemesse.
Fredag d. 26. kl. 10.00: 2. julemesse
Søndag d. 28. kl. 10.00: Familiemesse
Onsdag d. 31. kl. 16.30: Nytårsaften taksigelsesmesse

Januar

Torsdag d. 1. kl. 10.00: Højmesse.
Fredag d. 2. kl. 15.00: Første fredags sakramentale tilbedelse til messe kl. 19.00.

Søndag d. 4. kl. 10.00: Gregoriansk højmesse.

Torsdag d. 8. kl. 14.30: Møde for de enlige og ældre i menighedslokalet.

Mandag d. 12. indtil lørdag d. 17. er præsterne til Oblatfædrenes Delegationsmøde i Sverige.

Søndag d. 18. kl. 10.00: Familiemesse.
Lørdag d. 24. kl. 17.00: Messe på polsk.

Helligåndskirken, Frederikshavn

Uraniensborgvej 5, 9900 Frederikshavn.
Tlf. 08 42 32 89 eller 12 69 56.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg.
Onsdag d. 17. kl. 19.30: Bodsandagt med messe.

Lørdag d. 20. kl. 16.30: Messe.
Torsdag d. 25. kl. 10.00: Juledag messe.
Søndag d. 28. kl. 10.00: Messe.

Januar

Lørdag d. 3. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 11. kl. 10.00: Gudstjeneste ved Per Dolmer.

Lørdag d. 17. kl. 16.30: Messe.
Søndag d. 25. kl. 10.00: Messe.

Hjørring

(Baptistkirken, Sct. Olai Plads)

Søndag d. 21. kl. 15.00: Dansk messe.
Onsdag d. 24. kl. 24.00: Julenat midnatsmesse, vietnamesisk/dansk
Søndag d. 28. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Januar

Torsdag d. 1. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 4. kl. 15.00: Dansk messe.

Søndag d. 11. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Søndag d. 18. kl. 15.00: Dansk messe.

Søndag d. 25. kl. 15.00: Vietnamesisk/dansk messe.

Skt. Thøgers Kirke, Thisted

Møllevej 23, 7700 Thisted.
Henv. Sct. Mariæ Kirke, Aalborg, 08 12 69 56 eller Kjeld Westergaard, 07 92 43 04 i Thisted.

Søndag d. 21. kl. 11.00: Messe.

Onsdag d. 24. kl. 16.00: Juleaften messe.

Lørdag d. 27. kl. 16.00: Messe.

Januar

Søndag d. 4. kl. 11.00: Messe.

Lørdag d. 10. kl. 16.00: Messe.

Søndag d. 18. kl. 11.00: Messe.

Lørdag d. 24. kl. 16.00: Messe.

2 Midtjylland nord

Jesu Hjerte Kirke, Randers

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. 06 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17

Søndag kl. 10

Juleaften messe kl. 16

Juledag messe kl. 10

2. juledag messe kl. 10

Nytårsaften: Bods- og taksigelsesmesse kl. 15

Nytårsdag: Messe kl. 10.

Polsk messe 3. januar kl. 15.30.

Er der ændringer i messetiderne, meddeles det ved søndagsmessen.

Familieundervisning:

Lørdag 10. januar kl. 13.30.

Øvrige arrangementer efter aftale.

Skt. Kjelds Kirke, Viborg

Sct. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. 06 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Menighedsrådsformand: Knud Elbrønd, tlf. 07 46 13 76.

Faste messetider:

Hver lørdag kl. 16.30. Den 1., 3., og 5. søndag i måneden. Også i forbindelse med religionsundervisning den 2. lørdag i måneden kl. 12.

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

December

Lørdag d. 20.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 21. Messe kl. 10.

Onsdag d. 24.: Juleaften. Tre messer: (1) familiemesse på vietnamesisk kl. 13.30. (2) Familiemesse på dansk kl. 16.30, og (3) midnatsmesse kl. 24.

Torsdag d. 25.: Juledag. Ingen messe. (Messen er i Lemvig).

Fredag d. 26.: 2. juledag. Messe kl. 10.

Lørdag d. 27.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 28.: Ingen messe. (Messen er i Lemvig).

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Maria, Guds Moder, Messe kl. 16.30.

Januar

Torsdag d. 1.: Ingen messe. (Messen er i Lemvig).

Lørdag d. 3.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse. Hellig Tre Kongers fest og juletræsfest. Messe kl. 10 og fest for børnene i præstegården bagefter.

Lørdag d. 10.: Herrens dåb. Religionsundervisning begynder kl. 10 og vi afslutter med messen kl. 12. Vor almindelige lørdagsmesse kl. 16.30.

Søndag d. 11.: Ingen messe. (Messen er i Lemvig).

Lørdag d. 17.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 18.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 24.: Messe kl. 16.30.

Søndag d. 25. Ingen messe. (Messen er i Lemvig).

Lørdag d. 31.: Messe kl. 16.30.

Møder:

Kirkekaffe: D. 1. søndag i måneden: 4.1. efter messen.

Religionsundervisning: D. 2. lørdag i måneden: 10.1. kl. 10.

KUK: Mette Elbrønd 07 46 13 76.

Menighedsrådet mødes i januar - budgetmøde.

Lærerrådet: Hver måned efter aftale.

Hellig Kors Kirke, Lemvig

Østergade 33, 7620 Lemvig.
Sognepræst Carroll L. Parker, OMI.
Tlf. 06 62 36 41.

Træffes bedst om formiddagene.

Faste messetider:

Hver 2. og 4. søndag i måneden. Også den 1. lørdag i måneden med religionsundervisning kl. 12.

December

Torsdag d. 25.: Juledag. Messe kl. 11.15.

Søndag d. 28.: Den Hellige Familie.

Messe kl. 11.15 og kirkekaffe bagefter.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag. Maria, Guds Moder. Messe kl. 11.15.

Lørdag d. 3.: Ingen religionsundervisning. Den skal finde sted lørdag den 17. kl. 10.

Søndag d. 11.: Herrens Dåb. Messe kl. 11.15.

Lørdag d. 17.: Religionsundervisning kl. 10 med messen kl. 12.

Søndag d. 25.: Messe kl. 11.15 og kirkekaffe bagefter.

Møder:

Skriftemål almindeligvis efter messen eller efter aftale med præsten.

Kirkekaffe: D. 4. søndag i måneden: 25.1. efter messen.

Religionsundervisning: I denne måned den 3. lørdag i måneden: 17.1. kl. 10. Menighedsrådet mødes i januar - budgetmøde.

Lærerrådet: Hver måned efter aftale.

Kontaktperson- og menighedsrådsmedlem:

Rita Sørensen 07 82 22 42.

3 Århus og Djursland

Vor Frue Kirke, Århus

Ryesgade 26, 8100 Århus C.
Tlf. 06 13 56 66.

Præsterne: Adolf Meister SJ, 06 18 57 66.

Herbert Krawczyk SJ, 06 18 56 33.

Gottfried Grünewald SJ, 06 18 52 11.

Br. Franz van Genuchten OFM, 06 20 24 16.

Menighedsrådsformand: Aagot Bohn, 06 12 07 06.

Sognesekretær: Knud C. Jepsen, 06 13 56 66.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10 (højmesse og kirkekaffe), 17.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 17, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Messe på polsk: Søndage 7/12 og 21/12 kl. 14. 2. juledag kl. 14, søndage 4/1 og 18/1 kl. 14.

Latinsk højmesse: Hver 3. søndag kl. 10.

Skriftemål: Hver fredag kl. 18-19, 22-23/12 kl. 17-19, eller efter aftale.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Ministrantgruppen: Hver 3. onsdag kl. 18.30.

Sct. Knuds Klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30. (januar).

Grundkursus i troen: Mandag 15/12 kl. 19.30.

Katolsk studiegruppe: Tirsdag 16/12 kl. 19.30.

Økumeniske adventsgudstjenester: Mandag 15/12, tirsdag 23/12 kl. 16.30, undtagen lørdag/søndag.

Præstevisen ved biskop Hans L. Martensen lørdag 20/12 kl. 11.30: Tran-Duc-Thanh.

Julemesse og krybbespil for børn og voksne: Juleaftensdag 24/12 kl. 14.

Julenatmesse: Onsdag 24/12 kl. 24.

1. juledag: Højmesse kl. 10, sangmesse kl. 17.

2. juledag: Messe kl. 10, messe på polsk kl. 14.

Polsk julefest: Lørdag 27/12 kl. 17.30.

Nytårsaftensmesse: Onsdag 31/12 kl. 16 med Te Deum og eukaristisk velsignelse.

Galleri ved Kirken: Mandag-fredag kl. 17-19: Kirsten Kjeldsen, maleri.

Nytårsdag: 1/1 '87: Højmesse kl. 10, messe kl. 17.

Mariakongregationen: Torsdag 15/1 kl. 14.30.

Galleri ved Kirken: Mandag-fredag, kl. 17-19: Finn Have, maleri og akvarel.

Fernisering lørdag 3/1 kl. 11-13.

Kunstkrædsen ved Kirken: Torsdag 22/1 kl. 19.30: Kirsten Ruth Bjerre Mikkelsen taler om grafik.

Medarbejderfest: Lørdag 10/1 kl. 12 messe og fest.

Sogneundervisning: Lørdage 17/1 og 31/1 kl. 10. Messe, kl. 12.15.

Retræte-weekend: 23/1 - 25/1 på Sostrup.

Pindstrup: Skt. Mikæls Kapel

Ringsø.

Præst: Adolf Meister SJ, tlf. 06 13 56 66.

Gudstjenesteleder: Helge Clausen, tlf. 06 37 76 56.

Messe: Søndage 21/12, kl. 10.30.

Juleaften kl. 16.

2. juledag kl. 16. Bodsandagt med skriftemål:

Tirsdag 16/12 kl. 19.30.

Januar:

Søndage den 4. og 18 kl. 10.30.

Odder: Skt. Ansgars Kapel

Holstensgade 25, 8300 Odder.

Præst: Gottfried Grünewald SJ, tlf. 06 13 56 66.

Gudstjenesteleder: Preben Hahn-Thomson.

Messe: Søndag 28/12 kl. 14.

2. juledag kl. 14.

Januar:

Søndage den 11. og 25. kl. 14.

Sct. Clemens Kirke, Grenå

Thybjergvej 4, 8500 Grenå.

Giro 563 26 68, tlf. 06 18 56 33.

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ.

Menighedsrådsformand: Keld Andersen, tlf. 06 39 84 53.

1. juledag: Kl. 10.30 højmesse.

Nytårsaftensdag: Kl. 16 messe med Te Deum og sakramental velsignelse.

Nytårsdag: Kl. 10.30 Højmesse.

Rosenkransgruppen. Torsdag 8/1 kl. 19.

Messe: Søndag 11/1 og 25/1 kl. 10.30.

Sostrup:

Gjerrild, 8500 Grenå.
Cistersienserinder Kloster.
Præst: Palle Vinten O.S.B.
Tlf. 06 38 41 11.
Søndagsmesser: Kl. 8.30.
Hverdagsmesser: Kl. 9.
Julenatsmesse: Onsdag 24/12 kl. 24.
Nytårsaften: Andagt kl. 17.

4 Midtjylland

Skt. Peters Kapel, Herning

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. 07 12 43 82.
Messetider: Hver lørdag kl. 17.00.
Juledag, torsdag den 25. dec. kl. 10.00.
Menighedskaffe juledag efter messen.
Ellers fremover kun efter messen hver første lørdag i måneden, altså den 3. januar.
Religionsundervisning:
De mindre børn: Hver mandag kl. 16.30.
Firmaderne:
Hver lørdag kl. 15.00. Dog ikke i januar måned.

Vor Frue Kirke, Silkeborg

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.
Tlf. 06 82 24 15.
Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.
Søndagsmesse kl. 10.
Hverdagsmesser. Onsdag kl. 19 i kirken, torsdag kl. 19.30 hos Jesu små søstre i Øm, fredag kl. 8.45 i kirken.
Søndag d. 14. kl. 10: Den nyviede præst Torben Toustrup fra Silkeborg læser højmesse. Bagefter reception i Menighedshuset.
Onsdag d. 17. kl. 19: Bodsandagt.
Fredag d. 19. kl. 16-18: Religionsundervisning med juleafslutning.
Onsdag d. 24. kl. 16: Børnenes julemesse, kl. 24: Midnatsmesse.
Torsdag d. 25. kl. 10: 1. juledag. Højmesse.
Fredag d. 26. kl. 10: 2. juledag. Højmesse.
Onsdag d. 31. kl. 16: Nytårsaften. Taksigelsesgudstjeneste.
Søndag d. 4. kl. 10: Herrens Åbenbarelse. Familiemesse og kirkekaffe.
Lørdag d. 10. kl. 16: Økumenisk gudstjeneste i Silkeborg Kirke.

Skt. Josefs Kirke, Horsens

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. 05 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.
Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19. Torsdag kl. 10.30. Hos søstrene onsdag kl. 17.
Hver morgen (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs skole til en kort andagt i kirken.
Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke.
Menighederne er velkomne.
Lørdag den 20.: kl. 15, Bods-gudstjeneste under motto »Er Gud for os, hvem kan da være imod os?«, skriftemål, messe og spisning med samvær.
Onsdag den 24.: kl. 15 familiemesse, kl. 24 midnatsmesse.
Torsdag den 25.: kl. 10 højmesse.
Fredag den 26.: kl. 10 messe.
Torsdag den 1. januar 1987 kl. 15, messe og reception.
Søndag den 4.: Kirkekaffe efter højmesse.
Søndag den 11.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro

med hinanden«, om katekesen i menigheden.

Torsdag den 15. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
Mandag den 19. kl. 19.30: Kirkevandring. Vi besøger Metodistkirken, Sct. Josefs Kirke og Vor Frelsers Kirke. Der fejres 25 år for kirkevandringen i Horsens.
Søndag den 25.: Katekese for menighedens voksne, forældre og børn »at tro med hinanden.« Om kirken.

Sct. Norberts Kirke, Vejle

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
tlf. 05 82 08 93.
Onsdag d. 17. kl. 19: Bodsandagt med lejlighed til skriftemål. P. Reymen fra Horsens vil være til stede.
Torsdag d. 18. kl. 19: Menigheden er indbudt til skolens krybbespil i kirken.
Lørdag d. 20. kl. 11.30: Diakon Dominique bliver præsteviet i Vor Frue kirke, Århus.
Søndag d. 21. kl. 10: Den nyviede præst Dominique celebrerer sin først H. Messe i Vejle. Efter festmessen: reception i salen.
Juleaftensdag d. 24. kl. 15: Børnenes julemesse. Bagefter bliver kirken låst indtil kl. 23. Kl. 24: Midnatsmesse.
Juledag d. 25. kl. 10: Højmesse.
2. Juledag d. 26. kl. 10: Salmemesse.
Lørdag d. 27.: Thomas Scavenius aflægger sine evige løfter i Benediktinerabbediet Gerleve (Tyskland).
NB: Blomster til pyntning af julekrybben modtages med tak. Bedes afleveret i præstegården inden mandag d. 22. december.
Hverdage:
Messe kl. 8 i søstrenes kapel og kl. 18 i kirken.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag: kl. 16.30: Salmemesse. Vi beder om Herrens velsignelse over det nye år.
Søndag d. 4.: Festen for Herrens Åbenbarelse. Kl. 10: Familiemesse. Bagefter: menighedskaffe og lysbilledforedrag om Medjugorje.
Tirsdag d. 6. kl. 17.15: Bønstime i kirken.
Fredag d. 9: Præsterne bringer kommunionen til de syge og ældre.
Tirsdag d. 13. kl. 19: Sogneaften om emnet »Befrielsesteologi, hvad er det for noget?« v/ P. Minnaert.
Lørdag d. 17. kl. 16: Kontaktgruppen indbyder de ældre til hyggeligt samvær efter messen. Sted: Samlingssalen ved kirken.
Tirsdag d. 27. kl. 18: Sct. Norberts aften. Efter at vi har spist sammen vises en film om Assumptionssøster Emilia i Nicaragua. Messe kl. 17.30 i kirken: den nyviede præst Torben Toustrup vil fejre sin første H. Messe for Vejle-menigheden. Kom og vær med!
NB. Skriftemål: hver torsdag fra kl. 17-18 vil præsterne fremover i en forsøgsperiode tilbyde lejlighed til skriftemål i kirken.

5 Sydjylland

Skt. Knuds Kirke, Fredericia

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76.
Sognepræst: Lars Messerschmidt.
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. 05 12 10 27. 10-11 undt. mand.
Træffetid i Fredericia:
24. dec. kl. 11-12. 31. dec. kl. 11-12.
13. jan. kl. 14-16. 23. jan. kl. 16-18.
Diakon: Christian Gabrielsen.
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 92 11 76.

Menighedsrådsformand: Gunnar Laurersen.
Elboparken 5, 7000 Fredericia.
Tlf. 05 95 42 00.

Gudstjenester:

Onsdag kl. 19: Ordets gudstjeneste.
Lørdag kl. 17: Messe.
Søndag kl. 10: Messe.
D. 23. dec. kl. 19: Messe.
D. 24. dec. kl. 23: Julenatsmesse.
D. 25. dec. kl. 10: Juledag. Højmesse.
D. 30. dec. kl. 19: Messe.
D. 31. dec. kl. 17: Nytårsaften. Messe.
Januar:
D. 12. jan. kl. 19: Messe.
D. 13. jan. kl. 19: Messe.
D. 23. jan. kl. 19: Messe.

Skriftemål:

Lars Messerschmidt: Tirsdag d. 23. dec. kl. 15-18. Ellers efter aftale.
Bibelkreds:
Onsdag d. 7. jan: kl. 19.30.
Onsdag d. 21. jan: Kl. 19.30.
Voksenundervisning
Onsdag d. 14. jan. kl. 19.30.
Onsdag d. 28. jan. kl. 19.30.
Børn og unge:
Ministranter aftaler mødedage med Chr. Gabrielsen.
Mandag d. 5. jan kl. 19.30: Ungdomsmøde.
Mandag d. 19. jan. kl. 19.30: Ungdomsmøde.
Lørdag d. 24. jan. kl. 14.30: Katekese.
Skt. Knuds Skole
Lørdag d. 20. dec. kl. 9-14: Julestue.

Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Sognepræst Lars Messerschmidt.
Tlf. 05 12 10 27 bedst mellem 10-11, undt. mandag.
Diakon Torben Toustrup, H.C. Ørsteds-gade 24, vær. 80.
Tlf. 05 12-63 90 bedst mellem 10-11, undt. mandag.
Søndagsmesser: Lørdag kl. 16.30. Søndag kl. 10.
Hverdagsmesser: Ma. 8., ti. 8, on. 7.15, to. 8, fr. 18.45.
Rosenkrans: Hver onsdag kl. 16.15.

December

Torsdag d. 18. kl. 19.30: Julespil i kirken. Børn fra Skt. Nikolaj Børnehavn og skolen opfører et julespil.
Lørdag d. 20. kl. 9 og 10: Julegudstjeneste for Skt. Nikolaj Børnehavn og Skole.
Søndag d. 21. kl. 10: Højmesse. Kl. 11.30: Italiensk messe med efterfølgende samvær.

Juleaften Kl. 24: Midnatsmesse.

1. Juledag Kl. 10: Højmesse.
2. Juledag kl. 10: Messe.

Januar:

Nytårsdag: Festen for Maria, Gudsmoder. Kl. 10: Højmesse.
Fredag d. 2. kl. 17.30. Tilbedelse af det udstillede Sakramente. Kl. 18.45: Messe.
Søndag d. 4. Herrens Åbenbarelse (Hellig Tre Konger) kl. 10: Højmesse.
Tirsdag d. 6.-fredag d. 9.: Ingen messer.
Lørdag d. 10.: Sogndag, begynder kl. 13.30.
Søndag d. 18. - søndag d. 25.: Økumenisk bedeuje. I messerne bedes der for de kristnes enhed.
Søndag d. 25. Sankt Ansgars Fest. Kl. 10: Højmesse.
Skriftemål:
Lørdag d. 20. dec. kl. 14-16 i kirken: Lars Messerschmidt.
Tirsdag d. 23. dec. kl. 15-18 i kirken:

Torben Toustrup.
Ellers efter aftale med præsterne.

Skt. Michaels Kirke, Kolding

Tøndervej 17, 6000 Kolding.
Tlf. 05 52 76 01.
Sognepræst Georg Bertling.
Sædvanlige messetider:
Søndag: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.
Hverdage: Mandag og tirsdag kl. 17.15, onsdag til lørdag kl. 8.15.
Søndag d. 21. 4. søndag i advent. Som forberedelse til jul vil pastor Diekmann være til rådighed for skriftemål fra kl. 16 til 18 og 18.30 til 20. - Jeg giver lejlighed til skriftemål de øvrige dage før jul.
Juleaftensdag: Midnatsmesse.
1. Juledag kl. 10: Højmesse.
2. Juledag kl. 10: Sangmesse.
Nytårsaften kl. 16: Sangmesse.
Nytårsdag kl. 10: Sangmesse.
Søndag d. 11. jan. kl. 10: Familiemesse.
Børnene synger. Efter messen er der kirkekaffe, den bliver særlig festlig den dag.

6 Sønderjylland

Skt. Marie Kirke, Haderslev

Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 04 52 23 26. Giro 9 06 37 34.
Sognepræst Erling Brodersen.
Messetider: Søndag kl. 10.00 og fredage kl. 17.00. 1. fredag i måneden indvielse til Jesu Hjerte og sakramental velsignelse.
Skriftemål: Indtil et kvarter før messen samt efter aftale.
Tirsdag d. 16.: Bodsandagt kl. 19.
Julenat d. 24.: Dansk højmesse kl. 23.
Juledag d. 25.: Latinsk højmesse kl. 10.
Fredag d. 26.: Skt. Stefan, (2. juledag): Messe kl. 17.
Søndag d. 28.: Den hellige Familie: Børnemesse kl. 10.
Onsdag d. 31.: Skt. Silvester (nytårsaftens dag): Festandagt m. Te Deum og sakramental velsignelse kl. 16.
Januar
Torsdag d. 1.: Festen for Maria, Guds moder (nytårsdag): Dansk højmesse kl. 16.
Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse, Hellig tre Konger: Latinsk højmesse kl. 10.
Søndag kl. 11.: Herrens dåb: Dansk højmesse kl. 10.
Søndag d. 25.: Skt. Ansgar: Dansk højmesse kl. 10.
Kirkekaffe:
Søndag d. 18.
Kvindekredsen:
Lørdag d. 10. hos søstrene i Åbenrå (14) Ministrantkredsen:
Mødes i Rosenkranshuset mandag d. 22. dec. kl. 15. Der serveres sodavand og kager.

Undervisning:

Torsdage kl. 16-17.
Børn fra 6-12 år møder hos søstrene Åstrupvej 65. Børn fra 12-14 år hos sognepræsten i Rosenkranshuset. De sidstnævnte bedes medbringe bibel, notesblok og kuglepen!

Skt. Ansgars Kirke, Åbenrå

Søndertorv 1.
Sognepræst Ebbe Simonsen.
Tlf. 04 62 35 43 eller 04 42 35 85.
Hver søndag: Messe kl. 10 og 14.30, undtagen 1. søndag, hvor hele menigheden slutter op om den fælles højmesse kl. 10.

December

Lørdag d. 20. Tran Duc Thanh (Dominique) modtager præstevielsen i Århus kl. 11.

Søndag d. 21. 4. søndag i advent. Fælles højmesse kl. 10. (Messen kl. 14.30 bortfalder).

Onsdag d. 24. Julenat højmesse kl. 23.30.

Torsdag d. 25. Juledag messe kl. 8, højmesse kl. 10 og 14.30.

Fredag d. 26. St. Stefans fest. Messe kl. 10.

Søndag d. 28. Den hellige Families fest. Vor nyviede præst Tran Duc Thanh fejrer højmessens sammen med os kl. 10. Bagefter hilser vi på ham ved kirkekaffen. (Messen kl. 14.30 bortfalder).

Onsdag d. 31. Nytårsaftenmesse med sakramental velsignelse kl. 15.

Januar

Torsdag d. 1. Maria Guds Moder. Højmesse kl. 10 og 14.30.

Fredag d. 2. Jesu Hjerter fredag tilbedelse 15-16. Messe m/sakr. velsignelse kl. 19.30.

Søndag d. 4. Herrens Åbenbarelsesfest. Højmesse kl. 10 og 14.30.

Skt. Pauls Kirke, Sønderborg

Sognepræst Ebbe Simonsen. Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. 04 42 35 85.

Hver søndag højmesse kl. 10.

December

Søndag d. 21. 4. søndag i advent kl. 10.

Onsdag d. 25. Julenat. Midnatsmesse 23.30. Da det samtidig er kirkenes 50 års jubilæum, samles vi efter messen til en lille sammenkomst i præsteboligen for at fejre dagen (eller natten).

Torsdag d. 25. 1. Juledag messe kl. 10.

Fredag d. 26. 2. Juledag - ingen messe.

Søndag d. 28. Den hellige Familiens fest. Højmesse kl. 10.

Januar

Torsdag d. 1. Nytårsdag - ingen messe.

Fredag d. 2. Jesu Hjerter fredag kl. 10.

Søndag d. 4. Herrens Åbenbarelsesfest. Højmesse kl. 10.

Hellig Kors Kapel, Tønder

Ribelandevej 41, 6270 Tønder.

Præst: Lars Messerschmidt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. 05 12 10 27, bedst mellem 10-11 undt. mandag.

Pastor Olaf Magnussen, Ribelandevej 41, 6270 Tønder. Tlf. 04 72 18 90.

Pastor Torben Toustrup, H.C. Ørstedsgade 24, vær. 80, 6700 Esbjerg. Tlf. 05 12 63 90, bedst mellem 10-11, undt. mandag.

Messe: **Søndag kl. 17.**

1. Juledag kl. 16.30: Vi synger julesalmer, kl. 17.: Højmesse.

Søndag d. 4. jan.: Herrens Åbenbarelse (Hellig tre Konger) kl. 17.: Højmesse.

Søndag d. 18. jan.: Menighedsdag. Vi begynder kl. 14.30 og slutter med messe kl. 17. Finder sted i Schweizerhalle ved siden af kirken.

Søndag d. 25. jan.: Sankt Ansgars Fest, kl. 17.: Højmesse.

Skriftemål:

Søndag d. 21. dec. kl. 15.30-16.30, ellers efter aftale.

Stefan Huber, Kazimierz Przybylowicz.

Træffetid: Ti.-fr. kl. 11-12, samt onsdag og torsdag kl. 17-18.

Søndagsmesser: Kl. 8 og 10, i maj-sept. Kl. 19 i okt.-april: Kl. 16.30.

1., 2. og 4. søndag: Polsk messe kl. 12.

2. søndag vietnamesisk messe kl. 14, derefter samvær på skolen.

Hverdagsmesser: Ma. kl. 8, ti., to., lø. kl. 9, ons. kl. 10.30, fr. kl. 19.

Meditation: Hver mandag kl. 19.30.

Religionsundervisning på skolen: Onsdag kl. 16 for alle grupperne.

Mini-KUK: Fredag kl. 16.

Maxi-KUK: Efter aftale.

DKKF: 2. mandag i måneden kl. 19.30 på Bjerregaardsvej 9.

Maria-legionen: Ons. kl. 19.30, Adelgade 7.

Den Franciskanske Lægorden: 2. tirsdag i måneden, begyndende med messe kl. 9.

Børnenes sang- og religionsundervisning:

Lørdag kl. 11-13 på skolen.

Torsdag d. 18. kl. 19: Skolens juleafslutning. Alle er velkomne.

Fredag d. 19. kl. 17.30: Bodsandagt for polakkerne, lejlighed til skriftemål bagefter.

Lørdag d. 20.: KUK's julefest kl. 19.

Søndag d. 21.: 4. adventssøndag/messer kl. 8, 10, derefter kirkekaffe og 16.30. Messen kl. 16.30 fejres på italiensk, og bagefter er der samvær for menighedens italienske medlemmer i skolens sal.

Onsdag, d. 24. Juleaften kl. 15.30 familiemesse - kl. 24 julenats messe.

Torsdag d. 25.: Juledag/messer kun kl. 10 og kl. 12 (polsk).

Fredag d. 26.: Hl. Stefan/messe kun kl. 10.

Søndag d. 28.: Den hellige families fest/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30. Prædikanttema: »Familien - stedet hvor troen først gives videre«.

Onsdag d. 31.: Kl. 15.30: Taksigelsesandagt.

Januar:

Torsdag d. 1.: Maria, Guds Moder/messe kun kl. 10.

Fredag d. 2.: Kl. 19 tilbedelse, 19.30 aftenmesse.

Lørdag d. 3.: Menighedens juetræsfest kl. 14.30 i skolens sal.

Søndag d. 4.: Hl. Trekonger/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30.

Tirsdag d. 6.: Kl. 19.30 banko i skolens sal. NB: medbring kuglepen.

Torsdag d. 8.: Kl. 14 De ældres Klub, pakkefest.

Fredag d. 9.: Kl. 19 møde i Maxi-KUK.

Søndag d. 11.: Kristi dåb/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 14 (vietn.) 16.30.

Mandag d. 12.: Kl. 19.30 møde i DKKF, pakkefest.

Tirsdag d. 13.: Kl. 19.30 Bibelkreds i Adelgade 7.

Søndag d. 18.: Messer kl. 8, 10, derefter kirkekaffe, 16.30.

Fredag d. 23.: Kl. 19 møde i Maxi-KUK.

Fredag d. 23. til søndag d. 25.: Weekend med Grete Lybjerg. Information hos Michael Solka, tlf. 09 17 80 88.

Søndag d. 25.: Hl. Ansgar/messer kl. 8, 10, 12 (polsk), 16.30. Prædikanttema: »Familien - stedet hvor kærligheden leves«.

Kl. 14 økumenisk familiegudstjeneste hos Baptisterne i Kristuskirken, Klosterbakken.

Dalum Klosterkirke.

Søndag: Messe kl. 7.30.

Hverdage: Messe kl. 6.30.

Vor Frelsers Kirke Assens

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. 09 31 09 74 eller 09 12 16 64.

Træffetider: Onsdag kl. 10-12 og 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

December:

Søndag d. 21.: Messe kl. 17.00. Før messen er der lejlighed til skriftemål.

Onsdag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.

Januar:

Søndag d. 4.: Hl. Trekonger messe kl. 10.30.

Søndag d. 18.: Messe kl. 17.00.

Stella Maria Kirke, Nyborg

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst P. Wl. Zdunek CSsR.

Tlf. 09 31 09 74 eller 09 31 03 60.

Træffetider: Torsdag kl. 9-12 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Messerider:

Hverdage: Kl. 6.30 undtaget onsdag kl. 17.00.

Lørdage: Kl. 16.00 med prædiken.

Søndage: Kl. 10.00 Højmesse.

Jul:

Onsdag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.

Torsdag d. 25.: 1. juledag messe kl. 10.

Fredag d. 26.: 2. juledag messe kl. 10.

Lørdag d. 27.: Kl. 16 messe.

Søndag d. 28.: Den hellige familie, kl. 10.

Onsdag d. 31.: Nytårsaftensdag kl. 10. Takkegudstjeneste med sakramental velsignelse.

Januar:

Torsdag d. 1.: Nytårsdag kl. 10.

Skt. Knuds Kirke, Svendborg

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Sognepræst pater Josef Völk CSsR.

Tlf. 09 21 05 42 eller 09 21 10 64.

Træffetid: Torsdag 17-18, fredag, lørdag 11-12, eller efter aftale.

Faste messetider:

Søndag kl. 10 højmesse.

Torsdag aftenmesse kl. 19.

Skriftemål før gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.

Fredag d. 19.: Jul i børnehaven, Caroline Amalievej 11 A (09 21 10 35) kl. 16.

Lørdag d. 20.: Kontaktgruppens julesammenkomst. Messe kl. 14. Derefter »er det jul igen« i menighedssalen. Søstrenes elevator må benyttes af alle dem, der har behov for det.

Præstevise i Århus: Hvis der er tilstrækkeligt med deltagere kører bussen fra kirkepladsen kl. 8 og tilbage igen fra Århus kl. 16.

Mandag d. 22.: Børnehavernes julegudstjeneste kl. 10.30.

Onsdag d. 24.: Fra kl. 10-12 lejlighed til skriftemål. Kl. 15 Børnenes julemesse.

Kl. 14.20 »Jul« på Sct. Mariæ søstrenes plejehjem. Midnatsmesse med prædiken kl. 23 (ikke 24).

Torsdag d. 25.: Jesu fødsels fest. Festgudstjeneste kl. 10.

Fredag d. 26.: 2. juledag. Den første martyr Skt. Stefanus. Messe kl. 10.

Lørdag d. 27.: Messe kl. 16.

Onsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Takkegudstjeneste med prædiken, Te Deum, sakramental velsignelse og ihukommelse af alle vore menighedsmedlemmer, som døde i det forløbne år. R.I.P.

Januar:

Lørdag d. 3.: Helligtrekongersaften. Messe kl. 16.

Tirsdag d. 6.: Helligtrekongersfest. Messe kl. 19.

Onsdag d. 7.: Knud Hertug. Messe kl. 19.

Lørdag d. 10.: Messe kl. 16.

Torsdag d. 15.: Menighedsrådsmøde efter aftenmessen kl. 19.

Lørdag d. 17.: Kontaktgruppen mødes. Messe kl. 14. Derefter sammenkomst i menighedssalen.

Mandag d. 19.: Sognepræsten er i København til redemptoristernes »pastoralmøde«.

Torsdag d. 22.: Økumenisk gudstjeneste, aftenmesse kl. 19. Prædikant pastor Esbech fra Vor Frue Kirke, Svendborg.

Alle er velkomne. Efter gudstjenesten samtale og kaffebord.

Lørdag d. 24.: Messe med prædiken kl. 16.

Lørdag d. 31.: Messe kl. 15 (se lit. kal.), Dåb lørdag den 31. december: Julie Maria Andersen, datter af Elisabeth Bredholt og Henrik Stig Andersen. Hjertelig til lykke.

Skt. Bendts Kapel, Rudkøbing
Brogade 14. Tlf. 09 21 05 42 eller 09 21 10 64.

Søndag d. 4. januar: Kl. 13: Messe med dåb og prædiken kl. 15.

Dødsfald: Fredag den 28. november: Keld Mogens Jensen 69 år gammel. R.I.P.

Srikkeklubben mødes hveranden tirsdag i januar. Se på opslagstavlen.

8 Lolland og Falster

Skt. Franciskus Kirke, Nakskov

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. 03 92 06 81.

Sognepræst: Pater Irenæus OFM conv.

Gudstjenestetider:

Søndage: Kl. 10.00 højmesse.

Hverdage: (undt. tirsdag): Kl. 17.00.

Den polske messe i december:

Pater Herman Legut holder søndag den 28. december kl. 11.15 messe på polsk.

Lejlighed til skriftemål:

Der er lejlighed til skriftemål før og efter alle gudstjenester eller efter aftale.

Onsdag den 24. december ekstra skriftetid fra kl. 10.00 til 12.00.

Særlige gudstjenester:

Juleaften: Kl. 16.00 (børn og forældre).

Kl. 23.00 Midnatsmesse.

Juledag: kl. 10.00 Højmesse.

2. juledag: kl. 10.00 sangmesse.

Nytårsaften: kl. 16.00.

Nytårsdag: kl. 16.00 (sangmesse). OBS.: Ingen formiddagsmesse! Efter messen samles vi i Kolbehuset.

Sognebidrag 1985:

Hvis . . . De ikke har sendt deres årlige bidrag til Sognebidrag 1985, er dette en venlig påmindelse. Send bidraget inden årets udgang.

Ekstra indsamling (julegave til kirken):

Også dette år sendes sammen med vort lokale kirkeblad »Set fra Tårnet« et ekstra girokort (julegaven til kirken).

Benyt kortet og send i slutningen af året en ekstra gave. På opfordring bliver Deres gave brugt til den (i Nakskov ekstra) dyre varme, som vi ikke ønsker at undvære. På forhånd tak for Deres velvilje.

På grund af den dyre varme(!):

I januar bortfalder både kirkekaffen på den første søndag i måneden og den månedlige kom-sammen-eftermiddag den første onsdag i måneden.

Juletræsfest for børn og voksne:

Menighedsrådet indbyder både børn og voksne til juletræsfest lørdag den 27.

7 Fyn

Skt. Albani Kirke, Odense

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. 09 12 16 64.

Kontortid: Ma.-fr. kl. 10-12 og torsdag tillige kl. 17-18.

Præsterne: Jerzy Gorowski (sognepræst),

december fra kl. 14.00 til 17.00. Nu da vi hver søndag i advent når vi tændte et lys på adventskransen har sunget »... og glæder os til juledans« er der sikkert mange, som vil være med. Der tilbydes indgangskort (børn 5 kr., voksne 10 kr.) og håber at vi får en rigtig hyggelig eftermiddag. Der sluttes med messe (gælder som søndagsmesse) kl. 17.00 i kirken.

Vi fortsætter med at bede:

Torsdagsnovenen, som vi begyndte den 4. dec., fortsætter i januar (i præstegårdens huskapel). Kom og vær med hver torsdag kl. 19.00. Foruden Niels Steensen er der ni helgenbilleder i vor kirke. Alle disse helgener må være forbedere i de store anliggender, vi vover indtrængende at lægge frem for Gud.

Skt. Birgittas Kirke, Maribo

Mariagade 4, 4930 Maribo.
P. Herman Legut, O.F.M. Conv.
Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messen:

Hverdage: Lørdag kl. 16.30.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Juleaften, Vigilie d. 24.: Midnatsmesse kl. 23.00.

Juledag d. 25.: Julemesse kl. 9.30; messe på polsk kl. 11.00.

Skt. Stefan d. 26.: Højmesse kl. 9.30.

Den Hellige Familie d. 28.: Højmesse kl. 9.30. Menighedsrådet vedtog at holde juletræsfest for børn kl. 18.00.

Nytårsaften d. 31.: Messe kl. 16.30.

Januar

Festen for Maria, Guds Moder d. 1.: Nytårsmesse kl. 9.30.

Herrns Åbenbarelse d. 4.: Højmesse kl. 9.30.

Herrns Døb d. 11.: Højmesse kl. 9.30 ved P. Berning, sognepræst i Nykøbing F.

2. alm. søndag d. 18.: Messe på polsk kl. 11.00.

Skt. Ansgar d. 25.: Højmesse kl. 9.30 ved P. Irenæus, sognepræst i Nakskov.

Hellig Kors Kirke, Nykøbing F.

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 03 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30, lørdag kl. 16.00, søndag kl. 8.00 + kl. 10.00.

December

Onsdag d. 17.: Kl. 19.00 adventsaften i kirken. Skolens børn medvirker.

Søndag d. 21.: 4. søndag i advent, kl. 10.00 højmesse.

Onsdag d. 24.: Juleaftensdag kl. 16.00 børne- og familiegudstjeneste. Kl. 24.00 midnatsmesse.

Torsdag d. 25.: 1. juledag. Ingen messe kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse.

Fredag d. 26.: 2. juledag ingen messe kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 14.00 menighedens juletræsfest.

Søndag d. 28.: Den hellige Families fest. Kl. 10.00 højmesse. Herefter juletræsfest også med og for de asyløgende.

Onsdag d. 31.: Nytårsaftensdag. Kl. 16.00 takkegudstjeneste.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag. Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 4.: Helligtrekongersfest. Kl. 10.00 familiegudstjeneste. Herefter kirkekaffe i Fredensgade.

Søndag d. 11.: kl. 11.15 polsk messe. Herefter kaffe i menighedssalen.

Tirsdag d. 13.: Menighedsrådsmøde.

9 Sydøstsjælland

Skt. Hans Kirke, Køge

Sognepræst: Charles Edwards, S.J.
Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. 03 65 06 51, bedst mellem kl. 9-10, onsdag-søndag, om tirsdagen dog kl. 11-12..

Alle søndage: Højmesse kl. 10. Der er også messe om onsdagen, kl. 10.05, undt. d. 24. december.

Onsdag d. 24. dec. Juleaften er der midnatsmesse kl. 24.00.

Torsdag d. 25. dec. Juledag er der højmesse kl. 10.

Der er også messe på torsdag d. 1. januar, kl. 10.

Hvis præsten ikke er hjemme mellem 25. december og 6. januar, kan man ringe til: 01 21 85 88.

Vor Frue Kirke, Næstved

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. 03 72 09 85. Sognepræsten træffes: Ti., fr. og lø. kl. 11-12.

Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Hver skole-onsdag og fredag.

Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Søndag d. 21.: Ingen polsk messe.

Onsdag d. 24. kl. 9.00-12.00: Lejlighed til skriftemål. Kl. 16.00: Julegudstjeneste for børn og forældre. Kl. 24.00: Midnatsmesse.

1. juledag kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Højmesse.

2. juledag kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Polsk messe.

Lørdag d. 27. kl. 15.00: Menighedens juletræsfest.

Onsdag d. 31. kl. 16.00: Takkegudstjeneste ved årets afslutning.

Januar

Nytårsdag kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. kl. 10.00: Messe.

Fredag d. 2. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 19.00: Messe.

Søndag d. 18. kl. 11.00: Polsk messe.

Helligåndskirken, Vordingborg

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th. Tlf. 03 77 39 27, on., to., sø., ellers i Næstved, tlf. 03 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Højmesse.

1. juledag kl. 10.00: Højmesse.

2. juledag: Ingen messe.

Nytårsdag: Ingen messe.

Hver 2. søndag i måneden er der menighedskaffe.

10 Vestsjælland

Skt. Knuds Kirke, Ringsted

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Tlf. 03 61 03 92.

Sognepræst Hans Esmark.

Tlf. 02 26 14 04.

Sankt Josef Søstrene. Tlf. 03 61 73 71.

Søndagsmesser kl. 10.

Søndag d. 21. 4. søndag i advent. De 4 lys i adventskransen tændes i messen, som læses af p. Gregoire kl. 10.

Torsdag d. 25. Julemessen fejres kl. 10. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig jul med et glas sherry.

Søndag d. 28. Den Hl. Familie fejres kl. 10.

Januar

Søndag d. 4. Hl. 3. Konger fejres kl. 10.

Søndag d. 11. Latinsk messe med sognepræsten kl. 10.

Onsdag d. 14. Menighedsrådsmøde i præsteboligen kl. 19.

Søndag d. 18. 2. alm. søndag indleder bedeugen for enhed i troen med vore medkristne i de andre kirkesamfund.

Søndag d. 25. Sankt Ansgars Fest.

Skt. Maria Kirke, Kalundborg

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 03 52 06 45.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl-Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse: Kl. 15.00.

Hverdage undt. torsdag og lørdag: Ordets gudstjeneste med kommuniionsuddeling kl. 17.30.

Kommunitetets bønner normalt således: Kl. 12.00 rosenkrans, kl. 18.00 vesper.

Torsdag d. 25.: Juledag kl. 15.00: Julemesse.

Der er ingen messe i Kalundborg julenat og 2. juledag. Menigheden henvises til Slagelse.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften, kl. 16.00: Ordets gudstjeneste med uddeling af Den hellige Kommunion.

Nytårsdag indbydes menigheden til festlig messe i Slagelse kl. 16 med efterfølgende nytårsreception.

Januar

Søndag d. 4.: Helligtrekongersdag.

Søndag d. 11.: Jesu dåbs fest.

Søndag d. 18.: Børneundervisningen genoptages efter messen.

Søndag d. 25.: Festen for Sankt Ansgar. Højtidelig messe på latin.

Tirsdag d. 27.: Messe kl. 19.15. Efter messen møde i studiekredsen.

Vor Frue Kirke, Slagelse

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst: Stephen Holm.

Br. Poul-Erik Jensen.

Tlf. 03 52 06 45.

Faste messetider:

Alle *søndage:* Højmesse kl. 10.00.

Hverdage - i Skt. Montforts kapel - normalt således:

Mandag kl. 17.15, onsdag kl. 9.15, torsdag kl. 14.15, fredag kl. 19.15, tirsdag og lørdag ingen.

Kommunitetets bønner normalt således: Laudes kl. 8.45, rosenkrans kl. 12.00, vesper kl. 18.00.

Søndag d. 21.: 4. søndag i advent, søndag »Rorate«. Højmassen kl. 10 synges på latin.

Onsdag d. 24.: Julenat, Jesu fødsel. Kl. 23.55 begynder den højtidelige midnatsmesse med J. Gettels »Julepastorale« salmen »Stille Nat« og forkyndelsen af Kristi fødsel.

Torsdag d. 25.: Juledag. Kl. 10 højtidelig julemesse. Kl. 18.45 julevesper

Fredag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10.00 højmesse og barnedåb (Hansen, Korsør).

Onsdag d. 31. dec.: Nytårsaften. Kl. 16 bods- og takkeandagt med Te Deum og sakramental velsignelse.

Torsdag d. 1.: Nytårsdag, festen for jomfru Maria, Guds Moder. Kl. 16 højtidelig messe. Efter messen ønsker vi hinanden godt nytår i præstegården.

Mandag d. 5.: Tilbedelse foran det udstillede sakramente i kapellet fra kl. 18-19.

Søndag d. 11. jan.: Jesu dåbs fest. Efter

massen er der kirkekaffe i menighedssalen.

Søndag d. 25. jan.: Festen for Sankt Ansgar.

Højtidelig messe kl. 10 synges på latin. Kirkebilen fra Korsør kører juledag den 25. december samt 11. og 25. januar.

Genoptagelse af børne- og ungdomsundervisningen vil finde sted i slutningen af januar. Brev vil blive udsendt.

11 Midtsjælland

Skt. Elisabeths Kirke, Holbæk

Carl Refsvej 2B, 4300 Holbæk.

Sognepræst: Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 03 52 06 45.

Gudstjenesteleder: Jan Tecza,

Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk.

Tlf. 03 44 15 62.

Pastoralassistent: Sr. Helene, Karl Borromæussøstrenes kommunitet, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Tlf. 03 51 29 41.

Søndagsmesse hver lørdag kl. 15.30.

Ingen messe på selve søndagen.

Onsdag d. 24.: Juleaften. Kl. 15.30 højtidelig julegudstjeneste med procession til krybben, forkyndelse af Jesu Kristi fødsel og messe med midnatsmessens tekster.

NB: Slut op om denne festgudstjeneste. Der er ingen øvrige gudstjenester i Holbæk i juledagene, heller ingen julemidnatsmesse. Menigheden henvises til Slagelse.

Lørdag d. 27.: Den hellige Families fest. I forbindelse med messen kl. 15.30 er der barnedåb.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 17 ordets gudstjeneste med uddeling af den hellige kommunion.

Nytårsdag indbydes menigheden til at tage del i den festlige messe i Slagelse kl. 16 med efterfølgende nytårsreception.

Onsdag d. 7.: Mindedagen for Knud Lavards martyrdød i Haraldsted. Kl. 19.15 messe i kirken, derefter møde i studiekredsen hos Svend og Vibeke Lind, Bakken 11 - ved kirken.

Lørdag d. 17.: Børneundervisningen genoptages kl. 14.25.

Lørdag d. 31.: Festen for Herrns fremstilling i Jerusalems tempel (Kyndelmisse). Kl. 14.25 børneundervisning. Kl. 15.30 højtidelig messe, indledt med lysindvielse.

Skt. Laurentii Kirke, Roskilde

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. 02 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Onsdag d. 24.: Juleaften. Midnatsmesse kl. 24.

Torsdag d. 25.: Jul. Højmesse kl. 10. Eftermiddagsmessen bortfalder.

Fredag d. 26.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Taksigelsesmesse kl. 16.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag, messe kl. 10.

Søndag d. 4.: Hellig tre Konger.

Søndag d. 18. til søndag d. 25.: Interkirkelige bededag for kirkens enhed.

Søndag d. 25.: Sct. Ansgarsfest.

Ledreborg Slotskirke
Messe: Hver søndag kl. 8.30.

Skt. Pauls Kirke, Tåstrup

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. 02 99 07 28.

Sognepræst: Jørgen Erichsen.
Tlf. 02 99 07 28, bedst 18.30-19.30 eller
Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Tlf. 01 78 27 90, bedst 9-10.

Faste messeider:

Søndag: Højmesse kl. 10. Messe kl. 16.30.

Onsdag og fredag: Messe kl. 19.30.

December

Lørdag d. 20.: Juleafslutning på Sankt Pauls Skole fra kl. 9 til kl. 11.

Onsdag d. 24.: Messe kl. 16 og kl. 24.

Torsdag d. 25.: Messe kl. 10 og kl. 16.30.

Fredag d. 26.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 27.: Juletræsfest. Festen begynder med messe i Sankt Pauls Kirke kl. 14 med efterfølgende julefest i menighedssalen.

Onsdag d. 31.: Messe kl. 16.

Januar

Torsdag d. 1.: Messe kl. 10.

Onsdag d. 7.: KUK. Kl. 19.30. Forberedelse til revyen.

Søndag d. 11.: Emnedag. »Hvad skal jeg tro som katolik?«

Kl. 11.30-12.30. Kort oplæg, derefter behandling af emnet.

Kl. 12.30-13.00: Frokost (medbragt mad).

Kl. 13.00-13.30: Afslutning.

Onsdag d. 14. og d. 28.: Kolpingmøde kl. 20.

KUK: d. 14., d. 21. og d. 28.: Forberedelse til revyen kl. 19.30.

Lørdag d. 31.: Menighedsfest på Skt. Pauls Skole kl. 18, hvor KUK bl.a. giver en revy. Et nærmere program for aftenens forløb følger senere.

Assumptionssøstre: Hver tirsdag messe kl. 19.30 med efterfølgende sammenkomst. Efter messen i Skt. Pauls Kirke kl. 10 underviser søstre hver 1. og 3. søndag i måneden de børn, der ikke går på katolsk skole.

12 Nordsjælland

Den Hellige Families Kirke Birkerød

Skt. Hans Kirke, Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser 02 81 27 96.
Gerhard Sanders 01 20 93 37.

Søndagsmesser: Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og 10.

Hørsholm, Marievej 6, kl. 10.

Mikkelpborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken kl. 8.15.

Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård 19.30.

Om onsdagen kl. 11 i Hørsholm.

Skriftemål:

Lejlighed til at skrive i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale.

Julegudstjenesterne

Birkerød Kirke:

Søndag d. 21. dec.: Børnenes Julegudstjeneste med krybbespil kl. 10.00 Nordvang.

Onsdag d. 24.: Julenatsmesse kl. 23.00. Efter messen samles vi i Kostalden for at ønske hinanden glædelig jul.

Torsdag d. 25. 1. juledag: Højmesse kl. 10.00. Denne julemesse er for hele familie. Tag derfor børnene med; for efter den første salme samles børnene i kostalden til lysbilleder om Jesu fødselsfest. Ved frembærelsen af offergaverne kommer de tilbage for sammen med os at fejre messen videre.

Efter messen samles vi i Kostalden.

Fredag d. 26. 2. juledag: Messe kl. 10.00. NB: d. 1. og 2. juledag er der ingen messe kl. 8.00.

Søndag d. 28.: Fejres den Hl. Families Fest, Kirkens Værnehelgen. Højmesse kl. 10.00.

Onsdag d. 31. dec. Nytårsaftensdag: Takkemesse kl. 16.00.

Torsdag d. 1. jan. 1987: Nytårsdag: Højmesse kl. 10.00. NB: Ingen messe kl. 8.00. Efter messen kirkekaffe.

Julegudstjenesterne i Hørsholm Kirke

Onsdag d. 24. dec. Julenatsmesse kl. 23.00: Efter messen samles vi i menighedssalen for at ønske hinanden glædelig jul.

Torsdag d. 25. 1. juledag: Højmesse kl. 10.00.

Fredag d. 26. 2. juledag ingen messe.

Onsdag d. 31. Nytårsaftensdag: Ingen gudstjeneste.

Torsdag d. 1. januar 1987. Nytårsdag: Højmesse kl. 17.00. NB: Altså ikke kl. 10.00 men 17.00.

Januar

Søndag d. 4. fejres Tre kongers Fest i Birkerød som familiemesse. Tag børnene med!

Onsdag d. 7.: Konfirmanderne i Hørsholm-sogn mødes i Hørsholm kirke til firmelses forberedelse hos Pater Sanders kl. 16.00.

Torsdag d. 8.: Mødes børnene til årets første religionsunderv. kl. 16.00 på Nordvanggård.

Tirsdag d. 13.: Ældreklubben mødes sammen med Bistrups sogns Ældreklub til Økumenisk gudstjeneste i Bistrup kirke. NB: Læg mærke til den ændrede dato og dag: Altså tirsdag d. 13. januar.

Torsdag d. 15.: Mødes i Birkerød menighedsrådet kl. 19.30.

Mandag d. 19.: Forældremøde for de forældre hvis børn går til religionsunderv. på hold 5 hos Sr. Beate: Kl. 19.30 på Nordvanggård.

Torsdag d. 22.: I Hørsholm mødes menighedsrådet kl. 20.00.

Mandag d. 26.: Præstemøde på Nordvanggård kl. 18.00.

Onsdag d. 28.: Menighedsaften i Hørsholm. NB: Nærmere oplysninger ang. aftenens emne følger.

NB: Konfirmation/firmelse fejres i Hørsholm d. 8. marts og i Birkerød d. 29. marts.

Firmelsesforberedelse begynder for Hørsholm sogns vedkommende onsdag d. 7. januar kl. 16.00 i Hørsholm kirke og for Birkerød sogns vedkommende torsdag d. 5. februar kl. 16.00 på Nordvanggård.

25 års jubilæum for indvielse af Den hellige Families Kirke i Birkerød, fejres søndag d. 22. marts.

Ungdomsarbejde

Børnenes religionsunderv. påbegyndes igen torsdag d. 8. januar kl. 16.00. Hørsholm KUK mødes om onsdagen kl. 19.00. Birkerød KUK mødes om onsdagen kl. 19.30.

Ældreklubben mødes tirsdag d. 13. januar i Bistrup Kirke til økumenisk gudstjeneste,

hvor alle er velkomne.

Til Alle i begge sogne:

Tak for året som er gået!

En velsignet og glædelig jul og godt nytår. Jeres præster: Gerhard Sanders og Jacob Muiser.

Skt. Vilhelms Kirke, Hillerød

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7, 3400 Hillerød.

Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10B. Tlf. 02 26 14 04. bedst mellem kl. 9-10. Dog undtagen søndag og mandag. Sankt Vincent Søstre. Tlf. 02 26 78 65. Søndagsmesser kl. 10.

Hverdagsmesser normalt: Ti., ons., to. kl. 17. Fre. kl. 8.30.

Onsdag d. 17.: Midikuk/Ministrantgruppen mødes kl. 15.30. Messe kl. 17. KUK mødes kl. 19.30.

Søndag d. 21. 4. søndag i advent. Messen kl. 10.

»Vi synger julen ind«. Økumenisk andagt kl. 16-16.20. Sognepræsten sidder ved orgelet, og pastor Lisbeth Michelsen fra Nr. Herlev sogn læser dagens tekst.

Mandag d. 22. »Vi synger julen ind« som søndag. Messe kl. 16.30.

Tirsdag d. 23. »Vi synger julen ind«, som søndag og mandag. Messe kl. 16.30.

Onsdag d. 24. Julenatsmesse kl. 23.

Torsdag d. 25. Julemesse kl. 10, samme tekster som julenat.

Søndag d. 28. Den hl. Familie fejres kl. 10.

Onsdag d. 31. Nytårsmesse kl. 16.

Januar

Søndag d. 4. Hl. 3 Konger, Herrens åbenbarelse fejres kl. 10.

Søndag d. 11. Herrens dåb fejres med pastor Guido Kreienbühl kl. 10.

Mandag d. 12. Strikkeklub kl. 14.30.

Onsdag d. 14. Midikuk/Ministrantgruppen mødes kl. 15.30. Ingen messe. KUK mødes kl. 19.30.

Lørdag d. 17. Børnenes religionsundervisning nr. 9, kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11-11.30.

Søndag d. 18. 2. alm. søndag i året. Den økumeniske bedeuge for troens enhed begynder.

Tirsdag d. 20. Studiekreds med sognepræsten nr. 6 kl. 19.30-21. Messe kl. 19.15.

Onsdag d. 21. Messe kl. 17. KUK kl. 19.30.

Torsdag d. 22. Økumenisk gudstjeneste og kirkevandring. Vi begynder i Frederiksborg Slotskirke kl. 19.30, og fortsætter i vores kirkecenter. Efter gudstjenesten drikker vi kaffe og synger måske lidt lystige viser.

Lørdag d. 24. Børnenes religionsundervisning nr. 10, kl. 9.30-11.30. Messe kl. 11.

Søndag d. 24. Sankt Ansgars Fest kl. 10.

Mandag d. 26.: Strikkeklub kl. 14.30.

Tirsdag d. 27. Melby-messe hos fam. Rohof kl. 19. Adr.: Kildegårdsvej 2, Melby (Evetofte). Ring venligst i forvejen og tilmeld jer til denne bordmesse og hyggelige samvær: 02 32 36 40.

Onsdag d. 28. Midikuk/Ministrantgruppen mødes kl. 15.30. Messe kl. 17. KUK kl. 19.30.

Torsdag d. 29.: Messe kl. 18.45 og menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Lørdag d. 31. Børnenes religionsundervisning nr. 11, kl. 9.30-11.30 (Ingen messe). NB: Sidste uge i januar er endnu lidt usikker, idet menigheden får besøg af priorien fra Benediktinerklostret i Nütschau, Pater Gaudentius. Nærmere i våbenhuset.

Skt. Vincents Kirke, Helsingør

Sognepræst G. Coenen, Nygade 8, Helsingør. Tlf. 02 21 05 71.

Sognekontor: Mandag, tirsdag og fredag kl. 9.00 til 10.00. Torsdag kl. 18.00 til 19.00.

Søndagsmesser: Alle søndage højmesse kl. 10. Alle lørdage dialogmesse kl. 17.

Hverdagsmesser: Kl. 19 mandag til fredag incl. hos søstre, Møllebakken 8 og kl. 18.15 mandag til fredag incl. i Niels Steensens Hus, Nygade 8A.

Messe på kroatisk 1. søndag i måneden kl. 12 og 3. søndag i måneden kl. 17.

Latinsk højmesse kl. 10 sidste søndag i måneden.

Bodens sakramente hver lørdag kl. 16 til 17 i kirken eller efter aftale.

Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Søndag d. 21.: Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 24.: Juleaften. Kl. 24 concelebreret midnatsmesse.

Torsdag d. 25.: Juledag kl. 10 concelebreret messe.

Fredag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10 højmesse.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 16 sangmesse med takkegudstjeneste og sakramental velsignelse.

Januar

Torsdag d. 1.: Kl. 16 messe, fest for Guds Moder.

Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse (Hellig Trekonger). Kl. 10 højmesse og kollekt til fordel for Det danske Bibelselskab.

Onsdag d. 7.: Pensionistmøde hos søstre på Møllebakken 8. Mødet indledes med Den hellige Messe kl. 14.30.

Tirsdag d. 13.: Økumenisk gudstjeneste i Sct. Olai Kirke kl. 19.30.

Søndag d. 18.: Den økumeniske uge begynder. Vi beder for de kristne kirkers enhed hele ugen under messens forbønner.

13 Hovedstadsområde NV

Vor Frue Kirke, Herlev

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 02 94 76 94.

Sognepræst: Urban Figge OMI.

Messeider:

Lørdag kl. 17.

Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Hverdage: Mandage, tirsdage, onsdage: Kl. 9.30, torsdage, fredage kl. 8.

Fællesbøn: Tirsdage kl. 19.30-20.30.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hveranden onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver torsdag kl. 19.30-21.30.

Onsdag d. 24.: Juleaften, juleliturgien fejres kl. 16.00 på dansk og kl. 17.30 på engelsk.

Torsdag d. 25.: Juledag kl. 9.30 på dansk og kl. 10.45 på engelsk.

Fredag d. 26.: 2. juledag kl. 9.30.

Lørdag d. 27. kl. 17: Messe.

Søndag d. 28. kl. 9.30: Messe.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Taksigelsesliturgi fejres kl. 16.

Januar

Torsdag d. 1. Nytårsdag: Messe kl. 9.30.

Lørdag d. 10.: Tro og lys-gruppen kl. 11.00-16.15.

Søndag d. 18.: Kirkekaffe efter messen kl. 9.30.

Torsdag d. 22. kl. 19.30: Kirkevandring. Vi begynder i Vor Frue Kirke, herefter

Herlev Kirke (folkek.) og slutter i Korskirken (bapt.).
Lørdag d. 24.: Familieundervisning kl. 14.45. Vi slutter med messen kl. 17.00.

14 Hovedstads-område NØ

Skt. Andreas Kirke, Ordrup

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf. 01 64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræst Czeslaw Kozon, tlf. 01 64 04 22 (Bedst kl. 9-10), undtagen mandag.

Faste messetider:

Søndag: Kl. 8.00 reciteret messe. Kl. 10.00 højmesse.
Hverdage: Mandag-tirsdag kl. 8.00.
Fredag kl. 17.00, lørdag kl. 11.30.

Onsdag d. 24. Juleaftensdag. Kl. 16.00 børnemesse. Kl. 23.30 latinsk midnatsmesse.

Torsdag d. 25. 1. juledag: Kl. 10.00 dansk højmesse.

Fredag d. 26. 2. juledag: Kl. 10.00 sangmesse.

NB: 1. og 2. juledag ingen messe kl. 8.

Søndag d. 28. Den Hl. Families Fest. Kl. 14.00-17.00 afholdes menighedens juletræsfest på skolen, Skovkrogen 17. Sidste års fest var meget vellykket, så vi håber på et stort fremmøde også i år. Se oplysninger om nærmere enkeltheder ved festen i sognebladet og på plakaten i våbenhuset.

Onsdag d. 31. nytårsaftensdag. Kl. 16.00 taksigelsesmesse.

Januar 1987

Torsdag d. 1. nytårsdag: Kl. 10.00 højmesse. Ingen messe kl. 8.00.

Fredag d. 2. Jesu Hjerter-fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet til tilbedelse. Kl. 16.45 andagt og kl. 17.00 messe.

Lørdag d. 3. Kl. 11.15 rosenkrans.

Søndag d. 4. Hl. 3 Konger.

Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Onsdag d. 7. og hver onsdag. Kl. 15.30-16.30 tilbedelse ved sakramentet ved Mariaaltret.

Tirsdag d. 20. Kl. 15.00 rosenkrans hos Connie Probst, Schimmelmannsvej 45. Alle er velkomne efter tilmelding på tlf. 01 64 30 39 kl. 9.00-12.00.

Søndag d. 25. Sct. Ansgars fest.

Kl. 10.00 højmesse.

Skt. Knud Lavards Kirke, Lyngby

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Pastor G. Uttenthal Nibler.

Tlf. 02 87 77 12.

Kirkekontoret: 02 87 29 35 hverdage kl. 9-11.

Mestetider:

Hver søndag messe kl. 11.

Hver lørdag messe kl. 17 (søndagsmesse).

Tirsdag d. 18 kl. 10: Meditation i kirken med juleantifon.

Fredag d. 19. kl. 12: Gudstjeneste med juleantifon.

Lørdag d. 20. kl. 17: Søndagsgudstjeneste, dialogprædiken og juleantifon i dåbskapellet.

Søndag d. 21. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11 messe m. juleantifon.

Mandag d. 22. kl. 17.15: Gudstjeneste m. juleantifon.

Tirsdag d. 23. kl. 17.15: Gudstjeneste m. juleantifon.

Onsdag d. 24. kl. 15.30: Højtidelig julegudstjeneste for alle. Kl. 24 midnatsmesse.

Torsdag d. 25. kl. 11: 1. juledagsmesse.

Fredag d. 26.: Ingen messe eller gudstjeneste.

Onsdag d. 31. kl. 17: Nytårsfestmesse.

Januar

Torsdag d. 1. kl. 11.: Nytårsfestmesse.

Søndag d. 4. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11 messe.

Torsdag d. 15. kl. 19: Menighedsrådsmøde.

Søndag d. 18. kl. 9.30: Familiemesse. Kl. 11 messe.

Onsdag d. 28.: Økumenisk aften i den Apostolske Kirke, Lyngby.

Skt. Theresø Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. 01 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Mestetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse: Hver 4. søndag i måneden.

Lørdag d. 20. december: Lejlighed til skriftemål kl. 14-17.

Onsdag d. 24. Juleaftensdag: Messe kl. 9. Midnatsmesse kl. 23.30.

Torsdag d. 25. Juledag: Højmesse kl. 11. (Ingen messe kl. 9, ingen morgenmad).

Fredag d. 26. 2. juledag: Messe med julesalmer kl. 9.

Søndag d. 28. Hellige Families Fest. Efter messen kl. 9 børnenes juletræsfest. Reciteret messe kl. 11.

Onsdag d. 31. Nytårsaftensdag. Højmesse med Te Deum kl. 16.

Januar

Torsdag d. 1. Nytårsdag: Festen for Jomfru Maria, Guds Moder. Messe kl. 11.

Søndag d. 4. Hellig Tre Kongers Fest. Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag d. 18. januar begynder den økumeniske bedeuge.

Søndag d. 25. Sankt Ansgars Fest. Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 9.

Bemærk dog jul og nytår i Immaculatakirken:

Onsdag d. 24. december: Højmesse kl. 16.30.

Torsdag d. 25. Juledag: Højmesse kl. 9.

Fredag d. 26. 2. juledag: Højmesse kl. 9.

Onsdag d. 31. Nytårsaften: Højmesse kl. 16.30.

Torsdag d. 1. januar. Nytårsdag. Højmesse kl. 8.30.

15 Hovedstads-område V

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.

Tlf. 01 24 65 80 sognepræsten og kontor.

Øvrige præster 01 21 85 88.

Mestetider:

Hverdage: Kl. 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18: Messe på engelsk.

Søndagens messetider: Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 højmesse på dansk. Kl. 20.00 læst messe. Katolsk Information er lukket fra jul til og med den 4.1. 1987.

Tirsdag d. 16. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 21. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Onsdag d. 24. Juleaftensdag: Messe kl. 7.00 og kl. 8.15 Ingen eftermiddagsmesse. Desværre bliver kirken ikke færdig til jul og vi må holde julens gudstjenester i den internationale skoles aula.

Kl. 23.00 synger koret julen ind. Messen begynder kl. 23.30 og derefter vil der være reception i den grønne sal, hvor man har lejlighed til at udveksle julehilsner.

Torsdag d. 25. Juledag: Herrens fødsel. Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 dansk højmesse ved biskop Hans Martensen. Kl. 11.30 læst messe med danske salmer. Ingen senere messer.

Fredag d. 26. 2. juledag. Messe kl. 8.00 og kl. 10.00. Ingen senere messer.

Onsdag d. 31. kl. 16.30: Taksigelsesmesse med Te Deum.

Torsdag d. 1. Messe kl. 8.00 og kl. 10.00. Ingen senere messer.

Fredag d. 2. Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.

Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse.

Tirsdag d. 6. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Tirsdag d. 20. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 25. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessenvej 5, 2000 København F.

Tlf. 01 71 53 35.

Sognepræst L.A. Dorn S.J.

Tlf. 01 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: NB: Ændringer i messetiderne.

Mandag: Kl. 6.45 og kl. 8.00.

Tirsdag: Kl. 6.45 og kl. 9.30.

Onsdag: Kl. 6.45 og kl. 19.30.

Torsdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe!

Fredag: Kl. 6.45 og kl. 8.00. Obs. Den første fredag i måneden bortfalder messen kl. 6.45. I stedet for er der aftenmesse kl. 19.30.

Lørdag: Kl. 6.45. Obs. Kun denne ene messe.

December

Onsdag d. 17. kl. 19.30: Adventsbodsmesse. Lejlighed til skriftemål som åndelig forberedelse til at fejre julen med rette sindelag.

Onsdag d. 24.: Juleaften. Kl. 16.00 familiernes julemesse.

Torsdag d. 25.: Herrens fødsel. Kl. 8.00. Reciteret messe. Kl. 11.00 festmesse.

Fredag d. 26.: Sct. Stefansfest (2. juledag. Kun den ene messe, kl. 11.00 med julesang).

Søndag d. 28.: Den hellige Familie, Jesus, Maria, Josef. Reciteret messe kl. 8.00. Kl. 11.00 højmesse.

Onsdag d. 31.: Nytårsaften. Aftenmesse

kl. 16.00. Vi takker Gud for året der gik og beder Ham velsigne året 1987.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag. Kun den ene messe nemlig kl. 11.00.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerter fredag. Messe kl. 6.45 bortfalder. Der er messe kl. 8.00 og aftenmesse kl. 19.30 umiddelbart efter tilbedelse foran sakramentet, som begynder kl. 19.00.

Søndag d. 4.: Herrens Åbenbarelse. Reciteret messe kl. 8.00. Festmesse kl. 11.00.

Søndag d. 11.: Herrens dåb. Sædvanlige søndagsmestetider. Kl. 11.00 Familiemesse.

Søndag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder. Messetiderne som sædvanligt.

Søndag d. 25.: Sct. Ansgar, bispedømmets første værnehelgen. Messetiderne som om søndagen.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Tlf. 01 78 27 90.

Sognepræst Jørgen Erichsen.

Samme adresse og telefonnummer.

Træffetid bedst kl. 9-10 eller Køgevej 162, 2630 Tåstrup, tlf. 02 99 07 28.

Træffetid bedst kl. 18.30-19.30.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

December

Torsdag d. 18.: Kl. 19.00. Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.

Mandag d. 22.: Julerengøring i kirken. Vi begynder med messe kl. 18.30 og starter rengøringen kl. 19.

Tirsdag d. 23.: Fortsættelse af julerengøring. Vi håber på mange deltagere.

Onsdag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.

Torsdag d. 25.: 1. juledag. Højmesse kl. 10.00.

Fredag d. 26.: 2. juledag. Stefan, den første martyr. Messe kl. 10.00.

Onsdag d. 31.: Messe kl. 17.00

Januar

Torsdag d. 1.: Festen for Maria, Guds Moder. Messe kl. 10.00.

Søndag d. 4.: Kirkekaffe.

Torsdag d. 22.: Kl. 19.00. Tilbedelse foran det udstillede sakramente. Kl. 19.30: Messe.

Mandag d. 26.: Menighedsmøde. Denne aften har Assumptionssøstrene fra Tåstrup lovet at komme og fortælle os om deres orden. Aftenen begynder med messe kl. 19. Mødet begynder efter messen ca. kl. 19.30.

16 Hovedstads-område N

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.

Sognepræst Jac. Adams. Redemptorist (Weimargade 7, 2., 2300 Kbh. S. tlf. 01 97 37 43). Træffes på kirkens kontor

hverdag 9-10.30, mandag og lørdag, undt. - og ca. ½ time efter alle mine messer. Evt. efter aftale. tlf. 01 35 68 25.

Søndage: Højmesse kl. 10, fransk messe 11.30, engelsk messe kl. 18.

Hverdage: Mandag, og torsdag kl. 11. Tirsdag kl. 8 og fredag kl. 9.45 (skolemesser). Onsdag engelsk kl. 17 og hos Skt. Josephsøstre, Skt. Hansgade 28 kl. 19. Hver lørdag messe kl. 17 (gælder som søndagsmesse).

Lørdag d. 20.: Aftenmesse kl. 17 står i bodsandagtens tegn. Lejlighed til privat skriftemål efter messen.

Søndag d. 21.: Dansk højmesse kl. 10 med »Ecce Dominus veniet« og »Rorate coeli desuper«, alle 4 lys tændes på adventskransen.

Onsdag d. 24.: *Vigilie.* Kl. 18 fransk messe. Kl. 19.30 engelsk. Kl. 23 dansk julemesse. Koret synger danske julesalmer fra kl. 22.30.

Torsdag d. 25.: 1. juledag. Kl. 10 festgudstjeneste. Kl. 18 engelsk.

Fredag d. 26.: 2. juledag: Højmesse kl. 10. Vi mindes Skt. Stephan, den første martyr.

Onsdag d. 31.: Kl. 17 takkegudstjeneste for velsignelsen og nåden i året, der gik. Kl. 18 engelsk.

Januar

Torsdag d. 1.: kl. 10 højmesse. (Se lit.kal.)

Søndag d. 4.: kl. 19. Helligtrekongersvandring. Se annoncen bag i bladet.

Søndag d. 10.: Højmessens delvis på latin.

Tirsdag d. 13.: »Dåbens sakramente« ved p. August Ziggelaar SJ. Begynder med messe kl. 19.

Søndag d. 18.: Den økumeniske bedeuge begynder.

Torsdag d. 29.: kl. 19.30 kirkekoncert med koret Turdion. Dirigent Niels Granvig.

Mandagsklub hver mandag i krypten fra kl. 9.30-14.

17 Hovedstadsområde K

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. 01 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti., fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Søndag kl. 8: Reciteret messe kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Søndag d. 21. kl. 10: Højmesse, gregoriansk sang.

Onsdag d. 24. kl. 17: Juleaftensmesse, uden orgel. Kl. 24: Midnatsmesse, kirken åbnes kl. 23 for orgelspil og julesang.

Juledag d. 25. kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

2. juledag d. 26. kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Reciteret messe.

Søndag d. 28. kl. 10: Højmesse.

Onsdag d. 31. kl. 16.30: Nytårsaftensmesse.

Januar 1987

Nytårsdag d. 1. kl. 8: Reciteret messe. Kl. 10: Reciteret messe.

Fredag d. 2. kl. 16.30: Jesu Hjerter messe, tilbedelse indtil kl. 18.00.

Lørdag d. 3. kl. 16: Polsk messe.

Søndag d. 4. kl. 10: Højmesse, gregoriansk sang. Hellig Tre Kongers fest.

Onsdag d. 7. kl. 10: Messe for de ældre.

Søndag d. 11. kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 18. kl. 10 Højmesse, gregoriansk messe.

Tirsdag d. 20. kl. 19: Økumenisk kirkevandring.

Onsdag d. 21. kl. 10: Messe for de ældre.

Søndag d. 25. kl. 10: Sct. Ansgars fest. Pontifikalmesse med biskop H.L. Martensen.

18 Amager og Bornholm

Skt. Annæ Kirke, Amager

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Præster: J. Kruk, A. Jestl.

Tlf. 01 58 41 02. Kontortid: Tirsd. og fred. 11-12 (A. Jestl), onsd. og torsd. 18-19 (J. Kruk).

Udenfor kontortid træffes præsterne på tlf. 01 58 21 02.

Faste messetider:

Alle lørdage engelsk messe 17.

Søndage: Kl. 8.30 reciteret messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe (dog ikke den 1. søndag i måneden). Kl. 17.00 engelsk messe. Sct. Annæ Hjem: Kl. 10.30. Dragør, Rønne Allé 15, kl. 9.00.

Hverdagsmesser. I kirken kl. 8.00 og på Sct. Annæ Hjem kl. 9.00.

Hver torsdag kl. 19.00 Guds Moders aften – messe med novene bøn.

Torsdag d. 18. kl. 18.30: Tilbedelse foran sakramentet og kl. 19.00 Roratemesse.

Lørdag d. 20.: Sct. Annæ Skoles elever opfører et krybbespil i kirken kl. 8.30 og kl. 10.00.

Onsdag d. 24.: Juleaftensdag. Kirken lukkes kl. 16. Kl. 20 engelsk messe. Kl. 22 polsk messe. Kl. 24.00 Sct. Annæ Menighed fejrer Jesu Kristi fødsel i Bethlehem i midnatsmessen.

Torsdag d. 25. Juledag. Ingen messe kl. 8.30. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 9.00 messe i Dragør og kl. 10.30 messe på Sct. Annæ Hjem.

Fredag d. 26. 2. juledag: Festen for den hellige Stefan, den første martyr. Kl. 10 højmesse. Ingen messe kl. 8.30 og heller ikke kl. 9 i Dragør.

Søndag d. 28. Festen for Den hellige Familie. Messer kl. 8.30 og kl. 10 højmesse.

Onsdag d. 31. Nytårsaften. Kl. 16 højtidelig takkegudstjeneste i kirken.

Skriftemål! Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste. Ellers henvend Dem til den præst, De helst vil gå til.

Kære syge og ældre! Hvis De dårligt selv kan komme i kirke, men gerne vil have Den hl. Kommunion bragt hjem, så ring til præstegården og aftal et tidspunkt.

Præster og menighedsråd ønsker alle en velsignet adventstid og en glædelig jul.

Januar

Torsdag d. 1. Festen for Maria, Guds Moder. Kl. 10 højmesse. Ingen messe kl. 8.30 og heller ikke kl. 9 i Dragør.

Fredag d. 2. kl. 19 Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 4. Helligtrekonger. Messe kl. 8.30 og højmesse kl. 10. Kl. 11.30 familiemesse.

Mandag d. 5. Johann Nepomuk Neumann, biskop, redemptorist.

Tirsdag d. 6. kl. 9.45: Sct. Annæ skoles nytårsgudstjeneste.

Onsdag d. 14.: Peter Donders, pater, redemptorist.

Søndag d. 18. 2. søndag i kirkeåret. 5. prædiken i serien »familie-ægteskab«.

Den økumeniske bede-uge begynder.

Onsdag d. 21. kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste i Filips kirke.

Torsdag d. 22.: Aften for både voksne og unge. Vi begynder med messen kl. 19 i kirken og så den lille sal, hvor pater Herman van Schaik, S.J. fra Jesu Hjerter kirke i Stenosgade taler over emnet: »Eukaristi/den hellige nadver/, hvad betyder det sakramente for os mennesker

af i dag«. Vi vil også hygge os over en kop kaffe. Alle er velkomne.

Lørdag d. 24. kl. 14-17 sammenkomst for de katolske elever i 1. klasse og deres familier i den lille sal.

Søndag d. 25.: Ansgar, bispedømmets værnehelgen. Kl. 10 latinsk højmesse.

Tirsdag d. 27. kl. 19: Forældre og firmandmøde i den lille sal.

Sogneundervisning: Hver torsdag/første gang den 8. hold I og II kl. 16-17 og hold III kl. 17-18.

Firmandundervisning: Hver torsdag kl. 16-17.

Fælles gudstjeneste for alle hold – også firmanderne – torsdag den 8. kl. 16!!!

Spejdere: Hver mandag kl. 19-21 i ungdomslokalet.

Ulveunger: Hver mandag kl. 18.15-20 i lokalet under kirken.

Rønne og Åkirkeby, Bornholm

Skt. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, 3700 Rønne.

Sognepræst T. Palsø, tlf. 03 95 08 14.

Menighedsrådsformand: Renate Gulstad-Kuhnen. Tlf. 03 95 43 69.

Søndage (i december og januar): Højmesse kl. 8.

Torsdag d. 18. kl. 14, Lille Madsesgade 14: Børnenes juleafslutning. Alle børn er velkomne.

Onsdag d. 24.: Juleaftensdag, højmesse kl. 21.

Torsdag d. 25.: 1. juledag, højmesse kl. 8.

Fredag d. 26.: 2. juledag, højmesse kl. 9.

Søndag d. 28.: Den h. Families fest.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag, højmesse kl. 8.

Fredag d. 2. messe kl. 19.

Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse.

Søndag d. 11.: Herrens dåb.

Rosenkranskirken

Gregersgade 12, 3720 Åkirkeby:

Sognepræst (som i Rønne).

Menighedsrådsformand: E. Frandsen. Tlf. 03 97 42 95.

Søndage i december og januar: Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 25.: 1. juledag, højmesse kl. 10.

Søndag d. 28.: Den hl. Families fest.

Januar

Torsdag d. 1.: Nytårsdag, højmesse kl. 10.

Søndag d. 4.: Herrens åbenbarelse.

Søndag d. 11.: Herrens dåb.

Gudstjenester på fremmede sprog

Deutschsprachige Gemeinde

Prf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf.: 01 24 26 30.

Hl. Messe jedem 1. og 3. Sonntag im Monat um 10 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, København.

Nach jedem Gottesdienst findet ein gemütliches Zusammensein statt.

English-speaking ministry

Fr. Andrew Chalkey O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center. Vor Frue kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 02 94 76 94.

Eucharistic Celebration in English: Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, 10:45 a.m. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 p.m.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N.: 6:00 p.m.

Saturday Evening

Skt. Annæ Kirke: 5:00 p.m.

Jesu Hjerter Kirke: 6:00 p.m.

Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 p.m.

Misa en español

Iglesia de san Augustin, Jagtvej 183.

Todos los domingos. Sept. Abril a las 12.00 Mayo-agosto a las 18.00 P. Tomás Tirapu Beortegui C.S.R.

Tlf. 01 58 21 02.

Missione cattolica italiana

Lorenzo Del Zanna S.J., Bredgade 67A, 3. th., 1260 Kbh. K. Tlf. 01 32 71 78.

Mesa ogni sabato alle ore 18.15 nella chiesa di S. Ansgar, Bredgade 65, Kbh. K.

Odense, Århus, Ålborg:

Messa in italiano una volta al mese: rivalgersi alle rispettive parrocchie.

Msze święte w języku polskim

Ks. Józef Dudek C.S.S.R.

Kościół św. Anny

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S., tlf. 01 58 21 02.

Msza św.: w kazda 2, 3, 4 i 5 niedziele miesiaca o godz. 11.30 w kościele św.

Anny/Amager/oraz w sobote przed pierwsza niedziela kazdego miesiaca o godz. 16.00 w kościele św. Ansgara, Bredgade 64.

Liturgisk kalender: 1.-14. januar 1987

1. *hvid.* Torsdag. *Juledags oktav. Festen for Maria, gudsmoder* (h). 1. L.: 4. Mos. 6,22-27; Sl. 67,2-3. 5. 6 + 8. (Omkl.: Gud være os nådig og velsign os.) 2. L.: Gal. 4,4-7. Ev.: Luk. 2,16-21. *Gl. Cr. Jomfru Marias pf.* (I Ps).
2. *hvid.* Fredag i juletiden. *Basilius den Store* († 379) og *Gregor af Nazianz* († 390), biskopper og kirkelærere (m). L.: 1. Joh. 2,22-28. Ev.: Joh. 1,19-28. *Jul. pf.* (I Ps).
3. *hvid.* Lørdag i juletiden. L.: 1. Joh. 2,29-3,6. Ev.: Joh. 1,29-34. *Jul. pf.* (I Ps).
4. *hvid.* Søndag. *Herrens Åbenbarelse* (h). 1. L.: Es. 60,1-6; Sl. 72,2. 7-8. 10-11. 12-13. (Omkl.: Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.) 2. L.: Ef. 3,2-3a. 5-6. Ev.: Matt. 2,1-12. *Gl. Cr. H.åb.pf. Kollekt for Det danske Bibelselskab.*
5. *hvid.* Mandag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 3,22 - 4,6. Ev.: Matt. 4,12-17. 23-25. *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
6. *hvid.* Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 4,7-10. Ev.: Mark. 6,34-44. *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
7. *rød.* Onsdag efter Herrens åbenbarelse. *Knud Hertug, martyr* († 1131) (m). L.: 1. Joh. 4,11-18.

- Ev.: Mark. 6,45-52. *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
8. *hvid.* Torsdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 4,19 - 5,4. Ev.: Luk. 4,14-22a. Eller *hvid:* *Raymond af Penyafort, præst* († 1275). *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
9. *hvid.* Fredag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 5,5-13. Ev.: Luk. 5,12-16. *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
10. *hvid.* Lørdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 5,14-21. Ev.: Joh. 3,22-30. *Jul. eller H.åb.pf.* (II Ps).
11. *hvid.* Søndag. Herrens Dåb (f). 1. L.: Es. 42,1-4. 6-7; Sl. 29,1a + 2. 3ac-4. 3b + 9b-10. (Omkl.: Herren velsigne sit folk med fred.) 2. L.: Ap.G. 10,34-38. Ev.k.: Matt. 3,13-17. *Gl. Cr. Særl.pf.* (III Ps).
12. *grøn.* Mandag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 1,1-6. Ev.: Mark. 1,14-20. (I Ps).
13. *grøn.* Tirsdag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 2,5-12. Ev.: Mark. 1,21b-28. Eller *hvid:* *Hilarius, biskop og kirkelærer* († 376) (I Ps).
14. *grøn.* Onsdag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 2,14-18. Ev.: Mark. 1,29-39. (I Ps).

Niels Stensen festen i Odd Fellow Palæet, København

Af Ruth Plum

Historikeren Harriet M. Hansen talte om Niels Stensen som menneske. Fotos K. Kluge.

Det var til en fyldt sal, at biskop Martensen kunne byde velkommen 15. november i Odd Fellow Palæets store sal i anledning af 300 årsdagen for Niels Stensens død.

Programmet bød på taler om: Niels Stensen som menneske, Niels Stensen som videnskabsmand og Niels Stensen som kristen, præst og biskop. Under Bernhard Lewkovitch's ledelse sang Schola Cantorum Maria-motetter, og Royal Brass spillede.

Den første, der tog ordet efter biskoppens velkomment, var den apostolske pronuntius ærkebiskop Henri Lemaître. Han var glad for at repræsentere Den hellige Fader her for at ære videnskabsmanden, præsten og biskoppen Niels Stensen, som har et budskab til vor tid om, at videnskab og kristen tro kan forenes.

Næste taler var abbed Stappers fra Averbode i Belgien (thv. sognepræst i Vejle). Niels Stensen er, sagde han, ikke en hellig mand, man bliver flov over. Han var tiltalende og dygtig. Om saligkåringen sagde abbeden, at »de forhaster sig ikke derne«, men enten den nuværende pave eller den næste vil nok kåre ham salig. Men vi ved, at han er hellig. Vi vil blot gerne have pavens stempel derpå. Det kan et møde som dette føre til. Vi håber, at paven og pronuntius vil skynde sig lidt, så vi ikke

stadigt skal tænke på Niels Stensens saligkåring, men også får tid til at tænke på vor egen »beatificatio«.

Menneske

Historikeren, Harriet M. Hansen, talte om Niels Stensen som menneske. Hun har bearbejdet P. G. Scherz's efterladte Stensenbiografi. Niels Stensen fødtes nytårsdag 1638. Fadren, der var guldsmed, døde, da drengen var syv år gammel, og hans mor giftede sig igen med en guldsmed. Selv om de fleste af slægtens mænd var præster, blev Niels holdt til bogen. Han kom i Metropolitanskolen og studerede siden naturvidenskab ved Københavns Universitet. På den tid påbegyndte han de optegnelser, der kaldes Chaos-manuskriptet og nu udgives på tryk.

Harriet Hansen gav her efter en oversigt over Niels Stensens videnskabelige løbebane og konversion.

Forsker

Niels Stensen som videnskabsmand: Herom talte professor i videnskaberne historie ved Århus Universitet, dr. phil. Olaf Pedersen:

Niels Stensen tilbragte de første 21 år af sit liv i sin fødeby. Her oplevede han dels den store pestepidemi i 1654 og svenskernes stormløb på Københavns volde i februar 1659. Må-

ske var det disse skæbnetunge begivenheder, der fik ham til 8. marts 1659 at påbegynde det allerede omtalte Chaos-manuskript »In nomine Jesus«. Allerede i dette manuskript hører vi de to toner af undren og glæde, der klinger gennem hele Stensens forfatterskab, sagde Olaf Pedersen. Stensen skriver i det bl.a.:

»I naturvidenskaben vedkender vi os ikke andet end eksperimenter og iagttagelser og det, man kan udlede heraf ved hjælp af metafysiske og mekaniske principper«. Denne overbevisning er tydeligvis religiøst begrundet, for et andet sted skriver han:

»De folk synder, mod Guds storhed, som ikke vil undersøge selve naturens værker, men slår sig til tåls med at læse andre menneskers bøger og danne sig forskellige fantasiforstre, så de ikke blot går glip af glæden ved at betragte Guds vidundere, men også spilder den tid, de burde have ofret på det nære og nødvendige«.

Vinteren 1659-60 påbegyndte Stensen den studierejse til udlandet, der var obligatorisk for enhver student, der sigtede højere end til et hjemligt lærer- eller præsteembede.

Kirtler er alt andet end svampe

I Amsterdam havde han et virkeligt begynderheld, da han i 1660 opdagede ørespytkirtlens udførselsgang, som efter ham kaldes: ductus Stenonianus. Herom fortæller Stensen således: »I det første fårehoved, som jeg 7. april købte og dissekterede alene på studiesalen, fandt

jeg en kanal, der - så vidt jeg ved - ikke er beskrevet af nogen«.

Dette fund fik Stensen til at studere andre overseede gange i kraniet og de kirtler, de var forbundne med. Herom skriver han: »Det kendskab, de gamle har haft til disse (kirtler) viser sig ved nærmere eftersyn at være meget ringe og indskrænket. Da de nemlig fandt visse fælles forhold ved kirtler og svampe, blev de stående ved denne lighed og troede at afsløre hele sagen ved at tildele kirtlerne svampefunktion«.

Muskler, hjernen og forsteninger

Senere vakte hjertets bevægelse og musklernes evne til at trække sig sammen Stensens opmærksomhed, i et brev til Thomas Bartholin skriver han 1663: »Hvad hjertets substans angår, mener jeg at have kunnet give klart bevis for, at der ikke findes noget i hjertet, som ikke også findes i musklerne, og at der heller ikke mangler noget i hjertet af det, der findes i musklernes væsentlige bestanddele«. - Hermed afmytologiserede Stensen årtusinders spekulationer over hjertets formodede karakter som et særligt mysteriøst organ.

November 1664 var Niels Stensen i Paris. Her vakte han opsigt med en forelæsning om hjernen, hvor han satte spørgsmålstegn ved gyldigheden af den psykologi og antropologi, som Descartes havde søgt at opbygge på anatomisk grundlag. Descartes teorier var ikke i overensstemmelse med det, »vi

iagttager, når vi undersøger det menneskelige legeme«, skriver Stensen.

1667 offentliggjorde Stensen i Firenze et arbejde, hvor han gør det første forsøg på at fremstille et biologisk emne på matematisk form. Han mener, at man kun kan kendetegne de forskellige dele af musklen og med udbytte studere dens bevægelse, hvis man fremstiller musklen matematisk.

I 1666 kom Stensen ind på et studium af fossilerne (forsteningernes) natur. Da han dissekerede et hajhoved slog det ham, at tænderne mindede om de såkladte glossopetrae (tungesten), som findes i forskellige jordlag. Arbejdet med disse fossiler fik ham på den tanke, at jorden har en udviklingshistorie. Denne tanke er noget fundamentalt nyt i menneskers bevidsthed. Tiden kom herved ind i vor tanke på en helt ny måde. Vi taler i dag som en selvfølge om »udviklingen« og betragter uden videre verden som et forløb. Det gjorde man ikke, før Stensen dissekerede hajhovedet og genkendte de fossile glossopetrae i dets tænder.

Også inden for geologien var Stensen banebrydende ved sine iagttagelser af krystallerne og sin opfattelse af deres tilblivelse.

Skuffelsen i København

På Griffenfeldts foranledning fik Stensen i 1670 af Christian V tilbudt en stilling i København. Da der samtidigt var givet tilladelse til mere fri religionsudøvelse i byen, rejste han i 1672 til København. Ved en offentlig dissektion i februar 1673 udtalte han den berømte sætning: »Skønt er det, vi ser, skønnere det, vi har erkendt, men skønnest er det, vi intet ved om«. Sætningen indeholder dog ingen lovprisning af uvidenheden, for Stensen forklarer den selv i vendinger, der måske citeres lidt sjældnere. »Skønt er det, som uden dissektion er tilgængeligt for sanserne, skønnere det, som dissektionen fremdrager fra de skjulte helligdomme, men langt skønnere er det, som undflyr sanserne, men alligevel erkendes gennem fornuften«. Filosofisk sværmeri lå Niels Stensen fjært.

For Stensen skal anatomien ikke blot tjene til at forebygge eller helbrede sygdomme - noget den i øvrigt ikke er ret god til, som Stensen tørt bemærker. Han siger: »Den sande anatomi er, for så

vidt den tilrettelægges for alle tilskuere, den måde, hvor på Gud ved anatomens hånd leder os frem først til kundskab om det dyriske legeme og dernæst til sig selv«.

Opholdet i København blev en skuffelse for Stensen. Han vendte tilbage til Firenze, gik i gang med nye teologiske studier og blev i april 1675 viet til præst.

Niels Stensens ordination og hans følgende pastorale arbejde betød i det store og hele et punktum for hans videnskabelige virksomhed. Men han havde nået mere end det er de fleste forskere beskåret - og alt dette kun på ti år!

Han strejfede ubekymret rundt i naturvidenskaben i troen på allevegne at møde Guds skabning. Og alt, hvad han rørte ved, blev til guld. Hans glæde hørte aldrig op, og gennem alt, hvad han skrev, lyser den frugtbare undren, hvoraf al ny erkendelse kommer. Vi kan stadig lære af ham.

Kristen

Niels Stensen som kristen, præst og biskop (ved biskop Hans L. Martensen).

Niels Stensens kristne engagement begyndte ikke med hans konversion til den katolske kirke. Alleerede som barn og ungt menneske var hans liv gennemsyret af kristen tro og ægte fromhed. Senere skriver han, at han tidligt »havde fået den vane at tale med ældre mennesker og især om religiøse emner, end at høre på unge menneskers letfærdige underholdning«.

I Chaos-manuskriptet ser vi, at han allerede tidligt havde tanken om døden for øje. Vi kan her bl.a. læse: »Jeg var uopmærksom under gudstjenesten og har kun gjort ringe gavn. Tilgiv mig Gud og giv mig nåde til at komme på bedre tanker. Lad mig altid holde mig døden for øje og altid føre i minde: Husk, du skal dø«.

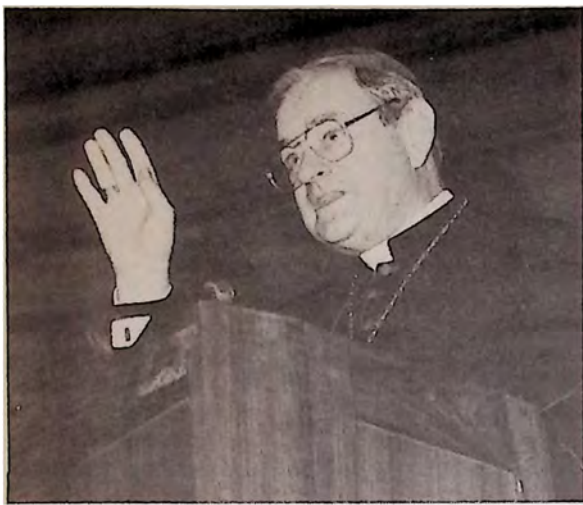
Men Stensen var også åben for verden, for livet. Et sted skriver han: »Om Gud nogensinde gør mig til familiefar, da vil jeg med hele mit hjerte på helligdage og de foregående helligaftener prise Gud med bøn og lovsang og deri finde min glæde«.

Livet igennem havde han sans for gode venskaber. En typisk bemærkning finder vi i et brev fra 1670: »Efter Gud fore-

Prof. Olaf Pedersen Århus talte om Niels Stensen som videnskabsmand.

Fortsætter på side 14

Biskop Martensen talte om Stensen som kristen.

Niels Stensen fest

Fortsat fra side 13.

kommer det mig, at intet er helligere i verden end et sandt venskab».

En af Stensens bedste venner var storhertug Cosimo III af Toscana. Stensens sidste brev til Cosimo er skrevet dagen før hans død og er et tiggerbrev, hvor han beder om hjælp og understøttelse til forskellige af sine venner og nærmeste. Hans sidste sætning peger på et venskab, der går ud over døden: »Denne kærlighed beder jeg Deres Højhed om, mens jeg selv er på den døendes stude, idet jeg råber til den guddommelige barmhjertighed om at blive forenet med Gud for altid at bede for Dem».

Biskop Martensen nævnte forskellige bevægrunde til at Stensen opgav sin videnskabelige løbebane for at blive præst. Bl.a. følte Stensen sig kaldet til at søge Guds visdom på en ny og mere direkte måde, og han havde erkendt præstedømmets værdighed, ved at deri dagligt bliver bragt til Guds alter både taksigelser for velgerninger, tilgivelse for synder og andet, som behager Gud». Stensen følte sig også kaldet til en mere radikal Kristus-efterfølgelse og til at være sjælesørger.

Frivilligt valgt fattigdom

Karakteristisk for Stensens virke som præst og biskop var hans iver efter apostolsk fattigdom. I forbindelse med præstevielsen aflagde han foruden cølibatløftet et privat løfte om frivillig fattigdom. Da han blev biskop afslog han at modtage et bispeornat fra Toscanas gesandt i Rom, fordi det stemte dårligt overens med »vor Forlørsers sandhed«. Senere hen brugte han i Hannover så at sige hele sin gage til at hjælpe de fattige.

Den mest kritiske afgørelse i Stensens liv var, da han forlod Münster i protest mod et efter hans mening simonistisk bispevalg og mod de mange misbrug, som penge førte med sig i kirken og dens forvaltning.

Stensens hjælp til de fattige gik så vidt, så han trods sine tiggerier - bragte sig selv i dyb gæld. Han solgte sit bispekors, sin bispering og beholdt kun det aller nødvendige af klæder. Alligevel skriver han i et brev til Cosimo III: »Jeg er ikke blot reduceret til at stifte gæld, men når jeg gør mine regninger op måned for måned, konstaterer jeg, at jeg har pådraget mig ny skyld. - Hvis døden vil hente mig umiddelbart i min nuværende situation, uden almisse fra en eller anden godgørende herre eller ven, så ville jeg løbe risiko for at have krænket retfærdighed under påskud af kærlighed».

Efterhånden som Stensen nærmer sig døden, får denne fattigdom et altomfattende perspektiv, så det ikke blot er fattigdom på materielle goder, men også fattigdom på mennesker og trøst og på alting. Hans fattigdom består efterhånden også i en følelse af, at han er helt og holdent overflødig; at han er i en forkert situation, hvor det ville være bedre endog for kirken selv, om han var fraværende.

Kort før sin død bad Stensen om forbøn om, at han endnu en gang må omvendes og finde barmhjertighed, at Gud endnu må begynde sine værker i ham. - Da vil han i evighed lovsynge Gud sammen med sine venner.

Og netop denne lovsang, sluttede biskoppen, kan vi, der ser frem til hans saligkåring, glade og taknemmelige deltage i.

Ruth Plum

Skt. Pauls Kirke i Sønderborg 50 år julenat

Man siger, at sønderjyder er noget for sig selv, hvad man så mener med det. Alle mennesker er jo noget for sig selv. Men det må indrømmes: Sønderjylland er noget for sig selv, også katolsk set.

I 1864, da vi måtte afstå hertugdømmerne til Preussen, kom de få spredte katolikker til at stå under biskoppen af Osnabrück, men efterhånden kom der flere til. Folk fra myndighederne og militæret var ofte katolikker, desuden kom der mange polske landarbejdere hertil. Haderslev fik sin store infanterikaserne (og i 1908 sin egen kirke), Sønderborg fik marinestation, men ingen kirke.

Sådan begyndte det

Fra den tyske tid har vi kun en firmelsesprotokol. Der er kun to indførelser: Den 9. september 1912 var der firmelse på hotel Alsund med 28 børn og voksne samt 65 polakker (står der virkelig!). I 1917 var der igen firmelse, denne gang på marinekasernen med 39 børn og voksne (denne gang var polakkerne åbenbart talt med).

Ved genforeningen i 1920 rejste de allerfleste katolikker tilbage til Tyskland eller til det genoprettede Polen, så Det apostoliske Vikariat for Danmark måtte begynde næsten på bar bund. Det blev pastor E. Fiedler, der måtte gøre pionerarbejdet. Han fik købt en villa på Kongevej 27, hvor to stuer blev slået sammen til et kapel, som allerede da bar navnet Sankt Pauls kapel.

I 1930 blev pastor Hubert Messerschmidt forflyttet til Sønderborg, og da Knud Ballin kom til i 1934

og endda havde sin søster Marie Bigitte og to andre søstre fra den nystiftede Sankt Liobas orden med, kom der til at ske noget.

Af kommunen fik man overladt en meget stor grund på Ringridervej på gode betingelser. Arkitekt Lønborg-Jensen tegnede en fornem bygning med kapel, og julenat 1936 kunne menigheden tage et kapel i brug, der ikke så ud som to sammenlagte stuer, men en rummelig, højloftet kirkesal med rigtigt bjælkeloft.

Større planer

Et lidt afbleget lystryk røber, at man havde meget større planer. Huset skulle kun være præstebolig, medens en stor kirke skulle bygges ude på grunden med en institution på hver side: Kloster, børnehjem, klinik... Alt liggende i et stort parkanlæg.

Det blev dog altsammen på papiret, og måske heldigvis, for udviklingen kom ikke til at svare til drømmene. Da Knud Ballin i 1937 og Hubert Messerschmidt i 1939 blev forflyttet, havde Sønderborg i en årrække ingen fastboende præst mere, og søstrene var også rejst.

Først i 1954 kom der bedre tider for Sønderborg, da pater Irenæus Capellen overtog menigheden. I 1967 kom også pater Herman Berning til, men så skulle man også passe Tønder, som nu fik eget kapel.

Ved en større omfordeling af præster i 1972 flyttede franciskanerne til Nakskov, hvorfra de efterhånden igen overtog al sjælesorg på Lolland-Falster. Sønderborg kom til at dele præst med Åbenrå, medens Tønder fik sin egen præst, Olaf Magnusen.

Trofast menighed

En af de opgaver, den nye sognepræst og menighedsrådet måtte tage stilling til, var kirken. Skulle man stile imod at opføre en ny kirke, hvortil man var begyndt at samle penge ind, men langt fra tilstrækkeligt, eller udvide kapellet. Den sidste løsning var overkommelig og blev valgt.

Foran kirkeporten opførtes en stor forhal, som ved dobbelte fløjde kan inddrages i kirkerummet og give flere siddepladser, noget der har betydning

ved højtiderne og om sommeren, hvor mange turister kommer hertil.

Kirkerummet blev helt fornyet med fritstående alter. En ny smuk korsvej med enkle trærelieffer var en gave fra venner i Tyskland. Med kirkebænkene gjorde vi faktisk et kup. Vi fandt dem i Sostrups store lade, fik dem rensat og malet op i de oprindelige almuefarver. Det viste sig, at de stammede fra Esbjergs gamle kirke, tegnet og skåret af Chresten Skikkild og Aksel Theilmann, og da både vores Maria-statue og julekrybbe er Theilmanns værker, følte vi, at bænkene også hørte til hos os. En kunstsmed fra Als har lavet Maria-alterets lysstage, læsepulten og

påskestagen i sort smedjern.

Da alt var færdigt, erklærede nogle af menighedens medlemmer, som først havde været angstelige for at »deres kirke« skulle ødelægges, at nu skulle den ikke mere hedde Sankt Pauls kapel, men Sankt Pauls kirke, og det var der ingen, der protesterede imod...

Det var kun en lille menighed, der i 1936 forlod villaen på Kongevej og holdt sin første julemesse i en rigtig, omend lille kirke. Vi er ikke vokset meget i tal siden, men en trofast skare af kirkegængere slutter søndag efter søndag trods lange afstande op om den kirke, vi føler som vores egen, hvor vi har hjemme.

Ebbe Simonsen

Skt. Knud Konge som julegave

I 900-året for Sankt Knud Konges martyrdød i Odense i 1086 udkom i slutningen af maj en bog på Ansgarstiftelsens Forlag med fire bidrag til belysning af hans betydning som konge og som Danmarks værnehelgen gennem de 900 år - både inden for og uden for landets grænser.

Tore Nyberg placerer ham historisk som pioner for kristen politik og samfundsopfattelse i Danmark, Jørgen Nybo Rasmussen søger at finde ind til hans menneskelige personlighed og til karakteren af hans hellighed. Stig Holsting behandler de synlige udtryk for hans stilling blandt de danske helgener og Prøben Frosell skildrer det efterreformatoriske Skt. Knuds kapel i Rom. Nybo Rasmussen afslutter med en kort notits om den liturgi, hvormed kirken gennem 9 årh. har fejret ham. Bogen er på 104 sider og illustreret i sort og farver. Pris kr. 97.60.

_____ klip _____

Undertegnede bestiller _____ stk. Sankt Knud Konge

Navn: _____

Adresse: _____

Dato: _____ (underskrift)

Sendes til: Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28/11, 1620 København V.

Støt Ømferiefonden

I ti år har tusindvis af børn og unge haft glæde af Ømferiefonden. Nogle har for at kunne deltage behov for økonomisk støtte. Til dette formål findes Ømferiefonden.

I de seneste år har vi mærket, at familier med børn har fået trænge kår. Derfor har vi et stort ønske om at kunne imødekomme flere af de ansøgninger vi modtager.

Men for at kunne gøre fonden større, er vi helt afhængige af private gaver.

Øm er et dejligt sted og et enestående tilbud til vore børn og unge i den katolske kirke herhjemme. Vi er glade for alle større og mindre gaver, for at dette tilbud virkelig kan fortsætte med at være et tilbud til alle.

Beløb kan sendes til Ømferiefonden på Ansgarstiftelsens postgirokonto 5001471, Ansgarstiftelsen, Brødgade 69 A, 1260 København K. Mærk talonen »Indsamling Ømferiefond« konto 3477.

Ømstyrelsen.

Hanne Kristensen forlader 31. december efter 10 års ansættelse sin stilling i DUK som sekretariatsleder. DUK afholder reception for Hanne fredag d. 19. december fra kl. 14-17.

Møder og arrangementer

Retræte

på Stensballe Kloster, Horsens, fra mandag 19. januar til fredag 23. januar 1987 ved Pater Paul Marx, omf.
Tema: Maria i vort kristne liv.
Pris kr. 600.-
Yderligere oplysninger samt tilmelding på tlf. 05 61 82 77.

DUK-kalender

»Åbent hus«, den 19/12 86 på DUK's sekretariat. Alle indbydes til lidt julehygge mellem kl. 14.00 og 18.00.

Vietnameser-weekend den 16.-18./1. 87 i Odense. For 15-30 årige. Pris 150.- kr. og 100.- kr. for fællesrejse (dog 150.- for alle over 25 år). Tilmelding og betaling senest 5/1 87.

Årsmøde den 6.-8./3 87 på Ømborgen. For 2 delegerede/vælgte repræsentanter fra hver menighed/lokalforening. Pris 150.- kr. og 100.- kr. for fællesrejse (dog 150.- for alle over 25 år). Tilmelding og betaling senest 23/1 87.

Kursus for lejrledere (for St. Bededag) den 20.-22./3 87 på Ømborgen. For alle ledere på DUK's sommerlejre 1987. Kurset er gratis. Tilmelding senest 2/3 87.

Pastoralenhedskursus den 27.-29/3 87 på Bisserup. For ansvarlige for børne- og ungdomsarbejdet i menighederne. For 2 pers. fra 16 år og opefter fra hver menighed. Pris 250.- kr. Alle rejseudgifter refunderes ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.). Tilmelding og betaling senest 6/3 87.

Konfirmand- og firmelsesweekend den 10.-12./4 87 på Ømborgen. Pris 150.- kr. og 100.- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 23/3 87.

Påskelejr den 15.-20./4 87 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris: 0-2 år 150.-, 3-10 år 250.-, 11-14 år 350.- voksne 400.-.

Fællesrejse: 0-4 år gratis, 5-10 år 50.-, 11-25 år 100.- over 25 år 150.-.

Tilmelding og betaling senest 23/3 87.

Ministrantkursus den 1.-3./5 86 på Ømborgen. For 10-16 årige. Pris 150.- kr. og 100.- kr. for fællesrejse. Tilmelding og betaling senest 13/4 87.

Ønskes yderligere oplysninger om arrangementerne rekvireres en kursusoversigt fra sekretariatet.

Bemærk: Tilmeldingen er kun gyldig ved indbetaling af gebyr sammen med tilmeldingen.

Tilbagebetaling af gebyr sker normalt ikke efter sidste tilmeldingsfrist.

Alle rejseudgifter over 100.- kr. (150.- kr.) refunderes ved deltagelse i fællesrejsen.

Ved ansøgning om tilskud rekvireres et ansøgningskema fra sekretariatet.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Dato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Fødselsdato: _____

Telefon: _____

Katolik: Ja: _____ Nej: _____

Menighed: _____

Deltager i fællesrejse:
Ankommer selv:

Danmarks Unge Katolikker
Sekretariatet
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.
Telefon 01 - 20 63 63

Helligtrekongersvandring

Det økumeniske Center, København indbyder til Helligtrekongersvandring søndag den 4. januar kl. 19 fra Søpavillon. Vandringen går til Johanneskirken, St. Hans Torv, hvor gudstjenesten begynder kl. 19.30. Efter gudstjenesten er der vin og ost i Sakramentskirkens krypt. Alle er velkomne.

Bistand

Katolsk menighedspleje

Bredgade 69A, st. 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-18. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Fortæl mig om mødrelejrene 1953

Efterlysning af katolske personer m/k vedr. mødrelejrene v/Grenå Strand Fra årgang 1953 (9. august 1953).

Hvem og hvor mange fra dengang, der har minder, tanker, referater, beretninger o.l. bedes venligst kontakte bill. mrk. 1257, »katolsk orientering«, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kbh. V.

Lotteri

På Katolsk Menighedsplejes julemarked blev følgende numre udtrukket:
Dukke, blå D 76 - Dukke rød E 85 - Pude grøn J 60 - Lammeskind, orange H 143.
Alle gevinster er udleveret.

Med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår med tak for al støtte i det forløbne år.
Bente Nygaard Hansen.

Katolsk Menighedspleje søger værelser til unge

Til unge under uddannelse søger katolske Menighedsplejer værelse el. lejl. i hele Storkøbenhavn. Gratis for begge parter formidles kontakt mellem udlejer og lejere. Ønsker De at udleje eller leje - ring til Katolske Menighedsplejer 01-15 23 03 eller privat 01-14 69 36.

Tag på højskole i Sønderjylland

- på en lille højskole
- med mange kristendomsfag
- med en stor musiklinje
- med mere end 30 valgfang
- med økumenisk indstilling

Lange kurser hvert forår 3. januar - 1. juni.

Korte kurser hver sommer og efterår.

Ring eller skriv efter vort informationsmateriale.

**LØGUM
KLOSTER
HØJSKOLE**

Forstanderpar: Rita og Harald Nielsen
6240 Legumkloster - Tlf. 04 - 74 40 40

Indbinding af »katolsk orientering«

Vi gør opmærksom på, at »katolsk orientering« igen tilbyder indbinding af de sidste 3 årgange. Se annoncen i næste nummer.

Katolsk Menighedspleje Hjælp os at hjælpe!

Ung handicappet mand i Chile trænger til vor økonomiske hjælp for at kunne fortsætte sin skolegang på specialskole, hvor han er i gang med en uddannelse, så han kan klare sig selv i fremtiden. Da begge hans forældre er døde under tragiske omstændigheder, er denne uddannelse livsvigtig for ham. Skolepengene beløber sig til ca. 9000 kr. i et par år.

Katolsk Menighedsplejes gironr. er 6 46 63 97, mærk girokortet »Ung mand i Chile«, så vil vi sørge for at pengene kommer det rette sted.

Bente Nygaard Hansen, Dietrich Timmermann, Gerhard Sanders SJ. Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 a, st., 1260 K.

Salg og service

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringsæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Lasse Baumann Antikviteter

Dødsboer og bedre indbo købes.

Naboløs 3, 1206 København K.
Tlf. 01-11 72 37. Aften: 02-85 39 40

Arkitekt M.A.A. Massimiliano Falconi

Dagliiljevej 12, 4000 Roskilde
Tlf. 02 - 36 23 11

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Der er mange bedemænd
Deres hedder

ERIC KVIST

- han er katolik
og har kontor på
Søborg Hovedgade 94
og træffes på

01-69 86 81

DØGNET RUNDT

Jeg kommer gerne hjem til Dem for at træffe de nødvendige aftaler.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

DØGNVAGT RING 55 55 55

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02 - 99 00 19

A.B.C. blomster

Vestergade 20
4850 Stubbekøbing
Telefon 03-84 16 59
Deres garanti for friske varer!

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN

Remisevej 316 6200 Ålborg - 63 25 30/63 25 31

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Registreret revisor F.R.R.
J. Brangstrup
Algade 12, 4000 Roskilde
Tlf. (02) 35 10 35

Fattigdom og våbenhandel

USA's biskopper kræver ny økonomisk politik

Fortsat fra forsiden

hjælper mennesket frem, og i hvilken grad det lader mennesket være medbestemmende».

I denne forbindelse vender biskopperne sig skarpt imod de enorme midler, der bruges til militære formål. De ville være bedre anvendt til at be-

kæmpe fattigdom og nød i USA. At der i et af verdens rigeste lande eksisterer en vidt udbredt fattigdom, er en »moralisk og social skandale«. Regeringen burde bruge en del af de midler, der er afsat til militærbudgettet, til at skabe flere arbejdspladser.

Hvad USA's forhold til Den tredje Verden angår, kræver biskopperne en radikal ændring af den amerikanske politik. »Det går ikke an, at USA i nord-syd-dialogen altid er afvisende over for forslag fra Den tredje Verden«. Biskopperne anbefaler en betalingshenstand for de gældssatte lande, der faktisk ikke kan betale, og foreslår, at de kan betale i deres egen valuta i stedet for i dollar. Biskopperne finder det uretfærdigt, at Den tredje Verdens lande tvinges til at betale deres gæld selv med store ofre for deres befolkning til følge.

»Gør en ende på den dødbringende våbenhandel«

I hyrdebrevet kritiseres også USA's våbenhandel med Den tredje Verden. Den er uforenelig med kristen etik. Man må »gøre en ende på dette dødbringende foretagende«, mener biskopperne.

Det har taget hele seks år at udarbejde dette hyrdebrev. Den nu offentliggjorte tekst er det tredje udkast. Dokumentet er udarbejdet af en bispekomité sammen med 150 eksperter. Repræsentanter for kirken i Latinamerika har også været inddraget i arbejdet.

Medforfatter af 5. Mosebog fundet

San Diego (KIPA) - En amerikansk bibelforsker erklærer, at han har identificeret forfatteren til visse tekster i Det gamle Testamente. *Richard Friedman*, professor i Hebraisk og sammenlignende litteratur ved universitetet i San Diego (Californien) siger, at *Barouch ben Neriah*, som levede i det 5. århundrede før Kristi fødsel, har skrevet størsted-

USA's katolske bispekonferences efterårs plenarforsamling sluttede med en trofast bekendelse til paven og til kirkens officielle læreopfattelse.

Solidarisk med Vatikanet

I centrum for plenarforsamlingens drøftelser, som cirka 300 biskopper deltog i, stod »Hunthausen-sagen«. For få måneder siden fik ærkebiskop *Raymond Hunthausen* af Seattle frataget en del af sine biskoppelige fuldmagter, og disse blev overdraget til hans hjælpebiskop.

Hunthausen havde pådraget sig Vatikanets uvilje ved sine liberale moralteologiske anskuelser, især med hensyn til homoseksualitet. Ikke mindst har ærkebiskoppen dog vakt international opsigt ved sin energiske indsats for fredsbevægelsen. I USA kaldes han nu for »fredsbiskoppen«.

Der var nok nogle, der ved plenarforsamlingens begyndelse havde regnet med en solidaritetserklæring for den desavouerede overhyrde. Da den afgående formand for bispekonferencen, biskop *James Malone* havde åbnet mødet, blev det dog hurtigt klart, at biskopperne ville stille sig på pavens og Vatikanets side. Også den nyvalgte præsident for bispekonferencen, ærkebiskop *John May* af Saint Louis, gik ivrigt ind for en forsoning mellem den amerikanske kirke og Vatikanet.

Det dokument, der blev uddelt på mødets anden dag, lod der ikke være

Bispekonferencens nye formand *John May*, ærkebiskoppen af St. Louis (til venstre) lykønskes af sin forgænger *James Malone*. Foto KNA.

nogen som helst tvivl om biskoppernes holdning. Forholdsreglerne mod ærkebiskoppen af Seattle er »truffet af kirkens retmæssige myndighed og fortjener vor respekt og tillid«.

Direkte samtale med paven?

De meningsforskelle, der råder under overfladen, er dog absolut ikke væk. Det sås tydeligt af, at både den nye og den afgående præsident for bispekonferencen har foreslået en ekstraordinær samtale med paven.

Endnu inden det næste »ad-limina«-besøg (bispekonferencens ordinære besøg hos paven hvert femte år), og inden *Johannes Paul II's* besøg i USA i september 1987, må der finde en »indgående diskussion« sted i USA. Denne skal ikke blot dreje sig om »Hunthausen-sagen«, men også om, at moralteologen *Charles Curran* er blevet frataget sin undervisningstilladelse, og om uoverensstemmelserne mellem talrige ordenssamfund og Vatikanet, mener biskopperne.

Kvinden - i udkanten af kirke og samfund

Fribourg, Svejts (KIPA) - Bispesynoden i oktober 1987, der skal beskæftige sig med lægfolket, bør ikke forberedes og gennemføres uden direkte deltagelse af dem, det angår.

Dette betonede de 40 deltagere i dette års seminar for fortsættelsesuddannelse, som foreningen for højere ordensforesatte i Svejts (VOS) afholdt i Bad Schönbrunn med temaet »I udkanten af kirke og samfund: kvinder«. Deltagerne mente, at de svejtsiske biskopper burde forberede sig til den internationale synode i samtaler med både kvinder og mænd.

Påtrængende anliggender

»Inden for den katolske kirke er kvindebevægelsens anliggender så vigtige og påtrængende for hele kirken, så kompetente og engagerede kvinder derfor bør deltage som samtalepartnere i et sådant seminar«, skriver deltagerne til de katolske biskopper i Svejts.

Losseplads Afrika

Nairobi (KIPA) - Kardinal *Maurice Otunaga*, ærkebiskop af Nairobi, vender sig imod Afrikas overfodring med vestlige ideer og filosofier, som i deres ophavslande ofte allerede anses for forældede igen. Kardinalen opfordrer i et hyrdebrev den katolske kirke til at undersøge de forskellige strømninger nøje, inden de ledes videre til de troende.

Etik og religion i skolen

Beograd (KIPA) - Over 40% af kroaterne går ind for religionsundervisning i skolerne. Dette fremgår af et rundspørge, som Beograd-avisen »Borba« har foretaget. »Borba« er den jugoslaviske kommunistligas organ.

Rundspørget viser, at 43,1% af eleverne får religionsundervisning i præstegårde og kirkelige bygninger. Avisen mener, at tallet endda nok er noget højere.

At religionsundervisningen uden for skolen er så stor, skyldes ifølge »Borba«, at skolen svigter. »Hvis skolen ikke giver svar på de spørgsmål, der optager de unge, er det normalt, at de søger svarene et andet sted, nemlig hos kirken.

I Jugoslavien, hvor kommunismen efter Tito er statsideologi, hører 48% af befolkningen til den ortodokse kirke, 38% er katolikker (de lever næsten alle i Kroatien) og 8% er muslimer.

Ledelsesstil: medansvar

Brev fra jesuitternes generaløverste Kolvenbach

Rom (KIPA) - Jesuitterordenen vil mere og mere inddrage alle sine medlemmers umiddelbare medbestemmelse i ordensgenerations afgørelser. Dette har ordenens generalforstander p. *Peter Hans Kolvenbach* for nylig meddelt i et nu offentliggjort brev til de 27.000 jesuitter rundt om i hele verden.

Hermed fortsætter Kolvenbach den ledelsesstil, som ordenens tre sidste generalkongregationer har ønsket med hensyn til »åndelig afgørelse i fællesskab«.

Ordensgeneralens og de regionale foresattes autoritet bliver hverken begrænset eller svækket, ved at alle deltager i beslutningsprocesserne, tværtimod bliver den styrket, hedder det i brevet. Den foresatte har ret til at drage alle fællesskabets

medlemmer med ind i samarbejdet. Medlemmerne skal give ham alle nødvendige oplysninger, så han i en bestemt situation kan træffe den bedst mulige afgørelse. Når alle er med til at forberede en afgørelse, kan denne lettere opnå tilslutning og positivt engagement, skriver p. Kolvenbach.

Det frie menneskes værdighed og evner

En hel række af »tidens tegn« tvinger, ifølge ordensgeneralens ord, til at tolke Ignatius' grundregel om den »åndelige afgørelse«. Til disse »tidens tegn« regner Kolvenbach »det frie menneskes voksende bevidsthed om dets værdighed og evne til aktiv deltagelse«. Det andet Vatikanconcils retningslinier og den nye kirkeret, der opmuntrer de enkelte or-

densmedlemmer til mere aktiv deltagelse i ledelsen af deres ordenssamfund. Endelig er det også nødvendigt at forskellige standpunkter koordineres, hvis den ordensforesatte skal være i stand til at give det bedst mulige svar på de øjeblikkelige udfordringer.

Ordensgeneralens 16 sider lange brev er et svar på de cirka 5.000 beretninger, der i 1985 er indgået til Rom om situationen i de forskellige jesuithuse i 1985. Der var specielt blevet bedt om en stillingtagen til den mere demokratiske ledelsesstil, som er indført i de senere år.

Næste nummer udsendes den 14. januar

katolsk orientering

Redaktion og annoncer: Vesterbrogade 28, 5., 1820 København V. Telefon (01) 21 14 44.
Ekspedition: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K. Telefon (01) 11 60 80.
Gironr. 5 00 14 71, Ansgarstiftelsen - samme adresse.

I redaktionen: Hans Jørgen Johansen, Kirsten Szarahn, Ruth Plum, Marie Grandt, Knud Helsted Kluge (redaktionssekretær), pastor William Wuyts O. Præm. (ansvarshavende redaktør), Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tilsendes vederlagsfrit til samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 180 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.